Bundel - 1.2 Raadsvergadering van 16 mei 2023

1 Opening
- Antwoorden raadsvragen 16 mei 2023.docx

2 Vaststellen agenda
- Concept-agenda Raad 2023-05-16.doc

3 Ingekomen stukken, terugkoppeling uit gemeenschappelijke regelingen en overige mededelingen
- Conceptlijst ingekomen stukken raad 2023-05-16.doc
- Raadsinformatiebrief Opvang Oekraïners Rozendaal (OOR) 13-1
- Raadsinformatiebrief ontwikkelingen VGGM. (13.2)
- Bijlage bij RIB ontwikkelingen VGGM (13-2)
- Raadsinformatiebrief Kaderbrief Groene Metropoolregio AN 2024 (14.1)
- Bijlage bij RIB Kaderbrief GMR: deelnemende gemeenten 2024 d.d. 17-03-23. (14.1)
- Raadsinformatiebrief Cliëntervaringsonderzoeken Wmo-Jeugd 2022 (17-1)
- Bijlage 1 bij RIB CEO_Wmo 2022.(17-1)
- Bijlage 2 bij RIB CEO_Jeugd 2022 (17.1)
- Raadsinformatiebrief evaluatie verkeersveiligheid Kerklaan (17.2)
- Bijlage bij RIB evaluatie verkeersveiligheid herinrichting Kerklaan Beekhuizenseweg Rozendaal (17.2)
- Raadsinformatiebrief bijdrage Pinkenberg (17-3)
- Raadsinformatiebrief regioarrangement met Groen-blauw raamwerk (17.4)
- VNG ledenbrief-vraag-voor-28-april-uitvoeringsmiddelen-energietransitie-aan (16.3)

4 Voortgang opvang Oekraïense vluchtelingen

5 Besluitenlijst van de raadsvergadering van 28 maart 2023
- Concept-besluitenlijst Raadsvergadering 28 maart 2023.docx

6 Lijst van Moties en toezeggingen (MOT-lijst)
- MOT lijst na de raadsvergaderingen van 28 maart 2023.doc

7 Onderzoek geloofsbrieven en beslissen over tijdelijke toelating als raadslid (vervanging in verband met ziekte)
Voorstel/concept-besluit volgt
- Raadsvoorstel onderzoek geloofsbrieven.docx
- Concept raadsbesluit instellen commissie van onderzoek geloofsbrieven
- Concept- Raadsbesluit toelating als raadslid mei 2023
- RAPPORT RAADSCOMMISSIE ONDERZOEK GELOOFSBRIEVEN.docx

8 Afleggen verklaring en belofte tijdelijk nieuw raadslid
- Verklaring en belofte.docx

9 Rechtmatigheidsverantwoording boekjaar 2023 en volgend
- Raadsvoorstel Verordeningen ihkv rechtmatigheid.docx
- Concept-raadsbesluit Financiële verordening.docx
- Concept-raadsbesluit Controleverordening.docx
- Concept-raadsbesluit Controleprotocol.docx
- Concept-raadsbesluit Verordening controlecommissie.docx
- Concept-raadsbesluit Treasurystatuut.docx
- Bijlage Normenkader 2023.pdf
- Bijlage Toelichting op de rechtmatigheidsverantwoording.pdf
- Bijlage was-wordt aanpassingen in verordeningen.docx

10 Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen
- Raadsvoorstel Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen Rozendaal 2023.docx
- Concept-raadsbesluit Verordening kwijtschelding Rozendaal 2023.docx

11 Jaarrekeningen en begrotingen diverse samenwerkingsverbanden
- Raadsvoorstel Jaarstukken diverse samenwerkingsverbanden
- Concept-raadsbesluit Jaarstukken diverse samenwerkingsverbanden
- Bijlage 1. Memo overzicht impact per regeling.docx
- Bijlage 2a. Gelders Archief Aanbiedingsbrief jaarstukken.docx
- Bijlage 2b. Gelders Archief Jaarstukken 2021 getekend.pdf
- Bijlage 2c. Gelders Archief Jaarstukken 2022.pdf

Bijlage 2d. Gelders Archief Controleverklaring 2022.pdf
Bijlage 2e. Gelders Archief Begroting 2024-2027.pdf
Bijlage 3a. BVO DRAN Aanbiedingsbrief Ontwerp MJPB 2024-2027.pdf
Bijlage 3b. BVO DRAN Kaderbrief 2024.pdf
Bijlage 3c. BVO DRAN Ontwerp MJPB 2024-2027.pdf
Bijlage 4a. ODRA Aanbiedingsbrief procedure jaarstukken 2022.docx
Bijlage 4b. ODRA Jaarverslag 2022.pdf
Bijlage 4c. ODRA Aanbiedingsbrief begroting 2024.docx
Bijlage 4d. ODRA Begroting 2024.pdf
Bijlage 5a. GMRAN Aanbiedingsbrief jaarstukken 2022.pdf
Bijlage 5b. GMRAN Jaarstukken 2022.pdf
Bijlage 5c. GMRAN accountantsverslag 2022.pdf
Bijlage 5d. GMRAN Aanbiedingsbrief begroting 2004.pdf
Bijlage 5e. GMRAN Begroting 2024.pdf
Bijlage 5f. The Economic Board Aanbiedingsbrief jaarrekening-jaarverslag 2022.pdf
Bijlage 5g. The Economic Board Jaarverslag 2022.pdf
Bijlage 5h. The Economic Board Jaarrekening 2022.pdf
Bijlage 6a. MGR Aanbiedingsbrief en kaderbrief.pdf
Bijlage 6b. MGR Jaarrekening 2022.pdf
Bijlage 6c. MGR Accountantsverslag 2022.pdf
Bijlage 6d. MGR Begrotingswijziging 2023 en begroting 2024 ev (versie 20 mrt 16.00u).pdf
Aangenomen amendement jaarrekeningen en begrotingen samenwerkingsverbanden.doc
Raadsbesluit Jaarstukken GR'en.docx (na invoeging aangenomen amendement)

12 Wijziging Modulair Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland
Raadsvoorstel Zienswijze aanpassingen van de Regeling MGR.docx
Concept-Raadsbesluit
Bijlage 1 MGR - memo wijziging Regeling MGR.docx
Bijlage 2 MGR - bijlage 1 bij wijzigingsbesluit - was wordt lijst MGR SDCG 30 maart
Bijlage 3 - MGR - bijlage 2 integrale regeling bij wijzigingsbesluit MGR SDCG 30 maart

13 Rondvraag

14 Sluiting

Antwoorden op vragen Raadsvergadering 16 mei 2023

Gemeente ROZENDAAL

Fractie	V/A	Vraag en antwoord
BGR	V	**<u>3. Raadsinformatiebrief Bijdrage Pinkenberg</u>:** • Het raadsbesluit bevatte nog een 3e punt, een garantiestelling van € 13.000. Is deze ingetrokken? • Eén van de voorwaarden voor het krediet was het afdekken van verontreinigde grond. Wordt die nu inderdaad afgedekt?
	A	1) De garantiestelling is niet ingetrokken. Op dit moment wordt er geen gebruik gemaakt van de garantiestelling. 2) De verontreinigde grond wordt in de komende renovatiefase afgedekt.
R'74	V	**<u>3. Ingekomen Stukken (VNG ledenbrief uitvoeringsmiddelen energietransitie)</u>** De aanvraag uitvoeringsmiddelen energietransitie diende voor 28 april jl. door de gemeente te zijn gedaan, conform het gestelde in de VNG-ledenbrief dd. 19 april (zie ingekomen stukken raad). • Kunt u aangeven of deze aanvraag tijdig is ingediend en om welk bedrag dit gaat? • Is dit bedrag geoormerkt en is het duidelijk wat de randvoorwaarden zijn ten aanzien van tijdsbestek van uitvoering en de aard van de door de rijksoverheid beoogde uitvoeringsmiddelen?
	A	De CDOKE subsidie is tijdig ingediend en op 19 april jl. is inmiddels de bevestiging ontvangen van de toekenning van de CDOKE subsidie voor Rozendaal a 267.744,- euro De CDOKE subsidie is bedoeld voor de extra inzet of inhuur voor klimaat en -energietransitie. Voor Rozendaal is voor de jaren 2023-2025 achtereenvolgens € 88.446, € 89.248 en € 90.050 beschikbaar. De subsidie mag gebruikt worden voor de loonkosten voor de uitvoering van het klimaat- en energiebeleid in een van de volgende sectoren: • Gebouwde omgeving • Elektriciteit

Fractie	V/A	Vraag en antwoord
		• Mobiliteit • Industrie • Overig klimaat- en energiebeleid
BGR	V	**<u>11. Begroting GMRAN</u>** GMRAN AB/DB heeft bepaald dat de inwonerbijdrage voor de circulaire regio met ingang van 2024 moet toenemen vanwege RES en de in hun ogen onvoldoende overheidsfinanciering en geeft aan dat gemeenten deze kunnen financieren uit de CDOKE. • Wordt hier het budgetrecht van de Gemeenteraad geraakt? • Is dit een aanpassing van de opgave overeenkomst die nog geen jaar loopt?
	A	• Bij dit agendapunt ligt de begrotingsbijstelling van de GMRAN voor aan de raad in het kader van het budgetrecht van de raad bij gemeenschappelijke regelingen. De raad heeft daarmee de mogelijkheid om zienswijzen in te dienen op de voorliggende conceptbegroting. Deze zienswijzen kunnen worden meegenomen in de uiteindelijke vaststelling van de begroting. We onderschrijven de voorgestelde versterking van de RES en stellen daarom voor hier geen zienswijze voor in te dienen. • Dit is geen aanpassing van de opgaveovereenkomst, maar een uitwerking van een onderdeel daarvan. Over de wijze van inzet van de CDOKE-gelden informeren we u rond het zomerreces. Daarbij zal ook rekening worden gehouden met deze begrotingswijziging.
R'74	V	**<u>11. Jaarrekeningen en begrotingen diverse samenwerkingsverbanden</u>** • Over de jaarrekening 2022 van de Economic Board wordt geen ambtelijk advies gegeven. Is daar een reden voor? • We constateren dat de EB door de continuïteitsreserve zakt met een fors verlies van 75k in 2022. Moeten we hier geen zienswijze over indienen?

Fractie	V/A	Vraag en antwoord
		• Bij het Doelgroepenvervoer zien we een forse stijging in 2023 voor de Gemeente Rozendaal van € 32.000. Dat is bijna € 20 verhoging per inwoner. Zien onze inwoners de meerwaarde van het nieuwe 'zero-emmissie' beleid? • En gaan er niet nog meer stijgingen in de toekomst ontstaan bij dit samenwerkingsverband?
	A	• Er is geen ambtelijk advies gegeven over The Economic Board, omdat erbij de begroting 2022 al rekening is gehouden met een verlies van € 69.000. Dit bedrag was het "gespaarde" bedrag van de voorgaande jaren. Dit is overschreden met € 5.400. • Wij lopen hier geen financieel risico omdat onze bijdrage een € 1 blijft en de begroting hierop is aangepast. • De kostenstijging in 2023 is niet volledig toe te wijzen aan de zero-emissie maar ook de verhoogde brandstofkosten en de enorme inflatie spelen hier mee. De inwoners van Rozendaal hebben de afgelopen jaren meer gebruik gemaakt van het aanbod van de BVO DRAN. Dit zorgt voor een verhoging in de bijdrage. Tenslotte zorgt het zero-emissie beleid voor een schonere lucht en daar hebben alle inwoners van Rozendaal profijt van. • De komende jaren verwacht de BVO DRAN een aanzienlijke kostenstijging door de investeringen in de zero-emissie voertuigen. Het zal blijken uit de begroting van 2025-2028 of er nog meer kostenstijging gaat plaatsvinden. Vooralsnog lijkt alles meegenomen te zijn.

Gemeente ROZENDAAL

Concept-Agenda

van de openbare vergadering van de raad van Rozendaal van dinsdag 16 mei 2023.
De vergadering begint een half uur na afloop van de commissievergadering, die om 19:00 uur begint. Het betreft het een fysieke vergadering in de raadszaal van het gemeentehuis. De vergadering is live te volgen via de website van de gemeente https://www.rozendaal.nl.

1. Opening en spreekrecht;
2. Vaststellen agenda;
3. Ingekomen stukken, terugkoppeling uit gemeenschappelijke regelingen en overige mededelingen;
4. Voortgang opvang Oekraïense vluchtelingen;
5. Besluitenlijst van de raadsvergadering van 28 maart 2023;
6. Lijst van Moties en toezeggingen (MOT-lijst);
7. Onderzoek geloofsbrieven en beslissen over tijdelijke toelating als raadslid (vervanging in verband met ziekte);
8. Afleggen verklaring en belofte tijdelijk nieuw raadslid;
9. Rechtmatigheidsverantwoording boekjaar 2023 en volgend;
10. Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen;
11. Jaarrekeningen en begrotingen diverse samenwerkingsverbanden;
12. Wijziging Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland;
13. Rondvraag;
14. Sluiting.

Regeling ten aanzien van het spreekrecht:
Wilt u persoonlijk inspreken in de vergadering van de gemeenteraad?
Maakt u dit dan minstens 24 uur voorafgaand aan de vergadering per email kenbaar bij de griffier: griffie@rozendaal.nl of telefonisch: 026-3843661. De griffier laat u dan weten hoe u tot het inspreekgedeelte van de raad wordt toegelaten. U kunt uw inspreekreactie ook 24 uur voorafgaand aan de vergadering sturen naar griffie@rozendaal.nl.
De voorzitter van de vergadering spreekt uw tekst dan tijdens de vergadering uit. We vragen u uw bijdrage zo kort en bondig mogelijk te formuleren en bij voorkeur minder dan de toegestane 5 minuten te benutten.

Van deze vergadering worden geluid en beeld worden vastgelegd. Uw bijdrage is openbaar en wordt eveneens vastgelegd.

Gemeente ROZENDAAL

Raadsvergadering 16 mei 2023

Concept-lijst ingekomen stukken en mededelingen

Memo's/notities van B&W voor de raad	B&W stellen voor
Raadsinformatiebrief Opvang Oekraïners maart 2023 (13-1)	Voor kennisgeving aannemen
Raadsinformatiebrief VGGM (13.2)	Voor kennisgeving aannemen
Raadsinformatiebrief Kaderbrief Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen (14.1)	Voor kennisgeving aannemen
Raadsinformatiebrief Cliëntervarings-onderzoeken Jeugdwet en WMO 2022 (17-1)	Voor kennisgeving aannemen
Raadsinformatiebrief Evaluatie verkeersveiligheid herinrichting Kerklaan en Beekhuizenseweg (17.2)	Voor kennisgeving aannemen
Raadsinformatiebrief bijdrage renovatie openluchttheater De Pinkenberg (17.3)	Voor kennisgeving aannemen
Raadsinformatiebrief Regioarrangement met Groen-blauw raamwerk (17.4)	Voor kennisgeving aannemen

Ingekomen stukken door raads-/commissieleden opgevoerd ter bespreking
VNG ledenbrief uitvoeringsmiddelen-energietransitie (16-3)

Raadsinformatiebrief

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp
Opvang Oekraïnse Vluchtgelingen

Adviseur : D. Knuist
Portefeuillehouder : E. Weststeijn
Datum : 16-03-2023

Aan de Raad
Het college heeft op 31 januari 2023 besloten om de locatie aan De Del in te zetten voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen. Dit besluit is op 1 februari met uw raad gedeeld. Afgesproken is dat de portefeuillehouder u mondeling bijpraat over de meest recente ontwikkelingen in de raadsvergaderingen. Waar nodig informeert het college u via een raadsinformatiebrief in meer detail. Recente ontwikkelingen op weg naar de beoogde opening in april vormen de aanleiding om u nu te informeren.

1. Vertraagde opening van de locatie
De inzet is sinds het collegebesluit op 31 januari volledig gericht op opening van de locatie 'rond 1 april'. Per e-mail heeft het college u op 16 maart laten weten dat deze planning helaas niet haalbaar is. We koersen nu op opening op 24 april. Dit leidt op dit moment niet tot andere afspraken over de einddatum. Deze blijft 1 oktober 2024. De oorzaken van de vertraging zijn divers en slechts gedeeltelijk voorspelbaar en beïnvloedbaar. We noemen de drie belangrijkste.

1. Levering van materialen: voor de levering van (onderdelen van) de noodwoningen zijn afspraken gemaakt met bedrijven buiten Nederland. Leveringstijden blijken langer dan verwacht. Een deel van de materialen is al wel op de locatie in Velp, waar deze geassembleerd worden. Vanaf 20 maart worden er met regelmaat units geplaatst op de locatie. Uiterlijk 6 april is al het materiaal in Nederland en worden de laatste units geassembleerd.

2. Afhankelijkheden van derden: in de praktijk blijkt dat ook een urgent project met groot maatschappelijk draagvlak zoals de opvang van vluchtelingen niet altijd met voorrang kan worden ingeregeld in de planning van externe partijen. Partijen hebben meerdere soortgelijke urgente aanvragen op hun bord en kampen met krapte in personeel en materiaal.

3. Krapte op het energienet: dat de grenzen aan het elektriciteitsnet op plekken in ons land in zicht zijn is geen nieuws. Welke aansluiting voor het perceel aan De Del haalbaar was, is langer dan gewenst onduidelijk gebleven. Inmiddels weten we dat netbeheerder Liander niet in staat is om op het energienet de gewenste aansluiting voor onze locatie te realiseren. Liander laat weten dat we grofweg 1/3e deel van de benodigde ampère via een aansluiting kunnen realiseren. Er is geen uitbreiding mogelijk. Meerdere alternatieven/aanvullende mogelijkheden zijn in onderzoek op onder andere haalbaarheid, effect op de omgeving en duurzaamheid (uitstoot) en de consequenties daarvan op de Omgevingsvergunning. We hebben hierover nauw contact met de VGGM. Om binnen de bijgestelde planning te blijven is een snel besluit op dit punt noodzakelijk.

Dat er zich in een project als dit obstakels en uitdagingen voordoen is onvermijdelijk. De vertraging die we nu oplopen geeft ons de tijd om op andere fronten, bijv. de benodigde afspraken op het vlak van zorg en welzijn, al meer voorwerk te doen en de afspraken goed in te regelen. De projectorganisatie en het college spannen zich er tot het uiterste toe in om dit project binnen de kaders en in nauw contact met u als raad en met inwoners vorm te geven.
2. Lopende zaken en vooruitblik op de komende weken

Voorbereidingen gereedmaken locatie
De afgelopen weken heeft een groep van 12 omwonenden in een tijdelijke klankbordgroep meegedacht over de inrichting van de opvanglocatie. Deze klankbordgroep is opgericht op nadrukkelijk verzoek van omwonenden. De gesprekken verliepen constructief en de klankbordgroep is inmiddels weer – onder dankzegging – ontbonden.

Geleidelijk aan vinden steeds meer voorbereidende werkzaamheden plaats op het perceel, bijv.:
- twee beuken aan de zijkant van de inrit zijn ingepakt om schade aan de stammen te voorkomen door in- en uitrijdend verkeer tijdens de bouwwerkzaamheden;
- er is zand aangebracht op de plek waar de inrit komt. Bedmobile, leverancier van de noodwoningen, gaat de benodigde rijplaten op het zand aanbrengen. Daarmee wordt schade aan wortels voorkomen;
- er vinden graafwerkzaamheden plaats t.b.v. riolering, glasvezel en nutsvoorzieningen. Daarbij worden mantelbuizen gelegd die andere partijen (Liander) later ook kunnen gebruiken, zodat dan niet nogmaals gegraven hoeft te worden.

Bouw en productie: aandacht voor duurzame materialen
Zoals gezegd vindt de assemblage van de noodwoningen lokaal plaats. Uitvoerder (in opdracht van Bedmobile) is The Daily Cabin in Velp. De gevelafwerking is gedeeltelijk uitgevoerd in douglashout, wat past in de groene omgeving. Daarnaast wordt er gerecycled plastic van het Arnhemse bedrijf Save Plastics gebruikt in de gevelafwerking. De combinatie van deze materialen geeft het project een aantrekkelijke uitstraling en draagt dus ook positief bij aan de verwerking van afvalmateriaal.

Sociaal domein
De gemeente Rheden is behulpzaam in de leefgeldverstrekking aan vluchtelingen. Hier worden de afspraken op dit moment over geconcretiseerd. Andere onderdelen binnen het sociaal domein zoals onderwijs, participatie (werk), eerstelijns zorg etc. organiseren we zelf.

Inzet vrijwilligers
Op 6 maart heeft een eerste bijeenkomst plaatsgevonden voor inwoners die een handje willen helpen. Er waren 33 inwoners aanwezig, met goede energie en goede ideeën. De samenstelling van de groep en de behoefte van de vluchtelingen is leidend in de inzet van vrijwilligers. In april volgt een 2e bijeenkomst op de locatie aan De Del.

Communicatie en participatie
We informeren alle inwoners via ‘In de Roos’ en de website. Het liveblog op onze website is een goede manier om bij te blijven op de actuele stappen die gezet worden. Wanneer nodig informeren we de omwonenden gericht per brief (ca. 100 omwonenden in een brede cirkel om de locatie). Nog steeds zijn er met regelmaat persoonlijke contacten en keukentafelgesprekken met aan- of omwonenden. Deze gesprekken verlopen over het algemeen constructief. De zaterdag vóór de komst van de Oekraïense vluchtelingen, 22 april, bent u welkom om een kijkje te nemen op het terrein en in de noodwoningen. U bent nu alvast van harte uitgenodigd.

Het college van burgemeester en wethouders,

Bas Pelgrum,
gemeentesecretaris

Ester Weststeijn,
burgemeester

Raadsinformatiebrief

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp
Informatiebrief VGGM

Adviseur : K. Schaap en M. Jansma
Portefeuillehouder : E. Weststeijn en T. van der Pas
Datum : 28-03-2023

Aan de Raad

De VGGM is op het brede gebied van veiligheid en publieke gezondheid de uitvoeringsorganisatie die voor 15 gemeenten werkzaamheden verricht in de regio Gelderland-Midden. In de afgelopen jaren (met uitzondering van vorig jaar i.v.m. de Covid-19 pandemie) was het gebruikelijk dat u eind december door het Dagelijks Bestuur VGGM werd geïnformeerd over de verwachte algemene financiële en beleidsmatige kaders voor het jaar t+2. Daarbij werd tevens de ontwerpbegroting voor het jaar t+2 aangeboden, waarbij gemeenteraden in de gelegenheid werden gesteld hierover een zienswijze uit te brengen.

Het Algemeen Bestuur VGGM heeft in november 2022 besloten om de planning-en-controlcyclus aan te passen en de gemeenteraden zoveel mogelijk gebundeld op één moment alle documenten aan te bieden. Hierbij is gebruik gemaakt van de mogelijkheden die de wijziging van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (per 1 juli 2022) biedt. Dit betekent dat u in april/mei via het college de volgende documenten ontvangt:

- de algemene financiële en beleidsmatige kaders voor de begroting 2024 (de ‘kaderbrief’);
- de ontwerpbegroting 2024;
- de gewijzigde begroting 2023;
- de concept-jaarrekening 2022.

In de bijlage treft u informatie over de ontwikkelingen waar de VGGM mee te maken heeft. Deze ontwikkelingen zijn van invloed op de keuzes die er bestuurlijk gemaakt moeten worden om een toekomstbestendige VGGM te realiseren. In verschillende ambtelijke en bestuurlijke overleggen is en wordt daarover gesproken. Dat krijgt een vertaling naar de financiële kaders. Het jaar 2024 wordt een jaar van transitie. In verschillende werkgroepen worden voorstellen uitgewerkt die meerjarig perspectief geven op een organisatie die vanuit rust en een financieel evenwichtig beleid haar taken kan blijven uitvoeren ten behoeve van de inwoners van onze regio.

Over de algemene en financiële kaders wordt u in april 2023 geïnformeerd. In de maanden mei/juni nodigt de VGGM de raadsleden van alle gemeenten uit voor informatieve bijeenkomsten waar u nadere informatie krijgt over de ontwikkelingen bij VGGM alsmede over de begroting en de jaarrekening. Deze stukken worden vervolgens naar verwachting in de juli-cyclus aan de raad aangeboden, waarbij u – zoals gebruikelijk – de mogelijkheid heeft om uw zienswijze over de ontwerpbegroting kenbaar te maken.

Het college van burgemeester en wethouders,

Bas Pelgrum,
gemeentesecretaris

Ester Weststeijn,
burgemeester

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

Informatiebrief over ontwikkelingen bij Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) januari 2023

Een schets van de maatschappelijke context

We leven in een realiteit van bijna permanente **maatschappelijke spanningen** en hybride dreigingen die vanwege de onderlinge verbondenheid en verwevenheid tezamen in toenemende mate onze samenleving kunnen ontwrichten. Partijen werken steeds vaker en langer in opgeschaalde modus aan acute crises. Dit vraagt veel van crisisorganisaties in termen van ad-hoc inzet, flexibiliteit, capaciteit en financiën.

Er is sprake van **krapte op de arbeidsmarkt**. Met een verdere toename van het aantal openstaande vacatures en opnieuw een daling van het aantal werklozen, loopt de spanning op de arbeidsmarkt verder op. Hierdoor is het lastig om aan nieuw personeel te komen. Grote transitievraagstukken hebben urgentie, maar worden niet van vandaag op morgen opgelost. Deze krapte biedt de kans om mensen te betrekken die tot nu toe minder vanzelfsprekend tot onze doelgroep behoren maar wel graag mee willen doen. Dit vraagt ons meer aandacht te hebben voor het zijn van een diverse en inclusieve organisatie. Door de inzet van meer digitaal en hybride werken kunnen wij kennis aan ons binden die voorheen niet beschikbaar was.

Wereldwijd is er meer **geopolitieke instabiliteit** dan we afgelopen jaren gewend waren. We hebben in 2022 ervaren dat die onrust snel financiële gevolgen heeft. Door de toenemende schaarste van grondstoffen kunnen leveringen stagneren, waarmee het belang van en onze deelname aan een circulaire economie toeneemt. De verminderde stabiliteit vraagt financiële wendbaarheid van organisaties maar mogelijk ook een ander gebruik van materieel.

Moderne technologieën zoals *robotics, artificial intelligence, augmented reality* en krachtige sensoren bieden kansen voor het voorkomen van en zo snel mogelijk reageren op crises en op termijn het verbeteren van bedrijfsvoeringsprocessen. Hebben we de juiste mensen, middelen en kennis beschikbaar om deze technologieën toe te kunnen passen? Deze ontwikkelingen vragen om een andere kijk op ons strategische personeelsbeleid, gericht op inhoudelijke en persoonlijke ontwikkeling.

De bebouwde omgeving transformeert naar een **dynamisch stedelijke context**, met meer hoogbouw, gemengd ruimtegebruik, andere manieren van mobiliteit en heterogene demografische samenstelling. Dit vraagt van de veiligheidsregio om andere operationele concepten te ontwikkelen en toe te passen, met ander materiaal/materieel, andere arbeidsarrangementen en een andere maatschappelijke positionering, samen met onze collega hulpverleners.

De wens om **informatiegestuurd** te werken en de toegenomen beschikbaarheid van data staat op gespannen voet met privacywetgeving en informatieveiligheid. Uit de Baseline Informatiebeveiliging Overheid, de Algemene verordening gegevensbescherming, de Archiefwet en de Wet Open Overheid

vloeit een ogenschijnlijk tegenstrijdige maatschappelijke verwachting voort waar we het antwoord vooralsnog schuldig op moeten blijven.

Klimaatverandering leidt niet alleen tot nieuwe typen crises, het vraagt ook wat van bedrijfsvoering. Energieopwekking en -gebruik, ons materieel en de kennis van onze collega's moeten aansluiten op wat inwoners van een hedendaagse publieke organisatie vragen.

Terecht vraagt de maatschappij van ons dat we **midden in de samenleving** staan, en dat onze collega's een afspiegeling zijn van de omgeving waarin wij opereren. We willen meer divers worden en inclusief zijn. Het maakt ons niet alleen effectiever in de uitvoering van ons werk, het is onontbeerlijk om toekomstbestendig personeelsbeleid te kunnen voeren.

Het Rijk wil met de wijziging van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen per 1 juli 2022 de **democratische legitimiteit** versterken door de gemeenteraden meer invloed te kunnen laten uitoefenen op de gemeenschappelijke regelingen. De raden van de gemeenten kunnen daarbij met name aan de voorkant van dit proces een belangrijke richting geven door bijvoorbeeld afspraken te maken over onderwerpen waarbij zij nader betrokken willen worden (verruiming zienswijze) of door een raadsadviescommissie in te stellen. In verschillende regio's worden plannen gemaakt voor implementatie waarbij o.a. ervaringen in de regio Rivierenland van nut zijn om ook in onze regio te komen tot een integraal plan waarin raden en colleges beide een rol hebben en waar de verschillende gemeenschappelijke regelingen op aangesloten zijn.

Impact op de organisatie VGGM

In hoeverre raken deze ontwikkelingen de VGGM organisatie? In het algemeen zijn er drie ontwikkelingen die als een rode draad terugkomen in bijna alle organisatieonderdelen van VGGM:

1. Arbeidsmarkt: Voor een aantal functies (o.a. ICT, informatiebeveiliging, zorg) lukt het niet om openstaande vacatures in te vullen. Daar komt bij dat de complexiteit van maatschappelijke opgaven toeneemt waardoor een groter beslag wordt gelegd op kennis en capaciteit. Denk daarbij enerzijds aan opgaven zoals de energietransitie en klimaatverandering/-adaptatie c.q. gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing en anderzijds aan constante crises zoals de coronapandemie en de opvang vluchtelingen uit de Oekraïne en asielzoekers.

2. Door de sterke **prijsinflatie** nemen de personeels-, onderhouds- en kapitaallasten sterk toe. Het algemeen bestuur heeft in november 2022 besloten dat bij aanbieden van de ontwerpbegroting 2024 eveneens een bijgestelde begroting 2023 zal worden aangeboden, waarbij per uitgave categorie en voor de meerjaren investeringen een bijstelling van het prijsniveau zal plaatsvinden op basis van bekende gegevens per januari 2023. Hierdoor is er duidelijkheid over het financieel kader en kan de taakuitvoering in overeenstemming met voorgaande jaren worden gecontinueerd.

3. VGGM is in toenemende mate afhankelijk van een sterke **informatiepositie**. Hierbij gaat het enerzijds om interne sturingsinformatie en anderzijds om informatie die door o.a. gemeenten benut kan worden bij realisatie van beleidsdoelstellingen.

Bijzondere ontwikkelingen per organisatieonderdeel

In het onderstaande zoomen we in op enkele bijzondere ontwikkelingen per organisatieonderdeel: Covid-19, Crisisbeheersing, Brandweerzorg, Bedrijfsvoering, GGD en Ambulancezorg.

Voor zowel de brandweer als de ambulancezorg speelt de verhuizing van de 112-meldkamer naar haar nieuwe locatie in Apeldoorn, in maart 2023. Deze nieuwe meldkamer is een samenvoeging van de meldkamers van vijf veiligheidsregio's in Oost-Nederland en is daarmee één van de grootste meldkamers van Nederland. Het bestuur en de directie is er trots op dat deze grote operatie volgens plan en binnen budget lijkt te gaan verlopen.

Covid-19
In de begroting 2022 is een apart programma Covid-19 opgenomen. In 2023 wordt de project-organisatie Corona afgebouwd. Binnen de GGD is aandacht voor de structurele versterking van de infectieziektebestrijding.

Crisisbeheersing
De hedendaagse crises zoals die zich in de afgelopen jaren openbaarden kenmerken zich in langdurigheid en noodzaak tot bovenregionale afstemming. Uit de recente crises is gebleken dat er een structurele versterking van de veiligheidsregio's noodzakelijk is. Onlangs heeft het Rijk besloten de rijksuitkering aan veiligheidsregio's structureel te verhogen, geleidelijk opbouwend vanaf 2023 tot uiteindelijk 83 mln structureel. Voor VGGM gaat het hierbij voor 2023 om naar schatting 1,4 mln. Expliciet geeft het Rijk aan dat de financiële impuls niet mag leiden tot vermindering van de gemeentelijke bijdrage aan veiligheidsregio's. Door de extra middelen kan VGGM vanaf 2023 de bestaande crisisorganisatie ontwikkelen tot een meer robuuste netwerkorganisatie met een eigen ontkleurde positie in de organisatie.

Brandweerzorg
In relatie tot de versterking en aparte positionering van de crisisbeheersing is het nodig de regionale brandweerorganisatie te herijken. In de begroting 2024 zal verhelderd worden hoe de taakvelden brandweerzorg en crisisbeheersing worden gefinancierd. De "ontkleurde" crisisbeheersing wordt daarbij voornamelijk gefinancierd vanuit landelijke middelen (BDUR) en de brandweerzorg vanuit de bijdrage van de gemeenten.

In 2023 wordt het regionaal dekkingsplan geactualiseerd. In het huidige (verouderde) dekkingsplan wordt uitgegaan van een objectgerichte benadering waarbij de opkomsttijd van de 1e tankautospuit bij brand wordt vastgelegd. Voor de actualisatie van het dekkingsplan wordt een nieuwe (landelijk vastgestelde) methodiek toegepast die uitgaat van een gebiedsgerichte benadering waarbij ook andere criteria zoals slagkracht, beschikbaarheid en werkdruk van brandweerposten worden meegewogen. De verwachting is dat deze nieuwe methodiek een meer realistisch beeld schetst van de werkelijkheid als het gaat om de opkomsttijden van voertuigen. In de raadsinformatiebijeenkomsten die VGGM in de maanden mei/juni gaat organiseren zal nadere duiding worden gegeven bij het dekkingsplan en gaan wij graag met u in gesprek over dit onderwerp.

Bedrijfsvoering
De directie heeft in 2022 aangegeven zich zorgen te maken over de staat van de bedrijfsvoering. Er rust een constante druk op de omvang van bedrijfsvoering. De overhead wordt vaak nog gezien als

enkel een kostenpost die op de begroting moet worden verantwoord. Zonder overhead kun je de toegevoegde waarde, de betekenis die wij als organisaties willen hebben, niet realiseren. Primaire en ondersteunende processen zijn geen twee kanten van een medaille meer, maar het betreft hierbij om gezamenlijke expertise die ingezet wordt om organisatiebrede beleidsdoelen en veranderingsprocessen te realiseren. Bedrijfsvoering is daarmee een domein waarmee aanvullende waarde wordt toegevoegd aan het primaire proces en dus ook gericht is op het verhogen van onze veiligheid. Hetgeen onder andere betekent dat de bedrijfsvoeringsfunctie bij organisatieontwikkelingen, of bij groei dan wel krimp, zal mee-ontwikkelen.

In opdracht van het bestuur wordt nader onderzoek gedaan naar de kwaliteit van de bedrijfsvoering. In november 2022 is een bestuurlijke begeleidingscommissie ingesteld die het dagelijks bestuur gaat adviseren over omvang en werkwijze waarop de bedrijfsvoering van de VGGM organisatie zou moeten worden versterkt. In de loop van 2023 zal duidelijk worden welke stappen in 2023 en in de jaren daarna gezet moeten c.q. kunnen worden.

GGD

In 2022 is een extern bekostigingsonderzoek uitgevoerd naar de kosten van de algemene gezondheidszorg en de jeugdgezondheidszorg. De onderzoekers constateren dat de GGD Gelderland-Midden in vergelijking met andere GGD-en een breed dienstenpakket heeft met lage kosten voor deze dienstverlening. Dit maakt onze dienstverlening kwetsbaar bij ontwikkelingen. Deze kwetsbaarheid hebben we in 2022 daadwerkelijk ervaren. Denk aan het afschalen van de jeugdgezondheidszorg door een krappe arbeidsmarkt en complexe vraagstukken als gevolg van crises. De uitkomsten van het bekostigingsonderzoek worden in 2023 vertaald naar benodigde acties in samenspraak met het bestuur. Bestuurlijke keuzes hierop zijn van invloed op de uitvoeringstaken van de GGD.

Daarnaast zijn landelijke ontwikkelingen van invloed op de GGD zoals de afbouw van coronazorg en de uitbreiding op infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid. De opdracht vanuit VWS voor coronabestrijding (inclusief landelijke gelden) loopt formeel tot 1 juli 2023. De minister van VWS heeft in april 2022 de beleidsagenda pandemische paraatheid aangeboden aan de Kamer. Hierbij meldt de minister van VWS dat het versterken van de basis van infectieziektebestrijding op GGD-niveau noodzakelijk is. Vooruitlopend op de structurele versterking heeft GGD GHOR Nederland samen met de 25 GGD'en een plan van aanpak opgesteld voor de korte termijn (2023-2024). Voor de uitvoering van dit plan is voor 2023 en 2024 jaarlijks een budget van ruim 37 mln euro vanuit VWS beschikbaar voor 25 GGD'en.

De GGD voert taken uit op het gebied van de forensische geneeskunde. De continuïteit van de dienstverlening staat momenteel onder druk. Om het tij te kunnen keren werken de 5 GGD'en in politieregio Oost-Nederland aan een toekomstbestendige bovenregionale organisatie van forensische geneeskunde in Gelderland en Overijssel per 1 januari 2024.

Ook de continuïteit van de jeugdgezondheidszorg staat onder druk en is de toekomstbestendigheid van dit organisatieonderdeel onderwerp van gesprek. De zorgvraag is de afgelopen jaren toegenomen en complexer geworden. Binnen de JGZ speelt dit met name op het gebied van jeugdartsen. Voor 2023 is het streven om de inhoud van het toekomstige regionale basispakket JGZ en het lokale aanbod in kaart te brengen.

Ambulancezorg Gelderland-Midden

De acute zorg en toegang ertoe is een belangrijke schakel in ons zorgstelsel. De acute zorg staat onder druk, er is steeds meer vraag naar zorg en patiënten komen laagdrempeliger bij alle zorgprofessionals op de lijn. Voor de ambulancezorg vertaalt zich dit in een explosieve toename van het aantal 112-meldingen en inzetten, hetgeen zorgt voor grote druk op de paraatheid. Desondanks zijn we in staat om hoogwaardige ambulancezorg te bieden.

De verwachting is dat in 2023 hogere kosten gemaakt moeten worden voor brandstof, energie, materialen en materieel.

Zorgcoördinatiecentra zullen een belangrijke taak krijgen in het coördineren van de zorg, zo is ook de wens van het ministerie van VWS. Hoe dit vorm gaat krijgen zal naar verwachting volgend jaar duidelijk worden. In dit licht zal de samenwerking met de partners uit de pilot Zorgcoördinatie gecontinueerd worden en worden uitgebreid met de ziekenhuizen, de verpleeg- en verzorgingshuizen en thuiszorg.

Raadsinformatiebrief

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp
Raadsinformatiebrief Kaderbrief GMRAN 2024

Adviseur : Bas Pelgrum
Portefeuillehouder : E. Weststeijn
Datum : 4 april 2023

Aan de Raad

Inleiding
Op 17 maart jl. richtte de GMRAN de kaderbrief aan zowel college als raad, met daarin de financiële en algemene uitgangspunten voor begroting 2024. In deze begeleidende brief treft u een korte duiding van deze kaderbrief op het vlak van financiële en procesmatige implicaties.

Duiding
De kaderbrief is informatief van aard en zodoende wordt op dit schrijven geen reactie verwacht, van de raad danwel het college. Wel kan de raad op later moment zienswijzen indienen voor het vaststellen van de begroting van de GMRAN.

Financieel
De uitgangspunten, zoals vermeld in de brief en de financiële effecten zijn geen aanleiding om onze begrote bijdrage aan de GRMAN op te hogen. De totale gevraagde bijdrage op basis van deze kaderbrief valt namelijk binnen de begrote post voor de GRM (programma 0).

Proces
Voor het in de brief vermelde vervolgproces het volgende: we streven er naar om de begrotingen en jaarrekeningen van de verschillende gemeenschappelijke regelingen gebundeld aan de raad aan te bieden voor zover de inhoud van de stukken en de geplande aanbieding door de gemeenschappelijke regeling dat toelaten. Daarbij wensen we zo veel als mogelijk al aan de raad aan te reiken in de vergadering van 16 mei. Dat mede met het oog op voorbereiding van onze eigen kadernota (raadsvergadering 11 juli). Voor in ieder geval de GMRAN-begroting van de GMRAN zal dat vanwege de in de brief vermelde aanlevertermijn na half april waarschijnlijk niet haalbaar zijn. U kunt dan ook deze begroting en een voorstel voor eventueel in te dienen zienswijzen – uiterlijk – in de raad van 4 juli tegemoet zien.

Het college van burgemeester en wethouders,

Bas Pelgrum,
gemeentesecretaris

Ester Weststeijn,
burgemeester

GROENE METROPOOL REGIO ARNHEM NIJMEGEN

AAN:
De gemeenteraden en colleges van de 18 deelnemende gemeenten

Datum	:	17 maart 2023
Uw kenmerk	:	
Ons kenmerk	:	2023-GMDB-17
Contactpersoon	:	H. van den Berg
Telefoonnummer	:	06-46737374

Onderwerp: financiële en algemene uitgangspunten begroting 2024

Geachte heer, mevrouw,

Inleiding
Deze (kader-)brief vindt zijn basis in het Spoorboekje P&C-cyclus 2022-2023 (september 2022). Wij informeren u over beleidsmatige en financiële ontwikkelingen voor de begroting 2024 e.v. van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. De conceptbegroting 2024 wordt in de tweede helft van april aan de 18 gemeenten aangeboden. Wij vragen de colleges en gemeenteraden kennis te nemen van deze brief. De informatie uit de brief kunt u betrekken bij het opstellen van uw eigen meerjarenprogramma-begroting.

Vertrekpunt
In de vergadering van 6 juli 2022 heeft het algemeen bestuur de regionale agenda 2023-2024 en bijbehorende begroting 2023-2026 vastgesteld. De begroting is opgebouwd uit de 5 integrale opgaven en het regiobureau. In de 18 gemeenten heeft in de zomer van 2022 besluitvorming plaatsgevonden over het intekenen op de vijf opgaven. De uiteindelijke deelname aan de 5 opgaven door de gemeenten is in lijn met hetgeen waarmee in de begroting 2023-2026 rekening is gehouden.

De volgende inwonerbijdragen per opgaven zijn opgenomen in de regionale agenda 2023-2024 en daarmee in de begroting 2023-2026:

	Regiobureau	Verbonden regio	Productieve regio	Circulaire regio	Ontspannen regio	Groene groeiregio	Totaal
2023	€ 2,57	€ 1,49	€ 0,94	€ 0,91	€ 0,62	€ 0,94	€ 7,49
2024	€ 2,62	€ 1,50	€ 0,97	€ 0,94	€ 0,64	€ 0,96	€ 7,62

Met de periode van twee jaar voor de regionale agenda is tegemoetgekomen aan de breed gedragen wens vanuit veel gemeenteraden. Dit betekent dat de inzet door de Groene Metropoolregio op de 5 opgaven voor 2024 vastligt. Wanneer actuele ontwikkelingen het wenselijk of noodzakelijk maken aanpassingen voor te stellen in de agenda voor 2024, dan worden deze in de conceptbegroting 2024-2027 expliciet opgenomen. Deze voorstellen worden dan aangedragen door het bestuurlijk platform van de betreffende opgave, op voorstel van de bestuurlijk opdrachtgever. Eventuele wijzigingen bij het regiobureau worden eveneens in de begroting toegelicht. De uiteindelijke afweging geschiedt, conform de gemeenschappelijk regeling, door het algemeen bestuur.

Uitgangspunten

Voor het opstellen van de begroting 2024 e.v. hanteren we de volgende uitgangspunten:

1. de begroting 2024-2027 heeft als uitgangspunt de activiteiten die zijn vastgelegd in de regionale agenda 2023-2024 en de gesloten opgavenovereenkomsten met de gemeenten;
2. het bedrijfsplan en de vastgestelde financiële verordeningen;
3. het spoorboekje P&C-cyclus 2022-2023;
4. de Groene Metropoolregio hanteert de indexeringsmethodiek zoals die is opgesteld door de adviesfunctie gemeenschappelijke regelingen en vastgelegd in de Begrotingsrichtlijnen regio Nijmegen (BRN);
5. de inwonerbijdrage is uitgesplitst per 5 opgaven en voor het regiobureau;
6. hoogte algemene reserve is conform de gemeenschappelijke regeling maximaal € 100.000,00;
7. de bijdrage aan The Economic Board is voor 2024 ongewijzigd ten opzichte van 2023 (€ 1,00 per inwoner door 15 gemeenten);
8. de loon- en prijsontwikkelingen leiden tot een verhoging van de inwonerbijdrage voor 2024.

Ontwikkelingen

- **Inflatie**
  Sinds de inval van Rusland in Oekraïne heeft Nederland te maken met een hoge inflatie. Effecten hiervan zijn een forse stijging van de loonkosten en prijzen. Op basis van de BRN-methodiek is de index 2024 berekend en deze komt uit op 7,3%. In de begroting 2024 zoals opgenomen in de regionale agenda 2023-2024 werd nog uitgegaan van 2,7%. In de lijn van eerdere uitspraken van het algemeen bestuur zijn wij van plan het verschil (4,6%) in de begroting van 2024 te verdisconteren. Uit een eerste globale berekening komt de totale inwonersbijdrage a.g.v. de indexering net onder de € 8,- uit.

- **Arbeidsmarkt**
  Het is een inmiddels genoegzaam bekend dat er krapte is op de arbeidsmarkt. Gemeenten ervaren dit en daarmee de GMR ook. De regionale samenwerking is een netwerkorganisatie waarbij één van de uitgangspunten is dat medewerkers van de 18 samenwerkende gemeenten actief, veelal in deeltijd, een bijdrage leveren aan de 5 opgaven en de speerpunten binnen deze opgaven. De personele krapte bij de gemeenten maakt dat de Groene Metropoolregio steeds vaker genoodzaakt wordt externen in te huren. Dit heeft naast een prijseffect ook consequenties voor (de versteviging) van het regionale netwerk. Voor de Netwerkdirectie is dit een actueel gespreksthema.

- **Regiodeal**
  De regering heeft besloten voor de Regio Deal 4e tranche 15 miljoen te reserveren voor de Groene Metropoolregio. In het 2e kwartaal 2023 vindt de matchmakingsfase plaats waarna de ondertekening van het convenant in de zomer is voorzien. De effecten van de Regio Deal voor de organisatie van de Groene Metropoolregio, zowel in organisatorisch, juridisch, personeel en financieel opzicht, worden in de eerste helft van 2023 in beeld gebracht. De effecten voor 2024 en verder zijn op dit moment niet te duiden.

- **Provincie Gelderland**
  De provincie Gelderland is bij de versterking van de regionale samenwerking in onze regio een belangrijke partner gebleken. Samen is gewerkt aan een regionale visie en regionale agenda 2022 en 2023-2024. In 2022 sloten de Groene Metropoolregio, The Economic Board en de provincie een bestuursakkoord om de bestaande samenwerking te bestendigen en is een investeringsagenda opgesteld.

In 2022 heeft de provincie Gelderland een heroriëntatie uitgevoerd op haar provinciale rol en begroting. Hierdoor is afgelopen jaar weinig financiële partnerschap van de provincie ervaren.

De provinciale verkiezingen leiden tot een nieuwe samenstelling van de staten en een nieuw college van GS. Onze inspanningen zijn en blijven erop gericht om de gezamenlijke onderschreven ambities tot uitvoering te brengen met passende en toereikende (financiële) steun van onze provinciale partner.

- **RES (Regionale Energie Strategie)**
  Met ingang van 2023 heeft het Rijk een jaarlijkse bijdrage van € 500.000 structureel toegekend tot 2030. Om de ambities en afspraken uit de RES 1.0 uit te voeren en in te kunnen spelen op actuele ontwikkelingen is een bedrag van ongeveer 5 ton jaarlijks nodig, boven op de rijksbijdrage.
  In het Bestuurlijk Platform Circulaire Regio is aangegeven dat hiervoor draagvlak is. Gemeenten beschikken nu over een stevig gegroeid budget voor klimaataanpak. Voor de regiogemeenten gezamenlijk ca. 13 miljoen. De verdere onderbouwing wordt nu uitgewerkt in het Uitvoeringsplan RES 2023 -2030. Financieel betekent dit dat de gevraagde inwonerbijdrage voor de Opgave Circulaire Regio met ingang van 2024 met € 0,65 - € 0,70 toeneemt ten behoeve van RES-taken. Dekking kunnen gemeenten financieren uit de "Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)". Dit voorstel zal via het Bestuurlijk Platform Circulaire Regio aan het DB en AB worden voorgelegd.

- **Regiobureau**
  Door de meerjarige financiering op basis van de regionale agenda 2023-2024 zijn per 1 januari 2023 een aantal medewerkers die direct betrokken zijn bij de 5 opgaven (opgavemanagers en procesondersteuners) in dienst getreden van de regio. Ook is de bestaande communicatiecapaciteit werkzaam bij/voor de opgaven geconcentreerd in het regiobureau. De verwachting is dat de omvang van de formatie van het regiobureau in 2024 geen wijzigingen zal ondergaan.

- **Woondeal**
  De financiering van de activiteiten voor de versnellingsopgave/ Woondeal staat onder druk omdat onduidelijkheid bestaat over procesgelden Woondeal. Deze worden, naast de inwonersbijdrage voor de inhuur speerpunt coördinatoren, grotendeels gefinancierd door rijks en provinciale bijdragen, de zogenaamde procesgelden. De gelden die vanuit BZK voor de Woondeals beschikbaar worden gesteld (die nu over het hele land zijn opgesteld) lijken uit te komen op jaarlijks ca. 80.000. Dit is een stuk minder dan de jaarlijkse besteding van 3 à 4 ton. Deze gelden worden via de provincies verdeeld, waarbij de provincies dit bedrag eventueel aanvullen afhankelijk van de ambities en begroting. Zekerheid over de aanvulling is er vanwege de provinciale verkiezingen allerminst.

  Op dit moment lopen gesprekken over de hoogte van deze (proces)gelden met de partners. Mogelijk dat dit leidt tot verhoging van de bijdrage, maar op dit moment is hierover nog geen duidelijkheid. Als er niet meer procesgeld Woondeal komt zal sterk geprioriteerd moeten worden in de ambities.

- **Regionaal programma werklocaties (RPW)**
  Het RPW is een verplicht onderdeel voor alle gemeenten onafhankelijk van deelname aan de opgave Productieve regio. Standaard is hiervoor €130.000 begroot.
  Met Economie van de Toekomst, onze economische visie voor de lange(re) termijn, kiezen we een koers die meer bijdraagt aan onze maatschappelijke opgaven (zoals ruimte voor circulaire economie, meer focus op verdichting en herstructurering, afspraken over campusontwikkeling).

Hiervoor is meer onderzoek nodig. Daarnaast landt een deel van de vraag vanuit Bruisende Binnensteden, Krachtige Kernen (Ontspannen regio) bij het RPW. De kosten voor het RPW gaan daarmee eenmalig met € 100.000 omhoog. Deze stijging wordt deels opgevangen door een bijdrage van de provincie en deels zal de Groene Metropoolregio dit vanuit haar eigen middelen financieren. De geschetste extra inzet heeft geen gevolgen voor de inwonersbijdrage 2024.

- **Gemeente Montferland**
  Op 19 januari 2023 heeft de gemeenteraad van Montferland een richtinggevend besluit genomen over de toekomstige regionale samenwerking van Montferland. De definitieve keuze staat gepland op 5 oktober 2023. Wanneer de keuze inderdaad valt voor de Regio Achterhoek dan leidt dit tot een proces van uittreding conform de daarvoor geldende regels. Gelet op de gesloten opgaveovereenkomsten heeft dit evenwel voor 2024 geen directe (financiële) consequenties voor de drie opgaven waaraan Montferland deelneemt.

Proces begroting 2024-2027

In eerdergenoemd Spoorboekje is het begrotingsproces uiteengezet. Hieronder in grote lijnen de stappen die gezet worden:

- 19 april 2023 — Vaststellen conceptbegroting 2024-2027 door het algemeen bestuur
  Zienswijzeperiode gemeenteraden loopt tot 30 juli 2023
- 22 mei 2023 — regioagendacommissie
- 6 september 2023 — Vaststellen begroting 2024-2027 door het algemeen bestuur

Slot

Met deze brief hebben wij getracht u een beeld te geven van actuele ontwikkelingen die van invloed zijn op de op te stellen begroting voor 2024 e.v. Wij hopen dat deze brief in een behoefte voorziet. Mocht de brief aanleiding geven tot vragen dan kunt u contact opnemen met Henk van den Berg.

Met vriendelijke groet,
het dagelijks bestuur van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen,

Drs. H.M.F. Bruls
Voorzitter

Drs. H. Tiemens
Secretaris

Kopie:
- regiocoördinatoren

Raadsinformatiebrief

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp
Cliëntervaringsonderzoek WMO en Jeugdhulp 2022

Adviseur : Mieke Jansma, Dorien Malawau
Portefeuillehouder : Tineke van der Pas
Datum : 25 april 2023

Aan de Raad

Inleiding
Er is een tweetal onderzoeken uitgevoerd door Moventem in opdracht van de gemeente Rheden over de ervaringen van onze inwoners die een beroep hebben gedaan op ondersteuning vanuit de Wmo en/of de Jeugdwet.
De toegang tot de Wmo en Jeugdwet voor de inwoners van Rozendaal en die van Rheden voert de gemeente Rheden uit. Gelet op de beperkte omvang van het aantal respondenten uit Rozendaal, worden de uitkomsten van de onderzoek als een geheel gepresenteerd en geen onderscheid naar inwoners uit Rozendaal en Rheden.

Waarom zijn deze onderzoeken uitgevoerd?
Gemeenten zijn vanuit de Jeugdwet en de Wmo verplicht om jaarlijks een gestandaardiseerd cliëntervaringsonderzoek (CEO) uit te voeren. De resultaten van dit onderzoek geven inzicht in de ervaren toegankelijkheid, kwaliteit en effecten van de geboden ondersteuning. De standaardisatie van de onderzoeken (deel Wmo) geeft een goed landelijk beeld over de cliëntervaringen.

Beoogd effect
Doelstelling is inzicht te krijgen in de cliëntervaringen over het (indicatie)proces en de daadwerkelijke geleverde zorg en ondersteuning in het kader van de Wmo en de Jeugdwet. Dit teneinde het proces en zorg en ondersteuning nog beter op de behoefte van de inwoners te kunnen afstemmen. Dit proces start met de gemeentelijke toegang: het Sociaal Meldpunt.

Bijzonderheden 2022 ten opzichte van vorige jaren
WMO
- ✓ In het contact met de inwoner zien we een lichte daling (1-2%) ten opzichte van voorgaande jaren, maar nog steeds positieve resultaten. Het contact met de gemeente scoort een 7.2.
- ✓ Een kwart van de deelnemers weet dat er onafhankelijke clientondersteuning beschikbaar is en ongeveer de helft weet niet of ze hiervan gebruik hadden willen maken.
- ✓ Een daling te zien bij inwoners die hun vraag zelf proberen op te lossen: in 2020 was dit 40%, 2021 39% en in 2022 32%.
- ✓ Een daling te zien bij mantelzorgers die ‘de vraag aan kunnen’. Van de mantelzorgers die hulp bieden geeft 55% aan ‘de vraag aan te kunnen’. In 2020 was dit 69%;
- ✓ Een stijging in het aantal huishoudens dat hulp bij het huishouden ontvangt 60%, 48% in 2021, 2020 36%;
- ✓ Een ruime meerderheid betaalt een eigen bijdrage ‘hulp bij het huishouden’, dit is gestegen: 2019 64% naar 82% (meer dan 80% geeft aan deze eigen bijdrage te kunnen betalen).

Aangedragen verbeterpunten door Moventem:

- Het verbeteren van de lange wacht- en afhandeltijden;
- Het verbeteren van de telefonische bereikbaarheid.

JEUGD

- ✓ Ook hier is een groot deel van de inwoners niet op de hoogte is van een onafhankelijke clientondersteuner;
- ✓ Het contact met de gemeente scoort een 6.7;
- ✓ Algemene begeleiding wordt het meest ingezet van de verschillende zorgvormen;
- ✓ De ruime meerderheid ontvangt langer dan een jaar hulp/begeleiding;
- ✓ Voor de helft van de kinderen ging het ook om het verbeteren van de veiligheidssituatie;
- ✓ De hulp/begeleiding scoort een 7.8. Door de ingezette hulp gaat het nu beter met het kind.

Vervolg

Om de kwaliteit van de dienstverlening van de toegang te behouden en vergroten is een verbetertraject gestart bij de gemeente Rheden. De uitkomsten van beide onderzoeken geven belangrijke input voor dit verbetertraject onder andere op het gebied van contact en communicatie met onze inwoners. Daarnaast worden de uitkomsten gedeeld op waarstaatjegemeente.nl (deel Wmo).

De uitkomsten van de onderzoeken leiden niet direct tot kosten. Indien er naar aanleiding hiervan ander beleid wordt ingezet, kan dit tot kosten leiden. Daar zult u bij desbetreffende initiatieven over geïnformeerd worden.

Ook in 2023 laat de gemeente Rheden, mede namens de gemeente Rozendaal, wederom het jaarlijkse cliëntervaringsonderzoek uitvoeren door een onafhankelijk onderzoeksbureau. De uitkomsten daarvan worden in 2024 verwacht.

Wij vertrouwen er op, u hiermee naar behoren te hebben geïnformeerd.

Het college van burgemeester en wethouders,

Bas Pelgrum, gemeentesecretaris	Ester Weststeijn, burgemeester

Bijlagen

1. Onderzoeksrapport CEO Wmo Gemeenten Rheden en Rozendaal, Moventem;
2. Onderzoeksrapport CEO Jeugdhulp Gemeenten Rheden en Rozendaal, Moventem.

Moventem
Onderzoek | Advisering | Procesbegeleiding

Rapportage
Cliëntervaringsonderzoek Wmo 2022

Gemeente Rheden

Moventem
Onderzoek | Advisering | Procesbegeleiding

Rapportage *Cliëntervaringsonderzoek Wmo 2022*

Gemeente Rheden

Concept 1
Datum 15-08-2022
Projectnummer: 21298

Auteurs:
Joyce Berentsen, Projectmanager/ Onderzoeker
Danique Rietman, Onderzoeker

Moventem BV
T 0575 84 3738
E info@moventem.nl
W www.moventem.nl

Moventem werkt conform de Gedragscode voor Onderzoek & Statistiek van de Nederlandse Marktonderzoek Associatie (MOA) en mag het Fair Data Keurmerk voeren, waarmee wordt aangetoond dat op verantwoorde wijze met data en persoonsgegevens wordt omgaan. Tevens is Moventem aangesloten bij de Europese Vereniging voor Marktonderzoek (ESOMAR) en wordt voldaan aan de Internationale Code voor Markt- en sociaalwetenschappelijk onderzoek. Dit rapport is met grote zorg samengesteld. Desondanks kan het voorkomen dat informatie fout en/of onvolledig is. Moventem is niet aansprakelijk voor enige directe of indirecte schade die zou kunnen ontstaan door het gebruik van de aangeboden informatie.

MOA Center for Information Based Decision Making & Marketing Research

ESOMAR WORLD RESEARCH ESOMAR MEMBER

Inhoudsopgave

Management Samenvatting **Pagina 4**

1 Inleiding **Pagina 10**
1.1 Onderzoeksopzet Pagina 11

2 Resultaten **Pagina 13**
Contact Pagina 14
Kwaliteit van de ondersteuning Pagina 19
Resultaat van de ondersteuning Pagina 21
Contact met de gemeente/ consulenten Pagina 24
Incluzio Pagina 40
Huishoudelijke hulp Pagina 46
Mantelzorg Pagina 49
Ervaringen met hulp/ ondersteuning Pagina 51
Eigen bijdrage hulp/ ondersteuning Pagina 58
Effect(en) van de hulp/ ondersteuning Pagina 62
Dienstverlening in coronatijd Pagina 64

3 Bijlagen
Bijlage I Achtergrondvariabelen **Pagina 68**
Bijlage II Onderzoeksverantwoording Pagina 69
Pagina 73

Moventem

Onderzoek | Advisering | Procesbegeleiding

Management Samenvatting

Contact

Ruime meerderheid bekend met waar ze moeten zijn met hun hulpvraag, vergelijkbaar met voorgaande jaren

Van de cliënten die een hulpvraag hadden, wist nagenoeg driekwart (73%) waar ze moesten zijn met hun hulpvraag. Dit percentage is vergelijkbaar met voorgaande jaren.

Meerderheid vindt dat ze snel werden geholpen, lichte daling t.o.v. 2020 en 2019

62% is het er (helemaal) mee eens dat ze snel werden geholpen. Dit percentage was in 2020 nog 67% en in 2019 70%. Ondanks dat de meerderheid vindt dat ze snel werden geholpen, is er wel sprake van een lichte daling.

Ruime meerderheid vindt dat ze serieus werden genomen door de medewerker, lichte daling t.o.v. voorgaande jaren

Ruim driekwart is het er (helemaal) mee eens dat de medewerker ze serieus nam. Respectievelijk bedroeg dit percentage in 2021, 2020 en 2019 79%, 82% en 80%. Ook hier is dus sprake van een lichte daling.

Meerderheid zocht samen met de medewerker in het gesprek naar oplossingen

De meeste cliënten zochten samen met de medewerker in het gesprek naar oplossingen. Dit percentage lag in 2021 lager en in 2020 hoger.

Weinig bekendheid met mogelijkheid tot onafhankelijke cliëntondersteuner, vergelijkbaar met voorgaande jaren

Nagenoeg een derde wist dat ze gebruik konden maken van een onafhankelijke cliëntondersteuner. Dit betreft dus een ruime minderheid. Het percentage is ten opzichte van voorgaande jaren ongeveer gelijk gebleven.

Kwaliteit van de ondersteuning

Ruime meerderheid vindt de kwaliteit van de ondersteuning die ze krijgen goed

De kwaliteit van de ondersteuning die cliënten krijgen wordt door ruim driekwart als goed beoordeeld. Dit is een lichte daling ten opzichte van voorgaande jaren.

Ruime meerderheid vindt de ondersteuning die ze krijgen passen bij hun hulpvraag

80% geeft aan het (helemaal) eens te zijn met de stelling ‘De ondersteuning die ik krijg past bij mijn hulpvraag’. Dit is vergelijkbaar met voorgaande jaren.

Resultaat van de ondersteuning

Meerderheid kan beter de dingen doen die ze willen door de ondersteuning die ze krijgen

70% geeft aan dat door de ondersteuning die ze krijgen, ze de dingen die ze willen doen beter kunnen doen. Dit is een lichte daling ten opzichte van 2021 en 2019 en een lichte stijging ten opzichte van 2020.

Ruime meerderheid kan zich beter redden door de ondersteuning die ze krijgen, lichte daling t.o.v. vorig jaar

79% kan zich beter redden door de ondersteuning die ze krijgen. Dit is ten opzichte van 2021 (82%) een lichte daling.

Meerderheid heeft betere kwaliteit van leven door de ondersteuning die ze krijgen, vergelijkbaar met voorgaande jaren

Nagenoeg driekwart heeft door de ondersteuning die ze krijgen een betere kwaliteit van leven. Dit percentage daalt en stijgt wisselend, waarbij het dit jaar ten opzichte van vorig jaar licht is gedaald.

Contact met de gemeente/ consulenten

Nagenoeg de helft weet niet of ze gebruik hadden willen maken van een onafhankelijke cliëntondersteuner

6% geeft aan gebruik te hebben gemaakt van een onafhankelijke cliëntondersteuner. 15% had hier gebruik van willen maken en 30% niet. De meeste cliënten (49%) weten niet of ze hier gebruik van hadden willen maken.

Ruim een derde had een gesprek met een consulent voor hun hulp/ondersteuning, dit is gedaald t.o.v. voorgaande jaren

45% heeft geen gesprek gehad met een consulent van de gemeente voor hun hulp/ ondersteuning in 2021. Het percentage dat dit wel had, is gedaald van 50% in 2019 naar 38% in 2022.

Vooral niemand of familie bij het (keukentafel)gesprek aanwezig

Het percentage cliënten dat aangeeft dat er niemand bij het (keukentafel)gesprek aanwezig was, is gestegen van 29% in 2019 naar 39% in 2022.

Meerderheid vond het (keukentafel)gesprek een prettig gesprek, dit is gedaald t.o.v. voorgaande jaren

Cliënten die een gesprek met een consulent van de gemeente hebben gehad, vonden dit over het algemeen een prettig gesprek (72%). Dit percentage lag voorgaande jaren echter iets hoger (2019: 78%; 2020: 81%; 2021: 82%).

Ruime meerderheid vindt dat de consulent de gemaakte afspraken nakomt, dit is gedaald t.o.v. voorgaande jaren

75% is het er (helemaal) mee eens dat de consulent de gemaakte afspraken nakomt. Dit percentage is gedaald ten opzichte van voorgaande jaren. Toen varieerde het tussen de 79% en 81%.

Ruim de helft heeft na het gesprek met de consulent een verslag ontvangen, dit is een lichte daling t.o.v. voorgaande jaren

54% heeft na het gesprek met de consulent een verslag ontvangen. Met name vorig jaar lag dit percentage hoger (59%).

Ruime meerderheid is het eens met de inhoud van het gesprek, dit is gestegen t.o.v. vorig jaar

Van de cliënten die aangeven een verslag te hebben ontvangen, is 82% het eens met de inhoud van het verslag. Dit percentage lag in 2020 en 2021 iets lager.

Ruim de helft heeft samen met de consulent gekeken naar oplossingen in eigen netwerk

Vergelijkbaar met voorgaande jaren geeft dit jaar 57% aan dat ze samen met de consulent hebben gekeken naar oplossingen binnen het eigen netwerk/ omgeving.

Contact met de gemeente/ consulent scoort een ruime voldoende

Met gemiddeld een 7.2 krijgt het contact met de gemeente/ consulent een ruime voldoende.

Gemeente/ consulent biedt een luisterend oor, maar kan verbeteren op het gebied van wachttijden

Wat men met name goed vindt/ vond aan het contact met de gemeente/ consulent is het luisterend oor dat ze bieden en het begrip dat ze tonen. Waar nog verbetering mogelijk is, zijn de lange wacht- en afhandeltijden.

Cliënten hebben zich met name zelf aangemeld bij de gemeente

44% geeft aan zichzelf aangemeld te hebben. Dit is vergelijkbaar met 2021 en 2020 en gestegen ten opzichte van 2019.

Ongeveer een derde probeert de vraag zelf op te lossen
In 2020 heeft 40% zelf geprobeerd de vraag op te lossen en in 2021 39%. In het huidige onderzoek is dit percentage gedaald naar 32%.

Verbetering mogelijk in telefonische bereikbaarheid van de gemeente
Hoewel het percentage dat de telefonische bereikbaarheid als (zeer) goed beoordeelt (43%) hoger is dan het percentage dat het (zeer) slecht vindt (43%), is dit nog geen meerderheid.

Ruim de helft heeft geen gebruik gemaakt van één van de mogelijkheden binnen de gemeente
Ruim de helft van de respondenten geeft aan geen gebruik te hebben gemaakt van een van de mogelijkheden binnen de gemeente. Ook in de afgelopen jaren gaf de meerderheid dit aan (2021: 61%; 2020: 53%).

Incluzio

Ruime meerderheid heeft geen contact gehad met Incluzio
Nagenoeg driekwart heeft geen contact gehad met Inlcuzio. Slechts 12% had dit wel.

Cliënten die contact met Incluzio hebben gehad, zijn hier met name via de gemeente terecht gekomen.
43% van de cliënten geeft aan bij Incluzio terecht te zijn gekomen via de gemeente. Voor nagenoeg de helft had Incluzio een passende oplossing en voor nagnoeg de helft ook niet.

Contact met Incluzio scoort een voldoende
Met een 6.4 scoort het contact met een Inlcuzio een voldoende. 29% geeft een onvoldoende (5 of lager).

Contact met Incluzio is prettig, verbetering met name mogelijk in het zoeken van oplossingen
Wat men met name goed vindt/ vond aan het contact met Incluzio is het prettige contact en het zoeken naar oplossingen door Incluzio. Wat daarentegen beter zou kunnen is de uiteindelijke oplossing zelf. De meesten vinden dat er geen goede oplossing is gegeven.

Huishoudelijke hulp

Nagenoeg driekwart vindt dat de hulp bij het huishouden goed op de situatie is afgestemd
Het percentage dat het (helemaal) eens is met ‘De hulp bij het huishouden is goed op mijn situatie en huishouden afgestemd’ verandert jaarlijks. Zo bedroeg dit in 2019 65%, 2020 80% en 2021 75%. In het huidige onderzoek is het 74%

De kwaliteit van de huishoudelijke hulp wordt door de meerderheid als goed beoordeeld
Ook het percentage dat het (helemaal) eens is met ‘Ik vind de kwaliteit van de huishoudelijke hulp goed’ verandert jaarlijks. Zo bedroeg dit in 2019 65%, 2020 78% en 2021 73%. In het huidige onderzoek is het 71%.

Meerderheid vindt aantal uren huishoudelijke hulp passend, dit is gestegen t.o.v. 2021 en 2019 en gedaald t.o.v. 2020
68% vindt dat het aantal uren huishoudelijke hulp past bij hun huishouden/ situatie.

Mantelzorg

Ruime meerderheid geeft geen hulp/ondersteuning aan naasten, dit is meer dan voorgaande jaren

17% geeft aan hulp/ ondersteuning aan bijvoorbeeld partner, familie, vrienden of buren te geven. Dit percentage lag voorgaande jaren hoger, namelijk tussen de 22% en 26%.

De meerderheid die hulp/ondersteuning geeft, geeft aan dit wel aan te kunnen, dit is gedaald t.o.v. voorgaande jaren

55% kan de hulp die ze geven aan. Dit percentage was voorgaande jaren hoger. Zo gaf in 2020 69% nog aan dat ze hulp/ ondersteuning geven aan kunnen.

Ervaringen met hulp/ ondersteuning

Meerderheid ontvangt hulp bij het huishouden vanuit de gemeente, dit is gestegen t.o.v. voorgaande jaren

De meerderheid (60%) ontvangt hulp bij het huishouden. Dit percentage is sinds 2019 jaarlijks toegenomen. In 2019 gaf een kwart aan dit te ontvangen, in 2020 36% en vorig jaar nagenoeg de helft (48%).

Vervoer door Avan scoort een voldoende, maar lager dan voorgaande jaren

Met een gemiddelde van een 7.0 wordt Avan met een voldoende beoordeeld. Ondanks de voldoende, is het gemiddelde wel gedaald ten opzichte van voorgaande jaren. Zo was het gemiddelde in 2019 en 2020 een 7.5 en in 2021 een 7.8.

Ruime meerderheid heeft ondersteuning/ hulpmiddel gekregen zoals afgesproken, dit is gedaald t.o.v. vorig jaar

Ruim driekwart heeft de ondersteuning of het hulpmiddel gekregen zoals afgesproken met de gemeente. Dit percentage is vanaf 2019 gestegen, maar dit jaar ten opzichte van 2021 gedaald.

De hulp of ondersteuning scoort een ruime voldoende

Gemiddeld wordt de hulp of ondersteuning met een 7.5 beoordeeld. Deze ruime voldoende komt overeen met voorgaande jaren.

Met name blij dát er hulp is, het verrichte werk kan verbeterd worden

Cliënten vinden vooral het feit dat ze hulp/ondersteuning ontvangen fijn. Daarnaast vinden ze dat het werk goed wordt gedaan, maar dit is tegelijkertijd hetgeen dat het meest als verbeterpunt wordt genoemd.

Eigen bijdrage hulp/ ondersteuning

Ruime meerderheid betaalt eigen bijdrage voor de ondersteuning/ hulp die ze krijgen, dit percentage stijgt jaarlijks

Het percentage dat een eigen bijdrage betaalt voor de hulp/ ondersteuning die ze krijgen, neemt jaarlijks toe van 64% in 2019 naar 82% in 2022.

Met de ruime meerderheid die de eigen bijdrage betaalt, is dit van te voren besproken

De cliënten die hebben aangegeven een eigen bijdrage te betalen voor de hulp/ ondersteuning die ze krijgen, geeft 80% aan dat deze bijdrage met hen is besproken.

Ruime meerderheid die de eigen bijdrage betaalt, kan dit ook

Ook kan meer dan 80% de eigen bijdrage betalen.

Er zou meer gekeken kunnen worden naar de financiële situatie in relatie tot de eigen bijdrage
Ondanks dat de ruime meerderheid de eigen bijdrage kan betalen, is er bij minder dan de helft gekeken naar de financiële situatie in relatie tot de eigen bijdrage. 20% is het er zelfs (helemaal) niet mee eens dat er is gekeken naar de situatie in relatie tot de bijdrage.

Effect(en) van de hulp/ ondersteuning

Ruime meerderheid voelt zich serieus genomen door de hulpverleners
Ruim driekwart voelt zich serieus genomen door de hulpverleners. Dit percentage was in 2020 (83%) en 2021 (82%) iets hoger.

Meerderheid geeft aan dat het door de hulp/ ondersteuning beter met ze gaat
64% is het er (helemaal) mee eens dat het beter met ze gaat door de hulp/ ondersteuning. Dit is iets gedaald ten opzichte van 2021 en 2020, maar redelijk vergelijkbaar.

Dienstverlening in coronatijd

Slechts een klein deel heeft tijdens overheidsmaatregelen door corona contact gehad met het Sociaal Meldpunt
10% heeft ten tijde van de overheidsmaatregelen door corona contact gehad met het Sociaal Meldpunt van de gemeente. Vorig jaar was dit nog 17%, maar in 2020 ook 10%.

Cliënten die contact hebben gehad met Sociaal Meldpunt hebben dit niet altijd als goed ervaren
De meningen zijn verdeeld over het contact met het Sociaal Meldpunt. Zo ervaarde 43% dit als goed, maar 22% niet. Ten opzichte van voorgaande jaren is het percentage dat het er (helemaal) niet mee eens is dat het contact met het Sociaal Meldpunt goed was, gedaald.

Kleine minderheid heeft tijdens overheidsmaatregelen hulp of ondersteuning ontvangen vanuit de Wmo
Ruim de helft heeft ten tijde van de overheidsmaatregelen door corona geen hulp of ondersteuning ontvangen vanuit de Wmo.

Driekwart van de ontvangers van hulp of ondersteuning tijdens de maatregelen heeft deze hulp als goed ervaren
75% is het er (helemaal) mee eens dat ze de hulp of ondersteuning als goed hebben ervaren. Ondank dat dit een ruime meerderheid betreft, is dit percentage gedaald ten opzichte van voorgaande jaren.

Moventem

Onderzoek | Advisering | Procesbegeleiding

Inleiding

Benaderen doelgroep

In opdracht van gemeenten Rheden en Rozendaal heeft Moventem een onderzoek uitgevoerd naar de ervaringen met Wmo in 2021 in de gemeenten Rheden en Rozendaal. Het onderzoek is in juni/juli 2022 uitgevoerd. De jaartallen die in de rapportage zijn genoemd, verwijzen naar het jaar waarin het onderzoek is uitgevoerd. Er zijn in gemeente Rheden in totaal 1.952 cliënten die in 2021 gebruik hebben gemaakt van Wmo-voorzieningen. 1.183 mensen uit de gemeente Rheden hebben een uitnodigingsbrief voor het onderzoek ontvangen en 17 mensen uit de gemeente Rozendaal. Ze konden kiezen om de vragenlijst schriftelijk in te vullen en gratis te retourneren of om de vragenlijst online in te vullen.

Achtergrond informatie CEO Wmo

Gemeenten zijn volgens de Wmo 2015 artikel 2.5.1 verplicht om een representatief cliëntervaringsonderzoek uit te voeren. In overeenstemming met het Wmo-artikel 2.5.1 en 2.5.2 is het verplichte cliëntervaringsonderzoek (CEO) opgesteld. Met dit onderzoek wordt onderzocht hoe de cliënten de toegankelijkheid en kwaliteit van de voorzieningen hebben ervaren en welk effect ze ervan ondervinden in hun zelfredzaamheid.

De doelgroep van het CEO bestaat uit alle cliënten met een individuele voorziening op basis van de Wmo. Dit zijn voorzieningen waaraan een beschikking ten grondslag ligt.

Deelnemers

Er zijn in gemeente Rheden in totaal 1.934 cliënten die in 2021 gebruik hebben gemaakt van Wmo-voorzieningen. 1.183 van hen hebben een uitnodigingsbrief ontvangen. Uiteindelijk hebben 581 respondenten uit Rheden aan het onderzoek deelgenomen. In totaal hebben 510 respondenten de vragenlijst schriftelijk ingevuld en de overige 71 respondenten hebben de vragenlijst online ingevuld. Met dit aantal respondenten is een respons-rate van 49% gerealiseerd. Er kunnen met een betrouwbaarheid van 95% en een foutmarge van 2,90% uitspraken gedaan worden over de populatie.

Er zijn in gemeente Rozendaal in totaal 18 cliënten die in 2021 gebruik hebben gemaakt van Wmo-voorzieningen. 17 van hen hebben een uitnodigingsbrief voor het onderzoek ontvangen. Uiteindelijk hebben 8 respondenten uit Rozendaal aan het onderzoek deelgenomen. Zij hebben allemaal de vragenlijst schriftelijk ingevuld. Met dit aantal respondenten is een respons-rate van 47% gerealiseerd. Wegens het kleine aantal zijn de resultaten voor de respondenten uit Rozendaal indicatief.

Resultaten weergave

De resultaten van dit onderzoek worden in het voorliggende document beschreven middels diagrammen en tabellen.

Waar mogelijk wordt een vergelijking met de resultaten van het cliëntervaringonderzoek Wmo van gemeente Rheden uitgevoerd in 2020 en 2019 weergegeven. Indien de resultaten van voorgaande onderzoeken niet worden genoemd, dan is de betreffende vraag niet (op dezelfde wijze) gesteld.

Door routes in de vragenlijst en vragen waarbij meerdere antwoorden mogelijk zijn, kan het voorkomen dat het aantal respondenten en/of het aantal antwoorden niet overal gelijk is in deze rapportage. Om deze redenen wordt ter volledigheid bij de resultaten aangegeven hoeveel respondenten ('n') de betreffende vraag hebben beantwoord. Door afrondingsverschillen telt niet alles op tot 100%. Bij sommige vragen konden respondenten meerdere antwoorden geven. Het totale percentage komt dan hoger dan 100% te liggen.

In bijlage 1 van deze rapportage staan de achtergrondgegevens van de respondenten weergegeven. Deze bijlage is aan het einde van deze rapportage te vinden.

In bijlage 2 van deze rapportage wordt nader ingegaan op de betrouwbaarheid, nauwkeurigheid en representativiteit van de resultaten. Deze bijlage is aan het einde van deze rapportage te vinden.

Er is een aantal open vragen gesteld aan de respondenten. Alle open antwoorden worden getoond in 'Bijlagenboek bij Rapportage CEO Wmo 2022'.

Moventem

Onderzoek | Advisering | Procesbegeleiding

Resultaten

Ruime meerderheid bekend met waar ze moeten zijn met hun hulpvraag, vergelijkbaar met voorgaande jaren

In hoeverre bent u het eens met de onderstaande stelling?

Ik wist waar ik moest zijn met mijn hulpvraag

Rheden (n=317)

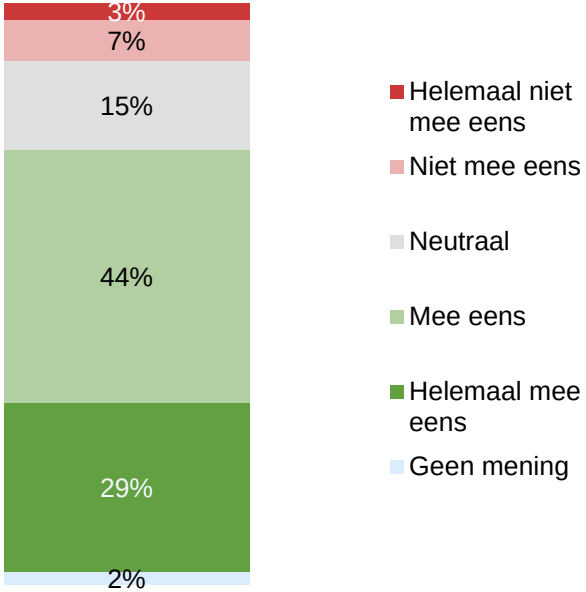

(N.v.t. = 235)

Rozendaal (n=5)

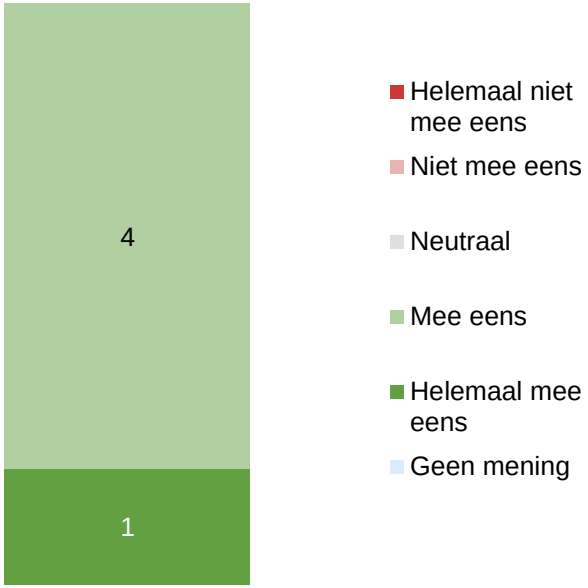

(N.v.t. = 3)

	(Helemaal) mee eens	Neutraal	(Helemaal) niet mee eens	Geen mening
2021 (n=296)	71%	14%	13%	2%
2020 (n=310)	68%	19%	12%	1%
2019 (n=305)	70%	14%	15%	2%

Meerderheid vindt dat ze snel werden geholpen, dit is gedaald t.o.v. 2020 en 2019

In hoeverre bent u het eens met de onderstaande stelling?

Ik werd snel geholpen

Rheden (n=319)

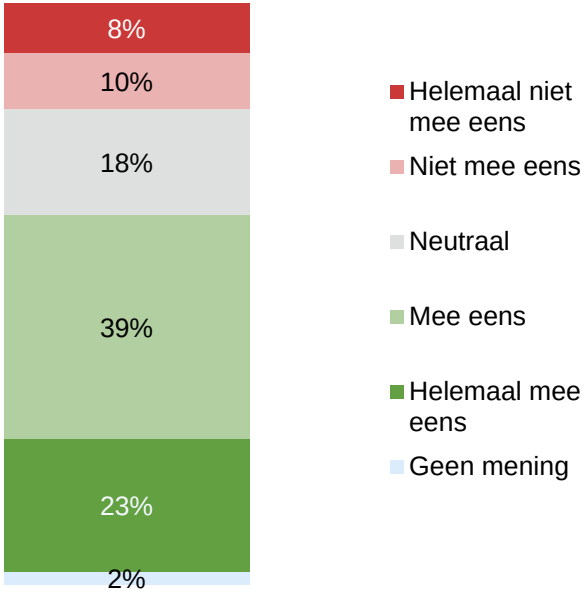

(N.v.t. = 220)

Rozendaal (n=5)

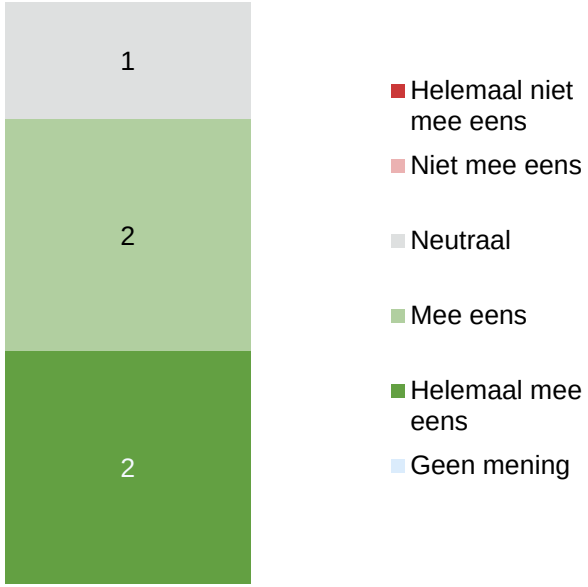

(N.v.t. = 3)

	(Helemaal) mee eens	Neutraal	(Helemaal) niet mee eens	Geen mening
2021 (n=292)	61%	17%	21%	1%
2020 (n=308)	67%	17%	14%	2%
2019 (n=299)	70%	18%	10%	2%

Ruime meerderheid vindt dat ze serieus werden genomen door de medewerker, lichte daling t.o.v. voorgaande jaren

In hoeverre bent u het eens met de onderstaande stelling?

De medewerker nam mij serieus

Rheden (n=321)

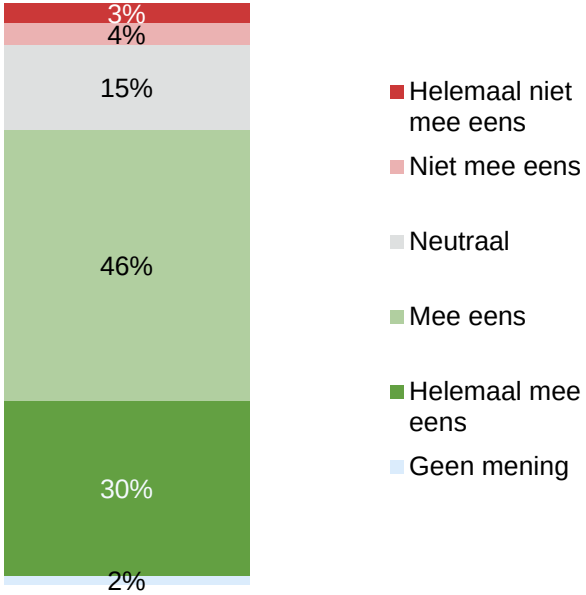

(N.v.t. = 223)

Rozendaal (n=5)

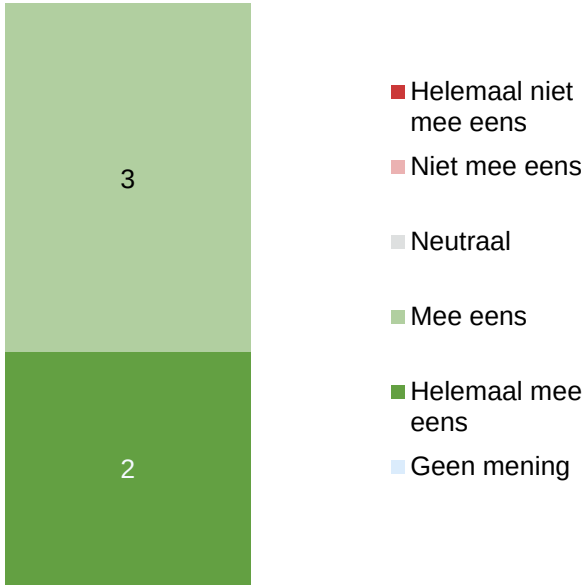

(N.v.t. = 3)

	(Helemaal) mee eens	Neutraal	(Helemaal) niet mee eens	Geen mening
2021 (n=291)	79%	11%	8%	2%
2020 (n=305)	82%	11%	4%	2%
2019 (n=298)	80%	11%	7%	2%

Meerderheid zocht samen met de medewerker in het gesprek naar oplossingen

In hoeverre bent u het eens met de onderstaande stelling?

De medewerker en ik hebben in het gesprek <u>samen</u> naar oplossingen gezocht

Rheden (n=300)

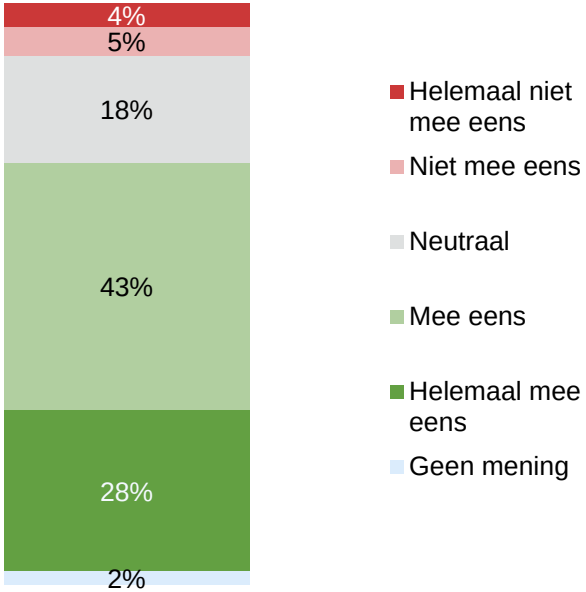

(N.v.t. = 242)

Rozendaal (n=5)

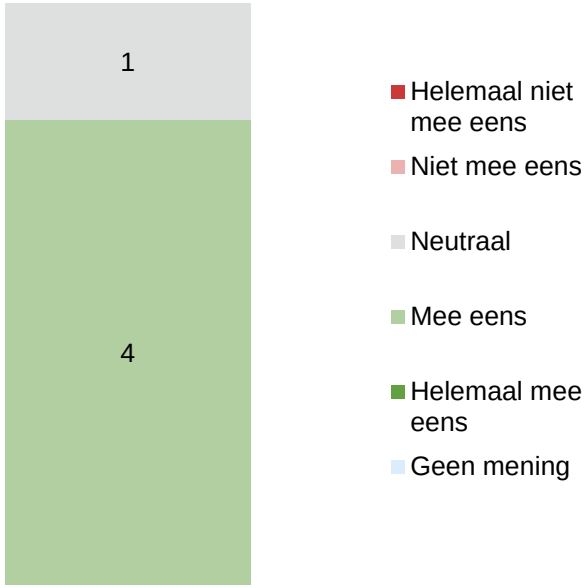

(N.v.t. = 3)

	(Helemaal) mee eens	Neutraal	(Helemaal) niet mee eens	Geen mening
2021 (n=271)	67%	16%	14%	3%
2020 (n=296)	77%	13%	8%	2%
2019 (n=275)	72%	16%	8%	4%

Weinig bekendheid met mogelijkheid tot onafhankelijke cliëntondersteuner, vergelijkbaar met voorgaande jaren

Wist u dat u gebruik kon maken van een onafhankelijke cliëntondersteuner?

Een cliëntondersteuner is iemand die u helpt uw weg te vinden naar zorg en ondersteuning

Rheden (n=542)

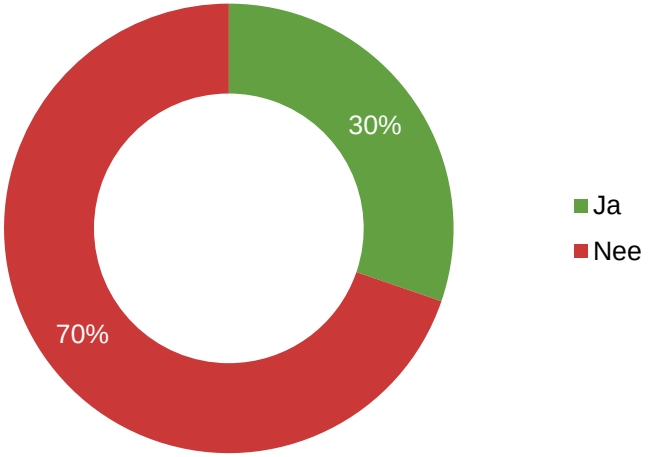

Rozendaal (n=8)

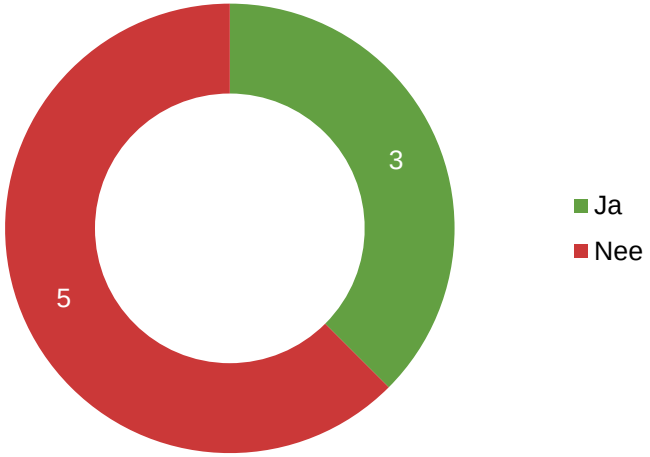

	Ja	Nee
2021 (n=440)	31%	69%
2020 (n=394)	28%	72%
2019 (n=428)	27%	73%

Ruime meerderheid vindt de kwaliteit van de ondersteuning die ze krijgen goed, dit is gedaald t.o.v. voorgaande jaren

In hoeverre bent u het eens met de onderstaande stelling?

Ik vind de kwaliteit van de ondersteuning die ik krijg goed

Rheden (n=552)

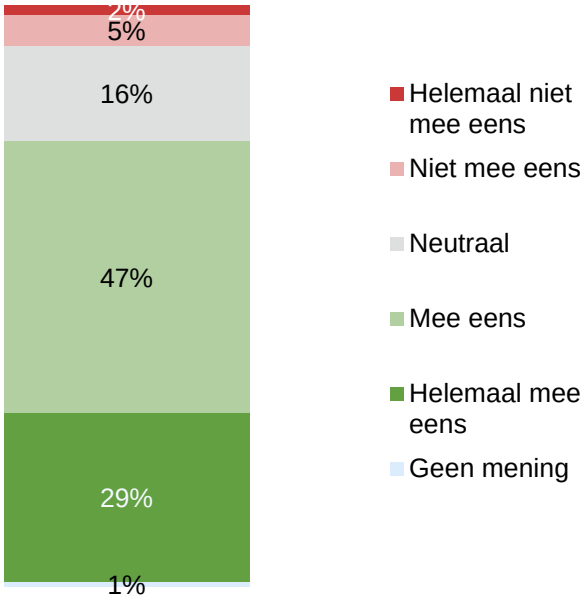

(N.v.t. = 18)

Rozendaal (n=8)

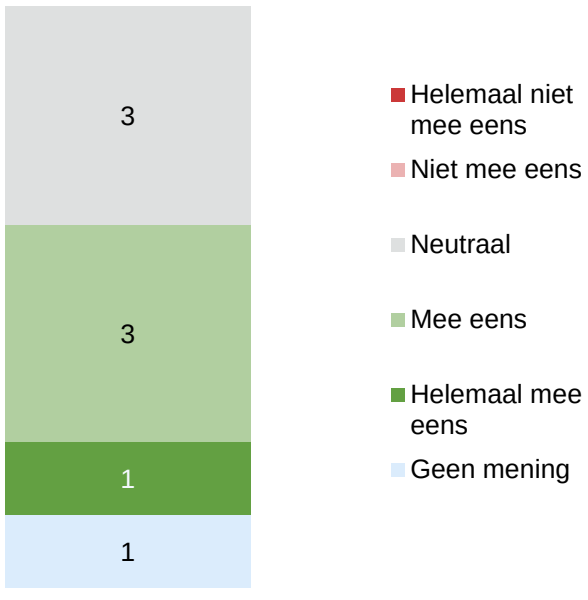

(N.v.t. = 0)

	(Helemaal) mee eens	Neutraal	(Helemaal) niet mee eens	Geen mening
2021 (n=441)	79%	13%	7%	1%
2020 (n=392)	78%	15%	6%	1%
2019 (n=378)	82%	12%	5%	1%

De ruime meerderheid vindt de ondersteuning die ze krijgen passen bij hun hulpvraag

In hoeverre bent u het eens met de onderstaande stelling?

De ondersteuning die ik krijg past bij mijn hulpvraag

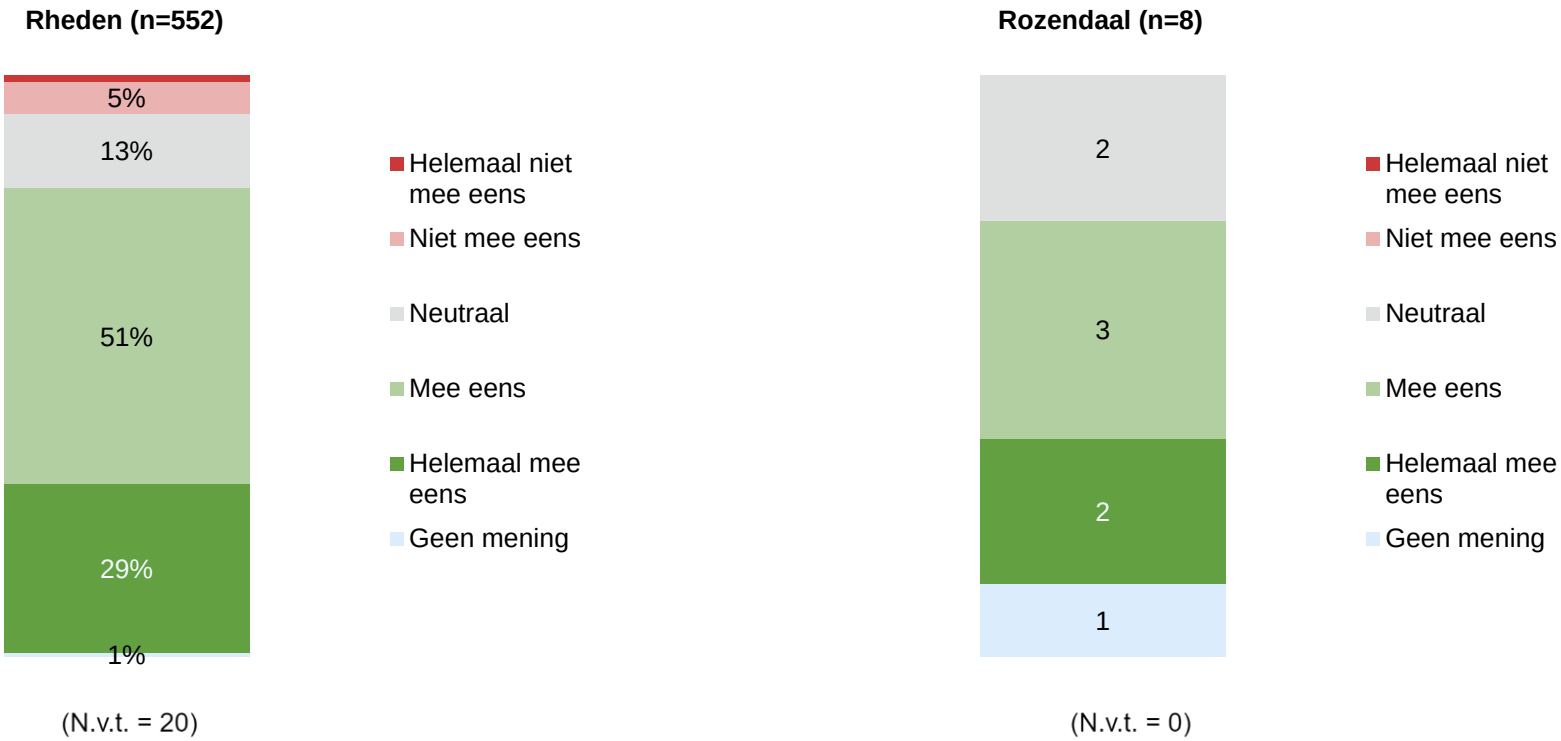

	(Helemaal) mee eens	Neutraal	(Helemaal) niet mee eens	Geen mening
2021 (n=443)	79%	11%	9%	1%
2020 (n=388)	76%	12%	10%	2%
2019 (n=380)	82%	12%	5%	1%

Meerderheid kan beter de dingen doen die ze willen door de ondersteuning die ze krijgen

In hoeverre bent u het eens met de onderstaande stelling?

Door de ondersteuning die ik krijg, kan ik beter de dingen doen die ik wil

Rheden (n=508)

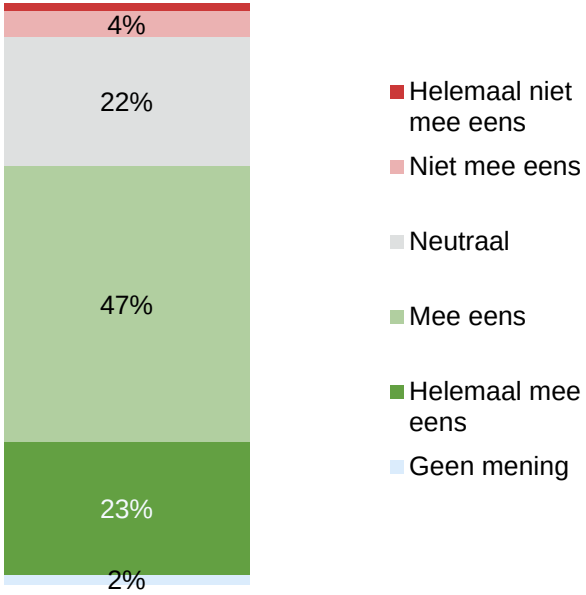

(N.v.t. = 34)

Rozendaal (n=7)

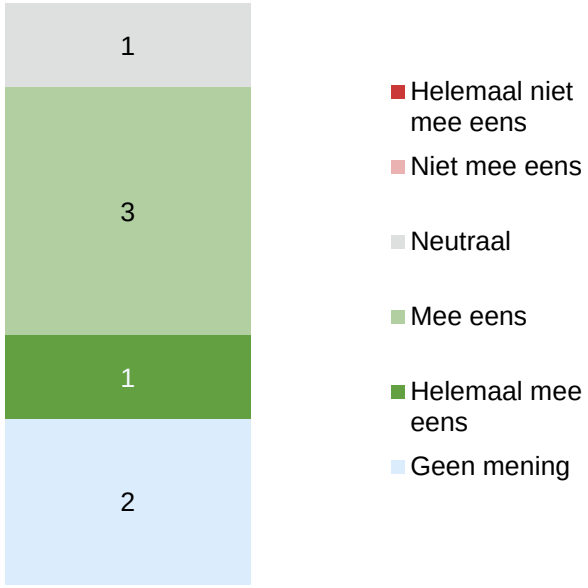

(N.v.t. = 0)

	(Helemaal) mee eens	Neutraal	(Helemaal) niet mee eens	Geen mening
2021 (n=402)	73%	20%	6%	1%
2020 (n=354)	69%	22%	8%	2%
2019 (n=356)	75%	17%	6%	2%

Ruime meerderheid kan zich beter redden door de ondersteuning die ze krijgen, lichte daling t.o.v. vorig jaar

In hoeverre bent u het eens met de onderstaande stelling?

Door de ondersteuning die ik krijg kan ik mij beter redden

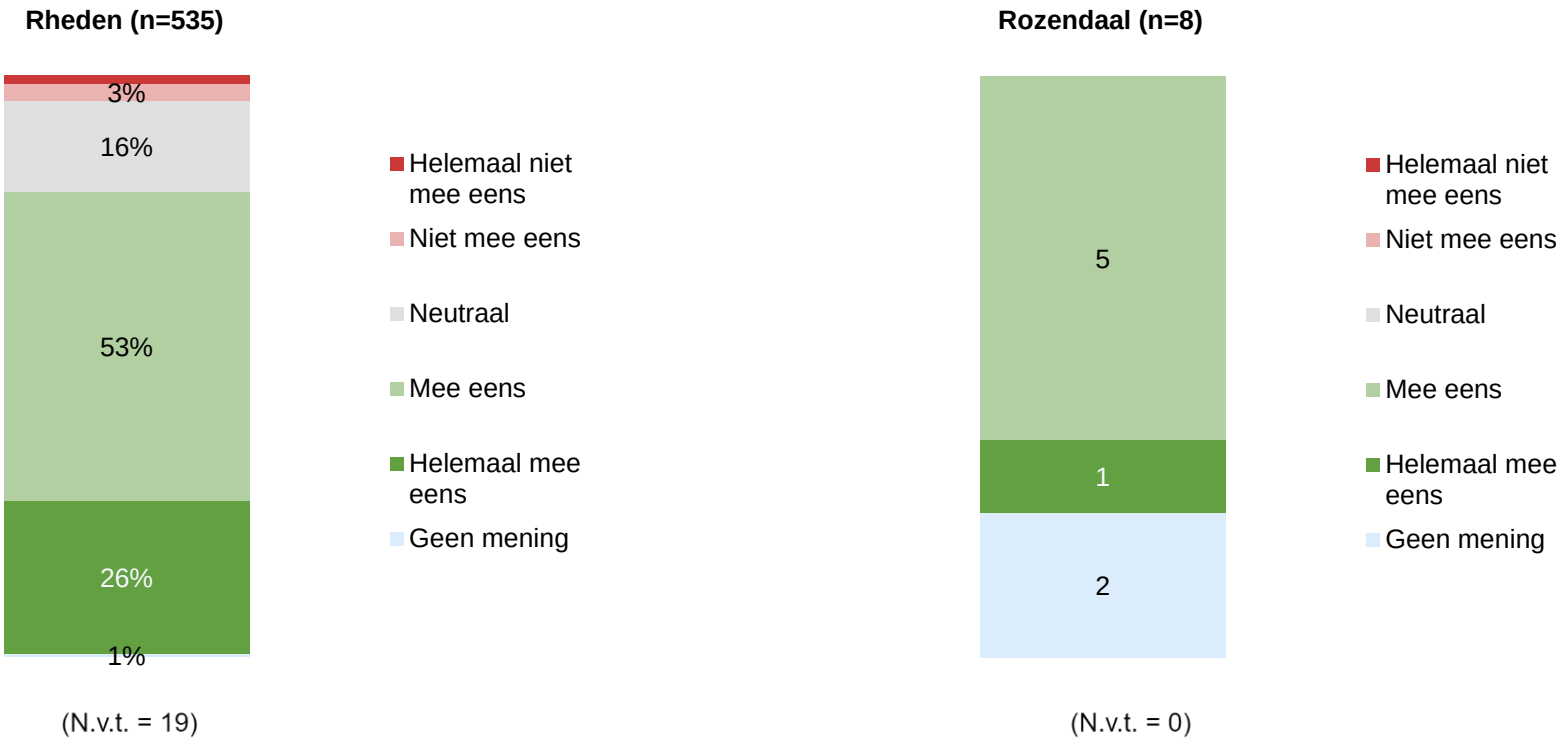

	(Helemaal) mee eens	Neutraal	(Helemaal) niet mee eens	Geen mening
2021 (n=430)	82%	13%	4%	1%
2020 (n=381)	80%	14%	5%	1%
2019 (n=373)	81%	12%	5%	2%

Meerderheid heeft betere kwaliteit van leven door de ondersteuning die ze krijgen, vergelijkbaar met voorgaande jaren

In hoeverre bent u het eens met de onderstaande stelling?

Door de ondersteuning die ik krijg heb ik een betere kwaliteit van leven

Rheden (n=527)

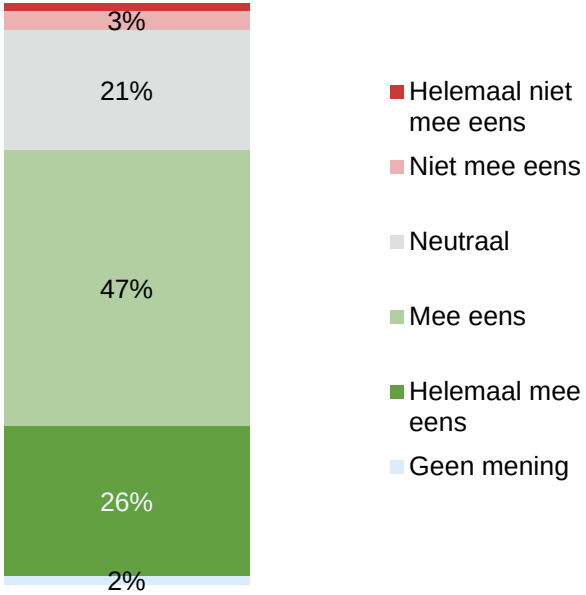

(N.v.t. = 21)

Rozendaal (n=7)

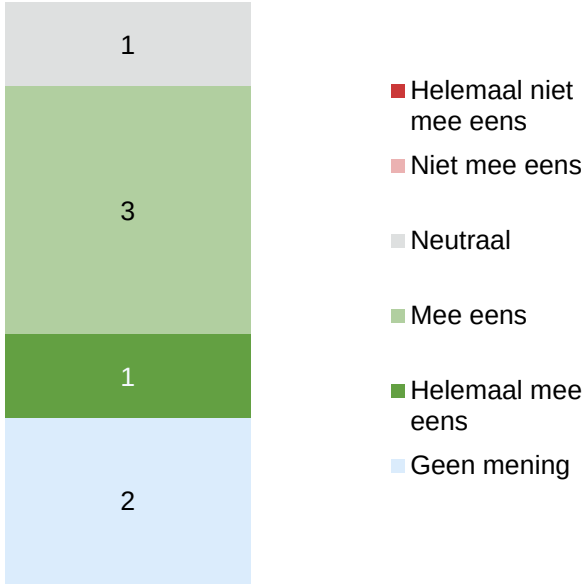

(N.v.t. = 0)

	(Helemaal) mee eens	Neutraal	(Helemaal) niet mee eens	Geen mening
2021 (n=416)	75%	18%	5%	2%
2020 (n=364)	70%	23%	6%	1%
2019 (n=414)	75%	19%	5%	1%

Nagenoeg de helft weet niet of ze gebruik hadden willen maken van een onafhankelijke cliëntondersteuner

Had u gebruik willen maken van een onafhankelijke cliëntondersteuner?

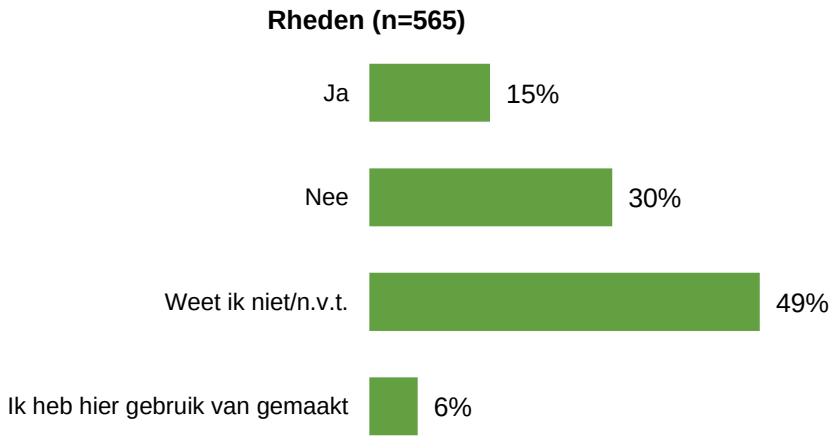

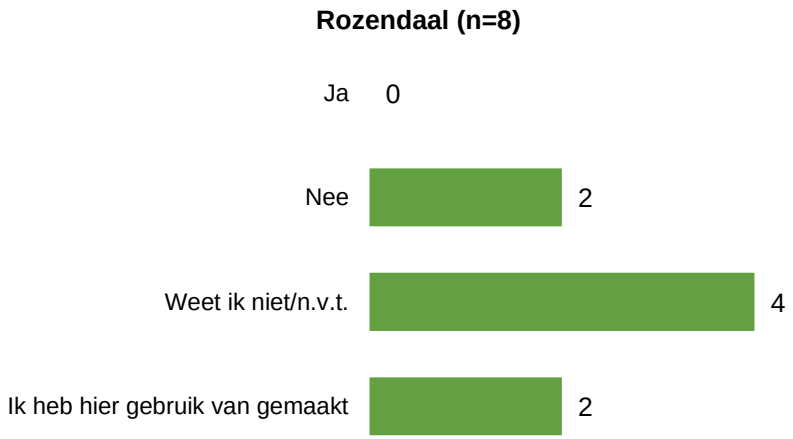

	Ja	Nee	Weet ik niet/n.v.t.	Ik heb hier gebruik van gemaakt
2021 (n=465)	17%	33%	41%	9%
2020 (n=439)	13%	33%	47%	7%
2019 (n=414)	13%	34%	46%	8%

Ruim een derde had een gesprek met een consulent voor hun hulp/ondersteuning, dit is gedaald t.o.v. voorgaande jaren

Had u een gesprek met een consulent van de gemeente voor uw hulp/ondersteuning in 2021?

Rheden (n=581)

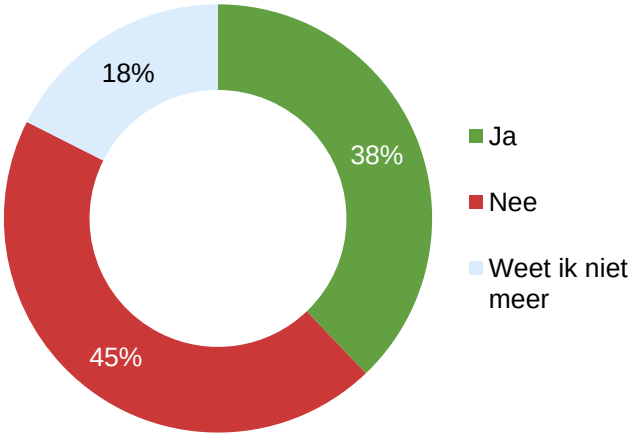

Rozendaal (n=8)

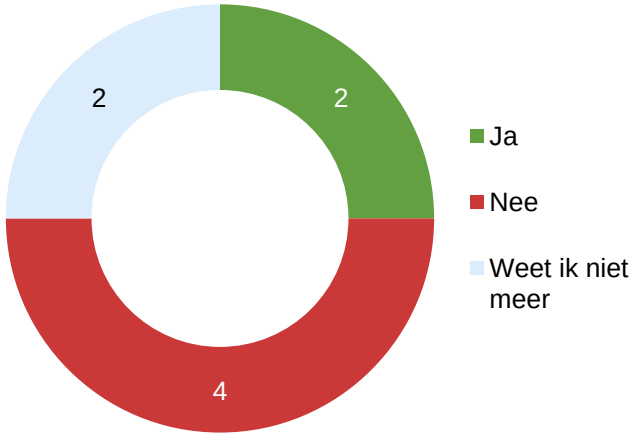

	Ja	Nee	Weet ik niet meer
2021 (n=448)	40%	49%	11%
2020 (n=427)	51%	38%	11%
2019 (n=454)	50%	35%	14%

Voornamelijk niemand of familie bij het (keukentafel)gesprek aanwezig

Was er bij het (keukentafel)gesprek nog iemand anders aanwezig?
Meer antwoorden mogelijk

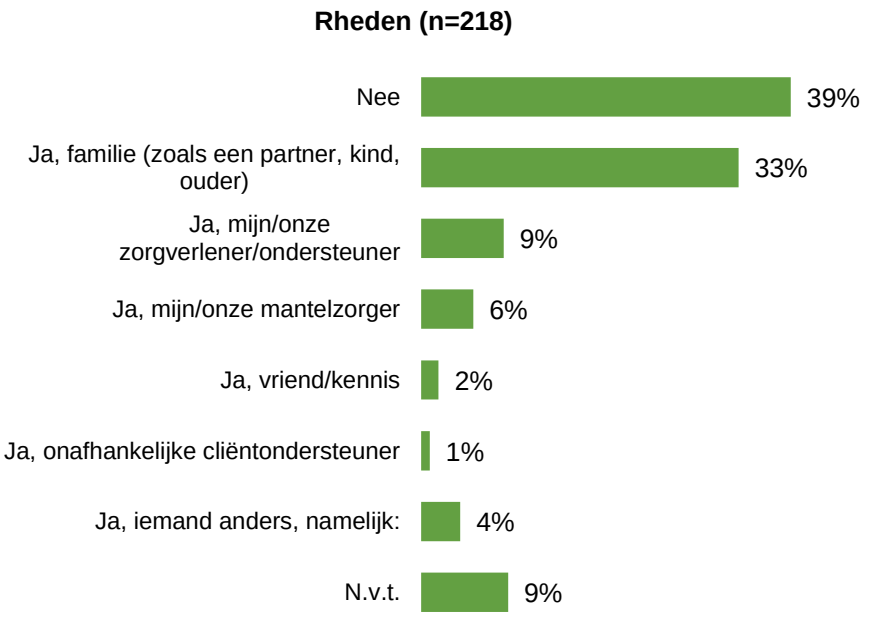

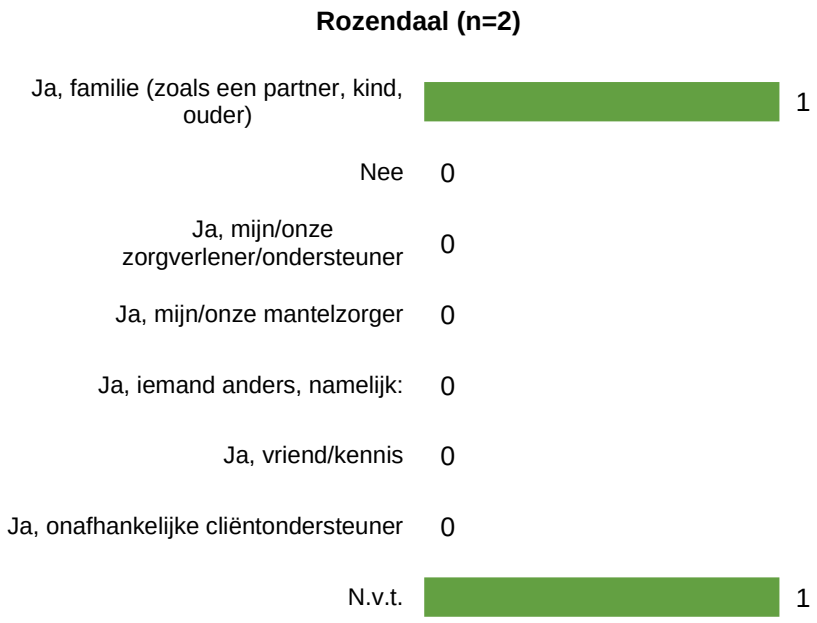

Het percentage cliënten dat aangeeft dat er niemand anders bij het (keukentafel)gesprek aanwezig was, is ten opzichte van voorgaande jaren gestegen (2021: 34%; 2020: 30%; 2019: 29%). Een derde geeft aan dat familie er bij zat. Dit percentage was in 2020 (45%) en 2019 (40%) hoger.

Meerderheid vond het (keukentafel)gesprek een prettig gesprek, dit is gedaald t.o.v. voorgaande jaren

In hoeverre bent u het eens met de onderstaande stelling?

Het '(keukentafel) gesprek' was een prettig gesprek

Rheden (n=191)

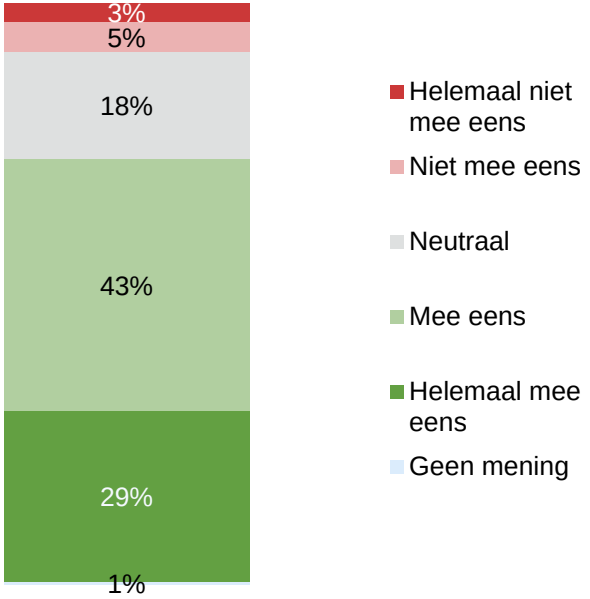

(N.v.t. = 17)

Rozendaal (n=2)

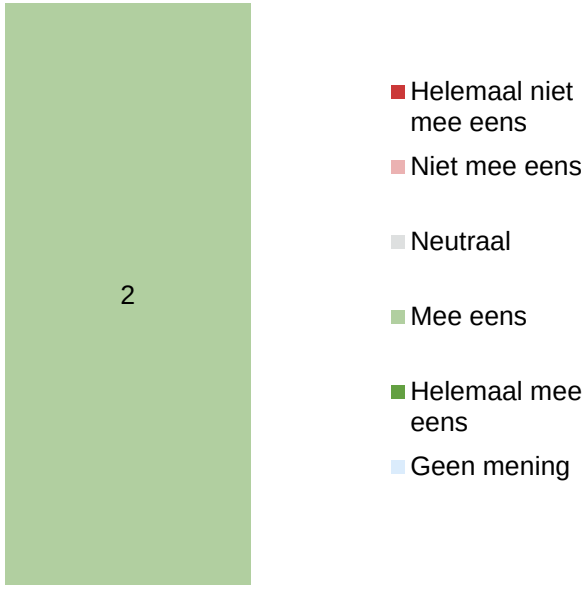

(N.v.t. = 0)

	(Helemaal) mee eens	Neutraal	(Helemaal) niet mee eens	Geen mening
2021 (n=170)	82%	13%	3%	2%
2020 (n=206)	81%	14%	3%	1%
2019 (n=220)	78%	11%	6%	4%

Ruime meerderheid vindt dat de consulent de gemaakte afspraken nakomt, dit is gedaald t.o.v. voorgaande jaren

In hoeverre bent u het eens met de onderstaande stelling?

De consulent komt de gemaakte afspraken na

Rheden (n=192)

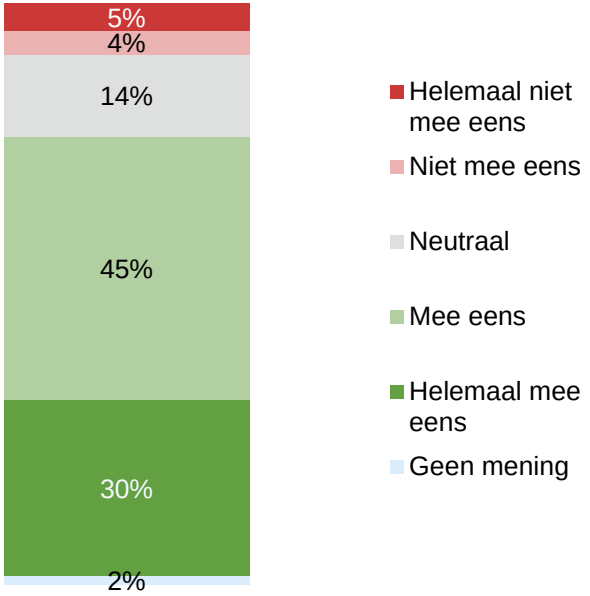

(N.v.t. = 16)

Rozendaal (n=2)

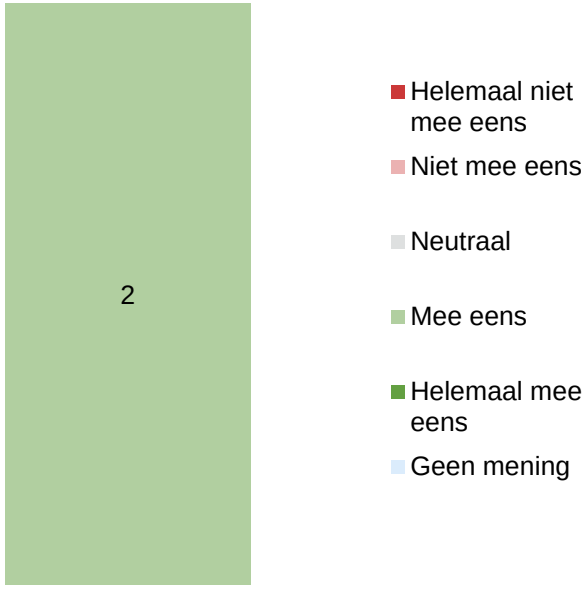

(N.v.t. = 0)

	(Helemaal) mee eens	Neutraal	(Helemaal) niet mee eens	Geen mening
2021 (n=161)	81%	9%	9%	1%
2020 (n=200)	79%	13%	8%	2%
2019 (n=217)	79%	7%	7%	6%

Ruim de helft heeft na het gesprek met de consulent een verslag ontvangen

Heeft u na het gesprek met de consulent een (Integraal) Plan/ Gesprekverslag ontvangen?

Rheden (n=220)

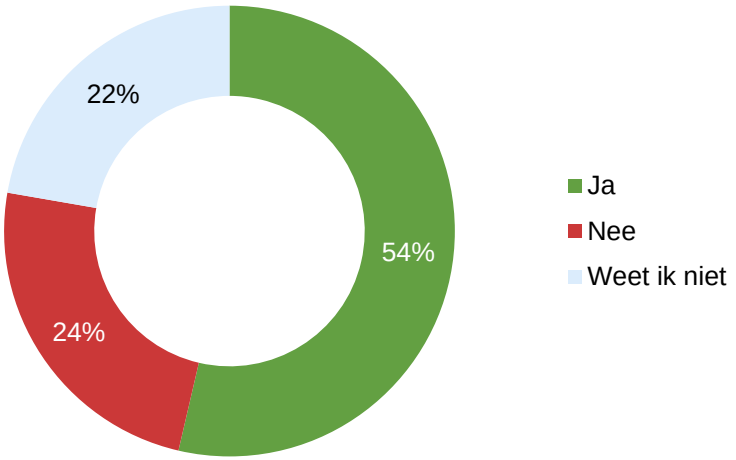

Rozendaal (n=2)

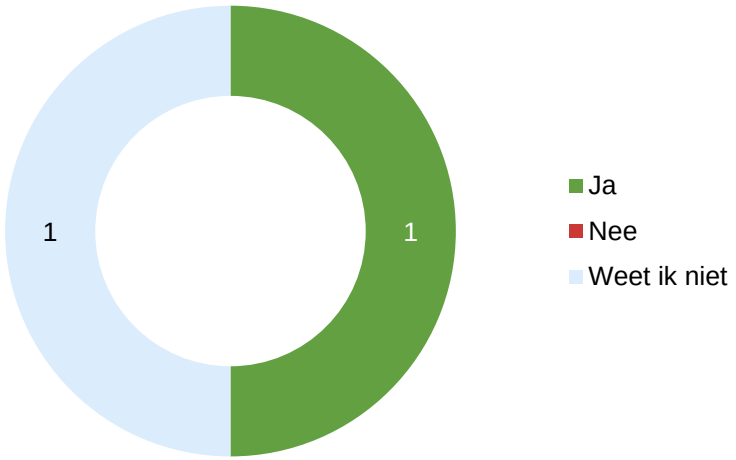

	Ja	Nee	Weet ik niet
2021 (n=174)	59%	24%	17%
2020 (n=207)	57%	21%	23%
2019 (n=229)	55%	23%	23%

Ruime meerderheid is het eens met de inhoud van het gesprek, dit is gestegen t.o.v. vorig jaar

In hoeverre bent u het eens met de onderstaande stelling?

'Ik ben het eens met de inhoud van het (Integraal) Plan/ gespreksverslag'

Rheden (n=115)

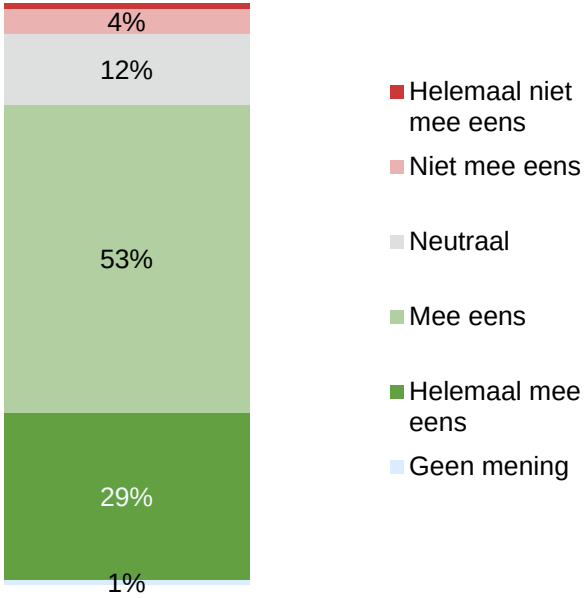

(N.v.t. = 3)

Rozendaal (n=1)

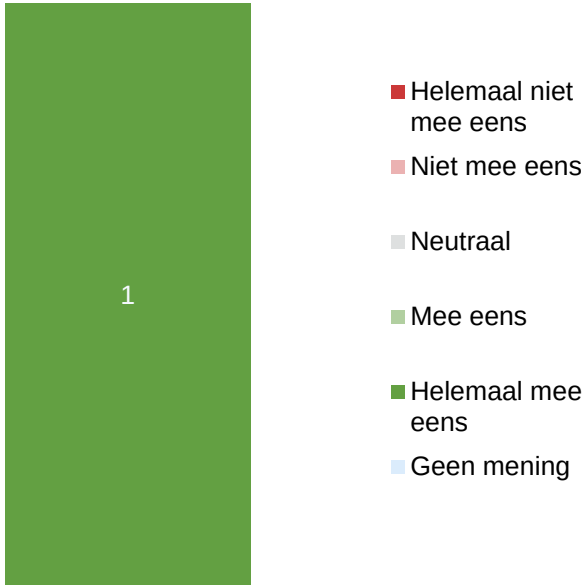

(N.v.t. = 0)

	(Helemaal) mee eens	Neutraal	(Helemaal) niet mee eens	Geen mening
2021 (n=104)	74%	13%	10%	3%
2020 (n=114)	79%	15%	6%	1%
2019 (n=123)	84%	8%	5%	3%

Ruim de helft heeft samen met de consulent gekeken naar oplossingen in eigen netwerk

In hoeverre bent u het eens met de onderstaande stelling?

'De consulent heeft samen met mij gekeken naar oplossingen in mijn netwerk en omgeving (vrienden, familie, school, vrijwilligers, etc.)'

Rheden (n=162)

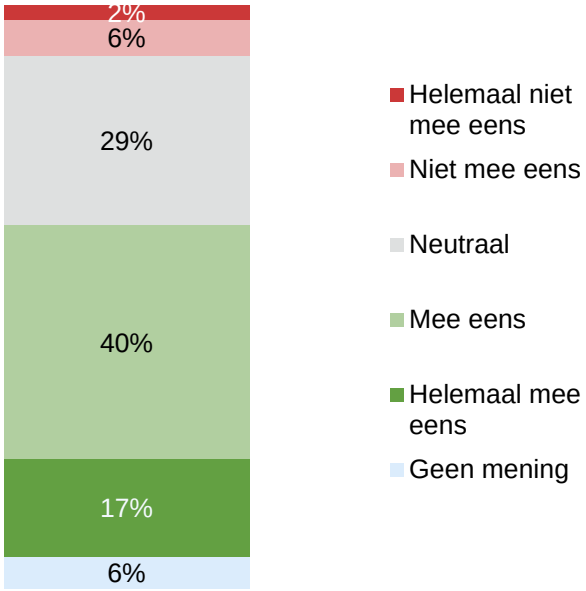

(N.v.t. = 46)

Rozendaal (n=1)

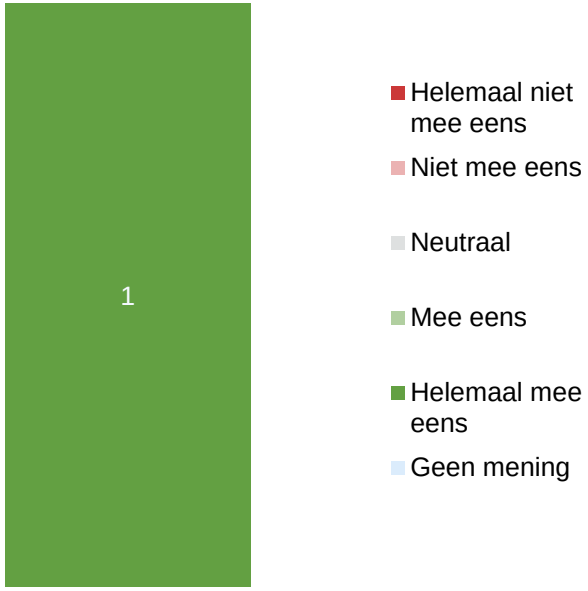

(N.v.t. = 0)

	(Helemaal) mee eens	Neutraal	(Helemaal) niet mee eens	Geen mening
2021 (n=131)	62%	22%	12%	4%
2020 (n=156)	57%	28%	10%	6%
2019 (n=180)	57%	12%	8%	24%

Contact met de gemeente/ consulent scoort een ruime voldoende

Wat voor cijfer geeft u het contact met de gemeente/ uw consulent?

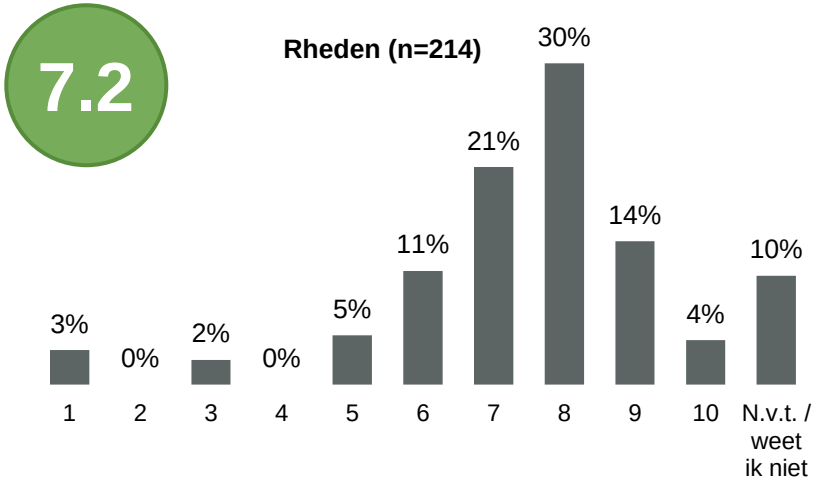

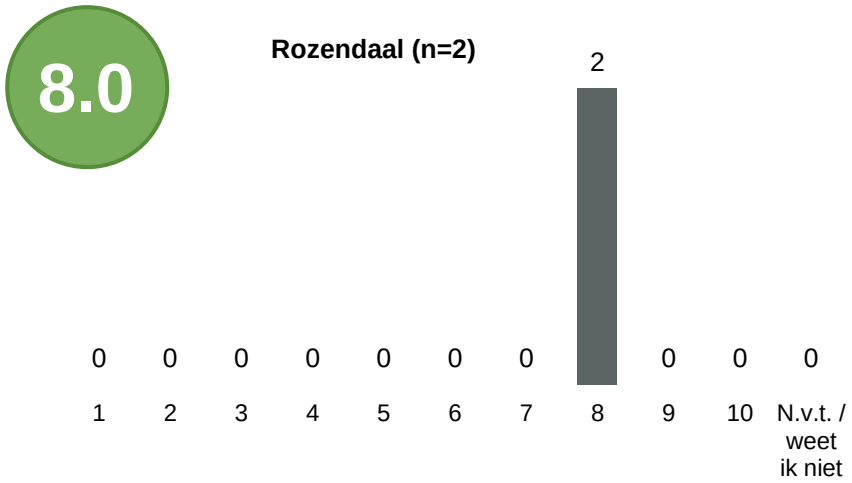

	Gemiddelde	% onvoldoende
2021 (n=193)	7.2	14%
2020 (n=196)	7.3	11%
2019 (n=205)	7.6	10%

Gemeente/ consulent biedt een luisterend oor

Wat vindt/vond u goed aan het contact met de gemeente/ uw consulent?

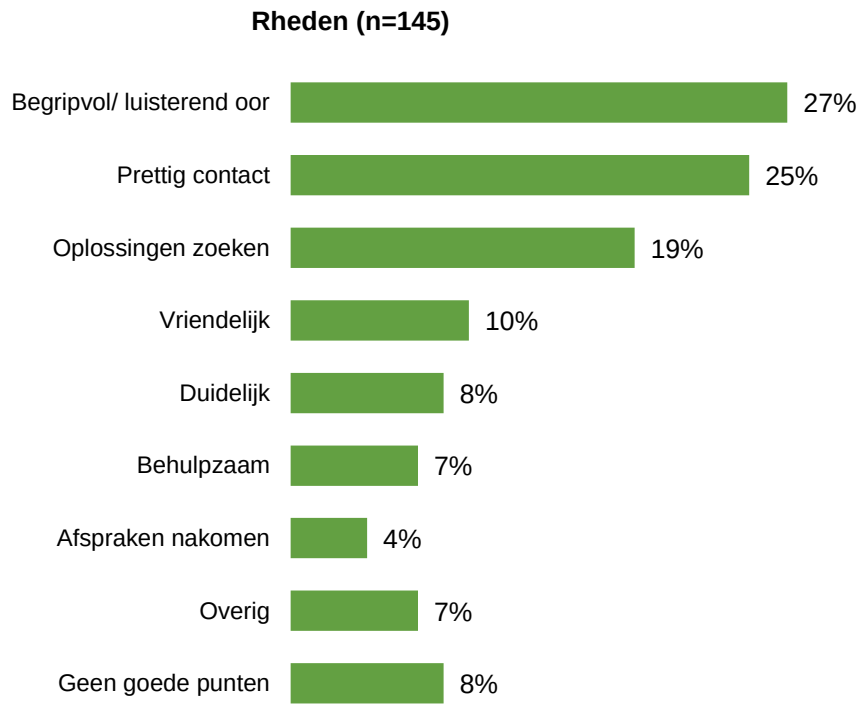

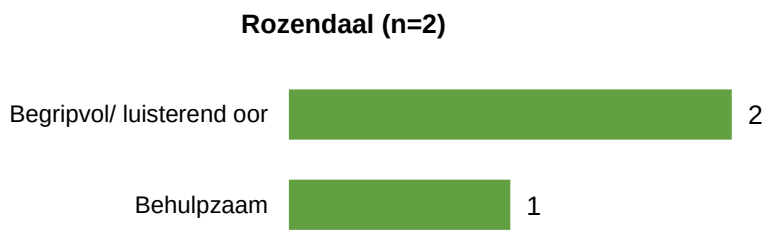

De wachttijden zijn een verbeterpunt voor de gemeente

Wat vindt/vond u minder goed aan het contact met de gemeente/ uw consulent?

Rheden (n=110)

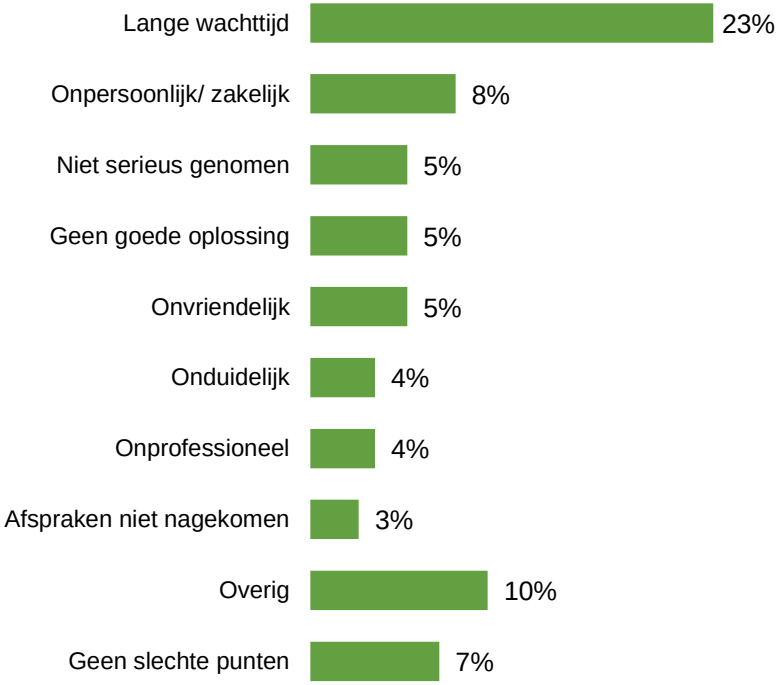

Cliënten hebben zich met name zelf aangemeld bij de gemeente

Hoe bent u bij de gemeente terecht gekomen?

Rheden (n=570)

Rozendaal (n=8)

Het percentage cliënten dat aangeeft dat ze zichzelf hebben aangemeld, is vergelijkbaar met 2021 en 2020 en gestegen ten opzichte van 2019 (2021: 43%; 2020: 43%; 2019: 35%).

De respondenten die zelf hun vraag hebben proberen op te lossen, is nagenoeg even groot als de groep die dat niet deed

Heeft u geprobeerd om uw vraag zelf op te lossen?

Rheden (n=581)

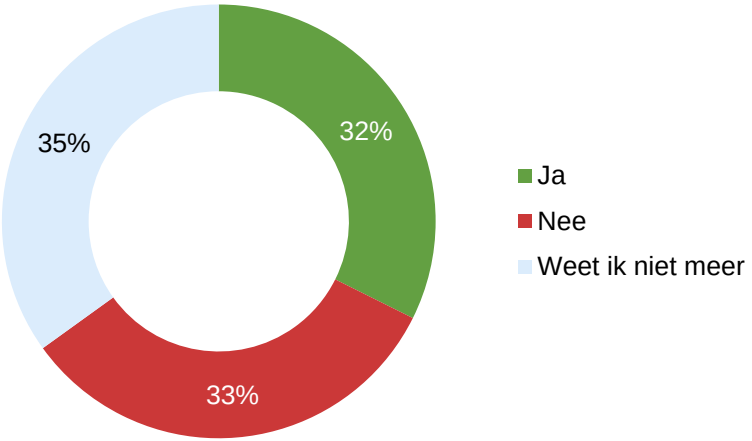

Rozendaal (n=8)

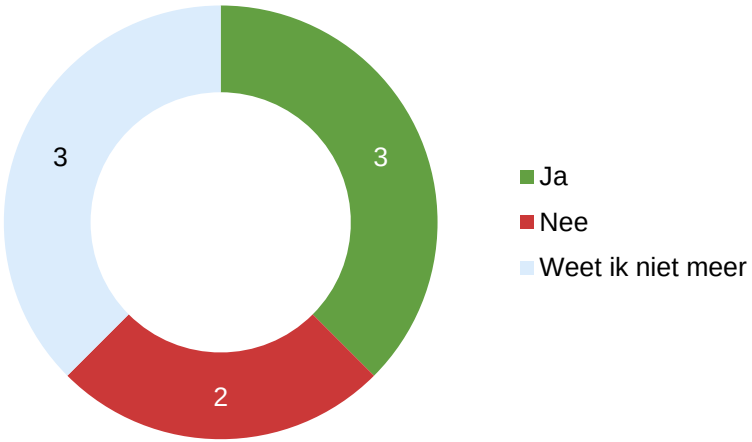

	Ja	Nee	Weet ik niet
2021 (n=470)	39%	36%	25%
2020 (n=411)	40%	33%	27%
2019 (n=454)	30%	36%	34%

Verbetering mogelijk in telefonische bereikbaarheid van de gemeente

Hoe vond u de telefonische bereikbaarheid van de gemeente?

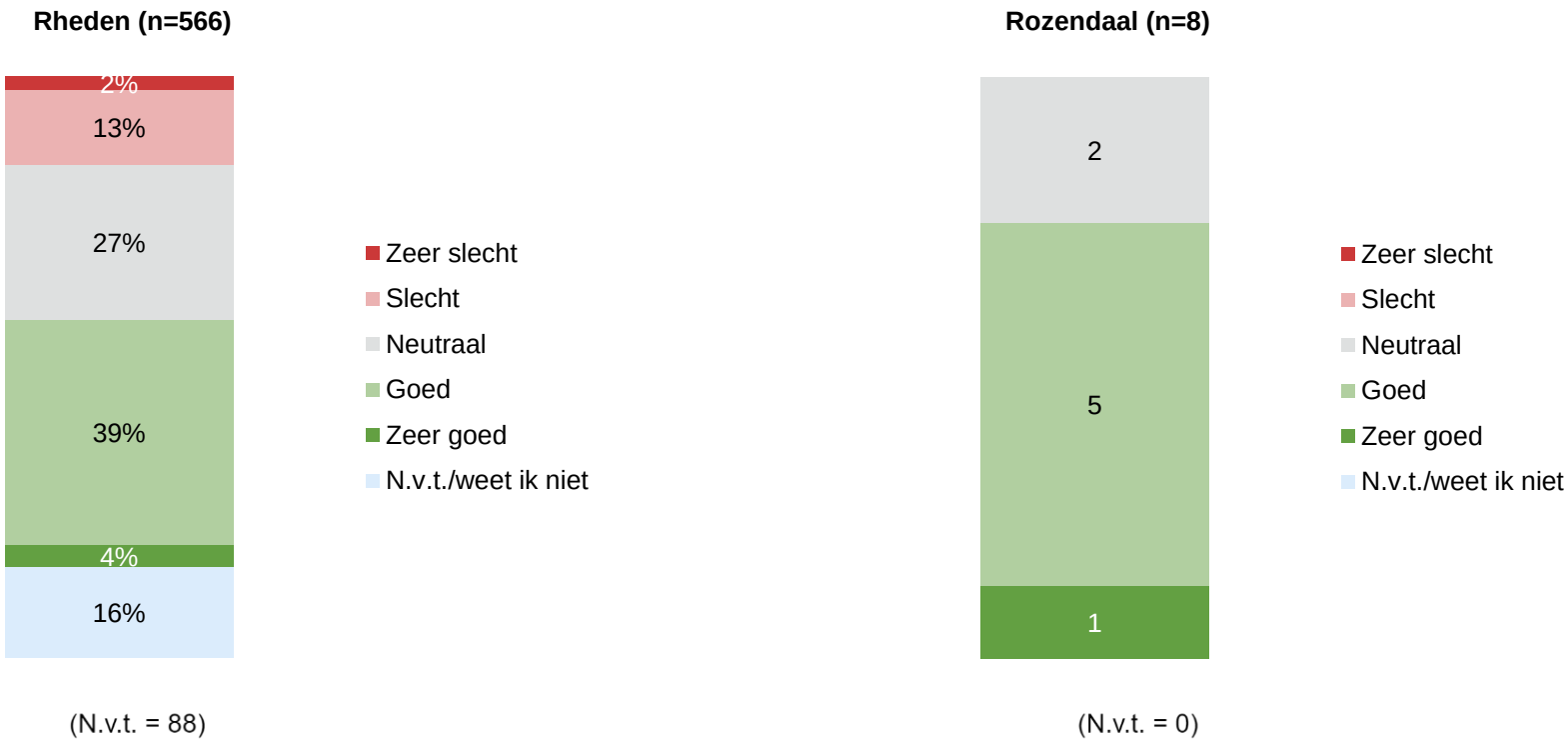

	(Zeer) goed	Neutraal	(Zeer) slecht	N.v.t./ weet ik niet
2021 (n=104)	42%	30%	18%	10%
2020 (n=429)	49%	22%	14%	16%
2019 (n=450)	46%	23%	7%	24%

Ruim de helft heeft geen gebruik gemaakt van één van de mogelijkheden binnen de gemeente

Heeft u het afgelopen jaar gebruik gemaakt van een van de onderstaande mogelijkheden binnen de gemeente?
Meer antwoorden mogelijk

Rheden (n=557)

Ruim de helft geeft aan geen gebruik te hebben gemaakt van een van de mogelijkheden binnen de gemeente. Ook in de afgelopen jaren gaf de meerderheid dit aan (2021: 61%; 2020: 53%).

Gebruik van mogelijkheden binnen de gemeente

Heeft u het afgelopen jaar gebruik gemaakt van een van de onderstaande mogelijkheden binnen de gemeente?
Meer antwoorden mogelijk

Rozendaal (n=8)

Ruime meerderheid heeft geen contact gehad met Incluzio

Heeft u contact gehad met Incluzio?

Rheden (n=581)

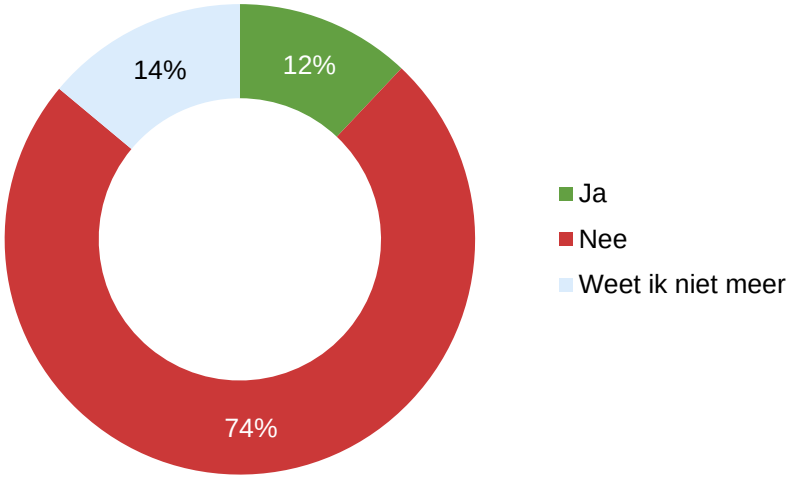

Rozendaal (n=8)

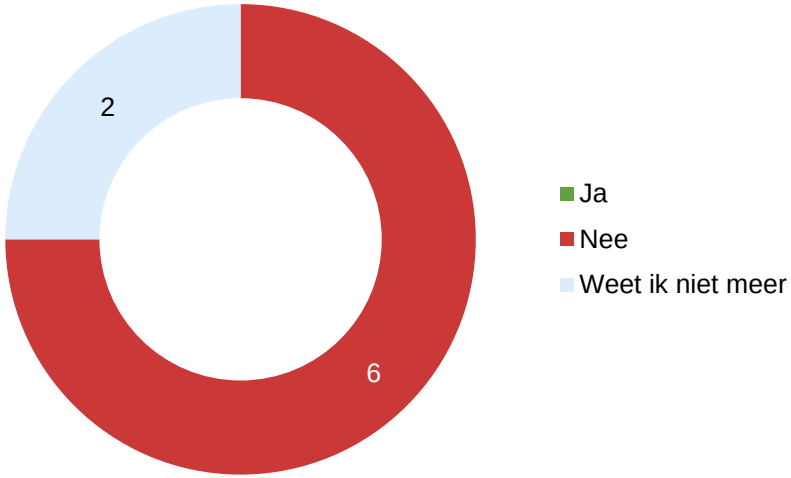

Cliënten die contact met Incluzio hebben gehad, zijn hier met name via de gemeente terecht gekomen

Hoe bent u bij Incluzio terecht gekomen? *Meer antwoorden mogelijk*

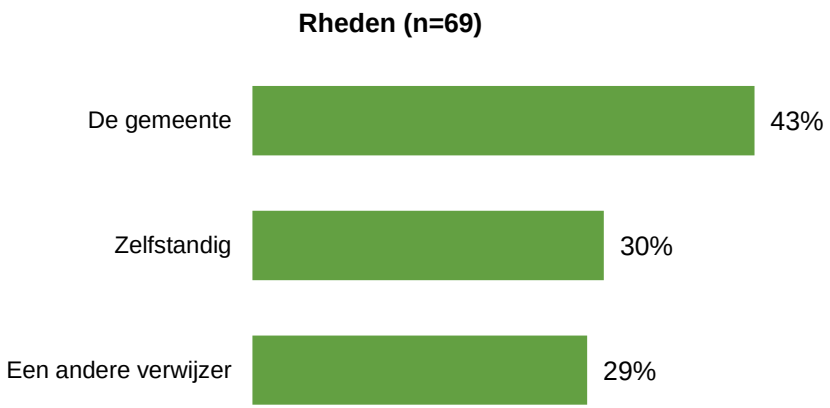

Voor de helft van de cliënten had Incluzio geen oplossing en voor nagenoeg de helft wel

Had Incluzio een oplossing voor uw vraag?

Rheden (n=70)

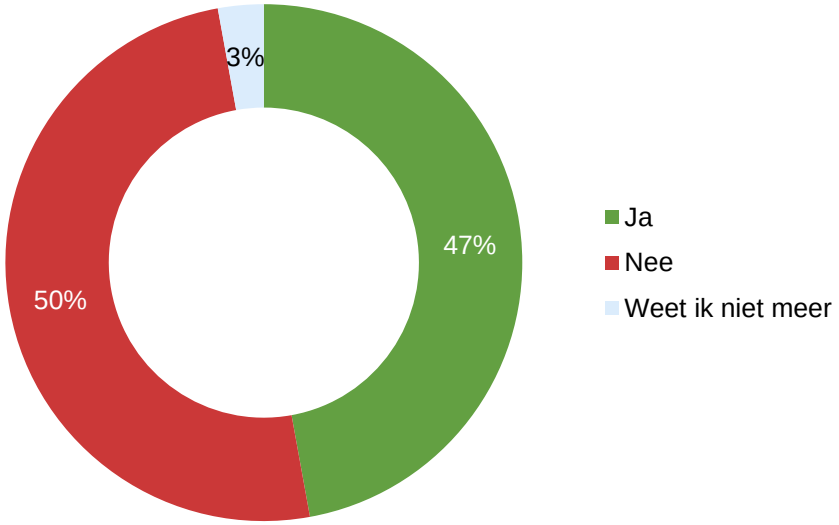

Gebied waarop Incluzio heeft kunnen helpen

Op welk gebied heeft Incluzio u kunnen helpen?
Meer antwoorden mogelijk

Rheden (n=28)

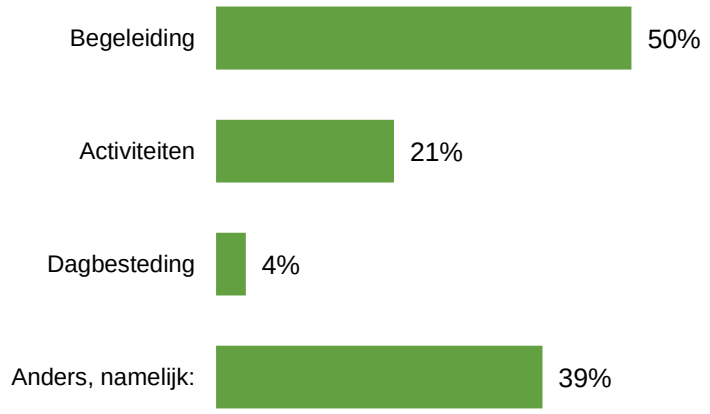

Contact met Incluzio scoort een voldoende

Wat voor cijfer geeft u het contact met Incluzio?

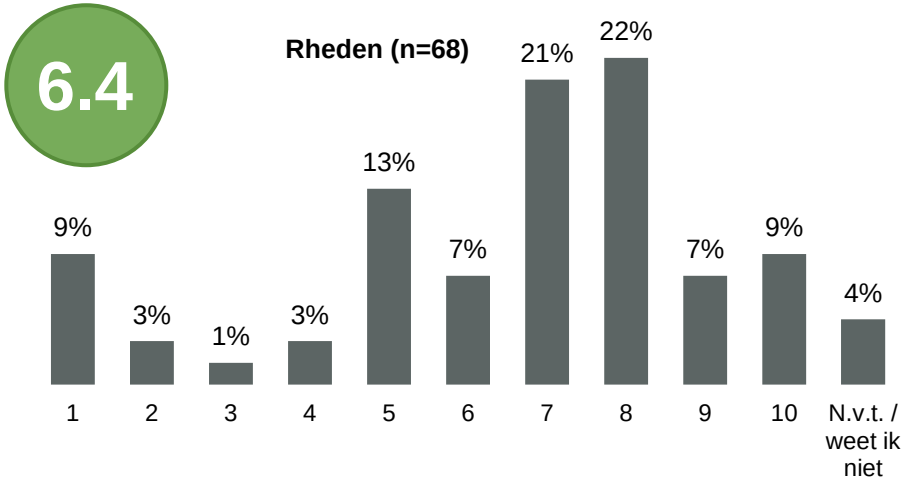

Contact met Incluzio is prettig, verbetering met name mogelijk in het zoeken van oplossingen

Wat vindt/vond u goed aan het contact met Incluzio?

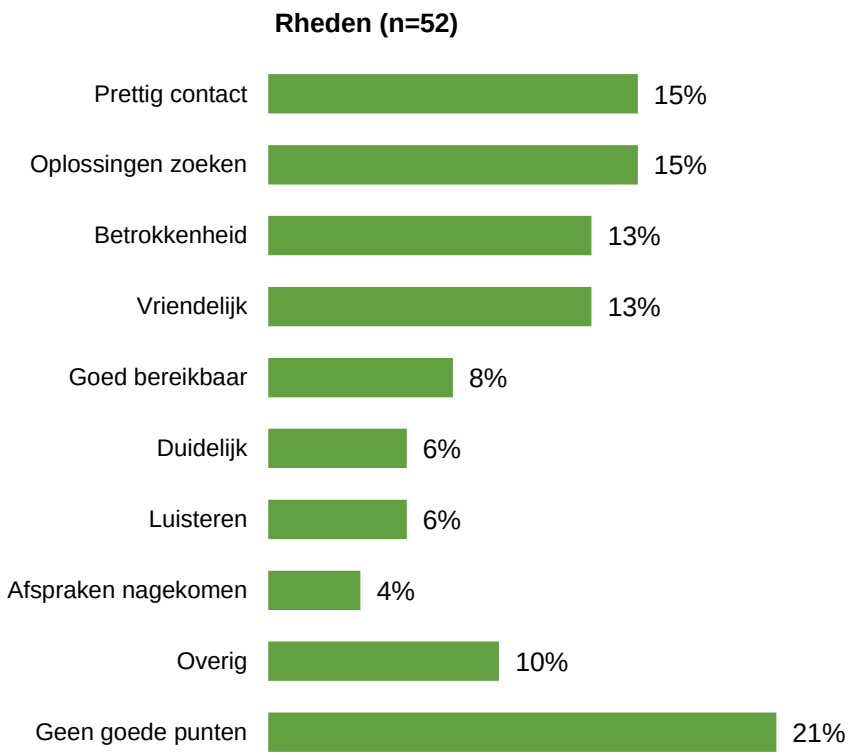

Wat vindt/vond u minder goed aan het contact met Incluzio?

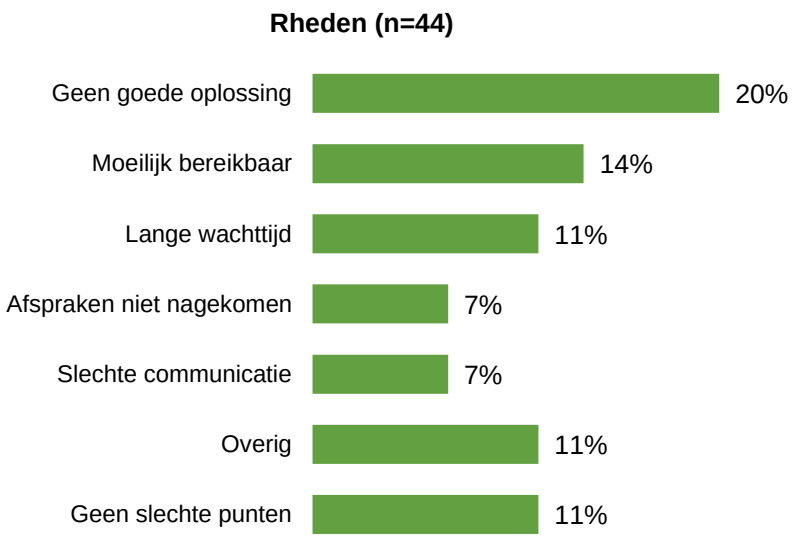

Nagenoeg driekwart vindt dat de hulp bij het huishouden goed op de situatie is afgestemd

In hoeverre bent u het eens met de onderstaande stelling?

De hulp bij het huishouden is goed op mijn situatie en huishouden afgestemd

Rheden (n=550)

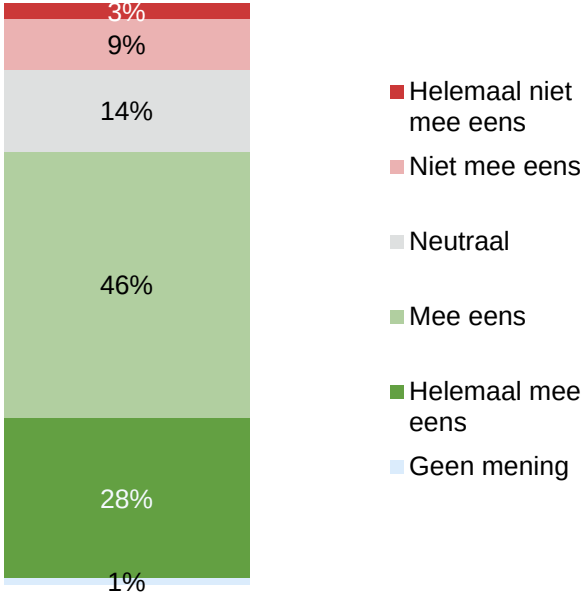

(N.v.t. = 7)

Rozendaal (n=7)

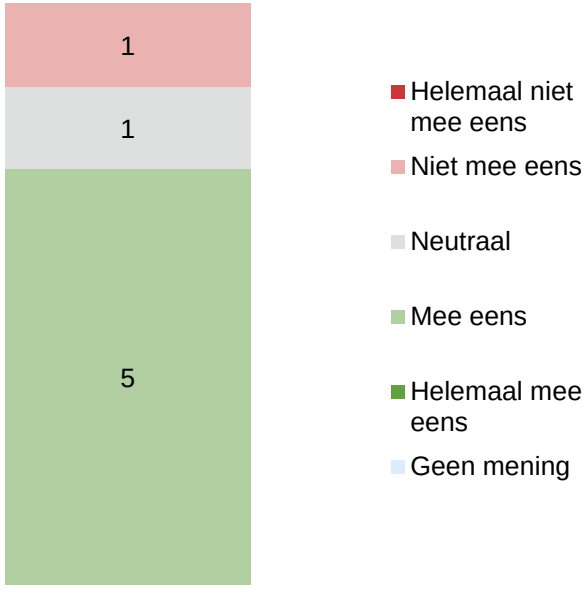

(N.v.t. = 0)

	(Helemaal) mee eens	Neutraal	(Helemaal) niet mee eens	Geen mening
2021 (n=355)	75%	14%	10%	0%
2020 (n=252)	80%	11%	8%	1%
2019 (n=211)	65%	9%	8%	18%

De kwaliteit van de huishoudelijke hulp wordt door de meerderheid als goed beoordeeld

In hoeverre bent u het eens met de onderstaande stelling?

Ik vind de kwaliteit van de huishoudelijke hulp goed

Rheden (n=550)

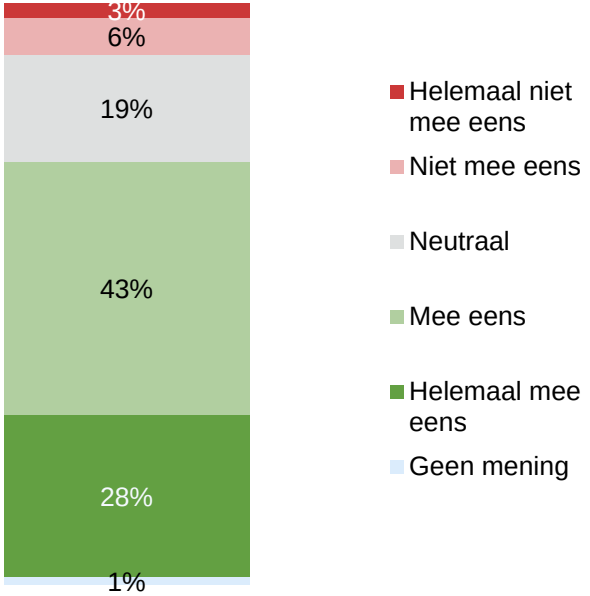

(N.v.t. = 6)

Rozendaal (n=7)

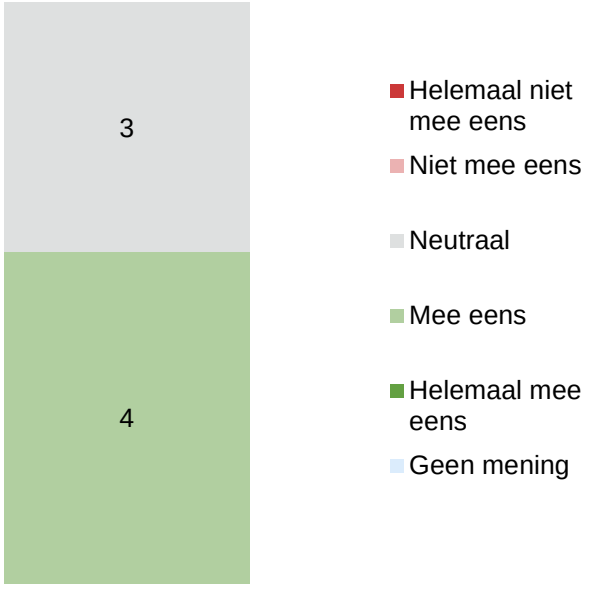

(N.v.t. = 0)

	(Helemaal) mee eens	Neutraal	(Helemaal) niet mee eens	Geen mening
2021 (n=360)	73%	16%	11%	0%
2020 (n=251)	78%	14%	7%	1%
2019 (n=212)	65%	12%	8%	16%

Meerderheid vindt aantal uren huishoudelijke hulp passend, dit is gestegen t.o.v. 2021

In hoeverre bent u het eens met de onderstaande stelling?

Het aantal uren huishoudelijke hulp past bij mijn huishouden/situatie

Rheden (n=547)

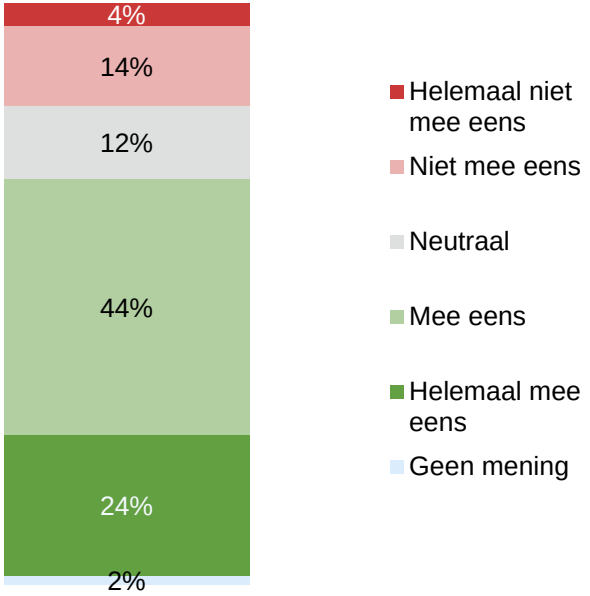

(N.v.t. = 5)

Rozendaal (n=7)

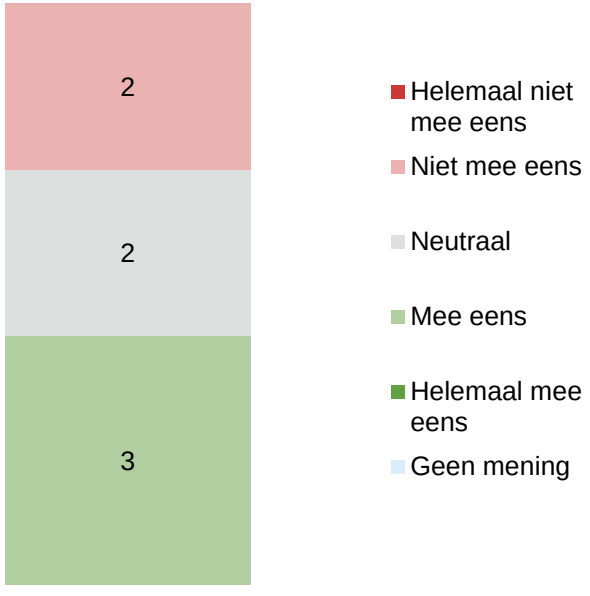

(N.v.t. = 0)

	(Helemaal) mee eens	Neutraal	(Helemaal) niet mee eens	Geen mening
2021 (n=351)	63%	15%	23%	1%
2020 (n=253)	73%	9%	16%	1%
2019 (n=210)	57%	13%	14%	16%

Ruime meerderheid geeft geen hulp/ondersteuning aan naasten, dit is een stijging t.o.v. voorgaande jaren

Geeft u hulp/ondersteuning aan bijvoorbeeld uw partner, familie, vrienden of buren?

	Ja	Nee
2021 (n=438)	23%	77%
2020 (n=407)	22%	78%
2019 (n=453)	26%	74%

De meerderheid die hulp/ondersteuning geeft, geeft aan dit wel aan te kunnen

Kunt u de hulp/ondersteuning aan die u geeft aan bijvoorbeeld uw partner, familie, vrienden of buren?

Rheden (n=100)

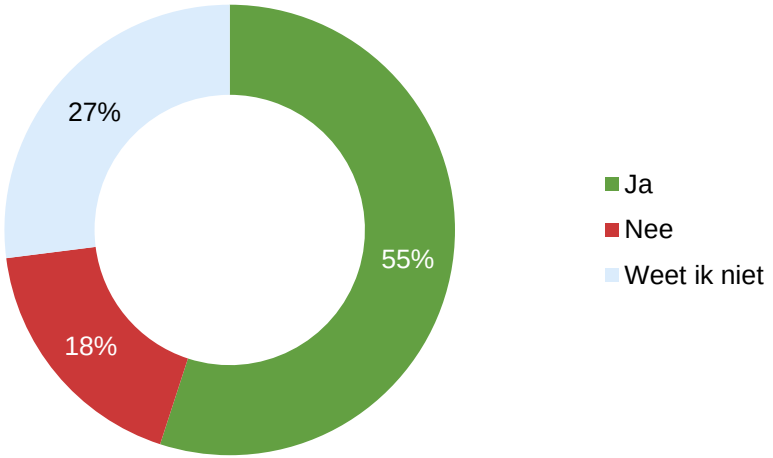

Rozendaal (n=3)

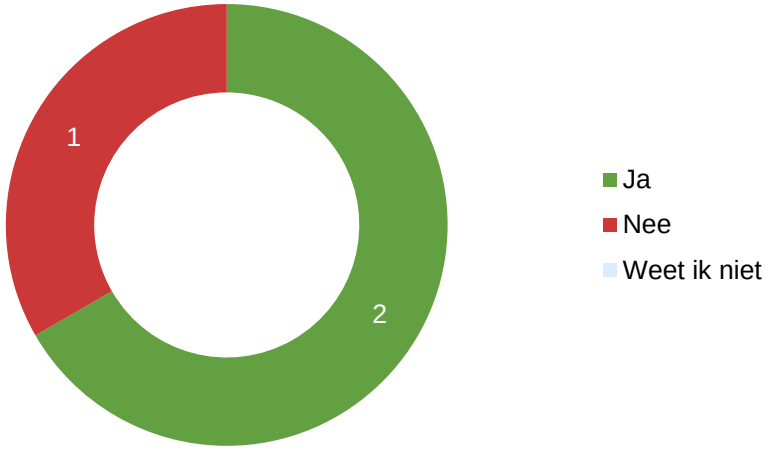

	Ja	Nee	Weet ik niet
2021 (n=80)	56%	24%	20%
2020 (n=72)	69%	15%	15%
2019 (n=119)	61%	14%	24%

Meerderheid ontvangt hulp bij het huishouden vanuit de gemeente, dit is gestegen t.o.v. voorgaande jaren

Welke hulp/ondersteuning ontvangt u of heeft u ontvangen vanuit de gemeente? Het maakt niet uit of dit via een persoonsgebonden budget (pgb) was of niet. *Meer antwoorden mogelijk*

Rheden (n=430)

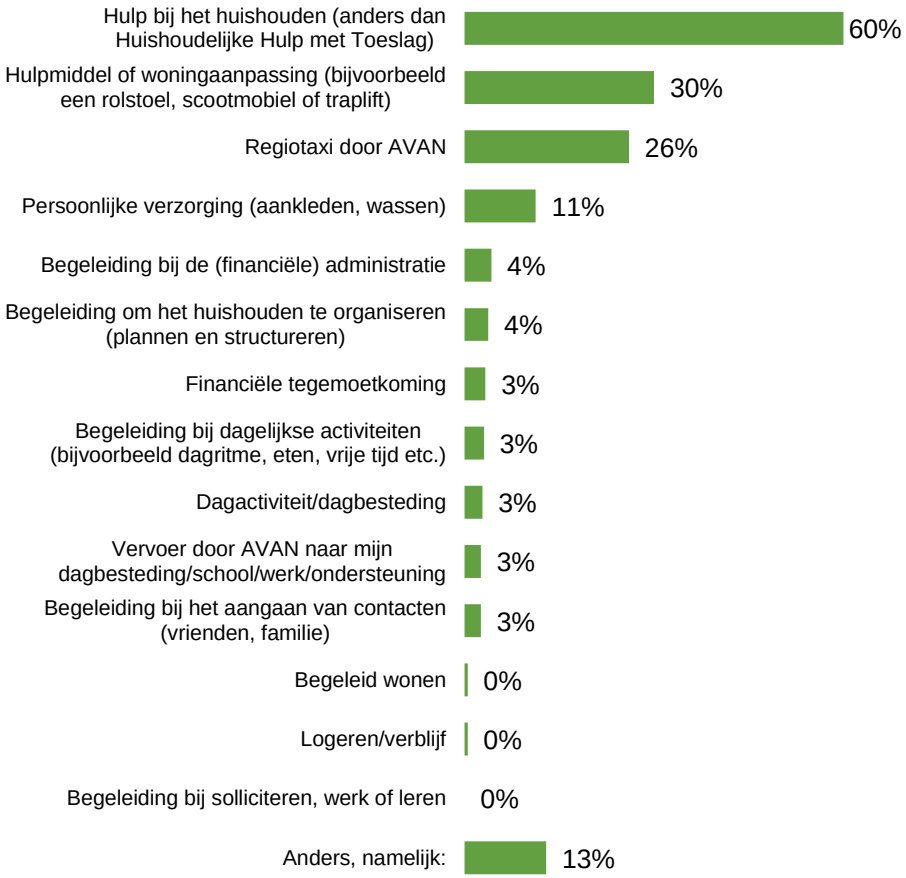

De meerderheid ontvangt hulp hij het huishouden. Dit percentage is sinds 2019 jaarlijks toegenomen. In 2019 gaf een kwart aan dit te ontvangen, in 2020 36% en vorig jaar nagenoeg de helft (48%).

Ontvangen hulp/ondersteuning vanuit de gemeente

Welke hulp/ondersteuning ontvangt u of heeft u ontvangen vanuit de gemeente? Het maakt niet uit of dit via een persoonsgebonden budget (pgb) was of niet. *Meer antwoorden mogelijk*

Rozendaal (n=6)

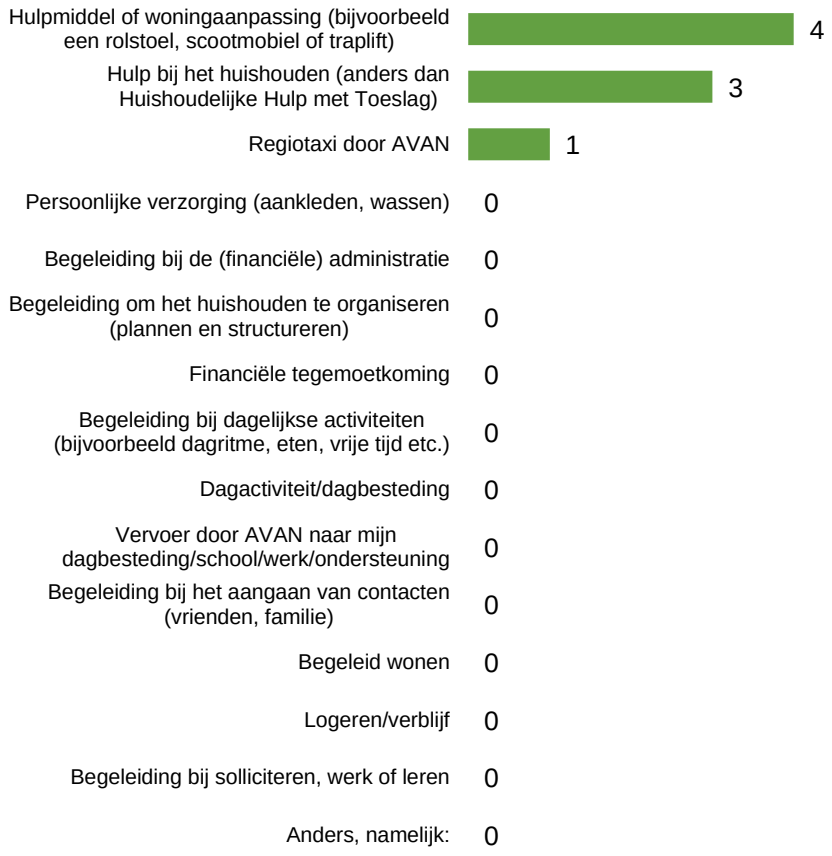

Vervoer door Avan scoort een voldoende, maar lager dan voorgaande jaren

Wat voor cijfer geeft u voor het vervoer door Avan?

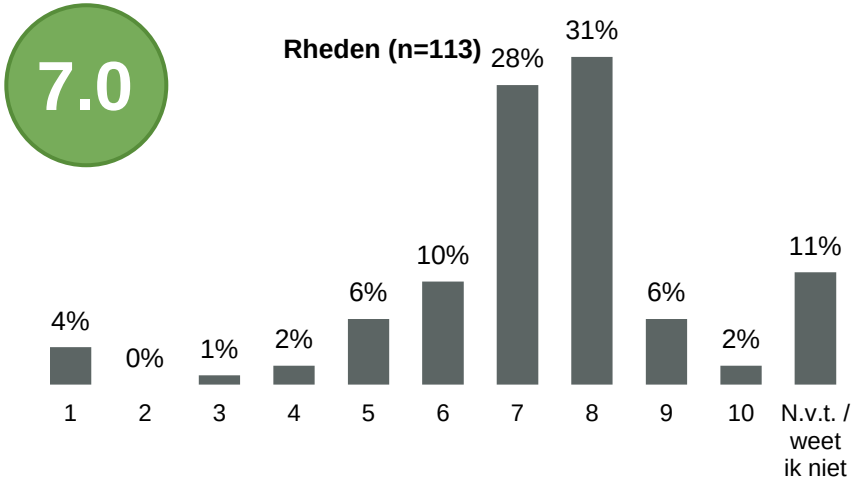

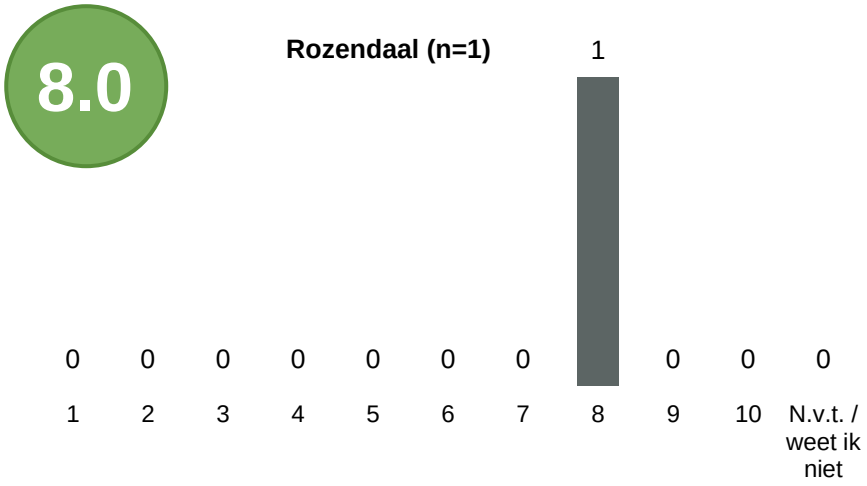

	Gemiddelde	% onvoldoende
2021 (n=88)	7.8	5%
2020 (n=82)	7.5	6%
2019 (n=115)	7.5	9%

Ruime meerderheid heeft ondersteuning/ hulpmiddel gekregen zoals afgesproken, dit is gedaald t.o.v. vorig jaar

In hoeverre bent u het eens met de onderstaande stelling?

'Ik heb de ondersteuning of het hulpmiddel gekregen zoals afgesproken met de gemeente'

Rheden (n=417)

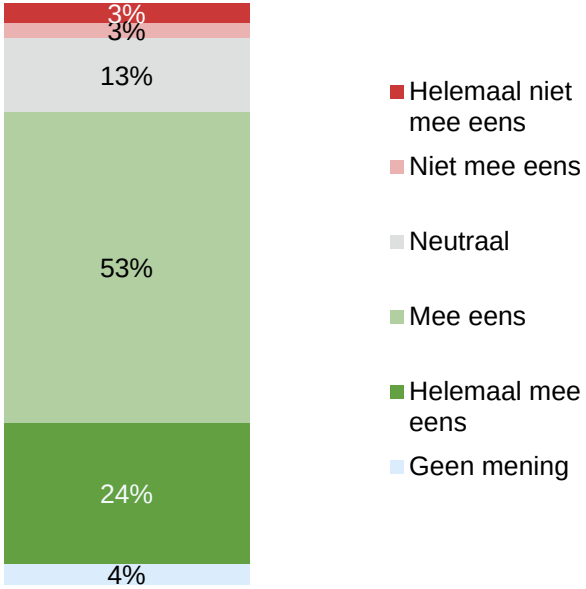

(N.v.t. = 135)

Rozendaal (n=6)

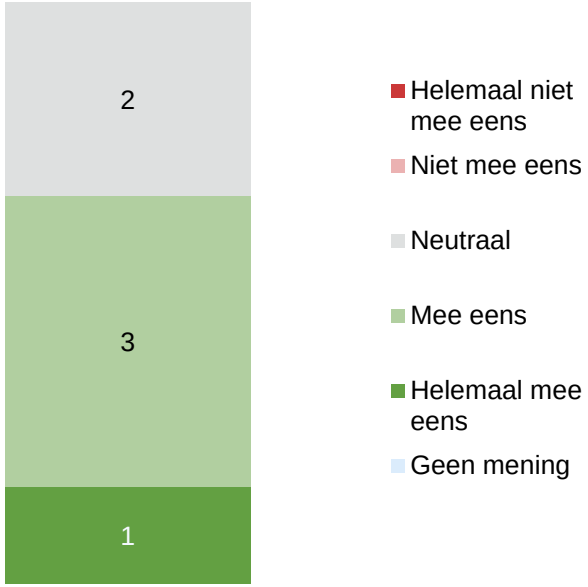

(N.v.t. = 1)

	(Helemaal) mee eens	Neutraal	(Helemaal) niet mee eens	Geen mening
2021 (n=367)	82%	12%	5%	2%
2020 (n=349)	79%	10%	7%	3%
2019 (n=358)	71%	13%	4%	12%

De hulp of ondersteuning scoort een ruime voldoende

Wat voor cijfer geeft u de hulp of ondersteuning? (n=540)

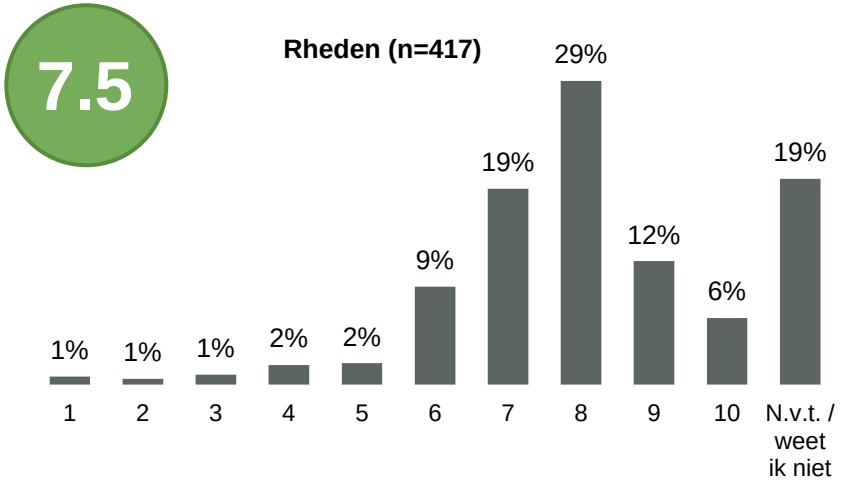

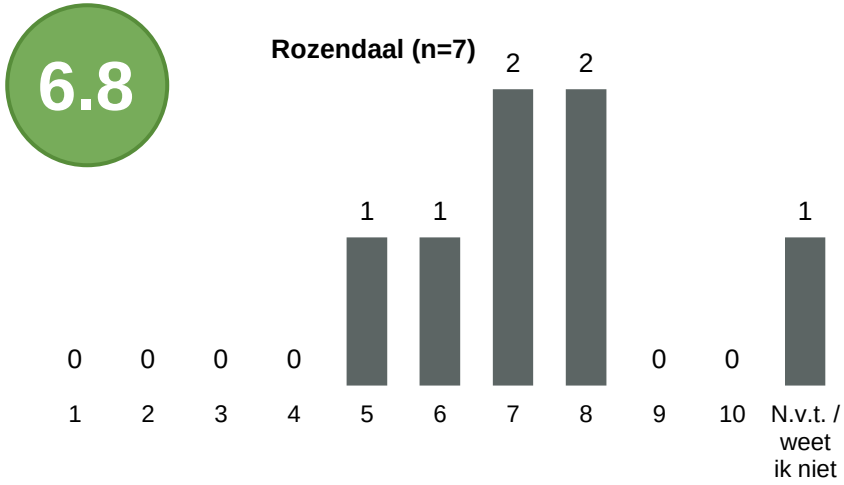

	Gemiddelde	% onvoldoende
2021 (n=438)	7.5	6%
2020 (n=323)	7.7	7%
2019 (n=323)	7.7	7%

Met name blij dát er hulp is en dat het werk goed wordt gedaan

Wat vindt/vond u goed aan de hulp/ondersteuning?

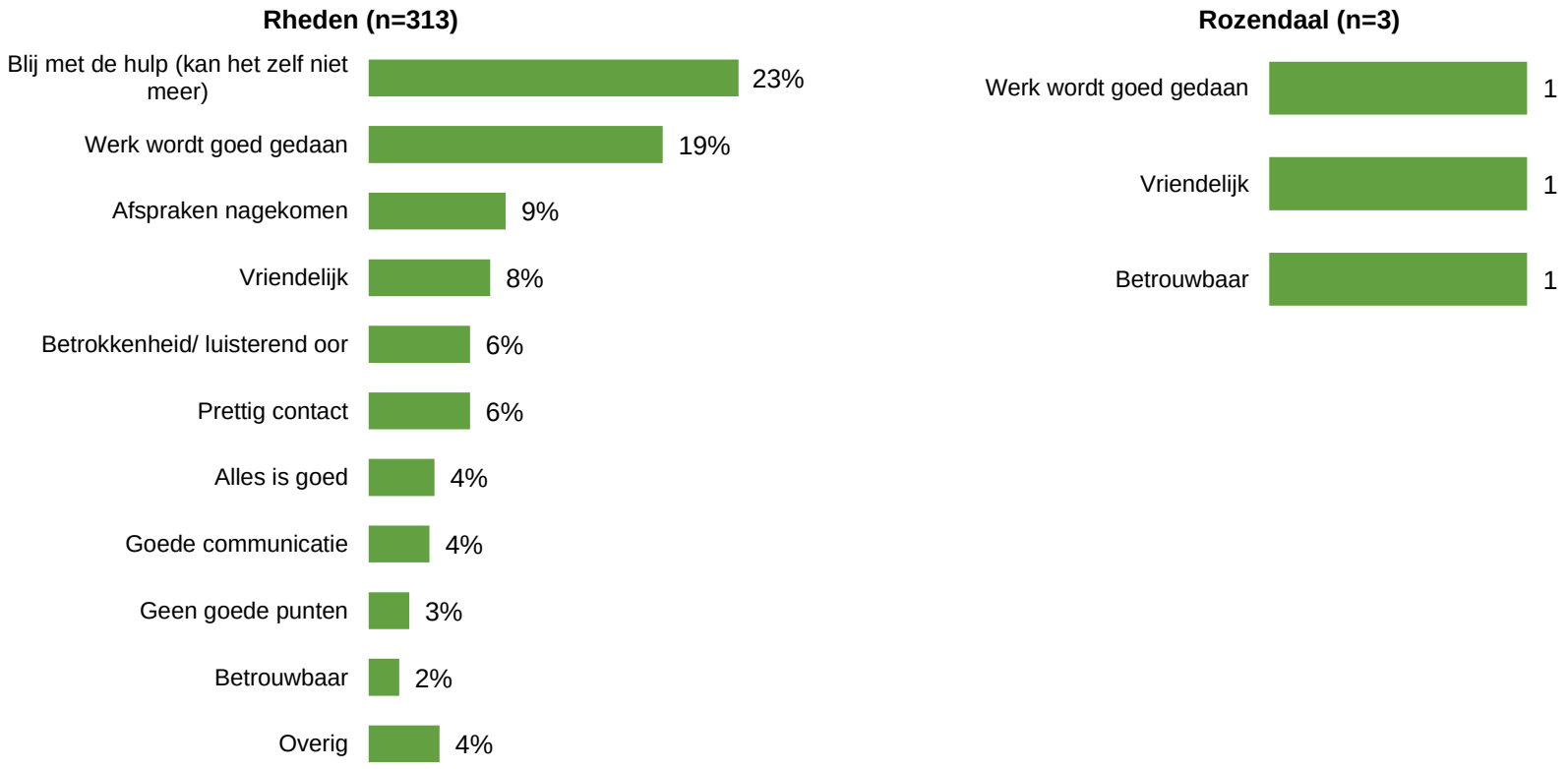

Grootste verbeterpunt is het werk dat word gedaan

Wat vindt/vond u minder goed aan de hulp/ondersteuning?

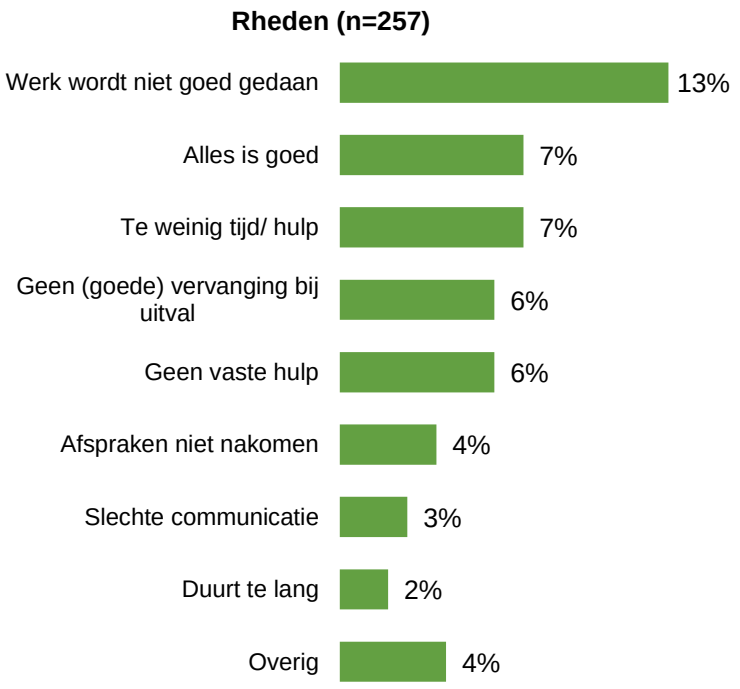

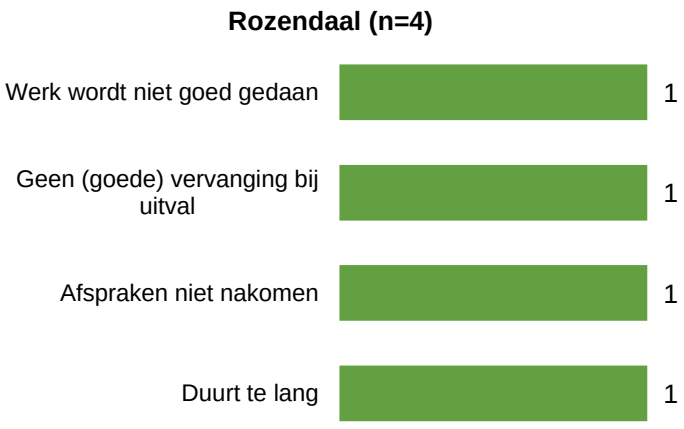

Ruime meerderheid betaalt eigen bijdrage voor de ondersteuning/ hulp die ze krijgen, dit percentage stijgt jaarlijks

Betaalt u een eigen bijdrage voor de ondersteuning/hulp die u krijgt?

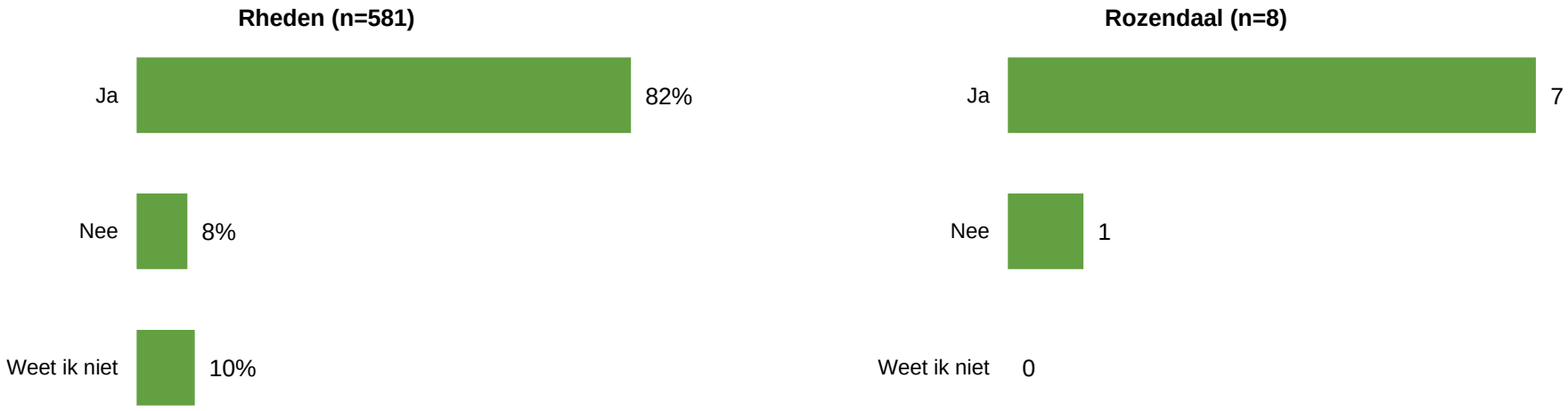

	Ja	Nee	Weet ik niet
2021 (n=437)	80%	14%	6%
2020 (n=416)	78%	14%	8%
2019 (n=454)	67%	19%	14%

Met de ruime meerderheid die de eigen bijdrage betaalt, is dit van te voren besproken

In hoeverre bent u het eens met de onderstaande stelling?

De eigen bijdrage voor de ondersteuning/hulp is met mij besproken

Rheden (n=402)

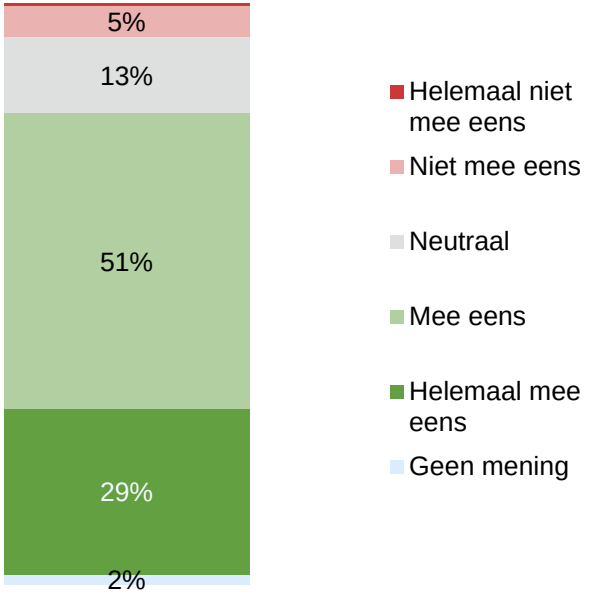

(N.v.t. = 39)

Rozendaal (n=7)

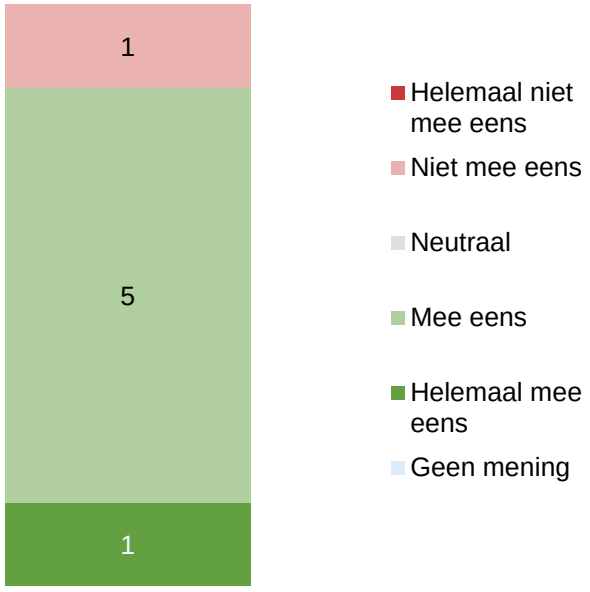

(N.v.t. = 0)

Ruime meerderheid die de eigen bijdrage betaalt, kan dit ook

In hoeverre bent u het eens met de onderstaande stelling?

Ik kan de eigen bijdrage betalen

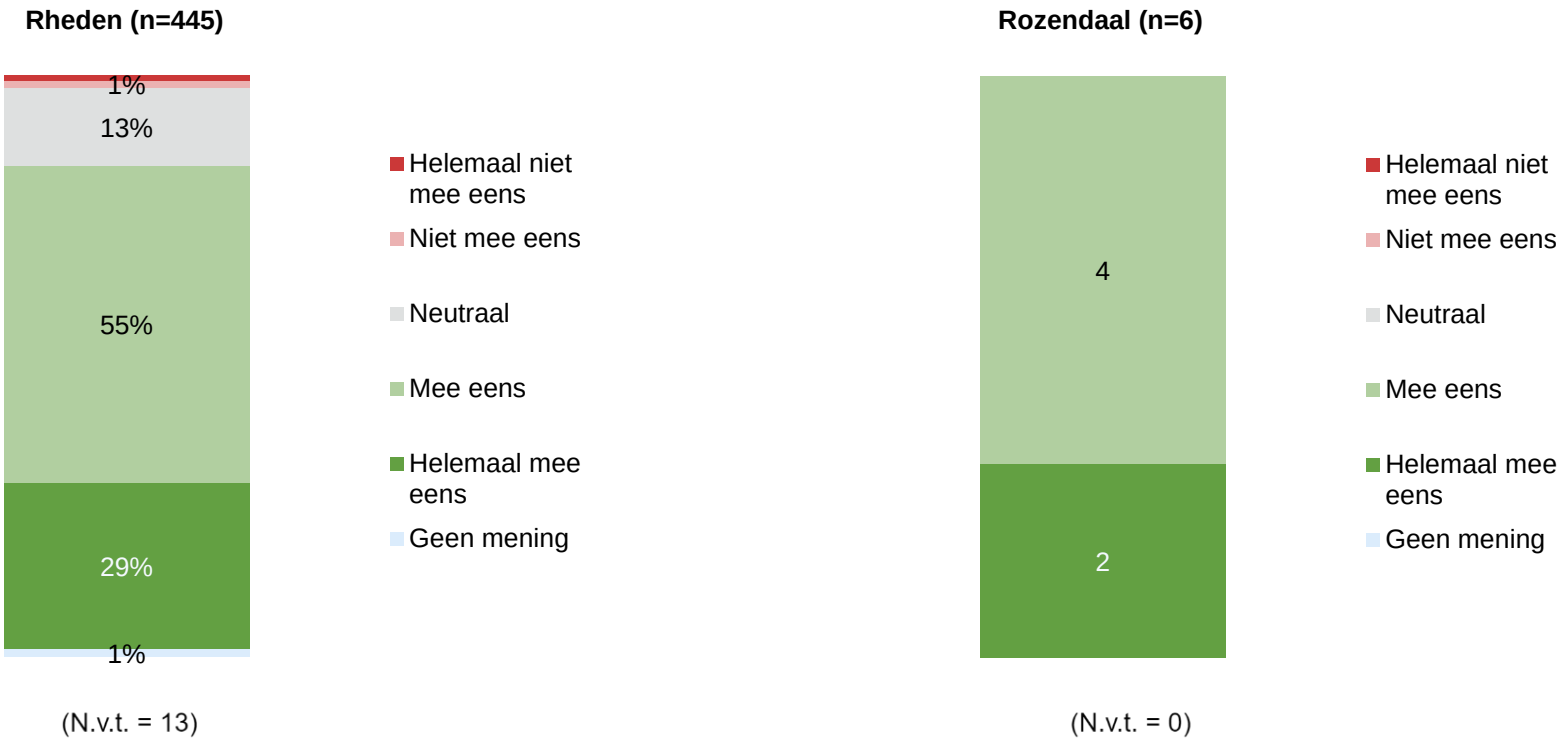

Er zou meer gekeken kunnen worden naar de financiële situatie in relatie tot de eigen bijdrage

In hoeverre bent u het eens met de onderstaande stelling?

Er is gekeken naar mijn financiële situatie in relatie tot de eigen bijdrage

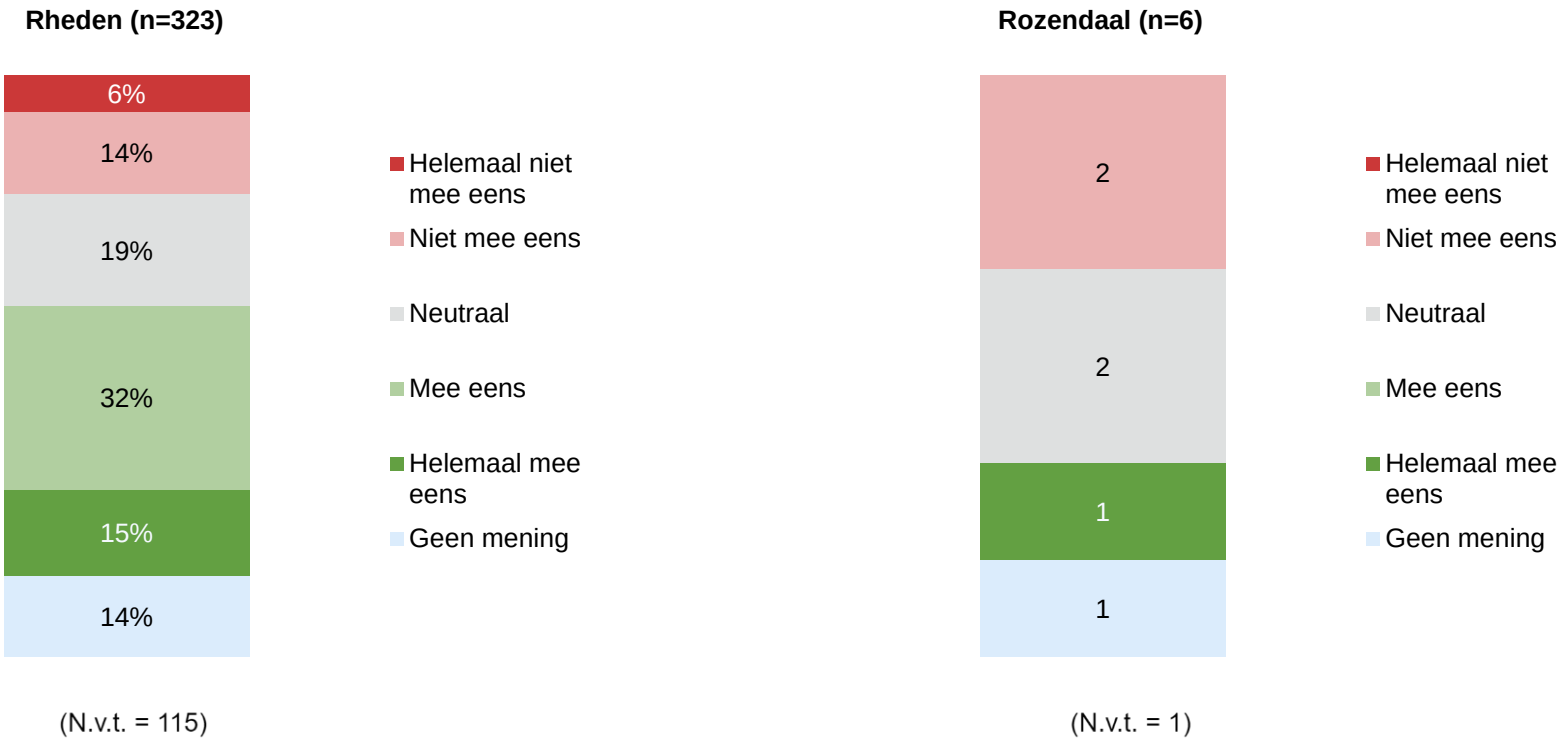

Ruime meerderheid voelt zich serieus genomen door de hulpverleners

In hoeverre bent u het eens met de onderstaande stelling?

Ik voel mij serieus genomen door de hulpverleners

Rheden (n=492)

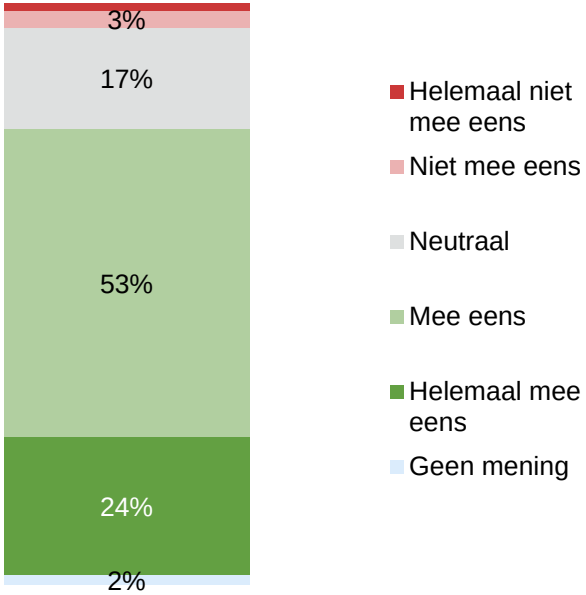

(N.v.t. = 44)

Rozendaal (n=6)

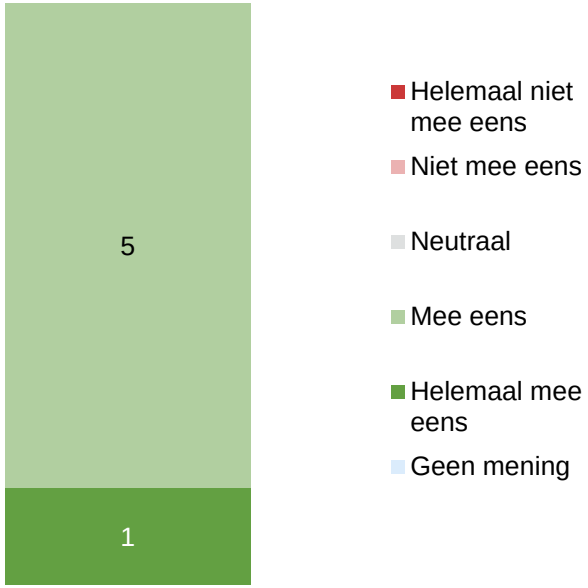

(N.v.t. = 0)

	(Helemaal) mee eens	Neutraal	(Helemaal) niet mee eens	Geen mening
2021 (n=384)	82%	13%	3%	2%
2020 (n=389)	83%	11%	5%	1%
2019 (n=403)	77%	12%	2%	9%

Meerderheid geeft aan dat het door de hulp/ ondersteuning beter met ze gaat

In hoeverre bent u het eens met de onderstaande stelling?

Door de hulp/ondersteuning gaat het beter met mij

Rheden (n=477)

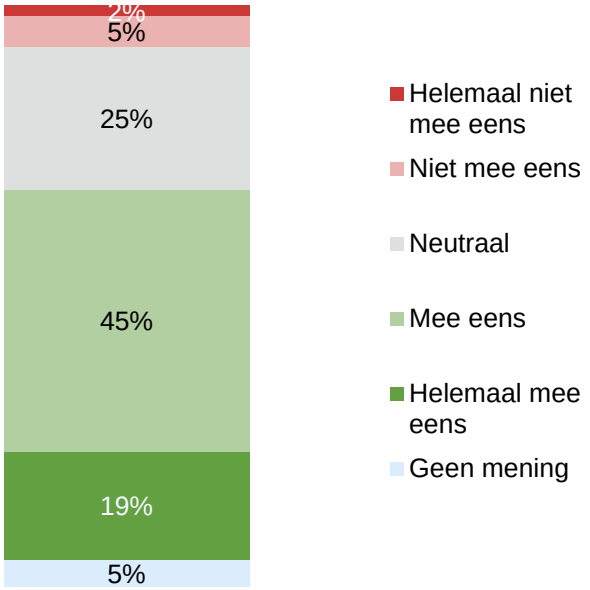

(N.v.t. = 56)

Rozendaal (n=6)

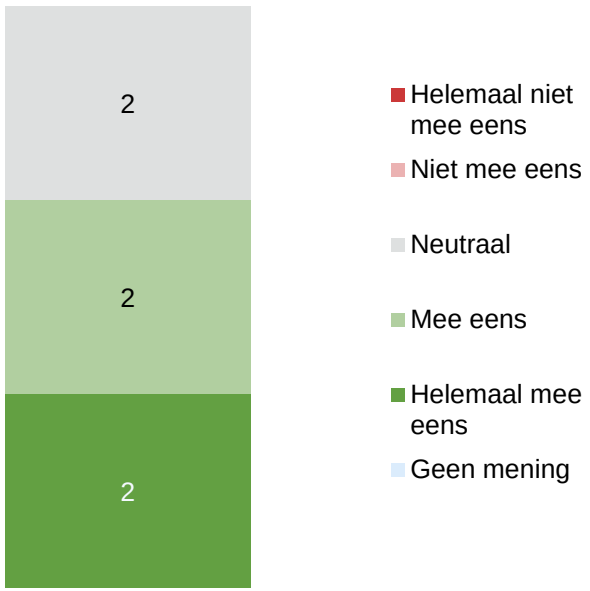

(N.v.t. = 0)

	(Helemaal) mee eens	Neutraal	(Helemaal) niet mee eens	Geen mening
2021 (n=380)	68%	25%	4%	3%
2020 (n=372)	67%	24%	6%	1%
2019 (n=396)	61%	23%	3%	13%

Slechts een klein deel heeft tijdens overheidsmaatregelen door corona contact gehad met het Sociaal Meldpunt

Heeft u ten tijde van de overheidsmaatregelen door corona contact gehad met het Sociaal Meldpunt van de gemeente?

Rheden (n=581)

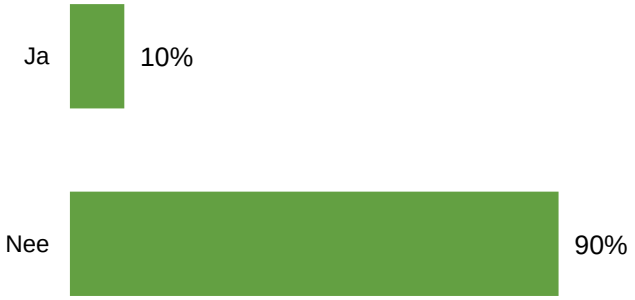

Rozendaal (n=8)

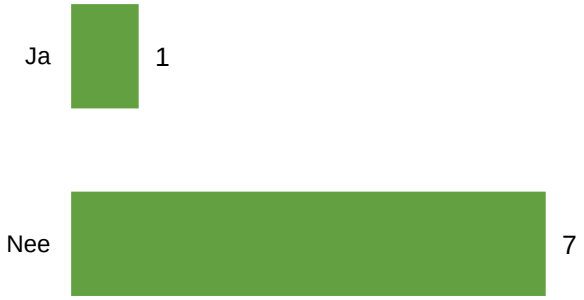

	Ja	Nee
2021 (n=431)	17%	83%
2020 (n=421)	10%	90%

Cliënten die contact hebben gehad met Sociaal Meldpunt hebben dit niet altijd als goed ervaren

In hoeverre bent u het eens met de onderstaande stelling?

'Ik heb het contact met het Sociaal Meldpunt als goed ervaren'

Rheden (n=51)

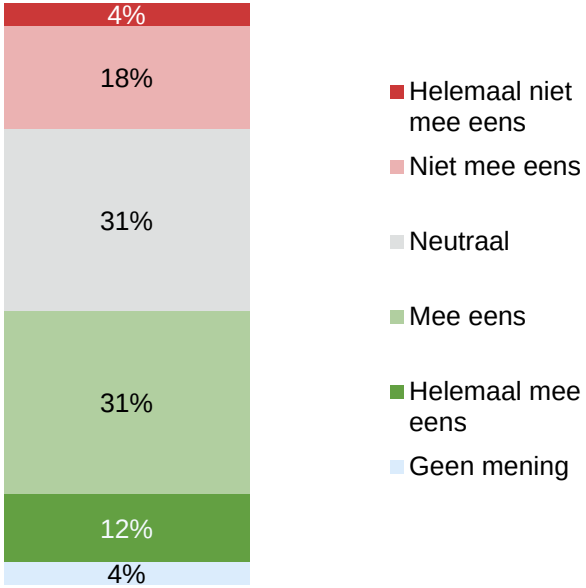

(N.v.t. = 3)

Rozendaal (n=1)

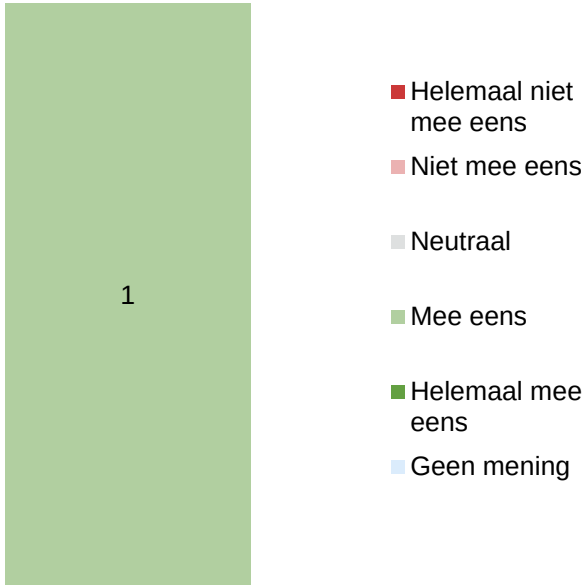

(N.v.t. = 3)

	(Helemaal) mee eens	Neutraal	(Helemaal) niet mee eens	Geen mening
2021 (n=81)	51%	20%	29%	1%
2020 (n=38)	42%	5%	53%	0%

Kleine minderheid heeft tijdens overheidsmaatregelen hulp of ondersteuning ontvangen vanuit de Wmo

Heeft u ten tijde van de overheidsmaatregelen door corona hulp of ondersteuning ontvangen vanuit de Wmo?

Rheden (n=581)

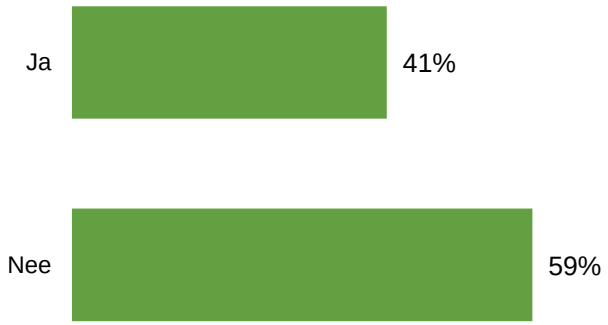

Rozendaal (n=8)

	Ja	Nee
2021 (n=437)	47%	53%
2020 (n=414)	44%	56%

Driekwart van de ontvangers van hulp of ondersteuning tijdens de maatregelen heeft deze hulp als goed ervaren

In hoeverre bent u het eens met de onderstaande stelling?

'Ik heb de hulp of ondersteuning als goed ervaren'

Rheden (n=217)

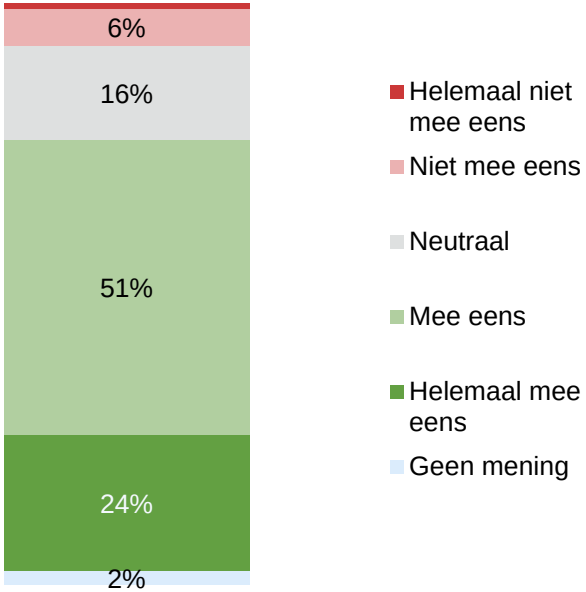

(N.v.t. = 6)

Rozendaal (n=4)

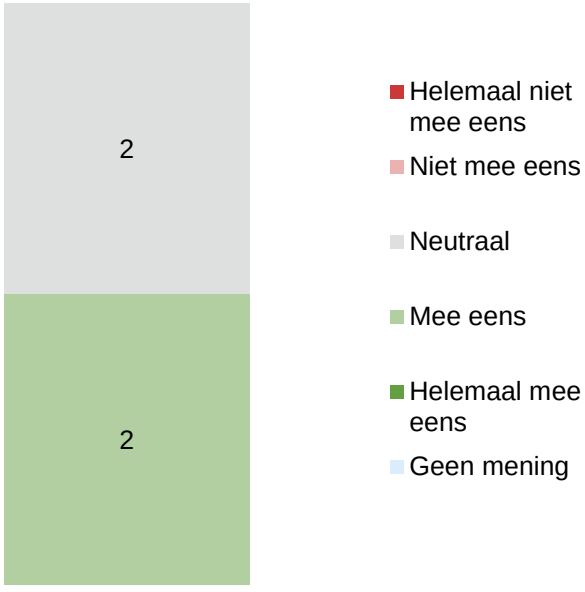

(N.v.t. = 0)

	(Helemaal) mee eens	Neutraal	(Helemaal) niet mee eens	Geen mening
2021 (n=203)	81%	15%	4%	0%
2020 (n=164)	83%	12%	6%	0%

Moventem

Onderzoek | Advisering | Procesbegeleiding

Bijlagen

Geslacht (n=575)

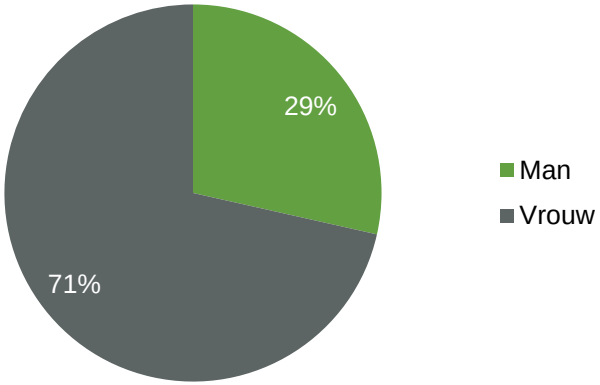

Leeftijd (n=578)

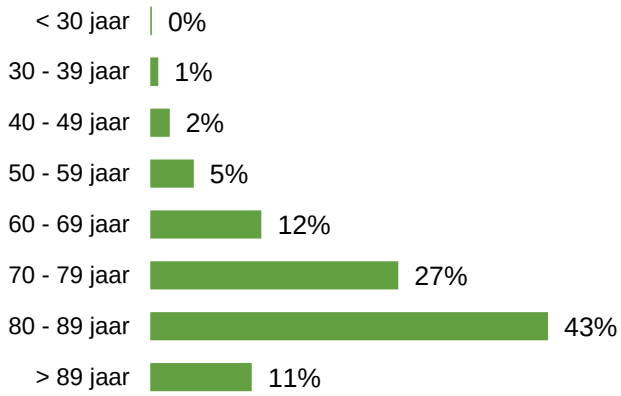

Woonplaats (n=581)

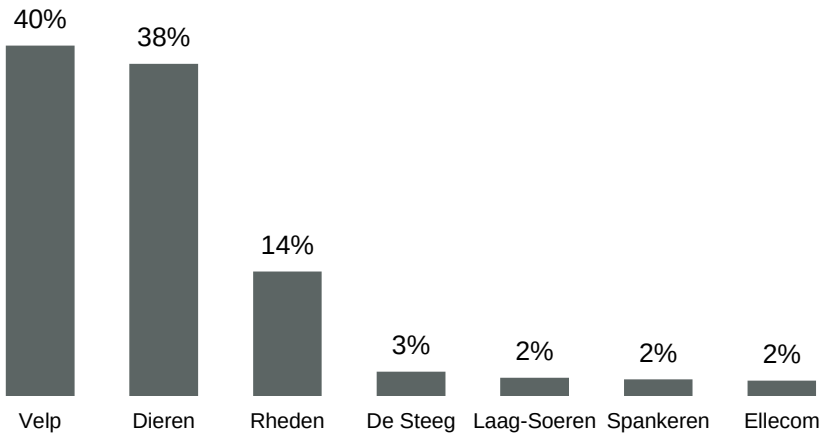

Woonsituatie (n=581)

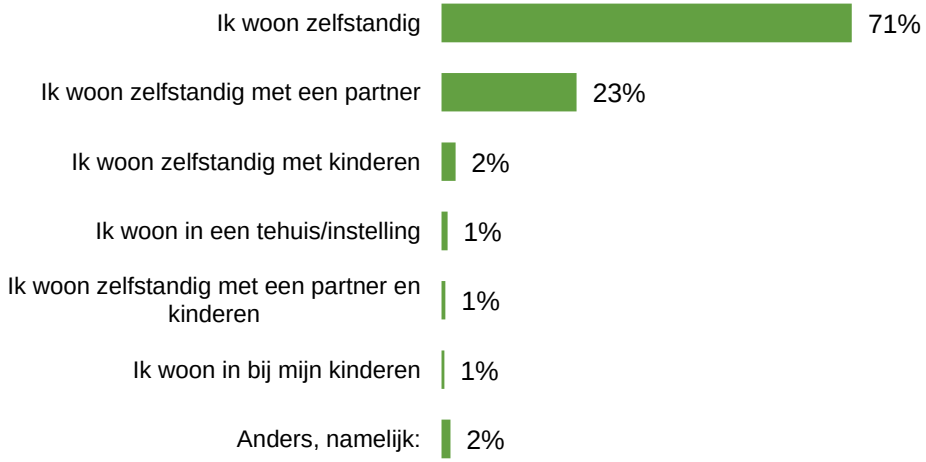

Kostte het invullen van de vragenlijst u veel moeite? (n=561)

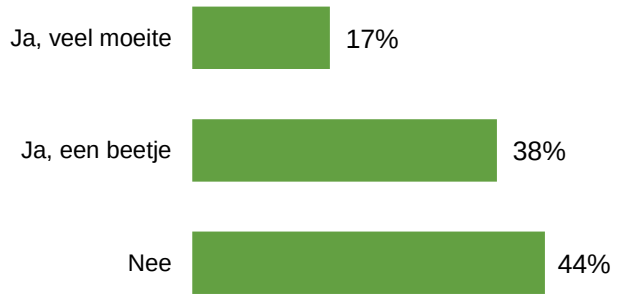

Heeft u hulp gehad bij het invullen van deze vragenlijst? (n=565)

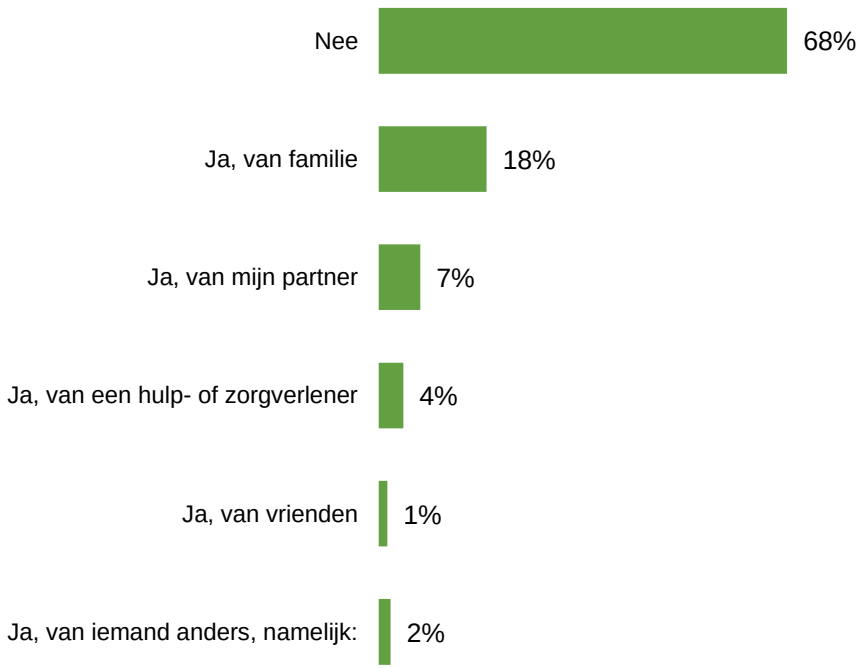

Geslacht (n=8)

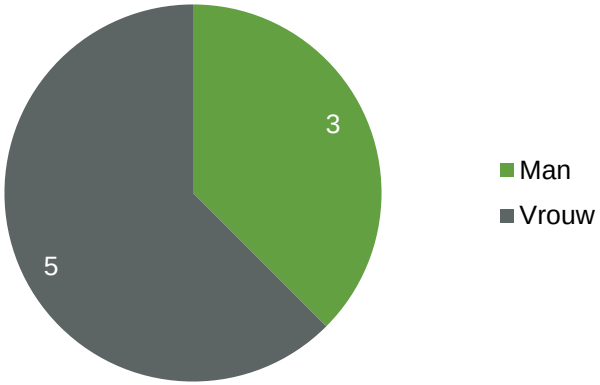

Leeftijd (n=8)

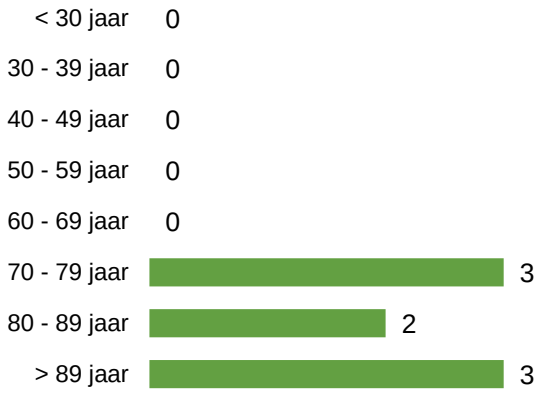

Woonplaats (n=8)

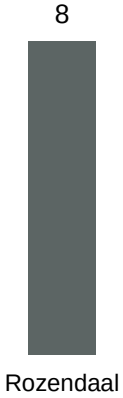

Woonsituatie (n=8)

Kostte het invullen van de vragenlijst u veel moeite? (n=8)

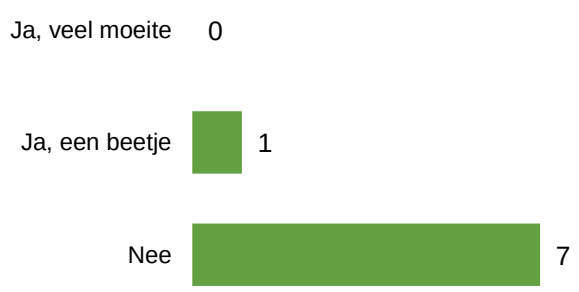

Heeft u hulp gehad bij het invullen van deze vragenlijst? (n=8)

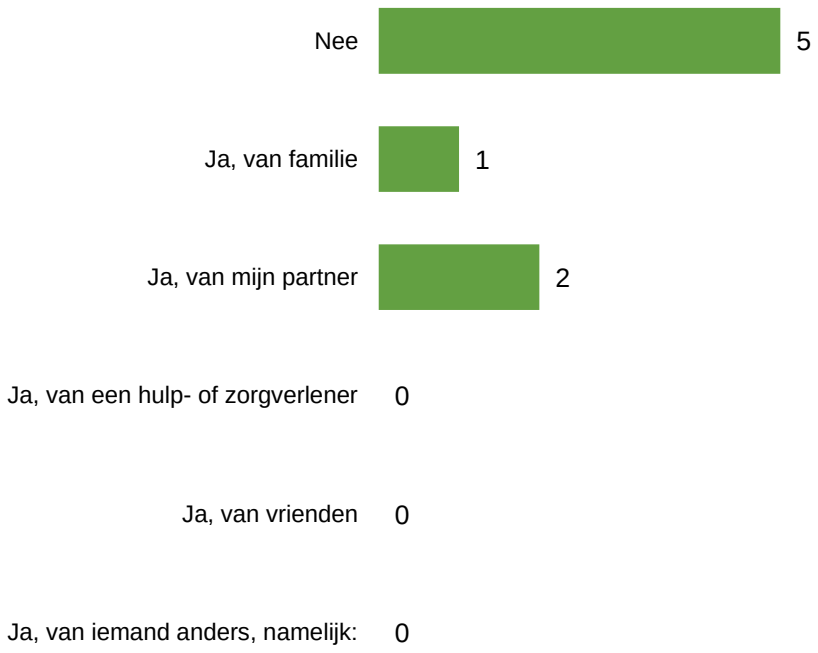

Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

Elke steekproef geeft afwijkingen ten opzichte van de werkelijkheid, maar de uitkomsten moeten een zo goed mogelijk beeld geven van de populatie. In kwantitatief onderzoek is het gebruikelijk om te spreken van een statistisch betrouwbaar verschil, als de afwijking zo groot is dat deze niet door toeval wordt veroorzaakt. Het betrouwbaarheidsniveau is gedefinieerd als 1 (100%) minus het significantieniveau. Het is gangbaar uit te gaan van een significantieniveau van 5%. Dan is er sprake van een betrouwbaarheidsniveau van 95%. Dat wil zeggen dat, als het onderzoek op dezelfde wijze en op hetzelfde moment zou worden herhaald, de uitkomsten in 95% van de gevallen hetzelfde beeld zouden geven.

De nauwkeurigheid (uitgedrukt in foutmarge) geeft het gebied van waarden aan, waarbinnen de werkelijke waarde in de populatie ligt. Een foutmarge van bijvoorbeeld 5%, betekent dat de werkelijke waarde van de totale populatie 5% hoger of lager kan liggen dan de waarde van de steekproef. Concreet: indien een onderzoeksuitkomst van de steekproef aangeeft dat 50% van de respondenten een rapportcijfer 8 geeft voor een bepaald aspect, dan ligt dit percentage in werkelijkheid maximaal 5% boven of 5% onder deze 50%, ofwel tussen de 45% en 55%. Een foutmarge van 5% is gangbaar en algemeen geaccepteerd bij (statistisch) kwantitatief onderzoek.

Moventem
Onderzoek | Advisering | Procesbegeleiding

Rapportage
Cliëntervaringsonderzoek
Jeugd 2022

Gemeente Rheden en Rozendaal

Moventem
Onderzoek | Advisering | Procesbegeleiding

Rapportage *Cliëntervaringsonderzoek Jeugd 2022*

Gemeente Rheden en Rozendaal

Concept 1
Datum: 15-8-2022
Projectnummer: 21298

Auteurs:
Hannemarie Hardeman, Projectmanager/ Senior Onderzoeker
Joyce Berentsen, Projectmanager/ Onderzoeker
Danique Rietman, Onderzoeker

Moventem BV
T 0575 84 3738
E info@moventem.nl
W www.moventem.nl

Moventem werkt conform de Gedragscode voor Onderzoek & Statistiek van de Nederlandse Marktonderzoek Associatie (MOA) en mag het Fair Data Keurmerk voeren, waarmee wordt aangetoond dat op verantwoorde wijze met data en persoonsgegevens wordt omgaan. Tevens is Moventem aangesloten bij de Europese Vereniging voor Marktonderzoek (ESOMAR) en wordt voldaan aan de Internationale Code voor Markt- en sociaalwetenschappelijk onderzoek. Dit rapport is met grote zorg samengesteld. Desondanks kan het voorkomen dat informatie fout en/of onvolledig is. Moventem is niet aansprakelijk voor enige directe of indirecte schade die zou kunnen ontstaan door het gebruik van de aangeboden informatie.

MOA
Center for Information Based Decision Making & Marketing Research

ESOMAR WORLD RESEARCH ESOMAR MEMBER

Inhoudsopgave

Management Samenvatting **Pagina 4**

1 Inleiding **Pagina 6**
1.1 Onderzoeksopzet Pagina 7

2 Resultaten **Pagina 8**
Deelname onderzoek Pagina 9
Contact over hulp/ zorgvraag Pagina 10
Incluzio Pagina 21
Ondersteuning/ zorg Pagina 27
Opmerkingen en verbetersuggesties Pagina 38

3 Bijlagen **Pagina 39**
Bijlage I Achtergrondvariabelen Pagina 40
Bijlage II Onderzoeksverantwoording Pagina 41

Moventem

Onderzoek | Advisering | Procesbegeleiding

Management Samenvatting

Contact over hulp/ zorgvraag

De meerderheid had contact voor zorg/ ondersteuning met consulent van de gemeente. Ook wist de meerderheid waar ze moesten zijn met hun hupvraag en vond dat ze snel werden geholpen. Driekwart wist niet dat ze gebruik konden maken van een onafhankelijke cliëntondersteuner.

(Keukentafel)gesprek met consulent

De meeste respondenten gaven aan dat niemand of een zorgverlener/ ondersteuner aanwezig was bij het (keukentafel)gesprek. De ervaringen met het (keukentafel)gesprek met de consulent zijn positief. Ook het nakomen van afspraken door de consulent zijn als positief ervaren. Deelnemers geven aan dat ze samen met de consulent hebben gekeken naar oplossingen binnen eigen netwerk/ omgeving. De meerderheid heeft na het gesprek met de consulent een gespreksverslag ontvangen. Het contact met de gemeente/ consulent krijgt gemiddeld gezien een voldoende.

Contact met Incluzio

55% van de respondenten heeft geen contact gehad met Incluzio. Ruim een derde had dit wel. Via verschillende wegen zijn deelnemers bij Incluzio terecht gekomen. Incluzio had niet altijd een oplossing voor de hulpvraag. Het contact met Incluzio scoort gemiddeld gezien een voldoende.

Ondersteuning/ zorg

Vanuit de jeugdwet wordt voornamelijk algemene begeleiding ontvangen. De ruime meerderheid ontvangt langer dan een jaar hulp/ ondersteuning. Driekwart vindt dat de ondersteuning past bij de hulpvraag en de ruime meerderheid heeft de ondersteuning/ zorg gekregen zoals afgesproken met de gemeente. Door de hulp gaat het (veel) beter met het kind. Voor de helft van de deelnemers was de ondersteuning van het kind bedoeld om o.a. de veiligheid te verbeteren. De hulp/ begeleiding scoort gemiddeld gezien een ruime voldoende. Voorzieningen voor kinderen worden niet veelvuldig gebruikt.

Moventem

Onderzoek | Advisering | Procesbegeleiding

Inleiding

Benaderen doelgroep

In dit rapport worden de resultaten gepresenteerd van een onderzoek naar de ervaringen van cliënten met jeugdhulp in 2021 in de gemeenten Rheden en Rozendaal. Het onderzoek is in juni/ juli 2022 uitgevoerd, in samenwerking met gemeente Rheden. De jaartallen die in de rapportage zijn genoemd, verwijzen naar het jaartal waarin het onderzoek is uitgevoerd.

De gemeente Rheden heeft behoefte aan inzichten over ervaringen van de cliënten met betrekking tot de jeugdzorg. Tevens zijn alle gemeenten wettelijk verplicht een cliëntervaringsonderzoek uit te voeren omtrent jeugdzorg. In de Regeling Jeugdwet zijn de eisen waar het onderzoek aan moet voldoen uitgewerkt. Het onderzoek naar de ervaringen met jeugdzorg is vormvrij. Er is gekozen voor een telefonisch interview aan de hand van een vooraf opgestelde vragenlijst. De respondenten hadden veel mogelijkheden om toelichting te geven op hun antwoorden.

De doelgroep zijn kinderen die zelf jeugdzorg ontvangen. Er is onderscheid gemaakt tussen kinderen van 12 jaar of ouder en kinderen die jonger zijn. De kinderen van 12 jaar of ouder zijn zelf benaderd om deel te nemen aan het onderzoek. Van de kinderen jonger dan 12 jaar zijn de ouders of verzorgers benaderd. De resultaten van deze twee groepen worden in dit document apart weergegeven.

Er zijn in de gemeenten Rheden en Rozendaal in totaal bijna 1200 cliënten die hulp vanuit de Jeugdwet ontvangen. Van 113 van deze cliënten is het telefoonnummer bekend, 6 daarvan wonen in Rozendaal. De cliënten waarvan het telefoonnummer bekend is, hebben een brief ontvangen. Indien het kind jonger dan 12 jaar is hebben de ouders/verzorgers een brief ontvangen. De kinderen boven de 12 jaar zijn rechtstreeks aangeschreven. Met de brief zijn ze op de hoogte gesteld van het onderzoek en is aangegeven hoe ze zich konden afmelden voor deelname, indien gewenst. Er hebben zich 8 respondenten afgemeld voor deelname. De overige 105 respondenten zijn allemaal gebeld. Indien er bij de eerste poging geen gehoor was, zijn er daarna nog 2 belpogingen gedaan.

Deelnemers

Er hebben 44 respondenten aan het onderzoek meegedaan, 41 uit Rheden en 3 uit Rozendaal. Dit komt neer op een respons-rate van 42% {(44/105)*100} voor gemeente Reden. Het onderzoek is op totaalniveau statistisch 95% betrouwbaar met 14,51% nauwkeurigheid (foutmarge).

Resultaten weergave

De resultaten van dit onderzoek worden in het voorliggende document beschreven middels diagrammen en tabellen. Waar mogelijk en relevant is een vergelijking met de resultaten van CEO Jeugd uitgevoegd in 2021 en 2020 weergegeven in de tekst.

In verband met anonimiteit zijn de resultaten van de gemeenten Rheden en Rozendaal in deze rapportage samengevoegd.

Door routes in de vragenlijst en vragen waarbij meerdere antwoorden mogelijk zijn, kan het voorkomen dat het aantal respondenten en/of het aantal antwoorden niet overal gelijk is in deze rapportage. Ook geven respondenten soms geen antwoord op de vraag, of is de vraag niet van toepassing (aantallen worden weergegeven). Om deze redenen wordt ter volledigheid bij de resultaten aangegeven hoeveel respondenten ('n') de betreffende vraag hebben beantwoord. Door afrondingsverschillen telt niet alles op tot 100%. Bij sommige vragen konden respondenten meerdere antwoorden geven. Het totale percentage komt dan hoger dan 100% te liggen.

In bijlage 1 van deze rapportage staan de achtergrondgegevens van de respondenten weergegeven. Deze bijlage is aan het einde van deze rapportage te vinden.

Er is een aantal open vragen gesteld aan de respondenten. Alle open antwoorden worden getoond in 'Bijlagenboek bij Rapportage Cliëntervaringsonderzoek Jeugd'.

Moventem

Onderzoek | Advisering | Procesbegeleiding

Resultaten

Bijna de helft wil deelnemen aan het onderzoek

Wilt u deelnemen aan het onderzoek? (n=86)

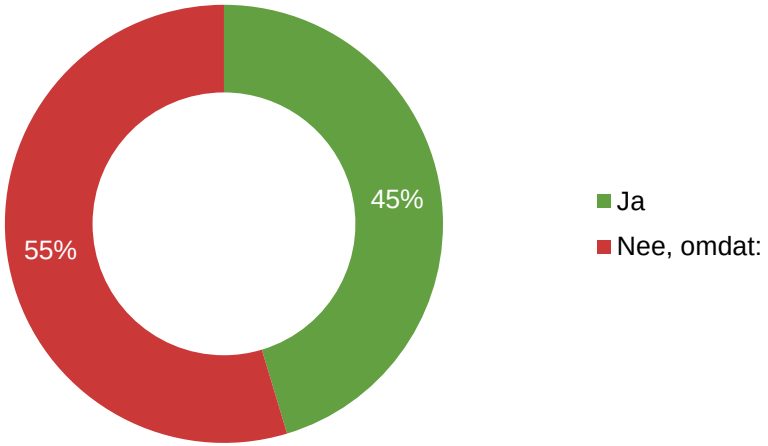

Redenen om niet deel te nemen aan het onderzoek zijn met name dat ze er geen behoefte aan hebben of dat ze geen hulp meer ontvangen.

Meerderheid had contact voor zorg/ ondersteuning met consulent van de gemeente

Met wie heeft u contact gehad voor de zorg/ondersteuning van uw kind?

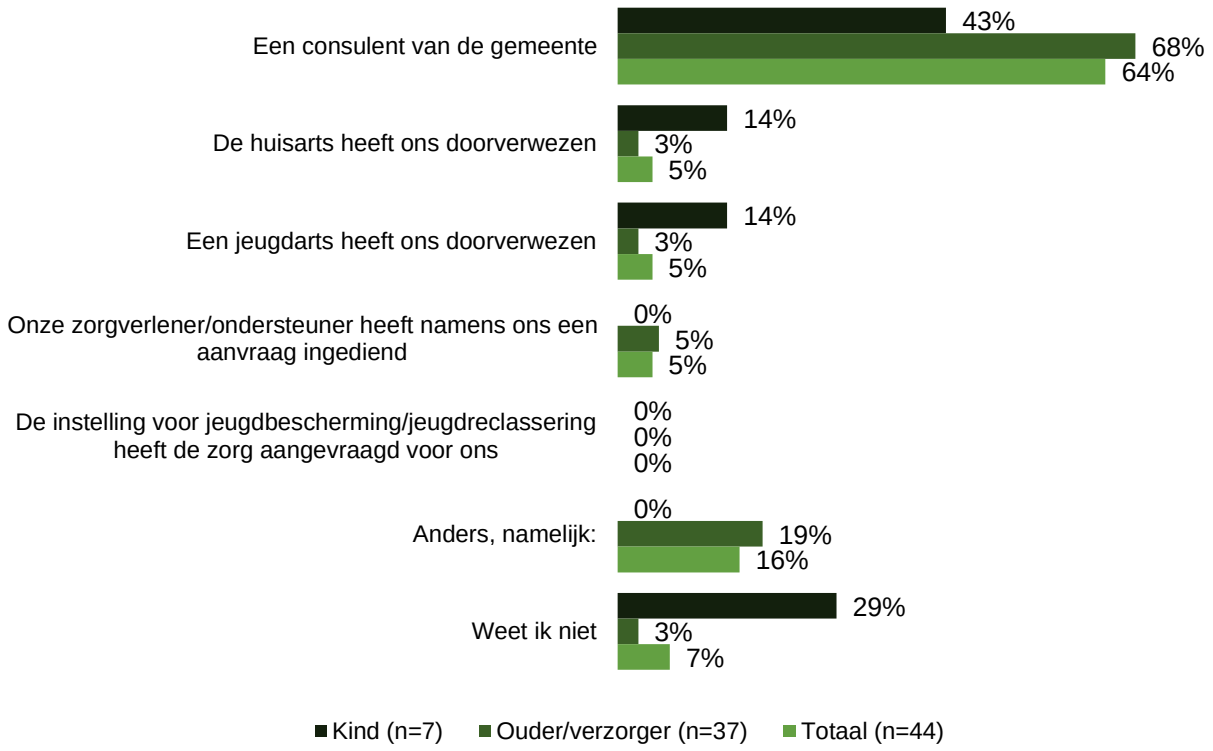

64% heeft contact gehad met een consulent van de gemeente voor de zorg/ ondersteuning van het kind. Ook in 2021 had de meerderheid contact met een consulent van de gemeente (74%).

Meerderheid wist waar ze moesten zijn met hulpvraag

In hoeverre bent u het eens met de volgende stelling?

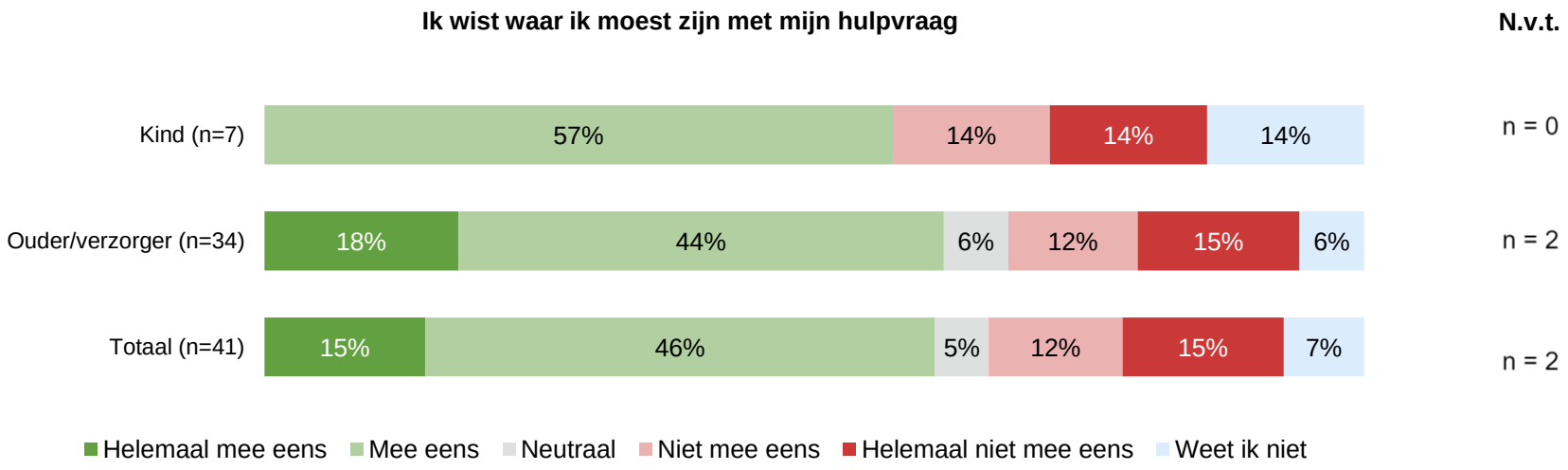

61% is het (helemaal) eens met de stelling ‘Ik wist waar ik moest zijn met mijn hulpvraag’. Dit is vergelijkbaar met 2021 (62%) en iets gestegen ten opzichte van 2020 (58%).

Meerderheid werd snel geholpen

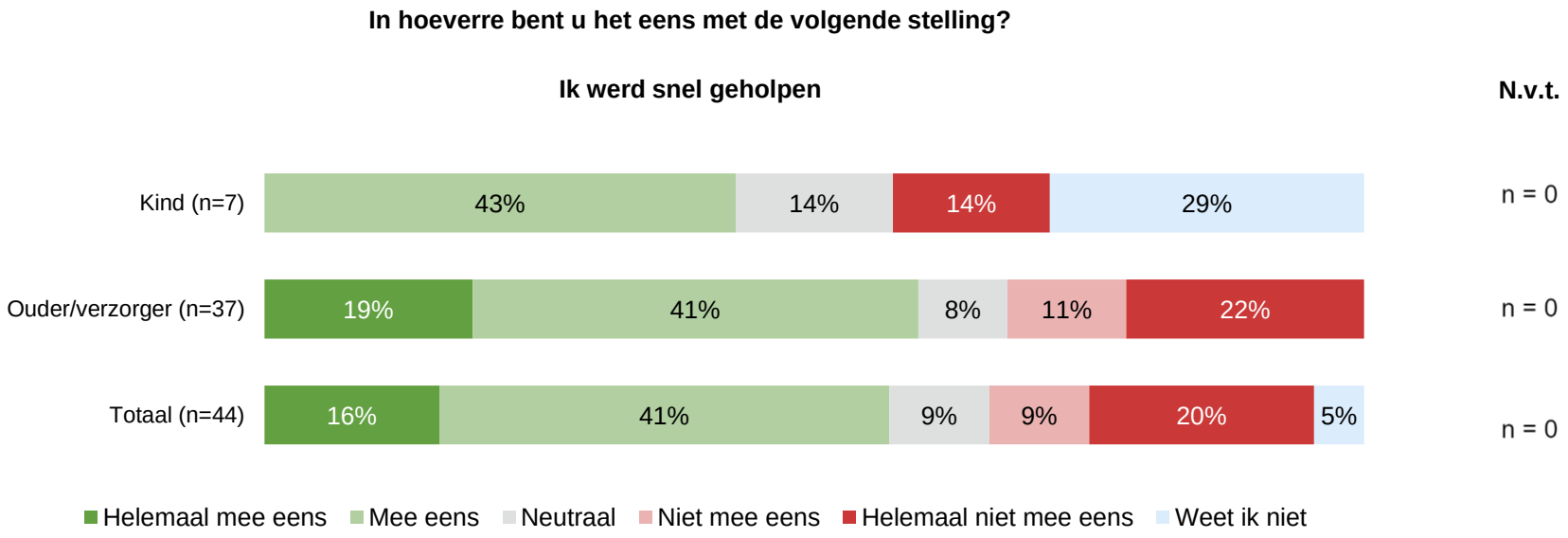

57% is het (helemaal) eens met de stelling ‘Ik werd snel geholpen’. Dit is iets gestegen ten opzichte van 2021 (54%) en gedaald ten opzichte van 2020 (63%).

Driekwart wist niet dat ze gebruik konden maken van een onafhankelijke cliëntondersteuner

Wist u dat u gebruik kon maken van een onafhankelijke cliëntondersteuner (iemand die u helpt uw weg te vinden naar zorg en ondersteuning)?

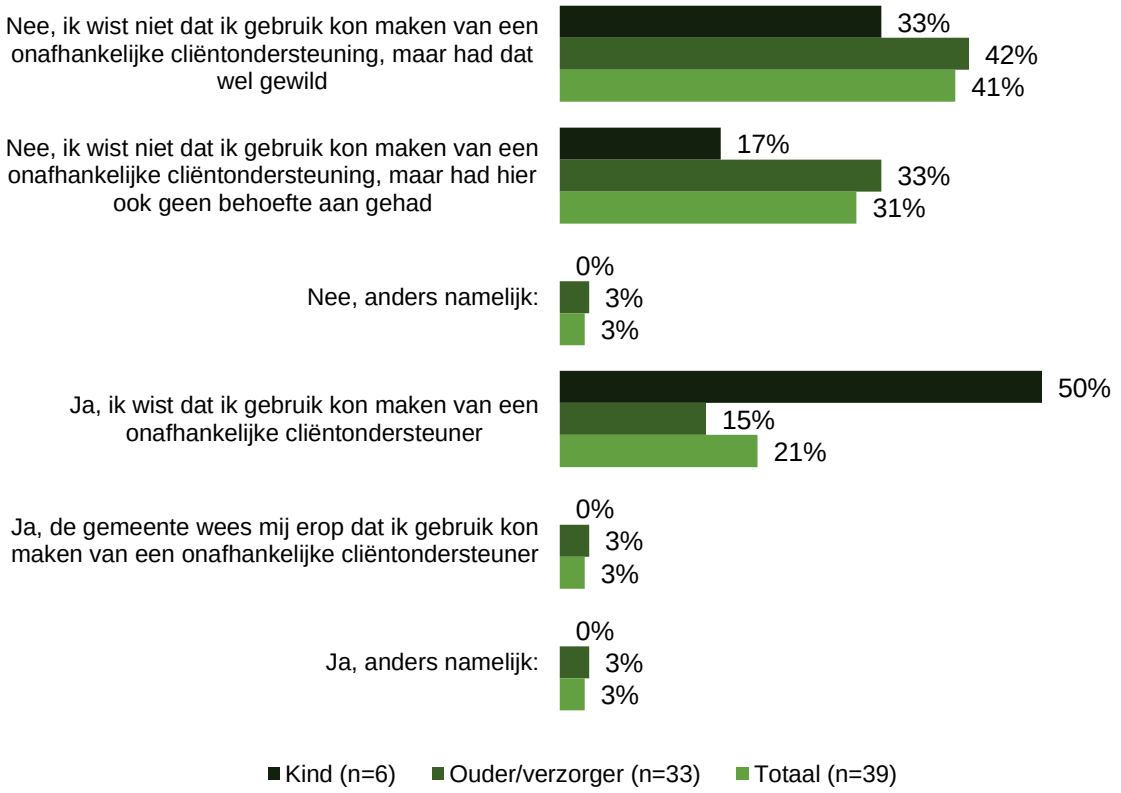

25% wist dat zij gebruik konden maken van een onafhankelijke cliëntondersteuner. Dit percentage is gedaald ten opzichte van voorgaande jaren (2021: 29%; 2020: 34%).

Voornamelijk niemand of een zorgverlener/ ondersteuner aanwezig bij (keukentafel)gesprek

Was er bij het (keukentafel)gesprek nog iemand anders aanwezig?
Meer antwoorden mogelijk

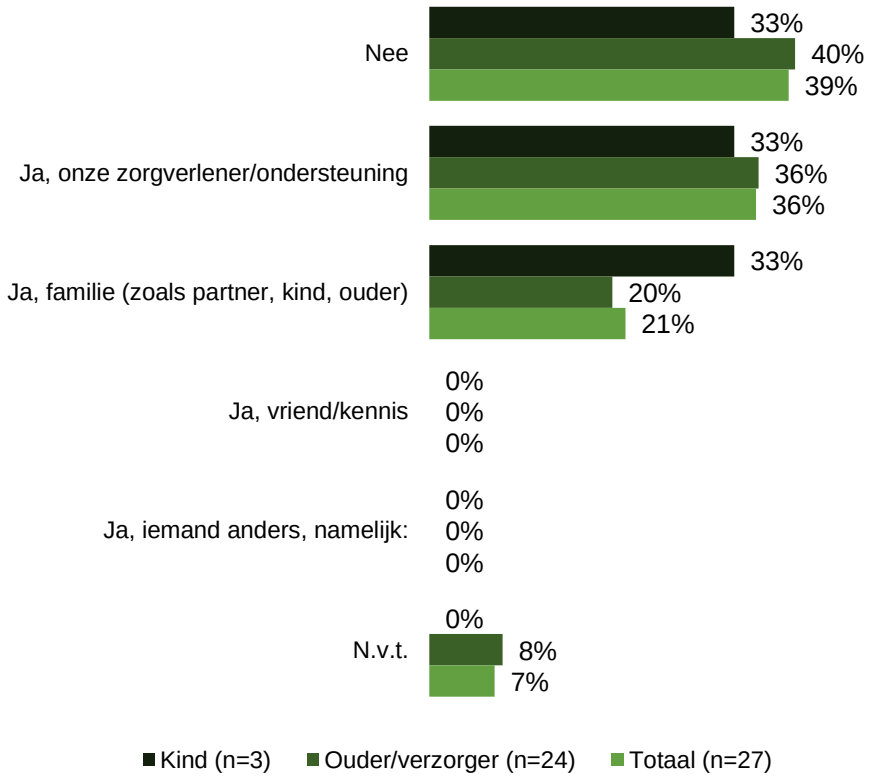

Positieve ervaringen met het 'keukentafelgesprek' met de consulent

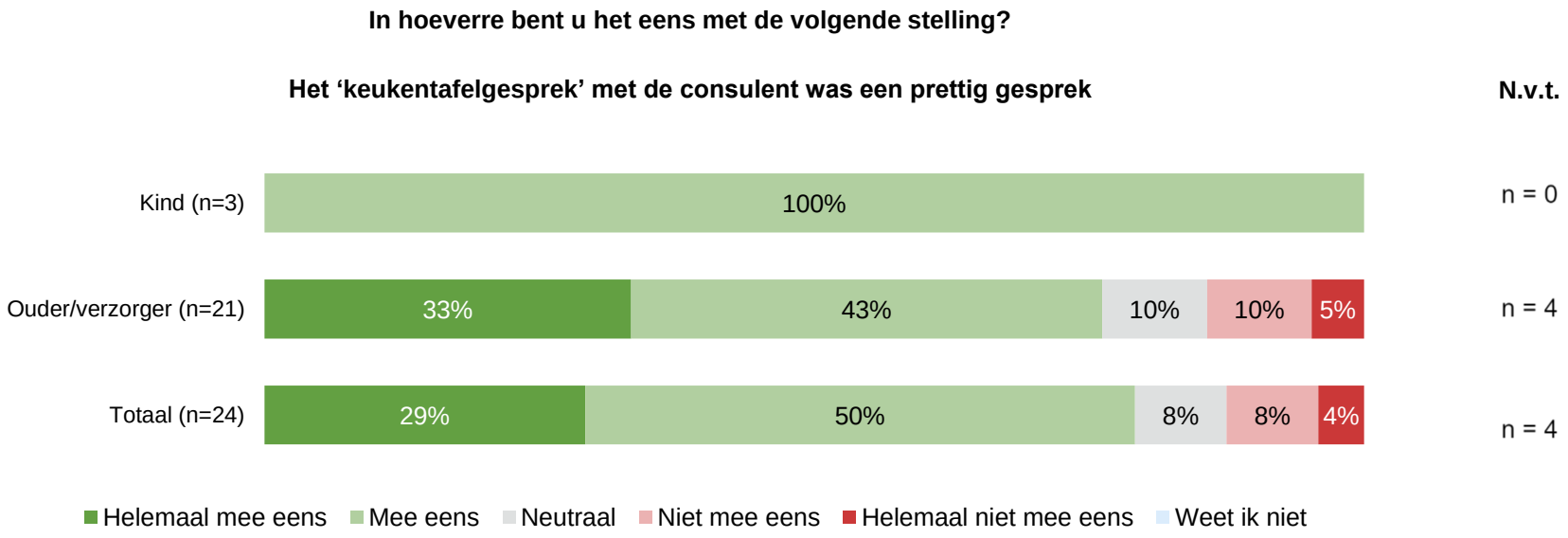

Positieve ervaringen met het nakomen van afspraken door de consulent

In hoeverre bent u het eens met de volgende stelling?

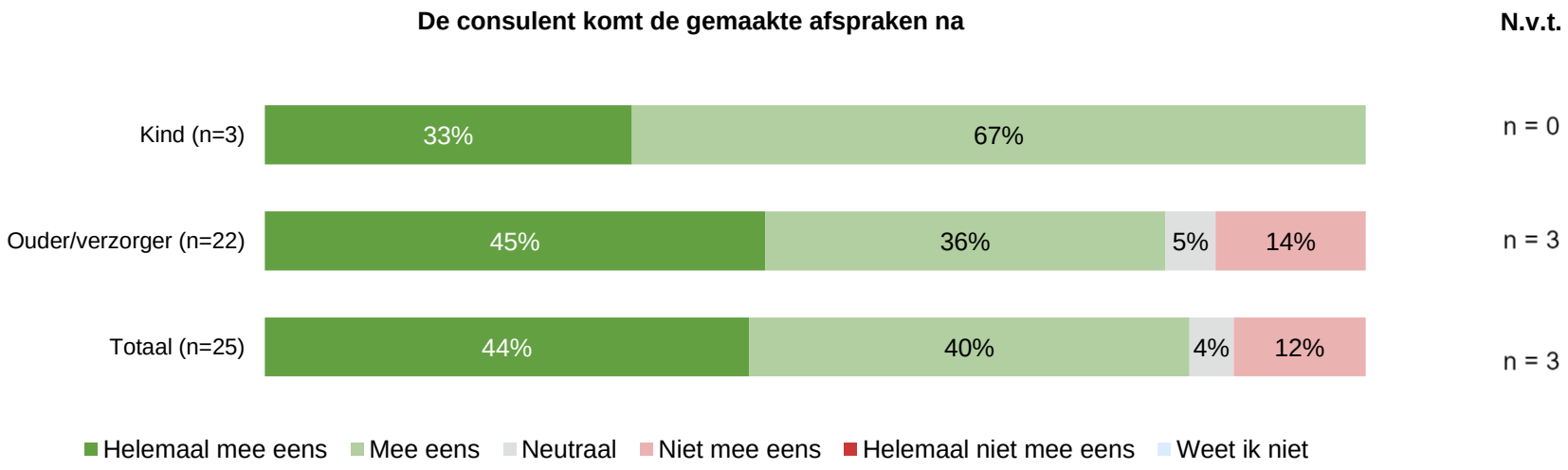

Meerderheid heeft na het gesprek met de consulent een gespreksverslag ontvangen

Heeft u na het gesprek met de consulent een (Integraal) Plan/ Gespreksverslag ontvangen?

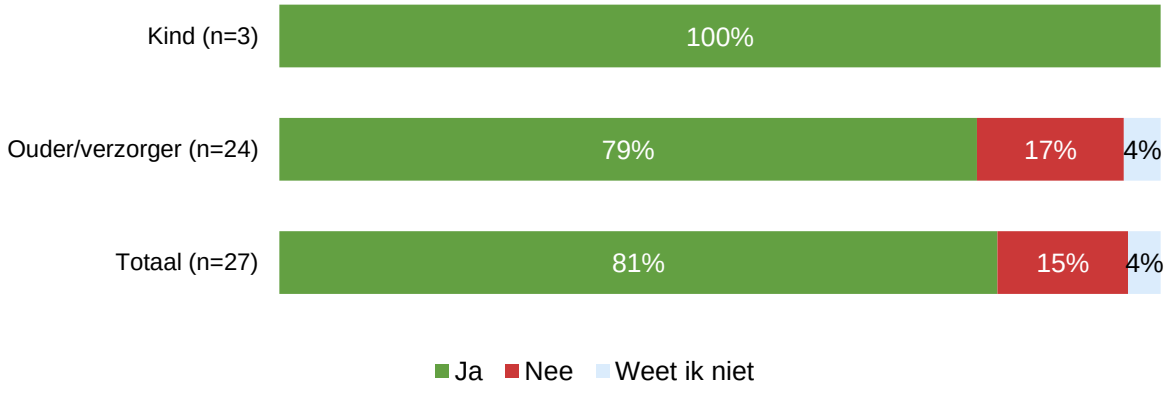

Consulent heeft samen gekeken naar oplossingen binnen eigen netwerk/ omgeving

In hoeverre bent u het eens met de volgende stelling?

'De consulent heeft samen met mij gekeken naar oplossingen in mijn netwerk en omgeving (vrienden, familie, school, vrijwilligers)'

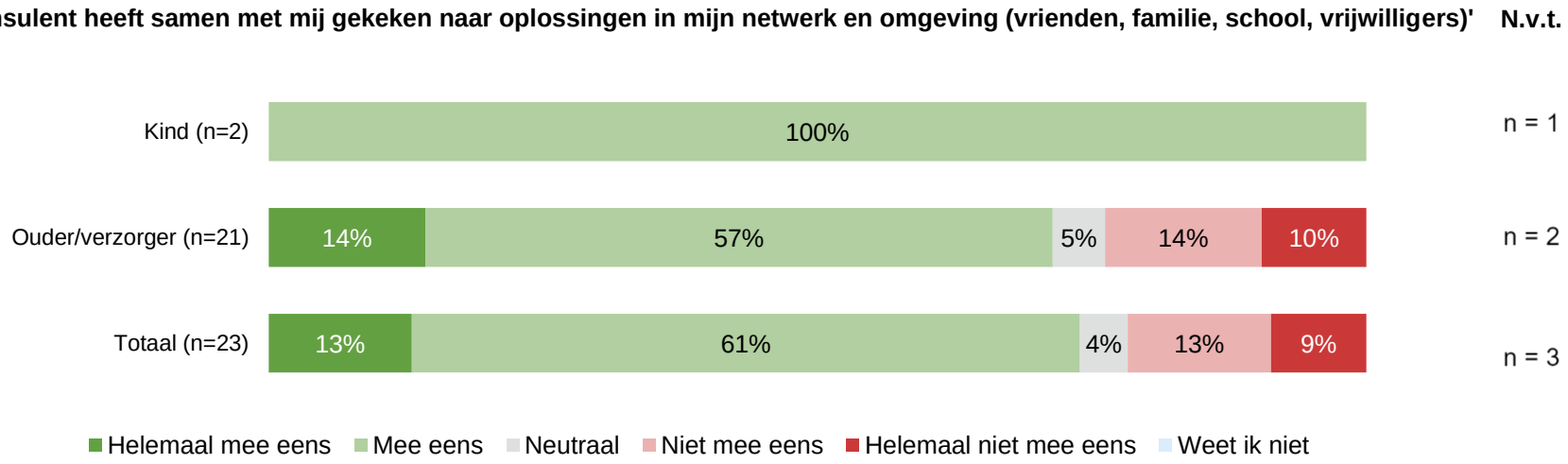

Contact met de gemeente/ consulent krijgt een voldoende

Wat voor cijfer zou u het contact met de gemeente / uw consulent geven?

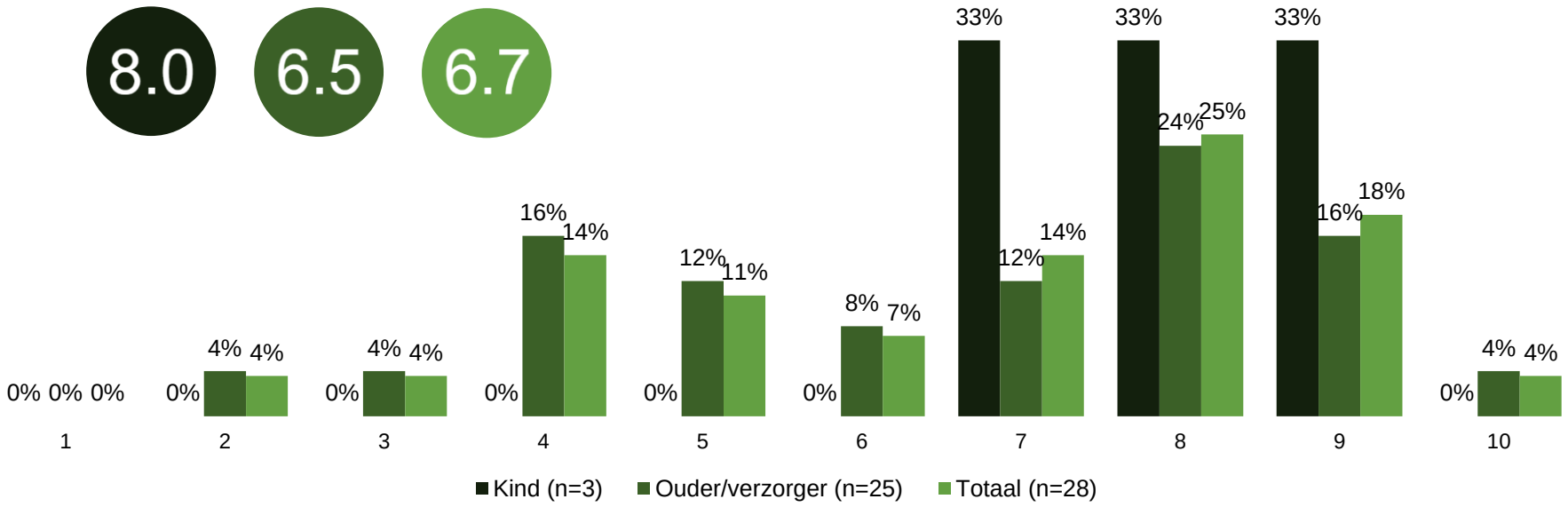

Goede punten en verbeterpunten aan contact met gemeente/ consulent

Hieronder zijn enkele voorbeelden genoemd. Alle antwoorden zijn te vinden in het bijlagenboek.

Wat vindt/vond u goed aan het contact met de gemeente / uw consulent?

"Altijd meedenken, snelle reactie."

"Contact netjes en op tijd."

"Ze kwam de afspraken goed na, legde alles goed uit, wat er van me verwacht werd."

"Korte lijntjes heel belangrijk, meteen met hulp aan de bel kunnen trekken."

"Ze deed heel vriendelijk en ze had een oplossing."

Wat vindt/vond u minder goed aan het contact met de gemeente / uw consulent?

"Alles moet via het sociaal meldpunt. Dit komt minder klantvriendelijk over."

"Begeleiding / ondersteuning zeer minimaal."

"De lange wachttijden in de zorg en te weinig therapeuten beschikbaar."

"Geen vaste jeugd consulent. Duurt erg lang voor je weer contact krijgt."

"Meer luisteren naar de behoefte van het kind."

Ruim de helft heeft geen contact met Incluzio gehad

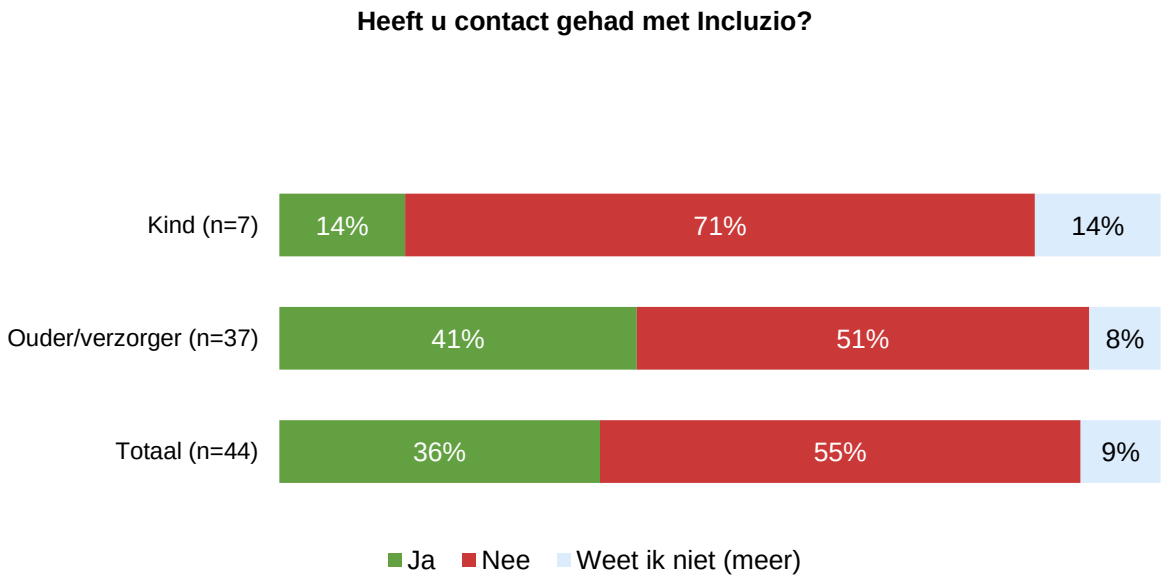

Meerderheid door gemeente bij Incluzio gekomen

De volgende vragen zijn enkel beantwoord door respondenten die contact hebben gehad met Incluzio

Hoe bent u bij Incluzio terecht gekomen?

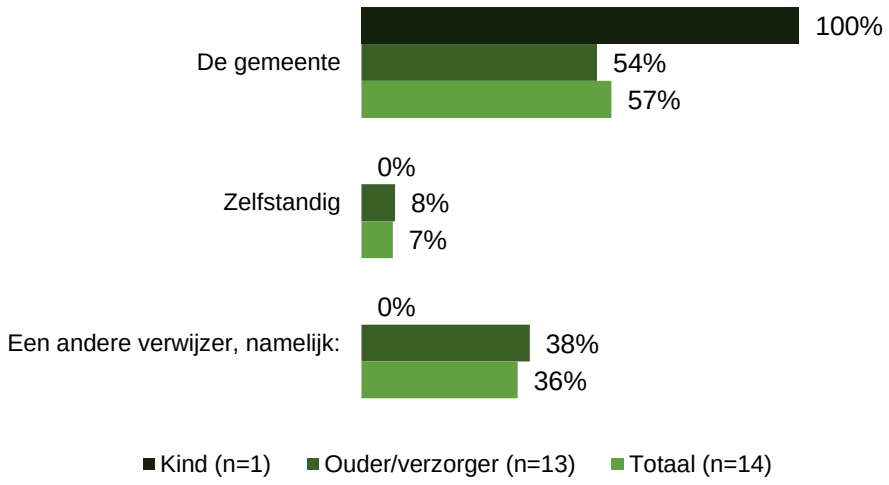

Niet altijd een oplossing voor hulpvraag door Incluzio

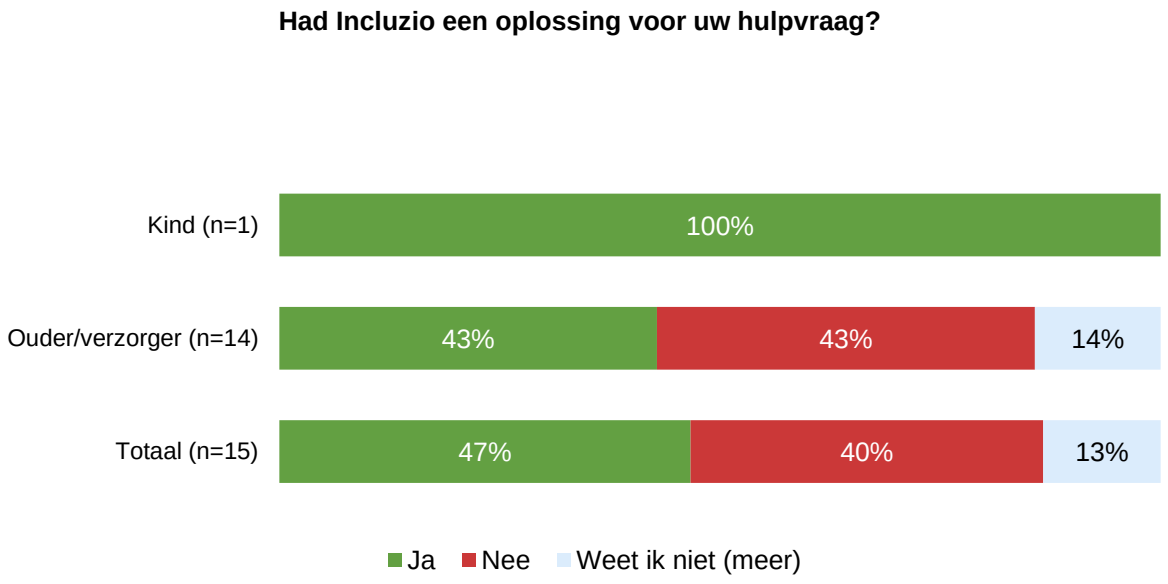

Incluzio helpt op verschillende gebieden

Deze vraag is enkel beantwoord door respondenten van wie de hulpvraag door Incluzio opgelost is.

Op welk gebied heeft Incluzio uw kind kunnen helpen?
Meer antwoorden mogelijk

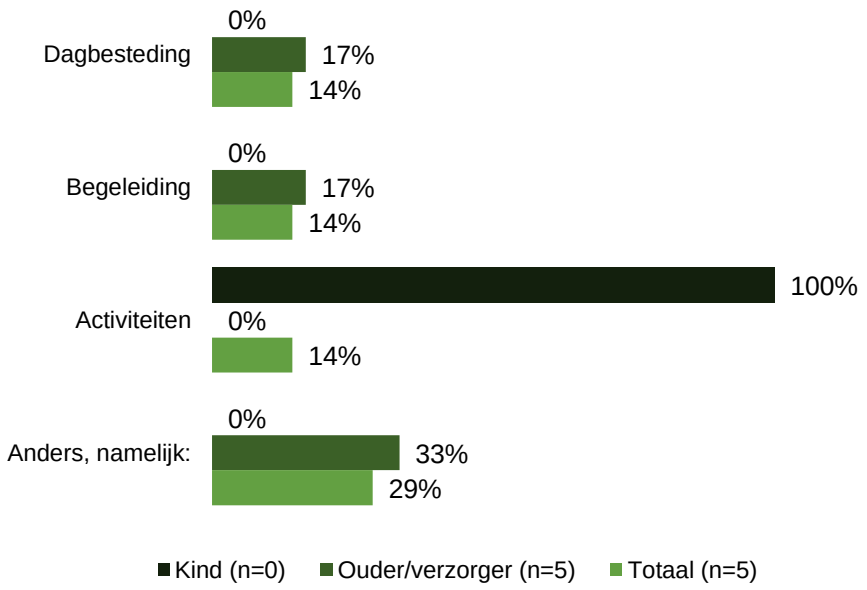

Contact met Incluzio scoort een voldoende

Deze vraag is enkel beantwoord door respondenten die contact hebben gehad met Incluzio

Wat voor cijfer geeft u het contact met Incluzio?

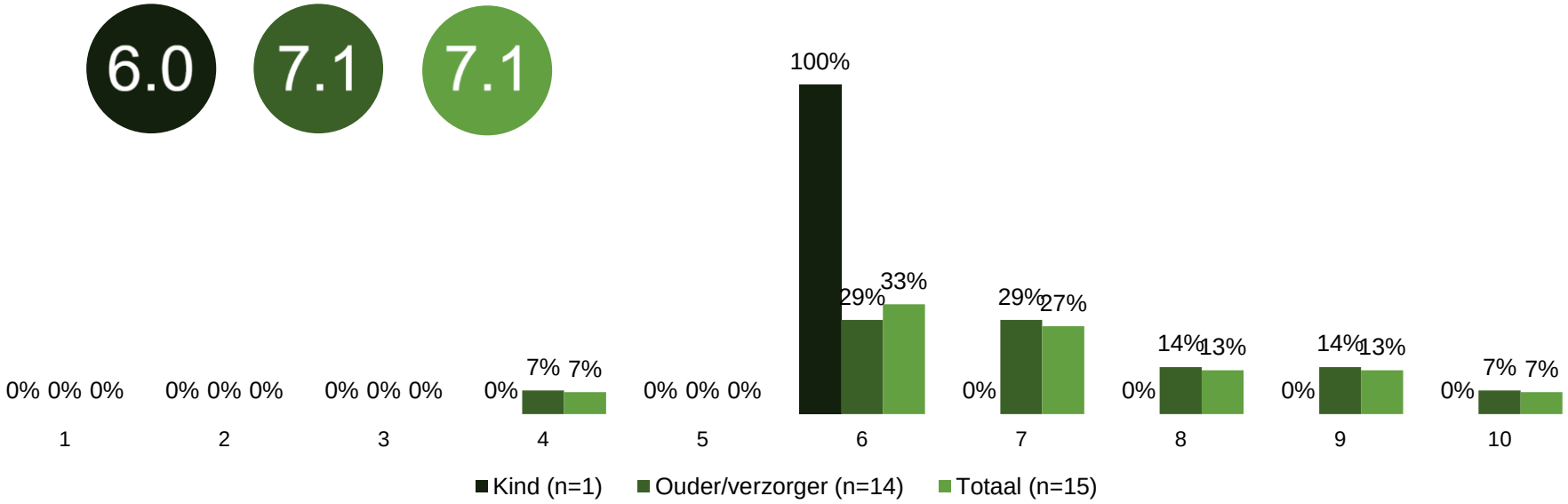

Goede punten en verbeterpunten aan het contact met Incluzio

Hieronder zijn enkele voorbeelden genoemd. Alle antwoorden zijn te vinden in het bijlagenboek.

Wat vindt/vond u goed aan het contact met Incluzio?

"Hele betrokken, begripvol en meedenkende consulent."

"Probeerde te bemiddelen en te helpen."

"Ze kon ons niet helpen maar probeerde het wel en was erg vriendelijk."

"Ze waren goed bereikbaar, en proberen goed te helpen. Uiterste best gedaan."

"Ze luisterden goed."

Wat vindt/vond u minder goed aan het contact met Incluzio?

"Had een begeleidster en daar was geen klik mee. Nu wel een goede begeleidster."

"Moeten zich erg aan de regels houden, duurde lang voordat contact werd opgenomen."

"Niet georganiseerd, ontbreekt aan kennis."

"Wisten niet dat we na de tijd met gemeente moesten praten erover."

Vanuit de jeugdwet wordt voornamelijk algemene begeleiding ontvangen

Welke ondersteuning ontvangt uw kind vanuit de gemeente (Jeugdwet)?
Meer antwoorden mogelijk

	Kind (n=7)	Ouder/verzorger (n=37)	Totaal (n=44)
Begeleiding algemeen	29%	22%	23%
Vervoer naar dagbesteding/ school/werk/ ondersteuning	0%	16%	14%
Ouderbegeleiding	0%	16%	14%
Residentieel 24-uurs verblijf	14%	5%	7%
Dagactiviteit/dagbesteding	0%	5%	5%
Logeren	0%	5%	5%
Pleegzorg/ Gezinshuis	14%	3%	5%
Begeleid wonen	14%	0%	2%
Begeleiding bij scheiding	0%	3%	2%
Behandeling/ bij een GGZ instelling of psychologenpraktijk	0%	3%	2%
Dyslexiebehandeling	14%	0%	2%
Persoonlijke verzorging (aankleden, wassen)	0%	0%	0%
Gesloten opname in een instelling	0%	0%	0%
Opvoedondersteuning	0%	0%	0%
Jeugdbescherming: ondertoezichtstelling, voogdij, jeugdreclassering	0%	0%	0%
Vrijwillige jeugdbescherming /drang: JBG, Jeugd Veilig Verder	0%	0%	0%
Anders, namelijk:	0%	59%	50%

Nagenoeg driekwart ontvangt algemene begeleiding vanuit de gemeente (jeugdwet). In 2021 ontving driekwart juist ouderbegeleiding en/of behandeling/ bij een GGZ instelling of psychologenpraktijk.

Ruime meerderheid ontvangt langer dan een jaar hulp/ ondersteuning (voor hun kind)

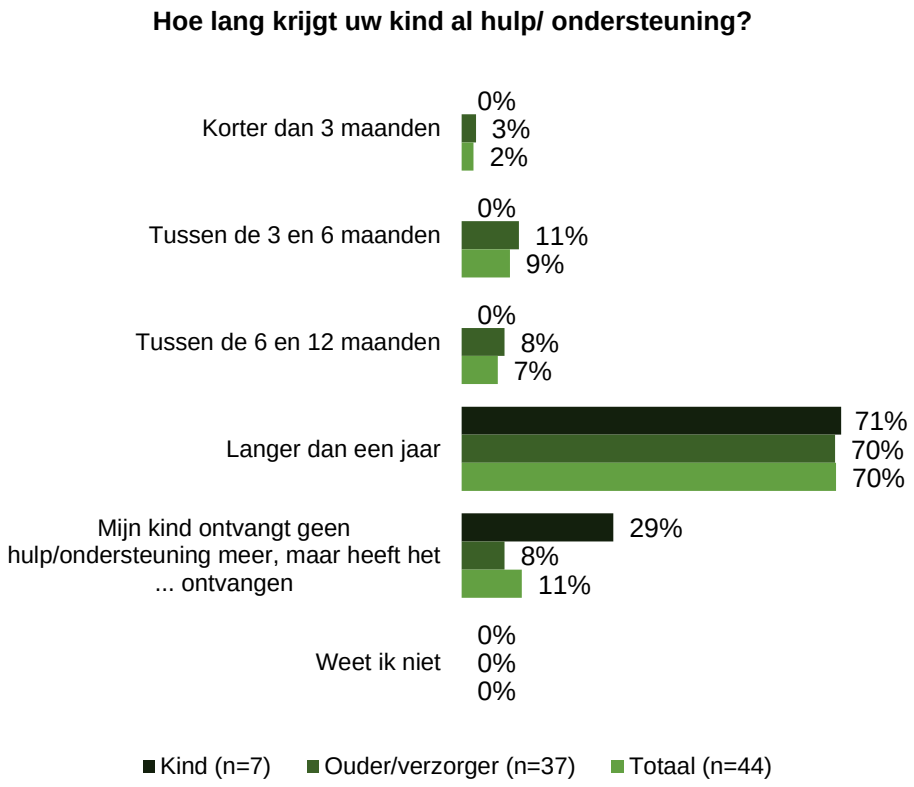

Net als in 2021 ontvangt 70% al langer dan een jaar hulp/ ondersteuning.

Driekwart vindt dat de ondersteuning past bij de hulpvraag

In hoeverre bent u het eens met de volgende stelling?

'De ondersteuning die mijn kind krijgt past bij onze hulpvraag'

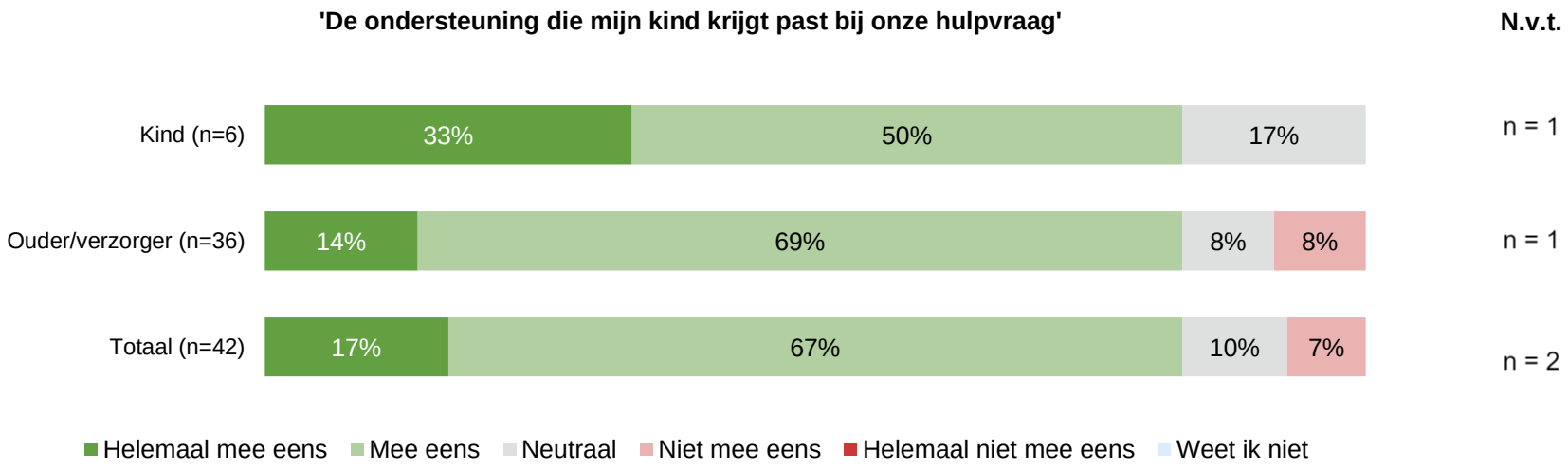

84% is het er (helemaal) mee eens dat de ondersteuning die hun kind krijgt past bij de hulpvraag. Dit is een lichte daling ten opzichte van 2021 (87%) en een stijging ten opzichte van 2020 (74%).

Meerderheid is over het vervoer

Deze vraag is enkel beantwoord door (kinderen van) respondenten die vanuit de Jeugdwet vervoer ontvangen

In hoeverre bent u het eens met de volgende stelling?

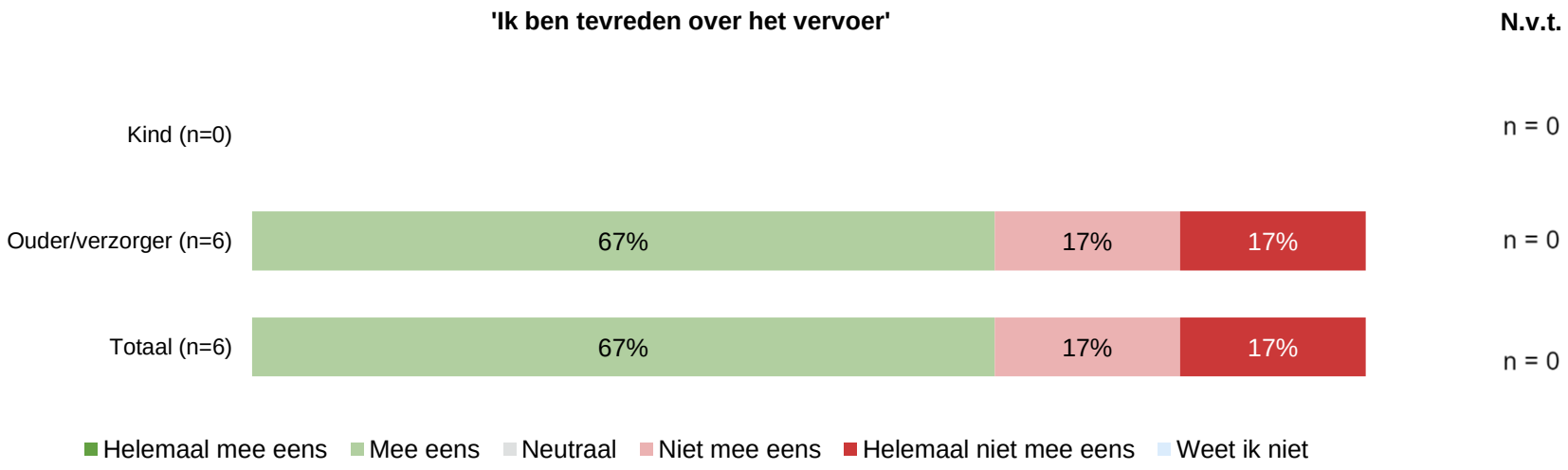

Hulp/ begeleiding scoort een ruime voldoende

Wat voor cijfer zou u de hulp of begeleiding geven van uw kind?

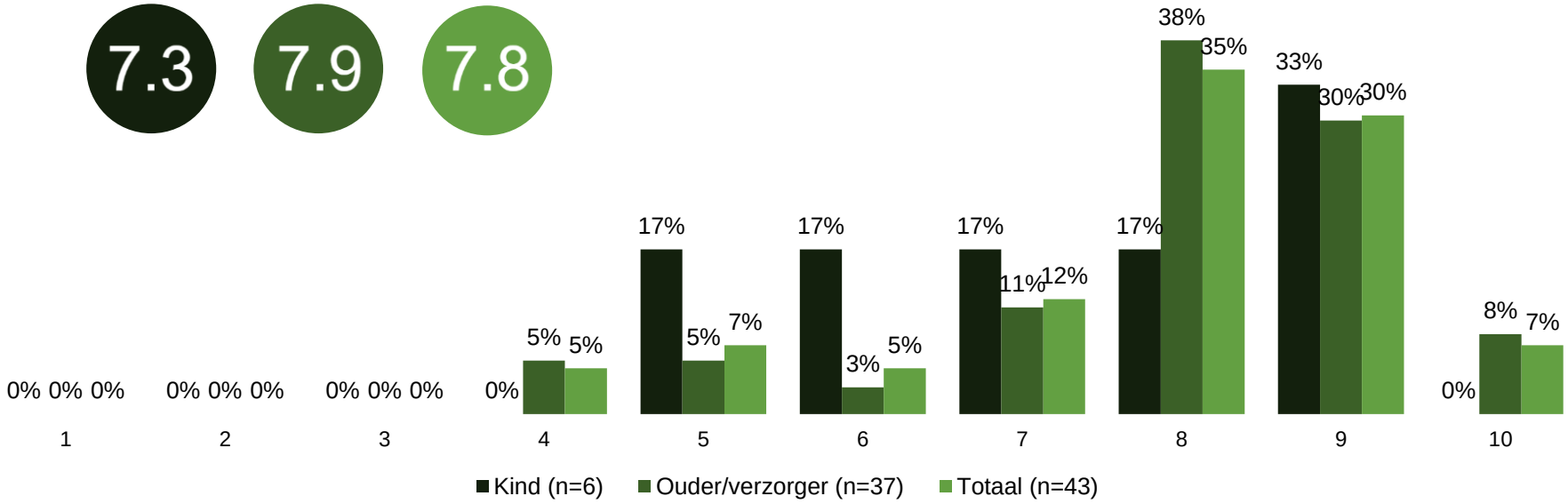

Net als in 2021 krijgt de hulp of begeleiding van het kind gemiddeld een 7.8.

Goede punten en verbeterpunten aan hulp/ begeleiding van het kind

Hieronder zijn enkele voorbeelden genoemd. Alle antwoorden zijn te vinden in het bijlagenboek.

Wat vindt/vond u goed aan de hulp of begeleiding van uw kind?

"Dat ze er is voor onze dochter en voor ons zelf."

"Dat ze het gezin mee pakt en oplossingen vindt."

"Het werkt, mijn kind verandert. Gezin weet er beter mee om te gaan."

"Ze hebben respect voor mijn kind, zien haar als individueel. Kijken echt wat zij zelf nodig heeft."

"Ze schakelen best snel, verklaring nodig. Regelen alles snel."

Wat vindt/vond u minder goed aan de hulp of begeleiding van uw kind?

"Bereikbaarheid is slecht, duurt allemaal veel te lang."

"De plek zelf is niet ideaal om mee te rijden. De parkeerkosten zijn hoog en beperkt aantal parkeerplaatsen."

"Kwamen terecht bij een zorgorganisatie waar we niet voor gekozen hadden en moesten middenin switchen, omdat er geen zorgcontracten waren. Nieuwe case manager gekregen en dan weer opnieuw kennis moeten maken. Dit is lastig voor kinderen."

"Jammer dat het lang had moeten duren."

"Wordt niet aangeboden wat geadviseerd is."

Het gaat (veel) beter met het kind door de hulp

78% geeft aan dat het (veel) beter gaat met het kind door de hulp. Dit percentage is gedaald ten opzichte van vorig jaar en 2020. Toen gaf 84% aan dat het (veel) beter gaat.

Ruime meerderheid heeft ondersteuning/ zorg gekregen zoals afgesproken met de gemeente

Heeft uw kind de ondersteuning/zorg gekregen zoals afgesproken met de gemeente?

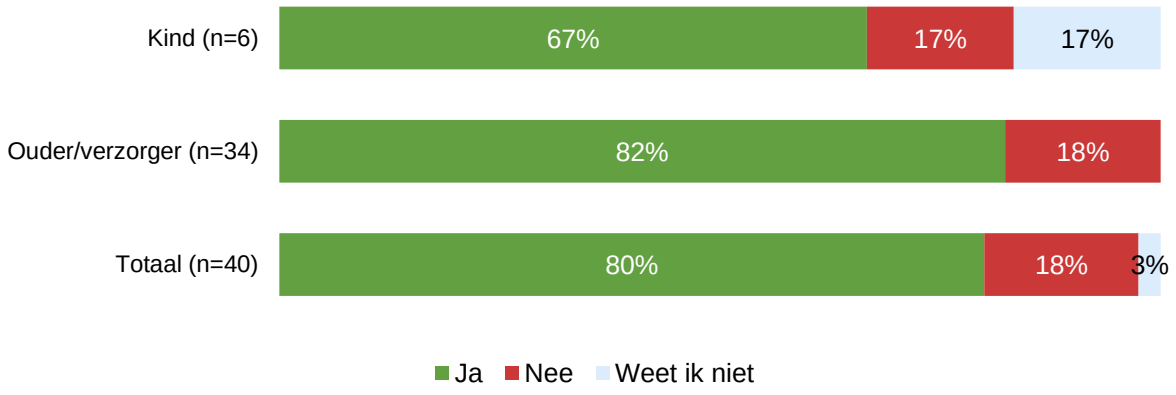

80% geeft aan de ondersteuning/ zorg te hebben gekregen zoals afgesproken met de gemeente. Dit percentage was vorig jaar hoger (89%).

Voor de helft was ondersteuning van het kind bedoeld om o.a. de veiligheid te verbeteren

Was de ondersteuning van uw kind bedoeld om (o.a.) de veiligheid van uw kind te verbeteren?

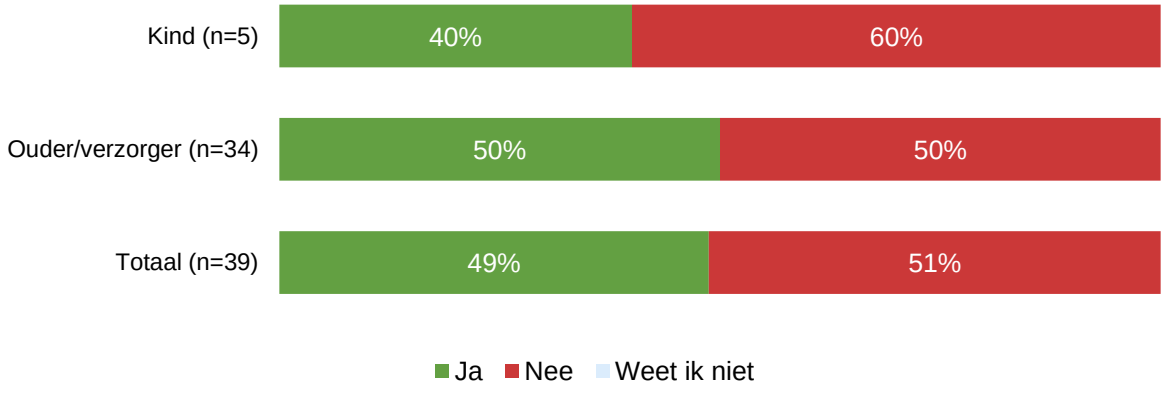

Net als vorig jaar was voor ongeveer de helft de ondersteuning van het kind bedoeld om (o.a.) de veiligheid te verbeteren en voor de andere helft niet.

Gevoel van veiligheid van het kind door de ondersteuning/ hulp

Deze vraag is enkel beantwoord door (kinderen van) respondenten voor wie de ondersteuning bedoeld was om (o.a.) de veiligheid te verbeteren

Hoe beoordeelt u de volgende stelling?

'Door de ondersteuning/hulp voelt mijn kind zich veiliger'

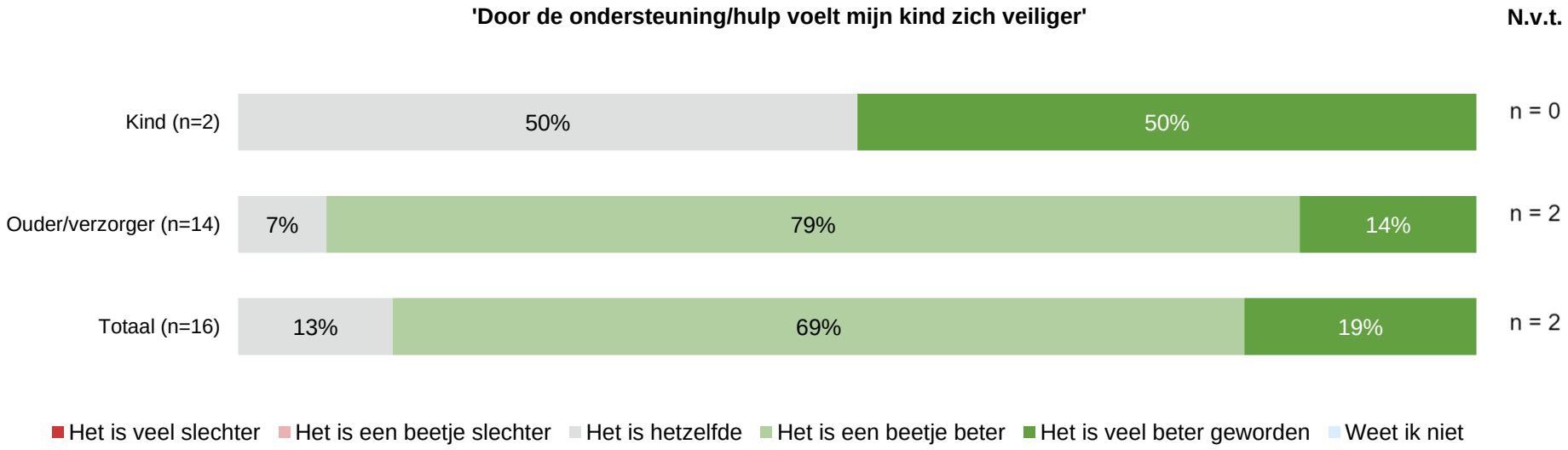

Voorzieningen niet veelvuldig gebruikt

Maakt u gebruik van een van onderstaande voorzieningen voor uw kind?

Meer antwoorden mogelijk

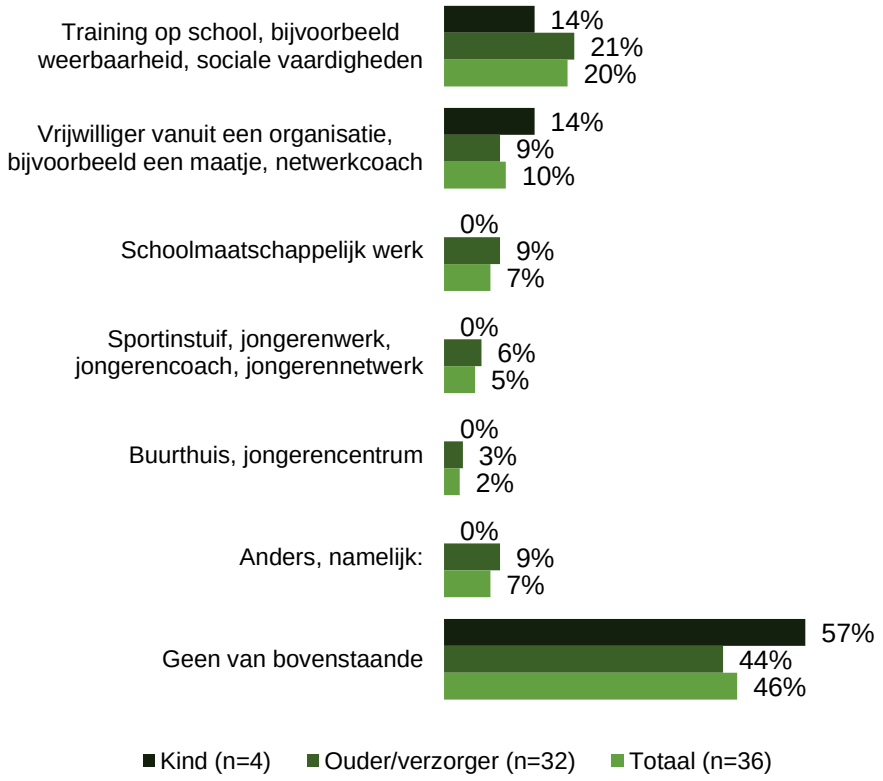

Nagenoeg de helft (46%) geeft aan geen gebruik te maken van een van de genoemde voorzieningen. In 2021 maakte zelfs 69% geen gebruik van een van de voorzieningen. Met name wordt een training op school gebruikt (20%).

Meesten geen of verbetersuggesties/ tips voor de hulpverlening/ ondersteuning

Heeft u nog verbetersuggesties of tips voor de gemeente, de hulpverlening, of ondersteuning? (n=44)

Meer antwoorden mogelijk

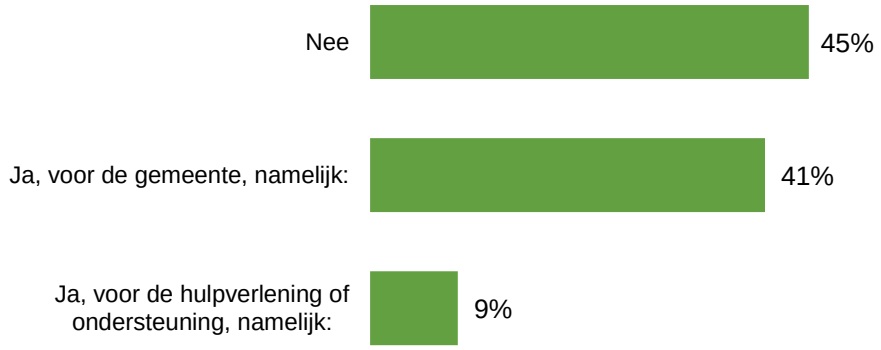

Moventem

Onderzoek | Advisering | Procesbegeleiding

Bijlagen

Geslacht (n=43)

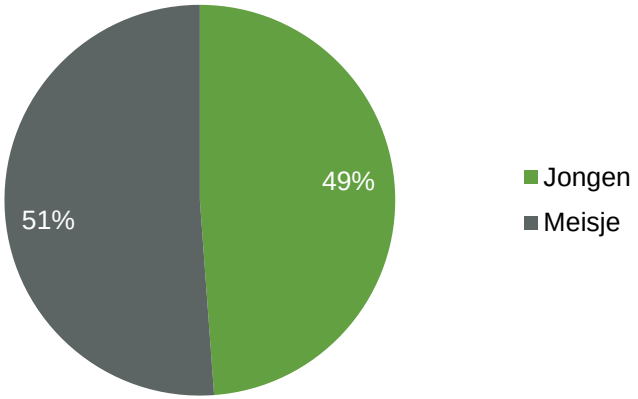

Wat is uw relatie tot het kind? (n=44)

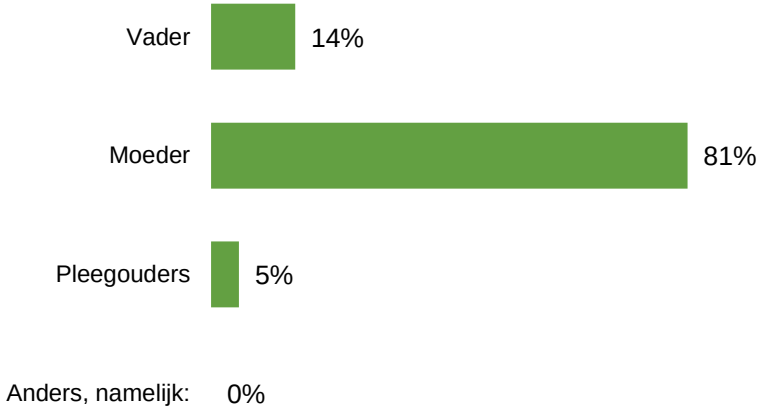

Leeftijd (n=43)

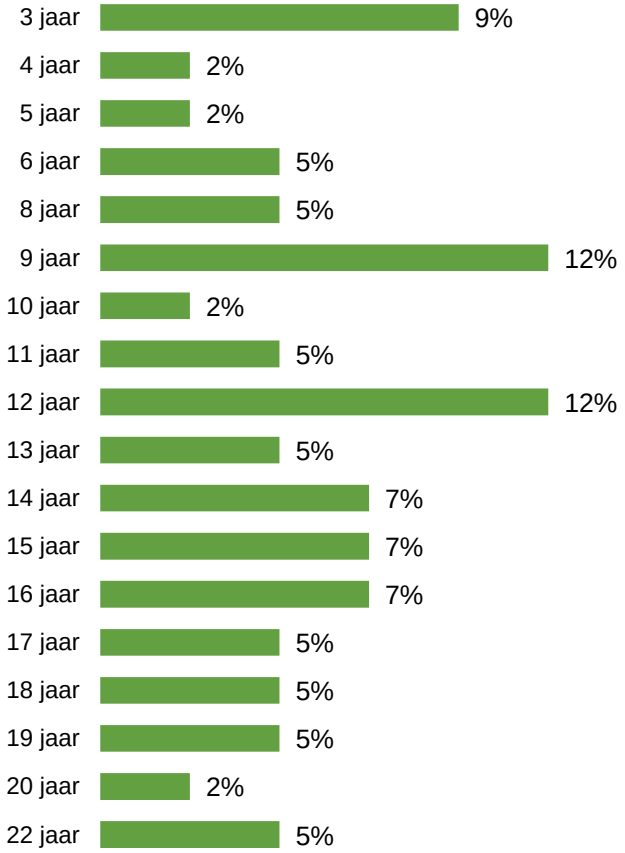

Kreeg u hulp bij het doen van dit interview? (n=44)

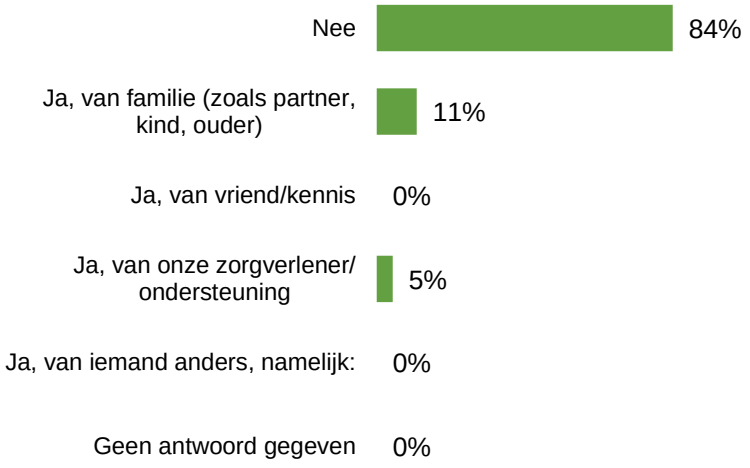

Raadsinformatiebrief

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp
Evaluatie verkeersveiligheid herinrichting Kerklaan en Beekhuizenseweg

Adviseur : H. Jacobsen
Portefeuillehouder : S. Warmerdam
Datum : 16 mei 2023

Aan de Raad

Kennisnemen van
1. De resultaten van de evaluatie herinrichting Kerklaan-Beekhuizenseweg 2021.
2. Het voornemen genoemde aanbevelingen uit te werken.
3. Het voornemen om in een nader te bepalen raadsvergadering een kredietaanvraag voor aanvullende maatregelen aan de raad voor te leggen.

Inleiding
Het traject Kerklaan-Beekhuizenseweg is in 2021 op een aantal locaties met een beperkt budget heringericht. Er zijn aanpassingen getroffen om de snelheid te verlagen en de verkeersveiligheid te verhogen. De belangrijkste aanpassingen hebben betrekking op de eenzijdige wegversmallingen op de Beekhuizenseweg en Kerklaan, de herinrichting van de kruispunten Kerklaan-Rosendaalselaan en Kerklaan-kasteel Rosendael, de plaatsing van extra verkeersborden, inplanten voormalige bushaltes en de aanpassing van de oversteekplaats parkeerplaats Beekhuizenseweg. Het gaat om lokale maatregelen en niet om de aanpassing van het gehele wegprofiel. De gemeente Rozendaal wil de nieuwe (verkeer)situatie op het traject Kerklaan-Beekhuizenseweg evalueren. Deze evaluatie heeft betrekking op de verkeersveiligheid en de wegkwaliteit.

Informatie
In deze evaluatie is gekozen voor een onderzoeksmethode waarbij de (verkeer)situatie met betrekking tot het herinrichten is beoordeeld door:
- Een enquête onder aanwonenden van de Kerklaan en Beekhuizenseweg;
- Een verkeerskundige schouw ter plaatse en analyse van de ongevallenregistratie;
- Mechanische tellingen om de omvang, samenstelling en snelheid van het gemotoriseerd verkeer vast te stellen;
- Een gesprek met aanwonenden en belanghebbenden over de uitkomsten van de verschillende onderzoeken en een doorkijk naar eventuele vervolgmaatregelen.

De resultaten van de evaluatie zijn opgenomen in het document “Evaluatie Verkeersveiligheid herinrichting Kerklaan-Beekhuizenseweg” (zie bijlage).

Communicatie

Voor deze evaluatie zijn alle aanwonenden aangeschreven. In totaal hebben 9 aanwonenden de enquête ingevuld. De respons is daarmee relatief laag. Daarnaast heeft ook de politie de mogelijkheid gekregen om hun ervaringen ten aanzien van de genomen verkeersmaatregelen te delen. De resultaten van de evaluatie zijn gedeeld met de aanwonenden en vervolgens heeft een discussie met hen en de adviseur plaatsgevonden over de resultaten en mogelijke vervolgmaatregelen.

We stellen voor om per brief de aanwonenden en het kerkbestuur op de hoogte te stellen van de te nemen tijdelijke extra verkeersmaatregelen om de verkeersveiligheid te verhogen op de Kerklaan-Beekhuizenseweg.

Samenvatting resultaten
De ongevallenregistratie laat zien dat er in 2021 als in 2022 geen ongevallen geregistreerd. In de periode 2018 t/m 2020 was er nog sprake van 3 ongevallen met letsel of dodelijke afloop. De aantallen zijn dermate laag dat niet direct gesteld kan worden dat de verkeersveiligheid na herinrichting objectief is verbeterd.

Hoewel het aantal respondenten erg laag is en het daardoor lastig is om harde conclusies te trekken, blijkt uit de antwoorden wel dat de aanwonenden de nieuwe verkeersituatie niet uitgesproken positief en ook niet uitgesproken negatief beoordelen. De herinrichting krijgt met een gemiddeld een 5,8 een zeer kleine voldoende. We weten echter niet hoe de voorsituatie zou zijn beoordeeld. In zijn algemeenheid geeft een meerderheid aan dat de maatregelen hebben bijgedragen tot het verlagen van de snelheid en het verbeteren van de oversteekbaarheid. Van de respondenten heeft 1/3 aangegeven dat de verkeersveiligheid is toegenomen, een gelijk aantal respondenten geeft juist aan dat het onveiliger is geworden. Voornaamste kritiekpunt is de beperkte overzichtelijkheid ter hoogte van de versmalling boven aan de Beekhuizenseweg en in mindere mate het kruispunt Kerklaan-Rosendaalselaan. De verkeersveiligheid wordt door aanwonenden nog steeds als onvoldoende veilig ervaren en de gereden snelheden als te hoog. Ook tijdens de bijeenkomst met aanwonenden werd duidelijk dat de maatregelen door een aantal niet als overzichtelijk worden ervaren.

De schouw heeft duidelijk gemaakt dat de getroffen maatregelen op de kruispunten en ter hoogte van de wegversmalling impact hebben gehad op de gereden snelheden en het verkeersgedrag. Met name het stervorming maken van de kruispunten leidt tot een beter functioneren van het gelijkwaardige kruispunt waardoor snelheden omlaag zijn gegaan. De wegversmallingen op de Beekhuizenseweg vormen een zeer strikte overgang van het buitengebied naar de bebouwde kom van Rozendaal. Weggebruikers moeten nu echt rekening met elkaar houden en dit heeft lokaal een effect op de snelheid. De versmalling wordt goed verlicht en er is duidelijke bebakening toegepast. Dat de maatregel als (licht) oncomfortabel/onoverzichtelijk wordt ervaren zorgt gelijktijdig voor het gewenste effect van snelheidsverlaging. De visuele versmalling op de Kerklaan, bij het kasteel, Rosendaalselaan en de groenstroken in het midden van de weg ter hoogte van de kerk lijken te weinig impact te hebben op het snelheidsbeeld. Dit is ook bevestigd met de snelheidsmetingen op een viertal wegvakken op de Kerklaan en Beekhuizenseweg. Met een V85-waarde van 47 á 48 km/u en een gemiddelde snelheid van ongeveer 40 km/u, is vastgesteld dat de snelheid nog steeds significant boven de gewenste 30 km/u ligt.

Conclusie
Op basis van de enquête, de verkeerskundige schouw, de mechanische tellingen en de bijeenkomst met aanwonenden en belanghebbenden zijn de volgende algemene conclusies getrokken over de genomen maatregelen op de Kerklaan/Beekhuizenseweg:

- Maatregelen hebben lokaal geleid tot lagere snelheid;
- Verkeersgedrag nabij aansluitingen waar maatregelen zijn genomen is verbeterd;
- Snelheid (V85-waarde) op tussenliggende wegvakken is nog steeds ruim hoger dan de gewenste snelheid van 30 km/uur;
- De toegepaste beplanting heeft nog niet de gewenste robuuste uitstraling.
- De toegepaste maatregelen hebben weinig invloed op motoren en fietsers.

De maatregelen hebben lokaal effect op de gereden snelheden en het verkeersgedrag. Deze lokaal lagere snelheden zijn ook belangrijk omdat de maatregelen genomen zijn op punten waar veel uitwisseling van verkeer plaatsvindt. Het is gelijktijdig niet zo dat de herinrichting geleid heeft tot een algehele lage snelheid op het gehele traject Kerklaan-Beekhuizenseweg.

Aanbevelingen
Er is geen aanleiding om de huidige maatregelen grootschalig aan te passen. Wel worden de volgende aanbevelingen gedaan:

- Werk maken van het samen met de buurgemeenten verbieden van verkeer van en naar de Posbank gedurende de drukke zomermaanden en weekenden (Masterplan 2024);
- Bij gepland groot onderhoud van de provincie van de N785 (jaar 2026) aandringen op realiseren compacte aansluiting Kerklaan als entree van het verblijfsgebied;
- Realiseren van extra snelheidsremmende maatregelen (zoals wegversmallingen op de Kerklaan en Beekhuizenseweg) in lijn met de in 2021 aangebracht maatregelen op de Kerklaan - Beekhuizenseweg;
- Het verduidelijken van de oversteek ter hoogte van de parkeerplaats kasteel Rosendael door aanbrengen zweepmast met L2 borden inclusief verlichting boven de rijbaan;
- Het aanbrengen van een waarschuwingsbord ‘rijbaanversmalling’ voor de bocht van de Beekhuizenseweg komende vanaf de richting Posbank;
- De beplanting robuuster uit te voeren.

Tijdens de bijeenkomst met aanwonenden en belanghebbenden is voorgesteld om de effectiviteit van een aantal maatregelen eerst te testen middels proefopstellingen. Gedacht kan worden aan het plaatsen van tijdelijke barriers om de locatie en vorm van de wegversmalling of stervormig kruispunt tijdelijk te realiseren en te testen. Concreet gaat het om de volgende locaties:

- Extra wegversmalling Beekhuizenseweg ter hoogte van huidige drempel;
- Realiseren stervormige kruispunten op aansluitingen De Moestuin en De Genestetlaan;
- Realiseren extra centrale ‘groene’ wegversmallingen op wegvak tussen de N785 en De Genestetlaan en het wegvak De Genestetlaan en De Moestuin.

Pas als er ervaring is opgedaan met de tijdelijke extra maatregelen wordt een plan opgesteld voor definitieve extra maatregelen. Ook zullen we onderzoeken of het mogelijk is (tijdelijke) flitspalen te plaatsen langs het traject en de haalbaarheid nagaan of het handhaven uit te breiden is.
De raad kan daarna een voorstel verwachten.

Bijlagen
“Evaluatie Verkeersveiligheid herinrichting Kerklaan-Beekhuizenseweg”

Het college van burgemeester en wethouders,

Bas Pelgrum, Gemeentesecretaris	Ester Weststeijn, burgemeester

Aan H. Jacobsen, Gemeente Rozendaal
Van M. Ruigrok
Datum 12 april 2023
Projecnr 22066
Betreft Evaluatie Verkeersveiligheid herinrichting Kerklaan-Beekhuizenseweg

1. Inleiding

In 2020 is een verkenning opgestart naar het verbeteren van de verkeersveiligheid en leefbaarheid op het traject Kerklaan-Beekhuizenseweg in Rozendaal. Het eindadvies was gericht op het nemen van slimme gerichte ingrepen op de Kerklaan / Beekhuizenseweg om de gewenste snelheidsverlaging op een duurzame manier te bereiken zonder daar het traject in zijn geheel opnieuw voor in te richten. De voorgestelde maatregelen betroffen onder meer:

- Groene tweezijdige wegversmallingen voor remmen snelheid gemotoriseerd verkeer op de Beekhuizenseweg;
- Centrale 'groene' wegversmalling op Kerklaan ter hoogte van kerk;
- Realiseren nieuwe oversteek ter hoogte van inrit parkeerterrein met goed zicht tussen overstekende voetgangers en het overige verkeer op de Beekhuizenseweg;
- Verkleinen kruispuntvlak Kerklaan-Rosendaalselaan en Kerklaan-Rosendael;
- Optische wegversmallingen realiseren met groen langs rijloper ter hoogte van voormalige halteplaats bus.

Eind 2021 hebben deze plannen ook uiteindelijk geleid tot fysieke ingrepen op delen van de Kerklaan en Beekhuizenseweg. Nu iedereen heeft kunnen wennen aan de nieuwe verkeerssituatie is besloten om een eerste evaluatie uit te voeren. In het vervolg van deze notitie worden de bevindingen van de evaluatie toegelicht.

Leeswijzer
In hoofdstuk 2 wordt de gehanteerde werkwijze toegelicht. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 de resultaten van een enquête onder aanwonenden toegelicht. Ook is er een beknopte verkeerskundige schouw uitgevoerd. De bevindingen daarvan worden in hoofdstuk 4 besproken. Tot slot wordt in hoofdstuk 5 op basis van alle bevindingen toegewerkt naar een conclusie ten aanzien van het succes van de herinrichting en eventuele aanbevelingen voor het vervolg.

2. Werkwijze

De gemeente heeft BVA Verkeersadviezen gevraagd een beknopte evaluatie uit te voeren, bestaande uit:

- Enquête onder aanwonenden Kerklaan en Beekhuizenseweg;
- Verkeerskundige schouw van het traject gedurende een werkdag;
- Mechanische tellingen (aantal voertuigen en snelheid) op 4 locaties;
- Bijeenkomst met aanwonenden bespreken tussentijdse resultaten en mogelijke vervolgacties.

De enquête is verspreid onder 28 aanwonenden. Uiteindelijk hebben 9 personen de enquête daadwerkelijk ingevuld. De respons is daarmee laag. Dit neemt niet weg dat de antwoorden en aanvullende opmerkingen waardevol zijn om mee te nemen in de evaluatie. In de enquête zijn vragen gesteld over de ervaren effecten ten aanzien van de snelheid, verkeersveiligheid, rijcomfort, overzichtelijkheid en vormgeving en aankleding van de weg. Hierbij kon zowel een algemene mening gegeven worden over het gehele traject als een meer specifieke mening over de verschillende maatregelen.

Gelijktijdig met het uitzetten van de enquête heeft er ook een eerste verkeerskundige schouw plaatsgevonden. Alle locaties die zijn aangepast zijn kwalitatief beoordeeld en er is gekeken hoe het verkeer zich gedraagt als gevolg van de maatregelen. Is de snelheid ter hoogte van uitwisselpunten verlaagd? zien we een ander weggedrag bij de kruispunten? Is de verkeerssituatie overzichtelijk?

De waarnemingen van de verkeerskundigen zijn vervolgens ook nog verrijkt met mechanische telgegevens op een viertal locaties op de Kerklaan/Beekhuizenseweg. De aandacht gaat daarbij vooral uit naar de waargenomen snelheden van het verkeer.

Figuur 1: Locaties mechanische tellingen verkeersintensiteiten en snelheden

Op woensdag 29 maart heeft het gesprek met de aanwonenden plaatsgevonden. In totaal waren er 9 belanghebbenden aanwezig. Zij hebben de gelegenheid gehad om te reageren op de eerste bevindingen vanuit de enquête en de verkeerskundige analyse, daarnaast is er met elkaar doorgepraat over de conclusies en ideeën voor vervolgacties. In het vervolg van deze notitie worden alle bevindingen overzichtelijk beschreven.

3. Evaluatie

3.1. Resultaten enquête

De enquête is huis-aan-huis verspreid onder de aanwonenden van de Kerklaan en Beekhuizenseweg. In totaal hebben 9 personen de enquête ingevuld. Met het invullen van de enquête is inzicht verkregen in de ervaringen van aanwonenden aangaande:
- Snelheidsverlaging van het gemotoriseerd verkeer;
- Snelheidsverlaging van het fietsverkeer;
- Overzichtelijkheid van de verkeerssituatie;
- Oversteekbaarheid van de weg;
- Zichtbaarheid van de maatregelen;
- Rijcomfort voor fietsers en automobilisten;
- Onderhoud en uitstraling groen.

In bijlage 1 van deze notitie zijn alle antwoorden overzichtelijk samengebracht. Hieronder volgt een aantal hoofdpunten.

- **Snelheid**

De respondenten hebben nog altijd het gevoel dat er te hard gereden wordt. Dit zijn niet alleen de automobilisten maar ook de (sportieve) fietsers volgens 66% van de respondenten. De verkeersmaatregelen die vorig jaar zijn gerealiseerd, moesten leiden tot een afname in de snelheid. Dat is volgens 55% gebeurd, de overige 45% vind dat de snelheid gelijk is gebleven. De respondenten zien allemaal nog voldoende mogelijkheden en noodzaak om de snelheid verder te verlagen.

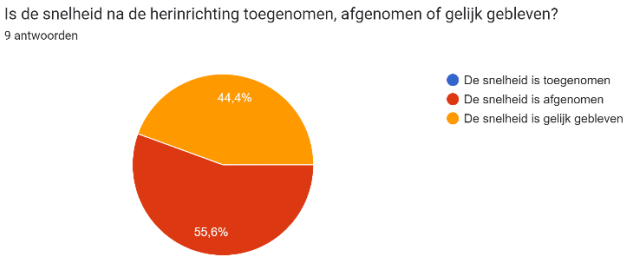

Figuur 2: verdeling van antwoorden op vraag of snelheid is afgenomen naar de herinrichting

- **Overzichtelijkheid**

De overzichtelijkheid van de verkeerssituatie heeft invloed op het rijgedrag. Een verkeerssituatie mag niet zodanig onoverzichtelijk zijn dat weggebruikers de verkeerssituatie niet zorgvuldig kunnen beoordelen. Gelijktijdig kan veel overzicht en lange rechtstanden er weer toe leiden dat weggebruikers te hard gaan rijden en te grote risico's nemen. Een minder overzichtelijke situatie is dus niet persé negatief voor de verkeersveiligheid.

De overzichtelijkheid van de verkeersituatie op de Kerklaan en de Beekhuizenseweg wordt in het algemeen door 44% van de respondenten als goed ervaren, 22% geeft aan dat het onvoldoende is en 33% van de respondenten beoordelen de overzichtelijkheid als slecht. Een meerderheid van de respondenten is dus ontevreden. Als we vragen naar de overzichtelijkheid van specifieke locaties dan wordt vooral de wegversmalling op de Beekhuizenseweg genoemd. Weggebruikers moeten hier echt hun rijgedrag aanpassen en kunnen niet meer zomaar doorrijden. Zeker niet iedereen ervaart dat als een verbetering.

- **Oversteekbaarheid**

De oversteekbaarheid op de Kerklaan en Beekhuizenseweg wordt door 89% van de respondenten als voldoende of goed beoordeeld. Kijken we specifiek naar de voetgangersoversteek bij de parkeerplaats van Kasteel Rosendael, dan is de oversteekbaarheid daar volgens 55% van de respondenten toegenomen, 33% geeft aan dat de situatie gelijk is gebleven en 11% vindt dat de oversteekbaarheid is afgenomen. De oversteekbaarheid ter hoogte van de oversteek bij het gemeentehuis is volgens 89% gelijk gebleven en 11% toegenomen.

- **Verkeersveiligheid**

De verkeersveiligheid kan uit het oogpunt van verschillende modaliteiten zijn. Een automobilist zal het eerder als veilig ervaren dan een fietser, de laatstgenoemde is namelijk een stuk kwetsbaarder in het verkeer. Deze enquête is afgenomen bij aanwonenden. Zij maken als weggebruiker zelf dagelijks de verkeerssituatie mee. Daarbij krijgen ze ook eerder gevaarlijke situaties te zien. Bij de vraag over hoe zij de verkeersveiligheid beoordelen, geeft 11% een slechte beoordeling, 55% een onvoldoende en 33% een voldoende. Op de vraag of de verkeersveiligheid is toe- of afgenomen wordt niet eenduidig geantwoord.

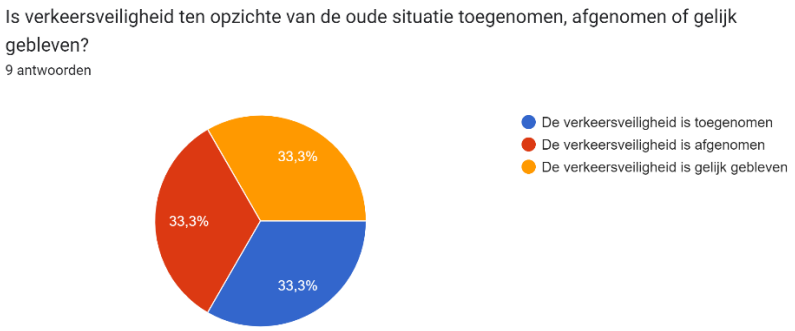

Figuur 3: Verdeling antwoorden op de vraag of de verkeersveiligheid is verbeterd

- **Vormgeving en aankleding van de weg**

Met de verkeersmaatregelen is de uitstraling van de Kerklaan en Beekhuizenseweg toegenomen. Toch kan er volgens 2 respondenten meer groen komen. Ook vraagt een respondent zich af of er in de winter nog duidelijke beplanting staat.

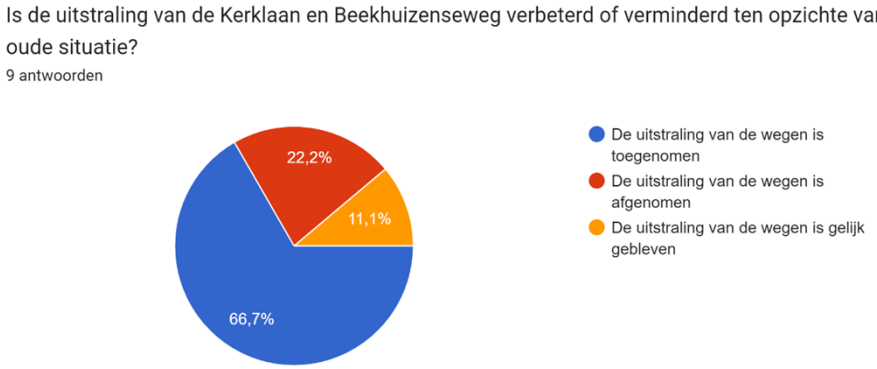

Figuur 4: Verdeling antwoorden ten aanzien van uitstraling Kerklaan en Beekhuizenseweg

- **Tevredenheid**

De nieuwe situatie krijgt gemiddeld een 5,8 als rapportcijfer. Aangezien we niet weten hoe het traject vóór de herinrichting beoordeeld werd, is het moeilijk vast te stellen of er toch sprake is van een verbetering. Aan de andere kant geeft een magere voldoende wel aan dat er volgens de aanwonenden nog wel verbetering noodzakelijk is. Bij de vraag wat er nog aangepast zou moeten worden aan de Kerklaan en Beekhuizenseweg komen er in de enquête nog 9 suggesties naar voren:

1. Parkeergelegenheid Kerk/ Serre (Is bij de gemeente bekend)
2. Snelheidscontrole (Permanent!)
3. Ja, i.p.v. huidig wegdek, flinke kinderkopjes plaatsen!
4. Fietsers weren van de trottoirs! Het stuk trottoir vanaf de ingang van het kasteel, langs nr. 2a tot het bankje van het gemeentehuis (vijver)
5. Voorrangsweg maken van Kerklaan/ Beekhuizenseweg. Fietsers nemen toch altijd al voorrang.
    a. Beplanting kruispunt Rosendaalselaan/ Kerklaan weghalen
    b. Flitskast
    c. meer groenstroken
6. wordt veel te intensief belast door autoverkeer! Alleen nog fietsers, elektrovervoer en bestemmingsverkeer. Beter ook voor leefbaarheid dit deel Rozendaal.
7. Wij wonen Bhzweg 3 en maken dus dagelijks 't verkeer meer en meerdere keren per dag. 't overlast van open draaiende gaspedalen van motoren is duidelijk veel minder geworden! Bravo!
8. Kruising met Rosendaalselaan moet overzichtelijker/ veiliger
9. en de Beekhuizenseweg z.s.m. in het seizoen afsluiten voor auto's + motoren (voor de natuur!)

3.2. Resultaten verkeerskundige schouw

Op 23 juni 2022 is er een verkeerskundige schouw uitgevoerd op het traject van de Kerklaan en Beekhuizenseweg. Daarbij is specifiek gekeken naar de locaties waar daadwerkelijk een maatregel is getroffen.

- **Versmalling Beekhuizenseweg**

Tijdens de schouw is vastgesteld dat de wegversmalling op de Beekhuizenseweg de meest ingrijpende maatregel is geweest.

Figuur 5: Verkeerssituatie ter hoogte van versmallingen Beekhuizenseweg

Op deze locatie kon het verkeer voorheen ongestoord elkaar passeren, maar de rijloper is nu op een tweetal opeenvolgende locaties gehalveerd. Fietsers en

automobilisten moeten elkaar onderling ruimte geven om te passeren. De wegversmalling is duidelijk in de borden gezet en door de aangebrachte markering goed waarneembaar. Door de aanwezigheid van een bocht kunnen verkeersdeelnemers komende vanaf de Postbank wel enigszins verrast worden door de versmalling. Een extra waarschuwingsbord J18 (wegversmalling) voor de bocht zou hier moeten volstaan. Advies is verder om de begroeiing hier laag te houden, zodat verkeersdeelnemers goed zicht houden op de situatie. Wij zijn van mening dat de zichtbaarheid op dit moment goed is en dat tegemoetkomend verkeer elkaar dus goed kan waarnemen.

Bij de eerste wegversmalling (komende vanaf de kern Rozendaal) is inmiddels een doorsteek voor fietsers aan de rechterzijde van de versmalling ontstaan. Fietsers stappen tijdens het klimmen liever niet af en maken evenwel gebruik van dit paadje. Het lijkt verstandig om dit pad achterlangs te formaliseren voor fietsers. Dit heeft verder geen negatieve impact op de verkeersveiligheid.

Op het moment van de schouw werd de versmalling veelvuldig gebruikt door fietsers en gemotoriseerd verkeer. Er kan goed waargenomen worden dat de snelheid van het gemotoriseerd verkeer hier echt omlaag gaat en er ook interactie ontstaat wanneer voertuigen elkaar naderen. Ook fietsers rijdend richting de kern Rozendaal moeten hier hun snelheid matigen en rekening houden met tegenliggers. Hoewel deze maatregel de snelheid niet bij alle sportieve fietsers bijstelt, is het wel minder gemakkelijk geworden om met hoge snelheid de kom binnen te rijden.

Tijdens de schouw werd een rustig verkeersbeeld waargenomen ter hoogte van de versmalling. Toch kan niet uitgesloten worden dat enkele automobilisten en fietsers hier gevaarlijk rijgedrag blijven vertonen. Het algemene oordeel is dat de versmalling op dit deel van het traject tot een lagere rijsnelheid leidt. Gelijktijdig kunnen we ons voorstellen dat het voor weggebruikers nu een minder prettig punt is om te passeren.

- **Oversteek parkeerplaats kasteel**

De geel gemarkeerde oversteekplaats is in het totale wegbeeld goed zichtbaar voor verkeersdeelnemers. Komende vanuit de aansluiting met kasteel Rosendael is de snelheid van het gemotoriseerde verkeer relatief laag. Het verkeer komende vanaf de Posbank laat ter hoogte van de oversteek een hogere snelheid zien. Het verkeer laat de snelheid tussen de wegversmallingen en de oversteek (circa 150 meter) dus toenemen. De tussenliggende drempel heeft ter plaatse geen snelheidsremmend effect. Dit is niet ongewenst.

Figuur 6: Oversteek P-voorziening kasteel Rosendael

- **Aansluiting kasteel Rosendael en Rosendaalselaan**

Er zijn een tweetal stervormige kruispuntaansluitingen gerealiseerd bij de ingang naar kasteel Rosendael en de Rosendaalselaan. De kruispunten zijn in het totale wegbeeld goed zichtbaar voor de verkeersdeelnemers. Tijdens de schouw lijkt op dit afgebakende deel sprake te zijn van een gewijzigd verkeersgedrag. Verkeer vanuit alle rijrichtingen rijden langzamer over het kruispunt. Bij voldoende verkeersaanbod kunnen weggebruikers niet meer in 1 rechte lijn de kern Rozendaal binnen rijden of de Posbank oprijden. De steraansluitingen maken dat alle verkeersdeelnemers ter hoogte van het kruispunt hun snelheid moeten laten afnemen.

Figuur 7: Verkeerssituatie nabij Kasteel Rosendael en gemeentehuis

Meer dan voorheen voelt dit gebied nu aan als verblijfsgebied waar veel uitwisselingen zijn van verschillende soorten verkeersdeelnemers en waar iedereen ook goed moet opletten.

De verwachting was dat met een dergelijk ontwerp het nu voor iedereen wel duidelijk zou zijn dat de snelheid hier laag moet blijven. Bij de automobilisten lijkt deze lage passeersnelheid bij het merendeel ook te zijn gerealiseerd, voor een aantal (snel)fietsers is dat nog niet geheel gelukt. Een deel van de sportieve fietsers omzeilen de aangebrachte slingers bijvoorbeeld via het naast gelegen voetpad, of zij blijven op de hoofdrijbaan een hoge snelheid aanhouden. Of hier aanvullende maatregelen voor nodig zijn is mede afhankelijk van het aantal incidenten dat zich blijft voordoen.

- **Centrale 'groene' wegversmalling**

Een duidelijk effect op het verkeersgedrag en de snelheid is tijdens de schouw niet waargenomen. De groene middengeleider voelt vooralsnog minder robuust aan dan voorzien. Iets hoger groen, met wellicht een iets afwijkende kleurstelling maakt dat de voorziening beter zou opvallen en de weg optisch meer zou versmallen. Op drukkere momenten geldt hier wel dat gemotoriseerd verkeer achter de fietser moet blijven rijden en de snelheid naar beneden gaat. De snelheid zal hierdoor lokaal iets afnemen, maar vervolgens leidt dit niet tot een lagere snelheid op de rest van het traject. Deze maatregel heeft vooral effect als het op meerdere delen van het traject wordt herhaald.

Figuur 8: Centrale groene versmalling

De toegepast borden, schilden en markeringen doen sterk verkeerskundig aan. De keuze hiervoor is wel goed te begrijpen omdat ook bij minder goede weersomstandigheden en bij duisternis de verkeerssituatie duidelijk moet zijn.

- **Visuele wegversmalling nabij oude bushalte**

Ter hoogte van de voormalige bushaltes heeft een aanzienlijke vergroening plaatsgevonden. In het plan zou het aanbrengen van groen moeten leiden tot een visuele versmalling van het wegprofiel.

Figuur 9: Verkeersmaatregel visuele wegversmalling

Het huidige groen is erg laag waardoor het niet direct bijdraagt aan het versmallen van het visueel wegprofiel. Ook is het verstandig om beplanting toe te passen welke het gehele jaar er vol en kleurrijk uitziet.

- **Eindbeeld Schouw**

De schouw heeft over het algemeen een positieve indruk achtergelaten over de gecreëerde verkeerssituatie. Zeker tussen het gemeentehuis en de wegversmallingen op de Beekhuizenseweg is met relatief beperkte middelen een aanzienlijke verandering opgetreden in het wegbeeld en- gedrag. Gelijktijdig wordt ook vastgesteld dat er nog steeds automobilisten en fietsers zijn die op dit traject te hard rijden. De genomen maatregelen hebben nog niet geleid tot een volwaardige 30 km-straat. Dit ligt overigens ook in de oorsprong van de opdracht waarbij met beperkte set maatregelen en zonder totale wegreconstructie geprobeerd wordt om het snelheidsgedrag en de verkeersveiligheid te verbeteren.

3.3. Analyse verkeersongevallenregistratie

Aanvullend aan de schouw en de enquête is de ontwikkeling van het aantal geregistreerde ongevallen geanalyseerd. De ongevallenregistratie laat zien dat er in 2021 als in 2022 geen ongevallen zijn vastgesteld. In de periode 2018 t/m 2020 was er nog sprake van 3 ongevallen met letsel of dodelijke afloop (zie figuur 10).

Omdat de maatregelen pas 2 jaar geleden gerealiseerd zijn, is het nog te vroeg om direct te stellen dat de verkeersveiligheid na herinrichting objectief is verbeterd. Voor een beschouwing van de objectieve verkeersveiligheid zijn minimaal 3 meetjaren noodzakelijk. Hoewel we dus een positieve trend lijken te zien, wordt er nog geen definitieve conclusie getrokken.

Figuur 10: locaties ongevallen periode 2018-2022

3.4. Snelheidsmetingen

In de periode van 6 tot 10 februari is op vier locaties geteld middels een geclassificeerde mechanische teller. Deze tellers bieden de mogelijkheid om zowel de omvang en samenstelling van het gemotoriseerd verkeer waar te nemen als de gereden snelheid.

De gemeten etmaalintensiteit ligt op de werkdag rond de 2.000 motorvoertuigen per etmaal op de Kerklaan en 1.300 motorvoertuigen op de Beekhuizenseweg. Opgemerkt wordt dat het een meting betreft op doordeweekse dagen in februari. Op mooie (weekend)dagen kan de intensiteit aanmerkelijk hoger liggen met recreanten die richting de Posbank rijden.

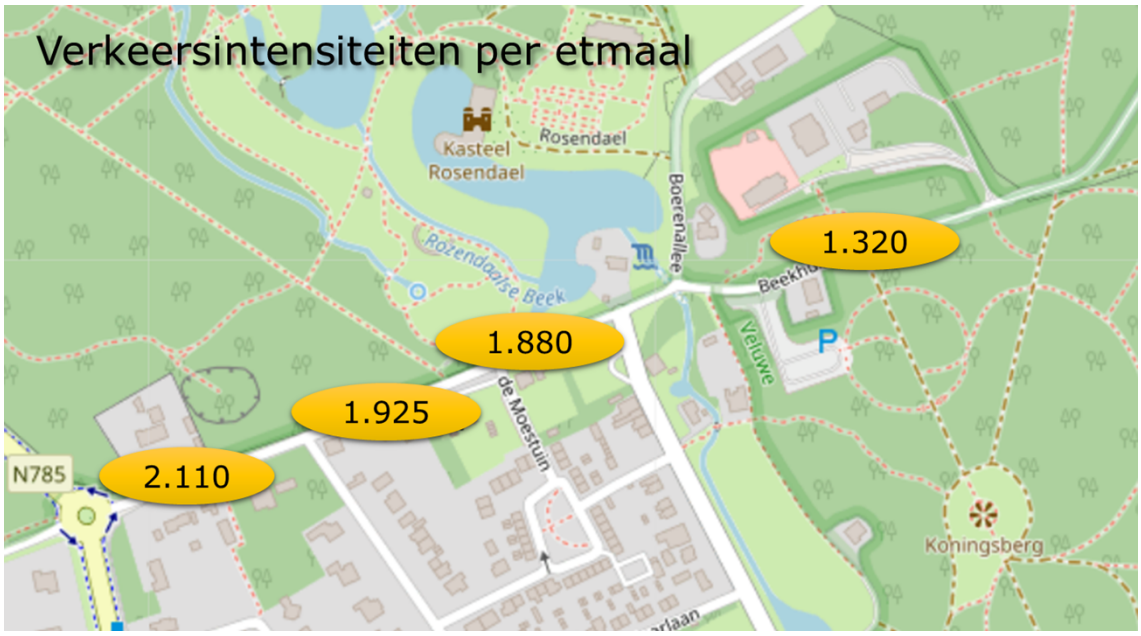

Figuur 11: Gemiddelde verkeersintensiteit op een werkdag

Verder bijna 96% van de vastgelegde voertuigen een personenauto te zijn. De overige 4% van de voertuigen zijn gelijk verdeeld over middelzware en zware voertuigen.

Het beoordelen van de snelheid van het autoverkeer vindt plaats op basis van de V85-waarde. Dit is de snelheid die niet overschreden wordt door 85% van de voertuigen. Uit figuur 12 blijkt dat de V85-waarde met 47-48 km/u ruimschoots boven de gewenste 30 km/u. Circa 0,8% van de geregistreerde voertuigen rijdt harder dan 60 km/uur. Het gaat dan om circa 15 voertuigen.

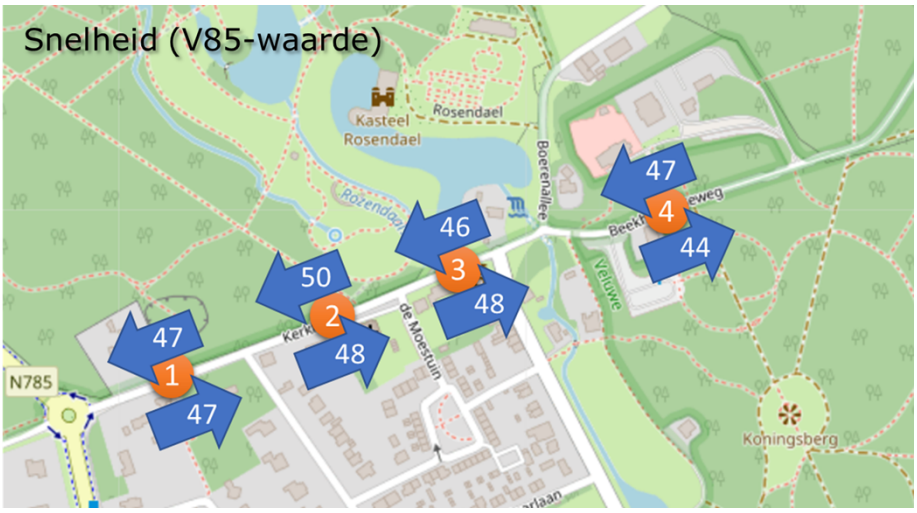

Figuur 12: V85-waarde gemeten snelheid

Een positieve beoordeling over de eindsituatie wordt onzes inziens pas verkregen bij een V85-waarde van rond de 35 km/u op het gehele traject. Nu zijn er alleen rondom de uitwisselpunten lagere passeersnelheden waargenomen. De huidige weginrichting voldoet daarmee nog niet aan het gewenste eindbeeld.

3.5. Bijeenkomst aanwonenden

Op 29 maart 2023 is een bijeenkomst georganiseerd voor de aanwonenden en belanghebbenden. In totaal hebben 9 personen deelgenomen aan de discussieavond. In het eerste deel van de avond zijn de uitkomsten van de verkeerskundige schouw, de enquête en de snelheidsmetingen toegelicht. De omwonenden hebben daar op kunnen reageren. In zijn algemeenheid wordt aangegeven dat de maatregelen wel tot veranderingen hebben geleid, maar dat deze veranderingen niet als voldoende worden ervaren. Er is sprake van overlast en er worden door de aanwezigen nog de nodige veiligheidsrisico's gezien.

De versmallingen op de Beekhuizenseweg is effectief in het verlagen van de snelheid maar voelt gelijktijdig onveilig/onoverzichtelijk aan. De snelheid van het verkeer tussen de wegversmalling en de oversteek bij de parkeerplaats van kasteel Rosendael wordt onvoldoende geremd. De stervormige kruispunten worden niet door iedereen als prettig en logisch ervaren en er worden maatregelen gemist op het weggedeelte tussen de kerk en de Schelmseweg.
Duidelijk wordt dat de zorgen zich ook richten op de drukke dagen in het weekend waarbij er veel auto- en fietsverkeer van en naar de Posbank rijdt. De genomen maatregelen zorgen er niet voor dat bijvoorbeeld motorrijders hun snelheid aanpassen.

Vanuit het projectteam wordt opgemerkt dat de gemeten snelheden inderdaad nog te hoog zijn. De maatregelen waren erop gericht om op belangrijke uitwisselpunten de snelheid sterk te verlagen, maar zij kunnen niet de snelheid over het gehele traject verlagen zoals dat wel het geval is bij een volledige

reconstructie van de weg tot een volwaardige 30 km-straat. Dit ligt ook in de oorsprong van de opdracht waarbij met beperkte set maatregelen en zonder totale wegreconstructie geprobeerd wordt om het snelheidsgedrag en de verkeersveiligheid te verbeteren.

In het tweede deel van de bijeenkomst is gezamenlijk nagedacht over het al dan niet nemen van aanvullende maatregelen. Vanuit de aanwonenden en belanghebbenden zijn de volgende suggesties gedaan:

1. Milieuzone
2. Flitspaal (vast)
3. Flitspaal (mobiel)
4. Beplanting robuuster
5. Tijdelijke barriers om eventuele extra maatregelen eerst te testen
6. Meer groenvakken op de as van de weg
7. Meer groenvakken aan de buitenzijde van de weg
8. Beekhuizenseweg verboden voor fietsers
9. Handhaving
10. Meer/betere bebording (b.v. aanduiding oversteekplaats)
11. Robuustere oversteek bij parkeerplaats GLK

Het pleidooi voor een milieuzones heeft betrekking op het verminderen van het verkeer dat van en naar de Posbank rijdt en voor veel overlast zorgt. Een milieuzone richt zich op vervuilende dieselmotoren (emissieklasse 3 en lager), en heeft slechts een beperkt afremmend effect. Vanuit de gemeente wordt aangegeven dat er vergevorderde plannen zijn (Masterplan 2024) om middels een verkeersbesluit, dat gezamenlijk wordt opgesteld met de buurgemeenten, al het verkeer van en naar de Posbank gedurende de zomermaanden en weekenden te verbieden. Het wordt dan niet meer mogelijk om de Posbank te doorkruisen. Dit alles om de overlast van het gemotoriseerd verkeer in de drukke perioden weg te nemen.

Meer handhaving door bijvoorbeeld het plaatsen van een of meerdere flitspalen wordt ook als belangrijk instrument genoemd. De gemeente gaat het plaatsen van flitspalen onderzoeken, maar heeft tijdens de bijeenkomst ook duidelijk proberen te maken dat er een strenge procedure is voor het plaatsen van een (vaste) flitspaal. Het Openbaar Ministerie en de politie zijn terughoudend in het plaatsen van flitspalen. Zo moet er sterke aanwijzingen zijn dat de flitspalen kunnen bijdragen aan het verminderen van het aantal ongelukken. In het geval van de Kerklaan en Beekhuizenseweg is het aantal geregistreerde ongevallen zeer laag (zie paragraaf 3.3). Ook wordt eerst gekeken of de maximumsnelheid voldoende duidelijk is en of de weginrichting nog kan worden veranderd zodat er minder hard wordt gereden. Vooralsnog wordt de kans laag ingeschaald dat er daadwerkelijk flitspalen langs de Kerklaan/Beekhuizenseweg aangebracht kunnen worden.

Het voorstel om eerst met tijdelijke barriers te testen of bijvoorbeeld wegversmallingen of het stervormig maken van de overige kruispunten op het traject leiden tot een verlaging van een snelheid, wordt als zeer waardevol ingeschat. Voordeel van deze werkwijze is dat er snel gehandeld kan worden.

Het voorstel van het toepassen van meer groenvakken kan inderdaad bijdragen aan het versterken van het gewenste wegbeeld. Tijdens de verkeerskundige schouw is eveneens geconstateerd dat er meer herhaling in de maatregelen noodzakelijk is om de snelheid over het gehele wegvak te verlagen. Daarbij hoort ook het robuuster en beter zichtbaar maken van de oversteek ter hoogte van de parkeerplaats kasteel Rosendael.

Het voorstel om fietsers te verbieden op de Beekhuizenseweg en om te leiden via Terletseweg wordt vooralsnog niet in onderzoek genomen. Het is geen kleinschalige oplossing en in de praktijk zal het moeilijk zijn om fietsers op deze alternatieve route te krijgen. Met deze maatregel worden er ook nieuwe conflictsituaties gecreëerd ter hoogte van de aansluiting kasteel Rosendael op de Kerklaan.

4. Conclusies en aanbevelingen

4.1. Conclusies

Op basis van de enquête, de verkeerskundige schouw, de mechanische tellingen en de bijeenkomst met aanwonenden en belanghebbenden komen wij tot de volgende algemene conclusies over de genomen maatregelen op de Kerklaan/Beekhuizenseweg:

- Maatregelen hebben lokaal geleid tot lagere snelheid;
- Verkeersgedrag nabij aansluitingen waar maatregelen zijn genomen is verbeterd;
- Snelheid (V85-waarde) op tussenliggende wegvakken is nog steeds ruim hoger dan de gewenste snelheid van 30 km/uur;
- De toegepaste beplanting heeft nog niet de gewenste robuuste uitstraling;
- De toegepaste maatregelen hebben weinig invloed op motoren en wielrenners.

De maatregelen hebben lokaal effect op de gereden snelheden en het verkeersgedrag. Deze lokaal lagere snelheden zijn ook belangrijk omdat de maatregelen genomen zijn op punten waar veel uitwisseling van verkeer plaatsvindt. Het is gelijktijdig niet zo dat de herinrichting geleid heeft tot een algehele lage snelheid op het gehele traject Kerklaan-Beekhuizenseweg. Dit komt ook naar voren in de beantwoording van de vragen uit de enquête en de reacties van omwonenden tijdens de evaluatiebijeenkomst. Ook zijn niet alle aanwonenden tevreden met de ingrepen omdat deze de overzichtelijkheid in zekere mate beperken. De lange rechtsstanden zijn met name ter hoogte van de Beekhuizenseweg en het gemeentehuis verminderd. Dit is volgens ons echter onvermijdelijk als we daadwerkelijk wat willen doen aan de snelheden op dit traject.

Een deel van de ervaren overlast zit ook in de hoeveelheid verkeer die op sommige momenten gebruik maakt van de Kerklaan als verbinding van en naar de Posbank. Het ontmoedigen van verkeer van en naar de Posbank wordt gezien als belangrijke deeloplossing voor de overlast.

4.2. Aanbevelingen

Er is vooralsnog geen aanleiding om de huidige maatregelen grootschalig aan te passen. Zij functioneren goed en leiden tot een aangepast rijgedrag. Ook de ongevallenregistratie geeft vooralsnog geen aanleiding tot aanpassingen.

We stellen vast dat het belangrijk is dat de gemeente Rozendaal, samen met de buurgemeenten, werk maakt van het verbieden van verkeer van en naar de Posbank. In ieder geval in de drukke zomermaanden en weekenden. Deze maatregel neemt namelijk een belangrijk deel van de overlast binnen Rozendaal weg. De evaluatie heeft daarnaast duidelijk gemaakt dat een hogere dichtheid

van maatregelen gewenst is om de snelheid over het gehele traject te verlagen. In het vervolg van deze paragraaf gaan we daar nader op in.
Ten aanzien van de verdichting van maatregelen zijn in figuur 13 de voornaamste aandachtslocaties benoemd.

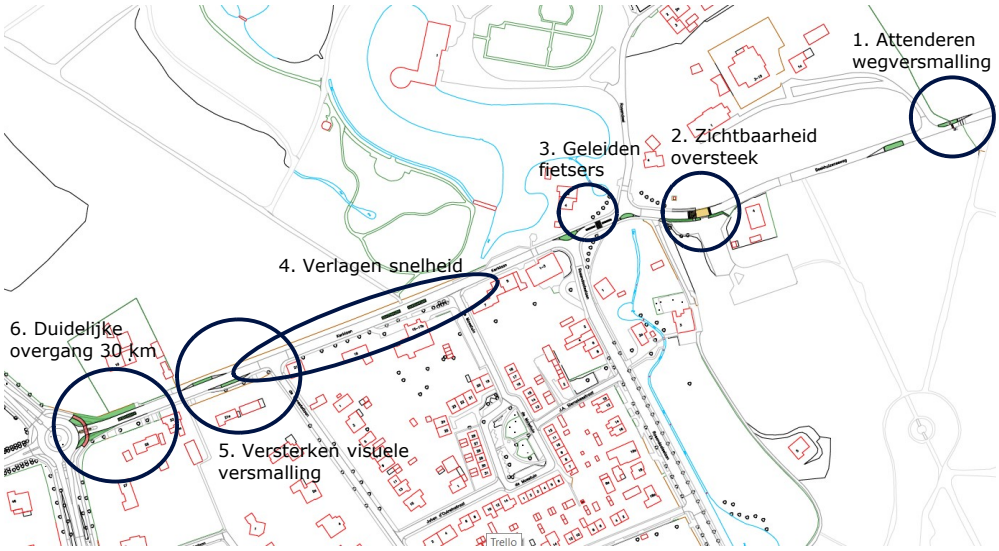

Figuur 13: aandachtslocaties

Ad 1. Voorgesteld wordt om een waarschuwingsbord J18 'rijbaanversmalling' te plaatsen voor de bocht van de Beekhuizenseweg komende vanaf de richting Posbank. Het bord kan geplaatst worden ter hoogte van het bestaande waarschuwingsbord voor het wildrooster.

J18
Waarschuwing voor rijbaan-versmalling rechts

Ad 2. De oversteek valt onvoldoende op en de snelheid van verkeer komende vanaf de wegversmalling ligt ter plaatse van de oversteek te hoog. Allereerst zal gezorgd moeten worden voor een slijtvaste gele markering. Visueel kan de oversteek versterkt worden het plaatsen van een zweepmast met L2 borden inclusief verlichting. De verlichte L2 borden hangen dan boven de weg en direct in het zicht van de automobilisten en fietsers.

Het verminderen van de snelheid bij het naderen van de oversteek kan verder bereikt worden door ter hoogte van de huidige (visuele) drempel in de Beekhuizenseweg een versmalling aan te brengen. Eventueel kan de effectiviteit van deze maatregel ook vooraf getest worden door het plaatsen van een proefopstelling met tijdelijke barriers.

Ad 3. Een zeer klein deel van de fietsers komende vanaf de Beekhuizenseweg probeert het stervormige kruispunt met de Rosendaalselaan te omzeilen via het trottoir. Dit ongewenste verkeersgedrag kan enkel vermeden worden door de toegang tot het trottoir te bemoeilijken. Dit zou deels bereikt kunnen worden door de tussen de aanwezige diamantkoppalen een ketting aan te brengen. Ter hoogte van de voetgangersoversteek en de oprit voor de Kerklaan nr. 2 blijft het

dan echter voor fietsers mogelijk het trottoir op te rijden. Dit maakt het aanbrengen van een ketting naar verwachting weinig effectief. Een zeer effectieve maatregel om fietsers op het trottoir te weren is het plaatsen van geleidehekken waarmee een voetgangerssluis gecreëerd wordt. Dit zou dan op het voetpad net voorbij de inrit van de Kerklaan nr. 2 geplaatst moeten worden. Het plaatsen van een voetgangerssluis zorgt gelijktijdig voor minder comfort voor de voetgangers en mensen met een kinderwagen of rolstoel. Ook ontstaat nu het risico dat een fietser de geleidehekken over het hoofd ziet en er hard mee in aanraking komt. Het advies is dan ook om vooralsnog terughoudend te zijn met het aanbrengen van een extra maatregel op deze locatie.

Ad 4. Tussen de aansluiting De Moestuin en De Genestetlaan wordt aanbevolen de huidige dichtheid van maatregelen te vergroten. De centrale 'groene' wegversmalling dient herhaald te worden om het gewenste verkeersgedrag af te dwingen. Met name op de kruispunten is het wenselijk om de snelheid te verlagen en te benadrukken dat het om een gelijkwaardig kruispunt gaat. Voor het creëren van een eenduidig wegbeeld wordt voorgesteld om ook deze kruispunten stervormig te maken. De effectiviteit hiervan is wederom goed vast te stellen met behulp van een proefopstellen met barriers.

Ad 5. De huidige visuele versmalling ter hoogte van de voormalige bushaltes valt onvoldoende op. Geadviseerd wordt te werken met winterharde beplanting met meer contrasterende kleuren ten opzichte van de aanwezige hagen en bomen. Ook mag er hier meer hoogte worden aangebracht, bijvoorbeeld door het toepassen van verschillende siergrassen. De gedachte is dat alleen in het midden van de groenvakken de hogere beplanting wordt toegepast. Om de snelheid op dit weggedeelte verder te verlagen kan overwogen worden om ook hier een centrale 'groene' wegversmalling aan te brengen. Dit zorgt direct voor een meer eenduidig wegbeeld omdat er een herhaling optreedt van de maatregel bij de kerk.

Ad 6. Het oprijden van de Kerklaan bij de rotonde is een belangrijk moment om het gewenste snelheidsregime af te dwingen. Voor het aanpassen en compacter maken van de aansluiting op de rotonde is de gemeente afhankelijk van de provinciale wegbeheerder. De gemeente geeft aan dat het traject van de N785 wordt aangepakt in 2026 in het kader van groot onderhoud. De gemeente zal bij de gesprekken met de provincie er voor pleiten om de aansluiting op de rotonde compacter te maken zodat er een duidelijke overgang ontstaat richting het verblijfsgebied van de Kerklaan. Er worden hier verder geen tijdelijke maatregelen voorgesteld.

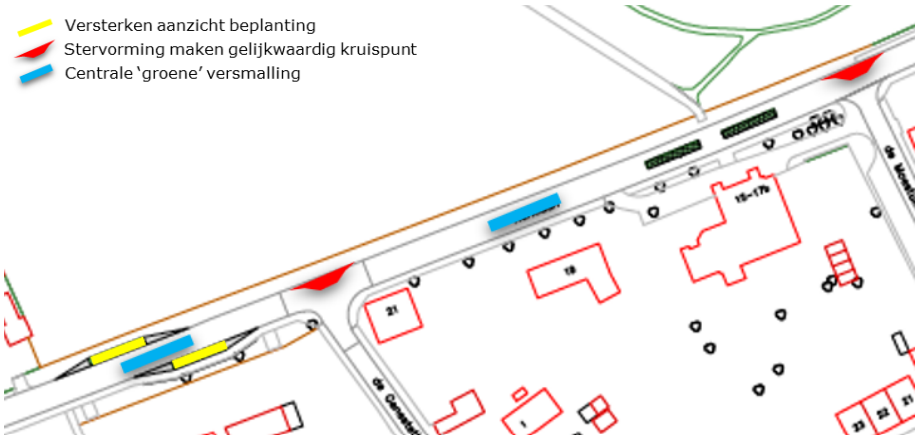

Figuur 14: Voorstel aanvullende maatregelen weggedeelte tussen De Moestuin en rotonde N785

Raadsinformatiebrief

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp
Verlenen bijdrage renovatie openluchttheater De Pinkenberg

Adviseur : H. Jacobsen
Portefeuillehouder : T. van der Pas
Datum : 25 april 2023

Aan de Raad

Inleiding
In 2020 is uw raad gevraagd een bijdrage te verlenen ten behoeve van de renovatie van openluchttheater De Pinkenberg.
In de raadsvergadering is toen besloten:
1) Een bijdrage ad. € 75.000 beschikbaar te stellen ten behoeve van de renovatie van openluchttheater De Pinkenberg.
2) De benodigde middelen te onttrekken aan de Algemene reserve.

Aanbesteding tot nu toe
In 2020 heeft de raad van de gemeente Rheden een bedrag ad. € 300.000 beschikbaar gesteld voor de renovatie van het openluchttheater De Pinkenberg. In januari 2021 heeft de gemeente Rheden een bedrag van € 100.000 aangewend om diverse acute werkzaamheden uit te laten voeren, zoals het vernieuwen van de toiletten en het vervangen van al het elektra. Dit was fase 1 van de renovatie. Fase 2 was bedoeld voor de resterende renovatie. Hiervoor heeft de gemeente Rheden een aanbesteding uitgeschreven. Eind november 2021 is de uitkomst van deze aanbesteding bekend geworden. Op basis van de inschrijvingen is er toen geconcludeerd dat er onvoldoende budget was om aan de laagste inschrijving de opdracht te gunnen. In 2022 heeft de gemeente Rheden opnieuw de werkzaamheden op de markt gezet. In het voortraject is met specialisten gekeken naar het ontwerp en de bijbehorende kosten. Ondanks een specifieke doorrekening van de renovatiekosten op basis van het toenmalige prijspeil vielen de inschrijvingen ook toen nog ver boven het beschikbare budget, vooral veroorzaakt door de scherpe prijsstijging in de markt

Voorstel herstelwerkzaamheden
De gemeente Rheden is in gesprek met RIQQ gegaan en zij hebben gekeken naar de mogelijkheden voor het stapsgewijs uitvoeren van de resterende op korte termijn noodzakelijke herstelwerkzaamheden om het theater jaren in gebruik te houden. Voor het spoedig uitvoeren van deze herstel- en onderhoudswerkzaamheden van deze fase 2a is er er een bedrag begroot van € 150.000, i.v.m. de aanbestedingsgrens.

De gemeente Rheden heeft laten weten een bijdrage ad. € 100.000 beschikbaar te stellen voor deze tussenfase en heeft aan de gemeente Rozendaal gevraagd. € 50.000 beschikbaar te stellen. Daarmee heeft de gemeente Rheden tot het einde van de tussenfase in het totaal € 200.000 beschikbaar gesteld.

De tussentijdse bijdrage van Rozendaal ad. € 50.000 wordt gedekt uit het beschikbare krediet die door uw raad in de raadsvergadering van 2020 is verleend.

De gemeente Rheden heeft toegezegd om in 2024 als fase 2b de aanvullende herstelwerkzaamheden voor de verdere renovatie alsnog op te pakken. Opnieuw investeren zij dan € 100.000. Onze gemeente zal gevraagd worden hiervoor de resterende € 25.000 beschikbaar stellen. De verdeling komt dan op € 300.000 vanuit de gemeente Rheden en € 75.000 vanuit de gemeente Rozendaal, zoals oorspronkelijk afgesproken.

Door de stijging van kosten voor materialen en arbeid zullen niet alle werkzaamheden van de oorspronkelije renovatie worden uitgevoerd, maar wel voldoende om het openluchttheater de komende jaren op een veilige wijze te bezoeken en voorstellingen door te laten gaan.

Het college van burgemeester en wethouders,

Bas Pelgrum,
gemeentesecretaris

Ester Weststeijn,
burgemeester

Raadsinformatiebrief

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp
Regioarrangement met Groen-blauw raamwerk

Adviseur : R. Berendsen
Portefeuillehouder : E. Weststeijn, S. Warmerdam
Datum : 25 april 2023

Aan de Raad
In deze raadsinformatiebrief wordt u geïnformeerd over het regioarrangement dat de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (verder: GMRAN) dit jaar samen met haar achttien gemeenten, de provincie en de Waterschappen opstelt. Het regioarrangement ligt voor het vaststellen van de kaders in het najaar in gemeenteraden voor. In deze brief staat uitgelegd wat het regioarrangement inhoudt, uit welke opgaven (bouwstenen) het regioarrangement bestaat, hoe het zich verhoudt tot andere afspraken en programma's en wat proces en de planning voor het aankomende jaar zijn.

Een belangrijke opgave binnen het regioarrangement is de transitie van het landelijk gebied. Deze opgave werkt de provincie de komende maanden samen met onze en de andere Gelderse regio's uit in het programma Vitaal Landelijk Gebied Gelderland (VLGG; voorheen Gelders Programma Landelijk Gebied (GPLG)). Omdat deze opgave op dit moment zo actueel is, besteden wij er in deze brief extra aandacht aan. Wij gaan in op Groene-blauw raamwerk met het rapport Vervlochten regio, dat wij als denkkader en inbreng voor het VLGG en het regioarrangement gebruiken.

1. Van verstedelijkingsstrategie naar regioarrangement en NOVEX ontwikkelperspectief

De ruimtelijke opgaven in ons land zijn groot en urgent en de ruimte is schaars. Alleen inpassen is niet genoeg. Om onze regio in balans te laten groeien, is het nodig om creatief om te gaan met de ruimte, keuzes te maken, slim te clusteren en middelen te organiseren. Het regioarrangement is één van de twee sporen waar de GMRAN samen met andere betrokkenen aan ruimtelijke plannen werkt. Het andere spoor is NOVEX-gebied. Hieronder leggen we uit wat het regioarrangement inhoudt, hoe dit samenhangt met andere ruimtelijke plannen en wat de wisselwerking tussen de twee sporen is.

1.1 Wat is het regioarrangement?

Het Rijk wil eind 2023 met alle provincies afspraken maken over hoe wij opgaven op het gebied van wonen, bereikbaarheid, energie, economie, landbouw en natuur, goed ruimtelijk kunnen inpassen. Het Rijk vraagt hiervoor een ruimtelijk voorstel van de provincie. De provincie Gelderland heeft besloten haar ruimtelijk voorstel vanuit haar zeven regio's op te bouwen op basis van een regioarrangement per regio. Een van de regio's is onze GMRAN.

In het regioarrangement maken we als provincie, regio's, gemeenten en maatschappelijke partners (o.a. Waterschappen) afspraken over het gezamenlijk perspectief voor hoe we al deze opgaven in samenhang aanpakken voor de komende 20 tot 30 jaar. Formeel is het regioarrangement een (niet verplicht) interbestuurlijk programma op basis van de Omgevingswet dat in 2024 in werking treedt. De inzet is dat de overheden een overeenkomst aangaan voor een langjarige samenwerking en dat via een cyclisch proces de regioarrangementen worden geactualiseerd en nader uitgewerkt. Uitgangspunt is dat met het regioarrangement geen nieuw beleid wordt vastgesteld. Daar waar bijstelling van staand beleid nodig is, is het regioarrangement agenderend voor bestuurlijk/politieke besluitvorming bij de betrokken overheden.

1.2 Verstedelijkingsstrategie als basis voor het regioarrangement

De GMRAN heeft samen met de regio Foodvalley, de provincies Gelderland en Utrecht, de Waterschappen en het Rijk in 2021 en 2022 de Verstedelijkingsstrategie Arnhem Nijmegen Foodvalley (hierna: verstedelijkingsstrategie) opgesteld en hierover verstedelijkingsafspraken gemaakt. Deze verstedelijkingsstrategie en -afspraken zijn vastgesteld door de gemeenteraden van de achttien gemeenten en dienen als basis voor het regioarrangement van de Groene Metropoolregio. Voor de GMRAN zal het regioarrangement voor het overgrote deel bestaan uit de verstedelijkingsstrategie. Het regioarrangement is daarmee voor de GMRAN een doorontwikkeling van haar verstedelijkingsstrategie. De verstedelijkingsstrategie bestaat uit de opgaven (in de verstedelijkingsstrategie heten dit bouwstenen) wonen, mobiliteit, economie en leefomgeving. Via de gebiedsprogramma's per deelgebied (Liemers, Spoorzone Arnhem-Oost, Veluwezoom, Middengebied en Nijmegen-West & Rijk van Nijmegen) wordt de verstedelijkingsstrategie en de verstedelijkingsafspraken verder uitgewerkt en geconcretiseerd. Het regioarrangement kent echter drie belangrijke uitbreidingen op de verstedelijkingsstrategie, te weten: Programma Vitaal Landelijk Gebied Gelderland, Energie-infrastructuur en -transitie en Circulaire economie.

1.3 Regioarrangement en NOVEX ontwikkelperspectief

De GMRAN en de regio Foodvalley zijn door het Rijk aangewezen als NOVEX-gebied. De zestien NOVEX-gebieden in Nederland vragen vanwege de grote ruimtelijke opgave en transities om een apart ontwikkelperspectief. Dat is het tweede spoor waar de Groene Metropoolregio werkt aan ruimtelijke plannen. In het NOVEX ontwikkelperspectief ligt de focus op de brede verstedelijkingsopgaven en de opgaven in het landelijke gebied (natuurversterking en landbouwtransitie). De verstedelijkingsstrategie is in aanpak en werkwijze een voorloper van NOVEX. Het regioarrangement past voor Groene Metropoolregio (en voor de regio Foodvalley) in de lijn om te komen tot dit gezamenlijke NOVEX ontwikkelperspectief. Het NOVEX ontwikkelperspectief loopt parallel op en zal eind 2023 – tegelijkertijd met de ruimtelijke puzzel van de provincie (de regioarrangementen van de zeven regio's tezamen) – klaar zijn. Het NOVEX ontwikkelperspectief bevat onderdelen zoals:

- kenmerken en identiteit NOVEX-gebied;
- concrete bijdrage aan nationale programma's;
- samenhang met lopende gebiedstrajecten en plannen.

In 2024 stellen de Groene Metropoolregio en de regio Foodvalley als NOVEX-gebied aan de hand van het NOVEX ontwikkelperspectief een uitvoeringsagenda met regionale investeringsagenda op.

1.4 Programma Vitaal Landelijk Gebied Gelderland (VLGG)

Het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) is een nationaal programma onder de Omgevingswet. Het beoogt een gebiedsgerichte en samenhangende aanpak voor het landelijk gebied. Aan de provincies is gevraagd om hieraan invulling te geven: uiterlijk 1 juli 2023 moeten de provincies een 'concept bod' voor het NPLG aan het Rijk. Dit concept-bod bevat een wettelijk verplicht onderdeel in het kader van de Wet stikstofreductie en natuurverbetering. De provincie Gelderland geeft dit bod vorm via het VLGG. Het VLGG kent een brede doelstelling waarin voorstellen voor natuur, water, klimaat en landbouw samenkomen. De inhoud van het VLGG is, naast een bod voor het Rijk, ook inbreng voor het regioarrangement.

2. Opgaven (bouwstenen) regioarrangement

Voor de GMRAN bestaat het regioarrangement voor het overgrote deel uit ruimtelijke opgaven opgenomen in de verstedelijkingsstrategie. De uitbreiding van de ruimtelijk opgaven voor het regioarrangement voegen wij daar aan toe. Hieronder lichten we alle opgaven (bouwstenen) toe. Met bijzondere aandacht voor de opgave rondom het landelijk gebied. Het zal niet lukken om alle (nieuwe) opgaven in het tijdsbestek van een paar maanden voldoende uit te werken voor het regioarrangement. We proberen dan procesafspraken te maken over verdere uitwerking.

2.1 Leefomgeving

Als GMRAN hebben wij de visie om te groeien in balans. Een balans tussen groei in inwoneraantallen, wegen, fietspaden en werkgelegenheid en groei van de kwaliteit van onze leefomgeving: natuur, landschap, cultuur en cultuurhistorie, toerisme en recreatie. Om die balans te realiseren, is het belangrijk om te weten waar er kansen zijn voor versterking van natuur, landschap en cultuurhistorie. En ook waar wij die kansen kunnen combineren om bijvoorbeeld onze omgeving beter aan te passen aan het klimaat, meer ruimte te maken voor recreatie en toerisme en bezoekers beter te spreiden over de regio, duurzame energie op te wekken et cetera. Die kansen hebben wij in kaart gebracht in wat wij een Groen-blauw raamwerk noemen. In het rapport 'Vervlochten regio' is dat Groen-blauw raamwerk verbeeld en verwoord. Het volledige rapport en een online samenvatting daarvan is te vinden via bijgaande link: Rapport Vervlochten regio. De kaarten in het rapport Vervlochten regio zijn verwerkt in de verstedelijkingsstrategie die gemeenteraden in het najaar van 2022 hebben vastgesteld. De Rozendaalse raad stelde de verstedelijkingsstrategie vast in de raadsvergadering van 27 september 2022.

In het rapport Vervlochten regio gaat het nadrukkelijk over kansen voor versterking. Het zijn mogelijkheden. In het rapport worden geen ruimtelijke afwegingen of keuzes gemaakt; daar is het rapport niet voor bedoeld. Het rapport is wel bedoeld als basis voor die ruimtelijke afwegingen en keuzes. Het rapport Vervlochten regio bestaat – grofweg – uit twee delen. Het eerste deel is een analyse van wat er al is: welke natuur, landschap en cultuurhistorie hebben we al in onze regio? Het tweede deel is een visie op kansen die er zijn op het versterken van wat er al is. Tot slot worden er elf ontwikkelingen in onze regio genoemd die op het eerste oog het meest kansrijk zijn om verder uit te werken. In het vervolgtraject wordt bekeken of dit inderdaad de ontwikkelingen zijn die verder uitgewerkt moeten worden, of dat er (ook nog) andere ontwikkelingen zijn waarvoor dat geldt. Deze uitwerking gebeurt stapsgewijs. Van een eerste nadere uitwerking in gebiedsprogramma's, regioarrangement en programma VLGG tot inpassing in het ruimtelijk beleid van elke afzonderlijke gemeente.

2.2 Wonen

Voor de opgave wonen is recent een Woondeal 2.0 opgesteld met daarin afspraken over de woningbouw en het realiseren van ongeveer 33.000 woningen tot en met 2030. De raad in Rozendaal stelde de Woondeal 2.0 vast in de raadsvergadering van 28 februari 2023. De focus ligt enerzijds op het realiseren van deze afspraken (met name betaalbare en binnenstedelijke woningbouw) en waar mogelijk kansen verkennen voor de woonbehoefte na 2030. Voor de uitvoering hiervan, om randvoorwaarden in te vullen en knelpunten weg te nemen, hebben gemeenten financiën nodig. Voor de ontwikkeling van toekomstbestendige woningbouw met balans tussen klimaat (water en bodem sturend), natuur, biodiversiteit, circulariteit en verstedelijking worden toekomstscenario's voor de ruimtelijke opgave in onze regio beschouwd. Deze worden onderzocht in het programma Groene Metropool 2120. Het programma Groene Metropool is een onderzoeksprogramma dat de Groene Metropoolregio samen met de provincie en de Wageningen Universiteit uitvoert naar het in beeld brengen van de ruimtelijke opgave met vergezichten over 50 à 100 jaar. Het rapport Groene Metropool 2120 wordt voor achtergrondinformatie als bijlage bijgevoegd bij het regioarrangement in september/oktober.

2.3 Mobiliteit

Meer woningen, meer inwoners én meer bedrijvigheid betekent een groei van de mobiliteit. Een belangrijke voorwaarde om bij te dragen aan het oplossen van het woningtekort is verbetering van de bereikbaarheid. Zonder extra investeringen zijn de (nieuwe) woningen onbereikbaar, dat zo blijkt uit de mobiliteitsanalyse. Voor mobiliteit zijn er diverse maatregelen in beeld om te agenderen in het regioarrangement, zoals de uitwerking van de verstedelijkingsafspraken, met de versterking van fietsverbindingen (onder andere VeluweWaalpad), hoogwaardig openbaar vervoer (HOV) en het MIRT onderzoek A12 Corridor.

2.4 Economie

Naar aanleiding van de verstedelijkingsafspraken die zijn gemaakt, is de volgende stap om te komen tot een economische programmering en ruimtelijke vertaling. De koers Economie van de Toekomst, bestaande uit zes thema's: netcongestie, circulariteit, logistiek, campussen, herstructureringen en balans wonen-werken, is de inbreng voor het regioarrangement. Borging van de economische programmering en ruimtelijke vertaling vindt plaats in het nieuwe Regionaal Programma Werklocaties (RPW) dat er op 1 januari 2025 afgerond moet zijn. Het rapport Economie van de toekomst wordt voor achtergrondinformatie als bijlage bijgevoegd bij het regioarrangement in september/oktober.

Circulaire economie

In het regioarrangement komt bij de bouwsteen Economie nu expliciet aandacht voor circulaire economie. De Groene Metropoolregio heeft de ambitie om Circulaire topregio te zijn. Thema's waar aandacht voor is, zijn onder andere:

- ruimte nodig voor Hoge Milieu Categorieën bedrijven. Gekeken wordt naar het optimaliseren van bestaande locaties en het zoveel mogelijk clusteren;
- krachtige inzet op verdichting, verduurzaming en herstructurering van bestaande bedrijventerreinen;
- circulaire bouw en infrastructuur. De regio kent een grote woningbouwopgave, waarbinnen circulair bouwen een belangrijke ambitie is.

2.5 Energie- infrastructuur en energietransitie

De energie-infrastructuur is niet meer vanzelfsprekend bij de ontwikkeling van projecten; netwerkcongestie werkt beperkend. De energie-infrastructuur moet vroegtijdig meegenomen gaan worden als randvoorwaarde in de ruimtelijke ontwikkeling en planvorming. In het kader van integraal programmeren en toewerken naar een toekomstig energiesysteem is een verkenning nodig naar de cluster vorming van vraag- en aanbod van energie. Hiermee kunnen we een slimme combinaties maken tussen de verstedelijkingsopgave, de mobiliteits- en warmtetransitie en de verduurzaming van bedrijventerreinen en land- en glastuinbouw. De netbeheerder verwacht een sturende rol en een helder afwegingskader van overheden. Het Regionaal Programma Werklocaties (RPW) is een programma waar de energie-infrastructuur voor economisch perspectief in zal landen.

Klimaatopgave rond duurzame opwek

Tot 2030 werken wij in de regio toe naar het realiseren van 1,62 TWh duurzame opwek. De nieuwe Europese klimaatplannen en de nationale doelstelling van 55% CO_2 reductie in 2030 leggen nog een extra opgave neer. Ook na 2030 is inzet nodig op het realiseren van lokale duurzame opwek en het verlagen van het energieverbruik om zo een bijdrage te leveren aan deze CO_2 reductie doelen. Om de impact op het energienet te beperken is een match tussen de lokale opwek en het lokale verbruik noodzakelijk. Het realiseren van duurzame opwek staat voor onze regio nog in de kinderschoenen. Hetgeen wij hierover opnemen in het regioarrangement zal met name agenderend zijn; bijvoorbeeld afspraken om te komen tot onderzoek.

3. Proces en planning

3.1 Regioarrangement

Proces en planning voor de totstandkoming van het regioarrangement worden voornamelijk bepaald door de deadline die het Rijk heeft opgelegd en ziet er als volgt uit. Tot en met april wordt via ambtelijke en bestuurlijke werkgroepen en ateliers inhoudelijk gewerkt aan de opgaven binnen het regioarrangement. In mei en juni is een periode van afstemming, verdere uitwerking en aanscherping. In de periode juni tot september is bestuurlijke besluitvorming gepland. In de maanden september en oktober de besluitvorming door gemeenteraden.

Het regioarrangement wordt voorgelegd aan de gemeenteraden om de kaders van het regionale ruimtelijke beleid vast te stellen. Met besluitvorming over het regioarrangement worden nog geen (definitieve) keuzes gemaakt. Het zijn uitgangspunten, denklijnen, kansen en middelen die worden vastgelegd voor een groene groeiregio in balans. Verdere uitwerking vindt plaats via de gebiedsprogramma's en het in 2024 uit te werken uitvoeringsagenda bij het NOVEX ontwikkelperspectief. Op een bepaald moment zal de samenwerking in de uitwerking en uitvoering van de verstedelijkingsstrategie en -afspraken en het regioarrangement ook verankerd moeten worden in lokale omgevingsvisies en/of ander lokaal ruimtelijk beleid.

3.2 Groen-blauw raamwerk en VLGG
In deze raadsinformatiebrief is een link opgenomen naar het Rapport Vervlochten regio over het Groen-blauw raamwerk. In de maand april/mei heeft u als gemeenteraad de mogelijkheid om inhoudelijk het gesprek hierover te voeren.

De planning van het VLGG kan gaan wijzigen als gevolg van de uitkomsten van de Provinciale Statenverkiezingen. Vooralsnog is de planning dat in de maanden april en mei ambtelijk en bestuurlijk het concept-bod VLGG nader wordt uitgewerkt. De mogelijkheid wordt onderzocht om in de maand mei per VLGG-gebied: Liemers (/Achterhoek), Veluwezoom en Rivierengebied een raadsledenbijeenkomst te organiseren om te reflecteren op het concept bod. Uiterlijk 1 juli doet de provincie een concept bod aan het Rijk.

In de periode september en oktober consulteert de provincie via de formele inspraak de gemeenten (collegebevoegdheid) over het concept-bod VLGG. In november stellen Gedeputeerde Staten het VLGG vast. Het VLGG heeft dus een ander karakter dan het regioarrangement. Het VLGG wordt door de provincie vastgesteld, met inbreng van gemeenten (besluitvorming door colleges B&W). Het regioarrangement is ingestoken als wederzijdse, onderlinge afspraken, waarbij de Groene Metropoolregio ook besluitvorming voor gemeenteraden voorziet.

3.3 Planning in meer detail
April/mei: gemeenteraden worden via een raadsinformatiebrief geïnformeerd over de doorontwikkeling van de verstedelijkingsstrategie via het regioarrangement. Daarbij is expliciet aandacht voor het Groen-blauw raamwerk met het rapport Vervlochten regio. In de maand april/mei heeft u als gemeenteraad de mogelijkheid om op basis van deze raadsinformatiebrief en het Rapport Vervlochten regio inhoudelijk het gesprek te voeren over het Groen-blauw raamwerk.

Deze planning verhoudt zich lastig tot de planning van de Rozendaalse raad. De raadsvergadering van 16 mei komt hiervoor eigenlijk te laat. Mocht u voorafgaand aan de volgende stappen nader in gesprek willen gaan over het Groen-blauw raamwerk of mocht u vragen hebben, dan maakt het college daar graag samen met uw griffier en Presidium een passende afspraak over.

Mei: raadsledenbijeenkomst per deelgebied (Liemers, Veluwezoom, Rivierengebied) over het Vitaal Landelijk Gebied Gelderland (VLGG. Inbreng van de Groene Metropoolregio in het concept bod VLGG. Dit is gebaseerd op het Groen-blauw raamwerk. Tijdens dit gesprek kan ook het proces van de doorontwikkeling van de verstedelijkingsstrategie en het komen tot een regioarrangement en het NOVEX ontwikkelperspectief.

12 mei: Op 12 mei worden raadsleden via een bustour door regio geïnformeerd over de doorontwikkeling van de verstedelijkingsstrategie en de bouwstenen hierbinnen.

16 mei: Informerend inhoudelijk webinar over het regioarrangement. Webinar is primair bedoeld voor wethouders. Raads- en commissieleden zijn tevens uitgenodigd. Het webinar wordt opgenomen en is terug te kijken.

6 oktober: Raadsontmoeting najaar 2023. Tijdens de raadsontmoeting kan aandacht worden besteed aan de doorontwikkeling Verstedelijkingsstrategie naar het NOVEX ontwikkelperspectief. Ruimtelijke puzzel van de regio: kansen en keuzes.

september – oktober: Het regioarrangement ligt ter besluitvorming voor aan de gemeenteraden. De provincie consulteert colleges van B&W over het concept-bod VLGG.

1 november: Besluitvorming regioarrangement en VLGG afgerond.

We nemen aan u hiermee voorlopig voldoende geïnformeerd te hebben. Voor vragen kunt u zich via de regulier weg via uw griffier bij ons melden.

Het college van burgemeester en wethouders,

Bas Pelgrum,
gemeentesecretaris

Ester Weststeijn,
burgemeester

Aan de leden

Datum
19 april 2023
Ons kenmerk
U202300293
Lbr. 23/013
Telefoon
070 373 83 93
Bijlage(n)
-

Onderwerp
Vraag voor 28 april uitvoeringsmiddelen energietransitie aan

Geachte leden van college en gemeenteraad,

Gemeenten hebben bij de uitvoering van het Klimaatakkoord de randvoorwaarden gesteld dat dit voor inwoners en gemeenten uitvoerbaar, haalbaar en betaalbaar moet zijn. De VNG zet zich daarom hard in om deze randvoorwaarden ingevuld te krijgen.

Uitvoeringsmiddelen klimaat en energie voor gemeenten
Voor wat betreft de betaalbaarheid voor gemeenten is op 3 april 2023 de *Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid* (CDOKE) opengesteld. Met deze regeling ontvangen gemeenten uitvoeringsmiddelen voor het klimaat- en energiebeleid voor de periode 2023-2025.

Aanvragen voor 28 april 17.00 uur
Om deze uitvoeringsmiddelen te ontvangen **moet** uw gemeente **uiterlijk 28 april 2023 17.00 uur** een aanvraag indienen via de website van de RVO: https://www.rvo.nl/subsidies-financiering/cdoke.

Op moment van dit schrijven heeft ongeveer 40% van de gemeenten nog geen aanvraag ingediend. Als u niet tijdig een aanvraag indient, ontvangt u geen middelen voor de periode 2023-2025.

E-herkenning niveau 3 nodig
De aanvraag zelf kost niet veel tijd (zie hieronder), wel heeft u hiervoor minimaal eHerkenning niveau 3 met machtiging RVO-diensten op niveau eH3 nodig. Als u nog geen eHerkenning heeft, kunt u dit aanvragen op de website van eHerkenning: https://www.eherkenning.nl/nl.

Let op: Het regelen hiervan kan een aantal dagen duren! Begin dus op tijd met uw aanvraag.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

Benodigde gegevens
Concreet moet uw gemeente bij de aanvraag het volgende invullen:

- De naam en bankgegevens van uw gemeente
- De contactgegevens van de contactpersoon bij uw gemeente
- De datum van de aanvraag

Er zijn nog geen extra gegevens, bijlages of toelichtingen nodig. Deze levert u elk jaar in bij de verantwoording. Meer informatie hierover staat ook op de site van RVO.

Vragen?

Antwoorden op veelgestelde vragen over de regeling zijn terug te vinden op het VNG-Forum: https://forum.vng.nl/do/note?id=4117220-6e6f7465

Voor vragen over de inhoud van deze brief kunt u contact opnemen met Steven Horsting via steven.horsting@vng.nl.

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr L.K. Geluk
Algemeen directeur

Besluitenlijst 1.2 Raadsvergadering

Datum	28-03-2023
Tijd	20:35 - 21:20
Locatie	Raadszaal
Voorzitter	E. Weststeijn
Aanwezigen	Mevrouw Weststeijn (Voorzitter/burgemeester) Mevrouw Jansen en de heren Blokland, De Jonge en Van Gorkum (R74), de heren Jansen en Van den Akker (PAK), mevrouw Hupkes en de heer Diepenbroek (BGR) mevrouw Van der Pas en de heer Warmerdam (wethouders) en de heer Schaap (griffier).
Afwezigen	De heer Van Ooik (PAK).
Toelichting	Openbare raadsvergadering in de raadszaal van het gemeentehuis. De vergadering is terug te zien via de website van de gemeente: www.rozendaal.nl Insprekersbijdragen zijn eveneens openbaar en terug te zien via de website.

1 Opening en spreekrecht

De voorzitter opent de vergadering en meldt dat er bericht van verhindering is ontvangen van de heer Van Ooik.

2 Vastellen agenda

Besloten wordt om agendapunt 7, Rechtmatigheidsverantwoording boekjaar 2023 en volgende, van de agenda af te halen. Voor het overige wordt de agenda overeenkomstig het voorstel vastgesteld.

3 Ingekomen stukken, terugkoppeling uit gemeenschappelijke regelingen en overige mededelingen

Ingekomen stukken:

Er zijn geen opmerkingen over de ingekomen stukken.

Terugkoppeling uit Gemeenschappelijke regelingen en overige mededelingen:

Mevrouw Hupkes en de heer Van den Akker over de agendacommissie van de Groene Metropoolregio, respectievelijk over de regionale avond over de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

4 Voortgang opvang Oekraïnse vluchtelingen

Burgemeester Weststeijn geeft een update over voortgang met betrekking tot de opvang van Oekraïnse vluchtelingen.

5 **Besluitenlijst van de raadsvergadering van 14 februari 2023 en van de raadsvergadering van 28 februari 2023**

De besluitenlijst van de raadsvergadering van 14 februari 2023 en de besluitenlijst van de raadsvergadering van 28 februari 2023 worden overeenkomstig de voorliggende concepten vastgesteld.

6 **Lijst van Moties en toezeggingen (MOT-lijst)**

Burgemeester Weststeijn zegt toe de status van de toezegging, over de Besluitvorming in de Groene Metropoolregio, bij te zullen werken.

7 **Rechtmatigheidsverantwoording boekjaar 2023 en volgend**

Bij het vaststellen van de agenda is besloten dit voorstel van de agenda af te halen.

8 **Fietspadenplan**

Unaniem (8-0) is besloten om:

1. Kennis te nemen van het voorliggende fietspadenplan voor onderhoud en renovatie van de fietspaden buitengebied Rozendaal;
2. In te stemmen met een nieuw afwegingsmoment op zijn vroegst in 2025;
3. In te stemmen met het definitief beschikbaar stellen van € 5.000,-- per jaar extra budget voor het intensievere onderhoud aan de asfalt-fietspaden, zoals voor 2022.

9 **Rondvraag**

De heer Van den Akker over de deelauto uit het coalitieakkoord.

10 **Sluiting**

De voorzitter sluit de vergadering.

Lijst van Moties en Toezeggingen (MOT) gemeenteraad Rozendaal (versie 18 April 2023)

In de MOT-lijst worden naast de toezeggingen gedaan in de raads- en commissievergadering, ook de aanvaarde raadsmoties meegenomen

Moties

Datum indiening	Raad	Onderwerp	Strekking motie	Portefeuillehouder	Status/voortgang	Planning afhandeling

Toezeggingen

Datum indiening	Raad/ commissie	Onderwerp	Toezegging	Portefeuillehouder	Status/voortgang	Planning afhandeling
31-5-2022	Raad	Groenvisie	Om in 2023 te komen met een ge-update versie van de groenvisie aangaande de in de commissie besproken onderwerpen.	Warmerdam	Een voorstel ter aanscherping van de groenvisie is gepland voor de raadsvergadering van 4 juli 2023	4 juli 2023
12-7-2022	Raad	Zonnewand langs de A-12	Mogelijkheden bezien of een zonnewand achter de Del kan worden meegenomen in de gesprekken met Rijkswaterstaat, Arnhem en Rheden over het gedeelte langs de berg Heideweg.	Warmerdam	Gesprekken met de betrokken partijen lopen. De eerste reactie van de provincie en Rijkswaterstaat was dat een zonnelint van Waterberg tot Velperbroek als niet haalbaar wordt beschouwd. Dat was niet de vraag. Samen met Rheden gaan wij verkennen of een kleinschaliger aanpak haalbaar is.	2023
27-9-2022	Commissie	GMR: Looptijd regionale agenda	Om in het AB mee te nemen dat de voorkeur van de raad van Rozendaal ten aanzien van de looptijd van de regionale agenda op dit moment, ook voor de toekomst, uitgaat naar een periode van twee in plaats van vier jaar.	Weststeijn	Bij gelegenheid, maar in ieder geval in de aanloop naar de volgende regionale agenda/het eerstvolgende actualiseringsmoment, zal de portefeuillehouder dit in het AB vermelden.	3e kwartaal 2023
1-11-22	Raad	Verduurzaming van de gemeentelijke gebouwen (het gemeentehuis)	Om, zodra het advies van de provincie is ontvangen met een concreet plan te komen.	Warmerdam	Een voorstel betreffende de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed is voorzien voor de raad van 26september 2023.	26-9-2023

Datum indiening	Raad/ commissie	Onderwerp	Toezegging	Portefeuillehouder	Status/voortgang	Planning afhandeling
13-12-22	Commissie	Uitwerking nadere regels, voortvloeiend uit de WMO-verordening	Om de mogelijkheden om aan te sluiten op een gezamenlijke raads-informatiebijeenkomst voor Rheden en Rozendaal over de nadere regels, voortvloeiend uit de WMO-verordening mee te nemen in de gesprekken met Rheden over het Sociaal Domein.	Van der Pas	Het vaststellen van nadere regels is een bevoegdheid van het college, hierover wordt geen aparte raadsbijeenkomst gehouden. Wel kan dit onderwerp worden meegenomen in een bredere raadsbijeenkomst over het sociaal domein. Raadsleden van Rozendaal kunnen altijd raadsvergaderingen van gemeente Rheden bijwonen, deze zijn openbaar. In de toekomst kan er sprake zijn van onderwerpen waarover portefeuillehouders van beide gemeenten samen besluiten een gezamenlijke informatieve bijeenkomst te houden. Op dit moment is dit nog niet aan de orde.	16-5-2023
13-12-22	Commissie	Klachten over de Dienstverlening door Incluzio	Om bij de collega wethouder van Rheden na te gaan of er ook klachten van inwoners van Rozendaal over Incluzio zijn.	Van der Pas	Er zijn bij Incluzio noch bij de gemeente Rheden klachten van Rozendalers binnengekomen over Incluzio. *Voorstel: van de lijst afvoeren*	16-5-2023
14-02-2023	Raad	Terugkoppeling uit gemeenschappelijke regelingen: Groene Metropoolregio	Om de suggestie over het opknippen van de besluitvorming, over de verordenende bevoegdheid, in simpele en verdergaande besluiten, mee te nemen	Weststeijn		

Datum indiening	Raad/ commissie	Onderwerp	Toezegging	Portefeuillehouder	Status/voortgang	Planning afhandeling
			in het AB			
28-03-23	Commissie	De slechte staat van het wegdek op het Rhedense gedeelte van het in het Fietspadenplan opgenomen traject	Om de raad te informeren als er nadere informatie is over het overleg met Rheden hierover.	Warmerdam	De vraag is uitgezet bij de gemeente Rheden	16-5-23
28-03-23	Commissie	De evaluatie van de verkeersmaatregelen op de Kerklaan.	Om daar in de eerstvolgende vergadering of in een raadsinformatiebrief op terug te komen.	Warmerdam	Het college komt hier in een raadsinformatiebrief op terug.	16-5-23
28-03-23	Commissie	Vervanging defecte Gemeentelijke afvalcontainers	Om na te gaan hoe het zit met de vervanging van defecte containers en voor wiens rekening dat komt.	Warmerdam	Een publicatie hierover is inmiddels verschenen in -In de Roos-. *Voorstel: van de lijst afvoeren.*	16-5-2023
28-03-23	Commissie	Voorstel over de Rechtmatigheids-verantwoording	Om met een nadere planning voor de behandeling van dit voorstel te komen.	Warmerdam	Een nieuwe behandeling van het voorstel is gepland voor de raadsvergadering van 16 mei 2023 *Voorstel: van de lijst afvoeren.*	16--2023
28-03-23	Commissie	Het Koersdocument Sociaal Domein van de gemeente Rheden	Om na te gaan of en zo ja, op welke wijze, Rozendaal hierbij betrokken kan worden.	Van der Pas		Mei 2023
28-03-23	Commissie	Over het moment van evalueren van subsidies (tussen het toekennen en de vaststelling).	Om hier op terug te komen als blijkt dat de ter vergadering verstrekte informatie niet juist blijkt.	Van der Pas	De criteria uit de Subsidieregeling Sociaal Domein vormen een beoordelingskader vooraf. Omdat veel welzijnssubsidies jaar na jaar zonder tussentijdse evaluatie worden verstrekt, worden ze dit jaar	16-05-23

Datum indiening	Raad/ commissie	Onderwerp	Toezegging	Portefeuillehouder	Status/voortgang	Planning afhandeling
					tegen het licht gehouden. Deze evaluatie kan gevolgen hebben voor nieuwe aanvragen. Het subsidiekader, voor subsidies tot € 5.000, is t/m 2026 vastgesteld als handreiking naar de organisaties en om de uitvoering voor de gemeente te vereenvoudigen (besparing uitvoeringskosten). Omdat het om relatief kleine bedragen gaat, worden vrijwel alle welzijnssubsidies in één keer, dus tegelijkertijd, verleend en vastgesteld. *Voorstel: Van de lijst afvoeren.*	

Nota bene: De in rood aangegeven **status/voortgang c.q. planning afhandeling** is gewijzigd ten opzichte van het in de voorgaande raadsvergadering overgelegde overzicht.

Raadsvoorstel

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp
Benoemen commissie van onderzoek geloofsbrieven, beslissing tijdelijke toelating als raadslid

Adviseur	: K. Schaap	**Datum voorstel**	: 9 mei 2023
Programma	: 0, Bestuur en organisatie	**Datum Raad**	: 16 mei 2023
Portefeuillehouder	: Voorzitter van de Raad	**Openbaar**	: Ja

---

Aan de Raad

Aanleiding
De heer Van Ooik heeft op 24 april 2023 verzocht om hem, in verband met ziekte, tijdelijk ontslag te verlen als lid van de raad van Rozendaal. Overeenkomstig artikel X11 van de Kieswet heb ik dat verzoek ingewilligd met ingang van 8 mei 2023. Op grond van artikel X10 van de Kieswet herleeft dit raadslidmaatschap van rechtswege met ingang van de dag waarop zestien weken zijn verstreken sinds de dag van ingang van het tijdelijk ontslag (derhalve op 28 augustus 2023).
Gelet op het bovenstaande moet tijdelijk in de vacature van een raadslid namens het Progressief Akkoord (PAK) worden voorzien.

Gevraagde beslissing
1. Mevrouw Hupkes, de heer Jansen en de heer Blokland, benoemen als lid van de commissie van onderzoek van de geloofsbrieven;
2. Toe te laten als raadslid als tijdelijke vervanger van de heer Van Ooik:
   de heer I.J. Breeuwsma.

Argumenten
Als tijdelijke vervanger in de raad namens het PAK is benoemd: de heer I.J. Breeuwsma.
Voordat over de toelating kan worden beslist, dienen de geloofsbrieven van de benoemd verklaarde onderzocht te worden.
Het onderzoek geschiedt op grond van het Reglement van orde door een commissie bestaande uit drie raadsleden. Voorgesteld wordt om mevrouw Hupkes, de heer Jansen en de heer Blokland te benoemen als lid van de commissie van onderzoek van de geloofsbrieven.
De commissie brengt schriftelijk verslag uit aan de raad en leest dit voor in de raadsvergadering. Daarna wordt beslist over de toelating.

Nadat er over zijn toelating is beslist zal de heer Breeuwsma in dezelfde raadsvergadering worden geïnstalleerd en zal hij de verklaring en belofte afleggen.

De voorzitter van de raad
Ester Weststeijn

Raadsbesluit

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp
Instellen commissie van onderzoek geloofsbrieven van een nieuw benoemd raadslid

---

De raad van de gemeente Rozendaal, gelezen het voorstel van de voorzitter van de raad van 9 mei 2023, gelet op artikel 4 van het Reglement van orde,

Besluit:

Mevrouw Hupkes, de heer Jansen en de heer Blokland aanwijzen als lid van de commissie van onderzoek van de geloofsbrieven van het nieuw benoemde raadslid.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de gemeenteraad van Rozendaal 16 mei 2023

Klaas Schaap,
griffier

Ester Weststeijn,
burgemeester

Raadsbesluit

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp
TOELATING LID VAN DE RAAD

---

de raad van de gemeente Rozendaal,

gehoord: Het rapport van de commissie betreffende de geloofsbrieven van Breeuwsma, I.J., op 16 mei 2023 tot lid van de raad van de gemeente Rozendaal benoemd verklaard;

overwegende: dat deze commissie de stukken heeft onderzocht en in orde bevonden;

gelet op: artikel V 4 en V 12 van de Kieswet;

besluit: toe te laten als lid van de raad van de gemeente Rozendaal:

I.J. Breeuwsma, Schelmseweg 1, 6891 AR Rozendaal

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van: 16 mei 2023.

Klaas Schaap,
griffier

Ester Weststeijn,
voorzitter

RAPPORT RAADSCOMMISSIE ONDERZOEK GELOOFSBRIEVEN:

Aan de raad van de gemeente Rozendaal,

De commissie uit de raad van de gemeente Rozendaal in wier handen werden gesteld de geloofsbrieven en verdere bij de Kieswet gevorderde stukken, ingezonden door Breeuwsma, I.J., op 16 mei 2023 benoemd tot lid van de gemeenteraad van Rozendaal, rapporteert de raad van Rozendaal, dat zij bovengenoemde bescheiden heeft onderzocht en in orde bevonden.

Gebleken is dat de benoemde aan alle in de Gemeentewet gestelde eisen voldoet.

De commissie adviseert tot zijn toelating als lid van de raad van de gemeente Rozendaal.

Plaats: Rozendaal

Datum: 16-05-2023

De commissie voornoemd:

Mw. E.J.G. Hupkes

De heer A.G. Blokland

De heer W.P. Jansen

DE VERKLARING EN BELOFTE

"Ik verklaar dat ik, om tot lid van de raad benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.

Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.

Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van de raad naar eer en geweten zal vervullen.

Dat verklaar en beloof ik!

Raadsvoorstel

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp
Rechtmatigheidsverantwoording boekjaar 2023 e.v.

Adviseur	: Diana Blagdan	**Datum B&W**	: 25 april 2023
Programma	: -	**Datum Raad**	: 16 mei 2023
Portefeuillehouder	: S. Warmerdam	**Openbaar**	: Ja

Aan de Raad

Aanleiding
Met ingang van het boekjaar 2023 is de rechtmatigheidsverantwoording door het college ingevoerd. Hiervoor moeten verschillende verordening aangepast worden. In de voorgaande jaren stelde het college het normen- en toetsingskader vast. Vanaf 2023 ligt de bevoegdheid voor het normenkader bij de raad en de bevoegdheid voor het toetsingskader bij het college. Het geactualiseerde normenkader 2023 wordt u hierbij ter vaststelling aangeboden.

Intrekking raadsvoorstel 28 maart 2023
De hieronder genoemde en bijgevoegde stukken stonden voor 28 maart 2023 op de agenda van de raad. In aanloop naar de raadsbehandeling zijn er vanuit de raad signalen afgegeven over mogelijke onvolkomenheden. Het college heeft hierop n de raad verzocht om de stukken van de agenda af te halen. Hierbij speelde ook mee dat er geen specifieke tijdsdruk was voor de vaststelling van de stukken. Na het besluit van de raad om de stukken niet te behandelen, is er ambtelijk nader uitzoekwerk verricht. Bij alle verordeningen, behalve het Treasurystatuut, heeft dit geleid tot tekstuele aanpassingen van beperkte aard. Bij het Treasurystatuut zijn de aanpassingen van substantielere aard. Daarvoor is een was-wordt lijst toegevoegd. Het onderdeel bevoegdhedenmatrix van het Treasurystatuut is niet gewijzigd. De vaststelling van de bevoegdhedenstructuur (ook volgens de handreiking Treasury 2015 van het ministerie van BZK) is een collegebevoegdheid.

Gevraagde beslissing
1. De Financiële verordening (art. 212 GW) vaststellen
2. De Controleverordeninng (art. 213 GW) vaststellen
3. Controleprotocol 2023 vaststellen
4. De Verordening controlecommissie 2023 vaststellen
5. Het Treaurystatuut Rozendaal 2023 vaststellen
6. Het Normenkader 2023 vaststellen
7. Kennis te nemen van de bijlage rechtmatigheidsverantwoording

Wat willen we bereiken?
Doelstelling is om de jaarrekening in overeenstemming met daarvoor geldende normen (waaronder Besluit accountantscontrole decentrale overheden BADO) te controleren op rechtmatigheid van de besteedde middelen.
Argumenten

1. De gemeente Rozendaal moet voldoen aan de wettelijke kaders.
2. De gemeente Rozendaal wil grip hebben op de processen binnen onze gemeente

Kanttekeningen
Geen

Wat gaan we daarvoor doen?
De aangepaste verordening vormen de basis voor een intern controleplan. Met de werkzaamheden die uitgevoerd worden vanuit dit plan is het college in staat om een onderbouwde uitspraak te doen over de rechtmatigheid van de gemeente Rozendaal.

a) Planning
Deze verordening gaan te terugwerkende kracht in per 1 januari 2023.

b) Evaluatie
N.v.t.

c) Participatie en communicatie
De aangepaste verordeningen worden gepubliceerd op de daarvoor beschikbare fora.

d) Publicatie verplicht?
Via DROP zullen deze verordeningen worden gepubliceerd.

Wat mag het kosten?
N.v.t.

Het college van burgemeester en wethouders,

Bas Pelgrum, gemeentesecretaris	Ester Weststeijn, burgemeester

Bijlage(n)
1. Raadinformatiebrief rechtmatigheidsverantwoording
2. Financiële verordening (art. 212 GW)
3. Controleverordeninng (art. 213 GW)
4. Controleprotocol
5. Verordening controlecommissie 2023
6. Treaurystatuut
7. Normenkader 2023

De raad van de gemeente Rozendaal, gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 18 april 2023

Besluit:

vast te stellen de navolgende:

Financiële verordening 2023 gemeente Rozendaal

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Begripsbepaling
In deze verordening wordt verstaan onder:

- administratie: het systematisch verzamelen, vastleggen, verwerken en verstrekken van informatie ten behoeve van het besturen, functioneren en beheersen van de gemeentelijke organisatie en de verantwoording die daarover moet worden afgelegd;
- afdeling: iedere organisatorische eenheid binnen de gemeentelijke organisatie met een eigen rechtstreekse verantwoordelijkheid aan het college;-
- inkomsten: totaal van de baten voor toevoegingen en onttrekkingen van reserves;-
- netto schuld per inwoner: bruto schuld minus de omvang van de geldelijke bezittingen gedeeld door het aantal inwoners op 31 december van het begrotingsjaar. Onder bruto schuld wordt verstaan het totaal van langlopende leningen, kortlopende schulden, crediteurenvorderingen en overlopende passiva. Onder geldelijke bezittingen wordt verstaan het totaal van leningen aan deelnemingen, leningen aan overige verbonden partijen, leningen aan derden, langlopende uitzettingen, kortlopende uitzettingen, debiteurenvorderingen, liquide middelen en overlopende activa;
- onbenutte belastingcapaciteit onroerende zaakbelasting: verschil tussen de opbrengst onroerende zaakbelasting bij de tarieven die minimaal nodig zijn voor toegang tot de procedure van artikel 12 van de Financiële-verhoudingswet en de (geraamde) opbrengst onroerende zaakbelasting;
- overheidsbedrijf: onderneming met privaatrechtelijke rechtspersoonlijkheid, niet zijnde een personenvennootschap met rechtspersoonlijkheid, waarin de gemeente, al dan niet tezamen met een of meer andere publiekrechtelijke rechtspersonen, in staat is het beleid te bepalen of een onderneming in de vorm van een personenvennootschap, waarin een publiekrechtelijke rechtspersoon deelneemt.
- rechtmatigheidsverantwoording: de rapportage van burgemeester en wethouders bij jaarrekening waarbij aangegeven wordt in welke mate de totstandkoming van de financiële beheershandelingen en de vastlegging daarvan overeenstemmen met de relevante wet- en regelgeving.

Hoofdstuk 2. Begroting en verantwoording

Artikel 2. Programma-indeling

1. De raad stelt met het vaststellen van de begroting tevens de programma-indeling vast.
2. De raad stelt bij het vaststellen van de begroting op voorstel van het college de taakvelden per programma vast.
3. De raad stelt op voorstel van het college per programma beleidsindicatoren vast, waaronder in ieder geval de verplichte beleidsindicatoren, bedoeld in artikel 25, tweede lid, onder a, van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.
4. De raad stelt bij het vaststellen van de begroting vast over welke onderwerpen hij in extra paragrafen naast de verplichte paragrafen van de begroting en de jaarstukken kaders wil stellen en wil worden geïnformeerd.

Artikel 3. Inrichting begroting en jaarstukken

1. Bij de begroting en de jaarstukken worden onder elk van de programma's de baten en lasten van de voorgeschreven taakvelden weergegeven, zoals deze in de IV3-voorschriften zijn opgenomen.
2. Bij de uiteenzetting van de financiële positie in de begroting wordt van de nieuwe investeringen per investering het benodigde investeringskrediet weergegeven en wordt van de lopende investeringen het geautoriseerde investeringskrediet en de raming van de uitputting van het investeringskrediet in het lopende boekjaar weergegeven.
3. In de jaarrekening wordt van de investeringen de uitputting van de geautoriseerde investeringskredieten en de actuele raming van de totale uitgaven en inkomsten weergegeven.

Artikel 4. Kaders begroting

Het college biedt voor 15 juli aan de raad de Kadernota aan met een voorstel voor het beleid en de financiële kaders van de op te stellen begroting voor het volgende begrotingsjaar en de meerjarenraming (uitgangspunten).

Artikel 5. Autorisatie begroting en investeringskredieten

1. De raad autoriseert met het vaststellen van de begroting de baten en de lasten per programma.
2. Bij de begrotingsbehandeling geeft de raad aan van welke investeringen hij op een later tijdstip een apart voorstel voor autorisatie van het investeringskrediet wil ontvangen. De overige nieuwe investeringen worden bij de begrotingsbehandeling met het vaststellen van de financiële positie geautoriseerd.
3. Voor een investering waarvan het investeringskrediet niet met het vaststellen van de begroting is geautoriseerd, legt het college voorafgaand aan het aangaan van verplichtingen een investeringsvoorstel met een voorstel voor het vaststellen van een investeringskrediet aan de raad voor.
4. Het college besluit niet over:
    a. voor zover niet begroot de aan- en verkoop van goederen, werken en diensten groter dan € 10.000;
    b. het verstrekken van leningen, waarborgen en garanties, het verstrekken van kapitaal aan instellingen en ondernemingen, anders dan volgens het bepaalde in het Treasurystatuut;

Artikel 6. Informatieplicht

1. Het college informeert de raad, zo spoedig mogelijk, als ze verwacht dat:
    a. de lasten van een programma de geautoriseerde lasten dreigen te overschrijden,
    b. de investeringsuitgaven van een investeringskrediet het geautoriseerde investeringskrediet dreigen te overschrijden, of
    c. de baten van een taakveld of een prioriteit de geautoriseerde baten dreigen te onderschrijden,
2. Het college informeert de raad daarnaast door middel van tussentijdse rapportages over de realisatie van de begroting in ieder geval middels de volgende tussenrapportages:
    a. een halfjaarbericht (in combinatie met jaarrekening en kadernota in de laatste raadsvergadering voor het zomerreces);
    b. een eindejaarsbericht (in de laatste raadsvergadering van het jaar).

Artikel 7. Tussentijdse rapportage

1. De onder artikel 6 bedoelde tussenrapportages bevatten:
    a. de afwijkingen > € 5.000 ten opzichte van de begrote baten en lasten per programma;
    b. de afwijking ten opzichte van de begrote toevoegingen en onttrekkingen aan reserves;
    c. het resultaat, volgend uit de onderdelen a, en b;
    d. Eventuele – vast te stellen – voorstellen tot wijziging van de begroting.
2. Bij de behandeling van de tussenrapportages in de raad bedoeld in artikel 6, lid 1, doet het college voorstellen voor het wijzigen van de geautoriseerde baten en lasten, het wijzigen van de geautoriseerde investeringskredieten en het bijstellen van het beleid. In geval van investeringen met een meerjarig karakter doet het college indien nodig ook bij iedere begroting op grond van geactualiseerde ramingen voorstellen voor het wijzigen van de geautoriseerde investeringskredieten.

Artikel 8. EMU-saldo

Wanneer het Rijk de gemeente bericht dat alle gemeenten samen het collectieve aandeel van gemeenten in het EMU-tekort, bedoeld in artikel 3, zesde lid, van de Wet houdbare overheidsfinanciën, hebben overschreden, informeert het college de raad of een aanpassing van de begroting nodig is. Als het college een aanpassing nodig acht, doet het college een voorstel voor het wijzigen van de begroting.

Artikel 9. Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Overwegende dat de verplichtingen die voortvloeien uit meerjarige contracten deel uitmaken van de lasten in de meerjarenbegroting en de balans een overzicht van alle activa en passiva bevat, neemt het college onder de niet uit de balans blijkende verplichtingen, verplichtingen op die niet op één of andere wijze uit de meerjarenbegroting dan wel balans blijken met een belang groter dan € 10.000.

Artikel 10. Budgetoverheveling

Budgetten die in enig jaar niet besteed zijn maar waarvan het wenselijk is dat de bijbehorende activiteiten alsnog worden uitgevoerd mogen door het college in het volgende begrotingsjaar worden besteed mits deze passen in het afgesproken beleid met de raad. Deze budgetten worden door het college specifiek tot uitdrukking gebracht bij de bestemming van het rekeningresultaat van het betreffende jaar waarop het budget betrekking heeft.

Hoofdstuk 3. Rechtmatigheidsverantwoording

Artikel 11. Verantwoordings- en rapportagegrens rechtmatigheidsverantwoording

1. In de rechtmatigheidsverantwoording bij de jaarrekening rapporteert het college aan de raad over afwijkingen met een verantwoordingsgrens van 3% van de totale lasten van de gemeente, inclusief de dotaties aan de reserves.
2. In de paragraaf bedrijfsvoering worden de geconstateerde afwijkingen (fouten of onduidelijkheden) die in de in lid 1 genoemde rechtmatigheidsverantwoording moeten worden opgenomen nader toegelicht.

Hoofdstuk 4. Financieel beleid

Artikel 12. Waardering en afschrijving vaste activa

1. Immateriële en materiële vaste activa worden afgeschreven volgens de methodiek en de termijnen zoals vermeld in de bijlage afschrijvingsbeleid bij deze verordening, in het eerste jaar na ingebruikname van het betreffende activum.
2. Kosten voor het afsluiten van geldleningen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.
3. Een saldo voor agio of disagio wordt lineair in 10 jaar afgeschreven.

Artikel 13. Voorziening voor oninbare vorderingen

1. Voorstel: Op voorstel van college kan de raad voorzieningen treffen ter dekking van geïdentificeerde risico's.
2. Voor openstaande vorderingen wordt een voorziening wegens oninbaarheid gevormd op basis van een individuele beoordeling op inbaarheid van de openstaande vorderingen, wanneer het dubieze karakter hiervan in totaal groter is dan € 35.000.

Artikel 14. Reserves en voorzieningen

1. In de begroting en de jaarrekening vindt geen toerekening van rente over de reserves en voorzieningen aan de taakvelden plaats.
2. De vorming, opheffing en besteding van reserves en voorzieningen vindt bij voorkeur bij begroting(swijziging) en jaarrekening plaats.
3. Bij een voorstel voor de instelling van een bestemmingsreserve voor een investeringsvoornemen wordt minimaal aangegeven:
   a. het specifieke doel van de reserve;
   b. de voeding van de reserve.

   Het college informeert de raad bij de tussenrapportages en jaarrekening over de uitputting van bij begroting vastgestelde voorzieningen en reserves.

Artikel 15. Kostprijsberekening

Voor het bepalen van de geraamde kostprijs van rechten en heffingen waarmee kosten in rekening worden gebracht, en van goederen, werken en diensten die worden geleverd aan overheidsbedrijven en derden, wordt een extracomptabel stelsel van kostentoerekening gehanteerd. Bij deze kostentoerekening worden, voor zover van toepassing, de volgende kosten en opbrengsten betrokken:

a. De directe kosten (feitelijke uitgaven + gemiddelde urenbesteding over de afgelopen 5 jaar);
b. De overheadkosten (conform percentage beleidsindicator begroting);
c. Mutaties op reserves en voorzieningen;
d. Afschrijvingslasten;
e. Btw;

f. Gederfde inkomsten wegens kwijtschelding;

Artikel 16. Prijzen economische activiteiten

1. Voor de levering van goederen, diensten of werken door de gemeente aan overheidsbedrijven en derden waarbij de gemeente in concurrentie met marktpartijen treedt, wordt ten minste de geraamde integrale kostprijs in rekening gebracht. Bij afwijking vanwege een publiek belang doet het college vooraf voor elk van deze activiteiten afzonderlijk een voorstel voor een raadsbesluit, waarin het publiek belang van de levering van de desbetreffende goederen, diensten of werken wordt gemotiveerd.
2. Bij het verstrekken van leningen of garanties door de gemeente aan overheidsbedrijven en derden worden ten minste de geraamde integrale kosten in rekening gebracht. Bij afwijking vanwege een publiek belang doet het college vooraf een voorstel voor een raadsbesluit, waarin het publiek belang van de lening of de garantie wordt gemotiveerd.
3. Bij het verstrekken van kapitaal door de gemeente aan overheidsbedrijven en derden gaat het college uit van een vergoeding van ten minste de geraamde integrale kosten van de verstrekte middelen. Bij afwijking vanwege een publiek belang doet het college vooraf een voorstel voor een raadsbesluit, waarin het publiek belang van de kapitaalverstrekking wordt gemotiveerd.
4. Raadsbesluiten met de motivering van het publiek belang als bedoeld in de vorige leden zijn niet nodig als minder dan de integrale kostprijs in rekening wordt gebracht en sprake is van:
   a. leveringen van goederen, diensten of werken en het verstrekken van leningen, garanties en kapitaal aan andere overheden voor zover deze leveringen en verstrekkingen zijn bedoeld voor de uitoefening van de publieke taak door die andere overheid;
   b. een bevoordeling van activiteiten in het kader van een bij wet opgedragen publiekrechtelijke taak;
   c. een bevoordeling van activiteiten in het kader van een toegekend bijzonder of uitsluitend recht waarvoor prijsvoorschriften gelden;
   d. een bevoordeling van sociale werkplaatsen;
   e. een bevoordeling van onderwijsinstellingen;
   f. een bevoordeling van publieke media-instellingen; en
   g. een bevoordeling die valt onder de reikwijdte van de staatssteunregels van het Werkingsverdrag van de Europese Unie en daarmee verenigbaar is.

Artikel 17. Vaststelling hoogte belastingen, rechten, heffingen en prijzen

Het college doet de raad jaarlijks een voorstel voor de hoogte van de gemeentelijke tarieven voor de belastingen, de rioolheffingen, de afvalstoffenheffing en alle in de legestabel opgenomen leges en heffingen.

Artikel 18. Financieringsfunctie

Het college neemt bij het uitzetten en het aantrekken van middelen het door de raad vastgestelde treasurystatuut in acht.

Hoofdstuk 5. Paragrafen

Artikel 19. Lokale heffingen

Bij de begroting en de jaarstukken neemt het college in de paragraaf lokale heffingen de verplichte onderdelen op grond van artikel 10 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten op.

Artikel 20. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing bij de begroting en de jaarstukken neemt het college de verplichte onderdelen op grond van artikel 11 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten op.

Artikel 21. Onderhoud kapitaalgoederen
Bij de begroting en de jaarstukken neemt het college in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen de verplichte onderdelen op grond van artikel 12 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten op.

Periodiek, in ieder geval voor riolering en voor de overige kaptitaalgoederen wanneer daar qua (financieel) belang aanleiding voor is, biedt het college geactualiseerde beheerplannen ter vaststelling door de raad aan.

Artikel 22. Financiering
In de paragraaf financiering bij de begroting en de jaarstukken neemt het college de verplichte onderdelen op grond van artikel 13 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten op.

Artikel 23. Bedrijfsvoering
In de paragraaf bedrijfsvoering bij de begroting en de jaarstukken neemt het college de verplichte onderdelen op grond van artikel 14 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten op. Daarnaast neemt het college in elk geval ook de op grond van stellige uitspraken van de commissie BBV in de kadernota rechtmatigheid verplichte onderwerpen op.

Artikel 24. Verbonden partijen
Bij de begroting en de jaarstukken neemt het college in de paragraaf verbonden partijen de verplichte onderdelen op grond van artikel 15 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten op.

Artikel 25. Grondbeleid
In de paragraaf grondbeleid bij de begroting en de jaarstukken neemt het college de verplichte onderdelen op grond van artikel van 16 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten op.

Artikel 26. Informatieveiligheid
In aanvulling op het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten neemt het college een paragraaf op waarmee verantwoording wordt afgelegd aan de raad over het informatieveiligheidsbeleid.

Hoofdstuk 6. Financiële organisatie en financieel beheer

Artikel 27. Administratie
De administratie is zodanig van opzet en werking, dat zij in ieder geval dienstbaar is voor:

a. het sturen en het beheersen van activiteiten en processen in de gemeente als geheel (concern) en in de afdelingenop de te onderscheiden organisatie- en en programma-onderdelen;

b. het verstrekken van informatie over ontwikkelingen in de omvang van de vaste activa, voorraden, vorderingen, schulden, financieel economische positie, financieel beheer en uitvoering van de begroting;
c. het verschaffen van informatie over uitputting van de toegekende budgetten en investeringskredieten en voor het maken van kostencalculaties;
d. het afleggen van verantwoording door het college aan de raad over de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en relevante wet- en regelgeving; en
e. de controle van de registratie van gegevens als zodanig en van de daaraan ontleende informatie, alsmede voor de controle op de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en relevante wet- en regelgeving.

Artikel 28. Financiële organisatie

Het college draagt zorgt voor:

a. een eenduidige indeling van de gemeentelijke organisatie en een eenduidig toewijzing van de gemeentelijke taken aan de organisatieonderdelen;
b. een adequate scheiding van taken, functies, bevoegdheden, verantwoordelijkheden;
c. de verlening van mandaten en volmachten voor het aangaan van verplichtingen ten laste van de toegekende budgetten en investeringskredieten;
d. de interne regels voor taken en bevoegdheden, de verantwoordingsrelaties en de bijbehorende informatievoorziening van de financieringsfunctie;
e. de kostenverdeelsleutels voor het eenduidig toewijzen van baten en lasten aan de taakvelden;
f. het beleid en de landelijke aanbestedingsregels voor de inkoop en de aanbesteding van goederen, werken en diensten;
g. het beleid en de interne regels voor de steunverlening en de toekenning van subsidies aan ondernemingen en instellingen; en
h. het beleid en de interne regels voor het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van gemeentelijke regelingen en eigendommen, opdat aan de eisen van rechtmatigheid, controle en verantwoording wordt voldaan.

Artikel 29. Interne controle

1. 1. Het college draagt zorg voor de jaarlijkse interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van de financiële beheershandelingen. Over afwijkingen rapporteert het college in de paragraaf bedrijfsvoering zoals beschreven in de artikel 23.
2. Het college zorgt voor de systematische controle van de registratie en de ontwikkeling van de bezittingen en het financieel vermogen van de gemeente met dien verstande dat de waardepapieren, de voorraden, de uitstaande leningen, de debiteurenvorderingen, de liquiditeiten, de opgenomen leningen, de kortlopende schulden en de vorderingen van crediteuren jaarlijks worden gecontroleerd en registergoederen en nader te bepalen bedrijfsmiddelen ten minste eenmaal in de 3 jaar. Bij afwijkingen in de registratie neemt het college maatregelen voor herstel van de tekortkomingen.

Hoofdstuk 7. Slotbepalingen

Artikel 30. Intrekken oude verordening en overgangsrecht
De financiële verordening d.d. 26 maart 2019 wordt ingetrokken, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de jaarrekening en het jaarverslag en bijbehorende stukken van het begrotingsjaar voorafgaand aan het jaar waarin deze verordening in werking treed.

Artikel 31. Inwerkingtreding en citeertitel
Deze verordening treedt in werking op de dag na de bekendmaking en werkt terug tot 1 januari 2023. Deze verordening wordt aangehaald als: Financiële verordening 2023.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de Gemeenteraad van Rozendaal d.d. 16 mei 2023,

de griffier,	de voorzitter,
K.M. Schaap	drs. E. Weststeijn-Vermaat

Bijlage afschrijvingsbeleid bij artikel 11

Afschrijvingsbeleid materiële vaste activa met economisch nut
Activa met economisch nut en een verkrijgingsprijs van minder dan € 7.500 worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Gronden en terreinen worden altijd geactiveerd.
Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven.
De volgende materiële vaste activa met economisch nut worden lineair afgeschreven in:

a. maximaal 30 jaar: rioleringen;
b. 40 jaar: nieuwbouw woonruimten en schoolgebouwen;
c. 40 jaar: nieuwbouw kantoren en bedrijfsgebouwen;
d. 25 jaar: renovatie, restauratie en aankoop woonruimten, en schoolgebouwen;
e. 25 jaar: renovatie, restauratie en aankoop kantoren en bedrijfsgebouwen;
f. 25 jaar: hekwerk, uitbreiding en paden begraafplaats
g. 15 jaar: technische installaties in bedrijfsgebouwen, zonnepanelen, rioolgemalen;
h. 10 jaar: veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen, telefooninstallaties, speeltoestellen;
i. 10 jaar: kantoormeubilair en schoolmeubilair;
j. 10 jaar: aanleg tijdelijke terreinwerken;
k. 5 jaar: zware transportmiddelen, aanhangwagens, personenauto’s en lichte motorvoertuigen;
l. 5 jaar: website
m. 5 jaar: afvalcontainers
n. 3 jaar: automatiseringsapparatuur, camerasystemen.

Afschrijvingsbeleid materiële vaste activa met maatschappelijk nut
De volgende materiële vaste activa met maatschappelijk nut worden lineair afgeschreven in:

a. maximaal 40 jaar: klinkerwegen, pleinen en rotondes;
b. maximaal 40 jaar: waterwegen, waterbergingen en walbeschoeiing;
c. maximaal 30 jaar: parken, sportvelden en groenvoorzieningen;
d. maximaal 20 jaar: geluidswallen;
e. maximaal 15 jaar: asfaltwegen, asfaltpleinen en asfaltrotondes
f. 40 jaar: lantaarnpalen openbare verlichting

g. 15 jaar: armaturen openbare verlichting;
h. 10 jaar: straatmeubilair;
i. 10 jaar: pompen en gemalen.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 6 lid 2
In artikel 5 lid 1 is, zoals gebruikelijk bij gemeenten, opgenomen dat de raad autoriseert op programmaniveau wat voor de accountant dan leidend is voor het oordeel over begrotingsrechtmatigheid. Overigns biedt het college bij de prigramma's inzicht in de onderliggende budgetten per taakveld. In artikel 6 lid 2 is opgenomen dat afwijkingen > € 5.000 op het niveau van het taakveld in de tussenrapportage worden opgenomen.

Bij de vormgeving van dit artikel is zowel gedacht aan een grensbedrag als aan een percentage om te voorkomen dat ook heel kleine afwijkingen in de rapportage moeten worden opgenomen. Uiteindelijk is gekozen voor een grensbedrag van > € 5.000 wat voor de het merendeel van de programma's werkbaar is. In verhouding is € 5.000 bij het programma Sociaal Domein relatief laag. De bedoeling is dat de raad in staat is enigszins gevoel en zicht te houden op het verloop van de budgetten door het jaar heen.

Artikel 7
Dit artikel heeft tot doel het college in staat te stellen snel te handelen in situaties waarbij het niet lukt vooraf toestemming aan de raad te vragen. Bijbehorende uitgaven tot € 10.000 worden dan achteraf alsnog ter goedkeuring voorgelegd.

Artikel 11

Rechtmatigheid is een breed begrip. De rechtmatigheidsverantwoording door het college is beperkt tot de 'financiële rechtmatigheid'. De Commissie BBV die verantwoordelijk is voor de landelijke richtlijnen voor de rechtmatigheidsverantwoording, legt in de kadernota rechtmatigheid uit wat dit precies betekent. De commissie BBV geeft aan dat de rechtmatigheidsverantwoording specifiek betrekking heeft op de volgende criteria:

- begrotingscriterium: de financiële handelingen passen binnen het kader van de geautoriseerde begroting;
- voorwaardencriterium: voorwaarden in wet- en regelgeving worden nageleefd, zoals subsidievoorwaarden;
- misbruik en oneigenlijk gebruik criterium: er vindt een toetsing op juistheid en volledigheid van gegevens die door derden zijn verstrekt plaats, met het oog op het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik.

Eerste lid
In relatie tot de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording is in het eerste lid opgenomen dat de raad bij aanvang van iedere raadsperiode vaststelt op welke wijze hij door middel van de paragraaf bedrijfsvoering van de begroting en de jaarstukken geïnformeerd wil worden over rechtmatigheid (Kadernota rechtmatigheid 2023, augustus 2021).

Tweede lid
In het tweede lid stelt de raad de verantwoordingsgrens vast, waarboven burgemeester en wethouders moeten rapporteren aan de raad (Kadernota rechtmatigheid 2023, augustus 2021). Deze

grens moet tussen 0 en 3% liggen van de totale lasten van de gemeente, inclusief de dotaties aan de reserves.

Derde lid
Het derde lid geeft aan boven welk bedrag afzonderlijke afwijkingen nader moeten worden toegelicht (rapportagegrens).

Artikel 16
Vanwege de hoge weerstandsratio en het door de jaren heen relatief lage bedrag aan dubieuze debiteuren is in dit artikel opgenomen dat er pas een afzonderlijke voorziening wegens oninbaarheid van debiteuren wordt gevormd bij een totaal aan dubieze debiteuren groter dan € 35.000 (1% van begrotingstotaal).

Artikel 26.
In artikel 14 van het BBV staat welke informatie de paragraaf bedrijfsvoering van de begroting en de jaarstukken in elk geval moet bevatten. In dit artikel is de aanvullende informatievraag van de raad voor deze paragraaf gedefinieerd. In verband met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording heeft de paragraaf bedrijfsvoering van de begroting en jaarstukken een grotere rol gekregen.
De commissie BBV doet hierover een aantal stellige uitspraken:

- Burgemeester en wethouders geven in de paragraaf bedrijfsvoering een toelichting op alle afwijkingen die in de rechtmatigheidsverantwoording zijn opgenomen en eventueel welke maatregelen worden genomen om deze afwijkingen in de toekomst te voorkomen.
- Indien de normen uit de gids proportionaliteit veelvuldig niet nageleefd worden of slecht gedocumenteerd en/of gemotiveerd zijn, dan moeten burgemeester en wethouders hierover rapporteren via de paragraaf bedrijfsvoering.
- Niet-financiële onrechtmatigheden in verband met het niet naleven van bepalingen in de Wet fido en de bijbehorende ministeriële regelingen moeten worden opgenomen en toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

Aanvullend moeten burgemeester en wethouders in de paragraaf bedrijfsvoering een nadere toelichting geven op alle afwijkingen die in de rechtmatigheidsverantwoording zijn opgenomen voor zover deze de in artikel 11 genoemde rapportagegrens overschrijden.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de gemeenteraad van Rozendaal d.d. 16 mei 2023

Klaas Schaap,	Ester Weststeijn,
griffier	burgemeester

De raad van de gemeente Rozendaal, gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 18 april 2023

Besluit:

vast te stellen de navolgende:

Vast te stellen de Controleverordening Rozendaal 2023

Artikel 1. Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

a. accountant

een door de raad benoemde:

- registeraccountant of
- accountant-administratieconsulent met een aantekening in het inschrijvingsregister als bedoeld in artikel 36, lid 3, Wet op de Accountant-Administratieconsulenten of
- organisatie waarin voor de accountantscontrole bevoegde accountants samenwerken, belast met de controle van de in artikel 197 Gemeentewet bedoelde jaarrekening.

b. accountantscontrole

de controle van de in artikel 197 Gemeentewet bedoelde jaarrekening uitgevoerd door de door de raad benoemde accountant van:

- het getrouwe beeld van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de grootte en samenstelling van het vermogen;
- het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten en balansmutaties;
- het in overeenstemming zijn van de door het college opgestelde jaarrekening met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels bedoeld in artikel 186 Gemeentewet;
- de inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie gericht op de vraag of deze een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken;
- onrechtmatigheden in de jaarrekening;

waarbij de nadere regels die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden gesteld op grond van artikel 213, lid 6, Gemeentewet, in acht worden genomen.

c. de rechtmatigheidsverantwoording

met ingang van het verslagjaar 2023 geeft het college zelf een rechtmatigheidsverantwoording af bij de jaarrekening. De stellige uitspraken van de commissie BBV in de Kadernota rechtmatigheid zijn daarbij leidend. De rechtmatigheidsverantwoording maakt deel uit van de jaarrekening zodat het huidige kwaliteitsniveau van de controle op rechtmatigheid geborgd blijft. De accountant geeft een

getrouwheidsoordeel af bij de jaarrekening, waarvan de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel uitmaakt.

d. deelverantwoording
een in opdracht van de raad ten behoeve van de verslaglegging opgestelde verantwoording van een afzonderlijke organisatie-eenheid binnen de gemeentelijke organisatie, welke verantwoording onderdeel uit maakt van de jaarrekening.

e. goedkeuringstolerantie
een tolerantie voor fouten in de jaarrekening of onzekerheden in de controle in de vorm van een percentage van de totale lasten van de gemeente (de omvangsbasis). De goedkeuringstoleranties worden door de accountant gehanteerd ten behoeve van zijn oordeelsvorming over de jaarrekening.

f. verbijzonderde interne controle
De verbijzonderde interne controle heeft als doel om namens het college, onafhankelijk van het voor de uitvoering van (financiële) processen verantwoordelijk management, vast te stellen of de interne controlemaatregelen binnen de processen zijn uitgevoerd en voldoende hebben gewerkt.

Artikel 2. Opdrachtverlening accountantscontrole

1. De accountantscontrole van de jaarrekening als bedoeld in artikel 213, lid 2, Gemeentewet, wordt opgedragen aan een door de raad te benoemen accountant. De benoeming van de accountant vindt eenmaal per raadsperiode plaats.

2. De raad stelt voordat met de accountant een overeenkomst wordt aangegaan het programma van eisen vast.
In het programma van eisen worden voor de jaarlijkse accountantscontrole opgenomen:
a. de toe te passen goedkeuringstoleranties (en afwijkende rapporteringstoleranties) bij de controle van de jaarrekening;
b. de apart te controleren deelverantwoordingen en de daarbij toe te passen goedkeuringstoleranties (en afwijkende rapporteringstoleranties);
c. de inrichtingseisen voor het verslag van bevindingen;
d. de eventueel aanvullende uit te voeren tussentijdse controles;
e. de frequentie en inrichtingseisen van de aanvullende tussentijdse rapportering.

3. De raad kan in het programma van eisen opnemen dat de raad jaarlijks voorafgaande aan de accountantscontrole, in overleg met de accountant, specifieke aandacht vraagt voor onderwerpen. Hierbij kunnen afwijkende rapporteringstoleranties afgesproken worden.

Artikel 3. Informatieverstrekking door college

1. Het college is verantwoordelijk voor de samenstelling van de jaarrekening, met de rechtmatigheidsverantwoording, conform de geldende interne en externe wet- en regelgeving en overlegt deze aan de accountant voor accountantscontrole.

2. Het college draagt er zorg voor, dat alle aan de jaarrekening ten grondslag liggende verordeningen, nota's, collegebesluiten, deelverantwoordingen, administraties, plannen, overeenkomsten, berekeningen e.d. voor de accountant ter inzage liggen en goed toegankelijk zijn.

3. Bij de jaarrekening bevestigt het college schriftelijk aan de accountant, dat alle haar bekende informatie van belang voor de oordeelsvorming van de accountant is verstrekt.

4. Het college overlegt de gecontroleerde jaarrekening samen met de accountantsverklaring en het verslag van bevindingen voor uiterlijk 1 juli aan de raad.

5. Alle informatie die na afgifte van de accountantsverklaring en voor behandeling van de jaarrekening in de raad beschikbaar komt en die van invloed is op het beeld dat de jaarrekening geeft, wordt terstond door het college aan de raad en de accountant gemeld.

6. De accountant maakt voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording door burgemeester en wethouders zo veel mogelijk gebruik van het namens burgemeester en wethouders uitgevoerde verbijzonderde interne controle.

Artikel 4. Inrichting accountantscontrole

1. De accountant bepaalt binnen het kader van de opdrachtverlening de wijze, waarop de accountantscontrole wordt ingericht, alsmede de aard en de omvang van de daarbij behorende werkzaamheden.

2. De accountant bepaalt binnen het kader van de opdrachtverlening de frequentie van de uit te voeren controles. De accountant kan de controlewerkzaamheden zonder voorafgaande kennisgeving uitvoeren.

3. Ter bevordering van een efficiënte en doeltreffende accountantscontrole vindt periodiek (afstemmings-)overleg plaats tussen de accountant en (een vertegenwoordiger uit) de raad, de portefeuillehouder financiën, de gemeentesecretaris en de senior beleidsmedewerker financiën.

Artikel 5. Toegang tot informatie

1. De accountant is bevoegd tot het opnemen van alle kassen, waardepapieren en voorraden en het inzien van alle boeken, notulen, brieven, computerbestanden en overige bescheiden waarvan hij inzage voor de accountantscontrole nodig oordeelt. Het college draagt er zorg voor, dat de accountant voor de uitvoering van zijn controlewerkzaamheden een onbelemmerde toegang heeft tot alle kantoren, magazijnen, werkplaatsen, terreinen en informatiedragers van de gemeente.

2. De accountant is bevoegd om van alle ambtenaren mondelinge en schriftelijke inlichtingen en verklaringen te verlangen die hij voor de uitvoering van zijn opdracht denkt nodig te hebben. Het college draagt er zorg voor, dat de desbetreffende ambtenaren hieraan hun medewerking verlenen.

3. Het college draagt er zorg voor, dat de ambtenaren van de gemeente zijn gehouden de accountant alle informatie te verstrekken, opdat de accountant zich een juist en volledig oordeel kan vormen over het gevoerde financiële beheer en de getrouwheid van zowel het financiële beeld

daarvan in de jaarrekening als de verantwoording van het college omtrent de rechtmatige totstandkoming van de baten en lasten.

Artikel 6. Overige controles en opdrachten

1. Het college kan de door de raad benoemde accountant opdracht geven tot het uitvoeren van specifieke werkzaamheden met betrekking tot de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid voor zover de onafhankelijkheid van de accountant daarmee niet in het geding komt. Het college informeert de raad vooraf over deze aan de accountant te verstrekken opdrachten.

2. Het college draagt de zorg voor de uitvoering van het beleid betreffende de specifieke uitkeringen volgens de eisen van rechtmatigheid van de ministeries. Het college is voor de controle van de rechtmatige besteding van specifieke uitkeringen bevoegd de opdracht te verlenen aan een andere dan de door de raad benoemde accountant, indien dit in het belang van de gemeente is.

3. Het college draagt de zorg voor de verantwoording aan derden (Belastingdienst, ABP, Sociale verzekeringsbank, e.d.) en neemt hierbij de gestelde controle-eisen in acht. Indien een deel van deze verantwoording dient te worden uitgevoerd door een accountant, is het college bevoegd hiervoor de opdracht verlenen aan een andere dan de door de raad benoemde accountant, indien dit in het belang van de gemeente is.

Artikel 7. Rapportering

1. Indien de accountant bij een accountantscontrole tot het oordeel komt dat de rechtmatigheidsverantwoording door het college niet getrouw is, dan wel afwijkingen constateert die op zichzelf leiden tot het niet afgeven van een goedkeurende controleverklaring, meldt hij deze terstond schriftelijk aan de raad en zendt een afschrift hiervan aan het college.

2. In aanvulling op het in de wet voorgeschreven verslag van bevindingen brengt de accountant over de door hem uitgevoerde (deel-)controles verslag uit over zijn bevindingen van niet van bestuurlijk belang aan de ambtenaar van wie het geldelijk beheer, de administratie en of de beheersdaden zijn gecontroleerd, de gemeentesecretaris en de senior beleidsmedewerker financiën.

3. De controleverklaring en het verslag van bevindingen worden voor verzending aan de raad door de accountant aan het college voorgelegd met de mogelijkheid voor het college om op deze stukken te reageren.

4. De accountant bespreekt voorafgaand aan de raadsbehandeling van de jaarstukken het verslag van bevindingen met (een voor dit doel door de raad ingestelde vertegenwoordiging van) de raad.

HOOFDSTUK V.SLOTBEPALINGEN

Artikel 8. Intrekken oude verordening en overgangsrecht

De controleverordening gemeente Rozendaal d.d. 30 september 2003 wordt ingetrokken, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de jaarrekening en het jaarverslag en bijbehorende stukken van het begrotingsjaar voorafgaand aan het jaar waarin deze verordening in werking treed.

Artikel 9. Inwerkingtreding en citeertitel

Deze verordening treedt in werking op de dag na de bekendmaking en werkt terug tot 1 januari 2023. Deze verordening wordt aangehaald als: Controleverordening Rozendaal 2023.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de gemeenteraad van Rozendaal d.d. 16 mei 2023

Klaas Schaap,	Ester Weststeijn,
griffier	burgemeester

De raad van de gemeente Rozendaal, gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 18 april 2023

Besluit:

vast te stellen de navolgende:

Controleprotocol 2023

Accountantscontrole en rechtmatigheidscontrole jaarrekening

1. Inleiding

1.1. Algemeen

In artikel 213 van de Gemeentewet staat dat de gemeenteraad één of meer accountants aanwijst. De door de raad aangewezen accountant moet de jaarrekening van de gemeente controleren. De accountant geeft na de controle een controleverklaring af bij de jaarrekening. Daarnaast beschrijft de accountant wat hij van de jaarrekening vindt.

De gemeenteraad heeft op 16 mei 2023 de Controleverordening Rozendaal 2023 vastgesteld, waarin de opdrachtverlening voor de accountantscontrole van de jaarrekening is geregeld. In dit controleprotocol worden nadere aanwijzingen gegeven over de accountantscontrole van de jaarrekening van de gemeente Rozendaal. Daarnaast zijn in dit controleprotocol nadere aanwijzingen opgenomen voor de rechtmatigheidsverantwoording die het college in opdracht van de raad met ingang van het boekjaar 2023 in de jaarrekening moet opnemen.

1.2. Doelstelling

In dit controleprotocol staat waaraan de accountant zich moet houden bij de accountantscontrole. Het gaat om de volgende onderwerpen:

- de normen waaraan de accountant moet voldoen;
- de percentages of bedragen die de accountant moet gebruiken voor een goedkeurende verklaring;
- vanaf welke percentages of welk bedrag moet de accountant een opmerking maken in het verslag van bevindingen.

Daarnaast bevat dit controleprotocol aanwijzingen voor de op te stellen rechtmatigheidsverantwoording door het college, waaronder de van toepassing zijnde normen en de verantwoordingsgrens.

1.3. Procedure en communicatie accountantscontrole

De gemeenteraad geeft de accountant opdracht voor het controleren van de jaarrekening. De opdracht wordt verstrekt door een raadsbesluit. Ieder jaar voor de controle van de jaarrekening spreekt de accountant met de controlecommissie. In deze bijeenkomst maken de accountant en de controlecommissie afspraken over onderwerpen waar de accountant eventueel extra op let bij de controle van de jaarrekening. De accountant houdt zich bij de controle van de jaarrekening aan dit controleprotocol en aan de wettelijke voorschriften.

De accountant bespreekt met de controlecommissie:

- het verslag van bevindingen,
- de uitkomsten van eventuele tussentijdse controles.

1.4. Rechtmatigheidsverantwoording

Met ingang van het verslagjaar 2023 wordt de verantwoordelijkheid van het college voor de rechtmatigheid benadrukt doordat het college een verantwoording over rechtmatigheid af moet gaan geven in plaats van de accountant. Het uitgangspunt van de wetgever is dat de reikwijdte van de verantwoording door het college niet wijzigt ten opzichte van de situatie waarin de accountant een oordeel gaf.

De controle van de rechtmatigheid is hiermee geen verantwoordelijkheid meer van de accountant, maar van het college zelf. Dit controleprotocol is daarom niet alleen bedoeld voor de controleopdracht van de accountant, maar ook de basis voor de af te geven rechtmatigheidsverantwoording van het college. De nadere aanwijzingen van de raad voor de rechtmatigheidsverantwoording zijn opgenomen in hoofdstuk 7.

2. Algemene uitgangspunten voor de accountantscontrole

Na de controle van de jaarrekening moet de accountant een oordeel geven over:

- de betrouwbaarheid van de baten en lasten die in de jaarrekening staan;
- de betrouwbaarheid van de bezittingen en schulden die in de jaarrekening staan;
- de betrouwbaarheid van de rechtmatigheidsverantwoording door het college die in de jaarrekening staat;
- de vraag of de baten en lasten passen binnen de begroting;
- de vraag of de wijzigingen in de bezittingen en schulden aan de wettelijke regels en de gemeentelijke verordeningen voldoen;
- de vraag of de wijziging in de bezittingen en schulden passen binnen de begroting;
- de vraag of de inrichting van het financieel beheer een betrouwbare verantwoording mogelijk maakt;
- de vraag of de financiële organisatie een betrouwbare verantwoording mogelijk maakt;
- de vraag of wat in het jaarverslag staat ook klopt met wat in de jaarrekening staat.

3. Goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de accountantscontrole

3.1. De jaarrekening

De accountant zal bij de controle van de jaarrekening niet alle documenten en alle financiële handelingen controleren. Bij de controle kijkt de accountant vooral of processen goed zijn ingericht. Goed ingerichte processen leiden tot betrouwbare en rechtmatige documenten en financiële handelingen. Voor de accountant hoeft de jaarrekening ook niet 100% te kloppen. In de jaarrekening mogen van de accountant kleine fouten staan. Ook vindt de accountant het goed dat er beperkte onzekerheden in de jaarrekening zitten. Iets is onzeker als de accountant niet kan vaststellen of het goed of fout is. Zolang de (opgetelde) fouten en (opgetelde) onzekerheden kleiner zijn dan een bepaald bedrag is de jaarrekening goed bruikbaar. De accountant zal dan een goedkeurende verklaring geven.

De gemeenteraad stelt vast hoe groot de fouten en onzekerheden in de jaarrekening mogen zijn. Dit is de goedkeuringstolerantie. De door de gemeenteraad vast te stellen goedkeuringstolerantie moet wel voldoen aan de minimumeisen van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO).

De goedkeuringstoleranties voor de jaarrekening zijn:

	Strekking controleverklaring:			
	Goedkeuren d	**Beperking**	**Oordeelonthouding**	**Afkeurend**
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	≤ 1%	1% - 3%	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	≤ 3%	3% - 10%	≥ 10%	-

De goedkeuringstoleranties zijn gelijk aan de wettelijke minimumeisen.

3.2. Specifieke uitkeringen (SiSa Bijlage)

Met ingang van het boekjaar 2006 is de gemeente op grond van wettelijk voorschrift verplicht de verantwoordingsinformatie voor een groot aantal specifieke uitkeringen op te nemen in de zogenoemde SiSa-bijlage bij de jaarrekening. Voor de accountantscontrole op deze specifieke uitkeringen zijn door het ministerie van BZK nadere aanwijzingen gegeven in de vorm van een toetsingskader en nota verwachtingen accountantscontrole. Voor de bij de specifieke uitkeringen te hanteren rapporteringstoleranties zijn in het BADO voorschriften opgenomen. Geconstateerde fouten en onzekerheden dienen op grond van dit besluit in het verslag van bevindingen te worden opgenomen, indien de navolgende rapporteringstolerantie per specifieke uitkering wordt overschreden:

- € 12.500 indien de omvangbasis kleiner of gelijk aan € 125.000 is;
- 10% indien de omvangbasis groter is dan € 125.000 en kleiner of gelijk aan € 1.000.000;
- € 125.000 indien de omvangbasis groter dan € 1.000.000 is.

3.3. WNT verantwoording

Daarnaast dient de accountant voor de controle van de WNT-verantwoording een lagere materialiteit te hanteren zoals is voorgeschreven in het controleprotocol WNT. Deze materialiteit bedraagt het verschil tussen het individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum en de werkelijke bezoldiging, met een minimum van € 5.000 en een maximum van € 10.000.

4. Rapportering accountant

Na afloop van een controle meldt de accountant wat hij heeft ontdekt. Alle verslagen en documenten moeten in eenvoudig Nederlands zijn geschreven. Ook de mondelinge toelichting van de accountant moet in eenvoudig Nederlands zijn. Schriftelijk doet hij dit op de volgende manieren.

4.1. Tussentijdse controle

Bij de tussentijdse controle kijkt de accountant vooral of de interne processen werken, of de interne controles (goed) worden uitgevoerd en of de systemen goed werken. Verder kijkt de accountant naar risico's. De accountant maakt een verslag van zijn onderzoek en rapporteert dit aan het college en de Controlecommissie. Voordat het verslag naar het college gestuurd wordt, legt de accountant het voor aan de organisatie om fouten uit het verslag te halen.

4.2. Accountantsverklaring

De accountant vermeldt de uitkomst van de controle van de getrouwheid van de jaarrekening in de accountantsverklaring. Wat er in een accountantsverklaring moet staan, is vastgelegd in de wet. De accountantsverklaring is bedoeld voor de gemeenteraad. De raad moet de gecontroleerde jaarrekening samen met de accountantsverklaring en het verslag van bevindingen ontvangen.

4.3. Verslag van bevindingen

De accountant maakt van de controle van de jaarrekening een verslag. Dit verslag stuurt hij naar de gemeenteraad. Het college ontvangt ook een exemplaar. De eerste versie van het verslag bespreekt de accountant met betrokkenen uit de organisatie. Een week na dit gesprek stuurt de accountant zijn definitieve verslag naar het college, de Controlecommissie en de gemeenteraad. De accountant licht de Controlecommissie mondeling toe wat er in het verslag staat.

4.4. Uitgangspunten voor het verslag

Tijdens en na afronding van de controlewerkzaamheden rapporteert de accountant zoals door de raad is bepaald in het programma van eisen.

Fouten of onzekerheden die de rapporteringstolerantie als bedoeld in hoofdstuk 3 van dit controleprotocol overschrijden, worden weergegeven in een apart overzicht bij het verslag van bevindingen. De accountant rapporteert ook over eventuele bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en de continuïteit van de door de gemeente gehanteerde geautomatiseerde informatieverzorging.

In het verslag van bevindingen zet de accountant alle fouten en onzekerheden die groter zijn dan 5% van de goedkeuringstolerantie (1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves). Met een toelichting waarom het fout of onzeker is. Ook als de fouten en onzekerheden samen klein genoeg zijn voor een goedkeurende verklaring.

In het verslag staat ook of de gemeente het financieel beheer goed regelt en uitvoert.

Verder meldt de accountant in zijn verslag wat hij vindt van de manier waarop de gemeente informatie geeft. De accountant beperkt zich daarbij tot de informatie die belangrijk is voor de controle van de jaarrekening.

5. Communicatie en periodiek overleg

In de tabel hieronder staat welke overleggen er ieder jaar plaats moeten vinden. Het heeft de voorkeur zoveel mogelijk gesprekken op één dag te houden.

	Aantal per jaar	**Toelichting**
Controlecommissie	Minimaal 2	De gemeenteraad is opdrachtgever van de accountant. Voor de controle van de jaarrekening bespreekt de accountant met de Controlecommissie aan welke onderwerpen hij extra aandacht moet besteden bij de jaarrekeningcontrole. De accountant licht daarnaast het verslag van bevindingen toe aan de Controlecommissie en aan de gemeenteraad. In een van de gesprekken vindt ook een evaluatie van de verleende dienstverlening plaats. Als daar aanleiding toe is informeert de accountant proactief de Controlecommissie.
Griffier	PM	Met de griffier vindt overleg plaats naar behoefte. Als daar aanleiding toe is informeert de accountant proactief de griffier.
Gemeentelijke organisatie	PM	De medewerker die de rol van concerncontroller heeft is voor de accountant de contactpersoon voor de organisatie. De accountant overlegt met de organisatie zoveel als nodig is voor het uitvoeren van zijn taken. Ook overlegt hij zoveel als nodig is voor de ondersteuning van de organisatie bij de voorbereiding van de jaarrekeningcontrole.
College van B&W en gemeenteraad	PM	Op verzoek zal de accountant verschijnen in de vergaderingen van college en gemeenteraad.

6. Rapportage

In onderstaande tabel staan de standaard rapportage momenten.

Rapportage	**Tijdstip**	**Inhoud**	**Gericht aan**
Managementletter	Na afronding van de tussentijdse controle	Mogelijke risico's, verbeter- en aandachtspunten voor de processen en procedures (beheersingsstructuur), beheersing specifieke subsidiestromen en	College, met een afschrift aan de Controlecommissie

		overige van belang zijnde onderwerpen.	
Verslag van bevindingen	Na afronding controle van de jaarrekening	Wettelijk: De vraag of inrichting van het financieel beheer en van de financiële organisatie een getrouwe verantwoording mogelijk maken. Daarnaast resterende fouten, onzekerheden of verbeteringen op het gebied van verslaglegging rekening houdend met afgesproken toleranties.	Raad
Accountantsverklaring	Na afronding controle van de jaarrekening	Oordeel over de mate waarin de jaarrekening een getrouw beeld geeft en klopt met de verslaggevings-voorschriften	Raad

7. De rechtmatigheidsverantwoording

De eisen en voorwaarden voor de rechtmatigheidsverantwoording door het college zijn vastgelegd in de Gemeentewet en in de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV. De verantwoording en controle van de rechtmatigheid moet in overeenstemming met de stellige uitspraken van de commissie BBV in de kadernota worden ingericht en uitgevoerd.

7.1. Begrip rechtmatigheid en rechtmatigheidscriteria

Het college moet verantwoording afleggen over de rechtmatigheid van de uitgaven en inkomsten. Daarvoor moet het college verbijzonderde interne controle op de rechtmatigheid inrichten. Uitgaven en inkomsten zijn rechtmatig als ze:

- passen binnen de begroting;
- voldoen aan de landelijke wettelijke regelgeving;
- voldoen aan de gemeentelijke verordeningen.

Het komt voor dat uitgaven of inkomsten niet passen binnen de begroting. De uitgave of inkomst is dan eigenlijk onrechtmatig. De gemeenteraad heeft de inkomst of uitgave niet goedgekeurd. Toch zijn er uitgaven en inkomsten die niet binnen de begroting passen maar die duidelijk wel rechtmatig zijn. In volgende tabel is aangegeven hoe het college hiermee in de verantwoording om moet gaan.

Soort begrotingsafwijking	**Rechtmatig/ Onrechtmatig**

Kostenoverschrijdingen waar ook inkomsten voor binnenkomen. Bijvoorbeeld extra kosten voor een project waar ook subsidie voor wordt ontvangen. Als de inkomsten de uitgaven helemaal of voor een deel dekken moet de accountant de overschrijding als rechtmatig beoordelen.	Rechtmatig
Kostenoverschrijdingen die niet op tijd konden worden gemeld en die passen binnen het bestaande beleid. Hiervan is bijvoorbeeld sprake bij een regeling die we hoe dan ook moeten uitvoeren. Ook kan het zo zijn dat de overschrijding pas na het publiceren van de laatste bestuursrapportage duidelijk wordt. In beide gevallen moet de accountant de overschrijding als rechtmatig beoordelen.	Rechtmatig
Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid en die (ten onrechte) niet tijdig zijn gemeld. Dit doet zich voor als tussentijds al duidelijk is dat het bestaande budget niet toereikend is en dit niet gemeld wordt. De accountant moet de overschrijding dan als onrechtmatig beoordelen.	Onrechtmatig
Kostenoverschrijdingen die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor geen begrotingsaanpassing is voorgesteld aan de raad.	Onrechtmatig
Kostenoverschrijdingen die achteraf onrechtmatig blijken. Het gaat dan om kosten waarbij achteraf door controle van derden (belastingdienst, subsidieverstrekker) blijkt dat deze niet voor subsidie in aanmerking komen of dat een te laag bedrag is afgedragen. Dit leidt tot minder subsidie of een naheffing waardoor overschrijdingen ontstaan. Als dit gedurende het begrotingsjaar wordt geconstateerd gelden de normale regels. Wordt dit na het begrotingsjaar geconstateerd dan heeft dit geen gevolgen voor de rechtmatigheid	Rechtmatig
Kostenoverschrijdingen op investeringen. Dit leidt tot jarenlang hogere kapitaallasten. Voor de overschrijding van de investering gelden de normale regels. De daaruit voortvloeiende hogere kapitaallasten zijn rechtmatig. Deze worden in volgende begrotingen namelijk meegenomen.	Onrechtmatig

7.2. Wetten en verordeningen, normenkader rechtmatigheid

Om de rechtmatigheid te kunnen beoordelen is niet alle wet- en regelgeving belangrijk.
Alleen wetten en verordeningen die wij gebruiken om uitgaven te doen of inkomsten te krijgen zijn voor de financiële rechtmatigheid van belang. En van die wetten en verordeningen zijn niet alle artikelen belangrijk. Voor de financiële rechtmatigheid gaat het alleen om de artikelen die een financieel gevolg hebben.

Voor een goede uitvoering van de rechtmatigheidscontrole en -verantwoording door het college is belangrijk dat de geldende regelgeving duidelijk vastligt. Het gemeentelijk normenkader geeft een overzicht van de wet- en regelgeving die wordt meegenomen in de controle op de rechtmatigheid. Als primair verantwoordelijke voor de naleving van de wet- en regelgeving moet het college permanent zicht hebben op het van toepassing zijnde relevante normenkader. Het is derhalve de taak van het college om het normenkader jaarlijks de actualiseren en dit toe te sturen aan de raad ter vaststelling. Het doel van het ter vaststelling voorleggen is dat de raad zich bewust is van de wet- en regelgeving die wordt meegenomen in de rechtmatigheidscontrole en -verantwoording en dat de raad daarmee de mogelijkheid krijgt om het normenkader aan te vullen.

7.3. Rechtmatigheidsverantwoording en verantwoordingsgrens

De rechtmatigheidsverantwoording die het college in de jaarrekening opneemt is gebaseerd op een op grond van de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV verplicht model. De tekst van de verantwoording ligt vast en moet door het college op de volgende punten worden aangevuld:

- Datum vaststelling normenkader;
- Het door de raad vastgestelde grensbedrag;
- Wel of niet voldoen aan rechtmatigheid criteria;
- Geconstateerde afwijkingen boven de verantwoordingsgrens. Het college maakt in haar verantwoording gebruik van de begrippen 'fouten' en 'onduidelijkheden' (ieder afzonderlijk) om de afwijkingen te duiden.

Het grensbedrag waarboven afwijkingen in de rechtmatigheidsverantwoording moeten worden opgenomen wordt door de raad bepaald. Onder afwijkingen wordt verstaan fouten (dus het niet naleven van weten regelgeving) en/of posten waarvan bij het college onduidelijkheid bestaat over de rechtmatigheid. Voor fouten en onduidelijkheden geldt hetzelfde percentage. Fouten en onduidelijkheden mogen daarbij niet bij elkaar opgeteld te worden. De gemeenteraad stelt de verantwoordingsgrens vast op 3% van de totale lasten (inclusief toevoegingen aan de reserves).

De paragraaf bedrijfsvoering
Als de fouten en onduidelijkheden de verantwoordingsgrens voor de rechtmatigheidsverantwoording overschrijden schrijft het college in de paragraaf bedrijfsvoering wat de aard van de fouten en onduidelijkheden is. Daarbij geeft het college ook een toelichting waarom het fout of onduidelijk is. Aspecten die hierbij ook aan de orde komen zijn de tussentijdse communicatie met de raad – of de reden waarom deze achterwege is gebleven - alsmede de maatregelen die zijn genomen om verbeteringen aan te brengen om het handelen conform wet- en regelgeving afdoende in processen te waarborgen.

Daarnaast besteed het college in de paragraaf bedrijfsvoering aandacht aan de verplichte onderwerpen op grond van stellige uitspraken van de commissie BBV in de kadernota rechtmatigheid.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de gemeenteraad van Rozendaal d.d. 16 mei 2023

Klaas Schaap,	Ester Weststeijn,
griffier	burgemeester

Raadsbesluit

Gemeente ROZENDAAL

De raad van de gemeente Rozendaal, gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 25 april 2023

Besluit:

vast te stellen de navolgende:

Verordening Controlecommissie 2023

Artikel 1. Instelling en Begripsomschrijvingen

1. Er is een controlecommissie.
2. In deze verordening wordt verstaan onder:
   a. raad: de gemeenteraad;
   b. college: het college van burgemeester en wethouders;
   c. de commissie: de controlecommissie;
   d. accountant: de door de raad aangewezen accountant die belast is met de controle op de in artikel 197 van de Gemeentewet bedoelde jaarrekening.

Artikel 2. Taken

De commissie heeft als taak:

a. de voorbereiding van procedures (aanbesteding) tot selectie en aanwijzing van de accountant en het uitbrengen van advies aan de raad over de aanwijzing;
b. het periodiek voeren van overleg met de accountant over de uitvoering van de opdracht in algemene zin en de uitgebrachte controlerapporten specifiek;
c. het periodiek voeren van overleg met het college over de uitvoering van de verbijzonderde interne controle op de financiële rechtmatigheid zoals bedoeld in artikel 32 van de financiële verordening;
d. het beoordelen – voor de aanvang van de accountantscontrole over het voorgaande boekjaar – van het (meerjarig) controleprotocol en het vaststellen van onderwerpen, die naast de reguliere controle in het bijzonder dat jaar zullen worden getoetst in het kader van de accountantscontrole;
e. het voorbereiden van de behandeling van de jaarrekening en -verslag door de raad. De commissie bespreekt deze documenten op kwaliteit, rechtmatigheid en doelmatigheid. De commissie neemt kennis van de rechtmatigheidsverantwoording en de toelichting daarop door het college in de jaarstukken en de controleverklaring en het accountantsrapport en betrekt de inhoud daarvan bij haar advies aan de raad.

Daarnaast kan de commissie als klankbord voor het college of de portefeuillehouder financiën fungeren voor:

f. eventuele aanpassing van de verordeningen, bedoeld in de artikelen 212, 213 en 213a van de gemeentewet en het treasurystatuut (en zo nodig hierover de raad adviseren);
g. planning en control, risicomanagement, financieel beleid en beheer en doelmatigheidsonderzoeken.

Artikel 3. Samenstelling van de commissie

a. De commissie bestaat uit 1 raads- of commissielid per fractie, bij voorkeur een lid met financiële kennis;
b. Iedere fractie wijst een raads- of commissielid aan als plaatsvervangend lid, bij voorkeur een raads- of commissielid met financiële kennis;
c. De portefeuillehouder financiën van het college en de medewerkers bedrijfsvoering kunnen de vergaderingen bijwonen en advies uitbrengen aan de commissie;
d. De commissie benoemt uit haar midden een voorzitter;
e. Het college draagt zorg voor ambtelijke ondersteuning van de commissie.

Artikel 4. Zittingsduur

a. De leden van de commissie worden voor de duur van een raadsperiode benoemd;
b. De leden treden af op de dag van aftreden van de gemeenteraad of zoveel eerder bij beëindiging het van raads- of commissielidmaatschap.

Artikel 5. Intrekken oude verordening en overgangsrecht

De Verordening controlecommissie 2019 d.d. 26 maart 2019 wordt ingetrokken.

Artikel 6. Inwerkingtreding en citeertitel

1. De verordening wordt aangehaald als “Verordening controlecommissie 2023”;
2. Deze verordening treedt in werking op de dag na haar bekendmaking.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de gemeenteraad van Rozendaal d.d. 16 mei 2023

Klaas Schaap,	Ester Weststeijn,
griffier	burgemeester

De raad van de gemeente Rozendaal, gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 18 april 2023

Besluit:

vast te stellen de navolgende:

Treasurystatuut Rozendaal 2023

1. Inleiding
Het treasurystatuut vormt het beleidskader voor de uitvoering van het treasury-functie. Onder treasury wordt verstaan: het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

In het treasurystatuut worden de uitgangspunten, doelstellingen , taken, verantwoordelijkheden, en bevoegdheden vastgelegd. Daarnaast beschrijft het de financiële kaders voor financieringen, uitzettingen en derivaten gebruik. De financiële kaders die hier van toepassing zijn:

- Wet Fido en bijbehorende ministeriële regelingen
- Gemeentewet
- Besluit begroting en verantwoording (BBV)
- Wet houdbare overheidsfinanciën
- Europese regelingen aangaande staatssteun
- Wet markt en overheid (Hof)
- Wet op schatkistbankieren
- Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo)

Treasury

Artikel 1. Begrippenkader
In dit statuut wordt verstaand onder:

a) Financiering: Het aantrekken van benodigde financiële middelen voor de dekking van de vermogensbehoefte.
b) Kasgeldlimiet: Een bedrag op basis de Wet fido ter grootte van een percentage van het totaal van de jaarbegroting van de gemeente bij aanvang van het jaar.
c) Kredietrisico: De risico's op een waardedaling van een vordering ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij, als gevolg van insolventie of deficit.
d) Liquiditeitenplanning: Een gestructureerd overzicht van toekomstige inkomsten en uitgaven ingedeeld per tijdseenheid.
e) Liquiditeitsrisico: Het risico dat de gemeente loopt om niet aan haar korte termijn betalingsverplichting te kunnen voldoen.
f) Renterisico: Het gevaar van ongewenste veranderingen van de (financiële) resultaten van de gemeente door rentewijzigingen
g) Schatkistbankieren: Tegoeden van decentrale overheden aangehouden in de Nederlandse schatkist.

h) Treasuryactiviteiten: De financieringsactiviteiten , het bijbehorende risicobeheer en alle activiteiten die erop gericht zijn huidige en toekomstige financiële risico's in kaart te brengen en te beheersen
i) Treasuryfunctie: De treasuryfunctie omvat alle activiteiten die zich richten op het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

Artikel 2. Doelstellingen

- Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities.
- Het beheersbaar houden van financiële risico's, zoals renterisico, kredietrisico en liquiditeitsrisico's.
- Het minimaliseren van interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities.
- Het optimaliseren van het rendement van de beschikbare liquiditeiten binnen de wettelijke kaders respectievelijk de richtlijnen en limieten van dit statuut.

Risicobeheer

Artikel 3. Uitgangspunten risicobeheer

Met betrekking tot risicobeheer gelden de volgende algemene uitgangpunten:

- Het college legt bij het aangaan van een lening of garantie overwegingen vast ten aanzien van de financiële positie en kredietwaardigheid van de betreffende partij, alsook de impact op de eigen financiële positie.Bij leningen of garanties uit hoofde van de 'publieke taak' is bij een bedrag van meer dan € 1.000.000 instemming van de raad vereist. Voor lagere bedragen heeft het college informatieplicht richting de raad.
- Het college legt bij het aangaan van een lening of garantie vast op welke wijze zekerheden bij het aangaan van de lening, of garantstelling zijn afgedwongen.
- Het gebruik van derivaten is niet toegestaan.

Artikel 4. Renterisicobeheer

- Nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en liquiditeitenplanning.
- Gestreefd wordt naar spreiding in rentetypische looptijden van uitzettingen.

Artikel 5. Kredietrisicobeheer

Bij uitzettingen en het aangaan van leningen brengt het college in beeld op welke wijze de uitzetting danwel lening past in de meerjarige liquiditeitsplanning.

Artikel 6. Liquiditeitsrisico's

De gemeente beperkt haar liquiditeitsrisico's door haar treasuryactiviteiten te baseren op een liquiditeitenplanning.

Gemeentefinanciering

Artikel 7. Financiering

- Financieringsmiddelen worden uitsluitend aangetrokken voor de uitoefening van de publieke taak
- Financieringsmiddelen worden uitsluitend aangetrokken in euro's
- Financiering met externe financieringsmiddelen wordt zoveel mogelijk beperkt door primair de beschikbare interne liquiditeiten te gebruiken
- De gemeente vraagt offertes op bij minimaal 2 instellingen, waaronder de huisbankier, alvorens een langlopende belegging/financiering wordt gedaan. Dit is ook van toepassing op kortlopende beleggingen/financieringen met een looptijd, langer dan een maand. Deze offertes worden door de gemeente zelf schriftelijk vastgelegd.
- Toegestane vormen van het aantrekken van kortlopende financieringsmiddelen zijn daggeldleningen, kasgeldleningen en kredietfaciliteiten in rekening-courant. De gemeente houdt bij het aantrekken van kortlopende financieringsmiddelen rekening met de wettelijke kasgeldlimiet. Een overschrijding van meer dan drie kwartalen moet worden gemeld bij de toezichthouder.

Artikel 8. Uitzettingen

Bij het uitzetten van middelen uit hoofde van de treasuryfunctie gelden de volgende uitgangspunten:

- Het uitzetten van overtollige middelen mag alleen plaatsvinden bij:
  - het agentschap in het kader van het schatkistbankieren;
  - financiële instellingen tot het drempelbedrag;
  - een decentrale overheid.
- Toegestane instrumenten bij het uitzetten van gelden zijn rekening-courant, daggeld, spaar rekeningen, deposito's en Nederlands staats papier.
- De gemeente vraagt bij minimaal twee instellingen offertes op alvorens een uitzetting met een looptijd vanaf één jaar wordt gedaan.

Artikel 9. Relatiebeheer

De gemeente beoogt het realiseren van gunstige danwel marktconforme condities voor af te nemen financiële diensten. Hiervoor gelden de volgende uitgangspunten:

- Bankrelaties dienen wat betreft hun kredietwaardigheid minimaal te voldoen aan de eisen die gesteld zijn aan een AA-rating. Hiervoor wordt Moody's, Standard & Poor's of Fitch geraadpleegd.
- Financiële instellingen dienen onder Nederlands of anderszins EU-toezicht te vallen, zoals de Nederlandsche bank.
- Tussenpersonen dienen geregistreerd te staan bij de Autoriteit Financiëlle Markten (AFM) en daarvan vergunning als makelaar te hebben ontvangen.

Kasbeheer

Artikel 10. Geldstromenbeheer
Om de kosten van het geldstromenbeheer te beperken wordt:
- Het liquiditeitsgebruik beperkt door de geldstomen op gemeenteniveau op elkaar en de liquiditeitenplanning af te stemmen. Hierbij wordt erop toegezien dat de liquiditeitspositie voldoende is om te garanderen dat de verplichtingen tijdig kunnen worden nagekomen.
- Het betalingsverkeer zoveel mogelijk elektronisch uitgevoerd door één bank.

Artikel 11. Saldo- en liquiditeitsbeheer
Voor het saldobeheer en het liquiditeitenbeheer geldende volgende specifieke richtlijnen:
- De gemeente streeft naar concentratie van de overtollige liquiditeiten binnen één rentecompensatiecircuit bij de bank met de gunstigste condities;
- Indien er een liquiditeitsbehoefte ontstaat kan de gemeente kortlopende middelen aantrekken. Hierbij wordt de kasgeldlimiet niet overschreden;
- Toegestane instrumenten bij het aantrekken van kortlopende middelen zijn daggeld, kasgeldleningen en kredietlimiet op rekening-courant;
- Toegestane instrumenten bij het uitzetten van gelden voor een periode korter dan één jaar zijn rekening-courant, daggeld, spaarrekeningen en deposito's;
- Bij het extern uitzetten van gelden korter dan één jaar zijn slechts de in artikel 5 genoemde tegenpartijen toegestaan.

Administratieve organisatie en interne controle

Artikel 12. Uitgangspunten administratieve organisatie en interne controle
We hanteren de volgende uitgangspunten voor de administratieve organisatie en interne controle:
- De administratieve organisatie en interne controle waarborgen dat:
  - De uitvoering rechtmatig en doelmatig is;
  - De treasuryactiviteiten goed kunnen worden uitgevoerd en bijgestuurd;
  - De juistheid, tijdigheid en volledigheid van de informatie verzekerd is;
- De bevoegdheden zijn via mandaat nader schriftelijk vastgelegd;
- Bij de uit te voeren treasuryactiviteiten is functiescheiding doorgevoerd met als belangrijkste voorwaarden:
  - Iedere transactie wordt door minimaal twee functionarissen geautoriseerd;
  - De uitvoering en controle geschiedt door verschillende functionarissen;
  - De uitvoering en registratie in de financiële administratie geschiedt door verschillende functionarissen.

Artikel 13. Verantwoordelijkheden We hanteren de volgende verdeling van verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de treasuryactiviteiten:

Functie	**Verantwoordelijkheden**
De Gemeenteraad	Het vaststellen van het kaders voor treasury in dit Treasurystatuut
	Het vaststellen van de paragraaf Financiering in begroting en jaarrekening
	Het controleren van de naleving van het Treasurystatuut door college.
College van B&W	Het uitvoeren van het treasurybeleid binnen de kaders van dit Treasurystatuut
	Het rapporteren aan de gemeenteraad over de uitvoering van het treasurybeleid via de paragraaf financiering in de begroting en jaarrekening

Artikel 14. Informatievoorziening
In de begroting en jaarstukken geeft het college van burgemeester en wethouders inzicht in de berekening van de kasgeldlimiet, de renterisiconorm, de financieringsbehoefte (indien aanwezig) en de rentelasten externe financiering (indien aanwezig).

Artikel 15. Intrekking oude treasurystatuut
Het treasurystatuut zoals vastgesteld bij raadsbesluit van 31 mei 2016 met kenmerk AW/16/01/02 wordt ingetrokken.

Artikel 16. Inwerkingstreding en naamgeving
1. Dit treasurystatuut treed in werking op 16 mei 2023.
2. Dit treasurystatuut wordt aangehaald als: Treasurystatuut Rozendaal 2023.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de gemeenteraad van Rozendaal d.d. 16 mei 2023

Klaas Schaap,	Ester Weststeijn,
griffier	burgemeester

	Normenkader	
Programma's/ producten	**Regelgeving extern**	**Regelgeving intern**
Algemeen Bestuur en ondersteunende processen	Gemeentewet; Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten	Verordening ex art 212: financieel beleid, beheer en inrichting financiële organisatie
	Gemeentewet	Controleverordening gemeente Rozendaal
	Gemeentewet	Verordening ex art 213a: doelmatigheids- en doeltreffendheids -onderzoeken (2019)
	Gemeentewet	Besluit aanwijzing onbezoldigd ambtenaar, medewerker invordering en belastingdeurwaarder
	Archiefwet	Besluit Beperking Openbaarheid
	Archiefwet	Besluit informatiebeheer 2020
	Archiefbesluit, Gemeentewet	Verordening op de vertrouwenscommissie
	Gemeentewet, Rechtspositiebesluit wethouders, Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden	Verordening Rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden gemeente Rozendaal 2014 (2014)
	Archiefwet	Archiefverordening 2020
	Gemeentewet	Verordening Controlecommissie
	Wet financiering decentrale overheden	Treasurystatuut 2016
	Kieswet	Regeling vergoeding stembureauleden en tellers Rozendaal 2021
		Procedureverordening advisering tegemoetkoming in planschade
		Reglement van orde voor vergaderingen en werkzaamheden van de raad van de gemeente Rozendaal 2003
Burgerzaken en Belastingen	Wet gemeentelijke Antidiscriminatievoorziening	Verordening Inrichting Antidiscriminatievoorziening gemeente Rozendaal
	Wet basisregistratie personen, wet bescherming persoonsgegevens, gemeentewet	Reglement BRP
	Wet basisregistratie personen, wet bescherming persoonsgegevens	Verordening basisregistratie personen
	Wet basisregistratie personen	Regeling briefadres gemeente Rozendaal
		Legesverordening Rozendaal
		Subsidieregeling energietransitie
	WMO	Stimuleringsregeling "Mijn huis Mijn toekomst"
	WMO	Uitgebreide Stimuleringsregeling "Mijn Huis, Mijn Toekomst 2020
	Gemeentewet	Verordening op de heffing en invordering van de onroerende-zaakbelastingen 2022
		Verordening grafrechten 2022 en bijbehorende tarieventabel
	Burgerlijk wetboek; aanpassingswet Wnra	Aanwijzingsbesluit buitengewoon ambtenaren burgerlijke stand Rozendaal 2021
	Wet op de Lijkbezorging	Beheersverordening begraafplaats 2011
		Beleidsregels voor het aanwijzen van een belastingplichtige in een keuzesituatie voor de WOZ-beschikking en voor de aanslag gemeentelijke belastingen
		Verordening naamgeving en nummering (adressen)
	Wet basisregistratie personen	Regeling bestuurlijke boete Wet basisregistratie personen gemeente Rozendaal 2021
	Burgerlijk Wetboek en Wet rechten burgelijke stand	Criteria aanwijzen eenmalige trouwlocatie
	Algemene Wet inzake rijksbelastingen, invorderingswet 1990, gemeentewet	Regeling gemeentelijke belastingen
Openbare orde en veiligheid	Woningwet; Wet algemene bepaliingen omgevingsrecht; wegenverkeerswet; bouwverordening; reglement verkeersregel en verkeerstekens;	Algemene plaatselijke verordening voor Rozendaal 2021
		Beleidsregel voor coffeeshops in de gemeente Rozendaal
	Wegenverkeerswet	Aanwijzingsbesluit parkeerverbod berm in Nationaal park Veluwezoom / Posbank / Rozendaal
	Opiumwet	Beleidsregels Opiumwet artikel 13B Gemeente Rozendaal 2020

	Gemeentewet	Wegsleepverordening Rozendaal 2016
	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)	Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht gemeente Rozendaal
		Brandbeveiligingsverordening
Groen en milieubeheer	Gemeentewet	Verordening op de heffing en invordering van afvalstoffenheffing met tarieventabel 2022
	Gemeentewet	Verordening op de heffing en invordering van rioolheffing 2022
Stedelijke ontwikkeling, wonen en economie	Gemeentewet	Verordening 'Toekomstbestendig Wonen Gelderland', gemeente Rozendaal
		Bouwverordening 2012
	Gemeentewet, Telecomunicatiewet	Telecommunicatie-verordening 1999
	Huisvestingswet	Huisvestingsverordening 2020
Zorg, Welzijn en Sport	Gemeentewet	Algemene subsidieverordening 2019
	Algemene wet bestuursrecht, gemeentewet	Subsidieverordening gemeentelijke monumenten 2016
	Algemene wet bestuursrecht	Beleidsregels handhaving wet kinderopvang 2018
	Wet Kinderopvang	Nadere regels peuteropvang en voorschoolse educatie 2022
	Wet op primair onderwij, wet op kinderopvang, algemene wet bestuurstrecht	Nadere regels peuteropvang gemeente Rozendaal 2019
	Wet Kinderopvang, Gemeentewet	Verordening Wet Kinderopvang 2020
Jeugd, onderwijs en cultuur	Wet op het primair onderwijs, wet op de expertise centra, wet op voorgezet onderwijs,	Verordening leerlingenvervoer 2014
		Nadere regels Nationaal Plan Onderwijs gemeente Rozendaal 2022-2025
	WMO, Jeugdhulp	Nadere regels maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Rozendaal 2019
	Gemeentewet en Wet algemene bepalingen omgevingsrecht	Erfgoedverordening
	Jeugdwet	Verordening jeugdhulp gemeente Rozendaal 2019
	Monumentenwet, Wet algemene bepalingen omgevingsrecht	Verordening op de Commissie Cultuurhistorie
	Wet op primair onderwij, wet op het voortgezet onderwijs	Verordening overleg lokaal onderwijsbeleid
	WMO, Jeugdhulp	Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp 2019
Volksgezondheid		
Werk en inkomen		Subsidieregeling Sociaal Domein 2019-2022
	Participatiewet	Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ
	Participatiewet, Algemene wet bestuursrecht, Gemeentewet	Verordening handhaving Participatiewet, IOAW en IOAZ
	Participatiewet	Verordening individuele inkomenstoeslag
	Participatiewet	Re-integratie-verordening participatiewet
	Participatiewet	Beleidsregels persoonlijke ondersteuning/jobcoaching
	WWB/ IOAW/ IOAZ	Beleidsregels WWB, IOAW en IOAZ 2016
		Verordening Gelrepas
	Participatiewet	Verordening loonkostensubsidie Participatiewet 2017
	Participatiewet	Beleidsregels kostendelersnorm 2015
	Participatiewet	Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive gemeente Rozendaal
	Participatiewet	Verordening tegenprestatie Participatiewet 2015
	Algemene Wet bestuursrecht, Participatiewet	Herziene Beleidsregels eenmalige energietoeslag Rozendaal
	Participatiewet, IOAW en IOAZ	Beleidsregels inkeerregeling 2015
		Beleidsregels schulddienstverlening gemeente Rozendaal
	Wet gemeentelijke schuldhulpverlening, Algemene wet bestuursrecht, gemeentewet	Verordening beslistermijn schuldhulpverlening gemeente Rozendaal 2021

	WMO, Participatiewet, Jeugdwet	Verordening adviesraad cliënten- en inwonerparticipatie van de gemeenten Rheden en Rozendaal
	Participatiewet	Beleidsregels Vrijlating giften Participatiewet
	Participatiewet	Beleidsregels Wet taaleis 2016
	Participatiewet, IOAW en IOAZ	Beleidsregels tegenprestatie 2015
Maatschappelijke ondersteuning	WMO	Verordening maatschappelijke ondersteuning

Toelichtende bijlage
rechtmatigheidsverantwoording

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp
Invoering rechtmatigheidsverantwoording

Adviseur : D. Blagdan
Portefeuillehouder : S. Warmerdam
Datum : 25 april 2023

Aan de Raad

Inleiding
Door wijziging van de Gemeentewet moet het college met ingang van het boekjaar 2023 verantwoording afleggen over de rechtmatigheid. Deze wijziging is het gevolg van een aanbeveling van de commissie-Depla, die in opdracht van het VNG-bestuur advies uitbracht over vernieuwingen en aanpassingen van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Sinds de invoering van de rechtmatigheidscontrole door de accountant in 2004 is dit vooral gezien als 'de verantwoordelijkheid van de accountant'. De commissie vindt dat niet wenselijk, omdat het gemeentebestuur zelf verantwoordelijk is voor de rechtmatigheid. Door deze wijziging verandert de rolverdeling tussen de gemeenteraad (hierna "de raad"), het college, de accountant en de gemeentelijke organisatie voor de controle en verantwoording van de rechtmatigheid. In de onderstaande afbeelding geeft een samenvatting van de wijzigingen met ingang van het boekjaar 2023.

Uit de afbeelding blijkt dat de raad (en de Controlecommissie) vanaf 2023 met het college spreekt over de bevindingen met betrekking tot de rechtmatigheid. Er is echter meer, de raad heeft een belangrijke kader stellende rol. In deze notitie is nadere uitleg over de wijzigingen rond de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen. Achtereenvolgens gaan wij in op:

- de definitie van rechtmatigheid;
- de nieuwe rolverdeling;

- de raad als opdrachtgever;
- de door de raad vast te stellen kaders.

De kaders legt de raad vast in een aantal formele documenten. Wij sluiten deze notitie af met een korte toelichting op de voorgestelde aanpassingen in deze formele documenten.

Wat is rechtmatigheid?
Rechtmatigheid is een breed begrip. De rechtmatigheidsverantwoording door het college is beperkt tot de 'financiële rechtmatigheid'. De Commissie BBV die verantwoordelijk is voor de landelijke richtlijnen voor de rechtmatigheidsverantwoording, legt in de kadernota rechtmatigheid 2023 uit wat dit precies betekent:

"Rechtmatigheid is een juridische term, die aangeeft dat een (voorgenomen) handelwijze in overeenstemming is met de geldende regels en besluiten. Dit begrip is van toepassing op alles wat een gemeente qua taken op zich neemt. Dit betekent dat alle handelingen van een gemeente moeten voldoen aan alle wet- en regelgeving op het gebied van bijvoorbeeld arbeidsomstandigheden (Arbo), aanbestedingen, Omgevingswet, subsidievoorwaarden, raadsbesluiten enzovoort. Van een overheidsorganisatie mag immers verwacht worden dat zij conform wet- en regelgeving handelt. ***Het begrip rechtmatigheid in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording is echter een minder omvattend begrip. Bij rechtmatigheid in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording bestaat er een duidelijke relatie met het financiële beheer. Er moet immers worden verantwoord dat baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Het gaat om de financiële beheershandelingen****"*[1].

Dat betekent dat alleen regels en besluiten die directe impact hebben op financiële beheershandelingen relevant zijn voor de rechtmatigheidsverantwoording.

De Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV is een belangrijk document waarin nadere uitwerking wordt gegeven aan het begrip rechtmatigheid, de rechtmatigheidscontrole en de rechtmatigheidsverantwoording. In de kadernota rechtmatigheid staan richtlijnen ('stellige uitspraken') over de invulling van de controle en verantwoording van de rechtmatigheid van de decentrale overheden conform artikel 75, lid 2 BBV. Afwijken van die richtlijnen is niet toegestaan. Een voorbeeld van een 'stellige uitspraak' is de verantwoording van de rechtmatigheid van aanbestedingen in het geval van afwijkingen van de Aanbestedingswet en de 'Gids proportionaliteit': *"Indien de normen uit de gids proportionaliteit veelvuldig niet nageleefd worden of slecht gedocumenteerd en/of gemotiveerd zijn, dan moet het college hierover rapporteren via de paragraaf bedrijfsvoering"*[2]. De commissie BBV geeft ook adviezen. Afwijken van adviezen is mits goed gemotiveerd wel toegestaan.

In de kadernota is een specifiek voor raadsleden bedoeld hoofdstuk opgenomen waarin het bestuurlijk belang van rechtmatigheid en de rol van de raad wordt uitgelegd. Deze is uiteraard gebruikt als basis voor deze notitie.

---

[1] Kadernota rechtmatigheid 2023, commissie BBV, paragraaf 2.2.
[2] Kadernota rechtmatigheid 2023, commissie BBV, paragraaf 4.1.1.

De nieuwe rolverdeling
Tot en met de jaarrekening 2022 verstrekken (externe) accountants een controleverklaring inclusief een oordeel over de rechtmatigheid bij de jaarrekening. Met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording in 2023 wijzigt dit. In de onderstaande afbeelding is de nieuwe rolverdeling schematisch weergegeven.

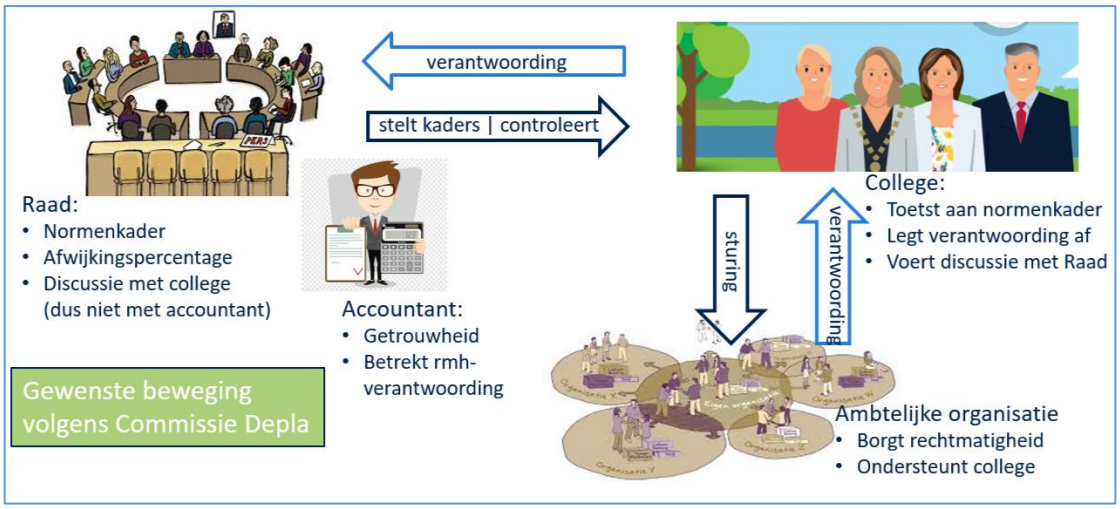

De impact op de rol van de ambtelijke organisatie, het college en de accountant is het grootst. De verantwoordelijkheid voor de controle op de rechtmatigheid verschuift immers van de accountant naar het college, de uitvoering komt te liggen bij de ambtelijke organisatie. De omvang van de impact van die gewijzigde rolverdeling is mede afhankelijk van de keuzen die de raad in haar rol als opdrachtgever maakt.

De raad als opdrachtgever
De raad stelt de kaders voor het financieel beheer en de controle. Op grond van deze rol is de raad de opdrachtgever voor de (rechtmatigheids-) controle. Ook controleert de raad bij de vaststelling van de jaarstukken of deze kaders worden nageleefd. De raad stelde deze kaders altijd al vast, wat dat betreft niets nieuws onder de zon. Nieuw is dat het gesprek vooraf over de kaders en achteraf over de uitkomsten van de rechtmatigheidscontrole nu door de raad met het college en de directie wordt gevoerd en niet meer met de accountant. In Rozendaal functioneert een Controlecommissie die de raad adviseert en ondersteunt in haar kaderstellende taken. De accountant heeft nog wel een rol in de rechtmatigheidscontrole. Omdat de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel is van de jaarrekening waarbij de accountant een verklaring afgeeft moet de accountant controleren of de rechtmatigheidsverantwoording klopt. Dat houdt in: Berust op een goed georganiseerde en uitgevoerde interne controle in de gemeente.

De door de raad te bepalen kaders voor de rechtmatigheidsverantwoording en de onderliggende interne audit vallen in twee delen uiteen:

- De diepgang van de rechtmatigheidsverantwoording.

Dat is de grens waarboven 'afwijkingen'[3] in de verantwoording moeten worden opgenomen. Deze mag maximaal 3% van de totale lasten (inclusief toevoegingen aan de reserves) zijn. Daarnaast kan de raad nadere regels stellen voor het toelichten van 'afwijkingen' in het jaarverslag.

- De reikwijdte van de verantwoording.
  Wettelijk moet de verantwoording minimaal gaan over de financiële rechtmatigheid waarbij het door de raad jaarlijks vast te stellen normenkader rechtmatigheid bepalend is[4]. De raad kan echter besluiten om ook andere aspecten in de verantwoording te betrekken. De verantwoording krijgt daardoor meer het karakter van een 'in control statement'. In de onderstaande afbeelding en de toelichting daarop wordt dit verder uitgelegd.

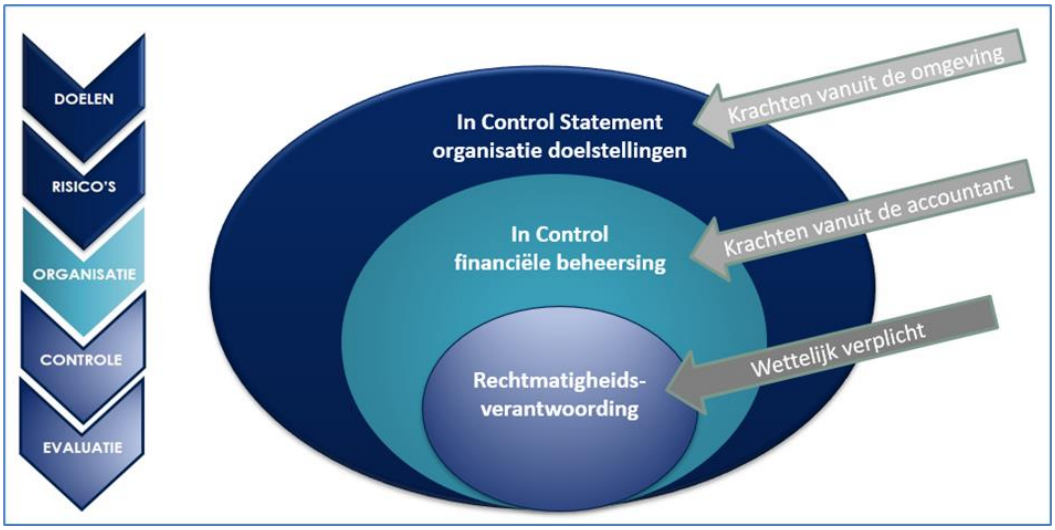

Zoals aangegeven moet wettelijk minimaal verantwoording over de financiële rechtmatigheid worden afgelegd. De raad kan echter besluiten om de verantwoording te 'upgraden'. De eerste stap is 'financieel in control'. Dit houdt in dat de inrichting van de organisatie zodanig is dat monitoring en sturing op financiële doelen en de getrouwheid (juistheid, volledigheid en tijdigheid) van de jaarrekening is geborgd in de bedrijfsvoering. Krachten vanuit de accountant spelen hierbij een rol. De accountant controleert ook na 2022 nog steeds de getrouwheid van de jaarrekening en stelt daarbij steeds hogere eisen aan de kwaliteit van de organisatie van de gemeente. Bij onvoldoende kwaliteit wordt het steeds lastiger om een accountant te vinden die de controle wil uitvoeren en/of wordt de organisatie geconfronteerd met hoge accountantskosten vanwege het meerwerk dat de accountant dan moet doen.

---

[3] Met 'afwijkingen' worden fouten en onduidelijkheden bedoeld. Voor beide categorieën geldt de vast te stellen verantwoordingsgrens afzonderlijk.
[4] Het normenkader omvat minimaal alle landelijke en lokale wetten en regels met impact op de financiële beheershandelingen. Lokale regels zijn alle verordeningen die door de gemeenteraden zijn vastgesteld en alle raadsbesluiten met een kaderstellend karakter die betrekking hebben op financiële beheershandelingen.

Een ultieme stap is het 'in control statement'. Dat houdt in dat alle, dus ook niet financiële, doelstellingen van de organisatie in de verantwoording worden betrokken. Maatschappelijke ontwikkelingen zorgen voor meer druk op informatievoorziening die niet alleen gericht is op financieel maar ook beleidsmatig. Denk bijvoorbeeld aan doelstellingen op het gebied van duurzaamheid.

Natuurlijk hebben de keuzes voor zowel de diepgang als de reikwijdte van de verantwoording grote impact op de organisatie in brede zin maar natuurlijk ook op de omvang van de onderliggende interne audit die moet worden uitgevoerd om tot de verantwoording in de jaarrekening te komen.

De door de raad vast te stellen kaders in Rozendaal
Zoals hiervoor aangegeven heeft de raad de opdrachtgeversrol voor de rechtmatigheidsverantwoording. Voor de diepgang en reikwijdte van de controle en verantwoording is het voorstel aan de raad als volgt:

- Diepgang:

De grens waarboven afwijkingen in de rechtmatigheidsverantwoording gemeld moeten worden mag 3% van de totale lasten (inclusief toevoegingen aan de reserves) bedragen. Het voorstel is om deze grens dan ook te hanteren voor de rechtmatigheidsverantwoording. Voor de toelichting in de paragraaf bedrijfsvoering houdt het college zich aan de volgens de kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV verplichte onderwerpen.

De interne audit op de rechtmatigheid zal worden uitgevoerd met een controlematerialiteit van 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves om aan te sluiten bij de materialiteitsgrens die de accountant bij de controle van de jaarrekening hanteert.

- Reikwijdte:

De ambitie van het college is om voor de eerste periode te voldoen aan de wettelijke eis voor de rechtmatigheidsverantwoording, de financiële rechtmatigheid. Wel zal vanaf de start van de interne audit al aandacht worden besteed aan de beheersing van de bedrijfsvoering gericht op de getrouwe verantwoording van de financiën in de jaarrekening. Daar waar nodig zal interne audit management en het college adviseren over procesverbeteringen die nodig zijn om financieel in control te komen.

Het zetten van stap drie richting 'in control statement' vraagt een aanmerkelijk bredere aanpak van de audit met aspecten op het gebied van doelmatigheid en doeltreffendheid, juridische kwaliteit en privacy en gegevensverwerking. Deze stap kan, als dat al wenselijk is, pas volgen nadat het gewenste niveau van 'in control' in de brede bedrijfsvoering is bereikt.

Aanpassing van formele documenten

Op grond van de gewijzigde rolverdeling en de door de raad vast te stellen kaders moeten een aantal verplichte formele documenten worden aangepast. Dit zijn de volgende documenten:

- de Verordening op grond van artikel 212 van de Gemeentewet (hierna 'de financiële verordening');
- de Verordening op grond van artikel 213 van de Gemeentewet (hierna 'de controleverordening');
- de Verordening Controlecommissie
- het Controleprotocol waarin nadere aanwijzingen zijn opgenomen voor de controle en de bijlage daarvan: het Normenkader rechtmatigheid

1.1. De financiële verordening (artikel 212 Gw)

In deze verordening worden de spelregels voor het financieel beleid, het financieel beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie vastgelegd. In verband met de rechtmatigheidsverantwoording door het college zijn in de financiële verordening een aantal bepalingen aangescherpt en/of aanvullend opgenomen die betrekking hebben op de controle van en de verantwoording over de financiële rechtmatigheid door het college in de jaarrekening. Het betreft de organisatie en uitvoering van de interne audits als grondslag voor de verantwoording en de verantwoordings- en rapportagegrens voor de jaarrekening. De bepalingen sluiten aan bij de in het voorgaande benoemde kaders.

1.2. De controleverordening (artikel 213 Gw)

In deze verordening liggen de regels voor de controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie vast. Deze verordening was heel specifiek gericht op de accountantscontrole. Zo zijn er bepalingen opgenomen over de (wettelijke) inhoud van de controleopdracht, de benoeming van de accountant door de raad, de door het college te verstrekking informatie en de inrichting van de accountantscontrole en de rapportering daarover. Omdat de controle op de rechtmatigheid niet langer door de accountant wordt uitgevoerd maar door het college zijn de nodige aanpassingen gedaan in deze verordening.

1.3. De verordening Controlecommissie

De Controlecommissie is namens de raad advies- en gesprekspartner voor het college en de accountant voor de (rechtmatigheids-)controle. De commissie doet dat vanwege de kaderstellende en controlerende verantwoordelijkheid van de raad maar treedt daarbij niet in de bevoegdheden van raad en het college. Specifiek voor de rechtmatigheidscontrole heeft de Controlecommissie de volgende taken:

- de voorbereiding van het door de raad vast te stellen controleprotocol;
- het zijn van eerste aanspreekpunt richting de raad voor het college voor de opzet en uitvoering van de interne controle op de rechtmatigheid;
- een overlegplatform te zijn voor de voorgenomen controleaanpak en de uitkomsten uitgevoerde controle;
- het evalueren van de werkzaamheden van de accountant en het;
- het adviseren aan de gemeenteraad over genoemde taken.

Ook in deze verordening zijn natuurlijk aanpassingen noodzakelijk vanwege de gewijzigde rolverdeling inzake de rechtmatigheidscontrole en -verantwoording.

1.4. Het controleprotocol en het normenkader

In het controleprotocol is de opdracht aan de accountant en met ingang van 2023 ook het college uitgewerkt. Deze opdracht is gebaseerd op de bepalingen in de verordeningen 212 en 213. In het controleprotocol staan meer gedetailleerde afspraken waaraan de accountant en het college zich moeten houden bij de controle. Het gaat om de volgende onderwerpen:

- de normen waaraan de controles moeten voldoen;
- de percentages of bedragen die moeten worden gebruikt voor een (anders dan) goedkeurende verklaring/de rechtmatigheidsverantwoording;
- vanaf welk percentage of bedrag de accountant een opmerking moet maken in het verslag van bevindingen;
- wat het college over rechtmatigheid moet opnemen in de paragraaf bedrijfsvoering in het jaarverslag.

Het controleprotocol bestond al jaren. Nieuw zijn voor 2023 de aanwijzingen voor de op te stellen rechtmatigheidsverantwoording door het college, waaronder de van toepassing zijnde normen en de verantwoordingsgrens.

Een bijlage bij het controleprotocol is het op grond van landelijke regelgeving (van de commissie BBV) verplichte ‘normenkader rechtmatigheid’. Inhoudelijk verandert daaraan door de verschuiving van de rechtmatigheidscontrole van de accountant naar het college niets. Het is echter formeel verplicht om het normenkader jaarlijks te actualiseren in verband met wijzigingen in wetten, regels en verordeningen voor zover die impact hebben op de financiële rechtmatigheid. Het normenkader wordt jaarlijks achteraf vastgesteld door de raad om zo veel mogelijk in het jaar gewijzigde of nieuwe verordeningen in het normenkader te benoemen. Bij de uitvoering van de interne controle tijdens het jaar wordt natuurlijk wel rekening gehouden met gewijzigde of nieuwe verordeningen.

Gevraagd besluit

Door wijziging van de Gemeentewet moet het college met ingang van het boekjaar 2023 verantwoording afleggen over de rechtmatigheid. Dat betekent dat deze in de jaarrekening 2023 voor het eerst wordt opgenomen. De kaders daarvoor worden door de raad vastgesteld en vastgelegd in de genoemde verordeningen op grond van de artikelen 212 en 213 Gemeentewet en het controleprotocol met het bijbehorende normenkader rechtmatigheid. De raad wordt gevraagd om wijzigingen in de volgende stukken vast te stellen:

- de financiële verordening
- de controle verordening
- de verordening Controlecommissie
- het controleprotocol

Per verordening geven wij in bijlage 1 tot en met 3 een toelichting op de wijzigingen in de verordeningen. Het controleprotocol is op grond van de wetswijziging en aangepaste verordeningen geheel herschreven.

Gemeente ROZENDAAL

Bijlage 1. Aanpassing Financiële verordening ex artikel 212 Gw

Artikel oud	Artikel nieuw	Tekst oud	Tekst nieuw	Reden wijziging
1	1	NVT	Rechtmatigheidsverantwoording de rapportage van burgemeester en wethouders waarbij aangegeven wordt in welke mate de totstandkoming van de financiële beheershandelingen en de vastlegging daarvan overeenstemmen met de relevante wet- en regelgeving.	Het college controleert met ingang van 2023 de (financiële) rechtmatigheid van de beheershandelingen van de gemeente en legt daarover verantwoording af in de jaarrekening. Daarbij neemt het college de stellige uitspraken van de commissie BBV in de kadernota rechtmatigheid 2023 in acht.
NVT	11	NVT	Verantwoordings- en rapportagegrens rechtmatigheidsverantwoording: 1. In de rechtmatigheidsverantwoording bij de jaarrekening rapporteert het college aan de raad over afwijkingen met een verantwoordingsgrens van 3% van de totale lasten van de gemeente, inclusief de dotaties aan de reserves. 2. In de paragraaf bedrijfsvoering worden de geconstateerde afwijkingen (fouten of onduidelijkheden) die in de in lid 1 genoemde rechtmatigheidsverantwoording moeten worden opgenomen nader toegelicht.	De raad stelt de verantwoordingsgrens vast, waarboven het college moet rapporteren aan de raad. Deze grens moet tussen 0 en 3% liggen van de totale lasten van de gemeente, inclusief de dotaties aan de reserves. (kadernota rechtmatigheid 2023, augustus 2021).
21	23	In de paragraaf bedrijfsvoering bij de begroting en de jaarstukken neemt het college de verplichte onderdelen op grond van artikel 14 van het	In de paragraaf bedrijfsvoering bij de begroting en de jaarstukken neemt het college de verplichte onderdelen op grond van artikel 14 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten op. Daarnaast neemt het college in elk	In verband met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording heeft de paragraaf bedrijfsvoering van de begroting en jaarstukken ook een grotere rol gekregen.

Artikel oud	Artikel nieuw	Tekst oud	Tekst nieuw	Reden wijziging
		Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten op.	geval ook de op grond van stellige uitspraken van de commissie BBV in de kadernota rechtmatigheid verplichte onderwerpen op.	De commissie BBV doet hierover een aantal stellige uitspraken: a. Burgemeester en wethouders geven in de paragraaf bedrijfsvoering een toelichting op alle afwijkingen die in de rechtmatigheidsverantwoording zijn opgenomen en eventueel welke maatregelen worden genomen om deze afwijkingen in de toekomst te voorkomen. b. Indien de normen uit de gids proportionaliteit veelvuldig niet nageleefd worden of slecht gedocumenteerd en/of gemotiveerd zijn, dan moeten burgemeester en wethouders hierover rapporteren via de paragraaf bedrijfsvoering. c. Niet-financiële onrechtmatigheden in verband met het niet naleven van bepalingen in de Wet fido en de bijbehorende ministeriële regelingen moeten worden opgenomen en toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.
25 d	27 d	het afleggen van verantwoording over de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de	het afleggen van verantwoording door het college aan de raad over de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en relevante wet- en regelgeving.	De teksten van deze artikelen zijn aangepast vanwege de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording door het college.

Artikel oud	Artikel nieuw	Tekst oud	Tekst nieuw	Reden wijziging
		begroting en relevante wet- en regelgeving		
27 lid 1	29 lid 1	Het college zorgt ten behoeve van het getrouwe beeld van de jaarrekening, bedoeld in artikel 213, derde lid, onder a, van de Gemeentewet, en de rechtmatigheid van de baten en lasten en de balansmutaties, bedoeld in artikel 213, derde lid, onder b, van de Gemeentewet, voor de jaarlijkse interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van de beheershandelingen. Bij afwijkingen neemt het college maatregelen tot herstel.	Het college draagt zorg voor de jaarlijkse interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van de financiële beheershandelingen. Over afwijkingen rapporteert het college in de paragraaf bedrijfsvoering zoals beschreven in de artikel 23.	

Bijlage 2 aanpassing controleverordening

Artikel oud	Artikel nieuw	Tekst oud	Tekst nieuw	Reden wijziging
Aanhef	Aanhef	De raad van de gemeente Rozendaal; gelet op artikel 213 Gemeentewet en het Besluit accountantscontrole gemeenten;	De raad van de gemeente Rozendaal; gelet op artikel 213 Gemeentewet en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden;	Het Besluit accountantscontrole gemeenten is per 2017 vervangen door het (inhoudelijk gelijkluidende) Besluit accountantscontrole decentrale overheden
Artikel 1c	Artikel 1c	rechtmatigheid in het kader van accountantscontrole het overeenstemmen van het tot stand komen van de financiële beheershandelingen en de vastlegging daarvan met de relevante wet- en regelgeving, zoals bedoeld in het Besluit accountantscontrole gemeenten.	de rechtmatigheidsverantwoording met ingang van het verslagjaar 2023 geeft het college zelf een rechtmatigheidsverantwoording af bij de jaarrekening. De stellige uitspraken van de commissie BBV in de Kadernota rechtmatigheid zijn daarbij leidend. De rechtmatigheidsverantwoording maakt deel uit van de jaarrekening zodat het huidige kwaliteitsniveau van de controle op rechtmatigheid geborgd blijft. De accountant geeft een getrouwheidsoordeel af bij de jaarrekening, waarvan de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel uitmaakt.	De accountant controleert met ingang van 2023 de getrouwheid van de jaarrekening waarvan de rechtmatigheidsverantwoording door het college onderdeel uitmaakt. Het college controleert met ingang van 2023 de (financiële) rechtmatigheid van de beheershandelingen van de gemeente en legt daarover verantwoording af in de jaarrekening. Daarbij neemt het college de stellige uitspraken van de commissie BBV in de kadernota rechtmatigheid 2023 in acht.
NVT	Artikel 1f	NVT	De verbijzonderde interne controle heeft als doel om namens het college, onafhankelijk van het voor de uitvoering van (financiële) processen verantwoordelijk management, vast te stellen of de interne controlemaatregelen binnen de processen zijn uitgevoerd en voldoende hebben gewerkt.	Dat betekent niet dat de accountant geen werkzaamheden meer verricht op het gebied van rechtmatigheid maar wel een belangrijke verandering van die werkzaamheden. Vanaf 2023 moet de accountant de opzet, het bestaan en de werking van het (interne controle) proces dat ten grondslag ligt aan de

Artikel oud	Artikel nieuw	Tekst oud	Tekst nieuw	Reden wijziging
Artikel 3 lid 1	Artikel 3 lid 1	Het college is verantwoordelijk voor de samenstelling van de jaarrekening conform de geldende interne - en externe wet- en regelgeving en overlegt deze aan de accountant voor controle.	Het college is verantwoordelijk voor de samenstelling van de jaarrekening, met de rechtmatigheidsverantwoording, conform de geldende interne - en externe wet- en regelgeving en overlegt deze aan de accountant voor accountantscontrole.	rechtmatigheidsverantwoording controleren en vaststellen dat de verantwoording in de jaarrekening aansluit op de uitkomsten van dat proces en de uitgangspunten van het controleprotocol van de gemeente Rozendaal.
NVT	Artikel 3 lid 6	NVT	De accountant maakt voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording door burgemeester en wethouders zo veel mogelijk gebruik van het namens burgemeester en wethouders uitgevoerde verbijzonderde interne controle.	
Artikel 5 lid 3	Artikel 5 lid 3	Het college draagt er zorg voor, dat de ambtenaren van de gemeente zijn gehouden de accountant alle informatie te verstrekken, opdat de accountant zich een juist en volledig oordeel kan vormen over de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties en het gevoerde beheer en over de getrouwheid van de daarover verstrekte informatie.	Het college draagt er zorg voor, dat de ambtenaren van de gemeente zijn gehouden de accountant alle informatie te verstrekken, opdat de accountant zich een juist en volledig oordeel kan vormen over het gevoerde financiële beheer en de getrouwheid van zowel het financiële beeld daarvan in de jaarrekening als de verantwoording van het college omtrent de rechtmatige totstandkoming van de baten en lasten.	Zoals hiervoor aangegeven is de oordeelsvorming over de rechtmatigheid met ingang van het boekjaar 2023 geen taak meer van de accountant. Wel moet de accountant vaststellen dat de rechtmatigheidsverantwoording als onderdeel van de jaarrekening ‘getrouw’ is. Dat doet hij op de wijze zoals hiervoor toegelicht bij de aanpassingen van de artikelen 1 en 3. Bevindingen hierover dient de accountant uiteraard ook aan de raad te rapporteren.
Artikel 7 lid 1	Artikel 7 lid 1	Indien de accountant bij een controle afwijkingen constateert die leiden tot het niet afgeven van een goedkeurende verklaring, meldt hij deze terstond schriftelijk aan de raad en zendt een afschrift hiervan aan het college.	Indien de accountant bij een accountantscontrole tot het oordeel komt dat de rechtmatigheidsverantwoording door het college niet getrouw is, dan wel afwijkingen constateert die op zichzelf leiden tot het niet afgeven van een	

Artikel oud	Artikel nieuw	Tekst oud	Tekst nieuw	Reden wijziging
			goedkeurende controleverklaring, meldt hij deze terstond schriftelijk aan de raad en zendt een afschrift hiervan aan het college.	
Artikel 7 lid 3	Artikel 7 lid 3	De accountantsverklaring en het verslag van bevindingen worden voor verzending aan de raad door de accountant aan het college voorgelegd met de mogelijkheid voor het college om op deze stukken te reageren.	De controleverklaring en het verslag van bevindingen worden voor verzending aan de raad door de accountant aan het college voorgelegd met de mogelijkheid voor het college om op deze stukken te reageren.	De term “accountantsverklaring” is vervangen door “controleverklaring”. Een controleverklaring is één van de soorten accountantsverklaringen. Bij een controleverklaring geeft de accountant een oordeel over de jaarrekening met een redelijke mate van zekerheid.

Bijlage 3 aanpassing verordening Controlecommissie

Artikel oud	Artikel nieuw	Tekst oud	Tekst nieuw	Reden wijziging
Aanhef	Aanhef	Overwegende dat het gewenst is in verband met aangelegenheden betreffende en overleg met de accountant een controlecommissie in te stellen	Overwegende dat het gewenst is in verband met aangelegenheden betreffende en overleg met de accountant en het college een controlecommissie in te stellen	De accountant controleert met ingang van 2023 de getrouwheid van de jaarrekening waarvan de rechtmatigheidsverantwoording door het college onderdeel uitmaakt. Het college controleert met ingang van 2023 de (financiële) rechtmatigheid van de beheershandelingen van de gemeente en legt daarover verantwoording af in de jaarrekening. Daarbij neemt het college de stellige uitspraken van de commissie BBV in de kadernota rechtmatigheid 2023 in acht. Dat betekent niet dat de accountant geen werkzaamheden meer verricht op het gebied van rechtmatigheid maar wel een belangrijke verandering van die werkzaamheden. Vanaf 2023 moet de accountant de opzet, het bestaan en de werking van het (interne controle) proces dat ten grondslag ligt aan de rechtmatigheidsverantwoording controleren en vaststellen dat de verantwoording in de jaarrekening aansluit op de uitkomsten van dat proces en de uitgangspunten van het
NVT	Artikel 2 c	NVT	het periodiek voeren van overleg met het college over de uitvoering van de verbijzonderde interne controle op de financiële rechtmatigheid zoals bedoeld in artikel 32 van de financiële verordening;	
Artikel 2 d	Artikel 2 e	het voorbereiden van de behandeling van de jaarrekening en -verslag door de raad. De commissie bespreekt deze documenten op kwaliteit, rechtmatigheid en doelmatigheid. De commissie neemt kennis van de accountantsverklaring en het accountantsrapport en betrekt de inhoud daarvan bij haar advies aan de raad.	het voorbereiden van de behandeling van de jaarrekening en -verslag door de raad. De commissie bespreekt deze documenten op kwaliteit, rechtmatigheid en doelmatigheid. De commissie neemt kennis van de rechtmatigheidsverantwoording en de toelichting daarop door het college in de jaarstukken en de controleverklaring en het accountantsrapport en betrekt de inhoud daarvan bij haar advies aan de raad.	

				controleprotocol van de gemeente Rozendaal.

Het college van burgemeester en wethouders,

Bas Pelgrum,
gemeentesecretaris

Ester Weststeijn,
burgemeester

Memo

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp
Was – wordt overzicht stukken rondom de rechtmatigheidsverantwoording

Adviseur : Diana Blagdan
Portefeuillehouder : Simon Warmerdam
Datum : 25-4-2023

Aan de Raad
Hierbij verstrekken wij u een overzicht van de wijzigingen die zijn gedaan na het terughalen van de stukken omtrent de rechtmatigheidsverantwoording van de raadagenda van 16 maart 2023.

Treasurystatuut Rozendaal 2023

Was (versie raadsvergadering 28 maart)	**Wordt (versie raadsvergadering 16 mei)**
Artikel 1 a) Financiering: Het aantrekken van benodigde financiële middelen voor een periode van minimaal één jaar. Deze middelen kunnen bestaan uit zowel eigen vermogen als vreemde vermogen.	**Artikel 1** a) Financiering: Het aantrekken van benodigde financiële middelen voor de dekking van de vermogensbehoefte.
Artikel 2 - Het waarborgen dat de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de treasuryfunctie duidelijk wordt geregeld.	**Artikel 2** Vervallen (de taken en verantwoordlijkheden zijn beperkt opgenomen)
	Artikel 8 Bij het uitzetten van middelen uit hoofde van de treasuryfunctie gelden de volgende uitgangspunten: - Het uitzetten van overtollige middelen mag alleen plaatsvinden bij: - het agentschap in het kader van het schatkistbankieren; - financiële instellingen tot het drempelbedrag; - een decentrale overheid. - Toegestane instrumenten bij het uitzetten van gelden zijn rekening-courant, daggeld, spaar rekeningen, deposito's en Nederlands staats papier. - De gemeente vraagt bij minimaal twee instellingen offertes op alvorens een uitzetting met een looptijd vanaf één jaar wordt gedaan.
Artikel 8 wordt Artikel 9 De gemeente beoogt het realiseren van gunstige danwel marktconforme condities voor	**Artikel 9** De gemeente beoogt het realiseren van gunstige danwel marktconforme condities voor

af te nemen financiële diensten. Hiervoor gelden de volgende uitgangspunten: - Bankrelaties dienen wat betreft hun kredietwaardigheid minimaal te voldoen aan de eisen die gesteld zijn aan een AA-rating. - Financiële instellingen dienen onder Nederlands of anderszins EU-toezicht te vallen, zoals de Nederlandsche bank en Verzekeringskamer.	af te nemen financiële diensten. Hiervoor gelden de volgende uitgangspunten: - Bankrelaties dienen wat betreft hun kredietwaardigheid minimaal te voldoen aan de eisen die gesteld zijn aan een AA-rating. Hiervoor wordt Moody's, Standard & Poor's of Fitch geraadpleegd. - Financiële instellingen dienen onder Nederlands of anderszins EU-toezicht te vallen, zoals de Nederlandsche bank. - Tussenpersonen dienen geregistreerd te staan bij de Autoriteit Financiëlle Markten (AFM) en daarvan vergunning als makelaar te hebben ontvangen
Artikel 9 **Artikel 10** **Etc.**	**Artikel 10** **Artikel 11** **Etc.**

Verordening Controlecommissie Rozendaal 2023

Was (versie raadsvergadering 28 maart)	**Wordt (versie raadsvergadering 16 mei)**
Artikel 3. Samenstelling van de commissie a. De commissie bestaat uit 1 lid per fractie uit het blok Algemene Zaken en Financiën van de commissie van advies van de gemeente Rozendaal; b. Het andere lid van de fractie uit het blok Algemene Zaken en Financiën van de commissie van advies fungeert als plaatsvervangend lid; c. De portefeuillehouder financiën van het college en de medewerkers bedrijfsvoering kunnen de vergaderingen bijwonen en advies uitbrengen aan de commissie; d. De commissie benoemt uit haar midden een voorzitter; e. Het college draagt zorg voor ambtelijke ondersteuning van de commissie.	**Artikel 3. Samenstelling van de commissie** a. De commissie bestaat uit 1 raads- of commissielid per fractie, bij voorkeur een lid met financiële kennis; b. Iedere fractie wijst een raads- of commissielid aan als plaatsvervangend lid, bij voorkeur een raads- of commissielid met financiële kennis; c. De portefeuillehouder financiën van het college en de medewerkers bedrijfsvoering kunnen de vergaderingen bijwonen en advies uitbrengen aan de commissie; d. De commissie benoemt uit haar midden een voorzitter; e. Het college draagt zorg voor ambtelijke ondersteuning van de commissie.

Controleverordening Rozendaal 2023

Was (versie raadsvergadering 28 maart)	Wordt (versie raadsvergadering 16 mei)
Artikel 4. Inrichting accountantscontrole 3. Ter bevordering van een efficiënte en doeltreffende accountantscontrole vindt periodiek (afstemmings-)overleg plaats tussen de accountant en (een vertegenwoordiger uit) de raad, (een vertegenwoordiger van) de rekenkamer(functie), de portefeuillehouder financiën, de gemeentesecretaris en de senior beleidsmedewerker financiën.	**Artikel 4. Inrichting accountantscontrole** 3. Ter bevordering van een efficiënte en doeltreffende accountantscontrole vindt periodiek (afstemmings-)overleg plaats tussen de accountant en (een vertegenwoordiger uit) de raad, de portefeuillehouder financiën, de gemeentesecretaris en de senior beleidsmedewerker financiën.

Het college van burgemeester en wethouders,

Bas Pelgrum,
gemeentesecretaris

Ester Weststeijn,
burgemeester

Raadsvoorstel

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp
Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen 2023

Adviseur	: M. Jansma	**Datum B&W**	:25 april 2023
Programma	: 6. Sociaal domein	**Datum Raad**	:16 mei 2023
Portefeuillehouder	: T. van der Pas	**Openbaar**	: Ja

Aan de Raad

Aanleiding

Tijdens zijn vergadering van 14 februari 2023 is de raad akkoord gegaan met een aantal ondersteunende maatregelen om energiearmoede te bestrijden. Een van de voorstellen was, om de vermogensgrens te verhogen voor de vaststelling van de kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen. Met dit voorstel geven wij uitvoering aan dit voornemen.

Gevraagde beslissing
Vaststellen van de Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen Rozendaal 2023.

Wat willen we bereiken?
Met dit voorstel beoogt het college de doelgroep die in aanmerking komt voor kwijtschelding van gemeentelijke belastingen, te verruimen. Op 16 september 2022 heeft er een wetswijziging plaatsgevonden waarbij gemeenten beleidsvrijheid kregen om de vermogensgrens voor kwijtschelding van gemeentelijke belastingen per 1 september 2022 te verhogen. Deze verhoging mag niet meer bedragen dan € 1.500 voor een alleenstaande, € 1.800 voor een alleenstaande ouder en € 2.000 voor een echtpaar.

Argumenten
1. Verruiming doelgroep
De financiële bestaanszekerheid van een deel van onze inwoners staat onder druk. We willen deze met een aantal maatregelen ondersteunen.Dit voorstel biedt extra ruimte voor de laagste inkomensgroep met een beperkt eigen vermogen. Een hogere vermogensgrens voor kwijtschelding, met andere woorden, een bredere doelgroep, betekent dat meer inwoners een financiële tegenslag kunnen opvangen.

2. Verordening
Tot nu toe had onze gemeente geen Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen. Strikt genomen was dat niet noodzakelijk. Dit staat vermeld in onze Nota lokale heffingen, vastgesteld in de raadsvergadering van 18 december 2012 [1]: *"De mogelijkheid voor gemeenten om kwijtschelding van belastingen te verlenen, is geregeld in artikel 255 van de Gemeentewet. Hoofdregel daarbij is dat gemeenten het kwijtscheldingsbeleid van de rijksoverheid volgen zoals dat is geregeld in de Uitvoeringsregeling. Indien de gemeente met betrekking tot een belasting niets regelt, geldt deze ministeriële regeling automatisch ook voor deze gemeentelijke belasting."* (…..) *"Kwijtschelding is*

[1] Dit is de meest recente en laatste Nota lokale heffingen. Sindsdien worden reserves en voorzieningen toegelicht in de jaarrekening en begroting, waarmee deze Nota overbodig is geworden.

mogelijk voor: - Onroerend zaak belasting; - Reinigingsrecht; - Rioolrecht.[2]*"*
Vanwege de wens om invulling te geven aan de beleidsvrijheid, per 1 september 2022, om de vermogensgrens te verhogen, moet er nu een verordening komen. Voorliggende verordening is ontleend aan die van de gemeente Rheden. Hiermee is verhoging van de vermogensgrens gewaarborgd. De verordening is ook in lijn gebracht met meest recente wet- en regelgeving, met de VNG-modelverordening en met de uitvoeringspraktijk bij De Connectie. Naar de huidige stand van zaken is hij up-to-date.

Wettelijk kader
Het wettelijk kader voor de verordening wordt gevormd door de Gemeentewet, de Invorderingswet 1990, de Ministeriële regeling Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990, de Regeling kwijtschelding belastingen medeoverheden en het Beleidskader minima- en schuldhulpverlening 2021-2024 'Iedereen doet mee!', vastgesteld in de raad van 23 februari 2021.

3. Ingangsdatum
De raad heeft op 14 februari 2023, op voorstel van het college d.d. 24 januari, ervoor gekozen de verhoging van de vermogensnorm te laten ingaan op 1 januari 2023. En dus niet op de datum dat het wettelijk gezien mogelijk was, 1 september 2022. Herziening van aanvragen over de periode 1 september 2022 tot en met 31 december 2022 zou relatief veel capaciteit vragen en extra kosten met zich meebrengen.

Wat zijn de financiële consequenties?
Voor 2023 gaan wij uit van € 2.000 aan gederfde inkomsten. Dit staat ook vermeld in het raadsvoorstel d.d. 14 februari 2023. De verwachte vermindering van inkomsten aan gemeentelijke belasting is in de Begroting verwerkt als uitgave Armoedebeleid/kwijtschelding. Voor 2024 en verder zal zonodig dekking voor deze kosten worden gevraagd in de kadernota om gederfde inkomsten te compenseren.

Kanttekeningen
Wat zijn de risico's?
Het risico van deze maatregel is, dat meer mensen aanspraak kunnen maken op kwijtschelding van de gemeentelijke belasting. Dit betekent dat er minder gemeentelijke belasting opgehaald wordt. Hoeveel dat precies is, kan vantevoren niet definitief vastgesteld worden. Wij zijn nog met De Connectie in gesprek over relevante informatie.

Wat gaan we daarvoor doen?
Vanaf 1 januari 2023 passen we, evenals Rheden, de vermogensgrens voor kwijtschelding aan naar de wettelijke ruimte die is geboden. Dit betekent een ophoging van de vermogensgrens van maximaal € 1.500 voor een alleenstaande, € 1.800 voor een alleenstaande ouder en € 2000 voor een echtpaar. In de praktijk betekent dit het volgende:

[2] In de prakijk zal kwijtschelding van het rioolrcht weinig voorkomen omdat het om een eigenaarsheffing gaat.

Gezinssamenstelling	Indicatie huidige vermogensnormen	Maximale ophoging
Alleenstaande <65	€1.400-€1.700	Verhoging met €1.500
Alleenstaande ≥65	€1.600-€1.900	Verhoging met €1.500
Alleenstaande ouder	€1.700-€2.000	Verhoging met €1.800
Gehuwd/samenwonend <65	€1.800-€2.200	Verhoging met €2.000
Gehuwd/samenwonend ≥65	€2.200-€2.500	Verhoging met €2.000

a) Planning
1. Zie bij b. 'evaluatie' en c. 'participtatie en communicatie'.
2. Later dit jaar volgt een voorstel om deze verhoging vanaf 2024 structureel in te bedden. Dan kunnen wij uitgebreider terugkomen op de aantallen en mogelijke financiële gevolgen.

b) Evaluatie
Wij kunnen bij De Connectie informatie opvragen over de kwijtschelding, hoeveel mensen kwijtschelding hebben ontvangen en hoeveel niet. De aantallen zullen worden gemeld in de jaarrekening en zij worden meegenomen in een raadsvoorstel voor de periode vanaf 2024.

c) Participatie en communicatie
De verordening wordt gepubliceerd in In de Roos en de website. Ook wordt hij bekend gemaakt in het elektronsche gemeenteblad en is daarna voor een ieder te raadplegen op www.overheid.nl. Gemeente Rheden informeert de maatschappelijke partners, zoals Incluzio en SUN. De Connectie (uitvoering kwijtschelding belastingen) moest voor 1 februari 2023 een besluit hebben vernomen. Daarom is De Connectie na besluitvorming in het college (24 januari 2023) al voorlopig op de hoogte gebracht en na vaststelling van het kader door de raad (14 februari 2023) van het definitieve besluit.

d) Publicatie verplicht?
Ja, zie hiervoor bij c.

Wat mag het kosten?
De doelgroep bestaan uit Huishoudens met inkomen tot 100% Wettelijk sociaal minumum (Wsm) en geen tot weinig vermogen. Dekking wordt gezocht binnen het budget Armoedebeleid/Kwijtschelding ad € 2.000 (2023). De afboekingen door kwijtschelding worden als kosten verantwoord.

Het college van burgemeester en wethouders,

Bas Pelgrum,
gemeentesecretaris

Ester Weststeijn,
burgemeester

Bijlage(n)
Concept-raadsbesluit

Raadsbesluit

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp
Verordening Kwijtschelding gemeentelijke belastingen

De raad van de gemeente Rozendaal, gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 25 april 2023

gelet op artikel 255 van de Gemeentewet, artikel 26 van de Invorderingswet 1990, de ministeriele regeling Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 en de Regeling kwijtschelding belastingen medeoverheden;

Besluit:

Vast te stellen: de navolgende

Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen Rozendaal 2023

Artikel 1 Uitgesloten van kwijtschelding
Bij de invordering van de volgende belastingen en rechten wordt geen kwijtschelding verleend:

- leges, met uitzondering van het gemeentelijk aandeel in het onder titel 1 onderdeel 1.2.5.1 en 1.2.5.2 van de bij de Legesverordening behorende tarieventabel.

Artikel 2 Beperkte kwijtschelding
Niet van toepassing op gemeente Rozendaal.

Artikel 3 Berekeningswijze kosten van bestaan

1. Bij de kwijtschelding van de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de onroerendezaakbelastingen wordt in afwijking van artikel 16, eerste en tweede lid, van de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 het percentage voor de berekening van de kosten van bestaan gesteld op 100 percent.
2. In afwijking van het eerste lid worden de kosten van bestaan van de in artikel 1a van de Nadere regels kwijtschelding gemeentelijke en waterschapsbelastingen bedoelde AOW-gerechtigde personen gesteld op 100 procent van de toepasselijke, in artikel 1a bedoelde netto AOW-bedragen.

Artikel 4 Netto kosten kinderopvang
Als uitgaven als bedoeld in artikel 15, eerste lid, van de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 worden mede in aanmerking genomen de in artikel 28, derde lid, van genoemde regeling bedoelde netto kosten van kinderopvang.

Artikel 5 Extra toegestane financiële middelen

In afwijking van artikel 12, tweede lid, onderdeel d, van de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 wordt het totale bedrag aan financiële middelen, bedoeld in dat onderdeel, verhoogd met:

a. het maximumbedrag genoemd in artikel 4, onder a van de Regeling kwijtschelding belastingen medeoverheden voor de belastingschuldige en zijn echtgenoot,
b. 75% van het bedrag genoemd onder a voor een alleenstaande, en
c. 90% van het bedrag genoemd onder a voor een alleenstaande ouder.

Artikel 6 Kwijtschelding aan ondernemers

Met inachtneming van het overigens in dit besluit bepaalde, wordt een verzoek om kwijtschelding van gemeentelijke belastingen en heffingen die geen verband houden met de uitoefening van het bedrijf of beroep, van een natuurlijk persoon die een bedrijf of zelfstandig beroep uitoefent, behandeld volgens de bepalingen van hoofdstuk II, afdelingen 1, 2 en 5 van de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990.

Artikel 7 Intrekking Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen

Niet van toepassing op gemeente Rozendaal.

Artikel 8 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de dag na bekendmaking en werkt terug tot en met 1 januari 2023.

Artikel 9 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen Rozendaal 2023.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de gemeenteraad van Rozendaal d.d. 16 mei 2023

Klaas Schaap,	Ester Weststeijn,
griffier	burgemeester

Raadsvoorstel

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp
Gecoördineerde behandeling jaarrekeningen en begrotingen gemeenschappelijke regelingen van de ODRA, het Gelders Archief, de MGR SDCG, de BVO DRAN en de GMRAN.

Adviseur	: Diana Blagdan	**Datum B&W**	: 19 april 2023
Programma	: Diverse	**Datum Raad**	: 16 mei 2023
Portefeuillehouder	: Diverse	**Openbaar**	: Ja

Aan de Raad

Aanleiding
Jaarlijks ontvangen we verzoeken van de gemeenschappelijke regelingen waar onze gemeente in deelneemt om zienswijzen in te dienen voor de jaarstukken danwel de (meerjaren)begrotingen. Voor de jaarstukken en conceptbegrotingen van de ODRA, het Gelders Archief, de MGR SDCG, de GMRAN en de (meer)jarenbegroting van de BVO DRAN stellen we voor om geen zienswijze in te dienen. Voor een efficiënte werkwijze en effectieve vergaderstructuur van uw raad leggen we hierbij deze stukken gecombineerd aan u voor.

Gevraagde beslissing
1. Kennisnemen van de jaarrekeningen en -verslagen van de ODRA, het Gelders Archief, de MGR SDCG en de GMRAN.
2. Kennisnemen van conceptbegrotingen 2024-2027 van de ODRA, het Gelders Archief, de MGR SDCG, de BVO DRAN en de GMRAN.
3. Geen zienswijze indienen bij de bovengenoemd ontvangen concept-jaarrekeningen en concept-begrotingen.

Wat willen we bereiken?
Doelstelling is om de raad in kennis te stellen van de jaarverslagen en begrotingen van de gemeenschappelijke regelingen waar onze gemeente aan deelneemt en de raad in de gelegenheid te stellen om zienswijzen in te dienen indien gewenst.

Argumenten
1.1 en 2.1 Met de gehanteerde gecombineerde afhandeling wordt op een slimme en slanke wijze de jaarlijks terugkerende zienswijzeprocedure doorlopen, binnen de gestelde termijnen.
De raad heeft de bevoegdheid op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen en de afzonderlijke regeligen om kennis te nemen van jaarstukken en (meerjaren)begrotingen. En om daar zonodig binnen gestelde termijnen, zienswijzen bij in te dienen. Door de gecombineerde afhandeling van die zaken wordt de ambtelijke belasting geminimaliseerd, zonder afbreuk te doen aan gedegen besluitvormingsprocedure.

3.1 We zien geen meerwaarde voor het indienen van zienswijzen bij de nu voorgelegde jaarstukken danwel begrotingen

Voor de hier gebundeld aangeboden begrotingen acht het college het niet nodig om zienswijzen in te dienen. Per regeling wordt dit in de bijgevoegde memo (Bijlage 1 bij dit raadsvoorstel) toegelicht. Van de gemeenschappelijke regelingen missen in dit voorstel de jaarstukken en begroting van de VGGM en de begroting van de BVO DRAN. Deze worden afzonderlijk aan u aangeboden.

Kanttekeningen

Met deze gecombineerde aanbieding ontstaat het risico dat ook positieve signalen over het werk van de gemeenschappelijke regelingen niet voldoende vanuit Rozendaal naar voren worden gebracht, zoals waardering voor het verrichte werk, of de ingezette koers. Waar dat aan de orde is wordt dit bij monde van de portefeuillehouder in de respectievelijke AB's naar voren worden gebracht.

Wat mag het kosten?

De werkwijze heeft geen financiële consequenties. De financiële consequenties van voorgestelde begrotingswijzigingen zijn beschreven in de bijgaande Memo. Daarbij wordt aangegeven dat mogelijke gevolgen voor de begroting zullen worden verwerkt in de voorstellen voor de Kadernota en de meerjarenbegroting.

Het college van burgemeester en wethouders,

Bas Pelgrum, gemeentesecretaris	Ester Weststeijn, burgemeester

Bijlage(n)

1. Memo overzicht impact jaarrekeningen en begrotingen
2. Stukken (aanbiedingsbrief, jaarrekening en begroting) Gelders Archief
3. Stukken (aanbiedingsbrief, kaderbrief en begroting) BVO DRAN
4. Stukken (aanbiedingsbrief, jaarrekening en begroting) ODRA
5. Stukken (aanbiedingsbrief, jaarrekening, accountantsverslag, begroting en de jaarrekening 2022 GMRAN en The Economic Board
6. Stukken (aanbiedingsbrief, jaarrekening, accountantsverslag en begroting) MGR SD-G

Raadsbesluit

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp
Gecoördineerde behandeling jaarrekeningen en begrotingen gemeenschappelijke regelingen van de ODRA, het Gelders Archief, de MGR SDCG, de BVO DRAN en de GMRAN.

De raad van de gemeente Rozendaal, gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 25 april 2023

Besluit:

1. Kennisnemen van de jaarrekeningen en -verslagen van de ODRA, het Gelders Archief, de MGR SDCG en de GMRAN.
2. Kennisnemen van conceptbegrotingen 2024-2027 van de ODRA, het Gelders Archief, de MGR SDCG, de BVO DRAN en de GMRAN.
3. Geen zienswijze indienen bij de bovengenoemd ontvangen concept-jaarrekeningen en concept-begrotingen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de gemeenteraad van Rozendaal d.d. 16 mei 2023.

Klaas Schaap,
griffier

Ester Weststeijn,
burgemeester

MEMO

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp
Overzicht impact jaarrekeningen en meerjarenbegrotingen gemeenschappelijke regelingen 2024-2027

Adviseur	: Diana Blagdan	**Datum**	: 25 april 2023
Portefeuillehouder	: Diverse	**Openbaar**	: ja

Geacht college, respectievelijk geachte raad,

Hierbij informeren we u over de belangrijkste bevindingen over de jaarrekeningen en begrotingsvoorstellen van de gemeenschappelijke regelingen. Tevens wordt hier onderbouwd waarom al-dan- niet wordt geadviseerd om zienswijzen in te dienen.

Gemeenschappelijke regeling	**Impact en advies jaarrekening**	**Impact en advies conceptbegroting**
1. Omgevingsdienst regio Arnhem (ODRA)	Impact: In 2022 is er een positief resultaat behaald van € 53.000. Deels wordt met dit resultaat de algemene reserve gevuld tot het afgesproken maximum. Een bedrag van € 23.513 wordt gerestitueerd. Advies: Geen zienswijzen in te dienen (bij het ministerie van Binnenlandse zaken).	Impact: De meerjarenbegroting laat geen kostentoename voor Rozendaal zien. Het inhoudelijke programma is met alle betrokken partijen op basis van een gedegen voorbereiding tot stand gekomen en sluit aan bij de verwachtingen die we van de ODRA in de dienstverlening aan Rozendaal en de regio hebben. Advies: Geen zienswijzen in te dienen (bij het ministerie van Binnenlandse zaken).
2. Gelders Archief	Impact: De jaarrekening van 2022 sluit af met een positief resultaat van € 208.809. Dit resultaat komt ten bate van de algemene reserve van het Gelders Archief, waarna deze post neerkomt op € 462.852.	Impact: De begroting laat een geringe kostenstijging zien. Onze bijdrage in het Gelders Archief stijgt daarmee ook iets. De begrote bijdrage voor 2023 was € 12.037 en wordt in

	Advies: Geen zienswijze in te dienen.	geraamd op 2024 € 12.722. Verder worden er geen bijzonderheden gemeld. Advies: Geen zienswijze indienen.
3. Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland (MGR SDCG)	Impact: De baten en lasten waren in evenwicht, waardoor het behaalde resultaat € 0 bedroeg. Advies: Geen zienswijze in te dienen.	Impact: In de meerjarenbegroting is te zien dat de kosten teruglopen. Dit is mede omdat er geen rekening is gehouden met indexatie en de jaarlijkse verlaging van het aantal SW-dienstverbanden. Advies: Geen zienswijze in te dienen.
4. Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen (BVO DRAN)	*De jaarstukken worden in een later stadium aangeboden.*	Impact: Door de investering in zero-emissie levert het voorstel voor deze meerjarenbegroting een behoorlijke kostentoename op. Hier door stijgt onze bijdrage van € 49.184 in 2023 tot € 82.627 in 2027. We onderschrijven de regionale ambitie om tot zero-emissie doelgroepenvervoer te komen. De kostentoename zal worden verwerkt in het voorstel voor kadernota en begroting. Advies: Geen zienswijze in te dienen.
5. Groene metropoolregio Arnhem Nijmegen (GMRAN)	Impact: De jaarrekening van 2022 sluit af met een positief resultaat van € 320.957. Dit resultaat vloeit terug naar de gemeenten.	Impact: De gemeentelijke bijdrage per inwoner stijgt van € 7,47 in 2023 naar € 8,55 in 2024. Deze stijging is nodig door de hoge noodzakelijk indexering en de hogere bijdrage voor de Regionale Energie Strategie.

	Advies: Geen zienswijze in te dienen.	Advies: Geen zienswijze in te dienen.
6. VGGM	*De jaarstukken en meerjarenprogrammabegroting worden in een later stadium aangeboden.*	*De jaarstukken en meerjarenprogrammabegroting worden in een later stadium aangeboden.*

Aan de gemeenteraad van de gemeente Rozendaal
door tussenkomst van het college van B&W

Ons nummer: DB2023/2

Geacht college,

Conform artikel 21 van de Gemeenschappelijke Regeling Gelders Archief zendt het Dagelijks Bestuur jaarlijks voor 15 april aan de minister en de raden van de gemeenten een inhoudelijk verslag en voorlopige jaarrekening over het afgelopen kalenderjaar. Het verslag en de jaarrekening over 2022 treft u hierbij aan.

De jaarrekening van 2022 sluit af met een positief resultaat van € 208.809,-. Dit resultaat komt ten bate van de algemene reserve van het Gelders Archief, waarna deze post neerkomt op € 462.852,-.

Ik verzoek u bijgevoegde jaarstukken voor te leggen aan de gemeenteraad.
Voor 15 juli 2023 ontvangt u de door het Algemeen Bestuur vastgestelde definitieve jaarrekening.

Gelders Archief,
namens het dagelijks bestuur,

Dr. F.J.W. van Kan
Algemeen directeur

GELDERS
ARCHIEF

Westervoortsedijk 67-D, 6827 AT Arnhem | 026 35 21 600 | www.geldersarchief.nl

GELDERS ARCHIEF

JAARSTUKKEN 2021

Regionaal Historisch Centrum Gelders Archief
Westervoortsedijk 67-D, 6827 AT Arnhem

Adrianus Fransiscus Johannes van der Velden

Digitaal ondertekend door Adrianus Fransiscus Johannes van der Velden
Datum: 2022.04.01 09:42:55 +02'00'

GELDERS ARCHIEF

JAARSTUKKEN 2021

INHOUDSOPGAVE

Jaarverslag

I Programmaverantwoording

1. Inhoudelijk verslag
2. Kengetallen
3. Algemene dekkingsmiddelen
4. Kosten van overhead
5. Bedrag voor vennootschapsbelasting
6. Bedrag voor onvoorzien

II Paragrafen

1. Verslaglegging
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Verbonden partijen
7. Rechtmatigheid
8. Organisatiegegevens
9. Ondertekening

Jaarrekening

III Baten en lasten met toelichting

IV Balans met toelichting

V Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

1. Algemeen
2. Grondslagen voor de waardering van activa en passiva
3. Grondslagen voor de resultaatbepaling

VI Overige gegevens

1. Controleplicht
2. Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming
3. Voorstel
4. Gebeurtenissen na balansdatum
5. Personele bezetting
6. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)
7. Accountantsverklaring

I PROGRAMMAVERANTWOORDING

1. Inhoudelijk verslag

Ook 2021 was voor het Gelders Archief een bijzonder jaar, het COVID-19 virus had opnieuw invloed op de werkzaamheden. Het publiek kon dankzij de onlinedienstverlening over het algemeen tevreden worden gesteld. Het aantal op verzoek gemaakte scans kwam iets hoger uit dan in 2020, op ruim 2,4 miljoen. Conform de richtlijnen van de Rijksoverheid werd ook in 2021 voor zover mogelijk thuis gewerkt; in het archiefgebouw werden maatregelen gecontinueerd die zorgden in een veilige werkomgeving voor degenen die op kantoor werkten.
Er werd een begin gemaakt met de implementatie van een eigen digitaal depot, noodzakelijk nu het Rijk zich definitief terugtrekt uit de Regionaalhistorische Centra.

MISSIE

Wij zijn een ondernemende en vernieuwende informatiebeheerder met een sterk accent op digitale dienstverlening en duurzame toegankelijkheid. We leveren een actieve bijdrage aan het informatiebeheer van onze Gelderse partners en beheren de aan ons toevertrouwde informatie integer en professioneel. Door deze op een laagdrempelige manier beschikbaar te stellen, dragen wij maximaal bij aan een ***transparante overheid*** *en zijn wij* ***historisch informatiecentrum*** *voor de geschiedenis van Gelderland en de regio Arnhem.*

VISIE

Wij zijn intermediair tussen onze collectie en het publiek (en onze partners), zo faciliteren we het (historisch) onderzoek. Wij leveren de ruwe data, zodat derden deze kunnen bewerken tot producten als boeken en tentoonstellingen.

DOELEN

Uit de missie en visie komen de volgende doelen voort:

Transparante overheid

Voor een goede relatie tussen burger en bestuur is transparantie levensvoorwaarde. Toegankelijke en duurzaam opgeslagen informatie draagt daar in het bijzonder aan bij. Nu ook het Gelders Archief steeds recenter gevormde archieven beheert, groeit onze bijdrage aan een transparante overheid. Met toezicht en advisering ondersteunt het Archief zijn partners bij een goed dynamisch informatiebeheer en denkt en helpt mee aan een open en transparante overheid.

Beschikbaar stellen van (historische) informatie

Voor het verspreiden van kennis over het verleden van Gelderland is onlinedienstverlening op hetzelfde niveau als dienstverlening in onze studiezaal noodzakelijk. Een optimale toegankelijkheid van de collectie vraagt om een zo groot mogelijke digitale beschikbaarheid van de collectie. De opname van digitale archiefbescheiden bevordert deze onlinedienstverlening, evenals het digitaliseren van bescheiden op verzoek. Onlineaanwezigheid op verschillende platforms en kanalen vergroot de zichtbaarheid van het Gelders Archief en heeft een positieve invloed op hoe burgers, partners en andere belanghebbenden het Gelders Archief beleven.

STRATEGIE

Om deze doelen te bereiken staan wij de volgende strategie voor:

Wij zijn aanwezig in de gehele informatiebeheerketen, van creatie tot en met presentatie.

Onderstaand wordt weergegeven hoe de strategie in 2021 in de praktijk werd gebracht.

- Door de sterke focus op onlinedienstverlening konden bezoekers hun onderzoek ook in het verslagjaar meer online verrichten; alleen voor specialistisch onderzoek en onderzoek in beperkt openbaar archiefmateriaal was een bezoek aan de studiezaal noodzakelijk. In 2021 zijn ruim 2,4 miljoen scans gemaakt van archiefstukken, waardoor onderzoek (deels) vanuit huis kon worden gedaan. De vraag naar digitaliseren op verzoek is enorm gestegen en deze vorm van dienstverlening wordt enorm gewaardeerd. Om nog meer aan deze vraag te kunnen voldoen zijn ook in 2021 weer meer toegangen op particuliere archieven ingericht voor digitaliseren op verzoek. Ruim 400 particuliere inbewaringgevers hebben daartoe toestemming verleend.

- De fysieke studiezaal sloot in 2021 in verband met de maatregelen ter bestrijding van COVID-19 opnieuw meerdere malen. Bijgevolg bezocht slechts een gering aantal bezoekers deze studiezaal. Dankzij digitaliseren op verzoek kon toch een groot deel van de bezoekers met hun onderzoek worden geholpen.

  Helaas is het in verband met beperkingen in openbaarheid, de AVG en auteursrecht niet mogelijk om de hele collectie aan te bieden via digitaliseren op verzoek. Om te komen tot een zo groot mogelijke onlinedienstverlening is een onderzoek begonnen naar welke onderdelen van overheidsarchieven jonger dan 110 jaar in aanmerking kunnen komen voor digitalisering; dit loopt door in 2022.

- Een grote hoeveelheid stukken die in slechte materiële staat verkeerden is gerestaureerd en vervolgens gedigitaliseerd. Daardoor is de informatie uit deze stukken weer beschikbaar gekomen voor publiek.

- Voor de uitbreiding van de onlinedienstverlening is onderzocht of het gebruik van een chatbot op de website van het Gelders Archief toegevoegde waarde zou hebben. Dit is een geautomatiseerde oplossing waarbij vragen van burgers in een chatgesprek beantwoord kunnen worden zonder dat daarvoor direct de tussenkomst van een medewerker nodig is. Deze vorm van dienstverlening is gezien het specialistische karakter van de vragen van onze bezoekers niet geschikt gebleken.

- In 2021 is de contentstrategie van het Gelders Archief opgeleverd, daarmee is de basis van onze onlinecommunicatie vastgesteld. Dit zorgt voor een consistente communicatie die de doelstellingen van de organisatie en de behoeften van onze gebruikers vooropstelt. Aan de hand van de contentstrategie zijn op social media verschillende campagnes gevoerd gericht op het vergroten van de

naamsbekendheid van het archief. Hierdoor weet het Gelders Archief een steeds groter publiek te bereiken. Bijna 1 miljoen keer is de website van het archief bezocht voor archiefonderzoek en ook op social media als Facebook, Instagram en Youtube is duidelijk dat het archief goed gevonden wordt.

- In 2021 is wederom gewerkt aan kwaliteitsverbetering van de website. Veel van onze bezoekers slaan links op van beschrijvingen, deze werken vaak na verloop van tijd niet meer, waardoor zij de gevonden informatie niet meer terug kunnen vinden. Daarom worden nu zogenaamde permalinks aangeboden, ook wel persistent identifiers (PID's) genoemd; dat wil zeggen dat elke archiefbeschrijving is voorzien van een unieke, centraal geregistreerde code. Bij wijzigingen blijft een permalink werken. Dit betekent voor onze bezoekers dat het risico om informatie te verliezen aanzienlijk verkleind is. Er wordt door onze bezoekers veel gebruik gemaakt van deze permalinks.

- Ook in 2021 werd door de aangesloten overheden archief overgebracht. Daarnaast werden particuliere archieven en collecties verworven, van belang voor het goed documenteren van maatschappelijke ontwikkelingen.

- Verschillende (particuliere) archieven en collecties werden toegankelijk gemaakt, de vraag van het publiek was daarbij leidend.

- Een eigen digitaal depot werd geïmplementeerd. Daarvan zal vooralsnog alleen gebruik gemaakt worden gemaakt door de provincie Gelderland. Voor de provincie werd de onderbrenging in dit depot van het Stateninformatiesysteem 2003-2012 voorbereid.

- Via advisering en het wettelijke archieftoezicht werden de aangesloten overheden ondersteund bij het optimaliseren van hun informatiehuishouding, ter borging van duurzame toegankelijkheid van hun (digitale) archieven.

- Met subsidie van de provincie Gelderland werd in het project Audio Visueel Archief Gelderland (AVAG) het ontsluiten van bewegend beeld (en geluid) voortgezet. Bovendien kon een aanzienlijk gedeelte van de omvangrijke collectie videobanden worden gedigitaliseerd, waardoor de betreffende beelden konden worden veiliggesteld.

- In het kader van de professionalisering van onze medewerkers werd dienstbreed een cursus projectmatig werken gevolgd.

- Ten behoeve van het eigen archiefbeheer is in het verslagjaar een informatiebeleidsplan 2021-2024 opgesteld. Op grond daarvan zijn een archiefverordening en een besluit informatiebeheer geformuleerd en vastgesteld.

Helaas zorgde de corona-epidemie ervoor dat enkele projecten ook in 2021 vertraging opliepen. De extra focus op digitalisering, de inzet voor (virtuele) bezoekers die anders hun onderzoeken niet konden voortzetten en de vele aanpassingen in communicatie verminderden de capaciteit voor geplande projecten.

2. Kengetallen

ORGANISATIE EN FORMATIE

Organisatie

Westervoortsedijk 67-D, Arnhem	Totaal bruto oppervlak in vierkante meters	9.200
	Nuttig vloeroppervlak depot	5.217
	Nuttig vloeroppervlak publieksruimten	882
	Nuttig vloeroppervlak kantoren en werkruimten	1.900

		Realisatie 2020	Realisatie 2021
Personeel (stand op 31 december planjaar)			
	Aantal personen in dienst	50	49
	Aantal fte in dienst	42,52	41,44
	Aantal personen inhuur	4	3
	Aantal fte inhuur	3,17	2
	Aantal vrijwilligers	6	5
	Aantal stagiaires in gehele jaar	1	0
	Ziektepercentage	3,99	2,98
	Percentage improductief vanwege coronapreventie	0,88	0,35

DIENSTVERLENING

	Realisatie 2020	Realisatie 2021
Klanten en doelgroepen		
Openingsuren studiezaal per jaar	558[1]	441[2]
Aantal fysieke bezoeken	783[3]	482[4]
Aantal aangevraagde stukken studiezaal	8.353	5.011
Aantal aangevraagde stukken voor digitaliseren op verzoek	8.846	10.281
Aantal verzoeken inlichtingen	5.239	5.282
Klanttevredenheid	geen meting	geen meting
Aantal unieke bezoekers Geldersarchief.nl	339.792	405.532
Aantal bezoeken Geldersarchief.nl	1.022.916	966.534
Aantal scans digitaliseren op verzoek	1.796.496	2.380.617
Aantal chats	1.470	1.331
Aantal reacties Mijn Studiezaal	48	41
Bereik Facebook	858.597	811.973
Bereik Twitter	416.213	271.076
Bereik Instagram	193.263	228.990
Bereik LinkedIn	88.947	98.372
Bereik YouTube	40.521	36.587

[1] Langdurige sluiting vanwege COVID-19
[2] Langdurige sluiting vanwege COVID-19
[3] Forse daling t.o.v. 2019 vanwege beperkingen door COVID-19
[4] Forse daling t.o.v. 2019 vanwege beperkingen door COVID-19

TOEGANKELIJKHEID, BEHEER EN BEHOUD

	Realisatie 2020	Realisatie 2021
Stand op 31 december planjaar		
Bruto capaciteit depots in m[1] [5]	60.000	60.000
Benutting depots in m[1]	43.110	42.432
Omvang digitale bestanden in Tb	95	115
Groei in planjaar		
Aantal beschrijvingen archief en bibliotheek	1.097.819	5.258[6]
Aantal beschrijvingen AV-materiaal	108.079	23.079
Gedigitaliseerd AV-materiaal	34.813	22.610
Aantal gedigitaliseerde afbeeldingen van microfilm / microfiche / originelen[7]	156.957	0
Aantal beschrijvingen nadere toegangen	138.234[8]	24.025[9]
Aantal meters acquisitie overheid	394,15	93,38
Aantal GB's acquisitie overheid	42,6	0
Aantal meters acquisitie particulier	45,02	22,5
Aantal stuks acquisitie AV-materiaal	9.320	278
Aantal meters dequisitie overheid	42	0,1
Aantal meters dequisitie particulier	0	0
Aantal stuks dequisitie AV-materiaal	0	0
Aantal afgelegde inspectiebezoeken	150	78
Aantal transacties uitleningen	137	158

[5] Inclusief bijzondere berging
[6] In 2020 uitzonderlijk veel vanwege afzonderlijke akten
[7] Exclusief digitaliseren op verzoek
[8] Grotendeels Burgerlijke stand
[9] Bouwtekeningen Arnhem

3. Algemene dekkingsmiddelen

Conform de Gemeenschappelijke Regeling Gelders Archief, artikel 16, worden de ter beschikking te stellen middelen verschaft door de minister en de gemeenten, door het verstrekken van jaarlijkse bijdragen, op basis van de begroting.

4. Kosten van overhead

De kosten voor de overhead van het Gelders Archief worden bepaald door de directe personele kosten. Deze betreffen 9 personen, die deels ook worden ingezet in het primaire proces. In 2021 bedroegen deze kosten € 549.000,-, dat betekent een overhead van 18,5 %.

5. Bedrag voor vennootschapsbelasting

Vanaf 2016 zijn overheidsondernemingen belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Het Nationaal Archief heeft overleg gevoerd met de Belastingdienst en het ministerie van Financiën over de positie van onder meer de RHC's in deze context; hier is geen gemeenschappelijk standpunt uit gekomen. Het Gelders Archief heeft de standpunten ten aanzien van de vennootschapsbelasting met BDO-adviseurs opgesteld en voorgelegd aan de belastingdienst. In juni 2018 heeft de belastingdienst aangegeven het Gelders Archief vooralsnog niet uit te nodigen om aangifte te doen. Met BDO-adviseurs is nu een nadere onderbouwing opgesteld voor het geval om een aangifte wordt gevraagd. Vanwege de verwachting dat hier geen fiscale consequenties uit voortkomen, wordt hier in de jaarrekening geen rekening mee gehouden.

6. Bedrag voor onvoorzien

In de begroting van het Gelders Archief is geen bedrag opgenomen voor onvoorzien.

II PARAGRAFEN

1. Verslaglegging

In de Regeling Gelders Archief (RGA, art 16-23) zijn bepalingen opgenomen ten aanzien van de begroting, de meerjarenraming en de jaarstukken. De Wet Gemeenschappelijke Regelingen (GR) en de Gemeentewet (GW) schrijven voor dat iedere gemeenschappelijke regeling begrotings- en verantwoordingsstukken opstellen conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Dit is ook van toepassing voor het Gelders Archief; dit document is conform de BBV opgesteld.
Het Gelders Archief voert één programma uit; er is geen nadere onderverdeling in deelprogramma's.

2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Bij het weerstandsvermogen gaat het om de mate waarin het Gelders Archief in staat is middelen vrij te maken om substantiële financiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit aanpassing van het beleid vereist. Een risico is de kans op het optreden van een positieve dan wel negatieve gebeurtenis van materieel belang, die niet voorzien is in de begroting van enig jaar.

Het Gelders Archief heeft tot doel "de belangen van de minister en de colleges bij alle aangelegenheden betreffende de archiefbescheiden, collecties, individuele documenten en dergelijke die berusten in de rijksarchiefbewaarplaats in de provincie en de archiefbewaarplaatsen van de gemeenten, in gezamenlijkheid te behartigen". Voor de bekostiging van de uitvoering van deze taken is het Gelders Archief nagenoeg geheel afhankelijk van de deelnemers.

Het weerstandsvermogen betreft de algemene reserve en bedraagt ultimo 2021 € 254.043.
De mate van het vormen van weerstandsvermogen wordt in belangrijke mate beïnvloed door de statuten (RGA art 22, lid 2), waarin is opgenomen dat de reserve in enig jaar niet meer dan 10% van de gezamenlijke bijdragen mag bedragen. In onderstaande tabel is het verloop van de algemene reserve weergegeven:

	2021	**2020**
Stand per 1 januari	368.453	215.850
Resultaat boekjaar	-114.410	152.603
Stand per 31 december	254.043	368.453
Algemene reserve in % van deelnemersbijdragen GR	6%	8%

Risico's die van invloed kunnen zijn op de toekomstige cijfers zijn:

	Risico	Opmerking
Wijzigingen in de GR of de bijdrage deelnemers	Laag	1)
Wijzigingen in subsidies en zakelijke diensten	Laag	2)
CAO aanpassingen en WW-verplichtingen	Laag	2)

1) In 2020 is in het bestuur de bijdrage per deelnemer vastgesteld en is afgesproken dat de deelnemers zich hieraan conformeren. In 2024 zal het Rijk uittreden als deelnemer in de GR, maar heeft schriftelijk bevestigd dat er geen wijziging zal komen in de bijdrage en prijscompensatie voor het analoge Rijks archiefmateriaal dat is opgeslagen bij het Gelders Archief.

2) Ten aanzien van de extra benodigde personele capaciteit voor subsidies en zakelijke diensten wordt in het personeelsbestand gewerkt met tijdelijke functies en arbeidsovereenkomsten, zodat bij het ongepland wegvallen van inkomsten of extra personeelskosten dit binnen de bestaande begrotingen c.q. reserves kan worden opgevangen.

EMU-saldo
Het EMU-saldo geeft het gerealiseerde saldo van de ontvangsten en uitgaven van de organisatie weer, berekend op transactiebasis. Het EMU-saldo over 2021 bedraagt € 907.272 (in 2020 € 332.443).

Kengetallen
Het BBV kent een verplichte set van financiële kengetallen. Naast de kengetallen dient een beoordeling van de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie tot de financiële positie te worden opgenomen.

Kengetal	**2021**	**2020**
Netto schuldquote	236%	267%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	236%	267%
Solvabiliteitsratio	1%	2%
Structurele exploitatieruimte	-2,0%	2,9%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.

Netto schuldquote
De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeenschappelijke regeling ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) gaat uit van een norm van maximaal 130%. Hierbij geldt dus hoe lager hoe beter. Hierbij blijkt dat de schuld van het Gelders Archief ten opzichte van de jaarlijkse inkomsten relatief hoog is en drukt op de langdurige vaste lasten van de organisatie.

Solvabiliteitsratio
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeenschappelijke regeling in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) gaat uit van een norm van minimaal 20%. Hierbij geldt dus hoe hoger hoe beter. Bij de beoordeling van dit kengetal moet in ogenschouw worden genomen, dat het Gelders Archief een gemeenschappelijke regeling is en sinds de oprichting een maximale reserve van 10% mag hebben.

Structurele exploitatieruimte
De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves, te delen door de totale baten. Met behulp van dit kengetal kan worden beoordeeld in welke mate sprake is van een begrotingsevenwicht.

3. Onderhoud kapitaalgoederen

Het Gelders Archief beschikt over een gebouw en installaties waarvoor planmatig onderhoud nodig is. Het gebouw is eigendom en het volledige onderhoud van dit pand komt voor rekening van het Gelders Archief. Hiervoor is een meerjarenonderhoudsplan (MJOP) opgesteld. De afschrijvingen van het gebouw zijn gelijk aan de annuïtaire aflossingen van de lening.

4. Financiering

Door het Algemeen Bestuur is het normenkader voor rechtmatigheid vastgesteld in de Financiële Verordening. Hierbij dienen met name risico's bij financieringen beheersbaar te zijn en de kosten van geldleningen zo veel mogelijk beperkt.
Door de invoering van het schatkistbankieren zijn decentrale overheden verplicht hun (tijdelijk) overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Per 31 december 2021 wordt een bedrag van € 5.243.708 aangehouden bij het Ministerie van Financiën. Het drempelbedrag (het bedrag dat gemiddeld buiten de schatkist mag worden gehouden) bedroeg in 2021 € 250.000.

5. Bedrijfsvoering

Aan het hoofd van het openbaar lichaam Gelders Archief staat het algemeen bestuur. De voorzitter en twee leden van het algemeen bestuur hebben zitting in het dagelijks bestuur. De ambtelijke leiding van het Gelders Archief is belegd bij een door het algemeen bestuur te benoemen algemeen directeur.
Het Gelders Archief kent drie afdelingen (Publiek, Collectie en Bedrijfsvoering) die tezamen één programma uitvoeren: de uitvoering van de archiefwet voor de deelnemers in de GR. De organisatie heeft één managementteam, welke direct leiding geeft aan alle medewerkers en vrijwilligers.
Er is geen budgetverdeling; enkele medewerkers kunnen bestellingen doen tot maximaal € 500,- en daarboven is vooraf toestemming vereist van de directeur bedrijfsvoering.

6. Rechtmatigheid

In de Regeling Gelders Archief (RGA artikel 21) is opgenomen dat jaarlijks een jaarrekening wordt opgesteld met een verklaring omtrent getrouwheid en rechtmatigheid, afgegeven door een accountant. Het algemeen bestuur heeft (conform RGA artikel 24) nadere regels vastgesteld met betrekking tot de organisatie van de financiële administratie, het kasbeheer en de boekhouding in een Financiële Verordening en met betrekking tot de controle op de financiële administratie en het kasbeheer in een Controle Verordening.
Het gaat hierbij om de rechtmatigheid in het kader van de accountantscontrole, waarbij moet worden vastgesteld dat baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit blijft beperkt tot handelingen waaruit financiële gevolgen voortkomen. Behalve een oordeel over de getrouwheid, wordt ook een expliciet oordeel gevraagd over rechtmatigheid. In het kort gezegd betekent dit dus dat de accountant een oordeel wordt gevraagd of gewerkt is volgens vastgestelde afspraken en regelgeving.

De afspraken zijn vastgelegd in de Administratieve Organisatie/Interne Beheersing (AO/IB), waarin de belangrijkste maatregelen zijn beschreven die gericht zijn op de informatieverstrekking voor de dagelijkse bedrijfsvoering, het kunnen beheersen van de organisatie en het hierover verantwoording af kunnen leggen. Er is vastgelegd hoe de processen lopen, hoe de taakverdeling is en wie bevoegd is. Er zijn tegengestelde belangen gecreëerd, zodat de kans op fraude en misbruik beperkt worden (functiescheiding). De mate waarin dit kan is overigens afhankelijk van de grootte van de organisatie. Er zijn autorisatietabellen opgesteld en er wordt gebruik gemaakt van werkinstructies, werkprogramma's en standaardformulieren voor het goed laten functioneren van de AO/IB. Risico's op fraude in de crediteurenadministratie en/of betalingen worden jaarlijks gecontroleerd.

7. Verbonden partijen

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin het Gelders Archief een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Van een financieel belang is sprake bij het ter beschikking

stellen van een bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat, onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Een bestuurlijk belang is aanwezig bij zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht. Het Gelders Archief heeft geen verbonden partij.
De directeur en medewerkers van het Gelders Archief zijn verbonden aan andere organisaties en met enkele daarvan vinden ook transacties plaats met het Gelders Archief. Deze worden altijd verricht op basis van contracten en vooraf afgesproken tarieven. In 2021 zijn deze organisaties (stichtingen) opgeheven.

8. Organisatiegegevens

Statutaire naam : Gelders Archief
Vestigingsplaats : Arnhem
Rechtsvorm : Openbaar lichaam op basis van gemeenschappelijke regeling
Locaties : Westervoortsedijk 67-D, 6827AT Arnhem

Doelstellingen
Het Gelders Archief heeft tot doel "de belangen van de minister en de colleges bij alle aangelegenheden betreffende de archiefbescheiden, collecties, individuele documenten en dergelijke die berusten in de rijksarchiefbewaarplaats in de provincie en de archiefbewaarplaatsen van de gemeenten, in gezamenlijkheid te behartigen".

Directie
De directie wordt gevoerd door de heer dr. F.J.W. van Kan. De directeur valt onder de Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar hoofdstuk IV van deze jaarrekening. De bezoldiging van de directeur ligt onder het van toepassing zijnde WNT-maximum.

Bestuur (op 31 december 2021)

Naam	Namens	AB	DB
A.M.C.J. Ponsioen	Rijk	vz	vz
E.G. Jansen	Rijk	lid	
M. Engelhard	Rijk	lid	
B.A.J. Roelofs	Arnhem	lid	lid
J. van Dellen	Arnhem	lid	
A.M.J. Schaap	RRR	lid	lid

De bestuursleden vallen onder de Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar hoofdstuk IV van deze jaarrekening. De bezoldiging van de bestuursleden ligt onder het van toepassing zijnde WNT-maximum.

9. Vaststelling jaarrekening

De jaarrekening 2021 is gecontroleerd door RA12 te Veenendaal. De door dit kantoor afgegeven accountantsverklaring is bij deze jaarrekening gevoegd als bijlage 2.

Het algemeen bestuur van het Gelders Archief verklaart hierbij dat zij instemt met het voorstel zoals opgenomen in VI Overige gegevens, punt 3 en vervolgens de jaarrekening 2021 heeft vastgesteld.

Arnhem, 8 juni 2022

Mw. Ing. A.M.C.J. Ponsioen	Dr. F.J.W. van Kan
Voorzitter algemeen bestuur	Algemeen directeur

III BATEN EN LASTEN MET TOELICHTING

	Jaarrekening 2021	Begroting 2021	Jaarrekening 2020
Opbrengsten			
Lumpsum Rijk	2.415.341,00	2.380.323,00	2.356.773,00
DVO prv Gelderland	596.667,00	588.016,00	517.355,37
Lumpsum Arnhem	1.099.346,00	1.083.408,00	1.072.681,00
Lumpsum Rheden	240.344,00	236.859,00	234.515,00
Lumpsum Renkum	175.230,00	172.690,00	170.980,00
Lumpsum Rozendaal	11.663,00	11.494,00	11.381,00
Prijscompensatie 2021 (2,18%)	99.030,00	44.728,00	95.595,00
Bijdragen lumpsum	4.637.621	4.517.518	4.459.280
Opbrengsten e-Depot	266.190	266.190	273.390
Overige opbrengsten	297	5.000	164
Opbrengsten projecten	166.989	100.000	59.613
Opbrengsten diensten overheid	426.290	345.000	392.151
Opbrengsten diensten derden	100.926	110.000	98.455
Totaal opbrengsten	5.598.313	5.343.708	5.283.053
Kosten			
Personeelskosten	3.127.218	3.115.208	2.993.694
Huisvestingskosten	1.516.319	1.570.000	1.564.981
ICT kosten	306.494	245.000	266.542
E-depot kosten	431.499	35.000	19.114
Organisatiekosten	245.501	250.000	248.940
Projecten	84.549	100.000	30.260
Zakelijke diensten overheid	0	25.000	5.830
Zakelijke diensten derden	492	3.000	1.018
Financiële baten & lasten	651	500	72
Totaal kosten	5.712.723	5.343.708	5.130.450
Resultaat	-114.410	0	152.603

De resultatenrekening sluit af met een negatief resultaat van € 114.410.
In het onderstaande wordt een toelichting gegevens van de posten in de resultatenrekening en de afwijkingen ten opzichte van de begroting. De vermelde bedragen zijn in € 1.000.

1) Lumpsum
De lumpsumfinanciering is opgesteld conform de Regeling Gelders Archief. De prijscompensatie wordt jaarlijks vastgesteld door de minister; de andere deelnemers volgen in deze de minister. Dit jaar is dat 2,18%. Het totaal resulteert, mede vanwege de doorberekening van de prijscompensatie van 2020, in € 120 meer dan begroot.

2) Opbrengsten e-depot
Voor de werkzaamheden e-depot ontvangt het Gelders Archief tijdelijk programmagelden van het Rijk en is in 2020 een DVO afgesloten met de provincie Gelderland.

3) Overige opbrengsten
De overige opbrengsten betreft opbrengsten publiek, collecties en specifieke subsidies voor personeel, welke dalende zijn ten opzichte van voorgaande jaren.

4) Opbrengsten projecten en zakelijke diensten
Dit betreft de opbrengsten bij gesubsidieerde projecten en het inventariseren en opslaan van archieven voor overheid en derden die niet behoren tot de Regeling Gelders Archief. Deze opbrengsten en kosten worden eerst genomen bij aanvang van de werkzaamheden (€ 139 meer).

5) Personele kosten
Dit bestaat uit de volgende onderdelen:
a) personele kosten van de medewerkers met een aanstelling bij het Gelders Archief.
b) inhuur tijdelijke krachten voor projecten en zakelijke diensten.
c) de reis- en verblijfkosten van medewerkers, de kosten van stagiaires en vrijwilligers, de opleidingskosten en de overige personeelskosten.

Door de extra werkzaamheden voor projecten en zakelijke diensten zou deze post veel hoger moeten zijn. Door meerdere openstaande en moeilijk in te vullen vacatures zijn de personele kosten in totaal € 12 hoger dan begroot.

6) Huisvestingskosten
De huisvestingslasten betreffen de rente en afschrijvingskosten van het gebouw, alsmede de overige exploitatie en onderhoudskosten. De huisvestingskosten zijn € 54 lager dan begroot.

7) ICT-kosten
Hieronder vallen alle licentiekosten, datacommunicatie, afschrijvingen en onderhoudskosten (€ 61 meer). Hierbij is in 2021 extra uitgegeven vanwege groei van het collectiebeheerssysteem MAIS, de vervanging van ICT-onderdelen, de verhoging van de afschrijvingskosten en de advieskosten voor specifieke onderdelen.

8) E-depot kosten
In 2020 en 2021 is advies en ondersteuning gevraagd van BDO Cyber Security voor het inrichten en voldoen aan het Beleid Informatiebeveiliging Overheid (BIO). In 2021 is dit technisch en organisatorisch uitgewerkt en naar verwachting wordt in 2022 een 'in-control' verklaring afgegeven.
Tevens is het systeem Preservica aangeschaft als e-depot van het Gelders Archief. Voor de licentie- en ontwikkelingskosten geeft het Rijk over een periode van 5 jaar een bijdrage van € 360. Voor de externe en personele ondersteuning van de inrichting en ontwikkeling van het e-depot heeft het bestuur een

voorziening getroffen van € 400. Na 5 jaar is het de verwachting dat meerdere deelnemers gebruik maken van het e-depot en er een dekkende exploitatie ontstaat.

9) Organisatiekosten
De organisatiekosten betreffen o.a. de contributies, abonnementen, kantoor- en drukwerk- en distributiekosten, autokosten, verzekeringen, accountant- en bestuurskosten.

10) Kosten projecten en zakelijke diensten
Onder deze posten zijn uitsluitend de directe kosten van projecten en zakelijke diensten opgenomen; de indirecte kosten betreffen vooral personeel, huisvesting en ICT-kosten om de werkzaamheden uit te voeren. Deze kosten zijn opgenomen bij het betreffende onderdeel en worden conform de BBV niet nader verbijzonderd.
a) Bij de projecten wordt m.n. het project AVAG uitgevoerd voor de provincie Gelderland.
b) De zakelijke dienstverlening overheid betreft ondersteuning in de uitvoering van wettelijke taken voor o.a. de gemeente Overbetuwe, het waterschap Vallei en Veluwe, de ODRA en VGGM. Daarnaast is er materiaal in bewaarneming genomen voor o.a. het OM en de Rechtbank alvorens het formeel wordt overgedragen. Tevens is er tijdelijk depotruimte gehuurd door o.a. het Utrechts Archief en de gemeenten Voorst en Rheden vanwege interne verbouwingen.
c) De zakelijke dienstverlening derden betreft de inventarisatie van bedrijfsarchieven en de dienstverlening aan andere organisaties in het gebouw.
De directe kosten van projecten en zakelijke diensten zijn € 43 lager dan begroot.

Het resultaat is negatief (€ 114.410), met name vanwege de dotatie aan de voorziening e-depot. Indien dit niet het geval zou zijn, was er een positief resultaat van bijna € 300 welke met name wordt veroorzaakt door de eerder genoemde openstaande vacatures. De lumpsum is dekkend voor de huidige opdracht. De extra inspanningen in projecten en zakelijke diensten worden gebruikt om digitalisering- en vernieuwingsprojecten te bekostigen.

IV BALANS NA RESULTAATBESTEMMING MET TOELICHTING

	2021	2020
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa		
Investeringen met een economisch nut	14.982.029	15.453.712
	14.982.029	15.453.712
VLOTTENDE ACTIVA		
Voorraden	0	0
Uitzettingen rentetypische looptijd < 1 jaar		
Overige vorderingen	0	3.148
Liquide middelen	5.456.342	4.950.485
Overlopende activa		
Overige transitoria die t.l.v. volgende jaren komen	145.524	102.068
	5.601.866	5.055.701
Totaal activa	20.583.895	20.509.413
VASTE PASSIVA		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	254.043	368.453
Voorzieningen		
Voorziening groot onderhoud	1.133.024	983.024
Voorziening e-depot	400.000	0
Vaste schulden rentetypische looptijd > 1 jaar		
Binnenlandse banken	17.729.457	18.123.107
	19.516.524	19.474.584
VLOTTENDE PASSIVA		
Netto vlottende schulden rentetypische looptijd < 1 jaar		
Overige schulden	74.107	318.099
Overlopende passiva	993.264	716.730
	1.067.371	1.034.829
Totaal passiva	20.583.895	20.509.413

Materiële vaste activa

	Grond & gebouw	Overige MVA	Totaal MVA
Boekwaarde per 1 januari	14.790.087	663.624	15.453.712
Investering in boekjaar	0	22.308	22.308
Afschrijvingen in boekjaar	-298.459	-195.531	-493.991
Herwaardering in boekjaar	0	0	0
Boekwaarde per 31 december	14.491.628	490.401	14.982.029

Toelichting afschrijvingstermijnen:
- Grond (0 jaar), Gebouw (annuïtair 30 jaar)
- Inventaris (10 jaar), Apparatuur, ICT-server en Software (5 jaar) en ICT-Kantoor en ICT-Mobiel (3 jaar)

Overige vorderingen
Dit betreft het saldo debiteuren per 31 december.

Liquide middelen
Conform de saldi van de dagafschriften per 31 december.

	2021	2020
Kas	708	693
Zakelijke rekeningen ING en BNG	211.927	278.160
Schatkistbankieren OCW	5.243.708	4.671.632
	5.456.343	4.950.485

Bij schatkistbankieren OCW is een drempelbedrag afgesproken van € 250.000. Behoudens perioden waarin de bijdragen van de deelnemers worden ontvangen of grote uitgaven staan gepland, wordt het drempelbedrag niet overschreden.
De hoge liquide middelen zijn ontstaan bij de nieuwbouw van het Gelders Archief. In 2010 is voor de bouw de
benodigde lening afgesloten bij de BNG. Tijdens de bouw bleek dat de uitgaven onverwacht minder waren vanwege extra subsidies, scherpe inkopen en fiscale teruggaven. Bij het aflossen van de lening wordt de volledige boeterente over de resterende looptijd in rekening gebracht. Het Algemeen Bestuur heeft daarom
besloten de lening conform schema af te lossen. De huidige liquide middelen bestaan nu deels uit dit resterende deel van de lening en de opgebouwde voorzieningen groot onderhoud en e-depot.

Overlopende activa	2021	2020
Vooruitbetaald	73.008	32.329
Nog te ontvangen	71.915	69.139
Vraagposten	0	0
Voorschotten	600	600
Totaal	145.524	102.068

Algemene reserve	2021	2020
Stand per 1 januari	368.453	215.850
Bij: resultaat boekjaar	-114.410	152.603
Stand per 31 december	254.043	368.453

Voorziening groot onderhoud	2021	2020
Stand per 1 januari	983.024	877.516
Bij: dotatie boekjaar	150.000	150.000
Af : onderhoudskosten	0	-44.491
Stand per 31 december	1.133.024	983.024

Voorziening e-depot	2021	2020
Stand per 1 januari	0	0
Bij: dotatie boekjaar	400.000	0
Af : mutatie (voorziening opgeheven)	0	0
Stand per 31 december	400.000	0

Vaste schulden met rentetypische looptijd > 1 jaar

Er zijn twee leningen afgesloten bij de Bank Nederlandse Gemeenten te Den Haag. De totale hoofdsom van de lening BNG bedraagt 21.000.000. Van de resterende looptijd is € 15.486.968 langer dan vijf jaar. De gemiddelde rentevoet bedraagt 4,36%.

Lening	Ingangsdatum	Aflossing 2021	Aflossing 2022
€ 5.000.000 (aflossingsvrij, 40 jaar, rente 4,35%)	1-10-2010	0	0
€ 16.000.000 (annuïtair, 30 jaar, 4,38%)	1-7-2011	393.650	410.892

De stand per 31 december is:

	2021	2020
Leningen	21.000.000	21.000.000
Aflossing tot boekjaar	-2.876.893	-2.499.761
Aflossing in boekjaar	-393.650	-377.132
Restant lening looptijd > 1 jaar	17.729.457	18.123.107

De rentelast van de vaste schulden is : 783.671

Overige schulden	2021	2020
Crediteuren	-3.756	62.590
Salaris en belastingen	77.863	255.509
	74.107	318.099

Overlopende passiva	2021	2020
Nog te betalen	993.264	682.618
Vooruitontvangen	0	34.112
	993.264	716.730

Crediteuren betreft een nog openstaande creditnota. In de post 'Nog te betalen' zitten enkele voorschotrekeningen en aangegane verplichtingen, welke in 2022 (binnen begroting) verrekend worden.

Niet uit de balans blijkende informatie

Voor onderhoud van Electra en Werktuigbouw (E&W) en kopieermachines zijn meerjarige contracten afgesloten van respectievelijk € 59.000 en € 7.000 per jaar.

V GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1. Algemeen

Algemene waarderingsgrondslag
De algemene grondslag voor de waardering van de activa en passiva, alsmede voor de bepaling van het resultaat, is de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen voor de nominale waarde.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening
Deze jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).
De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.
Voor zover het BBV niet anders voorschrijft, zijn de baten en lasten toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben. Baten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

2. Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa
Investeringen met een economisch nut zijn investeringen in zaken die verhandelbaar zijn en/of kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Op grondbezit met economisch nut wordt niet afgeschreven.
De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. Ontvangen investeringssubsidies worden in mindering gebracht op de geïnvesteerde bedragen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

Voorraden
De voorraden worden gewaardeerd tegen inkoopprijs of lagere marktwaarde.

Uitzettingen en overlopende activa
De uitzettingen en overlopende activa worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs, voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid. De posten hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

Liquide middelen
De liquide middelen (bestaande uit kas-en banksaldi) worden gewaardeerd op de nominale waarde en staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de organisatie.

Algemene reserve
De algemene reserve dient als algehele buffer om toekomstige tegenvallers te kunnen opvangen.

Bestemmingsreserves
Onder een bestemmingsreserve wordt verstaan een reserve waaraan door het bestuur een bepaalde bestemming is gegeven. Het bedrag van de bestemmingsreserve ultimo het jaar dient onderbouwd te zijn

met bestuursbesluiten van het algemeen bestuur dan wel opgenomen te zijn in het voorliggende voorstel tot resultaatbestemming.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden opgenomen voor de nominale waarde.

Vaste schulden
Onder de vaste schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De schulden worden gewaardeerd op de geamortiseerde kostprijs.

Netto vlottende schulden en overlopende passiva
De netto vlottende schulden en overlopende passiva worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs en hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

Langlopende niet uit de balans blijkende verplichtingen
Langlopende verplichtingen die niet blijken uit de balans, worden vermeld in de toelichting op de balans onder "Niet uit de balans blijkende informatie".

3. Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen
Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de bedrijfsopbrengsten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen kosten. De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen. Baten worden verantwoord in het jaar waarin de opbrengst is gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige bedrijfskosten worden opgenomen tegen uitgaafprijs.

Pensioenpremies
De organisatie heeft voor zijn werknemers een toegezegd-pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren. De regeling is ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP. De organisatie heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De pensioenregeling is daarom verwerkt als een toegezegde-bijdrage-regeling en heeft alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Afschrijvingen
De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de verkrijgingsprijs van de desbetreffende immateriële en materiële vaste activa. De volgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd:

Soort actief	Afschrijvingstermijn
Grond	geen afschrijving
Gebouw	30 jaar (annuïtair)
Inventaris	10 jaar
Apparatuur	5 jaar
ICT-Server en Software	5 jaar
ICT-Kantoor en Mobiel	3 jaar

Financiële baten en lasten
De financiële baten en lasten betreffen betaalde en ontvangen rente.

VI OVERIGE GEGEVENS

1. Controleplicht

Op basis van de GR, RGA, BBV en het Besluit Accountantscontrole Provincies en Gemeenten wordt accountantscontrole uitgevoerd. De accountant wordt gevraagd een oordeel te geven over getrouwheid en rechtmatigheid.

2. Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming

Volgens RGA, artikel 22 kan het saldo worden bestemd voor vorming van of toevoeging aan de reserve. De hoogte van de reserve wordt bepaald door het algemeen bestuur, gehoord de minister en de raden van de gemeenten. Voor zover een batig saldo niet wordt aangewend voor de reserve wordt het saldo naar rato uitgekeerd aan de deelnemers.
De reserve bedraagt niet meer dan 10% van de gezamenlijke bijdragen van de minister en de gemeenten, tenzij door hen gezamenlijk een ander percentage wordt vastgesteld.

3. Voorstel

1. In te stemmen met en het vaststellen van de jaarrekening 2021.
2. In te stemmen met het voorstel het resultaat van € 114.410 af te boeken van de algemene reserve.
3. In te stemmen, in het kader van rechtmatigheid, met de (interne) begrotingsoverschrijdingen.

4. Gebeurtenissen na balansdatum

Geen.

5. Personele bezetting

Het gemiddeld aantal medewerkers is op 31 december 2021 :

In (vaste/tijdelijke) dienst	49	(vorig jaar : 50)
Inhuur	3	(vorig jaar : 4)

6. WNT-verantwoording

De verantwoording is opgenomen in bijlage 1.

7. Accountantsverklaring

De controleverklaring is bijgevoegd in bijlage 2

BIJLAGE 1 : WNT-VERANTWOORDING 2021

Per 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op het Gelders Archief, een Openbaar Lichaam op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen.
Het voor het Gelders Archief toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2021 € 209.000.

WNT-tabel 1A: Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling :

bedragen x €1 **Naam :**	F.J.W. van Kan
Functiegegevens	Algemeen directeur
Aanvang-einde functie in 2021	1/1 - 31/12
Deeltijdfactor in fte	1
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	120.893
Beloningen betaalbaar op termijn	22.072
Subtotaal	142.965
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000
-/- onverschuldigd betaald bedrag	n.v.t.
Totale bezoldiging	**142.965**
Het bedrag van de overschrijding etc.	n.v.t.
Toelichting op de vordering etc.	n.v.t.
Gegevens 2020	
Aanvang-einde dienstverband	1/1 – 31/12
Deeltijdfactor in fte	1
Dienstbetrekking	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	120.221
Beloningen betaalbaar op termijn	20.718
Subtotaal	140.939
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	201.000
Totale bezoldiging	**140.939**

WNT-tabel 1C: Toezichthoudende topfunctionarissen:

bedragen x €1 **Naam :**	Ponsioen
Functiegegevens	Voorzitter
Aanvang-einde functie in 2021	1/1 - 31/12
Bezoldiging	
Bezoldiging	1.800
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	31.350
-/- onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.
Bezoldiging	**1.800**
Het bedrag van de overschrijding etc.	n.v.t.
Toelichting op de vordering etc.	n.v.t.
Gegevens 2020	
Functiegegevens	Voorzitter
Aanvang-einde dienstverband	1/1 – 31/12
Bezoldiging	
Bezoldiging	1.500
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	30.150

WNT-tabel 1D : Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.700,- of minder

Naam Topfunctionaris	**Functie**	**Periode**
E.G. Jansen	Lid	0101-3112
M. Engelhard	Lid	0101-3112
A.M.J. Schaap	Lid	0101-3112
H.E. de Vroome	Lid	0101-1105
B.A.J. Roelofs	Lid	1105-3112
J. van Dellen	Lid	0101-3112

GELDERS ARCHIEF

JAARSTUKKEN 2021

BIJLAGE 2 : ACCOUNTSVERKLARING 2021

GELDERS ARCHIEF

JAARSTUKKEN 2022

Adrianus Fransiscus Johannes van der Velden

Digitaal ondertekend door Adrianus Fransiscus Johannes van der Velden
Datum: 2023.03.01 15:06:43 +01'00'

Regionaal Historisch Centrum Gelders Archief
Westervoortsedijk 67-D, 6827 AT Arnhem

GELDERS ARCHIEF

JAARSTUKKEN 2022

INHOUDSOPGAVE

Jaarverslag

I Programmaverantwoording

1. Inhoudelijk verslag
2. Kengetallen
3. Verslag archiefbeheer
4. Algemene dekkingsmiddelen
5. Kosten van overhead
6. Bedrag voor vennootschapsbelasting
7. Bedrag voor onvoorzien

II Paragrafen

1. Verslaglegging
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Verbonden partijen
7. Rechtmatigheid
8. Organisatiegegevens
9. Ondertekening

Jaarrekening

III Baten en lasten met toelichting

IV Balans met toelichting

V Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

1. Algemeen
2. Grondslagen voor de waardering van activa en passiva
3. Grondslagen voor de resultaatbepaling

VI Overige gegevens

1. Controleplicht
2. Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming
3. Voorstel
4. Gebeurtenissen na balansdatum
5. Personele bezetting
6. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)
7. Accountantsverklaring

I PROGRAMMAVERANTWOORDING

1. Inhoudelijk verslag

Voor het derde achtereenvolgende jaar had de COVID-19-pandemie invloed op ons werk. Medewerkers werkten nog altijd (gedeeltelijk) thuis en aanvankelijk was slechts een beperkt aantal bezoekers welkom in de studiezaal. Met het versoepelen van de maatregelen veranderde dit in de loop van het eerste kwartaal. De studiezaal kon meer bezoekers herbergen en ook bezoeken zoals die van gemeenteraden uit ons werkingsgebied werden weer mogelijk. Op de virtuele dienstverlening had de pandemie in zoverre invloed dat de website wederom een groter bereik had en het digitaliseren op verzoek opnieuw veel belangstelling kreeg.
Met de invoering van het e-depot werd in 2022 goede voortgang gemaakt. De pilot die is opgezet met de Provincie Gelderland zal in 2023 worden afgerond en dan is het Gelders Archief volledig toegerust om desgewenst ook digitale archiefbestanden van andere overheidspartners te ontvangen.
In het bijzonder van internationale zijde was er veel interesse voor werkwijze en visie van het Gelders Archief ten aanzien van de digitale wereld. Zo werden op verzoek presentaties verzorgd tijdens de Westfälischer Archivtag (virtueel), tijdens de Südwestdeutscher Archivtag (Reutlingen, Duitsland) en tijdens het Internationales Archivsymposium (Mondorf, Luxemburg). In eigen land werd meegewerkt aan de cursus Duurzaam Digitaal Erfgoed van de Radboud Universiteit.

MISSIE

Wij zijn een ondernemende en vernieuwende informatiebeheerder met een sterk accent op digitale dienstverlening en duurzame toegankelijkheid. We leveren een actieve bijdrage aan het informatiebeheer van onze Gelderse partners en beheren de aan ons toevertrouwde informatie integer en professioneel. Door deze op een laagdrempelige manier beschikbaar te stellen, dragen wij maximaal bij aan een ***transparante overheid*** *en zijn wij* ***historisch informatiecentrum*** *voor de geschiedenis van Gelderland en de regio Arnhem.*

VISIE

Wij zijn intermediair tussen onze collectie en het publiek (en onze partners), zo faciliteren we het (historisch) onderzoek. Wij leveren de ruwe data, zodat derden deze kunnen bewerken tot producten als boeken en tentoonstellingen.

DOELEN

Uit de missie en visie komen de volgende doelen voort:

Transparante overheid

Voor een goede relatie tussen burger en bestuur is transparantie levensvoorwaarde. Toegankelijke en duurzaam opgeslagen informatie draagt daar in het bijzonder aan bij. Nu ook het Gelders Archief steeds recenter gevormde archieven beheert, groeit onze bijdrage aan een transparante overheid. Met toezicht en

advisering ondersteunt het Archief zijn partners bij een goed dynamisch informatiebeheer en denkt en helpt mee aan een open en transparante overheid.

Beschikbaar stellen van (historische) informatie

Voor het verspreiden van kennis over het verleden van Gelderland is onlinedienstverlening op hetzelfde niveau als dienstverlening in onze studiezaal noodzakelijk. Een optimale toegankelijkheid van de collectie vraagt om een zo groot mogelijke digitale beschikbaarheid van de collectie. De opname van digitale archiefbescheiden bevordert deze onlinedienstverlening, evenals het digitaliseren van bescheiden op verzoek. Onlineaanwezigheid op verschillende platforms en kanalen vergroot de zichtbaarheid van het Gelders Archief en heeft een positieve invloed op hoe burgers, partners en andere belanghebbenden het Gelders Archief beleven.

STRATEGIE

Om deze doelen te bereiken staan wij de volgende strategie voor:

Wij zijn aanwezig in de gehele informatiebeheerketen, van creatie tot en met presentatie.

Onderstaand wordt weergegeven hoe de strategie in 2022 in de praktijk werd gebracht.

- De website van het Gelders Archief was ook in 2022 de belangrijkste schakel in de dienstverlening aan het publiek. De website werd in het verslagjaar ruim 1,3 miljoen keer bezocht, een enorme stijging ten opzichte van voorgaande jaren, die het belang laat zien van een sterke onlinedienstverlening. Die dienstverlening is sterk verbeterd dankzij het afronden van een aantal projecten. Sinds juli 2022 is het mogelijk om heel eenvoudig scans aan te vragen van al gescande bouwdossiers en dossiers van de Kamer van Koophandel (KvK). Bezoekers kunnen de scans zelf via de website downloaden zonder tussenkomst van een van onze medewerkers. Dit zorgt niet alleen voor een grote tevredenheid bij onze bezoekers, maar ook voor een afname in de hoeveelheid e-mails die beantwoord moeten worden.

- Dankzij de focus op het online aanbieden van archiefbescheiden kunnen bezoekers hun onderzoek steeds meer online verrichten. In 2022 zijn ruim 2,1 miljoen scans gemaakt van archiefstukken. Documenten die in slechte materiële staat verkeerden zijn geconserveerd en vervolgens gedigitaliseerd. Zo is de informatie uit deze stukken weer beschikbaar gekomen voor publiek.
  In 2022 is het 'scannen op verzoek' opnieuw flink uitgebreid. Na gedegen onderzoek zijn stukken ouder dan 90 jaar uit een groot aantal overheidsarchieven vrij gegeven voor scanverzoeken. Voorheen lag deze grens op 110 jaar. Dit zorgt ervoor dat steeds meer informatie op een laagdrempelige manier beschikbaar komt. In het eerste halfjaar van 2023 wordt het aanbod verder uitgebreid met overheidsbescheiden waarvoor een termijn van 75 jaar veilig te hanteren is.

- Na grondige voorbereiding is een grootschalige aanpassing van de toegang tot de burgerlijke stand online gekomen. De burgerlijke stand van de Gelderse gemeenten is de meest geraadpleegde genealogische bron op de website. Dankzij de verbetering is de database op orde, konden ruim 700.000 nieuwe scans online worden geplaatst en is het mogelijk om foutmeldingen in de digitale index en in de scans in enkele dagen te herstellen.

- De fysieke studiezaal is in 2022 weer vaker bezocht dan voorgaande jaren. De eerste maanden nog met beperkende maatregelen ter bestrijding van COVID-19, maar gelukkig was het daarna weer mogelijk groepen studenten te ontvangen en bezoekers te begeleiden bij hun onderzoek.

Vergeleken met de jaren voor de pandemie is er nog steeds sprake van een daling in het aantal studiezaalbezoekers, conform de verwachting. De studiezaal wordt bezocht door bezoekers die stukken nodig hebben die niet gescand worden, zoals bijvoorbeeld beperkt openbare archiefstukken. Ook worden daar bezoekers geholpen die het lastiger vinden om online hun weg te vinden, zodat zij digitaal vaardiger worden en zelfstandig te werk kunnen gaan.

- De verzoeken om inzage in beperkt openbare archiefstukken spelen een belangrijke rol in de dienstverlening. Daar waar het e-mailverkeer afneemt dankzij de onlinedienstverlening, blijft deze route van groot belang voor degenen die hun recht zoeken.

- Via advisering en het (wettelijke) archieftoezicht werden de aangesloten overheden ondersteund bij het optimaliseren van hun informatiehuishouding. Hierbij werd proactief geadviseerd door tijdig bij ontwikkelingen of vraagstukken aan te haken.

- De eerste overbrenging naar het digitale depot van het Gelders Archief maakte goede voortgang. Het gaat hier om het Stateninformatiesysteem van de provincie Gelderland over de jaren 2003-2012. De afronding hiervan zal plaatsvinden in 2023.

- Ook in 2022 werd door de aangesloten overheden archief overgebracht naar het Gelders Archief. Particuliere archieven werden eveneens verworven, van belang voor het goed documenteren van maatschappelijke ontwikkelingen. Daaronder was het persoonlijk archief van Piet Hoefsloot, Arnhems verzetsman van het eerste uur, door de Duitsers geëxecuteerd in 1942. Het bevat dagboekaantekeningen, zijn indrukwekkende afscheidsbrief en eigen tekeningen.

- Het project Audiovisueel Archief Gelderland (AVAG) is met subsidie van de provincie Gelderland voortgezet. Binnen dit project wordt bewegend beeld en geluid ontsloten en (extern) gedigitaliseerd, waardoor de betreffende beelden worden veiliggesteld. In het verslagjaar betrof dit opnieuw een aanzienlijk gedeelte van de omvangrijke collectie videobanden.

2. Kengetallen

ORGANISATIE EN FORMATIE

Organisatie

Westervoortsedijk 67-D, Arnhem	Totaal bruto oppervlak in vierkante meters	9.200
	Nuttig vloeroppervlak depot	5.217
	Nuttig vloeroppervlak publieksruimten	882
	Nuttig vloeroppervlak kantoren en werkruimten	1.900

		Realisatie 2021	Realisatie 2022
Personeel (stand op 31 december planjaar)			
	Aantal personen in dienst	49	53
	Aantal fte in dienst	41,44	45,81
	Aantal personen inhuur	3	1
	Aantal fte inhuur	2	1
	Aantal vrijwilligers	5	5
	Aantal stagiaires in gehele jaar	0	0
	Ziektepercentage	2,98	2,66
	Percentage improductief vanwege coronapreventie	0,35	0,06

DIENSTVERLENING

	Realisatie 2021	Realisatie 2022
Klanten en doelgroepen		
Openingsuren studiezaal per jaar	441[1]	700
Aantal fysieke bezoeken	482[2]	874
Aantal aangevraagde stukken studiezaal	5.011	4.899
Aantal aangevraagde stukken voor digitaliseren op verzoek	10.281	8.391
Aantal verzoeken inlichtingen	5.282	4034
Klanttevredenheid	geen meting	geen meting
Aantal unieke bezoekers Geldersarchief.nl	405.532	831.906
Aantal bezoeken Geldersarchief.nl	966.534	1.313.124
Aantal scans digitaliseren op verzoek	2.380.617	2.121.388
Aantal chats	1.331	1153
Aantal reacties Mijn Studiezaal	41	13
Bereik Facebook	811.973	866.675
Bereik Twitter	271.076	180.232
Bereik Instagram	228.990	218.098
Bereik LinkedIn	98.372	149.062
Bereik YouTube	36.587	35.528

[1] Langdurige sluiting vanwege COVID-19

[2] Forse daling t.o.v. 2019 vanwege beperkingen door COVID-19

TOEGANKELIJKHEID, BEHEER EN BEHOUD

	Realisatie 2021	Realisatie 2022
Stand op 31 december planjaar		
Bruto capaciteit depots in m[1] [3]	60.000	60.000
Benutting depots in m[1]	42.432	44.743
Omvang digitale bestanden in Tb	115	146
Groei in planjaar		
Aantal beschrijvingen archief en bibliotheek	5.258	6.537
Aantal beschrijvingen AV-materiaal	23.079	37.751
Gedigitaliseerd AV-materiaal	22.610	15.895
Aantal gedigitaliseerde afbeeldingen van microfilm / microfiche / originelen[4]	0	111.434
Aantal beschrijvingen nadere toegangen	24.025	35.727
Aantal meters acquisitie overheid	93,38	27
Aantal GB's acquisitie overheid	0	0
Aantal meters acquisitie particulier	22,5	23,19
Aantal stuks acquisitie AV-materiaal	278	10.018
Aantal meters dequisitie overheid	0,1	0
Aantal meters dequisitie particulier	0	0
Aantal stuks dequisitie AV-materiaal	0	0
Aantal afgelegde inspectiebezoeken	78	75
Aantal transacties uitleningen	158	170

[3] Inclusief bijzondere berging
[4] Exclusief digitaliseren op verzoek

3. Verslag Archiefbeheer

Bij het archiefbeheer wordt uitgegaan van de Archiefverordening en het Besluit Informatiebeheer, beide vastgesteld in 2021. Er werden in het verslagjaar geen aanmerkingen ontvangen van de provinciale toezichthouder. Vervanging van archiefbescheiden vond niet plaats.
Gezien het uittreden van het Rijk per 1 januari 2025 is een begin gemaakt met gesprekken over ontvlechting ten aanzien van het beheer van de archieven van het Rijk. Dit betreft ook het organisatiearchief van het Gelders Archief. Conform de gemeenschappelijke regeling zal dit te zijner tijd aan het Rijk als zorgdrager moeten worden overgedragen. Analoge bestanden zullen dan in Arnhem achterblijven, digitale bestanden zullen in het Rijks e-Depot een plaats krijgen.

4. Algemene dekkingsmiddelen

Conform de Gemeenschappelijke Regeling Gelders Archief, artikel 16, worden de ter beschikking te stellen middelen verschaft door de minister en de gemeenten, door het verstrekken van jaarlijkse bijdragen, op basis van de begroting.

5. Kosten van overhead

De kosten voor de overhead van het Gelders Archief worden bepaald door de directe personele kosten. Deze betreffen 9 personen, die deels ook worden ingezet in het primaire proces. In 2022 bedroegen deze kosten € 568.000,-, dat betekent een overhead van 18,7 %.

6. Bedrag voor vennootschapsbelasting

Vanaf 2016 zijn overheidsondernemingen belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Het Nationaal Archief heeft overleg gevoerd met de Belastingdienst en het ministerie van Financiën over de positie van onder meer de RHC's in deze context; hier is geen gemeenschappelijk standpunt uit gekomen. Het Gelders Archief heeft de standpunten ten aanzien van de vennootschapsbelasting met BDO-adviseurs opgesteld en voorgelegd aan de belastingdienst. In juni 2018 heeft de belastingdienst aangegeven het Gelders Archief vooralsnog niet uit te nodigen om aangifte te doen. Met BDO-adviseurs is nu een nadere onderbouwing opgesteld voor het geval om een aangifte wordt gevraagd. Vanwege de verwachting dat hier geen fiscale consequenties uit voortkomen, wordt hier in de jaarrekening geen rekening mee gehouden.

7. Bedrag voor onvoorzien

In de begroting van het Gelders Archief is geen bedrag opgenomen voor onvoorzien.

II PARAGRAFEN

1. Verslaglegging

In de Regeling Gelders Archief (RGA, art 16-23) zijn bepalingen opgenomen ten aanzien van de begroting, de meerjarenraming en de jaarstukken. De Wet Gemeenschappelijke Regelingen (GR) en de Gemeentewet (GW) schrijven voor dat iedere gemeenschappelijke regeling begrotings- en verantwoordingsstukken opstellen conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Dit is ook van toepassing voor het Gelders Archief; dit document is conform de BBV opgesteld.
Het Gelders Archief voert één programma uit; er is geen nadere onderverdeling in deelprogramma's.

2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Bij het weerstandsvermogen gaat het om de mate waarin het Gelders Archief in staat is middelen vrij te maken om substantiële financiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit aanpassing van het beleid vereist. Een risico is de kans op het optreden van een positieve dan wel negatieve gebeurtenis van materieel belang, die niet voorzien is in de begroting van enig jaar.

Het Gelders Archief heeft tot doel "de belangen van de minister en de colleges bij alle aangelegenheden betreffende de archiefbescheiden, collecties, individuele documenten en dergelijke die berusten in de rijksarchiefbewaarplaats in de provincie en de archiefbewaarplaatsen van de gemeenten, in gezamenlijkheid te behartigen". Voor de bekostiging van de uitvoering van deze taken is het Gelders Archief nagenoeg geheel afhankelijk van de deelnemers.

Het weerstandsvermogen betreft de algemene reserve en bedraagt ultimo 2022 € 462.852.
De mate van het vormen van weerstandsvermogen wordt in belangrijke mate beïnvloed door de statuten (RGA art 22, lid 2), waarin is opgenomen dat de reserve in enig jaar niet meer dan 10% van de gezamenlijke bijdragen mag bedragen. In onderstaande tabel is het verloop van de algemene reserve weergegeven:

	2022	**2021**
Stand per 1 januari	254.043	368.453
Resultaat boekjaar	208.809	-114.410
Stand per 31 december	462.852	254.043
Algemene reserve in % van deelnemersbijdragen GR	9,5%	6%

Risico's die van invloed kunnen zijn op de toekomstige cijfers zijn:

	Risico	Opmerking
Wijzigingen in de GR of de bijdrage deelnemers	Laag	1)
Wijzigingen in subsidies en zakelijke diensten	Laag	2)
CAO aanpassingen en WW-verplichtingen	Laag	2)

1) In 2020 is in het bestuur de bijdrage per deelnemer vastgesteld en is afgesproken dat de deelnemers zich hieraan conformeren. In 2025 zal het Rijk uittreden als deelnemer in de GR, maar heeft schriftelijk bevestigd dat er geen wijziging zal komen in de bijdrage en prijscompensatie voor het analoge Rijks archiefmateriaal dat is opgeslagen bij het Gelders Archief.

2) Ten aanzien van de extra benodigde personele capaciteit voor subsidies en zakelijke diensten wordt in het personeelsbestand gewerkt met tijdelijke functies en arbeidsovereenkomsten, zodat bij het ongepland wegvallen van inkomsten of extra personeelskosten dit binnen de bestaande begrotingen c.q. reserves kan worden opgevangen.

EMU-saldo
Het EMU-saldo geeft het gerealiseerde saldo van de ontvangsten en uitgaven van de organisatie weer, berekend op transactiebasis. Het EMU-saldo over 2022 bedraagt € 755.755 (in 2021 € 907.272).

Kengetallen
Het BBV kent een verplichte set van financiële kengetallen. Naast de kengetallen dient een beoordeling van de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie tot de financiële positie te worden opgenomen.

Kengetal	2022	2021
Netto schuldquote	211%	236%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	211%	236%
Solvabiliteitsratio	2%	1%
Structurele exploitatieruimte	3.5%	-2,0%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.

Netto schuldquote
De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeenschappelijke regeling ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) gaat uit van een norm van maximaal 130%. Hierbij geldt dus hoe lager hoe beter. Hierbij blijkt dat de schuld van het Gelders Archief ten opzichte van de jaarlijkse inkomsten relatief hoog is en drukt op de langdurige vaste lasten van de organisatie.

Solvabiliteitsratio
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeenschappelijke regeling in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) gaat uit van een norm van minimaal 20%. Hierbij geldt dus hoe hoger hoe beter. Bij de beoordeling van dit kengetal moet in ogenschouw worden genomen, dat het Gelders Archief een gemeenschappelijke regeling is en sinds de oprichting een maximale reserve van 10% mag hebben.

Structurele exploitatieruimte
De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves, te delen door de totale baten. Met behulp van dit kengetal kan worden beoordeeld in welke mate sprake is van een begrotingsevenwicht.

3. Onderhoud kapitaalgoederen

Het Gelders Archief beschikt over een gebouw en installaties waarvoor planmatig onderhoud nodig is. Het gebouw is eigendom en het volledige onderhoud van dit pand komt voor rekening van het Gelders Archief. Hiervoor is een meerjarenonderhoudsplan (MJOP) opgesteld. De afschrijvingen van het gebouw zijn gelijk aan de annuïtaire aflossingen van de lening.

4. Financiering

Door het Algemeen Bestuur is het normenkader voor rechtmatigheid vastgesteld in de Financiële Verordening. Hierbij dienen met name risico's bij financieringen beheersbaar te zijn en de kosten van geldleningen zo veel mogelijk beperkt.
Door de invoering van het schatkistbankieren zijn decentrale overheden verplicht hun (tijdelijk) overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Per 31 december 2022 wordt een bedrag van € 5.875.336 aangehouden bij het Ministerie van Financiën. Het drempelbedrag (het bedrag dat gemiddeld buiten de schatkist mag worden gehouden) bedroeg in 2022 € 250.000.

5. Bedrijfsvoering

Aan het hoofd van het openbaar lichaam Gelders Archief staat het algemeen bestuur. De voorzitter en twee leden van het algemeen bestuur hebben zitting in het dagelijks bestuur. De ambtelijke leiding van het Gelders Archief is belegd bij een door het algemeen bestuur te benoemen algemeen directeur.
Het Gelders Archief kent drie afdelingen (Publiek, Collectie en Bedrijfsvoering) die tezamen één programma uitvoeren: de uitvoering van de archiefwet voor de deelnemers in de GR. De organisatie heeft één managementteam, welke direct leiding geeft aan alle medewerkers en vrijwilligers.
Er is geen budgetverdeling; enkele medewerkers kunnen bestellingen doen tot maximaal € 500,- en daarboven is vooraf toestemming vereist van de directeur bedrijfsvoering.

6. Rechtmatigheid

In de Regeling Gelders Archief (RGA artikel 21) is opgenomen dat jaarlijks een jaarrekening wordt opgesteld met een verklaring omtrent getrouwheid en rechtmatigheid, afgegeven door een accountant. Het algemeen bestuur heeft (conform RGA artikel 24) nadere regels vastgesteld met betrekking tot de organisatie van de financiële administratie, het kasbeheer en de boekhouding in een Financiële Verordening en met betrekking tot de controle op de financiële administratie en het kasbeheer in een Controle Verordening.
Het gaat hierbij om de rechtmatigheid in het kader van de accountantscontrole, waarbij moet worden vastgesteld dat baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit blijft beperkt tot handelingen waaruit financiële gevolgen voortkomen. Behalve een oordeel over de getrouwheid, wordt ook een expliciet oordeel gevraagd over rechtmatigheid. In het kort gezegd betekent dit dus dat de accountant een oordeel wordt gevraagd of gewerkt is volgens vastgestelde afspraken en regelgeving.

De afspraken zijn vastgelegd in de Administratieve Organisatie/Interne Beheersing (AO/IB), waarin de belangrijkste maatregelen zijn beschreven die gericht zijn op de informatieverstrekking voor de dagelijkse bedrijfsvoering, het kunnen beheersen van de organisatie en het hierover verantwoording af kunnen leggen. Er is vastgelegd hoe de processen lopen, hoe de taakverdeling is en wie bevoegd is. Er zijn tegengestelde belangen gecreëerd, zodat de kans op fraude en misbruik beperkt worden (functiescheiding). De mate waarin dit kan is overigens afhankelijk van de grootte van de organisatie. Er zijn autorisatietabellen opgesteld en er wordt gebruik gemaakt van werkinstructies, werkprogramma's en standaardformulieren voor het goed laten functioneren van de AO/IB. Risico's op fraude in de crediteurenadministratie en/of betalingen worden jaarlijks gecontroleerd.

7. Verbonden partijen

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin het Gelders Archief een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Van een financieel belang is sprake bij het ter beschikking

stellen van een bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat, onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Een bestuurlijk belang is aanwezig bij zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht. Het Gelders Archief heeft geen verbonden partij.

8. Organisatiegegevens

Statutaire naam : Gelders Archief
Vestigingsplaats : Arnhem
Rechtsvorm : Openbaar lichaam op basis van gemeenschappelijke regeling
Locaties : Westervoortsedijk 67-D, 6827AT Arnhem

Doelstellingen
Het Gelders Archief heeft tot doel "de belangen van de minister en de colleges bij alle aangelegenheden betreffende de archiefbescheiden, collecties, individuele documenten en dergelijke die berusten in de rijksarchiefbewaarplaats in de provincie en de archiefbewaarplaatsen van de gemeenten, in gezamenlijkheid te behartigen".

Directie
De directie wordt gevoerd door de heer dr. F.J.W. van Kan. De directeur valt onder de Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar hoofdstuk IV van deze jaarrekening. De bezoldiging van de directeur ligt onder het van toepassing zijnde WNT-maximum.

Bestuur (op 31 december 2022)

Naam	Namens	AB	DB
A.M.C.J. Ponsioen	Rijk	vz	vz
E.G. Jansen	Rijk	lid	
Vacature	Rijk		
B.A.J. Roelofs	Arnhem	lid	lid
M.G.M. van de Geijn	Arnhem	lid	
A.M.J. Schaap	RRR	lid	lid

De bestuursleden vallen onder de Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar hoofdstuk IV van deze jaarrekening. De bezoldiging van de bestuursleden ligt onder het van toepassing zijnde WNT-maximum.

9. Vaststelling jaarrekening

De jaarrekening 2022 is gecontroleerd door RA12 Registeraccountants B.V. te Veenendaal. De door dit kantoor afgegeven accountantsverklaring is bij deze jaarrekening gevoegd als bijlage 2.

Het algemeen bestuur van het Gelders Archief verklaart hierbij dat zij instemt met het voorstel zoals opgenomen in VI Overige gegevens, punt 3 en vervolgens de jaarrekening 2022 heeft vastgesteld.

Arnhem, 12 juli 2023

Mw. Ing. A.M.C.J. Ponsioen	Dr. F.J.W. van Kan
Voorzitter algemeen bestuur	Algemeen directeur

III BATEN EN LASTEN MET TOELICHTING

	Jaarrekening 2022	Begroting 2022	Jaarrekening 2021
Opbrengsten			
Lumpsum Rijk	2.468.044	2.439.493	2.415.341
DVO prv Gelderland	615.782	602.633	596.667
Lumpsum Arnhem	1.123.333	1.110.339	1.099.346
Lumpsum Rheden	245.588	242.747	240.344
Lumpsum Renkum	179.054	176.983	175.230
Lumpsum Rozendaal	11.918	11.780	11.663
Prijscompensatie 2022 (4,66%)	209.791	45.840	99.030
Bijdragen lumpsum	4.853.510	4.629.815	4.637.621
Opbrengsten e-Depot	271.726	115.000	266.190
Overige opbrengsten	175	5.000	297
Opbrengsten projecten	115.715	110.000	166.989
Opbrengsten diensten overheid	498.065	393.000	426.290
Opbrengsten diensten derden	157.278	102.000	100.926
Totaal opbrengsten	5.896.469	5.354.815	5.598.313
Kosten			
Personeelskosten	3.211.072	3.143.715	3.127.218
Huisvestingskosten	1.641.251	1.560.000	1.516.319
ICT kosten	356.355	290.000	306.494
E-depot kosten	178.313	35.000	431.499
Organisatiekosten	233.002	230.000	245.501
Projecten	65.826	70.000	84.549
Zakelijke diensten overheid	0	25.000	0
Zakelijke diensten derden	2.113	1.000	492
Financiële baten & lasten	-272	100	651
Totaal kosten	5.687.659	5.354.815	5.712.723
Resultaat	208.809	0	-114.410

De resultatenrekening sluit af met een positief resultaat van € 208.809.
In het onderstaande wordt een toelichting gegevens van de posten in de resultatenrekening en de afwijkingen ten opzichte van de begroting. De vermelde bedragen zijn in € 1.000.

1) Lumpsum
De lumpsumfinanciering is opgesteld conform de Regeling Gelders Archief. De prijscompensatie wordt jaarlijks vastgesteld door de minister; de andere deelnemers volgen in deze de minister. Dit jaar is dat 4,66%. Het totaal resulteert, mede vanwege de doorberekening van de prijscompensatie van 2021, in € 224 meer dan begroot.

2) Opbrengsten e-depot
Voor de werkzaamheden e-depot ontvangt het Gelders Archief tijdelijk programmagelden van het Rijk en is een DVO afgesloten met de provincie Gelderland.

3) Opbrengsten projecten en zakelijke diensten
Dit betreft de opbrengsten bij gesubsidieerde projecten en het inventariseren en opslaan van archieven voor overheid en derden die niet behoren tot de Regeling Gelders Archief. Deze opbrengsten en kosten worden eerst genomen bij aanvang van de werkzaamheden (€ 186 meer).

4) Personele kosten
Dit bestaat uit de volgende onderdelen:
a) personele kosten van de medewerkers met een aanstelling bij het Gelders Archief.
b) inhuur tijdelijke krachten voor projecten en zakelijke diensten.
c) de reis- en verblijfkosten van medewerkers, de kosten van stagiaires en vrijwilligers, de opleidingskosten en de overige personeelskosten.

Door de extra werkzaamheden voor projecten en zakelijke diensten zou deze post veel hoger moeten zijn. Door meerdere openstaande en moeilijk in te vullen vacatures zijn de personele kosten in totaal € 48 hoger dan begroot.

5) Huisvestingskosten
De huisvestingslasten betreffen de rente en afschrijvingskosten van het gebouw, alsmede de overige exploitatie en onderhoudskosten. De huisvestingskosten zijn vanwege stijgende energie- en onderhoudskosten € 81 hoger dan begroot.

6) ICT-kosten
Hieronder vallen alle licentiekosten, datacommunicatie, afschrijvingen en onderhoudskosten (€ 65 hoger). Hierbij is in 2022 extra uitgegeven vanwege groei van het collectiebeheerssysteem MAIS en de kosten voor een project "Vele Handen" voor het verwerken van informatie van de Burgerlijke Stand.

7) E-depot kosten
Van BDO Cyber Security is advies en ondersteuning gevraagd voor het inrichten en voldoen aan het Beleid Informatiebeveiliging Overheid (BIO). In 2021 en 2022 is dit technisch en organisatorisch uitgewerkt en naar verwachting wordt in 2023 een 'in-control' verklaring afgegeven.
Tevens is het systeem Preservica (als pilot) aangeschaft als e-depot van het Gelders Archief. Voor de licentie- en ontwikkelingskosten geeft het Rijk over een periode van 5 jaar een bijdrage van € 360. Voor de externe en personele ondersteuning van de inrichting en ontwikkeling van het e-depot heeft het bestuur een voorziening getroffen van € 400. Na 5 jaar is het de verwachting dat meerdere deelnemers gebruik maken van het e-depot en er een dekkende exploitatie ontstaat. Vanwege een transitorische post voor de kosten van de Rijksbijdrage is hier het totaal € 143 hoger dan begroot.

8) Organisatiekosten
De organisatiekosten betreffen o.a. de contributies, abonnementen, kantoor- en drukwerk- en distributiekosten, autokosten, verzekeringen, accountant- en bestuurskosten.

9) Kosten projecten en zakelijke diensten
Onder deze posten zijn uitsluitend de directe kosten van projecten en zakelijke diensten opgenomen; de indirecte kosten betreffen vooral personeel, huisvesting en ICT-kosten om de werkzaamheden uit te voeren. Deze kosten zijn opgenomen bij het betreffende onderdeel en worden conform de BBV niet nader verbijzonderd.
   a) Bij de projecten wordt m.n. het project AVAG uitgevoerd voor de provincie Gelderland.
   b) De zakelijke dienstverlening overheid betreft ondersteuning in de uitvoering van wettelijke taken voor o.a. de gemeente Overbetuwe, het waterschap Vallei en Veluwe, de ODRA en VGGM. Daarnaast is er materiaal in bewaarneming genomen voor o.a. het OM en de Rechtbank alvorens het formeel wordt overgedragen. Tevens is er tijdelijk depotruimte gehuurd door o.a. het Utrechts Archief en de gemeenten Voorst en Rheden vanwege interne verbouwingen.
   c) De zakelijke dienstverlening derden betreft de inventarisatie van bedrijfsarchieven en de dienstverlening aan andere organisaties in het gebouw.

De directe kosten van projecten en zakelijke diensten zijn € 3 lager dan begroot.

Het resultaat is positief (€ 208.809), welke met name wordt veroorzaakt door de eerder genoemde hogere prijscompensatie en openstaande vacatures. De lumpsum is dekkend voor de huidige opdracht. De extra inspanningen in projecten en zakelijke diensten worden gebruikt om digitalisering- en vernieuwingsprojecten te bekostigen.

IV BALANS NA RESULTAATBESTEMMING MET TOELICHTING

	2022	2021
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa		
Investeringen met een economisch nut	14.585.082	14.982.029
	14.585.082	14.982.029
VLOTTENDE ACTIVA		
Voorraden	0	0
Uitzettingen rentetypische looptijd < 1 jaar		
Overige vorderingen	75	0
Liquide middelen	6.054.157	5.456.342
Overlopende activa		
Overige transitoria die t.l.v. volgende jaren komen	198.407	145.524
	6.252.639	5.601.866
Totaal activa	20.837.721	20.583.895
VASTE PASSIVA		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	462.852	254.043
Voorzieningen		
Voorziening groot onderhoud	1.283.024	1.133.024
Voorziening e-depot	400.000	400.000
Vaste schulden rentetypische looptijd > 1 jaar		
Binnenlandse banken	17.318.564	17.729.457
	19.464.441	19.516.524
VLOTTENDE PASSIVA		
Netto vlottende schulden rentetypische looptijd < 1 jaar		
Overige schulden	293.639	74.107
Overlopende passiva	1.076.642	993.264
	1.370.281	1.067.371
Totaal passiva	20.834.721	20.583.895

Materiële vaste activa

	Grond & gebouw	Overige MVA	Totaal MVA
Boekwaarde per 1 januari	14.491.628	490.401	14.982.029
Investering in boekjaar	0	98.751	98.751
Afschrijvingen in boekjaar	-311.532	-182.409	-493.941
Herwaardering in boekjaar	0	-1.756	-1.756
Boekwaarde per 31 december	14.180.096	404.987	14.585.083

Toelichting afschrijvingstermijnen:
- Grond (0 jaar), Gebouw (annuïtair 30 jaar)
- Inventaris (10 jaar), Apparatuur, ICT-server en Software (5 jaar) en ICT-Kantoor en ICT-Mobiel (3 jaar)

Overige vorderingen
Dit betreft het saldo debiteuren per 31 december.

Liquide middelen
Conform de saldi van de dagafschriften per 31 december.

	2022	2021
Kas	382	708
Zakelijke rekeningen ING en BNG	175.439	211.927
Schatkistbankieren OCW	5.875.336	5.243.708
	6.051.157	5.456.343

Bij schatkistbankieren OCW is een drempelbedrag afgesproken van € 250.000. Behoudens perioden waarin de bijdragen van de deelnemers worden ontvangen of grote uitgaven staan gepland, wordt het drempelbedrag niet overschreden.
De hoge liquide middelen zijn ontstaan bij de nieuwbouw van het Gelders Archief. In 2010 is voor de bouw de
benodigde lening afgesloten bij de BNG. Tijdens de bouw bleek dat de uitgaven onverwacht minder waren vanwege extra subsidies, scherpe inkopen en fiscale teruggaven. Bij het aflossen van de lening wordt de volledige boeterente over de resterende looptijd in rekening gebracht. Het Algemeen Bestuur heeft daarom
besloten de lening conform schema af te lossen. De huidige liquide middelen bestaan nu deels uit dit resterende deel van de lening en de opgebouwde voorzieningen groot onderhoud en e-depot.

Overlopende activa	2022	2021
Vooruitbetaald	79.587	73.008
Nog te ontvangen	118.221	71.915
Vraagposten	0	0
Voorschotten	600	600
Totaal	198.407	145.524

Algemene reserve	2022	2021
Stand per 1 januari	254.043	368.453
Bij: resultaat boekjaar	208.809	-114.410
Stand per 31 december	462.852	254.043

Voorziening groot onderhoud	2022	2021
Stand per 1 januari	1.133.024	983.024
Bij: dotatie boekjaar	150.000	150.000
Af : onderhoudskosten	0	0
Stand per 31 december	1.283.024	1.133.024

Voorziening e-depot	2022	2021
Stand per 1 januari	400.000	0
Bij: dotatie boekjaar	0	400.000
Af : mutatie (voorziening opgeheven)	0	0
Stand per 31 december	400.000	400.000

Vaste schulden met rentetypische looptijd > 1 jaar
Er zijn twee leningen afgesloten bij de Bank Nederlandse Gemeenten te Den Haag. De totale hoofdsom van de lening BNG bedraagt 21.000.000. Van de resterende looptijd is € 14.977.854 langer dan vijf jaar. De gemiddelde rentevoet bedraagt 4,36%.

Lening	Ingangsdatum	Aflossing 2022	Aflossing 2023
€ 5.000.000 (aflossingsvrij, 40 jaar, rente 4,35%)	1-10-2010	0	0
€ 16.000.000 (annuïtair, 30 jaar, 4,38%)	1-7-2011	410.892	428.889

De stand per 31 december is:

	2022	2021
Leningen	21.000.000	21.000.000
Aflossing tot boekjaar	-3.270.543	-2.876.893
Aflossing in boekjaar	-410.892	-393.650
Restant lening looptijd > 1 jaar	17.318.564	17.729.457

De rentelast van de vaste schulden is : 766.052

Overige schulden	2022	2021
Crediteuren	-1.584	-3.756
Salaris en belastingen	295.223	77.863
	293.639	74.107

Overlopende passiva	2022	2021
Nog te betalen	1.076.642	993.264
Vooruitontvangen	0	0
	1.076.642	993.264

Crediteuren betreft een nog openstaande creditnota.
In de post 'Nog te betalen' zitten enkele voorschotrekeningen en aangegane verplichtingen, welke in 2022 (binnen begroting) verrekend worden.

Niet uit de balans blijkende informatie
Voor onderhoud van Electra en Werktuigbouw (E&W) en kopieermachines zijn meerjarige contracten afgesloten van respectievelijk € 59.000 en € 7.000 per jaar.

V GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1. Algemeen

Algemene waarderingsgrondslag
De algemene grondslag voor de waardering van de activa en passiva, alsmede voor de bepaling van het resultaat, is de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen voor de nominale waarde.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening
Deze jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).
De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.
Voor zover het BBV niet anders voorschrijft, zijn de baten en lasten toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben. Baten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

2. Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa
Investeringen met een economisch nut zijn investeringen in zaken die verhandelbaar zijn en/of kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Op grondbezit met economisch nut wordt niet afgeschreven.
De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. Ontvangen investeringssubsidies worden in mindering gebracht op de geïnvesteerde bedragen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

Voorraden
De voorraden worden gewaardeerd tegen inkoopprijs of lagere marktwaarde.

Uitzettingen en overlopende activa
De uitzettingen en overlopende activa worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs, voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid. De posten hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

Liquide middelen
De liquide middelen (bestaande uit kas-en banksaldi) worden gewaardeerd op de nominale waarde en staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de organisatie.

Algemene reserve
De algemene reserve dient als algehele buffer om toekomstige tegenvallers te kunnen opvangen.

Bestemmingsreserves
Onder een bestemmingsreserve wordt verstaan een reserve waaraan door het bestuur een bepaalde bestemming is gegeven. Het bedrag van de bestemmingsreserve ultimo het jaar dient onderbouwd te zijn

met bestuursbesluiten van het algemeen bestuur dan wel opgenomen te zijn in het voorliggende voorstel tot resultaatbestemming.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden opgenomen voor de nominale waarde.

Vaste schulden
Onder de vaste schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De schulden worden gewaardeerd op de geamortiseerde kostprijs.

Netto vlottende schulden en overlopende passiva
De netto vlottende schulden en overlopende passiva worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs en hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

Langlopende niet uit de balans blijkende verplichtingen
Langlopende verplichtingen die niet blijken uit de balans, worden vermeld in de toelichting op de balans onder "Niet uit de balans blijkende informatie".

3. Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen
Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de bedrijfsopbrengsten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen kosten. De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen. Baten worden verantwoord in het jaar waarin de opbrengst is gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.
De overige bedrijfskosten worden opgenomen tegen uitgaafprijs.

Pensioenpremies
De organisatie heeft voor zijn werknemers een toegezegd-pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren. De regeling is ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP.
De organisatie heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De pensioenregeling is daarom verwerkt als een toegezegde-bijdrage-regeling en heeft alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Afschrijvingen
De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de verkrijgingsprijs van de desbetreffende immateriële en materiële vaste activa. De volgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd:

Soort actief	Afschrijvingstermijn
Grond	geen afschrijving
Gebouw	30 jaar (annuïtair)
Inventaris	10 jaar
Apparatuur	5 jaar
ICT-Server en Software	5 jaar
ICT-Kantoor en Mobiel	3 jaar

Financiële baten en lasten
De financiële baten en lasten betreffen betaalde en ontvangen rente.

VI OVERIGE GEGEVENS

1. Controleplicht

Op basis van de GR, RGA, BBV en het Besluit Accountantscontrole Provincies en Gemeenten wordt accountantscontrole uitgevoerd. De accountant wordt gevraagd een oordeel te geven over getrouwheid en rechtmatigheid.

2. Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming

Volgens RGA, artikel 22 kan het saldo worden bestemd voor vorming van of toevoeging aan de reserve. De hoogte van de reserve wordt bepaald door het algemeen bestuur, gehoord de minister en de raden van de gemeenten. Voor zover een batig saldo niet wordt aangewend voor de reserve wordt het saldo naar rato uitgekeerd aan de deelnemers.
De reserve bedraagt niet meer dan 10% van de gezamenlijke bijdragen van de minister en de gemeenten, tenzij door hen gezamenlijk een ander percentage wordt vastgesteld.

3. Voorstel

1. In te stemmen met en het vaststellen van de jaarrekening 2022.
2. In te stemmen met het voorstel het resultaat van € 208.809 bij te boeken van de algemene reserve.
3. In te stemmen, in het kader van rechtmatigheid, met de (interne) begrotingsoverschrijdingen.

4. Gebeurtenissen na balansdatum

Geen.

5. Personele bezetting

Het gemiddeld aantal medewerkers is op 31 december 2022 :

In (vaste/tijdelijke) dienst	53	(vorig jaar : 49)
Inhuur	1	(vorig jaar : 3)

6. WNT-verantwoording

De verantwoording is opgenomen in bijlage 1.

7. Accountantsverklaring

De controleverklaring is bijgevoegd in bijlage 2

GELDERS ARCHIEF

JAARSTUKKEN 2022

BIJLAGE 1 : WNT-VERANTWOORDING 2022

Per 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op het Gelders Archief, een Openbaar Lichaam op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen.
Het voor het Gelders Archief toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000.

WNT-tabel 1A: Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling :

bedragen x €1 **Naam :**	F.J.W. van Kan
Functiegegevens	Algemeen directeur
Aanvang-einde functie in 2022	1/1 - 31/12
Deeltijdfactor in fte	1
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	124.957
Beloningen betaalbaar op termijn	22.438
Subtotaal	147.395
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000
-/- onverschuldigd betaald bedrag	n.v.t.
Totale bezoldiging	**147.395**
Het bedrag van de overschrijding etc.	n.v.t.
Toelichting op de vordering etc.	n.v.t.
Gegevens 2021	
Aanvang-einde dienstverband	1/1 – 31/12
Deeltijdfactor in fte	1
Dienstbetrekking	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	120.893
Beloningen betaalbaar op termijn	22.072
Subtotaal	142.965
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000
Totale bezoldiging	**142.965**

WNT-tabel 1D : Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.800,- of minder

Naam Topfunctionaris	**Functie**	**Periode**
A.M.C.J. Ponsioen	Lid	0101-3112
E.G. Jansen	Lid	0101-3112
A.M.J. Schaap	Lid	0101-3112
H.E. de Vroome	Lid	0101-1105
B.A.J. Roelofs	Lid	1105-3112
J. van Dellen	Lid	0101-3103
M.G.M. van de Geijn	Lid	0111-3112

GELDERS ARCHIEF

JAARSTUKKEN 2022

BIJLAGE 2 : ACCOUNTSVERKLARING 2022

RA12 Registeraccountants B.V.
Traverse 1
3905 NL, Veenendaal

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het algemeen bestuur van Regionaal Historisch Centrum Gelders Archief

A Verklaring over de in het jaarstukken opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Regionaal Historisch Centrum Gelders Archief te Arnhem gecontroleerd.
Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2022 als van de activa en passiva van de Regionaal Historisch Centrum Gelders Archief op 31 december 2022 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving.

De jaarrekening bestaat uit:

1. het overzicht van baten en lasten over 2022;
2. de balans per 31 december 2022;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Regionaal Historisch Centrum Gelders Archief zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta) Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2022. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur geen specifieke rapportage tolerantie overeengekomen echter zullen wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 2.500 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

B Verklaring over de in het jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeenschappelijke regeling in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van

schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeenschappelijke regeling de financiële risico's niet kan opvangen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeenschappelijke regeling. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Veenendaal

RA12 Registeraccountants B.V.

Adrianus Fransiscus Johannes van der Velden

Digitaal ondertekend door Adrianus Fransiscus Johannes van der Velden
Datum: 2023.03.01 15:06:13 +01'00'

drs. A.F.J. van der Velden RA

BEGROTING 2024

Regionaal Historisch Centrum Gelders Archief
Westervoortsedijk 67-D, 6827 AT Arnhem

INHOUDSOPGAVE

Beleidsbegroting

I Programmaplan

1. Programma Gelders Archief
2. Algemene dekkingsmiddelen
3. Kosten van overhead
4. Bedrag voor vennootschapsbelasting
5. Bedrag voor onvoorzien

II Paragrafen

1. Verslaglegging
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Verbonden partijen
7. Rechtmatigheid
8. Organisatiegegevens
9. Openbaarheid

Financiële begroting

III Baten en lasten met toelichting

IV Balans met toelichting

V Meerjarenraming 2024-2027

I PROGRAMMAPLAN

1. Programma Gelders Archief

INLEIDING

In het strategisch plan zijn missie, visie, doelstellingen en strategie van het Gelders Archief voor de jaren 2021 tot en met 2024 neergelegd. Dit programmaplan is daarvan een uitwerking en concretisering voor het laatste jaar van deze periode.
Het Rijk zal zich per 1 januari 2025 terugtrekken uit onze gemeenschappelijke regeling. Dit betekent dat 2024 in het teken zal staan van de ontvlechting van de onderlinge relaties en van het gestalte geven aan de nieuwe relatie met het Rijk. Dat laatste is in het bijzonder van belang omdat het beheer van de analoge Rijksbestanden via mandatering bij het Gelders Archief blijft. De nieuwe gemeenschappelijke regeling die in 2023 is voorbereid, zal in 2024 formeel aan de partners worden voorgelegd.
De huidige algemeen directeur gaat in 2024 met pensioen. De werving voor een nieuwe directeur zal tijdig beginnen, zodat de directieovergang zo vloeiend mogelijk kan verlopen.

MISSIE

Wij zijn een ondernemende en vernieuwende informatiebeheerder met een sterk accent op digitale dienstverlening en duurzame toegankelijkheid. We leveren een actieve bijdrage aan het informatiebeheer van onze Gelderse partners en beheren de aan ons toevertrouwde informatie integer en professioneel. Door deze op een laagdrempelige manier beschikbaar te stellen, dragen wij maximaal bij aan een ***transparante overheid*** *en zijn wij* ***historisch informatiecentrum*** *voor de geschiedenis van Gelderland en de regio Arnhem.*

VISIE

Wij zijn intermediair tussen onze collectie en het publiek (en onze partners), zo faciliteren we het (historisch) onderzoek. Wij leveren de ruwe data, zodat derden deze kunnen bewerken tot producten als boeken en tentoonstellingen.

DOELEN

Uit de missie en visie komen de volgende doelen voort:

Transparante overheid
Voor een goede relatie tussen burger en bestuur is transparantie levensvoorwaarde. Toegankelijke en duurzaam opgeslagen informatie draagt daar in het bijzonder aan bij. Nu ook het Gelders Archief steeds recenter gevormde archieven beheert, groeit onze bijdrage aan een transparante overheid. Met toezicht en advisering ondersteunt het Archief zijn partners bij een goed dynamisch informatiebeheer en denkt en helpt mee aan een open en transparante overheid.

Beschikbaar stellen van (historische) informatie
Voor het verspreiden van kennis over het verleden van Gelderland is onlinedienstverlening op hetzelfde niveau als dienstverlening in onze studiezaal noodzakelijk. Een optimale toegankelijkheid van de collectie vraagt om een zo groot mogelijke digitale beschikbaarheid van de collectie. De opname van digitale archiefbescheiden bevordert deze onlinedienstverlening, evenals het digitaliseren van bescheiden op verzoek. Onlineaanwezigheid op verschillende platforms en kanalen vergroot de zichtbaarheid van het Gelders Archief en heeft een positieve invloed op hoe burgers, partners en andere belanghebbenden het Gelders Archief beleven.

STRATEGIE

Om deze doelen te bereiken staan wij de volgende strategie voor:

Wij zijn aanwezig in de gehele informatiebeheerketen, van creatie tot en met presentatie

Concreet houdt dit voor 2024 onder meer in:

- Nadruk in de dienstverlening op onlinetoegankelijkheid, met als belangrijke schakel de website van het Gelders Archief. Bezoekers weten ons steeds beter te vinden, wat resulteert in een grote hoeveelheid websitebezoeken, inlichtingenverzoeken en chatgesprekken.

- Op grote schaal betrekken van bezoekers bij het indexeren van de burgerlijke stand via het online platform Vele Handen. In korte tijd komt daarmee een grote hoeveelheid genealogische data beschikbaar, waardoor bezoekers zoveel mogelijk hun onderzoek online kunnen voortzetten. De tussenkomst van een medewerker is dan niet meer nodig voor dit onderzoek.

- Uitbreiding van het aanbod van scannen-op-verzoek, waarbij we verwachten opnieuw meer dan 2 miljoen scans te maken op verzoek van ons publiek. Daarbij worden de te digitaliseren stukken gecontroleerd op de materiële staat, eventuele conserverende maatregelen worden genomen en na digitalisering worden de stukken op de website gepubliceerd. Zo kan iedereen gebruik maken van de afbeeldingen zonder ze opnieuw te hoeven aanvragen.

- Specifieke dienstverlening gericht op het verzorgen van de inzage- en informatieverzoeken voor archiefbescheiden die niet gedigitaliseerd kunnen worden; daaronder zijn in toenemende mate verzoeken om inzage in beperkt openbare archiefbestanden. Deze vorm van dienstverlening blijft van groot belang voor degenen die hun recht zoeken.

- Voortzetting van de inzet op vergroting van de naamsbekendheid van het Gelders Archief, zodat meer publiek kennis blijft maken met de collectie en ons weet te vinden voor hun onderzoeksvragen en als interessante werkgever. Hierin speelt aandacht voor diversiteit en inclusie in 2024 een grote rol.

- Voortzetting van het digitaliseren en beschrijven van de audiovisuele collectie, binnen het project Audiovisueel Archief Gelderland (AVAG).

- Verdere professionalisering van onze interne werkwijze en -afspraken, m.n. op het gebied van planning en prioritering, waarbij de implementatie van een centrale planningstool in 2024 definitief wordt afgerond.

- Voortdurende nadruk op de integrale bewerking van archieven en collecties die nog niet toegankelijk zijn voor het publiek, met prioritering op grond van de klantvraag, het (historische) belang van de toegang of collectie en de beschikbare capaciteit. Hierbij zal extra aandacht worden gegeven aan het bewerken van overheidsarchief.

- Proactieve advisering van onze partners en toezicht op hun informatiehuishouding.

- Beleidsvorming ten aanzien van diversiteit en inclusie binnen de collectie, met aandacht voor de wijze van toegankelijk maken en voor het acquisitieprofiel.

- Doorontwikkeling van het digitale depot in al zijn facetten (van bestandsverwerving tot en met beschikbaarstelling) en bevordering van de deelname van onze partners daaraan.

2. Algemene dekkingsmiddelen

Conform de Gemeenschappelijke Regeling Gelders Archief, artikel 16, worden de ter beschikking te stellen middelen verschaft door de minister en de gemeenten, door het verstrekken van jaarlijkse bijdragen, op basis van de begroting. Deze zijn vermeld in de Financiële Begroting (onderdeel III) als "lumpsum".
De aangekondigde juridische terugtrekking van het Rijk uit de gemeenschappelijke regeling heeft, volgens toezegging van de minister van OCW, geen financiële consequenties voor de huidige lumpsum.

3. Kosten van overhead

De kosten voor de overhead van het Gelders Archief worden bepaald door de directe personele kosten. Deze betreffen 9 personen, die deels ook worden ingezet in het primaire proces of bij derden. In 2023 bedragen deze kosten naar verwachting € 575.000,-, dat betekent een overhead van minder dan 20%.

4. Bedrag voor vennootschapsbelasting

Vanaf 2016 zijn overheidsondernemingen belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Het Nationaal Archief heeft overleg gevoerd met de Belastingdienst en het ministerie van Financiën over de positie van onder meer de RHC's in deze context; hier is geen gemeenschappelijk standpunt uit gekomen. Het Gelders Archief heeft de standpunten ten aanzien van de vennootschapsbelasting met BDO-adviseurs opgesteld en voorgelegd aan de belastingdienst. In juni 2018 heeft de belastingdienst aangegeven het Gelders Archief vooralsnog niet uit te nodigen om aangifte te doen. Met BDO-adviseurs is nu een nadere onderbouwing opgesteld voor het geval om een aangifte wordt gevraagd. Vanwege de verwachting dat hier geen fiscale consequenties uit voortkomen, wordt hier in de begroting geen rekening mee gehouden.

5. Bedrag voor onvoorzien

In de begroting van het Gelders Archief is geen bedrag opgenomen voor onvoorzien.

II PARAGRAFEN

1. Verslaglegging

In de Regeling Gelders Archief (RGA, art 16-23) zijn bepalingen opgenomen ten aanzien van de begroting, de meerjarenraming en de jaarstukken. De Wet Gemeenschappelijke Regelingen (GR) en de Gemeentewet (GW) schrijven voor dat iedere gemeenschappelijke regeling begrotings- en verantwoordingsstukken opstelt conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Dit besluit is ook van toepassing op het Gelders Archief; de betreffende stukken zijn conform de BBV opgesteld.
Het Gelders Archief voert één programma uit; er is geen nadere onderverdeling in deelprogramma's.

2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Bij het weerstandsvermogen gaat het om de mate waarin het Gelders Archief in staat is middelen vrij te maken om substantiële financiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit aanpassing van het beleid vereist. Een risico is de kans op het optreden van een positieve dan wel negatieve gebeurtenis van materieel belang, die niet voorzien is in de begroting van enig jaar.

Het Gelders Archief heeft tot doel "de belangen van de minister en de colleges bij alle aangelegenheden betreffende de archiefbescheiden, collecties, individuele documenten en dergelijke die berusten in de rijksarchiefbewaarplaats in de provincie en de archiefbewaarplaatsen van de gemeenten, in gezamenlijkheid te behartigen". Voor de bekostiging van de uitvoering van deze taken is het Gelders Archief nagenoeg geheel afhankelijk van de deelnemers.

Het weerstandsvermogen betreft de algemene reserve en bedraagt per 1 januari 2023 € 462.852.
Dit betreft 9,5% van de deelnemersbijdragen in het GA. De mate waarin weerstandsvermogen wordt gevormd, wordt in belangrijke mate beïnvloed door de statuten (RGA art 22, lid 2), waarin is opgenomen dat de reserve in enig jaar niet meer dan 10% van de gezamenlijke bijdragen mag bedragen.

Risico's die van invloed kunnen zijn op de toekomstige cijfers zijn:

	Risico	Opmerking
Wijzigingen in de GR of de bijdrage deelnemers	Laag	1)
Wijzigingen in subsidies en zakelijke diensten	Laag	2)
CAO aanpassingen en WW-verplichtingen	Laag	2)

1) In 2020 is in het bestuur de bijdrage per deelnemer vastgesteld en is afgesproken dat de deelnemers zich hieraan conformeren. In 2025 zal het Rijk uittreden als deelnemer in de GR, maar heeft schriftelijk bevestigd dat er geen wijziging zal komen in de bijdrage en prijscompensatie voor het analoge Rijks archiefmateriaal dat is opgeslagen bij het Gelders Archief.
2) Ten aanzien van de extra benodigde personele capaciteit voor subsidies en zakelijke diensten wordt in het personeelsbestand gewerkt met tijdelijke functies en arbeidsovereenkomsten, zodat bij het ongepland wegvallen van inkomsten of extra personeelskosten dit binnen de bestaande begrotingen c.q. reserves kan worden opgevangen.

EMU-saldo
Het EMU-saldo geeft het gerealiseerde saldo van de ontvangsten en uitgaven van de organisatie weer, berekend op transactiebasis. In het onderstaande zijn de verwachtingen voor het begrotingsjaar en de meerjarenraming opgenomen.

Kengetal	2022	2023	Begroting 2024	2025	2026	2027
EMU-saldo	755.755	507.000	507.000	507.000	507.000	507.000

Kengetallen
Het BBV kent een verplichte set van financiële kengetallen. Naast de kengetallen dient een beoordeling van de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie tot de financiële positie te worden opgenomen.

Kengetal	2022	2023	Begroting 2024	2025	2026	2027
Netto schuldquote	211	218	202	196	189	183
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	211	218	202	196	189	183
Solvabiliteitsratio	2%	2%	2%	2%	3%	3%
Structurele exploitatieruimte	3,5%	0%	0%	0%	0%	0%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Netto schuldquote
De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeenschappelijke regeling ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) gaat uit van een norm van maximaal 130%. Hierbij geldt dus hoe lager hoe beter. Hierbij blijkt dat de huisvestingschuld van het Gelders Archief ten opzichte van de jaarlijkse inkomsten relatief hoog is en drukt op de langdurige vaste lasten van de organisatie.

Solvabiliteitsratio
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeenschappelijke regeling in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) gaat uit van een norm van minimaal 20%. Hierbij geldt dus hoe hoger hoe beter. Bij de beoordeling van dit kengetal moet in ogenschouw worden genomen, dat het Gelders Archief een gemeenschappelijke regeling is en sinds de oprichting een maximale reserve van 10% mag hebben.

Structurele exploitatieruimte
De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves, te delen door de totale baten. Met behulp van dit kengetal kan worden beoordeeld in welke mate sprake is van een begrotingsevenwicht.

3. Onderhoud kapitaalgoederen

Het Gelders Archief beschikt over een gebouw en installaties waarvoor planmatig onderhoud nodig is. Het gebouw is eigendom en het volledige onderhoud van dit pand komt voor rekening van het Gelders Archief. Hiervoor is een meerjarenonderhoudsplan (MJOP) opgesteld, welke in 2022 is geactualiseerd. Er is geen

sprake van achterstallig onderhoud. De afschrijvingen van het gebouw zijn gelijk aan de annuïtaire aflossingen van de lening.

4. Financiering

Door het Algemeen Bestuur is het normenkader voor rechtmatigheid vastgesteld in de Financiële Verordening. Hierbij dienen met name risico's bij financieringen beheersbaar te zijn en de kosten van geldleningen zo veel mogelijk beperkt.
Door de invoering van het schatkistbankieren zijn decentrale overheden verplicht hun (tijdelijk) overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Per 1 januari 2023 wordt een bedrag van € 5.875.336 aangehouden bij het Ministerie van Financiën. Het drempelbedrag (het bedrag dat gemiddeld buiten de schatkist mag worden gehouden) bedraagt € 250.000.

De renterisiconorm is wettelijk vastgesteld op 20% van de begrotingsomvang. Van de langlopende schuld mag maximaal dat bedrag aan een renteherziening onderhevig zijn. Voor de renterisiconorm geldt een minimumbedrag van € 2.500.000. De renterisiconorm is niet van toepassing voor het Gelders Archief.

5. Bedrijfsvoering

Aan het hoofd van het openbaar lichaam Gelders Archief staat het algemeen bestuur. De voorzitter en twee leden van het algemeen bestuur hebben zitting in het dagelijks bestuur. De ambtelijke leiding van het Gelders Archief is belegd bij een door het algemeen bestuur te benoemen algemeen directeur.
Het Gelders Archief kent drie afdelingen (Publiek, Collectie en Bedrijfsvoering) die tezamen één programma verzorgen: de uitvoering van de archiefwet voor de deelnemers in de GR. De organisatie heeft één managementteam, dat direct leiding geeft aan alle medewerkers en vrijwilligers.
Er is geen budgetverdeling; enkele medewerkers kunnen bestellingen doen tot maximaal € 500,- en daarboven is vooraf toestemming vereist van de directeur bedrijfsvoering.

6. Rechtmatigheid

In de Regeling Gelders Archief (RGA artikel 21) is opgenomen dat jaarlijks een jaarrekening wordt opgesteld met een verklaring omtrent getrouwheid en rechtmatigheid, afgegeven door een accountant. Het algemeen bestuur heeft (conform RGA artikel 24) nadere regels vastgesteld met betrekking tot de organisatie van de financiële administratie, het kasbeheer en de boekhouding in een Financiële Verordening en met betrekking tot de controle op de financiële administratie en het kasbeheer in een Controle Verordening.

Met ingang van 2023 is de controle van de rechtmatigheid een verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur; hiervoor wordt een rechtmatigheidsverantwoording opgenomen in het jaarverslag. Daarmee komt het rechtmatigheidsverklaring van de externe accountant te vervallen. In 2023 worden de bestaande verordeningen gewijzigd en wordt een intern controleplan opgesteld op basis waarvan de rechtmatigheid wordt getoetst.

De afspraken zijn vastgelegd in de Administratieve Organisatie/Interne Beheersing (AO/IB), waarin de belangrijkste maatregelen zijn beschreven die gericht zijn op de informatieverstrekking voor de dagelijkse bedrijfsvoering, het kunnen beheersen van de organisatie en het hierover verantwoording af kunnen leggen. Er is vastgelegd hoe de processen verlopen, hoe de taakverdeling is en wie bevoegd is. Er zijn tegengestelde belangen gecreëerd, zodat de kans op fraude en misbruik beperkt worden (functiescheiding). De mate

waarin dit kan is overigens afhankelijk van de grootte van de organisatie. Er zijn autorisatietabellen opgesteld en er wordt gebruik gemaakt van werkinstructies, werkprogramma's en standaardformulieren voor het goed laten functioneren van de AO/IB. Risico's op fraude in de crediteurenadministratie en/of betalingen worden jaarlijks gecontroleerd.

7. Verbonden partijen

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin het Gelders Archief een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Van een financieel belang is sprake bij het ter beschikking stellen van een bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat, onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Een bestuurlijk belang is aanwezig bij zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht. Het Gelders Archief heeft geen verbonden partij.

8. Organisatiegegevens

Statutaire naam : Gelders Archief
Vestigingsplaats : Arnhem
Rechtsvorm : Openbaar lichaam op basis van de wet gemeenschappelijke regelingen (WGR)
Locaties : Westervoortsedijk 67-D, 6827AT Arnhem

Doelstellingen
Het Gelders Archief heeft tot doel "de belangen van de minister en de colleges bij alle aangelegenheden betreffende de archiefbescheiden, collecties, individuele documenten en dergelijke die berusten in de rijksarchiefbewaarplaats in de provincie en de archiefbewaarplaatsen van de gemeenten, in gezamenlijkheid te behartigen".

Directie
De directie wordt gevoerd door de heer dr. F.J.W. van Kan. De directeur valt onder de Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). De bezoldiging van de directeur ligt onder het van toepassing zijnde WNT-maximum.

Bestuur (op 1 januari 2023)

Naam	Namens	AB	DB
A.M.C.J. Ponsioen	Rijk	vz	vz
E.G. Jansen	Rijk	lid	
vacature	Rijk	lid	
B.A.J. Roelofs	Arnhem	lid	lid
M.G.M. van de Geijn	Arnhem	lid	
A.M.J. Schaap	RRR	lid	lid

De bestuursleden vallen onder de Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). De bezoldiging van de bestuursleden ligt onder het van toepassing zijnde WNT-maximum.

9. Openbaarheid

Conform artikel 3.5 van de Wet Open Overheid (WOO) worden het beleid en de uitvoering van de wetgeving verantwoord in het jaarverslag; hier is nog geen standaardmodel voor. Het Gelders Archief plaatst zoals voorgeschreven alle publicaties van het algemeen bestuur digitaal op Decentrale Regelgeving en Officiële Publicaties (DROP), inclusief het jaarverslag en de begroting. Daarnaast wordt gepubliceerd op onze website (zie Organisatie).

III BATEN EN LASTEN MET TOELICHTING

	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Opbrengsten			
Lumpsum Rijk	2.468.044	2.492.722	2.634.592
DVO prv Gelderland	615.782	615.783	650.828
Lumpsum Arnhem	1.123.333	1.134.566	1.199.139
Lumpsum Rheden	245.588	248.044	262.161
Lumpsum Renkum	179.054	180.845	191.137
Lumpsum Rozendaal	11.918	12.037	12.722
Prijscompensatie (2022 4,66%, rest 1 %)	209.791	46.840	49.020
Bijdragen lumpsum	4.853.510	4.730.837	4.999.599
Bijdragen e-Depot	271.726	165.000	172.000
Overige opbrengsten	175	1.500	1.000
Opbrengsten projecten	115.715	110.000	110.000
Opbrengsten diensten overheid	498.065	470.668	501.000
Opbrengsten diensten derden	157.278	102.000	106.000
Totaal opbrengsten	5.896.469	5.580.005	5.889.599
Kosten			
Personeelskosten	3.211.072	3.308.005	3.568.599
Huisvestingskosten	1.641.251	1.565.000	1.600.000
ICT kosten	356.355	320.000	350.000
E-Depot kosten	178.313	50.000	50.000
Organisatiekosten	233.002	240.000	250.000
Projecten	65.826	70.000	70.000
Zakelijke diensten overheid	0	25.000	0
Zakelijke diensten derden	2.113	1.000	0
Financiële baten & lasten	-272	1000	1000
Totaal kosten	5.687.660	5.580.005	5.889.599
Resultaat	208.809	0	0

De begroting 2024 sluit dekkend af**.** In het onderstaande wordt een toelichting gegeven van de posten in de begroting. De vermelde bedragen zijn in € 1.000.

1) Bijdragen lumpsum
De lumpsumfinanciering is opgesteld conform de Regeling Gelders Archief (bijgesteld vanaf 2020 vanwege de wijziging in de lumpsumfinanciering), inclusief een begroting van de prijscompensatie van 1%. De prijscompensatie wordt jaarlijks vastgesteld door de minister; de andere deelnemers volgen in deze de minister.

2) Bijdragen e-Depot
De ingangsdatum voor de lumpsum voor het e-Depot wordt individueel door de partners in de Regeling vastgesteld; de inspanning en kosten daarbij ook. Vooralsnog is hier de opdracht van de Provincie Gelderland opgenomen en de bijdrage van het Rijk.

3) Overige opbrengsten
Dit betreft opbrengsten publiek, collecties en specifieke subsidies. Daarnaast worden hier de inkomsten opgenomen van de projecten, zakelijke diensten overheid en zakelijke diensten derden; de directe kosten hiervan worden apart zichtbaar opgenomen.

4) Personele kosten
Dit bestaat uit de volgende onderdelen:
a) personele kosten van de medewerkers met een arbeidsovereenkomst bij het Gelders Archief.
b) inhuur tijdelijke krachten voor additionele of projectmatige werkzaamheden.
c) de reis- en verblijfkosten van medewerkers, de kosten van stagiaires en vrijwilligers, de opleidingskosten en de overige personeelskosten.
Hier zijn dus ook de personele kosten opgenomen van de projecten en zakelijke diensten.

5) Huisvestingskosten
De huisvestingslasten betreffen de rente en afschrijvingskosten van het gebouw, alsmede de overige exploitatie en onderhoudskosten.

6) ICT-kosten
Hieronder vallen alle licentiekosten, datacommunicatie, afschrijvingen en onderhoudskosten.

7) E-depot kosten
De post e-Depot betreft de kosten ter voorbereiding en implementatie van de digitale opslag door het Gelders Archief.

8) Organisatiekosten
De post organisatiekosten betreft contributies, abonnementen en kantoorkosten.

9) Projecten
Deze kosten betreffen met name digitaliseringsprojecten en de kosten voor het project AVAG.

10) Zakelijke diensten overheid
Dit betreft opdrachten voor overheidsorganisaties in de uitvoering van wettelijke taken.

11) Zakelijke diensten derden
Dit betreft opdrachten bij bedrijfsarchieven, de detachering van personeel en de dienstverlening aan andere organisaties in het gebouw.

IV BALANS MET TOELICHTING

	Jaarrekening 31-12-2022	Prognose 31-12-2023	Prognose 31-12-2024
VASTE ACTIVA			
Materiële vaste activa			
Investeringen met een economisch nut	14.585.082	14.144.919	13.745.500
	14.585.082	14.144.919	13.745.500
VLOTTENDE ACTIVA			
Voorraden	0	0	0
Uitzettingen rentetypische looptijd < 1 jaar			
Overige vorderingen	75	0	0
Liquide middelen	6.051.157	5.507.608	5.409.353
Overlopende activa			
Overige transitoria die t.l.v. volgende jaren komen	198.407	100.000	100.000
	6.249.639	5.607.608	5.509.353
Totaal activa	20.834.721	19.752.527	19.254.853
VASTE PASSIVA			
Eigen vermogen			
Algemene reserve	254.043	462.852	462.852
Gerealiseerde resultaat lopend jaar	208.809	0	0
	462.852	462.852	462.852
Voorzieningen			
Voorziening groot onderhoud	1.283.024	1.300.000	1.350.000
Voorziening e-depot	400.000	300.000	200.000
	1.683.024	1.600.000	1.550.000
Vaste schulden rentetypische looptijd > 1 jaar			
Binnenlandse banken	17.318.564	16.889.675	16.442.000
	19.464.440	18.952.527	18.454.852
VLOTTENDE PASSIVA			
Netto vlottende schulden rentetypische looptijd < 1 jaar			
Overige schulden	293.639	300.000	300.000
Overlopende passiva	1.076.642	500.000	500.000
	1.370.281	800.000	800.000
Totaal passiva	20.834.721	19.752.527	19.254.852

Materiële vaste activa
Toelichting afschrijvingstermijnen:
- Grond (0 jaar), Gebouw (annuïtair 30 jaar)
- Inventaris (10 jaar), Apparatuur, ICT-server en Software (5 jaar) en ICT-Kantoor en ICT-Mobiel (3 jaar)

Overige vorderingen
Dit betreft het verwachte saldo debiteuren per 31 december.

Liquide middelen
Dit betreft het verwacht saldo van de liquide middelen per 31 december.
Bij schatkistbankieren OCW is een drempelbedrag afgesproken van € 250.000. Behoudens perioden waarin de bijdragen van de deelnemers worden ontvangen of grote uitgaven staan gepland, wordt het drempelbedrag niet overschreden.

De hoge liquiditeit is ontstaan bij de nieuwbouw van het Gelders Archief. In 2010 is voor de bouw de benodigde lening afgesloten bij de BNG. Tijdens de bouw bleek dat de uitgaven onverwacht minder waren vanwege extra subsidies, scherpe inkopen en fiscale restituties. Bij het aflossen van de lening wordt de volledige boeterente over de resterende looptijd in rekening gebracht. Het Algemeen Bestuur heeft daarom besloten de lening conform schema af te lossen. De huidige liquide middelen bestaan nu deels uit dit resterende deel van de lening en de opgebouwde voorzieningen.

Overlopende activa
Dit betreft de verwachte overlopende activa op basis van de ervaringen in het verleden.

Algemene reserve
In de begroting wordt een resultaat nihil verwacht, waardoor geen wijzigingen optreden in het eigen vermogen.

Voorzieningen
De voorziening groot onderhoud zal naar verwachting de komende jaren toenemen voor de dekking van de vervangingsinvesteringen op termijn. De voorziening e-depot is opgenomen ter dekking van de verwachte kosten tijdens de ontwikkeling- en implementatiefase van het e-depot van het Gelders Archief.

Vaste schulden met rentetypische looptijd > 1 jaar
Er zijn twee leningen afgesloten bij de Bank Nederlandse Gemeenten te Den Haag. De totale hoofdsom van de lening BNG bedraagt 21.000.000. Van de resterende looptijd is € 15.486.968 langer dan vijf jaar. De gemiddelde rentevoet bedraagt 4,36%.

Lening	Rente	Ingangsdatum	Looptijd in jaren	Aflossing 2022	Aflossing 2023
€ 5.000.000 (aflossingsvrij)	4.35	01-10-2010	40	0	0
€ 16.000.000 (annuïtair)	4.38	01-07-2011	30	410.892	428.889

Overige schulden
Dit betreft de verwachte overige schulden op basis van de ervaringen in het verleden.

Overlopende passiva
Dit betreft de verwachte overlopende passiva op basis van de ervaringen in het verleden.

V MEERJARENRAMING 2024-2027

	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Opbrengsten				
Lumpsum Rijk	2.634.592	2.660.938	2.687.547	2.714.422
DVO prv Gelderland	650.828	657.337	663.910	670.549
Lumpsum Arnhem	1.199.139	1.211.130	1.223.241	1.235.474
Lumpsum Rheden	262.161	264.783	267.431	270.105
Lumpsum Renkum	191.137	193.048	194.979	196.928
Lumpsum Rozendaal	12.722	12.850	12.978	13.108
Prijscompensatie (2022 4,66%, rest 1 %)	49.020	50.001	50.501	51.006
Bijdragen lumpsum	4.999.599	5.050.086	5.100.587	5.151.593
Bijdragen e-Depot	172.000	173.000	174.000	125.000
Overige opbrengsten	1.000	1.000	1.000	1.000
Opbrengsten projecten	110.000	110.000	110.000	110.000
Opbrengsten diensten overheid	501.000	472.500	474.000	475.500
Opbrengsten diensten derden	106.000	108.500	111.000	113.500
Totaal opbrengsten	5.889.599	5.915.086	5.970.587	5.976.593
Kosten				
Personeelskosten	3.568.599	3.579.086	3.619.587	3.610.593
Huisvestingskosten	1.600.000	1.605.000	1.610.000	1.615.000
ICT kosten	350.000	355.000	360.000	365.000
E-Depot kosten	50.000	50.000	50.000	50.000
Organisatiekosten	250.000	255.000	260.000	265.000
Projecten	70.000	70.000	70.000	70.000
Zakelijke diensten overheid	0	0	0	0
Zakelijke diensten derden	0	0	0	0
Financiële baten & lasten	1000	1000	1000	1000
Totaal kosten	5.889.599	5.915.086	5.970.587	5.976.593
Resultaat	0	0	0	0

De meerjarenraming is een extrapolatie van de begroting 2024.

Geprognosticeerde begin – en eindbalans 2024-2027

	Prognose 31-12-2024	Prognose 31-12-2025	Prognose 31-12-2026	Prognose 31-12-2027
VASTE ACTIVA				
Materiële vaste activa				
Investeringen met een economisch nut	13.745.500	13.631.213	13.201.409	12.755.408
	13.745.500	13.631.213	13.201.409	12.755.408
VLOTTENDE ACTIVA				
Voorraden	0	0	0	0
Uitzettingen rentetypische looptijd < 1 jaar				
Overige vorderingen	0	0	0	0
Liquide middelen	5.409.353	5.006.356	4.898.411	4.885.299
Overlopende activa				
Overige transitoria die t.l.v. volgende jaren komen	100.000	100.000	100.000	100.000
	5.509.353	5.106.356	4.998.411	4.985.299
Totaal activa	19.254.853	18.737.569	18.199.820	17.740.707
VASTE PASSIVA				
Eigen vermogen				
Algemene reserve	462.852	462.852	462.852	462.852
Gerealiseerde resultaat lopend jaar	0	0	0	0
	462.852	462.852	462.852	462.852
Voorzieningen				
Voorziening groot onderhoud	1.350.000	1.400.000	1.450.000	1.500.000
Voorziening e-depot	200.000	100.000	0	0
	1.550.000	1.500.000	1.450.000	1.500.000
Vaste schulden rentetypische looptijd > 1 jaar				
Binnenlandse banken	16.442.000	15.974.717	15.486.968	14.977.854
	18.454.852	17.937.569	17.399.820	16.940.706
VLOTTENDE PASSIVA				
Netto vlottende schulden rentetypische looptijd < 1 jaar				
Overige schulden	300.000	300.000	300.000	300.000
Overlopende passiva	500.000	500.000	500.000	500.000
	800.000	800.000	800.000	800.000
Totaal passiva	19.254.852	18.737.569	18.199.820	17.740.706

Geprognosticeerd overzicht van incidentele baten en lasten 2024-2027

	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Saldo baten en lasten	0	0	0	0
Toevoegingen en ontrekkingen aan reserves	0	0	0	0
Begrotingssaldo na bestemming	0	0	0	0
Waarvan incidentele baten en lasten	0	0	0	0
Structureel begrotingssaldo	0	0	0	0

Er zijn geen incidentele baten en lasten geprognosticeerd voor de betreffende periode.

Aan de gemeenteraden via de Colleges van B&W
van de deelnemende gemeenten Bedrijfsvoeringsorganisatie
Doelgroepenvervoer regio Arnhem-Nijmegen

Datum:	27 maart 2023
Onderwerp:	Ontwerpbegroting BVO DRAN
Uw kenmerk:	n.v.t.
Ons kenmerk:	n.v.t.

Geachte heer/mevrouw,

Bijgaand treft u de Ontwerp Meerjaren Programmabegroting 2024-2027 (inclusief gewijzigde begroting 2023) aan, zoals vastgesteld in de bestuursvergadering van de Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer regio Arnhem-Nijmegen (BVO DRAN) van 23 maart 2023.

In de periode tussen vaststelling van de kaderbrief 2024 op 1 december 2022 en vaststelling van de ontwerpbegroting door het algemeen bestuur op 23 maart 2023, zijn op meerdere vlakken nieuwe inzichten verkregen die veel impact hebben op de algemene uitgangspunten zoals beschreven in de kaderbrief 2024.

Om de gemeenteraden transparantie te bieden is op 23 maart 2023 door het algemeen bestuur een geactualiseerde versie van de kaderbrief 2024 vastgesteld. De geactualiseerde kaderbrief 2024 is bijgevoegd. De gewijzigde algemene uitgangspunten zijn in dit document in de tekst geel gearceerd.

In de vastgestelde ontwerpbegroting is rekening gehouden met deze nieuwe inzichten.

De periode voor het indienen van zienswijze(n) start op 27 maart 2023 en loopt tot en met 16 juni 2023. Vriendelijk verzoek om uw zienswijze(n) (ook) digitaal te versturen naar secretariaat@vervoersorganisatie.nl.

De begroting zal voor vaststelling worden geagendeerd in de bestuursvergadering van de gemeenschappelijke regeling BVO DRAN van 6 juli 2023.

Namens het bestuur van de BVO DRAN

M. van den Beucken
Secretaris BVO DRAN

Vervoersorganisatie Regio Arnhem Nijmegen
Eusebiusbuitensingel 53
6828 HZ Arnhem
www.vervoersorganisatie.nl
info@vervoersorganisatie.nl
026 3775204
KVK: 66191084
BTW: 856435065B01
IBAN: NL70 BNGH 0285 1694 91

Kaderbrief 2024 (geactualiseerde versie)

Versie: 23 februari 2023

regio arnhem nijmegen VERVOERSORGANISATIE

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3

2. Algemene ontwikkelingen 4

3. Financiële uitgangspunten 7

1. Inleiding

In de Regeling BVO DRAN is in artikel 19 opgenomen dat het bestuur voor 1 maart van elk lopend boekjaar inzicht geeft in de te verwachten ontwikkelingen alsmede de algemene financiële kaders voor de daarop volgende jaren. Dit stelt de gemeenten in staat daarop in hun begrotingscyclus te kunnen anticiperen.

In de periode tussen vaststelling van de kaderbrief 2024 op 1 december 2022 en vaststelling van de ontwerpbegroting door het algemeen bestuur op 23 maart 2023, zijn op meerdere vlakken nieuwe inzichten verkregen die veel impact hebben op de algemene uitgangspunten zoals beschreven in de kaderbrief 2024. Om de gemeenteraden een deugdelijke en leesbare ontwerpbegroting aan te bieden om een zienswijze op in te dienen, heeft de vervoersorganisatie de ontwerpbegroting opgesteld rekening houdend met de nieuwe inzichten. Om transparantie te bieden is ervoor gekozen een geactualiseerde versie van de kaderbrief 2024 op te stellen en daarin aan te geven welke wijzigingen zijn doorgevoerd ten opzichte van de vorige versie. Wijzigingen zijn in de tekst geel gearceerd. De geactualiseerde kaderbrief 2024 is in het algemeen bestuur van 23 maart 2023 vastgesteld.

Met deze kaderbrief geeft het bestuur procesmatig dit inzicht ter voorbereiding op de Meerjarenprogrammabegroting (MJPB) 2024-2027 en de gewijzigde begroting 2023.

Door de vervoersorganisatie wordt een eerste concept van de ontwerp MJPB 2024-2027 en de gewijzigde begroting 2023 opgesteld. Dit concept van de ontwerpbegroting is gebaseerd op de algemene uitgangspunten in de door het bestuur vastgestelde kaderbrief 2024 en de door gemeenten aangegeven afwijkende uitgangspunten. Om te komen tot tijdige vaststelling van de MJPB 2024-2027 en rekening te houden met de gemeentelijke raadsplanningen, wordt de volgende planning gehanteerd:

PROCESSTAP MJPB 2024-2027	DATUM
Behandeling voorbereidend ambtelijk overleg	2 maart 2023
Vaststelling ontwerp MJPB 2024-2027 door algemeen bestuur	23 maart 2023
Verzending ontwerp MJPB 2024-2027 aan gemeenten	24 maart 2023
Behandeling voorbereidend ambtelijk overleg	15 juni 2023
Deadline indienen zienswijze door gemeenteraden	**16 juni 2023**
Vaststelling MJPB 2024-2027 door algemeen bestuur	6 juli 2023
Verzending MJPB 2024-2027 aan gemeenten	7 juli 2023

Hoofdstuk 2 behandelt de algemene ontwikkelingen die van invloed zijn op de (gewijzigde) begroting vanaf 2023. In hoofdstuk 3 worden de financiële uitgangspunten voor het opstellen van de MJPB 2024-2027 en de gewijzigde begroting 2023 per begrotingspost weergegeven.

2. Algemene ontwikkelingen

Ontwikkelingen zijn afhankelijk van de componenten prijs (P) per eenheid en hoeveelheid (Q).

Sinds 1 augustus 2020 zijn de huidige contracten ingegaan. De prijs (P) per perceel is contractueel vastgelegd en is daarmee een gegeven en enkel nog onderhevig aan een jaarlijkse prijsindexatie (NEA index). Ook het contract met het callcenter is ingegaan op 1 augustus 2020. Ook hier is de prijs (P) contractueel vastgelegd en enkel nog onderhevig aan jaarlijkse indexatie (CPI index).

Gewoonlijk wordt de NEA indexatie voor het vervoer op 1 november bekend gemaakt. De indexatie is opgebouwd uit de beoordeling van meerdere kostencomponenten. Loonkosten bepalen in grote mate (circa 60%) de jaarlijkse actualisatie. Op 1 november 2022 zijn werkgevers en vakbonden nog in loononderhandeling voor 2023. De verwachting is dat er een aanzienlijke loonindexatie (tussen 8%-12%) volgt uit de cao-onderhandelingen. Door het grote effect op de NEA index is besloten de bekendmaking dit jaar met 14 dagen uit stellen. Dit in de hoop dat de cao-onderhandelingen dan zijn afgerond en het effect alsnog in de NEA index vanaf 1 januari 2023 kan worden opgenomen.

De gemiddelde NEA indexatie blijkt historisch gezien rond de 2% te schommelen. Binnen de huidige meerjarige begroting is daardoor ook rekening gehouden met een jaarlijkse indexatie van de vervoerskosten van 2%. Door de explosief gestegen brandstofprijzen, de hoge inflatie en de verwachte loonindexatie is de verwachting dat de NEA indexatie per 1 januari 2023 uit zal komen tussen de 13%-15%. Dit heeft een groot verhogend effect op de nieuwe meerjarige ontwerpbegroting. Op 30 november 2022 is bekend geworden dat de NEA index voor 2023 is bepaald op 13,7%.

Naar verwachting is de hoogte van (een deel van) de NEA per 1 januari 2023 van incidentele aard en wordt vanaf 2024 in de ontwerpbegroting weer rekening gehouden met het historisch gemiddelde van 2%. In december 2022 is een nieuwe Cao Zorgvervoer en Taxi overeen gekomen. Daarin is opgenomen dat per 1 januari 2024 een loonstijging van 4% plaats vindt. Met dit gegeven komt de prognose van de NEA voor 2024 uit op 4,3%. Vanaf 2025 wordt in de ontwerpbegroting weer rekening gehouden met het historisch gemiddelde van 2%.

De jaarlijkse indexatie van de eigen bijdrage van de reizigers in het vraagafhankelijk vervoer is gekoppeld aan de indexatie van de tarieven in het OV busvervoer BRENG. Normaliter ligt deze index tussen de 1%-2%. Ook hier heeft door de al eerder opgesomde oorzaken een incidenteel hogere indexatie plaatsgevonden van 7,02% per 1 januari 2023. Doordat de reizigersbijdragen een minder hoge indexatie kennen dan de vervoerskosten, geeft dit extra druk op de bekostiging van de kosten vraagafhankelijk vervoer. Dit effect resulteert naar verhouding in een hogere gemeentelijke bijdrage voor het vraagafhankelijk vervoer van ongeveer 1%.

De hoeveelheid (Q) is afhankelijk van het feitelijk gebruik. Analyses van dit gebruik laten vanaf de start van AVAN tot aan de start van de Coronacrisis over de gehele linie een toename zien. Gemeentelijk beleid beïnvloedt in sterke mate het feitelijk gebruik van het vervoer.

Vanaf medio maart 2020 heeft de Coronacrisis forse impact op het feitelijk gebruik van het vervoer. Deze effecten zijn eind 2022 nog steeds merkbaar in met name het vraagafhankelijk vervoer en dagbestedingsvervoer. Het is niet uit te sluiten dat deze effecten ook nog in 2023 merkbaar blijven. Bij het opstellen van de vorige MJPB is een eerste maal rekening gehouden met structurele Coronaeffecten op de begrotingscijfers. Bij het opstellen van de MJPB 2024-2027 en de gewijzigde begroting 2023 wordt, voor zover mogelijk en van toepassing, wederom rekening gehouden met verwachte structurele Coronaeffecten.

Zoals gezegd heeft de Coronacrisis in 2022 nog steeds een aanzienlijke impact op het feitelijk gebruik van het vraagafhankelijk vervoer. Daardoor lijkt het hanteren van de vervoersvolumes uit 2022 voor het opstellen van de meerjarige begroting geen betrouwbare referentie. Voor het vraagafhankelijk vervoer wordt als uitgangspunt voor de nieuwe ontwerpbegroting, net als afgelopen jaar, het werkelijk vervoer 2019 (periode september t/m december) gehanteerd. Dit is de meest recente periode zonder Coronaeffecten om als referentie te kunnen gebruiken.

Voor het routevervoer is het feitelijk gebruik in 2022 wel te gebruiken als uitgangspunt voor het opstellen van de nieuwe meerjarige begroting (stand van zaken november 2022). In deze periode wordt het vervoer, met uitzondering van het vervoer voor dagbestedingen, wel volledig uitgevoerd. Er is geen sprake meer van Coronaeffecten die de huidige omvang van het leerlingen- en jeugdwetvervoer beïnvloeden. Doordat dat bij dagbesteding nog wel het geval is, gebruiken we hier een opslag van +20% op de feitelijke realisatie in 2022.

Voor de jaarlijks verwachte toename van het vervoer worden dezelfde uitgangspunten gehanteerd als in de vorige meerjarige begrotingen van de BVO DRAN. Dit betekent dat reeds door gemeenten aangegeven afwijkende uitgangspunten voor de meerjarige toename van het vervoer gehandhaafd blijven. Het betreft hier afwijkingen ten opzichte van de algemene uitgangspunten voor de jaarlijkse toename van het vervoer.

In zijn algemeenheid wordt ter bepaling van de hoeveelheid als basis het gemiddelde genomen van de laatste 4 maanden van het voorgaande jaar. De ervaring leert dat dit gemiddelde een goede indicatie is voor de eerste 6 maanden van het nieuwe jaar. Vanaf de 7e maand van het nieuwe jaar wordt rekening gehouden met een verdere toename ten opzichte van het eerste half jaar van het gebruik van vervoer in het kader van jeugdwet (+15%), dagbesteding (+5%), leerlingenvervoer (+5%) en vraagafhankelijk vervoer (+10%). Deze percentages blijven reële inschattingen van de jaarlijkse vervoerstoename vanaf 2023.

In 2022 is door de huidige vervoerders, in samenwerking met de vervoersorganisatie, een start gemaakt met de infaseringsplannen zero emissie. Mede ingegeven door alle huidige onzekerheden rondom de energiemarkt, zijn er op dit moment nog geen meer betrouwbare financiële inzichten om afwijkende uitgangspunten te gaan hanteren voor de budgetten meerkosten zero emissie binnen de ontwerpbegroting. De vastgestelde duurzaamheidsambities gaan naar verwachting vanaf medio 2024 zorgen voor een stijging van de vervoerskosten. In de meerjarige begroting wordt vanaf dat moment nog steeds rekening gehouden met meerkosten zero emissie van 5% in het vraagafhankelijk vervoer en 15% in het routevervoer.

Naar aanleiding van onderhandelingen met vervoerders over de contractverlenging is inmiddels meer zicht gekregen op de feitelijke kostentoename zero emissie. Dit zorgt ervoor dat gedurende de eerste verlengingsperiode bij het vraagafhankelijk vervoer geen rekening gehouden hoeft te worden met meerkosten zero emissie. Vanaf het tweede halfjaar 2024 tot en met het eerste halfjaar 2026 zijn de begrote meerkosten zero emissie voor dit vervoer terug gebracht van 5% naar 0%.

Voor het routevervoer is tot nu toe rekening gehouden met meerkosten ten bedrage van 15%, uitgaande van 100% zero emissie gereden vervoer. Het met vervoerders afgesproken infaseringsplan gaat voor de eerste verlengingsperiode uit van 50% zero emissie gereden vervoer. De additioneel begrote kosten voor deze periode (medio 2024-medio 2026) worden daardoor terug gebracht van 15% naar 7,5%.

Op verzoek van een gemeente kan worden afgeweken van de algemene uitgangspunten voor het opstellen van de meerjarige begroting vervoerskosten. Dit verzoek gaat gepaard met een (financiële) onderbouwing ten behoeve van toekomstige analyses.

2023 is het laatste jaar waarin een provinciale Wmo subsidie (€ 0,6 mln) is toegekend. Binnen dit bedrag is ook een bijdrage beheerskosten opgenomen ter dekking van de BVO lasten. Het wegvallen van de Wmo subsidie leidt tot een kostentoename voor de gemeenten.

Voor de kosten callcenter wordt het feitelijk gebruik in 2019 gebruikt als uitgangspunt voor het opstellen van de nieuwe meerjarige begroting. Door de directe afhankelijkheid met het vraagafhankelijk vervoer, is dit voor de bepaling van de begroting callcenter ook de meest recente periode zonder Coronaeffecten om als referentie te kunnen gebruiken. De jaarlijkse toename vraagafhankelijk vervoer (+10%) wordt logischerwijs dan ook gebruikt voor de meerjarige begroting kosten callcenter.

In 2022 komen de bestedingen BVO lasten lager uit dan de begroting. Ten behoeve van het opstellen van de MJPB 2024-2027 en de gewijzigde begroting 2023 wordt geanalyseerd welke effecten structureel van aard zijn en welke budgetonderschrijdingen door de Coronacrisis worden veroorzaakt. Op basis van deze analyse wordt de meerjarige begroting BVO lasten geactualiseerd.

3. Financiële uitgangspunten

3.1 Meerjarenprogrammabegroting 2024-2027

Voor het opstellen van de MJPB 2024-2027 worden per begrotingspost uitgangspunten gekozen ten aanzien van prijs en hoeveelheid. Op basis van deze uitgangspunten worden per jaar de verwachte lasten en baten bepaald. Met behulp van de reeds vastgestelde verdeelsleutels worden vervolgens de meerjarige bijdragen per deelnemer bepaald. In onderstaand schema worden de uitgangspunten benoemd.

	Begrotingspost	L/B	Prijs	Hoeveelheid
P1	Vervoer vraagafhankelijk	Lasten	Tarieven contract (indexatie vanaf 1-1-2021 obv NEA index)	Ervaringscijfers 2019
P1	Budget zero emissie vraagafhankelijk	Lasten	5% van begroting vraagafhankelijk vervoer (vanaf medio 2024)	5% van begroting vraagafhankelijk vervoer (vanaf medio 2024)
P1	Callcenter vraagafhankelijk	Lasten	Tarief contract (indexatie vanaf 1-1-2021 obv CPI index)	Ervaringscijfers 2019
P1	Eigen bijdragen vraagafhankelijk	Baten	Indexatie OV tarieven busvervoer BRENG	Ervaringscijfers 2019
P2	Vervoer routegebonden jeugdwet en LLV	Lasten	Tarieven contract (indexatie vanaf 1-1-2021 obv NEA index)	Ervaringscijfers 2022
P2	Vervoer routegebonden dagbesteding	Lasten	Tarieven contract (indexatie vanaf 1-1-2021 obv NEA index)	Ervaringscijfers 2022 + 20%
P2	Budget zero emissie routegebonden	Lasten	15% van begroting routegebonden vervoer (vanaf medio 2024)	15% van begroting routegebonden vervoer (vanaf medio 2024)
O1	Bedrijfsvoerings-organisatie	Lasten	Indexatie obv CPI index	Ervaringscijfers 2022

Tabel 1: uitgangspunten MJPB 2024-2027

3.2 Gewijzigde begroting 2023

Voor het opstellen van de gewijzigde begroting 2023 worden per begrotingspost uitgangspunten gekozen ten aanzien van prijs en hoeveelheid. Op basis van deze uitgangspunten worden de verwachte lasten en baten bepaald. Met behulp van de reeds vastgestelde verdeelsleutels worden vervolgens de bijdragen per deelnemer bepaald. In onderstaand schema worden de uitgangspunten benoemd.

	Begrotingspost	L/B	Prijs	Hoeveelheid
P1	Vervoer vraagafhankelijk	Lasten	Tarieven contract (indexatie vanaf 1-1-2021 obv NEA index)	Ervaringscijfers 2019
P1	Callcenter vraagafhankelijk	Lasten	Tarief contract (indexatie vanaf 1-1-2021 obv CPI index)	Ervaringscijfers 2019
P1	Eigen bijdragen vraagafhankelijk	Baten	Indexatie OV tarieven busvervoer BRENG	Ervaringscijfers 2019
P1	Wmo subsidie provincie	Baten	Beschikking 2021-2023	Beschikking 2021-2023
P2	Vervoer routegebonden jeugdwet en LLV	Lasten	Tarieven contract (indexatie vanaf 1-1-2021 obv NEA index)	Ervaringscijfers 2022
P2	Vervoer routegebonden dagbesteding	Lasten	Tarieven contract (indexatie vanaf 1-1-2021 obv NEA index)	Ervaringscijfers 2022 + 20%
O1	Bedrijfsvoerings-organisatie	Lasten	Indexatie obv CPI index	Ervaringscijfers 2022
O1	Bijdrage beheerskosten provincie	Baten	Beschikking 2021-2023	Beschikking 2021-2023

Tabel 2: uitgangspunten gewijzigde begroting 2023

Ontwerp MJPB 2024-2027 BVO DRAN

(inclusief gewijzigde begroting 2023)

Versie: 13 maart 2023

regio arnhem nijmegen
VERVOERSORGANISATIE

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3

1.1. Procedure begroting 5

1.2. Uitgangspunten MJPB 2024-2027 5

1.3. Uitgangspunten gewijzigde begroting 2023 8

1.4. Afwijkende uitgangspunten gemeenten 11

2. Beleidsbegroting 14

2.1. Programmaplan 14

2.1.1. Programma vraagafhankelijk vervoer 15

2.1.2. Programma routevervoer 17

2.1.3. Overzicht overhead 19

2.2. Paragrafen 20

2.2.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing 20

2.2.2. Financiering 22

2.2.3. Bedrijfsvoering 22

3. Financiële begroting 24

3.1. Overzicht baten en lasten 24

3.2. Toelichting baten en lasten 25

3.3. Reserves en voorzieningen 26

Bijlage 1: Overzicht baten en lasten per taakveld 28

Bijlage 2: Overzicht gemeentelijke bijdragen 29

Bijlage 3: Geprognosticeerde balans 31

1. Inleiding

Hierbij treft u de Meerjarenprogrammabegroting (MJPB) 2024-2027, inclusief de gewijzigde begroting 2023, van de Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen (BVO DRAN) aan.

Het Algemeen Bestuur heeft met vaststelling van de Kaderbrief 2024 (geactualiseerde versie, d.d. 23 februari 2023) de algemene financiële uitgangspunten voor de opbouw van de meerjarige begroting bepaald. Deze uitgangspunten zijn door de BVO DRAN gehanteerd, tenzij een deelnemende gemeente het verzoek heeft ingediend hiervan af te wijken of er op basis van nadere analyses door de BVO DRAN is gekozen voor een afwijkend algemeen uitgangspunt. In paragraaf 1.2 en 1.3 wordt ingegaan op de (eventueel gewijzigde) algemene financiële uitgangspunten van deze MJPB. Door gemeenten gewenste afwijkingen worden in paragraaf 1.4 toegelicht.

Vanaf medio maart 2020 heeft de Coronacrisis forse impact op het feitelijk gebruik van het vervoer. Deze effecten zijn eind 2022 nog steeds merkbaar in met name het vraagafhankelijk vervoer en dagbestedings-vervoer. Het is niet uit te sluiten dat deze effecten ook nog in 2023 merkbaar blijven. Bij het opstellen van de MJPB 2024-2027 en de gewijzigde begroting 2023 wordt, voor zover mogelijk en van toepassing, rekening gehouden met verwachte structurele Coronaeffecten.

Besluit Begroting en Verantwoording
Bij het opstellen van een meerjarige begroting voor Gemeenschappelijke Regelingen (GR) dient te worden geconformeerd aan het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Dit zorgt voor de volgende opzet van de MJPB van de BVO DRAN.

In de basis bestaat de begroting uit 2 onderdelen (art. 7 lid 1 BBV):
- de beleidsbegroting (hoofdstuk 2)
- de financiële begroting (hoofdstuk 3)

De beleidsbegroting bestaat ook uit 2 onderdelen (art. 7 lid 2 BBV):
- het programmaplan (paragraaf 2.1)
- de paragrafen (paragraaf 2.2)

De financiële begroting bestaat uit 3 onderdelen (art. 7 lid 3 BBV):
- het overzicht baten en lasten (paragraaf 3.1)
- de financiële positie (paragraaf 3.2)
- de reserves en voorzieningen (paragraaf 3.3)

Taakvelden
Naast de indeling van de begroting naar programma's moet de begroting ook worden ingedeeld naar taakvelden. De voorgeschreven taakvelden zijn opgenomen in het Iv3 informatievoorschift Gemeenten en Gemeenschappelijke regelingen. Daarnaast is in het BBV (art. 7 lid 3) voorgeschreven dat er een overzicht van lasten en baten per taakveld als bijlage in de begroting opgenomen moet worden (bijlage 1).

Beleidsindicatoren
De commissie BBV heeft aangegeven (vraag en antwoord BBV 2018.12.4) dat de opname van beleidsindicatoren in de begroting voor een GR op grond van het BBV verplicht is gesteld. Het ministerie van BZK heeft daarbij aangegeven dat een GR alleen die indicatoren hoeft op te nemen die behoren bij de taakvelden waarbinnen de GR haar activiteiten uitvoert. Beleidsindicatoren die buiten de taakvelden van de GR vallen, kunnen worden weggelaten. De BVO DRAN zijn geen door deelnemende gemeenten opgelegde beleidsindicatoren bekend.

Overhead
Op de programma's mogen alleen de direct toe te rekenen lasten worden verantwoord. Het is niet toegestaan om overheadkosten in een programma te verantwoorden. Overheadkosten moeten op aparte overzichten worden gepresenteerd. Dit heeft tot gevolg dat alle kosten van de BVO DRAN in de meerjarige begroting als "Overhead" moeten worden gelabeld. Het overzicht overhead is opgenomen in paragraaf 2.1.4 van deze begroting.

Ambtelijke voorbereiding
Samen met de financials en contactambtenaren van de deelnemende gemeenten is deze meerjaren begroting tot stand gekomen.

Btw routegebonden vervoer
De kosten die samenhangen met het vraagafhankelijk vervoer worden in de MJPB exclusief Btw verantwoord. Deze Btw is voor de deelnemers aftrekbaar. Kosten die samenhangen met het routegebonden vervoer worden daarentegen inclusief Btw verantwoord. Deze Btw is namelijk compensabel noch aftrekbaar en daardoor kostenverhogend voor de gemeenten.

'open einde' systematiek
De inrichting van het vervoer is gebaseerd op een 'open einde' systematiek. Dit betekent dat de kosten oplopen wanneer een deelnemer meer of aangepast gebruik inbrengt of dat er in een periode meer ritten hebben plaatsgevonden dan begroot. Dit brengt een financieel risico met zich mee voor betreffende deelnemer. Door periodiek inzicht te geven in het volume van het aantal ritten en de bijbehorende kosten worden de gevolgen van verwachtte toenames van ritten en/of kosten door de BVO DRAN gecommuniceerd met de gemeenten.

Binnen de bedragen in deze MJPB is zeer beperkt rekening gehouden met dergelijke onvoorziene wijzigingen in de kosten van vervoer of callcenter. De verantwoordelijkheid voor het vormen van een extra post onvoorzien volgend uit de risico's van een open einde systematiek, ligt daardoor bij de deelnemers. Deze extra post onvoorzien komt dan bovenop de in deze MJPB meerjarig begrote bijdragen van de deelnemers.

1.1. Procedure begroting

Voor de aanbieding en vaststelling van de MJPB 2024-2027 (inclusief de gewijzigde begroting 2023) gelden de volgende processtappen. Om te komen tot tijdige vaststelling van de MJPB 2024-2027 en rekening te houden met de gemeentelijke raadsplanningen, wordt de volgende planning gehanteerd:

Processtap	Datum
1. Vaststelling ontwerp MJPB 2024-2027 door Algemeen Bestuur	23 maart 2023
2. Verzending ontwerp MJPB 2024-2027 aan gemeenten	24 maart 2023
3. Deadline indienen zienswijze door gemeenteraden	16 juni 2023
4. Vaststelling MJPB 2024-2027 door Algemeen Bestuur	6 juli 2023
5. Verzending MJPB 2024-2027 aan gemeenten	7 juli 2023

1.2. Uitgangspunten MJPB 2024-2027

Voor het opstellen van de MJPB 2024-2027 worden per begrotingspost uitgangspunten gekozen ten aanzien van prijs en hoeveelheid. Op basis van deze uitgangspunten worden per jaar de verwachte lasten en baten bepaald. Met behulp van de reeds vastgestelde verdeelsleutels worden vervolgens de meerjarige bijdragen per deelnemer bepaald. In onderstaande opsomming worden de uitgangspunten benoemd.

Vervoer vraagafhankelijk (lasten)

- Contractueel overeengekomen tarief per declarabele kilometer per perceel, jaarlijks rekening houdend met NEA indexatie (2024: +4,3% en 2025-2027: +2,0%)
- Hoeveelheid declarabele kilometers in de periode september tot en met december 2019, overeenkomstig de berekeningssystematiek uit het Programma van Eisen vraagafhankelijk vervoer
- Vanaf 2023 een jaarlijkse toename van de hoeveelheid vraagafhankelijk vervoer in het tweede half jaar van een begrotingsjaar met +10% ten opzichte van het eerste half jaar in dat begrotingsjaar
- Vanaf medio 2024 tot medio 2026 een budget voor meerkosten zero emissie ter grootte van 0% van de begroting bruto vraagafhankelijk vervoer, rekening houdend met het aandeel zero emissie gereden vervoer
- Vanaf medio 2026 een budget voor meerkosten zero emissie ter grootte van 5% van de begroting bruto vraagafhankelijk vervoer, rekening houdend met het aandeel zero emissie gereden vervoer

Callcenter vraagafhankelijk (lasten)

- Contractueel overeengekomen vaste component te verhogen met een tarief per declarabele rit, jaarlijks rekening houdend met CPI indexatie (2024: +4,5% en 2025-2027: +3,4%)
- Hoeveelheid declarabele ritten in de periode september tot en met december 2019, overeenkomstig de berekeningssystematiek uit het Programma van Eisen callcenter vraagafhankelijk vervoer
- Vanaf 2023 een jaarlijkse toename van de hoeveelheid declarabele ritten in het tweede half jaar van een begrotingsjaar met +10% ten opzichte van het eerste half jaar in dat begrotingsjaar

Eigen bijdrage vraagafhankelijk (baten)

- Gemiddeld werkelijk maandbedrag eigen bijdrage per deelnemer in de periode september tot en met december 2019
- Bedragen zijn inclusief Btw, jaarlijks rekening houdend met OV indexatie (2024: +2,2% en 2025-2027: +2,1%)
- Vanaf 2023 een jaarlijkse toename van de hoeveelheid vraagafhankelijk vervoer in het tweede half jaar van een begrotingsjaar met +10% ten opzichte van het eerste half jaar in dat begrotingsjaar

Vervoer routegebonden jeugdwet en leerlingenvervoer (lasten)

- Contractueel overeengekomen tarief per beladen uur per perceel verhoogd met het starttarief per route, jaarlijks rekening houdend met NEA indexatie (2024: +4,3% en 2025-2027: +2,0%)
- Hoeveelheid beladen uren in de periode september tot en met december 2022, overeenkomstig de berekeningssystematiek uit het Programma van Eisen routegebonden vervoer
- Jaarlijkse toename van de hoeveelheid routegebonden vervoer in het tweede half jaar van een begrotingsjaar met +15% (jeugdwet) en +5% (leerlingenvervoer) ten opzichte van het eerste half jaar in dat begrotingsjaar
- Vanaf medio 2024 een budget voor meerkosten zero emissie ter grootte van 15% van de begroting bruto routegebonden vervoer, rekening houdend met het aandeel zero emissie gereden vervoer

Vervoer routegebonden dagbesteding (lasten)

- Contractueel overeengekomen tarief per beladen uur per perceel verhoogd met het starttarief per route, jaarlijks rekening houdend met NEA indexatie (2024: +4,3% en 2025-2027: +2,0%)
- Hoeveelheid beladen uren in de periode september tot en met december 2022, overeenkomstig de berekeningssystematiek uit het Programma van Eisen routegebonden vervoer en vermeerderd met een opslag van +20% om het coronaeffect uit 2022 te corrigeren
- Jaarlijkse toename van de hoeveelheid routegebonden vervoer in het tweede half jaar van een begrotingsjaar met +5% ten opzichte van het eerste half jaar in dat begrotingsjaar
- Vanaf medio 2024 een budget voor meerkosten zero emissie ter grootte van 15% van de begroting bruto routegebonden vervoer, rekening houdend met het aandeel zero emissie gereden vervoer

BVO (lasten)

- Structurele en incidentele BVO lasten uit MJPB 2023-2026 geactualiseerd op basis van ervaringscijfers 2022, jaarlijks rekening houdend met CPI indexatie en Cao loonindexatie (2024: +3,1% en 2025-2027: +3,9%)
- Structurele BVO lasten jaarlijks rekening houdend met een taakstelling (2024-2027: -3%)
- Verdeling naar gemeenten op basis van het aantal inwoners per 1-1-2022
- Verdeling naar vraagafhankelijk en routegebonden vervoer op basis van verhouding bruto vervoerskosten

Overige opmerkingen

Coronaeffecten vervoer

In 2022 heeft de Coronacrisis nog steeds een aanzienlijke impact op het feitelijk gebruik van het vraagafhankelijk vervoer. Daardoor lijkt het hanteren van de vervoersvolumes uit 2022 voor het opstellen van de meerjarige begroting geen betrouwbare referentie. Voor het vraagafhankelijk vervoer wordt als uitgangspunt voor het opstellen van de MJPB 2024-2027 het werkelijk vervoer 2019 (periode september t/m december) gehanteerd. Dit is de meest recente periode zonder Coronaeffecten om als referentie te kunnen gebruiken.

Voor het routevervoer is het feitelijk gebruik in 2022 wel te gebruiken als uitgangspunt voor het opstellen van de MJPB. In deze periode wordt het vervoer, met uitzondering van het vervoer voor dagbestedingen, wel volledig uitgevoerd. Er is geen sprake meer van Coronaeffecten die de huidige omvang van het leerlingen- en jeugdwetvervoer beïnvloeden. Doordat dat bij dagbesteding nog wel het geval is, gebruiken we hier een opslag van +20% op de feitelijke realisatie in 2022 (periode september t/m december).

Meerkosten zero emissie
In 2022 is door de huidige vervoerders, in samenwerking met de vervoersorganisatie, een start gemaakt met de infaseringsplannen zero emissie. Naar aanleiding van onderhandelingen met vervoerders over de contractverlenging is inmiddels meer zicht gekregen op de feitelijke kostentoename zero emissie. Dit zorgt ervoor dat gedurende de eerste verlengingsperiode bij het vraagafhankelijk vervoer geen rekening gehouden hoeft te worden met meerkosten zero emissie. Vanaf het tweede halfjaar 2024 tot en met het eerste halfjaar 2026 zijn de begrote meerkosten zero emissie voor dit vervoer terug gebracht van 5% naar 0%.

Voor het routevervoer is tot nu toe rekening gehouden met meerkosten ten bedrage van 15%, uitgaande van 100% zero emissie gereden vervoer. Het met vervoerders afgesproken infaseringsplan gaat voor de eerste verlengingsperiode uit van 50% zero emissie gereden vervoer. De additioneel begrote kosten voor deze periode (medio 2024-medio 2026) worden daardoor terug gebracht van 15% naar 7,5%.

NEA indexatie
Op 1 augustus 2020 zijn de contracten met de huidige vervoerders ingegaan. De prijs (P) per perceel is contractueel vastgelegd en is daarmee een gegeven en enkel nog onderhevig aan een jaarlijkse prijsindexatie (NEA index). De NEA index wordt jaarlijks berekend door Panteia. De werkelijke indexatie vanaf 1 januari 2023 is vastgesteld op +13,7%. In december 2022 is een nieuwe Cao Zorgvervoer en Taxi overeen gekomen. Daarin is opgenomen dat per 1 januari 2024 een loonstijging van 4% plaats vindt. Met dit gegeven komt de prognose van de NEA voor 2024 uit op 4,3%. Vanaf 2025 wordt in de ontwerpbegroting weer rekening gehouden met het historisch gemiddelde van 2%.

Callcenter
Voor de kosten callcenter wordt het feitelijk gebruik in 2019 (periode september t/m december) gebruikt als uitgangspunt voor het opstellen van de nieuwe meerjarige begroting. Door de directe afhankelijkheid met het vraagafhankelijk vervoer, is dit voor de bepaling van de begroting callcenter ook de meest recente periode zonder Coronaeffecten om als referentie te kunnen gebruiken. De jaarlijkse toename vraagafhankelijk vervoer (+10%) wordt logischerwijs dan ook gebruikt voor de meerjarige begroting kosten callcenter.

CPI indexatie
Het contract met het callcenter is ingegaan op 1 augustus 2020. Ook hier is de prijs (P) contractueel vastgelegd en enkel nog onderhevig aan een jaarlijkse prijsindexatie (CPI index). De CPI index wordt periodiek bepaald door het CBS. De werkelijke indexatie vanaf 1 januari 2023 is vastgesteld op +14,3%.

Eigen bijdrage (Btw effect)
De Wmo-reiziger betaalt een eigen bijdrage die als baten in de begroting zijn opgenomen. Verrekening door de BVO DRAN van deze eigen bijdragen met vervoerders en deelnemers gebeurt inclusief Btw. In de MJPB zijn daardoor alle eigen bedragen ook inclusief 9% Btw verantwoord.

Eigen bijdrage (indexatie)
Jaarlijks worden de OV tarieven van het reguliere busvervoer vastgesteld. De indexatie van de eigen bijdrage binnen Avan volgt deze OV indexatie. De werkelijke indexatie vanaf 1 januari 2023 is vastgesteld op +7,02%.

BVO lasten (structureel)
Op basis van de ervaringscijfers uit 2022 is de begroting BVO lasten vanaf 2023 geactualiseerd. Deze analyse heeft ervoor gezorgd dat de begroting van de vervoersorganisatie in 2023 structureel naar beneden is bijgesteld. Daar tegenover staat een aanpassing van hogere indexatie met een negatief effect op de begroting. Beide effecten heffen elkaar nagenoeg op waardoor de gewijzigde begroting BVO lasten in 2023 nagenoeg gelijk gebleven is ten opzichte van de primitieve begroting. Vanaf 2023 is er een structurele taakstelling van -3% ingeboekt.

BVO lasten (indexatie)
De BVO lasten wordt jaarlijks geïndexeerd met de CPI index. Door het aanzienlijke deel aan personeelskosten binnen de begroting BVO lasten kan de Cao loonindexatie voor een aanpassing van de CPI index zorgen. De CPI index voor 2023 is bepaald op +9,9%. Voor de indexatie in de jaren vanaf 2024 is vastgehouden aan de al in de MJPB verwerkte jaarlijkse CPI index van +3,9%.

1.3. Uitgangspunten gewijzigde begroting 2023

Voor het opstellen van de gewijzigde begroting 2023 worden per begrotingspost uitgangspunten gekozen ten aanzien van prijs en hoeveelheid. Op basis van deze uitgangspunten worden de verwachte lasten en baten bepaald. Met behulp van de reeds vastgestelde verdeelsleutels worden vervolgens de bijdragen per deelnemer bepaald. In onderstaande opsomming worden de uitgangspunten benoemd.

Vervoer vraagafhankelijk (lasten)
- Contractueel overeengekomen tarief per declarabele kilometer per perceel, rekening houdend met NEA indexatie +13,7%
- Hoeveelheid declarabele kilometers in de periode september tot en met december 2019, overeenkomstig de berekeningssystematiek uit het Programma van Eisen vraagafhankelijk vervoer
- Toename van de hoeveelheid vraagafhankelijk vervoer in het tweede half jaar met +10% ten opzichte van het eerste half jaar van 2023

Callcenter vraagafhankelijk (lasten)
- Contractueel overeengekomen vaste component te verhogen met een tarief per declarabele rit, rekening houdend met CPI indexatie +14,3%
- Hoeveelheid declarabele ritten in de periode september tot en met december 2019, overeenkomstig de berekeningssystematiek uit het Programma van Eisen callcenter vraagafhankelijk vervoer
- Toename van de hoeveelheid declarabele ritten in het tweede half jaar met +10% ten opzichte van het eerste half jaar van 2023

Eigen bijdrage vraagafhankelijk (baten)

- Gemiddeld werkelijk maandbedrag eigen bijdrage per deelnemer in de periode september tot en met december 2019
- Bedragen zijn inclusief Btw, rekening houdend met OV indexatie +7,02%
- Toename van de hoeveelheid vraagafhankelijk vervoer in het tweede half jaar met +10% ten opzichte van het eerste half jaar van 2023

Wmo subsidie provincie (baten)

- Geïndexeerd jaarbedrag overeenkomstig de beschikking 2021-2023
- Verdeling naar gemeenten op basis van de begroting bruto vraagafhankelijk vervoer

Vervoer routegebonden jeugdwet en leerlingenvervoer (lasten)

- Contractueel overeengekomen tarief per beladen uur per perceel verhoogd met het starttarief per route, rekening houdend met NEA indexatie +13,7%
- Hoeveelheid beladen uren in de periode september tot en met december 2022, overeenkomstig de berekeningssystematiek uit het Programma van Eisen routegebonden vervoer
- Toename van de hoeveelheid routegebonden vervoer in het tweede half jaar met +15% (jeugdwet) en +5% (leerlingenvervoer) ten opzichte van het eerste half jaar van 2023

Vervoer routegebonden dagbesteding (lasten)

- Contractueel overeengekomen tarief per beladen uur per perceel verhoogd met het starttarief per route, rekening houdend met NEA indexatie +13,7%
- Hoeveelheid beladen uren in de periode september tot en met december 2022, overeenkomstig de berekeningssystematiek uit het Programma van Eisen routegebonden vervoer en vermeerderd met een opslag van +20% om het coronaeffect uit 2022 te corrigeren
- Toename van de hoeveelheid routegebonden vervoer in het tweede half jaar met +5% ten opzichte van het eerste half jaar van 2023

BVO (lasten)

- Structurele en incidentele BVO lasten uit primitieve begroting 2023 geactualiseerd op basis van ervaringscijfers 2022, rekening houdend met CPI indexatie en Cao loonindexatie +9,9%
- Structurele BVO lasten rekening houdend met een taakstelling -3%
- Verdeling naar gemeenten op basis van het aantal inwoners per 1-1-2022
- Verdeling naar vraagafhankelijk en routegebonden vervoer op basis van verhouding bruto vervoerskosten

Bijdrage beheerskosten provincie (baten)

- Geïndexeerd jaarbedrag overeenkomstig de beschikking 2021-2023

Overige opmerkingen

Coronaeffecten vervoer

In 2022 heeft de Coronacrisis nog steeds een aanzienlijke impact op het feitelijk gebruik van het vraagafhankelijk vervoer. Daardoor lijkt het hanteren van de vervoersvolumes uit 2022 voor het opstellen van de meerjarige begroting geen betrouwbare referentie. Voor het vraagafhankelijk vervoer wordt als uitgangspunt voor het opstellen van de MJPB 2024-2027 het werkelijk vervoer 2019 (periode september t/m december) gehanteerd. Dit is de meest recente periode zonder Coronaeffecten om als referentie te kunnen gebruiken.

Voor het routevervoer is het feitelijk gebruik in 2022 wel te gebruiken als uitgangspunt voor het opstellen van de MJPB. In deze periode wordt het vervoer, met uitzondering van het vervoer voor dagbestedingen, wel volledig uitgevoerd. Er is geen sprake meer van Coronaeffecten die de huidige omvang van het leerlingen- en jeugdwetvervoer beïnvloeden. Doordat dat bij dagbesteding nog wel het geval is, gebruiken we hier een opslag van +20% op de feitelijke realisatie in 2022 (periode september t/m december).

NEA indexatie
Op 1 augustus 2020 zijn de contracten met de huidige vervoerders ingegaan. De prijs (P) per perceel is contractueel vastgelegd en is daarmee een gegeven en enkel nog onderhevig aan een jaarlijkse prijsindexatie (NEA index). De NEA index wordt jaarlijks berekend door Panteia. De werkelijke indexatie vanaf 1 januari 2023 is vastgesteld op +13,7%.

Callcenter
Voor de kosten callcenter wordt het feitelijk gebruik in 2019 (periode september t/m december) gebruikt als uitgangspunt voor het opstellen van de nieuwe meerjarige begroting. Door de directe afhankelijkheid met het vraagafhankelijk vervoer, is dit voor de bepaling van de begroting callcenter ook de meest recente periode zonder Coronaeffecten om als referentie te kunnen gebruiken. De jaarlijkse toename vraagafhankelijk vervoer (+10%) wordt logischerwijs dan ook gebruikt voor de meerjarige begroting kosten callcenter.

CPI indexatie
Het contract met het callcenter is ingegaan op 1 augustus 2020. Ook hier is de prijs (P) contractueel vastgelegd en enkel nog onderhevig aan een jaarlijkse prijsindexatie (CPI index). De CPI index wordt periodiek bepaald door het CBS. De werkelijke indexatie vanaf 1 januari 2023 is vastgesteld op +14,3%.

Eigen bijdrage (Btw effect)
De Wmo-reiziger betaalt een eigen bijdrage die als baten in de begroting zijn opgenomen. Verrekening door de BVO DRAN van deze eigen bijdragen met vervoerders en deelnemers gebeurt inclusief Btw. In de MJPB zijn daardoor alle eigen bedragen ook inclusief 9% Btw verantwoord.

Eigen bijdrage (indexatie)
Jaarlijks worden de OV tarieven van het reguliere busvervoer vastgesteld. De indexatie van de eigen bijdrage binnen Avan volgt deze OV indexatie. De werkelijke indexatie vanaf 1 januari 2023 is vastgesteld op +7,02%.

BVO lasten (structureel)
Op basis van de ervaringscijfers uit 2022 is de begroting BVO lasten vanaf 2023 geactualiseerd. Deze analyse heeft ervoor gezorgd dat de begroting van de vervoersorganisatie in 2023 structureel naar beneden is bijgesteld. Daar tegenover staat een aanpassing van hogere indexatie met een negatief effect op de begroting. Beide effecten heffen elkaar nagenoeg op waardoor de gewijzigde begroting BVO lasten in 2023 nagenoeg gelijk gebleven is ten opzichte van de primitieve begroting. Vanaf 2023 is er een structurele taakstelling van -3% ingeboekt.

BVO lasten (indexatie)
De BVO lasten wordt jaarlijks geïndexeerd met de CPI index. Door het aanzienlijke deel aan personeelskosten binnen de begroting BVO lasten kan de Cao loonindexatie voor een aanpassing van de CPI index zorgen. De CPI index voor 2023 is bepaald op +9,9%. Vanuit de Cao SGO 2023 blijkt geen aanpassing van de CPI index voor 2023 noodzakelijk.

1.4. Afwijkende uitgangspunten gemeenten

Op verzoek van een gemeente kan worden afgeweken van de algemene uitgangspunten voor het opstellen van de meerjarige begroting. Bij voorkeur gaat dit verzoek gepaard met een (financiële) onderbouwing ten behoeve van toekomstige analyses.

Ten behoeve van het opstellen van eerdere MJPB zijn in de afgelopen jaren door meerdere gemeenten afwijkende uitgangspunten aangegeven. Deze gewijzigde uitgangspunten zijn in deze MJPB wederom verwerkt. Alle afwijkende uitgangspunten die nog relevant zijn voor het opstellen van de MJPB 2024-2027 en gewijzigde begroting 2023 worden in deze paragraaf toegelicht.

Gemeente Arnhem
De gemeente Arnhem heeft de verwachting uitgesproken dat het vervoersvolume van het vraagafhankelijk vervoer binnen deze gemeente in 2023 niet meer uit zal komen op het niveau van 2019, vanuit de Kaderbrief 2024 het algemene uitgangspunt voor de gewijzigde begroting 2023 vraagafhankelijk vervoer. Door de gemeente Arnhem is daardoor verzocht om een taakstelling van € 500.000 door te voeren op de begroting 2023 vraagafhankelijk vervoer volgens de algemene uitgangspunten.

Gemeente Berg en Dal
Op basis van een gemeentelijke analyse van de ontwikkelingen in de afgelopen jaren binnen het vervoer voor de gemeente Berg en Dal is door de gemeente geconcludeerd dat de jaarlijkse toename van meerdere vervoersoorten naar beneden bijgesteld kunnen worden.

De jaarlijkse toename in de MJPB kan voor het vraagafhankelijk vervoer worden bijgesteld van +10% naar +5%, voor het vervoer jeugdwet van +15% naar +5% en voor het leerlingenvervoer van +5% naar +2%.

Gemeente Beuningen
Op basis van een gemeentelijke analyse van het aantal deelnemers in het leerlingenvervoer van de gemeente Beuningen is door de gemeente geconcludeerd dat een jaarlijkse toename met +5% een te hoge aanname is. Rekening houdend met demografische ontwikkelingen wordt door de gemeente gevraagd een jaarlijkse toename van +2% in de MJPB op te nemen.

Gemeente Heumen
De gemeente Heumen heeft het bestaand lokaal vrijwilligersvervoer, het zgn. Buurtvervoer Heumen, vanaf 2021 nieuwe impulsen gegeven. De verwachting is dat het gebruik van dit vervoer gaat toenemen. De jaarlijkse toename van het vraagafhankelijk vervoer kan hierdoor meerjarig bijgesteld worden van +10% naar 0%.

Op basis van een gemeentelijke analyse van het routevervoer van de gemeente Heumen is door de gemeente geconcludeerd dat de jaarlijkse toename in het routevervoer over de volle breedte naar beneden bijgesteld kan worden. De jaarlijkse toename routevervoer is in de MJPB op 0% bepaald.

Gemeente Lingewaard
Op basis van een gemeentelijke analyse van het vervoer heeft de gemeente Lingewaard gevraagd om voor meerdere vervoersoorten de uitgangspunten voor het bepalen van de begroting aan te passen.

Op basis van demografische verwachtingen, het in 2022 in gebruik nemen van de dorpsauto Bemmel als aanvulling op het bestaande vrijwilligersvervoer en het stapsgewijs verlagen van de kilometergrens in de jaren 2020-2021 is verzocht om de gewijzigde begroting 2023 vraagafhankelijk vervoer voor de gemeente Lingewaard bij te stellen. Het verzoek is om de begroting vraagafhankelijk vervoer die gebaseerd is op de algemene uitgangspunten naar beneden bij te stellen met een bedrag van € 85.000. Daarnaast wordt de jaarlijkse toename van het vraagafhankelijk vervoer bijgesteld van +10% naar +5%.

Doordat de gemeente Lingewaard actief stuurt op de inzet van andere vormen van vervoer en de verwachting is dat het aantal deelnemers in het jeugdwet vervoer minder toename zal laten zien dan de in de kaderbrief opgenomen +15%, is gevraagd de structurele toename van het jeugdwet vervoer in de MJPB naar +3% te actualiseren.

In 2023 wordt binnen de gemeente Lingewaard onderzocht op welke wijze alternatief vervoer van kinderen binnen het leerlingenvervoer kan worden gestimuleerd. Daarnaast is het aantal deelnemers in het leerlingenvervoer binnen de gemeente Lingewaard de laatste jaren stabiel gebleven. Beide constateringen hebben ertoe geleid dat de gemeente heeft verzocht om de meerjarige toename van het leerlingenvervoer naar 0% bij te stellen. Op basis van de Kaderbrief 2024 was dit +5%.

Gemeente Nijmegen
Op basis van een gemeentelijke analyse van het aantal deelnemers in het leerlingenvervoer van de gemeente Nijmegen is door de gemeente geconcludeerd dat een jaarlijkse toename met +5% een te hoge aanname is. Rekening houdend met demografische ontwikkelingen en wijzigend beleid is door de gemeente gevraagd een jaarlijkse toename van 0% in de MJPB op te nemen.

Gemeente Overbetuwe
Door een tweetal beleidsontwikkelingen rondom vervoer naar jeugdhulplocaties wordt vanaf 2021 geen groei verwacht van het aantal deelnemers jeugdwet vervoer in de gemeente Overbetuwe. De gemeente Overbetuwe heeft daardoor aangegeven de jaarlijkse toename van het jeugdwet vervoer in de MJPB bij te stellen van +15% naar +5%.

Op basis van een gemeentelijke analyse van het vraagafhankelijk vervoer van de gemeente Overbetuwe over de periode 2018-2019 is door de gemeente geconcludeerd dat een jaarlijkse toename met +10% voor Overbetuwe een te hoge aanname is. Daarnaast is door de gemeente besloten om vanaf 1 januari 2020 kilometerbudgetten voor het vraagafhankelijk vervoer in te voeren en vanaf 2021 vrijwilligersvervoersdiensten te versterken en te benutten. De gemeente Overbetuwe heeft door deze constateringen aangegeven de jaarlijkse toename van het vraagafhankelijk vervoer in de MJPB bij te stellen van +10% naar 0%.

Gemeente Renkum
Op basis van een gemeentelijke analyse van het vraagafhankelijk en routevervoer van de gemeente Renkum over de periode 2019 is door de gemeente geconcludeerd dat een jaarlijkse toename met +10% (vraagafhankelijk vervoer) en +5% of +15% (routevervoer) te hoge aannames zijn. Daarnaast zijn er beleidsinitiatieven bepaald om de kosten van vraagafhankelijk vervoer te reduceren.

Hierdoor heeft de gemeente Renkum verzocht om de jaarlijkse toename van het vraagafhankelijk vervoer en het routevervoer vanaf 2022 op 0% te zetten in de MJPB. Ook heeft de gemeente Renkum gevraagd om in de begroting rekening te houden met bedragen die door de gemeente zelf zijn bepaald en daarmee geen overeenkomst hebben met de algemene uitgangspunten uit de Kaderbrief 2024.

Gemeente Rheden
Op basis van een gemeentelijke analyse van het vraagafhankelijk en routevervoer van de gemeente Rheden over de periode 2019 is door de gemeente geconcludeerd dat een jaarlijkse toename met +10% (vraagafhankelijk vervoer) en +5% of +15% (routevervoer) te hoge aannames zijn. Daarnaast wordt vanaf 2020 door de gemeente de omvang van het vervoer nog scherper gemonitord en indien noodzakelijk beleidsinitiatieven ingediend om de kosten van vervoer te reduceren.

Hierdoor heeft de gemeente Rheden verzocht om de jaarlijkse toename van het vraagafhankelijk vervoer op 0% te zetten in de MJPB. Voor al het routevervoer is ook gevraagd om rekening te houden met een jaarlijkse toename van het vervoer van 0%.

Gemeente Wijchen
De gemeente Wijchen heeft gevraagd om vanaf 2024 in de MJPB geen rekening meer te houden met een jaarlijkse toename van het jeugdwet vervoer. De jaarlijkse toename is daardoor bijgesteld van +5% naar 0%. De reden om dit bij te stellen is bij de vervoersorganisatie niet bekend.

Gemeente Zevenaar
Op basis van een gemeentelijke analyse van het vraagafhankelijk en routevervoer van de gemeente Zevenaar is door de gemeente geconcludeerd dat enkele algemene uitgangspunten voor het opstellen van de begroting bijgesteld kunnen worden.

De gemeente Zevenaar heeft de verwachting uitgesproken dat het vervoersvolume van het vraagafhankelijk vervoer binnen deze gemeente vanaf 2022 niet meer uit zal komen op het niveau van 2019, het algemene uitgangspunt voor de gewijzigde begroting 2023 vraagafhankelijk vervoer. De gemeente Zevenaar heeft gevraagd om de begroting vraagafhankelijk vervoer gebaseerd op de algemene uitgangspunten structureel met € 115.000 naar beneden bij te stellen. De plannen om dit te realiseren zijn bij de vervoersorganisatie niet bekend.

Voor het vraagafhankelijk vervoer wordt vanaf 2023 een jaarlijkse toename van het vervoer van +5% verwacht (kaderbrief +10%). Dit gebaseerd op basis van geactualiseerde demografische gegevens. Voor het leerlingenvervoer wordt vanaf 2023 een jaarlijkse toename van +3% verwacht (kaderbrief +5%).

Op basis van een gemeentelijke analyse van de ontwikkelingen in de afgelopen jaren binnen het jeugdwet vervoer voor de gemeente Zevenaar is door de gemeente actualisatie van de begroting gevraagd. Bepaling van de gewijzigde begroting 2023 op basis van de algemene uitgangspunten uit de Kaderbrief 2024 zou resulteren in een te laag begrotingsbedrag. Ondanks dat in toenemende mate alternatief vervoer wordt gevonden voor deelnemers in het jeugdwet vervoer, is gevraagd de begroting in 2023 toch iets op te hogen naar circa € 105.000 inclusief Btw.

2. Beleidsbegroting

De beleidsbegroting bestaat uit 2 onderdelen (art. 7 lid 2 BBV):

- het programmaplan
- de paragrafen

2.1. Programmaplan

Hierna wordt per programma aangegeven wat onze uitgangspunten zijn bij de uitvoering van onze taken.

Uit te voeren taken
Door de deelnemers is de sturing en (financiële) beheersing van uitvoeringstaken en uitvoering van ondersteunende processen op het gebied van doelgroepenvervoer en aanvullend vervoer bij de BVO DRAN neergelegd

Beleidskaders
Bij de uitvoering van de taken op het gebied van doelgroepenvervoer gelden, naast de wettelijke voorschiften, de beleids- en/of toetsingskaders die worden aangegeven door de deelnemende gemeenten.

Ontwikkelingen
Het is van belang om tijdig in te spelen op veranderingen en voorspelbaar te blijven voor de deelnemende gemeenten. Het kan gaan om beleidsaanpassingen, maar ook om veranderende wet- en regelgeving voor gemeenten en gecontracteerde marktpartijen. Daarnaast is de instroom van nieuw vervoer een belangrijke factor die invloed heeft op de omvang van de werkzaamheden van de BVO DRAN.

Indeling en opzet programma's
De programma's zijn, naast een algemene omschrijving, ingericht met de 3 W-vragen (art. 8 lid 3 BBV):

- Wat willen we bereiken?
- Wat gaan we daarvoor doen?
- Wat mag het kosten?

Onder "Wat willen we bereiken?" wordt bij het vervoer naast een algemene beschrijving over wat we willen bereiken ook ingegaan op specifieke prestatie indicatoren voor de uitvoering van Avan. Bij "Wat mag het kosten?" zijn naast de lasten ook de bijdragen van de deelnemers en provincie geraamd.

Het programmaplan bestaat uit de volgende programma's:

1. Vraagafhankelijk vervoer
2. Routevervoer

En het overzicht:

3. Overhead

De indeling van de programma's in de begroting beoogt de financiële inzichtelijkheid van het totale takenpakket zo goed mogelijk in beeld te brengen, te kunnen budgetteren en later in de jaarrekening over te kunnen verantwoorden.

2.1.1. Programma vraagafhankelijk vervoer

Wat willen we bereiken?

- Een kwalitatief goede uitvoering van het vraagafhankelijk vervoer met Avan door het callcenter en de vervoerders. De BVO DRAN monitort de kwaliteit van de dienstverlening aan de hand van kritische prestatie indicatoren (KPI's). In het Programma van Eisen (PvE) vraagafhankelijk vervoer en het PvE callcenter staat weergegeven welke KPI's zijn bepaald en naar welke normen wordt gestreefd.
- Een goede sturing en (financiële) beheersing van de uitvoering van het vraagafhankelijk vervoer met Avan.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Afspraken omtrent het vraagafhankelijk vervoer zijn vastgelegd in de contracten met het callcenter en de vervoerders. Met behulp van systeemgerichte contractbeheersing wordt naleving van de contracten en daarmee de kwaliteit en de financiële afhandeling van de uitvoering gemonitord en geborgd.
- De vervoerders en het callcenter hebben de contractuele verplichting om jaarlijks een audit uit te laten voeren op hun (financiële) processen en (financiële) systemen.
- Analyseren van de (realtime) rittenbakken, zowel kwalitatief als financieel. Het verzorgen van periodieke managementinformatie en andere uitvoeringsinformatie en op basis daarvan rapporteren en (bij)sturen op de uitvoering van Avan. Hierbij zijn de KPI's zoals beschreven in de PvE's het uitgangspunt voor de monitoring en controles.
- Voorafgaand aan ieder bestuurlijk overleg (5x per jaar) is er minimaal één voorbereidend ambtelijk overleg om de onderwerpen van het bestuurlijk overleg voor te bespreken. Aanvullend worden de financiële aspecten separaat besproken met de financials van de gemeenten.
- Structureel, voorafgaand aan het voorbereidend ambtelijk overleg, afstemming met gemeenten over vraagafhankelijk vervoer gerelateerde zaken.
- Structurele aanwezigheid bij het overleg Regionale Adviesraad doelgroepenvervoer om ervaringen van gebruikers mee te nemen in de (bij)sturing van de uitvoering van Avan.
- Goede communicatie over de uitvoering van het vervoer met betrokken partijen en gebruikers Avan.

Wat mag het kosten?

Programma 1: Vraagafhankelijk vervoer	Primitieve begroting 2023	Gewijzigde begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten						
Vervoer	11.084.128	10.620.201	11.872.123	12.956.523	14.176.691	15.532.897
Zero emissie	-	-	-	-	366.970	776.644
Callcenter	632.634	667.178	720.042	770.369	825.814	887.002
Totaal lasten	11.716.762	11.287.379	12.592.165	13.726.892	15.369.475	17.196.543
Baten						
Arnhem	2.674.737	2.271.481	2.780.226	3.116.108	3.589.820	4.123.011
Berg en Dal	391.406	392.384	454.125	485.746	533.771	585.479
Beuningen	260.260	267.168	323.449	362.094	416.717	478.186
Doesburg	89.427	92.219	111.053	124.072	142.429	163.086
Druten	356.326	365.466	443.046	496.225	571.522	656.270
Duiven	273.595	280.437	338.889	379.437	436.453	500.617
Heumen	151.243	170.288	187.491	186.584	195.572	204.849
Lingewaard	840.808	759.512	881.164	942.873	1.036.383	1.137.068
Montferland	477.921	489.860	593.292	664.716	765.470	878.877
Mook en Middelaar	103.591	106.442	128.686	143.876	165.447	189.727
Nijmegen	1.303.916	1.335.069	1.616.589	1.811.722	2.086.142	2.395.003
Overbetuwe	553.475	568.232	627.528	639.774	669.939	701.089
Renkum	602.011	602.741	662.218	660.857	691.691	723.531
Rheden	678.771	699.465	770.904	785.882	822.315	859.941
Rozendaal	13.555	14.339	16.404	17.859	19.836	22.042
Westervoort	186.853	191.836	231.491	258.994	297.632	341.103
Wijchen	294.547	302.745	367.106	411.036	473.342	543.464
Zevenaar	456.549	462.356	535.318	572.627	629.348	690.420
Eigen bijdrage	1.485.359	1.392.923	1.523.186	1.666.410	1.825.646	2.002.780
Subsidie provincie Wmo	522.412	522.416	-	-	-	-
Totaal baten	11.716.762	11.287.379	12.592.165	13.726.892	15.369.475	17.196.543
Mutaties reserves						
Onttrekking bestemmingsreserve	-	-	-	-	-	-
Dotatie bestemmingsreserve	-	-	-	-	-	-
Saldo	0	0	0	0	0	0

2.1.2. Programma routevervoer

Wat willen we bereiken?

- Een kwalitatief goede uitvoering van het routevervoer met Avan door de vervoerders. De BVO DRAN monitort de kwaliteit van de dienstverlening aan de hand van kritische prestatie indicatoren (KPI's). In het Programma van Eisen (PvE) routegebonden vervoer staat weergegeven welke KPI's zijn bepaald en naar welke normen wordt gestreefd.
- Een goede sturing en (financiële) beheersing van de uitvoering van het routevervoer met Avan.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Afspraken omtrent het routevervoer zijn vastgelegd in de contracten met de vervoerders. Met behulp van systeemgerichte contractbeheersing wordt naleving van de contracten en daarmee de kwaliteit en de financiële afhandeling van de uitvoering gemonitord en geborgd.
- De vervoerders hebben de contractuele verplichting om jaarlijks een audit uit te laten voeren op hun (financiële) processen en (financiële) systemen.
- Analyseren van de (realtime) rittenbakken, zowel kwalitatief als financieel. Het verzorgen van periodieke managementinformatie en andere uitvoeringsinformatie en op basis daarvan rapporteren en (bij)sturen op de uitvoering van Avan. Hierbij zijn de KPI's zoals beschreven in het PvE het uitgangspunt voor de monitoring en controles.
- Voorafgaand aan ieder bestuurlijk overleg (5x per jaar) is er minimaal één voorbereidend ambtelijk overleg om de onderwerpen van het bestuurlijk overleg voor te bespreken. Aanvullend worden de financiële aspecten separaat besproken met de financials van de gemeenten.
- Structureel, voorafgaand aan het voorbereidend ambtelijk overleg, afstemming met gemeenten over vraagafhankelijk vervoer gerelateerde zaken.
- Structurele aanwezigheid bij het overleg Regionale Adviesraad doelgroepenvervoer om ervaringen van gebruikers mee te nemen in de (bij)sturing van de uitvoering van Avan.
- Goede communicatie over de uitvoering van het vervoer met betrokken partijen en gebruikers Avan.

Wat mag het kosten?

Programma 2: Routevervoer	Primitieve begroting 2023	Gewijzigde begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten						
Vervoer	13.587.016	13.688.370	14.803.345	15.666.716	16.611.477	17.637.800
Zero emissie	-	-	516.815	1.175.004	1.536.683	2.645.671
Totaal lasten	13.587.016	13.688.370	15.320.159	16.841.720	18.148.160	20.283.471
Baten						
Arnhem	3.195.046	2.861.461	3.285.408	3.701.910	4.089.072	4.680.807
Berg en Dal	493.930	474.020	522.780	566.474	600.163	658.965
Beuningen	437.457	470.908	519.745	563.971	598.435	658.438
Doesburg	484.395	503.248	578.473	652.587	721.775	827.346
Druten	295.640	303.361	345.289	385.903	422.144	478.535
Duiven	350.672	466.583	540.448	614.133	684.900	791.602
Heumen	195.332	215.328	232.242	246.260	255.168	274.084
Lingewaard	1.314.936	1.282.555	1.393.354	1.488.070	1.553.780	1.681.972
Montferland	-	88.375	100.194	111.429	121.295	136.731
Mook en Middelaar	117.553	121.667	143.199	165.137	187.231	219.899
Nijmegen	1.527.480	1.668.780	1.815.821	1.944.519	2.038.011	2.217.241
Overbetuwe	1.555.516	1.569.593	1.778.889	1.979.059	2.153.952	2.428.437
Renkum	394.580	394.580	424.388	440.578	456.809	490.356
Rheden	1.138.222	1.178.292	1.271.085	1.347.554	1.396.416	1.499.807
Rozendaal	41.016	28.857	34.216	39.726	45.375	53.666
Westervoort	326.379	320.631	367.159	412.740	454.596	518.920
Wijchen	656.339	659.753	748.451	830.520	901.607	1.014.091
Zevenaar	1.062.523	1.080.376	1.219.019	1.351.149	1.467.430	1.652.574
Totaal baten	13.587.016	13.688.370	15.320.159	16.841.720	18.148.160	20.283.471
Mutaties reserves						
Onttrekking bestemmingsreserve	-	-	-	-	-	-
Dotatie bestemmingsreserve	-	-	-	-	-	-
Saldo	0	0	0	0	0	0

2.1.3. Overzicht overhead

Overzicht Overhead	Primitieve begroting 2023	Gewijzigde begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten						
BVO	1.084.188	1.105.802	1.130.070	1.159.091	1.202.624	1.249.695
Totaal lasten	1.084.188	1.105.802	1.130.070	1.159.091	1.202.624	1.249.695
Baten						
Arnhem	195.056	198.702	217.074	222.421	230.766	239.802
Berg en Dal	46.480	47.086	51.150	52.481	54.453	56.584
Beuningen	36.156	36.837	39.934	40.993	42.534	44.198
Doesburg	18.556	18.965	20.375	20.961	21.751	22.601
Druten	27.800	28.539	30.853	31.692	32.884	34.171
Duiven	34.884	35.321	38.275	39.294	40.772	42.367
Heumen	24.976	26.184	28.275	29.052	30.145	31.324
Lingewaard	60.253	61.211	66.608	68.313	70.878	73.653
Montferland	45.502	48.742	52.962	54.337	56.378	58.585
Mook en Middelaar	14.877	15.382	16.454	16.945	17.584	18.271
Nijmegen	212.471	216.589	236.649	242.471	251.567	261.418
Overbetuwe	61.877	62.743	68.285	70.030	72.660	75.504
Renkum	42.290	42.861	46.527	47.745	49.540	51.478
Rheden	56.409	57.062	62.068	63.663	66.054	68.640
Rozendaal	5.655	5.988	6.173	6.415	6.660	6.919
Westervoort	23.162	23.560	25.404	26.112	27.095	28.154
Wijchen	53.769	54.604	59.377	60.907	63.195	65.668
Zevenaar	57.075	58.485	63.625	65.258	67.709	70.359
Provincie Gelderland	66.941	66.941	-	-	-	-
Totaal baten	1.084.188	1.105.802	1.130.070	1.159.091	1.202.624	1.249.695
Mutaties reserves						
Onttrekking bestemmingsreserve	-	-	-	-	-	-
Dotatie bestemmingsreserve	-	-	-	-	-	-
Saldo	0	0	0	0	0	0

2.2. Paragrafen

In de begroting wordt in afzonderlijke paragrafen ingegaan op de beleidslijnen met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten van de organisatie. In de BBV (art. 9 lid 2) staat aangegeven dat in de begroting ten minste de volgende paragrafen opgenomen moeten zijn, tenzij het desbetreffende aspect niet aan de orde is:

- lokale heffingen
- weerstandsvermogen en risicobeheersing
- onderhoud kapitaalgoederen
- financiering
- bedrijfsvoering
- verbonden partijen
- grondbeleid

De paragrafen “lokale heffingen”, "onderhoud kapitaalgoederen", “verbonden partijen” en “grondbeleid” zijn niet op de BVO DRAN van toepassing. De overige paragrafen staan hieronder toegelicht.

2.2.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate de BVO DRAN in staat is tegenvallers op te vangen. Bij het opstellen van de begroting en de jaarrekening dienen de voorzienbare en kwantificeerbare risico’s zo goed mogelijk in beeld gebracht te worden.

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing dient ten minste te worden opgenomen:

- een inventarisatie van de weerstandscapaciteit
- een inventarisatie van de risico's
- het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en risico's
- financiële kengetallen

Inventarisatie van de weerstandscapaciteit
De weerstandscapaciteit bestaat uit middelen en mogelijkheden om niet begrote kosten, die onverwachts en substantieel zijn, op te kunnen vangen. Binnen de financiën van de BVO DRAN zijn een tweetal posten te duiden als weerstandscapaciteit: reserves en posten onvoorzien.

Ten aanzien van alle bestedingen door de BVO DRAN is de ‘open einde’ systematiek van toepassing. Dit houdt in dat bij een tekort een deelnemer bij moet betalen en bij een overschot geld terug krijgt. Dit brengt een financieel risico met zich mee voor betreffende deelnemer. De verantwoordelijkheid voor het vormen van een additionele post onvoorzien ligt daardoor bij de deelnemers. Omdat jaarlijks het resultaat wordt verrekend met de deelnemers, wordt er door de BVO DRAN ook geen reserve opgebouwd.

In de MJPB zijn geen reserves en geen expliciete posten onvoorzien opgenomen. Binnen het saldo van de BVO lasten ("Overhead") is een post onvoorzien opgenomen om niet begrote BVO gerelateerde kosten te kunnen dekken.

Inventarisatie van de risico's

Aanbesteding in het geval vervoerscontracten niet worden verlengd aansluitend aan de initiële periode

Met vervoerders zijn in 2020 contracten afgesloten voor een initiële periode van 4 jaren en drie verlengingsopties van elk twee jaren. Het lichten van verlengingsopties is een tweezijdig besluit dat tenminste één jaar voor expiratiedatum schriftelijk aan de andere partij kenbaar dient te worden gemaakt. De initiële periode eindigt 31 juli 2024. Het besluitvormingsproces over de eerste verlenging loopt parallel aan het opstellen van deze MJPB. Het is denkbaar dat partijen besluiten contracten niet te verlengen en dat daardoor delen van het vervoer dienen te worden aanbesteed.

Met de huidige marktomstandigheden (krapte arbeidsmarkt, energieprijzen, brandstofprijzen, investering zero emissie voertuigen) is het zeer reëel om te verwachten dat een aanbesteding zal leiden tot hogere tarieven dan de huidige contractueel overeen gekomen tarieven.

De huidige meerjarige begrotingen voor het vraagafhankelijk vervoer en routevervoer zijn gebaseerd op de tarieven uit de huidige contracten, waarbij deels rekening is gehouden met additionele kosten voor de infasering van zero emissie. In geval besloten dient te worden tot een nieuwe aanbesteding (van een deel van het vervoer) is de verwachting dat sprake is van meerkosten ten opzichte van de huidige meerjarige begrotingen vervoerskosten van betreffende gemeenten.

30% clausule overeenkomsten vervoerders

Door invoering van beheersmaatregelen bestaat tijdens de contractperiode de mogelijkheid dat vervoervolumes schommelen. Binnen het contract zijn afspraken gemaakt voor het geval dat vervoervolumes structureel met meer dan 30% toe- of afnemen en dit leidt tot een onredelijke financiële situatie voor vervoerder of opdrachtgever. Beide partijen treden in dit geval tijdig in overleg.

In het geval sprake is van een noodzakelijke tariefverhoging ten gevolge van de 30% clausule zal deze in alle gevallen passend zijn binnen de begroting van de BVO DRAN, rekening houdend met de algemene uitgangspunten uit de kaderbrief 2024.

Beleid omtrent de weerstandscapaciteit en risico's

De inrichting van het vervoer is gebaseerd op een ‘open einde’ systematiek. Dit betekent dat de kosten oplopen wanneer een deelnemer meer of aangepast gebruik inbrengt of dat er in een periode meer ritten hebben plaatsgevonden dan begroot. Dit brengt een financieel risico met zich mee voor betreffende deelnemer. Door periodiek inzicht te geven in het volume van het aantal ritten en de bijbehorende kosten worden de gevolgen van verwachtte toenames van ritten en/of kosten door de BVO DRAN gecommuniceerd met de gemeenten.

De gemeenten streven naar het versterken van de eigen kracht van de reiziger en een toename van het gebruik van algemene voorzieningen in combinatie met een afname van het doelgroepenvervoer. Bijvoorbeeld het gebruik van openbaar vervoer en vrijwilligers. Daarnaast sturen vervoerders bij het plannen op efficiency. Bijvoorbeeld het afstemmen van verschillende vervoersvormen en slim koppelen van deze vervoersstromen binnen de planning.

Financiële kengetallen

Doordat de BVO DRAN niet over eigen vermogen, vaste activa en vaste passiva beschikt, kan er geen netto schuldquote en solvabilteitsratio worden bepaald. Door de ‘open einde’ systematiek is de structurele exploitatieruimte gewaarborgd.

2.2.2. Financiering

Het financieringsvraagstuk van de BVO DRAN is van een beperkte omvang. De meeste bedrijfsvoerings-onderdelen worden afgenomen van de gemeente Arnhem en de Connectie. Daarnaast bestaat het grootste deel van de begroting BVO lasten uit personeelskosten of daaraan gerelateerde kosten. De financieringsrisico's zullen om die reden slechts beperkt zijn.

Renterisicobeheer
Algemene uitgangspunten met betrekking tot het renterisicobeheer zijn:

- Geen overschrijding van de renterisiconorm conform de Wet Fido.
- Nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning.
- De rentetypische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie.

Kasgeldlimiet
De door het Rijk opgelegde kasgeldlimiet beperkt het risico van stijgende rentelasten voor de kortlopende financiering. Met het kasgeldlimiet is in de Wet Fido een norm gesteld voor het maximum bedrag waarop de organisatie haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. De huidige financiële positie geeft geen aanleiding om op de korte termijn maatregelen voor te stellen.

Renterisiconorm
De renterisiconorm beperkt het renterisico op de langlopende financiering. De norm bevordert de spreiding van de looptijd van de kapitaalmarktleningen (looptijd > 1 jaar) door de omvang te beperken van de leningen waarvoor de rente in een bepaald jaar moeten worden aangepast. Het Rijk heeft de maximale omvang van leningen met een renteaanpassing vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal. De huidige financiële positie geeft geen aanleiding om op de korte termijn maatregelen voor te stellen.

Schatkistbankieren
Naast gemeenten, provincies en waterschappen zijn ook rechtspersonen (openbare lichamen) die zijn ingesteld op basis van de wet Gemeenschappelijke regelingen (Wgr) verplicht tot deelname aan schatkistbankieren. Voor decentrale overheden betekent schatkistbankieren dat zij al hun overtollige middelen aanhouden in de schatkist bij het ministerie van Financiën. De verantwoording van schatkistbankieren gebeurt in de jaarrekening.

Relatiebeheer
Het betalingsverkeer is belegd bij de Bank Nederlandse Gemeenten.

2.2.3. Bedrijfsvoering

Waar staat de BVO DRAN voor?
De BVO DRAN is ingesteld voor de gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemers met betrekking tot het tot stand brengen, ontwikkelen en in stand houden van een kwalitatief hoogwaardig, herkenbaar, efficiënt en eenvoudig te gebruiken doelgroepenvervoer. Hierbij wordt rekening gehouden met de mogelijkheden van reizigers en hun sociale netwerk en wordt erop toegezien dat het aanvullend vervoer ook in het buitengebied en de kleine kernen voldoende gewaarborgd is.

Doelen en taken
De BVO DRAN heeft tot doel de gezamenlijke sturing en (financiële) beheersing van uitvoeringstaken en uitvoering van ondersteunende processen op het gebied van doelgroepenvervoer voor de deelnemers. De sturing en (financiële) beheersing van uitvoeringstaken en uitvoering van ondersteunende processen op het gebied van doelgroepenvervoer worden daardoor overgedragen aan de BVO DRAN.

Vervoersmodel
In de huidige contracten wordt voor het vraagafhankelijk vervoer gewerkt volgens een callcentermodel. Hierbij is de ritaanname belegd bij een callcenter en wordt de feitelijke planning en uitvoering verzorgd door de vervoerders. Binnen het routevervoer zijn de callcentertaken ook belegd bij de vervoerder zelf.

De periodieke vergoeding aan vervoerders vraagafhankelijk vervoer is gebaseerd op het aantal beladen kilometers, voor het routevervoer op het aantal beladen uren verhoogd met een starttarief en de vergoeding aan het callcenter op het aantal declarabele ritten en geregistreerde OV-reisadviezen.

Rapporteren
Aan de deelnemers wordt per programma gerapporteerd. Het is een overzicht van de geleverde prestaties. De rapportages (inclusief financiën) worden halfjaarlijks opgesteld.

Vennootschapsbelasting
Het kabinet heeft eind 2014 wetgeving vastgesteld, die erop is gericht dat overheidsbedrijven, die economische activiteiten uitoefenen, op dezelfde wijze als private bedrijven aan vennootschapsbelasting (Vpb) zullen worden onderworpen. Deze wetswijziging is per 1 januari 2016 in werking getreden. Aangezien de BVO DRAN geen winstoogmerk heeft en in de GR is bepaald dat positieve rekeningresultaten aan de deelnemers worden terugbetaald, hoeft de BVO DRAN geen rekening te houden met Vpb.

3. Financiële begroting

3.1. Overzicht baten en lasten

Onderstaand is de financiële meerjarenbegroting van de BVO DRAN weergegeven. Per onderdeel wordt in paragraaf 3.2 een toelichting gegeven.

	Primitieve begroting 2023	Gewijzigde begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten deelnemers (BVO, callcenter en vervoer)						
BVO						
Personeelskosten	737.560	799.942	825.921	857.518	888.212	922.207
Ondersteunende taken	46.912	62.741	65.549	65.559	68.122	68.118
Huisvesting	28.668	28.756	28.842	31.469	31.441	34.059
Accountant en fiscaal advies	23.456	23.528	23.598	23.601	26.201	26.199
Platform opdrachtgevers doelgroepenvervoer	20.850	13.071	15.732	15.734	15.721	18.339
Kantoorkosten, ICT	117.280	86.268	89.147	94.406	99.564	104.796
Consumenten, klachten	88.612	75.811	78.659	83.916	86.463	89.077
Onvoorzien	27.513	22.935	24.057	22.736	24.094	25.550
Taakstelling BVO	-32.726	-33.392	-34.545	-35.848	-37.195	-38.650
Incidentele kosten BVO	26.062	26.142	13.110	0	0	0
Callcenter						
Vraagafhankelijk WMO	632.634	667.178	720.042	770.369	825.814	887.002
Vervoer						
Vraagafhankelijk WMO	11.084.128	10.620.201	11.872.123	12.956.523	14.176.691	15.532.897
Vraagafhankelijk zero emissie	0	0	0	0	366.970	776.644
Routegebonden	13.587.016	13.688.370	14.803.345	15.666.716	16.611.477	17.637.800
Routegebonden zero emissie	0	0	516.815	1.175.004	1.536.683	2.645.671
Onvoorzien						
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Lasten	26.387.966	26.081.552	29.042.394	31.727.703	34.720.259	38.729.710
Baten deelnemers (BVO, callcenter en vervoer)						
BVO						
Vraagafhankelijk WMO en routegebonden	1.017.247	1.038.861	1.130.070	1.159.091	1.202.624	1.249.695
Vraagafhankelijk OV (subsidie provincie)	66.941	66.941	0	0	0	0
Callcenter						
Vraagafhankelijk WMO	632.634	667.178	720.042	770.369	825.814	887.002
Vervoer						
Vraagafhankelijk WMO	9.076.357	8.704.862	10.348.937	11.290.113	12.718.015	14.306.761
Vraagafhankelijk WMO (subsidie prov.)	522.412	522.416	0	0	0	0
Routegebonden	13.587.016	13.688.370	15.320.159	16.841.720	18.148.160	20.283.471
Reizigersbijdrage						
Reizigersbijdrage WMO (regie en vervoer)	1.485.359	1.392.923	1.523.186	1.666.410	1.825.646	2.002.780
Onvoorzien						
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Baten	26.387.966	26.081.552	29.042.394	31.727.703	34.720.259	38.729.710
Onttrekking bestemmingsreserve	0	0	0	0	0	0
Dotatie bestemmingsreserve	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	0	0	0	0	0	0

3.2. Toelichting baten en lasten

Lasten deelnemers

BVO

Personeelskosten

Bij de personeelskosten wordt uitgegaan van de feitelijke personeelslasten voor functies die zijn bezet. Voor niet bezette functies wordt uitgegaan van gebruikelijke normbedragen. Daarnaast is binnen personeelskosten een bedrag voor de inhuur van derden opgenomen.

Ondersteunende taken

De kosten voor ondersteunende taken zijn gebaseerd op een dienstverleningsovereenkomst met de Connectie.

Huisvesting

De kosten voor huisvesting zijn gebaseerd op een huurovereenkomst met de gemeente Arnhem.

Accountant en fiscaal advies

Kosten zijn gebaseerd op ervaringen vanuit voorgaande jaren.

Platform opdrachtgevers doelgroepenvervoer

Kosten zijn gebaseerd op de meerjarige begroting van het in oprichting zijnde platform.

Kantoorkosten, ICT

Kosten zijn gebaseerd op ervaringen vanuit voorgaande jaren.

Consumenten, klachten

Kosten zijn gebaseerd op ervaringen vanuit voorgaande jaren.

Onvoorzien

De post onvoorzien bedraagt ongeveer 2,0% van de totale structurele BVO lasten.

Taakstelling

Het Algemeen Bestuur heeft besloten om vanaf 2023 een structurele taakstelling van -3% te leggen op het budget voor de BVO lasten.

Callcenter

Kosten zijn gebaseerd op contractueel overeen gekomen tarieven en verwachte hoeveelheden vervoer.

Vervoer

Kosten zijn gebaseerd op contractueel overeen gekomen tarieven en verwachte hoeveelheden vervoer.

Baten deelnemers

Algemeen

De baten zijn verdeeld over de onderdelen BVO, callcenter, vervoer, reizigersbijdrage en de Wmo subsidie. Binnen de meerjarige begroting is de subsidie van de provincie opgenomen onder BVO (bijdrage beheerkosten) en het vraagafhankelijk vervoer.

Subsidie en bijdrage beheerkosten provincie Gelderland

De Wmo subsidie van de provincie voor het vraagafhankelijk Wmo vervoer is voor het jaar 2023 opgenomen conform de ontvangen beschikking voor de jaren 2021 tot en met 2023. Vanaf 2021 wordt de subsidie in drie jaren afgebouwd tot nul (75%, 50% en 25%, basisjaar 2020). Deze afbouw is ook van toepassing op de vaste bijdrage van de provincie op de beheerkosten.

3.3. Reserves en voorzieningen

Doordat jaarlijks het geraamde saldo van baten en lasten wordt verrekend met de deelnemers, worden er geen onttrekking of dotaties aan een bestemmingsreserve voorzien.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen van 23 maart 2023,

de secretaris, de voorzitter,

M. van den Beucken R.W.M. Engels

Bijlage 1: Overzicht baten en lasten per taakveld

Overzicht lasten en baten per taakveld			Primitieve begroting 2023	Gewijzigde begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Programmaplan	**Taakveld**							
P1 Vraagafhankelijk vervoer	Taakveld 6.6 - Vervoersdiensten (WMO)	Lasten	11.084.128	10.620.201	11.872.123	12.956.523	14.543.661	16.309.541
		Baten	11.084.128	10.620.201	11.872.123	12.956.523	14.543.661	16.309.541
	Taakveld 6.6 - Vervoersvoorzieningen (WMO)	Lasten	632.634	667.178	720.042	770.369	825.814	887.002
		Baten	632.634	667.178	720.042	770.369	825.814	887.002
	Totaal	Lasten	11.716.762	11.287.379	12.592.165	13.726.892	15.369.475	17.196.543
		Baten	11.716.762	11.287.379	12.592.165	13.726.892	15.369.475	17.196.543
		Saldo	0	0	0	0	0	0
P2 Routevervoer	Taakveld 4.3 - Leerlingenvervoer	Lasten	10.540.720	10.709.239	11.885.878	12.970.617	13.842.196	15.317.871
		Baten	10.540.720	10.709.239	11.885.878	12.970.617	13.842.196	15.317.871
	Taakveld 6.71c - Dagbesteding (WMO)	Lasten	1.679.020	1.588.166	1.775.007	1.943.299	2.089.082	2.327.053
		Baten	1.679.020	1.588.166	1.775.007	1.943.299	2.089.082	2.327.053
	Taakveld 6.72c - Jeugdhulp dagbesteding	Lasten	1.367.276	1.390.965	1.659.274	1.927.803	2.216.882	2.638.547
		Baten	1.367.276	1.390.965	1.659.274	1.927.803	2.216.882	2.638.547
	Totaal	Lasten	13.587.016	13.688.370	15.320.159	16.841.720	18.148.160	20.283.471
		Baten	13.587.016	13.688.370	15.320.159	16.841.720	18.148.160	20.283.471
		Saldo	0	0	0	0	0	0
Overzichten								
Overhead	Taakveld 0.4 - Overhead bedrijfsvoeringsorganisatie	Lasten	1.084.188	1.105.802	1.130.070	1.159.091	1.202.624	1.249.695
		Baten	1.084.188	1.105.802	1.130.070	1.159.091	1.202.624	1.249.695
		Saldo	0	0	0	0	0	0
		Saldo	0	0	0	0	0	0
Geraamd saldo van baten en lasten			0	0	0	0	0	0

Bijlage 2: Overzicht gemeentelijke bijdragen

In onderstaande overzichten is per deelnemer te zien wat de totaal begrote bijdragen zijn voor de jaren 2023 (gewijzigde begroting) en 2024 (primitieve begroting).

Bijdragen deelnemers gewijzigde begroting 2023	Programma 1 2023	Programma 2 2023	Overhead 2023	Totaal 2023
Lasten				
Vervoer	10.620.201	13.688.370	1.105.802	25.414.374
Zero emissie				
Callcenter vraagafhankelijk vervoer	667.178			667.178
Totaal lasten	11.287.379	13.688.370	1.105.802	26.081.552
Baten				
Arnhem	2.271.481	2.861.461	198.702	5.331.644
Berg en Dal	392.384	474.020	47.086	913.490
Beuningen	267.168	470.908	36.837	774.913
Doesburg	92.219	503.248	18.965	614.431
Druten	365.466	303.361	28.539	697.366
Duiven	280.437	466.583	35.321	782.342
Heumen	170.288	215.328	26.184	411.800
Lingewaard	759.512	1.282.555	61.211	2.103.278
Montferland	489.860	88.375	48.742	626.977
Mook en Middelaar	106.442	121.667	15.382	243.491
Nijmegen	1.335.069	1.668.780	216.589	3.220.439
Overbetuwe	568.232	1.569.593	62.743	2.200.569
Renkum	602.741	394.580	42.861	1.040.182
Rheden	699.465	1.178.292	57.062	1.934.820
Rozendaal	14.339	28.857	5.988	49.183
Westervoort	191.836	320.631	23.560	536.027
Wijchen	302.745	659.753	54.604	1.017.102
Zevenaar	462.356	1.080.376	58.485	1.601.218
Provincie Gelderland			66.941	66.941
Eigen bijdrage	1.392.923			1.392.923
Subsidie provincie Wmo	522.416			522.416
Totaal baten	11.287.379	13.688.370	1.105.802	26.081.552
Mutaties reserves				
Ontrekking bestemmingsreserve	0	0	0	0
Dotatie bestemmingsreserve	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0

Bijdragen deelnemers begroting 2024	Programma 1 2024	Programma 2 2024	Overhead 2024	Totaal 2024
Lasten				
Vervoer	11.872.123	14.803.345	1.130.070	27.805.537
Zero emissie	-	516.815		516.815
Callcenter vraagafhankelijk vervoer	720.042			720.042
Totaal lasten	12.592.165	15.320.159	1.130.070	29.042.394
Baten				
Arnhem	2.780.226	3.285.408	217.074	6.282.707
Berg en Dal	454.125	522.780	51.150	1.028.056
Beuningen	323.449	519.745	39.934	883.128
Doesburg	111.053	578.473	20.375	709.901
Druten	443.046	345.289	30.853	819.188
Duiven	338.889	540.448	38.275	917.613
Heumen	187.491	232.242	28.275	448.008
Lingewaard	881.164	1.393.354	66.608	2.341.126
Montferland	593.292	100.194	52.962	746.448
Mook en Middelaar	128.686	143.199	16.454	288.339
Nijmegen	1.616.589	1.815.821	236.649	3.669.059
Overbetuwe	627.528	1.778.889	68.285	2.474.702
Renkum	662.218	424.388	46.527	1.133.133
Rheden	770.904	1.271.085	62.068	2.104.057
Rozendaal	16.404	34.216	6.173	56.794
Westervoort	231.491	367.159	25.404	624.054
Wijchen	367.106	748.451	59.377	1.174.934
Zevenaar	535.318	1.219.019	63.625	1.817.962
Provincie Gelderland				
Eigen bijdrage	1.523.186			1.523.186
Subsidie provincie Wmo	-			-
Totaal baten	12.592.165	15.320.159	1.130.070	29.042.394
Mutaties reserves				
Ontrekking bestemmingsreserve	0	0	0	0
Dotatie bestemmingsreserve	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0

Bijlage 3: Geprognosticeerde balans

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
ACTIVA							
Vaste activa							
Materiële vaste activa	0	0	0	0	0	0	0
Financiële vaste activa	0	0	0	0	0	0	0
Totaal vaste activa	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Vlottende activa							
Vorderingen met een looptijd < 1 jaar	9.811	9.500	10.000	11.250	12.250	13.500	14.500
Liquide middelen	238	250	250	250	250	250	250
Overlopende activa	559	500	500	500	500	500	500
Totaal vlottende activa	**10.608**	**10.250**	**10.750**	**12.000**	**13.000**	**14.250**	**15.250**
Totaal activa	**10.608**	**10.250**	**10.750**	**12.000**	**13.000**	**14.250**	**15.250**
PASSIVA							
Vaste passiva							
Eigen vermogen	0	0	0	0	0	0	0
Voorzieningen	0	0	0	0	0	0	0
Schulden met een looptijd > 1 jaar	0	0	0	0	0	0	0
Totaal vaste passiva	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Vlottende passiva							
Schulden met een looptijd < 1 jaar	45	500	500	500	500	500	500
Nog te betalen bedragen	1.473	2.750	2.750	3.000	3.250	3.750	4.000
Vooruitgefactureerde bijdrage gemeenten	7.376	6.000	6.750	7.750	8.500	9.250	10.000
Overige schulden	1.714	1.000	750	750	750	750	750
Totaal vlottende passiva	**10.608**	**10.250**	**10.750**	**12.000**	**13.000**	**14.250**	**15.250**
Totaal passiva	**10.608**	**10.250**	**10.750**	**12.000**	**13.000**	**14.250**	**15.250**
Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Omgevingsdienst
Regio Arnhem

Aan de Raden en Staten van de deelnemende partners
van de Gemeenschappelijke Regeling ODRA

Datum	: 21 april 2023
Uw kenmerk	:
Ons kenmerk	: 20230421.02
Contactpersoon	: Fred Mossink
Telefoonnummer	: 06 5019 4015

Onderwerp : Jaarstukken Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) 2022

Bijlagen: Jaarstukken 2022

Geachte dames en heren,

Met deze brief bieden wij u de jaarstukken 2022 van ODRA aan.
ODRA legt hiermee verantwoording af over het gevoerde beleid, bedrijfsvoering en de financiële positie van ODRA. Conform de Wet Gemeenschappelijke Regelingen moet de jaarrekening voor 15 juli 2023 worden vastgesteld.
Odra heeft het boekjaar 2022 afgesloten met een positief exploitatieresultaat van € 53.000.

Qua reguliere bedrijfsvoering is er een positief resultaat van € 378.000. Er is een bijzondere dotatie aan de voorziening "verlof" gemaakt van € 325.000.
Het positieve saldo in de bedrijfsvoering is mede gerealiseerd door:

- Hogere omzet door meer producten en diensten bij de programma's vergunningen en toezicht/handhaving. Ook door aanvullend werk dat bij ODRA is belegd
- Toenemend aantal projecten, welke met aanvullende middelen/bijdragen van derden zijn gerealiseerd.
- De hogere productie heeft geleid tot hogere personele kosten dan begroot. De marges tussen baten en kosten zijn verbeterd, waardoor een positief resultaat is gehaald. De kosten zijn verhoudingsgewijs minder gestegen.
- Qua huisvesting en ict was 2022 een bijzonder jaar. Door de verhuizing en ict-transitie is er een mooi, duurzaam en prettig kantoor gerealiseerd, binnen de financiële kaders van de businesscase. We hebben het doel van € 150.000 structurele besparing (tov de initiële begroting 2022) gehaald.

De concept jaarrekening is in maart aangeboden aan de accountant van ODRA, De Jong en Laan. Er is een goedkeurende verklaring afgegeven. Uit de controle zijn geen onrechtmatigheden naar voren gekomen.
De jaarstukken zijn 13 april 2023 in de vergadering van het Algemeen Bestuur van ODRA vastgesteld.

Het Algemeen Bestuur heeft in deze vergadering de volgende besluiten genomen:

- Is akkoord gegaan met de jaarverslag/jaarrekening van ODRA 2022

- Is akkoord gegaan met het toevoegen van € 29.822 aan de algemene reserve van ODRA. Daarmee wordt het maximum van € 500.000, dat in de GR is afgesproken als algemene reserve bereikt.
- Besloten dat het resterende deel van het exploitatie saldo (ad € 23.513), kan worden gerestitueerd aan de partners. Echter gezien de omvang van het bedrag, is besloten om het bedrag toe te voegen aan een bestemmingsreserve, ter dekking van kosten voor een evaluatie op de vermogenspositie van ODRA.
- Besloten om een evaluatie op te starten naar het weerstandsvermogen van ODRA in relatie met de risico's in relatie met zienswijzen van de partners op vermogensposities in gemeenschappelijke regelingen.
- Besloten de jaarrekening / jaarverslag 2022 te versturen naar de Raden en Staten van de Partners.

Conform de Wet gemeenschappelijke regeling stellen wij u in de gelegenheid kennis te nemen van de stukken en om desgewenst zienswijzen in te dienen.
Eventuele zienswijzen op de jaarstukken stuurt u aan het ministerie van BZK.
De jaarstukken worden voor 15 juli 2023 verstuurd aan het ministerie van Binnenlandse zaken.

Met vriendelijke groet,

Ruben Vlaander
Directeur ODRA

2022 was een druk jaar

Onze prestaties op een rij!

Omgevingsdienst
Regio Arnhem

Jaarverslag en -rekening 2022
KATERN 1

INHOUDSOPGAVE

KATERN 1

05 Voorwoord: 2022 was een druk jaar

06 A: Onze prestaties op een rij

09 B: Programma vegunningen

011 C: Naleefgedrag verbeteren (programma toezicht en handhaving)

014 D: Adviseurs geluid, trillingen en emissies (programma advies)

016 E: Focus op projecten en innovatie (programma projecten)

019 F: We werken samen in Gelderland (programma stelseltaken)

021 G: We werken aan doelmatige bedrijfsvoering

025 H: Sociaal jaarverslag

KATERN 2

030 I: Jaarrekening ODRA 2022

032 J: Baten en lasten programma-indeling, product- en klantgroepen

038 K: Staat van baten en lasten categoriale indeling

044 L: Balans per 31 december

051 M: Financiële weerbaarheid en risico's

053 N: Ondertekening

BIJLAGEN

055 1. Realisatie producten en diensten

057 2. Realisatie per partner

058 3. Specificatie gezamenlijke diensten en EML-controles

060 4. Controle verklaring accountantVTH dashboard

COLOFON

De Jaarrekening 2022 van de Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) is een weerslag van onze collectieve prestaties en is geschreven door teamleiders, management, staf en communicatie (eindredactie).

De foto's zijn van Karin Veenendaal (www.karinveenendaal.nl) en StudioBont (www.studio-bont.nl) heeft het jaarverslag vormgegeven.

We verspreiden ons jaarverslag naar onze partners, raadsleden en statenleden en publiceren dit verslag op www. Voor reacties of vragen communicatie@odra.nl

VOORWOORD

2022 WAS EEN DRUK JAAR

9 december 2021 stemt ons bestuur in met het businessplan voor een nieuwe kantoorlocatie en een nieuwe ICT-omgeving. Dit besluit is het 'fluitsignaal' voor de sneltrein die gaat rijden. We hadden vanaf dat moment één jaar de tijd om een nieuw kantoor te zoeken en in gebruik te nemen voor inmiddels een kleine 200 medewerkers.

Hemelsbreed zijn we 150 meter opgeschoven naar het zuiden en huren we nu vier verdiepingen in de Airborne Tower aan de voet van de John Frostbrug. 150 meter verhuizen lijkt niet veel. Dat kun je bij wijze van spreken in een dag of vier doen als iedereen even de handen uit de mouwen steekt: één dag opruimen en oude zooi weggooien, één dag inpakken en klaarzetten, één dag op en neer sjouwen en één dag uitpakken en de nieuwe omgeving een beetje naar jouw idee inrichten.

Ruben Vlaander
Directeur Omgevingsdienst Regio Arnhem

Was het maar zo simpel. We kiezen voor een andere route, een uitdagende route. We zijn namelijk niet alleen verhuisd. Vier verdiepingen moeten we leeghalen, slopen en opnieuw opbouwen terwijl de sneltrein voort dendert en maar een enkele tussenhalte aandoet. De haltes zijn de momenten om keuzes te maken voor kantoorconcept, meubilair, kleuren en inrichting van de ruimte. De trein gaat door. Het is ons gelukt op de route te blijven. 6 april 2022 tekenen we de huurovereenkomst, 1 juli 2022 gaat de eerste helft van de medewerkers over en 1 september volgt de tweede helft. We hebben in zes maanden tijd een compleet nieuwe inrichting gerealiseerd. Met de ervaringen uit de corona-periode in ons achterhoofd, is ook het hybride werken geïntroduceerd en zijn we overgestapt op The Cloud.

We besteden in onze plannenmakerij veel aandacht aan de werkomgeving voor onze medewerkers, maar ook aan duurzaamheid. Dat zijn we als omgevingsdienst aan onze stad verplicht. 85% van de inrichting en het bouwmateriaal is gerecycled, we hebben een energielabel A++, overal ledverlichting met bewegingssensoren en koffie drinken we uit porseleinen bekers. De verhuizing heeft veel geld gekost, maar de investering verdienen we in enkele jaren terug. We besparen jaarlijks €150.000 aan huur ten opzichte van het oude kantoor.

Naast de sneltrein van de verhuizing, loopt een andere trein. In 2022 wordt de introductie van de Omgevingswet verzet en nog eens verzet. In de beeldspraak van hierboven rijdt er een stoptrein die bij elk station en seinpaal stopt om extra passagiers mee te nemen. Deze trein is tien jaar geleden gaan rijden en bereikt volgens het aangepaste reisschema in januari 2024 zijn bestemming. Ondertussen zijn door machinist en spoormedewerkers vele technische ingrepen gedaan om de trein rijdende te houden. Houd vol en blijf geloven in de wet! Doorschuiven van de invoeringsdatum is te begrijpen, maar is niet bevorderlijk voor de motivatie van onze medewerkers. In het jaarverslag over 2024 kunnen we straks terugblikken en weten we of de trein in het goede spoor is gebleven. De uitdagingen zijn groot. We hebben de handen vol aan de verbeteringen van het VTH-stelsel waar in 2022 een start mee is gemaakt en de maatschappelijke opgaves.

We zijn nog niet klaar, maar wat we in 2022 hebben gepresteerd, schept vertrouwen in ons kunnen. 2022 was een druk jaar, maar in vele opzichten een goed jaar. We zijn verhuisd, gegroeid, kwaliteit geleverd, de relatie met onze opdrachtgevers versterkt, zo goed als klaar voor de Omgevingswet en hebben financieel een positief resultaat.

A

ONZE PRESTATIES OP EEN RIJ

1: Onze doelen zijn gehaald

Ons Planning & Control proces

Met dit jaarverslag doen wij verslag over onze prestaties in 2022. We laten zien waar het goed ging, maar melden ook waar we de doelen niet gehaald hebben en wat op die punten onze ambities zijn voor 2023. Ons jaarverslag is het sluitstuk van de Planning en Control-cyclus (P&C). De start van de cyclus 2022 was in het najaar 2020. Het Algemeen Bestuur heeft toen de uitgangspuntennotitie voor de begroting 2022 vastgesteld. In juli 2021 is de begroting 2022 vastgesteld, welke (samen met onze partners) is geconcretiseerd in werkprogramma's voor 2022. De werkprogramma's bevatten de concrete doelen en het aantal te leveren producten en diensten voor het reguliere VTH-werk.

2022 was een jaar van majeure veranderingen; er zijn veel projecten opgestart, partners hebben aanvullende opdrachten gegeven, en zijn (bouw)taken overgekomen en last but not least, ODRA is verhuisd en heeft haar ICT werkomgeving volledig getransformeerd.
De (kwantitatieve) doelen van al díe veranderingen zijn in een geactualiseerde begroting 2022 verwoord en door het bestuur vastgesteld in het najaar 2022.

Zijn onze klanten tevreden

Uiteraard is klanttevredenheid de belangrijkste maatstaf voor ons werk. Meerdere stakeholders beoordelen mede de koers en kwaliteit van ons werk. Onze stakeholders bestaan uit diverse groeperingen; burgers, ondernemers en diverse overheden zijn 'klanten', die ons werk waarderen. In het najaar 2022 hebben we een reputatie-onderzoek uitgevoerd, wat inzicht geeft hoe ze naar ODRA kijken.

Om het reguliere werk te meten hanteren we een aantal KPI's, (kritieke prestatie indicatoren), waaronder klanttevredenheid op een aantal processen. Hiertoe sturen we maandelijks een online enquête uit aan burgers en ondernemers. Dit vertalen we in een percentage tevredenheid. In 2022 was gemiddeld 76% van de klanten tevreden of zelfs zeer tevreden over onze dienstverlening. Ons doel van 80% tevreden klanten is niet gehaald. Het belangrijkste verbeterpunt betreft het verbeteren van onze bereikbaarheid. ODRA heeft hier onder meer in geïnvesteerd door haar telefoonteam te versterken en de openingstijden te verruimen.

Tabel 1: Resultaten KTO
Omgevingsklachtafhandeling

Resultaten KTO 2022 in %

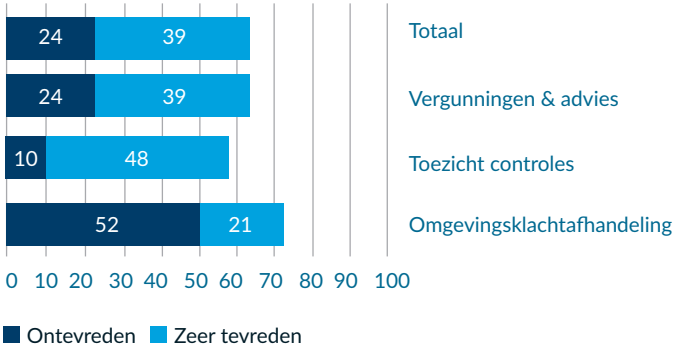

In 2023 actualiseren we de wijze van meten en de vraagstelling aan de klanten. Daarmee beogen we meer inzicht te krijgen in de redenen van (on)tevredenheid en klachten, en beter aan te sluiten op de vraagstukken die we in de reguliere dienstverlening hebben.

Het responspercentage voor deelname aan deze vragenlijst ligt hoger dan gemiddeld bij dergelijke onderzoeken (namelijk 39% ten opzichte van 26% respons gemiddeld). Een verklaring hiervoor kan zijn dat met name ontevreden mensen de mogelijkheid aangrijpen om te reageren om zo nogmaals hun ongenoegen uit te drukken. Als belangrijk punt noemen deze respondenten vooral dat de klacht niet is opgelost. Het eerste argument is voor ODRA lastig beïnvloedbaar (ODRA handhaaft de wet- en regelgeving en een bedrijf kan binnen de wet- en regelgeving opereren en toch overlast veroorzaken); het tweede argument is binnen de organisatie opgepakt: Het management stuurt nadrukkelijk op de kwaliteit van de dienstverlening.

Financieel resultaat

De gemeenten en provincie waarvoor ODRA de taken uitvoert, zijn naast opdrachtgever ook financier van ODRA. We streven ernaar om het financieel resultaat in balans te hebben met de prestaties (prijs-kwaliteit). Dit is waar gemeenteraden en Provinciale Staten mede naar kijken. De gemeenteraden hebben afgelopen jaren aangegeven dat zij graag zien dat de kosten voor ODRA gaan dalen. Het beleid daartoe is reeds in het najaar 2020 geformuleerd (besparingsbrief aan de Raden). In 2022 zijn die voorgenomen besparingen structureel gerealiseerd, voornamelijk door de verhuizing en ict-transitie die in de zomer van 2022 is afgerond.

Het resultaat over de reguliere bedrijfsvoering 2022 is € 378.000 positief. Het exploitatie saldo komt echter uit op € 53.300. Er is een bijzondere dotatie aan de voorzieningen opgenomen voor het zgn. verlof sparen van € 325.000. Deze verplichting (aangegeven door de commissie BBV) is pas laat in 2022 bekend geworden en dus niet voorzien in de begroting.
In de financiële overzichten (katern 2) zien we dat de omzet enkele procenten hoger is ten opzichte van de begroting. Dit komt grotendeels voort uit de realisatie van aanvullende opdrachten die nog niet in de geactualiseerde begroting waren opgenomen. Aan de kostenkant zijn er hogere personeelskosten om het extra werk te kunnen uitvoeren, maar in mindere mate dan de omzet stijging (meer marge en hogere productiviteit). Aan de kostenkant zijn er meevallers ten opzichte van de begroting, met name bij de stelselkosten en kosten voor huisvesting en ict.
De jaarrekening laat een exploitatie zien van € 22,0 miljoen. Begroot was € 21,6 miljoen.

Samenvatting VTH resultaten

Het kwantitatieve doel om tenminste 98% van de afgesproken werkpakketten te realiseren, is ruim gehaald. Nu zeggen aantallen niet zo veel, het gaat in de werkzaamheden van ODRA toch vooral om de impact (meerwaarde) van onze inspanningen op de leefomgevingskwaliteit. En die staat onder druk. Dit concluderen we vooral uit het over de hele linie toegenomen aantal klachten van burgers over allerlei vormen van overlast (vooral geluid en geur/lucht.) Met onze inzet pogen we de ervaren aantasting van de leefomgevingskwaliteit te verminderen. Dat lukt vaak, maar niet altijd. Onder andere omdat we de klacht niet altijd kunnen oplossen.

Middels milieu- en bouwvergunningen en afhandeling van milieumeldingen, hebben we initiatiefnemers ruimte voor ontwikkeling gegeven en tegelijkertijd de belasting op de leefomgevingskwaliteit zo goed mogelijk geborgd (een vergunning is immers in feite een toestemming om te mogen belasten). Door middel van gerichte en zorgvuldig uitgevoerd toezicht, milieucontroles, bodemcontroles en bouwcontroles, zien we bovendien er op toe dat de belasting van de omgeving ook beperkt blijft tot hetgeen is toegestaan (vergund). Daar waar we constateren dat dit niet gebeurt, treden we handhavend op. Dat leidt tot dwangsommen en inning hiervan.

Samenvatting Provinciale programma's

2022 was een jaar waarin we resultaten geboekt hebben door de basis op orde te brengen. Het logistieke proces rondom de begroting en het programmaplan, de werkpakketten en de tertiaal rapportages hebben hieraan bijgedragen. Dat had een positief effect op het monitoren van de voortgang, waarborgen van continuïteit en is daarmee het vertrouwen tussen opdrachtgever (Provincie) opdrachtnemer versterkt. Dat ging ook gepaard met uitdagingen zoals de beschikbare capaciteit en senioriteit van specialismen binnen vergunningsverlening, toezicht en handhaving.

Om de basis in 2023 op orde te houden, blijft beschikbare capaciteit en senioriteit een punt van aandacht. Dat vraagt een gezamenlijke aanpak onder SamenSterk. Doorpakken op één opdracht, één team en één aanpak is noodzaak. Op 2 februari 2023 is een SamenSterk[er] event geweest waarin VTH kennis en kunde voor de provinciale opdracht samenkomen.

Samenvatting organisatorische doelen

In 2022 hebben wij grote stappen gezet in het realiseren van een eigen pand en bijbehorende ICT. Per september 2022 zijn we gehuisvest in de Airborne toren en hebben we een hybride werkconcept gerealiseerd. We beschikken over 121 werkplekken (flexfactor 0,6) en over een variëteit aan overlegruimten die 'state of the art' zijn toegerust met audiovisuele opstellingen, zodat deelnemen aan overleg vanuit huis goed gefaciliteerd wordt.
Op de 13e etage hebben we prettige faciliteiten gerealiseerd om onze gasten te verwelkomen en kijken dagelijks uit op de voor ons zo relevante leef- en werkomgeving. Alle medewerkers beschikken over een laptop en smartphone waarmee op elk moment en op elke plek gewerkt kan worden. Ook is een veilig cloud-netwerk op basis van Office 365 gerealiseerd waarop medewerkers kunnen inloggen. Dit vormt de ontsluiting tot alle relevante informatie en documentatie.
In 2022 is ook ingezet op arbeidsmarktcommunicatie zowel op eigen kracht als in Gelders verband; een grote noodzaak gezien de enorme krapte op de arbeidsmarkt. In de vorm van een frisse campagne met videomateriaal over ons werkveld, communicatie via sociale media, presentaties op banenmarkten en de inzet op opleiden van eigen young professionals en trainees pakken wij de werving op een andere manier aan. Voor de komende jaren verwachten wij deze inzet te moeten intensiveren. ODRA blijft voortdurend inzetten op scholing en training van haar medewerkers en het verbeteren van haar aantrekkelijkheid als goed werkgever.

B

PRESTATIES VERGUNNINGEN

1: Bouwvergunningen

Voor de gemeenten Arnhem, Lingewaard en Renkum hebben we in 2022, en voor gemeente Doesburg sinds 1 oktober 2022 de omgevingsvergunningen voor bouwen en de vergunningverlening voor de overige Wabo-activiteiten afgehandeld. Het gaat onder meer over kap-, inrit- en monumentenvergunningen. Daarnaast hebben we meldingen voor sloopwerkzaamheden en brandveiligheid afgehandeld en adviezen verstrekt over constructies, stikstof, welstandstoets en monumentenzorg. Om ons werk goed te kunnen doen, zoeken we altijd afstemming met de inhoudelijk deskundigen en betreffende afdelingen van de gemeenten over planologische afwijkingen, mobiliteit en archeologie.

We hebben voor Renkum, Lingewaard en provincie Gelderland de bezwaar- en beroepsprocedures afgehandeld. We hanteren de geldende kwaliteitsstandaarden en beschikken binnen de wettelijke termijnen. We ondersteunen inwoners en ondernemers professioneel en effectief bij de voorbereiding van (bouw)planontwikkeling, procedures en stappenplan en bij de beoordeling op juistheid en volledigheid.

2: Milieuvergunningen

Dat wij voor alle partners de milieuvergunningaanvragen en milieu-meldingen behandelen, is een basistaak in het kader van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). We beoordelen op juist-heid en volledigheid en zorgen dat de aanvragers en melders binnen de wettelijke termijnen een antwoord krijgen. We streven naar een zo integraal mogelijk antwoord door intern met collega's te sparren en door aansluiting te zoeken bij de inhoudelijke deskundigen van de partners.

Sinds oktober 2022 zijn wij in samenwerking met de ODRN gestart met een pilot. Voor alle nieuwe binnengekomen aanvragen van gemeentelijk complexe bedrijven (in Odra werkgebied) nemen wij de volledige behandeling voor onze rekening. In de oude situatie verzorgde de ODRN het adviesdeel voor in de omgevingsvergunning. Met enkele tussentijdse evaluaties hebben we geconcludeerd dat dit tot op heden goed verloopt en de Odra qua advisering robuust is. In 2023 loopt deze pilot door.

3: Resultaten programma vergunningen

Korte toelichting op de resultaten van programma vergunningen

- *Productie:* Met name het aantal geleverde diensten is hoger dan begroot (en vorig jaar). Het leveren van 'juridische expertise' en 'begeleiden initiatief milieu' zijn meer dan verdubbeld (zie ook bijlage in katern 2).
- *Tijdigheid:* Een lichte daling tot onder de norm.
- *Kwaliteit:* de vergunning verleners voldoen aan de vth-kwaliteitscriteria
- *Klant tevredenheid:* Een verbetering tov vorig jaar, maar nog niet op de norm.
- *Kosten en baten:* In het programma vergunningen is ruim € 320.000 meer omzet gerealiseerd dan begroot.

Tabel 2: KPI's en productieresultaten Vergunningen

Programma vergunningen	Beoogd resultaat	tov begroot		Realisatie 2022	↗ tov 2021	Begroot 2022	Real. 2021
Productie	Aantal producten >95% van de opdrachten	☺	3%	4.149	↗	4.020	4.036
	Aantal diensten (in uren) >95% van de opdrachten	☺	20%	16.457	↗	13.738	10.258
Tijdigheid	Verlenen vergunningen (Wabo) binnen de wettelijke termijn	😐	-3%	87%	↘	90%	89%
Kwaliteit	Medewerkers voldoen aan kwaliteitscriteria	☺		% niet te bepalen		☺	% niet te bepalen
Klant-tevredenheid	Klanten zijn (zeer) tevreden over de dienstverlening	😐	-5%	76%	↗	80%	74%
Financiële realisatie	• kosten (x €1.000) • baten (x €1.000)	☺		**Saldo € 79** € 4.781 € 4.860	↗	**€ 260** € 4.274 € 4.534	**€ 143** € 4.402 € 4.545

C

NALEEFGEDRAG VERBETEREN (TOEZICHT EN HANDHAVING)

Voor al onze partners voeren we het milieutoezicht bij bedrijven uit, houden we toezicht op asbestsaneringen en behandelen we overlastmeldingen van omwonenden. Daarnaast voeren we voor vier gemeentelijke partners ook het bouwtoezicht uit. Toezicht en handhaving zijn in onze ogen cruciale schakels in de reguleringsketen. We vinden dat preventief toezicht op (bedrijfsmatige) activiteiten de kans verkleint op ongevallen, incidenten of zelfs rampen. Wij zetten ons in om het naleefgedrag van bedrijven te verbeteren. We toetsen de wettelijke voorschriften, zijn oplossingsgericht en bij een overtreding volgen we de sanctiestrategie. Het gaat ons om een gezonde en veilige leefomgeving te bieden aan omwonenden en werknemers.

1: Bouwtoezicht

Voor Arnhem, Lingewaard en Renkum voeren we het toezicht uit op bouwprojecten, monumenten, (asbest)sloop, verbouwingen en bestaande bouw. Per 1 oktober doen we dat eveneens voor de gemeente Doesburg. Tevens behandelen we bouw gerelateerde overlastmeldingen. Het aantal uren bouwtoezicht is fors toegenomen en dat valt weer te koppelen aan het grote aantal verleende vergunningen in 2022. Opvallend over 2022 is dat we een toename zien bij illegale asbestsaneringen en dat vraagt om verschuiving van de aandacht van een gepland toezicht moment naar onaangekondigde controles.
Het bouwtoezicht op de bestaande bouw is achtergebleven op de verwachte vraag en het lijkt een relatie te hebben met de oplopende bouw- en materiaalkosten. Alleen voor de gemeente Arnhem heeft het project Kamerverhuur gezorgd dat we de prognose hebben gehaald voor toezicht op de bestaande bebouwing.

2: Milieu toezicht

De werkprogramma's zijn voor wat betreft het planbare werk bij milieutoezicht volledig behaald. De toename in het aantal klachten is opmerkelijk, dit heeft bij een aantal partners ook tot meer controles geleid dan begroot.
Nieuw is dat we afgelopen jaar de beoordeling van de Europese elektronische milieujaarverslagen van de grote bedrijven apart zijn gaan registeren, een taak die we uiteraard ook voorgaande jaren uitvoerden maar nu separaat inzichtelijk gemaakt hebben. Dit ook vanwege de doormelding aan het Rijk.
Bij de gemeentelijk complexe bedrijven zijn we ook actiever onze meetdienst gaan inzetten voor luchtmetingen, bijvoorbeeld bij de steenfabrieken en asfaltcentrales. De resultaten hiervan geven een nog beter inzicht in de milieubelasting en waar wij op moeten inzetten bij toezicht.

LHS als referentie voor controles

De landelijke handhavingsstrategie (LHS) is voor ons een belangrijk referentiedocument. De LHS verbindt het gedrag van de overtreder aan de impact van de overtreding. 'Ruimte geven waar dat kan, maar direct doorpakken als het nodig is', is het leitmotiv. Als overheid is gelijke monniken gelijke kappen vertrekpunt voor toezicht en handhaving. Dat wil zeggen dat de gelijke interpretatie van de LHS en samenwerking belangrijk zijn. We geven daar aandacht aan door periodiek casuïstiek te bespreken, ondersteuning van toezichthouders door bijzonder opsporingsambtenaren (boa's) en uitwisseling en training binnen het Gelders Stelsel. Dit houdt in dat de basis op orde is en ODRA het strafrecht consequent inzet conform dit kader. Gevolg is ook dat we een toename zien in de inzet van BOA's voor strafrecht, zowel voor milieu-, bodem- en bouwtoezicht. We monitoren in 2023 of deze trend zich doorzet.

Toezichtstrategie 2022-2025

We hebben, als ODRA, op basis van nieuwe inzichten en een geactualiseerde risicoanalyse en prioriteitstelling van de partners uit 2020 onze toezichtstrategie aangepast. De toezichtstrategie is alvast 'Omgevingswet-proof' en draagt bij aan een effectieve en efficiënte uitvoering van ons werk. We zetten aan de hand van recente ontwikkelingen en nieuwe inzichten andere accenten in de uitvoeringsstrategie, bijvoorbeeld ten aanzien van technische hulpmiddelen, data-analyses en gebiedsgericht werken. Onderdeel is ook dat we eind 2022 in ons VTH-systeem de inrichtingen hebben geconverteerd naar MBA's.

Piket: Ruim 200 keer in actie

Onze piketdienst is 24 uur per dag, 365 dagen per jaar beschikbaar om direct actie te ondernemen bij situaties van acute overlast en calamiteiten. Dat doen we voor onze eigen regio en als achtervang voor het werkgebied van de Omgevingsdienst Achterhoek (ODA). Ook weer bijna dagelijks is ons piketteam ingezet in 2022. Opvallend was dat er afgelopen jaar minder drugsdumpingen plaatsvonden, dit is een trend die zich in 2021 al aangekondigde. Wel zijn we vaker voor branden opgeroepen.

Kamerverhuurbeleid Arnhem

We werken intensief samen met de gemeente Arnhem om het kamerverhuurbeleid uit te voeren. Er zijn dit jaar in samenwerking met de VGGM 200 kamerverhuurpanden geïnspecteerd. Met de realisatie van 2021 liggen we op schema om de het project eind 2023 af te sluiten.

3: Resultaten programma Toezicht

In 2022 hebben we de begrote productie als totaal vrijwel gerealiseerd. Het aantal vervolgcontroles is ook gestegen ten opzichte van vorig jaar. Dit komt voornamelijk door het energietoezicht waar de vaak veel lange termijnen afgelopen jaar zijn verlopen, maar ook door steeds meer kennis van de toezichthouders over specifieke onderwerpen waardoor steeds meer overtredingen worden geconstateerd.

We voeren het toezicht uit op bodemsaneringen voor Arnhem en de provincie Gelderland. Daarnaast ondersteunen we de collegae van ODRN bij de uitvoering van het toezicht Wbb (Wet bodembescherming) in gemeente Nijmegen. Net als in 2022 ervaren we dat controles tijdens de uitvoering van saneringen meer tijd kosten, omdat zaken vaker niet (geheel) op orde zijn en we een deel van deze zaken ter plekke oplossen, en een deel loopt via een handhavingstraject. Ook met evaluaties van saneringen merken we steeds vaker dat we om aanvullende informatie moeten vragen of aanvragen volledig afkeuren en een geheel nieuwe evaluatie moet worden ingediend. Vanuit toezicht Bbk (Besluit bodemkwaliteit) is veel aandacht geweest voor de problematiek van immobilisaat, een bouwstof gemaakt van onder meer verbrandingsslakken. Bij onjuiste toepassing kan immobilisaat milieuproblemen (o.a. verontreinigd grondwater) veroorzaken. Een tikkende tijdbom. In 2022 is hier stevig op in gezet en de zaken lopen door in 2023. In de aanpak wordt nauw samengewerkt tussen de verschillende teams binnen ODRA en leren we ook steeds beter tijdig de betrokken gemeente te betrekken. In het kader van de problematiek rondom immobilisaat is ODRA trekker geweest van een landelijke werkgroep die aan OD NL adviseert. Naast vrije veld toezicht controleerden we ook saneringen van tanks en hielden we de aanleg van bodemenergiesystemen in de gaten.

Tabel 3: KPI's en productieresultaten Toezicht en handhaving

Programma vergunningen	Beoogd resultaat	tov begroot	Realisatie 2022	↗ tov 2021	Begroot 2022	Real. 2021
Productie	Aantal producten >95% van de opdrachten	15%	7.215	↗	6.272	4.036
	Aantal diensten (in uren) >95% van de opdrachten	13%	56.869	↗	50.395	10.258
Tijdigheid	% van de klachtmeldingen, binnen 3 dagen in behandeling		< 50%		80%	89%
Kwaliteit	Medewerkers voldoen aan VTH • % volledige naleving		% niet te bepalen			% niet te bepalen
Klant-tevredenheid	% (zeer) tevreden over de dienstverlening van ODRA					
	• controles	13%	90%	↔	80%	90%
	• klachtafhandeling	-40%	48%	↘	80%	74%
Financiële realisatie			**€ 140**		**€ 109**	**€ 1.083**
	• kosten (x €1.000)		€ 10.428	↗	€ 9.578	€ 9.805
	• baten (x €1.000)		€ 10.568		€ 9.687	€ 10.888

Korte toelichting op de resultaten van programma toezicht en handhaving

- *Productie:* De toename van het aantal producten betreft vooral klachten, daarnaast ook controles Briks. Bij de diensten vooral controles bodem en complexe bedrijven (zie bijlage in katern 2).
- *Tijdigheid:* De meting van de tijdigheid van de klachten geeft niet het juiste beeld, omdat veel klachten pas achteraf in het systeem worden ingevoerd.
- *Kwaliteit:* Alle medewerkers zijn getoetst aan de VTH criteria.
- *Klanttevredenheid en klachtafhandeling:* voor de laatste geldt dat de gemeten waarde te negatief is weergegeven vanwege de wijze van registreren.
- *Kosten en baten:* De baten zijn circa € 900.000 hoger dan begroot; heeft vooral te maken met overheveling van diensten uit het programma "projecten".

D

ADVISEURS GELUID, TRILLINGEN EN EMISSIES

ODRA beschikt over de expertise om partners en andere opdrachtgevers gericht en gedegen te adviseren over geluid, trillingen, licht, emissies, luchtkwaliteit, bodem, duurzaamheid en externe veiligheid. We geven omgevingsadviezen en dat doen we veelal op basis van concrete vragen (vraag-gestuurd en maatwerk) van onze partners. We adviseren ook op projectbasis, zoals emissiemetingen bij bedrijven met een zware milieubelasting.

1: Meten en advies

Meten is weten en dat geldt zeker wanneer de kwaliteit van de leefomgeving in het geding is. Als geaccrediteerde meetdienst zijn onze experts betrokken als adviseur bij vergunningverlening, toezicht en handhaving. Zij werken voor ODRA-teams, de omgevingsdiensten in Gelderland en andere provincies. Zo zijn het afgelopen jaar wederom metingen verricht voor de Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing (FUMO), Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied en Omgevingsdienst Twente.
Provincie Gelderland is onze belangrijkste opdrachtgever voor meten bij complexe inrichtingen. Onze deskundigen doen luchtkwaliteitsmetingen langs wegen, zoals de Pleyroute, Traverse Dieren, Lochem en Zutphen. Bij asfaltcentrales en biomassa gestookte installaties zijn in opdracht van provincie en gemeenten door onze mensen wederom metingen gedaan. Onze meetdienst is ook betrokken geweest bij landelijke aanpak van het varend ontgassen en een GGD onderzoek naar emissies i.r.t. de volksgezondheid.

2: Juridische diensten

We geven leiding aan de provinciale programma's Regulier, Complexe Handhaving en Aandachtsbedrijven. We geven ook voor reguliere werkzaamheden van onze partners juridisch advies en verzorgen de juridische handhaving in de vorm van het behandelen van handhavingsverzoeken, handhavingsbesluiten, bezwaar en beroep en Woo-verzoeken. Om de kwaliteit op een nog hoger peil te brengen hebben wij het afgelopen jaar gewerkt aan een betere afstemming, frequenter contact en kortere communicatielijnen met onze partners. De feedback van onze partners is waardevol voor ons en leidt tot verbetering van ons werk.

3: Overige adviesdiensten

Minder verkeerslawaai

In 2022 hebben we de uitvoering voortgezet van een aantal geluidsaneringsprojecten in Arnhem, zoals de Huissensestraat, de Apeldoornseweg en de Velperweg. Met rijkssubsidie van Bureau Sanering Verkeerslawaai (BSV) wordt de geluidsoverlast van wegverkeer verminderd. Er worden geluid reducerende wegdekken aangelegd en geluidwerende voorzieningen aan gevels aangebracht. Verder is geadviseerd bij nieuwbouwprojecten en transformaties om de geluidhinder van wegverkeer in nieuwe situaties zo veel mogelijk te voorkomen.

Toezicht met drone

In verband met de verandering van wetgeving, van nationaal naar Europees, heeft het vergunning traject vertraging opgelopen en hebben we de drone nog niet volledig kunnen benutten. Het ontbreken van de vergunning maakte dat we niet overal mochten vliegen. Daar waar het wel mocht, buiten stedelijk en buiten het gecontroleerde luchtruim van vliegveld Deelen, hebben we geoefend en een aantal projecten uitgevoerd. Hierdoor zijn we nu in staat om naast fotograferen en filmen ook hoogte en volume bepalingen te doen van bijvoorbeeld opslagen. Onze piloten staan met geavanceerde apparatuur klaar om in 2023, met vergunning die nu zo goed als binnen is, te vliegen voor alle aspecten op het gebied van onze leefomgeving. Daarnaast speelt de ODRA een rol in een landelijke samenwerking rondom de inzet van een drone door omgevingsdiensten.

Externe veiligheid

ODRA adviseert over externe veiligheid voor RO-ontwikkelingen zoals bestemmingsplannen, waarbij het gaat over risico's voor mensen en milieu bij gebruik, opslag en vervoer van gevaarlijke stoffen. Verder worden verplichte risicovolle activiteiten geregistreerd en informeren wij onze partners over ontwikkelingen op gebied van externe veiligheid. Het Rijk heeft de omgevingswet aangegrepen om een beleidswijziging door te voeren op de externe veiligheidswetgeving. Tevens krijgen we te maken met een andere registratieverplichting van risicovolle activiteiten, genaamd Register Externe Veiligheid (REV). In 2022 hebben we extra budget gekregen voor de migratie van risicovolle gegevens naar REV. Verder is ODRA bezig om een technische aansluiting van het zaaksysteem op REV te verkrijgen (dit is een vereisten vanuit REV). De EV werkzaamheden ten aanzien van de wetswijziging worden meegenomen in het ODRA project Omgevingswet.

Tabel 4: KPI's en productieresultaten Advies

Programma vergunningen	Beoogd resultaat	tov begroot	Realisatie 2022	↗ tov 2021	Begroot 2022	Real. 2021
Productie	Aantal diensten (in uren) >95% van de opdrachten	☺ 8%	24.680	↗	22.910	18.955
Kwaliteit	Medewerkers voldoen aan kwaliteitscriteria	☺	100% geaccrediteerd	↔		100%
Klant-tevredenheid	Klanten zijn (zeer) tevreden over de dienstverlening		Wordt niet gemeten			nvt
Financiële realisatie	• kosten (x €1.000) • baten (x €1.000)	☺	**€ 146** € 2.765 € 2.911	↗	**€ 138** € 2.578 € 2.716	**-€ 214** € 1.813 € 1.599

4: Resultaten programma advies

Korte toelichting op de resultaten van programma advies

- *Productie:* Aantal diensten neemt toe. Zijn vooral de adviesrapporten leefomgeving en lucht metingen (zie ook bijlage in Katern 2).
- *Kwaliteit:* De meetdienst is wederom volledig geaccrediteerd in 2022.
- *Klanttevredenheid:* Geen meting voorhanden.
- *Kosten en baten:* De omzet is hoger dan begroot en toegenomen tov 2021.

E

FOCUS OP PROJECTEN EN INNOVATIE

Projecten en projectmatig werken, krijgt naast de reguliere werkprogramma's, steeds meer gewicht binnen ODRA. Het team Programma's, Projecten en Innovatie (PPI) speelt in die ontwikkeling een belangrijke rol. De focus lag in 2022 op het geleidelijk uitbouwen van het aantal en de omvang van de projecten en het beter aansluiten bij de planning & control cyclus van de omgevingsdienst. De link met de partners loopt via thema-overleggen en natuurlijk via de programma's en projecten zelf. In 2022 zijn meerdere innovatie-initiatieven uitgevoerd. We hebben voor een deel combinaties gemaakt met SPUK aanvragen en zo nieuwe initiatieven, met bijbehorende financiering, voorbereid.

1a: Omgevingswet

De Omgevingswet gaat invloed hebben op al onze werkzaamheden en daar past dan ook een goede voorbereiding bij. Het is mooi om te zien dat we met alle partners en ketenpartners in de regio samenwerken in deze voorbereiding. Op 10 november 2022 hebben onze partners toegezegd te willen oefenen met de omgevingstafels in 2023. Verder hebben al onze medewerkers in 2022 een training gevolgd gericht op effectief samenwerken en een grootdeel van onze partners sloten hierbij aan. Dit bracht mooie gesprekken op gang en inzichten. Een aantal medewerkers is opgeleid als train de trainer en oefenen nu in de verschillende teams met casuïstiek. Het belangrijk om, aan de hand van oefenen met de omgevingstafel en casuïstiek, mede vanwege herhaaldelijk uitstel, voorbereid te blijven in kennis en vaardigheden voor de Omgevingswet.
Daarnaast treffen we elkaar in diverse werkgroepen waarbij we gezamenlijk afspraken maken en oefenen met de Omgevingswet.
In één van de ontmoetingen hebben we afgestemd dat er naast het samenwerkingsdocument ook behoefte is aan een samenwerkingsovereenkomst. Verder gaan we in de samenwerking als regio graag een stapje verder en zoeken elkaar ook op in het afstemmen van de legesverordening en de toepasbare regels. Ook trekken we samen op in de verkenning en de stappen met het Omgevingsplan. Heel concreet zijn er bijvoorbeeld bodemregels geformuleerd.
Het voorbereiden op de Omgevingswet ligt op schema, wel zijn we afhankelijk van de ontwikkeling van de techniek. Het zaaksysteem is aangesloten op het DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet). Tijdens het gezamenlijk testen van het zaaksystemen, zowel die van de partners als het zaaksysteem van ODRA, is geconstateerd dat nog niet alles goed functioneert. We kunnen op dit moment aanvragen ontvangen maar de functionaliteit van het zaaksysteem vraagt nog de benodigde aandacht. Het jaar 2023 staat vooral in het tekenen van het oefenen waardoor we op inhoud, proces, techniek en vaardigheden ons als regio voorbereiden op de komst van de Omgevingswet.

1b: Wet op de Kwaliteitsborging Bouw (WKB)

De wet op de Kwaliteitsborging Bouw (WKB) is gekoppeld aan de invoering van de Omgevingswet. Om klaar te zijn voor de WKB zijn we gestart met het aanpassen van VTH-systeem Open wave en worden de medewerkers via een training meegenomen in de aanstaande wijzigingen. De trainingen zijn deels uitgevoerd, omdat tijdens de training duidelijk werd dat de invoering WKB is doorgeschoven. In samenwerking met de bouwpartners zijn we een werkgroep bouw beleidsuitvoering gestart.

2: Theseus en ondermijning

Ondermijning en de dunne grens tussen onder- en bovenwereld, is voor ons en onze partners een belangrijk onderwerp. We hebben het thema ondergebracht in een project en willen daarmee bereiken dat we aan de voorkant proactief mee gaan denken over hoe we adequaat kunnen inspelen op signalen uit het veld. Dat doen we onder meer door analyses, gerichte controles en intensiever samen te werken met ketenpartners. De focus van de aanpak op ondermijnende criminaliteit heeft gelegen op bedrijventerreinen en buitengebied.

Naast de `eigen' aanpak van ondermijning hebben we een prominente rol in het project Theseus, dat begin 2021 is gestart op initiatief van de provincie Gelderland. Theseus richt zich op de aanpak van ondermijnende criminaliteit op Gelderse bedrijventerreinen. Door middel van data-analyse en toezicht worden onder regie van gemeenten samen met ketenpartners (RIEC en Politie) bedrijventerreinen in beeld gebracht en gecontroleerd. Signalen van ondermijnende criminaliteit worden gedeeld met de betrokken partners. Inmiddels is er door het projectteam bij 14 Gelderse gemeente ondersteuning gegeven in de aanpak van ondermijning op bedrijventerreinen. Er zijn 33 bedrijventerreinen gecontroleerd en meer dan 700 constateringen gedaan bij de eerste controle. Ook is er landelijk belangstelling voor het project Theseus. Het team is in 2022 uitgebreid met 2 toezichthouders. In samenwerking met onder meer het RIEC en de Politie Oost-Nederland is ook onderzocht of er gezamenlijke trainingen kunnen worden georganiseerd. In 2023 loopt het project door en zal hier verder invulling aan worden gegeven.

3: Programma energie

Samen met onze partners hebben we een substantiële bijdrage geleverd aan energiebesparing en de doelstellingen uit het Gelders Energieakkoord. In 2022 zijn er 166 bedrijven bezocht. Vanuit de energiebesparende maatregelenlijst is gekeken of deze bedrijven voldoen aan de energiewetgeving. Ook via regulier toezicht worden alle relevante bedrijven geïnformeerd over energiebesparing en de energiebesparingsplicht. Zo proberen we jaarlijks tevens de registratie van de energiegegevens in ons zaaksysteem te verbeteren.

In 2022 hebben we bij 73% van de bezochte bedrijven overtredingen geconstateerd in verschillende gradaties. We merken dat we elk jaar een beter beeld krijgen van de energiebesparingsplichtige bedrijven. Hierdoor wordt het intensiever om de resterende bedrijven in kaart te brengen. Onze schatting is dat we inmiddels (voor de gemeenten die gebruik maken van de co-financiering) gemiddeld genomen zo'n 70 tot 80% van de energiebesparingsplichtige bedrijven hebben bezocht.

Niet alle bedrijven hebben voldaan aan de energiebesparingsplicht. Deze zogenaamde `duikers' komen nog steeds boven drijven. Wanneer een bedrijf wel heeft voldaan aan de informatieplicht, betekent dit niet dat alle energiebesparende maatregelen genomen zijn. Door middel van het EML-toezicht zorgen we ervoor dat de energiebesparende maatregelen alsnog genomen worden. Het gerichte EML-toezicht loont. In 2022 zijn er 223 EML-(her) controles uitgevoerd. In de meeste gevallen is de overtreding na de hersteltermijn opgeheven, in enkele gevallen is een handhavingstraject gestart.

Naast de preventieve controles worden bedrijven in samenspraak met gemeenten ook benaderd en ondersteund via stimuleringstrajecten. Het voordeel van een stimuleringstraject is dat een nauwe samenwerking met een bedrijf kan leiden tot meer energiebesparing dan wettelijk is vereist.

Per 1 januari 2023 moet een kantoorgebouw minimaal energielabel C hebben. In dit kader is er een projectplan opgesteld welke in 2023 verder wordt uitgewerkt. Richting de kantooreigenaren is er inmiddels een brief verzonden inzake de label C verplichting. In 2023 wordt het toezicht hierop verder uitgevoerd.

Verder hebben we in 2022 veel tijd geïnvesteerd in de aanvraag van de SPUK THE gelden (Specifieke Uitkering Toezicht en Handhaving Energiebesparingsplicht). Zie hiervoor de toelichting bij SPUK aanvragen.

4: Circulaire economie

Uit verschillende onderzoeken blijkt dat de omgevingsdienst een

belangrijke rol heeft in het versterken van de circulaire economie. Om deze rol ook te kunnen pakken zijn meerdere medewerkers opgeleid als CE-ambassadeurs. De medewerkers treffen elkaar regelmatig om de initiatieven waar zij bij betrokken zijn met elkaar te delen en spreken hun behoeften uit. Daarnaast is er behoefte aan instrumenten, producten en diensten om circulariteit te kunnen toetsen dan wel te borgen. In 2022 is een eerste aanzet geschreven om te zorgen dat circulaire economie een prominentere plek gaat innemen in VTH. Dit door zowel zichtbaar te zijn intern als extern en instrumenten, producten en diensten te ontwikkelen in afstemming met onze partners. Een interne werkgroep begeleidt de activiteiten.

5: SPUK aanvragen

Het Rijk heeft in 2022 meerdere regelingen voor specifieke uitkeringen (SPUK) open gesteld. Wij hebben SPUK aanvragen ingediend voor Energie en het InterBestuurlijkProgramma voor VTH kwaliteits-verbetering. Beide aanvragen zijn gehonoreerd.
SPUK THE gelden (Specifieke Uitkering Toezicht en Handhaving Energiebesparingsplicht) heeft een totale omvang van circa € 1.5 miljoen met een looptijd van 2023 tot 2026. Deze gelden zijn bedoeld om de interne capaciteit te versterken op het gebied van toezicht en handhaving op de energiebesparingsplicht. De volgende activiteiten worden door ODRA opgepakt: toezicht op energiebesparing bij ETS-, onderzoeksplichtige- en overige energiebesparingsplichtige bedrijven. Daarnaast wordt een deel overhead en opleiding ten behoeve van dit project vanuit de SPUK THE gefinancierd.

SPUK-IBP heeft een totale omvang van € 525.000 en een doorlooptijd tot eind 2023. OD NL heeft een algemeen kwaliteits-verbeter programma opgesteld waar ODRA haar bijdrage aan levert door deel-name in werk- en projectgroepen. Daarnaast hebben drie projectvoor-stellen van ODRA subsidie gekregen: Operationalisering toetsingskader afval of product / einde afvalstatus, Verbeteren dataregistratie en -kwaliteit en Verstevigen regionale beleidsadviesrol.
Het projectvoorstel Inzet drones bij VTH is niet gehonoreerd.
De activiteiten uit dit voorstel voor de inzet van drones worden gefinancierd uit het eigen Innovatiebudget 2023 van ODRA.

De SPUK activiteiten zijn aanvullend ten opzichte van het reguliere werk van ODRA en worden projectmatig aangepakt.

6: Innovatie

In 2022 zijn meerdere innovatie-initiatieven uitgevoerd. We hebben een combinatie gemaakt met de hiervoor genoemde SPUK aanvragen om nieuwe projecten voor te bereiden (SPUK gefinancierd): Operationalisering toetsingskader afval of product / einde afvalstatus, Verbeteren dataregistratie en -kwaliteit, Inzet drones bij VTH.

In 2022 is ook het project Rijker Verantwoorden opgepakt. Doel is meer grip krijgen op de bijdrage van ODRA (omgevingsdiensten) aan het realiseren van maatschappelijke opgaven van haar partners, het in beeld brengen van de publieke waarde die ODRA creëert. Er is gewerkt aan het opstellen van een set kpi's voor energieopgave en de circulaire opgave waar ODRA voor staat. Daarnaast wordt in het project een procesbeschrijving ontwikkeld voor de vertaling van maatschappelijke opgaven naar bereikte effecten en wijze van sturing daarop. Het eind-resultaat wordt begin 2023 opgeleverd.
Er is afgelopen jaar een start gemaakt met de verkenning en invulling van de mogelijkheden om GIS (geografische info systeem) in te zetten als ondersteuning bij de dagelijkse (VTH) werkzaamheden binnen de om-gevingsdienst. Doel daarbij is effectiever en efficiëntere werkprocessen met ondersteuning van GIS. Hiervoor is geen standaardapplicatie beschikbaar, ontwikkeling is nodig. Het streven is om op basis van het verrichte voorwerk in 2023 een toepassing operationeel te hebben.

Aan het einde van 2022 hebben we als ODRA een aanvraag ingediend op het Ontwikkelbudget nieuwe prioriteiten omgevingsveiligheid - Omgevingsdienst. De aanvraag is voor een project waarin we standaard-adviezen voor omgevingsveiligheid (EV) gaan ontwikkelen, die dan in een automatisch programma verwerkt kunnen worden zodat de EV specialisten meer tijd hebben voor complexere casussen. De aanvraag is gehonoreerd en we voeren het project uit in samenwerking met de Omgevingsdienst Achterhoek en een gespecialiseerd bureau.

7: Gezamenlijke diensten

Wij voeren voor alle partners en andere omgevingsdiensten gezamen-lijk een aantal diensten uit, waaronder piketdienst, samenwerking met strafrecht, gegevens(data)beheer, ketensamenwerking en klantendesk (bouw en milieu). Deze diensten worden bekostigd door alle partners op basis van fixed price. In katern 2 geven we een overzicht van de kosten voor deze gezamenlijke diensten.

8: Resultaten programma advies

Tabel 5: KPI's en productieresultaten Projecten

Programma vergunningen	Beoogd resultaat	tov begroot	Realisatie 2022	↗ tov 2021	Begroot 2022	Real. 2021
Productie	Aantal diensten (in uren) >95% van de opdrachten	☺ -11%	34.557	↗	39.015	21.079
Juridische kwaliteit	% bezwaren en beroepen die ongegrond zijn verklaard		niet gemeten			87%
Financiële realisatie	• kosten (x €1.000) • baten (x €1.000)	☺	-€ 4 € 3.689 € 3.685	↗	-€ 144 € 4.463 € 4.319	-€ 502 € 2.927 € 2.425

Korte toelichting op de productie van programma 'projecten'

- Productie: De productie is lager dan begroot; er zijn ruim 12.000 uur 'projectondersteuning' ondergebracht in het programma Toezicht en handhaving.
- Klant tevredenheid: Er zijn geen aparte metingen in dit programma gedaan.
- Kosten en baten; Daling van de omzet; hangt samen met de overheveling.

F

WE WERKEN SAMEN IN GELDERLAND

In Gelderland zijn sinds 2013 zeven autonome omgevingsdiensten actief. We werken als ODRA met de zes collega omgevingsdiensten samen waar het nuttig, effectief en efficiënt is. Deze afspraken gaan door het leven als ‘de stelseltaken’. Wij nemen de stelseltaak handhaving en toezicht provinciale complexe bedrijven voor onze rekening. Daarnaast voeren we als gezamenlijke dienst het Diepgaand administratief toezicht (DAT) en het specialisme Landelijk meldpunt afval (LMA) uit.

1: Stelseltaken van andere omgevingsdiensten

De taken van de andere omgevingsdiensten zijn te verdelen in de taken op het VTH-gebied, en taken die in de overheadsfeer liggen.
Ten behoeve van het primaire proces zijn dat:

- de ODR voor ketentoezicht;
- de ODNV voor de BsBm (coördinatie handhaving);
- de ODRN heeft als taak de vergunningen voor de complexe bedrijven in Gelderland te verzorgen. Zij doen dat ook voor de gemeentelijke complexe bedrijven van ODRA. De kosten hiervan worden doorbelast (zie katern 2).

Met ingang van 1 maart 2022 is bezwaar en beroep vergunningverlening overgegaan van ODRA naar ODRN. Omdat complexe vergunningverlening bij ODRN is belegd komt dit de kwaliteit van deze bezwaar en beroepzaken ten goede.

De andere stelseltaken betreffen samenwerkingen op gebied van bedrijfsvoering:

- de OVIJ verzorgt het portaal; (website en communicatie)
- de ODA; gezamenlijk beleid op HRM en coördinatie richting SGO
- de ODdV; I-go, datalab en coördinatie in algemene zin van het Gelders stelsel.

2: Provinciale programma's

Onder de provinciale programma's rangschikken we drie afzonderlijke gebieden:

1: Samen Sterk

ODRA, ODRN (Nijmegen) en de provinciale afdeling VVHH in opdracht van de Gedeputeerde werken samen aan de uitvoering van de VTH-taken voor provinciale bedrijven. Dat betekent extra onderlinge afstemming van de werkzaamheden en samen optrekken `als waren zij samen 1 uitvoeringsorganisatie'.

In 2021 is het Dasboard ontwikkeld (in 2022 live-gang) om de voortgang van VTH-werkzaamheden te monitoren. Daarnaast hebben we Bedrijf in Beeld gestart om de stap van reactief naar proactief te maken en aandachtsbedrijf te voorkomen. Met het rapporteren op KPI's is de basis gelegd om het Dashboard door te ontwikkelen. ODRN heeft hiervoor een plan ingediend om het Dashboard breder in te zetten en te verrijken met data. Zo laten we zien dat we blijvend professionaliseren.

2: Complexe handhaving door ODRA

In 2022 hebben we voortgebouwd op 2021 door de basis op orde te brengen door maandelijks de voortgang te bewaken. We laten zien dat we financieel in control zijn en dat we met extra regie op VTH scherper aan de wind varen. We blijven investeren (Bedrijf in Beeld) in de relaties met onze partners en geven aan wat wij nodig hebben om te leveren. We hebben aan de hand van concrete casussen aandacht besteed aan toepassen van de Landelijke handhaving strategie (LHS) en de onderbouwing van de keuze voor bepaalde classificering. Ook is er geoefend met het identificeren van mba's in voorbereiding op de Omgevingswet.

Dat vertrouwen zetten we voort in 2023 ook met de komst van de Omgevingswet. De basis houden we op orde en we intensiveren op datakwaliteit en professionaliseren van de pool. Hieraan is onlosmakelijk verbonden het neerzetten van één team dat werkt aan één opdracht met één aanpak. Dat vraagt samenwerking, discipline in kennisdeling, registratie en dossiervorming, vereenvoudiging van het zaaksysteem + instructie en ondersteuning om dat op orde te houden. Tenslotte, visie ontwikkelen over vaststellen 'outcome'.

3: Aandachtsbedrijven

2022 stond in het teken van het fundament verder brengen, en de stap maken naar een jongvolwassen organisatie. De programmabeheersing en de capaciteit is beter op orde. De projectmatige aanpak van de aandachtsbedrijven wordt steeds professioneler. Het programma kent een eigen dynamiek met onder meer media-aandacht op casussen, pittige ontwikkelingen op dossiers en langdurige procedures.

In september is samen met de opdrachtgevers een tweede evaluatie van het programma uitgevoerd. De verbeterpunten zijn benoemd en concentreren zich op vijf domeinen: data kwaliteit en verrijking, menskracht vasthouden, regie: breder perspectief, communicatie – media, delen van successen. Dat heeft geresulteerd in een aantal quick-wins. Voorbeelden zijn nieuwe formats voor projectplannen en bestuurlijke notities, periodieke voortgang- en urenrapportage, een uniform dossierarchief en de introductie van 'Bedrijf in Beeld'. Dit is een traject om vroegtijdig potentiële aandachtsbedrijven te bezien en indien nodig door intensivering van toezicht en handhaving te voorkómen dat het aandachtsbedrijven worden.

Het resultaat van regie op aandachtsbedrijven is dat we bij vijf bedrijven de opschaling tot aandachtsbedrijf voorkomen hebben. Daarnaast hebben we drie afgeschaald naar regulier. Op basis van uitgevoerde omgevingsscans zijn ook drie bedrijven toegevoegd aan het programma.

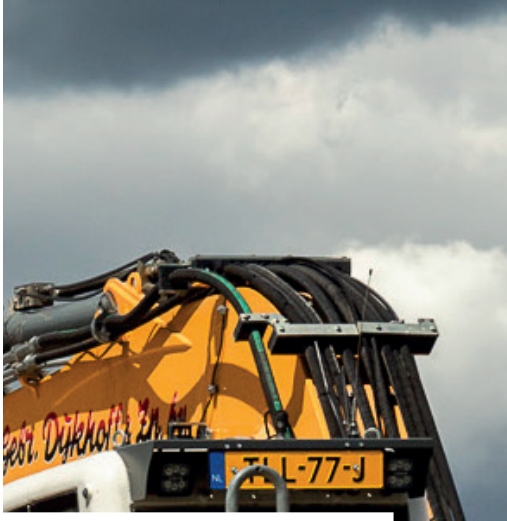

G

WERKEN AAN DOELMATIGE BEDRIJFSVOERING

In 2021 is een eerste analyse gemaakt van de toekomstbestendigheid en doelmatigheid van onze bedrijfsvoering. Mede vanuit die analyse zijn in 2022 de verbeteringen ingang gezet op weg naar een duurzame organisatie, met als meest prominente verandering in 2022 onze verhuizing en ICT-transitie.

1: Op weg naar een duurzame organisatie

Duurzame huisvesting

Eind 2021 is het startsein gegeven voor herhuisvesting. Er is een 20 jarig huurcontract afgesloten voor de huur van 4 verdiepingen (de 9e – 10 – 11e en 13e) in de Airborne Tower. Evenals ons oude adres, aan de Eusebiusbuitensingel. In een halfjaar tijd zijn ontwerp en verbouw gerealiseerd. Het ontwerp is gebaseerd op duurzame uitgangspunten; zoveel mogelijk gebruik van reeds aanwezige inrichting, zoals plafonds en zonwering, volledig uitgerust met LED /bewegingssensoren en klimaatregulering. Voor de inrichting is circa 80% refurbished meubilair aangekocht. De ICT is nagenoeg draadloos en mobiel, volledig ondersteunend aan ons huisvestingsconcept. De investering inclusief ICT bedroeg € 1,3 miljoen.

Per 1 juli 2022 zijn twee verdiepingen opgeleverd, de andere twee gedurende augustus en september. Met de verhuurder is afgesproken dat er tot 1 februari 2023 geen huur wordt betaald (incentive) het eerste halfjaar.
Tot 1 september 2022 huurden we kantoorruimte van de gemeente Arnhem. Ook namen we tot 1 september de facilitaire dienstverlening voor kantoor en ICT af van De Connectie.

Tabel 6: Kerngegevens huisvesting en facilitair

Huisvesting & facilitair x € 1.000	Begroting 2023	Real. 2022	Real. 2021
Totaal	€ 742	€ 716,1	€ 868,1
Kengetallen			
• huurkosten per fte	€ 2.101	€ 1.437	€ 2.235
• facilitaire kosten per fte	€ 1.825	€ 1.805	€ 2.450
• huurkosten per m²	€ 196	€ 145	€ 207
• aantal fte's (incl. extern)	189,0	204,1	185,3
• aantal m²	2.023	2.023	2.002
• aantal werkplekken	121	121	102

Een maatstaf voor de effectiviteit van de huisvesting is de verhouding tussen het aantal medewerkers en het aantal werkplekken (rijksnorm 0,7). In ons werkplekconcept, welke uitgaat van werken op locatie (bij de klant) thuiswerken en ontmoeten op kantoor, hebben we een inrichting kunnen realiseren op een flexfactor van 0,6 werkplek per fte.

ICT transitie

Vanaf begin 2022 is gewerkt aan de ICT transitie, allereerst hebben wij de benodigde hardware Europees aanbesteed. Te denken valt aan laptops, smartphones, beeldschermen, audio visuele middelen en randapparatuur. Vervolgens is gestart met het loskoppelen van onze data bij De Connectie en het overbrengen van alle data naar een eigen op Cloud gebaseerd platform waarin het gebruik van Office 365 de spil vormt. Dit was een flinke uitdaging omdat het doel was gesteld om de ICT transitie voor de zomer te realiseren. Uiteindelijk hebben we dit binnen de termijn weten te realiseren en zijn we in staat om volledig cloud-gebaseerd veilig en flexibel, zowel op kantoor als thuis te werken.

2: Planning en Control cyclus

Partners en bestuur

Met onze partners hebben we afgesproken dat we maandelijks inzicht geven in de voortgang van het werkpakket. Door diverse technische problemen met de systemen en onderbezetting hebben we de eerste drie maandcycli moeten overslaan. Met de maandrapportages proberen we meer voorspellende inhoud te geven. In september zijn we gestart om prognoses voor de realisatie op te stellen. Vanaf 2023 willen we dit structureel verankeren in de maandrapportage.

Het bestuur (zowel DB als AB) ontving voor elke vergadering een dashboard, waarin de belangrijkste productieresultaten, exploitatie kosten/baten, verzuim en kpi's worden weergegeven en geprognosticeerd. De besprekingen in het bestuur zijn steeds meer gericht op risico mitigatie.

Interne sturing

Sturing van de organisatie vindt onder meer plaats aan de hand van een uitgebreider maandelijks dashboard. Het MT-dashboard is gebaseerd op de balanced score card methodiek en qua detaillering op teamniveau. Voor de team- en projectleiding zijn met ons bedrijfsinformatiesysteem (SAC) specifieke dashboards beschikbaar met tijdsbesteding en zaakrealisatie per team, per partner. De ontwikkeling van een dynamisch capaciteitsmodel (om de bezetting af te stemmen op de inkomende opdrachten) is medio 2022 gestart en zal verder worden uitgewerkt in 2023.

3: Financieel beleid en compliancy

Outputsturing

Sinds 2020 werken we met een systeem van beheerste outputfinanciering voor de partners en OD's. In deze methodiek wordt een mix gehanteerd van levering van diensten (gerealiseerd uren x tarief), gerealiseerde producten (aantal x productprijs) en een fixed price voor gezamenlijke diensten.
Voor de provinciale programma's en derden geldt enkel de levering van diensten (uren x tarief).
Het is een complex systeem gebleken, dat veel administratie met zich meebrengt om alle verschillende dimensies te kunnen onderscheiden. Outputfinanciering en outputsturing horen bij elkaar, vinden wij. In 2021 zijn we daarom gestart met de pilot 'Rijker verantwoorden'. Een traject om van 'output' naar effect (outcome) te gaan. In 2022 zijn aanvullende pilots gedaan; in 2023 willen we werkwijze gaan verankeren in de bedrijfsvoering.

BBV-richtlijnen

Regeling Besluit begroting verantwoording (BBV)

In het BBV is een aantal, voor het jaarverslag verplichte onderdelen benoemd, waarover een toelichting moet worden opgenomen. Dit betreft:

- Verbonden partijen, ODRA kent geen verbonden partijen;
- Lidmaatschappen, ODRA is lid van de werkgeversvereniging WSGO en lid van ODNL;
- Grondbeleid, ODRA heeft geen grond in bezit of pacht, dit hoort niet bij het takenpakket;
- Vennootschapsbelasting, ODRA is vrijgesteld van deze belasting na afspraak met Belastingdienst;
- Lokale heffingen, ODRA heft geen leges of heeft geen andere inkomsten uit hoofde van vergunningverlening dan wel handhaving. ODRA levert wel informatie aan partners ter berekening van de leges.

In control statement

De verplichting om een control-statement op te stellen (in de jaarrekening) zou oorspronkelijk ingaan voor dit boekjaar. Er is door BZK besloten om die verplichting met een jaar uit te stellen. Over de jaarrekening 2023 geldt de verplichting voor het eerst.
ODRA is in 2022 gestart met het voorbereiden hiervan. Het belangrijkst instrument om uiteindelijk een in control statement te formuleren, is het beschikbaar hebben van goede procesbeschrijvingen en een periodieke (maand)afsluiting van de systemen nodig. Door het uitstel is er in de planning van dit proces meer tijd genomen. En deel, zoals afronding van de procesbeschrijvingen, gebeurd in 2023.

AVG / privacy / BIO-richtlijn

In het afgelopen jaar zijn geen datalekken gemeld bij de Functioneel Gegevensbeschermer van ODRA. In het kader van de taken die ODRA uitvoert is de vraag naar geanonimiseerde documenten toegenomen. Daardoor is in het afgelopen jaar een pilot gedraaid over het automatisch weghalen van persoonsgegevens in documenten die gedeeld moeten worden. Dit krijgt een vervolg in 2023. In de zomer van 2022 is ODRA overgegaan naar Microsoft Office 365 en wordt sinds die tijd gewerkt in de Cloud. Door de overgang naar een eigen ICT omgeving is het beveiligingsniveau verhoogd. In de praktijk is dit vooral merkbaar bij het verwerken van documenten en e-mailverkeer. Er zijn meer handelingen nodig omdat mailverkeer en documenten versleuteld worden opgeslagen en verzonden. De wijze waarop informatiebeveiliging is toegepast wordt in 2023 geëvalueerd. Als gevolg van de overgang naar het werken in de Cloud heeft ODRA haar telefoons en laptops standaard beveiligd met een tweetraps authenticatie. De informatiebeveiliging is dusdanig ingericht dat na een bepaalde tijd opnieuw ingelogd moet worden middels een extra verificatiestap. ODRA voldoet aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid Cybersecurity (BIO).
De accountant heeft geconstateerd dat ODRA inconsequent heeft gehandeld in het afsluiten van verwerkersovereenkomsten. Dit krijgt extra aandacht in 2023. In 2022 is de verplichte vierjaarlijkse externe Wpg-audit uitgevoerd. Geconstateerde tekortkomingen/ verbeterpunten worden in 2023 verder opgepakt.

Wet elektronische publicaties (Wep)

In 2022 heeft ODRA zich georiënteerd op deze wet en hebben gesprekken met enkele partners plaatsgevonden om samen te kijken wat deze wet betekent. De Wep is uitgesteld tot 1 januari 2023. Dit heeft ons de ruimte gegeven om het digitaal ter inzage leggen van voorgenomen besluiten verder te automatiseren.

Wet open overheid (Woo)

Op basis van de Woo worden onverminderd verzoeken tot informatie gedaan. In de meeste gevallen zijn het onze opdrachtgevers zelf die de openbaarmaking van de documenten doen. ODRA levert stukken aan. Deze stukken worden van tevoren geanonimiseerd.
Er zijn 35 wob/woo verzoeken gedaan in 2022.

Onze verslaggevingsrichtlijnen schrijven voor dat we jaarlijks in de begroting aandacht moeten besteden aan beleidsvoornemens inzake de uitvoering van de Woo en in de jaarlijkse verantwoording verslag moet doen van de uitvoering van de Woo in relatie tot die beleidsvoornemens. We kunnen hier nog niet aan voldoen. We weten nog niet wanneer we gaan beginnen met het openbaar maken. Het platform waarop de documenten geplaatst moeten worden is nog niet beschikbaar en de ontwikkelingen worden nauwgezet gevolgd.

Anonimiseren

In het kader van de taken die ODRA uitvoert is de vraag naar geanonimiseerde documenten toegenomen. Dat is erg tijdrovend. Daardoor is in het afgelopen jaar een pilot gedraaid over het automatisch weghalen van persoonsgegevens in documenten die gedeeld moeten worden. Dit krijgt een vervolg in 2023 met als doel om een anonimiseringstool te implementeren.

4: Governance en organisatie

De Eerste Kamer heeft op 14 december 2021 ingestemd met een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna Wgr) en enig andere wetten met betrekking tot de gemeenschappelijke regelingen. Deze wijziging is op 1 juli 2022 in werking getreden. Deze wijziging beoogt een versterking van de democratische legitimatie van de gemeenschappelijke regelingen met betrekking tot de kaderstellende- en controlerende van raden en Staten.
De gemeenschappelijke regeling ODRA is voor het laatst inhoudelijk gewijzigd in 2019. Nadien heeft het bestuur ODRA in december 2021 ingestemd met een gewijzigde versie van de gemeenschappelijke regeling ODRA, echter is deze versie nog niet voor zienswijzen aangeboden aan de raden en Staten, omdat de wijzigingen merendeels betrekking hebben op de invoering van de Omgevingswet. ODRA heeft dan ook besloten om, ingegeven vanuit efficiëntieoverwegingen, alle wijzigingen van de GR ODRA in één keer voor te leggen aan de colleges en raden. Op deze manier belasten we de colleges en raden niet twee keer achter elkaar met besluitvorming. Uiterlijk 1 juli 2024 dient de gehele wijziging van de Wgr geïmplementeerd te zijn.

Bestuur en partners (po)

Ons Algemeen Bestuur (AB) neemt besluiten op basis van de stemverhouding die is vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling.
De belangrijkste bevoegdheden zijn het vaststellen van begroting en jaarrekening. Het AB benoemt leden van het DB.
Het AB is onze opdrachtgever. Elke partner beslist zelf over het mandaat dat zij verleent aan ODRA. Het AB geeft gevraagd en ongevraagd alle informatie aan de gemeenteraden en Provinciale Staten die nodig is voor een juiste beoordeling van het door het bestuur te voeren en gevoerde beleid. Wij hebben geen audit comité.
De toezichtrol ligt bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Voorafgaand aan de vergaderingen van het AB vindt er een ambtelijk opdrachtgeversoverleg plaats, te weten het Partneroverleg (PO). Elke gemeente en de provincie Gelderland hebben een medewerker afgevaardigd (regisseur) die deelneemt aan het PO.
In deze vergaderingen worden de vergaderingen voor het AB voorbereid met de regisseurs, zodat zij de eigen bestuurders goed kunnen adviseren over de oordeelsvormende- en besluitvormende agendapunten van de AB-vergaderingen.
Het DB komt zo vaak als nodig bijeen. In 2022 is dit zes keer, waarvan vier keer fysiek en twee keer digitaal online. Het DB is bevoegd en verantwoordelijk voor bedrijfsvoering en operationele besluitvorming en hebben de eigenaarsrol. De voorzitter is voorzitter van AB en DB.
Het AB is in 2022 vijf keer fysiek bij elkaar geweest.
Na de gemeentelijke verkiezingen in maart 2022 is er een nieuw algemeen- en dagelijks bestuur aangetreden. Op 14 juli 2022 heeft het algemeen bestuur de leden van het dagelijks bestuur benoemd.
In katern 2 (onderdeel WNT) is een overzicht opgenomen van alle bestuursleden en de wisselingen na de verkiezingen.

Organisatieontwikkeling

In 2022 is veel aandacht besteed aan het samenspel tussen de teams: De teamleiders zijn begeleid in hun verdere doorgroei om onze producten en diensten, als onderdeel van een keten, uit te werken in randvoorwaarden voor vergunningverlening en toezicht (en handhaving).
Door de groei van dienstverlening, en uitbreiding van de bezetting, is de maximale omvang van teams bereikt. In 2023 zullen we waarschijnlijk tot uitbreiding van het aantal teams en daarmee deels herschikking van een aantal taken komen.
Voor Bedrijfsvoering geldt dat er eind 2021 een veranderplan lag dat onder andere voorzag in een geclusterde aansturing per discipline. Plan was ook dat de belangrijkste processen van bedrijfsvoering werden beschreven. Met beiden is een begin gemaakt doch onder meer door personele wisselingen op cruciale posities is dit traject nog niet af. Ook plaatste de groei van de organisatie en de verhuizing naar de Airborne Tower, de facilitering door bedrijfsvoering voor grote opgaven.
In 2022 is de ontwikkeling van het team Programma's, Projecten en Innovatie verder vormgegeven. Er ligt een visie op het team, de positie binnen ODRA en haar omgeving, er is duidelijkheid over de bemensing en de opgaven en er is gewerkt aan het borgen van de planning en control cyclus voor Programma's en projecten.

Managementteam

Aan het hoofd van de interne organisatie staat de directeur. Hij is bevoegd voor het nemen van operationele besluiten en deelt deze verantwoordelijkheid met twee managers, uitvoering en bedrijfsvoering. Zij hebben mandaat voor aangaan van verplichtingen tot € 100.000. Daarboven ligt het mandaat bij het Dagelijks Bestuur (DB).

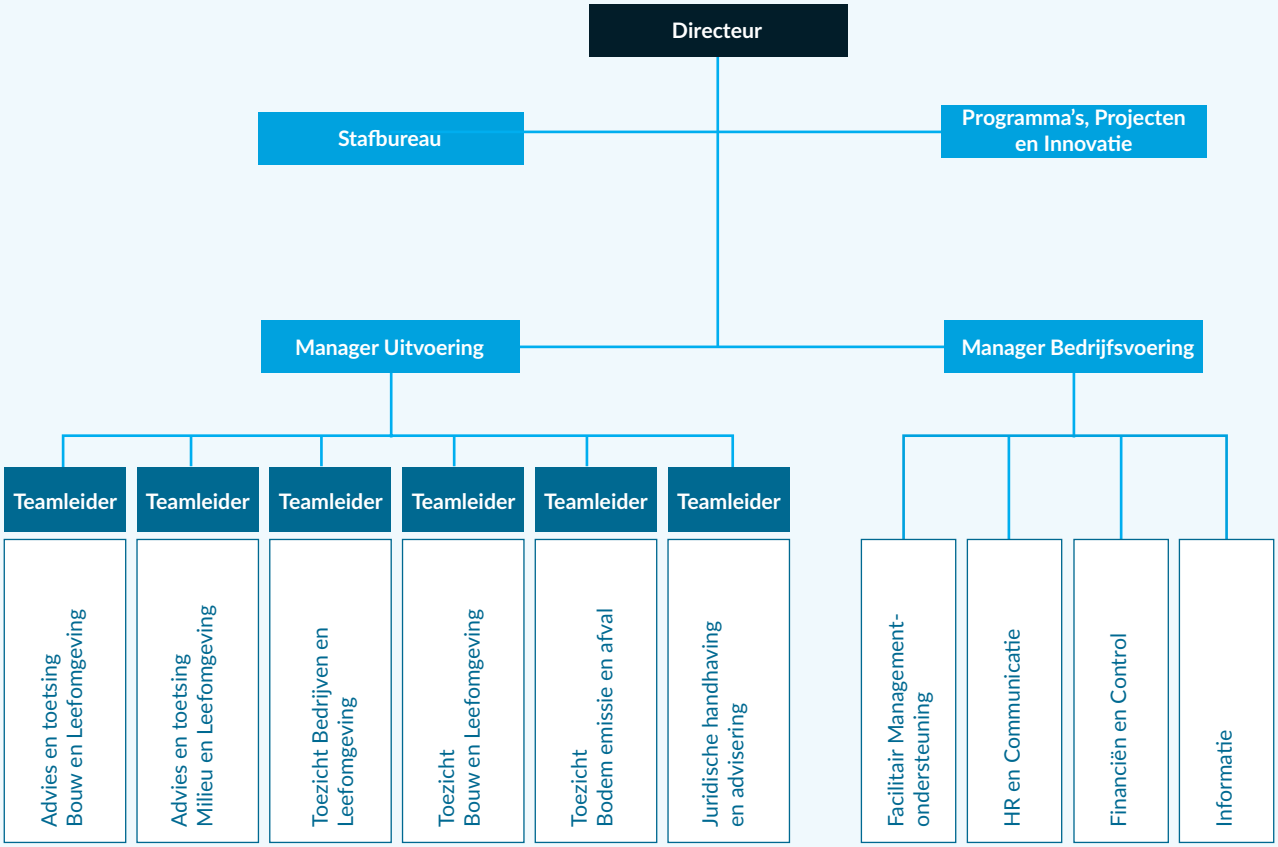

SOCIAAL JAARVERSLAG

1: Sociaal beleid

ODRA is een professionele, ambitieuze werkgever met een actieve werksfeer. Ruime ontwikkel- en opleidingsmogelijkheden zijn voor onze medewerkers voorhanden en hebben we in 2022 verder vorm gegeven vanuit het opleidingsplan. We willen een goede werkgever zijn en streven tegelijkertijd naar realisatie van de organisatiedoelen alsmede realiseren van doelen van onze medewerkers. De medewerkers krijgen hierin veel verantwoordelijkheid en worden uitgenodigd het initiatief voor eigen ontwikkeling te nemen. De combinatie tussen zelfstandig functioneren en de verbinding met elkaar zoeken staat hierbij centraal, met de maatschappelijke opgaven als inspiratiebron. Het is een continu proces van aanpassen aan de dynamiek op de arbeidsmarkt en de vraag van de partners naar expertises en kwaliteitsverbetering. Professionaliseren, pro activiteit, ontwikkelen, flexibiliteit en samenwerken zijn voor alle medewerkers, vereiste competenties en randvoorwaarden. Medio 2022 hebben wij ons gericht op het thema duurzame inzetbaarheid versus binden en boeien welke een vervolg zal krijgen in 2023. Daarnaast is onze ICT-infrastructuur dusdanig ingericht dat onze medewerkers volledig locatie-onafhankelijk kunnen werken.
In het laatste kwartaal van dit jaar hebben wij de eerste stappen gezet naar het onderzoeken van de mogelijkheden m.b.t. de arbeidsmarkt. In 2023 bouwen wij verder aan de verbinding met werving en selectie kanalen, het onderwijs en diverse netwerken.

Bedrijfsgezondheid

Sinds 2020 werken we samen met de arbodienst Care-to- work. Waar nodig schakelen we aanvullende specialistische diensten in. De bedrijfsadviseur van dit bedrijf is beschikbaar voor preventiegesprekken over vitaliteit en gezondheid in relatie tot het werk. Medewerkers komen in geval van een ziekmelding in contact met de bedrijfsadviseur en de bedrijfsarts. Care-to-work adviseert het management van ODRA over samenwerken aan een voorspoedig herstel. Daarnaast zijn er dit jaar 6 SMT (Sociaal Medisch Team) bijeenkomsten georganiseerd waar gezamenlijk met de bedrijfsadviseur, de managers, teamleiders en op aanvraag de bedrijfsarts de nadruk op preventie is gelegd.

Verzuim

Bij ODRA is het gemiddelde ziekteverzuimpercentage over alle teams in 2022 6,6%. Dat is een stijging ten opzichte van de twee voorgaande jaren, waarin het percentage 4,8% en 5,0% was. Van de 6,6% zien we dat het grootste deel voortkomt uit verzuim dat langer duurt dan 42 dagen. De oorzaken van het verzuim zijn grotendeels te wijten aan klachten en dan met name de combinatie tussen privé en werkdruk. Daarnaast kunnen wij spreken van een aantal medewerkers met langdurige fysieke klachten waarvan twee medewerkers met long COVID. Thuiswerken biedt soms meer balans tussen werk en privé voor de medewerkers, hierdoor zijn zij echter wel minder zichtbaar voor de leidinggevenden waardoor preventieve maatregelen anders ingezet moeten worden.
De gemiddelde verzuimcijfers bij de overheidsorganisaties, van de afgelopen twee jaar waren 5,4% (in 2022) en 5,8% (in 2021)
Alleen ziekmeldingen die (deels) binnen de contractperiode van de organisatie vallen tellen mee.
Bepaalde verzuimoorzaken, bijv. ziekte t.g.v. zwangerschap of bevalling, orgaandonatie e.d. tellen niet mee. Zwangerschapsverlof telt niet mee.

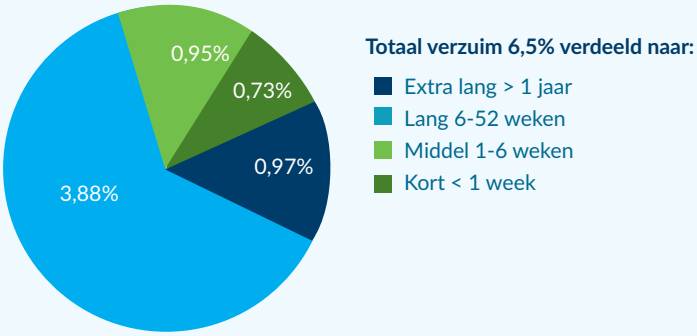

Tabel 8: Bezoeken spreekuren in aantallen 2022

Bedrijfsgezondheid	2022	2021
Spreekuur bedrijfsarts	22	15 bezoeken
Spreekuur bedrijfsadviseur	56	66 bezoeken
Preventief bedrijfsadviseur	1	4 bezoeken
Preventief bedrijfsarts	2	1 bezoek

Tabel 9: Sociale inzetbaarheid

Sociale inzetbaarheid	2022	2021
Aantal stagaires	4	6
WW-uitkeringen	1	1
Ouderschapsverlof	10	12
Zorgverlof	3	2

Verzuim leeftijd categorie

- Het langst durende verzuim: Categorie tussen de 36 en 40 jaar
- Het hoogste verzuimcijfer: Categorie tussen de 36 en 40 en 61 en 65 jaar

Inclusie

Bij ODRA doet iedereen mee. De maatschappij is onze klant én inspiratiebron. Zo benaderen wij ook de arbeidsmarkt en de kanalen die wij hiervoor inzetten. Met als doel een personeelsbestand te vormen dat een afspiegeling van de samenleving is. Daarbij hechten wij waarde aan een prettige en open werksfeer voor onze medewerkers. We zijn trots op onze 123 mannen (65,4%) en 65 vrouwen (34,6%)! In totaal 188 collega's, die een bijdrage leveren aan een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving.
Bij ODRA zet de dalende lijn van de gemiddelde leeftijd door. Is de gemiddelde leeftijd voorgaande jaren nog boven de 46, nu is die 44 jaar. De meeste mannen zijn in de leeftijd van 30-55 jaar. Vrouwelijke collega's zijn in de leeftijd van 40 tot 55 jaar. Binnen de teams van Handhaving en Advies zijn vooral mannen werkzaam, vrouwen vooral binnen bedrijfsvoering en staf.

Arbeidsmarkt

De krapte op de arbeidsmarkt gooit ook dit jaar roet in het eten. Nieuwe collega's zijn schaars, er wordt een beroep gedaan op onze creativiteit en het zoeken van verbindingen t.b.v. werving en selectie. Onze vacatures worden zorgvuldig opgesteld om nieuwe collega's aan te spreken en zo is er ook gewerkt aan een arbeidsmarktcommunicatie campagne i.s.m. het Gelders Stelsel. Dit jaar zijn wij ook gestart met onderzoek naar de mogelijkheden om ons netwerk uit te breiden en samenwerkingen op te zoeken met instanties zoals het onderwijs en nieuwe werving en selectiebureaus. In het laatste kwartaal heeft ODRA deelgenomen aan een bedrijven contactdag bij de HAN in Arnhem en zijn wij aangesloten bij het netwerk De Mobiliteitstafel. Deze strategie zetten wij voort in 2023.

Senior medewerkers coachen en begeleiden startende- en junior medewerkers, waardoor er meer rust is ontstaan en de senior minder belast wordt op de lange termijn. De groep mannelijke collega's van 56 jaar en ouder (17% van het totale ODRA-bestand), die binnen 10-15 jaar vanwege pensioen uitstromen, vragen de aankomende jaren onze aandacht.

In- door – en uitstroom

Groeien in een dynamische omgeving, dat blijkt onder meer uit het feit dat 38 nieuwe collega's zijn aangenomen in de loop van 2022. Wij zijn constant opzoek naar methoden om ODRA zichtbaar te maken voor potentiële medewerkers. Dat geldt ook voor stagiaires. Vier stagiaires hebben hun opleiding een impuls kunnen geven met de praktijk-ervaring die zij bij ODRA hebben opgedaan. Er zijn nieuwe contacten gelegd met diverse opleidingsinstanties om dit verder op te bouwen en scholieren hebben kennis met ons kunnen maken via een bedrijven-contactdag bij de HAN in Arnhem
Dit jaar hebben wij diverse medewerkers blij kunnen maken met een doorstroom naar een nieuwe uitdagende functie of niveau van werk-zaamheden. Dit geeft energie voor alle betrokkenen en dit heeft een bijdrage geleverd aan het behouden van onze medewerkers, zoals de onderstaande cijfers en de grafiek ook aangeven. Om de continuïteit van onze organisatie en de medewerkers te borgen ontkwamen wij er niet aan om dit jaar met inhuurkrachten te werken, ons doel is wel dit binnen de gestelde verhouding tot vast personeel te houden.

VTH-kwaliteit

De samenleving verwacht van ons professionele kwaliteit in de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). Gemeenten en provincies hebben meer taken gekregen voor de fysieke leefomgeving. Zij zijn volop bezig met grote opgaven zoals de energie-transitie, (woning)bouwopgave en de omgevingswet. Om al deze taken goed uit te kunnen voeren, is het noodzakelijk dat de kwaliteit van onze organisatie op orde is. VTH-kwaliteitscriteria dragen bij aan borgen en bevorderen van de kwaliteit van de dienstverlening.

Leeftijdsopbouw

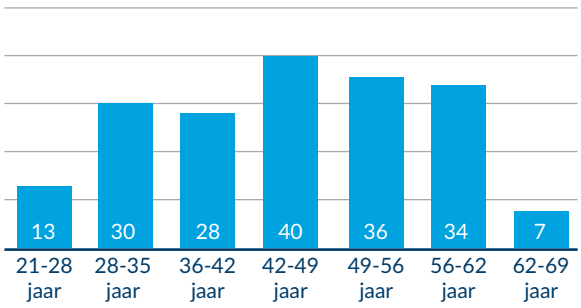

Gemiddelde leeftijd

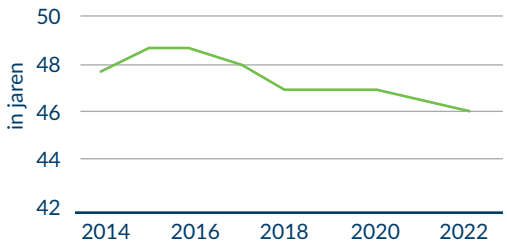

Verhouding man/vrouw

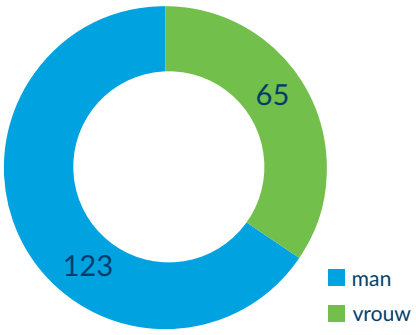

Eind 2022 is het gemeten beeld als volgt:

- Er zijn 29 onderdelen die vallen onder de generieke deskundigheidsgebieden. We voldoen voor 80% hieraan. Voor de 17% waaraan we niet voldoen ligt dat aan de frequentie (lees: we hebben de kennis en ervaring in huis doch op papier kunnen we niet voldoende tijd besteden aan het deskundigheidsgebied); 3% van deze deskundigheidsgebieden hebben we elders belegd (namelijk forensisch ketentoezicht)
- Er zijn 33 onderdelen die vallen onder de specialistische deskundigheidsgebieden voldoen we voor 76%. Daar waar we niet voldoen (9%), is dit voornamelijk vanwege de frequentie; in een paar gevallen ook vanwege te weinig medewerkers die dit deskundigheidsgebied beheersen en in een tweetal gevallen (complexe bouwfysica en indirecte afvalwaterlozingen) hebben we de kennis echt niet in huis; 15% van de specialistische deskundigheidsgebieden is niet van toepassing (dit doen de gemeenten nog zelf).

De jaarrekening van ODRA is opgenomen in katern 2.

In -uit en doorstroom

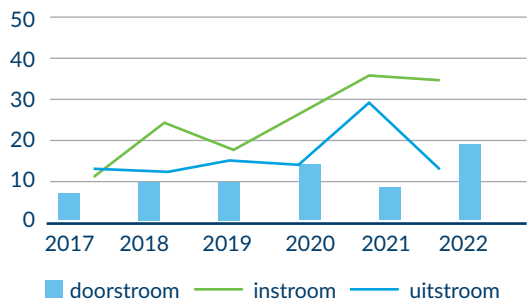

We zien over heel 2022 dat van 14 medewerkers afscheid is genomen, ten opzichte van de 32 van vorig jaar is dat een aanzienlijke vooruitgang. De grootste uitstroom heeft zich voorgedaan bij de teams Advies Bouw en Leefomgeving en Juridische Handhaving & Advisering. Hoewel wij de meeste functies ook weer ingevuld krijgen blijft dit in de huidige arbeidsmarkt een flinke uitdaging.

Generieke deskundigheidsgebieden (29 stuks)

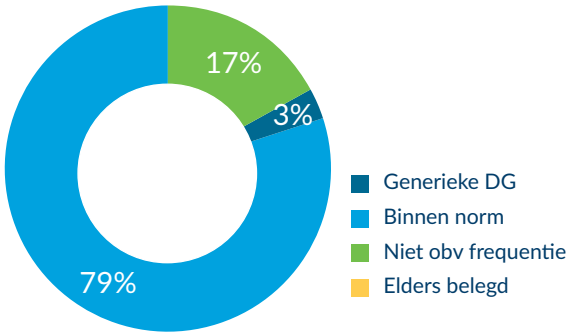

Specialistische deskundigheidsgebieden (33 stuks)

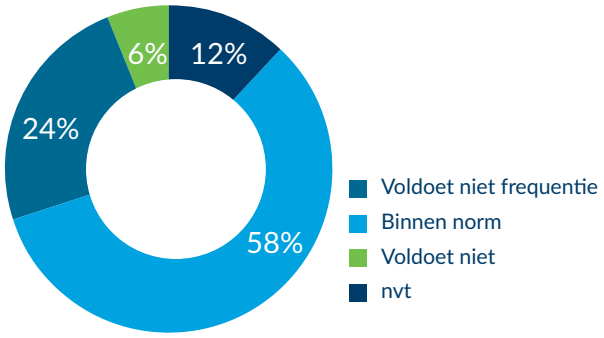

Omgevingsdienst
Regio Arnhem

Aan de Raden en Staten van de deelnemende partners
van de Gemeenschappelijke Regeling ODRA

Datum	: 21 april 2023
Uw kenmerk	:
Ons kenmerk	: 20230421.01
Contactpersoon	: Fred Mossink
Telefoon	: 06 5019 4015

Onderwerp : Begroting Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) 2024

Bijlagen: begroting 2024

Geachte dames en heren,

Met deze brief bieden wij u de begroting 2024 van de ODRA aan.

De begroting 2024 is in de vergadering van het Algemeen Bestuur ODRA van 13 april 2023 behandeld. Het Algemeen bestuur heeft de begroting vastgesteld en besloten deze aan te bieden aan de Raden en Staten van de partners met het verzoek om hier kennis van te nemen en indien van toepassing, zienswijzen op in te dienen.

Totstandkoming en inhoud begroting 2024
Het begrotingsproces 2024 en meerjarig-kader 2025 – 2027 is gestart met een uitgangspuntennotitie (kadernota), welke in het Algemeen Bestuur ODRA in december 2022 is vastgesteld. In januari/februari 2023 zijn gesprekken gevoerd met de partners over deze uitgangspunten, trends en ontwikkelingen voor 2024. Dit heeft geresulteerd in een voorlopig werkprogramma 2024 per partner. Deze werkprogramma's vormen, samen met de in december 2022 door AB vastgestelde kaders (normeringen) uit de uitgangspuntennotitie, de basis voor deze begroting 2024.

ODRA presenteert een sluitende begroting voor 2024. Samenvattend zijn de belangrijkste punten:

- De omvang (omzet) in de begroting 2024 is € 24,1 miljoen (de realisatie 2022 was € 22,0 miljoen);
- Het uurtarief voor 2024 wordt met € 7,- verhoogd tot € 99,- Dit om de structurele effecten van de vastgestelde CAO 2023 en inflatie op te vangen.
- De omzetgroei van € 2,1 miljoen tussen 2022 en 2024 is voor ruim € 1,6 miljoen gerelateerd aan de tariefsverhoging, een half miljoen is volume groei.
- Het overheadpercentage neemt af van 26,8% (in 2022) naar 25,1% en voldoet daarmee aan het lange termijn doel dat ODRA heeft gesteld.
- Het besparingsdoel op huisvesting en ict (ad € 150.000 exclusief indexering) ten opzichte van de initiële begroting 2022 is gehaald en opgenomen in deze begroting.

Eusebiusbuitensingel 53 • Postbus 9200 • 6800 HA Arnhem
Telefoon 026 - 3771600 • info@odra.nl

- De meerjarenbegroting is gebaseerd op de maatschappelijke -en economische trends die in de begroting zijn beschreven. We gaan uit van een klein positief saldo vanaf 2025.
- In een aparte risicoparagraaf is beschreven dat ODRA de risico's voor de bedrijfsvoering ziet toenemen vanwege onder meer de krappe arbeidsmarkt, economische ontwikkelingen (bv inflatie) en vereisten van wet- en regelgeving.
- In de bijlagen van de begroting zijn de kosten voor de partners opgenomen, gebaseerd op de voorlopige werkprogramma's 2024 die ambtelijk zijn overeengekomen.

Begroting 2023
We willen u er op attenderen dat in het najaar een begrotingswijziging voor 2023 zal worden aangeboden aan de partners. De huidige geaccordeerde begroting 2023 is vastgesteld medio 2022. Belangrijke, recente ontwikkelingen zoals de nieuwe CAO en inflatiecijfers zijn daarin nog niet meegenomen. Ook zijn er sindsdien een aantal grote projecten en nieuw werk binnengekomen. De verwachting is dat de begrotingswijziging voor de partners kostenverhogend wordt. Geschat wordt tussen de 4% en 6%.

Procedure
Uw Raad cq Staten kan/kunnen zienswijzen indienen op de begroting.
Deze zienswijze stuurt u binnen 12 weken na dagtekening van deze brief aan het Dagelijks Bestuur van ODRA die de begroting met de ingediende zienswijzen agendeert voor het Algemeen bestuur die de (aangepaste) begroting vaststelt.

ODRA moet de vastgestelde begroting voor 15 september 2023 aan het ministerie van BZK sturen. Met de regisseurs van de partners is het tijdspad verder afgestemd.

Met vriendelijke groet,

Ruben Vlaander
Directeur ODRA

2024 BEGROTING

Omgevingsdienst
Regio Arnhem

INHOUDSOPGAVE

05 **Voorwoord: Crisis of verwaarloosd probleem?**

06 **Hoofdstuk 1**

012 **Hoofdstuk 2**

018 **Hoofdstuk 3**

027 **Hoofdstuk 4**

BIJLAGEN

030 Bijlage 1. Overzicht producten

032 Bijlage 2. Overzicht diensten

034 Bijlage 3. Overzicht materiële kosten

036 Bijlage 4. Overzicht bijdragen klanten

Omgevingsdienst
Regio Arnhem

VOORWOORD

CRISIS OF VERWAARLOOSD PROBLEEM?

De wereld waarin we leven wordt steeds complexer, onvoorspelbaarder en niet iedereen kan met die onzekerheden omgaan. Steeds vaker raken mensen de weg kwijt. Het is niet gek dat er dan problemen ontstaan die lastig of misschien zelfs onmogelijk op te lossen zijn. We komen dit in onze praktijk regelmatig tegen. Unieke problemen, omdat de informatie onvolledig is, of tegengesteld, en de omgeving steeds verandert. In de vakliteratuur heten dat wicked problems. Die komen we landelijk tegen, zoals het oplossen van etnisch ongelijkheid, het verkleinen van de inkomensverschillen of het peil houden van de gezondheidszorg. Maar ook in wijken waar wij geconfronteerd worden met moeilijk op te lossen kwesties.

We spreken in Nederland nogal snel over een crisis. Als we niet oppassen is alles een crisis. Ik citeer in dat verband filosofe Daan Roovers tijdens een bijeenkomst van de Groene Metropool regio Arnhem Nijmegen: 'Hebben we het over een crisis of een verwaarloosd probleem?' Deze woorden zetten me aan tot nadenken. Voor het werk dat wij doen is die vraag ook relevant.

Ruben Vlaander
Directeur Omgevingsdienst Regio Arnhem

Bij het aanpakken van een crisis ontbreekt al snel de democratische controle. Denk aan de COVID-pandemie, dat vraagt om een 'militaire aanpak'. Daar kan ik me wat bij voorstellen, maar wat als we spreken over die andere maatschappelijke opgave? Zoals de klimaatverandering, energietransitie, woningbouwopgave en opvang van vluchtelingen en daklozen. Ik zie ook dat dit complexe vraagstukken zijn, maar een crisis?
Het zijn vraagstukken waar juist veel mensen over mee moeten praten. Niet alleen de politici en bestuurders, maar ook ondernemers en burgers. Verantwoordelijkheden delen en niet voor ons uitschuiven, want voor dit type vraagstuk is draagvlak bij inwoners en lokale bestuurders essentieel. Dat is een belangrijk verschil met een crisis. Natuurlijk is acceptatie van crisismaatregelen een issue, maar een echte crisis vraagt een ander type aanpak: niet polderen maar doen!

Terug naar onze praktijk. Bij controles komen toezichthouders nog wel eens in een situatie terecht die in jaren zo is gegroeid, maar goed beschouwd onverantwoord en niet veilig is. Dan ontbreekt het aan 'haakjes' om op te treden, of de regels zijn op meerdere manieren uit te leggen. Het gevolg is dat de ongewenste situatie blijft voortbestaan. De toezichthouder moet ter plekke kiezen tussen een slechte optie of een iets mindere optie. En dan doe je het al snel niet goed als uitvoeringsdienst. Krijgen de media daar lucht van, dan wordt de crisis vocabulaire uit de kast gehaald.

De ervaring leert dat vaak pas na vele maanden de aangetroffen situatie wordt aangepakt. Dit is exemplarisch voor een deel van ons werk. Soms moeten onze mensen tot tien tellen, op hun handen zitten en accepteren dat zij niets kunnen doen binnen de geldende wet- en regelgeving. Moet je dan spreken over een crisis? Of is het een verwaarloosd probleem, in de woorden van Roovers? Het antwoord is afhankelijk van aan wie je de vraag stelt. Ik noem niet snel iets een crisis. In relatie tot ons werk denk ik eerder aan een verwaarloosd probleem. Want we, alle instanties en overheden bij elkaar, doorzien niet altijd voldoende scherp wat de gevolgen kunnen zijn van matige vergunningen, onduidelijke regelgeving en traag optreden. Zoals filosofe Roovers zegt: 'Het probleem van één persoon oplossen, is het probleem voor velen oplossen.' Dat is een uitdagend citaat. Ik zie het als een oproep om scherp te zijn en oog te hebben voor de impact van beleid en keuzes. Dat is ook voor 2024 onze opdracht!

1

Op het moment van schrijven van deze begroting, zijn de uitslagen van de Provinciale en waterschapsverkiezingen bekend. De verwachting is dat er colleges en besturen komen met andere samenstelling en politieke kleur. Voor het werk van de omgevingsdiensten in Gelderland is relevant waar de parlementen van de waterschappen en de provincie hun accenten leggen en prioriteiten kiezen. Ongetwijfeld zullen de maatschappelijke vraagstukken, waar het Kabinet momenteel oplossingen voor zoekt, regionaal een (andere) vertaling krijgen .

De regio's zijn voor de uitvoering van Rijksbeleid altijd belangrijk geweest, maar worden met de gebiedsgerichte aanpak waar dit Kabinet op inzet, nog belangrijker. Zoals woningbouw, natuurbescherming, klimaatadaptatie en de miljarden die gereserveerd zijn voor de transities van de landbouw, energie en circulaire- en minder fossiel afhankelijke economie.

De grote maatschappelijke uitdagingen zijn samen te vatten als het conflict over de ruimte. De ruimte is schaars in Nederland en de claims zijn groot en van gecoördineerde ruimtelijke ontwikkeling is vooralsnog geen sprake. In deze complexe dynamiek heeft ODRA haar plannen vormgegeven. Het zijn vele issues die aandacht vragen van ODRA.

Als de landelijke en lokale trend van een versnipperd politiek landschap en polarisatie doorzet in het provincie- en waterschapbestuur, zal dat de slagvaardigheid in de besluitvorming niet altijd ten goede komen. Wat de effecten zijn, kunnen we nog niet zeggen. Het risico van vooruitschuiven van de 'hete aardappel' is niet ondenkbaar. ODRA heeft de ambitie om met een meerjarenbeleidsplan minder afhankelijk te zijn van deze politieke dynamiek. Samen werken aan een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving is en blijft onze missie.

Met deze begroting 2024 zetten we de consequenties, voor zover deze zijn te overzien, op een rij en beantwoorden de vraag: Wat betekenen de maatschappelijke uitdagingen in het fysieke domein voor ons werk en de financiën in de komende jaren?
Deze trend-beschrijvingen zijn een opmaat voor een meerjarenbeleidsplan dat we medio 2023 willen gaan opstellen.

A. Economische en maatschappelijke ontwikkelingen

1. Krappe Arbeidsmarkt

Voor veel overheidsorganisaties geldt dat de krapte op de arbeidsmarkt besturen en management veel hoofdbrekens kost. We vissen veelal in dezelfde vijver en zijn op zoek naar die ene specialist. En van de nieuwe medewerkers wordt niet alleen verwacht dat ze goed zijn in hun vak, ze moeten meer dan ooit begrijpen en anticiperen op de verwachting die 'klanten' en samenleving hebben over ons werk. De veranderingen eisen een adequaat personeelsbeleid, zowel kwantitatief, maar zeker ook een investering in kwaliteit.

Zoals gezegd worden we geconfronteerd met een krappe arbeidsmarkt, relatief veel verloop en pensionering van medewerkers en, mede door de hoge inflatie, oplopende loonkosten en hogere tarieven voor externe inhuur. De krappe arbeidsmarkt is een goudmijn voor recruiters en bureaus voor werving en selectie. Ons beleid is erop gericht om meer specialisten zelf op te leiden, conform de eisen van de kwaliteitscriteria (versie 2.2). Zelf opleiden versus inhuur is echter een afweging tussen kosten, productiviteit, flexibiliteit en kwaliteit.

In samenwerking met de omgevingsdiensten in Gelderland wordt campagne-matig online (filmpjes) en bij evenementen gewerkt aan meer naamsbekendheid voor het werk van omgevingsdiensten. In beeld en geluid zetten we 'eigen mensen' in, bezoeken we hogescholen, banenbeurzen en geven inleidingen op relevante podia.

- *Ultimo 2023 hebben we hebben een strategisch personeelsplan, mogelijk als onderdeel van het meerjarenbeleidsplan. Het plan wordt de 'gids' voor meerjarig personeelsbeleid.*

2. Woningbouw

De provincie Gelderland stuurt vanuit een landelijke opdracht, aan op versnelling van de bouw van woningen. Geschikte locaties vinden is een issue, dus verschuift de aandacht naar minder geschikte grond. Er is een bovenregionale aansturing van bouw- en ruimtegebrek nodig, dat meer en beter zal moeten worden vastgelegd in de bestemmingsplannen/omgevingsplannen.

We zullen de rijks-brede opdracht om woningen te realiseren merken in het aantal bouwvergunningen en -controles. Ontwikkelingen van industrieterreinen en alle eisen die op het gebied van energie zullen worden gesteld aan de gebouwde omgeving zijn ook zeer bepalend, waarbij de uitkomsten van het stikstofdebat natuurlijk wel een onzekere factor vormen.

Een relatief nieuwe ontwikkeling is dat inwoners van de stedelijke gebieden in West-Nederland de onrust daar verruilen voor de relatieve rust in Oost-Nederland. Nu voor velen het hybride werken (thuis-kantoor) gemeengoed is en de verbindingen met het Westen goed zijn, is de trek naar het Oosten groter geworden. Dat heeft effect op de woningmarkt in ons werkgebied (beschikbaarheid woningen, prijsopdrijving, verbouwen en aanbouwen).

- *Voor vergunningverlening, toezicht en handhaving betekent het een toename van volumes en complexiteit. En dat is werk aan de winkel. Ook voor onze toezichthouders bodem.*
- *Met de komst van de Omgevingswet verandert het proces voor het aanvragen van bouwen en verbouwen van huizen. Het wordt voor de initiatiefnemer makkelijker, maar heeft door de gekoppelde wetgeving (Wkb) ook effect op de positie van toezicht en de inkomsten (leges) voor gemeenten.*

3. Leefbaarheid

Bovengenoemde ontwikkelingen raken bedrijven en burgers in ons werkgebied direct. In sommige regio's zal komende jaren veel meer gebouwd moeten worden. Waarschijnlijk, en op veel plekken onvermijdelijk, gaat woningbouw de hoogte in. Dat geeft binnenstedelijk druk op de beperkte ruimte en leidt vaker tot overlast. Overlast die gemeld wordt en waar de normen in wetgeving en beleid niet altijd de oplossing bieden, zal dialoog, mediation en acceptatie onderdeel van de aanpak moeten zijn. Via klachten en onze contacten met inwoners/omwonenden en brancheorganisaties kunnen we relevante input leveren voor het beleid van onze partners. Elke klacht is in principe input voor beleid.

In de steden is de vraag naar woningen en locaties voor bedrijven groot, op het platteland lopen dorpen leeg, stoppen boeren en staat het ontwikkelen van bedrijventerreinen als verdienmodel voor gemeenten onder druk. Leefbaarheid krijgt zo niet alleen een landelijke-, maar

ook een stedelijke dimensie. In 'Den Haag' gaan stemmen op meer landelijke regie te nemen op de ruimtelijke ontwikkelingen. Onder meer via de Nationale Omgevingsvisie (Novi en Novex).

Geluidsoverlast, geuroverlast, meer klachten over buren, gezondheidsschade, weinig groen, hittestress, waterberging, etc. zullen ons werk beïnvloeden. De stad-platteland discussie krijgt nieuwe dimensies als de 'zak met geld' en de 'overlast' verdeeld moeten worden. Veel stedelijke ambities vallen neer in landelijk gebied.

- *We gaan vaker en gericht communiceren met de omgeving. Dat wordt met de inwerkingtreding van de Omgevingswet ook van ons gevraagd. ODRA organiseert de omgevingstafels of sluit aan bij de tafels die gemeenten zelf organiseren. Het adagium is: een buurt die ergens tegen is, is ook ergens voor. De kunst wordt om bijvoorbeeld aan dialoogtafels bondgenoten te vinden voor een gewenste ruimtelijke ontwikkeling.*
- *Toezichthouders en handhavers staan met de voeten in de klei en hebben naast kennis van bedrijven ook veel sociale kennis over een gebied. Het overzicht van klachten en de contacten met omwonenden en bedrijven die wij hebben, zijn voor de beleidsmakers van onze partners waardevolle input; niet overal kan alles.*

4. Bedrijvenbestand

De verwachte economische ontwikkelingen leiden tot een gewijzigd en groter bedrijvenbestand in een aantal gemeenten. Bedrijven stoppen, nieuwe bedrijven komen, kleine bedrijven worden groter, internationale bedrijven zoeken een locatie om zich te vestigen en bedrijven stoten activiteiten af en voegen nieuwe activiteiten toe.

Vanuit het oogpunt 'als er iets gebeurt bij een bedrijf…' en wij kennen het bedrijf niet of onvoldoende, ligt het risico van incidenten en negatieve publiciteit om de hoek. En daar houden inwoners van gemeenten en ook hun bestuurders niet van. Meer bedrijvigheid betekent voor gemeenten derhalve ook meer vergunningaanvragen en meer toezicht; juist om genoemd risico te verkleinen.

Vanuit Den Haag wordt naar aanleiding van verschillende rapporten verdere aanscherping van het beleid (Interbestuurlijk programma VTH-stelsel) ten aanzien van milieucriminaliteit (wetgeving) en ondermijning ingezet. Het bewustzijn bij bestuurders wat de impact van milieucriminaliteit en ondermijning betekent voor nu en voor later, groeit. Van bestuurders wordt verwacht dat zij optreden en niet wegkijken.

Dat betekent in zekere zin een paradigma-shift: 'de rode loper uitleggen' voor bedrijven en 'ruim baan voor ondernemers' omwille van werkgelegenheid en economische groei heeft ook een keerzijde. Maatschappelijk verantwoord ondernemen met en in de leefomgeving is een betere en duurzamere strategie dan toezichthouders en handhavers op het terrein. De knop moet om.

Bestuurders beseffen dat en verwachten van hun diensten proactief handelen en adequate advisering. Monitoren van activiteiten op bedrijventerreinen en vrijkomende agrarische gebouwen, bijvoorbeeld, is input voor bestuurlijke acties, toezicht en handhaving en daarmee is optreden direct van invloed op een veilige leefomgeving.

Wetgeving zal ons in staat gaan stellen om in de strijd tegen milieucriminaliteit (en in de bouw) en ondermijning (vastgoed, uitbuiting, e.d.) meer gebruik te maken van data-analyses en data-koppelingen (bijv. gebruik elektriciteit, water, UWV, KvK, etc.), die een indicatie kunnen zijn voor ongewenste praktijken. Doorlichting van het bedrijvenbestand, en continue actualisatie van dit bestand, en vestigingsbeleid (vergunningen) is een belangrijk aandachtspunt de komende jaren. Kennis en expertise van omgevingsdiensten is van onschatbare waarde.

- *Voor vergunningverlening, toezicht en handhaving is het van belang het bedrijvenbestand op orde te hebben en de vinger aan de pols te houden bij hetgeen buiten gebeurt. Door goede registratie en het actueel houden daarvan, worden we in staat gesteld slimmer en effectiever toezicht te houden. Om dit te bewerkstelligen, investeren we de komende jaren in de kwaliteit van data (beheer) en intensievere samenwerking met andere diensten.*
- *We bereiden ons met onze opdrachtgevers voor op de klimaat maatregelen. Klimaatmaatregelen zien we terug via het energiespoor (besparen), de reductie van broeikasgassen door opwekken van wind, water en bio-energie (vergunningen en toezicht) en aanpassingen in het landschap (voor dijken en waterberging) waar grondtransporten voor nodig zijn.*
- *Voor vergunningverlening, toezicht en handhaving betekent het klimaatbeleid dat we vaker ondernemingen zullen adviseren en meedenken om te kunnen voldoen aan het klimaatbeleid (via projectgelden - denk aan energie-advisering, best beschikbare technieken, toezicht grondtransporten). Ook zullen onze medewerkers hierop (bij) geschoold moeten worden.*
- *Intensiveren en verbeteren van de samenwerking met andere opsporings- en inspectiediensten (denk aan IL&T, OM, politie, arbeidsinspectie, FIOD, RIEC Oost Nederland, e.d.) draagt bij aan effectiever aanpakken van milieucriminaliteit en ondermijning.*

5. Stikstofbeleid

Het stikstofbeleid is een verdeelvraagstuk en een reductievraagstuk in één. Voor de bouw (woningen, infrastructuur, wind- en zonneparken) is stikstofruimte nodig, voor natuurontwikkeling moet de depositie van stikstof juist naar beneden en wordt gekeken naar reductie aan de bron. Welke sector levert in en welke sector 'krijgt' stikstof? Het totaal van de uitstoot en depositie moet terug, dat ligt vast in Europees beleid en Europese- en nationale richtlijnen en wetten.

Het is op dit moment lastig in te schatten welk effect de stikstofmaatregelen hebben voor ons werk. Als Wnb-vergunningen (Wet natuurbeheer) niet verleend kunnen worden, heeft dat ook gevolgen voor de omgevingsvergunning milieu (Wabo). De vraag hangt boven de markt of omgevingsdiensten een rol krijgen in toezicht en handhaving van de stikstofafspraken. Op pilotbasis houden we voor een beperkte groep bedrijven toezicht op Wnb-vergunningen.

- *Voor vergunningverlening, toezicht en handhaving betekent het stikstofbeleid zeer waarschijnlijk extra controles en advisering over Wnb-vergunningen voor bedrijven die een Wabo-vergunning aanvragen.*
- *Daarnaast zullen we komende jaren projecten opstarten die bijdragen aan de doelstelling van de energietransitie en circulaire economie en daarin is naast de bekende broeikasgassen (methaan, CO_2) stikstof een van de componenten. Integrale toetsing wordt onderdeel van onze werkwijze.*

B. Bestuurlijke ontwikkelingen en verandering VTH-stelsel

6. Commissie Van Aartsen

Vanuit het ministerie van I&W wordt via het Interbestuurlijk Programma (IBP) invulling gegeven aan de aanbevelingen die de Commissie van Aartsen en de Algemene Rekenkamer in het voorjaar van 2021 publiceerden. In het IBP werken IPO, VNG, Omgevingsdienst NL en de landelijke opsporings- en inspectiediensten samen om het VTH-stelsel te verbeteren. Het IBP-programma is eind 2022 van start gegaan, onder meer met landelijke subsidies voor de op te starten onderzoeken en pilots. In 2023 zullen de ontwikkelingen helder en concreter worden. Dit kan nog van grote invloed zijn op de exploitatie in 2024 van ODRA, maar zijn nu sporadisch te kwantificeren, en dus in deze begroting nog niet opgenomen. Het VTH-stelsel zal veranderen, maar het tempo en de richting zijn nog onderwerp van debat en onderzoek.

- *Het is niet ondenkbaar dat de hele begroting op andere financieringsprincipes of structuur (qua programma indeling en taakvelden) moet worden gebaseerd.*

7. Robuust en vertrouwen

Vanaf de oprichting van de omgevingsdiensten als een direct gevolg van grote incidenten (onder meer vuurwerkramp Enschede), zijn robuust, deskundig, nabij en onafhankelijk de woorden geweest die steeds weer om een nadere positionering vragen. We hebben in de verschillende discussies positie moeten verwerven en moeten verdedigen. Komende jaren zal het vraagstuk robuust (voldoende expertise en onafhankelijk, financieel sterk) in Gelderland zeker aan de orde zijn.

We hebben veel taken verdeeld en de focus is te weinig gericht op wat ons bindt en wat we beter kunnen doen in het belang van de inwoners en ondernemers in Gelderland. Onze omgeving verwacht dat de omgevingsdienst optreedt en deskundig is en ondernemingen met gezag kan aanspreken op hun gedrag. Daar zullen we komende jaren continu onze focus op hebben.

- *Dat vraagt investeringen (in mensen, in samenwerking, in uitwisseling, in ICT) van de eigenaren en opdrachtgevers en opdrachtnemer (ODRA) om de gezonde, veilige en duurzame leefomgeving te borgen.*

8. Uitvoeringsdiensten

De politieke debatten in Den Haag over de Toeslagenaffaire zijn goed beschouwd debatten over de uitvoerbaarheid van wet- en regelgeving en over de rol van 'incidentenpolitiek' en daarmee over de positie van uitvoeringsdiensten in het realiseren van politieke wensen.

De discussie in de Kamer gaat over vertrouwen in de politiek, overheid en uitvoeringsorganisaties, de inzet van ICT en algoritmes (zwarte lijsten), over de afstand overheid-burger, polarisatie en polarisatie in een versnipperd politiek landschap. Factoren die direct of indirect invloed hebben op de organisaties, zoals ODRA, die voor de uitvoering van beleid verantwoordelijk zijn.

Maar uitvoeringsdiensten zijn ook een stabiele factor in een politiek dynamische tijd. Is komende jaren sprake van 'herwaardering en herpositionering', meer onafhankelijk en op grotere afstand van het bestuur van de uitvoeringsdiensten, dan zal dat ongetwijfeld invloed hebben op hoe wij ons werk kunnen doen.

- *Wij kiezen nadrukkelijk om 'de bedoeling' centraal te stellen. Het gaat ons om een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving. VTH is een van de instrumenten om dat te bereiken, maar ook actief meedenken in de beleidscyclus over de uitvoerbaarheid en gerichte communicatie zijn interventies die aan het doel bijdragen.*

9. Rijker verantwoorden

Maar wat we doen, moeten we ook vaker 'vertellen en laten zien'. Tal van kwesties laten wederom zien dat verantwoording, transparantie en openheid bepalende factoren zijn voor acceptatie en naleving van wet- en regelgeving en de legitimiteit van onze organisatie. 'Onder de pet houden' wordt maatschappelijk niet langer geaccepteerd. We zien dat eerlijkheid, openheid en delen van de (bestuurlijke) dilemma's door burgers, bedrijven en organisaties worden gewaardeerd. 'Eromheen draaien' niet. De Wet Open overheid (Woo), en eerder ook de regelgeving over toegankelijkheid van websites en archivering, wijzen ons de weg. We kiezen voor een aanpak die past bij het gedachtegoed achter Rijker Verantwoorden.

- *We zetten in op transparante (lean) werkprocessen, zelfbewust verantwoorden en duidelijk zijn over ons werk en we werken aan contact en vertrouwen bij burgers en ondernemingen. We schaven aan onze werkprocessen vanuit het lean-gedachtegoed en Rijker Verantwoorden. We ontwikkelen nieuwe inzichten over hoe we de effecten (outcome) van ons handelen inzichtelijk kunnen maken.*

C. Ontwikkelingen in wet- en regelgeving

10. Omgevingswet

Dat de invoering van de Omgevingswet verschillende keren is uitgesteld, geeft aan hoe ingewikkeld deze operatie is. De wet heeft impact op ons werk. De Eerste Kamer heeft dinsdag 14 maart ingestemd met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024. Een verandering, van belang voor de begroting, is onze Producten- en Diensten Catalogus (PDC). De veranderingen die nodig zijn voor de Omgevingswet zijn al in de werkpakketten vanaf 2022 gebruikt. Uit de praktijk zal moeten blijken of die reeds doorgevoerde wijzigingen adequaat zijn. Mogelijk dat dit in 2025 tot aanpassing leidt.
De Wet Kwaliteitsborging (Wkb) en bodemtaken (zie hieronder) zijn eveneens apart gekwantificeerd.

Inhoudelijk bereiden we ons al ruim twee jaar voor op de omgevingswet. Dat doen we samen met onze partners en onder andere via pilots, omdat de implementatie van afspraken en werkwijzen een gezamenlijke opgave is en praktisch moeten gaan werken.

We hebben de ambitie dat onze medewerkers actief meedenken over omgevingsvisies en omgevingsplannen die gemeenten moeten opstellen, met oog voor de menselijke maat en de bedoeling centraal. Dit zijn voor ons in de uitvoering belangrijke kaders.

We leiden toezichthouders op voor risico- en informatie gestuurd toezicht en vergunningverleners voor integraal afhandelen van een aanvraag. De samenwerking met de collega's binnen ODRA en met collega's van de gemeentelijke afdelingen Ruimtelijke Ordening en Economische zaken wordt intensiever. De initiatiefnemer zal nog meer dan voorheen de verschillende overheden of diensten, als één overheid willen zien optreden.

- *Het interne programma Omgevingswet heeft als doel dat we uiterlijk 1 januari 2024 klaar zijn voor de Omgevingswet. We hebben werkafspraken gemaakt, we zetten in op het omgevingsplan en adviseren over verplichte programma`s, we zijn betrokken bij toepasbare regels en vragenbomen voor onze dienstverlening en bij het aansluiten van onze digitale systemen op het Digitaal Stelsel Omgevingswet.*

11. Private kwaliteitsborging (Wkb)
Tegelijk met de Omgevingswet wordt ook de Wet Kwaliteitsborging (Wkb) van kracht. In de bouw zal onder invloed van deze wet veel veranderen, ook voor onze medewerkers. Onder de Wkb moet de particuliere- en zakelijke opdrachtgever via een private kwaliteitsborger een risicobeoordeling laten uitvoeren. We kijken onder meer naar wat de invloed van privatisering is op capaciteit en taken van ODRA, maar het hoofddoel van de Wkb is het verbeteren van de bouwkwaliteit, verbeteren van de positie van de particuliere- en de zakelijke bouwconsument en verminderen van de zogenoemde faalkosten. En daar hebben we mee te leven en te dealen.

We hebben een belangrijke rol als uitvoerder om te signaleren en te adviseren op de milieuspecialismen, onder andere geluid, licht, geur en externe veiligheid. Dit zal komende jaren alleen maar toenemen gezien de ontwikkelingen op de evenementenmarkt en festivals.

- *We gaan niet meer vooraf toetsen, maar achteraf. Vooraf zoeken we juist de samenwerking en nemen een adviesrol op ons. Bij oplevering van de bouw moet de aannemer aantonen dat aan de (bouw)regelgeving is voldaan. De rol van de bouwtoezichthouders zal veranderen. Dit vraagt om investeren in deels andere vaardigheden.*
- *We verwachten een capaciteitsafname op de werkzaamheden in de privatisering voor gevolgklasse 1 (eenvoudige bouwwerken, woningbouw, industriebouw met maximaal twee woonlagen). We verwachten ook een capaciteitstoename, omdat taken terugkomen. De omvang daarvan is op dit moment niet exact in te schatten. Dat wordt in de komende werkprogramma's verder uitgewerkt samen met de bouwpartners.*

12. Strafrecht, bestuursrecht
'Fragmentatie en vrijblijvendheid is kenmerkend voor het VTH-stelsel', concludeert de commissie Van Aartsen. Adequate handhaving van wet- en regelgeving is van essentiële betekenis voor het realiseren van doelstellingen van beleid. Maar in de praktijk loopt dat toch vaak anders. De druk vanuit de samenleving – vaak aangezwengeld door particuliere belangen en goed georganiseerde burger- en belangengroepen - om toezicht en handhaving steviger neer te zetten wordt groter. De verschillende rechtszaken tegen overheid en bedrijven (bijvoorbeeld Urgenda, Milieudefensie, Johan Vollenbroek/MOB, etc.) hebben grote invloed op wet- en regelgeving.

Naast de mondige burger is ook sprake van verdere juridisering door particulieren en vooral door bedrijven. Het zijn vooral ngo's en vermogende particulieren die misstanden aankaarten en voor de rechter brengen, en bedrijven die met juridische middelen deze acties weer bestrijden.

Bestuursrecht dat gericht is op opheffen van de overtreding en strafrecht dat gericht is op bestraffen van de overtreding, moeten meer samenwerken omwille van een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving.

- *De druk om toezicht en handhaving steviger neer te zetten wordt groter. De wil om in het belang van de samenleving de regels met handhaving te borgen, doeltreffend, evenredig en afschrikkend, is evident. Daarin past een actieve samenwerking met andere inspectie- en opsporingsdiensten en is ook een issue in het contact met onze partners.*

13. Bodemtaken
Met het van kracht worden van de Omgevingswet verschuift ook het bevoegd gezag bij gevallen van ernstige bodemverontreiniging van de provincie Gelderland naar de gemeenten in ons werkgebied. Dit heeft impact op het Wbb-bodemtoezicht (Wet bodembescherming) en de beoordeling van saneringsevaluaties die wij voor de provincie uitvoeren. De gemeenten in ons werkgebied krijgen in het kader van de Omgevingswet taken over van de provincie.

- *ODRA zal in dit taakveld blijven opereren, maar dan met de gemeenten als opdrachtgever. Niet alles verandert, want de provincie blijft bevoegd gezag voor de gevallen van grondwaterverontreiniging en afhandeling van de spoedlocaties.*
- *De financieringsstroom gaat wel veranderen, het budget dat nu nog bij de Provincie ligt zal worden neergelegd bij de gemeenten. Vooruitlopend daarop zijn in de werkpakketten voor partners al bodemtaken opgenomen, naast werkzaamheden voor de provincie.*

D. Ontwikkelingen in de organisatie ODRA

14. Programmatisch werken
Al drie jaar (per 1 januari 2020) is ODRA verantwoordelijk voor de uitvoering van het programma 'Toezicht en handhaving complexe bedrijven' met de provincie als bevoegd gezag. Begin 2021 is ook het programma 'Aandachtsbedrijven' bij ODRA ondergebracht. Daarnaast is een plan opgesteld om voor de gemeentelijke complexe bedrijven een gecoördineerde aanpak op te zetten. De uitvoering blijft voorlsnog verantwoordelijkheid van de betreffende omgevingsdiensten, de effecten op de begroting 2024 zijn nog onvoldoende helder, dus niet meegenomen.

De programma's zijn inmiddels goed ingebed in de organisatie en kennen financieel gezien een stabiel karakter.

- *Om continuïteit en kwaliteit beter te kunnen sturen, verwachten we dat er meer eigen medewerkers zullen worden ingezet, waarbij een aandachtspunt op de robuustheid is van de andere omgevingsdiensten. Bij ODRA zal de verhouding 'intern – extern' worden beïnvloed met andere marges en andere overhead tot gevolg.*

15. Digitalisering, data-gedreven werken
Digitalisering zal de komende jaren een nog grotere impact krijgen op ons werk. We gaan niet alleen de historische data (archivering) verder op orde brengen (apart traject in 2023), documenten netjes opslaan en digitaal toegankelijk maken (goede zoektermen, etc.). We gaan ook onze VTH-zaken beter registreren en voor de 'klant' toegankelijk maken. Ons hele service- en dienstverleningsconcept zal een digitaliseringsslag doormaken. Mede gestuurd door bestaande en nieuwe wetgeving waaronder AVG en Informatiebeveiliging, de Wet elektronisch publiceren (Web), de Wet digitale toegankelijkheid (Wdt) en de Wet open overheid (Woo). Onze onlinecommunicatie zal moeten voldoen aan de richtlijnen voor digitale toegankelijkheid (Wdt). Dat heeft impact op hoe wij onze informatie opslaan en aanbieden.

En niet alleen onze eigen data moeten we op orde hebben, de verwachting is, ondanks AVG (persoonsbescherming), dat we meer en meer data van (semi)overheden, nutsbedrijven en andere inspecties- en opsporingsdiensten aan elkaar kunnen gaan koppelen. Dat doen we om de kwaliteit van vergunningen en toezicht (en handhaving) te verbeteren en bij te dragen aan de betaalbaarheid van het VTH-stelsel. We doen het ook om milieucriminaliteit en ondermijning gerichter aan te kunnen pakken.

We hebben de overstap gemaakt naar de 'the cloud' en werken in een Office 365/Teams omgeving. De impact op de oude manier van werken is groot. Deze IT-transitie en digitalisering heeft gevolgen voor wat onze medewerkers moeten kunnen en kennen. Training en opleiding in 'digitaal werken' is zeker een issue voor de komende jaren.

- *Data op orde brengen en houden en data delen met andere instanties en overheden zal ons werk sterk beïnvloeden, oftewel data-gedreven werken. Er zal meer en meer behoefte zijn aan data-analisten en data-architecten. Privacy en toegankelijkheid en opleiden zijn belangrijke aspecten van de digitalisering die we moeten integreren in onze werkprocessen.*
- *De samenwerking met andere omgevingsdiensten en overheden zal intensiever worden om datagebruik en uitwisseling (DSO) beter te faciliteren. Hebben we 'het kunstje onder de knie', beschikken we over informatie die indirect ook voor onze partners van waarde kan zijn.*

16. Duurzame huisvesting en mobiliteit

Na twee jaar pandemie zijn ook de structurele effecten op de bedrijfsvoering zichtbaar geworden, met name op de huisvesting, arbeidsvoorwaarden en voorzieningen voor thuiswerken. Eind 2021 is de businesscase voor nieuwe huisvesting aan het bestuur aangeboden. In september 2022 zijn we verhuisd. De verhuizing heeft geleid tot een andere manier van werken. Het is gericht op 'ontmoeten' en plaats onafhankelijk werken, duurzaamheid, andere mobiliteit. Het gebouw faciliteert hierin in ruimtelijke - en gebouw-technische voorzieningen, welke vanuit duurzaamheid oogpunt zijn vormgegeven (energielabel A+++), led verlichting, refurbisched inrichting.

- *We zijn verhuisd naar de Airborne Tower in Arnhem. We zijn overgegaan naar een volledig zelfstandige bedrijfsvoering met een duurzame kantooromgeving. Met de loskoppeling van onze gastheren realiseren we een groot deel van de door de partners gevraagde structurele besparingen.*
- *De vergroening van ons mobiliteitsbeleid (woonwerk verkeer, thuiswerken, elektrische bedrijfsauto's) zetten we komende jaren door.*

17. ICT-transitie

Om tijd- en locatie onafhankelijk te kunnen werken, heeft tezamen met de verhuizing een volledige ICT-transitie plaatsgevonden. De ICT-transitie brengt met zich mee dat we meer focus moeten hebben op onze proces- en datakwaliteit. Adequate en snelle informatievoorziening aan onze (keten) partners wordt steeds belangrijker, zowel met betrekking tot de reguliere P&C-cyclus, maar ook voor beter toezicht en kwalitatieve beoordelingen.

Afgelopen jaren is onder meer een transitie geweest naar outputfinanciering, de administratie is met een nieuw systeem (SAP en SAC als BI-instrument) in eigen beheer gekomen, het oude zaaksysteem is vervangen door OpenWave, de datakwaliteit wordt op orde gebracht (inclusief archief) en we zijn gestart met een doorontwikkeling van het team bedrijfsvoering.

"WE SPREKEN IN NEDERLAND NOGAL SNEL OVER EEN CRISIS"

2

E. Trends voor de programma-begroting 2024

18. PDC 2022 / 2023

innen het Gelders Stelsel is de afspraak gemaakt dat onze werkzaamheden worden gecategoriseerd in programma's en taakvelden. We werken binnen ODRA met drie taakvelden (milieu, bouw en algemeen) en vijf programma's (vergunningverlening, toezicht en handhaving, advies, stelseltaken, projecten).

In november 2021 heeft het bestuur de PDC voor 2022-2023 vastgesteld. Hierin zijn alle bekende veranderingen vanuit de Omgevingswet en de in hoofdstuk 1 vermelde ontwikkelingen verwerkt. De PDC is nog steeds valide voor 2024. Er zullen mogelijk een beperkt aantal modificaties worden aangebracht, op basis van nieuwe inzichten vanuit de omgevingswet, en de ervaringen van 2022 en begin 2023. Mogelijk dat ook kengetallen op basis van die ervaringen worden bijgesteld.

ODRA werkt met een mix van financieringen. Per productcategorie geldt een ander regime:

- *Provinciale programma's worden afgerekend op basis van nacalculatie van de gewerkte uren.*
- *De werkprogramma's voor partners en collega OD's in Gelderland, kennen producten met vaste prijs, diensten met nacalculatie op uren en gezamenlijke diensten met een vaste prijs voor het geheel.*
- *De diensten aan derden is geheel op nacalculatie basis.*

In onderstaande 'kern-tabel' is het kader vanuit de productcategorieën (PDC) weergegeven.

De cijfers in de begroting 2024 zijn bepaald door extrapolatie van de diensten in de werkpakketten 2023 (vastgesteld in november 2022), met op de achtergrond de in hoofdstuk 1 geformuleerde trends, voor zover kwantificeerbaar. De realisatie over heel 2022 (vastgesteld in jan. 2023) laat echter zien dat de opgenomen trends mogelijk nog aan de 'voorzichtige' kant zijn. De groei van de werkpakketten is van 2020 tot 2022 meer dan we hadden verwacht.
Onderstaande tabel laat ook zien dat de omzet in de begroting 2023 te laag is ingeschat. Hiervoor wordt mogelijk een aanvullende begroting ingediend.

Tabel 2: Omzetontwikkeling afgelopen jaren x € 1.000

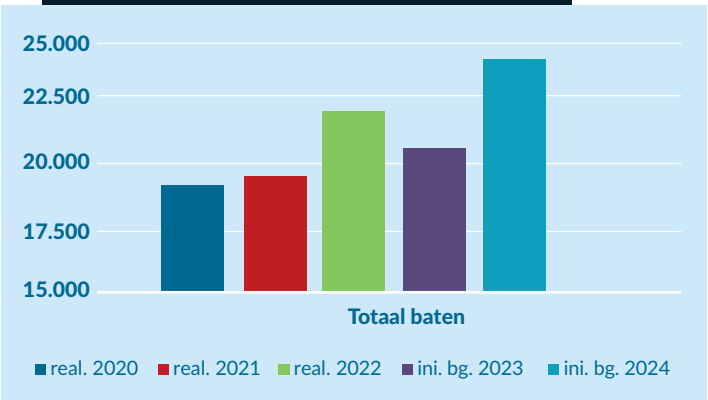

Tabel 1: Kerncijfers productie

Begroting 2024 op hoofdlijnen x € 1.000	Realisatie Aantallen	Realisatie 2022		Ini. begroting Aantallen	Ini. begroting 2023		Begroting Aantallen	Begroting 2024	
Baten									
Producten (obv aantallen)	11.364	7.438	38%	10.314	7.352	36%	11.164	8.702	36%
Diensten (obv uren)	131.971	12.307	63%	119.473	10.992	53%	129.366	12.877	53%
Gezamenlijke diensten	14.886	1.526	8%		1.708	8%	21.615	2.172	9%
Materiële kosten		592	3%		527	3%		332	1%
Vrijval balansposten		161						pm	
Totaal baten		22.024			20.577			24.083	
Lasten	aantal fte			aantal fte			aantal fte		
Lasten programma's	7,2	16.086		152,5	15.264	74%	169,7	18.028	75%
Lasten overhead	0,0	5.885	27%	36,5	5.314	26%	35,3	6.054	25%
Totaal lasten	7,2	21.971		189,0	20.577		204,9	24.083	
Gemiddeld kengetal producten	7,1			7,7			7,9		
Tarief per uur	€ 92,00			€ 92,00			€ 99,00		
Saldo		53			0			0	

Tabel 3: Tarief opbouw in relatie met benchmark 'overheidstarieven'

Tariefopbouw in €	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Benchmark 2024
Personeelskosten direct	€ 66	€ 67	€ 73	€ 58
Personeelskosten indirect	€ 15	€ 15	€ 16	€ 19
Materieel				
• huisvesting & facilitair	€ 3,1	€ 4,0	€ 3,5	€ 8,8
• ict	€ 3,5	€ 4,0	€ 3,3	€ 4,6
• overige kosten	€ 3,2	€ 2,0	€ 3,3	€ 5,0
Overhead	€ 9,8	€ 10,0	€ 10,0	€ 18,3
Beleidsruimte*	€ 1			€ 4
Totaal	€ 92	€ 92	€ 99	€ 99
Aantal productieve uren	1.412	1.400	1.374	1.374
*In 2022 betrof dit het batig saldo		afname -2%		

De stijging 2024 is voor een deel prijseffect. Het gehanteerde tarief in de begroting is € 99 per uur. De afgelopen drie jaar is het tarief € 92,- geweest. Er is nu sprake van een geraamde stijging van 7,6% in 2024. Dat is gemiddeld 3,8% over 2023 en 2024.

De ODRA meet zichzelf met de handleiding overheidstarieven (benchmark). Met name waar het gaat over het aantal productieve uren. In 2024 is er een trendbreuk in de norm hiervoor. Afgelopen jaren lag het aantal rond de 1.400 per fte. Het aantal productieve uren neemt af door een stijging van het ziektepercentage in de norm en toename van het aantal bovenwettelijke verlofdagen (3 pp).
De detailgegevens over producten, diensten en materiële kosten zijn gepresenteerd in bijlage 1 tot en met 3; het overzicht van de gezamenlijke diensten is te vinden in paragraaf 23.

19. Trends per programma en taakveld

In de onderstaande tabellen is de omzetontwikkeling van de afzonderlijk programma's weergegeven. Daaronder wordt per programma het kader voor de raming 2024 toegelicht.

- *De omzet neemt voor alle programma's toe ten opzichte van de begroting 2023. Samengesteld uit 7,6% hoger tarief en 3,5% volume groei.*
- *De omvang van werkzaamheden neemt mede toe doordat Doesburg haar bouwtaken bij ODRA heeft belegd (per 1 oktober 2022). Er zijn ook toenames in controles, vergunningen en projecten opgenomen.*
- *Het aandeel projecten zal komende jaren verder gaan stijgen, met name door projecten op gebied van energie (SPUK-gelden), projecten IBP, en circulaire economie.*

20. Trends in realisatie van aantallen producten en diensten

In de PDC 2022/2023 zijn aanpassingen gedaan met betrekking tot de categorisering. Een aantal producten zijn vanwege de breed uiteenlopende tijdsbesteding, omgezet naar dienst. Hiermee werd het risico van een onnauwkeurig kengetal (en dus onjuiste kostendoorbelasting) gemitigeerd.
Die wijziging is effectief geworden in de werkprogramma's 2022 en werkt door in de begroting 2024.

De afname van het aantal producten bij toezicht en handhaving correspondeert met de toename aantal diensten, vanwege aanpassingen in de PDC 2022/2023 waardoor een aantal producten zijn omgezet naar dienst.
Voor 2024 is een toename bij bouw (vanwege overdracht bouwtaken door Doesburg) en toename van het aantal projecten die we in 2024 verwachten.

Tabel 4 en 5: Omzet per programma en per taakveld

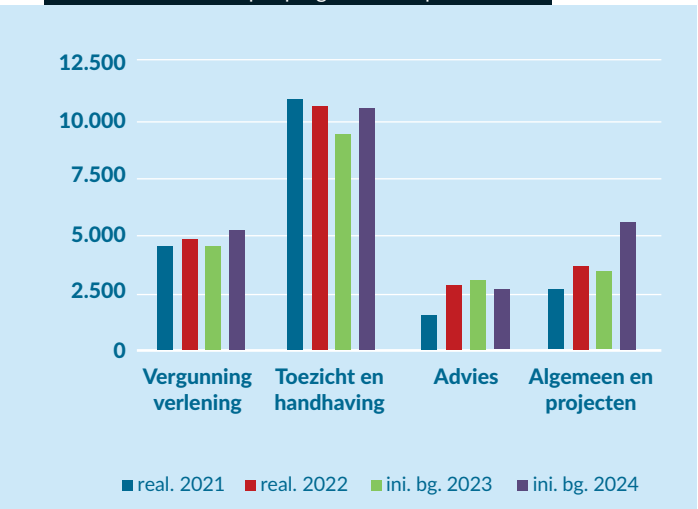

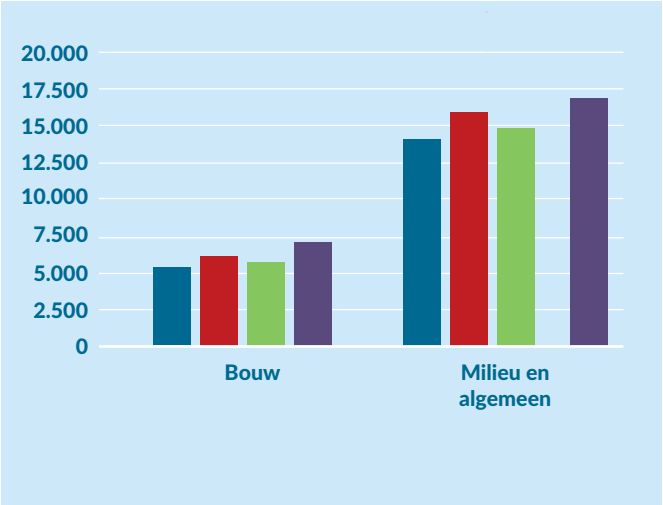

Tabel 6 en 7: Ontwikkeling aantal producten en diensten

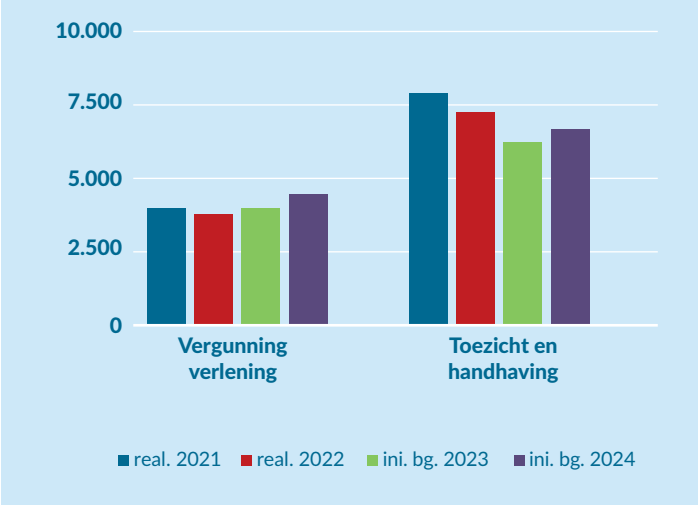

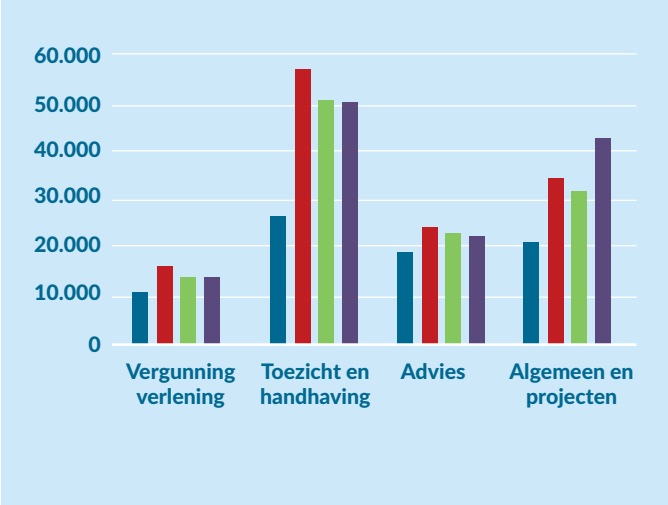

21. Trends en kwalitatieve kaders voor de programma's vergunning, toezicht en advies

Hieronder zijn voor de relevante programma's de aantallen producten en diensten weergegeven. Tevens de kwalitatieve doelstellingen (kpi's)

Kwalitatieve kaders vergunning verlening:
- Doorlooptijd vergunningen:
  bouw < 8 weken: milieu 12 wk.
- Klanttevredenheid: 80%
- Bezwaar na verlening: norm wordt nog bepaald.

Begrote aantallen:
- Producten: 4.478 stuks (waarvan 83% bouw)
- Diensten: 13.958 uren (waarvan 54% bouw)
- Omzet: € 5.240.000 (waarvan 70% bouw)
- Kosten: € 4.997.000

Tabel 8: Vergunningen kaders en begroting

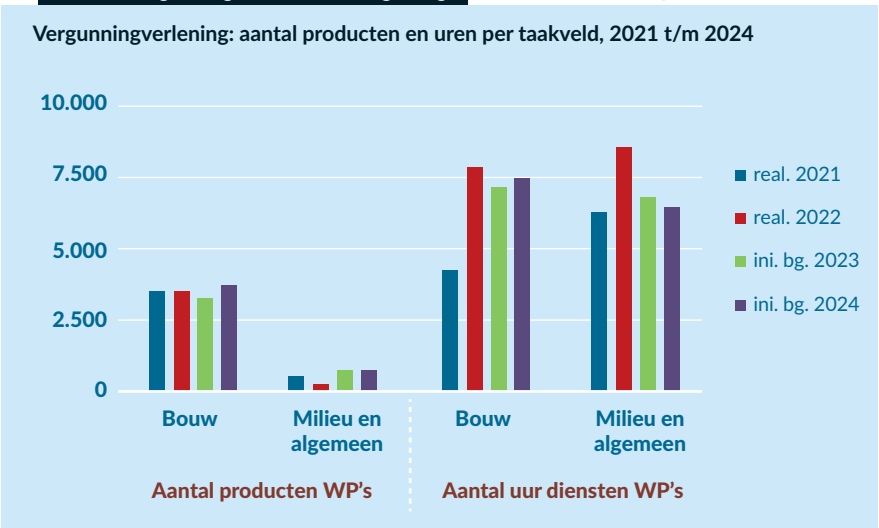

Kwalitatieve kaders toezicht en handhaving:

Klanttevredenheid
- Controles: norm is 80%
- Klachtafhandeling: 80% tevredenheid
- Klachtafhandeling: norm 80% binnen twee weken afgehandeld

Kwaliteit:
- Medewerkers voldoen aan VTH: norm 95%
- Nalevingsgedrag: norm 60%
- Opgegeven overtredingen: norm 85%

Begrote aantallen:
- Producten: 6.686 stuks (waarvan 72% milieu/alg.)
- Diensten: 50.954 uren (waarvan 91% mil./alg.)
- Omzet: € 10.505.000 (74% milieu / alg.)
- Kosten: € 10.524.000

Tabel 9: Toezicht en handhaving; kaders en begroting

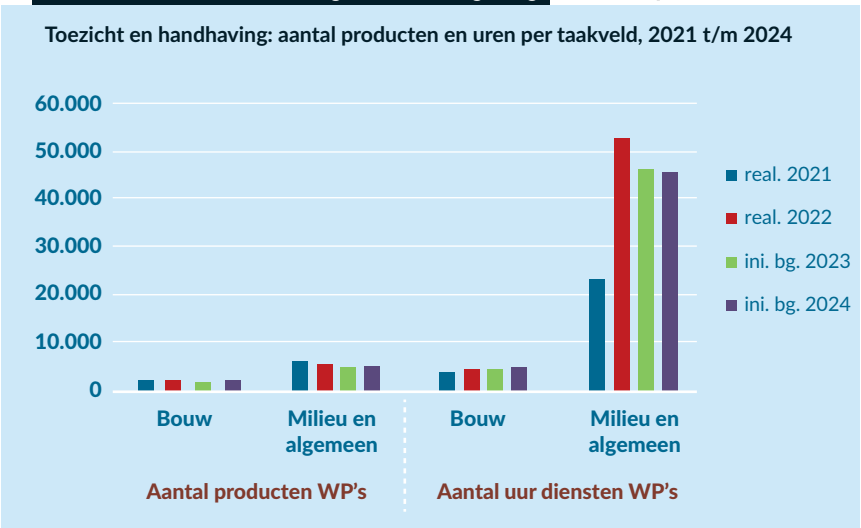

Kwalitatieve kaders programma advies:
- Accreditatie/ kwaliteit: norm is jaarlijkse accreditatie.
- Tevens voldoen 95% van de medewerkers aan de VTH-criteria.

Begrote aantallen:
- Producten: geen
- Diensten: 23.578 uren (waarvan 85% mil./alg.)
- Omzet: € 2.698.000 (waarvan 74% mil./alg)
- Kosten: € 2.606.000

Tabel 10: Advies; kaders en begroting

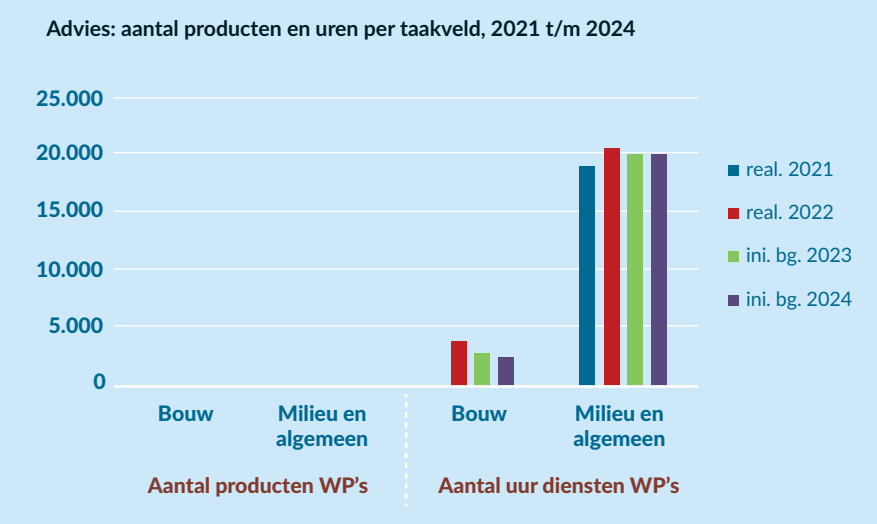

22. Projecten en programma's (en stelseltaak 'handhaving complex en aandachtsbedrijven'

In dit onderdeel wordt ingegaan op de projecten, programma's en innovatieactiviteiten die we voorzien in 2024. Hiermee beogen we dat onze projecten transparanter worden (qua doelen en budget) en de partners in staat zijn om hierop te sturen (en te begroten).

Programma Duurzaam Ondernemen

Dit programma zal komende jaren een belangrijk aandachtsgebied blijven voor ODRA. Het programma is gericht op het leveren van een bijdrage aan maatschappelijke doelstellingen rondom duurzaamheid, energietransitie en circulariteit. Het programma bouwt voort op het programma energie met diverse projecten die deels al in 2021 zijn gestart.
Het Project Energie, gekoppeld aan SPUK-gelden (loopt tot en met 2026), is ook hieronder gebracht, waaronder ook een deel van de voortzetting projectuitvoering Label C (kantoorgebouwen), en implementatie project EPBD3-4 (energy performance buildings directive).
In het programma Duurzaam ondernemen proberen we in 2024 ook een direct verbinding te leggen met de Omgevingswet en Omgevingsplannen. Daarbij gaat het met name om vestigingsvoorwaarden voor ondernemingen.

Het project Circulaire Economie kende in 2022 een vertraagde start. In 2023 focussen we op de uitwerking voor de partners zodat we in 2024 concreet aan de slag kunnen.

Programma Omgevingswet

In 2024 is het gericht op de implementatie van de Omgevingswet, na jaren voorbereiding. Deze treedt op 1-1-2024 in werking. Het jaar 2023 wordt benut om te oefenen, 2024 voor de daadwerkelijke implementatie. Nog lang niet alle veranderingen zijn uitgedacht en in de praktijk (pilots) getoetst. We zullen zeker nog issues tegen het lijf lopen. Er zal ook gewerkt moeten worden aan de omgevingsplannen (tot 2032).

Programma Aandachtsbedrijven (PAB) en het Programma Complexe Handhaving (PCH)

Voor de programma's gericht op de provinciale bedrijven, het gaan we op hoofdlijnen uit van een stabiele inzet ten opzichte van 2023.
Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet neemt het aantal provinciale complexe bedrijven met circa 10% af (de gemeenten worden bevoegd gezag). Verwacht wordt dat vanuit nieuwe werkvelden en ambities als Energie, Circulaire Economie, de Wet natuurbescherming / stikstof en het Schone Lucht Akkoord, extra activiteiten in de programma's worden gebracht. Producten als Bedrijf in Beeld blijven ook, als onderdeel van PAB, in 2024 bestaan.

Overige projecten

Voor 2024 (en verder) zijn de volgende opgenomen in de begroting.
- **Project WKB** is gericht op de implementatie van de Wet Kwaliteitsborging (Wkb) voor de bouw. Het proces loopt parallel aan de invoering van de Omgevingswet en is daaraan gekoppeld al meerdere keren uitgesteld. Uitgaande van inwerkingtreding per 1 januari 2024 is het eerste jaar alleen gericht op praktische issues die volgen uit de implementatie van de wet. Naar verwachting zal in 2026 of verder de eerste fase geëvalueerd worden en de tweede fase inwerkingtreden.
- Het **Project A15** is gericht op in samenhang uitvoeren van de VTH-taken bij de aanleg van de A15. Belangrijke afhankelijkheid is de datum van het definitieve tracé-besluit van RWS, in afwachting van een uitspraak van de Raad van State (verwacht in de eerste helft van 2023). Daarna zal de voorbereiding verder worden opgestart.
- **Project Theseus** beoogt voor de deelnemende partners een eerste stap te zijn in de aanpak van ondermijning op bedrijventerreinen door actief monitoren en data verzamelen. In 2024 en 2025 loopt het project mogelijk door. De omvang is deels afhankelijk van de mogelijkheden voor financiering. Beoogde financiers zijn provincie Gelderland, Rijksoverheid en mogelijk andere partijen. Voor 2024 is circa € 0,4 miljoen geraamd. Voor het project is nu formeel financiering tot 1 april 2024. (een kwart van bovenstaand bedrag)

Innovatieprojecten

Er is voor 2024 nog volop ruimte om andere projecten op te pakken. De voorbereiding realiseren we veelal vanuit het innovatiebudget. Op de groslijst staan de volgende initiatieven (globaal omschreven) die (deels) ook al in 2023 worden opgepakt:
- Verder uitwerken van ruimtelijke beleidsadvisering over VTH uitvoering bij de partners. Vervolg op inzet in 2023.
- Concrete invulling van duurzaamheid en energie op bedrijventerreinen.

- Intensivering initiatieven voorlichting en gedrag gericht op bedrijven: meer betrokkenheid vanuit VTH in het voortraject.

Meer ondersteunend:
- Doorontwikkeling GIS applicatie om ruimtelijke gegevens en implicaties in beeld te brengen en mogelijk te onderzoeken.
- Ontwikkeling nieuw interactief meldsysteem (vervolg op S@men) op basis van apps.

23. Gezamenlijke diensten

De gezamenlijke diensten worden met een vaste prijs opgenomen in de werkprogramma's. Dat geschiedt op basis van de vastgestelde verdeelsleutel, bestaande uit 40% stemverhouding en 60% inwoneraantal. De gezamenlijke diensten worden ondergebracht in de betreffende programma's conform onderstaande tabel.

Tabel 11: Overzicht gezamenlijke diensten

Gezamenlijke diensten x € 1.000	Programma	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Financiering
Piket	Toezicht	93,8	106,9	115,0	Alle partners
Strafrecht	Toezicht	254,0	202,4	247,5	Alle partners
Data- en ketengedreven werken	Algemeen	387,3	529,2	693,0	Alle partners
Klantadvisering	Advies	5,4	65,3	29,7	Alle partners
Klantadvisering	Advies	425,4	368,0	413,4	Bouw partners
Gezamenlijke dienst innovatiebudget	Projecten	147,9	100,0	107,6	Alle partners
Gezamenlijke dienst: alg. deel projecten (Guov)	Projecten	20,4	22,9	24,7	Gem. partners
Omzetting MBA's	Projecten	53,3			
Beleidsadvies uitvoering	Algemeen			204,0	Gem. partners
Subtotaal		1.387,5	1.394,7	1.835,0	
Programma Duurzaamheid:	Energie	203,5	138,0	148,5	Alle partners
	Circulariteit	31,2	46,0	49,5	Alle partners
Programma Omgevingswet:	Omgevingswet	276,2	128,8	138,7	Alle partners
Gezamenlijk deel projecten		510,9	312,8	336,7	
Totaal gezamenlijke diensten		1.898,4	1.707,5	2.171,7	

De omvang van de gezamenlijke diensten stijgt in 2024. Deels door prijseffect (hoger uurtarief) en deels vanwege inhoudelijke redenen.

Hieronder de belangrijkste toegelicht:
- De gezamenlijke dienst strafrecht is opgehoogd om te kunnen voldoen aan de maatschappelijke belangen zoals uiteengezet in hoofdstuk 12.
- In hoofdstuk 15 is het belang van data- en gedreven werken toegelicht, niet alleen om een interne kwaliteitsslag te maken maar ook om onze klanten beter en sneller te kunnen bedienen. Daarom worden alle werkzaamheden rond data- en ketengedreven werken geconcentreerd in één gezamenlijke dienst.
- De klantadvisering milieu wordt lager, mede op basis van de ervaringen 2022. Bouw daarentegen neemt tot door toename vergunning aanvragen, en de (nieuwe) bouwpartner Doesburg.
- Tot slot is sprake van een nieuwe gezamenlijke dienst: beleidsadvies uitvoering. De partners hebben het voorstel gedaan om te investeren in samenwerking, advisering en afstemming gericht op het verkrijgen van uitvoeringsgericht omgevingsbeleid. De bemensing van deze dienst is bij ODRA belegd. Een deel van de bemensing (beleidsmedewerkers) en de administratie zal via ODRA lopen.

3

F. Financieel beleid

24. Outputfinanciering: Hybride vorm - provinciale programma's - Commissie Aartsen

In 2020 is het systeem van 'beheerste' outputfinanciering ingevoerd. Deze vorm van financiering geldt alleen voor de werkpakketten van partners en omgevingsdiensten.
Voor de provinciale programma's geldt dat deze worden afgerekend via een input-methode, namelijk op basis van gerealiseerde uren (circa één vijfde van de omzet).

Deze hybride vorm van financiering brengt inefficiënties met zich mee qua administratieve inrichting, tarifering en verantwoording naar de klanten.
Ons uitgangspunt voor de begrotingen 2024 en verder is dat deze hybride vorm aan vervanging toe is. Vanuit het IBP-programma wordt nagedacht over een vorm van normfinanciering. Wanneer het kan worden geïmplementeerd is nog onduidelijk en dus niet meegenomen in deze begroting.

In de bedrijfsvoering wordt het hanteren van een uniform tarief steeds lastiger. Er zijn tal van projecten die al op andere basis worden gefinancierd. Ook procesinnovaties, waarbij een deel van het werk door procesondersteuners wordt gedaan, maakt dat uniforme tarieven op termijn niet houdbaar zijn. Waar mogelijk gaat ODRA op beperkte schaal met tariefdifferentiatie aan de slag.

25. Besparingsdoelstellingen

In oktober 2020 heeft ODRA een besparingsbrief aangeboden aan de gemeenteraden en Provinciale Staten. In deze besparingsbrief waren vier deelgebieden benoemd waar besparingen in de toekomst mogelijk waren en zijn. Het betrof: huisvesting, ICT, kwalitatief hoogwaardig personeel en samenwerking met de regio.

Huisvesting en ICT:
In september 2022 is ODRA verhuisd en is de daaraan gekoppelde ICT -transitie (volledig mobiel – in the cloud) afgerond. De partners zijn geïnformeerd over de structurele financiële effecten. Die zijn circa € 150.000 per jaar exclusief indexering v/d prijzen.

Kwalitatief hoogwaardig personeel:
Van alle kosten zijn de personeelskosten het grootste aandeel in de exploitatie, in totaal circa 80%. ODRA voert een beleid om continue op drie aspecten een besparing op de loonkosten / inhuur te realiseren.

- Strategisch personeelsbeleid: ODRA kent relatief veel medewerkers die bij de oprichting vanuit de partners zijn overgekomen, met een hogere dan gemiddelde leeftijd, veelal salariëring in de eindschalen en diverse garantietoelagen. De natuurlijke uitstroom (pensioen) is op gang. Daarnaast zien we dat het verloop, door een dynamische arbeidsmarkt, toeneemt. Ondanks het risico voor de continuïteit en kwaliteit, biedt het verloopt ook kansen voor werving van medewerkers met een ander -en financieel gunstiger profiel.
- Aandeel van de flexibele schil: Externe inhuur is op dit moment circa 20% van de totale loonkosten. Wij streven naar een flexibele schil van maximaal 15% van de loonkosten. Belangrijke succesfactor voor dit beleid zijn de afspraken die ODRA maakt met haar partners over de structurele werkpakketten en de kwaliteit van de prognoses rond het meerjarige werkaanbod. Met bovenstaande condities zijn we in staat om interne medewerkers voor langere tijd aan te trekken.
- Het werk dat moet worden uitgevoerd, wordt complexer. Het aantrekken en behouden van kwalitatief hoogwaardig personeel zal door de krapte op de arbeidsmarkt in toenemende mate een uitdaging zijn. Om te voorkomen dat medewerkers hun heil elders zoeken en vervanging er niet is, behoudens steeds kostbaar wordende inhuur, zal ook moeten worden gekeken naar het functiehuis.

Normering personeelsbudgetten:
- Personele overhead: De huidige formatie (begin 2023) op bedrijfsvoering / staf / management bedraagt 36 fte. Dit is 17% van de totale bezetting. Binnen bedrijfsvoering en staf vielen tot nu toe activiteiten uiteenlopend van secretariaat, communicatie, ICT-beheer en datakwaliteit, post-telefoon-intake, planning en control en HR. Een stap in de doorontwikkeling van onze organisatie is het beter positioneren van bedrijfsvoering ten opzichte van de uitvoering (faciliterend) en de onderlinge samenwerking versterken tot één geheel.
- Secundaire arbeidsvoorwaarden: De algemene personeelskosten worden al jaren genormeerd op 4,2% van de loonsom. Voor 2024 verhogen we dit naar 4,4%; gebleken is dat, met de CAO waarin éénmalige uitkeringen en veel nieuwe secundaire voorwaarden (bijvoorbeeld thuiswerkvergoedingen), dit nodig is.
  ODRA heeft een duurzaam-mobiliteitsbeleid geformuleerd met als doel een goede ondersteuning van medewerkers in hun zakelijk en woon-werk verkeer. Maar wel liefst op een duurzame manier, met meer (e-fietsen), elektrificatie van wagenpark en OV. Dit mobiliteitsbeleid (CO_2 reductie) heeft een ophogend effect op de kosten.
  - Het reguliere opleidingen budget: is afgelopen jaren genormeerd op 2% van de loonsom. Ondanks onderbestedingen afgelopen jaar (deels Corona) is het belangrijk voor medewerkers om met continue ontwikkeling aan de gang te zijn. Budget volgt daarbij de inhoud.

Samenwerking met de regio:
- We werken niet alleen samen met partners in de veiligheidsketen (brandweer, politie, GGD, waterschappen en openbaar ministerie en gemeenten), maar ook met de andere zes omgevingsdiensten in Gelderland. Het is samenwerken in het primaire proces (complexe handhaving en -vergunningen, ketensamenwerking, enz.), maar ook op het gebied van ICT (IGO – Data gedreven werken) en bedrijfsvoering (HR, AVG en communicatie/portaal). De taken zijn onderling verdeeld. Kosten voor de komende jaren hangen sterk samen met de ambities, die nog niet in alle gevallen voor 2024 (en verder) zijn gedefinieerd.

26. Tariefstelling

Besparingen in de bedrijfsvoering van ODRA komen tot uitdrukking in het tarief. In de begrotingen 2021- 2022 en 2023 is het tarief gelijk gebleven op € 92 per uur. De indexeringen (inflatie) van deze drie jaar, samen circa 5%, was het feitelijke besparingsresultaat bereikt door onze transities op ict gebied en huisvesting.

ODRA ontkomt er niet aan om de te verwachten kostenstijgingen in 2023 en 2024 door een nieuwe CAO en inflatie in het tarief voor 2024 mee te nemen. Het tarief voor 2024 wordt € 99 per uur.
Voor de indexeringen gaan we uit van het principe-akkoord CAO 2023 en de meest actuele cijfers 2024 van het CPB (MEV d.d. september 2022 en MLT d.d. maart 2022):

- Overheidsconsumptie: beloning werknemers CAO 2023 = circa 8% en MLT 2024 = 4,0%
- Prijs materiële overheidsconsumptie (IMOC) à MEV 2023 = 5,9% en MEV 2024 = 2,8%

G. Programma en categoriale begroting

27. Programma – taakveld begroting

Bovenstaand tarief x de begrote inzet van ODRA op producten en diensten vormt de omzet.

Tabel 12: Exploitatie overzicht 2024 per klantgroep en programma

Baten x € 1.000	Realisatie 2022	Ini begr. 2023	Begroting 2024	Specificatie taakveld '24 Bouw	Milieu	Algemeen
Partners	15.009	14.554	17.091	6.893	6.802	3.397
Provinciale programma's	4.848	4.711	5.005	51	2.478	2.476
Ongevingsdiensten	391	472	439	119	220	100
Derden	734	366	1.253		114	1.139
Overig/balans						
- doorberekende kosten	671	475	294		294	
- overig	370					
Baten	22.024	20.577	24.083	7.063	9.908	7.112
- *verhouding*				29%	41%	30%
1. Vergunningverlening	4.860	4.564	5.241	3.667	1.343	231
2. Toezicht en Handhaving	10.568	9.376	10.505	2.705	6.109	1.690
3. Advies	2.911	3.156	2.698	691	1.940	67
4. Stelseltaken						
5. Algemeen en Projecten	3.685	3.481	5.639		516	5.123
Baten	22.024	20.577	24.083	7.063	9.908	7.112
- *verhouding*				29%	41%	30%
Lasten x € 1.000						
1. Vergunningverlening	4.780	4.402	4.997	3.496	1.280	220
2. Toezicht en Handhaving	10.428	9.699	10.524	2.710	6.120	1.693
3. Advies	2.766	2.856	2.606	668	1.874	65
4. Stelseltaken	308	400	333			333
5. Algemeen en Projecten	3.689	3.220	5.623		514	5.109
Lasten	21.971	20.577	24.083	6.874	9.789	7.420
- *verhouding*				29%	41%	31%
Saldo	53		0	189	119	-308

In tabel 1: 'kerntabel' zijn de aantallen en beoogde omzet al weergeven en toegelicht. De omzet stijgt in de begroting naar € 24,1 miljoen.
De baten per programma worden bepaald door de PDC. Aan elke dienst of product is zowel een programma als een taakveld gekoppeld. De kosten worden bepaald aan de hand van de verhouding tijdsbesteding op die zelfde producten en diensten.
De bijdragen per klant treft u aan in bijlage 4. De geraamde kosten per rubriek (categoraal) zijn in onderstaande tabel toegelicht.

28. Categoriale begroting.

In de categoriale begroting worden de kosten gepresenteerd via kostencategorieën. Daaronder volgt per categorie een toelichting.
De baten zijn al gespecificeerd in tabel 12.

> "DE KOMENDE JAREN VERWACHTEN WE QUA BEZETTING GELIJK TE BLIJVEN ALS VORIG EN DIT JAAR"

Tabel 13: Exploitatie categoriaal

Begroting baten en lasten (categoriaal) x € 1.000	Realisatie 2022	Ini begr. 2023	Begroting 2024	% tov 2023
Baten	22.024	20.577	24.083	17%
Lasten				
Personeel loonkosten				
- Medewerkers ODRA	13.172	13.287	16.350	23%
- oInhuur externe capaciteit	4.654	3.505	3.685	5%
Personeel overige kosten				
- Opleidingen	275	294	327	11%
- Algemene personeelskosten	556	534	719	35%
- Dotatie personeelsvoorzieningen	-111	60	70	16%
- Harmonisatie/detacheringen	-66	-100	-80	-20%
Totaal personeel	18.480	17.580	21.072	20%
Huisvesting en facilitair	716	742	828	12%
ICT	804	822	778	-5%
Stelselkosten	308	364	333	-8%
Advieskosten	490	206	350	70%
Oveirge kosten		92	10	-89%
Risico's (onvoorzien)	101		197	
Programmakosten	748	772	515	-33%
Mutaties fondsen en balans	325			
Totaal lasen	21.971	20.577	24.083	17%
Saldo	53	0	0	

29. Toelichting op de kaderstelling voor de afzonderlijke posten

In onderstaande grafieken is de ontwikkeling van een aantal belangrijke kengetallen rond bezetting en loonkosten in kaart gebracht. In de begroting 2024 van ODRA worden deze als kader genormeerd.

Loonkosten

- In de begroting gaan we uit van het principe-akkoord CAO 2023 en de loonindexeringen MEV 2024 (laatste versie sept. 22). Voor 2023 is de loonindex gemiddeld circa 8%, voor 2024 is dat 4%. De pensioenpremie is in 2023 gestegen van 25,9% naar 27,9%, hetgeen nog niet in de initiële begroting 2023 maar wel in de begroting 2024 is verwerkt. In combinatie met de aangepaste normen voor het ziektepercentage en bovenwettelijk verlof (zie paragraaf 18.) leidt dit tot een toename van de gemiddelde loonkosten van 13%.

- Inhuur: Ondanks de krappe arbeidsmarkt hebben we afgelopen jaar (2022) de tariefstijgingen voor inhuur beperkt kunnen houden. Door een goede mix van 'junioren – senioren' zijn gemiddeld de kosten lager dan begroot. Belangrijk voor goede inhuur is het tijdig aanbesteden hiervan. Voorwaarde voor ODRA is dat we samen met onze opdrachtgevers vroegtijdig de benodigde capaciteit in kaart brengen. Het beleid is erop gericht om zo min mogelijk met aanvullende opdrachten te gaan werken; ad-hoc inhuur is altijd duurder. (zie tarief differentiatie).Het CPB gaat voor de materiele kosten uit van een stijging van 5,9% in 2023 en 2,8% in 2024. Derhalve een prijsstijging van afgerond 10%.

- (Personele) overhead: Het aantal fte's in de bedrijfsvoering is afgelopen jaar meegegroeid met de omzet. Daarnaast zijn er functies bijgekomen die verband houden met onze verzelfstandiging op ict en huisvesting. Procentueel gaat de overhead ten opzichte van de totale omzet met 1,7% dalen, namelijk van 26,8% in 2022 naar 25,1%. Het meerjarig doel is 25%.

Tabel 14: Personele kengetallen

Formatie bezetting en personele kengetallen	Realisatie 2022				Ini begroting 2023				Begroting 2024			
	Intern	Extern	Totaal		Intern	Extern	Totaal		Intern	Extern	Totaal	
Formatie bezetting												
- Productief	130,4	36,2	166,6	90%	125,9	26,6	152,5	81%	141,1	28,6	169,7	83%
- Niet productief	32,4	5,2	37,6	20%	36,5		36,5	19%	35,3		35,3	17%
Totaal bezetting en formatie	162,8	41,4	204,1		162,4	26,6	189,0		174,4	28,6	204,9	
Loonkosten x € 1.000	13.172	4.654	17.826		13.287	3.505	16.792		16.350	3.685	20.035	
Gemiddelde kosten /ftc (in €)	80.929	112.448	87.319		81.824	131.780	88.856		92.699	129.020	97.761	
% van de loonsom	84%	26%			79%	21%			82%	18%		
% stijging gemid loonkosten tov jaar eerder					1%	17%	1,8%		13,3%	-2,1%	10,0%	

Tabel 15: Overhead

Overhead specificatie (indirecte kosten) x € 1.000	Realisatie overhead '22	Directe kosten '22	Totaal kosten '22	Begroting overhead '23	Directe kosten '23	Totaal kosten '23	Begroting overhead '24	Directe kosten '24	Totaal kosten '24
Subtotaal personeel	3.319	15.160	18.479	3.204	14.376	17.580	3.674	17.397	21.072
Overige overhead									
• Huisvesting & facilitair	716		716	742		742	830		830
• ICT	804		804	822		822	776		776
• Advieskosten	427	63	490	206		206	350		350
• Stelselkosten	192	115	307	248	116	364	217	116	333
• Onvoorzien en overig	102	748	850	92	772	864	207	515	722
• Dotatie	325		325						
Subtotaal overige overhead	2.566	926	3.492	2.109	888	2.997	2.380	631	3.011
Totaal	5.885	16.086	21.971	5.313	15.264	20.577	6.054	18.028	24.083
Totale kosten	21.971			20.577			24.083		
% van de totale kosten	26,8%	73,2%		25,8%	74,2%		25,1%	74,9%	

Huisvesting en ICT

- De financiële doelstellingen rond huisvesting en ICT zijn gehaald. Ten opzichte van de initiële begroting 2022 is structureel € 150.000 bespaard. (Dit is verantwoord in de jaarrekening 2022). In tabel 13 zijn de prijseffecten en de meerkosten (ict-apparatuur voor medewerkers) doordat onze organisatie is gegroeid meegenomen waardoor de kosten huisvesting in absolute zin hoger uitkomen. In 2024 zullen de kosten met gemiddeld 4% stijgen, minder dan de verwachte indexering vanuit CPB. Oorzaak is het relatief grote aandeel afschrijvingen bij huisvesting en ICT.
- Duurzame mobiliteit: Er wordt komende jaren geïnvesteerd in electrificatie van het wagenpark en stimulering fiets en OV. Daarvoor zijn extra kosten opgenomen in de begroting.

Advieskosten

- Gezien het aantal ontwikkelingen die op ODRA afkomt in het kader van wet- en regelgeven, en de ambities om te kunnen inspelen op de maatschappelijke ontwikkelingen, is (naast indexering) een groter budget benodigd voor advieskosten. We gaan uit van een budget van € 350.000.

Stelseltaken

- In de stelseltaken zijn kosten opgenomen die de Gelderse omgevingsdiensten (en ODNL) bij ons in rekening brengen voor de taken die zij voor het hele stelsel uitvoeren. De kosten van andere OD's zijn structureel wat lager. We begroten een budget van afgerond € 375.000.

Programmakosten

Voor de projecten en werkpakketten die we in opdracht van de partners uitvoeren worden ook materiele kosten gemaakt. Deze worden aan de betreffende partner doorbelast. De grootse posten zijn: meetdienst voor de Provincie, Wabo(welstand) voor bouwpartners, kosten van ODRN voor complexe vergunning verlening en piket (kosten nav calamiteiten).

Onvoorzien

Gezien de grote veranderingen die op ODRA afkomen in 2024 nemen we een hoger bedrag onvoorzien op dan voorgaande jaren. De risico's in de begroting zijn hoger dan in de norm (cf BBV van 0,5% van de baten). Afgelopen jaar 2022 is gebleken dat de risico's voor ODRA tegen de 2% van de omzet zitten. Zie jaarrekening ODRA 2022.

30. Samenvatting begrotingsproces en uitgangspunten 2024

ODRA presenteert een sluitende begroting voor 2024. Samengevat is het volgende proces gevolgd:

- Begin 2023 is samen met de partners de omvang van de begrotingskaders op programma -en taakveld niveau 2024 vastgesteld. De kaderbrief 2024 is daarbij leidend geweest.
- Voor de diensten aan omgevingsdiensten en derden is een voorlopig kader bepaald, voornamelijk gebaseerd op de cijfers van 2022.
- Er is een inschatting gemaakt van potentieel werk ad € 1,6 miljoen voor (subsidie) projecten (SPUK) en aanvullend werk, waarvoor op dit moment nog geen fiat voor is van de beoogde afnemers. Dit is verder toegelicht in bijlage 4.
- Het overheadpercentage neemt af van 26,8% naar 25,1% en voldoet daarmee aan het lange termijn doel. Het besparingsdoel op huisvesting en ict (ad € 150.000 exclusief indexering) ten opzichte van de initiële begroting 2022 is gehaald.
- Het uurtarief voor 2024 wordt met € 7,- verhoogd tot € 99,- Dit om de structurele effecten van de komende gemeentelijke CAO en inflatie op te vangen.
- De omvang van de begroting voor 2024 is € 24,1 miljoen (realisatie 2022 is € 22,0 miljoen); Hiervan is ruim € 1,6 miljoen gerelateerd aan de tariefsverhoging.
- De begroting 2023 gaat uit van € 20,6 miljoen. Door de prijsstijgingen en wijzigingen in het werkaanbod (bekend geworden na vaststellen begroting 2023 in juli 2022) zullen we deze begroting moeten wijzigen.

H. Meerjarenraming

31. Stijgende omzet in komende jaren

Onze ambitie is om elk jaar ook de meerjarige ontwikkelingen te kwantificeren. Zowel op programmaniveau als op taakveldniveau. Dit is een moeilijk proces omdat het op veel punten nog onduidelijk is qua beleid, zowel vanuit de regering, als wel vanuit onze partners. Ondanks dat, is hieronder een eerste aanzet gegeven.
De intentie is om in de komende maanden, ter voorbereiding op de definitieve begroting 2025, en het op te stellen meerjarig beleidsplan (mei / juni 2023) dit met de partners te bespreken.

Tabel 16: Meerjarige ontwikkeling

Baten per programma x € 1.000	Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
1. Vergunningverlening	5.241	5.084	4.931	4.783	4.640
2. Toezicht en Handhaving	10.505	10.872	11.253	11.647	12.054
3. Advies	2.698	2.806	2.918	3.035	3.157
4. Stelseltaken					
5. Algemeen en projecten	5.639	6.034	6.456	6.908	7.391
	24.083	**24.796**	**25.559**	**26.373**	**27.242**
% verandering		3,0%	3,1%	3,2%	3,3%
Categoriaal meerjaren x € 1.000	**Begroting 2024**	**Raming 2025**	**Raming 2026**	**Raming 2027**	**Raming 2028**
Baten					
• Partners	17.386	18.099	18.861	19.676	20.545
• Provinciale programma's	5.005	5.005	5.005	5.005	5.005
• OD's en derden	1.692	1.692	1.692	1.692	1.692
Totaal baten	**24.083**	**24.796**	**25.559**	**26.373**	**27.242**
Lasten x € 1.000	**Begroting 2024**	**Raming 2025**	**Raming 2026**	**Raming 2027**	**Raming 2028**
Personeelskosten	21.072	21.696	22.363	23.076	23.836
• volume		*1,0%*	*1,1%*	*1,2%*	*1,3%*
• prijspeil		*2,0%*	*2,0%*	*2,0%*	*2,0%*
Bedrijfsvoering	2.496	2.566	2.638	2.712	2.788
• huisvesting & facilitair	828	852	875	900	925
• ict	778	800	822	845	869
• overige kosten	890	915	940	967	994
Programmakosten	515	515	515	515	515
Totaal lasten	**24.083**	**24.777**	**25.516**	**26.302**	**27.139**
Saldo	**0**	**19**	**43**	**71**	**104**

Tabel 17: Geprognosticeerde balans

Activa x € 1.000	Realisatie 31-12-2022	Prognose 31-12-2023	Prognose 31-12-2024
Vaste activa			
• Immateriële vaste activa			
• Materiële vaste activa	1.386,6	1.109,9	859,3
• Financiële vaste activa			
Vaste activa	1.386,6	1.109,9	859,3
Vlottende activa			
• Voorraden			
• Uitzettingen met looptijd <1 jaar	5.301,5	5.039,5	4.926,6
• Liquide middelen		100,0	100,0
• Onderhanden werk			
Vlottende activa	5.301,5	5.139,5	5.026,6
Totaal activa	6.688,1	6.249,4	5.886,0

Passiva x € 1.000	Realisatie 31-12-2022	Prognose 31-12-2023	Prognose 31-12-2024
Vaste passiva			
• Algemene reserve	470,2	500,0	500,0
• Te bestemmen batig saldo		57,8	57,8
• Bestemmingsreserves	339,5	244,7	244,7
• Resultaat boekjaar	53,3		
• Voorzieningen	895,5	747,3	632,1
• Schulden > 1 jaar	625,0	395,0	185,0
Vaste passiva	2.383,5	1.944,8	1.581,4
Vlottende passiva			
• Vlottende schulden < 1 jaar	4.115,9	4.115,9	4.115,9
• Overlopende passiva			
• Overige schulden	188,7	188,7	188,7
• Voorschotten van overheids. Org.			
Vlottende passiva	4.304,6	4.304,6	4.304,6
Totaal passiva	6.688,1	6.249,4	5.886,0

I. Geprognosticeerde Balans en financiële kengetallen

32. Verwachte balanspositie

De bijgevoegde balans is gebaseerd op de eindbalans 2022, in combinatie met voorgenomen investeringen, vastgestelde afschrijvingen (voornamelijk als gevolg van de investeringen in 2022 tbv de huisvesting en ICT) en verwachte mutaties in reserves en voorzieningen. Balansposten “vlottende activa en vlottende passiva” zijn moeilijk te prognosticeren, daardoor grotendeels stabiel in de prognose gehouden.

33. Toelichting op vaste activa

De investeringen in ICT en de inrichting kantoor als gevolg van de verhuizing zijn geactiveerd en worden afgeschreven op basis van de volgende termijnen:

· Laptops: 4 jaar
· Mobiele telefoons: 2 jaar
· Netwerkapparatuur / audiovisueel: 4 jaar
· Meubilair en kantoorinrichting: 4 jaar voor bureaustoelen, 10 jaar overige meubilair
· Inrichting en infrastructuur pand: 15 jaar

Naast de investeringen in huisvesting en ict, wordt er geïnvesteerd in de apparatuur voor ’t kantoor en basistaken VTH. Voor de apparatuur en voertuigen voor de meetdienst is een apart investeringsplan opgesteld iom de opdrachtgever/financier. (provincie).

Verder bestaat de vaste activa uit waarden voor voertuigen en software, zijnde de investeringen in SAP en Open Wave.
Hiervoor gelden de volgende afschrijftermijnen:

· Bedrijfsvoertuigen: 10 jaar
· Apparatuur: 5 tot 10 jaar afhankelijk van levensduur.
· Software: 5 jaar

34. Toelichting op vlottende activa

De uiteenzettingen met een looptijd < 1 jaar betreffen grotendeels het banksaldo in de rijksschatkist. Aan het eind van 2022 was deze hoog, vanwege diverse afrekeningen over het werkpakket die nog afgewikkeld moesten worden. Gezien onze financieringsafspraken, middels voorschotten ter grootte van een kwart van de werkpakketten per kwartaal, is te verwachten dat het banksaldo hoog blijft op de jaargrenzen.

De post onderhandenwerk is pro forma opgenomen; in 2022 is de onderhanden positie gefactureerd aan de partners, derhalve onderdeel van de debiteuren.

35. Toelichting op vaste passiva

De vaste passiva bestaan uit onze reserves, voorzieningen en kortlopende schulden.

Reserves

De algemene reserve is gemaximeerd (cf de GR) op € 0,5 miljoen. In tabel 20 is aangegeven dat dit 2,1% is (ultimo 2024) van de omzet. Aan het bestuur en de raden/staten wordt in 2023 voorgesteld om een standpunt in te nemen over de hoogte van de reserve, in relatie met de risico’s die zijn gedefinieerd.

De bestemmingsreserves voor innovatie en mba’s op de eindbalans 2022 vallen in 2023 vrij.
De bestemmingsreserves die vanuit de provincie zijn gevormd worden aangewend voor investeringen in de ‘meetdienst’ en incidentele activiteiten vanuit de provincie. Over deze laatste vindt nog overleg met de provincie plaats.

Tabel 18: Reserves

Reserves x € 1.000	Realisatie 31-12-2022	Mutaties 2023	Prognose 31-12-2023	Mutaties 2024	Prognose 31-12-2024	Prognose 31-12-2025	Prognose 31-12-2026	Prognose 31-12-2027	Prognose 31-12-2028
Algemene reserve	470,2	29,8	500,0		500,0	500,0	500,0	500,0	500,0
Te bestemmen batig saldo		57,8	57,8		57,8	77,1	120,0	191,1	295,1
BR opleidingen Omgevingswet									
BR innovatie	45,6	-45,6							
BR provincietaken	91,8		91,8						
BR bureau milieumetingen	191,1	-38,2	152,9	-38,2	91,8	91,8	91,8	91,8	91,8
BR mba's	11,0	-11,0			114,7	76,4	38,2		
Reserves	809,7	-7,2	802,5	-38,2	764,3	745,4	750,1	782,9	886,9

Voorzieningen
De harmonisatievergoeding dekt de kosten van de garantietoelagen van medewerkers die zijn overgekomen van de Provincie bij de oprichting van ODRA. Deze voorziening loopt door tot in de jaren '30.
Het verlofsparen is een nieuwe voorziening die eind 2022 is ingesteld, om kosten voortkomend uit gespaard verlof af te dekken. Medewerkers hebben sinds de CAO van 2023 het recht om al hun bovenwettelijk verlof te sparen en aan te wenden voor sabaticals en of eerder stoppen met werk. Er is nog weinig ervaring met feitelijke opname, in de prognose balans gaan we uit van afbouw naar circa de helft in komende jaren. De voorziening personele kosten valt in 2023 vrij; in de tabel opgenomen onder 'te bestemmen batig saldo'.

Tabel 19: Voorzieningen

Voorzieningen x € 1.000	Realisatie 31-12-2022	Mutaties 2023	Prognose 31-12-2023	Mutaties 2024	Prognose 31-12-2024
Harmonisatie Provincie Gelderland	381,4	-36,7	344,7	-34,7	310,0
Verlofsparen	483,1	-80,5	402,6	-80,5	322,1
Personele kosten	31,0	-31,0			
Totaal voorzieningen	895,5	-148,2	747,3	-115,2	632,1

Overige passiva / schulden
Op balansdatum is de schuldpositie (veelal crediteuren) bij ODRA omvangrijk. Dat heeft te maken met de wijze van administreren conform de richtlijnen BBV. Kosten ten laste van het boekjaar zijn verwerkt, de betalingen veelal nog niet gedaan.

De investeringen in huisvesting en ICT leiden tot grote betalingen aan de leveranciers. De middelen daarvoor zijn slechts deels uit de lopende middelen betaald. In 2022 is een lening bij de BNG afgesloten, gelijklopend aan de afschrijftermijnen. De cashflow uit de afschrijvingen zullen gebruikt worden voor aflossing.

36. Financiële weerbaarheid

Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate we in staat zijn om tegenvallers op te vangen. In hoofdstuk 4 zijn de risico's beschreven die we nu voorzien. De geschatte omvang van die risico's is rond de € 1,0 miljoen, 4,2% van de omzet. Het weerstandsvermogen neemt komende jaren af: van 4,4% naar 2,9% van de omzet. Het eigen vermogen naar 2,1% van de omzet. Het is een belangrijk aandachtspunt

Tabel 20: Weerstandsvermogen en financiële kengetallen

Weerstandsvermogen x € 1.000	Stand 31-12-2022	Stand 31-12-2023	Stand 31-12-2024	% omzet
Algemene Reserve	470	500	500	2,1%
Resultaat boekjaar	53			
Bestemmingsreserves				
• BR opleidingen omgevingswet				
• BR innovatie	46			
• BR provincietaken	92	92	92	
• BR bureau milieumetingen	191	153	115	
• BR mba's	11			
Totaal bestemmingsreserves	340	245	206	0,9%
Totaal	863	745	706	2,9%
Omzet	19.457	20.584	24.083	
• percentage omzet	4,4%	3,6%	2,9%	

Kengetallen	Realisatie 2022	Prognose 2023	Prognose 2024
Netto schuldquote	-1,9%	-2,1%	-2,2%
Netto schuldquote (verstrekte leningen)	-1,9%	-2,1%	-2,2%
Solvabiliteit	12,9%	11,9%	12,0%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%
Liquididteit (current ratio)	123,2%	119,4%	116,8%
Grondexploitatie	nvt	nvt	nvt
Belastingscapaciteit	nvt	nvt	nvt

om hier komend jaar beleid op te ontwikkelen.
De netto schuldquote geeft inzicht in de verhouding van het vrije vermogen (+ reserves minus vaste activa) ten opzichte van de omzet. Deze schuldquote verbetert de komende jaren.
De solvabiliteitsratio en liquiditeit geven inzicht in de mate waarin we in staat zijn om aan de financiële verplichtingen te voldoen. De saldi zijn relatief laag. Het systeem van bevoorschotting aan partners (en de tijdigheid van betalen) is hier debet aan.

Rente risico beheer en kasgeld limiet
De treasury functie binnen ODRA is gebaseerd op de wet Fido. ODRA stuurt op financiering voor de korte termijn en lange termijn. Zoals al aangegeven; de korte termijn financiering hangt sterk samen met het systeem van bevoorschotting aan de partners. Deze werkwijze kan nog meer worden verbeterd om grote afrekeningen van de werkpakketten aan het eind van het jaar te voorkomen.

Met de kasgeldlimiet in de wet Fido is bepaald dat het maximum bedrag voor financiering met kortlopende middelen 8,2% van het begrotingstotaal is (€ 1,7 miljoen). We komen niet boven deze norm uit.

Voor de middelen die aangehouden mogen worden op de lopende rekening (BNG), alvorens deze worden overgeheveld naar de rijksschatkist, geldt in principe een limiet van € 1,0 miljoen. We hebben aanvullend een afspraak dat de limiet € 1,75 miljoen is. Hierdoor zijn we beter in staat het betalingsverkeer vorm te geven, zonder saldi over te boeken.

4

J. Risico' s voor de begroting 2024

In deze paragraaf geven we een beeld van de risico's die wij nu zien. We komen uit op risico's (als ze tegelijkertijd voordoen) van boven € 1,0 miljoen. We staan regelmatig stil bij de operationele risico's. Dan bespreken we met ons bestuur of en welke noodzakelijke, mitigerende maatregelen nodig zijn. Daarnaast liggen generieke risico's permanent aanwezig op de loer.

Exploitatie -risico's

- Een saldo in de exploitatie kan ontstaan door niet realiseren van begrote inkomsten, tegenvallende kosten of kosten voor onvoorziene gebeurtenissen. Sinds enkele jaren is ook de structurele krappe arbeidsmarkt een risico. Hierdoor zouden verplichtingen jegens klanten, niet kunnen worden voldaan. Dit geeft consequenties bij de klant, bij ODRA wordt er omzetmarge misgelopen.
- Prognoses; Afgelopen jaar is geconstateerd dat bij het maken van prognoses de marges, die door bovenstaande onzekerheden ontstaan, kunnen oplopen tot 2% á 3% van de omzet. Het gaat om een bedrag van circa € 500.000.
- Outputfinanciering; Er kunnen risico's voor de bedrijfsvoering ontstaan doordat de gemiddelde tijdsbesteding hoger uitvalt dan het vastgestelde kengetal. Naar mate het aantal geleverde producten stijgt, is er beter zicht op goede en stabiele kengetallen. Bij kleine aantallen is de spreiding van de tijdsbesteding te groot, met als gevolg afwijkingen in de begroting.
  Afgelopen jaren zijn al enkele producten overgezet naar diensten; het geeft voor klanten en ODRA beter zicht op de kosten.

Risico's op de taakuitvoering

- We kunnen aansprakelijk worden gesteld voor fouten in de taakuitvoering en bedrijfsvoering. Bijvoorbeeld als gedelegeerde bevoegdheden onduidelijk zijn en niet helder zijn vastgelegd. Dit betreft vooral een bestuurlijk- en imagoprobleem. We zijn verzekerd voor schadeclaims tot een bedrag van maximaal twee keer €2,5 miljoen per jaar. Met een eigen risico. In 2022 zijn er geen substantiële claims binnen gekomen waarvoor de verzekering is ingezet.

Frictiekosten

- Frictiekosten ontstaan meestal als gevolg van grote veranderingen in de organisatie. Bijvoorbeeld als partners besluiten om de niet-wettelijke taken in eigen beheer op te pakken. Ook kunnen grote fricties ontstaan bij medewerkers die (niet meer) passen op het werk dat moet worden uitgevoerd. Voor 2024 verwachten we dat er geen noemenswaardige frictie zal optreden. Wel wordt er nog € 70.000 (0,3% van de omzet) gereserveerd voor personele frictie.

Compliance aan wet- en regelgeving

- Het niet voldoen aan wet- en regelgeving is een risico dat de legitimiteit van de organisatie ondergraaft. Het heeft effect heeft op ons imago van betrouwbare overheidsdienst. En als we het 'te bont' maken, een afkeurende accountantsverklaring. Om compliant te blijven moeten in de bedrijfsvoering investeringen worden gedaan. De WOO (sinds 2022 van kracht) zal nog de nodige energie (en kosten) met zich meebrengen, evenals informatiebeveiliging en AVG. Er is voorgesteld om het advies budget te verhogen.

Liquiditeit

- Met de partners is afgesproken dat zij aan het begin van elk kwartaal een kwart van het werkprogramma als voorschot betalen. Zonder dit systeem zou ODRA niet aan haar betalingsverplichtingen kunnen voldoen. Het eigen vermogen is immers gelimiteerd tot een € 0,5 miljoen (2% van de omzet). Hoewel deze buffer klein is, is het beleid van de partners om dit bedrag niet te laten groeien. Deze afspraak houden we overeind.
- De grote investeringen in onze huisvesting in 2022 zijn qua liquiditeit voor een deel afgedekt met een lening bij de BNG. Toekomstige grote vervangings -investeringen, de eerste zijn te verwachten in IT apparatuur in 2026, kunnen eveneens gefinancierd worden met een lening.

Ondertekening

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van Omgevingsdienst Regio Arnhem van 13 april 2023.

De voorzitter,
Joa Maouche

De secretaris,
Ruben Vlaander

Bijlage

Bijlage 1: Overzicht producten

Omschrijving product	Taakveld	Kengetal 2024	Kostprijs 2024	Aantal producten begroting 2024	Baten 2024 per product x €1.000	%
Programma 1. Vergunningverlening						
Aanpassen omgevingsvergunning mba	Milieu	13	€ 1.287	8	€ 10	0%
Intrekkingsbesluit BRIKS	Bouw	4	€ 396	40	€ 16	1%
Maatwerk milieur	Milieu	14	€ 1.386	62	€ 86	1%
Meldingen behandelen Besluit bouwen en leefomgeving	Bouw	1	€ 99	1.393	€ 138	31%
Meldingen mba	Milieu	10	€ 990	470	€ 465	10%
Omgevingsvergunning BRIKS cat 1 / gevolgklasse 1	Bouw	9	€ 891	1.787	€ 1.592	40%
Omgevingsvergunning BRIKS cat 2 / gevolgklasse 2	Bouw	23	€ 2.277	515	€ 1.174	11%
Omgevingsvergunningen milieubelastende activiteiten	Milieu	22	€ 2.178	52	€ 112	1%
Vergunning vuurwerkontbrandingen	Milieu	11	€ 1.089	175	€ 191	4%
Totaal (+gemiddelden)		9,1	€ 840	4.503	**€ 3.784**	100%
			Aandeel bouw	3.736	2.920	83%
			Aandeel milileu/alg	766	864	17%
Programma 2. Toezicht en Handhaving						
Controle Alcoholwet	Milieu	5	€ 495	31	€ 15	1%
Controle asbest / sloop	Bouw	9	€ 891	296	€ 264	7%
Controle BRIKS / gevolgklasse 2 Bbl	Bouw	23	€ 2.277	245	€ 557	5%
Controle BRIKS / gevolgklasse 3 Bbl	Bouw	48	€ 4.752	89	€ 424	2%
Controle BRIKS categorie 1	Bouw	8	€ 792	1.271	€ 1.007	28%
Handhavingscontrole	Milieu	10	€ 990	110	€ 109	2%
Hercontrole milieu	Milieu	6	€ 594	641	€ 381	14%
Klachtbehandeling	Milieu	2	€ 198	2.036	€ 403	45%
Preventief milieutoezicht	Milieu	9	€ 881	1.717	€ 1.530	38%
Projectcontrole - WNB	Milieu					
Rapportageverplichting overig	Milieu	4	€ 396	221	€ 87	5%
Toezicht vuurwerkevenementen	Milieu	12	€ 1.188	120	€ 143	3%
Totaal (+gemiddelden)		7,9	€ 726	6.776	**€ 4.918**	100%
			Aandeel bouw	1.901	12.251	28%
			Aandeel milileu/alg	4.844	2.652	71%
Totaal producten		8,5	€ 772	11.278	**€ 8.702**	
			Aandeel bouw	8.580	€ 5.171	59%
			Aandeel milileu/alg	2.667	€ 3.516	40%

	Aantal producten begroting 2023	Aantal producten realisatie 2022
	8	6
	40	26
	60	56
	1.383	1.469
	453	394
	1.368	1.490
	484	492
	56	33
	172	183
	4.024	4.149
	3.275	3.477
	749	672
	229	230
	229	202
	98	64
	1.107	1.391
	99	116
	611	432
	1.882	2.907
	1.635	1.552
		45
	290	176
	115	100
	6.290	7.215
	1.658	1.887
	4.632	5.328
	10.314	11.364
	7.907	8.805
	2.407	2.559

Bijlage 2: Overzicht diensten

Omschrijving dienst	Taakveld	Aantal uren begroting 2024	Baten 2024 per dienst x € 1.000	%	Aantal uren begroting 2024	Aantal uren realisatie 2022
Programma 1. Vergunningverlening						
Advies omgevingskwaliteit	Bouw	1.684	€ 167	12%		
Advies omgevingsvergunningen en meldingen mba	Milieu	612	€ 61	4%	292	681
Begeleiden initiatief BRIKS	Bouw	3.156	€ 312	22%	2.633	4.456
Begeleiden initiatief milieu	Milieu	1.035	€ 103	7%	1.315	645
Beoordelingen Bbl	Bouw	2.045	€ 202	15%	2.240	1.499
Juridische expertise vergunningen	Algemeen	2.335	€ 231	17%	2.522	5.180
Omgevingsvergunning BRIKS cat. 3/gevolgklasse 3	Bouw	662	€ 66	5%	2.230	1.945
Omgevingsvergunning complexe bedrijven ODRA	Milieu	2.538	€ 251	18%	2.684	2.051
Subtotaal		14.067	€ 1.393	100%	13.916	16.457
	aandeel bouw	5.863	€ 580	42%	7.103	4.089
	aandeel milieu/alg.	8.204	€ 812	58%	6.813	12.368
Programma 2. Toezicht en Handhaving						
Bestuursdwang uitvoeren	Algemeen	253	€ 25	2%	250	32
Controle activiteiten in of op de bodem	Milieu	672	€ 66	5%		
Controle bestaande bouw en RO	Bouw	4.585	€ 454	33%	4.312	4.194
Controle bodemsanering	Milieu	4.072	€ 403	29%	6.608	6.210
Controle complex bedrijf	Milieu	8.911	€ 882	63%	9.649	11.631
Controle graven in de bodem onder de IW	Milieu	4.083	€ 404	29%	2.619	4.744
Handhavingsbesluit nemen	Algemeen	10.775	€ 1.067	77%	10.323	10.776
Handhavingscontrole - PCH	Milieu	500	€ 50	4%		
Hercontrole milieu - PCH	Milieu	1.300	€ 129	9%		
Juridische expertise handhaving	Algemeen	4.815	€ 477	34%	5.256	5.479
Keten- en data gedreven toezicht - PCH	Milieu	795	€ 79	6%		
Klachtbehandeling - PCH	Milieu	1.514	€ 150	11%		
Preventief milieutoezicht - PCH	Milieu	855	€ 85	6%		
Projectcontrole	Milieu	4.061	€ 402	29%	2.504	3.454
Rapportageverplichting EPRTR	Algemeen	1.232	€ 122	9%	1.101	
Rapportagebehandeling bedrijfsmelding	Milieu	1.452	€ 144	10%		602
en melding ongeval	Milieu	1.208	€ 120	9%	1.464	1.205
Strafrecht - PCH	Milieu	600	€ 59	4%		191
Transportcontrole	Milieu				250	
Toezicht milieu	Milieu	-1.240	-€ 123	-9%		8.351
Subtotaal		50.442	€ 4.994	100%	44.336	56.869
	aandeel bouw	4.585	€ 454	9%	4.312	4.194
	aandeel milieu/alg.	45.857	€ 4.540	91%	40.024	52.675
Programma 3. Advies						
Adviesrapport leefomgeving	Milieu	10.355	€ 1.025	74%	9.636	12.016
Afhandeling Woo-verzoeken	Algemeen	677	€ 67	5%	465	
Beoordelings saneringsevaluatie	Bouw	2.505	€ 248	18%	2.980	3.950
Meetadviesrapport leefomgeving	Milieu	7.342	€ 727	52%	9.994	8.595
Meetadviesrapport luchtkwaliteit langs wegen	Milieu	1.500	€ 149	11%		
Advies milieu	Milieu	400	€ 40	3%		119
Subtotaal		22.779	€ 2.255	100%	23.075	24.680
	aandeel bouw	2.505	€ 248	11%	2.980	3.950
	aandeel milieu/alg.	20.274	€ 2.007	89%	20.095	20.730
Programma 5. Algemeen en Projecten						
Beleids- en bestuursondersteuning	Algemeen	3.632	€ 360	26%	2.745	2.234
Detachering	Algemeen	768	€ 76	5%	768	1.829
Faciliteren participatietraject	Milieu	471	€ 47	3%	1.785	593
Meewerken aan programma of project	Algemeen	9.771	€ 967	69%	9.666	14.823
Partnerspecifieke werkafspraken	Algemeen	625	€ 62	4%	1.000	373
Programma- en projectmanagement	Algemeen	16.309	€ 1.615	116%	15.755	14.705
Algemeen	Algemeen	11.205	€ 1.109	80%		
Subtotaal		42.780	€ 4.235	100%	31.719	34.557
	aandeel milieu/alg.	42.780	€ 4.235	100%	31.719	34.557
Totaal uren		130.068	€ 12.877		113.046	132.563
	aandeel bouw	12.953	€ 1.282	10%	14.395	12.233
	aandeel milieu/alg.	117.115	€ 11.594	90%	98.651	120.330

Bijlage 3: Overzicht bijdragen klanten

Baten per klant x € 1.000	Bouw prod. x tarief	Milieu prod. x tarief	Totaal prod. x tarief	Bouw diensten x € 99	Milieu diensten x € 99	Algem. diensten x € 99	Totaal diensten x € 99	Gezamelijke diensten Alle partners*	Gezamelijke diensten Deel partners**
Arnhem	2.778	1.069	3.837	566	652	805	2.024	207	268
Doesburg	346	73	419	20	40	31	92	18	17
Duiven	11	227	238	5	106	26	137	31	
Lingewaard	1.165	458	1.623	299	493	599	1.390	87	77
Overbetuwe	78	510	588	30	332	100	462	66	
Provincie regulier		344	344		149	350	498	83	
Provincie Bodemtaken				248	282		530		
Provincie Complexe Handhaving				51	2.478	1.210	3.739		
Provincie Aandachtsbedrijven						1.228	1.228		
Renkum	713	190	903	77	116	270	462	62	52
Rheden	54	249	304	11	146	57	214	61	
Rozendaal	3	7	10	1	3	1	5	10	
Westervoort	2	47	49	1	24	6	31	22	
Zevenaar	21	353	374	21	238	47	306	62	
Subtotaal Partners	5.171	3.517	8.688	1.330	5.058	4.730	11.118	708	413
% van de omzet			40%				51%		
Subtaal Omgevingsdiensten		15	15	119	87	100	306	119	
Subtotaal derden					106		1.453	259	
Totaal klanten	5.171	3.532	8.702	1.449	5.250	4.831	12.877	1.085	413
% van de omzet			36%				53%		

**) Betreft data- en, ketengedreven werken, strafrecht, klantadvies milieu en piketdienst*
***) Betreft klantadvies bouw*
****) Betreft projectmanagement/meewerken project Omgevingswet, energie, GUOV, circulariteit en innovatiebudget*
*****) Zie specificatie tabel overige baten*

Gezamelijke diensten												
Algem. ***	Totaal	Overige materiele baten****	Totaal baten 2024	Aandeel bouw	Aandeel milieu & algemeen	%	Aantal producten	Uren diensten	Totaal baten begroting 2023	% tov 2024	Totaal baten realisatie 2022	% tov 2024
156	631	51	6.544	3.612	2.932	30%	4.834	20.446	5.669	15%	6.248	5%
14	49	4	565	388	177	3%	472	928	146	288%	238	137%
14	45	7	426	23	404	2%	291	1.383	397	7%	340	25%
66	230	42	3.284	1.541	1.744	15%	2.017	14.044	3.261	1%	2.792	18%
50	115	30	1.194	138	1.057	5%	746	4.662	994	20%	925	29%
29	112	249	1.203	249	954	5%	325	5.035	1.220	-1%	1.255	-4%
			530	248	282	2%		5.350	550	-4%	780	-32%
		27	3.766	78	3.688	17%		37.770	3.533	7%	3.602	5%
		11	1.239	11	1.228	6%		12.407	1.178	5%	1.254	-1%
47	160	14	1.539	855	684	7%	1.163	4.671	1.388	11%	1.517	1%
46	108	21	646	87	560	3%	707	2.160	538	20%	558	16%
8	18	2	35	6	29	0%	18	53	31	14%	29	20%
10	32	5	116	7	109	1%	67	308	106	9%	96	21%
29	91	29	800	71	729	4%	495	3.090	715	12%	849	-6%
469	1.590	490	21.887	7.312	14.575	100%	11.135	112.307	19.726	11%	20.483	7%
	7%	2%										
	119	0	439		439		29	3.089	417	5%	391	12%
204	463	-158	1.757		1.757			14.672	433	305%	1.148	53%
673	2.172	332	24.083	7.312	16.771		11.164	130.068	20.577	17%	22.022	9%
	9%	1%										

De materiele kosten zijn hieronder toegelicht en bestaan uit kosten die worden doorbelast vanuit ODRN voor complexe vergunning. De andere kosten betreffen vooral onderzoeken/activiteiten die door derden worden gedaan.

Bij de meetdienst bestaan de kosten uit: (afschrijf)kosten voor apparatuur, voertuigen, huur van de aparte locatie en uitbestede onderzoeken en klein materiaal voor metingen.

Bijlage 4: Overzicht materiële kosten

Baten per klant x € 1.000	Uitbesteed complexe VV	Out of pocket	Meetdienst, piket en Theseus*	Totaal overige baten	Bouw	Milieu	Algemeen
Arnhem	5			5		5	46
Doesburg							4
Duiven							7
Lingewaard	22			22		22	19
Overbetuwe	15			15		15	15
Provincie regulier			230	230		230	19
Provincie Complexe Handhaving		27		27			27
Provincie Aandachtsbedrijven		11		11			11
Renkum							14
Rheden	7			7		7	14
Rozendaal							2
Westervoort							5
Zevenaar	15			15		15	14
Subtotaal Partners	64	38	230	332		294	196
Omgevingsdiensten			0	0			0
Subtaal Omgevingsdiensten			0	0			0
Subtotaal derden			0	0			0
Totaal klanten	64	38	230	332		294	196

** Betreft meetdienst (provincie, piket (derden) en Theseus (OD's)*

De opgenomen € 1,7 miljoen baten bij “derden” bestaan uit verwachte baten waarvoor nog geen 100% zekerheid is qua financiering, maar die (met geringe marge) worden verwacht.

In de tabel is aangegeven wie de verwachte financier is. Dit zijn dan kosten voor de betreffende klant die bovenop de verwachte bijdragen komen die in bijlage 2 staan.

Bijlage 4: Specificatie post opbrengsten derden

Omschrijving	Bedrag x € 1.000	Beoogd financiers
Circulariteit	149	Partners, individuele opdrachten
Omgevingswet	59	Partners, individuele opdrachten
TMA	156	Partners, individuele opdrachten
SPUK energie	495	RvO
Theseus	495	Diverse financiers
Wet kwaliteitsborging	99	Partners
Subtotaal projecten	1.453	
Data- en ketengedreven services	701	
Beheer zones, kaarten en data	-188	
Keten- en data gedreven toezicht	-303	
Archief extra	-158	
Subtotaal data- en ketengedreven services	52	Partners en OD’s
Strafrecht	89	Partners
Beleidsadvies uitvoering	204	Partners en Montferland
Klantadvisering milieu	-41	Partners
Subtotaal overige gezamenlijke diensten	253	Partners
Totaal	1.757	

Omgevingsdienst
Regio Arnhem

GROENE METROPOOL REGIO ARNHEM NIJMEGEN

Aan gemeenteraden van de 18 gemeenten in de
Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Datum	:	20 april 2023
Uw kenmerk	:	
Ons kenmerk	:	2023-GMAB-28
Contactpersoon	:	Henk van den Berg
Telefoonnummer	:	06-46737374

Onderwerp: aanbieden jaarstukken 2022 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Geachte gemeenteraad,

Het algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen heeft op 19 april jongstleden de jaarstukken voor 2022 in concept vastgesteld. De jaarstukken bestaan uit:

- concept-jaarverslag – voor de inhoudelijke verantwoording van het regiobureau en de vijf opgaven;
- concept-jaarrekening – de verantwoording van financiële resultaten.

De Groene Metropoolregio is bevoegd tot subsidiering van The Economic Board. Om die reden bieden wij u ook het jaarverslag en jaarrekening van The Economic Board aan.

Resultaat 2022

Het jaar 2022 sluit met een positief resultaat van € 320.957,00. Het algemeen bestuur is voorgesteld het resultaat in lijn van de bepaling in de Gemeenschappelijk Regeling (art. 31 lid 8) terug te laten vloeien naar de gemeenten. Het algemeen bestuur heeft ons voorstel onderschreven.

Proces

De jaarstukken bieden wij u hierbij aan en wij nodigen u uit een zienswijze in te dienen (conform artikel 31 Gemeenschappelijke Regeling). We vragen u vóór 16 juni 2023 te reageren. Definitieve vaststelling van de jaarstukken is gepland in de vergadering van het algemeen bestuur op 5 juli 2023.

Met vriendelijke groet,
het algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Drs. H.M.F. Bruls — H. Tiemens

Voorzitter — Secretaris

Bijlagen:

- jaarstukken 2022 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
- accountantsverslag boekjaar 2022 Astrium
- Jaarverslag en jaarrekening The Economic Board 2022 met aanbiedingsbrief

Kopie aan: regiocoördinatoren

GROENE METROPOOL REGIO ARNHEM NIJMEGEN

JAARSTUKKEN 2022

JAARSTUKKEN 2022 , VERSIE AB 19 APRIL 2023

Flynth Audit B.V.
geheel document digitaal
gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
R.B.
21 april 2023

Versie AB 19 april 2023

Inhoudsopgave

Voorwoord ... **3**

1. Jaarverslag ... **4**

1.1. Inleiding ... 4

1.2. Programmaverantwoording Regiobureau ... 4

1.2.1 Regiobureau ... 4

1.2.2 Profilering, positionering en lobby ... 4

1.2.3 Ontmoeting en communicatie ... 5

1.2.4 Verantwoording rekeningresultaat regiobureau ... 7

1.2.5 Wat heeft het regiobureau gekost? ... 7

1.3. Programmaverantwoording opgaven - regionale agenda ... 7

1.3.1 Verbonden regio ... 7

1.3.2 Productieve regio ... 8

1.3.3 Circulaire regio ... 9

1.3.4 Ontspannen regio ... 9

1.3.5 Groene groeiregio ... 10

1.3.6 Wat heeft het gekost? ... 11

1.4 Resultaat 2022 uitgelegd en samengevat ... 11

1.5 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien ... 12

1.5.1 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien ... 12

1.5.2 Vennootschapsbelasting ... 12

2. Paragrafen ... **12**

2.1 Risicobeheersing en weerstandsvermogen ... 12

2.2 Financiering ... 14

2.3 Bedrijfsvoering ... 15

3. Jaarrekening ... **17**

3.1 Staat van baten en lasten ... 18

3.2 Toelichting op de staat van baten en lasten ... 20

3.3 Balans per 31 december 2022 ... 26

3.4 Grondslagen voor waardering- en resultaatbepaling ... 27

3.5 Publicatie wet normering topinkomens ... 35

4. Kerngegevens ... **41**

Bijlage 1 Bestuurlijke opgaveteams op 31-12-2022 ... **42**

Bijlage 2 Controleverklaring ... **43**

Voorwoord

Hierbij bieden wij u de jaarstukken 2022 aan van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. De indeling van de jaarstukken volgt de opgavegerichte samenwerking: 5 integrale opgaven naast de verantwoording van het regiobureau.

Resultaat 2022

Uit de staat van baten en lasten op bladzijde 18 blijkt een resultaat van € 157.799 voor 2022. Dit bedrag is het rekeningresultaat van het regiobureau.

Daarnaast is een klein deel van de geplande projecten uit de regionale agenda 2022 niet (volledig) uitgevoerd. Dit heeft tot gevolg dat een deel van de ontvangen inwonersbijdrage niet is uitgegeven. Bij de opgaven resteert een bedrag aan inwonersbijdrage van € 163.158, zie hiervoor de specificatie van de “Overige vlottende schulden” op bladzijden 32 en 33.

Bestemming resultaat 2022

Het overschot van de ontvangen inwonersbijdrage, dat deel dat niet is uitgegeven of verplicht, bedraagt per 31 december 2022 € 320.957. Volgens artikel 31 lid 8 van de Gemeenschappelijke Regeling vloeit een positief saldo naar rato terug naar de deelnemende gemeenten.

Elst, 5 april 2023
Dagelijks bestuur Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

1. Jaarverslag

1.1. Inleiding

Voor het jaar 2022 is een regionale agenda en begroting door het algemeen bestuur vastgesteld (6 juli 2021). Deze begroting voor de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR) voldeed aan de BBV-richtlijnen en valt onder het repressief toezicht van Gedeputeerde Staten van Gelderland, mede namens Gedeputeerde Staten van Limburg.

De vijf opgaven werkten in 2022 elk met een eigen begroting, waarvoor de benodigde middelen bij de gemeenten werden gecollecteerd dan wel van samenwerkingspartners werden ontvangen.

Door de deelnemende gemeenten zijn via de inwonersbijdrage de middelen voor het regiobureau bijeengebracht. De inwonersbijdrage is vastgesteld op € 2,50. Maar door de bijdrage van de provincie Gelderland van € 600.000, bedroeg de inwonersbijdrage voor 2022 € 1,73. Deze provinciale bijdrage stopt na 2022.

Het algemeen bestuur heeft in haar vergadering van 7 december 2022 middels een tweede begrotingswijziging 2022 de daadwerkelijk ontvangen inkomsten verwerkt in de primitieve begroting 2022.

1.2. Programmaverantwoording Regiobureau

1.2.1 Regiobureau

In 2022 heeft het regiobureau haar netwerkfunctie verder versterkt. De bemensing van de opgaven met collega’s van deelnemende gemeenten en externe adviseurs is op sterkte gebracht. Verder zijn de communicatieactiviteiten gedeeltelijk gecentraliseerd om eenduidig naar buiten te kunnen treden.

De provincie Gelderland heeft naast de subsidie voor de aanloopkosten tijdens de opbouwfase een subsidie beschikbaar gesteld van € 1.2 miljoen voor de jaren 2021 en 2022. Hiermee hebben we de regionale samenwerking kunnen opbouwen en personeel aan kunnen trekken.

Met deze middelen ondersteunde de provincie op constructieve wijze de voorbereiding en uitvoering van het op 3 februari 2022 gesloten bestuursakkoord tussen de provincie, The Economic Board en de GMR. Daarnaast konden door deze subsidie de regiogemeenten tegen een lagere inwonersbijdrage deelnemen aan de nieuwe regionale samenwerking. Verantwoording van deze subsidie vindt plaats in eerste halfjaar 2023.

De gemeenteraadsverkiezingen in maart 2022 betekende dat, na de vorming van de 18 colleges, de ontstane vacatures van bestuurlijk opdrachtgever en leden van de BOT's (bestuurlijk opgaventeam) ingevuld moesten worden. Een door het algemeen bestuur ingestelde ‘samenstellingscommissie’ heeft deze taak opgepakt. Na het zomerreces zijn de bestuurlijk opdrachtgevers en de BOT’s voortvarend aan de slag gegaan.

De gemeenteraadsverkiezingen wijzigde ook de samenstelling van de regioagendacommissie, het adviesorgaan van het algemeen bestuur. Onder voorzitterschap van de nieuwgekozen voorzitter Wimer Heemskerk (raadslid gemeente Arnhem) en ondersteund door de nieuwe secretaris George van der Woude heeft de commissie haar werkzaamheden opgepakt.

1.2.2 Profilering, positionering en lobby

Het team Public Affairs (PA) bestaat sinds september 2022 uit 2 adviseurs (1,89 fte) die samen verantwoordelijk zijn voor de regionale lobby. Onder deze verzamelterm valt een veelvoud aan activiteiten zoals beleidsbeïnvloeding, profilering, positionering en projectontwikkeling. Deze activiteiten ontplooit PA op 3 expliciete domeinen, te weten Rijk (Den Haag), Europa (Brussel) en

Duitsland (NRW). Een vierde domein waarop PA in 2022 actiever is geworden is de provincie Gelderland.

PA heeft in 2022 een betere positie verkregen; wat de regio doet, wordt steeds beter bekend bij het Rijk, de Europese en Duitse partners. Er wordt nadrukkelijk samengewerkt met de opgavemanagers en speerpuntcoördinatoren, met de PA-adviseurs uit de regiogemeenten en met The Economic Board. Naast de rol die PA heeft gespeeld in het behalen van bepaalde resultaten binnen de opgaven, zijn de volgende resultaten te melden:

Rijk
Na het aantreden in januari 2022 van het Kabinet Rutte IV is vanuit de regio stevig ingezet op diverse debatten. In 2022 is daarnaast veel inzet gepleegd voor het BO MIRT en de verstedelijkings-afspraken. De GMR heeft in 2022 ook de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de minister voor Klimaat en Energie, de minister van Financiën en de staatssecretaris voor Cultuur en Media mogen ontvangen. Ook zijn werkbezoeken voor Kamerleden van D66, GL en de VVD georganiseerd. Dit heeft onder meer geleid tot extra aandacht voor onze Woondeal en de propositie voor de Regio Deal. Vermeldenswaard zijn ook de gesprekken die op hoog ambtelijk niveau zijn gevoerd, waaronder met ministerie van Infrastructuur en Waterstaat met betrekking tot knelpunten op het spoor in onze regio.

Europa
Het domein Europa is in toenemende mate geïntegreerd in het bredere takenpallet van PA. Als consequentie hiervan wordt het gebruik van de term ‘Bureau Brussel’ – zoals deze voor de oprichting van de Groene Metropoolregio bestond – steeds meer afgebouwd.

PA heeft er in 2022 voor gezorgd dat de GMR betrokken is geraakt bij enkele Europese projecten, onder meer op het gebied van C02-beprijzing en de implementatie van het Groen-Blauw Raamwerk. Ook is een basis gelegd voor nieuwe projecten op het gebied van klimaatadaptatie en bodem door deelname aan de EU Missies ‘Adaptation to Climate Change’ en ‘A Soil Deal for Europe’.

Tot slot heeft PA begin 2022 een nieuw, kleiner, kantoor in Brussel in gebruik genomen en is eind 2022 de opzegging van de huur van het Brusselse appartement in gang gezet. Het aanhouden van deze permanente woonruimte werd als niet langer passend bevonden bij de nieuwe werkwijze van de Groene Metropoolregio in Europese context.

Duitsland
De inzet op grensoverschrijdende samenwerking vanuit de Groene Metropoolregio is in 2022 voortgezet en uitgebouwd. In het bijzonder zijn werkbezoeken met het Regionalverband Ruhr en de Businessmetropole Ruhr georganiseerd en de samenwerking met Duitse partners heeft een prominente plek in de propositie van de Regio Deal gekregen.

1.2.3 Ontmoeting en communicatie

Ontmoeting is een belangrijk thema bij de versterkte regionale samenwerking. In de eerste helft van 2022 waren er nog beperkingen vanwege covid-19. Net zoals in 2021 werd daarom gewerkt met een hybride model. Vanaf het tweede kwartaal van 2022 waren de beperkingen voorbij. Het regiobureau heeft de verschillende regionale ontmoetingen en vergadermomenten zoals de RegioOverleg(t) en RegioOntmoet actief onder de aandacht gebracht van regionale bestuurders en ambtelijke ondersteuning. Alle collegeleden werden nadrukkelijk uitgenodigd om deel te nemen aan de regionale activiteiten.

Evenementen en ontmoetingen

Ook ontstond in 2022 de mogelijkheid om de jarenlange traditie van de RegioReis weer op te pakken. De tweedaagse reis bracht het reisgezelschap naar Rotterdam Den Haag Metropoolregio (MRDH). Naast het bezoek aan een interessante metropoolregio was dit voor veel nieuwe bestuurders de eerste ontmoeting met andere bestuurders uit de regio. De reis werd door de deelnemers zeer gewaardeerd. Met deze reis werd het kennismakingsprogramma voor de nieuwe bestuurders afgesloten.

Het eerste regiocongres op 10 juni 2022 in De Lindenberg te Nijmegen met als titel ‘Groei in balans’ kende een zeer goede opkomst met bijna 300 deelnemers. De gepresenteerde onderwerpen kregen een hoge waardering van de bezoekers.

Al een aantal jaren beschikt de samenwerking over een netwerk van regiocoördinatoren. Zij ontmoeten elkaar maandelijks afwisselend fysiek en digitaal. Naast het zijn van een belangrijke schakel met de regio-organisatie ontwikkelt deze groep zich tot een stevig onderling netwerk en vervullen de regiocoördinatoren in toenemende mate ook een belangrijke rol binnen de eigen gemeentelijke organisatie.

Verbinding

Voorwaarde voor het slagen van de samenwerking binnen de Groene Metropoolregio is dat de gemeenschappelijke regeling dicht bij de deelnemende gemeenten blijft staan. Een goed werkend informatieproces is daarbij van groot belang. Leidraad hiervoor is het Informatieprotocol dat in september 2021 door het algemeen bestuur is vastgesteld. Het protocol wordt binnen twee jaar geëvalueerd. De evaluatie staat gepland in het eerste half jaar van 2023.

Een belangrijke nieuwe stap die in 2022 is gezet is het maken van een kwartaalrapportage. Daarin staan de belangrijkste activiteiten en ontwikkelingen binnen de vijf opgaven en het regiobureau. Deze kwartaalberichten verschijnen aan het einde van de eerste maand van een nieuw kwartaal. Deze rapportages blijken in een grote behoefte te voorzien. Ze dragen bij aan het versterken van de verbinding tussen de Groene Metropoolregio, de deelnemende gemeenten en de partners. En vormen de bouwstenen van het jaarverslag.

Basis

In het eerste kwartaal van 2022 is energie gestoken in het op orde krijgen van de basis van communicatie. Zo is er een huisstijlinstructie gemaakt, om te zorgen voor uniforme communicatie. Voor de eigen organisatie is een opzet voor communicatietrainingen gemaakt. Een serie basistrainingen over social media is intern aan de medewerkers gegeven.
Half mei 2022 is de communicatiecapaciteit versterkt met een tweede communicatieadviseur. Deze adviseur richt zich specifiek op de communicatie van de opgaven.

Opbouw communicatie

In 2022 is de nieuwe website doorontwikkeld. Meest in het oog springen gerelateerde artikelen om de lezer makkelijk van meer informatie over hetzelfde item te voorzien en iBabs als agendafunctie. Voor de nieuwe colleges en gemeenteraden is een aparte webpagina gemaakt. Daarnaast is de corporate film aangepast door feiten en cijfers over de regio toe te voegen.

Er zijn een drietal QR-codes ontworpen, elk met een eigen thema. Deze QR-codes zijn zo ontworpen, dat ze in plaats van het logo gebruikt kunnen worden. De QR-codes linken naar een dynamische landingspagina. Van de QR-codes zijn visitekaartjes gemaakt.
Er zijn een aantal communicatiemiddelen ontwikkeld:

- De nieuwsbrief is in 2022 met een structurele frequentie verzonden; in totaal 12 keer.
- Begin juli verscheen de regionale agenda 2023-2024, ditmaal ook in een interactieve online versie.
- Er is een rechten vrije en kwalitatief hoogwaardig beeldbank opgezet.

- Daarnaast zijn er praktische en zo duurzaam mogelijke relatiegeschenken in GMR-stijl ingekocht.
- In september 2022 zag de Groene Post het licht; een wekelijks digitaal informatieoverzicht voor bestuurders en ambtenaren.
- Via social mediakanalen houden wij geïnteresseerden op de hoogte van wat er speelt in de Groene Metropoolregio.

1.2.4 Verantwoording rekeningresultaat regiobureau

Uit de jaarrekening blijkt dat er over 2022 een voordelig rekeningresultaat is van € 157.799. Ten opzichte van de tussenrapportage van augustus 2022 is dit een verschil van € 114.621. Op dat moment was een positief rekeningresultaat voor het bureau van € 272.420 geprognotiseerd.
Dit kan als volgt verklaard worden, de belangrijkste punten zijn (afgerond):

1. Het rekeningresultaat 2021 was in de tussentijdse cijfers volledig in de resultatenrekening opgenomen, er is destijds geen rekening gehouden met verplichtingen die zijn aangegaan en een korte doorloop hebben in 2023. Het betreft een bedrag van € 45.000 dat meegenomen moet worden naar 2023.
2. De voorbereiding van de Regio Deal kostte het regiobureau, na verrekening met The Economic Board en de provincie, € 25.000.
3. Administratieve lasten zijn harder gestegen dan verwacht en dat ligt onder meer aan:
   a) subsidieverantwoordingen € 10.000,
   b) hogere kosten administratieve dienstverlener € 15.000,
   c) inrichting archief € 20.000.

1.2.5 Wat heeft het regiobureau gekost?

Staat van baten en lasten	Begroting 2022 EUR	Wijziging begroting EUR	Begroting gewijzigd EUR	Realisatie 2022 EUR	Resultaat 2022 EUR
Programma Regiobureau					
Lasten	1.956.167	100.000	2.056.167	1.829.099	227.068
Baten	1.956.167	100.000	2.056.167	1.940.885	115.282
Reserves onttrekking	0	0	0	46.013	-46.013
Saldo	**0**	**0**	**0**	**157.799**	**157.799**

1.3. Programmaverantwoording opgaven - regionale agenda

In december 2022 is door het algemeen bestuur de tweede begrotingswijziging 2022 vastgesteld. Hiermee zijn de ontbrekende middelen, die ten tijde van het opstellen van de begroting nog onvoldoende inzichtelijk waren, toegevoegd aan de begroting 2022. In dit jaarverslag worden de verschillen tussen gewijzigde begroting en realisatie binnen de opgaven afzonderlijk verklaard. Een uitgebreid verslag van de activiteiten van de vijf opgaven in het jaar 2022 wordt aan het bestuurlijk platform van iedere opgave gegeven. Daarnaast is, zoals in paragraaf 1.2.3 omschreven, via de kwartaalberichten verslag gedaan van de activiteiten van en ontwikkelingen binnen de opgaven.

1.3.1 Verbonden regio

Van het beschikbare bedrag (€ 2,82 miljoen) is € 1,83 miljoen uitgeven of verplicht. De capaciteit binnen de opgaven was qua inzet van de opgavemanager, de speerpuntcoördinatoren, communicatie-adviseur en ondersteuning conform planning. De kosten voor detachering van ambtelijke capaciteit bij

de verschillende gemeenten zijn wat lager uitgevallen t.o.v. de oorspronkelijke begroting. Alle 18 gemeenten hebben deelgenomen aan de Verbonden regio.

De processen/projecten uit de regionale agenda 2022 zijn grotendeels uitgevoerd of in gang gezet. In 2022 is het Multimodaal model opgeleverd. De individuele gemeenten kunnen op kosten van de regio kennismaken met het model. Hiervoor is opdracht gegeven, maar zal pas in het voorjaar van 2023 worden afgerond.
Ook heeft het BOT een financiële bijdrage van de Groene Metropoolregio toegezegd voor het proces rondom de geplande woningbouwlocatie op het spoorwegemplacement Arnhem. Dit project is opgenomen in de regionale agenda en zal als in 2023 verder worden opgepakt en uitgewerkt.

In het najaar van 2022 is opdracht verleend aan een adviesbureau om te komen tot een plan van aanpak Landbouwverkeer. Dit zal begin Q2 2023 worden opgeleverd. De provincie Gelderland heeft samen met Docdata een verkeersveiligheid risicomodel ontwikkeld. Dit model is in doorontwikkeling, maar heeft nog niet de gewenste kwaliteit. Om deze reden hebben we conform de regionale agenda 2023-2024 in december 2022 besloten om het abonnement bij Viastat te verlengen voor wat betreft de modules snelheden en ongevallen.

Daarnaast zijn we in de tweede helft van 2022 samen met het Regionaal VerkeersManagement Team (RVTM) een studie gestart naar de hubs/P&R in de regio. We verkennen op een viertal locaties welke mogelijkheden er zijn met P+R-terreinen. Eind 2022 is het proces voor een verkenning Fietspad Wijchen-Oss opgestart en is een procesleider ingehuurd. Verder is eind 2022 onze medewerking verleend aan een studie naar de fietsroute tussen Doetinchem-Zevenaar-Emmerich. Deze potentiële verbinding is voortgekomen uit het Euregionaal Mobiliteitsplan.

Ondanks opname in de regionale agenda 2022 hebben we geen invulling kunnen gegeven aan de coördinator logistiek. Ook is er geen onderzoek gestart naar de gelijkvloerse overwegen in de regio. Hierover is overleg gevoerd met onder andere ProRail en de direct betrokken gemeenten. De prioriteit om te komen tot een algemeen regionaal onderzoek is echter niet groot gebleken. Wel zijn wij voornemens om in 2023 met een overzicht te komen van de huidige aanpak. We hadden voorzien om een start te maken met een monitoringstool. Hiervoor zijn wel interne processen opgestart, maar deze hebben niet geleid tot financiële verplichtingen.

Bij de Verbonden regio resteert een bedrag van € 81.434 aan inwonersbijdrage.

1.3.2 Productieve regio

Van 18 gemeenten nam alleen Mook & Middelaar niet deel aan deze opgave. De aanpassing van de begroting door het ontbreken van hun bijdrage hebben we binnen de opgave op kunnen vangen.

De verdeling over de speerpunten is gedurende het jaar gewijzigd omdat in de begroting sommige activiteiten niet waren begroot, maar de Groene Metropoolregio wel werd gevraagd deze activiteiten uit te voeren. Zo zijn de kosten voor het speerpunt (door)ontwikkeling van de clusters (€ 99.000) teruggegaan naar algemene kosten en ingezet voor het traject Economie van de Toekomst en de Economische Monitor. Vooral Economie van de Toekomst bleek een omvangrijk traject waarvoor vooraf geen kosten waren begroot.
Uitvoering van het speerpunt (door)ontwikkeling van de clusters is geheel bij The Economic Board (TEB) gelegd. De financiering hiervoor loopt via de € 1,00 inwonersbijdrage van gemeenten en een provinciale subsidie.

Als vervolg op het Position Paper Logistiek zijn we in 2022 op zoek gegaan naar een kwartiermaker logistiek met de bedoeling dat deze in 2023 opgevolgd zou worden door een coördinator logistiek (uitvoeringsgericht). Het was eind 2022 nog niet gelukt om een geschikte kandidaat te vinden. Om niet nog meer tijd te verliezen is ervoor gekozen de coördinator logistiek ook een kwartiermakersopdracht

mee te geven. Deze coördinator gaat op 1 april 2023 aan de slag. Financieel betekent dit dat de € 35.000 die hiervoor gereserveerd was vanuit het rekeningresultaat van 2021 niet in 2022 maar in 2023 wordt uitgegeven. De gereserveerde € 35.000 voor dit project zijn conform AB-besluit van september 2022 opgenomen in een bestemmingsreserve.

Een aantal opdrachten loopt door in 2023, omdat zij niet eerder konden worden afgerond of omdat de opdracht een langere doorlooptijd kende. Het gaat dan onder andere om communicatieactiviteiten, het organiseren van innovatiebijeenkomst (Lenteloper) en het Human Capital Akkoord.

De Productieve regio heeft een overschot van € 49.555 op de inwonersbijdrage. Met name het lange proces om een kwartiermaker logistiek te vinden heeft tot dit overschot geleid. Daarnaast zijn de werkelijke kosten bij enkele verstrekte opdrachten (met name de verplichtingen voortkomend uit detacheringen) lager uitgevallen dan vooraf was ingeschat.

1.3.3 Circulaire regio

Initiatieven en acties bij de verschillende speerpunten zijn grotendeels volgens planning van de regionale agenda uitgevoerd. De inwonersbijdragen van 16 deelnemende gemeenten zijn vrijwel volledig besteed. De gemeenten Montferland en Mook & Middelaar vallen buiten onze RES-regio en nemen daarom niet deel aan deze opgave.

Enkele bijzonderheden

Regionale Energiestrategie: in de loop van 2022 heeft het Rijk duidelijkheid gegeven over de bijdrage van de uitvoering van RES-taken. De GMR kreeg een bijdrage van € 500.000. Deze bijdrage was te beperkt om de taken op een adequaat niveau uit te voeren. Op initiatief van het Bestuurlijk Platform Circulaire regio heeft het algemeen bestuur na raadpleging van de raden, medio 2022 ingestemd met een extra bijdrage ter grootte van € 223.000 voor de uitvoering van deze taken. De begroting van GMR is op basis hiervan gewijzigd. Doordat de beslissing van het algemeen bestuur niet eerder dan medio 2022 genomen kon worden, konden niet alle beoogde deelprojecten gestart worden. Hierdoor loopt een deel van de in 2022 beschikbare RES-middelen over naar 2023. Voor het overgrote deel zijn al verplichtingen aangegaan.

Het project Circulaire Grond-, Weg- en Waterbouw kende een onderbesteding ten opzichte van de inwonersbijdrage van € 12.500. Dit bedrag is binnen de opgave vrijgevallen en is verrekend met de inwonersbijdragen van de andere speerpunten binnen de opgave.

1.3.4 Ontspannen regio

De subsidies vielen per saldo iets lager uit dan verwacht. De subsidie voor Groen-Blauw raamwerk is hoger dan geraamd, maar de bijdrage van de provincie voor de speerpunten Cultuur en Duurzaam toerisme zijn deels verleend via subsidies buiten de Groene Metropoolregio om. Voor Cultuur aan penvoerder gemeente Arnhem. Bij het wandelroutenetwerk aan uitvoerder TVAN.
Van de 18 gemeenten hebben er 16 ingetekend, Montferland en Mook & Middelaar hebben van deelname afgezien.

In 2022 zijn de kosten in lijn gebracht met de lagere inkomsten. Desondanks hebben we in 2022 kunnen uitvoeren wat in de regionale agenda is afgesproken. Zo is het onderzoek naar verhaallijnen afgerond en zijn afspraken gemaakt over hoe we daarmee verder gaan. We hebben georganiseerd dat TVAN met subsidie van provincie en bijdragen van gemeenten het wandelroutenetwerk in de regio verder kan uitrollen en het Groen-Blauw raamwerk ontwikkeld in het rapport “Vervlochten regio”. We hebben de subsidie voor het Transformatievoorstel Cultuur aangevraagd via penvoerder Arnhem en zijn begonnen met de uitvoering daarvan.

Dat we dit ondanks de lagere kosten konden doen, komt enerzijds omdat we middelen die buiten de GMR om zijn verstrekt wel in konden zetten voor onze activiteiten. Dit geldt bijvoorbeeld voor cultuur en het wandelroutenetwerk bij speerpunt Duurzaam toerisme. Anderzijds zijn een aantal posten lager

uitgevallen, die we vervolgens in konden zetten voor bijvoorbeeld het Groen-Blauw raamwerk. Dit speerpunt bleek veel complexer en omvangrijker dan vooraf ingeschat.
Daarnaast hebben we € 30.000 uit de bestemmingsreserve ingezet voor het Groen-Blauw raamwerk.

Tot slot is er meer geboekt op de post “algemeen”. Deze kosten waren in de begroting verdeeld over de speerpunten, maar zijn in deze jaarrekening verantwoord onder algemeen. Dit betekent automatisch dat er bij de speerpunten daarvoor minder kosten zijn opgenomen.

Een aantal opdrachten lopen door in 2023, deels omdat dit zo was gepland (zoals bij het vitaliteitsonderzoek), deels omdat door de complexiteit de doorlooptijd langer bleek (zoals bij het Groen-Bauw raamwerk). Voor deze opdrachten zijn in 2022 de opdrachtbevestigingen verstuurd en is een verplichting in de administratie opgenomen.

Er is een klein verschil tussen inkomsten en uitgaven doordat de afrekeningen bij de opdrachten qua aantal ingezette uren hebben afgeweken. Er resteert een bedrag van € 2.169 dat betrekking heeft op de inwonersbijdrage.

1.3.5 Groene groeiregio

Voor de Groene groeiregio is niet het volledige budget van de inwonersbijdrage gebruikt. Dit komt doordat we door samenwerking met derde partijen de kosten voor het onderzoek GMR 2120 beperkt hebben, namelijk € 30.000. Dit deel van de resterende financiële middelen gaat conform afspraak terug naar de achttien deelnemende gemeenten.

Een deel van de projecten/activiteiten uit 2022 met bijbehorende subsidieverlening loopt door in 2023.

Het algemene budget is in zijn geheel besteed (o.a. bekostiging opgavenmanager). In de begrotingspost versnellingsopgave (Woondeal) wordt het grootste deel van de activiteiten gefinancierd door subsidies: de doorlopende subsidie procesgelden Woondeal. Bij het afsluiten van de Woondeal in 2020 is een bedrag van € 1.119.834 beschikbaar gesteld door partners. Daarnaast zijn in 2022 extra gelden binnengekomen vanuit Provincie Gelderland en ministerie BZK:

- Flexpool 2e ronde € 250.000
- Bijdrage proceskosten actualiseren Woondeal € 65.000
- Leerlijn bouwen regisseren € 50.000
- Koploperregio Wonen Zorg subsidie € 50.000.

Het totaal van de extra gelden is € 415.000. Deze gelden zijn specifiek geoormerkt en worden in 2023-2024 uitgegeven. Met de extra gelden die in 2022 beschikbaar zijn gesteld is het budget Woondeal groot €1.520.000 (afgrond). In de jaren 2000-2022 is een bedrag van € 1.031.000 aan kosten gemaakt. Een bedrag van ca.€ 488.000 resteert. Deze ‘overgebleven’ gelden lopen door in 2023, omdat het subsidiegelden zijn en geen inwonersbijdragen (opgavengeld). Van het opgavengeld zijn in 2022 de inhuur van speerpuntcoördinatoren bekostigd.

Enkele resultaten die we dit jaar hebben geboekt zijn onder andere een vastgestelde Woondeal 2.0, extra medewerkers en expertise via flexpools en aanjagers, uitbreiding van plancapaciteit en ombuiging naar meer betaalbare programma's, een circulaire impactladder en een nieuw woningbehoefte-onderzoek. In het speerpunt Verstedelijkingsstrategie is € 277.500 begroot voor o.a. inhuur speerpuntcoördinatoren en zijn advieskosten voor de Verstedelijkingsstrategie en Verstedelijkingsakkoord opgenomen.

Dit jaar zijn de gebiedsuitwerkingen vastgesteld door de gemeenten, die nu opgewerkt worden naar gebiedsprogramma’s en een Verstedelijkingsprogramma. Ook werken we verder aan de uitvoering van het Verstedelijkingsakkoord.

Het speerpunt Ruimtelijke integratie is op € 125.000 begroot. Hieruit is onder andere inhuur speerpuntcoördinator, kosten voor het ontwikkelen lange termijn verkenning en het regiocongres Blik vooruit (november 2022) besteed. De kosten voor het ontwikkelen van de lange termijnvisie is lager dan begroot omdat we konden participeren in een gezamenlijk onderzoekstraject van de WUR samen met de provincie Gelderland.

1.3.6 Wat heeft het gekost?

	Begroting 2022 EUR	Wijziging begroting EUR	Begroting gewijzigd EUR	Realisatie 2022 EUR	Saldo EUR
Verbonden regio					
Lasten	1.022.000	1.636.451	2.658.451	1.427.355	1.231.096
Baten	1.022.000	1.636.451	2.658.451	1.427.355	1.231.096
Reserves onttrekking	0	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Productieve regio					
Lasten	575.000	106.555	681.555	550.247	131.308
Baten	575.000	106.555	681.555	505.247	176.308
Reserves onttrekking	0	0	0	45.000	-45.000
Resultaat voor bestemming	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Circulaire regio					
Lasten	637.500	1.016.311	1.653.811	1.273.591	380.220
Baten	637.500	1.016.311	1.653.811	1.253.591	400.220
Reserves onttrekking	0	0	0	20.000	-20.000
Resultaat voor bestemming	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Ontspannen regio					
Lasten	585.000	-19.231	565.769	460.479	105.290
Baten	585.000	-19.231	565.769	430.479	135.290
Reserves onttrekking	0	0	0	30.000	-30.000
Resultaat voor bestemming	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Groene groeiregio					
Lasten	992.500	452.516	1.445.016	876.798	568.218
Baten	992.500	452.516	1.445.016	876.798	568.218
Reserves onttrekking	0	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

1.4 Resultaat 2022 uitgelegd en samengevat

De inwonersbijdrage bij de GMR kan gerelateerd worden aan twee programma's binnen de jaarrekening. Enerzijds het regiobureau met een exploitatierekening en anderzijds het programma Opgaven met een projectenadministratie.

Kenmerkend voor het regiobureau is dat het de bedrijfsvoering betreft en de activiteiten vaak zijn gerelateerd aan een kalenderjaar. De ontvangen inwonersbijdrage bij het regiobureau wordt volledig in de staat van baten en lasten opgenomen. Daartegenover komen de uitgaven te staan en per saldo resteert het rekeningresultaat. Een positief resultaat vloeit terug naar de deelnemende gemeenten, een negatief saldo komt, mits toereikend, ten laste van de algemene reserve.
Het programma Opgaven omvat veel activiteiten die elk afzonderlijk als een project kunnen worden gedefinieerd. Deze projecten zijn vastgelegd in de regionale agenda en voor deze projecten heeft de Groene Metropoolregio opgaveovereenkomsten afgesloten met de 18 gemeenten. De doorlooptijd van de projecten wijkt in veel gevallen af van het kalenderjaar. Daarom wordt in dit programma de inwonersbijdrage niet volledig in de staat van baten en lasten opgenomen, maar worden de kosten van de projecten gedekt door de inwonersbijdrage vanuit de balans. Einde boekjaar resulteert een rekeningresultaat van € 0 en resteert een overschot op de balans. Mocht het project over de jaargrens heen lopen dan blijft dit geld beschikbaar voor het project. Is het project echter voltooid of niet uitgevoerd, dan resteert een schuld aan de deelnemende gemeenten en moet dat deel van de inwonersbijdrage terugbetaald worden.

Voor 2022 is het resultaat als volgt:

-	Regiobureau	€ 157.799 (resultaat)
-	Opgaven	€ 163.158 (schuld)
Totaal		€ 320.957 (saldo onbenutte inwonersbijdrage 2022)

Voor een nadere toelichting op de terug te betalen inwonersbijdragen wordt verwezen naar pagina 33.

Conform artikel 31 lid 8 van de Gemeenschappelijke Regeling vloeit een positief saldo naar rato terug naar de deelnemende gemeenten.

1.5 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

1.5.1 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

	Begroting 2022	Wijziging begroting	Begroting gewijzigd	Realisatie 2022	Saldo 2022
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien					
Lasten	31.167	0	31.167	0	31.167
Baten	0	0	0	0	0
Resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Conform Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) moet de post Onvoorzien apart als programma gepresenteerd worden. In 2022 zijn er geen kosten ten laste van de post Onvoorzien geboekt. Het resultaat van € 31.167 is onderdeel van het jaarresultaat van € 157.799. Deze post muteert dus niet het resultaat.

1.5.2 Vennootschapsbelasting

1. Bedrag voor de heffing voor de Vennootschapsbelasting.
   In artikel 25, lid 1, onder b, (BBV) wordt gevraagd het bedrag voor de heffing voor de vennootschapsbelasting te vermelden. Dit is voor Groene Metropoolregio niet van toepassing.

2. Inzicht in het gebruik van het geraamde bedrag voor onvoorzien.
   In art. 25, lid 1, onder c, (BBV) wordt gevraagd om in de programmaverantwoording het gebruik van het geraamde bedrag voor onvoorzien op te nemen. In de begroting 2022 is niets geraamd. In de realisatie is dus ook geen bedrag opgenomen.

2. Paragrafen

2.1 Risicobeheersing en weerstandsvermogen

Op grond van artikel 11 BBV moet de Groene Metropoolregio in de paragraaf weerstandsvermogen[1] inzicht verschaffen in de robuustheid van de rekening. Het weerstandsvermogen van de Groene Metropoolregio is het vermogen om niet structurele financiële tegenvallers te kunnen opvangen, zodat de taken kunnen worden voortgezet.

Risico's

De risico's kunnen worden ingedeeld in:

1. risico's voortvloeiend uit het eigen beleid;
2. risico's voortvloeiend uit het beleid van een hogere overheid;
3. risico's voortvloeiend uit de samenwerking met andere gemeenten en instanties;
4. risico's voortvloeiend uit het doen/nalaten van derden;
5. risico's voortvloeiend uit voor de regio niet te beïnvloeden autonome ontwikkelingen.

[1] Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit (zijnde de middelen waarover de Groene Metropoolregio beschikt of kan beschikken om niet-begrote kosten te dekken) en de risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen zijn afgesloten. Het weerstandsvermogen is van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van de Groene Metropoolregio).

1. **Risico’s voortvloeiend uit het eigen beleid**
   Er zijn geen risico’s voortvloeiend uit het eigen beleid. Om eventuele tekorten op de exploitatie op te vangen is er op grond van de gemeenschappelijke regeling art 31, lid 8 een reserve van € 100.000 gevormd.

2. **Risico's voortvloeiend uit het beleid van een hogere overheid**
   Het risico dat de deelnemende gemeenten niet aan hun betalingsverplichtingen (de inwonersbijdrage) voldoen wordt zeer klein geacht. Daarnaast is in de gemeenschappelijke regeling in artikel 29, lid 6 vastgelegd dat gemeenten zorgdragen dat het samenwerkingsverband te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan haar verplichtingen te kunnen voldoen. Het risico voor de Groene Metropoolregio bedraagt bij de 18 deelnemende gemeenten conform begroting gemiddeld € 364.350 met een bandbreedte van € 15.000 voor de gemeente Rozendaal tot € 1.521.000 voor de gemeente Nijmegen.

3. **Risico's voortvloeiend uit de samenwerking met andere gemeenten en instanties**
   Gekeken naar de voorgaande punten en de flexibele inzet van adviseurs, kan het achterwege blijven van financiering van gemeenten, provincie en anderen opgevangen worden door het afvloeien van de flexibele inzet. Er is een zeer laag risico dat gelden niet betaald worden, mocht dit wel het geval zijn dan zullen projecten on-hold gezet worden en stroomt de flexibele inzet per direct uit.

4. **Risico's voortvloeiend uit het doen/nalaten van derden**
   De risico’s worden beperkt door het hanteren van onze eigen inkoopvoorwaarden. Maximale risico volgens het verplichtingenregister aanvang 2023 bedroeg op dat moment € 180.000 voor een leverancier.

5. **Risico's voortvloeiend uit voor de regio niet te beïnvloeden/autonome ontwikkelingen**
   Het resultaat van de cao-onderhandelingen en prijsstijgingen werkt door in het jaarresultaat. Op het jaarresultaat 2022 heeft dit een beperkt effect. De recente cao-stijging van 9% geldt met ingang van 2 januari 2023; bij een loonsom van € 2,1 miljoen betekent dit een risico van € 186.000.

Overige verzekerde risico's

De GMR heeft de kantoorinboedel verzekerd tegen brand en diefstal. Voor het personeel is een aansprakelijkheids- en ongevallenverzekering afgesloten. De aansprakelijkheid van bestuurders in GMR is afgedekt door de verzekering van de gemeente voor de betreffende bestuurder.

Overzicht reserves 2022

Op grond van de gemeenschappelijke regeling mag de algemene reserve € 100.000 zijn. Deze algemene reserve is eind 2021 gevormd uit het rekeningresultaat van 2021 en is in 2022 niet gemuteerd.

Ook is eind 2021 een bestemmingsreserve gevormd voor optimalisatie van het regiobureau en versnellen van de opgaven. Deze reserve is deels in 2022 benut en er resteert nu nog € 90.000. Hieronder de specificatie van deze reserve:

Naam reserve/ voorziening:	Doel/ functie:	Maximum-hoogte:

Bestemmingsreserve	Opgebouwd in 2021, te besteden in 2022 en verder. Het doel is extra inzet te plegen op: - *Optimalisatie regiobureau* Opleidingen Communicatie - *Versnellen opgaven* Integrale aanpak logistiek	 € 25.000 € 30.000 € 35.000

Rente
Ten aanzien van de rente van de reserves is het algemene beleidsuitgangspunt om deze ten gunste van de exploitatie te brengen en bij de baten te verantwoorden. In 2022 is geen rente ontvangen.

Conclusie
Kenmerkend voor het risicoprofiel van de Groene Metropoolregio is dat de organisatie beperkt risico loopt en dat daarvoor een algemene reserve is gevormd. Op basis van de gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen, artikel 29 lid 6, is de beschikking over voldoende middelen en het nakomen van verplichtingen te allen tijde door de deelnemende gemeenten gewaarborgd.

Financiële kengetallen:
Vanaf 2016 worden in de paragraaf financiën enkele financiële kengetallen opgenomen. De berekeningsmethode is via een ministeriële regeling voorgeschreven. Hiermee wordt de (onderlinge) vergelijkbaarheid (van gemeenschappelijke regelingen) bevorderd.

	Rekening 2022
Netto schuldquote	0,0%
Solvabiliteitsratio	6.59%
Structurele exploitatieruimte	66,15%

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Uitkomst geeft geen aanleiding tot verhoogde risico's.

De solvabiliteitsratio daarentegen geeft het eigen vermogen weer als percentage van het totale balanstotaal. Deze ratio ligt net onder de gebruikelijke norm van de provincie, maar past bij een startende organisatie.

Een positief percentage structurele exploitatieruimte betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

2.2 Financiering

Artikel 13 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat de Groene Metropoolregio beschrijft hoe zij in 2022 de investeringen heeft gefinancierd. Het doel van deze paragraaf is inzicht te verschaffen in de financieringssystematiek en de risico's die daarmee samenhangen. Met deze paragraaf wordt eveneens voldaan aan een aantal verplichtingen volgend uit de Wet Financiering Decentrale Overheden (wet fido). De Groene Metropoolregio maakte in 2022 geen gebruik van een treasury statuut.

Rentelasten/baten

De Groene Metropoolregio heeft in 2021 met de Rabobank een rekening-courant-overeenkomst gesloten. Per 1 maart 2022 wordt deelgenomen aan het voor gemeenschappelijke regelingen verplicht gestelde Schatkistbankieren.

- Rentelasten: Er is in 2022 sprake van minimale rentelasten.
- Rentebaten: Er is in 2022 circa € 10.500 aan rentebaten ontvangen.
- Renteresultaat: Er is in 2022 geen renteresultaat.
- Toerekening rente aan taakvelden: Er is in 2022 geen rente toegerekend aan posten.

Financieringspositie

Er is een rekening-courant overeenkomst met de Rabobank dat een tegoed heeft van € 728.234.
De Groene Metropoolregio kent geen langlopende financieringsmiddelen.

Rente-risiconorm

Om het herfinancieringsrisico voor de samenwerkingsverbanden te beperken is een norm ingesteld waaraan de samenwerkingsverbanden worden getoetst: de rente-risiconorm.

De rente-risiconorm is voor de Groene Metropoolregio niet van toepassing aangezien er geen externe langdurige financieringen zijn afgesloten.

Geldstromenbeheer

De Groene Metropoolregio is verplicht liquiditeitsoverschotten met een drempelbedrag van € 1 miljoen af te storten bij het Rijk (Schatkistbankieren).

2.3 Bedrijfsvoering

Artikel 14 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht de Groene Metropoolregio om in elk geval de stand van zaken en de voornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering weer te geven. Met bedrijfsvoering worden de bedrijfsprocessen bedoeld die nodig zijn om de beleidsdoelstellingen uit de vijf opgaven te realiseren. Hierbij staat het belang van een rechtmatig, doelmatig en doeltreffend beleid en beheer voor op.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor een adequate bedrijfsvoering, het algemeen bestuur heeft een hierbij een kade stellende en controlerende taak. De directeur is tekeningsbevoegd en heeft mandaat om personeel aan te nemen, verplichtingen aan te gaan tot €100.000,- en om opdracht tot betaling te geven.

COVID-19

In 2022 kwam Nederland uit de ‘coronacrisis’ en kon de Groene Metropoolregio zich beter richten op haar netwerkfunctie. Veel bijeenkomsten en evenementen werden weer op locatie of in hybride vorm georganiseerd. Doordat de samenleving twee jaar op slot had gezeten ontstond er een soort inhaaleffect. Aangezien er voldoende budget was voor “ontmoeting” heeft dit inhaaleffect geen gevolgen voor de exploitatie gehad.

Vanaf september 2021 heeft de Groene Metropoolregio haar eigen kantoor met 11 werkplekken en een aantal vergaderzalen. Als gevolg van Covid-19 wordt er door de medewerkers veel hybride gewerkt en daardoor is er voldoende ruimte op het kantoor. Met de groei van het aantal adviseurs, die vaak parttime aan de Groene Metropoolregio verbonden zijn, ontstaat er druk op de werkruimte. Met een goede planning en onderling overleg lijkt het aantal werkplekken nog voldoende. Het risico bestaat dat in 2023 als mensen meer naar kantoor komen en de Regio Deal wordt toegekend er gezocht moet worden naar extra kantoorruimte.

Personeelszaken en automatisering

In 2022 is een dienstverleningsovereenkomst met de gemeente Nijmegen afgesloten voor het uitbesteden van de salarisadministratie en het personeelsbeleid. Deze overeenkomst zal begin 2023 opnieuw worden verlengd.

Voor de automatisering is in 2021 een contract afgesloten met een externe serviceprovider. Verder is in 2022 een contract met M&I partners afgesloten. Deze partij vult met ingang van 1 januari 2023 de volgende rollen in: functionaris gegevens bescherming, privacy officer, SISA functioneel beheer en informatiemanagement. M&I partners neemt deze werkzaamheden over van de gemeente Arnhem die dit in 2021 en 2022 voor ons hebben verzorgd.

Archief

In het najaar van 2022 zijn afspraken gemaakt met een leverancier (Cavero) van archiveringssoftware. Zij ondersteunen de organisatie bij de inrichting van een gedegen archiveringsproces.

Verbonden partijen

De GMR heeft geen verbonden partijen, zoals bedoeld in de BBV-voorschriften.

Schatkistbankieren

De GMR heeft een Schatkistbankieren faciliteit per 1 maart 2022.

Financiën

Planning & control en administratie

Naast de reguliere werkzaamheden uit de planning en controlcyclus en het (laten) voeren van de financiële administratie zijn werkzaamheden verricht voor de vijf opgaven. In het 1e halfjaar 2022 is de overdracht van de financiële administratie vanuit enkele gemeenten voor de opgaven naar de GMR afgerond.

Btw-compensatiefonds

De zogenaamde transparante c.q. doorschuif BTW kan door de GMR aan de deelnemende gemeenten worden gefactureerd. Deze gemeenten kunnen deze facturen vervolgens bij het zogenaamde btw-compensatiefonds verhalen. In dit jaarverslag worden de cijfers exclusief btw gepresenteerd.

De overige paragrafen BBV zijn niet van toepassing op de GMR.

3. Jaarrekening

In dit hoofdstuk treft u de volgende financiële overzichten aan:

- Staat van baten en lasten
- Toelichting op de staat van baten en lasten
- Incidentele en structurele baten en lasten
- Analyse begrotingsonrechtmatigheid
- Balans per 31 december 2022
- Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
- Toelichting op de posten van de jaarrekening
- Specificaties balans per 31 december 2022
- Niet in de balans opgenomen verplichtingen
- Publicatie Wet normering topinkomens (WNT)
- Taakvelden

3.1 Staat van baten en lasten

Staat van baten en lasten	Begroting 2022 EUR	Wijziging begroting EUR	Begroting gewijzigd EUR	Realisatie 2022 EUR	Saldo 2022 EUR
Programma Regiobureau					
Lasten	1.956.167	100.000	2.056.167	1.829.099	227.068
Baten	1.956.167	100.000	2.056.167	1.940.885	115.282
Reserve onttrekking	0	0	0	46.013	-46.013
Resultaat voor bestemming	**0**	**0**	**0**	**157.799**	**-157.799**
Programma opgave regionale agenda (bestaande uit)					
Verbonden regio					
Lasten	1.022.000	1.636.451	2.658.451	1.427.355	1.231.096
Baten	1.022.000	1.636.451	2.658.451	1.427.355	1.231.096
Reserve onttrekking	0	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Productieve regio					
Lasten	575.000	106.555	681.555	550.247	131.308
Baten	575.000	106.555	681.555	505.247	176.308
Reserve onttrekking	0	0	0	45.000	-45.000
Resultaat voor bestemming	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Circulaire regio					
Lasten	637.500	1.016.311	1.653.811	1.273.591	380.220
Baten	637.500	1.016.311	1.653.811	1.253.591	380.220
Reserve onttrekking	0	0	0	20.000	-20.000
Resultaat voor bestemming	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Ontspannen regio					
Lasten	585.000	-19.231	565.769	460.479	105.290
Baten	585.000	-19.231	565.769	430.479	105.290
Reserve onttrekking	0	0	0	30.000	-30.000
Resultaat voor bestemming	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Groene groeiregio					
Lasten	992.500	452.516	1.445.016	876.798	568.218
Baten	992.500	452.516	1.445.016	876.798	568.218
Reserve onttrekking	0	0	0	0	0
Saldo voor bestemming	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien					
Lasten	0	0	0	0	0
Baten	0	0	0	0	0
Reserve onttrekking	0	0	0	0	0
Saldo voor bestemming	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal lasten	**5.768.167**	**3.292.602**	**9.060.769**	**6.417.569**	**2.643.200**
Totaal baten	**5.768.167**	**3.292.602**	**9.060.769**	**6.434.355**	**2.626.414**
SALDO BATEN EN LASTEN	**0**	**0**	**0**	**16.786**	**-16.786**
Mutatie bestemmingsreserve	0	0	0	**141.013**	**-141.013**
RESULTAAT	**0**	**0**	**0**	**157.799**	**-157.799**

3.2 Toelichting op de staat van baten en lasten

De baten en lasten over 2022 bedragen respectievelijk € 6.434.355 en € 6.417.569. Er is een mutatie in de bestemmingsreserve geweest van € 141.013. Het verschil in de baten en lasten en mutatie bestemmingsreserve resulteert in een voordelig rekeningresultaat van € 157.799; wat gelijk is aan het resultaat van het regiobureau.

Programma regiobureau

De baten en lasten over 2022 op het regiobureau bedragen respectievelijk € 1.940.885 en € 1.829.099.

Regiobureau	Begroting 2022 EUR	Wijziging begroting EUR	Begroting gewijzigd EUR	Realisatie 2022 EUR	Saldo 2022 EUR
Programma Regiobureau					
Lasten					
1.1 Salarissen en sociale lasten	1.225.000	0	1.225.000	1.243.500	-18.500
3.3 Pachten	41.000	0	41.000	109.732	-68.732
3.8 Overige goederen en diensten	659.000	100.000	759.000	469.250	289.750
7.3 Afschrijvingen	0	0	0	9.798	-9.798
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	0	0	0	-3.181	3.181
onvoorzien	31.167	0	31.167	0	31.167
Saldo lasten Regiobureau	**1.956.167**	**100.000**	**2.056.167**	**1.829.099**	**227.068**
Baten					
inwonerbijdrage gemeenten	1.356.167	100.000	1.456.167	1.272.364	183.803
subsidie provincie inwonersbijdrage	600.000	0	600.000	626.600	-26.600
overige baten	0	0	0	41.921	-41.921
Saldo baten Regiobureau	**1.956.167**	**100.000**	**2.056.167**	**1.940.885**	**115.282**
Saldo Regiobureau	**0**	**0**	**0**	**-111.786**	**111.786**
Reserves toevoeging	0	0	0	0	0
Reserves onttrekking	0	0	0	46.013	-46.013
Mutatie bestemmingsreserve	**0**	**0**	**0**	**-46.013**	**46.013**
Resultaat Regiobureau	**0**	**0**	**0**	**-157.799**	**157.799**

Programma opgaven

Voor de opgaven zijn door de GMR circa € 4.588.000 aan lasten gerealiseerd. Deze lasten worden gefinancierd vanuit de inwonersbijdragen en subsidies die door de deelnemende gemeenten worden verstrekt.

Voor een andere toelichting op de terug te betalen inwonersbijdragen wordt verwezen naar pagina 33.

In onderstaande tabellen is per opgave uiteengezet welke lasten voor welk speerpunten zijn gemaakt.

Verbonden regio	Begroting 2022 EUR	Wijziging begroting EUR	Begroting gewijzigd EUR	Realisatie 2022 EUR	Saldo 2022 EUR
Programma Verbonden regio					
Lasten					
algemeen	257.000	-25.783	231.217	225.783	5.434
gebiedsgerichte corridors	125.000	71.000	196.000	140.394	55.606
fiets	95.000	69.104	164.104	150.628	13.476
hubs en knooppunten	180.000	46.581	226.581	125.670	100.911
gedrag en duurzame mobiliteit	320.000	1.384.132	1.704.132	719.634	984.498
verkeersveiligheid	45.000	91.417	136.417	65.246	71.171
Saldo lasten Verbonden regio	**1.022.000**	**1.636.451**	**2.658.451**	**1.427.355**	**1.231.096**
Baten					
inwonerbijdrage gemeenten	1.022.000	0	1.022.000	940.566	81.434
bijdrage uit subsidies	0	1.636.451	1.636.451	486.789	1.149.662
Resultaat voor bestemming Verbonden regio	**1.022.000**	**1.636.451**	**2.658.451**	**1.427.355**	**1.231.096**
Saldo Verbonden regio	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Reserves toevoeging	0	0	0	0	0
Reserves onttrekking	0	0	0	0	0
Mutatie bestemmingsreserve	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Resultaat Verbonden regio	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Productieve regio	Begroting 2022 EUR	Wijziging begroting EUR	Begroting gewijzigd EUR	Realisatie 2022 EUR	Saldo 2022 EUR
Programma Productieve regio					
Lasten					
algemeen	60.000	52.730	112.730	245.877	-133.147
doorontwikkeling Health & hightech en energy	99.500	0	99.500	0	99.500
toekomstbestendige werklocaties	125.000	18.825	143.825	144.680	-855
human Capital	99.500	0	99.500	52.359	47.141
stimuleren ondernemerschap in het MKB	99.500	0	99.500	74.591	24.909
versterking van duurzame logistiek	91.500	35.000	126.500	32.740	93.760
Saldo lasten Productieve regio	**575.000**	**106.555**	**681.555**	**550.247**	**131.308**
Baten					
inwonerbijdrage gemeenten	575.000	93.055	668.055	538.500	129.555
bijdrage uit subsidies	0	13.500	13.500	-33.253	46.753
Saldo baten Productieve regio	**575.000**	**106.555**	**681.555**	**505.247**	**176.308**
Saldo Productieve regio	**0**	**0**	**0**	**45.000**	**-45.000**
Reserves toevoeging	0	0	0	0	0
Reserves onttrekking	0	0	0	45.000	-45.000
Mutatie bestemmingsreserve	**0**	**0**	**0**	**-45.000**	**45.000**
Resultaat Productieve regio	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Circulaire regio	Begroting 2022 EUR	Wijziging begroting EUR	Begroting gewijzigd EUR	Realisatie 2022 EUR	Saldo 2022 EUR
Programma Circulaire regio					
Lasten					
algemeen	60.000	-35.541	24.459	173.844	-149.385
circulaire bouw en infrastructuur	147.500	78.348	225.848	140.098	85.750
circulaire economie: grondstoffen en ketens	145.000	0	145.000	66.320	78.680
water en klimaatadaptatie	105.000	0	105.000	21.602	83.398
transitie naar duurzame energie	180.000	973.504	1.153.504	871.727	281.777
Saldo lasten Circulaire regio	**637.500**	**1.016.311**	**1.653.811**	**1.273.591**	**380.220**
Baten					
inwonerbijdrage gemeenten	637.500	-15.541	621.959	601.959	20.000
bijdrage uit subsidies	0	1.031.852	1.031.852	651.632	380.220
Saldo baten Circulaire regio	**637.500**	**1.016.311**	**1.653.811**	**1.253.591**	**400.220**
Saldo Circulaire regio	**0**	**0**	**0**	**20.000**	**-20.000**
Reserves toevoeging	0	0	0	0	0
Reserves onttrekking	0	0	0	20.000	-20.000
Mutatie bestemmingsreserve	**0**	**0**	**0**	**-20.000**	**20.000**
Resultaat Circulaire regio	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Ontspannen regio	Begroting 2022 EUR	Wijziging begroting EUR	Begroting gewijzigd EUR	Realisatie 2022 EUR	Saldo 2022 EUR
Programma Ontspannen regio					
Lasten					
algemeen	60.000	4.772	64.772	91.093	-26.321
duurzaam toerisme	250.000	-25.000	225.000	118.237	106.763
bruisende binnensteden, krachtige kernen	80.000	-7.590	72.410	50.374	22.036
groen-blauw raamwerk	95.000	8.587	103.587	127.154	-23.567
cultuur en erfgoed	100.000	0	100.000	73.621	26.379
Saldo lasten Ontspannen regio	**585.000**	**-19.231**	**565.769**	**460.479**	**105.290**
Baten					
inwonerbijdrage gemeenten	452.500	4.772	457.272	425.103	32.169
bijdrage uit subsidies	132.500	-24.003	108.497	5.376	103.121
Saldo baten Ontspannen regio	**585.000**	**-19.231**	**565.769**	**430.479**	**135.290**
Saldo Ontspannen regio	**0**	**0**	**0**	**30.000**	**-30.000**
Reserves toevoeging	0	0	0	0	0
Reserves onttrekking	0	0	0	30.000	-30.000
Mutatie bestemmingsreserve	**0**	**0**	**0**	**-30.000**	**30.000**
Resultaat Ontspannen regio	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Groene groeiregio	Begroting 2022 EUR	Wijziging begroting EUR	Begroting gewijzigd EUR	Realisatie 2022 EUR	Saldo 2022 EUR
Programma Groene groeiregio					
Lasten					
algemeen	60.000	0	60.000	179.645	-119.645
woning in balans: versnellen van de woningbouw	475.000	452.516	927.516	539.225	388.291
uitwerking verstedelijkingsstrategie	307.500	0	307.500	86.471	221.029
leefomgeving: verbinden van de ruimtelijke opgaven	150.000	0	150.000	71.457	78.543
Saldo lasten Groene groeiregio	**992.500**	**452.516**	**1.445.016**	**876.798**	**568.218**
Baten					
inwonerbijdrage gemeenten	642.500	0	642.500	612.500	30.000
bijdrage uit subsidies	350.000	452.516	802.516	264.298	538.218
Saldo baten Groene groeiregio	**992.500**	**452.516**	**1.445.016**	**876.798**	**568.218**
Saldo Groene groeiregio	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Reserves toevoeging	0	0	0	0	0
Reserves onttrekking	0	0	0	0	0
Mutatie bestemmingsreserve	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Resultaat Groene groeiregio	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Incidentele en structurele baten en lasten

Regiobureau	Realisatie 2022 EUR	Incidenteel EUR	Structureel EUR
Programma Regiobureau			
Lasten			
1.1 Salarissen en sociale lasten	1.243.500	3.520	1.239.980
3.3 Pachten	109.732	-	109.732
3.8 Overige goederen en diensten	469.250	47.669	421.581
7.3 Afschrijvingen	9.798	-	9.798
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	-3.181	-	-3.181
Lasten	**1.829.099**	**51.189**	**1.777.910**
Baten			
bijdrage deelnemende gemeenten	1.318.377	46.013	1.272.364
subsidies	626.600	626.600	-
overige baten	41.921	32	41.889
Baten	**1.986.898**	**672.645**	**1.314.253**

In het regiobureau is er een onttrekking van de bestemmingsreserve (resultaat 2021) geweest van € 46.013 in 2022, onder andere voor kleine aanpassingen voor het regiobureau.

De GMR heeft in 2022 incidenteel € 600.000 subsidie van de provincie Gelderland ontvangen voor de opstart van de samenwerking. Daarnaast heeft de Groene Metropoolregio € 26.600 subsidie ontvangen van de provincie Gelderland om bij te dragen aan de voorbereidingskosten van de Regio Deal.

De pachten bestaan uit huurpenningen voor het regiobureau in Elst en de huisvesting voor de afdeling Public Affairs in Brussel. En verder operationele kosten voor kleine verbouwingen en onderhoud.
De overige baten bestaan voornamelijk uit de bijdrage van deelnemers aan de regioreis. Deze reis wordt jaarlijks georganiseerd.

Opgaven

De opgaven bestaan uit programma’s die gefinancierd worden uit inwonersbijdragen en subsidies. In 2022 zijn er voor de opgaven geen incidentele uitgaven gedaan.

Analyse begrotingsonrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. In de toelichting op het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) wordt begrotingsrechtmatigheid omschreven als:

'Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's (begrotingscriterium). In de begroting zijn de maxima voor de lasten vermeld die door de raad zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag, evenals het begrotingsjaar van belang zijn.'

Er zijn een aantal verschillende begrotingsoverschrijdingen te onderscheiden. Bij de toetsing van begrotingsafwijkingen kunnen, volgens de Commissie BBV, ten minste de volgende "soorten"

Omschrijving	Onrechtmatig maar telt niet mee voor het oordeel	Onrechtmatig en telt mee voor het oordeel
1. Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten		*
2. Kostenoverschrijdingen bij open einde (subsidie) regelingen		*
3. Kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn		*
4. Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn geautoriseerd		*
5. Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor tegen beter weten in geen voorstel tot begrotingswijziging is ingediend		*
6. Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt		
6a. Geconstateerd tijdens verantwoordingsjaar		*
6b. Geconstateerd na verantwoordingsjaar	*	
7. Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren		
7a. Jaar van investeren		*
7b. Afschrijvings- en financieringslasten in latere jaren	*	

In de volgende tabel is per programma de lastenoverschrijding ten opzichte van de begroting per “soort” begrotingsafwijking weergegeven. De toelichting per “soort” begrotingsafwijking is hiervoor weergegeven.

Programma	Saldo lasten EUR	Over-/onderschrijding	Rechtmatigheid c.f. tabel
Regiobureau	1.829.099	Onderschrijding	1
Verbonden regio	1.427.355	Overschrijding	1
Productieve regio	550.247	Onderschrijding	1
Circulaire regio	1.273.591	Overschrijding	1
Ontspannen regio	460.479	Onderschrijding	1
Groene groeiregio	876.798	Onderschrijding	1
Dekking / onvoorzien	0	n.v.t.	

Alle overschrijdingen worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten.

Conclusie: Alle overschrijdingen zijn rechtmatig.

3.3 Balans per 31 december 2022

ACTIVA	2022 31 december EUR	2021 31 december EUR
Materiële vaste activa		
Investeringen met economisch nut	54.294	64.092
	54.294	64.092
Uitzettingen met een looptijd > 1 jaar		
Borgsom	4.768	-
	4.768	-
Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	1.713.389	428.790
Liquide middelen	3.467.886	1.198.935
Overlopende activa		
Nog te ontvangen rente	9.457	-
Vooruitbetalingen	26.525	3.591
	5.217.257	1.631.316
TOTAAL ACTIVA	**5.276.319**	**1.695.408**

PASSIVA	2022 31 december EUR	2021 31 december EUR
Eigen Vermogen		
Onverdeeld resultaat boekjaar	157.799	331.012
Algemene reserve	100.000	
Bestemmingsreserve	90.000	
	347.799	331.012
Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd < 1 jaar		
Overige vlottende schulden	1.562.380	1.086.743
Overlopende passiva		
Vooruit ontvangen bedragen van overige Nederlandse overheidslichamen	2.740.090	112.852
Nog te betalen kosten	626.050	164.801
	4.928.520	1.364.396
TOTAAL PASSIVA	**5.276.319**	**1.695.408**

3.4 Grondslagen voor waardering- en resultaatbepaling

Algemene grondslagen

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Verliezen en risico's, die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd.

Bedrag heffing vennootschapsbelasting

Samenwerkingsverbanden zijn vrijgesteld voor de vennootschapsbelasting, ingeval aan drie cumulatieve voorwaarden is voldaan:

1. De activiteiten van het samenwerkingsverband moeten worden verricht voor de onmiddellijk of middellijk participerende publiekrechtelijke rechtspersonen;
2. De activiteiten zouden bij de participanten in het samenwerkingsverband niet tot belastingplicht hebben geleid of zouden zijn vrijgesteld als zij de activiteiten zelf zouden hebben verricht;
3. De participanten moeten naar evenredigheid van de afname van de activiteiten van het samenwerkingsverband bijdragen in de kosten van het samenwerkingsverband. Bij een gemeenschappelijke regeling wordt geacht hieraan te zijn voldaan.

Nadrukkelijk is deze vrijstelling bedoeld voor activiteiten aan of ten behoeve van de deelnemers aan een samenwerkingsverband en niet voor activiteiten ten behoeve van of aan een derde partij. De vrijstelling heeft alleen betrekking op het overschot dat wordt gerealiseerd door levering aan de deelnemende gemeenten. Wanneer er winst wordt gerealiseerd in verband met de levering aan derden moet hierover in beginsel vennootschapsbelasting betaald worden.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van de activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Grondslagen voor de waardering van de activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen zijn in het algemeen lineair berekend en gerelateerd aan de verwachte economische levensduur, met inachtneming van de restwaarde. Eventuele tegemoetkomingen worden in mindering gebracht op de verkrijgingsprijs.

Financiële vaste activa

De overige financiële vaste activa zijn bij de eerste verwerking in de balans gewaardeerd tegen de reële waarde, die gelijk is aan de kostprijs op het moment van de transactie. Na deze eerste verwerking vindt de waardering plaats tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en

geamortiseerde kostprijs zijn meestal gelijk aan de nominale waarde van de vordering. Voorzieningen wegens oninbaarheid zijn in mindering gebracht op de aldus bepaalde waarde van de vordering.

Debiteuren
De debiteuren zijn bij de eerste verwerking in de balans gewaardeerd tegen de reële waarde, die gelijk is aan de kostprijs op het moment van de transactie. Voorzieningen wegens oninbaarheid zijn in mindering gebracht op de aldus bepaalde waarde van de vordering. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen
De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor zover liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, is hiermee indien noodzakelijk, bij de waardering rekening gehouden.

Overige activa en passiva
Alle overige activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij anders is vermeld.

Eigen vermogen
De grondslag van het eigen vermogen is bepaald als de resultante van de, volgens wettelijke voorschriften van het besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, afzonderlijk gewaardeerde activa en de schulden, voorzieningen en overlopende posten.

Grondslagen voor de resultaatbepaling
Alle posten in de rekening van baten en lasten worden opgenomen voor de aan het verslagjaar toe te rekenen bedragen.

De aangegane verplichtingen die betrekking hebben op projecten welke worden gefinancierd uit de baten van het lopende boekjaar worden ten laste van de rekening van baten en lasten gebracht.

Toelichting op de posten van de jaarrekening

Materiële vaste activa

Het waarde verloop van de overige materiële vaste activa is als volgt samen te vatten:

Investeringen met economisch nut	Investeringen met economisch nut EUR	Totaal EUR
Stand begin boekjaar		
Aanschaffingsprijs	64.092	64.092
Cumulatieve afschrijvingen	-	-
Boekwaarde	**64.092**	**64.092**
Mutaties		
Investeringen	-	-
Afschrijvingen	9.798	9.798
Saldo	-9.798	-9.798
Stand einde boekjaar		
Aanschaffingsprijs	64.092	64.092
Cumulatieve afschrijvingen	9.798	9.798
Boekwaarde	**54.294**	**54.294**

De afschrijvingen zijn gebaseerd op een gemiddelde gebruiksduur van 5 – 15 jaar.

Uitzettingen met een looptijd > 1 jaar

Alle vorderingen hebben een looptijd langer dan één jaar.

Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar

	2022 EUR	2021 EUR
Borgsom	4.768	-
	4.768	**-**

Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar

Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

Overlopende activa

	2022 EUR	2021 EUR
Vooruitbetaalde kosten	26.525	3.591
Nog te ontvangen rente	9.457	-
	35.982	**3.591**

Vorderingen op openbare lichamen

De post vorderingen op openbare lichamen bedraagt ultimo 2022 € 1.713.389. De openstaande vorderingen bestaan uit:

- Debiteurenpositie (deelnemende gemeenten en provincie) € 63.340
- Door te schuiven BTW inzake de transparantieregeling € 1.046.337
- Nog te ontvangen subsidies € 603.712 (= 20% na verantwoording)

	2022 EUR	2021 EUR
Btw-compensatiefonds samenwerkingsverband	1.046.337	212.505
Debiteuren (gemeenten en provincie)	63.340	216.285
Nog te ontvangen subsidies	603.712	-
	1.713.389	**428.790**

Liquide middelen

De post liquide middelen bestaat uit een bankrekening bij de Rabobank, Schatkistbankieren en een creditcard saldo. Er zijn geen kasgelden aanwezig.

	2022 EUR	2021 EUR
Rabobank NL15 RABO 039 8279 02	728.234	1.198.935
Schatkistbankieren NL51 RABO 0374 5541 61	2.737.109	-
Creditcard	2.543	-
Eindstand	**3.467.886**	**1.198.935**

Uitzettingen in ’s Rijks schatkist

Voor het schatkistbankieren is een drempelbedrag berekend. Dit drempelbedrag is ingesteld om te voorkomen dat elke dag alle positieve banksaldi afgeroomd moeten worden naar nihil. Het drempelbedrag is per 1 juli 2021 € 1.000.000 (tot 1 juli 2021 0,75% van de begrote lasten met een minimum van € 250.000).

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	**Drempelbedrag**				
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfers op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**922**	**1.120**	**380**	**238**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	-	-	-	-
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	922	1.120	380	238
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	6.467			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	6.467			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is, is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	1000			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	82.948	101.964	34.928	21.940
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	922	1.120	380	238

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bedraagt € 190.000 en bestaat uit een algemene reserve van € 100.000 en een bestemmingsreserve van € 90.000.

Verloopoverzicht eigen vermogen

Eigen vermogen	**2022**	**2021**
	EUR	**EUR**
Resultaat boekjaar		
Beginstand	331.012	-
Allocatie van het resultaat voorgaand jaar	- 331.012	-
Mutatie uit resultaatbestemming	157.799	331.012
Eindstand	**157.799**	**331.012**

	2022	**2021**
	EUR	**EUR**
Algemene reserve		
Beginstand	-	-
Allocatie van het resultaat voorgaand jaar	100.000	
Eindstand	**100.000**	**-**

	2022	**2021**
	EUR	**EUR**
Bestemmingsreserve		
Beginstand	-	-
Allocatie van het resultaat voorgaand jaar	231.012	-
Onttrekkingen	- 141.012	-
Eindstand	**90.000**	**-**

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd <1 jaar

Overige vlottende schulden

De overige vlottende schulden bedragen ultimo 2022 € 2.188.431. Hierover is geen rente verschuldigd.

	2022	**2021**
	EUR	**EUR**
Crediteuren	1.562.380	1.086.743
	1.562.380	**1.086.743**

	2022 EUR	2021 EUR
Loonheffingen	56.018	-
Premies pensioen- en sociale fondsen	13.350	-
Nettolonen	112	-
Nog te betalen overige kosten	7.500	-
Nog te betalen verlofuren	15.000	-
Nog te betalen accountants- en administratiekosten	32.069	22.017
Nog te betalen facturen	336.409	141.841
Nog te betalen declaraties	2.435	943
Terug te betalen inwonersbijdrage (opgaven)	163.158	-
	626.051	**164.801**

Het saldo van de inwonersbijdrage voor de opgaven vanuit de gemeenten bedraagt ultimo 2022 € 253.158. Hiervan heeft € 90.000 betrekking op de bestemmingsreserve van 2021. Het restant ad € 163.158 zal terugbetaald worden.

Overlopende passiva

Vooruit ontvangen bijdragen overige overheid
De post vooruit ontvangen bijdragen overige overheid bedraagt ultimo 2022 € 2.740.090.

De opgaven binnen de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen worden gefinancierd vanuit inwonersbijdragen en subsidies.

	2022 EUR	2021 EUR
Subsidies	2.652.530	97.269
Overlopende inwonersbijdrage regiobureau	87.560	-
Afrekening gevoerde administratie gemeente Arnhem	-	15.583
	2.740.090	**112.852**

Het saldo van de subsidies is gespecificeerd in de tabellen hieronder.

Vooruit ontvangen subsidies overige overheid

	Saldo 01-01-2022 EUR	Ontvangen bedragen EUR	Middelen besteed EUR	Saldo 31-12-2022 EUR	Verplicht EUR	Nog te besteden EUR
Verbonden Regio	-94.918	2.918.369	1.508.789	1.314.662	365.045	949.617
Productieve Regio	-	681.555	634.802	46.753	46.753	-
Circulaire Regio	236.852	1.436.514	1.273.591	399.775	266.000	133.775
Ontspannen Regio	18.587	547.182	462.648	103.121	103.121	-
Groene Groeiregio	-63.253	1.758.270	906.798	788.219	187.802	600.417
	97.268	**7.341.890**	**4.786.628**	**2.652.530**	**968.721**	**1.683.809**

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Huurverplichtingen

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen is een huurovereenkomst aangegaan inzake kantoorruimte aan de Nijverheidsweg 2a te Elst. De huurverplichting is aangegaan voor een periode van 5 jaar en loopt tot en met 31 augustus 2026. De totale huurverplichting bedraagt € 157.992 (conform artikel 11.8 uit de huurovereenkomst zijn de eerste 4 maanden vrijgesteld).

Huurverplichting binnen 1 jaar	€ 43.089
Huurverplichting binnen 1-5 jaar	€ 114.903

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen is een huurovereenkomst aangegaan aan de Square de Meeûs 1-1000 te Brussels. De huurverplichting is aangegaan voor een periode van 3 jaar en loopt tot en met 31 maart 2025.

De totale huurverplichting bedraagt € 73.156.

Huurverplichting binnen 1 jaar	€ 32.514
Huurverplichting binnen 1-5 jaar	€ 40.642

3.5 Publicatie Wet normering topinkomens

Op 1 januari 2013 is de WNT in werking getreden. De WNT is van toepassing op de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. De maximale bezoldiging van een topfunctionaris bedraagt per kalenderjaar ten hoogste € 216.000, dit betreft het algemeen bezoldigingsmaximum.

De leden van het dagelijks- en algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen vallen onder het begrip topfunctionaris als bedoeld in de WNT, maar ontvangen van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen geen bezoldiging.

De directie van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen valt onder het begrip topfunctionaris als bedoeld in de WNT. De directie bestaat uit één lid.

Drs. H. Tiemens (1 januari 2022 - 31 december 2022)

De bezoldiging van de directie heeft de maximale bezoldiging niet overschreden.

Op de volgende pagina’s zijn de verantwoordingsmodellen opgenomen.

Verantwoordingsmodellen

WNT-verantwoording 2022 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2022		
Bedragen in EUR	**H. Tiemens**	
Functiegegevens	Regiodirecteur	
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 – 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	
Dienstbetrekking?	ja	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	120.172	
Beloningen betaalbaar op termijn	22.032	
Subtotaal	142.204	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	
Bezoldiging	142.204	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	

Gegevens 2021		
Bedragen in EUR	**H. Tiemens**	
Functiegegevens	Regiodirecteur	
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/09 – 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	
Dienstbetrekking?	ja	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	39.488	
Beloningen betaalbaar op termijn	7.224	
Subtotaal	46.712	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	69.858	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	
Bezoldiging	46.712	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Niet van toepassing

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Niet van toepassing

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder

Niet van toepassing

1e. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.800

Niet van toepassing

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.800 waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

Niet van toepassing

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

Niet van toepassing

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Niet van toepassing

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

IV3 – Taakvelden onderverdeling

IV3 Taakvelden	Begroting EUR	Baten EUR	Lasten EUR	Saldo EUR
0. Bestuur en ondersteuning				
0.4 Overhead	2.180.939	2.246.523	2.088.724	157.799
	2.180.939	**2.246.523**	**2.088.724**	**157.799**
2. Verkeer, vervoer en waterstaat				
2.1 Verkeer en vervoer	2.658.451	1.427.355	1.427.355	-
	2.658.451	**1.427.355**	**1.427.355**	**-**
3. Economie				
3.1 Economische ontwikkeling	3.256.713	1.945.669	1.945.667	-
3.4 Economische promotie	225.000	118.237	118.237	-
	3.481.713	**2.063.906**	**2.063.904**	**-**
5. Sport, cultuur en recreatie				
5.5 Cultureel erfgoed	203.587	200.775	200.775	-
	203.587	**200.775**	**200.775**	**-**
8.Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
8.1 Ruimtelijke ordening	927.516	539.224	539.224	-
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijven terreinen)	307.500	86.471	86.471	-
	1.235.016	**625.695**	**625.695**	**-**
Totaal	**9.759.706**	**6.363.479**	**6.406.454**	**157.799**

Elst, …….. 2023

Het bestuur

H.M.F. Bruls

Tiemens

4. Kerngegevens

Algemene informatie Regiobureau Groene Metropoolregio

Naam	: Groene Metropoolregio Arnhem - Nijmegen
Rechtsvorm	: Publiekrechtelijke Rechtspersoon
Bezoekadres	: Nijverheidsweg 2a, 6662 NG, ELST
Kamer van Koophandel	: 81903421
Telefoon	: 06-10169143

Inwoneraantallen

Gemeente	Per 1-1-2021
Arnhem	162.477
Berg en Dal	35.008
Beuningen	26.165
Doesburg	11.064
Druten	18.407
Duiven	25.067
Heumen	16.569
Lingewaard	46.863
Montferland	36.038
Mook en Middelaar	7.910
Nijmegen	177.453
Overbetuwe	48.214
Renkum	31.412
Rheden	43.536
Rozendaal	1.726
Westervoort	15.011
Wijchen	41.259
Zevenaar	44.099
Totaal	**788.278**

Bron: CBS

Bijlage 1 Bestuurlijke opgaveteams op 31-12-2022

Verbonden regio

Nermina Kundić (Arnhem)	– bestuurlijk opdrachtgever
Igor van der Valk (Lingewaard)	– contactpersoon Netwerkdirectie
Wijnte Hol (Overbetuwe)	Frans Houben (Beuningen)
Johan Sluiter (Lingewaard)	Twan van Bronkhorst (Wijchen)
Cilia Daemen (Nijmegen)	Jeanette Derksen (Montferland
Vincent Arts (Heumen)	Toon Albers (Zevenaar)

Productieve regio

Nick Derks (Wijchen)	– bestuurlijk opdrachtgever
Peter Werkman (Doesburg)	– contactpersoon Netwerkdirectie
Huub Hieltjes (Duiven	John Brom (Nijmegen)
Ronald Ter Hoeven (Rheden)	Arthur Boone (Zevenaar)
Maurits van der Geijn (Arnhem)	

Circulaire regio

Tobias van Elferen (Nijmegen)	– bestuurlijk opdrachtgever
Dyanne Kocken (Beuningen)	– contactpersoon Netwerkdirectie
Joa Maouche (Renkum)	Dimitri Horsthuis-Tangelder (Overbetuwe)
Hans Sluiter (Westervoort)	Maarten van den Bos (Lingewaard)
Pascal Cobussen (Beuningen)	Bea Schouten (Wijchen)
Gemma Tiedink (Duiven)	Alex ten Westeneind (Berg en Dal)

Ontspannen regio

Agnes Schaap (Renkum)	– bestuurlijk opdrachtgever
Edwin van der Velde (Berg en Dal)	– contactpersoon Netwerkdirectie
René Post (Overbetuwe)	Noël Vergunst (Nijmegen)
Stan Hillenaar (Doesburg)	Alwin Steeg (Beuningen)
Nick Hubers (Lingewaard)	Erik Weijers (Berg en Dal)
Jan Derksen (Westervoort)	Marco van der Wel (Arnhem)
Ester Weststeijn (Rozendaal)	Dorus Klomberg (Rheden)

Groene groeiregio

Carol van Eert (Rheden)	– bestuurlijk opdrachtgever
Boy Jansen (Druten)	– contactpersoon Netwerkdirectie
Aad van Orden (Zevenaar)	Cathelijne Bouwkamp (Arnhem)
Noël Vergunst (Nijmegen)	Dimitri Horsthuis-Tangelder (Overbetuwe)
Sijmen Versluijs (Beuningen)	Gea Hofstede (Rheden)
Geert Gerrits (Wijchen)	

Bijlage 2 Controleverklaring

[Volgt na akkoord van de accountant]

Nijverheidsweg 2a
6662 NG Elst
info@groenemetropoolregio.nl
www.groenemetropoolregio.nl

APRIL 2022

Papendorpseweg 75-79
3528 BJ UTRECHT
telefoon (088) 236 95 00
e-mail Audit@flynth.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarstukken 2022 van gemeenschappelijke regeling Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2022 als van de activa en passiva van de gemeenschappelijke regeling Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen op 31 december 2022 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijn de aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling en opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 7 december 2022.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2022;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
- het overzicht van baten en lasten over 2022,
- de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de controleverordening is vastgesteld door het algemeen bestuur op 7 december 2022 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Flynth Audit B.V. is lid van BKR International. Bankrekeningnummer IBAN NL67 RABO 0106 6642 20 - BIC: RABONL2U.
Handelsregister 09063021. www.flynth.nl.
Dienstverlening vindt plaats onder algemene voorwaarden, op aanvraag verkrijgbaar en gedeponeerd bij de KvK in Arnhem.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met het controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o 'Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit
Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 64.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief, indien van toepassing, de toevoeging aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling controleprotocol WNT 2022. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 3.200 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve- of WNT-redenen relevant zijn.

Verklaring over de in het jaarstukken opgenomen andere informatie
Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie die bestaat uit:

- Jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening
Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV.

Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling en opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader.

In dit kader is het dagelijks bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeenschappelijke regeling in staat te stellen de risico’s vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden, waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico’s kunnen worden opgevangen, toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, de controleverordening die is vastgesteld door het algemeen bestuur op 7 december 2022, het Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,

  het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeenschappelijke regeling de financiële risico's niet kan opvangen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeenschappelijke regeling.

Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Utrecht, 21 april 2023
Flynth Audit B.V.

Digitaal ondertekend door Roelant Buiteman

drs. R. Buiteman RA

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

R.B.

VERTROUWELIJK
Aan het bestuur en de directie van
Groene Metropoolregio Arnhem - Nijmegen
Nijverheidsweg 2a
6662 NG ELST

Edelgasstraat 57
2718 SX ZOETERMEER
telefoon (079) 362 36 13
e-mail Audit@Flynth.nl

Kenmerk	**Behandeld door:**	**Datum**
661077217	drs. R. Buiteman RA	11 april 2023

Onderwerp
Accountantsverslag 2022

Geachte leden van het bestuur en de directie,

Hierbij ontvangt u ons accountantsverslag over het boekjaar 2022. Dit verslag bevat de belangrijkste uitkomsten van onze werkzaamheden, waarvan wij vinden dat die voor u relevant zijn voor een goed begrip van de jaarrekening 2022 en onze controleverklaring daarbij, en voor het beoordelen van de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling groene Metropoolregio Arnhem - Nijmegen (hierna: GMR).

De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van de directie en het bestuur.
In overeenstemming met uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2022 gecontroleerd.

Deze rapportage beschrijft op hoofdlijnen onze controleaanpak en de belangrijkste aangelegenheden die wij tijdens onze controle in overweging hebben genomen. Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze werkzaamheden en de resultaten daarvan een deugdelijke basis vormen voor ons oordeel over de jaarrekening van GMR. De bevindingen en beschouwingen in dit verslag komen voort uit onze controlewerkzaamheden. Het verslag van bevindingen is, zoals hiervoor reeds verwoord, bedoeld om u te ondersteunen in uw beoordeling van de jaarrekening 2022. Wij wijzen u erop dat uw controlerende taak uiteraard verder gaat dan uitsluitend het financieel getinte perspectief vanuit de accountantscontrole.

Wij bedanken de medewerkers van GMR voor de prettige samenwerking en zijn vanzelfsprekend graag bereid een nadere toelichting te verstrekken.

Hoogachtend,

Astrium Overheidsaccountants
Onderdeel van Flynth Audit B.V.

w.g. drs. R. Buiteman RA

Flynth Audit B.V. is lid van BKR International. Bankrekeningnummer IBAN NL67 RABO 0106 6642 20 - BIC: RABONL2U.
Handelsregister 09063021. www.flynth.nl.
Dienstverlening vindt plaats onder algemene voorwaarden, op aanvraag verkrijgbaar en gedeponeerd bij de KvK in Arnhem

Accountantsverslag
Groene Metropoolregio Arnhem - Nijmegen
Boekjaar 2022

1. Inleiding

In het kader van de door het bestuur aan ons verstrekte opdracht voor de controle van de jaarrekening 2022 van GMR brengen wij u hierbij verslag uit van onze belangrijkste bevindingen naar aanleiding van onze jaareinde controlewerkzaamheden die wij onlangs hebben uitgevoerd.

Dit accountantsverslag is bedoeld om u te ondersteunen in uw beoordeling van de jaarrekening 2022. Wij wijzen u erop dat uw controlerende taak uiteraard verder gaat dan uitsluitend het financieel getinte perspectief vanuit de accountantscontrole.

Deze rapportage beschrijft op hoofdlijnen onze controleaanpak en de belangrijkste aangelegenheden die wij tijdens onze controle in overweging hebben genomen. Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze werkzaamheden en de resultaten daarvan een deugdelijke basis vormen voor ons oordeel over de jaarrekening van GMR.

Onze werkzaamheden zijn erop gericht een oordeel te kunnen geven over de jaarrekening 2022 van GMR en niet primair op het opsporen van fraudes of onregelmatigheden in uw organisatie. De bevindingen in deze brief zijn daarom beperkt tot de punten die voortvloeien uit de controle van de jaarrekening.

Wij hebben deze rapportage in concept afgestemd met onze contactpersonen binnen uw organisatie en eventuele vragen en opmerkingen uit die afstemming zijn in het definitieve verslag verwerkt.

Het accountantsverslag is als volgt opgebouwd:

Hoofdstuk 1	Inleiding
Hoofdstuk 2	Kernpunten van onze controle
Hoofdstuk 3	Analyse van financiële resultaten en positie
Hoofdstuk 4	Interne beheersing en automatisering
Hoofdstuk 5	Rechtmatigheid
Hoofdstuk 6	Overige bevindingen (jaarrekeningcontrole 2022)

Bijlagen:

A.	Niet-gecorrigeerde controleverschillen
B.	Onafhankelijkheidsbevestiging en overige dienstverlening

2. Kernpunten van onze controle

2. Kernpunten van de controle

2.1 Controleverklaring	De jaarrekeningcontrole is uitgevoerd conform de afspraken in de opdrachtbevestiging zoals met u overeen gekomen op 22 oktober 2021. Wij zijn voornemens bij de jaarrekening 2022 een **goedkeurende** controleverklaring te verstrekken voor zowel de **getrouwheid** als de **rechtmatigheid**. Deze controleverklaring zenden wij u, samen met een gewaarmerkte set van de jaarrekening separaat toe.
2.2 Reikwijdte van de controle	Met de opdrachtbevestiging heeft u ons de opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2022. De reikwijdte van onze controle staat hierin omschreven. Er is gedurende het verloop van de controle over 2022 op geen enkele wijze sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle. Tijdens de uitvoering hebben zich geen wijzigingen van materieel belang in de reikwijdte voorgedaan. Wij achten de reikwijdte van onze controle voor 2022 voldoende voor de doelstelling van onze controle.
2.3 Grondslagen	De accountantscontrole omvat onder meer een onderzoek naar de toepassing van de juistheid van de grondslagen in de jaarrekening. Naar onze mening zijn de door bestuur gekozen grondslagen voor waardering en resultaatbepaling aanvaardbaar, in lijn met wet- en regelgeving en consistent toegepast. In het boekjaar 2022 zijn te opzichte van voorgaande jaren geen wijzigingen doorgevoerd in de keuze of de toepassing van de belangrijkste verslaggevingsgrondslagen uit het BBV.
2.4 Schattingen	Schattingen op basis waarvan een aantal jaarrekeningposten worden bepaald, zijn gebaseerd op inzichten van het management. Wij hebben de belangrijkste gehanteerde factoren en veronderstellingen beoordeeld. Wij hebben vastgesteld dat de schattingen en veronderstellingen aanvaardbaar zijn in het kader van de jaarrekening als geheel.
2.5 Onafhankelijkheid	▪ Astrium Overheidsaccountants, onderdeel van Flynth Audit B.V. (hierna: Flynth) is onafhankelijk van GMR en voor zover wij weten heeft zich geen inbreuk voorgedaan op de van toepassing zijnde regels en het beleid ten aanzien van onafhankelijkheid. ▪ Ons zijn geen relaties bekend tussen Flynth en GMR die naar ons professionele oordeel mogelijk van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. ▪ Bijlage B bevat een nadere uiteenzetting van onze onafhankelijkheid.
2.6 Goedkeurings- en rapporterings-tolerantie	De materialiteit bij de planning en uitvoering van de jaarrekeningcontrole 2022 bedraagt € 64.000 (gebaseerd op circa 1% van de totale bedrijfslasten van GMR). Deze materialiteit vloeit voort uit de wettelijk voorgeschreven (minimum-) vereisten, zoals opgenomen in de Bado en het door het bestuur vastgestelde controleprotocol voor 2022, en ligt in lijn met het voorgaande boekjaar. De goedkeuringstolerantie voor het wegen van bevindingen bedraagt € 48.500. Conform het

controleprotocol rapporteren wij in dit verslag alle bevindingen met een financiële impact groter dan € 3.200 voor getrouwheid en € 9.600 voor rechtmatigheid.

Materialiteit		
Fouten		€ 64.000
Onzekerheden		€ 192.000
Rapporteringstoleranties	**Getrouwheid**	**Rechtmatigheid**
Fouten	€ 3.200	€ 3.200
Onzekerheden	€ 9.600	€ 9.600
Geconstateerde fouten en onzekerheden *(zie verder bijlage A van deze rapportage)*	**Getrouwheid**	**Rechtmatigheid**
Fouten	€ 0	€ 0
Onzekerheden	€ 0	€ 0

Wij hebben vanuit onze controlewerkzaamheden geen ongecorrigeerde fouten of onzekerheden geconstateerd. Dit niet op het gebied van getrouwheid en niet op het gebied van rechtmatigheid. Onze opmerkingen zijn in de voorliggende jaarrekening 2022 verwerkt.

2.7 Analyse vermogen en resultaat

Op basis van artikel 29 lid 6 van de Gemeenschappelijke regeling Groene Metropoolregio Arnhem - Nijmegen zijn de deelnemers gezamenlijk verantwoordelijk voor het borgen van de continuïteit van GMR. Hierdoor is de noodzaak van vermogensopbouw beperkt een geen doel op zich. Hierdoor is in beginsel in financiële zin ook geen sprake van een direct continuïteitsrisico voor GMR.

Het jaar is afgesloten met een batig saldo van € 16.786 vóór mutatie van de reserves. Het positieve saldo is beperkt beïnvloed door bijzondere en/of incidentele ontwikkelingen. De belangrijkste oorzaken voor het batige saldo zijn vooral gelegen in (1) de moeite om vacatures in te vullen en (2) ten opzichte van de begroting minder realisatie op enkele programma's. Daar waar minder is gerealiseerd is ook de dekking daarvan door de deelnemers naar beneden bijgesteld.

Het vermogen ultimo 2022 bestaat uit het onverdeeld resultaat van € 157.799, een algemene reserve ad € 100.000 en een in 2022 nieuw gevormde bestemmingsreserve ad € 90.000. Deze bestemmingsreserve is door het algemeen bestuur in 2022 ingesteld met als doel bij te dragen aan de verdere versterking van de organisatie en het versnellen van de opgaven.

2.8 Voorzieningen	Wij hebben gecontroleerd of de voorzieningen van GMR toereikend zijn. Daarbij hebben wij vastgesteld dat geen voorzieningen zijn gevormd en voor zover wij hebben kunnen beoordelen ook niet noodzakelijk zijn. De nieuwe cao verplichting inzake verlofsparen is vooralsnog verwerkt als een kortlopende verplichting aangezien medewerkers zich nog maar beperkt hebben aangemeld voor deze regeling. Overige schattingsposten, zoals de waardering van vaste activa en vorderingen, zijn op een zorgvuldige en consistente wijze geschied.
2.9 EU-aanbestedingen	GMR dient te voldoen aan de EU-aanbestedingsregels zoals eveneens op basis van uw eigen normenkader is vastgesteld. Wij hebben vastgesteld dat aan de EU-aanbestedingsregels is voldaan.

3. Analyse van financiële resultaten en positie

3. Analyse van financiële resultaten en de financiële positie

3.1 Financiële realisatie	Het jaar is afgesloten met een batig saldo van € 16.786 vóór mutatie van de reserves. Het positieve saldo is beperkt beïnvloed door bijzondere en/of incidentele ontwikkelingen. De belangrijkste oorzaken voor het batige saldo zijn vooral gelegen in (1) de moeite om vacatures in te vullen en (2) ten opzichte van de begroting minder realisatie op enkele programma's. Daar waar minder is gerealiseerd is ook de dekking daarvan door de deelnemers naar beneden bijgesteld.
3.2 Weerstands-vermogen	GMR heeft conform de bepalingen in de Gemeenschappelijke regeling Groene Metropoolregio Arnhem - Nijmegen sinds 2022 voor het eerste jaar eigen middelen om tegenvallers op te vangen. Dit via een algemene reserve van € 100.000. Daarnaast is een bestemmingsreserve gevormd van € 90.000. Mocht deze buffer niet voldoende zijn om onverwachte tegenvallers of specifiek benoemde toekomstige activiteiten zonder dekking via de begroting te realiseren, dan dragen de deelnemers bij in geval van een tekort ten aanzien van het resultaat of liquiditeit. Hierdoor hebben wij geen bedenking ten aanzien van de continuïteit van de organisatie. In paragraaf 2.1 van het jaarverslag heeft GMR haar visie op het weerstandsvermogen toegelicht.
3.3 Solvabiliteit en liquiditeit	Als gevolg van het beperkt eigen vermogen is ook de solvabiliteit (eigen vermogen als percentage van het totale vermogen) beperkt tot 6,6%. Ten aanzien van de liquiditeit (vlottende activa in relatie tot vlottende passiva) heeft de organisatie een current ratio van 1,06. Dit is boven het theoretische minimum voor een gezonde liquiditeitspositie van 1 en betekent dat de organisatie in principe in staat is om binnen afzienbare termijn te voldoen aan haar kortlopende verlichtingen zonder terug te hoeven vallen op de deelnemers of externe financiers.
3.4 Schattingen	De directie is verantwoordelijk voor het maken van schattingen bij het opmaken van de jaarrekening. Als accountant beoordelen wij de aanvaardbaarheid van deze schattingen. Op de volgende pagina hebben wij onze analyse van de belangrijkste schattingen opgenomen.

Belangrijke schattingen	Mate van subjectiviteit	Onze beoordeling		Toelichting
		2022	2021	

Waardering van materiële vaste activa	Laag	●	●	De afschrijvingstermijnen zijn vergelijkbaar met die wij bij andere organisaties zien. Er zijn geen indicaties dat de afschrijvingstermijnen niet zijn afgestemd op de economische levensduur.
Waardering debiteuren	Laag	●	●	Minimaal jaarlijks wordt de waardering van de debiteuren herijkt. Wij kunnen ons vinden in de wijze waarop de debiteuren en overige vorderingen bepaald zijn.

Controleverschil	**Voorzichtig**	**Evenwichtig**	**Optimistisch**
●	●	●	●
	Aanvaardbare bandbreedte – gebaseerd op materialiteitsoverwegingen		

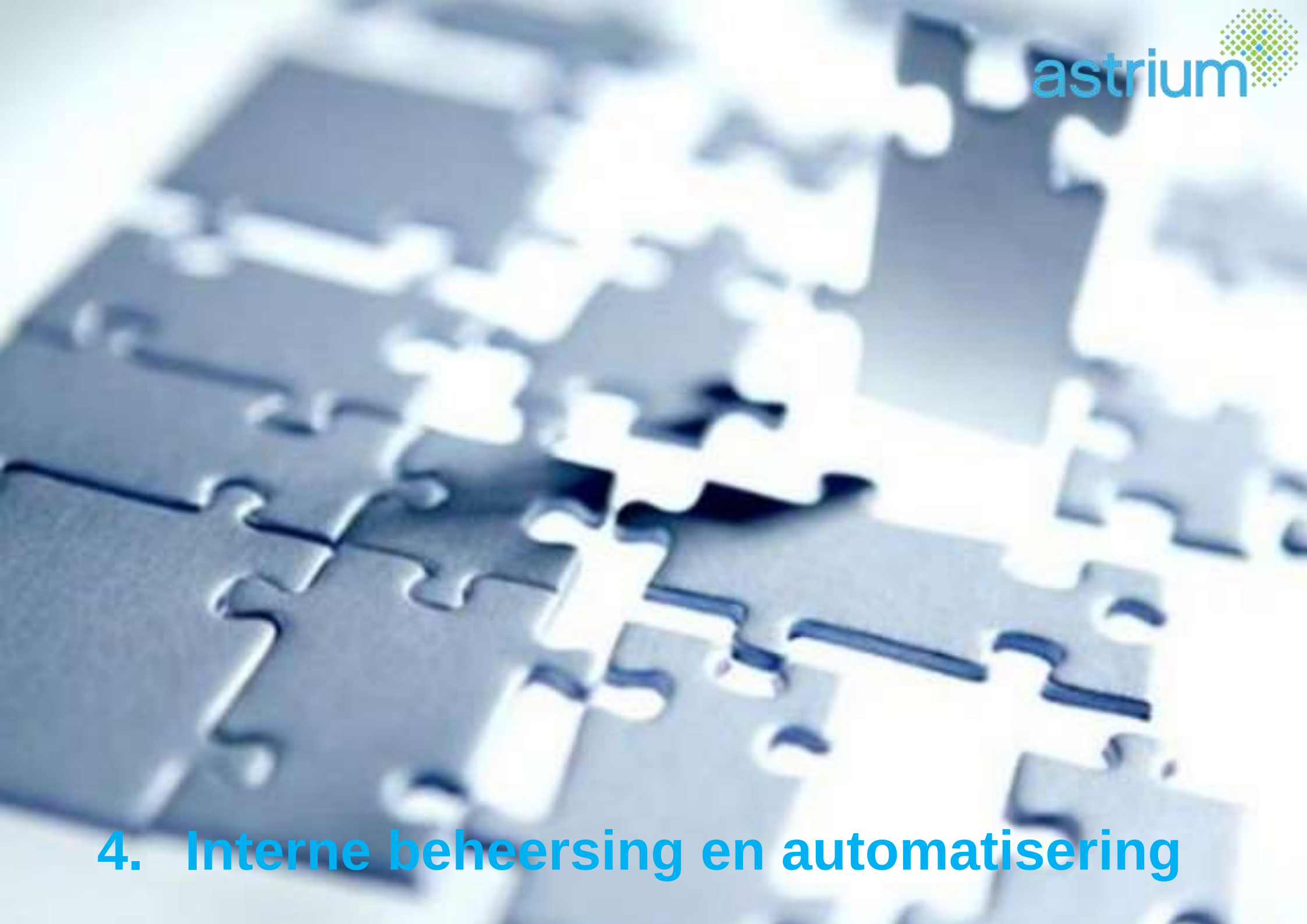

4. Interne beheersing en automatisering

4. Interne beheersing en automatisering

4.1 Samenvatting bevindingen managementletter 2022	Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole 2022 hebben wij in het najaar 2022 de tussentijdse (interim) controle uitgevoerd. Deze interimcontrole is primair gericht op de bedrijfsvoering binnen GMR en met name gericht op de opzet, het bestaan en de werking van maatregelen van administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB), voor zover van belang voor onze controle op de betrouwbaarheid van de in de jaarrekening opgenomen gegevens. Onze bevindingen, voortvloeiend uit de interimcontrole, zijn vastgelegd in onze managementletter van 14 februari 2023. 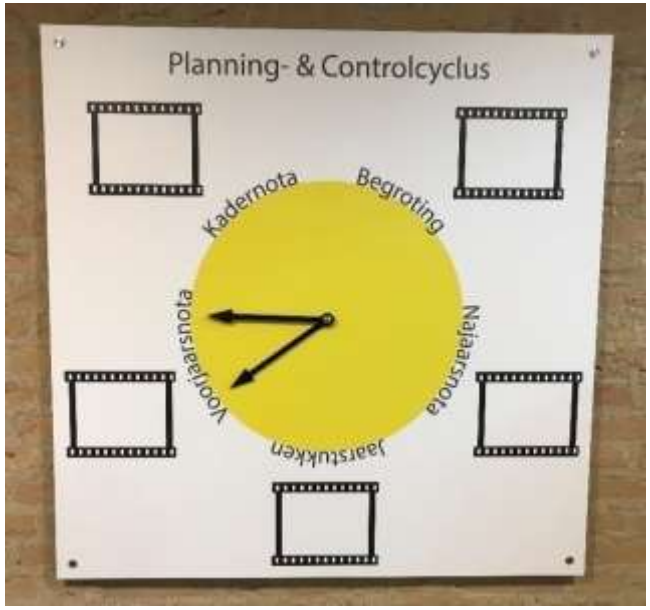 Uit onze interimcontrole blijkt dat GMR haar zaken beheersmatig **op orde heeft**, voor zover wij dat beoordelen in het licht van de jaarrekeningcontrole. Ons beeld is dat de administratieve organisatie en interne beheersing (de controles binnen de processen, gecombineerd met de verbijzonderde interne controles - VIC) van GMR voldoet aan de daaraan te stellen eisen. Dit betreft in ieder geval de situatie over boekjaar 2022. Voor 2023 geldt een nieuwe situatie als andere en op onderdelen zwaardere eisen aan de VIC gesteld gaan worden ter onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording van de directie. Voor onze specifieke bevindingen en overige aanbevelingen (verbeterpunten) verwijzen wij u naar de genoemde managementletter. Na afloop van het uitbrengen van de management letter hebben wij met het management de voortgang besproken en hebben wij vastgesteld dat op onderdelen voortvarend aanbevelingen uit de management letter door de organisatie zijn opgepakt, en dat op onderdelen acties in gang zijn gezet om invulling te geven aan aanbevelingen in de management letter.
4.2 Betrouwbaarheid en continuïteit van de automatiserings-omgeving	Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts die onderdelen, die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid pretenderen.

	Op grond van artikel 393 lid 4, Titel 9 Boek 2 BW rapporteren wij onze bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking in de management letter en in dit verslag. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de controle van de jaarrekening niet specifiek is gericht op de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Daarnaast maken wij in onze controleaanpak de afweging voor welke processen en stromen wij een gegevensgerichte aanpak passend vinden en voor welke processen en stromen wij in belangrijke mate steunen op de geautomatiseerde gegevensverwerking. Wij zijn van mening dat voldoende maatregelen zijn getroffen om de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking en informatievoorziening te waarborgen.

5. Rechtmatigheid

5. Rechtmatigheid

5.1 Rechtmatig-heidsverklaring vanaf 2023	Vanaf de jaarrekening 2023 van gemeenten en gemeenschappelijke regelingen zal de directie verplicht zijn om een rechtmatigheidsverantwoording in het jaarverslag op te nemen. De formele wetswijziging is in 2022 vastgesteld en het BBV zal hierop in de komende periode worden aangepast. De accountant zal met ingang van het boekjaar 2023 zijn/haar oordeel geven over de getrouwheid van de jaarrekening waar de rechtmatigheidsverantwoording van uw directie onderdeel van uitmaakt. De accountant verstrekt geen afzonderlijk rechtmatigheidsoordeel meer. Binnen GMR worden zog geen structurele interne controlewerkzaamheden verricht door medewerkers die onafhankelijk zijn van de bedrijfsvoering en financiële beheersing. Controlewerkzaamheden worden nu nog veelal aan het eind van het jaar uitgevoerd, en dan mede op verzoek van de externe accountant. Wij adviseren GMR voor 2023 om interne controlewerkzaamheden vast te stellen op basis van een eigen risicoanalyse en vervolgens de werkzaamheden meer gespreid over het jaar te gaan uitvoeren. Daarbij achten wij het van belang om de directie periodiek te informeren over uitgevoerde werkzaamheden en geconstateerde bevindingen om tijdig bij te kunnen sturen indien dat noodzakelijk is.
5.2 Begrotings-rechtmatigheid	De toe te passen normen voor het begrotingscriterium zijn gebaseerd op de artikelen 189, 190 en 191 van de Gemeentewet. Deze normen dient het algemeen bestuur zelf nader in te vullen en te concretiseren. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet. Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de begroting blijven en dat de directie belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig meldt aan het bestuur, zodat het bestuur hierover tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen. Een systeem met onvoldoende waarborgen voor tijdige melding aan het bestuur van budgetoverschrijdingen heeft het risico in zich dat de directie inbreuk maakt op het budgetrecht van het bestuur. Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV. Een overschrijding van de begroting is altijd onrechtmatig, maar hoeft door de accountant niet in alle gevallen te worden meegewogen in zijn oordeel. <u>Essentieel is dat het bestuur nadere regels kan stellen wanneer</u>: 1. Lastenoverschrijdingen zijn gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten 2. Lastenoverschrijdingen passen binnen het beleid of 3. Lastenoverschrijdingen bij open einde regelingen. Daarnaast moet de accountant deze **<u>lasten</u>**overschrijdingen – waarvan de directie in de jaarrekening moet aangeven dat het bestuur deze nog dient te autoriseren – in het verslag van bevindingen aan de orde stellen. Extra lasten die zijn gemaakt omdat extra opbrengsten daarvoor de ruimte bieden, terwijl deze extra lasten niet direct zijn gerelateerd aan de extra opbrengsten en waarbij het algemeen bestuur nog geen besluit heeft genomen over de aanwending van deze extra opbrengsten, zijn onrechtmatig.

	In het kader van de begrotingsrechtmatigheid kijkt de accountant naar de lastenoverschrijdingen per programma die de rapportagetolerantie overschrijden. Als onderdeel van de toelichting op de staat van baten en lasten heeft de organisatie op een heldere wijze de begrotingsrechtmatigheid toegelicht. Hieruit blijkt geen begrotingsonrechtmatigheid. Wij kunnen ons vinden in deze conclusie.
5.3 Europese aanbestedingen	Het normenkader voor de rechtmatigheidscontrole, zoals vastgesteld door het bestuur, bevat onder andere de Europese aanbestedingswetgeving. Bij onze jaarrekeningcontrole hebben wij aan de hand van een door uw organisatie uitgevoerde crediteurenspendanalyse gecontroleerd of de Europese aanbestedingswetgeving gedurende het boekjaar 2022 is nageleefd. Naast inzicht in de rechtmatigheid van individuele dossiers geeft deze analyse ook inzicht in de beheersing van het inkoopproces, die (ook) het naleven van de aanbestedingswetgeving moet waarborgen. Wij hebben geconstateerd dat als onderdeel van het interne controleplan de organisatie zelf een inkoopanalyse heeft uitgevoerd en daarbij **geen afwijkingen** heeft geconstateerd. Wij hebben we werkzaamheden op onderdelen getest en daarbij geconstateerd dat deze controlewerkzaamheden richting komend jaar versterkt kunnen worden door onder andere de contractwaarde in de analyse te betrekken en deze op meerdere momenten gedurende het jaar uit te voeren om tijdig bij te kunnen sturen op bevindingen.

6. Overige bevindingen jaarrekeningcontrole 2022

6. Overige bevindingen jaarrekeningcontrole 2022

6.1 Wijziging in verslaggevings-voorschriften / wet- en regelgeving	In de jaarrekening 2022 zijn geen stelsel- of schattingswijzigingen verwerkt. Hier was ook geen aanleiding toe. GMR heeft de jaarrekening opgesteld conform de voorschriften van het BBV.
6.2 Controle-verschillen	Tijdens onze controle inventariseren wij verschillen tussen bedragen, classificaties, presentatie en toelichting van de jaarrekeningposten die GMR heeft opgenomen en gerapporteerd en zoals die naar onze mening in overeenstemming met de bepalingen inzake de jaarrekening zoals opgenomen in het BBV dienen te worden opgenomen of gerapporteerd. Wij hebben vastgesteld dat er geen sprake is van geconstateerde ongecorrigeerde controleverschillen in de jaarrekening.
6.3 Bevestiging van de directie	Voor afgeven van onze controleverklaring ontvangen wij van de directie een ondertekende schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening.
6.4 Beperking in reikwijdte van de controle	Er zijn geen meningsverschillen met directie noch het bestuur geweest en er waren geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controleopdracht door de medewerkers en de directie / bestuur van GMR de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.
6.5 Wet Normering Topinkomens (WNT)	De Wet Normering Topinkomens (WNT) is in werking getreden met ingang van 1 januari 2013. De WNT regelt niet alleen de openbaarmaking van topinkomens in de publieke en semipublieke sector, maar stelt ook maxima aan de hoogte van de bezoldiging van topfunctionarissen en tevens aan de ontslagvergoedingen. Met ingang van 1 januari 2013 is bij wet vastgelegd dat rechtspersonen of organisaties die volledig of in aanzienlijke mate uit publieke middelen zijn gefinancierd, beloningen van topfunctionarissen openbaar dienen te maken, ook als deze de in de wet gestelde maximale bezoldiging van € 216.000 niet te boven gaan. Daarnaast dient u het salaris openbaar te maken van overige medewerkers (inclusief – wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan – ingehuurd personeel) die een bezoldiging ontvangen boven deze norm. Ten slotte stelt de WNT een aantal overige eisen, zoals een maximale ontslagvergoeding voor topfunctionarissen van € 75.000. Uit de werkzaamheden blijkt dat in 2022 voor de topfunctionarissen en overige medewerkers geen sprake van een overschrijding van de grensbedragen en dat **de WNT juist is verantwoord in de jaarstukken**. *Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd* In overeenstemming met het controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is. In onze controleverklaring hebben wij bovenstaande expliciet opgenomen.

6.6 Fraude als onderdeel van de accountants-controle	In Nederland is de accountant wettelijk verplicht om alle ontdekte fraudegevallen te rapporteren aan het management van de organisatie. Hoewel wij een kritische houding hebben ten opzichte van risico's van fraude in de jaarrekening, willen wij opmerken dat onze controle niet specifiek is gericht op het ontdekken hiervan. De accountant is wel verantwoordelijk voor het betrekken van frauderisico's in de jaarstukken als geheel in de planning en uitvoering van zijn controleopdracht. Wij hebben een fraudediscussie gevoerd binnen het controleteam en met de organisatie van GMR. Tijdens dit overleg is gesproken of het management aanwijzingen en of vermoedens heeft gehad voor de mogelijke aanwezigheid materiële onjuistheden als gevolg van fraude in de jaarstukken. Van het management hebben wij de bevestiging ontvangen dat er geen onregelmatigheden zijn geconstateerd waarbij het management of de werknemers zijn betrokken die een belangrijke rol spelen bij de maatregelen van interne beheersing, of anderen in het geval dat de fraude van materieel belang kan zijn voor de jaarrekening. Dit is ook toegelicht in het jaarverslag in de paragraf Bedrijfsvoering. Tevens hebben wij zelfstandig werkzaamheden uitgevoerd die erop gericht waren om het risico van het 'omzeilen' van de interne beheersingsmaatregelen door het management te detecteren. Wij hebben specifieke controles uitgevoerd op memoriaalboekingen en schattingen en hebben significante en ongebruikelijke transacties met behulp van gegevensanalyses onderzocht. Conclusie: Tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2022 **hebben wij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van (vermoedens van) fraude**.

Bijlagen

Bijlage A – Niet-gecorrigeerde controleverschillen en / of onzekerheden

Toleranties t.b.v. foutenevaluatie (getrouwheid en rechtmatigheid)	Fouten/ onzekerheden	Onrechtmatig-heden
Materialiteit (respectievelijk 1% en 3% van de totale lasten)	€ 64.000	€ 192.000
Rapporteringtolerantie fouten en onzekerheden (grens waarboven gerapporteerd wordt aan het bestuur)	€ 3.200	€ 9.600

Foutenevaluatie	Fouten		Onzekerheden	
Aard van de fouten	Getrouwheid	Rechtmatigheid	Getrouwheid	Rechtmatigheid
Geconstateerde en niet gecorrigeerde fouten en/of onzekerheden.	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**

Bevestiging directie
Wij ontvangen van de directie een schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening, waarin de directie voornemens is te bevestigen dat er geen sprake is van niet- gecorrigeerde fouten die, zowel individueel als in totaal, in het kader van de jaarrekening materieel (kunnen) zijn.

Conclusie: Bij de jaarrekening 2022 kan een **goedkeurende** verklaring worden verstrekt inzake **getrouwheid en rechtmatigheid**.

Bijlage B – Onafhankelijkheidsbevestiging en overige dienstverlening

Bevestiging onafhankelijkheid

In overeenstemming met de Nederlandse Corporate Governance Code dient de externe accountant mogelijke conflicten met betrekking tot zijn onafhankelijkheid, zowel in wezen als in schijn, onder de aandacht te brengen van de directie en het bestuur.

Wij bevestigen dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van GMR in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat onze objectiviteit gedurende het afgelopen jaar niet is aangetast.

Stelsel van waarborgen om onafhankelijke positie te waarborgen

Flynth beschikt over een stelsel van maatregelen om onze onafhankelijke positie bij controlecliënten te waarborgen. Het stelsel van maatregelen is een integraal onderdeel van de bestuurlijke organisatie en van het voor de gehele organisatie van toepassing zijnde stelsel van kwaliteitsbeheersings- maatregelen. Bijgaande niet-limitatieve opsomming geeft u een indruk van de maatregelen die bijdragen aan het waarborgen van onze onafhankelijke positie:

- Schriftelijke onafhankelijkheidsbepalingen waarin alle bestaande onafhankelijkheidsvereisten en de risico's ten aanzien van de bedreiging van de onafhankelijkheid en de daaraan gerelateerde waarborgen zijn verwerkt.
- Procedures voor tijdige bekendmaking van de voorschriften en de daarin aangebrachte wijzigingen aan alle gevolmachtigden en werknemers bij Flynth.
- Procedures voor de organisatie van periodieke training inzake de toepassing van de onafhankelijkheidsvoorschriften.
- Procedures die erop gericht zijn dat onze gevolmachtigden en werknemers in specifieke casussen en omstandigheden de onafhankelijkheidsvoorschriften naleven.
- Procedures voor een schriftelijke rapportage per controlecliënt waarin is vastgelegd of sprake is van omstandigheden die de onafhankelijkheid van de accountant die de controleopdracht uitvoert bedreigen, op welke wijze met potentiële bedreigingen is omgegaan en indien er bedreigingen zijn gesignaleerd, welke maatregelen dan zijn genomen om deze bedreiging voor de onafhankelijkheid weg te nemen. De vastlegging van deze beoordeling inclusief een gemotiveerde conclusie (de zogenoemde onafhankelijkheidsevaluatie) wordt in het dossier opgenomen.
- Procedures die vereisen dat een daartoe geëigende afdeling binnen Flynth wordt geconsulteerd, als sprake is van een mogelijke aantasting van de onafhankelijkheid in relatie tot een specifieke cliënt. Indien de bestuursstructuur van de controlecliënt voorziet in een audit commissie of bestuur, overwegen wij ook een van deze beide instanties te raadplegen.

De opzet en werking van ons stelsel van maatregelen worden periodiek door de externe toezichthouder getoetst.

Interne roulatie

Een te grote mate van vertrouwdheid of vertrouwen kan een bedreiging vormen voor de onafhankelijkheid van de accountant wanneer bepaalde leden van het controleteam geregeld en voor lange tijd aan de wettelijke controle van een controlecliënt meewerken.

Wij beoordelen de bedreiging voor de onafhankelijkheid die kan voortvloeien uit de langdurige betrokkenheid van andere leden van het controleteam bij de controleopdracht. Waar nodig nemen wij maatregelen om de bedreiging weg te nemen.

Persoonlijke, zakelijke of financiële relaties met GMR

Wij hebben een evaluatie gemaakt van persoonlijke, zakelijke en financiële relaties tussen Flynth, haar gevolmachtigden en haar medewerkers en GMR die van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Bij deze evaluatie zijn ons geen zaken gebleken welke aan u gerapporteerd dienen te worden.

GROENE METROPOOL REGIO ARNHEM NIJMEGEN

Aan de gemeenteraden van de 18 gemeenten in de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Datum	: 20 april 2022
Uw kenmerk	:
Ons kenmerk	: 2023-GMDB-27
Contactpersoon	: Henk van den Berg
Telefoonnummer	: 06-46737374

Onderwerp: aanbieden ontwerpbegroting 2024-2027 en lidmaatschap VNG Gelderland

Geachte gemeenteraad,

Samenvatting

De gemeenteraden worden uitgenodigd een zienswijze over de conceptbegroting 2024-2027 naar voren te brengen.De gemeenteraden worden ook uitgenodigd een zienswijze te geven over het voornemen om formeel lid te worden van de VNG Gelderland.

Inleiding

Conform de bepalingen uit de Wet gemeenschappelijke regelingen (art.34b Wgr) en onze Gemeenschappelijke Regeling (art. 30 GR) zendt het dagelijks bestuur de ontwerpbegroting toe aan de raden van de deelnemende gemeenten met de uitnodiging een zienswijze in te dienen. De ontwerpbegroting is op 19 april 2023 door het algemeen bestuur besproken en vastgesteld.

Begroting en inwonerbijdrage 2024

De begroting 2024 is gebaseerd op de regionale agenda 2023-2024 (en begroting 2023-2026) zoals deze door het algemene bestuur op 6 juli 2022 is vastgesteld. Deze agenda heeft als basis gediend voor de tweejarige opgaveovereenkomsten voor de vijf opgaven die in het laatste kwartaal van 2022 met de gemeenten zijn gesloten.

De regionale agenda 2023-2024 is voor het jaar 2024 ongewijzigd gebleven met uitzondering van een beperkte aanpassing bij het speerpunt bruisende binnensteden, krachtige kernen (Ontspannen regio). Op voorstel van de Bestuurlijk Opdrachtgever heeft het algemeen bestuur ingestemd om de activiteiten binnen het speerpunt te verdelen tussen de opgaven Ontspannen, Verbonden en Productieve Regio. Hiermee wordt een logische aansluiting gemaakt met activiteiten binnen deze opgaven. Deze beperkte wijziging heeft geen financiële consequenties.

De ontwerpbegroting 2024 is de financiële vertaling van de al bekende activiteiten voor 2024. De inwonerbijdrage voor 2024 is hoger dan opgenomen in de begroting 2023-2026. De inwonersbijdrage 2024 is opgebouwd uit de bijdrage voor het regiobureau (€ 2,71) en bijdragen voor de vijf inhoudelijke opgaven (gezamenlijk € 5,84). Daarmee komt de inwonersbijdrage voor 2024 uit op € 8.55 (voor 2023 € 7,47). Zoals in onze brief van 17 maart 2023 al geschetst heeft deze verhoging twee redenen:

- de indexering is noodzakelijkerwijs aangepast van 2,7% naar 7,3%;
- een hogere bijdrage voor de Regionale Energie Strategie (€0,58) binnen de opgave Circulaire regio.

VNG Gelderland.
Niet alleen voor de Gelderse gemeenten maar ook voor de Gelderse regionale samenwerkingsverbanden bestaat de mogelijkheid om lid te worden van de (100-jarige) VNG Gelderland. In de praktijk participeert onze regio al jaren binnen deze vereniging. Het formele lidmaatschap is tot op heden nog niet geregeld. Het algemeen bestuur heeft al eerder uitgesproken dit te formaliseren om daarmee, net als de andere regionale samenwerkingsverbanden, te participeren in deze vereniging en daarmee de belangen van de samenwerking te dienen.

Echter voor een formeel besluit dienen eerst de deelnemende gemeenteraden in de gelegenheid gesteld te worden om een zienswijze in te dienen (zie art. 31a Wgr). Het lidmaatschap van VNG Gelderland is kosteloos voor regionale samenwerkingsverbanden omdat het heffen van contributie betekent dat gemeenten binnen een samenwerkingsverband dan tweemaal bijdragen.

Proces
We vragen u vóór **30 juli 2023** een zienswijze aan ons kenbaar te maken. Vaststelling van de begroting vindt plaats in het algemeen bestuur van 6 september 2023.

Wij hopen u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben en zien uw reactie graag tegemoet.

Met vriendelijke groet,
het dagelijks bestuur van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Drs. H.M.F. Bruls — H. Tiemens

Voorzitter — Secretaris

Bijlage:
- Ontwerpbegroting 2024-2027

Kopie aan: regiocoördinatoren

GROENE METROPOOL REGIO ARNHEM NIJMEGEN

BEGROTING 2024-2027

Voorwoord

Hubert Bruls, voorzitter

Voor u ligt de begroting 2024-2027. De begroting ziet op het tweede jaar van de regionale agenda 2023-2024 die door het algemeen bestuur op 6 juli 2022 is vastgesteld. Deze tweejarige regionale agenda vormt de basis voor de ambities en samenwerking in 2024.
De begroting 2024-2027 is daardoor beduidend beperkter van omvang en combineert per opgave de financiële vertaling van de activiteiten met een korte duiding van de activiteiten. Voor een uitgebreide beschrijving van de ambities van de vijf opgaven en speerpunten verwijzen wij u naar genoemde regionale agenda.

De inwonerbijdrage voor 2024 voor het regiobureau en de vijf opgaven bedraagt € 8,55 Dit is een stijging van € 1,08 ten opzichte van de inwonersbijdrage zoals in de begroting 2023 voorzien. Deels is deze stijging onvermijdelijk door het toepassen van indexering en deels door een hogere bijdrage voor de Regionale Energie Strategie (RES). Voorgesteld wordt om voor de RES de inwonersbijdrage met € 0,58 te verhogen; in deze begroting is dit bedrag reeds verwerkt.
De extra inzet op het Regionaal Programma Werklocaties (RPW) leidt eenmalig tot hogere kosten, maar deze zullen door externe gelden en besparingen binnen de opgaven opgevangen worden en hebben daardoor geen invloed op de inwonersbijdrage.

Het bedrag van afgerond € 8,55 omvat de kosten van het regiobureau ten bedrage van € 2,71 per inwoner en het overige deel € 5,84 betreft de kosten van de opgaven.

De synergie tussen de vijf opgaven wordt steeds duidelijker zichtbaar en soms leidt dit tot nieuwe keuzes. Zo passen onderdelen uit het speerpunt Bruisende binnensteden, krachtige kernen beter binnen het RPW van de Productieve regio dan binnen de opgave Ontspannen regio. Daarom stellen wij voor dit speerpunt aan een andere opgave toe te wijzen. In de begroting die nu voorligt is dit zo verwerkt.

Met vriendelijke groet,
namens het algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen,

Hubert Bruls
Voorzitter

In het kort

Onze gezamenlijke visie op de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Horizon

Onze gezamenlijke ambitie:

• we positioneren ons als dé groene metropoolregio van Nederland
• we profileren ons als dé (inter)nationale circulaire topregio 2050
• we werken samen aan dé ontspannen groeiregio in balans

Hiervoor werken we als regio samen:

Fundament

We werken samen aan het behoud van de identiteit van de regio:

• we zetten ons in voor een gevarieerd cultuurlandschap
• we houden de regio bereikbaar voor alle vervoersmiddelen
• we ontwikkelen de culturele netwerken in de regio

Heden

We werken samen aan de ontwikkeling van de regio:

• we ontwikkelen de regio als compleet stedelijk netwerk
• we ontwikkelen Energy, Food, Health en Hightech als topsectoren
• we benutten talent en het menselijk kapitaal in de regio

Perspectief

We werken samen aan de koers van de regio:

• we maken onze regio veerkrachtig voor klimaat en energie
• we zetten breed in op de circulariteit van onze economie
• we werken aan een vitale en ontspannen leefomgeving

Inhoudsopgave

Voorwoord **2**
1. Inleiding **5**
2. Samenwerking **7**
Regio Deal 7
Bestuursakkoord en Investeringsagenda 7
Verstedelijkingsstrategie Arnhem Nijmegen Foodvalley en het vervolg 7
Samenwerking binnen de opgaven 8
4. Verbonden regio **9**
5. Productieve regio **10**
6. Circulaire regio **11**
7. Ontspannen regio **12**
8. Groene groeiregio **13**
9. Begroting Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen 2024-2027 ..... **14**
9.1 Het regiobureau 15
9.2 De vijf opgaven 16
9.3 Totaaloverzicht baten en lasten begroting per taakveld 23
10. Bedrag heffing vennootschapsbelasting **25**
11. Paragrafen **25**
11.1 Paragraaf 1: Risico's en weerstandsvermogen 25
11.2 Paragraaf 2: Financiering 26
11.3 Paragraaf 3: Bedrijfsvoering 27
11.4 Paragraaf 4: Verbonden partijen 28
11.5 De ontwikkeling van het EMU saldo 28
Bijlage 1: Kerngegevens **29**
Bijlage 2: Deelnemende gemeenten GMR – TEB – Circulaire regio - Ontspannen regio **30**
Bijlage 3: Inwoneraantallen per gemeente **31**
Bijlage 4: Bijdrage per gemeente (x € 1.000) **32**

1. Inleiding

In de regionale agenda voor 2023-2024 gaven wij aan wat de doelen zijn die we met regionale samenwerking in deze periode willen bereiken en wat de bijdrage van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR) is om dit te realiseren. De regionale agenda 2023-2024 is op 6 juli 2022 door het algemeen bestuur vastgesteld. Deze regionale agenda was voorzien van de begroting 2023-2026.

Onze ambitie blijft in 2024 ongewijzigd: we zijn een bloeiend stedelijk netwerk, zonder de overdruk van de Randstad. Dat willen we zo houden. We verwachten dat onze regio nog verder zal groeien; in inwoners, in werkgelegenheid en in mobiliteit. We hebben een forse woningbehoefte van circa 35.000 extra woningen tot 2030. We zetten in op blijvend werk en huisvesting voor onze inwoners. We zien ook dat onze gekoesterde leefkwaliteit bedreigd wordt als we niet gezamenlijk sturen op de groei die op ons afkomt. We willen daarom op regionaal niveau samenwerken, met de deelnemende gemeenten en onze partners met de vraag: hoe leiden we de groei gezamenlijk in goede banen, zodat de balans tussen stedelijke ontwikkeling en ontspannen leefkwaliteit in de regio behouden blijft? Daarom: groene groei!

Intekenen op opgaven door gemeenten voor twee jaar (2023-2024)

Met uitzondering van een tweetal gemeenten hebben alle gemeenten eind 2022 een tweejarige opgaveovereenkomst gesloten voor de vijf opgaven. Hiermee zegt de gemeente toe de benodigde middelen ter beschikking te stellen voor die periode. De basis voor deze overeenkomst ligt in artikel 27 van de Gemeenschappelijke Regeling. In de overeenkomst staan doel van de samenwerking, de bijdrage van de regio, de gemeentelijke bijdrage in financiën en de duur van de overeenkomst. Wanneer de actualiteit aanleiding geeft tot het aanpassen van de opgaveovereenkomst vindt dit de basis in de begroting 2024-2027. De gemeenten krijgen dan ook opnieuw de gelegenheid om in te tekenen voor (dat deel van) de opgave.

Financieel perspectief 2024

In de brief van 17 maart 2023 heeft het dagelijks bestuur de colleges en gemeenteraden geïnformeerd over de beleidsmatige en financiële ontwikkelingen voor de begroting 2024 e.v. Hierin is aangegeven dat de uitgangspunten voor de conceptbegroting 2024 ongewijzigd zijn ten opzichte van de begroting 2023-2026. In de brief zijn een aantal ontwikkelingen geschetst. Een aantal ontwikkelingen vinden hun vertaling in voorliggende begroting.

- Indexering
  Op basis van de BRN-methodiek is de index 2024 berekend en deze komt uit op 7,3%. In de begroting 2024 zoals opgenomen in de regionale agenda 2023-2024 werd nog uitgegaan van 2,7%. In de lijn van eerdere uitspraken van het algemeen bestuur is het verschil (4,6%) in de begroting van 2024 opgenomen.

- RES
  Met ingang van 2023 heeft het Rijk een jaarlijkse bijdrage van € 500.000 structureel toegekend tot 2030. Om de ambities en afspraken uit de RES 1.0 uit te voeren en in te kunnen spelen op actuele ontwikkelingen is een bedrag van ongeveer 5 ton jaarlijks nodig, boven op de rijksbijdrage. In het Bestuurlijk Platform Circulaire regio is aangegeven dat hiervoor draagvlak is. Gemeenten beschikken nu over een stevig gegroeid budget voor klimaataanpak. Voor de regiogemeenten gezamenlijk ca.13 miljoen euro. De verdere onderbouwing voor de 5 ton is uitgewerkt in het Uitvoeringsplan RES 2023 - 2030. Financieel betekent dit dat de gevraagde inwonersbijdrage voor de opgave Circulaire regio met ingang van 2024 met € 0,58 is toegenomen ten behoeve van RES-taken. Inclusief indexatie bedraagt de stijging € 0,65 per

inwoner. Dekking kunnen gemeenten financieren uit de "Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)."

- RPW
  Het RPW is een verplicht onderdeel voor alle gemeenten onafhankelijk van deelname aan de opgave Productieve regio. Standaard is hiervoor € 130.000 begroot. Met Economie van de Toekomst, onze economische visie voor de lange(re) termijn, kiezen we een koers die meer bijdraagt aan onze maatschappelijke opgaven (zoals ruimte voor circulaire economie, meer focus op verdichting en herstructurering, afspraken over campusontwikkeling). Hiervoor is meer onderzoek nodig. Daarnaast landt een deel van de vraag vanuit Bruisende binnensteden, krachtige kernen (BBKK) van de Ontspannen regio bij het RPW. De kosten voor het RPW gaan daarmee eenmalig met € 100.000 omhoog. Deze stijging wordt deels opgevangen door een bijdrage van de provincie en deels zal de Groene Metropoolregio dit vanuit haar eigen middelen financieren. De geschetste extra inzet heeft geen gevolgen voor de inwonersbijdrage 2024.

- Woondeal
  Met Rijk en provincie worden nog gesprekken gevoerd over hun bijdrage in 2024 maar de lange termijn financiering van de Woondeal lijkt zeer onzeker. Daarom zijn de middelen van het Rijk en de provincie uit de begroting van 2024 verlaagd.
  Het gaat hier om ongeveer € 750.000 subsidie per jaar. Met het bijstellen van de begroting hebben we ook onze ambitie naar beneden bij moeten stellen en zijn projecten geannuleerd. Resteert een inwonersbijdrage van waaruit de meest belangrijke projecten gefinancieerd zullen worden. De inwonersbijdrage is niet verhoogd omwille van compensatie van het wegvallen van de externe middelen, alleen de indexatie is van toepassing.

- Speerpunt Bruisende binnensteden, krachtige kernen
  Voorgesteld wordt dit speerpunt, onderdeel van de opgave Ontspannen regio te splitsen en onder te brengen bij de andere opgaven. Hierboven is dit al kort benoemd wat dit betekent voor het RPW. In paragraaf 7, Ontspannen regio wordt deze splitsing nader toegelicht. Financieel betekent dit een verschuiving van de budgetten, totale bedrag van de begroting blijft gelijk. Voor deze verschuiving tussen opgaven binnen de begroting 2024 vraagt het dagelijks bestuur toestemming van het algemeen bestuur.

In de tabel hieronder de bijdragen (afgerond) per 2023 en 2024 voor het regiobureau en de vijf opgaven.

Bijdrage per inwoner		2023		2024
Regiobureau		€ 2,57		€ 2,71
Verbonden regio	€ 1,49		€ 1,58	
Productieve regio	€ 0,94		€ 1,05	
Circulaire regio	€ 0,91		€ 1,56	
Ontspannen regio	€ 0,62		€ 0,66	
Groene groeiregio	€ 0,94		€ 0,99	
		€ 4,90		€ 5,84
Totaal		€ 7,47		€ 8,55

2. Samenwerking

Regio Deal

Het Kabinet heeft op 17 februari besloten om met de regio Arnhem-Nijmegen een deal te willen sluiten om de brede welvaart in het gebied te verbeteren. Uitgangspunt is de propositie Gezonde Groene Groei, die we in november 2022 bij het Rijk hebben ingediend. In deze propositie hebben we een totaalprogramma van 100 mln euro voorgesteld, waarvan 40 mln euro wordt gevraagd van het Rijk. Het Kabinet heeft besloten om maximaal 15 mln euro (inclusief BTW) voor de Regio Deal Arnhem-Nijmegen beschikbaar te stellen, dus veel minder dan is gevraagd. We staan dan ook voor de opgave meer focus in het programma aan te brengen.
Met elk van de 14 regio's waarmee het Rijk dit jaar een deal wil sluiten, is gestart met het dealmakingsproces. Daarbij doorloopt men een tiental stappen om vóór de zomer te komen tot een convenant en in het najaar het eerste geld beschikbaar te stellen. De financiële implicaties van de Regio Deal worden dus pas later dit jaar bekend, in deze versie van de begroting is hier nog geen inschatting van te maken.

Bestuursakkoord en Investeringsagenda

De Groene Metropoolregio, de provincie Gelderland en The Economic Board (TEB) willen samen de potentie van de regio Arnhem-Nijmegen ten volle benutten en hiervoor hun krachten bundelen. Om de samenwerking te verankeren en concreet vorm te geven is op 3 februari 2022 een Bestuursakkoord afgesloten. Dit Bestuursakkoord heeft een looptijd van tien jaar. Door partijen is een gezamenlijke Investeringsagenda opgesteld. In deze Investeringsagenda staat opgenomen hoe de Groene Metropoolregio, de provincie en TEB van plan zijn om bij te dragen aan de uitvoering van de gezamenlijke ambitie voor de regio. Deze Investeringsagenda vervangt de Investeringsagenda die de gemeente Arnhem, de gemeente Nijmegen en de provincie Gelderland in 2017 hebben ondertekend.

Verstedelijkingsstrategie Arnhem Nijmegen Foodvalley en het vervolg

De Groene Metropoolregio heeft samen met de regio Foodvalley, de provincies Gelderland en Utrecht, de Waterschappen en het Rijk in 2021 en 2022 de Verstedelijkingsstrategie Arnhem Nijmegen Foodvalley (hierna: Verstedelijkingsstrategie) opgesteld en hierover verstedelijkingsafspraken gemaakt eind 2022. Deze verstedelijkingsstrategie en -afspraken zijn vastgesteld door de gemeenteraden van de achttien gemeenten en dienen als basis voor het regioarrangement van de Groene Metropoolregio. Het regioarrangement is een instrument van de provincie en het Rijk waarin zij afspraken maken over hoe opgaven op het gebied van wonen, bereikbaarheid, energie, economie, landbouw en natuur, goed ruimtelijk kunnen worden ingepast. Het regioarrangement is voor de Groene Metropoolregio een doorontwikkeling van haar verstedelijkingsstrategie. De Verstedelijkingsstrategie bestaat uit de opgaven wonen, mobiliteit, economie en leefomgeving.

De Groene Metropoolregio en de regio Foodvalley zijn door het Rijk aangewezen als NOVEX-gebied. De zestien NOVEX-gebieden in Nederland vragen vanwege de grote ruimtelijke opgave en transities om een apart ontwikkelperspectief in 2024. In het NOVEX ontwikkelperspectief ligt de focus op de brede verstedelijkingsopgaven en de opgaven in het landelijke gebied (natuurversterking en landbouwtransitie**).** Voor de Groene Metropoolregio en de regio Foodvalley wordt als NOVEX-gebied een uitvoeringsagenda met regionale investeringsagenda opgesteld: wie doet wat en wanneer?

Woondeal

Op 8 maart 2023 hebben minister De Jonge, gedeputeerde Kerris en bestuurders namens de achttien regiogemeenten de Woondeal 2.0 ondertekend. Hiermee bestendigen zij de samenwerking voor een gezondere woningmarkt. Tot en met 2030 komen er in de regio minimaal 33.000 woningen bij. De gemeenten spannen zich in om dit aantal te verhogen naar 38.000. Een belangrijk deel van deze woningen komt op de grootschalige woningbouwlocaties Arnhem Spoorknoop-Oost, Stationsgebied Nijmegen en Kanaalzone-Zuid in Nijmegen. Ook in de andere gemeenten komt er extra inzet voor

verschillende woningbouwlocaties. Met corporaties en marktpartijen onderzoekt de regio kansen in de bestaande woningvoorraad om snel meer woningen te krijgen. In totaal heeft het Rijk afgelopen twee jaar ongeveer 400 miljoen euro aan investeringsgeld toegezegd voor de regio. Daarnaast zetten de provincie Gelderland en de gemeenten extra mensen in om woningbouw vlot te trekken. Deze opgave vraagt in 2024 de inzet van alle betrokken partijen.

The Economic Board

De Groene Metropoolregio heeft op grond van de gemeenschappelijk regeling de bevoegdheid om subsidie te verlenen aan The Economic Board. Door veertien gemeenten is besloten The Economic Board een subsidie van € 1,00 per inwoner per jaar toe te kennen. Dit bedrag per inwoner is ongewijzigd sinds 2016. Deze subsidie wordt jaarlijks in twee termijnen uitbetaald. Daarnaast levert The Economic Board een actieve bijdrage aan speerpunt 3 Doorontwikkeling Health & Hightech en Energy tot (inter)nationale clusters van de opgave Productieve regio.

Inzet Public Affairs

Het team Public Affairs (PA) van de Groene Metropoolregio bestaat sinds september 2022 uit 2 adviseurs (1,89 fte) die verantwoordelijk zijn voor de regionale lobby. Onder deze verzamelterm valt een veelvoud aan activiteiten, zoals beleidsbeïnvloeding, profilering, positionering en projectontwikkeling. Deze activiteiten ontplooit PA op dit moment op 3 expliciete domeinen, te weten Rijk (Den Haag), Europa (Brussel) en in toenemende mate Duitsland (NRW).

De regionale agenda en vijf opgaven vormen h de inhoudelijke basis en het strategische handvat. Per domein worden verschillende accenten gezet. Daar waar regio’s op rijksniveau bijvoorbeeld betrokken zijn bij beleidsbeïnvloeding, is hier op Europees niveau veel minder sprake van, daar zit de . betrokkenheid van PA vooral bij de ontwikkeling van projecten op Europees niveau.

Een vierde domein waarop PA actief is, is dat van de provincie Gelderland. De provincie heeft een belanghebbende rol op alle hierboven genoemde niveaus. Daarom richt PA zich – naast de afstemming met de provincie - waar relevant ook op het volgen en beïnvloeden van provinciaal beleid en provinciale (financierings-)programma’s. Ook wordt, onder meer op Europees niveau, concrete samenwerking met de provincie in projecten nagestreefd.

PA-activiteiten worden ook regelmatig met The Economic Board afgestemd. De samenwerking richt zich met name op de Regio Deal en de economische clusters.

Ook neemt PA het voortouw in de afstemming met afzonderlijke regiogemeenten op het gebied van lobby. In de praktijk betreft dit voornamelijk de gemeente Arnhem en gemeente Nijmegen en grote dossiers zoals de A12/A15. Niet in de laatste plaats wordt vanuit PA intensief samengewerkt met naburige regio’s, waarvan de regio Foodvalley en de samenwerking in het Verstedelijkingsakkoord een goed voorbeeld is.

Samenwerking binnen de opgaven

Bij de totstandkoming van de Groene Metropoolregio is er nadrukkelijk voor gekozen om de uitvoering bij gemeenten of andere partners te laten. Bij het bereiken van onze doelen is daarom samenwerking van groot belang.

Het opgavegericht samenwerken is uitgangspunt van onze samenwerking. Het is de bedoeling dat vanuit gemeenten medewerkers worden gedetacheerd om bij te dragen aan inhoudelijke opgaven. Daar waar dit ook daadwerkelijk zo gebeurd blijkt de meerwaarde van deze aanpak. Helaas is te vaak geen capaciteit beschikbaar en moeten we extern inhuren. Dit capaciteitsvraagstuk staat nadrukkelijk op de agenda van de Netwerkdirectie.

Samenwerking met private en maatschappelijke partners breidt steeds verder uit en verrijkt de aanpak van onze opgaven. In de regionale agenda 2023-2024 hebben wij per opgave een overzicht van de onze partners opgenomen.

Samenhang tussen de opgaven

Onze samenwerking is opgebouwd uit vijf integrale opgaven. We pakken de opgaven in samenhang op. Dat is de kracht van onze werkwijze: vanuit verschillende invalshoeken werken we aan de maatschappelijke opgaven en versterken we elkaars acties. De opgaven van de Groene Metropoolregio bieden focus op concrete speerpunten vanuit een integrale blik. De Verbonden regio, de Productieve regio, de Circulaire regio en de Ontspannen regio combineren ieder een aantal beleidssectoren en domeinen met elkaar. De Groene groeiregio zet juist de integrale samenwerking en integrale afweging van ruimteclaims in de leefomgeving centraal, en adresseert zo de kernambitie van de visie. De Groene groeiregio is daarmee integrerend van karakter.

Er zijn de nodige onderwerpen die we in meerdere opgaven oppakken. In de regionale agenda 2023-2024 hebben we bij de omschrijving van de opgaven die onderwerpen waarop we samenhang zien en samenwerken beschreven.

3. Uitgangspunten & planning

De begroting van 2024 is de financiële vertaling van de regionale agenda 2023-2024. De daarin beschreven projecten lopen grotendeels vanuit 2023 door in het begrotingsjaar 2024. Voor deze projecten is met de deelnemende gemeenten een opgaveovereenkomst gesloten.

In de basis blijven de projecten gelijk, uitzondering hierop zijn de RES en de Woondeal. Binnen de opgaven is het mogelijk dat de verdeling over de speerpunten is aangepast, doordat accenten in de projecten hierom vroegen.
In de begroting wordt wederom het voorzichtigheidsprincipe gehanteerd, alleen subsidies en bijdragen van derden die zijn toegezegd bij het opstellen van deze begroting, zijn opgenomen.
Deze begroting is opgesteld conform de planning in het Spoorboekje P&C-cyclus 2022-2023.
Vaststelling van de begroting door het algemeen bestuur vindt plaats op 6 september 2023.

4. Verbonden regio

(programma Opgaven)

Zoals gesteld in hoofdstuk 3 werken we, net als in 2023, conform de reeds eerder vastgestelde regionale agenda 2023-2024. We blijven werken aan de vijf speerpunten: Gebiedsgerichte corridors, Hubs & Knooppunten, Fiets, Gedrag & Duurzame Mobiliteit en Verkeersveiligheid.

Onduidelijk zijn de bijdragen van derden (provincie en Rijk) aan met name het programma Slim & Schoon Onderweg. Dit zal pas in de loop van 2023 bekend worden. De provincie Gelderland heeft voor 2024 geen middelen hiervoor gereserveerd en daarom zal de bijdrage afhangen van politieke besluitvorming naar.aanleiding van de verkiezingsuitkomst Provinciale Staten 2023.

Er vanuit gaande dat in 2023 het Regionaal Mobiliteitsprogramma wordt opgesteld dan zou dit impact kunnen hebben op de maatregelen, projecten en financiën van 2024. Vooralsnog zijn hier in de begroting 2024 geen middelen voor opgenomen.

In 2024 wordt voorgesteld om de financiële middelen die gereserveerd staan voor Logistiek met name in te zetten op capaciteit (logistiek coördinator). Dit heeft geen verdere gevolgen voor de inwonersbijdrage.

Voor de overige onderdelen binnen de speerpunten zijn weinig tot geen wijzigingen voorzien.

Voor 2024 wordt uitgegaan van een benodigd budget van in totaal € 1,268 miljoen. De hierbij behorende gemeentelijke inwonersbijdrage voor de Verbonden regio wordt via het proces van begroting regionaal vastgesteld.

Wat mag het kosten

	realisatie 2022	begroting 2023	begroting 2024	meerjarenraming 2025	2026	2027
(bedragen x € 1.000)						
Verbonden regio						
Lasten	1.427	1.182	1.268	1.312	1.346	1.346
Baten	1.427	1.182	1.268	1.312	1.346	1.346
Saldo baten en lasten	-	-	-	-	-	-
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-	-	-
Ontrekking aan reserve	-	-	-	-	-	-
Saldo na reserves	-	-	-	-	-	-

5. Productieve regio

(programma)

De begroting van 2024 is gelijk aan die van 2023 met uitzondering van een eenmalige verhoging voor het Regionaal Programma Werklocaties (RPW). Het huidige RPW heeft een looptijd tot 1-1-2025 en is er vooral op gericht om vraag en aanbod in evenwicht te brengen. Het RPW is een verplicht onderdeel voor alle gemeenten en niet afhankelijk van deelname aan de Productieve regio. Standaard is hiervoor € 130.000 begroot.

Met Economie van de Toekomst, onze economische visie voor de lange(re) termijn, kiezen we echter een koers die meer bijdraagt aan onze maatschappelijke opgaven (zoals ruimte voor circulaire economie, meer focus op verdichting en herstructurering, afspraken over campusontwikkeling). Meer onderzoek is hiervoor nodig. Daarnaast landt een deel van de vraag vanuit BBKK bij het RPW, zie hiervoor de toelichting in de inleiding. Voor uitbreiding van Economie van de Toekomst verwachten we € 100.000 nodig te hebben.

Wij voorzien drie uitbreidingen op de onderwerpen in het nieuwe RPW:

1. Kwalitatieve aanscherping vanuit Economie van de Toekomst
2. Verbreding van het aantal onderwerpen vanuit Economie van de Toekomst
3. Aanvullend afsprakenkader op het gebied van Bruisende binnensteden en krachtige kernen: het (door)ontwikkelen, aanscherpen en uitdragen van onderscheidende profielen van kernen en op basis van die profielen stimuleren dat het juiste bedrijf op de juiste plek, passend bij dat profiel, terecht komt.

Wat gaan we voor dat geld extra doen?

- In de huidige RPW opgave is er voor bedrijventerreinen rekening gehouden met de traditionele werkmilieus (maakindustrie, logistiek, etc.). De koers van Economie van de Toekomst laat zien dat we bedrijventerreinen gaan verbreden met onder andere de (ruimtebehoefte voor de) circulaire economie en de (uitbreidingsmogelijkheden voor de) campussen. Hier liggen op dit moment geen kwantitatieve onderzoeken aan ten grondslag. Deze zullen aanvullend moeten worden opgesteld.

- Onderzoek naar de ruimtebehoefte voor de netinfrastructuur op bedrijventerreinen en gaan we de verdichtings- en herstructureringsmogelijkheden van bestaande terreinen meenemen. Hiervoor dient aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden wat de kwalitatieve, maar vooral ook de kwantitatieve effecten zijn (welke extra ruimte is er nodig, danwel welke ruimtevraag kan er op bestaande terreinen gerealiseerd worden).
- Onderzoek naar onderscheidende profielen voor de kernen.

Financiering van de verhoogde kosten van Economie van de toekomst verwachten we voor 50% van de provincie.Gezien de verplichting voor de regio om een RPW te maken (vastgelegd in de provinciale verordening) en de actieve rol van de provincie in het RPW is dit een logische stap.
We hebben echter de verkiezingsperiode net achter de rug en zullen pas later dit jaar hier duidelijkheid over krijgen.
De overige 50% verwachten we uit eigen middelen te kunnen financieren; de uitbreiding heeft geen effect op de inwonersbijdrage.

Vergroenen van werklocaties zit in de pilotfase, uitrol in de jaren daarna is alleen mogelijk als de provincie bereid is hier extra geld in te steken. De ambities op het Human Capital Akkoord kunnen alleen uitgevoerd worden als de provincie dit blijft meefinancieren. Aangezien deze opbrengsten nog ongewis zijn, zijn deze niet in de begroting opgenomen.

Wat mag het kosten?

	realisatie	begroting	begroting	meerjarenraming		
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
(bedragen x € 1.000)						
Productieve regio						
Lasten	550	748	878	844	865	865
Baten	505	748	843	844	865	865
Saldo baten en lasten	*-45*	-	*-35*	-	-	-
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-	-	-
Ontrekking aan reserve	45	-	35	-	-	-
Saldo na reserves	-	-	-	-	-	-

6. Circulaire regio

(programma)

Voor de opgave Circulaire regio gaan we grotendeels uit van gelijkblijvende inwonerbijdrage, met uitzondering van de RES-taken.
Een aantal ontwikkelingen kunnen ertoe leiden dat de begroting voor deze opgave nog wijziging zal ondergaan. Dit komt dan omdat het Rijk of de provincie extra middelen toekent voor taken en projecten in deze opgave. Ook nemen we deel aan enkele aanvragen voor Europese subsidies waarover we nog geen zekerheid hebben en die mogelijk in een latere fase tot wijziging van de begroting zullen leiden. We hanteren het voorzichtigheidsprincipe. Deze ontwikkelingen hebben geen invloed op de inwonersbijdrage.

RES

In de inleiding hebben wij kort stilgestaan bij de ontwikkelingen in de RES. In 2022 is een eenmalige bijdrage van gemeenten gevraagd van € 223.000 bovenop de Rijksbijdrage van € 500.000. Het jaar 2023 is gestart met de Rijksbijdrage van € 502.000. Het Rijk heeft deze bijdrage structureel tot 2030 toegekend en daarmee structureel vanaf 2024 in de begroting opgenomen. Voor 2023 zal geen

beroep op gemeenten gedaan worden voor een extra financiële bijdrage. Hierbij gaan we ervan uit dat de overgebleven RES-middelen van 2022 worden meegenomen naar 2023. De verwachting is dat er eind 2023 geen financieel overschot meer is.

Om de ambities en afspraken uit de RES 1.0 uit te voeren en in te kunnen spelen op actuele ontwikkelingen is een bedrag van ongeveer € 500.000 jaarlijks nodig, boven op genoemde Rijksbijdrage.
In het Bestuurlijk Platform Circulair regio is aangegeven dat hiervoor draagvlak is. De RES is een meerjarige opgave en naarmate we meer richting de uitvoering gaan worden thema's als integraal programmeren, maar ook het bovenlokale (warmte)verdelingsvraagstuk, steeds urgenter. Daarnaast maakt de afhankelijkheid en groeiende beperking van het energienetwerk voor bijvoorbeeld verstedelijking en bedrijvigheid dat er behoefte is aan een continue inzet vanuit het regionale RES projectteam.

Zoals in de Inleiding al opgemerkt beschikken de gemeenten nu over een stevig gegroeid budget voor klimaataanpak. De verdere onderbouwing wordt nu uitgewerkt in het Uitvoeringsplan RES 2023-2030. Financieel betekent dit dat de gevraagde inwonersbijdrage voor de opgave Circulaire regio vanaf 2024 met € 0,58 toeneemt ten behoeve van RES taken. We voorkomen hiermee dat we meermaals een complexe procedure moeten uitvoeren om incidenteel middelen aan het RES-budget toe te voegen.

Wat mag het kosten?

	realisatie 2022	begroting 2023	begroting 2024	Meerjarenraming 2025	2026	2027
(bedragen x € 1.000)						
Circulaire regio						
Lasten	1.274	686	1.679	1.737	1.782	1.782
Baten	1.254	686	1.679	1.737	1.782	1.782
Saldo baten en lasten	*-20*	-	-	-	-	-
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-	-	-
Ontrekking aan reserve	20	-	-	-	-	-
Saldo na reserves	-	-	-	-	-	-

7. Ontspannen regio

(programma)

In 2024 werken we, net als in 2022 en 2023, conform regionale agenda verder aan de vier speerpunten Duurzaam toerisme, Bruisende binnensteden, krachtige kernen, Groen-Blauw Raamwerk en Cultuur.

Een verschil met 2023 is, dat we in 2024, ook in verband met de verkiezingsuitslagen, geen middelen toegezegd hebben gekregen van de provincie Gelderland. De begroting van de beschikbare middelen is daarom naar beneden bijgesteld.
De voorgenomen uitgaven zijn hierop aangepast. Bij de speerpunten Duurzaam toerisme, Groen-Blauw Raamwerk en Cultuur zijn deze naar beneden bijgesteld.

Bij Cultuur is de verwachting dat dit kan: de uitvoering van het Transformatievoorstel Cultuur is in 2022 en 2023 grotendeels in de steigers gezet. In 2024 zal er daarom naar verwachting minder coördinatie en de daarmee gepaard gaande capaciteit en middelen nodig zijn.

Voor zowel Duurzaam toerisme als bij Groen-Blauw Raamwerk gaan wij op zoek naar extra middelen om onze ambities in de regionale agenda alsnog te realiseren. Om te beginnen bij de provincie, omdat wij gezamenlijke ruimtelijke opgaven hebben als het gaat om landschap, natuur, cultuurhistorie en recreatie en toerisme. We hebben een aanvraag gedaan voor een Europese subsidie ter ondersteuning van Groen-Blauw Raamwerk. Mochten deze extra middelen niet beschikbaar komen, dan stellen we in overleg met u onze ambities op deze speerpunten bij.

Voor speerpunt Bruisende binnensteden, krachtige kernen is vooruitlopend op het besluit van het algemeen bestuur, besloten dat binnen Ontspannen regio het speerpunt wordt ingevuld door een kennisplatform te bouwen en te faciliteren, indien mogelijk samen met de provincie. Andere onderdelen van dit speerpunt krijgen een plek bij speerpunten binnen:
- Productieve regio (RPW en stimuleren MKB)
- Verbonden en Ontspannen regio gezamenlijk (hubs en tops).

Voor het speerpunt Bruisende binnensteden, krachtige kernen is een klein bedrag voor het kennisplatform opgenomen.

Wat mag het kosten?

	realisatie	begroting	begroting	meerjarenraming		
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
(bedragen x € 1.000)						
Ontspannen regio						
Lasten	460	796	531	551	564	564
Baten	430	796	531	551	564	564
Saldo baten en lasten	*-30*	-	-	-	-	-
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-	-	-
Ontrekking aan reserve	30	-	-	-	-	-
Saldo na reserves	-	-	-	-	-	-

8. Groene groeiregio

(programma Opgaven)

Binnen de opgave Groene groeiregio geldt voor de speerpunten Algemeen, Verstedelijkingsstrategie en Ruimtelijke integratie opgaven dat in 2024 verder invulling wordt gegeven aan de Regionale agenda 2023-2024. De kosten voor deze speerpunten worden conform de indeling geïndexeerd.

Woondeal

De Versnellingsopgave woningbouw, het vierde speerpunt van de Groene groeiregio, staat onder druk omdat er onduidelijkheid bestaat over de externe middelen voor de Woondeal waar Rijk en provincie in het verleden grote bijdragen aan leverden. Spraken we in 2021-2022 over 3 á 4 ton per jaar, nu lijkt de bijdrage voor 2024 op € 80.000 uit te komen.
Op dit moment lopen gesprekken over de hoogte van de externe middelen met Rijk en provincie, mogelijk leidt dit tot verhoging van hun bijdrage. Aangezien dit zeer onzeker is, hebben wij deze bedragen buiten de begroting gehouden.
Voor de begroting 2024 betekent dit dat het budget wordt gehalveerd. Dientengevolge zijn de kosten met een zelfde bedrag verlaagd en zullen veel projecten niet kunnen worden gecontinueerd omdat er geen adviseurs meer ingehuurd kunnen worden.

Wat mag het kosten?

	realisatie 2022	begroting 2023	begroting 2024	meerjarenraming 2025	2026	2027
(bedragen x € 1.000)						
Groene groeiregio						
Lasten	877	1.557	882	913	936	936
Baten	877	1.557	882	913	936	936
Saldo baten en lasten	-	-	-	-	-	-
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-	-	-
Ontrekking aan reserve	-	-	-	-	-	-
Saldo na reserves	-	-	-	-	-	-

9. Begroting Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen 2024-2027

De begroting is opgebouwd uit twee delen:
1. Het regiobureau
2. De vijf opgaven

De begroting is opgesteld voor de jaren 2024-2027 en materieel sluitend.
Het benodigde budget voor het regiobureau wordt gefinancierd uit een bijdrage van alle achttien deelnemende gemeenten. Om deze gemeentelijke bijdrage te berekenen, hanteren we het inwoneraantal per 1 januari 2023 als verdeelsleutel (bijlage 3).

Naast de gemeentelijke bijdrage voor de kosten van het regiobureau, betalen de gemeenten een bijdrage voor The Economic Board (TEB). De regio heeft op grond van de gemeenschappelijk regeling de bevoegdheid namens de colleges The Economic Board te subsidiëren.

Voor 2024 is begroot dat veertien gemeenten een bijdrage leveren. Ook voor deze bijdrage hanteren wij het inwoneraantal per 1 januari 2023.

De middelen voor de vijf opgaven worden gevormd door gemeenten die intekenen op die opgave en subsidies van bijvoorbeeld Rijk of provincie en partners (zoals koepelorganisaties, onderwijsinstellingen of bedrijven).

Samengevat zijn voor 2024 de bijdragen per inwoner[1] de bedragen in onderstaande tabel:

Bijdrage per inwoner	2023		2024	
Regiobureau		€ 2,57		€ 2,71
Verbonden regio	€ 1,49		€ 1,58	
Productieve regio	€ 0,94		€ 1,05	
Circulaire regio	€ 0,91		€ 1,56	
Ontspannen regio	€ 0,62		€ 0,66	
Groene groeiregio	€ 0,94		€ 0,99	
		€ 4,90		€ 5,84
Totaal		€ 7,47		€ 8,55

[1] Met uitzondering van de gemeente Mook en Middelaar die 50% korting krijgt op de inwonersbijdrage aan het procesgeld van het regiobureau (artikel 29, lid 3 van de G.R.). Dit vanwege de unieke situatie dat het als enige gemeente gelegen is in de provincie Limburg, waardoor het als enige niet-Gelderse gemeente o.a. niet altijd gebruik kan maken van investeringen in de regio vanuit de provincie Gelderland.

Daarnaast betalen veertien gemeenten een bijdrage van € 1,00 voor TEB. De afspraak over de bijdrage aan TEB loopt tot en met 2025.

De totale bijdrage stijgt met € 1,08 ten opzichte van 2023. Oorzaken zijn de hoge inflatie, de stijging van de cao-lonen en de bijdrage RES.

Door het veranderde politieke landschap zijn we voorzichtig met het opnemen van gelden van derden zoals Rijk en provincie. Uitzondering hierop zijn de RES-gelden die tot 2030 zijn toegekend.

9.1 Het regiobureau

Het regiobureau heeft de volgende taken:

- Het voorbereiden van de opgaven, inhoudelijk en financieel, en het zorgdragen voor coördinatie en integraliteit van de opgaven.
- Organisatie, voorbereiden en uitwerken van DB en AB vergaderingen.
- Profilering, positionering en lobby van de regio (provincie, Rijksoverheid, Euregio, Europa).
- Informatie, communicatie en ontmoeting in/van de regio (bestuurders en raden).
- Aanspreekpunt voor externe partners.
- Ondersteuning en advisering van colleges en raden en het RAC bij het regionale werk.
- Het tijdig zien en vertalen van nieuwe opgaven en kansen voor de regio.
- Bedrijfsvoering (zoals financiën, archief, privacy, juridische zaken, aanbestedingsbeleid en personeelszaken).
- Het verstrekken van de subsidie aan The Economic Board.

De begroting van het regiobureau bouwt voort op het in 2021 geactualiseerde bedrijfsplan. Er is wel een verschuiving gaande van capaciteit voor communicatie van de opgaven naar het regiobureau. In de praktijk is gebleken dat beter regie kan worden gevoerd op de communicatie en profilering van de Groene Metropoolregio als dit vanuit het regiobureau wordt aangestuurd in plaats vanuit iedere opgave afzonderlijk.

Ten opzichtte van 2023 is een indexatie van 7,3% toegepast (hierbij hanteren wij een berekening die is ontleend aan Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen 2023).

De gemeente Mook en Middelaar krijgt een korting van 50% op de inwonersbijdrage (zie voetnoot 1).

Jaarlijks terugkerende arbeidskosten met een vergelijkbaar volume

De Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat afzonderlijke aandacht moet worden besteed aan jaarlijks terugkerende arbeidskosten met een vergelijkbaar volume. Zoals uit de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling blijkt, wordt voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume geen voorziening getroffen of op een andere wijze een verplichting opgenomen. Alle arbeidskosten gerelateerde verplichtingen zijn in de exploitatiebegroting verwerkt.

Investeringsbegroting

De organisatie verwacht in 2024 geen investeringen te plegen, daarom ontbreekt de investeringsbegroting en daarmee toe te kennen investeringskredieten.

Kosten regiobureau en bijdrage The Economic Board

Regiobureau	taakveld	2024	2025	2026	2027
(bedragen x € 1.000)					
Lasten					
Personele kosten	1.1	1.416	1.467	1.500	1.500
Overhead	0.4	329	341	349	349
Lobby, positionering en profilering	0.4	130	134	137	137
Communicatie en ontmoeting	0.4	196	202	207	207
Onvoorzien	0.4	100	100	100	100
Totaal lasten		2.171	2.244	2.293	2.293
Baten					
Inwonerbijdrage gemeenten		2.171	2.244	2.295	2.295
Subsidie provincie inwonerbijdrage		0	0	0	0
Totaal baten		2.171	2.244	2.295	2.295
Saldo		0	0	2	2
Dekking extern (provincie)		0	0	0	0
Dekking opgavegeld (inwonersbijdrage)		2.171	2.244	2.295	2.295
Aantal inwoners		801.794	809.469	817.144	817.144
Bijdrage per inwoner in euro's		**€ 2,71**	**€ 2,77**	**€ 2,81**	**€ 2,81**

Bijdrage The Economic Board	2024	2025	2026*
Aantal deelnemende gemeenten	14	14	-
Aantal inwoners deelnemers per 1/1/22	**711.810**	**718.835**	-
Bijdrage per inwoner in euro's	€ 1,00	€ 1,00	-

* Tweede 5-jaarsperiode bijdrage The Economic Board stopt in 2025.

9.2 De vijf opgaven

De opgaven en de projecten met daarbij de financiële vertaling in deze begroting hebben begin 2024 nog een looptijd van een jaar.

Bij de berekening van de bijdrage per inwoner is uitgegaan van a) het aantal inwoners op 1 januari 2023 en b) de deelname van de gemeenten volgens de opgaveovereenkomsten die in het vierde kwartaal 2022 zijn getekend.

De financiële uitwerking van de opgaven is ook dit jaar voorbereid in het betreffende bestuurlijke opgaveteam (BOT). Uitgangspunt is dat de regionale agenda 2023-2024 verder uitgevoerd wordt behoudens enkele uitzonderingen.
Het gaat dan om:

- Productieve regio = extra werkzaamheden binnen het RPW, geen consequentie op de inwonersbijdrage;

- Circulaire regio = uitbreiding RES, extra externe middelen en verhoging van de inwonersbijdrage;
- Ontspannen regio = verschuiving speerpunten naar andere opgaven, geen verhoging van de inwonersbijdrage;
- Groene groeiregio = sterke daling externe gelden voor Woondeal, geen effect op inwonersbijdrage.

In 2023 is voor het eerst een indexatie van 2,7% toegepast conform de BRN. Ook voor 2024 is deze methodiek gehanteerd en komt de index uit 7,3%. Voor alle opgaven en het regiobureau hebben we dit percentage gebruikt.

Afwijkingen op deze begroting die in verloop van 2024 ontstaan, zoals bijvoorbeeld te verwachten na het afsluiten van de Regio Deal, zullen wij conform het Spoorboekje P&C-cyclus 2022-2023 in het najaar aan het algemeen bestuur voorleggen.

9.2.1 Verbonden regio

1. Verbonden regio	taakveld	2024	2025	2026	2027
(bedragen x € 1.000)					
Lasten					
Algemeen	2.1	244	252	259	259
speerpunten					
Gebiedsgerichte corridors	2.1	203	210	215	215
Fiets	2.1	244	252	258	258
Hubs en knooppunten	2.1	107	111	114	114
Deelmobiliteit en gedragsaanpak	2.1	354	366	376	376
Verkeersveiligheid	2.1	116	121	124	124
Totaal lasten		**1.268**	**1.312**	**1.346**	**1.346**
Baten					
Algemeen	2.1	244	252	259	259
speerpunten					
Gebiedsgerichte corridors	2.1	203	210	215	215
Fiets	2.1	244	252	258	258
Hubs en knooppunten	2.1	107	111	114	114
Deelmobiliteit en gedragsaanpak	2.1	354	366	376	376
Verkeersveiligheid	2.1	116	121	124	124
Totaal baten		**1.268**	**1.312**	**1.346**	**1.346**
Saldo		**0**	**0**	**0**	**0**
Dekking extern		0	0	0	0
Dekking opgavegeld (inwonersbijdrage)		1.268	1.312	1.345	1.345
Aantal inwoners		801.794	809.469	817.144	817.144
Bijdrage per inwoner in euro's		**€ 1,58**	**€ 1,62**	**€ 1,65**	**€ 1,65**

9.2.2 Productieve regio

2. Productieve regio	taakveld	2024	2025	2026	2027
(bedragen x € 1.000)					
Lasten					
Algemeen	3.1	297	307	315	315
speerpunten					
Stimuleren ondernemerschap MKB	3.1	180	187	191	191
Human Capital	3.1	164	170	174	174
Doorontwikkeling Health & Hightech en Energy	3.1	0	0	0	0
Toekomstbestendige werklocaties	3.1	237	180	185	185
Totaal lasten		**878**	**844**	**865**	**865**
Baten					
Algemeen	3.1	324	307	315	315
speerpunten					
Stimuleren ondernemerschap MKB	3.1	180	187	191	191
Human Capital	3.1	164	170	174	174
Doorontwikkeling Health & Hightech en Energy	3.1	0	0	0	0
Toekomstbestendige werklocaties	3.1	174	180	185	185
Totaal baten		**842**	**844**	**865**	**865**
Saldo		**-36**	**0**	**0**	**0**
Dekking extern		0	0	0	0
Dekking opgavegeld (inwonersbijdrage)		844	844	865	865
Aantal inwoners		801.794	809.469	817.144	817.144
Bijdrage per inwoner in euro's		**€ 1,05**	**€ 1,04**	**€ 1,06**	**€ 1,06**

9.2.3 Circulaire regio

3. Circulaire regio	taakveld	2024	2025	2026	2027
(bedragen x € 1.000)					
Lasten					
Algemeen	3.1	176	182	187	187
speerpunten					
Circulaire bouw en infrastructuur	3.1	168	174	178	178
Circulaire economie: grondstoffen en ketens	3.1	121	125	129	129
Water en klimaatadaptatie	3.1	66	68	70	70
Transitie naar duurzame energie	3.1	1.148	1.188	1.218	1.218
Totaal lasten		**1.679**	**1.737**	**1.782**	**1.782**
Baten					
Algemeen	3.1	176	182	187	187
speerpunten					
Circulaire bouw en infrastructuur	3.1	168	174	178	178
Circulaire economie: grondstoffen en ketens	3.1	121	125	129	129
Water en klimaatadaptatie	3.1	66	68	70	70
Transitie naar duurzame energie	3.1	1.148	1.188	1.218	1.218
Totaal baten		**1.679**	**1.737**	**1.782**	**1.782**
Saldo		**0**	**0**	**0**	**0**
Dekking extern		502	502	502	502
Dekking opgavegeld (inwonersbijdrage)		1.178	1.236	1.280	1.280
Aantal inwoners		756.926	764.076	771.226	771.226
Bijdrage per inwoner in euro's		**€ 1,56**	**€ 1,62**	**€ 1,66**	**€ 1,66**

Uitgangspunt is 16 gemeenten van de RES-regio

9.2.4 Ontspannen regio

4. Ontspannen regio	taakveld	2024	2025	2026	2027
(bedragen x € 1.000)					
Lasten					
Algemeen	0.4	170	176	180	180
speerpunten					
Duurzaam toerisme	3.4	194	201	206	206
Bruisende binnensteden, krachtige kernen	3.1	10	11	11	11
Groen-Blauw Raamwerk	5.5	125	130	133	133
Sterke culturele infrastructuur	5.5	32	33	34	34
Totaal lasten		**531**	**551**	**564**	**564**
Baten					
Algemeen		170	176	180	180
speerpunten					
Duurzaam toerisme	3.4	194	201	206	206
Bruisende binnensteden, krachtige kernen	3.1	10	11	11	11
Groen-Blauw Raamwerk	5.5	125	130	133	133
Sterke culturele infrastructuur	5.5	32	33	34	34
Totaal baten		**531**	**551**	**564**	**564**
Saldo		**0**	**0**	**1**	**1**
Dekking extern		30	0	0	0
Dekking opgavegeld (inwonersbijdrage)		502	551	551	551
Aantal inwoners		756.926	809.469	817.144	817.144
Bijdrage per inwoner in euro's		**€ 0,66**	**€ 0,68**	**€ 0,67**	**€ 0,67**

9.2.5 Groene groeiregio

5. Groene groeiregio	taakveld	2024	2025	2026	2027
(bedragen x € 1.000)					
Lasten					
Algemeen	0.4	191	198	203	203
Speerpunten					
Versnellingsopgave woningbouw	8.1	480	497	509	509
Uitwerking Verstedelijkingsstrategie	8.2	117	121	124	124
Ruimtelijke integratie opgaven	3.1	94	97	100	100
Totaal lasten		**882**	**913**	**936**	**936**
Baten					
Algemeen		191	198	203	203
Speerpunten					
Versnellingsopgave woningbouw	8.1	480	497	509	509
Uitwerking Verstedelijkingsstrategie	8.2	117	121	124	124
Ruimtelijke integratie opgaven	3.2	94	97	100	100
Totaal baten		882	913	936	936
Saldo		**0**	**0**	**0**	**0**
Dekking extern (provincie/Woondeal)		85	88	90	93
Dekking opgavegeld (inwonersbijdrage)		796	825	845	843
Aantal inwoners		801.794	809.469	817.144	817.144
Bijdrage per inwoner in euro's		**€ 0,99**	**€ 1,02**	**€ 1,03**	**€ 1,03**

9.3 Totaaloverzicht baten en lasten begroting per taakveld

	taakveld	2024	2025	2026	2027
(bedragen x € 1.000)					
Lasten					
Algemeen/regiobureau	*0.4*	2.171	2.244	2.294	2.294
Subsidie The Economic Board	*3.1*	712	719	-	0
Opgaven					
1. Verbonden regio	*2.1*	1.268	1.312	1.346	1.346
2. Productieve regio	*3.1*	878	844	865	865
3. Circulaire regio	*3.1*	1.679	1.737	1.782	1.782
4. Ontspannen regio	*0.4*	170	176	180	180
	3.1	10	11	11	11
	3.4	194	201	206	206
	5.5	157	163	167	167
5. Groene groeiregio	*0.4*	191	198	203	203
	3.1	94	97	100	100
	8.1	480	497	509	509
	8.2	117	121	124	124
-					
Totaal lasten		8.121	8.320	7.787	7.787
Baten					
Algemeen/regiobureau	*0.4*	2.171	2.244	2.294	2.294
Subsidie The Economic Board	*3.1*	712	719	-	0
Opgaven					
1. Verbonden regio	*2.1*	1.268	1.312	1.346	1.346
2. Productieve regio	*3.1*	878	844	865	865
3. Circulaire regio	*3.1*	1.679	1.737	1.782	1.782
4. Ontspannen regio	*0.4*	170	176	180	180
	3.1	10	11	11	11
	3.4	194	201	206	206
	5.5	157	163	167	167
5. Groene groeiregio	*0.4*	191	198	203	203
	3.1	94	97	100	100
	8.1	480	497	509	509
	8.2	117	121	124	124
Totaal baten		8.121	8.320	7.787	7.787
Saldo	-	-	-		-

9.4 Geprognotiseerde balans

Geprognotiseerde balans

ACTIVA		T-2 2022 31-dec EUR	T-1 2023 31-dec EUR	T 2024 31-dec EUR	T+1 2025 31-dec EUR	T+2 2026 31-dec EUR	T+3 2027 1-jan EUR
Materiële vaste activa							
A127	Overig	54.294	44.494	34.694	24.894	15.094	5.294
		54.294	44.494	34.694	24.894	15.094	5.294
Financiële vaste activa							
A1332c	Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	4.768	4.768	4.768	4.768	4.768	4.768
		4.768	4.768	4.768	4.768	4.768	4.768
Vlottende activa uitzettingen							
A215	Vooruitbetalingen	26.525	37.500	40.000	42.500	42.500	42.500
A221	Vorderingen op openbare lichamen	1.713.389	1.750.000	1.755.000	1.665.000	1.740.000	1.740.000
A224	Overige vorderingen	9.457	10.000	12.500	10.000	8.500	8.500
A23	Liquide middelen	3.467.886	3.240.238	2.965.918	2.969.218	3.014.018	2.950.000
		5.217.257	5.037.738	4.773.418	4.686.718	4.805.018	4.741.000
TOTAAL ACTIVA		5.276.319	5.087.000	4.812.880	4.716.380	4.824.880	4.751.062

PASSIVA		2022 31-dec EUR	2023 31-dec EUR	2024 31-dec EUR	2025 31-dec EUR	2026 31-dec EUR	2027 1-jan EUR
Eigen Vermogen							
P111	Algemene reserve	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
P112	Bestemmingsreserve	90.000	0	0	0	0	0
P114	Saldo van rekening	157.799	0	0	0	0	0
		347.799	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Vlottende passiva							
P213	Overige vlottende schulden	2.188.430	2.237.000	2.062.880	1.966.380	2.074.880	2.001.062
Overlopende passiva							
P29c	Vooruit ontvangen bijdragen overige overheid	2.740.090	2.750.000	2.650.000	2.650.000	2.650.000	2.650.000
		4.928.520	4.987.000	4.712.880	4.616.380	4.724.880	4.651.062
TOTAAL PASSIVA		5.276.319	5.087.000	4.812.880	4.716.380	4.824.880	4.751.062

10. Bedrag heffing vennootschapsbelasting

Samenwerkingsverbanden zijn vrijgesteld voor de vennootschapsbelasting, ingeval aan drie cumulatieve voorwaarden is voldaan:

1. De activiteiten van het samenwerkingsverband moeten worden verrichtvoor de onmiddelijke of middelijke participerende publiekrechtelijke rechtspersonen;
2. De activiteiten zouden bij de participanten in het samenwerkingsverband niet tot belastingplicht hebben geleid of zouden zijn vrijgesteld als zij de activiteiten zelf zouden hebben verricht;
3. De participanten moeten naar evenredigheid van de afname van de activiteiten van de activiteiten van het samenwerkingsverband bijdragen in de kosten van het samenwerkingsverband. Bij een gemeenschappelijke regeling wordt geacht hieraan te zijn voldaan.

Nadrukkelijk is deze vrijstelling bedoeld voor activiteiten aan of ten behoeve van de deelnemers aan een samenwerkingsverband en niet voor activiteiten ten behoeve van of aan een derde partij. De vrijstelling heeft alleen betrekking op de winstdie wordt gerealiseerd door levering aan de deelnemende gemeenten. Wanneer de winst wordt gerealiseerd in verband met de levering aan derden moet hierover in beginsel vennootschapsbelasting betaald worden.

De Groene Metropoolregio verricht voor derden vooral werk voor “activiteiten verricht in verband met de uitoefening van een overheidstaak of van een publiekrechtelijke bevoegdheid”. Daarbij worden de werkzaamheden kostendekkend uitgevoerd.
De organisatie voldoet aan bovenstaande drie voorwaarden en is derhalve vrijgesteld voor de vennootschapsbelasting.

11. Paragrafen

11.1 Paragraaf 1: Risico’s en weerstandsvermogen

Op grond van artikel 11 BBV moet de Groene Metropoolregio in de paragraaf weerstandsvermogen[2] inzicht verschaffen in de robuustheid van de begroting.

Het weerstandsvermogen van de Groene Metropoolregio is het vermogen om niet structurele financiële tegenvallers te kunnen opvangen zodat de taken kunnen worden voortgezet. De Groene Metropoolregio is nauwelijks ontvankelijk voor risico’s. Het risicoprofiel is heel laag. Bovendien is een algemene reserve gevormd voor het opvangen van deze risico’s.

Wij onderschrijven de principes van risicomanagement en risicobeheersing in ons werk. Dit houdt in dat risico’s gekoppeld worden aan de doelstellingen en dat maatregelen worden genomen om de risico’s te beheersen.

Beleid t.a.v. reserves en voorzieningen

De Groene Metropoolregio heeft een reserve voor het exploitatierisico i.c. de algemene reserve gevormd. Deze reserve (€ 100.000) wordt toereikend geacht gelet op de voorwaarden in de gemeenschappelijke regeling.

Stille reserves

De Groene Metropoolregio heeft geen stille reserves.

[2] Het weerstandsvermogen bestaat uit relatie tussen de weerstandscapaciteit (zijnde de middelen waarover de Groene Metropoolregio beschikt/kan beschikken om niet begrote kosten te dekken) en de risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen zijn afgesloten.

Stelposten
In de begroting 2024 is een stelpost van € 100.000 opgenomen. Dit bedrag is gereserveerd voor projecten die ten tijde van het opstellen van deze begroting nog niet voorzien waren.

Risico's
De risico's kunnen worden ingedeeld in:
1. risico’s voortvloeiend uit het eigen beleid;
2. risico's voortvloeiend uit het beleid van een hogere overheid;
3. risico's voortvloeiend uit de samenwerking met andere gemeenten en instanties;
4. risico's voortvloeiend uit het doen/nalaten van derden;
5. risico's voortvloeiend uit voor de regio niet te beïnvloeden autonome ontwikkelingen.

Voor ad. 1 t/m 4 zijn geen risico’s voorzien.

Ad 3. Risico’s voortvloeiend uit de samenwerking met andere gemeenten en instanties.

De gemeenteraad van Montferland heeft de intentie uitgesproken aan te sluiten bij de regio Achterhoek. Eind 2023 is hierover de finale besluitvorming voorzien. Voor de Groene Metropoolregio betekent dit het afscheid van de gemeente Montferland per 1 januari 2025. Het risico ligt dus na het begrotingsjaar 2024, maar valt wel binnen de meerjarenraming.

De Groene Metropoolregio is een netwerkorganisatie. Het betrekken van personeel van de deelnemende regiogemeenten is een risico: te weinig mensen zijn bij de gemeenten beschikbaar om de Groene Metropoolregio te ondersteunen. Dit betekent dat menskracht buiten de gemeenten op een krappe arbeidsmarkt aangetrokken moet worden, het effect van prijsstijgingen ligt hier op de loer.

Ad 5. Risico's voortvloeiend uit voor de regio niet te beïnvloeden/autonome ontwikkelingen.
Het resultaat van de cao-onderhandelingen en prijsstijgingen werken door in het jaarresultaat. Gezien de forse inflatie in 2022 en naar verwachting ook in 2023, is een indexering op de kosten 2024 toegepast van 7,3%. Met op voorhand toepassen van dit percentage verwachten we een beperkt risico op prijsstijgingen.

Secundaire arbeidsvoorwaarden
Op grond van de Gemeenschappelijke Regeling volgt de Groene Metropoolregio de CAO SGO, hierin zijn de secundaire arbeidsvoorwaarden vastgelegd.

Werkkostenregeling
De werkkostenregeling is vanaf 01-01-2020. Over de eerste 400.000 euro wordt het percentage van 1,92% van de fiscale loonsom, over het bedrag boven de 400.000 euro blijft het percentage 1,2%. Daarnaast hoeven een aantal kostensoorten niet meer vanuit de WKR (werkkostenregeling) betaald te worden. Voor vergoedingen boven dit bedrag moet een eindheffing van 80% worden betaald.
De Groene Metropoolregio heeft de besteding van forfaitaire ruimte in de kwartaalrapportage opgenomen. Naar verwachting komt de organisatie in 2024 niet boven de forfaitaire ruimte uit.

11.2 Paragraaf 2: Financiering
De begroting van de Groene Metropoolregio wordt grotendeels door de deelnemende gemeenten gedragen. De in de Gemeenschappelijke Regeling vastgelegde afspraak v.w.b. de bijdragen van gemeenten (art. 29 lid 1) waarborgt dat de inkomende en uitgaande geldstromen in evenwicht zijn. Financiering van de organisatie door het aantrekken van leningen is niet aan de orde.

Rentelasten/baten
De regio heeft met de Rabobank een rekening-courant-overeenkomst gesloten en maakt gebruik van Schatkistbankieren bij het ministerie van Financiën.
De rente wordt niet aan de taakvelden toegekend.

Financieringspositie
De Groene Metropoolregio kent geen langlopende financieringsmiddelen.

Rente-risiconorm
De Groene Metropoolregio heeft geen vaste schuld en derhalve is de rente-risiconorm niet van toepassing.

11.3 Paragraaf 3: Bedrijfsvoering
Artikel 14 BBV verplicht de organisatie om de stand van zaken en de voornemens voor de bedrijfsvoering weer te geven. De gemeenten hebben gekozen voor een compacte organisatie van het regiobureau, die ten dienste staat van de opgavegerichte samenwerking.

Taken en bevoegdheden zijn geformaliseerd in de Gemeenschappelijke Regeling Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen en onderliggende regelingen en mandaatbesluiten. Voor de hoge ambities in het programma ter uitvoering van regionale visie en agenda is een efficiënt en slagvaardig bureau nodig. Voor bureau-ondersteunende taken, zoals archief en P&O, wordt gebruik gemaakt van de dienstverlening van de gemeente Nijmegen.

De Groene Metropoolregio is een netwerksamenwerking. Uitgangspunt van de regionale samenwerking is dat deze wordt ondersteund door een klein regiobureau, waarbij optimaal gebruik wordt gemaakt van de in de gemeenten aanwezige capaciteit en kennis.

Financiën
De ontwikkeling van adequate bedrijfsvoering (scheiding van functies, administratieve organisatie, bewaking, verantwoording en rechtmatigheid) is een continu proces. De regiodirecteur is tekeningsbevoegd en heeft mandaat om opdracht tot betaling te geven. De controller beheert en regisseert de financiële organisatie; ABAB Accountants verzorgt de administratie.

BTW
De bedragen in de begroting zijn exclusief BTW. De door de organisatie betaalde BTW wordt gecompenseerd door de regiogemeenten. Deze zogenaamde doorschuif BTW/transparante BTW wordt verantwoord in de jaarrekening en is opgenomen in de balans.

Personeelszaken
Op het personeel van de Groene Metropoolregio is de rechtspositie van de gemeenschappelijke regeling van toepassing. Voor inzet van de bedrijfsgezondheidsdienst wordt gebruik gemaakt van de gemeente Nijmegen. Een personeelsconsulent van deze gemeente is tevens adviseur van de Groene Metropoolregio en ook aanspreekpunt voor het personeel. De salarisadministratie wordt eveneens door de gemeente Nijmegen verzorgd.

Automatisering
De hardware wordt door de Groene Metropoolregio zelf aangeschaft. Verder maakt de regio gebruik van Skyliner, een particuliere ICT-dienstverlener. Deze adviseert ook bij de aankoop (kwantumkorting) en ondersteunt de organisatie bij haar dagelijks werkzaamheden (helpdesk).

Interne zaken
De postregistratie vindt plaats op het regiobureau en van hieruit worden ook de verslaglegging, correspondentie en agendabeheer voor het bestuur verzorgd.
Archivering en archiefbewaring wordt door het regiobureau verzorgd.

Huisvesting
De Groene Metropoolregio is gehuisvest in een gehuurd kantoorgebouw in Elst (Gld.) Verder huren wij voor de afdeling Public Affairs een kantoorunit in Brussel.

Overhead
Volgens het wijzigingsbesluit vernieuwing BBV moeten de kosten van overhead conform de definitie in de notitie Overhead van de commissie BBV inzichtelijk worden gemaakt. In 9.1 is de specificatie van het regiobureau opgenomen.

Rechtmatigheid
Per 1-1-2022 is de rechtmatigheidsverantwoording gewijzigd. Het algemeen bestuur dient vanaf dat moment vooraf de kaders en normen te bepalen voor de rechtmatigheidsverantwoording voor het dagelijks bestuur en de getrouwheid voor de accountant. Gedurende het jaar dient het dagelijks bestuur uitvoering te geven aan de vastgestelde kaders en normen. Het dagelijks bestuur legt in de jaarstukken verantwoording af over de rechtmatigheid.

11.4 Paragraaf 4: Verbonden partijen
De Groene Metropoolregio heeft zelf geen verbonden partijen, met dien verstande dat zij voor de regiogemeenten wel een verbonden partij is. In de Gemeentewet is opgenomen dat de kosten van gemeenschappelijke regelingen behoren tot de verplichte uitgaven van gemeenten. In de gemeenschappelijke regeling Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen is opgenomen dat de verdeling tussen de regiogemeenten geschiedt op basis van inwoneraantal, peildatum 1 januari van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar.

11.5 De ontwikkeling van het EMU saldo
Het EMU-saldo of vorderingensaldo is het financieringssaldo waarin het exploitatie resultaat wordt gecorrigeerd voor baten en lasten die geen financiële uitgaven of inkomsten zijn.

Berekening EMU-saldo	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Omschrijving	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Euro x 1.000						
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	299	-	-	-	-	-
2 Mutatie (im)materiële vaste activa	-10	-12	-10	-10	-10	-10
3 Mutatie voorzieningen (dotatie - onttrekkingen)	-	-	-	-	-	-
4 Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-	-	-	-	-	-
5 Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van de financiële vaste activa	-	-	-	-	-	-
Berekend EMU-saldo	**289**	**-12**	**-10**	**-10**	**-10**	**-10**

Bijlage 1: Kerngegevens

Adresgegevens Groene Metropoolregio Arnhem - Nijmegen

Bezoekadres: Nijverheidsweg 2A
6662 NG Elst

Telefoon: 06 101 69 143

Website: www.groenemetropoolregio.nl

Bijlage 2: Deelnemende gemeenten GMR – TEB – Circulaire regio - Ontspannen regio

Deelnemers GMR	Deelnemers TEB	Deelnemers CR	Deelnemers OR
Arnhem	ja	ja	ja
Berg en Dal		ja	ja
Beuningen	ja	ja	ja
Doesburg	ja	ja	ja
Druten	ja	ja	ja
Duiven	ja	ja	ja
Heumen	ja	ja	ja
Lingewaard	ja	ja	ja
Montferland	ja	nee	nee
Mook en Middelaar		nee	nee
Nijmegen	ja	ja	ja
Overbetuwe	ja	ja	ja
Renkum		ja	ja
Rheden	ja	ja	ja
Rozendaal	ja	ja	ja
Westervoort		ja	ja
Wijchen	ja	ja	ja
Zevenaar	ja	ja	ja

De begroting 2024 is gebaseerd op de afgesloten opgaveovereenkomsten 2023-2024. Dit in tegenstelling tot de begroting 2023, waarin uitgegaan werd van volledige deelname.
Aangezien niet alle gemeenten deelnemen aan alle opgaven, staat hierboven een overzicht van de aantallen deelnemende gemeenten.

		Per 1-1-2020	Per 1-1-2021	Per 1-1-2022	Per 1-1-2023
Deelnemers GMR	18	786.570	788.278	793.619	801.794
Deelnemers TEB	14	697.356	698.937	704.383	711.810
Deelnemers CR/OR	16	742.714	744.330	749.285	756.926

Bijlage 3: Inwoneraantallen per gemeente

	Deelnemers GMR	Per 1-1-2020	Per 1-1-2021	Per 1-1-2022	Per 1-1-2023
1	Arnhem	161.368	162.477	163.964	165.712
2	Berg en Dal	34.990	35.008	34.946	35.421
3	Beuningen	25.891	26.165	26.232	26.576
4	Doesburg	11.078	11.064	11.034	11.081
5	Druten	18.918	18.407	19.177	19.511
6	Duiven	25.124	25.067	24.944	24.939
7	Heumen	16.450	16.569	17.197	16.793
8	Lingewaard	46.606	46.863	46.969	47.217
9	Montferland	36.009	36.038	36.349	36.883
10	Mook en Middelaar	7.847	7.910	7.985	7.985
11	Nijmegen	177.698	177.453	179.081	182.465
12	Overbetuwe	47.909	48.214	48.265	48.703
13	Renkum	31.404	31.412	31.360	31.468
14	Rheden	43.736	43.536	43.429	43.584
15	Rozendaal	1.705	1.726	1.756	1.752
16	Westervoort	14.973	15.011	14.945	15.110
17	Wijchen	41.124	41.259	41.343	41.540
18	Zevenaar	43.740	44.099	44.643	45.054
	totaal	786.570	788.278	793.619	801.794

Bron: CBS

Bijlage 4: Bijdrage per gemeente (x € 1.000)

Deelnemers GMR	Regio bureau	Bijdrage TEB	Verbonden regio	Productieve regio	Circulaire regio	Ontspannen regio	Groene groeiregio	Totaal
Bedrag per inwoner	€ 2,71	€ 1,00	€ 1,58	€ 1,05	€ 1,56	€ 0,66	€ 0,99	
Arnhem	449	166	262	174	258	110	165	1.583
Berg en Dal	96	-	56	37	55	23	35	303
Beuningen	72	27	42	28	41	18	26	254
Doesburg	30	11	18	12	17	7	11	106
Druten	53	20	31	21	30	13	19	186
Duiven	68	25	39	26	39	17	25	238
Heumen	45	17	27	18	26	11	17	160
Lingewaard	128	47	75	50	73	31	47	451
Montferland	100	37	58	39	-	-	37	270
Mook/ Middelaar	22	-	13	8	-	-	8	51
Nijmegen	494	182	289	192	284	121	181	1.743
Overbetuwe	132	49	77	51	76	32	48	465
Renkum	85	-	50	33	49	21	31	269
Rheden	118	44	69	46	68	29	43	416
Rozendaal	5	2	3	2	3	1	2	17
Westervoort	41	-	24	16	24	10	15	129
Wijchen	112	42	66	44	65	28	41	397
Zevenaar	122	45	71	47	70	30	45	430
Totaal	2.173	712	1.268	844	1.178	502	796	7.470

Nijverheidsweg 2a
6662 NG Elst
info@groenemetropoolregio.nl
www.groenemetropoolregio.nl

GROENE METROPOOL REGIO ARNHEM NIJMEGEN

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
t.a.v. Algemeen Bestuur
Nijverheidsweg 2a
6662 NG ELST

Nijmegen, 29 maart 2023
Betreft: aanvraag vaststelling subsidie The Economic Board 2022

Geacht bestuur,

Bijgaand ontvangt u het jaarverslag en de gewaarmerkte jaarrekening 2022 van The Economic Board Regio Arnhem Nijmegen.

Jaarverslag
Het jaarverslag 2022 geeft inzicht in de activiteiten en projecten welke afgelopen jaar door The Economic Board zijn uitgevoerd. In deze vernieuwde weergave is concreter weergegeven wat afgelopen jaar is gerealiseerd. Onze inspanningen hebben geleid tot meer impact en zichtbaarheid. Wij kijken terug op een mooi jaar waarin we ook gezamenlijk met de Groene Metropoolregio hebben gewerkt aan de economische uitdagingen in de regio. Onder andere via het Bestuursakkoord en de Human Capital Agenda met de Provincie Gelderland.

Een hoogtepunt van de afgelopen maanden is de goede samenwerking met de Groene Metropoolregio en de Provincie voor de indiening van de Regio Deal 'Gezonde groene groei'. De regio Arnhem-Nijmegen heeft 15 miljoen toegewezen gekregen door het Rijk.
Een mooie stap, die ook tot verdere samenwerking van de verschillende ministeries leidt. Ook de verdieping van de clusters Energy, Hightech & Health met cross over Food, heeft geleid tot meer zichtbare impact op de Brede Welvaart. Versnelling van transities van energie tot en met gezondheidszorg, maatschappelijke impact in onze regio.

Jaarrekening
Naast de (basis)financiering van De Groene Metropoolregio en de Provincie Gelderland zijn dit jaar voor het eerst ook de 'in kind' bijdragen vanuit de andere partners opgenomen.
Dit geeft aan dat partners substantieel meedoen in de activiteiten van The Economic Board.

De daadwerkelijke uitgaven wijken enigszins af ten opzichte van de herziene begroting. Dit komt o.a. door de extra uitgaven voor het projectleiderschap voor de Regio Deal, lagere pensioenverplichtingen mede door niet ingevulde vacatures en inzet op projectstimulering. Op basis van de cijferpresentatie zou de indruk kunnen ontstaan dat The Economic Board een negatief resultaat heeft behaald in 2022. De presentatie van het verlies is boekhoudkundig correct en tevens conform afspraak om overschotten van het budget niet mee te nemen als baten.

De Boardleden, verenigd in het AB van The Economic Board, hebben de jaarrekening en het jaarverslag tijdens de Boardvergadering van 17 maart 2023 vastgesteld.
Wij kiezen ervoor om een ongetekende versie van de jaarrekening te versturen en te publiceren op onze website, dit om onrechtmatig gebruik van handtekeningen te voorkomen. De getekende versie van de jaarrekening is in te zien op het kantoor van het projectbureau.

Tot slot
In september ben ik met veel enthousiasme gestart als algemeen directeur van The Economic Board. Graag wil ik u bedanken voor het in mij gestelde vertrouwen en de constructieve en fijne samenwerking in de afgelopen maanden.

Met vriendelijke groet,

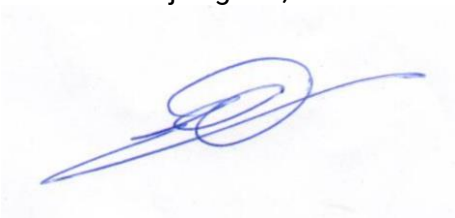

Jan van Dellen
Algemeen Directeur

Bijlagen:
- Gewaarmerkte jaarrekening The Economic Board 2022
- Jaarverslag The Economic Board 2022

Cc: College Burgemeester & Wethouders gemeenten regio Arnhem-Nijmegen

Jaarverslag 2022

The Economic Board Regio Arnhem Nijmegen

THE ECONOMIC BOARD
Regio Arnhem Nijmegen

Inhoud

1 Voorwoord 3

2 Resultaten 2022 4

3 Clusters 6

4 MKB, startups en scale-ups ondersteunen 18

5 Communicatie 21

6 Tijdlijn 23

7 Organisatie 25

8 Financiën 27

1 Voorwoord

Het jaarverslag 2022 van The Economic Board Regio Arnhem Nijmegen ligt voor u. Een jaar met vele uitdagingen, oorlog op het Europese continent, verstoringen van waardeketens, immense krapte op de arbeidsmarkt, de coronapandemie, de energiecrisis en grote woningtekorten zorgen voor turbulente tijden en zetten onze welvaart en welzijn onder druk.
Zoals u kunt lezen bouwt The Economic Board verder op de belangrijke economische motor in de regio Arnhem- Nijmegen, vanuit brede netwerk van overheden, kennisinstellingen en bedrijven en ontwikkelt de regio zich in gestaag tempo door. Regio Arnhem-Nijmegen was en is bovenal een fijne plek om te wonen, werken en leven. Dat willen we ook in de toekomst blijven. Voorkomen dat de huidige ontwikkelingen zand in de raderen gooien, vraagt om continue aandacht, afstemming en inzet. Tegelijkertijd staat de regio bol van ambities om bij te dragen aan de maatschappelijke uitdagingen waarvoor Nederland en de wereld staan. Dit doen we door technologieën en markten rond Energy, Health, Hightech, Food, slimme duurzaamheid en circulariteit verder te ontwikkelen. Alleen door samen te werken kunnen we tot oplossingen komen. Onze rol als initiator, aanjager, projectleider of hulpmotor blijft hierbij van groot belang.

We hebben de nadruk gelegd op een bijdrage in de energietransitie door middel van decentrale energie hubs, verbetering gezondheidszorg, met inzet op de krappe arbeidsmarkt, nieuwe consortia voor circulariteit en de regiodeal, dit onder vlag van Lifeport. ‘Samen gezond leven, in een gezonde omgeving, op duurzame wijze; Lifeport!’ We zetten hier samen op in met maatschappelijke partners op het terrein van brede welvaart, digitale programma’s en veiligheid voor mkb’ers én financieringskansen voor startups en groeibedrijven.

We verwachten dat de Nederlandse economie van 2030 er heel anders gaat uitzien dan die van vandaag. Wij staan voor enorme transities. Daarbovenop komen de recente gebeurtenissen die alle grote geopolitieke impact hebben op de Europese Unie en Nederland. Strategische autonomie, onafhankelijkheid van energiebronnen en kortere ketens worden binnen Europa steeds belangrijker. Om het duurzaam verdienvermogen en de strategische autonomie voor Nederland te behouden is het dan ook van groot belang om de positie van Nederland te versterken door middel van een innovatieve, toekomstbestendige economie, die antwoorden geeft op de grote maatschappelijke uitdagingen.

Ook komend jaar zal The Economic Board zich blijven ontwikkelen tot innovatiemotor, met een grote bijdrage aan de nationale economie.

Ahmed Marcouch
Voorzitter

Jan van Dellen
Directeur

2 Resultaten 2022

Regio Deal regio Arnhem-Nijmegen

De aanvraag voor een Regio Deal, in de vorm van een uitgewerkte propositie van de Regio Deal 'Gezonde groene groei' Arnhem-Nijmegen, is 14 november 2022 bij het Rijk ingediend. De Regio Deal heeft een thematiek die de inwoner gaat helpen; de Brede Welvaart. De regio Arnhem-Nijmegen heeft een aanvraag ingediend van €40 miljoen. De regio verdubbelt dit bedrag door middel van cofinanciering.

The Economic Board heeft samen met de Groene Metropoolregio en provincie Gelderland in 2022 een drietal bijeenkomsten georganiseerd waarin met ondernemers, maatschappelijke instellingen, zorginstellingen, overheden, kennis- en onderwijsinstellingen het gesprek is aangegaan over de programmalijnen van de Regio Deal. Met deze verschillende geledingen is veelvuldig gesproken over mogelijke projecten passend binnen de voorgestelde programmalijnen. Uiteindelijk zijn er meer dan 100 projectvoorstellen ingebracht die passen binnen de vijf programmalijnen; Gezond leven, Toekomstbestendig Wonen, Sterke Bedrijvigheid, Werkende Arbeidsmarkt en Grenzeloos Samenwerken. De periode na de indiening van de propositie is benut om het dealmakingsproces voor te bereiden, projecten en benodigde cofinanciering te concretiseren en de governance uit te werken. Daarnaast vond in deze periode een gerichte lobby plaats.

Begin september was er circa €3 miljoen opgehaald aan cofinanciering. Extra inzet heeft uiteindelijk geresulteerd in meer dan 120 projecten met een cofinanciering van circa €70 miljoen. Hierbij moet nadrukkelijk vermeld worden dat dit is gerealiseerd met meer dan een dan verdubbeling van de ureninzet van civic entrepeneurs, boardleden en medewerkers van het bureau van The Economic Board.*

* Het Rijk heeft in februari 2023 besloten om €15 miljoen te investeren in de Gezonde groene groei in de regio Arnhem-Nijmegen

Bezoek minister

Minister Bruins Slot bracht begin oktober een bezoek aan de regio Arnhem-Nijmegen in het kader van de Regio Deal. Zij ging in Arnhem in gesprek met jeugdwerkers, hulpverleners en onderwijsinstellingen over de aanpak in Arnhem-Oost. Ook sprak zij met partners uit het bedrijfsleven, onderwijs en overheid over de verschillende initiatieven in onze regio om de brede welvaart te vergroten. De regio Arnhem-Nijmegen biedt door haar enorme innovatie-kracht de mogelijkheid om maatschappelijke opgaven en kansen in de regio te versterken. Deze kunnen een voorbeeld zijn voor de rest van Nederland. De minister was onder de indruk van wat ze heeft gehoord en gezien. Ze vond het mooi om te zien dat onderwijs, bedrijfsleven en overheid elkaar zo goed weten te vinden. “Ze zijn niet alleen bezig met hun eigen vernieuwing, maar dragen ook bij aan hun omgeving - de mensen voor wie we het doen”, aldus de minister. Het werkbezoek was georganiseerd door The Economic Board samen met Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR) en provincie Gelderland.

Bestuursakkoord en Investeringsagenda

De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, provincie Gelderland en The Economic Board hebben vastgelegd dat zij samen de potentie van de regio ten volle willen benutten en hun krachten bundelen om aan de gezamenlijke ambities invulling en uitvoering te geven. In het Bestuursakkoord is afgesproken dat zij de komende tien jaar intensief samenwerken. In de Investeringsagenda maken de partijen afspraken over hoe zij, zowel financieel als niet-financieel, bijdragen aan de gezamenlijke ambities voor de regio. Het Bestuursakkoord en de Investeringsagenda zijn op 3 februari 2022 ondertekend bij Connectr in Arnhem door Peter Kerris (provincie Gelderland), Ahmed Marcouch (The Economic Board) en Hubert Bruls (Groene Metropoolregio). Naast uitvoering geven aan de projecten van de Investerings-agenda is er eind 2022 ook gewerkt aan het bijwerken van de investerings-agenda voor 2023.

Lifeport Scholarship

Als gevolg van de oorlog in Oekraïne ontstonden acute problemen voor studenten uit Oekraïne, Belarus en Rusland die studeren aan de onderwijsin-stellingen in onze regio. Zorgen om hun familie, praktische problemen zoals niet bij hun geld kunnen en geldontwaarding en vooral grote zorgen over de voortgang van hun studie. Op initiatief van de Hogeschool van Arnhem-Nijmegen, Hogeschool Van Hall Larenstein, ArtEZ en Radboud Universiteit, heeft The Economic Board het Lifeport Scholarship geïnitieerd om studenten afkomstig uit crisisgebieden te helpen. Naast het humanitaire aspect is het belang van aantrekken en behouden van talent voor de regio een aspect waarom de Board gezamenlijk de regionale krachten heeft ingezet. Een aantal ondernemers heeft een financiële bijdrage toegezegd aan het Scholarship. De getroffen studenten worden geholpen met een bijdrage in de kosten voor levensonderhoud zodat zij hun studie kunnen voortzetten enafronden bij een van de kennisinstellingen in onze regio.

3 CLUSTERS

Energy

- **Drie Smart Energy Hubs in de regio Lifeport: Innofase, TPN-West Nijmegen en Brickvalley (verspreide steenfabrieken langs de Waal en Rijn). TPN-West is de grootste in zijn soort, het gaat om ruim 450 bedrijven**
- **3 internationale events, samenwerking met Duitsland**
- **3 energieprojecten opgehaald en uitgewerkt voor de propositie van de Regio Deal.**
- **Het bedrijventerrein TPN-West is het eerste bedrijventerrein in Oost-Nederland dat een Green Deal ondertekent.**
- **Eerste fysieke jaar van Connectr - Energy innovation**

Connectr

In het voorjaar van 2021 is Connectr Energy Innovation opgericht. De samenwerking met Connectr als uitvoeringsorganisatie van The Economic Board zorgt voor een versnelling van de energietransitie. Hiermee komen onderdelen van de investeringsagenda van The Economic board concreet tot uitvoering: de realisatie van een fysieke plek voor – tot nu toe gefragmenteerde – innovatieve energiebedrijven, en de realisatie van het Europees testlaadcentrum voor de regio.

Het jaar 2022 is door Connectr benoemd als hét fysieke jaar na de opstart in 2021. Zo opende Koning Willem-Alexander het Europees Testlaadcentrum van ElaadNL in juni 2022, werd het Connectr Shared Office in november geopend door Peter Molengraaf, en is de eerste Connectr Shared Facility, het Energy Demo Field, geopend. De oplevering van het grote Connectr Innovatielab (met 17.000m2 voor onderwijs, start- en scale ups en congresruimten) is verschoven naar 2023.

Door de investering in Connectr als samenwerkingsprogramma voor Energy, worden gelden van buiten de regio makkelijker naar de regio gehaald. In 2022 heeft dat o.a. geleid tot de volgende resultaten:

- IPCEI subsidie voor Nedstack € 21 miljoen
- Vervolginvestering in Elestor € 30 miljoen
- Toenemend aantal bedrijven dat zich vestigt rondom Connectr, zoals Tupi, Milence, Hedgehoc en communities zoals Energy StorageNL, Stichting gelijkspanning en FME

Een belangrijke voorwaarde om dit succes te continueren is om een duidelijke focus te hebben. Als regio hebben we bepaald dat we willen excelleren in de energietransitie, met de focus op:

- Elektriciteitsnet als verbinder
- Energieopslag
- Laadinfra

Helixgroep Energy
De focus van het cluster Energy lag in 2022 op het aanjagen van Smart Energy Hubs in de regio. Na een verkenning aan het begin van het jaar met belanghebbenden uit de triple helix, is de focus van de helixgroep opnieuw geformuleerd. Dit is geen nieuwe koers, maar een logisch vervolg op de komst van Connectr. Door in te zetten op Smart Energy Hubs en decentrale energie-systemen werken we aan de energietransitie, is het regionale ecosysteem rondom Connectr uitgebouwd en wordt nieuwe economie gemaakt.

Voor de helixgroep zijn nieuwe partijen benaderd en ingestapt, met meer aandacht voor onderwijs en bedrijfsleven. De Groene Metropoolregio, HAN, Connectr, Kiemt, de procesregisseurs van Smart Energy Hubs Innofase en TPN-West, Rabobank, ARN, NXP, ElaadNL, Qirion, Firan en VNONCW Midden hebben in 2022 deelgenomen aan de helixgroep. Uitbreiding met bedrijven die passen bij de vraagstukken die aan de orde komen, wordt voorzien voor de toekomst.

De helixgroep heeft ook gewerkt aan het uitbreiden van het ecosysteem van Connectr. Doel hierbij is starten van pilotprojecten, om ze op een later moment ook op andere bedrijventerreinen in de regio uit te kunnen rollen. In eerste instantie gaat het om de volgende onderwerpen:

- slim laden (transport) op Smart Energy Hubs
- versnelling aanpassing wet- en regelgeving
- financiering (projectorganisatie en investeringen)
- organisatiemodellen decentrale energieoplossingen op bedrijventerreinen.

Smart Energy Hubs
Oost-Nederland is goed gepositioneerd als living lab voor Smart Energy Hubs. In dit kader is in Oost-Nederland het living lab Smart Energy Hubs opgezet, waarbinnen op 10 bedrijventerreinen in Overijssel en Gelderland lokaal decentrale energiesystemen gerealiseerd zullen worden. De totstandkoming van de smart energy hub in TPN-West is aangejaagd en versneld. Dit heeft tot een kick-off geleid op dinsdag 12 juli. Een tiental bedrijven, de parkmanagementorganisatie TPN West, provincie Gelderland, Oost NL, gemeente Nijmegen en The Economic Board kwamen hiervoor in juli 2022 bij elkaar. Gespreksonderwerp: de kansen van de Smart Energy Hub-aanpak voor dit bedrijventerrein in Nijmegen.

Om het onderwijs aan te haken op de ontwikkelingen, is het lectoraat 'balance energy systems' van de HAN is in 2022 aangesloten bij de helixgroep. Daarnaast heeft The Economic Board het Sustainable Electrical Energy Center of Expertise van de HAN (SEECE) gekoppeld aan TPN West, aangezien TPN West de grootste smart energy hub uit het Living Lab is. SEECE is ook betrokken bij Connectr.

Om de Smart Energy Hubs tot een succes te maken is naast financiering uit de regio ook externe financiering nodig. Het gaat om financiering voor procesondersteuning op de bedrijventerreinenen financiering gericht op de investeringen die gedaan moeten worden. Vanuit The Economic Board is afgelopen jaar samen met VNO-NCW Midden en Oost NL ingezet op de lobby richting Den Haag en Europa ten aanzien van decentrale energiesystemen. In 2022 lag de focus op lobby richting het Rijk (samen met Oost NL en de provincie) om financiering voor Energy projecten naar de regio te halen.

Green Deal TPN-West
Bedrijventerrein TPN-West, gelegen in gemeente Nijmegen en Beuningen, is één van de drie Smart Energy Hubs in Lifeport. Het is ook de grootste in zijn soort, met ruim 450 bedrijven, 2 energiebedrijven (ENGIE en ARN) en daarnaast ruim 160.000 scheepvaartbewegingen per jaar. TPN-West heeft grote ambities om een toekomstbestendig bedrijventerrein te zijn in 2030.

Samen met The Economic Board, gemeente Beuningen, gemeente Nijmegen, Provincie Gelderland, HAN, VNO-NCW en de Rabobank wil de bedrijvenver-eniging TPN-West kansen pakken in de circulaire economie, energietransitie en klimaatadaptatie. In het najaar van 2022 is gewerkt aan een Green Deal voor TPN-West welke medio januari 2023 door alle partners is ondertekend. Vanuit The Economic Board hebben we de bedrijvenvereniging het afgelopen half jaar inhoudelijk ondersteund bij het voorbereiden van de Green Deal.

Gerealiseerde activiteiten:

- Er is deelgenomen aan verschillende (internationale) events:
  - Werkbezoek ondernemers en kennisinstellingen uit Duisburg aan Arnhem. In maart 2022 is een delegatie uit Duisburg ontvangen op IPKW om de Duits-Nederlandse samenwerking verder uit te bouwen
  - Hannover Messe
  - Duits-Nederlands stipendium, begin september, uitwisseling tussen journalisten van internationale kranten op het IPKW met als thema Energy
  - Gezamenlijk met Connectr en Innovate organiseren Innovate Energy Meetup The Economic Board was medeorganisator van Innovate Energy Meetup.
- Er zijn twee presentaties gegeven over het cluster Energy aan wethouders economie in de regio Arnhem-Nijmegen.
- Koppelen Smart Energy Hubs met emissieloos vervoer (logistiek/ scheepvaart). ElaadNL is een van de deelnemers aan de helixgroep, zij richten zich o.a. op elektrisch goederenvervoer.
- Aansluiten bij Oost Nederlandse samenwerking Smart Energy Hubs; Civic entrepreneur neemt deel in het Living Lab Smart Energy Hubs. The Economic Board was ook actief in de aanjaagfase voor het deel Smart Energy Hubs.
- Aanhaken onderwijs op de ontwikkelingen: Het lectoraat 'balance energy systems' van de HAN is sinds afgelopen jaar aangesloten bij de helixgroep. Daarnaast heeft The Economic Board het Sustainable Electrical Energy Center of Expertise van de HAN (SEECE) gekoppeld aan TPN West, aangezien TPN West de grootste smart energy hub uit het Living Lab is. SEECE is ook betrokken bij Connectr.

"Met de huidige congestie op het elektriciteitsnet kunnen we voor onze energiebehoefte niet meer volledig afhankelijk zijn van het net. De netbeheerders kunnen niet eindeloos blijven verzwaren en daarom gaan we samenwerking in het opzetten van Smart Energy Hubs (SEH), slimme decentrale energiesystemen waar lokaal duurzame energie wordt geproduceerd, opgeslagen en toegepast. We moeten als ondernemers samenwerken met netbeheerders, onderwijs en overheid om te zorgen dat we maatregelen kunnen nemen die direct resultaat opleveren, maar tegelijkertijd ook duurzaam zijn. Zo kunnen we ook bijdragen aan een gezond en toekomstbestendig vestigingsklimaat voor bedrijven en instellingen in onze regio."

Ilko Bosman
voorzitter VNO-NCW Regio Arnhem-Nijmegen
en lid The Economic Board

Health & Hightech

- **Meegewerkt aan 2 projecten Nationaal Groeifonds**
- **Toekenning Groeifondsaanvraag Robotlab € 97miljoen**
- **14 projecten Health & Hightech opgehaald en uitgewerkt voor de propositie van de Regio Deal.**
- **3 Hightech project ideeën verkend waarvan 1 (RF Knowlegde Lab) verder wordt opgezet**

Het benutten van economische kansen gaat hand in hand met het werken aan maatschappelijke gezondheidsthema's en nieuwe sleuteltechnologieën. Hightech levert daarbij de basis voor het realiseren van baanbrekende innovaties. De programmalijn 'Gezond Leven' van de Regio Deal stimuleert (wijkgerichte) experimenten om innovaties op dit vlak te versnellen en op te schalen. In 2022 is veel aandacht uitgegaan naar het inventariseren van projectkansen om deze te bundelen in de Regio Deal. In de programmalijn Gezond Leven zijn 14 projectideeën vanuit het cluster Health & Hightech cluster geland.

Stichting Briskr opgericht

Briskr is het programma dat startups en het MKB ondersteunt om sneller te groeien en een grotere impact te maken binnen Health en Hightech. Hiermee versterken we het ecosysteem. Dit doet Briskr door het organiseren van netwerkactiviteiten, het ondersteunen van startups met businesssupport en het opzetten van structuurversterkende innovatieve projecten voor de regio. In de tweede helft van 2022 is een stichting opgezet om van Briskr een zelfstandige rechtspersoon te maken die meer executiekracht krijgt. The Economic Board heeft voor het bestuur van Briskr uit haar eigen geledingen vier bestuursleden voorgedragen die affiniteit hebben met de regionale Health & Hightech-sectoren. Door deze zogenaamde 'bestuurlijke personele unie' worden de strategische beslissingen van The Economic Board dichter bij de uitvoeringscapaciteit van Briskr gebracht.

Doorontwikkeling van de campussen

De campussen vormen de hotspots als het om aantrekken van bedrijvigheid gaat. Er is in de regio sprake van een nijpend tekort aan huisvestiging voor bedrijven. Dit knelpunt is afgelopen jaar in de regio geagendeerd en er is gezocht naar oplossingen voor de korte en de langere termijn. Voor de korte termijn is gerealiseerd dat het oude dermatologiegebouw (Radboudumc) in Nijmegen wordt behouden zodat startups in de Health zich hier kunnen vestigen. Ook zijn masterplannen ontwikkeld op Noviotech Campus (NTC) om te komen tot een stadscampus. Dit houdt onder andere in dat er gezocht wordt naar verbinding met de omgeving van het NTC-terrein, bijvoorbeeld door voorzieningen op het campusterrein voor mensen uit de wijk toegankelijk te maken en het nauwer samenwerken met opleidingsinstituten uit de omgeving. Om de realisatie van de NTC-plannen mede mogelijk te maken is er een intentieovereenkomst gesloten tussen Oost NL en Noviotech Campus inzake samenwerking en gebieds- en gebouwontwikkeling op de campus.

Ook is er onder leiding van de gemeente Nijmegen het initiatief “Campus Nijmegen” ontstaan; een samenwerkingsverband op het gebied van campus-management tussen NTC en Campus Heijendaal (HAN, RU en Radboudumc). In 2022 is gestart met het werken aan een strategische visie waarin centraal staat hoe en op welke gebieden de campussen onderling kunnen samenwerken maar ook hoe er samengewerkt kan worden in het regionale ecosysteem met partijen als Briskr en The Economic Board.

Hoe bereiken wij een gezond- en duurzaam leven binnen de Lifeport regio? “We hebben het over een groot maatschappelijk vraagstuk. Dat vereist een gemeenschappelijke ambitie en gezamenlijke inzet van bedrijven, overheden en kennisinstellingen. Campussen, tech hotspots en kennisinstellingen vormen broed-plaatsen, waar ontmoetingen plaatsvinden, waar nieuwe ideeën en waar samenwerkingsverbanden ontstaan. Deze netwerken en broedplaatsen vervullen een magneetfunctie, want ze trekken mensen en bedrijvigheid aan. Zo ontstaat een effect dat zichzelf versterkt en hiermee bijdraagt aan onze Gezonde Gelderse regio.”

Bertine Lahuis
voorzitter Raad van Bestuur Radboudumc en lid The Economic Board

Gerealiseerde activiteiten:

- Voor Hightech zijn, buiten de projecten in de Regio Deal, nog 3 projectideeën nader verkend. Ze zijn besproken binnen de helixgroep en 1 project (RF Knowlegde Lab) wordt verder uitgewerkt.

  RF-bedrijven (Radio frequency) uit Nijmegen en daarbuiten, Radboud RadioLab, Oost NL en Noviotech Campus werken onder de regie van High Tech NL aan het vormgeven van het Nationaal RF Knowledge Lab. Dit Lab, dat in de zomer van 2023 start, krijgt een plek op de Noviotech Campus.
- In 2022 lag de focus op technische ontwikkelingen die de transitie in de zorg mogelijk maken en versnellen, om zorg naar de wijken toe te brengen. Op deze manier wordt het mogelijk om passende zorg te leveren bij de burgers thuis.
- Er is meegewerkt aan 2 Groeifonds-initiatieven:
  - De revolutie van de zelfdenkende moleculaire systemen (ook wel RobotLab genoemd). Dit initiatief van Wilhelm Huck, Radboud Universiteit komt terecht op de Noviotech Campus. Hier is € 97 miljoen mee gemoeid.
  - Pandemic preparedness and response center. Dit initiatief is helaas niet toegewezen. Hier was € 300 miljoen mee gemoeid.
- Oprichten Vroege Fase Fonds Gelderland. De civic entrepreneur heeft om dit risicokapitaal voor bedrijven beschikbaar te krijgen hier als één van de kwartiermakers veel aandacht aan besteed. In 2022 heeft het Rijk toegezegd om het bedrag van € 5 miljoen dat de Provincie beschikbaar had gesteld te verdubbelen. Hierdoor is er nu € 10 miljoen beschikbaar in het fonds ten behoeve van leningen voor innovatieve ondernemers.
- De kennis die de civic entrepreneur heeft opgedaan bij de campus-ontwikkeling in Nijmegen heeft hij gedeeld met de gemeente Overbetuwe. Deze gemeente is bezig met de ontwikkeling van een Health Campus in het stationsgebied van Elst.
- De Noviotech Campus app, gericht op de Health & High Tech-community in Nijmegen en omstreken is in november live gegaan. The Economic Board maakt hier deel van uit.
- Op 8 september 2022 was The Economic Board partner van The Vibe of the Future. Het Festival is gericht op de doelgroep Health & High Tech in Nijmegen en daarbuiten, zowel onderwijs, bedrijfsleven als overheden. Naast opname in het eerste Pulse Magazine en persaandacht was The Economic Board partner en aanwezig met een stand.
- In 2022 is de ‘dag van de clusters’ voorbereid door de Groene Metropoolregio, The Economic Board en provincie Gelderland. Op deze dag gaan bestuurders van de regio langs bij een aantal ondernemers in de regio die actief zijn in de clusters Energy, Health & Hightech. De uitvoering van deze dag is doorgeschoven naar 2023.
- De Newsroom Health & Hightech is 2 jaar geleden als pilot opgezet. The Economic Board heeft hiervoor verschillende partijen bij elkaar gebracht. Na een evaluatie eind 2022 is besloten om de newsroom door te zetten. Door de positieve ervaringen wordt ook een newsroom voor Energy opgezet, o.a. door The Economic Board in samenwerking met Connectr.

Arbeidsmarkt

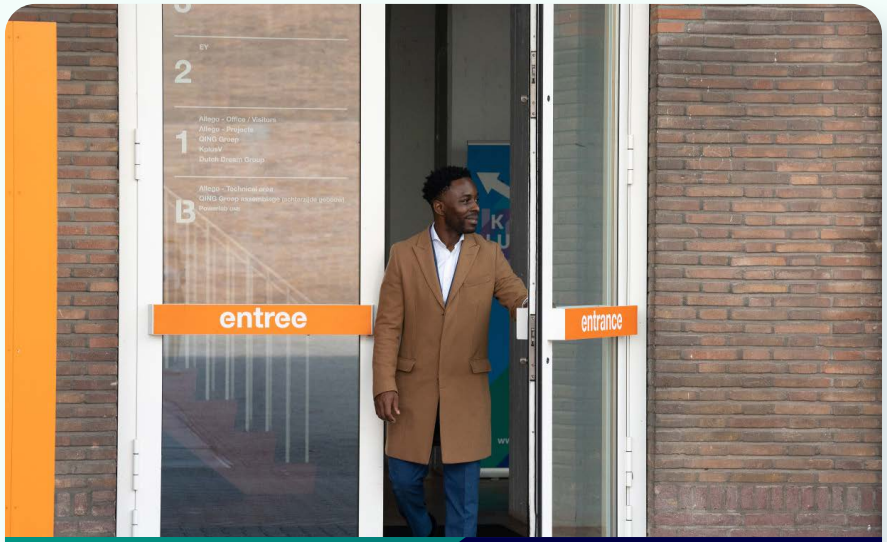

- **2 sessies met wethouders Werk en Inkomen & Economie van de 18 gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen over Human Capital**
- **Toekenning Groeifonds aanvraag LLO Katalysator, € 392 miljoen**
- **4 bijeenkomsten met regionale klankbordgroep**
- **2 presentaties verzorgd voor de arbeidsmarktregio's**
- **15 werktafelbijeenkomsten, 6 verschillende werktafels met 57 deelnemers**

In de regio Arnhem-Nijmegen is in verschillende sectoren sprake van zowel krapte op de arbeidsmarkt als een tekort aan de juiste kennis en vaardigheden voor de banen van nu en in de toekomst. The Economic Board, Groene Metropoolregio en provincie Gelderland hebben in de 'Human Capital Agenda' een koers uitgezet die ondernemers, onderwijsinstellingen en overheden moet helpen met dit vraagstuk. Het doel is om samen te werken aan een arbeidsmarkt waarbij vraag en aanbod goed op elkaar aansluiten. De Human Capital Agenda is gebaseerd op een arbeidsmarktanalyse, stakeholder-analyse en een inventarisatie van projecten met potentie voor de regio. In april 2022 hebben de Board, de Groene Metropoolregio en provincie Gelderland ingestemd met de koers en speerpunten van deze agenda. De speerpunten van de Human Capital Agenda zijn:

- een Leven Lang Ontwikkelen (LLO) voor iedereen,
- het aantrekken en behouden van talent
- het activeren van onbenut arbeidspotentieel

Aantrekken partners en inrichten samenwerking: in 2022 zijn 6 werktafels opgericht op de thema's: LLO-Zorg, LLO- Energy, LLO-High Tech, LLO-onderwijs, aantrekken en behouden van talent en activeren onbenut arbeidspotentieel. De werktafels bestaan elk uit een triple helix-samenstelling waarin samen wordt gewerkt aan het verbinden en opschalen van projecten. Aan de zes verschillende werktafels nemen in totaal 57 deelnemers deel. De werktafels werken aan heldere ambities en duidelijke doelstellingen die als basis dienen voor verdere uitwerkingen. In 2023 kan een regionaal consortium ingericht worden met samenwerkende partners die een (financiële) bijdrage leveren vanuit urgentie en eigenaarschap. In 2022 zijn tenminste 15 werktafels bijeengeweest.

Human Capital Akkoord: In 2022 is toegewerkt naar een Human Capital Akkoord met concrete doelstellingen, waarin ambities uit de Human Capital Agenda zijn uitgewerkt. Er is commitment opgehaald om samen te werken aan een arbeidsmarkt die werkt. Minimaal 25 partners gaan een steunverklaring voor het akkoord tekenen. Hiermee zeggen zij ook een in kind bijdrage toe, in de vorm van deelname aan de werktafels. In het eerste kwartaal van 2023 wordt het Human Capital Akkoord ondertekend.

Projecten aanjagen - Regio Deal Arnhem-Nijmegen: In de propositie voor de Regio Deal zijn 13 projecten uit het Human Capital Akkoord opgenomen, die voortkomen uit samenwerkingen binnen de werktafels.

Groeifonds – LLO Katalysator: The Economic Board was één van de partners die tekenden voor de LLO Katalysator-aanvraag bij het Nationaal Groeifonds. De totale begroting van dit plan is € 421 miljoenen de gevraagde bijdrage van het Nationaal Groeifonds is € 392 miljoen. De regio Arnhem-Nijmegen is één van de regio's waarvoor regionale programma's worden ontwikkeld, waarbinnen projecten worden gefinancierd en uitgevoerd.

Lifeport Welcome Center: Medio september vond de bestuurlijke kick-off plaats van het Lifeport Welcome Center op de Radboud Campus in Nijmegen. Het Lifeport Welcome Center is één centraal punt waar internationale kenniswerkers, studenten en hun familieleden terecht kunnen voor overheidsdienstverlening, sociale dienstverlening (zoals een welkomstprogramma en 'family support' programma) en sociale zaken. Het Lifeport Welcome Center is een initiatief van The Economic Board en provincie Gelderland vanuit de regionale wens meer internationaal talent aan te trekken en te behouden. Op donderdag 5 januari 2023 zijn door gemeente Nijmegen en de IND de eerste expats ontvangen.

"Veel bedrijven hebben op dit moment grote moeite om het juiste personeel aan te trekken. Dat komt door tekorten aan personeel, maar ook door een mismatch op de arbeidsmarkt, te weinig aansluiting van de huidige beroepsbevolking op nieuwe kennis en vaardigheden van vakmensen tot kenniswerkers. In deze regio werken we actief aan een arbeidsmarkt die meer in balans is, door deze aansluiting te verbeteren. Ook moeten we onze regio meer profileren om talenten naar onze regio te halen."

Enny van de Velden
voorzitter CCO CCV Group en lid The Economic Board

Slimme Duurzaamheid

3 belangrijke thema's in het Lifeport Circular Lab:

- **Klimaatadaptatie, met consortium Soil Valley**
- **Circulair bouwen, met samenwerking Via-T**
- **Gezond circulair, over de grondstoffentransitie**

Lifeport Circular Lab

In 2022 is binnen het cluster Slimme Duurzaamheid een coalitie gevormd met 10 partijen. Deze coalitie komt elke maand samen in de helixgroep Slimme Duurzaamheid, waarin wordt samengewerkt aan het Lifeport Circular Lab (LCL). Samen vormen ze de ontbrekende schakel tussen circulaire kennis en praktijk door het versterken van de structuur binnen het ecosysteem, door het stimuleren van kennisuitwisseling en innovatie en door het aanjagen van leerprojecten.

De partners in deze coalitie zijn naast The Economic Board: Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, Radboud Universiteit, Wageningen Universiteit & Research, Hogeschool van Hall Larenstein, Hogeschool Arnhem Nijmegen, KIEMT, RvN@, gemeente Arnhem en gemeente Nijmegen. De visie van het LCL is uitgewerkt in een flyer die in 2022 is uitgegeven. Lifeport Circular Lab by theeconomicboard - Issuu

Drie thematische hubs

Het belangrijkste doel van het Lifeport Circular Lab (LCL) is structuurversterking op het thema duurzaamheid. Hiermee zorgen we dat experts elkaar beter weten te vinden en elkaar versterken, dat bedrijven betrokken zijn en voorkomen we dat zaken dubbel gedaan worden.

LCL werkt aan het versterken van drie thematische hubs in het totale ecosysteem. Binnen deze hubs wordt gewerkt aan betere samenwerking en kennisdeling en aan het vormen van leeromgevingen van de professional van de toekomst. Belangrijk hierbij is het faciliteren van ontmoetingen. Dit gebeurt multi-level; alle onderwijsinstellingen, van wetenschappelijk tot praktijk, zijn betrokken, evenals ondernemers.

- **Hub klimaatadaptatie met Soil Valley**
  Het consortium Soil Valley, met onder meer Royal Eijkelkamp, bouwt in Giesbeek aan een kenniscampus voor bodem- en watertechnologie. De helixgroep Slimme Duurzaamheid heeft een belangrijke rol gespeeld in de bouw van het consortium en heeft met meerdere bedrijven en kennisinstellingen een propositie geschreven.
- **Hub circulair bouwen met Via-T**
  De helixgroep heeft een bijdrage geleverd aan de versterking van het consortium dat werkt aan Via-T, de weg naar techniek. Dit initiatief van @ VOCampus zorgt voor een betere aansluiting tussen vraag en aanbod van kennis en vaardigheden op het gebied van circulair bouwen. Met behulp van de helixgroep is het consortium uitgebreid met de HAN, en is gelobbyd voor deze ontwikkeling bij onder meer provincie en rijk, waarmee is bijgedragen aan positionering van de hele regio als circulaire regio.

- **Hub gezond circulair**
  Dit initiatief van Radboud Universiteit, HAN en ROC met RvN@ heeft als doel de kennis over circulariteit te verbinden met het MKB en die hiermee circulaire businessmodellen kunnen ontwikkelen. De helixgroep Slimme Duurzaamheid ondersteunt deze ontwikkeling door verbinden van partijen en bedrijven, door lobby voor het onderwerp en door het monitoren van circulaire bedrijven in de regio middels Lifeport op de kaart, waardoor inmiddels 100 circulaire bedrijven in beeld zijn. De uitvoering van circulaire economie is belegd bij GMR, Circulaire Raad en KIEMT.

Stichting KIEMT wordt naast energievraagstukken met name ingezet om de schaarse grondstoffen-problematiek via de circulaire agenda te versnellen en oplossingen tot stand te brengen. KIEMT heeft in 2022 bijgedragen aan Lifeport Circular Lab (kennis en innovatieproject voor circulaire en klimaat adaptieve gebiedsontwikkeling), aan consortiumvorming, de propositie Soil Valley en aan Early Morning Talks en bijeenkomsten voor én met ondernemers.

Leerprojecten aanjagen
In samenwerking met RvN@ organiseert de helixgroep Slimme Duurzaamheid kennistafels en boosterteams over projecten binnen de drie thematische hubs. In 2022 ging het om “Bouwlogistiek stationsgebied Nijmegen”, “Klimaat-adaptatie stationsgebied Nijmegen” en “hittestsress binnenstad Arnhem”. Bij de drie kennistafels werden kennis, innovatie en opdrachtgevers per thema bij elkaar gebracht. Deze bijeenkomsten hebben geleid tot een aanscherping van het probleem op elk thema en het oprichten van boosterteams om de gebiedsontwikkelingen te adviseren. Daarnaast zijn het living lab Groene Corridor Stationsgebied Nijmegen en de koele netwerken in Arnhem opgestart. Voor circulaire gebiedsontwikkeling van het stationsgebied Nijmegen is een Europese subsidie gehonoreerd, waarbij Lifeport Circular Lab heeft ondersteund. Binnen het project CREATE onderzoekt een post-doc vanuit Wageningen Universiteit & Research de mogelijkheden, samen met onderzoekers uit o.a. Gotenburg en Rennes.

Evenementen in de regio
De leden van de helixgroep en de civic entrepeneur droegen bij aan diverse thematische evenementen in de regio, zoals het Lifeport Circular Festival, de Week van de Circulaire Economie en de uitreiking van de CIRCLES-award.

Regio Deal
De helixgroep Slimme Duurzaamheid heeft, samen met het netwerk rond de Circulaire Raad, 16 concrete projecten aangeleverd voor opname in de Regio Deal, passend binnen de drie thematische hubt. Daarnaast zijn 6 gerelateerde projecten via de Groene Metropoolregio in de propositie opgenomen.

“De regio Arnhem-Nijmegen zet goede stappen als het gaat om duurzaamheid en circulariteit. Er is meer stootkracht, onder andere met de Regio Deal. We weten elkaar steeds beter te vinden. Het kan nog een stuk beter, maar ik zie wel een goede beweging.”

Jan van Iersel
voorzitter college van bestuur Hogeschool Van Hall Larenstein en lid The Economic Board

AI – Kunstmatige Intelligentie

Een speerpunt van onze regio met een enorm potentieel is kunstmatige intelligentie (artificial intelligence /AI). De regio Arnhem-Nijmegen kenmerkt zich door een flink aantal innovatiecentra voor kunstmatige intelligentie (zgn. ICAI-labs bij het Radboudumc en Radboud Universiteit) en een toenemend aantal AI-gerelateerde bedrijven en toepassingen.

Uitbouwen van het AI mkb-netwerk

Het mkb is een belangrijke AI-doelgroep. De verbinding met allerlei AI-thema's, de (financiële) mogelijkheden om te innoveren en te investeren en de bereikbaarheid van AI-kennis bieden uitdagingen en ook kansen. Het werkgebied, het netwerk en de werkwijze van het AI for Life Center zijn uitermate geschikt om deze doelgroep te bereiken en op AI-gebied te ondersteunen. In 2022 zijn minimaal 20 mkb-bedrijven aangehaakt. In samenwerking met Radboud AI, een onderzoeks- en toepassingsprogramma van Radboudumc en RU, zijn verschillende initiatieven ontwikkeld voor het mkb. Zo is het MKB datalab verder ontwikkeld, dat in april 2023 van start gaat. Mkb'ers kunnen er hun kennisvraag over AI laten uitvoeren door studenten uit de regio. Ook is een workshop ontwikkeld voor mkb-bedrijven om kennis te maken met AI en wat het voor hen kan betekenen. Deze workshop is verschoven naar januari 2023.

Gerealiseerde activiteiten :

- AI-projecten ophalen en met behulp van het netwerk verder brengen: Vier projecten op het gebied van AI zijn verder ontwikkeld en opgenomen in de Regio Deal.
- Onderhouden en uitbouwen bestaande netwerk
- Onder het motto AI for Life is in 2021 een visie ontwikkeld, gericht op het faciliteren van regionale samenwerking tussen bedrijven, kennisinstellingen en overheden op het gebied van AI en het profiteren van wat er in de regio op dit gebied gebeurt. Eind 2022 is een verkenning gedaan naar mogelijke vervolgstappen op het gebied van AI in de regio. De prioritaire sectoren c.q. toepassingsgebieden waar een hernieuwde regionale AI-impuls zich op zou kunnen richten, zijn in onderstaande figuur weergegeven:

Focussectoren AI in regio Arnhem-Nijmegen en beïnvloedingsmogelijkheden

Legenda

- Speerpuntsectoren
- Beïnvloedingsmogelijkheden
- Potentieel sterke sectoren
- Focussectoren

"De regio Arnhem-Nijmegen is sterk op het gebied van AI. Als Radboud Universiteit hebben we hiermee al meer dan dertig jaar ervaring. De meerwaarde van het toepassen van AI is divers. Sinds de lancering van ChatGPT afgelopen november is veel mensen duidelijk geworden welke invloed AI heeft en zal hebben. In de regio werkt een groot aantal ambitieuze ondernemers en toonaangevende bedrijven in en met AI. AI biedt kansen voor mkb, voor de zorg, landbouw, mobiliteit etc., maar roept ook vragen op. De regio Arnhem-Nijmegen heeft alle ingrediënten in huis om een substantiële bijdrage te leveren aan de AI-positie van Oost-Nederland, Nederland en Europa."

Daniel Wigboldus
voorzitter college van bestuur Radboud Universiteit - lid The Economic Board

4 MKB, startups en scale- ups ondersteunen

Financieringstafel Arnhem Nijmegen

The Economic Board heeft samen met Oost NL en de Rabobank, ING en ABN-AMRO een financieringstafel voor het mkb opgericht. De financieringstafel zet in op zowel innovatie als financiering en is bedoeld om innovaties, die de regio hard nodig heeft, een grotere kans van slagen te bieden. De financieringstafel is eind 2022 gepresenteerd en gaat in 2023 van start met de behandeling van de eerste ingebrachte casussen. Uniek aan de financieringstafel is dat de grootbanken, Rabobank, ING en ABN-AMRO, zich samen inzetten om een alternatief te creëren. Met deze publiek-private samenwerking maken we impact om innovaties te versnellen en zo te kunnen bijdragen aan maatschappelijke vraagstukken. De komende tijd wordt hier vervolg aan gegeven om, samen met de Groene Metropoolregio, de 18 gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen te informeren over de financieringstafel.

CapitalChange

In 2022 maakten de partners van CapitalChange weer kennis met een aantal ondernemers uit de regio Arnhem-Nijmegen. CapitalChange heeft in 2022 twee sessie gehouden (april en september), georganiseerd door The Economic Board. In totaal hebben 10 bedrijven een pitch gehouden. Alle 10 bedrijven zijn geholpen met organisatieadvies, businessplannen en soms langdurig advies. Van de 10 bedrijven hebben twee bedrijven een langdurige adviesrelatie opgebouwd met Capital Change. De andere 8 bedrijven zijn doorverwezen binnen het netwerk van Capital Change naar andere adviseurs of ondernemers.

Business Angels Netwerk Nijmegen

Het Business Angels Netwerk Nijmegen heeft afgelopen jaar weer fysieke bijeenkomsten georganiseerd. Drie keer per jaar is er een bijeenkomst waarin elk keer vier start- of scale-ups een pitch geven. Het netwerk, een samenwerking van Aeternus, BDO, Brillant Work, Briskr, Catalyze, EP&C, JLABS, Oost NL, Gemeente Nijmegen, Rabobank, The Economic Board, Poelmann van den Broek en Qserve, is steeds succesvoller in het verbinden van start-ups en scale-ups met investeerders.

Subsidies – fondsen – Nationaal Groeifonds

The Economic Board heeft op meerdere manieren een bijdrage geleverd aan de toekenning van een aantal aanvragen van het Nationaal Groeifonds. Met het Nationaal Groeifonds investeert het kabinet tussen 2021 en 2025 € 20 miljard in projecten die zorgen voor economische groei voor de lange termijn. Naast het project nationale Leven Lang Ontwikkelen (LLO Katalysator: zie Arbeidsmarkt) heeft The Economic Board meegewerkt aan het Groeifonds-initiatief van Wilhelm Huck van de Radboud Universiteit; De revolutie van de zelfdenkende moleculaire systemen (ook wel RobotLab genoemd) waar een bedrag van € 97 miljoen mee is gemoeid. Ook het Groeifonds-initiatief Groeiplan Watertechnologie (vanuit Slimme Duurzaamheid) waar een bedrag van €135 miljoen mee is gemoeid kwam met medewerking van The Economic Board tot stand.

Ieder kwartaal informeert The Economic Board ondernemers, kennis- en onderwijsinstellingen in de regio over de nieuwe subsidieregelingen met een nieuwsartikel dat online wordt aangeboden

Derck Zilverschoon - Steenfabriek Zilverschoon en Jan van Dellen / Dag van de Ondernemer

Dag van de Ondernemer

Meerdere gemeenten in onze regio hebben de ondernemers op de Dag van de Ondernemer, 18 november 2022, in het zonnetje gezet. Ondernemers hebben het op dit moment niet gemakkelijk. Na de coronacrisis volgde de inflatie, de energiecrisis en de krapte op de arbeidsmarkt. The Economic Board is bij een aantal ondernemers langsgegaan om hen een bloemetje te geven en hen verder te helpen in hun ondernemerschap. Steenfabriek Zilverschoon uit Randwijk is door The Economic Board verder geholpen met hun plan van aanpak om volledig over te gaan op waterstof. Peeze koffie is in contact gebracht met Connectr om als eerste koffiebrander over te gaan op waterstof.

Inspiratiediner 'Oplossingen voor morgen'

Versnellen is de sleutel om te komen tot een krachtige regio Arnhem-Nijmegen. Ondernemers, overheden, onderwijs- en kennisinstellingen gaan de uitdaging aan om te werken aan transities in energie en gezondheidszorg in onze regio. The Economic Board en VNO-NCW Midden organiseerden op IPKW in Arnhem begin december een inspiratiediner met inspirerende table speeches rondom de thema's energie en gezondheid. Hyster Yale group sprak over ondernemen in een veranderende wereld; laat de klant meedenken met je innovaties. Alliander had het over de druk op het energie-netwerk. ZZG-zorggroep nam de aanwezigen mee in de uitdagingen als je op leeftijd bent. En vanuit Radboudumc CMylife werd gesproken over een integraal zorgsysteem van patiënten, voor patiënten en door patiënten. De 50 aanwezigen vanuit overheid, onderwijs en bedrijfsleven zijn tot op de dag van vandaag bezig om oplossingen te implementeren over de besproken thema's.

Parel Award uitreiking
Lifeport is met MTSA Technopower en Teleon Surgical twee nieuwe parels rijker. MTSA Technopower Parel van Lifeport: MTSA ontvangt Parel-award uit Arnhem ontwikkelt en bouwt klantspecifieke cleantech-apparaten, -systemen en -machines. Zo werkt het bedrijf elke dag aan de energietransitie, met cleantech apparatuur en waterstofoplossingen. Teleon Surgical Parel van Lifeport: Teleon Surgical ontvangt Parel-award levert met de productie van zogenoemde intra-oculaire lenzen een belangrijke bijdrage aan het versterken van het Health & Hightech-cluster in onze regio. Met de Parel Award onderscheidt The Economic Board organisaties uit de regio Arnhem-Nijmegen die een voorbeeld zijn voor anderen. Het zijn organisaties met impact door grootte, bereik of innovatie, werkzaam op het gebied van Energy, Health, Hightech en duurzaamheid.

En ook nog dit:

- **Interactieve kaart:** Om alle interessante organisaties, bedrijven en instellingen zichtbaar te maken die binnen de regio Arnhem-Nijmegen opereren op de speerpunten Energy, Health, Hightech, Food en Duurzaamheid is een interactieve kaart ontwikkeld. Deze kaart toont het complete innovatienetwerk Lifeport op het gebied van Health, Hightech, Food en Energy en wordt steeds up to date gehouden met nieuwe ondernemingen en instellingen.
- **Overleg Economic Boards Oost Nederland:** Afgelopen jaar hebben vier (online) bijeenkomsten plaatsgevonden met de Economic Boards in Oost-Nederland. Thema's waar in deze regionale samenwerking aan wordt gewerkt zijn: Arbeidsmarkt en een waterstofconvenant.
- **Masterclass AI for Business;** Masterclass voor MKB-bedrijven wat kan AI voor jouw bedrijf betekenen. Hoe kan jouw bedrijf beter, innovatiever een aantrekkelijker voor klanten worden? De masterclass wordt georganiseerd in samenwerking met MKB Datalab (verplaatst naar januari 2023)

5 Communicatie

Een van de belangrijke taken van The Economic Board is de regio op de kaart te zetten als ‘the place to be’. In een concurrerende en internationale wereld is het essentieel te laten zien waar je kracht ligt. Het profileren van de regio Arnhem-Nijmegen op economisch gebied, met de zwaartepunten Energy, Health & Hightech met cross over Food, Slimme Duurzaamheid en Human Capital, vindt zowel binnen als buiten de regio plaats. We participeren in diverse communicatie- en projectwerkgroepen die verband houden met de projecten van de clusters. We communiceren over nieuws, innovaties en initiatieven op de thema’s van de regio en relevante ontwikkelingen in de regio. Dit doen we onder andere via onze website theeconomicboard.com en lifeport.nl, de maandelijkse nieuwsbrief, via onze sociale mediakanalen en via mediapartners.

The Economic Board maakt intensief gebruik van social media. Op LinkedIn en Twitter wordt meerdere keren per week informatie gedeeld met foto’s, video’s en interview berichten over innovaties en activiteiten in de verschillende speersectoren in onze regio.

Meest bekeken pagina:
Over The Economic Board: de leden van de board en onze partners

Aantal gebruikers 17,4k

Gemiddelde sessieduur:
3 minuten en 40 seconden

Top 3 nieuwsberichten:

1. Jan van Dellen benoemd tot Algemeen Directeur The Economic Board
2. Lifeport Welcome Center speciaal voor internationaal talent in de regio
3. The Economic Board staat voor stimuleren en bundelen van innovatieve krachten

In de media
Afgelopen jaar zijn er verschillende artikelen verschenen in de nationale en regionale media over de verschillende initiatieven en projecten geïnitieerd door The Economic Board. Tevens hebben er verschillende interviews plaatsgevonden met boardleden en het projectbureau over de verschillende speerpunten van de regio. Deze interviews hebben geleid tot artikelen in verschillende media, zoals:

- **Arnhem-Nijmegen Business**
- **Het Ondernemersbelang**
- **De Gelderlander**
- **Het Financieele Dagblad**
- **Omroep Gelderland**
- **Regio in bedrijf**
- **regionale huis-aan-huis bladen en omroepen**
- **verschillende nieuwsbrieven websites en sociale mediakanalen**

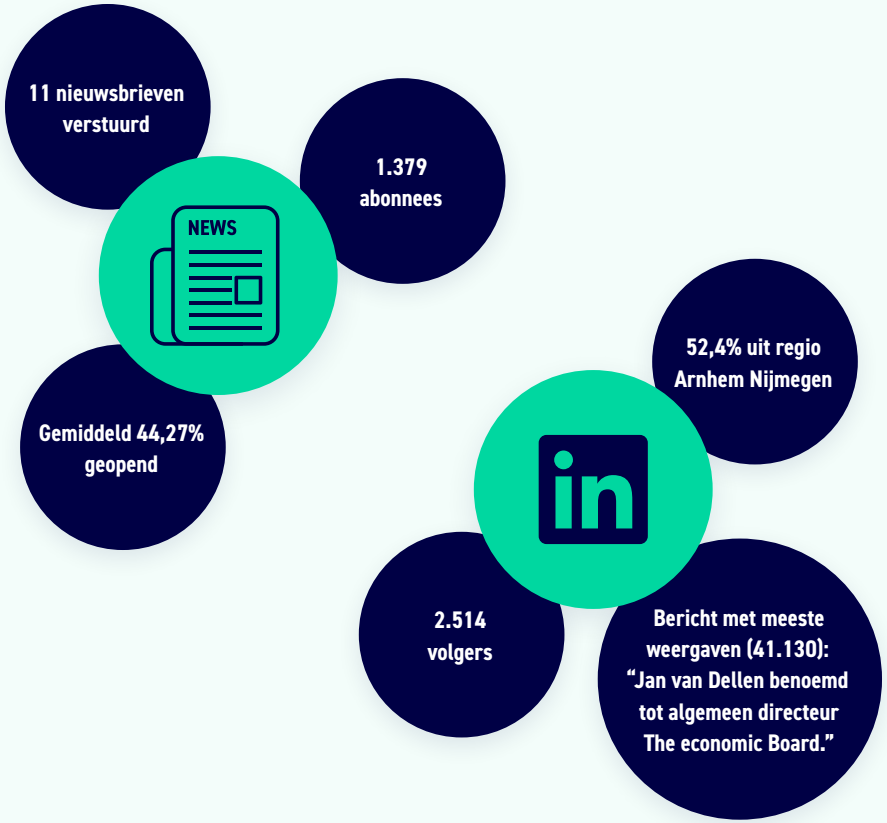

Lifeport

Lifeport: gezond en duurzaam leven staat voor een gezond en duurzaam leven om te wonen, werken en studeren. Lifeport is het innovatienetwerk van de regio Arnhem-Nijmegen dat op het gebied van Energy, Health, Hightech, Food en de cross-overs ertussen tot slimme oplossingen komt. De gezamenlijke noemer, of het merk, waarmee de regio zich profileert: innoveren om een gezond en duurzaam leven mogelijk te maken voor iedereen. Begin 2022 is een 1.0-website live gegaan. Voor Lifeport is een one pager geschreven en een brandbook ontwikkeld waarmee het voor partners makkelijker wordt om zelfstandig met het Lifeport merk aan de slag te gaan.

Communicatie Duitsland

Nederlandse bedrijven zoeken aansluiting op de Duitse markt. Duitsland is vaak niet op de hoogte van Nederlandse initiatieven, omdat Duitsland niet werkt volgens de lijn van topsectoren. Ook ziet het Duitse publiek Nederland niet als technologisch innovatief. Om onze regionale bedrijven in Duitsland gestructureerd onder de aandacht te brengen en de Duits-Nederlandse samenwerking te bevorderen, werkt The Economic Board samen met Niederlandennachrichten / Duitslandnieuws. Tijdens de Hannover Messe begin juni 2022 heeft Lifeport zich samen met Arnhem gepresenteerd als dé Energy hotspot in Europa. Met video- en foldermateriaal, een VR-tour en persoonlijke contacten maakten de bijna 75.000 bezoekers kennis met interessante bedrijven uit de regio Arnhem-Nijmegen. In de stand was veel oog voor de Energy-gerelateerde innovatie in de regio, die zich voor een groot gedeelte in en rond Arnhem clustert.

6 TIJDLIJN 2022

Per maand enkele belangrijke gebeurtenissen die plaatsvonden in 2022.
Het overzicht is niet uitputtend.

Januari

- Investeringstafel Regio Zuid
- Boardvergadering The Economic Board
- Afscheid Sigrid Helbig The Economic Board op Twitter: “Sigrid bedankt!

Februari

- Eerste bijeenkomst Bestuurlijk gebiedsoverleg
- Ondertekening Bestuursakkoord
- Uitreiking Circular Awards 2022
- Gelderse circulaire Innovatie Top 20
- Overleg Economic Boards Oost-Nederland

Maart

- Health Valley Event
- Innovate AI Meet up
- Bezoek Duisburg aan Arnhem rondom Energy en waterstof
- Bijeenkomst Business Angels Netwerk Nijmegen
- Investeringstafel Regio Zuid

April

- Start Rijn Platteel Algemeen Directeur a.i.
- Boardvergadering The Economic Board
- Capital Change Days
- Raadsontmoeting regio Arnhem-Nijmegen
- Overleg Economic Boards oost Nederland
- Bekendmaking tweede ronde Het Nationale Groeifonds

Mei

- Bijeenkomst Duits Nederlandse Businessclub Waterstof
- Inspiratiesessie Regio Deal
- Parel Award Teleon - Spankeren
- Grote Duurzaamheid Theatershow – cluster Arbeidsmarkt
- Hannover Messe

Juni

- Investeringstafel Regio Zuid
- Regio congres – presentatie HC Agenda
- Parel Award MTSA Arnhem
- Bijeenkomst Regio Deal
- Lifeport Festival Circulair

Juli

- Boardvergadering The Economic Board
- Presentatie Duits-Nederlandse journalisten in Arnhem rondom thema Energy
- Regio Reis Groene Metropoolregio naar Den Haag – Rotterdam met presentatie van The Economic Board bij ministerie EZK
- Connectr café (The Economic Board is maandelijks aanwezig)
- Kick-off Smart Energy Hub TPN-West

Augustus

- Symposium HAN 'Het Energiesysteem van 2050'

September

- Presentatie Duits-Nederlandse journalisten in Arnhem rondom thema Energy
- Start Jan van Dellen Algemeen Directeur
- Vibe of the Future Festival
- Bijeenkomst Regio Deal – vervolg sessie met ondernemers, overheden, kennisinstellingen en onderwijs, maatschappelijke- en zorginstellingen over programmalijnen van de Regio Deal
- Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen Algemeen Bestuur – toelichting The Economic Board
- Bestuurlijke kick-off Lifeport Welcome Center
- Boardvergadering The Economic Board
- Kick-off werktafelsessie Human Capital in Arnhem
- Capital Change met ondernemers uit regio Arnhem-Nijmegen
- MTSA – openingsceremonie GROHW Demo
- Grondfest

Onthulling Bens Plein, onthulling van naambord op ENKA-campus als eerbetoon aan boardlid Ben Geerdink, aangeboden en op initiatief van The Economic Board

Oktober

- Bestuurlijk platform Productieve Regio - Groene Metropoolregio - presentatie cluster Energy
- Lancering startup 50 Gelderland, eerste magazine uitgereikt aan The Economic Board
- Werkbezoek minister Bruins Slot aan de regio Arnhem- Nijmegen in teken van Regio Deal
- European Week Brussel- Regio bezoekt Brussel – met presentatie The Economic Board
- Innovatiefste student uitreiking
- Onthulling Bens Plein
- Brainstormsessie bureau The Economic Board
- Regio Arnhem-Nijmegen als zakelijke bestemming presentatie TEB voor Convention Bureau Veluwe Arnhem Nijmegen

November

- CEO-event met ondernemers met de ambitie om talent te stimuleren, behouden en aan te trekken voor onze regio
- Opening internationaal hoofdkantoor Tupy in Arnhem, gemeente Arnhem, The Economic Board en de ambassadeur van Brazilië
- Opening Connectr Shared office
- Early morning talks netwerksessie Kiemt in teken van Smart Energy Hubs
- Tweede Brainstormsessie bureau The Economic Board
- Dag van de Ondernemer, The Economic Board zet ondernemers in het zonnetje
- Indiening propositie Regio Deal 'Gezonde groene groei regio Arnhem-Nijmegen' bij ministerie BZK
- Boardvergadering The Economic Board

December

- Presentatie bestuurlijk overleg Productieve Regio - Groene Metropoolregio
- Lancering Financieringstafel regio Arnhem-Nijmegen - verschillende banken, Oost NL en The Economic Board
- Inspiratiediner The Economic Board en VNO-NCW Midden

7 Organisatie

The Economic Board werkt aan het versterken van verbindingen in de regio Arnhem-Nijmegen, vanuit de economische kracht met de nadruk op de samenwerking vanuit de triple helix de ondernemers, onderwijsinstellingen en overheid. De 18 boardleden, CEO's en bestuurders van kennisinstellingen, bedrijfsleven en overheden, zijn onze kracht. Zij zijn de 'verbinder' die projecten en netwerken in de regio concreet bijeenbrengen. Ook vormen ze voor mensen met ideeën en vragen een cruciale directe ingang naar projecten en zijn hiermee van onschatbare waarde. Zij leggen op bestuurlijk niveau verbindingen tussen partijen waarmee nieuwe initiatieven ontstaan op de speerpunten Energy, Health, High Tech, met cross-over Food. Deze speerpunten zijn de kracht van de regio Arnhem-Nijmegen. Ondersteunend zijn er drie thema's die essentieel zijn voor het versterken en laten bloeien van het DNA van de Regio en daarmee het zijn van een krachtige regio: Slimme Duurzaamheid, Arbeidsmarkt (Human Capital) en Artificial Intelligence (AI).

In september 2022 zijn nieuwe statuten bij de notaris ondertekend vanwege een nieuwe governance. De 18 boardleden, per geleding zijn er zes afgevaardigden, vormen het Algemeen Bestuur van de Stichting The Economic Board. Het Dagelijks Bestuur besluit over de dagelijkse gang van zaken, het Algemeen bestuur over de strategische vraagstukken. De boardleden zijn als ambassadeurs actief betrokken bij de clusters en grote projecten en zetten hun netwerk hiervoor in. De Boardleden hebben ook zitting in verschillende bestuurlijke overleggen, vanuit hun rol als Boardlid; zoals bestuur Connectr, Bestuurlijk gebiedsoverleg Arnhem Nijmegen, stichting Briskr en sluiten tevens aan bij Th!nk East / SIIA bijeenkomsten.

Projectbureau

Het projectbureau vormt de spil van de netwerkorganisatie. Op strategisch, tactisch en operationeel niveau maakt en onderhoudt het bureau verbindingen tussen kennisinstellingen, bedrijfsleven en overheden en legt de basis voor samenwerking en alliantie. Het bureau heeft een coördinerende en faciliterende rol en wordt aangestuurd door een algemeen directeur.

Op 5 september 2022 is Jan van Dellen gestart als algemeen directeur. Hij heeft hiermee Rijn Platteel opgevolgd die als algemeen directeur a.i., na het vertrek van Sigrid Helbig begin 2022, tijdelijk de honneurs heeft waargenomen. Afgelopen jaar is er afscheid genomen van een aantal medewerkers. Pas in het najaar van 2022 is een invulling gekomen voor deze openstaande vacatures, waarvan de laatste per 1 januari 2023 is gestart. In 2022 waren er 12 medewerkers werkzaam voor The Economic Board, gelijk aan 6,05 FTE. Niet alle medewerkers zijn dienst van The Economic Board. Een aantal medewerkers, zoals de civic entrepreneurs, is in kind beschikbaar gesteld. Daarmee komt de totale bezetting op 6,94 FTE. Door de openstaande vacatures en de ontstane werkdruk van met name de Regio Deal is er afgelopen half jaar noodgedwongen meer gebruik gemaakt van externe inhuur van personeel.

Clusters

De organisatie van de clusters Health & Hightech, Energy en de ondersteunende clusters Slimme Duurzaamheid en Arbeidsmarkt kennen allen dezelfde structuur. De CE's stellen hun Helixgroepen (triple helix-samentelling) samen en boardleden, bestuurders en CEO's treden op als ambassadeurs. De Helixgroepen hebben een regulier overleg en komen zo'n 4 tot in een enkel geval 10 keer per jaar bij elkaar om projecten op te halen en te beoordelen, om consortia te bouwen en om externe middelen naar de regio te halen. De deelnemers aan de Helixgroepen worden, net als de CE's en boardleden door verschillende organisaties uit de regio in kind beschikbaar gesteld.

8 Financiën

The Economic Board is een triple helix-samenwerkingsorganisatie en ontvangt naast financiering van de regiogemeenten en provincie Gelderland ook een structurele (in kind) bijdrage van partners (ondernemers, overheden en kennisinstellingen). Per 2021 is er een subsidierelatie met de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR). Het gaat om een subsidie van de regiogemeenten waarvoor de GMR de uitvoering verzorgt. Eind 2020 hebben veertien van de achttien gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen besloten de inwonersbijdrage van € 1,- per inwoner per jaar aan The Economic Board te continueren voor de periode 2021 tot en met 2025. De gemeenten Berg en Dal, Renkum, Mook en Middelaar en Westervoort hebben eind 2020 aangegeven de bijdrage voorlopig niet te verlengen. De bijdrage van de regiogemeenten worden niet geïndexeerd terwijl de (loon) kosten jaarlijks stijgen. Ook is met de subsidieverstrekking via de GMR de transparantieregeling voor The Economic Board komen te vervallen.

ANBI-status

Sinds 2017 is de Stichting Economic Board Arnhem Nijmegen aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Partijen die ons willen helpen bij onze doelstelling door middel van een donatie, kunnen deze gift aftrekken van de winst- of inkomstenbelasting.

In kind bijdragen

Diverse partners hebben in kind bijdragen geleverd aan The Economic Board, bijvoorbeeld via het beschikbaar stellen van personeel, huisvesting, faciliteiten en diensten (zoals de inzet van adviseurs). De in kind bijdragen zijn een uiting van het commitment van bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheden aan The Economic Board. Het omvat met name bijdragen van partners voor het opzetten, organiseren, ondersteunen en inhoudelijk voeden van de clusters. Er zijn diverse organisaties die personeel hebben ingezet rondom de clusters.

In kind bijdragen (in €)*		2022
Buro Kantelaar	inzet civic entrepeneur cluster Energy	€ 59.145
Gemeente Nijmegen	inzet civic entrepeneur cluster Slimme Duurzaamheid	€ 51.183
Google Grants	vergroten zichtbaarheid The Life Net / Lifeport Welcome Center	€ 120.000
HAN University of Applied Sciences	inzet personeel voor doorontwikkeling The Life Net / Lifeport Welcome Center	€ 49.644
KplusV	inzet civic entrepeneur cluster Arbeidsmarkt	€ 34.122
Radboudumc	inzet civic entrepeneur cluster Health & Hightech	€ 34.122
Radboud Universiteit	huur kantoor Mercator II	€ 50.000
Totaal		€ 398.216

*Bedragen inclusief niet verrekenbare BTW.

Financiële kerngegevens

De jaarrekening 2022 van The Economic Board, waarbij op 16 maart 2023 door de externe accountant Reith & Ten Böhmer Accountants en Belasting-adviseurs, in de persoon van de heer N.H.M. Reith AA, een goedkeurende controleverklaring is verstrekt, is hier te vinden. Voor een verdere toelichting op de cijfers 2022, zoals hieronder genoemd, verwijzen wij u naar de jaarrekening.

Bijdrage gemeenten en provincie Gelderland	€ 798.937
In kind bijdragen	€ 398.216
Projectbijdragen	€ 41.667
Totale kosten	€ 1.314.192
Exploitatieresultaat	- € 75.372

Fotograaf Martijn Kriens

Colofon
The Economic Board Regio Arnhem Nijmegen
Mercator II Toernooiveld 300
6525 EC NIJMEGEN
T +31 (0) 850409980
E bureau@theeconomicboard.com

theeconomicboard.com / lifeport.nl

JAARREKENING 2022

STICHTING ECONOMIC BOARD REGIO ARNHEM-NIJMEGEN

NIJMEGEN

I N H O U D S O P G A V E

RAPPORT

A.	Opdracht	pagina 3
B.	Samenstellingsverklaring	pagina 3
C.	Algemeen	pagina 4
D.	Resultaten	pagina 4

JAARREKENING

1.	Balans per 31 december 2022	pagina 6
2.	Staat van baten en lasten over 2022	pagina 8
3.	Kasstroomoverzicht 2022	pagina 9
4.	Grondslagen voor waardering en bepaling exploitatieresultaat	pagina 10
5.	Toelichting op de balans per 31 december 2022	pagina 12
6.	Toelichting op de staat van baten en lasten	pagina 14

Overige gegevens

1.	Ontbreken van de verklaring	pagina 19
2.	Statutaire regeling bestemming exploitatieresultaat	pagina 19

Stichting Economic Board regio Arnhem-Nijmegen
Toernooiveld 300
6525 EC Nijmegen

Nijmegen, 16 maart 2023

Geacht bestuur,

A. Opdracht

Ingevolge uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2022 van Stichting Economic Board regio Arnhem-Nijmegen te Nijmegen samengesteld.

Het bestuur van de stichting is op grond van wettelijke bepalingen verantwoordelijk voor de jaarrekening.

B. Samenstellingsverklaring

De jaarrekening van Stichting Economic Board regio Arnhem-Nijmegen te Nijmegen is door ons samengesteld op basis van de van u gekregen informatie. De jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2022 en de staat van baten en lasten over 2022 met de daarbij horende toelichting. In deze toelichting is onder andere een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving opgenomen.

Bij deze jaarrekening wordt door de externe accountant Reith & Ten Böhmer, in de persoon van de heer N.H.M. Reith AA, een controleverklaring verstrekt. Voor deze controleverklaring verwijzen wij naar de overige gegevens.

C. Algemeen

Bedrijfsgegevens
De stichting heeft ten doel het versterken van de samenwerking tussen ondernemers, kennisinstellingen en overheden op de groeisectoren Health, Energy en Food en de cross-overs daartussen om daarmee de economische slagkracht van de regio Arnhem-Nijmegen verder te ontwikkelen en de regionale groeikansen te benutten met alle voor dat doel dienstige middelen.

Directie
Per balansdatum wordt de directie gevoerd door de heer J. van Dellen.

D. Resultaten

Het exploitatieresultaat over 2022 bedraagt € 75.372 negatief.
De vergelijking van de staat van baten en lasten ten opzichte van de begroting ziet er als volgt uit:

	Gerealiseerd		Begroot		Verschil
	€	%	€	%	€
Basisfinanciering GMR/Provincie Gelderland	798.937	67,3	798.937	67,3	0
Bijdrage partners (in kind)	398.216	33,5	388.216	32,7	10.000
Project- en overige baten	41.667	3,5	0	0,0	41.667
Totaal Baten	**1.238.820**	**104,35**	**1.187.153**	**100,0**	**51.667**
Personeels- en salariskosten (*)	734.894	59,3	750.955	63,3	-16.061
Huisvestingskosten (*)	92.868	7,5	92.000	7,7	868
Reiskosten	4.777	0,4	14.000	1,2	-9.223
Projectondersteuning (*)	224.847	18,2	138.644	11,7	86.203
Communicatie / Media (*)	197.422	15,9	192.000	16,2	5.422
Advieskosten	15.479	1,2	17.500	1,5	-2.021
Administratiekosten	14.971	1,2	20.000	1,7	-5.029
Afschrijvingskosten	5.200	0,4	6.000	0,5	-800
Kantoorkosten	23.734	1,9	25.000	2,1	-1.266
Onvoorzien	0	0,0	1.019	0,1	-1.019
Totaal Lasten	**1.314.192**	**106,1**	**1.257.118**	**105,9**	**57.074**
Exploitatieresultaat	**-75.372**	**-6,1**	**-69.965**	**-5,9**	**-5.407**

*De met een * gemarkeerde posten bevatten een in kind bijdrage, deze worden onder de baten en lasten nader toegelicht (pagina's 14 t/m 16).*

Toelichting substantiële afwijkingen gerealiseerd ten opzichte van begroot:

Bijdrage partners (in kind)
In de begroting van 2022 heeft per abuis een wisseling van cijfers plaatsgevonden in de post huisvestingslasten. De in kind bijdrage van de Radboud Universiteit voor de huur bedraagt 50.000 in plaats van 40.000. In de jaarrekening is uitgegaan van de daadwerkelijke bijdrage. Het hierdoor ontstane overschot van 10.000 is ondergebracht bij de post projectondersteuning.

Reiskosten:
De reiskosten vallen lager uit dan begroot door een langere periode van openstaande vacatures. Daarnaast wordt de km-vergoeding vanaf het vierde kwartaal via de salarisadministratie uitbetaald en niet meer via de post reiskosten.

Projectondersteuning:
De kosten voor de projectondersteuning vallen hoger uit dan begroot. Dit heeft te maken met twee factoren. De daadwerkelijke kosten voor de Regio Deal (€ 48.086) zijn fors hoger dan begroot (20.000) i.v.m. inhuur projectbegeleiding voor de tweede fase. Daarnaast zijn de kosten voor het project "Human Capital Akkoord" opgenomen onder deze post. Dit betreft een separaat project gefinancierd buiten de reguliere basisfinanciering om. Dit project is begin 2022 van start gegaan. Tijdens het opstellen van de begroting 2022 was dit niet bekend.

Administratiekosten:
De administratiekosten vallen in 2022 lager uit dan begroot omdat de kosten van de accountant en notaris vanaf 2022 apart verantwoord worden onder de advieskosten. Daar was in eerste instantie bij de begroting van 2022 nog geen rekening mee gehouden, vandaar de afwijking.

Tot het verstrekken van nadere toelichting zijn wij gaarne bereid.

Hoogachtend,
De Administratiekamer B.V.

De heer A.W.N. Wijers

1. BALANS PER 31 DECEMBER 2022
(na verwerking exploitatieresultaat)

	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
Vaste activa		
Materiële vaste activa	**14.699**	**18.514**
Vlottende activa		
Overige vorderingen	10.641	41.961
	10.641	**41.961**
Liquide middelen	**122.892**	**205.908**
Totaal	**148.232**	**266.383**

	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
Stichtingskapitaal		
Continuïteitsreserve	50.000	50.000
Bestemmingsreserve	-5.407	69.965
	44.593	**119.965**
Kortlopende schulden		
Crediteuren	42.455	33.274
Belastingen	13.754	23.860
Overige schulden	47.430	89.284
	103.639	**146.418**
Totaal	**148.232**	**266.383**

2. STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022

	2022	2021
	€	€
Basisfinanciering GMR/Provincie Gelderland	798.937	747.356
Bijdrage Partners (in kind)	398.216	0
Project- en overige baten	41.667	89.240
Totaal Baten	**1.238.820**	**836.596**
Personeels- en salariskosten	734.894	533.086
Huisvestingskosten	92.868	38.860
Reiskosten	4.777	2.147
Projectondersteuning	224.847	119.535
Communicatie/Media	197.422	109.643
Advieskosten	15.479	10.307
Administratiekosten	14.971	22.026
Afschrijvingskosten	5.200	5.663
Kantoorkosten	23.734	12.699
Onvoorzien	0	5.515
Totaal Lasten	**1.314.192**	**859.481**
Exploitatieresultaat	**-75.372**	**-22.885**

3. KASSTROOMOVERZICHT OVER 2022

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

	2022	
	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat	-75.372	
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen	5.200	
Veranderingen in het werkkapitaal:		
Mutatie vorderingen	31.320	
Mutatie kortlopende schulden	-42.779	
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		-81.631
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investeringen in materiële vaste activa		-1.385
		-83.016

Samenstelling geldmiddelen

	2022	
	€	€
Liquide middelen per 1 januari	205.908	
Mutatie liquide middelen boekjaar	-83.016	
Geldmiddelen per 31 december		122.892

4. GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN BEPALING EXPLOITATIERESULTAAT

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

Stichting Economic Board regio Arnhem-Nijmegen is statutair gevestigd te Nijmegen en feitelijk gevestigd op Toernooiveld 300, 6525 EC te Nijmegen. De stichting is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 65371992.

De stichting heeft ten doel het versterken van de samenwerking tussen ondernemers, kennisinstelleingen en overheden op de groeisectoren Health, Energy en Food en de cross-overs daartussen om daarmee de economische slagkracht van de regio Arnhem-Nijmegen verder te ontwikkelen en de regionale groeikansen te benutten met alle voor dat doel dienstige middelen.

De jaarrekening is opgesteld conform de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Terugbetaling Subsidie Gemeenten

De stichting heeft de afgelopen vijf jaar telkens een overschot op de ontvangen basisfinanciering gerealiseerd. Omdat de overboeking van middelen in maart van het lopende jaar plaatsvindt, werd er telkens een minimale buffer van twee maanden (circa 130.000 euro) aangehouden. In het kader van de subsidierelatie van TEB en de Regio Arnhem Nijmegen is elk jaar goedkeuring gevraagd om overgebleven bedragen over te mogen hevelen naar het volgende jaar; dit is telkens gehonoreerd. Dat was ook de intentie voor het boekjaar 2020. Het algemeen bestuur van de Regio Arnhem Nijmegen heeft in oktober 2020 goedkeuring gegeven aan de begroting 2021 van TEB. In deze begroting is uitgegaan van een gelijkblijvende basisfinanciering van circa 780.000 euro en werd er een overschot van 140.000 euro over het boekjaar 2020 geprognotiseerd. Omdat pas in december definitief duidelijk werd welke gemeenten een bijdrage zouden blijven geven en hoe groot de basisfinanciering uiteindelijk zou worden, is in de tweede helft van 2020 voorzichtiger geld uitgegeven. Hierdoor is er 70.000 euro minder uitgegeven dan was begroot. TEB heeft in februari bij de liquidatie van de Regio Arnhem Nijmegen gevraagd het totaal gerealiseerde overschot van nu 210.000 euro over te mogen hevelen naar 2021. Het algemeen bestuur van de Regio Arnhem Nijmegen heeft besloten niet in te stemmen met dit verzoek en heeft aan de gemeenten voorgesteld 70.000 euro terug te vorderen, onder andere omdat in haar ogen de toelichting van de bestemming van de gelden onvoldoende was. De schuld van 70.000 euro heeft hierop betrekking.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling, Na balansdatum is bekend geworden dat veertien van de achttien regiogemeenten via de inwonersbijdrage zullen blijven bijdragen aan de basisfinanciering van The Economic Board. De bijdrage van de gemeenten zal in 2023 uit komen op € 704.383

Waarderingsgrondslagen voor de balans

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde of vervaardigingskosten, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waarde-verminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de aanschaffings- of vervaardigingskosten, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

De materiële vaste activa waarvan de stichting krachtens een financiële lease-overeenkomst de economische eigendom heeft, worden geactiveerd. De uit de financiële lease-overeenkomst voortkomende verplichting wordt als schuld verantwoord. De in de toekomstige leasetermijnen begrepen interest wordt gedurende de looptijd van de financiële lease-overeenkomst ten laste van het resultaat gebracht.

Vorderingen

De vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde, onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen. Voor zover niet anders is vermeld hebben de vorderingen een looptijd van korter dan 1 jaar.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeeerd tegen nominale waarde.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Waarderingsgrondslagen voor de staat van baten en lasten

Baten

De baten bestaan uit subsidiebijdragen van €1 per inwoner van de deelnemende gemeenten.

Overige bedrijfskosten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Afschrijvingen

De afschrijvingen op materiële vaste activa zijn berekend door middel van vaste percentages van de aanschaffingswaarde, op basis van economische levensduur. Boekwinsten en - verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen, boekwinsten alleen voor zover deze niet in mindering zijn gebracht op vervangende investeringen.

Vergelijkende cijfers
De in dit rapport opgenomen lasten op bladzijde 15 en 16 zijn ter verbetering van het inzicht anders gerubriceerd.

Bestemming exploitatieresultaat 2022
Het exploitatieresultaat over 2022 bedraagt € 75.372 negatief.
De voorgestelde bestemming is opgenomen onder de toelichting op de balans.

5. TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
Materiële vaste activa		
Stand 1 januari	18.514	6.899
Investeringen	1.385	17.278
Afschrijving (-)	5.200	5.663
Stand 31 december	14.699	18.514

De materiële vaste activa betreft inventaris. Er wordt voor de inventaris geen restwaarde gehanteerd.

Overige vorderingen		
Vooruitbetaalde kosten	575	12.616
Doorbelastingen Provincie Gelderland/HAN/Gemeente Arnhem	0	7.198
Waarborg	225	225
Subsidie Provincie Gelderland	0	10.000
Overige vorderingen	9.841	11.922
	10.641	41.961

Liquide middelen		
Rabobank	72.892	35.890
Rabobank spaarrekening	50.000	170.018
	122.892	205.908

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
Continuïteitsreserve		
Stand 1 januari	50.000	50.000
Dotatie boekjaar	0	0
Stand 31 december	50.000	50.000
Bestemmingsreserve		
Stand 1 januari	69.965	92.850
Resultaat boekjaar	-75.372	-22.885
Stand 31 december	-5.407	69.965
Crediteuren		
Crediteuren	42.455	33.274
	42.455	33.274
Belastingen		
Loonheffingen	13.754	23.860
	13.754	23.860
Overige schulden		
Voorziening vakantiegeld	14.820	19.284
Nettolonen	87	0
Terugbetaling subsidie gemeenten	0	70.000
Overige te betalen kosten	5.023	0
Vooruitontvangen project "Human Capital Akkoord"	27.500	0
	47.430	89.284

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

De stichting heeft per 15 april 2019 een huurovereenkomst afgesloten voor de huur van een kantoor- en bedrijfsruimte. De huurverplichting bedraagt op jaarbasis € 90.222,19 exclusief btw. Er is sprake van onbelaste huur. De looptijd van de verplichting loopt tot en met 31 augustus 2023. Opzegging kan gebeuren met inachtneming van een termijn van drie maanden.

De stichting heeft in 2021 via de Provincie Gelderland een subsidie toegekend gekregen ten behoeve van de activiteiten zoals vastgelegd in het jaarplan van 2021 inzake de regionale triple helix samenwerking. Het project loopt van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2021. De totale subsidie voor het project is vastgesteld op € 50.000. 80% hiervan zijnde € 40.000 is als voorschot uitgekeerd in 2021. Het restant voorschot van 20% zijnde € 10.000 is uitgekeerd in 2022.

De stichting heeft in 2022 via de Provincie Gelderland een subsidie toegekend gekregen ten behoeve van het ontwikkelen van een programma om te komen tot een Human Capital Akkoord regio Arnhem – Nijmegen. Een akkoord waarbij helixpartners zich committeren en bijdragen aan te formuleren doelen, werkwijze, projecten en financiering voor de komende 4 jaar voor een toekomstbestendige arbeidsmarkt en voor het oplossen van tekortsectoren zoals techniek, bouw, energietransitie en zorg. Voor het akkoord dient zowel bestuurlijk als uitvoerend draagvlak en commitment te worden bereikt. Het project loopt van 1 april 2022 tot en met 1 oktober 2023. De totale subsidie voor het project is vastgesteld op € 75.000. 80% hiervan zijnde € 60.000 is als voorschot uitgekeerd in 2022. Het restant voorschot van 20% zijnde € 15.000 wordt uitgekeerd in 2023. Via de Groene Metropoolregio is voor dit project in 2022 een éénmalige bijdrage ontvangen van € 10.000. Deze baten worden op basis van permanence uitgesmeerd over de looptijd van het project.

Voorstel exploitatiebestemming

De directie stelt voor om € 75.372 van het negatieve exploitatieresultaat over 2022 in mindering te brengen op de bestemmingssreserve. Vooruitlopend op de vaststelling door de bestuursvergadering is dit voorstel reeds in de jaarrekening verwerkt.

6. TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2022

	2022	2021
	€	€
Basisfinanciering GMR/Provincie Gelderland		
Subsidie gemeenten	698.937	697.356
Subsidie Provincie Gelderland	100.000	50.000
	798.937	747.356
Bijdrage Partners (in kind)		
Radboud Universiteit	50.000	0
KplusV	34.122	0
Buro Kantelaar	59.145	0
Gemeente Nijmegen	51.183	0
Radboudumc	34.122	0
Google Grants	120.000	0
HAN - University of Applied Sciences	49.644	0
	398.216	0

De in kind bijdragen zijn nog niet eerder opgenomen in de jaarrekening. In 2021 zijn de in kind bijdragen niet gekapitaliseerd maar hebben de partners wel in kind bijgedragen. Deze waren wel opgenomen in het jaarverslag.

Project- en overige baten		
Subsidie Provincie Gelderland project "Triple Helix 3.0"	0	58.000
Subsidie Provincie Gelderland project "Human Capital Akkoord"	37.500	0
Bijdrage GMR project "Human Capital Akkoord"	5.000	0
Terugbetaling subsidie gemeenten	-908	0
BTW teruggave gemeenten	0	26.240
Overige baten	75	5.000
	41.667	89.240

	2022	2021
	€	€
Personeels- en salariskosten		
Loonkosten	435.920	436.303
Voorziening vakantiegeld	22.953	27.595
Sociale verzekeringen	54.526	49.511
Pensioenpremie	3.528	0
Ziekengeldverzekering	13.711	12.310
Reiskostenvergoedingen	4.138	2.528
Onkostenvergoedingen	1.200	0
Werkkostenregeling vrije ruimte	6.423	1.480
Scholingskosten	9.509	604
Overige personeelskosten	4.414	2.755
	556.322	533.086
Loonkosten (in kind, *)	178.572	0
	734.894	533.086

KplusV, Buro Kantelaar, Gemeente Nijmegen en Radboudumc hebben in 2022 als in kind bijdrage personeelsinzet geleverd in de vorm van zogeheten Civic Entrepreneurs.

Huisvestingskosten		
Huur	40.222	36.588
Parkeerkosten	2.446	1.600
Overige huisvestingskosten	200	672
	42.868	38.860
Huur (in kind, *)	50.000	0
	92.868	38.860

De Radboud Universiteit heeft in 2022 als in kind bijdrage een deel van de huur van de kantoorruimte voor haar rekening genomen.

Reiskosten		
Declaratie zakelijke kilometers	1.844	1.725
Reis- en verblijfkosten	2.933	422
	4.777	2.147

Projectondersteuning		
Projectstimulering	59.541	34.982
Events	27.500	24.497
Project Regio Deal	48.086	0
Kosten project "Triple Helix 3.0"	0	60.056
Kosten project "Human Capital Akkoord"	40.076	
	175.203	119.535
Lifeport Welcome Center (in kind, *)	49.644	0
	224.847	119.535

De HAN - University of Applied Sciences heeft in 2022 een in kind bijdrage geleverd voor de verdere ontwikkeling van het Lifeport Welcome Center in Nijmegen.

Communicatie/Media		
Internet en automatiseringskosten	0	18.309
Telefoon	0	4.152
Content website	0	20.883
Marketing en regiobranding	0	34.557
Advertentie- en reclamekosten	0	31.742
Abonnementen en contributies – Print / digitaal	1.255	0
Abonnementen en contributies – Tools	11.931	0
Vertalingen	165	0
Website – Techniek	11.213	0
Website – Content	26.957	0
Events	3.070	0
Advertentie- en reclame-uitgaven	11.852	0
Vormgeving	2.466	0
Corporate	4.054	0
Campagnes	4.459	0
	77.422	109.643
Campagnes (in kind, *)	120.000	0
	197.422	109.643

De Google Grants, in kind advertenties van € 120.000, zijn in 2022 geheel aangewend voor The Life Net en het Lifeport Welcome Center.

	2022	2021
	€	€
Advieskosten		
Accountant- en notariskosten	12.606	0
Advieskosten	2.873	10.307
	15.479	10.307
Administratiekosten		
Administratiekosten	13.515	20.546
Salarisadministratie	1.456	1.480
	14.971	22.026
Afschrijvingskosten		
Afschrijvingskosten	5.200	5.663
Kantoorkosten		
Kantoorartikelen	1.523	1.565
Internet en automatiseringskosten	13.682	0
Telefoon	1.355	0
Verzekeringen	2.299	2.298
Kleine aanschaffingen	30	914
Contributies en abonnementen	8	4.393
Representatiekosten	3.787	2.717
Rente en bankkosten	893	646
Overige kantoorkosten	157	166
	23.734	12.699
Onvoorzien		
Uitgaven onvoorzien	0	5.515

Binnen de Stichting Economic Board regio Arnhem-Nijmegen waren over het boekjaar 2022 5,69 fte werkzaam (2021: 5,51 fte). Deze fte is verdeeld over 8 medewerkers.
De salarissen binnen de Stichting Economic Board regio Arnhem-Nijmegen voldoen voor 2022 aan de vereisten van de Wet normering topinkomens (WNT)

ONDERTEKENING BESTUUR VOOR AKKOORD

Nijmegen, 17 maart 2023

Directeur:	De heer J. van Dellen

Dagelijks bestuur:

Voorzitter:	De heer A. Marcouch
Vicevoorzitter:	Mevrouw H. van de Velden
Voorzitter financiële auditcommissie:	De heer C.F. van Eert
Lid dagelijks bestuur:	De heer D. A. J. Wigboldus

Algemeen bestuur:

Bestuurder:	De heer I. P. Bosman
Bestuurder:	Mevrouw B. E. Lahuis
Bestuurder:	De heer J. A. R. Brom

Bestuurder:	De heer C. M. Timmers
Bestuurder:	De heer L. A. C. Buchwaldt
Bestuurder:	De heer J. A. W. Schreurs
Bestuurder:	Mevrouw H. W. M. Witjes
Bestuurder:	De heer S. C. Hulsebos
Bestuurder:	De heer M. J. Otto
Bestuurder:	De heer J. van Iersel
Bestuurder:	Mevrouw N. Kundić
Bestuurder:	De heer L. J. Verhulst
Bestuurder:	De heer L. J. M. Verhofstad
Bestuurder:	De heer P. A. A. van Mulkom

OVERIGE GEGEVENS

1. Ontbreken van de verklaring

Conform artikel 15.3 van de oprichtingsakte wordt de accountantsverklaring door de directie van de stichting aan deze jaarrekening toegevoegd.

2. Statutaire regeling bestemming exploitatieresultaat

In de statuten is geen vermelding over de bestemming van het exploitatieresultaat opgenomen. Echter in de vergadering is overeengekomen, dit resultaat mee te nemen naar een opvolgend jaar.

MGR sociaal domein Centraal Gelderland (MGR SDCG)
Postbus 2100
6802 CC ARNHEM

Tel. (026) 7029 777

Raad van de gemeente Rozendaal
Postbus 9106
6880 HH VELP

Datum	:	20 maart 2023
Onderwerp	:	Aanbiedingsbrief financiële jaarstukken en Kaderbrief met verzoek om indienen raadszienswijze

Geachte heer, mevrouw,

De MGR sociaal domein Centraal Gelderland voert sinds april 2017 diensten uit voor 11 gemeenten. Dat doen we op het terrein van inkoop zorg en inburgeringstrajecten, leerplicht en voortijdig schooluitval, werkgeversdienstverlening en werkgeverschap voor inwoners met een SW-indicatie in de deelnemende gemeenten. Uw gemeente neemt deel aan deze modulaire gemeenschappelijke regeling voor één of meerdere modules. Daarom bieden wij u de concept-begrotingswijziging 2023, het programmaplan 2024 en de concept-meerjarenbegroting 2024-2027 aan. Tevens is op verzoek van een aantal gemeenten een Kaderbrief opgesteld. U ontvangt verder een samenvatting van het vastgestelde jaarverslag en jaarrekening en de jaarstukken 2022 met de controleverklaring.

Informatiebijeenkomst
Wij beseffen dat de huidige financiële ontwikkelingen complex en onzeker zijn. Dit doet een groot beroep op u als gemeente. Daarom hebben we onze best gedaan om de ontwikkelingen, die dit jaar ook bij de MGR omvangrijk zijn, zo goed en volledig mogelijk te duiden.
Wij geven u met deze kaderbrief inzicht in de stukken die voorliggen. Daarnaast nodigen wij u als raadslid graag uit voor een informatiebijeenkomst op **maandagavond 22 mei of donderdagavond 25 mei**. De bijeenkomst op 22 mei is fysiek en de bijeenkomst van 25 mei digitaal. Door twee momenten te organiseren, willen we zoveel mogelijk raadsleden de mogelijkheid bieden een bijeenkomst bij te wonen. Via de griffies ontvangt u verdere informatie.

Zienswijzen
Wij houden rekening met de nieuwe termijn van 12 weken voor het indienen van een zienswijze op de begroting. Wij vernemen graag **uiterlijk 10 juli** uw zienswijze op de concept begrotingswijziging 2023 en de concept meerjarenbegroting 2024-2027, waarin het programmaplan 2024 is opgenomen. Daarna zal het Algemeen Bestuur op 7 september 2023 besluiten kunnen nemen over de begrotingswijziging 2023, de meerjarenbegroting 2024-2027, waaronder het programmaplan 2024.

Met vriendelijke groet,
Namens het Dagelijks Bestuur

J. Goossen
Voorzitter MGR Sociaal Domein Centraal Gelderland

Bijlagen:
- Kaderbrief met overzicht bijdrage van uw gemeente voor 2022, 2023 en 2024 aan de MGR SDCG
- Samenvatting Jaarverslag en jaarrekening 2022 MGR SDCG
- Concept begrotingswijziging 2023, programmaplan 2024 concept meerjarenbegroting 2024-2027
- Jaarverslag en jaarrekening 2022 met controleverklaring

Bijlage: Kaderbrief

De begroting 2024 wordt berekend op basis van de prognose 2023 en de onderstaande kaders voor bestaand beleid. Uitgegaan wordt van reële kosten voor loon en overige indexeringen.

Op 21 februari 2023 is er een principeakkoord gesloten tussen werkgevers en vakbonden voor een eenjarige CAO SGO. We hebben de beschikbare informatie gebruikt bij het opstellen van de begrotingswijziging 2023.

Als gevolg van de lopende onderhandelingen over de loonkosten van het SW-personeel is er ten tijde van het opstellen van zowel de kaders voor de begroting als de begroting zelf geen feitelijke indexering beschikbaar. Het DB heeft daarom besloten voor de begrotingswijziging 2023 voorlopig uit te gaan van een aanname, en heeft een aantal scenario's voorgelegd aan de bestuurscommissie Participatie ter advisering. Het advies van de bestuurscommissie is door het DB overgenomen in de aan u voorgelegde begrotingswijziging 2023. Indien er voor het vaststellen van de definitieve begroting in september nieuwe informatie beschikbaar is over eventuele ontwikkelingen in de CAO SW, zullen wij u zo snel als mogelijk van de effecten daarvan op de hoogte brengen. Indien eventuele nieuwe informatie binnen de zienswijzetermijn beschikbaar komt, verzoeken wij u hiermee rekening te houden in uw zienswijze.

Voor de begroting 2024 wordt aangesloten bij de septembercirculaire 2022.

1) Op basis van bovenstaande overwegingen zijn de volgende indexeringen van toepassing voor de komende jaren:

	2023	**2024**	**2025-2027**
Loonvoet (CAO SGO + inschaling)	7,7%	4,2%	geen
Index Materieel Overheidsconsumptie	12%	2,4%	geen

Voor 2025 en verder wordt in de meerjarenraming zonder indexatie gerekend.

2) Personeelskosten:
   - De personeelskosten zijn geraamd op basis van de inschaling van de benodigde bezetting en de verwachte kosten van de flexibele schil. De personeelskosten worden begroot op werkelijke loonkosten van de bezetting, conform het principeakkoord van 21 februari jl. Dat betekent dat er geen ruimte is begroot voor hogere inschaling bij werving en selectie en/of inhuur, tenzij dit nadrukkelijk is aangegeven.
   - De loonvoet voor 2023 valt hoger uit dan in de primaire begroting.
   - Het verwachte uitstroompercentage SW op basis van pensionering, langdurige ziekte, ondergrens etc. is 5% voor zowel 2023 als voor de jaren 2024-2027.
   - De CAO-ontwikkeling van het SW-personeel is bij het opstellen van de begroting nog niet bekend. We gaan derhalve voor de CAO SW uit van 7% voor het hele jaar. Bij de CAO SW zijn de onderste schalen per 1 januari 2023 met 10,15% omhooggegaan ten gevolge van de verhoging van het minimumloon en is er per 1 juli ook een verhoging voorzien. Er wordt ook rekening gehouden met eventuele andere wijzigingen in de betreffende CAO.

3) De indexatie van materiële kosten verschilt per kostensoort. Afspraak is dat we uitgaan van de reële kostenontwikkeling die aan de MGR mag worden opgelegd op basis van afspraken met aanbieders.

4) De MGR bestaat ruim 5 jaar en de afschrijftermijn van hardware is 4 jaar. De module Inkoop Zorg en de module Beheer gaan in 2023 haar hardware vervangen. Voor WSP is dit in 2024 aan de orde. De kosten hiervan komen terug in de begrotingswijziging 2023 van de module Inkoop Zorg en module Beheer en de begroting 2024 van WSP. Bij de module RBL zijn de werkplekken via de

dienstverlening van de Connectie voorzien van de benodigde ICT-voorziening en is investering derhalve niet aan de orde.

5) Voor uitvoering van de Wet Open Overheid voegen we € 15.000 toe aan de begroting van de overhead.

6) We moeten voor de optie van verlofsparen een voorziening opnemen. Deze wordt vanaf 2023 opgebouwd, en is gerelateerd aan 10% van het saldo van bovenwettelijke uren uit 2023 en eerdere jaren.

Nieuw uitvoeringsbeleid 2023
De regio wil een nieuwe inkoop voor zorg gaan voorbereiden en er liggen extra verzoeken om taken uit te voeren binnen de module Inkoop Zorg. Deze zijn verwerkt in de begroting. Daarmee start de module Inkoop Zorg in 2023 en dit proces zal doorlopen in 2024.

Binnen de module RBL houden we rekening met aanpassingen in de formatie als gevolg van de nieuwe formatierichtlijn van branchevereniging Ingrado voor leerplichttaken, waaronder kwalificatieplicht MBO. We voeren dit in 2023 stapsgewijs in. In 2023 voeren we een evaluatie uit om te bepalen wat er voor 2024 nodig is als volgende stap in de formatie-uitbreiding leerplicht. De eventuele uitbreiding in 2024 is niet meegenomen in de concept begroting 2024.

Op verzoek van het RPO Participatie wordt in 2024 de sub-module Steunpunt SROI toegevoegd aan de samenwerkingsmodule WSP. In 2023 wordt het Steunpunt reeds opgenomen in de begroting, maar wordt gefinancierd uit regionale middelen.

Begrotingswijziging 2023
Er wordt nu een begrotingswijziging 2023 aan u voorgelegd waarover u uw zienswijze kunt geven.

Impact autonome ontwikkelingen
In 2023 zien we ons geconfronteerd met onzekere loonkostenontwikkelingen en hoge indexaties. De autonome ontwikkelingen gelden voor de gehele MGR. We geven een overzicht van de impact ten opzichte van de primaire begroting 2023:

1. De loonkostenontwikkeling wordt begroot op 7,7% (was: 2,3%) voor ambtelijk en 7% voor SW-personeel. Het financieel effect is:
   Ambtelijk: € 400.000
   SW: € 2.690.000

2. Huisvestingskosten worden geïndexeerd met 14,5% (was: 1,5%). Het financieel effect is € 30.000.

3. ICT-lasten worden geïndexeerd met 10% en 18%, afhankelijk van de leverancier. Het financieel effect is € 80.000.

4. Softwarelasten worden geïndexeerd met 12% (was: 1,5%). Het financieel effect is € 20.000.

5. Nieuw in 2023 is de voorziening verlofsparen. Het financieel effect is € 40.000.

Impact uitvoeringsbeleid 2023
Naast autonome ontwikkelingen zijn er ook ontwikkelingen in het uitvoeringsbeleid die van grote invloed zijn op de financiële begroting. De grootste impact ten opzichte van de primaire begroting 2023 wordt veroorzaakt door:

- Inkoop zorg:
    - Vanwege incidentele ziektevervanging van essentiële functies die niet onderling vervangen kunnen worden, wordt er voor 2023 extra inhuur begroot. Financieel effect: *Incidenteel* € 150.000.
    - Voor verdere doorontwikkeling van de regionale uitgangspunten voor de inkoop zorg wordt rekening gehouden met een projectleider. Financieel effect: *Incidenteel* € 100.000.
    - Voor verdere doorontwikkeling van de regionale uitgangspunten voor de inkoop zorg wordt rekening gehouden met een kostprijsonderzoek. Financieel effect: *Incidenteel* € 50.000.
- RBL:
    - Als gevolg van de aangepaste formatierichtlijn breiden we in 2023, als eerste stap in de formatie voor leerplicht en bijbehorend management, uit. Een deel hiervan vangen we op door het budget voor inhuur structureel voor vaste formatie in te zetten. Per saldo is het financieel effect *structureel* € 450.000.
- WSP:
    - Vanaf 2023 wordt het Steunpunt SROI toegevoegd aan de module WSP. Financieel effect *structureel* € 170.000. In 2023 worden deze lasten gedekt vanuit regionale middelen. Vanaf 2024 betalen de deelnemende gemeenten de bijdrage.
    - In 2023 worden verschillende regionale opdrachten uitgevoerd, waaronder de Harrie-trainingen en inzet voor het Regionaal Mobiliteits Team (RMT). Financieel effect *incidenteel* € 150.000. Hier staan regionale middelen tegenover. Voor 2024 zijn deze nog niet begroot.
- WgSW:
    - Bij de module WgSW liggen de kosten hoger dan de primaire begroting omdat er rekening is gehouden met een hogere loonkostenstijging dan in de primaire begroting was voorzien. Deels vanwege de stijging van het minimumloon en deels omdat rekening is gehouden met wijziging van de CAO en verhoging van de reiskostenvergoeding. Tevens houden we rekening met een incidentele uitkering voor SW medewerkers in afwachting van CAO ontwikkelingen.
    - Er is sprake van een herverdeling van de gemeentelijke baten op basis van het aantal arbeidsjaren per oktober 2022.
- Overhead:
    - In 2023 kunnen we dienstverlening voor een Functionaris Gegevensbescherming niet langer afnemen van de gemeente Arnhem. Hiervoor zoeken we een structurele oplossing. Daarnaast worden taken voor de Wet Open Overheid en CISO opgenomen in de begroting. Financieel effect *structureel* € 50.000. Deze meerkosten worden toegerekend aan de verschillende modules en de beheerorganisatie.

Deze begrotingswijziging 2023 betekent voor uw gemeente een wijziging van uw bijdrage t.o.v. de primaire begroting. Dit is weergegeven in de bijlage.

Programmaplan 2024
Het programmaplan 2024 is integraal onderdeel van de meerjarenbegroting 2024-2027. Daarin worden de werkzaamheden voortgezet zoals ze de afgelopen jaren zijn ingezet.

Voor de primaire begroting 2024 is op dit moment onvoldoende in te schatten welke extra regionale opdrachten er bij de MGR worden ondergebracht. We houden rekening met de volgende ontwikkelingen:

1. WSP: Het Steunpunt SROI wordt *structureel* bekostigd met bijdrage van gemeenten. Financieel effect € 170.000.
2. Overhead: In verband met de toevoeging van extra opdrachten verwachten we een ontwikkeling in HR-advies. Financieel effect *structureel* € 35.000.

De begrotingswijziging 2023, het programmaplan 2024 en de meerjarenbegroting 2024-2027 wordt voor zienswijze voorgelegd.

We zijn trots op de resultaten die de medewerkers van de MGR in 2022 voor u en uw inwoners hebben weten te bereiken. In 2023 en 2024 blijven wij dit met dezelfde professionaliteit, toewijding en dynamische houding doen, waarbij we samen met gemeenten willen toewerken naar meer integraliteit, netwerksamenwerking en ketenoptimalisatie in het sociaal domein. Dit sluit aan bij de visie van de MGR:

De MGR staat voor passende ondersteuning bij onderwijs, participatie en zorg die voor alle inwoners in onze regio toegankelijk moet zijn. Iedereen hoort erbij. Door een integrale benadering kunnen gemeenten effectief en efficiënt samenwerken en elkaar versterken. Wij verbeteren, innoveren en ontwikkelen samen met onze partners. Wij laten ons inspireren door lokale, regionale en landelijke ontwikkelingen binnen het sociaal domein.

- *Bij de module Inkoop* Zorg wordt de lijn voortgezet van doorontwikkeling en kwaliteitsverbetering van de zorg als het gaat om de output/effectiviteit van de zorg en verbetering van de controle op de rechtmatigheid van de geboden zorg aan inwoners. Met gemeenten kijken we of er meer uitvoeringstaken, die nu bij gemeenten liggen, efficiënter regionaal georganiseerd kunnen worden, zodat kennis, kunde en continuïteit geborgd worden en er geen dubbel werk gedaan wordt door gemeenten. De data-analyses op regionaal niveau van gegevens van aanbieders en gemeenten, wordt de komende jaren verder uitgebreid om van elkaar te leren en eventuele beleidsmatige aanpassingen door te kunnen voeren in de inkoopafspraken met aanbieders. We willen met gemeenten in gesprek over klantervaringen van inwoners, om zo aanvullende informatie te krijgen over kwaliteit, effectiviteit en levering van afgesproken zorg. We zien ook in de zorg steeds grotere personele problemen bij aanbieders. Dat vraagt van gemeenten om na te denken over mogelijke consequenties en alternatieven voor ‘gebruikelijke’ zorg. Daarover is ook afstemming met de bestuurders in de bestuurscommissie Participatie en het WSP.

- Bij de *module Onderwijszaken (RBL)* staat het recht op leren en ontwikkelen voor jeugdigen van 5 tot 23 jaar centraal met de ambitie dat zoveel mogelijk jeugdigen een route volgen naar een startkwalificatie. Jeugdigen die ongeoorloofd verzuimen of (dreigen) uit te vallen worden terug naar school begeleid of naar een andere passende route in zorg of arbeid. Het RBL heeft een belangrijke rol in de preventie van problemen bij jeugdigen. Eind 2022 is er door branchevereniging Ingrado een nieuwe formatierichtlijn gepubliceerd. De analyse hiervan leidt ertoe dat voorgesteld wordt de formatie voor leerplichttaken, waaronder ook kwalificatieplicht MBO, te laten toenemen. In 2023 hanteren we een groeimodel voor het ophogen van de formatie en bijbehorende kosten. In 2023 gaan we de uitwerking hiervan evalueren om te bepalen wat er nodig is in de formatie-uitbreiding leerplicht voor 2024. Deze verwachte ontwikkeling is nog niet verwerkt in de begroting 2024.

- Het *WerkgeversServicePunt* blijft werkgevers adviseren hoe een werkgever meer inclusief kan werken en kandidaten te vinden voor hun vacatures. Gezien de krapte op de arbeidsmarkt liggen er kansen voor kandidaten uit het doelgroepenregister/banenafspraak.
  Het WSP zal naast de werkgeversbenadering dichter bij het aanbod van kandidaten gaan zitten om matches mogelijk te maken. In 2023 is er een nieuwe samenwerkingsovereenkomst gesloten met het UWV over de samenwerking tussen beide teams van het WSP (UWV-deel en gemeenten). Het WSP-gemeentelijk deel zal de werkzaamheden voortzetten in 2023 en 2024 met meer focus op de gemeentelijke opdracht. Dit is de basis voor de voorliggende begroting.
  Daarnaast blijft het WSP haar bijdrage leveren aan het regionale arbeidsmarktbeleid en wordt geanticipeerd op de mogelijke komst van de Regionale Werk Centra (RWC's).

- *De module WgSW* heeft eenzelfde ambitie als afgelopen jaar, namelijk het invullen van het formeel werkgeverschap van ca. 1700 SW-medewerkers. Dit gebeurt op basis van de afspraken die gemeenten in 2023 opnieuw hebben vastgelegd met Scalabor en de MGR voor een periode van 3 jaar (2023-2025). Er zijn geen boventallige medewerkers van Presikhaaf Bedrijven meer in dienst van de MGR. Wel worden nog boven- en na-wettelijke uitbetalingen gedaan waarvoor een voorziening is getroffen.

- Met de inwerkingtreding van de gewijzigde Wet Inburgering zijn gemeenten verplicht om aan statushouders (nieuwe instroom) een inburgeringsvoorziening aan te bieden. Hiertoe hebben gemeenten een gezamenlijke aanbesteding gedaan, en is het contractmanagement bij de MGR belegd. Het hoofddoel van *de module Contractmanagement Inburgeringstrajecten* is de uitvoering van de inburgeringstrajecten op managementniveau volgen, en snel te kunnen bijsturen waar resultaten achterblijven.

- De *MGR beheerorganisatie* blijft deze ontwikkelingen in de modules ondersteunen. We kijken daarbij naar de ontwikkelingen in het sociaal domein en de samenhang met de uitvoering van taken door de modules van de MGR. Daarnaast ligt de bedrijfsvoering bij beheer. Daarbij wordt invulling gegeven aan uitvoering van nieuwe vereisten in wet- en regelgeving, zoals de wijziging Wet Gemeenschappelijke Regeling.

Meerjarenbegroting 2024 – 2027
In aansluiting op het Programmaplan 2024 is een meerjarenbegroting gemaakt.

Lasten en baten **€ x 1000**	Realisatie 2022	Primaire begroting 2023	Gewijzigde Begroting 2023	Begroting 2024	*Verschil 2023*	*Verschil 2024*
Lasten per module						
Inkoop	€ 1.703	€ 1.759	€ 2.302	€ 2.105	*€ 543*	*-€ 197*
Onderwijs	€ 2.818	€ 2.894	€ 3.636	€ 3.816	*€ 742*	*€ 180*
WSP	€ 1.734	€ 1.653	€ 2.092	€ 2.041	*€ 439*	*-€ 51*
WgSW	€ 53.673	€ 52.319	€ 56.755	€ 55.024	*€ 4.436*	*-€ 1.732*
CMI	€ 70	€ 71	€ 76	€ 78	*€ 5*	*€ 3*
Beheer	€ 367	€ 476	€ 538	€ 557	*€ 62*	*€ 19*
Lasten (incl. overhea	**€ 60.364**	**€ 59.172**	**€ 65.399**	**€ 63.621**	*€ 6.227*	*-€ 1.778*
Baten						
Gemeentelijke bijdra	€ 57.094	€ 56.146	€ 61.892	€ 60.566	*€ 5.746*	*-€ 1.326*
Regionale bijdrage (F	€ 1.082	€ 1.167	€ 1.284	€ 1.265	*€ 117*	*-€ 19*
Buitengemeenten (S	€ 1.588	€ 1.456	€ 1.534	€ 1.467	*€ 78*	*-€ 67*
Overige baten	€ 598	€ 364	€ 680	€ 323	*€ 316*	*-€ 357*
Rentebaten	€ 2					
Baten	**€ 60.364**	**€ 59.133**	**€ 65.390**	**€ 63.621**	*€ 6.257*	*-€ 1.769*
Resultaat	**€ 0**	**€ 39**	**€ 9**	**€ 0**	*-€ 30*	*-€ 9*
Onttrekking aan rese	€ 33	€ 39	€ 9	€ 0	*-€ 30*	*-€ 9*
Dotatie aan reserve	€ 19	€ 0	€ 0	€ 0	*€ 0*	*€ 0*
Eindresultaat	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**

Ten opzichte van de jaarschijf 2023 neemt de begroting in 2024 met € 1,8 miljoen af. Dit wordt veroorzaakt door het wegvallen van budget voor een incidentele uitkering bij de SW (€ 1,3 miljoen). Ook zorgen de reguliere uitstroom van SW-medewerkers die in 2024 naar verwachting weer hoger ligt dan de loonkostenontwikkeling, en het wegvallen van de incidentele kosten bij Inkoop Zorg, voor lagere lasten.

Gemeentelijke bijdragen **€ x 1000**	Realisatie 2022	Primaire begroting 2023	Gewijzigde Begroting 2023	Begroting 2024	*Verschil 2023*	*Verschil 2024*
Inkoop	€ 1.668	€ 1.759	€ 2.302	€ 2.105	*€ 543*	*-€ 197*
Onderwijs	€ 1.669	€ 1.684	€ 2.301	€ 2.551	*€ 617*	*€ 250*
WSP	€ 1.617	€ 1.645	€ 1.780	€ 2.041	*€ 136*	*€ 260*
WgSW	€ 51.693	€ 50.512	€ 54.895	€ 53.233	*€ 4.383*	*-€ 1.662*
CMI	€ 70	€ 71	€ 76	€ 78	*€ 5*	*€ 3*
Beheer	€ 378	€ 476	€ 538	€ 557	*€ 62*	*€ 19*
Totaal gemeentelijke bijdragen	**€ 57.095**	**€ 56.146**	**€ 61.892**	**€ 60.566**	*€ 5.746*	*-€ 1.326*

Het totale effect van de begroting 2023 voor de gemeentelijke bijdrage uw gemeente staat in de bijlage vermeld.

Risicoparagraaf
De huidige financiële ontwikkelingen zijn op de hierboven aangegeven manier verwerkt in de begrotingswijziging 2023 en begroting 2024-2027. Daarmee hebben we de risico's zoveel mogelijk proberen te beperken. De risico-analyse is met het algemeen bestuur besproken en in de begroting opgenomen.

Bijlage: Samenvatting jaarverslag 2022

De MGR staat voor een krachtige en samenhangende aanpak van lokale en regionale opgaven binnen het sociaal domein.

Jaarverslag 2022:
De resultaten van onze diensten staan in het jaarverslag. Dit is per module apart weergegeven. Hieronder volgt een korte samenvatting van de inhoudelijke resultaten.

Inhoudelijke resultaten 2022

Module Inkoop Zorg

De focus in 2022 lag op het monitoren van doelmatigheid en rechtmatigheid, onder andere door controles op de jaarrekeningen van gecontracteerde aanbieders. Er is een regionaal handhavingskader opgesteld waarmee we als regio in de loop van 2023 gezamenlijk en daadkrachtiger toezicht kunnen uitvoeren op gecontracteerde zorg. Het is eenvoudiger geworden om signalen te melden, hierdoor kunnen we sneller en adequater handelen bij signalen.

Met de ingebruikname van het regionaal dashboard van ZorgLokaal hebben we het mogelijk gemaakt dat we binnen de regio (geanonimiseerd) data kunnen uitwisselen over het zorggebruik. De eerste stap om meer datagestuurd te kunnen gaan werken is daarmee gezet. Naast de lokale informatie krijgen we hiermee ook zicht op regionale ontwikkelingen en trends.

Voor de zorgvorm Verblijf Jeugd zijn de noodzakelijke voorbereidingen gestart zodat we in 2023 de nieuwe inkoop hiervan kunnen uitvoeren.

Voor de inkoop van Beschermd Wonen hebben we alle noodzakelijke verbeteringen en verduidelijkingen doorgevoerd zodat Beschermd Wonen optimaal kan bijdragen aan de beweging naar Beschermd thuis. Enkele regiogemeenten hebben zich aangesloten bij diverse (submodule)onderdelen van de regionaal inkoop waardoor we voor aanbieders minder verschillende overeenkomsten hebben. Dit draagt bij aan administratieve lastenverlichting.

Ook de eerste beperkingen, van dat wat we ingekocht hadden, werden zichtbaar. Dit werd vooral versterkt door de op elkaar ingrijpende ontwikkelingen, zoals de krapte op de arbeidsmarkt. Ontwikkelingen die ingrijpen op veel facetten; niet alleen op de financiële gezondheid van aanbieders maar ook op het welzijn van de medewerkers die zorg leveren aan de meest kwetsbare inwoners van de gemeenten.

Module Onderwijs (RBL)

Er is al een aantal jaar, op een tijdelijke dip na tijdens de schoolsluitingen vanwege de coronapandemie, een stijgende trend in het aantal verzuimmeldingen. Daarnaast neemt de ernst en de complexiteit van de problematiek toe. Onze proactieve en preventieve samenwerking met scholen is onder andere een reden voor het hoge aantal verzuimmeldingen in onze regio. Een verzuimmelding betekent namelijk dat de leerling in zicht is.

De toestroom van Oekraïense vluchtelingen zorgde voor een nieuwe doelgroep voor het RBL. Samen met gemeenten en scholen is deze doelgroep in beeld gebracht en vervolgens gemotiveerd en ondersteund naar het onderwijs.

De RMC Routekaart is geïmplementeerd voor een methodische aanpak voortijdig schoolverlaten. Hiermee krijgen arbeid en zorg een meer nadrukkelijke plek in de begeleiding van jeugdigen die uitvallen op school. Ook is gestart met een gezamenlijke training Methodische Aanpak Schoolverzuim voor de leerplichtconsulenten, de basis voor onze werkwijze.
Voor de jongeren in kwetsbare positie die op het VSO zitten en uitstromen met het profiel onderwijs, is met de scholen de afspraak gemaakt om ook deze jongeren bij het RBL te melden als er ondersteuning nodig is. Voorheen werd deze groep alleen geregistreerd en niet actief benaderd.

Module WerkgeversServicepunt (WSP)

De verwachte stijging van de werkloosheid als gevolg van Corona bleef uit in 2022. Er bleek juist sprake van een forse daling van het aantal uitkeringen (bijstand en WW). De krapte op de arbeidsmarkt is echter voor veel werkgevers een nijpend probleem. In samenwerking met het team WSP-UWV zijn verschillende evenementen georganiseerd. Opvallend, maar passend bij het beeld van de arbeidsmarkt, is dat het in de huidige tijd eenvoudig is om werkgevers te interesseren voor banenmarkten, meet & greets en andere ontmoetingen, maar dat het moeilijk is om hiervoor kandidaten geïnteresseerd te krijgen. Voor het organiseren van deze arbeidsmarkten is via het Regionaal Mobiliteits Team regionale financiering geregeld.

Het totale WSP heeft in 2022 560 plaatsingen gerealiseerd, waaronder 141 plaatsingen in het kader van de banenafspraak. Van het aantal gemelde vacatures is 41,6% vervuld. Dat percentage ligt daarmee net iets boven de afgesproken prestatie-indicator van 40%.
De werkgeverstevredenheid voor WSP Midden Gelderland scoort een 8,0 (t.o.v. 7,4 landelijk)

Met de oorlog in Oekraïne kwam een stroom vluchtelingen naar ons land die bij binnenkomst direct de mogelijkheid kreeg om te gaan werken. Het WSP heeft samen met gemeenten diverse grote banenmarkten en events op locatie georganiseerd om werkgevers en Oekraïense werkzoekenden met elkaar in contact te brengen. Dit heeft geleid tot ruim 250 plaatsingen.

Specifiek gericht op jongeren zijn projectactiviteiten als ‘busses voor jobs’ (oriëntatie van jongeren die met een bus naar werkgevers gaan), ‘de matchingstafel’ (het matchen van moeilijk bemiddelbare jongeren op basis van hiervoor opgestelde profielen) en ‘het Schakelpunt’ (voor vroegtijdig schoolverlaters op MBO1-niveau) noemenswaardig.

Op verzoek van de deelnemende gemeenten wordt het Steunpunt SROI als submodule vanaf 2023 ondergebracht bij het WSP. In 2022 zijn hiervoor de voorbereidingen gestart.

Module Werkgeverschap Sociale Werkvoorziening (WgSW)

Voor ruim 1.800 SW-medewerkers is in 2022 uitvoering gegeven aan de werkgeversrol. Er is opnieuw een groot aantal SW-medewerkers uitgestroomd door pensionering, ziekte etc. Deze mensen lieten werk achter voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Werk waarvoor het steeds lastiger wordt om kandidaten te vinden in de steeds krapper wordende arbeidsmarkt. In totaal stroomden 126 mensen uit (uitstroompercentage 6,5%). Er werken nu nog 1717 mensen in de SW gedetacheerd bij Scalabor.

Door de inflatie en toegenomen energieprijzen wordt het voor veel van de SW-medewerkers steeds lastiger om in hun levensonderhoud te kunnen voorzien. In 2022 heeft dat nog geen gevolgen gehad voor de loonkosten (geen compenserende maatregelen voor SW-personeel) maar we zien wel dat steeds meer medewerkers in financiële problemen zijn gekomen. Mede daarom zijn met de deelnemende gemeenten afspraken gemaakt over de mogelijkheid tot urenuitbreiding voor SW-medewerkers. In 2022 hebben 35 medewerkers (totaal 200 uren) van deze mogelijkheid gebruik gemaakt. Het verzuim door ziekte is in 2022 met 1,2% gedaald tot 15,1% (december 2021 16,3%).

Gemeenten hebben in 2022 opnieuw Scalabor aangewezen als uitvoerder voor de SW. Daarvoor hebben gemeenten nieuwe afspraken gemaakt met Scalabor voor een periode van 3 jaar (2023 t/m 2025). In lijn hiermee is ook het formeel werkgeverschap (belegd bij de MGR) voor opnieuw 3 jaar uitbesteed aan Scalabor.

Module Contractmanagement Inburgering (CMI)

Met ingang van 1 januari 2022 is de nieuwe Wet Inburgering (Wi) in werking getreden. Gemeenten in de regio Centraal Gelderland hebben gezamenlijk een regionale aanbesteding uitgevoerd voor de inkoop van inburgeringstrajecten. De contracten zijn op 1 januari 2022 ingegaan, hebben een looptijd van drie jaar en een optie tot verlenging van tweemaal één jaar.

Financiële resultaten 2022

Gemeentelijke bijdrage € x 1.000	*Realisatie na afrekening*	*Gewijzigde Begroting*	*Verschil*
Inkoop	€ 1.668	€ 1.668	€ 0
RBL	€ 1.669	€ 1.744	-€ 75
WSP	€ 1.617	€ 1.635	-€ 19
WgSW	€ 51.543	€ 52.446	-€ 903
CMI	€ 70	€ 70	€ 0
Beheer	€ 365	€ 384	-€ 19
Totaal alle gemeenten	€ 56.931	€ 57.947	-€ 1.016

Alle modules hebben in 2022 hun werkzaamheden binnen de begroting uitgevoerd.

Voor de module WgSW is sprake van:

- lagere kosten door een hogere uitstroom van SW-medewerkers in 2022 en daarmee lagere loonkosten dan begroot;
- zien we een incidenteel hoger ‘Lage InkomensVoordeel’;
- is de voorziening voor de boventalligen in 2022 naar beneden bijgesteld.

Deze drie elementen leiden tot een eenmalige terugbetaling aan de deelnemende gemeenten van deze module. De bestemmingsreserve van de module WgSW is, in tegenstelling tot eerdere jaren, niet verlaagd tot 1% van de loonsom van het volgend jaar. Dit is het direct gevolg van de verwachte loonstijging bij de SW, die voor het eerst sinds de start van de module hoger uit zal vallen dan de uitstroom. De totale bijdrage die uw gemeente over 2022 aan de MGR betaalt staat in de bijlage vermeld.

De accountant heeft een goedkeurende verklaring afgegeven bij het jaarverslag en de jaarrekening over 2022.

Bijlage Afrekening 2022

Gemeente afrekening 2022	Module	Realisatie 2022	Onttrekking Voorziening	Gewijzigde Begroting	Verschil	Reeds gefactureerd	Te crediteren
Gemeente Rozendaal	1. Inkoop Zorg	€ 6.352		€ 6.397	€ 44	€ 6.397	€ 44
Gemeente Rozendaal	2. Onderwijs	€ 4.749		€ 4.984	€ 234	€ 4.984	€ 235
Gemeente Rozendaal	3. WSP	€ 6.956		€ 7.035	€ 80	€ 7.036	€ 80
Gemeente Rozendaal	4. WgSW	€ 56.360	€ 60	€ 57.181	€ 882	€ 57.112	€ 813
Gemeente Rozendaal	5. CMI	€ 301		€ 301	€ -	€ 301	€ -
Gemeente Rozendaal	6. Beheer	€ 1.331		€ 1.401	€ 70	€ 1.401	€ 70
Totaal gemeente		€ 76.049	€ 60	€ 77.299	€ 1.310	€ 77.231	€ 1.242

Bijlage Begrotingswijziging 2023 en Begroting 2024

Gemeentelijke bijdrage	*Module*	*2023 Primaire begroting*	*2023 Prognose*	*Verschil 2023*	*2024 Begroting*	*Verschil 2024*
Gemeente Rozendaal	1. Inkoop Zorg	€ 6.811	€ 8.801	€ 1.990	€ 8.086	€ -715
Gemeente Rozendaal	2. Onderwijs	€ 4.810	€ 6.745	€ 1.935	€ 7.530	€ 785
Gemeente Rozendaal	3. WSP	€ 7.072	€ 7.722	€ 650	€ 8.873	€ 1.151
Gemeente Rozendaal	4. WgSW	€ 55.105	€ 64.694	€ 9.589	€ 62.736	€ -1.958
Gemeente Rozendaal	5. CMI	€ 308	€ 328	€ 20	€ 340	€ 12
Gemeente Rozendaal	6. Beheer	€ 1.753	€ 1.981	€ 228	€ 2.055	€ 74
Totaal gemeente		**€ 75.859**	**€ 90.271**	**€ 14.412**	**€ 89.620**	**€ -651**

Modulair Gemeenschappelijke Regeling sociaal domein Centraal Gelderland

Zorg Participatie Onderwijs

JAARVERSLAG & JAARREKENING 2022

'Wij staan voor een krachtige en samenhangende aanpak van regionale vraagstukken in het sociaal domein'

MGR
sociaal domein centraal Gelderland

INHOUD

Voorwoord 2

Inleiding 3

Samenstelling Bestuur/Commissies 4

JAARVERSLAG

Programmaverantwoording 5

Thema Zorg 5
- Omgeving
- Activiteiten
- Cijfers

Thema Onderwijs 8
- Omgeving
- Activiteiten
- Cijfers

Thema Participatie 13
- Omgeving
- Activiteiten
- Cijfers

MGR Beheer 24
- Omgeving
- Activiteiten
- Cijfers

Paragrafen 29

JAARREKENING

Financiële verantwoording 33

Controleverklaring 41

Bijlagen 47

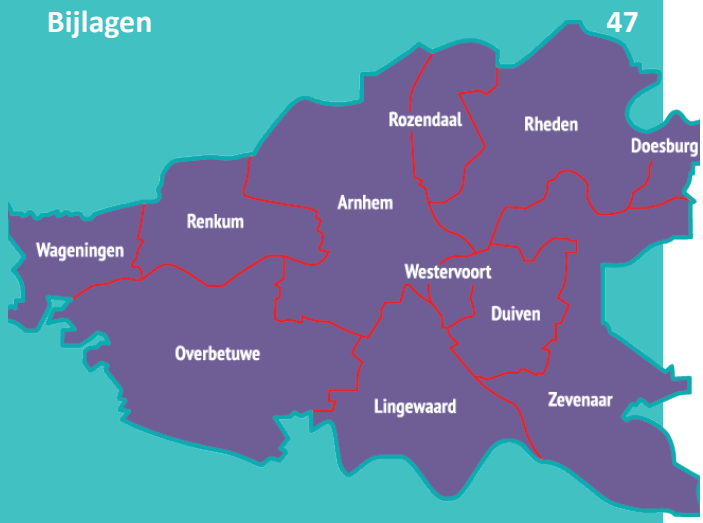

Voorwoord

Hierbij bieden we u het Jaarverslag en de Jaarrekening 2022 aan van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling sociaal domein Centraal Gelderland (MGR SDCG).

2022 bestond uit een jaar van onverwachte ontwikkelingen. De Covid-19 was aan het begin van het jaar nog nadrukkelijk aanwezig. In de loop van het jaar werd duidelijk wat de lange termijn effecten hiervan zijn. Denk aan mentale gevolgen bij jeugdigen en effecten op de arbeidsmarkt.

In maart kregen we onverwacht te maken met een oorlog in Oekraïne. De MGR heeft op diverse manieren een bijdrage geleverd aan het leven van de Oekraïense vluchtelingen in onze regio. Van het organiseren van banenmarkten door het WSP tot inspelen op het belang van goed onderwijs voor de jeugdigen uit de Oekraïne. Bij de module-verantwoordingen leest u hier meer over.

De arbeidsmarkt is heel krap geworden. Dat merken we bij de kansen en uitdaging voor het WSP om kansen te realiseren voor inwoners die een grote afstand tot de arbeidsmarkt hebben. We zien het ook terug in de zorgen voor de arbeidsmarkt van de zorgaanbieders en het onderwijs. Het lukte de MGR zelf nog voldoende om goede medewerkers te werven die zich direct of indirect volop hebben ingezet om een bijdrage te leveren aan het ontwikkelen, leven en werken van de inwoners in onze regio.

2022 stond ook in het teken van gemeenteraadsverkiezingen, met als gevolg veel nieuwe raadsleden en nieuwe bestuursleden in het Algemeen Bestuur, Dagelijks Bestuur en de bestuurscommissies. Dit heeft van beide zijden het nodige gevraagd om elkaar goed in te werken. Een overdrachtsdossier en extra informatiebijeenkomsten heeft daarbij geholpen.

Het dagelijks bestuur bedankt ambtenaren, bestuurders van de deelnemende gemeenten en de medewerkers voor hun inspanningen om gezamenlijk een mooi resultaat te behalen. Door vanuit de modules van de MGR flexibel in te spelen op kansen en kleine aanpassingen in de uitvoering te doen is het gelukt om in 2022 goede resultaten te boeken en binnen begroting te blijven. Dit leidt tot een teruggave aan gemeenten.

We nodigen u graag uit kennis te nemen van de resultaten in 2022.

J. Goossen
Voorzitter

H.H. Wiselius
Directeur

1. Inleiding

1.1 Modulair Gemeenschappelijke Regeling sociaal domein Centraal Gelderland

Binnen de regio centraal Gelderland hebben 11 gemeenten (Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Wageningen, Westervoort en Zevenaar) de samenwerking binnen het sociaal domein geformaliseerd in een Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR) voor het sociaal domein.

Binnen de MGR wordt op verschillende terreinen samen gewerkt in samenwerkingsmodules op het terrein van Zorg, Onderwijs en Participatie. De MGR bestaat uit vijf modules en een beheerorganisatie. In onderstaand schema kunt u aflezen welke gemeenten per module deelnemen.

Deelnemende gemeenten per module	Beheer	Inkoop	Onderwijs	WSP	WgSW	Contractmanagement Inburgering
Arnhem	√	√	√	√	√	√
Doesburg	√	√		√	√	√
Duiven	√	√	√	√	√	√
Lingewaard	√	√	√	√	√	√
Overbetuwe	√	√	√	√	√	√
Renkum	√	√	√			
Rheden	√	√	√	√	√	√
Rozendaal	√	√	√	√	√	√
Wageningen	√	√				
Westervoort	√	√	√	√	√	√
Zevenaar	√	√	√	√	√	√

1.2 Inleiding op jaarverslag en jaarrekening

De programmaverantwoording van de MGR bevat een beeld van ontwikkelingen in het algemeen en per module in het bijzonder, de verrichte werkzaamheden en gerealiseerde doelen en wat het heeft gekost. In deze programmaverantwoording worden per module de volgende onderwerpen toegelicht:

Omgeving

a. **Ontwikkelingen:** Wat waren de ontwikkelingen waar we mee te maken hebben gehad?
b. **Partners en netwerk:** Met welke partners en netwerk hebben we deze resultaten behaald?

Activiteiten

c. **Doelen:** Wat hebben we bereikt? In welke mate zijn de beoogde doelstellingen gerealiseerd?
d. **Aanpak:** Wat hebben we gedaan? Op welke wijze hebben we de beoogde maatschappelijke effecten bereikt?

Cijfers

e. **Realisatie:** Wat heeft het gekost? De gerealiseerde baten en lasten.

De afrekening per gemeente, per module is te vinden in bijlage 2. Bij de programmaverantwoording van Beheer wordt ook de ontwikkeling van de overheadlasten verklaard.

2. Samenstelling bestuur en commissies

De MGR kent een Algemeen Bestuur (AB) en een Dagelijks Bestuur (DB). Het Dagelijks Bestuur en de voorzitter wordt uit het Algemeen Bestuur gekozen. Daarnaast kennen de vijf modules een Bestuurscommissie. De samenstelling van het bestuur en bestuurscommissies is na de gemeente-raadsverkiezingen (2022) en vorming van de nieuwe colleges van B&W in de 11 deelnemende gemeenten gewijzigd.

Samenstelling Algemeen Bestuur op balansdatum

AB-lid	Plaatsvervangend AB-lid	Gemeente
Paul Smeulders	Marco van der Wel	Arnhem
Birgit van Veldhuizen	Loes van der Meijs-van der Laar	Doesburg
Johannes Goossen (voorzitter)	Gemma Tiedink	Duiven
Nick Hubers	Aart Slob	Lingewaard
Rik van den Dam	Chantal Teunissen	Overbetuwe
Marinka Mulder	Joa Maouche	Renkum
Dorus Klomberg (plv. voorzitter)	Paul Hofman	Rheden
Simon Warmerdam	Tineke van der Pas	Rozendaal
Guido van Vulpen	Maud Hulshof	Wageningen
Peter Pennekamp	Jan Derksen	Westervoort
Arthur Boone	Stef Bijl	Zevenaar

Samenstelling Dagelijks Bestuur op balansdatum

AB-lid	Functie	Gemeente
Johannes Goossen	Voorzitter	Duiven
Dorus Klomberg	Plv. voorzitter	Rheden
Paul Smeulders	Lid	Arnhem
Hermien Wiselius	Ambtelijk secretaris/Directeur	

Samenstelling Bestuurscommissies op balansdatum

Gemeente	Zorg (inkoop)	Onderwijs (RBL)	Participatie (WSP, WgSW, CMI)
Arnhem	Marco van der Wel	Nermina Kundic	Mark Lauriks
Doesburg	Rob Gossink		Rob Gossink
Duiven	Johannes Goossen	Gemma Tiedink	Gemma Tiedink
Lingewaard	Aart Slob (Plv. voorzitter)	Nick Hubers	Johan Sluiter
Overbetuwe	Chantal Teunissen	Chantal Teunissen	René Post
Renkum	Marinka Mulder	Marinka Mulder (voorzitter)	
Rheden	Gea Hofstede (voorzitter)	Ronald ter Hoeven	Gea Hofstede
Rozendaal	Tineke van der Pas	Tineke van der Pas	Tineke van der Pas
Wageningen	Guido van Vulpen		
Westervoort	Jan Derksen	Peter Pennekamp	Hans Sluiter
Zevenaar	Stef Bijl	Bart Kagei	Stef Bijl (voorzitter)
Regiosecretaris	Vacature	Nannette Zwiers	Klasien Timmermans
Module manager	Emma Nikkelen	Inge Hoogland	Werner van der Linden

3. Programmaverantwoording

3.1 Thema Zorg
Programma Inkoop Zorg

Omgeving
Met welke ontwikkelingen hebben we te maken gehad?

Het jaar 2022 was dynamisch. Van de harde lockdown begin januari tot uiteindelijk het meer naar de achtergrond verdwijnen van Corona. De focus kwam letterlijk en figuurlijk te liggen op herstel voor de lange termijn. In het verslagjaar hebben we ook afscheid genomen van collega's en een aantal nieuwe collega's welkom geheten. Onze basis staat stabiel en onze nieuwe collega's nemen mooie ideeën mee die we komend jaar zeker gaan gebruiken om onze dienstverlening nog verder te verbeteren.

2022 was een jaar waarin we merkten dat ontwikkelingen als krapte op de arbeidsmarkt, toenemende werkdruk, het hoge ziekteverzuim en de energiecrisis een behoorlijk effect hebben. De gecontracteerde partijen en onze regiogemeenten maar ook bij ons. Ondanks deze obstakels zien we dat de dienstverlening voor de inwoner voorop staat en zo min mogelijk is geraakt door de effecten.

Kortom, er is veel gebeurd, gedaan en opgezet en er zijn volop ontwikkelmogelijkheden voor komende jaren om hiermee nog beter invulling te geven aan inkooptrajecten, contractmanagement en kwaliteit & rechtmatigheid.

Met welke partners en netwerk hebben we deze resultaten behaald?

Zonder regiogemeenten en aanbieders is het niet mogelijk om zorg in te zetten voor inwoners die dat nodig hebben. Dat betekent ook dat we, zonder onze gecontracteerde partijen de dienstverlening aan de inwoners niet zouden kunnen realiseren. Zij staan in goede en slechte dagen klaar voor de inwoners van de regiogemeenten en maken het mogelijk dat die inwoner de zorg krijgt die zij nodig hebben. Samen met de regiogemeenten realiseren we dat we de juiste zorg inkopen, waarbij de kwaliteit van zorg hoog in het vaandel staat en we 'cowboy'-gedrag' actief tegengaan.

Activiteiten
Wat hebben we bereikt? Zijn onze beoogde doelstellingen gerealiseerd?

In het programmaplan 2022 zijn, naast de uitvoering van onze reguliere werkzaamheden zoals in de DVO overeen gekomen, een aantal doelstellingen opgenomen die bijdragen aan het versterken van 'Passende en betaalbare zorg voor de inwoner die dat nodig heeft', de focus waar we als module Inkoop voor staan.

Sturen op kwaliteit

Sinds de nieuwe inkoop (2020) zetten we jaarlijks een volgende stap in kwaliteitsmanagement. In 2022 lag de focus op het monitoren van doelmatigheid en rechtmatigheid, onder andere door controles op de jaarrekeningen van gecontracteerde aanbieders. Verder is een regionaal handhavingskader gerealiseerd waarmee we als regio gezamenlijk en daadkrachtiger toezicht kunnen uitvoeren op gecontracteerde zorg. In 2023 zal het handhavingskader worden uitgerold en gaan we samen met de regiogemeenten en diens toezichthouders uitvoering hieraan geven. We weten dat we met onze inspanningen in kwaliteit en rechtmatigheid landelijke koploper zijn in het pro-actief sturen op kwaliteit en rechtmatigheid. Het is eenvoudiger geworden om signalen te melden, hierdoor kunnen we sneller en adequater handelen bij signalen. Komend jaar gebruiken we om te toetsen welk niveau van pro-actief onderzoeken en analyseren optimaal rendeert ofwel de optimale balans levert tussen inspanning versus resultaat.

Sturen op ontwikkeling & effect
Met de in gebruik name van het regionaal dashboard hebben we het mogelijk gemaakt dat we binnen de regio (geanonimiseerd) data kunnen uitwisselen over het zorggebruik. De eerste stap om meer datagestuurd te kunnen gaan werken is gezet. Met de lancering van het regionaal dashboard van ZorgLokaal krijgen we naast de lokale informatie ook zicht op regionale ontwikkelingen en trends. Komende jaren gaan we kijken hoe we de regionale beschikbare informatie nog beter kunnen benutten om te sturen op de gewenste ontwikkelingen.

Verbinding aanbieders en gemeenten
Samen met regiogemeenten, aanbieders en ketenpartners is het convenant *Verblijf* tot stand gekomen. In dit convenant hebben partijen, die betrokken zijn bij jeugdigen die een vorm van verblijf nodig hebben, afspraken gemaakt waarmee maximaal wordt ingezet op samenwerking in de keten en het partnership tussen regiogemeenten en aanbieders.

Ook de eerste barsten rond de beperkingen van dat wat we ingekocht begonnen zich af te tekenen. Dit werd vooral versterkt door de op elkaar ingrijpende ontwikkelingen, zoals de krapte op de arbeidsmarkt. Ontwikkelingen die ingrijpen op veel facetten; niet alleen op de financiële gezondheid van aanbieders maar ook op het welzijn van de medewerkers die zorg leveren aan de meest kwetsbare inwoners van de gemeenten.

Ondanks de spanningen die de ontwikkelingen met zich meebrengen zien we ook een stijgende bereidheid bij aanbieders om met de regiogemeenten de maatschappelijke opgave gezamenlijk op te pakken. Aanbieders houden, in de ontwikkeling en positionering van de eigen organisatie, steeds bewuster rekening met de regiovisie van de regiogemeenten in Centraal Gelderland.

Inkooptrajecten
- Voor de zorgvorm Verblijf jeugd zijn de noodzakelijke voorbereidingen gestart zodat we in 2023 de nieuwe inkoop van verblijf Jeugd kunnen uitvoeren.
- Voor Beschermd wonen hebben we alle noodzakelijke verbeteringen en verduidelijkingen doorgevoerd zodat Beschermd wonen optimaal kan bijdragen aan de beweging naar Beschermd thuis.
- Enkele regiogemeenten hebben zich aangesloten bij diverse onderdelen van het regionaal ingekochte pallet waardoor we voor aanbieders minder verschillende overeenkomsten hebben wat bijdraagt aan administratieve lastenverlichting.

Wat hebben we gedaan? Hebben we de beoogde maatschappelijke effecten bereikt?

Als onderdeel van het verbeteren van ondersteunende systemen hebben we de vindbaarheid van beschikbare zorg vergroot, zodat (gemeentelijke) verwijzers en inwoners sneller en makkelijker passende zorg kunnen vinden. Met de lancering van de zoektool op onze website, is meer inzicht gekomen in het gecontracteerd aanbod en de specialisaties van gecontracteerde partijen. Daardoor is het eenvoudiger geworden om de behoefte van de inwoner (vraag) en passende oplossingen in de vorm van hulp door aanbieders (antwoord) met elkaar te verbinden.

Er is aandacht uitgegaan naar producten en diensten waar de continuïteit van dienstverlening in het gedrang dreigde te komen. Dit omdat we het van belang vinden dat de inwoners blijvend kunnen rekenen op de benodigde zorg. Hierbij staat het belang van continuïteit van zorg voorop.

Cijfers

Wat heeft het gekost?

Er is een resultaat van nihil. De reguliere lasten van de module blijven binnen de begroting.

Lasten en baten Module Inkoop	*Realisatie voor afrekening*	*Realisatie na afrekening*	*Gewijzigde Begroting*	*Verschil*
€ x 1.000				
Programma - Personeel	€ 1.146	€ 1.146	€ 1.051	*€ 96*
Programma - Uitvoering	€ 227	€ 227	€ 331	*-€ 103*
Overhead	€ 330	€ 330	€ 336	*-€ 6*
Lasten	**€ 1.704**	**€ 1.704**	**€ 1.718**	***-€ 14***
Deelnemende gemeenten	€ 1.668	€ 1.668	€ 1.668	*€ 0*
Overige baten	€ 4	€ 4	€ 0	*€ 4*
Baten	**€ 1.671**	**€ 1.671**	**€ 1.668**	***€ 4***
Resultaat	**-€ 33**	**-€ 33**	**-€ 50**	***€ 17***
Onttrekking aan reserve	€ 33	€ 33	€ 50	*-€ 17*
Dotatie aan reserve				*€ 0*
Eindresultaat	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	***€ 0***

Toelichting lasten

- Personeelskosten van het programma zijn in 2022 hoger uitgevallen dan begroot als gevolg van vervanging van langdurig zieke medewerkers. Deze incidenteel hogere kosten kunnen worden opgevangen door de lagere uitvoeringskosten.
- Uitvoeringskosten zijn lager uitgevallen door lagere juridische kosten dan begroot, en is er een besparing gerealiseerd op software door het slimmer vervangen van een zoeksysteem. Ook zijn de kosten van ZorgLokaal incidenteel lager uitgevallen dan begroot.
- In het voorjaar van 2022 heeft de manager Inkoop een andere baan gevonden. De vervanging door de interimmanager en de wervingskosten zijn opgevangen binnen de begroting van overhead.
- Een eindafrekening van de ICT leverancier, die als gevolg van onder andere gestegen energieprijzen hoger uitviel dan begroot, is opgevangen binnen de post onvoorzien bij Beheer.

Toelichting baten en bestemmingsreserve

- Overige baten bestaat uit een subsidie ontvangen van het UWV voor ondersteuning van de banenafspraak.
- Als gevolg van de hierboven genoemde besparing van software is de benodigde onttrekking aan de bestemmingsreserve lager dan begroot.
- De stand van de bestemmingsreserve per 31-12-2022 is € 17.000.

Overig

- Na het vaststellen van de gewijzigde begroting 2022 is gebleken dat de deelname van een gemeente aan de zorgproducten Huishoudelijke Hulp niet verwerkt is in de verdeling van de gemeentelijke bijdragen in de begroting. We zullen dit herstellen bij de afrekening van het jaar. Het effect betreft een herverdeling van de gemeentelijke bijdragen ter grootte van € 9.000.

3.2 Thema Onderwijs
Programma RBL

Omgeving
Met welke ontwikkelingen hebben we te maken gehad?

Stijgende trend verzuimmeldingen en verzwaring problematiek
In de jaren voorafgaand aan de coronapandemie was er sprake van een stijgende lijn in het aantal verzuimmeldingen. Na een dip zien we in 2022 weer een grote groei en is het zelfs hoger dan in 2018-2019. De consulenten hebben gemiddeld meer casussen in behandeling die bovendien door de verzwaring van de problematiek bij jeugdigen meer tijd en inzet vragen in vergelijking met voorgaande jaren. De werkdruk wordt als hoog ervaren.

Vluchtelingenstroom uit Oekraïne
In het voorjaar kwam de Oekraïense vluchtelingenstroom naar ons land. Anders dan bij migranten uit andere landen, doorlopen Oekraïners hun procedure via de gemeenten in plaats van via het COA. Gemeenten werden ook verantwoordelijk voor het organiseren van het onderwijs aan deze groep. Het RBL trekt hierin nauw met de betrokken gemeentes en onderwijsinstellingen op.

Krappe arbeidsmarkt
Door de krappe arbeidsmarkt is het makkelijker voor jeugdigen om werk te vinden. Dit is vaak een reden voor jeugdigen om niet terug naar school te gaan of de school eerder te verlaten. Het is belangrijk om in de gaten te houden hoe de arbeidsmarkt zich ontwikkelt. Bij een kanteling van de arbeidsmarkt staan namelijk vaak de jeugdigen zonder startkwalificatie als eerste weer aan de zijlijn. Het RBL heeft hierin een signalerende rol.

NPO- en coronagelden
Om de negatieve gevolgen van de coronacrisis op te vangen, kwamen er in het afgelopen jaar gelden vrij om leerlingen extra te ondersteunen. Ook partijen die jongeren ondersteunen in hun zoektocht naar werk. Het Schakelpunt kreeg hierdoor veelal een meer adviserende rol en was daardoor bij minder jongeren zelf intensief betrokken. We houden deze ontwikkeling in de gaten, omdat we niet weten of deze begeleiding door andere partijen kan blijven bestaan wanneer er geen aanspraak meer gemaakt kan worden op deze extra middelen.

Personele wisselingen
Er zijn verschillende personele wisselingen geweest binnen het RBL. Ondanks de krapte op de arbeidsmarkt is het gelukt om deze functies weer goed in te vullen, maar het heeft veel extra inzet van het team gevraagd.

Met welke partners en netwerk hebben we deze resultaten behaald?

Klanttevredenheidsonderzoek RBL
Het RBL heeft in 2022 een klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd. Hiervoor zijn jeugdigen, ouders, scholen en ketenpartners ondervraagd. In alle groepen zijn de respondenten grotendeels positief over het RBL. Ze beoordeelden het RBL met een ruime voldoende. Belangrijkste aandachtspunten zijn het duidelijker uitleggen van de werkwijze van het RBL, verwachtingen afstemmen en het verbeteren van de telefonische bereikbaarheid. Hierop zijn al acties ondernomen.

Samenwerking in het sociaal domein
We werken intensief samen met scholen, gemeenten, jeugdartsen en andere professionals op casusniveau en we zijn actief deelnemer aan het regionaal vsv-programma. Verschillende medewerkers van het RBL zijn betrokken bij projecten en werkgroepen in de regio op de thema's onderwijs, zorg en participatie. Op deze manier delen we onze kennis en houden we aansluiting bij onze samenwerkingspartners.

Samenwerkingsverband VO De Verbinding
Het afgelopen jaar heeft het Samenwerkingsverband VO De Verbinding met input van het RBL een flinke slag geslagen door het opstellen van een regionaal verzuimprotocol voor alle VO-scholen. Hiermee is een eerste stap gezet met het adequaat inzetten van een gezamenlijke verzuimaanpak in de regio.

Kopgroep regionale aanpak jeugdwerkeloosheid
Het RBL neemt deel aan de kopgroep regionale aanpak jeugdwerkeloosheid. In deze kopgroep zitten mensen vanuit gemeenten, onderwijs en arbeidsmarkt. Daarnaast zijn wij vanuit het RBL (mede) projectleider en uitvoerder van de projecten 'Jongeren zijn en blijven in beeld' en 'Pilot transitiecoach'.

Documentaire
De branchevereniging Ingrado heeft afgelopen schooljaar een van de consulenten van het RBL een jaar lang gevolgd in haar werk. Dit heeft geresulteerd in een documentaire die een mooi beeld geeft van het werk van de leerplichtconsulent, de samenwerking in het sociale domein en wat de toegevoegde waarde is van leerplicht bij jongeren die verzuimen of uitvallen.

Justitiële keten
Binnen de justitiële keten zijn veel ontwikkelingen op het gebied van veiligheid en criminaliteit. Hier is landelijk en lokaal veel aandacht voor en het RBL wordt vanuit haar rol voor leerplicht hierin als belangrijke samenwerkingspartner gezien. Het RBL is betrokken bij verschillende Arnhemse pilots en multidisciplinaire overleggen (BOTOC, VIOS en het Veiligheidshuis).

Activiteiten

Wat hebben we bereikt? Zijn onze beoogde doelstellingen gerealiseerd?

Het RBL legt inhoudelijk verantwoording af en duidt de resultaten op verschillende momenten gedurende het jaar, met o.a. een halfjaarlijkse monitor en de RMC-effectrapportage in het voorjaar en het jaarverslag en de artikel 25 rapportage (leerplicht) in het najaar.

Het jaarverslag van het RBL over schooljaar 2021-2022 is door het algemeen bestuur van de MGR vastgesteld en ter informatie aangeboden aan de deelnemende gemeenteraden. Gemeenten ontvangen ook een cijfermatige verantwoording per gemeente. Het jaarverslag voor het schooljaar 2021-2022 is ook te vinden op de website van het RBL.

Beleidsindicatoren taakveld Onderwijs[1]

Doelgroepen & Resultaten	Schooljaar 2019-2020	Schooljaar 2020-2021	Schooljaar 2021-2022	
Jeugdigenpopulatie[2] (4 tot 23 jaar)	78.347	88.179	87.356	
Leerlingenpopulatie[3] (4 tot 23 jaar)	63.435	73.537	70.030	
Leerplichtige leerlingen[4] (5 tot 18 jaar)	49.873	57.914	55.379	
Beleidsindicatoren				**Landelijk gemiddelde (2021)**
Absoluut verzuim (per 1.000 leerplichtigen)	2,5	1,7	1,3	**2,7**[5]
Absoluut verzuim (aantal leerplichtigen)	127	98	71	
Relatief verzuim (per 1.000 leerplichtigen)	27	27,5	32	**20**[4]
Relatief verzuim (aantal leerplichtigen)	1.359	1595	1776	
VSV percentage regio Arnhem (12-23 jaar)	1,79%	1,98%	bekend maart 2023	**1,88%**[6]

Toelichting

- De stijging van de leerlingenpopulatie in 2020-2021 is te verklaren door de toetreding van de gemeente Lingewaard bij het RBL op 1 januari 2021. Zoals blijkt uit het overzicht is er het afgelopen jaar sprake van een daling.
- De actie om jeugdigen zonder schoolinschrijving snel in beeld te hebben rond de zomervakantie is in 2022 nog wat verder opgeschoven dan in 2021 (start 2e helft augustus in plaats van 1e helft augustus). Dit voorkomt veel onnodige en foutieve meldingen door achterstallige leerlingenadministratie en verklaart de daling ten opzichte van het jaar daarvoor.[7]
- De prognose voor schooljaar 2022-2023 was dat het aantal verzuimmeldingen terugkeert naar het niveau van voor de coronapandemie, namelijk 29 per 1000 leerlingen. We zien dat er toename is van het aantal meldingen van relatief verzuim, een stijgende trend die ook voor de coronapandemie zichtbaar was. Wij verklaren deze stijging vanuit de intensieve samenwerking tussen het RBL en de scholen. Hierdoor ontvangen wij meer (preventieve) verzuimmeldingen en kunnen we in zijn algemeenheid constateren dat scholen consequenter zijn blijven melden.
- Na het dalende effect van de coronapandemie op het vsv-percentage (scholen hielden leerlingen langer binnen de scholen en leerlingen oriënteerden zich minder op een andere opleiding), zien we zoals verwacht weer een stijging naar het niveau van voor de coronapandemie. We scoren de afgelopen jaren steeds rond het landelijk gemiddelde.

1 In de regeling 'beleidsindicatoren gemeenten' zijn drie beleidsindicatoren vastgesteld die door gemeenten in de programmaverantwoording opgenomen moeten worden: absoluut verzuim, relatief verzuim en het vsv percentage. De cijfers zijn gebaseerd op de artikel 25 rapportage en de definitieve vsv cijfers van november 2021 van het ministerie OCW.
2 Bron: CBS BRP, 1 jan 2022
3 Bron: leerlingregistratie RBL/DUO, 1 juni 2022
4 Bron: DUO art25 rapportage
5 Bron: DUO/Ingrado 2021 van website 'Waarstaatjegemeente.nl'
6 Bron: website 'ocwincijfers.nl'
7 Door verschil in meting zijn cijfers niet te vergelijken met de cijfers in het jaarverslag van het RBL

Wat hebben we gedaan? Hebben we de beoogde maatschappelijke effecten bereikt?

Het RBL voert de wettelijke en preventieve taken uit op het gebied van leerplicht, kwalificatieplicht en RMC voor de jeugdigen in de leeftijd van 5 tot 23 jaar. Daarnaast participeert het RBL in het regionaal vsv programma in verschillende teams. We voeren de taken van verzuim 18+ uit, zijn opdrachtnemer voor het Schakelpunt en we leveren de programmaleider voor de Sluitende Keten en de coördinator van Team Overstap. Voor de gemeente Arnhem geeft het RBL loopbaanadvies aan jongeren tot 27 jaar die een uitkering ontvangen en de scholingsplicht opgelegd hebben gekregen.

Oekraïense leerlingen
Samen met gemeenten en scholen brachten wij deze doelgroep in beeld en motiveerden we de jeugdigen richting onderwijs. Waar nodig werd ondersteuning geregeld. Het RBL heeft een consulent gedeeltelijk vrijgemaakt voor deze doelgroep en we hebben verschillende keren voorlichting gegeven aan scholen, ouders en leerlingen.

Deskundigheidsbevordering
Binnen het RBL is afgelopen jaar de RMC Routekaart geïmplementeerd voor een methodische aanpak voortijdig schoolverlaten. Hierbinnen krijgen arbeid en zorg een meer nadrukkelijke plek in de begeleiding van jeugdigen die uitvallen op school. Voor de begeleiding naar werk hebben de consulenten een scholing gehad door de consulenten arbeid van het Schakelpunt onderwijs–werk.

Afgelopen jaar startten we met een gezamenlijke training Methodische Aanpak Schoolverzuim voor de leerplichtconsulenten, de basis voor onze werkwijze. Daarnaast hebben alle leerplichtconsulenten een BOA-instructie gehad.

Jongeren in kwetsbare positie
Voor de jongeren in kwetsbare positie die op het VSO zitten en uitstromen met het profiel onderwijs is met de scholen de afspraak gemaakt om ook deze jongeren bij het RBL te melden als er ondersteuning nodig is. Voorheen werd deze groep alleen geregistreerd en niet actief benaderd. Daarnaast is er binnen het RBL een trainee gestart met een onderzoeksopdracht om de doelgroep JIKP (jongeren in kwetsbare positie) breed in beeld te brengen en te kijken welke ondersteuning vanuit het RBL geboden kan worden.

Cijfers

Wat heeft het gekost?

Er is een positief resultaat voor afrekening van € 107.000. De lasten van de module onderwijszaken zijn binnen begroting gerealiseerd.

Bij de realisatie na afrekening wordt de gemeentelijke bijdrage aan de submodule leerplicht met € 75.000 verlaagd. De kosten voor regionale taken zijn € 75.000 lager dan begroot. Deze worden gefinancierd uit regionale RMC middelen.

Lasten en baten Module Onderwijs	*Realisatie voor afrekening*	*Realisatie na afrekening*	*Gewijzigde Begroting*	*Verschil*
€ x 1.000				
Programma - Personeel	€ 2.141	€ 2.141	€ 2.178	*-€ 37*
Programma - Uitvoering	€ 67	€ 67	€ 113	*-€ 46*
Overhead	€ 610	€ 610	€ 673	*-€ 63*
Lasten	**€ 2.818**	**€ 2.818**	**€ 2.964**	***-€ 146***
Deelnemende gemeenten	€ 1.744	€ 1.669	€ 1.744	*-€ 75*
Regionale bijdrage	€ 1.114	€ 1.082	€ 1.156	*-€ 75*
Overige baten	€ 67	€ 67	€ 63	*€ 4*
Baten	**€ 2.925**	**€ 2.818**	**€ 2.964**	***-€ 146***
Resultaat	**€ 107**	**€ 0**	**€ 0**	***€ 0***
Onttrekking aan reserve				*€ 0*
Dotatie aan reserve				*€ 0*
Eindresultaat	**€ 107**	**€ 0**	**€ 0**	***€ 0***

Toelichting lasten

- Personeelskosten vallen lager uit dan begroot als gevolg van lagere externe inhuur en het vertrek van enkele medewerkers die door werving en selectie van nieuwe medewerkers later kon worden ingevuld.
- Uitvoeringskosten vallen lager uit omdat er voor het regionaal project Jeugdwerkloosheid beperkt werkzaamheden zijn uitgevoerd. Voor deze uitgevoerde werkzaamheden is een regionale bijdrage ontvangen.
- De overhead valt lager uit als gevolg van een besparing op huisvesting en de ICT en facilitaire dienstverlening.
- Verder vallen de kosten voor HR ondersteuning lager uit dan begroot.

Toelichting baten en bestemmingsreserve

- De gemeentelijke bijdragen worden met € 75.000 verlaagd.
- De bijdragen voor de regionale taken vallen tevens € 75.000 lager uit: voor het project jeugdwerkloosheid is, wegens de beperkte werkzaamheden, € 43.000 minder gedeclareerd dan begroot. Voor het regionale RMC-VSV vielen de kosten € 32.000 lager uit.
- Overige baten vallen hoger uit vanwege een toegekende subsidie voor Transitiecoaches.
- Er zijn geen mutaties op de bestemmingsreserve, de stand per 31-12-2022 is € 50.000.

3.3 Thema Participatie

Vanaf 2022 zijn de modules WerkgeversServicepunt, Werkgeverschap SW en Contractmanagement Inburgeringstrajecten ondergebracht bij het Thema Participatie. Bestuurlijk zijn de afzonderlijke bestuurscommissies voor WSP en WgSW samengevoegd tot één bestuurscommissie Participatie. Verder is de keuze gemaakt om vanaf 2023 de drie modules binnen het Programma Participatie aan te laten sturen door één manager WSP/Participatie. Deze keuze is gemaakt op basis van de ervaringen die hiermee in 2022 zijn opgedaan.

Na de gemeenteraadsverkiezingen van maart en de installatie van de nieuwe Colleges is vast komen staan dat er een volledige wisseling heeft plaatsgevonden in het domein Participatie. Negen nieuwe wethouders hebben zitting genomen in de bestuurscommissie.

Corona, de oorlog in Oekraïne en de stijgende inflatie en daarmee gepaard gaande kostenstijgingen hebben, ieder op een eigen wijze, effect gehad op de uitvoering binnen de drie modules.

Aan het programma Participatie van de MGR nemen negen gemeenten deel:

Programma WSP

Omgeving

Met welke ontwikkelingen hebben we te maken gehad?

Na de vergadering van de bestuurscommissie van februari 2022 is duidelijk geworden dat de WSP-organisatie op een andere voet door zal gaan. Vanaf dat moment werken we vanuit één WSP-organisatie met twee teams: het team WSP-UWV en het team WSP-gemeenten. Op verzoek van de bestuurscommissie is hiervoor de samen werkingsovereenkomst tussen de MGR en UWV ten behoeve van de module WSP aangepast.

Werving manager WSP/Participatie
Met het vertrek van de directeur WSP wordt de functie vanaf mei 2022 op interimbasis uitgevoerd door de manager van de module WgSW. Eén van de opdrachten van de interimmanager was het opstellen van een profiel voor de te werven manager WSP/Participatie. In december is de wervingsprocedure gestart.

Daling aantal werkzoekenden
Anders dan verwacht heeft corona niet tot grote werkloosheid geleid maar juist tot een forse daling van het aantal werkzoekenden en daarmee een daling van zowel gemeentelijke als UWV-uitkeringen. Daarnaast is de vraag naar personeel enorm gestegen. Voor veel werkgevers is deze situatie nijpend geworden.

Banenmarkten en events
Met de oorlog in Oekraïne kwam een stroom vluchtelingen naar ons land die bij binnenkomst direct de mogelijkheid kregen om te gaan werken. Het WSP heeft samen met gemeenten diverse grote banenmarkten en events op locatie georganiseerd om werkgevers en Oekraïense werkzoekenden met elkaar in contact te brengen. Dit heeft geleid tot zo'n 80 betrokken werkgevers en ruim 250 plaatsingen.

Steunpunt SROI
Op verzoek van de deelnemende gemeenten wordt het Steunpunt SROI vanaf 2023 ondergebracht bij het WSP. In 2022 zijn hiervoor de voorbereidingen gestart waarbij met de gemeenten de afspraak is vastgelegd dat het steunpunt voor 2023 vanuit regionale middelen gefinancierd zal worden om vanaf 2024 structureel, als submodule van het WSP, in de reguliere financieringsstromen wordt opgenomen. Voor het laatste dient de regeling van de MGR te worden gewijzigd conform de daarvoor geldende procedures.

Met welke partners en netwerk hebben we deze resultaten behaald?

Het WSP heeft in 2022 een start gemaakt met het werken vanuit de ambities van de deelnemende negen gemeenten. Uitgangspunt hierbij is dat gemeenten en WSP directe samenwerkingspartners zijn die gezamenlijk met andere partijen/partners van gemeenten verantwoordelijk zijn voor het uitstroomresultaat binnen de gemeente. Voor 2023 wordt hier ook de registratiemethodiek op aangepast.

- Met **UWV** is de relatie tweeledig: de werkgeversdienstverlening van het WSP-team UWV is onderdeel van de WSP-organisatie. Daarnaast is met de werkzoekendendienstverlening een meer op de taakstelling gerichte relatie zoals deze ook met gemeenten wordt onderhouden.
- Ook **Scalabor** is een belangrijke partner van het WSP. Nagenoeg alle kandidaten van de gemeente Arnhem starten het traject naar werk via Scalabor. Bemiddeling van werkfitte kandidaten wordt in onderlinge afstemming door WSP-gemeenten en Scalabor uitgevoerd.
- Op regionaal niveau zijn er nauwe banden met het **Netwerkteam** van waaruit de uitvoering van projecten in het kader van de **regionale strategische agenda** worden opgestart. Te denken valt hierbij ook aan de contacten met het Regionaal Mobiliteitsteam en de aanpak van jongeren waarvoor het WSP onder meer de Matchingstafel organiseert.

- Om de **doelgroep jongeren** te ondersteunen in het proces naar betaald werk zijn er contacten met het Regionaal Bureau Leerlingzaken en daarbinnen het Schakelpunt, De Onderwijsspecialisten en onderwijsinstellingen als ROC, HAN en VSO-Pro scholen.
- **Werkgeverscontacten** worden onder meer onderhouden via de ondernemersverenigingen die in de negen gemeenten bestaan en via VNO-NCW.
- Met de **Stichting Inclusief Midden-Gelderland** zijn nauwe banden om het netwerk van inclusieve werkgevers in de arbeidsmarktregio te vergroten.

Activiteiten

Wat hebben we bereikt? Zijn onze beoogde doelstellingen gerealiseerd?

- In samenwerking met het team WSP-UWV zijn verschillende events georganiseerd. Opvallend, maar passend bij het beeld van de arbeidsmarkt, is dat het in de huidige tijd niet moeilijk is om werkgevers te interesseren voor banenmarkten, meet & greets en andere ontmoetingen, maar dat het moeilijk is om hiervoor kandidaten geïnteresseerd te krijgen. Voor de groep Oekraïense ontheemden zijn in samenwerking met gemeenten diverse banenmarkten georganiseerd. Hiervoor is via het RMT regionale financiering geregeld.
- Specifiek gericht op jongeren zijn projectactiviteiten als buses voor jobs (oriëntatie van jongeren die met een bus naar werkgevers gaan), de matchingstafel (het matchen van moeilijk bemiddelbare jongeren op basis van hiervoor opgestelde profielen) en het Schakelpunt (voor vroegtijdig schoolverlaters op MBO1-niveau) noemenswaardig.
- Standaard sluiten accountmanagers van het WSP aan bij activiteiten van ondernemersverenigingen. Hierdoor worden we in de regio steeds meer zichtbaar.
- Om inclusiviteit bij werkgevers te bevorderen zijn wij direct betrokken bij de Stichting Inclusief en de organisatie van de Dag van de Inclusieve ondernemer. Tijdens dit altijd goed bezochte evenement wordt de inclusieve ondernemer van het jaar bekend gemaakt.
- De werkgeverstevredenheid voor WSP Midden-Gelderland scoort een **8,0** (t.o.v. 7,4 landelijk).
- Het aantal gerealiseerde plaatsingen is ultimo 2022 **560** waarvan **141** in het kader van de banenafspraak.

	Gemeenten			UWV			
Regulier	**P-wet**	**NUG**	**Overig**	**Wajong**	**WGA**	**WW**	**Totaal**
Arnhem	49	61	1		9	77	197
Doesburg	5					5	10
Duiven	1	5	1		5	9	21
Lingewaard	3	6			2	18	29
Overbetuwe	11	27				11	49
Rheden	14	12	1		4	19	50
Westervoort	4	10	1	1	2	6	24
Zevenaar	3	17				19	39
Totalen	**90**	**138**	**4**	**1**	**22**	**164**	**419**

	Gemeenten			UWV			
Banenafspraak	**P-wet**	**NUG**	**Overig**	**Wajong**	**WGA**	**WW**	**Totaal**
Arnhem	16	15		25		9	65
Doesburg	3		1				4
Duiven	2	2	2	2			8
Lingewaard	2	1	1	2			6
Overbetuwe	7	1		1		1	10
Rheden	6	3		7			16
Westervoort	4	2		5			11
Zevenaar	5	5	2	7		2	21
Totalen	**45**	**29**	**6**	**49**	**0**	**12**	**141**

- Bovenstaande aantallen betreffen de resultaten van het totale WSP (UWV en MGR).
- De gemeente Rozendaal heeft geen werkgevers met vervulde vacatures gehad in 2022.

- In de hierboven opgenomen tabel zijn de plaatsingen van Oekraïense vluchtelingen slechts gedeeltelijk zichtbaar omdat bij de bemiddeling niet van iedere vluchteling het BSN beschikbaar is gekomen. Het BSN is nodig voor de registratie in het systeem. Het relatief grote aantal niet-uitkeringsgerechtigden (NUG) geeft echter wel een indicatie dat hierin niet alleen schoolverlaters zijn opgenomen.
- De vervullingsquote (het aantal vervulde vacatures/gerealiseerde plaatsingen ten opzichte van het aantal opgehaalde/ingediende vacatures) is 41,6% en ligt daarmee boven de hiervoor afgesproken prestatie-indicator (40%).

Wat hebben we gedaan? Hebben we de beoogde maatschappelijke effecten bereikt?

We hebben werkgevers van extra arbeidskrachten kunnen voorzien doordat we ons (in samenwerking met gemeenten) extra ingezet hebben op het in contact brengen van Oekraïense vluchtelingen met werkgevers. Dit heeft geleid tot een groot aantal plaatsingen van arbeidskrachten die niet direct beschikbaar waren vanuit de groep werkzoekende bij gemeenten.

Kandidaten in beeld
Kandidaten uit de bestanden van (met name) gemeenten zijn steeds moeilijker te plaatsen. In samenspraak met gemeenten ontwikkelen we hiervoor een andere aanpak, waarbij driegesprekken (klantmanager - kandidaat - accountmanager W&S) gevoerd worden om de mogelijkheden en competenties van de kandidaat beter in beeld te krijgen. Op basis van die bevindingen worden trajectafspraken gemaakt en wordt in het warme netwerk van werkgevers gezocht naar een passende plek of wordt de werkplek passend gemaakt; ook als er geen vacature is. Door hierin nauw samen te werken met andere partijen die delen van het traject vorm kunnen geven, wordt steeds meer resultaat geboekt. Een goed voorbeeld hiervan is het Werkcentrum Overbetuwe.

Inclusief werkgeverschap
Ook het meer onder de aandacht brengen van inclusief werkgeverschap werkt mee aan het kunnen plaatsen van kandidaten met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Voor deze (inclusieve)werkgevers organiseert het WSP samen met CNV Jongeren jaarlijks een aantal HARRIE-trainingen waardoor medewerkers van de werkgever als interne jobcoach de nieuwe werknemer kunnen begeleiden.

Gezamenlijke ambitie
Met gemeenten werken we aan het formuleren van een gezamenlijke ambitie en het monitoren van de resultaten vanuit de uitkeringenadministratie van de gemeente. Hierdoor ontstaat er ook voor gemeenten meer beeld van de uitstroom op werk.

Cijfers

Wat heeft het gekost?

Er is een positief resultaat voor afrekening van € 37.000: de reguliere werkzaamheden zijn binnen begroting uitgevoerd. De gemeentelijke bijdrage wordt verlaagd met € 19.000, en er wordt € 19.000 aan de bestemmingsreserve toegevoegd.

Lasten en baten Module WSP	*Realisatie voor afrekening*	*Realisatie na afrekening*	*Gewijzigde Begroting*	*Verschil*
€ x 1.000				
Programma - Personeel	€ 1.169	€ 1.169	€ 1.137	*€ 31*
Programma - Uitvoering	€ 58	€ 58	€ 134	*-€ 76*
Overhead	€ 508	€ 508	€ 508	*€ 0*
Lasten	**€ 1.734**	**€ 1.734**	**€ 1.779**	***-€ 45***
Deelnemende gemeenten	€ 1.635	€ 1.617	€ 1.635	*-€ 19*
Overige baten	€ 136	€ 136	€ 135	*€ 1*
Baten	**€ 1.771**	**€ 1.753**	**€ 1.771**	***-€ 18***
Resultaat	**€ 37**	**€ 19**	**-€ 9**	***€ 27***
Onttrekking aan reserve			*€ 9*	*-€ 9*
Dotatie aan reserve	*€ 19*	€ 19		*€ 19*
Eindresultaat	**€ 19**	**€ 0**	**€ 0**	***€ 0***

Toelichting lasten

- Kosten van het vaste personeel zijn conform begroting. Inhuur van personeel voor additionele regionale opdrachten, waarvoor additionele baten zijn verkregen, leidt tot in totaal hogere kosten van personeel dan begroot.
- Uitvoeringskosten vallen lager uit dan begroot. Deze ruimte wordt deels ingezet voor de inhuur van het hierboven genoemde personeel. De inzet is beperkter dan vooraf begroot.
- Overheadkostenzijn op totaalniveau conform begroting. De vervanging van de manager WSP en de start van de werving en selectie, past binnen de begroting.

Toelichting baten en bestemmingsreserve

- Gemeentelijke baten worden met € 27.000 verlaagd.
- De overige baten volgen op totaalniveau de begroting. De RMT bijdrage, als gevolg van lagere inzet dan begroot, valt lager uit. Daarentegen ontving de MGR een bijdrage voor een regionaal project omtrent het organiseren van evenementen.
- De bestemmingsreserve wordt met € 19.000 aangevuld tot € 50.000.

Overig

- Voor het project Matchingstafels zijn de eerste werkzaamheden in 2022 opgevangen binnen de bestaande formatie. De ontvangen bijdrage wordt daarom geheel gereserveerd voor 2023.

Programma WgSW

Omgeving

Met welke ontwikkelingen hebben we te maken gehad?

Ontwikkelingen SW-bestand

- In de begroting 2022 is uitgegaan van 5% uitstroom. In totaal zijn dit jaar 126 mensen (102 fte) uitgestroomd. Dat is een uitstroompercentage van 6,5%.
- In 2022 zijn met de deelnemende gemeenten afspraken gemaakt over de mogelijkheid tot urenuitbreiding voor SW-medewerkers. In 2022 hebben 35 medewerkers (totaal 200 uren) van deze mogelijkheid gebruik gemaakt.
- Het verzuim door ziekte is in 2022 met 1,2% gedaald tot 15,1% (december 2021 16,3%).

Materieel en formeel werkgeverschap SW

- Scalabor BV is in 2017 door negen gemeenten in de regio Midden-Gelderland als partij aangewezen om vanaf 2018 voor vijf jaar (tot eind 2022) het materieel werkgeverschap voor SW-medewerkers te organiseren. Met een opzegtermijn van één jaar dienden gemeenten vóór 1 januari 2022 uitsluitsel te geven over het al dan niet verlengen van het aanwijsbesluit met Scalabor. Alle gemeenten hebben voor de periode 2023 t/m 2025 het aanwijsbesluit met Scalabor verlengd.
- Het formeel werkgeverschap is door de gemeenten belegd bij de MGR. De MGR heeft alle medewerkers gedetacheerd bij Scalabor en daar ook de taken rond de financiële en personele administratie ondergebracht. In relatie tot het verlengen van het aanwijsbesluit, diende ook deze taken rond het materieel werkgeverschap verlengd te worden. Het uitbesteden van deze taken is aanbestedingsplichtig. In 2022 heeft de MGR op basis van het aanwijziginsbesluit van gemeenten een procedure van 'vrijwillige transparantie', de opdracht opnieuw gegund aan Scalabor. Hiervoor is een nieuwe dienstverleningsovereenkomst gesloten voor een periode van drie jaar en ten minste voor de periode geldend voor het aanwijsbesluit van de gemeenten.

Overige ontwikkelingen

- Begin 2022 was Nederland nog steeds in de ban van corona met gevolgen voor het ziekteverzuim, het welzijn van mensen en de gevolgen voor de productie. Desondanks is het ziekteverzuim van de SW-medewerkers onder het landelijk gemiddelde voor grotere SW-bedrijven gebleven en heeft, met de nodige aanpassingen, de productie gewoon doorgang kunnen vinden. De gevolgen van corona zijn daardoor beperkt gebleven.
- Onder meer door de oorlog in Oekraïne zijn de energieprijzen in 2022 enorm gestegen en is de inflatie fors opgelopen. In 2022 heeft dat nog geen gevolgen gehad voor de loonkosten (geen compenserende maatregelen voor SW-personeel) maar we zien wel dat steeds meer medewerkers in financiële problemen zijn gekomen. De verwachting is dat dit in 2023 tot een druk op de salariskosten en/of overige arbeidsvoorwaarden zal leiden.
- In september 2022 is ervoor gekozen om een lang gekoesterde wens van veel SW-medewerkers om urenuitbreiding toe te staan, in te willigen. Dat betekent dat verzoeken om urenuitbreiding langs de lijnen van de Wet flexibel werken (Wfw) en de CAO SW vanaf het laatste kwartaal 2022 worden toegestaan.

Met welke partners en netwerk hebben we deze resultaten behaald?

Naast de negen deelnemende gemeenten heeft de module WgSW voornamelijk contact met Scalabor als materieel werkgever voor de SW-medewerkers en met de brancheorganisatie voor sociale werkgelegenheid en arbeidsintegratie Cedris als kennispartner.

Activiteiten

Wat hebben we bereikt? Zijn onze beoogde doelstellingen gerealiseerd?

- Het formeel werkgeverschap voor de SW-medewerkers die bij Scalabor gedetacheerd zijn, is sinds 1 januari 2018 belegd bij de MGR. In 2022 is de dienstverleningsovereenkomst tussen Scalabor en de MGR voor de uitvoering van met name de financiële en personele administratie verlengd tot ultimo 2025.
- Voor ruim 1.800 SW-medewerkers is (binnen de begroting) uitvoering gegeven aan de werkgeversrol.
- De MGR houdt toezicht op de afspraken die gemaakt zijn met Scalabor. Dit toezicht richt zich op onder meer op afspraken over de ontwikkeling medewerkers, de medewerkerstevredenheid en het ziekteverzuim.
- Conform de CAO Sociale Werkvoorziening dient de werkgever zorg te dragen voor een actueel individueel ontwikkelplan (IOP) voor iedere (niet langdurig zieke) medewerker. Scalabor garandeert dat minimaal 85% van de medewerkers een actueel IOP heeft. In 2022 was dit voor 88,3% van de medewerkers gerealiseerd.
- In 2022 is conform de afspraken in de dienstverleningsovereenkomst (DVO) een medewerkersbelevingsonderzoek uitgevoerd. In tegenstelling tot voorgaande jaren waarin Scalabor dit onderzoek zelf uitvoerde, is mede op verzoek van de MGR dit jaar het onderzoek uitgevoerd door een externe partij (Market Response). De medewerkersbeleving kwam uit op een 7,3 op een schaal van 10.
- Het ziekteverzuim van SW-medewerkers is in 2022 gedaald van 16,3% in 2021 naar 15,1%.
- Het aantal SW-medewerkers is in 2022 opnieuw sterker gedaald dan begroot. Het aantal mensen met een SW-dienstverband daalde met 126 van 1.843 mensen eind 2021 naar 1.717 mensen eind 2022. Vertaald naar fte's is dit aantal gedaald met 102 (6,5%). In de begroting is rekening gehouden met een daling van 5%. Onderstaand een overzicht van de daling in aantallen mensen, arbeidsjaren (AJ) en fte's en de stijging van het aantal mensen dat begeleid is gaan werken.

Overzicht SW Medewerkers	*Realisatie 2022*	*Gewijzigde Begroting*	*Realisatie 2021*	*Verschil% Begroting*	*Verschil% 2020*
Mensen eindstand	1.717	1.751	1.843	*-1,9%*	*-6,8%*
SW AJ Eindstand (31/12)	1.553	1.574	1.657	*-1,3%*	*-6,3%*
SW Dienstverbanden fte	1.474	1.497	1.576	*-1,5%*	*-6,5%*
SW Begeleid werken fte	47	44	46	*7,2%*	*1,8%*
Totaal SW fte	**1.521**	**1.541**	**1.622**	***-1,3%***	***-6,2%***

De uitstroomredenen voor 2022 staan in onderstaand overzicht vermeld:

Reden	Aantal 2022	Aantal 2021
(vervroegd) Pensioen	66	70
Waarvan RVU	19	5
Ontslag op eigen verzoek	3	7
Overige redenen	0	0
Overlijden	9	14
Overplaatsing naar ander SW-bedrijf	2	1
Twee jaar ziek	29	47
Wederzijds goedvinden		8
Eindtotaal	**128**	**152**

Wat hebben we gedaan? Hebben we de beoogde maatschappelijke effecten bereikt?

Gemeenten hebben gehoor gegeven aan de wens van SW-medewerkers om het aantal uren dienstverband uit te breiden. Uitvoering dient dan binnen de kaders van de wet en de CAO te gebeuren. Hierdoor is voor deze medewerkers meer ruimte ontstaan om in de kosten van het levensonderhoud te voorzien. In 2022 hebben 35 medewerkers (200 uren) van deze mogelijkheid gebruik gemaakt. Bij de berekeningen die zijn gebruikt bij de besluitvorming, werd ervan uitgegaan dat maximaal 250 mensen mogelijk gebruik zouden maken van deze mogelijkheid (voor in totaal 1.440 uur). Ook in 2023 en volgende jaren kan gebruik worden gemaakt van de mogelijkheid tot urenuitbreiding.

Cijfers

Wat heeft het gekost?

Het resultaat voor afrekening is € 838.000 positief. De lasten van de module WgSW zijn € 636.000 lager dan begroot. De bijdrage van buitengemeenten en overige baten zijn respectievelijk € 77.000 en € 58.000 hoger dan begroot. Er is sprake van een onttrekking aan de voorziening boventalligen van € 150.000. De gemeentelijke bijdrage wordt verlaagd naar € 51,5 miljoen.

Lasten en baten Module WgSW	*Realisatie voor afrekening*	*Realisatie na afrekening*	*Gewijzigde Begroting*	*Verschil*
€ x 1.000				
Programma - Personeel	€ 51.366	€ 51.366	€ 51.977	*-€ 611*
Loonkostensubsidie BW	€ 537	€ 537	€ 530	*€ 7*
DVO Scalabor	€ 1.181	€ 1.181	€ 1.264	*-€ 83*
Overige kosten	€ 417	€ 417	€ 384	*€ 33*
Programma - Uitvoering	€ 2.135	€ 2.135	€ 2.178	*-€ 43*
Overhead	€ 172	€ 172	€ 154	*€ 18*
Lasten	**€ 53.673**	**€ 53.673**	**€ 54.309**	***-€ 636***
Deelnemende gemeenten	€ 52.381	€ 51.543	€ 52.446	*-€ 903*
Bijdrage buitengemeenten	€ 1.588	€ 1.588	€ 1.512	*€ 77*
Overige baten	€ 392	€ 392	€ 334	*€ 58*
Onttrekking Voorziening	€ 150	€ 150	€ 0	*€ 150*
Baten	**€ 54.510**	**€ 53.673**	**€ 54.291**	***-€ 618***
Resultaat	**€ 838**	**€ 0**	**-€ 18**	***€ 18***
Onttrekking aan reserve			€ 18	*-€ 18*
Dotatie aan reserve				*€ 0*
Eindresultaat	**€ 838**	**€ 0**	**€ 0**	***€ 0***

Toelichting personeelskosten
De personeelskosten zijn € 613.000 lager dan begroot. Dit is deels het gevolg van een hogere uitstroom (6,5%) dan begroot (5%).

Verschillenanalyse *Personeelskosten SW* *Euro x 1.000*	2022 *Realisatie*	2022 *Begroting*	2021 *Realisatie*	*Verschil vs. Begroting*	*%Verschil vs. begroting*	*Verschil vs. 2021*	*%Verschil vs. 2021*
Salarissen	€ 51.443	€ 51.531	€ 52.972	-€ 89	-0,2%	-€ 1.529	-2,9%
Transitievergoeding	-€ 44	€ 70	€ 146	-€ 114	-162,8%	-€ 189	-130,2%
LIV	-€ 779	-€ 470	-€ 545	-€ 309	56,7%	-€ 234	42,9%
Reiskosten	€ 519	€ 682	€ 725	-€ 163	-22,5%	-€ 207	-28,5%
Overige personeelskosten	€ 225	€ 164	€ 171	€ 61	35,8%	€ 54	31,6%
Totaal Personeelskosten SW	**€ 51.364**	**€ 51.977**	**€ 53.469**	**-€ 613**	**-1,1%**	**-€ 2.105**	**-3,9%**
Indicatoren							
Dienstverbanden SW (Fte)	1.475	1.551	1.589	-76	-4,8%	-114	-7,2%
Personeelkosten/Fte	€ 34.823	€ 33.512	€ 33.650	1.311	3,9%	1.173	3,5%
CAO stijging	2,4%	2,4%	1,0%		0,0%		
Totaal loonkosten/Fte	34.319	33.225	33.085	1.094	3,3%	1.233	3,7%
Werkgeverslasten/Fte	34.876	33.225	33.337	1.652	5,0%	1.540	4,6%
Sociale lasten/Fte	4.923	4.716	4.606	207	4,5%	318	6,9%

De salariskosten zijn conform begroting met 2,4% gestegen in 2022, en in relatie tot een uitstroom van 6,5% leidt dat tot circa 4% lagere personeelskosten.

Het lage inkomensvoordeel (LIV) valt in 2022 hoger uit dan begroot (voordeel € 300.000) omdat de regering eenmalig de tegemoetkoming met 50% heeft verhoogd van € 960 naar € 1.520. In 2023 is het lagere bedrag van € 960 weer van toepassing.

Transitiekosten vallen hoger uit dan begroot, er is over het jaar 2021 een hogere compensatie ontvangen dan verwacht, waardoor er per saldo sprake is van een bate (€ 44.000).

Hogere overige personeelskosten worden gecompenseerd door een hogere bijdrage van Scalabor in deze personeelskosten.

Toelichting overige lasten
Uitvoeringskosten vallen lager uit als gevolg van de hogere uitstroom. De DVO met Scalabor wordt namelijk per SW'er begroot. De kosten voor begeleid werkers nemen toe, aangezien er meer begeleid werkers zijn.

Overheadlasten vallen hoger uit in verband met extra werkzaamheden en onderzoekskosten ten behoeve van de verlenging van het aanwijsbesluit SW.

Toelichting baten en bestemmingsreserve

- De gemeentelijke bijdrage wordt verlaagd naar € 51,5 miljoen.
- De bijdrage van buitengemeenten en overige baten zijn respectievelijk € 77.000 en € 58.000 hoger dan begroot.
- De voorzienining boventalligen is herrekend. Als gevolg hiervan valt € 150.000 vrij, die conform de bijbehorende verdeling in mindering wordt gebracht op gemeentelijke bijdragen.
- De bestemmingsreserve mag aan het eind van 2022 slechts 1% bedragen van de totale loonkosten van 2023. Omdat we niet voorzien dat de loonkosten in 2023 zullen dalen ten opzichte van 2022, zal er geen onttrekking aan de bestemmingsreserve plaats vinden. De loonkostenontwikkeling voor de SW in 2023 is nog ongewis. Voor deze jaarrekening gaan we er daarom vanuit dat de loonkosten tenminste stijgen met het percentage van de uitstroom. Daarmee is het financieel effect beperkt en leidt in deze jaarrekening over 2022 niet tot dotatie of onttrekking van de bestemmingsreserve.
- De stand van de bestemmingsreserve per 31-12-2022 is € 518.000.

Programma CMI

Omgeving

Met welke ontwikkelingen hebben we te maken gehad?

- Met ingang van 1 januari 2022 is de nieuwe Wet Inburgering (Wi) in werking getreden. Gemeenten in de regio Centraal Gelderland hebben gezamenlijk een regionale aanbesteding uitgevoerd voor de inkoop van inburgeringstrajecten. De contracten zijn op 1 januari 2022 ingegaan, hebben een looptijd van drie jaar en een optie tot verlenging van tweemaal één jaar. Uitzondering hierop het is contract voor de Onderwijsroute MBO.
- Formeel was het voor inburgeraars mogelijk om vanaf 1 januari 2022 een beroep te doen op de nieuwe inburgeringstrajecten in het kader van de Wi. Door opstartproblemen bij de Dienst Uitvoering Onderwijs is instroom van nieuwe aanmeldingen vertraagd waardoor de instroom eind maart 2022 pas op gang kwam. Een andere reden voor vertragingen in de aanmeldingen in het kader van de Wi, is vanwege achterstanden en wachttijden bij meerdere gemeenten waardoor in eerste instantie veel mensen nog zijn opgenomen/gehuisvest vanuit de kaders van de oude wet.

Met welke partners en netwerk hebben we deze resultaten behaald?

Er zijn twee contractpartijen voor de uitvoering van B1 (Nederlandse taal) en de zelfredzaamheidsroute:
- SAGENN
- Combinatie NL-training en New-Bees

Ook voor de uitvoering van de onderwijsroutes zijn twee partijen gecontracteerd:
- ROC RijnIJssel (Onderwijsroute MBO)
- Hogeschool Arnhem Nijmegen (Onderwijsroute HBO)

Activiteiten

Wat hebben we bereikt? Zijn onze beoogde doelstellingen gerealiseerd?

De MGR voert sinds 2022 het contractbeheer en contractmanagement van inburgeringstrajecten uit. Met de negen deelnemende gemeenten zijn hiervoor verwerkingsovereenkomsten afgesloten. Voor de drie percelen waarvoor inburgeringstrajecten georganiseerd moeten worden (B1, Zelfredzaamheid en Onderwijsleerroute) zijn vier aanbieders gecontracteerd.

Met de gecontracteerde aanbieders zijn contractgesprekken gevoerd en is een werkafsprakenboek opgesteld. Er is een werkgroep ingericht met vertegenwoordigers van de gemeenten waarmee de afspraken worden afgestemd. De applicatie Vendorlink is geschikt gemaakt voor het monitoren van de contracten.

Wat hebben we gedaan? Hebben we de beoogde maatschappelijke effecten bereikt?

Door het afsluiten van de contracten is het voor gemeenten mogelijk geworden om statushouders/ nieuwkomers een inburgeringstraject aan te bieden. Dat bevordert de integratie van deze mensen. Door opstartproblemen bij DUO en de problemen rond de huisvesting van statushouders is dit niet direct bij de start van het jaar van de grond gekomen. Vanaf april 2022 is het proces goed van de grond gekomen en zijn de eerste statushouders aangemeld voor de trajecten.

Onderstaand een overzicht van de aantallen statushouders die in 2022 zijn gestart met de nieuwe inburgeringstrajecten. Gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor de aanmeldingen. Door verschillende personele wisselingen bij een aantal gemeenten is het lastig gebleken om werkafspraken goed te borgen.

	HAN	Sagènn	NL Training/ NewBees	RIJ	Totaal aantal
Aantal aangemelde inburgeringsplichtigen	**5**	**27**	**30**	**30**	**92**
Aantal gestarte inburgeringsplichtigen	**4**	**20**	**5**	**13**	**42**

Cijfers

Wat heeft het gekost?

Het resultaat van de module Contractmanagement Inburgeringstrajecten is nihil.

Lasten en baten Module CMI	*Realisatie voor afrekening*	*Realisatie na afrekening*	*Gewijzigde Begroting*	*Verschil*
€ x 1.000				
Programma - Personeel	€ 44	€ 44	€ 44	*€ 0*
Programma - Uitvoering	€ 7	€ 7	€ 7	*€ 0*
Overhead	€ 19	€ 19	€ 19	*€ 0*
Lasten	**€ 70**	**€ 70**	**€ 70**	***€ 0***
Deelnemende gemeenten	€ 70	€ 70	€ 70	*€ 0*
Baten	**€ 70**	**€ 70**	**€ 70**	***€ 0***
Resultaat	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	***€ 0***
Onttrekking aan reserve				*€ 0*
Dotatie aan reserve				*€ 0*
Eindresultaat	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	***€ 0***

Toelichting

- De werkzaamheden voor de module CMI worden uitgevoerd door het team Inkoop Zorg. De toerekening van werkzaamheden is in lijn met de verwachting. De realisatie is daarom conform begroting.
- Er is voor deze module geen bestemmingsreserve.

3.4 Beheerorganisatie en overhead

Omgeving

Met welke ontwikkelingen hebben we te maken gehad?

Nieuwe raden, nieuw bestuur
Na de gemeenteraadsverkiezingen in 2022 mochten we nieuwe gemeenteraden verwelkomen en werden nieuwe bestuurders in het AB, DB en de drie bestuurscommissies aangewezen. Met een overdrachtsdossier en verschillende bijeenkomsten hebben we de raden en bestuurders actief geïnformeerd over de werkwijze, kansen en uitdagingen waar de MGR voor staat.

Personele wisselingen
In 2022 hebben we te maken gehad met personele wisselingen binnen het MT van de MGR. Het is gelukt deze functies weer adequaat in te vullen, zonder dat het werk eronder heeft geleden. Naast personele wisseling bij de MGR is er ook sprake van personele wisseling van regiosecretarissen. Dit heeft eind 2022 bij de bestuurders geleid tot het verzoek aan de MGR om te bezien of zij een faciliterende rol zou kunnen bieden bij de regionale beleidsondersteuning. Dit wordt in 2023 verder verkend.

Door krapte op de arbeidsmarkt wordt het steeds moeilijker om vacatures in te vullen. In 2022 is dat nog steeds goed gelukt voor de MGR. We merken dat gemeenten, GR-en en andere partners met wie wij samenwerken hier ook mee te maken hebben. Dit zet een druk op de medewerkers van de MGR. Het is belangrijk hierin samen op te trekken.

Nieuwe regeling(en)
In 2022 is gestart met de voorbereidingen voor het doorvoeren van de wijzigingen van de Wet gemeenschappelijke Regeling in de MGR. Dit wordt in 2023 afgerond. De MGR krijgt, net als andere overheidsorganisaties, te maken met steeds meer wet- en regelgeving op het vlak van informatieveiligheid, informatiebeheer, privacy en digitale toegankelijkheid, wat maakt dat de lean en mean invulling van de MGR steeds meer onder druk komt te staan.

Met welke partners en netwerk hebben we deze resultaten behaald?

Intensieve samenwerking
Het uitvoeren van onze werkzaamheden op basis van duidelijke opdrachtverlening van de deelnemende gemeenten kan alleen door intensieve samenwerking met een groot aantal partners. Voor MGR beheer gaat het met name om de bestuurlijke omgeving en de gemeentelijke organisaties.

Vóór gemeenten
Voor de heldere opdrachtverlening, kaders en besluitvorming gaat het om de actieve betrokkenheid van bestuurders van de deelnemende gemeenten en de ambtelijke voorbereiding en de betrokkenheid van 11 gemeenteraden. Naast de kennismaking met onze nieuwe bestuurders in 2022 was het ook van belang om af te stemmen wat de nadrukkelijke wensen van de gemeenten zijn op grond van hun coalitieakkoord voor de komende jaren. We kunnen constateren dat de deelnemende gemeenten tevreden zijn met de wijze waarop de MGR haar rol vervult en kunnen ons verheugen op grote betrokkenheid en inzet vanuit de deelnemende gemeenten om dit zo te houden.

Met gemeenten en gemeenschappelijke regelingen
Voor onze bedrijfsvoering gaat het om gemeenten die capaciteit leveren op het vlak van juridische advisering en gemeenten die onze huisvesting mogelijk maken. Daarnaast werken we samen met andere Gemeenschappelijke Regelingen, zoals de RID en de Connectie voor dienstverlening op het vlak van bijvoorbeeld ICT. In een ronde langs alle betrokken GR-en hebben we besproken op welke wijze wij samen kunnen werken als het gaat om de inhoud van de werkzaamheden en op het vlak van de bedrijfsvoering van de MGR. We hebben een eerste verkenning gedaan hoe we ons gezamenlijk kunnen positioneren in de arbeidsmarkt en onze medewerkers loopbaanpaden en kansen zouden kunnen bieden.

Activiteiten

Wat hebben we bereikt? Zijn onze beoogde doelstellingen gerealiseerd?

Signalerende, adviserende en faciliterende rol MGR
Als regionaal samenwerkingsverband in het sociaal domein heeft de MGR een signalerende, adviserende en faciliterende rol gespeeld voor gesprekken in de regio over kwaliteit en rechtmatigheid, bekostiging en bemensing van de zorg, waaronder beschermd wonen, opvang Oekraïense vluchtelingen en inburgering, uitdagingen op de arbeidsmarkt, voorkomen jeugdwerkloosheid en aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt. Dit heeft onder andere geleid tot het besluit om het steunpunt SROI als opdracht bij het WSP onder te brengen.

Rol beheerorganisatie
De taak van de MGR beheerorganisatie is randvoorwaardelijk voor de modules. Daarvoor worden de zogenaamde basistaken uitgevoerd. Denk daarbij aan bestuurlijke besluitvorming en informatievoorziening aan deelnemende gemeenten, colleges en raden maar ook de bedrijfsvoering aspecten, waaronder financiën, HR en AVG.

We kunnen constateren dat MGR beheer een goede basis is voor de modules. De taken zijn in 2022 naar tevredenheid uitgevoerd. Wel onderkennen we met het bestuur dat er op het vlak van de bedrijfsvoering steeds meer uitdagingen komen om adequaat uit te voeren. Tot nu toe is er bewust gekozen om de beheerorganisatie lean en mean in te richten. Dit kan alleen als gemeenten en verbonden GR-organisaties de mogelijkheid bieden om bedrijfsvoeringstaken van de MGR bij hen onder te brengen of in te huren. Dit is voor de toekomst een uitdaging.

Wat hebben we gedaan? Hebben we de beoogde maatschappelijke effecten bereikt?

Visie en strategie
We bouwden in 2022 voort op de integrale benadering en kruisbestuiving tussen de modules op basis van de overall missie en visie van de MGR. Dit zien we terug in:

- De inzet van het RBL en WSP bij de overgang van onderwijs naar arbeidsmarkt (Schakelpunt) en inzet op voorkomen van jeugdwerkloosheid;
- Inzet van het team van de module Inkoop Zorg voor de nieuwe module Contractmanagement Inburgeringstrajecten;
- Het organiseren van een gezamenlijke bijeenkomst voor professionals en bestuurders Zorg en Onderwijs over ontwikkelingen voor jeugd;
- Het organiseren van een gezamenlijke bijeenkomst voor bestuurders Participatie over de ontwikkeling en kansen in de arbeidsmarkt en de samenhang van interventies;
- Nieuwe afspraken met Scalabor ten behoeve van het werkgeverschap van SW-medewerkers voor de periode 2023-2025;
- Inzet van Inkoop Zorg en WSP als het gaat over de SROI-verplichting van zorgaanbieders;
- Inzet van het WSP, WgSW en Inkoop Zorg als het gaat om inzicht in arbeidsmatige dagbesteding en participatie.

Wie we zijn
De MGR sociaal domein Centraal Gelderland is een regionaal samenwerkingsverband, dat staat voor een krachtige en samenhangende aanpak van lokale en regionale opgaven binnen het sociaal domein.

Dit vinden wij belangrijke waarden in onze bedrijfscultuur
Professionaliteit – Dynamisch - Toewijding

Wat we willen bereiken
Wij staan voor passende ondersteuning bij onderwijs, participatie en zorg die voor alle inwoners in onze regio toegankelijk moet zijn. Iedereen hoort erbij.

Door een integrale benadering kunnen gemeenten effectief en efficiënt samenwerken en elkaar versterken. Wij verbeteren, innoveren en ontwikkelen samen met onze partners. Wij laten ons inspireren door lokale, regionale en landelijke ontwikkelingen binnen het sociaal domein.

Hierin blinken wij uit
Betrokken – Signalerend – Verbindend – Dienstverlenend – Transparant - Daadkracht

Cijfers

Wat heeft het gekost?

Het resultaat van MGR Beheer voor afrekening is € 19.000 positief. De gemeentelijke bijdragen worden met dit bedrag verlaagd.

Lasten en baten Module Beheer	*Realisatie voor afrekening*	*Realisatie na afrekening*	*Gewijzigde Begroting*	*Verschil*
€ x 1.000				
Programma	€ 0	€ 0	€ 0	*€ 0*
Overhead	€ 367	€ 367	€ 419	*-€ 52*
Onvoorzien	*€ 21*	*€ 21*	*€ 32*	*-€ 11*
Lasten	**€ 367**	**€ 367**	**€ 419**	**-€ 52**
Deelnemende gemeenten	€ 384	€ 365	€ 384	*-€ 19*
Rentebaten	€ 2	€ 2	€ 0	*€ 2*
Baten	**€ 386**	**€ 367**	**€ 384**	***-€ 17***
Resultaat	**€ 19**	**€ 0**	**-€ 35**	***€ 35***
Onttrekking aan reserve			€ 35	*-€ 35*
Dotatie aan reserve				*€ 0*
Eindresultaat	**€ 19**	**€ 0**	**€ 0**	***€ 0***

Toelichting lasten

- Personeelskosten zijn conform begroting.
- Begrootte tijdelijke inhuur voor ondersteuning van de directie is minder lang nodig gebleken en er is een besparing gerealiseerd op de kosten voor de accountantscontrole. Daarnaast mogen vanaf 2022 accountantskosten niet meer worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, maar aan het jaar waarin zij gemaakt zijn. Dit betekent in 2022 een verschuiving van lasten naar 2023.
- Binnen de begroting van beheer is € 32.000 opgenomen voor onvoorziene uitgaven. Deze post is voor € 21.000 ingezet om enkele nagekomen facturen uit 2021 en de afrekening van de ICT dienstverlening op te vangen.

Toelichting baten en bestemmingsreserve

- De gemeentelijke bijdragen worden met € 19.000 verlaagd.
- In 2022 ontvangt de MGR rente over 2022 op de Schatkist.
- Als gevolg van de beperkte inzet op de geplande inhuur, bovengenoemde besparing, en onderbesteding op enkele kleine posten is de geplande onttrekking aan de bestemmingsreserve niet van toepassing. De stand per 31-12-2022 is € 50.000.

Overzicht Overheadlasten
De overheadlasten (€ 2.006.000) zijn € 103.000 lager dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere kosten voor P&O diensten evenals andere onderbestedingen in de directe overhead. ICT kosten vallen hoger uit als gevolg van een hogere afrekening op de ICT dienstverlening. Dit wordt veroorzaakt door onder andere strengere beveiligingseisen en hogere energiekosten bij de dienstverlener.

Overzicht Overhead € x 1.000		Classificatie	*Realisatie 2022*	*Gewijzigde Begroting 2022*	*Verschil*
Kosten	A	Personeelskosten	€ 1.036	€ 1.069	*€ 33*
Groep	B	Huisvestingskosten	€ 216	€ 221	*€ 5*
	C	ICT kosten	€ 217	€ 190	*-€ 27*
	D	P&O & FA kosten	€ 289	€ 323	*€ 34*
	E	Overige kosten	€ 248	€ 306	*€ 58*
Totaal Overheadlasten			**€ 2.006**	**€ 2.110**	***€ 103***
Module	1	Inkoop	**€ 330**	€ 336	*€ 6*
	2	Onderwijs	**€ 610**	€ 673	*€ 63*
	3	WSP	**€ 508**	€ 508	*€ 0*
	4	WgSW	**€ 172**	€ 154	*-€ 18*
	5	CMI	**€ 19**	€ 19	*€ 0*
	6	Beheer	**€ 367**	€ 419	*€ 52*
Totaal Overhead lasten			**€ 2.006**	**€ 2.110**	***€ 103***

Overzicht algemene dekkingsmiddelen
De baten vallen per saldo € 875.000 lager uit dan begroot.

Baten € x 1.000	*Realisatie voor afrekening*	*Realisatie na afrekening*	*Gewijzigde Begroting*	*Verschil*
Baten				*€ 0*
Gemeentelijke bijdrage	€ 57.860	€ 56.910	€ 57.915	*-€ 1.005*
Regionale bijdrage (RMC)	€ 1.114	€ 1.082	€ 1.156	*-€ 75*
Buitengemeenten (SW)	€ 1.588	€ 1.588	€ 1.512	*€ 77*
Overige baten	€ 598	€ 598	€ 532	*€ 66*
Onvoorzien	€ 21	€ 21	€ 32	*-€ 11*
Rentebaten	€ 2	€ 2	€ 0	*€ 2*
Onttrekking voorziening	€ 150	€ 150	€ 0	*€ 150*
Baten	**€ 61.333**	**€ 60.351**	**€ 61.147**	***-€ 796***
Onttrekking aan reserve	€ 33	€ 33	€ 112	*-€ 79*
Totaal baten	**€ 61.366**	**€ 60.384**	**€ 61.259**	**-€ 875**

Gemeentelijke bijdragen worden na afrekening met € 1.005.000 verlaagd tot € 57 miljoen. Daarnaast heeft de MGR in 2022 voor het eerst rentebaten ontvangen. De onttrekkingen aan de bestemmingsreserves vallen lager uit dan begroot. Nadere duiding van de baten wordt toegelicht bij de programma's.

Beleidsindicatoren bestuur en organisatie

Op basis van de nieuwe BBV[1] worden de effecten van beleid toegelicht met behulp van een vaste set beleidsindicatoren.

Formatie & Indicatoren Bestuur en organisatie		2022 Realisatie	2022 Gewijzigde Begroting	2021 Realisatie	2022 Primaire Begroting
1. Formatie (fte) (formatieplan)	Beheer	3,2	3,1	2,1	3,1
	Inkoop	12,8	12,8	12,8	12,8
	Onderwijs	30,3	30,3	30,3	30,3
	WSP	16,2	16,2	16,9	16,2
	WgSW	0,3	0,3	1,2	1,2
	CMI	0,6	0,6	-	-
Totale formatie		63,4	63,6	63,3	63,6
2. Bezette formatie (fte)	Beheer	3,2	2,8	2,8	2,6
	Inkoop	13,9	13,6	13,6	11,9
	Onderwijs	30,3	30,4	30,0	28,6
	WSP	17,1	16,7	18,1	16,1
	WgSW	0,3	0,3	-	0,2
	CMI	-	0,6	-	-
Totaal bezette formatie		64,8	59,5	64,4	59,5
3. Indicatoren	Externe inhuur %	9%	7%	9%	7%
	Overhead %	*3%*	*3%*	*3%*	*3%*
	Apparaatskosten per inwoner	*€ 14,05*	*€ 14,23*	*€ 14,23*	*€ 14,23*
	Formatie Fte per 1.000 inwoners	*0,13*	*0,14*	*0,14*	*0,14*
	Bezette formatie fte per 1.000 inwoners	*0,14*	*0,13*	*0,13*	*0,13*

Het percentage inhuur is in tegenstelling tot eerdere jaren in 2022 niet verder afgenomen. Dit wordt veroorzaakt door het vertrek van twee managers waarvoor interim-management is ingezet. Daarnaast worden, voor tijdelijke opdrachten waaronder incidentele regionale opdrachten, medewerkers ingehuurd als de benodigde inzet niet binnen de bestaande formatie kan worden opgevangen. Daarnaast zetten we in het kader van loopbaanontwikkeling trainees in. Incidenteel worden vacatures ingevuld door externe inhuur. De SW-dienstverbanden en de resterende dienstverbanden van de boventalligen (in dienst tot 31/12/2022) zijn niet opgenomen.

[1] Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten

4. Paragrafen

In de paragrafen wordt ingegaan op het beleid met betrekking tot de beheersmatige aspecten van de organisatie.

Paragraaf: weerstandsvermogen en risicobeheersing

Weerstandsvermogen
De MGR wordt gefinancierd door deelnemende gemeenten en kent geen algemene reserve.
Tot de aanwezige weerstandscapaciteit van de MGR kunnen slechts twee posten worden gerekend:

- Bestemmingsreserves
- Post onvoorzien

De Bestemmingsreserve WgSW is in 2019 gevormd, specifiek voor het risico van externe factoren die de personeelskosten SW beïnvloeden (reserve is maximaal 1% van de personeelskosten). Voor de overige modules zijn er beperkte bestemmingsreserves ingericht (max. € 50.000, afhankelijk van het begrotingsoverschot in voorgaande jaren). De nieuwe module CMI kent geen bestemmingsreserve. Bij de post 'onvoorzien' is een bedrag van € 32.000 begroot voor het jaar 2022.

Financiële kengetallen *Euro x 1.000*	2022 Realisatie	**2022 Gewijzigde Begroting**	2021 Realisatie
netto schuldquote	-0,02	-0,02	-0,03
solvabiliteitsratio	0,14	0,15	0,14
structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%

De netto schuldquote blijft negatief omdat de schulden lager zijn dan de vlottende activa.
Door de bestemmingsreserves is een beperkt eigen vermogen ontstaan hetgeen terugkomt in de solvabiliteitsratio. Deze is vergelijkbaar met 2021. De structurele exploitatieruimte is nul doordat structurele lasten en baten in evenwicht zijn.

Vennootschapsbelasting
Binnen de MGR is er geen sprake van een winststreven en derhalve valt de MGR niet onder Vennootschapsbelastingplicht.

Inventarisatie risico's
De in de begroting genoemde risico's over 2022 zijn zonder optreden van deze risico's afgerond.
Ten behoeve van de MGR is de 'open einde' systematiek van toepassing waarbij bij een tekort de deelnemende gemeenten bij moeten betalen en bij een overschot geld terugkrijgen. De uitgewerkte risico's zijn dus vrijwel direct ook risico's voor de bij de deelnemende gemeenten. Als onderdeel van het risicomanagement is er een risico-inventarisatie gemaakt. De belangrijkste risico's met de meeste impact worden hieronder genoemd met de genomen beheersmaatregelen.

	Risico	Kans	Reputatie en/of maatschappelijke impact	Financiële impact	Beheersmaatregelen
1	Incident/hack ICT beveiliging/ AVG / ICT systeem niet beschikbaar	Laag	Hoog	200k of 20k per dag	DVO's RID De Liemers & De Connectie; Informatiebeveiliging beleid en beveiligde mobiele telefoons.
2	Kostenstijging 2023 door inflatie, stijging WML en CAO-onderhandelingen	Hoog	Medium	3-5 miljoen	Begrotingswijziging 2023.
3	Loonkosten stijging SW > Begroting (na 2023)	40%		600k (1%)	Bestemmingsreserve.
4	Onrechtmatigheid of fraude	Laag	Hoog	<50k	Intern controle plan; betalingen door 4 mensen goedgekeurd. Notitie Misbruik en Oneigenlijk gebruik.
5	Specifieke uitvoeringsrisico's bij modules leiden er toe dat maatschappelijke doelstellingen niet worden gehaald.	Medium	Medium/Hoog	Indirect	Signalering en advisering door ambtelijk overleg en bestuurscommissies. Planning & control cyclus: actualiseren van uitvoeringsprogramma. Inzet op kwaliteit en motivatie van medewerkers.
6	Wegvallen van deel financiering van gemeenten, door uittreden bij één of meer modules.	Laag		500k (10% structuur)	Goede lange termijnplanning. Bescherming in regeling waarbij reorganisatiekosten bij uittreders worden gelegd.
7	Geen passend personeel met expertise kunnen vinden voor het uitvoeren van de opdrachten	Hoog	Medium	50k	1. Een betrouwbare, zorgvuldige en interessante werkgever zijn waar mensen graag willen werken. 2. Inzetten op een regionale arbeidsmarkt voor overheidsorganen, om zo meer te kunnen bieden aan huidige en potentiële werknemers.
8	Niet voldoen aan wet- en regelgeving voor gemeenten	Laag	Hoog	50K	1. Monitoring door manager bedrijfsvoering en privacyofficer. 2. Voortdurende afweging wat van toepassing is op een kleine GR met beperkte taken. 3. Samen organiseren met andere GR'en of gemeenten. 4. Afweging maken tussen inhuren of in dienst nemen.

Toelichting op de risico's:
De actualisatie van de risico's is gebaseerd op de risico-inventarisatie uit de gewijzigde begroting 2022. Ten opzichte van de gewijzigde begroting zijn er geen nieuwe risico's geïdentificeerd.
Alle risico's, met uitzondering van risico 2 uit bovenstaande tabel, zijn meerjarige structurele risico's waar de MGR altijd mee te maken zal hebben. De benoemde risico's zijn in 2022 niet tot uiting gekomen. Wel beginnen we begin 2023 de effecten te voelen van de krappere arbeidsmarkt (risico 7).
Risico 2 (kostenstijging) geeft in 2023 aanleiding om de primaire begroting voor alle modules te wijzigen. Op het moment van schrijven constateren we dat de inflatie ontwikkeling niet binnen de begroting is op te vangen, en worden zowel voor de CAO SGO als CAO SW actie gevoerd voor loonverbetering. Dit risico is dan ook aangescherpt ten opzichte van de begroting.

Paragraaf: financiering

Het financieringsvraagstuk van de MGR is van een beperkte omvang. De gemeenten betalen voorschotnota's, zodat de financieringsrisico's om die reden slechts beperkt zijn tot het tijdig ontvangen van deze bedragen.

Rentelasten en baten
Aangezien de MGR geen externe financiering aantrekt is er geen sprake van rentelasten. In 2022 heeft de MGR voor het eerst incidentele rentebaten ontvangen over 2022.

Renterisicobeheer
Algemene uitgangspunten met betrekking tot het renterisicobeheer zijn:
- geen overschrijding van de renterisiconorm conform de Wet Fido;
- nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning;
- de rente typische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie.

Kasgeldlimiet
Met de kasgeldlimiet is in de wet Fido een norm gesteld voor het maximum bedrag waarop de organisatie haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Deze norm bedraagt 8,2% van het begrotingstotaal aan lasten voor bestemming, dus met uitzondering van de stortingen in de reserves. De kasgeldlimiet bedraagt derhalve € 4,9 miljoen. Het werkkapitaal is positief met voorfinanciering van de gemeentelijke bijdrage, dus is er geen behoefte aan externe financiering.

De liquide middelen betreft het rekening-courant tegoed bij de BNG. De huidige financiële positie geeft geen aanleiding om op de korte termijn maatregelen voor te stellen.

Schatkistbankieren
Het saldo wordt dagelijks afgeroomd door de BNG naar 's Rijks schatkist.

Overzicht benutting Drempelbedrag schatkistbankieren *Euro x 1.000*	*Drempel-bedrag*	*Kwartaal 1*	*Kwartaal 2*	*Kwartaal 3*	*Kwartaal 4*
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten	1000				
's Rijks schatkist aangehouden middelen		-		-	-
Ruimte onder het drempelbedrag		1.000	1.000	1.000	1.000
Overschrijding van het drempelbedrag		-	-	-	-

Renterisiconorm
Het renterisico op de lange financiering wordt wettelijk begrensd door de renterisico-norm.
De MGR heeft geen schulden aangetrokken of geldleningen uitgezet.

Relatiebeheer
Het betalingsverkeer is geconcentreerd bij de Bank Nederlandse Gemeenten.

Paragraaf: bedrijfsvoering

Waar staat de MGR voor?
De MGR is een samenwerkingsverband dat is ingesteld voor de gemeenschappelijke behartiging van belangen van de deelnemers binnen het sociaal domein. De MGR voert een transparant financieel beleid. De bedrijfsvoering van de MGR is dienend aan de uitvoering binnen de samenwerkingsmodules.

Personeel en integriteit
De medewerkers van de MGR hebben een arbeidsovereenkomst met de MGR. Daarnaast worden medewerkers, waarvoor geen vaste formatie is en/of medewerkers waarvoor specifieke deskundigheid is vereist, ingehuurd. Het aantal medewerkers met een arbeidsovereenkomst is redelijk constant.
Het aantal medewerkers dat wordt ingehuurd is beperkt toegenomen door tijdelijke opdrachten en inhuur van interim managers bij vertrek van module-managers.

De MGR kent een gedragswijzer privacy, informatieveiligheid en integriteit. De gedragscode is aangevuld met aspecten over (on)gewenst gedrag en de rol van de vertrouwenspersoon. De gedragscode is binnen de modules met medewerkers besproken en komt in werkoverleggen terug aan de hand van concrete situaties. Er is een on boarding programma voor nieuwe medewerkers. Zij krijgen een toelichting op de gedragscode en het integriteitsbeleid van de MGR en gaan hierover in gesprek, waarna ze de eed of belofte afleggen in aanwezigheid van de voorzitter van de MGR.

Gezond en veilig (thuis)werken
De ervaringen van de afgelopen corona jaren heeft geleid tot een meer uitgebalanceerd beleid voor gezond en veilig werken. Managers, preventiemedewerkers, HR en de medewerkers onderling hebben veel aandacht gehad voor fysieke en vooral ook de mentale gezondheid van medewerkers. Daarbij gaat het ook om de onderlinge verbinding en sociale veiligheid op het werk, met elkaar, gemeenten, ketenpartners en met alle partijen in het werkveld waarmee we samenwerken.

Ondanks inspanning zien we een geringe stijging van het ziekteverzuim voor de hele MGR. Het verzuim was in 2022 6,26%. (6,18% in 2021, 5,22% in 2020 en 5,44% in 2019).

Talent- en opgavegericht werken: Time4Talent
Sinds 2020 werken we bij de MGR met Time4Talent: het talent- en opgavegericht werken aan de ontwikkeling van medewerkers. Daarnaast is Time4Talent een positief waarderende manier van werken, gebaseerd op talenten die bijdragen aan de uitvoering van onze opdracht als team. Dit werkt motiverend en stimulerend en brengt veel positieve energie. Medewerkers blijven zich in hun vakgebied ontwikkelen via opleidingen en trainingen, studiedagen, intervisie en de digitale MGR academie.

Inclusie en diversiteit
Binnen de werkzaamheden van de MGR is inclusie een essentieel onderdeel. Iedereen hoort erbij! Dat geldt ook voor onze medewerkers. We zoeken bij de werving en selectie van medewerkers naar een zo inclusief en divers mogelijke samenstelling van ons personeelsbestand.

Professionele bedrijfsvoering
De rol van de integrale bedrijfsvoering is enerzijds faciliterend aan het werk van de medewerkers in de modules en biedt anderzijds draagvlak voor de bestuurlijke verantwoordelijkheid. De MGR heeft als beheerorganisatie te voldoen aan alle (nieuwe) wettelijke vereisten het terrein van privacy, informatiebeheer, informatieveiligheid, archiefverplichtingen, toegankelijkheid van informatie en openbaarheid bestuur. De manager bedrijfsvoering heeft in 2022 een analyse gemaakt van de mogelijke scenario's om in de toekomst invulling te geven aan de uitdagingen op dit vlak. Deze worden in 2023 bestuurlijk besproken om een gezamenlijk lijn te ontwikkelen voor de toekomst.

ICT
MGR beheer en de modules Inkoop, WSP, WgSW en CMI hebben in 2022 gebruik gemaakt van de ICT-omgeving (hardware en software) van RID De Liemers. Daarbij is de aangeschafte hardware eigendom van de MGR. Voor de module onderwijszaken is de ICT in 2022 geleverd door de Connectie. Die hardware is eigendom van de Connectie.

Paragraaf: openbaarheid van informatie

De Wet open overheid (WOO) is per 1 mei 2022 in werking getreden als vervanging van de Wet openbaarheid van bestuur (WOB). Binnen de MGR is de manager bedrijfsvoering aangewezen als contactfunctionaris voor externen. Een van de grote wijzigingen ten opzichte van de WOB is de verplichte actieve openbaarmaking van gegevens: er zijn elf categorieën van gegevens die de MGR verplicht moet publiceren. Formeel gezien is deze actieve openbaarmaking uitgesteld tot het informatieplatform PLOOI actief is. De MGR publiceert reeds de meest relevante informatie op de eigen website, en specifieke informatie zoals verordeningen en aangewezen besluiten worden conform de Wet elektronische publicaties al via lokaleregelgeving.overheid.nl gepubliceerd. In 2022 zijn er geen WOB of WOO verzoeken binnengekomen.

5. Jaarrekening

Inleiding
In dit hoofdstuk worden de baten en lasten van de MGR op verschillende manieren gepresenteerd en toegelicht. De balans en de mutaties van de balansposten ten opzichte van 2020 worden toegelicht. Het hoofdstuk wordt afgesloten met de controle voor de Wet Normering Topinkomens.

Overzicht baten en lasten

Overzicht baten en lasten			Totale baten en lasten				*Waarvan Incidentele Lasten en Baten*			
€ x 1.000			2022 Realisatie	2022 Primaire Begroting	2022 Gewijzigde Begroting	Verschil vs. Gew. Begroting	*2022 Realisatie*	*2022 Primaire Begroting*	*2022 Gewijzigde Begroting*	*Verschil Verschil*
Programma										
Inkoop		Lasten	€ 1.704	€ 1.273	€ 1.381	-€ 323	*€ 0*	*€ 0*	*€ 0*	*€ 0*
		Baten	€ 1.671	€ 1.595	€ 1.668	-€ 4	*€ 0*	*€ 0*	*€ 0*	*€ 0*
		Saldo	-€ 33	€ 321	€ 286	€ 319	*€ 0*	*€ 0*	*€ 0*	*€ 0*
		Onttrekking bestemmingsreserve	€ 33	€ 0	€ 50	€ 17	*€ 33*	*€ 0*	*€ 50*	*€ 17*
		Resultaat programma Inkoop	**€ 0**	**€ 321**	**€ 336**	**€ 336**	***€ 33***	***€ 0***	***€ 50***	***€ 17***
Onderwijs		Lasten	€ 2.818	€ 2.197	€ 2.271	-€ 547	*€ 21*	*€ 43*	*€ 60*	*€ 39*
		Baten	€ 2.818	€ 2.862	€ 2.964	€ 146	*€ 21*	*€ 43*	*€ 60*	*€ 39*
		Saldo	€ 0	€ 666	€ 693	€ 693	*€ 0*	*€ 0*	*€ 0*	*€ 0*
		Resultaat programma Onderwijs	**€ 0**	**€ 666**	**€ 693**	**€ 693**	***€ 0***	***€ 0***	***€ 0***	***€ 0***
WSP		Lasten	€ 1.734	€ 1.101	€ 1.271	-€ 463	*€ 144*	*€ 25*	*€ 144*	*€ 0*
		Baten	€ 1.753	€ 1.616	€ 1.771	€ 18	*€ 148*	*€ 12*	*€ 135*	*-€ 13*
		Saldo	€ 19	€ 515	€ 500	€ 481	*€ 4*	*-€ 13*	*-€ 9*	*-€ 13*
		Dotatie bestemmingsreserve	€ 19	€ 0	€ 0	-€ 19	*€ 19*		*€ 0*	*-€ 19*
		Onttrekking bestemmingsreserve	€ 0	€ 13	€ 9	€ 9	*€ 0*	*€ 13*	*€ 9*	*€ 9*
		Resultaat programma WSP	**€ 0**	**€ 528**	**€ 508**	**€ 508**	***€ 14***	***€ 0***	***€ 0***	***-€ 14***
WgSW		Lasten	€ 53.673	€ 53.989	€ 54.155	€ 482	*-€ 344*	*€ 0*	*€ 0*	*€ 344*
		Baten	€ 53.673	€ 54.144	€ 54.291	€ 618	*€ 0*	*-€ 26*	*€ 0*	*€ 0*
		Saldo	€ 0	€ 155	€ 136	€ 136	*€ 344*	*-€ 26*	*€ 0*	*-€ 344*
		Onttrekking bestemmingsreserve	€ 0	€ 26	€ 18	€ 18	*€ 0*	*€ 26*	*€ 0*	*€ 0*
		Resultaat programma WgSW	**€ 0**	**€ 181**	**€ 154**	**€ 154**	***€ 344***	***€ 0***		***-€ 344***
CMI		Lasten	€ 70	€ 0	€ 51	-€ 19	*€ 0*	*€ 0*	*€ 0*	*€ 0*
		Baten	€ 70	€ 0	€ 69	-€ 1	*€ 0*	*€ 0*	*€ 0*	*€ 0*
		Saldo	€ 0	€ 0	€ 18	€ 18	*€ 0*	*€ 0*	*€ 0*	*€ 0*
		Resultaat programma CMI	**€ 0**	**€ 0**	**€ 18**	**€ 18**	***€ 0***	***€ 0***	***€ 0***	***€ 0***
Beheer		Lasten	€ 367	€ 0	€ 0	-€ 367	*€ 23*	*€ 0*	*€ 0*	*-€ 23*
		Baten	€ 367	€ 0	€ 0	-€ 367	*€ 0*	*€ 0*	*€ 0*	*€ 0*
		Saldo	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	*-€ 23*	*€ 0*	*€ 0*	*€ 23*
		Onttrekking bestemmingsreserve	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	*€ 0*	*€ 0*	*€ 0*	*€ 0*
		Resultaat Beheer	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	***-€ 23***	***€ 0***	***€ 0***	***€ 23***
	A	**Resultaat programma's**		**€ 1.696**	**€ 1.692**	**€ 1.692**		***€ 0***		***€ 0***
Overhead		Lasten	€ 0	€ 2.081	€ 2.130	**€ 2.130**	***€ 0***	***€ 32***	***€ 35***	***€ 35***
		Baten	€ 0	€ 384	€ 384	**€ 384**	***€ 0***	***€ 32***	***€ 0***	***€ 0***
		Saldo	€ 0	-€ 1.697	-€ 1.745	**-€ 1.745**	***€ 0***	***€ 0***	***-€ 35***	***-€ 35***
		Dotatie bestemmingsreserve	€ 0	€ 0	€ 0	**€ 0**	***€ 0***	***€ 0***	***€ 0***	***€ 0***
		Onttrekking bestemmingsreserve	€ 0	€ 0	€ 35	**€ 35**	***€ 0***	***€ 0***	***€ 35***	***€ 35***
	B	**Resultaat Overhead**	**€ 0**	**-€ 1.697**	**-€ 1.710**	**-€ 1.710**	***€ 0***	***€ 0***	***€ 0***	***€ 0***
Eindresultaat		A+B				**€ 0**				***€ 0***
Totaal		**Lasten**	**€ 60.365**	**€ 60.641**	**€ 61.259**	**€ 894**	***-€ 156***	***€ 100***	***€ 239***	***€ 395***
		Baten	**€ 60.351**	**€ 60.602**	**€ 61.147**	**€ 796**	***€ 169***	***€ 61***	***€ 195***	***€ 26***
		Saldo	**-€ 14**	**-€ 39**	**-€ 112**	**-€ 98**	***€ 325***	***-€ 39***	***-€ 44***	***-€ 369***
		Dotatie bestemmingsreserve	**€ 19**	**€ 0**	**€ 0**	**-€ 19**	***€ 19***	***€ 0***	***€ 0***	***-€ 19***
		Onttrekking bestemmingsreserve	**€ 33**	**€ 39**	**€ 112**	**€ 79**	***€ 33***	***€ 39***	***€ 94***	***€ 61***
Eindresultaat			**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	***€ 339***	***€ 0***	***€ 0***	***-€ 339***

Toelichting
Het overzicht van baten en lasten wijkt af van het overzicht uit de primaire en gewijzigde begroting. Dit wordt veroorzaakt doordat in de jaarrekening de overheadlasten en baten integraal in de programma's (inclusief beheer) worden verantwoord. Op deze manier zijn de lasten in de programma's in evenwicht met de baten en is er sprake van meer inzicht voor de gebruiker van de jaarrekening.

Een overzicht van de totale lasten van overhead is conform de bepalingen in het BBV opgenomen in de programmaverantwoording.

In de begrotingswijziging 2022 is het programma Contractmanagement Inburgeringstrajecten toegevoegd.

De totale lasten zijn € 894.000 lager dan begroot. De totale baten zijn € 796.000 lager dan begroot door het verlagen van de gemeentelijke bijdrage met € 1.005.000 en hogere incidentele baten zoals bijdragen voor regionale projecten en een onttrekking uit de voorziening boventalligen. Er wordt netto € 14.000 onttrokken aan de reserves. In de programmaverantwoording zijn alle onderdelen reeds toegelicht.

Toelichting op de incidentele baten en lasten:

» **Inkoop Zorg**: In de begroting is rekening gehouden met een onttrekking aan de bestemmingsreserve ter grootte van € 50.000 voor het financieren van ZorgLokaal. In verband met een besparing op andere software is de benodigde onttrekking lager uitgevallen € 33.000).
» **Onderwijs**: In de begroting is rekening gehouden met incidentele baten en lasten ter grootte van € 60.000 voor het project Jeugdwerkeloosheid. In de realisatie is de inzet op dit project beperkt gebleven tot € 21.000. Baten en lasten zijn in evenwicht.
» **WSP**: Incidentele baten en lasten voor regionale projecten zijn in lijn met de begroting. In de begroting is rekening gehouden met een incidentele onttrekking aan de bestemmingsreserve. In de realisatie is sprake van een dotatie van € 19.000.
» **WgSW**: In de begroting is rekening gehouden met een onttrekking aan de bestemmingsreserve, om de omvang daarvan terug te brengen naar de toegestane 1% van de loonkosten van het volgende jaar. In verband met de verwachte loonkostenontwikkeling, die hoger uit zullen vallen dan de uitstroom, is er in 2023 sprake van een toename – en geen afname – van de loonkosten. Er is daarom geen onttrekking aan de bestemmingsreserve. Daarnaast ontvangt de MGR over 2022 een hogere tegemoetkoming voor het Lage InkomensVoordeel, omdat het Rijk de tegemoetkoming incidenteel verhoogd heeft (€ 344.000)
» **CMI**: Er zijn geen incidentele baten of lasten
» **Beheer**: In de begroting is rekening gehouden met incidentele inhuur ter grootte van € 35.000, gedekt uit de bestemmingsreserve. In de realisatie is de inzet van inhuur beperkt geweest tot € 23.000. Als gevolg van besparingen op overige kosten is er geen sprake geweest van onttrekking aan de bestemmingsreserve.

Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid

Er zijn geen begrotingsonrechtmatigheden. Niet-begrootte aanvullende werkzaamheden zijn direct gecompenseerd met bijbehorende opbrengsten.

Balans

ACTIVA (€x1.000)	31-12-2022	31-12-2021	PASSIVA	31-12-2022	31-12-2021
Vaste activa	**€ 10**	**€ 18**	**Vaste passiva**	**€ 1.274**	**€ 1.774**
Materiële vaste activa			*Eigen vermogen*		
Investeringen met een economisch nut	€ 10	€ 18	Bestemmingsreserves	€ 685	€ 699
Vlottende activa	**€ 5.064**	**€ 5.043**	Resultaat baten & lasten	€ 0	€ 0
Uitzettingen (looptijd<1 jaar)			**Totaal eigen vermogen**	**€ 685**	**€ 699**
Vorderingen op openbare lichamen	€ 806	€ 1.213	*Voorzieningen*	*€ 589*	*€ 1.075*
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	€ 3.055	€ 2.879	*Vaste schulden*	*€ 0*	*€ 0*
Overige vorderingen	€ 299	€ 207	**Vlottende passiva**	**€ 3.799**	**€ 3.287**
Totaal uitzettingen	**€ 4.159**	**€ 4.299**	*Netto-vlottende schulden (looptijd <1 jaar)*		
Liquide middelen (kas- en banksaldi)	*€ 0*	*€ 0*	**Overige schulden**	**€ 1.645**	**€ 1.551**
Overlopende activa			*Overlopende passiva*		*€ 0*
Nog te ontvangen bedragen van overige Nederlandse overheidslichamen	€ 846	€ 644	Voorschotten van overige Nederlandse overheidslichamen	€ 66	€ 32
Overige overlopende activa	€ 59	€ 100	Overige Overlopende passiva	€ 2.088	€ 1.704
Totaal overlopende activa	**€ 905**	**€ 744**	**Totaal Overlopende passiva**	**€ 2.154**	**€ 1.736**
Totaal Activa	**€ 5.073**	**€ 5.061**	**Totaal Passiva**	**€ 5.073**	**€ 5.061**

Borgstellingen / garantstellingen: nihil

Het balanstotaal is nagenoeg gelijk aan voorgaand jaar. De bestemmingsreserves en voorzieningen nemen beperkt af, maar de nog te betalen bedragen vallen iets hoger uit dan in 2021. Het bedrag dat in 2022 wordt terugbetaald aan gemeenten is hoger dan in 2021 en bestaat uit een positief resultaat van de modules. De terugbetaling staat als overige schuld op de balans.

De opbouw en de mutaties van de balansposten worden in de hierna volgende pagina's toegelicht.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding
De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) daarvoor geeft. Bij het opstellen van de jaarrekening is voldaan aan het normenkader vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 8 december 2022.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening
De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat is bepaald op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, zijn de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden verantwoord voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Met verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar wordt rekening gehouden als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Balans

Materiële vaste activa
De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs. Afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Een actief dat buiten gebruik wordt gesteld, wordt op het moment van buitengebruikstelling voor de resterende boekwaarde afgeschreven.

Afschrijvingsbeleid
De materiële vaste activa met economisch nut worden lineair afgeschreven in:
a. 25 jaar: voorzieningen aan terreinen;
b. 40 jaar: gebouwen;
c. 15 jaar: machines, apparaten en installaties;
d. 15 jaar: inventarissen
e. 7 jaar: vervoermiddelen;
f. 4 jaar: ICT-investeringen
g. 10 jaar: overige activa
h. Niet: gronden.

Activa met economisch nut en een verkrijgingprijs van minder dan € 25.000 worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Deze laatst genoemden worden altijd geactiveerd. In het jaar waarin het kapitaalgoed gereed komt/verworven wordt en vanaf het moment dat het door de MGR in gebruik kan worden genomen, wordt begonnen met afschrijven. Bij het afschrijven wordt er geen rekening gehouden met een eventuele restwaarde.

Vorderingen en overlopende activa
De vorderingen waarderen we tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid hebben we een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statistisch bepaald op basis van de gemaakte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten
Deze activa nemen we tegen nominale waarde op.

Vlottende passiva
De vlottende passiva waarderen we tegen de nominale waarde.

Toelichting op de balans

Vaste activa
De ICT-investering in 2020 bedroeg € 51.000. De notebooks worden in 4 jaar afgeschreven vanaf februari 2020.

Vaste activa *Euro x 1.000*	ICT Investeringen	Totaal
Boekwaarde per 31 december 2021	**€18**	**€18**
Afschrijvingen	€9	€9
Desinvestering	€0	€0
Boekwaarde per 31 december 2022	**€10**	**€10**

In 2022 hebben zich geen bijzonderheden voorgedaan.

Uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar
De vorderingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Uitzettingen			2022	2021
Euro x 1.000		Debiteur	31-12-2022	31-12-2021
Vorderingen Openbare lichamen	1	Arnhem	€ 422	€ 669
	2	Doesburg	€ 12	€ 26
	3	Duiven	€ 33	€ 35
	4	Lingewaard	€ 55	€ 72
	5	Overbetuwe	€ 54	€ 68
	6	Renkum	€ 5	€ 107
	7	Rheden	€ 77	€ 90
	8	Rozendaal	€ 2	€ 2
	9	Wageningen	€ 10	€ 9
	10	Westervoort	€ 31	€ 34
	11	Zevenaar	€ 67	€ 74
Totaal Deelnemende gemeenten			**€ 767**	**€ 1.187**
		Neder-Betuwe	€ 38	€ 27
Totaal vorderingen openbare lichamen			**€ 806**	**€ 1.213**
Uitzettingen in 's Rijks schatkist			**€ 3.055**	**€ 2.879**
Overige Vorderingen		*Scalabor*	€ 299	€ 207
Totaal overige vorderingen			**€ 299**	**€ 207**
Totaal uitzettingen			**€ 4.159**	**€ 4.299**

Toelichting

» De openstaande vorderingen bij gemeenten hebben voornamelijk betrekking op doorbelasting van de BTW-lasten. Voor de activiteiten waar de koepelvrijstelling van toepassing is, wordt de BTW doorgeschoven naar gemeenten. Gemeenten kunnen deze BTW verhalen in het BTW compensatiefonds.
» Er is geen sprake van dubieuze debiteuren of betwiste facturen.
» De liquide middelen op de rekening-courant van de BNG worden dagelijks verrekend met de rekening-courant in ’s Rijks schatkist. Daarom worden er geen liquide middelen aangehouden.

Overlopende activa
De post overlopende activa wordt onderscheiden in:

Overlopende activa		2022	2021
Euro x 1.000	Omschrijving	31-12-2022	31-12-2021
Nog te ontvangen bijdragen van overige overheid	UWV compensatie transitievergoeding	€ 67	€ 99
	Belastingvoordeel (LIV)	€ 779	€ 545
Nog te ontvangen bijdragen van overige overheid		**€ 846**	**€ 644**
Overige Overlopende Activa	Vooruitbetaalde bedragen	€ 30	€ 68
	Loonvoorschotten	€ 3	€ 2
	Fietsplan	€ 26	€ 30
Totaal overige overlopende activa		**€ 59**	**€ 100**
Totaal overlopende activa		**€ 905**	**€ 744**

Toelichting

» Op basis van de ontvangen compensatie voor transitievergoedingen uit 2021 en 2022 schatten we in dat 99% van de nog openstaande aanvragen wordt voldaan.
» Het te ontvangen belastingvoordeel voor lage inkomens (LIV) is hoger dan in 2021. Dit wordt veroorzaakt door de incidentele ophoging van het tegemoetkomingsbedrag per werknemer van € 960 naar € 1.520.

Verloop eigen vermogen
De MGR heeft geen algemene reserve. Iedere module heeft een eigen bestemmingsreserve.

Bestemmingsreserves *Euro x 1.000*	Module Inkoop	Module Onderwijs	Module WgSW	Module WSP	Module Beheer	Totaal
Boekwaarde per 31 december 2021	**€ 50**	**€ 50**	**€ 518**	**€ 31**	**€ 50**	**€ 699**
Onttrekkingen 2022	€ 0	€ 33	€ 0	€ 0	€ 0	€ 33
Dotaties 2022	€ 0	€ 0	€ 0	€ 19	€ 0	€ 19
Totaal mutaties	€ 0	-€ 33	€ 0	€ 19	€ 0	-€ 14
Boekwaarde per 31 december 2022	**€ 50**	**€ 17**	**€ 518**	**€ 50**	**€ 50**	**€ 685**

Deze bestemmingsreserves hebben het volgende doel:
1. WgSW: Opvangen van onvoorziene kosten voor SW-dienstverbanden
2. Overige modules: Opvangen van onvoorziene kosten in de bedrijfsvoering en onvoorziene personeelskosten voor het uitvoeren van de reguliere taken van de module.

Voorzieningen
De voorzieningen kennen het volgende verloop:

Voorzieningen	Boventalligen Presikhaaf	Latente verplichtingen	Totaal
Boekwaarde per 31 december 2021	**€ 930**	**€ 145**	**€ 1.075**
Dotaties 2022	€ 0	€ 0	€ 0
Onttrekkingen 2022	€ 336	€ 0	€ 337
Vrijval	€ 150	€ 0	€ 150
Boekwaarde per 31 december 2022	**€ 444**	**€ 145**	**€ 589**

Per 1 januari 2020 is er een voorziening gevormd met betrekking tot het overnemen van 14 boventallige medewerkers van Presikhaaf Bedrijven. In 2022 zijn de dienstverbanden van de laatste 4 boventallige medewerkers geëindigd. Voor deze 4 medewerkers hebben we, als eigen risicodrager, nog een aantal jaar de verplichting om de WW te bekostigen. Daarnaast houden we rekening met een risico opslag en garantstelling voor een medewerker. Op basis van deze verplichtingen is de voorziening per einde 2022 herrekend. Het meerdere boven het benodigde bedrag (ter grootte van € 150.000) valt vrij en wordt verrekend met de gemeentelijke bijdragen.

Daarnaast is bij de liquidatie van Presikhaaf Bedrijven eind november 2020 een voorziening overgedragen aan de MGR voor latente rechten en verplichtingen. In 2022 is er geen aanspraak gedaan op deze voorziening. Op basis van de huidige kennis met betrekking tot (latente) verplichtingen is er geen reden om aan te nemen dat de voorziening te laag is gewaardeerd.
De eventuele toekomstige overschotten of tekorten op deze voorziening worden verrekend met de voormalige deelnemers aan de GR Presikhaaf Bedrijven volgens een vastgestelde verdeelsleutel (conform liquidatieplan Presikhaaf Bedrijven).

Netto vlottende schulden met een looptijd korter dan één jaar
De overige schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Overige schulden			2022	2021
Euro x 1.000		Crediteur	31-12-2022	31-12-2021
Overige schulden	1	Arnhem	€ 493	€ 419
aan deelnemende	2	Doesburg	€ 26	€ 21
Gemeenten	3	Duiven	€ 37	€ 25
(eindafrekening)	4	Lingewaard	€ 79	€ 58
	5	Overbetuwe	€ 61	€ 50
	6	Renkum	€ 7	€ 3
	7	Rheden	€ 112	€ 81
	8	Rozendaal	€ 1	€ 1
	9	Wageningen	€ 2	€ 1
	10	Westervoort	€ 45	€ 32
	11	Zevenaar	€ 88	€ 61
		Totaal deelnemende gemeenten	€ 950	€ 754
		Crediteuren	€ 474	€ 541
		Nog te betalen	€ 189	€ 242
		BTW	€ 32	€ 14
Totaal overige schulden			**€ 1.645**	**€ 1.551**
Totaal vlottende schulden			**€ 1.645**	**€ 1.551**

Toelichting
De creditering van de gemeentelijke bijdrage is opgenomen in de overige schulden. Onder de nog te betalen bedragen staan facturen die na balansdatum zijn binnengekomen. Actieve aandacht richting leveranciers heeft er voor gezorgd dat meer facturen binnen het boekjaar zijn binnengekomen en betaald.

Overlopende passiva
De post overlopende passiva wordt onderscheiden in:

Vooruitontvangen bedragen		2021	Onttrekkingen	Toevoegingen	2022
Euro x 1.000	Rubriek	31-12-2021		31-12-2022	31-12-2022
	Presikhaaf Bedrijven	€ 12	€ 12		€ 0
	KTO Onderwijs	€ 20	€ 20		€ 0
	Project Matchingstafel	€ 0		€ 37	€ 37
	Project Evenementen	€ 0		€ 29	€ 29
		€ 32	**€ 32**	**€ 66**	**€ 66**

Overige overlopende passiva		2022	2021
Euro x 1.000	Rubriek	31-12-2022	31-12-2021
	Netto salarissen	€ 49	€ 52
	Afdrachten OGV	€ 0	€ 4
	Afdrachten Loonbelasting	€ 1.612	€ 1.646
	Overige	€ 427	€ 2
Totaal overige overlopende passiva		**€ 2.088**	**€ 1.704**

Niet in de balans opgenomen rechten/verplichtingen
De niet uit de balans blijkende verplichtingen zijn:
- € 164.000 voor 475 niet opgenomen vakantiedagen ambtelijke dienstverbanden
- € 5,3 miljoen voor 33.500 niet opgenomen vakantiedagen SW dienstverbanden
- € 1,7 miljoen voor 7 maanden recht op uitbetaling vakantiegeld over 2022 van SW medewerkers

Gebeurtenissen na balansdatum

2022 heeft zich gekenmerkt als jaar met grote mondiale ontwikkelingen. De COVID-19 situatie en vraagstukken zijn begin 2022 afgenomen tot een behapbaar niveau met beperkte impact op de bedrijfsvoering en uitvoering binnen de MGR. Daarentegen is als gevolg van onder andere de oorlog in Oekraïne de (financiële) onzekerheid toegenomen.

Eind 2022 en begin 2023 zien we ons geconfronteerd met een hoge inflatie en onzekerheid over de loonkostenontwikkelingen. CAO-onderhandelingen voor de ambtenaren zijn nog niet afgerond, en voor de CAO SW zijn acties aangekondigd om deze open te breken. Deze ontwikkelingen hebben geen invloed op het beeld dat geschetst wordt in dit jaarverslag of de continuïteit van de MGR, maar hebben wel invloed op de begroting van 2023 en daarop volgende jaren.

Wet Normering Topinkomens

Per 1 januari 2013 is de Wet Normering Topinkomens (WNT) ingegaan. De MGR is opgericht per 1-4-2017. De MGR heeft vanaf 2018 medewerkers in dienst. De gegevens van de directeur/secretaris staan hieronder weergegeven.

Bezoldiging topfunctionarissen

De WNT is van toepassing op de MGR Sociaal Domein Centraal Gelderland. Het voor MGR Sociaal Domein Centraal Gelderland toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000 op basis van de categorie algemeen.

Gegevens WNT H. Wiselius	2022	2021
Functiegegevens	Directeur	Directeur
Aanvang en einde functievervulling	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,78	0,78
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 79.858	€ 74.915
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 14.074	€ 13.693
Subtotaal	**€ 94.504**	**€ 88.607**
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	**€ 168.480**	**€ 163.020**
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	**€ 94.504**	**€ 88.607**
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Topfunctionarissen zonder bezoldiging:

01-01-2022 - 23-06-2022		23-06-2022 - 31-12-2022	
NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE	NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
Johannes Goossen	VOORZITTER DB EN AB	Johannes Goossen	VOORZITTER DB EN AB
Ronald Paping	LID DB EN AB	Paul Smeulders	LID DB EN AB
Dorus Klomberg	LID DB EN AB	Dorus Klomberg	LID DB EN AB
Simon Warmerdam	LID AB	Simon Warmerdam	LID AB
Leo Bosland	LID AB	Guido van Vulpen	LID AB
Nanne van Dellen	LID AB	Arthur Boone	LID AB
Brigitte Faber-de Lange	LID AB	Rik van den Dam	LID AB
Marinka Mulder	LID AB	Marinka Mulder	LID AB
Rob Raaijman	LID AB	Peter Pennekamp	LID AB
Birgit van Veldhuizen	LID AB	Birgit van Veldhuizen	LID AB
Helga Witjes *	LID AB	Nick Hubers *	LID AB

** Helga Witjes is reeds in de vergadering van 24 maart 2022 vervangen door Nick Hubers.*

Bovengenoemde bestuurders zijn lid van het AB op basis van een wethouderschap in een deelnemende gemeente. Zij ontvangen geen bezoldiging van de MGR Sociaal Domein Centraal Gelderland.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen andere functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2022 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het Algemeen Bestuur van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland te Westervoort

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland te Westervoort gecontroleerd.

Naar ons oordeel:
- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2022 als van de activa en passiva van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland te Westervoort op 31 december 2022 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader voor de financiële rechtmatigheid dat is vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 8 december 2022.

De jaarrekening bestaat uit:
1. het overzicht van baten en lasten over 2022;
2. de balans per 31 december 2022;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
4. de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol (vastgesteld op 21 maart 2019) en het normenkader voor de financiële rechtmatigheid (vastgesteld op 8 december 2022) en het Controleprotocol Wet WNT 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Wij zijn onafhankelijk van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland te Westervoort zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties en bij het vormen van ons oordeel hierover.

Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 603.840. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2022.
Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het Algemeen Bestuur overeengekomen dat wij aan het Algemeen Bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 60.384 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Bij de aanvang van onze controle hebben wij een frauderisico analyse uitgevoerd. Hierbij hebben wij risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang op de jaarrekening als gevolg van fraude. De uitkomsten van deze frauderisico analyse zijn vertaald naar generieke en specifieke controlewerkzaamheden die onderdeel uitmaken van onze controleaanpak.

Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in het systeem van interne beheersing, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het Dagelijks Bestuur inspeelt op frauderisico's. Ook hoe het bestuur het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop het Algemeen Bestuur toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan.

Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne beheersmaatregelen gericht op het beperken van frauderisico's.
Als onderdeel van het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening als gevolg van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

We hebben de beschikbare controle-informatie in overweging genomen en navraag gedaan bij relevante personen, waaronder de concerncontroller en de directeur. Hieruit volgden geen signalen van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Uit het geheel van onze werkzaamheden volgen geen signalen van aanwijzingen of vermoedens van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

Geïdentificeerd frauderisico	Controlewerkzaamheden en observaties
Het risico dat het management maatregelen van interne beheersing doorbreekt	Het Dagelijks Bestuur en de directie bevinden zich in een unieke positie om fraude te plegen, omdat ze in staat zijn de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersings-maatregelen te doorbreken die anderszins effectief lijken te werken. Wij hebben specifiek aandacht besteed aan de effectiviteit van de ingebouwde waarborgen in de processen met betrekking tot handmatige journaalposten. We hebben een aantal memoriaalboekingen gecontroleerd op basis van de omvang en de omschrijving. Wij hebben bij de controlewerkzaamheden specifieke aandacht gehad voor eventuele manipulatie of bovenmatige bemoeienis van het management bij de totstandkoming van cijfers en belangrijke toelichtingen. Wij hebben geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude vastgesteld met betrekking tot het overschrijven van interne beheersingsmaatregelen door het management.
Het risico dat schattingsposten onterecht door het management beïnvloed worden	Wij hebben specifieke controles uitgevoerd op het opstellen van schattingen zoals voorzieningen. Wij hebben getoetst of de gehanteerde uitgangspunten en veronderstellingen adequaat zijn. Wij hebben in het bijzonder aandacht gehad voor het inherente risico van vooringenomenheid van het management bij deze schattingen. Wij hebben geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude vastgesteld met betrekking tot het maken van schattingen.
Het risico dat inkoopfacturen betaald worden, zonder dat hier een prestatie tegenover staat	Wij hebben de opzet, het bestaan en de werking van de interne beheersingsmaatregelen geëvalueerd die bedoeld zijn om het risico op fraude te beperken met betrekking tot het leveren van de prestaties van de ingekochte goederen en diensten. Wij hebben door middel van een deelwaarneming vastgesteld dat de levering van goederen/diensten voor de onderzochte gevallen heeft plaatsgevonden overeenkomstig de inkoopfacturen. Wij hebben geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude vastgesteld met betrekking tot de inkoop.
Het risico dat betaalbatches ongeautoriseerd worden aangepast en naar verkeerde bankrekeningnummers wordt betaald	Wij hebben de opzet, het bestaan en de werking van de interne beheersingsmaatregelen geëvalueerd die bedoeld zijn om het risico op fraude te beperken bij het aanmaken van betalingen. Aanvullend hebben we data-analyse gedaan op alle bankmutaties. Wij hebben geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude vastgesteld met betrekking tot de betalingen.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Het Algemeen Bestuur heeft in de regeling van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland te Westervoort vastgelegd (artikel 29 lid 7) dat aan enig batig saldo een bestemming specifiek voor de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland te Westervoort kan worden gegeven. Alle overige lasten worden verdeeld over de deelnemende gemeenten (artikel 29 lid 5). Daarmee worden de financiële risico's afgewenteld op de deelnemende gemeenten.

Het Dagelijks Bestuur heeft inzicht gegeven in de financiële positie en de risico's in de paragraaf weerstandsvermogen in het jaarverslag. Wij hebben het proces van risicoanalyse en de veronderstellingen die het Dagelijks Bestuur heeft gehanteerd beoordeeld en geëvalueerd. Daarnaast hebben wij beoordeeld of de paragraaf Weerstandsvermogen alle relevante informatie bevat, waarvan wij tijdens onze controle kennis hebben gekregen.
Voor het overige hebben wij inlichtingen ingewonnen bij het Dagelijks Bestuur over de kennis van risico's na de periode van de verrichte risicoanalyse. Uit onze werkzaamheden blijkt het gegeven inzicht zoals, dat gegevens is door het Dagelijks Bestuur, aanvaardbaar is.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur voor de jaarrekening
Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het Dagelijks Bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader.

In dit kader is het Dagelijks Bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het Dagelijks Bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het Dagelijks Bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het Dagelijks Bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het Algemeen Bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol en het normenkader voor de financiële rechtmatigheid welke is vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 8 december 2022, het Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,

  het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het Dagelijks Bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- het vaststellen dat de door het Dagelijks Bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder of deelnemende gemeenten. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeenschappelijke regeling de financiële risico's niet kan opvangen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het Algemeen Bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Doetinchem, 30 maart 2023

Stolwijk Kelderman

w.g. drs. G.J. Bouwhuis RA

6. Bijlagen

Bijlage 1 - Overzicht van de baten en lasten per taakveld

In dit overzicht worden de lasten en baten ingedeeld per taakveld conform BBV.

Overzicht Taakvelden		Taakveld	2022 Realisatie	2022 Gewijzigde Begroting	*Verschil vs. Gew. Begroting*
€ x 1.000					
Lasten	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€ 2.207	€ 2.291	*€ 84*
	6.4	Begeleide participatie	€ 53.501	€ 54.155	*€ 654*
	6.5	Arbeidsparticipatie	€ 1.226	€ 1.271	*€ 45*
	0.4	Overhead	€ 3.410	€ 3.510	*€ 100*
	0.8	Overige baten en lasten	€ 21	€ 32	*€ 11*
	0.10	Mutaties reserves	€ 19	€ 0	*-€ 19*
Totaal Lasten			€ 60.384	€ 61.258	*€ 875*
Baten	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€ 2.818	€ 2.964	*€ 146*
	6.4	Begeleide participatie	€ 53.673	€ 54.291	*€ 618*
	6.5	Arbeidsparticipatie	€ 1.753	€ 1.771	*€ 18*
	0.4	Overhead	€ 2.086	€ 2.089	*€ 3*
	0.8	Overige baten en lasten	€ 21	€ 32	*€ 11*
	0.10	Mutaties reserves	€ 33	€ 112	*€ 79*
Totaal Baten			€ 60.384	€ 61.258	*€ 875*

Toelichting

» De modules vallen grotendeels gelijk aan de taakvelden.

» Inkoop, CMI en Beheer zijn hier geconsolideerd als overhead, samen met de overheadlasten van de overige modules.

» De dotaties aan de bestemmingsreserves komen hier als lasten terug en onttrekkingen als baten. Het vooruit ontvangen bedrag voor het KTO is als last opgenomen bij de mutatie reserve.

De cijfermatige analyse is niet anders dan eerder vermeld.

Bijlage 2 - Overzicht van de afrekening per module

Gemeentelijke bijdrage Module Beheer	*Realisatie 2022*	*Gewijzigde Begroting*	*Verschil*	*Reeds gefactureerd*	*Te crediteren*
Gemeente Arnhem	126.009	132.650	*6.641*	*132.649*	*6.640*
Gemeente Doesburg	8.651	9.107	*456*	*9.108*	*457*
Gemeente Duiven	19.623	20.657	*1.034*	*20.657*	*1.034*
Gemeente Lingewaard	36.394	38.312	*1.918*	*38.312*	*1.918*
Gemeente Overbetuwe	37.413	39.385	*1.972*	*39.385*	*1.971*
Gemeente Renkum	24.538	25.831	*1.293*	*25.832*	*1.294*
Gemeente Rheden	34.176	35.977	*1.801*	*35.977*	*1.800*
Gemeente Rozendaal	1.331	1.401	*70*	*1.401*	*70*
Gemeente Wageningen	30.977	32.609	*1.632*	*32.609*	*1.632*
Gemeente Westervoort	11.692	12.308	*616*	*12.308*	*616*
Gemeente Zevenaar	34.168	35.968	*1.801*	*35.968*	*1.800*
Totaal gemeenten	**€ 364.972**	**384.205**	***19.234***	**384.203**	**19.231**

Gemeentelijke bijdrage Module Inkoop	*Realisatie 2022*	*Gewijzigde Begroting*	*Verschil*	*Reeds gefactureerd*	*Te crediteren*
Gemeente Arnhem	€ 601.470	€ 605.859	*€ 4.389*	*€ 605.859*	*€ 4.389*
Gemeente Doesburg	€ 41.293	€ 41.595	*€ 302*	*€ 41.595*	*€ 302*
Gemeente Duiven	€ 93.664	€ 94.348	*€ 684*	*€ 94.348*	*€ 684*
Gemeente Lingewaard	€ 139.087	€ 139.088	*€ 1*	*€ 139.088*	*€ 1*
Gemeente Overbetuwe	€ 168.215	€ 159.151	*€ -9.064*	*€ 159.151*	*€ -9.064*
Gemeente Renkum	€ 117.123	€ 117.978	*€ 855*	*€ 117.978*	*€ 855*
Gemeente Rheden	€ 163.131	€ 164.324	*€ 1.192*	*€ 164.324*	*€ 1.192*
Gemeente Rozendaal	€ 6.352	€ 6.397	*€ 44*	*€ 6.397*	*€ 44*
Gemeente Wageningen	€ 118.395	€ 118.396	*€ 0*	*€ 118.396*	*€ 0*
Gemeente Westervoort	€ 55.809	€ 56.215	*€ 406*	*€ 56.215*	*€ 406*
Gemeente Zevenaar	€ 163.090	€ 164.282	*€ 1.191*	*€ 164.282*	*€ 1.191*
Totaal gemeenten	**€ 1.667.629**	**€ 1.667.629**	***€ 0***	***€ 1.667.629***	***€ 0***

Gemeentelijke bijdrage Module Onderwijs	Realisatie 2022	Gewijzigde Begroting	Verschil	Reeds gefactureerd	Te crediteren
Gemeente Arnhem	€ 705.628	€ 740.463	€ 34.835	€ 740.464	€ 34.836
Gemeente Doesburg	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Gemeente Duiven	€ 81.516	€ 85.540	€ 4.024	€ 85.540	€ 4.024
Gemeente Lingewaard	€ 142.483	€ 149.517	€ 7.034	€ 149.516	€ 7.033
Gemeente Overbetuwe	€ 163.613	€ 171.690	€ 8.077	€ 171.690	€ 8.077
Gemeente Renkum	€ 89.076	€ 93.473	€ 4.397	€ 93.474	€ 4.398
Gemeente Rheden	€ 147.135	€ 154.399	€ 7.264	€ 154.398	€ 7.263
Gemeente Rozendaal	€ 4.749	€ 4.984	€ 234	€ 4.984	€ 235
Gemeente Wageningen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Gemeente Westervoort	€ 53.698	€ 56.348	€ 2.651	€ 56.348	€ 2.650
Gemeente Zevenaar	€ 131.821	€ 138.328	€ 6.508	€ 138.328	€ 6.507
Totaal Leerplicht	**€ 1.519.717**	**€ 1.594.742**	**€ 75.025**	**€ 1.594.742**	**€ 75.025**
VSV Gemeente Arnhem	€ 149.500	€ 149.500	€ -	€ 149.500	€ -
Totaal gemeenten	**€ 1.664.800**	**€ 1.744.242**	**€ 75.025**	**€ 1.744.242**	**€ 75.025**
RMC Kwalificatieplicht	€ 387.800	€ 387.800	€ -	€ 387.800	€ -
RMC VSV	€ 305.482	€ 337.600	€ 32.118	€ 337.600	€ 32.118
RMC Jeugdwerkloosheid	€ 20.958	€ 60.000	€ 39.042	€ 20.958	€ -
Programma Schakelpunt	€ 191.000	€ 191.000	€ -	€ 191.000	€ -
Programma Sluitende Keten	€ 20.000	€ 20.000	€ -	€ 20.000	€ -
Programma Verzuim 18+	€ 160.000	€ 160.000	€ -	€ 160.000	€ -
Totaal regionale bijdrage	**€ 1.085.240**	**€ 1.156.400**	**€ 71.160**	**€ 1.117.358**	**€ 32.118**

Gemeentelijke bijdrage Module WSP	Realisatie 2022	Gewijzigde Begroting	Verschil	Reeds gefactureerd	Te crediteren
Gemeente Arnhem	€ 658.579	€ 666.114	€ 7.535	€ 666.114	€ 7.535
Gemeente Doesburg	€ 45.162	€ 45.679	€ 517	€ 45.678	€ 516
Gemeente Duiven	€ 102.522	€ 103.695	€ 1.173	€ 103.694	€ 1.172
Gemeente Lingewaard	€ 190.124	€ 192.299	€ 2.175	€ 192.300	€ 2.176
Gemeente Overbetuwe	€ 195.467	€ 197.703	€ 2.236	€ 197.704	€ 2.237
Gemeente Renkum	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Gemeente Rheden	€ 178.531	€ 180.574	€ 2.043	€ 180.574	€ 2.043
Gemeente Rozendaal	€ 6.956	€ 7.035	€ 80	€ 7.036	€ 80
Gemeente Wageningen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Gemeente Westervoort	€ 61.090	€ 61.789	€ 699	€ 61.790	€ 700
Gemeente Zevenaar	€ 178.531	€ 180.574	€ 2.043	€ 180.574	€ 2.043
Totaal gemeenten	**€ 1.616.962**	**€ 1.635.462**	**€ 18.500**	**€ 1.635.464**	**€ 18.502**

Gemeentelijke bijdrage Module WgSW	Realisatie 2022	Onttrekking Voorziening	Gewijzigde Begroting	Verschil	Reeds gefactureerd	Te crediteren
Gemeente Arnhem	€ 27.166.038	€ 78.504	€ 27.561.922	€ 474.388	€ 27.527.569	€ 440.035
Gemeente Doesburg	€ 1.460.792	€ 4.938	€ 1.482.080	€ 26.226	€ 1.480.233	€ 24.379
Gemeente Duiven	€ 1.926.004	€ 4.938	€ 1.954.071	€ 33.006	€ 1.951.635	€ 30.569
Gemeente Lingewaard	€ 4.164.755	€ 12.720	€ 4.225.447	€ 73.412	€ 4.220.182	€ 68.146
Gemeente Overbetuwe	€ 3.524.926	€ 10.475	€ 3.576.294	€ 61.843	€ 3.571.834	€ 57.384
Gemeente Renkum	€ -	€ 0	€ -	€ -	€ -	€ -
Gemeente Rheden	€ 6.165.363	€ 17.658	€ 6.255.209	€ 107.505	€ 6.247.415	€ 99.710
Gemeente Rozendaal	€ 56.360	€ 60	€ 57.181	€ 882	€ 57.112	€ 813
Gemeente Wageningen	€ -	€ 0	€ -	€ -	€ -	€ -
Gemeente Westervoort	€ 2.517.618	€ 6.884	€ 2.554.307	€ 43.572	€ 2.551.122	€ 40.388
Gemeente Zevenaar	€ 4.710.761	€ 13.468	€ 4.779.409	€ 82.117	€ 4.773.450	€ 76.158
Totaal gemeenten	**€ 51.692.617**	**€ 149.647**	**€ 52.445.920**	**€ 902.951**	**€ 52.380.552**	**€ 837.582**
Buitengemeenten	€ 1.588.482		€ 1.511.526	€ -76.956		

Gemeentelijke bijdrage Module CMI	Realisatie 2022	Gewijzigde Begroting	Verschil	Reeds gefactureerd	Te crediteren
Gemeente Arnhem	28.366	28.366	-	28.366	-
Gemeente Doesburg	1.932	1.932	-	1.932	-
Gemeente Duiven	4.378	4.378	-	4.378	-
Gemeente Lingewaard	8.177	8.177	-	8.177	-
Gemeente Overbetuwe	8.420	8.420	-	8.420	-
Gemeente Renkum	-	-	-	-	-
Gemeente Rheden	7.601	7.601	-	7.601	-
Gemeente Rozendaal	301	301	-	301	-
Gemeente Wageningen	-	-	-	-	-
Gemeente Westervoort	2.622	2.622	-	2.622	-
Gemeente Zevenaar	7.701	7.701	-	7.701	-
Totaal gemeenten	**69.500**	**69.500**	**-**	**69.500**	**-**

Accountantsverslag 2022

Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland

definitief

30 maart 2023

stolwijk kennisnetwerk

Inleiding

Aan het Algemeen Bestuur van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling
Sociaal Domein Centraal Gelderland
Postbus 2100
6802 CC Arnhem

Doetinchem, 30 maart 2023
448701/HdF/NK

Geacht bestuur,

Wij hebben de jaarrekening 2022 van uw organisatie gecontroleerd. In dit verslag brengen wij de hoofdzaken van onze bevindingen en aanbevelingen vanuit de controle onder uw aandacht. Daarnaast besteden wij aandacht aan de jaarrekening zelf en aan de interne beheersing.

De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het Dagelijks Bestuur. Op basis van onze controle geven wij een onafhankelijk oordeel over de getrouwheid en de rechtmatigheid van de jaarrekening. Daarnaast hebben wij beoordeeld of de programmaverantwoording en de overige gegevens in overeenstemming zijn met de jaarrekening. Ons oordeel over de jaarrekening komt tot uitdrukking in de controleverklaring.

Wij bespreken deze rapportage graag tijdens de bijeenkomst van het Dagelijks Bestuur op 20 maart 2023 en beantwoorden dan ook uw eventuele vragen. Wij hebben de inhoud van dit accountantsverslag afgestemd met de directeur en de controller.

Mocht u nog vragen hebben, aarzelt u dan niet om contact met ons op te nemen.

Met vriendelijke groet,

Stolwijk Kelderman

w.g. drs. G.J. Bouwhuis RA

Waar bent u naar op zoek?

Inhoudsopgave

1. Kernpunten

2. Onderbouwing oordeel

Bijlage 1 teksten controle verklaring

3. Jaarrekening

4. Interne beheersing

5. Onze verantwoordelijkheid

6. Afsluiting

stolwijk kennisnetwerk

1. Kernpunten

Wij hebben de jaarrekening 2022 van uw organisatie gecontroleerd. Wij informeren u in dit verslag over de bevindingen uit onze controle. De hoofdzaken hebben wij hier opgenomen.

Als u de jaarstukken ongewijzigd vaststelt, kunnen wij de volgende oordelen geven:

- **Een goedkeurend oordeel voor de getrouwheid**
- **Een goedkeurend oordeel voor de rechtmatigheid**

Uit onze controle kwamen enkele kleinere aanpassingen in de jaarstukken voort. Deze zijn allen in de voorliggende versie verwerkt.

De controleverklaring 2022: fraude en financiële risico's

In onze controleverklaring beschrijven wij met ingang van 2022 op welke wijze wij bij de controle hebben ingespeeld op risico's die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang als gevolg van fraude. Daarnaast beschrijven wij onze controleaanpak inzake de veronderstellingen financiële risico's in relatie tot de financiële positie.

Voor wettelijke controles is het verplicht om over deze twee punten te rapporteren. Voor gemeenschappelijke regelingen is deze toelichting niet wettelijk voorgeschreven, maar wij hebben ervoor gekozen hierover wel rapporteren.

In bijlage 1 geven wij de teksten weer welke wij zullen opnemen in de controleverklaring.

Controleproces goed verlopen

Wij hebben voldoende controle-informatie verkregen om een controleverklaring te verstrekken. Wij willen het bestuur en de medewerkers van de MGR bedanken voor de open en constructieve samenwerking bij het verrichten van onze controlewerkzaamheden en de totstandkoming van deze rapportage.

Interne beheersing op orde

De interne beheersing voldoet aan de daaraan te stellen eisen en past bij de kleine omvang van uw organisatie. Wij hebben nog enkele verbeterpunten geadviseerd.

Saldo van baten en laten

De MGR heeft € 894.000 minder lasten dan begroot. Deze meevaller is onder meer veroorzaakt door het incidentele voordeel uit de uitkering LageInkomensVoordeel van het UWV.

2. Onderbouwing oordeel

Onderstaand hebben wij een overzicht opgenomen van de niet in de jaarrekening 2022 verwerkte controleverschillen en de resterende onzekerheden. Met u hebben wij een afspraak gemaakt, welke afwijkingen wij in dit verslag vermelden. U heeft ons gevraagd in ieder geval alle afwijkingen groter dan € 60.384 (0,1% van de programmalasten) aan u te rapporteren.

	Getrouwheid		Rechtmatigheid	
Omschrijving	Fouten €	Onzeker-heden €	Fouten €	Onzeker-heden €
Europese aanbestedingen			60.050	
Totaal			**60.050**	
Goedkeuringstolerantie voor fouten (1%)	**603.840**			
Goedkeuringstolerantie voor onzekerheden (3%)	**1.811.520**			

Voor wat betreft de getrouwheid zijn er geen niet-gecorrigeerde controleverschillen en resterende onzekerheden.

De fout in de Europese aanbestedingen komt niet boven de goedkeuringstolerantie van 1% zodat het oordeel inzake de rechtmatigheid goedkeurend is.

Bij de WNT-verantwoording zijn geen afwijkingen geconstateerd die van invloed zijn op het oordeel.

Wij hebben geen tegenstrijdigheden vastgesteld tussen het jaarverslag (de programma-verantwoording en de paragrafen) en de jaarrekening.

Toelichting op de fout inzake de Europese aanbestedingen:

In 2022 is sprake van 1 levering van diensten die niet volgens de juiste inkoopprocedure is ingekocht. Op basis van de omvang van de inkopen zou dit via een Europese aanbestedingsprocedure moeten worden ingekocht.

Jaarstukken en zekerheid

3. Jaarrekening

Financiële positie

Kwaliteit jaarstukken

Begrotings-rechtmatigheid

Overige bevindingen

stolwijk kennisnetwerk

3.1 Financiële positie

De jaarrekening geeft inzicht in de totstandkoming van het resultaat 2022 en de financiële positie van uw organisatie op 31 december 2022.

Saldo van baten en lasten

De totale lasten zijn € 894.000 lager dan begroot, met name als gevolg van de lagere lasten van het SW personeel. In de jaarrekening is de - positieve - afrekening met de gemeenten verwerkt voor een bedrag van € 950.000.

Van begroting naar realisatie

In 2022 is de primitieve begroting met 1 begrotingswijziging aangepast. Deze wijziging is bekrachtigd door het Algemeen Bestuur bij de vaststelling van de begroting 2023, op 23 juni 2022.

De wijziging betreft de introductie van de nieuwe module Contractmanagement Inburgeringstrajecten en de lagere lasten voor de SW-dienstverbanden. De structurele daling van de lasten is ook te zien in de hiernaast getoonde grafiek.

In 2022 is de module Contractmanagement Inburgeringstrajecten ingesteld. De financiële omvang is beperkt en behelst alleen inzet van medewerkers van de MGR.

Incidentele baten en lasten

In 2022 is sprake van een omvangrijke incidentele bate in de vorm van een hogere tegemoetkoming voor het Lage InkomensVoordeel van € 344.000.

Eigen vermogen

In 2020 heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met het vormen van bestemmingsreserves per module.

Het Algemeen Bestuur heeft ingestemd met een bestemmingsreserve voor de module WgSW van maximaal 1% van de begrote loonsom voor het komend jaar. De bestemmingsreserve is per 31 december 2022 hoger dan 1% van de begrote loonsom 2023. In het jaarverslag wordt dit toegelicht met als reden de verwachte loonkostenontwikkeling.
Wij hebben het Dagelijks Bestuur geadviseerd hier het Algemeen Bestuur een expliciet besluit over te laten nemen.

In overeenstemming met de regeling is er geen algemene reserve gevormd.

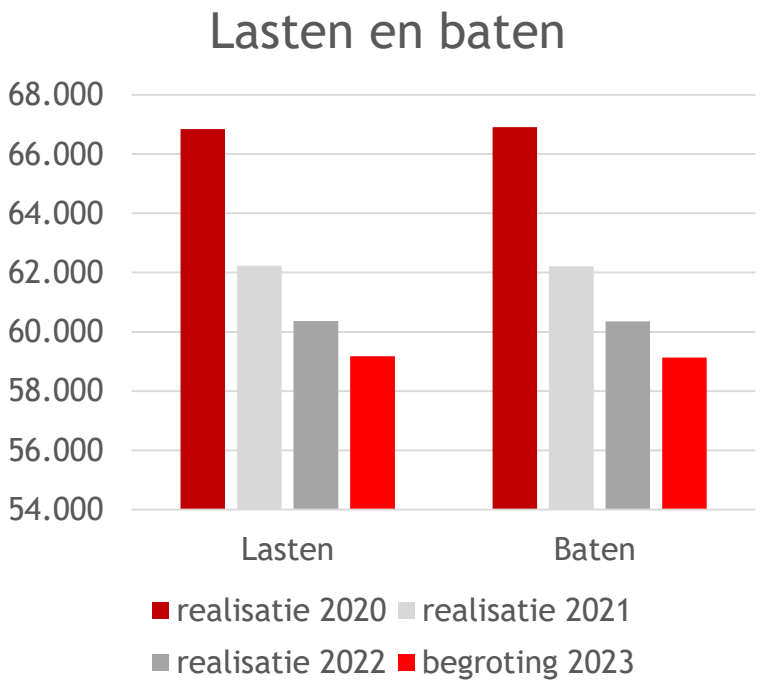

stolwijk kennisnetwerk

3.2 Kwaliteit jaarstukken

Bij onze controle hebben wij de informatiewaarde, leesbaarheid en naleving van wettelijke vereisten van de jaarstukken beoordeeld.

Kwaliteit van de jaarstukken

De jaarstukken bestaan uit 3 onderdelen: De programma's, de paragrafen en de jaarrekening.

In de jaarstukken zijn in 2022 een aantal programma's samen gevoegd per thema's. Er zijn 4 thema's, met daaronder 6 programma's. De programma's zijn gelijk aan de modules.

In 2022 is door het Algemeen Bestuur besloten tot een nieuw programma: ContractManagement Inburgering.

De kwaliteit van de toelichtingen is voldoende. Het inzicht in de begroting en de belangrijkste afwijkingen in de realisatie zijn per thema in het jaarverslag toegelicht.

Jaarverslag en paragrafen

In het jaarverslag zijn de programma's omschreven per thema. Het programma overhead zoals dat in de begroting is geformuleerd is in de jaarrekening toegedeeld over de verschillende programma's. Daarnaast is het programma beheer alsnog toegevoegd. Over deze herzien presentatie is een toelichting in de jaarrekening opgenomen.

Het jaarverslag en de paragrafen voldoen aan de minimale eisen van het Besluit Begroting en Verantwoording. Wij vastgesteld dat er geen tegenstrijdigheden zijn met jaarrekening 2022.

De nieuwe, verplichte paragraaf openbaarheid van informatie is opgenomen. Hierin is een toelichting opgenomen van het uitgevoerde beleid inzake de Wet Open Overheid.

Naleving van de verslaggevingsregels

Wij hebben gecontroleerd of de bepalingen in het Besluit Begroting en Verantwoording zijn nageleefd. Hierin hebben wij geen afwijkingen vastgesteld.

De verplichte beleidsindicatoren zijn opgenomen bij de programma's.

Verloop van de controle

Het opstellen van de jaarrekening is over het boekjaar 2022 zodanig gepland om aan het Algemeen Bestuur de gecontroleerde jaarrekening eind maart 2023 voor te kunnen leggen. De controle over het jaar 2022 is goed verlopen.

Het concept van de jaarstukken was tijdig gereed en het jaarrekeningdossier bevatte voldoende onderbouwingen om de controle te kunnen uitvoeren. De afwikkeling is op basis van de planning bereikt.

Wij kijken terug op een prettige en transparante samenwerking gedurende dit proces.

3.3 Begrotingsrechtmatigheid

Bij de controle van de rechtmatigheid gaan wij na of de lasten en baten en de balansmutaties juist, tijdig, volledig én met de geldende wet- en regelgeving zoals opgenomen in het normenkader in overeenstemming zijn geweest. Wij hebben de baten en lasten en de balansmutaties over 2022 gecontroleerd op rechtmatigheid.

Begrotingscriterium

U heeft besloten met 6 programma's te werken. Dit geeft een overzichtelijk beeld van de resultaten. U heeft het Dagelijks Bestuur toestemming gegeven om binnen de bandbreedtes van de beleidsregels die u heeft samengesteld, te opereren. Het Dagelijks Bestuur legt verantwoording af over de besteding op de programma's.

Wij hebben gecontroleerd of de begrotingsregels door het Dagelijks Bestuur zijn nageleefd.

- **Lasten**

Op basis van de toegerekende lasten overhead aan de verschillende modules is bij geen van de programma's de werkelijke lasten hoger dan de begrote lasten. Daarmee zijn alle lasten rechtmatig geweest.

- **Investeringen**

In 2022 is geen sprake van beschikbaar gestelde kredieten of investeringen.

Programma (*€ 1.000)	Lasten Begroting	Lasten 2022	Passend binnen begroting
Inkoop	1.718	1.704	✓
Onderwijs	2.964	2.818	✓
WSP	1.779	1.734	✓
WgSW	54.309	53.673	✓
CMI	70	70	✓
Beheer	419	367	✓
Totaal	**61.259**	**60.366**	

3.4 Overige bevindingen

Hier informeren wij u over onze bevindingen volgend uit de jaarrekening.

Schattingen

Het opstellen van de jaarrekening vereist dat de organisatie oordelen vormt en schattingen maakt, die van invloed zijn op de toepassing van de grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van de baten en lasten. De schattingen en de hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die, gegeven de omstandigheden, als redelijk worden beschouwd. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. Een goed inzicht in de jaarrekening vraagt kennis van de gemaakte schattingen. Deze lichten wij hier kort toe.

Uw organisatie heeft per 31 december 2022 2 voorzieningen. De voorziening voor boventallige medewerkers van Presikhaaf en de voorziening voor latente verplichtingen.

- **Voorziening boventalligen**

Op 31 december 2022 resteren nog verplichtingen voor 5 personen en een beperkte verplichting voor juridische kosten, salarisadministratie en ondersteuning vanuit P&O. De verplichtingen voor de personen bestaan uit salarisbetalingen, bovenwettelijke WW betalingen en eventuele transitievergoedingen. De verplichtingen lopen tot uiterlijk 2027 door.
Dit resulteert in een resterende verplichting van € 444.000 per 31 december 2022.
Wij kunnen instemmen met de gehanteerde uitgangspunten en veronderstellingen. De inschatting van de hoogte van de voorziening is voorzichtig.

Het niet noodzakelijke deel van de voorziening is in 2020 (€ 730.000) en in 2021 (€ 305.000) en 2022 (€ 150.000) ten gunste van de deelnemende gemeenten gebracht.

- **Voorziening latente verplichtingen Presikhaaf**

De vorming van de voorziening latente verplichtingen heeft plaatsgevonden op basis van de financiële afwikkeling van Presikhaaf. Vanaf de definitieve liquidatie van Presikhaaf Bedrijven zijn alle latente verplichtingen ten laste van deze voorziening gebracht. Er is geen reden om aan te nemen dat er sprake is van een tekort, maar eventuele meerkosten komen ten laste van de deelnemende gemeenten. Op basis van de informatie die nu bekend is, is de voorziening voldoende. Echter het is ons niet bekend of er in de toekomst nog kosten gaan komen, die nu niet bekend zijn.

- **Voorziening verlofsparen / Stuwmeer verlofuren**

Het Besluit Begroting en Verantwoording schrijft vanaf 2022 voor dat er een voorziening gevormd dient te worden voor het gevormde saldo verlofsparen en eventuele stuwmeren van verlof. Bij de MGR is per 31 december 2022 nog geen sprake van tegoeden omgezet in verlofsparen omdat deze mogelijkheid voor het personeel nog uitgewerkt moet worden voor het personeel vanaf 2023.

Er is geen sprake van een stuwmeer aan verlofuren bij het personeel.

3.4 Overige bevindingen

Hier informeren wij u over onze bevindingen volgend uit de jaarrekening.

Prestatielevering

Wij hebben een steekproef uitgevoerd om de getrouwheid van de uitgaven te kunnen controleren. Alle facturen zijn door meerdere personen geautoriseerd voor levering van de goederen/diensten en de betaalbaarstelling.

IT omgeving

In overeenstemming met artikel 2:393 van het Burgerlijk Wetboek delen wij u mee dat er naar aanleiding van de controle van de jaarrekening geen zaken betreffende de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking zijn op te merken. Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts díe onderdelen die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid hebben beoogd. Om volledig zicht te hebben op de betrouwbaarheid van alle geautomatiseerde systemen, ook die systemen zonder relatie naar de jaarrekening, is meer uitgebreid en specifiek gericht onderzoek noodzakelijk, wat niet past in de rol van de accountant bij de controle van de jaarrekening.

Wet normering Topinkomens

De Wet Normering Topinkomens (WNT) regelt de openbaarmaking van topinkomens in de publieke en semipublieke sector. In deze wet zijn maximale vergoedingen vastgelegd voor de hoogte van de vergoeding aan topfunctionarissen en aan de ontslagvergoedingen.

Voor 2022 is de maximale beloning vastgesteld op € 216.000 en € 75.000 ontslagvergoeding.

In 2022 is voor geen van de topfunctionarissen en overige medewerkers sprake van een overschrijding van de grensbedragen.

In het kader van de WNT attenderen wij u erop dat u de plicht heeft om uw WNT-verantwoording over het kalenderjaar 2022 via internet op een algemeen toegankelijke wijze openbaar te maken.

Dienstverlening Scalabor

Op basis van de huidige overeenkomst is de dienstverlening door Scalabor voor het uitvoeren van de WSW tot 1 januari 2023 geformaliseerd. Naast de uitvoering van de WSW voert Scalabor de salarisadministratie voor de bij de MGR in dienst zijnde WSW'ers.
Vanaf 1 januari 2023 is een nieuwe dienstverleningsovereenkomst afgesloten met Scalabor. De gemeenten hebben Scalabor aangewezen als uitvoerder van de Wsw.

Op basis van het uitsluitend recht op het gebied van het materieel werkgeverschap door de MGR aan Scalabor (art.2.24 Aw) en daarop volgend het openbaar publiceren van de gunning van de opdracht is de inkoopprocedure als rechtmatig aan te merken.
In de dienstverleningsovereenkomst met Scalabor vanaf 2023 is overeen gekomen dat Scalabor jaarlijks een gewaarmerkte salarisverantwoording oplevert. Deze verantwoording geeft voldoende zekerheid voor de controle van de MGR. Voor 2022 zijn de controlewerkzaamheden door MGR en ons uitgevoerd.

4. Interne beheersing

Als onderdeel van de controle van de jaarrekening hebben wij een interimcontrole uitgevoerd. Over de bevindingen en aanbevelingen hebben wij in de managementletter gerapporteerd.

Samenvatting managementletter

Bij de interimcontrole hebben wij de algemene beheersing, de inrichting van de processen en de interne beheersingsmaatregelen beoordeeld. Naar aanleiding van de interimcontrole hebben wij onze bevindingen en aanbevelingen in de managementletter d.d. 21 november 2022 gerapporteerd aan de directie en het Dagelijks Bestuur.

De interimcontrole 2022 laat zien dat de organisatie en financiële beheersing stabiel en voldoende is. De adviezen van voorgaande jaren zijn opgepakt en verder uitgewerkt.

Risico's interne beheersing

In de managementletter hebben wij per proces aangegeven welke risico's niet (geheel) worden afgedekt door interne beheersingsmaatregelen. Om voldoende controlezekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening als gevolg van het ontbreken van deze (voldoende) maatregelen afwijkingen bevat hebben wij aanvullende gegevenswerkzaamheden moeten verrichten om dit risico te verlagen.

Vanuit de controle hebben wij enkele aandachtspunten voor de jaarrekening 2022 meegegeven.

Deze betreffen:

- Een waarborg voor de juiste opzet, bestaan en werking van de salarisverwerking door Scalabor en het geautomatiseerd inlezen van de salaris-output.
- Het omgeven van de mutaties in de crediteurengegevens door voldoende controles. Bij de jaarrekeningcontrole hebben wij op basis van een data analyse op de bankmutaties geen oneffenheden kunnen herleiden.

Rechtmatigheidsverantwoording

Tot en met het boekjaar 2022 verstrekken wij als accountant een controleverklaring met een oordeel inzake getrouwheid en rechtmatigheid bij de jaarrekeningen van gemeenten en gemeenschappelijke regelingen. Met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording vanaf kalenderjaar 2023 wijzigt dit in enkel een oordeel inzake de getrouwheid.

Het Dagelijks Bestuur neemt vanaf 2023 een rechtmatigheidsverantwoording op in de jaarrekening en licht daarmee haar handelen toe in relatie tot de wet- en regelgeving. De kaderstellende en controlerende rol van het Algemeen Bestuur wordt hiermee versterkt. De implementatie van de rechtmatigheidsverantwoording is een kans voor het Algemeen Bestuur om het gesprek met het Dagelijks Bestuur te verdiepen.

Door opname van de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening valt deze onder het getrouwheidsoordeel van de accountant. De accountant kijkt dus of de rechtmatigheidsverantwoording 'juist' is. Dit oordeel van de accountant over rechtmatigheidsverantwoording wordt meegewogen in het oordeel over de getrouwheid.

Afgelopen jaren heeft uw organisatie daartoe reeds voorbereidingen getroffen. Voor de definitieve invoering is het van belang de financiële verordening en de controleverordening aan te passen.

5. Onze verantwoordelijkheid

Wij hebben onze controle overeenkomstig de opdracht uitgevoerd en in overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving.

Onze opdracht

De jaarrekening 2022 is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het Dagelijks Bestuur. In overeenstemming met uw opdracht hebben wij de jaarrekening gecontroleerd.

Wij hebben onze controle uitgevoerd op basis van onze controlestandaarden voor de accountantscontrole. Daarnaast hebben wij het besluit accountantscontrole decentrale overheden (het BADO), de door u vastgestelde controleverordening (ex artikel 213 van de gemeentewet), het door u vastgestelde controleprotocol én het door u vastgestelde normenkader als basis voor de controle gebruikt.

De door ons voor de controle gehanteerde goedkeuringstolerantie voor fouten bedraagt € 603.840 (1% van de lasten) en voor onzekerheden € 1.811.520 (3% van de lasten). Voor de Wet Normering Topinkomens hebben wij de voorgeschreven lagere goedkeuringstoleranties gehanteerd.

Onze onafhankelijkheid

Voor de uitvoering van onze controle is het belangrijk, dat wij onafhankelijk zijn. De voor uw organisatie in 2022 door ons verrichte diensten passen binnen de regels van onafhankelijkheid. Onze teamleden zijn onafhankelijk van uw organisatie. Er zijn geen andere zaken, die in strijd zijn met de onafhankelijkheidsregels.

Fraude

De accountant is verplicht om alle ontdekte fraudegevallen te rapporteren aan het Dagelijks Bestuur. Wij merken op, dat onze controle niet specifiek is ingericht op het ontdekken van fraude. De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude berust bij het Dagelijks Bestuur.
De accountant is niet verantwoordelijk en aansprakelijk voor de preventie van fraude. De accountant is wel verantwoordelijk voor het betrekken van frauderisico's in de planning en uitvoering van zijn controleopdracht.
Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar de opdrachtbevestiging.
Er zijn tijdens de door ons uitgevoerde reguliere controlewerkzaamheden geen materiële onjuistheden als gevolg van fraude ontdekt, noch hebben wij aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude.

Inzicht urenbesteding

Vanuit het programma 'In het publiek belang' van de NBA dienen wij de bestede uren van onze controlewerkzaamheden aan u te rapporteren. Voor uw inzicht verstrekken wij onderstaand een opgave van de tijdsbesteding (inclusief een schatting van nog te besteden uren voor de afronding van de jaarrekeningcontrole).

	Uren
Tekenend accountant	22
Overige teamleden	200

6. Afsluiting

Dank u voor de samenwerking

Publicatie jaarrekening

Wij adviseren om de jaarrekening, na vaststelling door het Algemeen Bestuur, op de website van uw gemeenschappelijke regeling, te publiceren samen met de controleverklaring van de accountant. Hierdoor is het voor de gebruikers duidelijk dat dit de definitieve versie van de jaarrekening is en wat het oordeel van de accountant bij deze jaarrekening is.

Afsluiting

Wij vertrouwen erop u hiermee van dienst te zijn en zijn graag bereid nadere informatie te verstrekken.

Met vriendelijke groet,

Stolwijk Kelderman

w.g. drs. G.J. Bouwhuis RA

Als kennisorganisatie levert SKN toegevoegde waarde die bijdraagt aan het duurzame succes van klanten en medewerkers

stolwijk kennisnetwerk

Toegevoegde waarde

die bijdraagt aan uw duurzame succes

Samenwerkende specialisten

Binnen Stolwijk Kennisnetwerk bundelen wij een aantal kennisgebieden op financieel, bedrijfskundig, economisch en personeelsniveau. Vanuit deze verschillende disciplines hebben wij een 360 graden overview, zodat wij u beter en vollediger kunnen adviseren. Deze aanpak, waarbij specialisten en generalisten nauw samenwerken, leidt ertoe dat wij een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan het duurzame succes van uw organisatie. Hoe wij dat doen? Dat leest u in het transparantieverslag op onze website.

Uw succes > www.stolwijkkennisnetwerk.nl

stolwijk kennisnetwerk

Bijlage 1 Controleverklaring

Hieronder geven wij u de passages weer die wij zullen opnemen in onze controleverklaring inzake onze controleaanpak fraude-risico's.

Controleaanpak frauderisico's

Bij de aanvang van onze controle hebben wij een frauderisico analyse uitgevoerd. Hierbij hebben wij risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang op de jaarrekening als gevolg van fraude. De uitkomsten van deze frauderisico analyse zijn vertaald naar generieke en specifieke controlewerkzaamheden die onderdeel uitmaken van onze controleaanpak.

Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in het systeem van interne beheersing, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het Dagelijks Bestuur inspeelt op frauderisico's. Ook hoe het bestuur het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop het Algemeen Bestuur toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan.

Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne beheersmaatregelen gericht op het beperken van frauderisico's.

Als onderdeel van het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening als gevolg van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

We hebben de beschikbare controle-informatie in overweging genomen en navraag gedaan bij relevante personen, waaronder de concerncontroller en de directeur. Hieruit volgden geen signalen van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Uit het geheel van onze werkzaamheden volgen geen signalen van aanwijzingen of vermoedens van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Bijlage 1 Controleverklaring

Geïdentificeerd frauderisico	Controlewerkzaamheden en observaties
Het risico dat het management maatregelen van interne beheersing doorbreekt	Het Dagelijks Bestuur en de directie bevinden zich in een unieke positie om fraude te plegen, omdat ze in staat zijn de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersings-maatregelen te doorbreken die anderszins effectief lijken te werken. Wij hebben specifiek aandacht besteed aan de effectiviteit van de ingebouwde waarborgen in de processen met betrekking tot handmatige journaalposten. We hebben een aantal memoriaalboekingen gecontroleerd op basis van de omvang en de omschrijving. Wij hebben bij de controlewerkzaamheden specifieke aandacht gehad voor eventuele manipulatie of bovenmatige bemoeienis van het management bij de totstandkoming van cijfers en belangrijke toelichtingen. Wij hebben geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude vastgesteld met betrekking tot het overschrijven van interne beheersingsmaatregelen door het management.
Het risico dat schattingsposten onterecht door het management beïnvloed worden	Wij hebben specifieke controles uitgevoerd op het opstellen van schattingen zoals voorzieningen. Wij hebben getoetst of de gehanteerde uitgangspunten en veronderstellingen adequaat zijn. Wij hebben in het bijzonder aandacht gehad voor het inherente risico van vooringenomenheid van het management bij deze schattingen. Wij hebben geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude vastgesteld met betrekking tot het maken van schattingen.

Bijlage 1 Controleverklaring

Geïdentificeerd frauderisico	Controlewerkzaamheden en observaties
Het risico dat inkoopfacturen betaald worden, zonder dat hier een prestatie tegenover staat	Wij hebben de opzet, het bestaan en de werking van de interne beheersingsmaatregelen geëvalueerd die bedoeld zijn om het risico op fraude te beperken met betrekking tot het leveren van de prestaties van de ingekochte goederen en diensten. Wij hebben door middel van een deelwaarneming vastgesteld dat de levering van goederen/diensten voor de onderzochte gevallen heeft plaatsgevonden overeenkomstig de inkoopfacturen. Wij hebben geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude vastgesteld met betrekking tot de inkoop.
Het risico dat betaalbatches ongeautoriseerd worden aangepast en naar verkeerde bankrekeningnummers wordt betaald	Wij hebben de opzet, het bestaan en de werking van de interne beheersingsmaatregelen geëvalueerd die bedoeld zijn om het risico op fraude te beperken bij het aanmaken van betalingen. Aanvullend hebben we data-analyse gedaan op alle bankmutaties. Wij hebben geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude vastgesteld met betrekking tot de betalingen.

Hieronder geven wij u de passages weer die wij zullen opnemen in onze controleverklaring inzake de financiële risico's

Bijlage 1 controleverklaring

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Het Algemeen Bestuur heeft in de regeling van de MGR vastgelegd (artikel 29 lid 7) dat aan enig batig saldo een bestemming specifiek voor de MGR kan worden gegeven. Alle overige lasten worden verdeeld over de deelnemende gemeenten (artikel 29 lid 5). Daarmee worden de financiële risico's afgewenteld op de deelnemende gemeenten.

Het Dagelijks Bestuur heeft inzicht gegeven in de financiële positie en de risico's in de paragraaf weerstandsvermogen in het jaarverslag. Wij hebben het proces van risicoanalyse en de veronderstellingen die het Dagelijks Bestuur heeft gehanteerd beoordeeld en geëvalueerd. Daarnaast hebben wij beoordeeld of de paragraaf Weerstandsvermogen alle relevante informatie bevat, waarvan wij tijdens onze controle kennis hebben gekregen.

Voor het overige hebben wij inlichtingen ingewonnen bij het Dagelijks Bestuur over de kennis van risico's na de periode van de verrichte risicoanalyse.

Uit onze werkzaamheden blijkt het gegeven inzicht zoals, dat gegevens is door het Dagelijks Bestuur, aanvaardbaar is.

Modulair Gemeenschappelijke Regeling sociaal domein Centraal Gelderland

Zorg Participatie Onderwijs

BEGROTING 2024

Incl. gewijzigde begroting 2023 - actualisatie programmaplan 2023

programmaplan 2024 en meerjarenbegroting 2024 - 2027

'Wij staan voor een krachtige en samenhangende aanpak van regionale vraagstukken in het sociaal domein'

MGR
sociaal domein centraal Gelderland

INHOUD

Voorwoord 2

Deel 1: Hoofdlijnen van beleid 3
- Algemene ontwikkelingen 2023 en 2024
- Uitgangspunten voor de begrotingsramingen
- Ontwikkelingen 2023 en 2024 in cijfers
- Impact autonome ontwikkelingen
- Impact uitvoeringsbeleid 2023
- Impact uitvoeringsbeleid 2024

Deel 2: Beleidsbegroting 8
- Programmaplan 2024
- Programmaplannen
  - Thema Zorg
  - Thema Onderwijs
  - Thema Participatie
  - MGR Beheerorganisatie
- Overzicht kosten van overhead
- Het bedrag van onvoorzien
- Overzicht algemene dekkingsmiddelen
- Beleidsindicatoren bestuur en organisatie
- De Paragrafen

Deel 3: De Financiële begroting 41
- Overzicht baten en lasten
- Toelichting overzicht baten en lasten
- Overzicht geraamde incidentele baten en lasten
- Uiteenzetting van de financiële positie
- Financiële gevolgen bestaand en nieuw beleid
- Geprognotiseerde eindbalans 2023 en 2024
- Ontwikkeling van het EMU saldo
- Overzicht geraamde baten en lasten per taakveld

Deel 4: De meerjarenraming 48
- Meerjarenraming 2024 - 2027
- De geprognotiseerde balans
- De uiteenzetting van de financiële positie
- Baten en lasten van het bestaande en nieuwe beleid

Deel 5: Bijlagen 52
- Bijdragen per gemeente

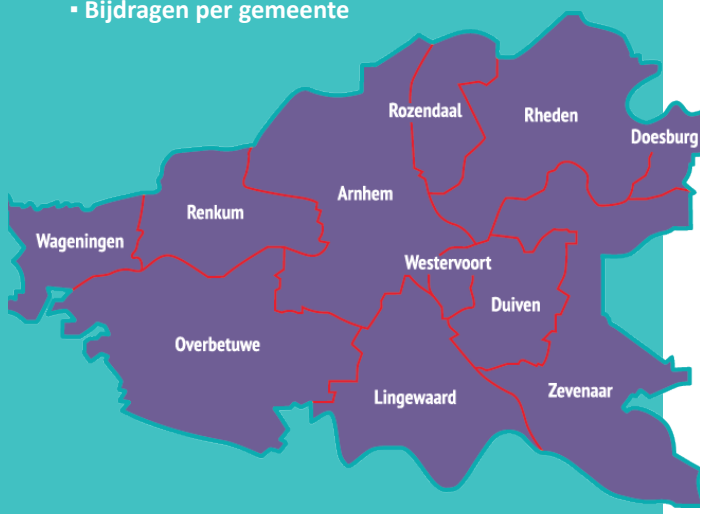

Voorwoord

Voor u ligt het de actualisatie van het programmaplan 2023 en de begrotingswijziging 2023 en het programmaplan 2024 met de meerjarenbegroting 2024 t/m 2027 van de Modulaire gemeenschappelijke Regeling sociaal domein Centraal Gelderland (MGR SDCG).

We realiseren ons dat we een flinke actualisatieslag hebben gemaakt voor het programmaplan 2023 met een bijbehorende begrotingswijziging gebaseerd op de loonontwikkeling en overige indexaties en voor bepaalde modules extra taken en/of uitbreiding van de benodigde formatie.

We hopen en gaan er vanuit dat de onderbouwing voor deze wijzingen duidelijk zijn. We lichten het natuurlijk ook graag toe in de twee geplande raadsinformatiebijeenkomsten op 22 en 25 mei 2023.

Tijdens deze raadsinformatiebijeenkomsten bespreken we met u ook de wijzigingen van de regeling die mede zijn ingegeven door de wijzigingen in de Wet Gemeenschappelijke Regeling. We streven ernaar onze regeling voor 1 januari 2024 te wijzigen. Vanaf 2024 voorzien we een aantal nieuwe taken voor de MGR. Dit betreft het steunpunt SROI en de optie voor het faciliteren van het regionale overleg. In de plannen informeren we u hierover.

Voor de komende jaren voorzien we een extra uitdaging in de arbeidsmarkt voor alle sectoren waar we werkzaam zijn. Dit betreft de zorg, het onderwijs, gemeenten en voor ons als MGR. We hopen dat het lukt in deze regio om op alle betreffende werkvelden voldoende gekwalificeerd personeel te werven en te behouden. De grote vraag op de arbeidsmarkt biedt ook kansen voor inwoners die zijn aangewezen op de participatiewet of andere uitkering en/of die momenteel geen betaald werk hebben. We hopen dan ook dat we de kansen voor hen, via de inzet van het WSP en het Schakelpunt van het RBL, kunnen verzilveren.

We nodigen u uit kennis te nemen van de plannen en begroting voor de MGR en een zienswijze te geven op de plannen voor 2023 en 2024 met de bijbehorende begrotingen.

J. Goossen
Voorzitter

H.H. Wiselius
Directeur

1. HOOFDLIJNEN VAN BELEID

- Algemene ontwikkelingen 2023 en 2024
- Uitgangspunten voor de begrotingsramingen
- Ontwikkelingen 2023 en 2024 in cijfers
- Impact autonome ontwikkelingen
- Impact uitvoeringsbeleid 2023
- Impact uitvoeringsbeleid 2024

Algemene ontwikkelingen 2023 en 2024

Inkoop Zorg
De regio wil een nieuwe inkoop Zorg gaan voorbereiden en er liggen extra verzoeken om taken uit te voeren binnen de module Inkoop. Daarmee start de module Inkoop in 2023 en dit proces zal doorlopen in 2024. Dit vraagt om uitbreiding van de formatie in 2023 en 2024.

RBL
Binnen de module RBL houden we rekening met aanpassingen in de formatie als gevolg van de nieuwe formatierichtlijn van branchevereniging Ingrado voor leerplichttaken, waaronder kwalificatieplicht MBO. We voeren dit stapsgewijs in gedurende 2023 en evalueren in 2023 wat er extra nodig is voor 2024.

WSP
Aan de module WSP wordt per 2023 de submodule Steunpunt SROI toegevoegd. Voor 2023 worden de kosten nog een jaar gefinancierd vanuit regionale middelen. Vanaf 2024 betalen de deelnemende gemeenten de bijdrage. Daarnaast liggen er extra regionale opdrachten, waaronder de Harrietrainingen. Dit wordt in 2023 uitgevoerd.

WgSW
Binnen de module WgSW is sprake van een herverdeling van de gemeentelijke baten op basis van het aantal arbeidsjaren per oktober 2022.

Beheer
Voor de beheerorganisatie worden voor de periode vanaf 2024 de mogelijkheid geboden om overige taken onder te brengen in het kader van het faciliteren van het regionale overleg en beleidsondersteuning. Vooralsnog wordt er in deze begroting nog geen financiële invulling gegeven aan deze mogelijkheid. Wanneer een Regionaal Portefeuillehoudersoverleg overige taken bij de MGR wil onderbrengen, zullen zij de bijbehorende begroting hiervoor overhevelen naar de MGR. Als dit aan de orde is, wordt dit opgenomen in een begrotingswijziging 2024.

Uitgangspunten voor de begrotingsramingen

Tijdens de vergadering van het Algemeen Bestuur d.d. 8 december 2022 zijn de kaders voor de begrotingswijziging 2023 en begroting 2024 vastgesteld. De begroting 2024 wordt berekend op basis van de prognose 2023 en de onderstaande kaders voor bestaand beleid. Het AB heeft besloten uit te gaan van reële kosten voor loonkosten en overige indexeringen.

Op 21 februari 2023 is er een principeakkoord gesloten tussen werkgevers en vakbonden voor een eenjarige CAO SGO. We hebben de beschikbare informatie gebruikt bij het opstellen van de begrotingswijziging 2023. Aangezien het principeakkoord een loonontwikkeling per schaal en periodiek behelst, verschillen de directe loonindexatiepercentages per module licht. Voor de reguliere indexatie van personeelskosten gaan we uit van het gewogen gemiddelde voor de MGR (7,7%).

Als gevolg van de lopende onderhandelingen over de loonkosten van het SW-personeel is er ten tijde van het opstellen van zowel kaders voor de begroting als de begroting zelf geen feitelijke indexering beschikbaar. Het DB heeft daarom besloten voor de begrotingswijziging 2023 voorlopig uit te gaan van een aanname en heeft aan de bestuurscommissie Participatie een aantal scenario’s ter advisering voorgelegd. Het advies van de bestuurscommissie Participatie is overgenomen bij het opstellen van de begroting.

Voor de begroting 2024 wordt aangesloten bij de septembercirculaire 2022.

1. Op basis hiervan zijn de volgende indexeringen van toepassing voor de komende jaren:

	2023	2024	2025 - 2027
Loonvoet (CAO SGO + inschaling)	7,7%	4,2%	Geen
Index Materieel Overheidsconsumptie	12%	2,4%	Geen

Voor 2025 en verder wordt er in de meerjarenraming zonder indexatie gerekend.

2. Personeelskosten:

- De personeelskosten zijn geraamd op basis van de inschaling van de benodigde bezetting en de verwachte kosten van de flexibele schil. De personeelskosten worden begroot op werkelijke loonkosten van de bezetting , conform het principeakkoord van 21 februari jl. Dat betekent dat er geen ruimte is begroot voor hogere inschaling bij werving en selectie en/of inhuur, tenzij dit nadrukkelijk is aangegeven.
- De CAO ontwikkeling van het SW-personeel is bij het opstellen van de begroting nog niet bekend. We gaan derhalve voor de CAO SW uit van 7% voor het hele jaar. Bij de CAO SW zijn de onderste schalen per 1 januari 2023 met 10,15% omhoog gegaan ten gevolge van de verhoging van het minimumloon en is er per 1 juli ook een verhoging voorzien. Er wordt ook rekening gehouden met eventuele andere wijzigingen in de betreffende CAO.

3. We gaan voor het uitstroompercentage SW op basis van pensionering, langdurige ziekte, ondergrens etc. uit van 5% voor zowel 2023 als voor de jaren 2024-2027.

4. De indexatie van materiële kosten verschilt per kostensoort. Afspraak is dat we uit gaan van de reële kosten ontwikkeling die aan de MGR mag worden opgelegd op basis van afspraken met aanbieders.

- Huisvesting: 14,5%
- ICT: deels 10% (Connectie) en deels 18% (RID, deels een inhaalslag van de afgelopen jaren)
- Software: 12%
- Overige: 12%

5. De MGR bestaat ruim 5 jaar en de afschrijftermijn van hardware is 4 jaar. De module Inkoop en beheer gaat in 2023 haar hardware vervangen. Voor WSP is dit in 2024 aan de orde. De bekostiging van hardware komt terug in de begrotingswijziging 2023 van de module Inkoop en beheer en begroting 2024 van WSP. Bij de module RBL zijn de werkplekken via de dienstverlening van de Connectie voorzien van de benodigde ICT voorziening en is investering derhalve niet aan de orde.

6. Op verzoek van het RPO Participatie wordt in 2024 de submodule Steunpunt SROI toegevoegd aan de samenwerkingsmodule WSP. In 2023 wordt het Steunpunt reeds opgenomen in de begroting, maar wordt gefinancierd uit regionale middelen.

7. Voor uitvoering van de Wet Open Overheid voegen we € 15.000 toe aan de begroting van de overhead.

8. We moeten voor de optie van verlofsparen een voorziening opnemen. Deze wordt in vanaf 2023 opgebouwd en is gerelateerd aan 10% van het saldo van bovenwettelijke uren uit 2023 en eerdere jaren.

Ontwikkelingen 2023 en 2024 in cijfers

Lasten en baten € x 1000	Realisatie 2022	Primaire begroting 2023	Gewijzigde Begroting 2023	Begroting 2024	*Verschil 2023*	*Verschil 2024*
Lasten per module						
Inkoop	€ 1.703	€ 1.759	€ 2.302	€ 2.105	*€ 543*	*-€ 197*
Onderwijs	€ 2.818	€ 2.894	€ 3.636	€ 3.816	*€ 742*	*€ 180*
WSP	€ 1.734	€ 1.653	€ 2.092	€ 2.041	*€ 439*	*-€ 51*
WgSW	€ 53.673	€ 52.319	€ 56.755	€ 55.024	*€ 4.436*	*-€ 1.732*
CMI	€ 70	€ 71	€ 76	€ 78	*€ 5*	*€ 3*
Beheer	€ 367	€ 476	€ 538	€ 557	*€ 62*	*€ 19*
Lasten (incl. overhead)	**€ 60.364**	**€ 59.172**	**€ 65.399**	**€ 63.621**	*€ 6.227*	*-€ 1.778*
Baten						
Gemeentelijke bijdrage	€ 57.094	€ 56.146	€ 61.892	€ 60.566	*€ 5.746*	*-€ 1.326*
Regionale bijdrage (RMC)	€ 1.082	€ 1.167	€ 1.284	€ 1.265	*€ 117*	*-€ 19*
Buitengemeenten (SW)	€ 1.588	€ 1.456	€ 1.534	€ 1.467	*€ 78*	*-€ 67*
Overige baten	€ 598	€ 364	€ 680	€ 323	*€ 316*	*-€ 357*
Rentebaten	€ 2					
Baten	**€ 60.364**	**€ 59.133**	**€ 65.390**	**€ 63.621**	*€ 6.257*	*-€ 1.769*
Resultaat	**€ 0**	**€ 39**	**€ 9**	**€ 0**	*-€ 30*	*-€ 9*
Onttrekking aan reserve	€ 33	€ 39	€ 9	€ 0	*-€ 30*	*-€ 9*
Dotatie aan reserve	€ 19	€ 0	€ 0	€ 0	*€ 0*	*€ 0*
Eindresultaat	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**

Impact autonome ontwikkelingen

In 2023 zien we ons geconfronteerd met onzekere loonkostenontwikkelingen en hoge indexaties. De autonome ontwikkelingen gelden voor de gehele MGR. We geven een overzicht van de impact ten opzichte van de primaire begroting 2023:

1. De loonkostenontwikkeling wordt begroot op 7,7% (was: 2,3%) voor ambtelijk en 7% voor SW- personeel met andere wijzigingen en de optie voor een eenmalige uitkering. Het financieel effect is:

Ambtelijk	€ 400.000
SW	€ 2.690.000

2. De huisvesting wordt geïndexeerd met 14,5% (was: 1,5%). Het financieel effect is € 30.000.
3. ICT lasten worden geïndexeerd met 10% en 18%, afhankelijk van de leverancier. Het financieel effect is € 80.000.
4. Softwarelasten worden geïndexeerd met 12% (was 1,5%). Het financieel effect is € 20.000.
5. Nieuw in 2023 is de voorziening verlofsparen. Het financieel effect is € 40.000.

In de begroting van de modules geven we expliciet aan of de ontwikkeling van de kosten autonome kostenontwikkeling betreffen of te maken hebben met incidentele of structurele kostenontwikkeling ten gevolge van het uitvoeringsbeleid van de betreffende modules of de beheerorganisatie.

Impact uitvoeringsbeleid 2023

Naast autonome ontwikkelingen zijn er tevens een aantal ontwikkelingen in uitvoeringsbeleid die van grote invloed zijn op de financiële begroting. De grootste impact ten opzichte van de primaire begroting 2023 wordt veroorzaakt door:

1. **Inkoop zorg:** Als gevolg van incidentele ziektevervanging van essentiële functies die niet onderling vervangen kunnen worden, wordt er voor 2023 extra inhuur begroot. Financieel effect: Incidenteel € 150.000.
2. **Inkoop zorg:** Voor verdere doorontwikkeling van de regionale uitgangspunten voor de inkoop zorg wordt rekening gehouden met een projectleider. Financieel effect: Incidenteel € 100.000.
3. **Inkoop zorg:** Voor verdere doorontwikkeling van de regionale uitgangspunten voor de inkoop zorg wordt rekening gehouden met een kostprijsonderzoek. Financieel effect: Incidenteel €50.000.
4. **RBL:** Als gevolg van de aangepaste formatierichtlijn breiden we in 2023 de eerste stap in de formatie voor leerplicht en bijbehorend management uit. Een deel hiervan vangen we op door het budget voor inhuur structureel voor vaste formatie in te zetten. In 2023 is het financieel effect € 450.000. Dit wordt vanaf 2024 structureel.
5. **WSP:** Vanaf 2023 wordt het Steunpunt SROI toegevoegd aan de module WSP. Financieel effect structureel € 170.000. In 2023 worden deze lasten gedekt vanuit regionale middelen. In 2024 komen deze lasten voor rekening van deelnemende gemeenten.
6. **WSP:** In 2023 worden verschillende regionale opdrachten uitgevoerd, waaronder de Harrie-trainingen en inzet voor het RMT. Financieel effect incidenteel is € 150.000. Hier staan regionale middelen tegenover. Voor 2024 zijn deze nog niet begroot.
7. **Overhead:** Voor de module Inkoop zorg en de beheerorganisatie wordt in 2023 geïnvesteerd in hardware. Financieel effect is structureel € 15.000.
8. **Overhead:** In 2023 kunnen we dienstverlening voor een Functionaris Gegevensbescherming niet langer afnemen van de gemeente Arnhem. Hiervoor zoeken we een structurele oplossing. Daarnaast worden taken voor de Wet Open Overheid en CISO opgenomen in de begroting. Financieel effect is structureel € 50.000. Deze meerkosten worden toegerekend aan de verschillende modules en de beheerorganisatie.

Impact uitvoeringsbeleid 2024

Voor de primaire begroting 2024 is op dit moment onvoldoende in te schatten welke extra regionale opdrachten er bij de MGR worden ondergebracht. Voor het RBL wordt in 2023 een evaluatie gehouden om de voorziene tweede stap in de formatie-uitbreiding leerplicht voor 2024 te bepalen. Dit is niet opgenomen in de begroting 2024. We houden in de begroting 2024 rekening met de volgende ontwikkelingen:

1. **WSP:** Het Steunpunt SROI wordt structureel bekostigd met bijdragen van gemeenten. Financieel effect € 170.000.
2. **Overhead:** In verband met de toevoeging van extra opdrachten verwachten we een ontwikkeling in HR-advies. Financieel effect structureel € 35.000.

2. BELEIDS-BEGROTING

» **Programmaplan 2024**

» **Programmaplannen**

- Thema Zorg
- Thema Onderwijs
- Thema Participatie
- MGR Beheerorganisatie

» **Overzicht kosten van overhead**

» **Het bedrag van onvoorzien**

» **Overzicht algemene dekkingsmiddelen**

» **Beleidsindicatoren bestuur en organisatie**

» **De Paragrafen**

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Openbaarheid van informatie

De beleidsbegroting bestaat uit het programmaplan en de verplichte paragrafen volgens het Besluit Begroting & Verantwoording (BBV).

Programmaplan 2024

Het programmaplan bestaat voornamelijk uit een overzicht van de te realiseren programma's en een overzicht van de kosten van de overhead. Het programmaplan is opgebouwd uit:

a. De belangrijkste ontwikkelingen die betrekking hebben op de uitvoering van de dienstverlening: met welke ontwikkelingen houden we rekening?
b. de doelstelling, in het bijzonder de beoogde maatschappelijke effecten, ten minste toegelicht aan de hand van de bij ministeriële regeling vast te stellen beleidsindicatoren: wat willen we bereiken?
c. de wijze waarop ernaar gestreefd zal worden die effecten te bereiken, en de betrokkenheid hierbij van verbonden partijen: wat gaan we daarvoor doen?
d. de raming van baten en lasten: wat gaat het kosten?

Programmaplan thema Zorg

Omgeving

Wat zijn de verwachte ontwikkelingen?

Dit jaar continueren we wat is opgebouwd voor het sturen op kwaliteit, ontwikkeling en effect.

De pilot rond het centraal opvragen en analyseren van de jaarverantwoording- en accountantsverklaringen wordt voor een tweede jaar door inkoop SDCG uitgevoerd. Ten opzichte van 2022 zijn een aantal verbeteringen doorgevoerd en we gaan evalueren of het proces met deze verbeteringen bijdraagt aan efficiënter organiseren van uitvoeringstaken. Bij een positieve evaluatie zal worden bekeken op welke wijze we deze werkzaamheden structureel kunnen faciliteren voor de regiogemeenten, mits gemeenten dit willen. Daarnaast zal worden gekeken of er meer uitvoeringstaken die nu bij de gemeenten liggen, efficiënter regionaal georganiseerd kunnen worden.

In 2023 wordt de inkoop van de zorgvorm Verblijf Jeugd uitgevoerd en wordt voor Beschermd Wonen een nieuw segment toegevoegd om de beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis te ondersteunen.

Gemeenten hebben gevraagd om vooruitlopend op diverse (landelijke) ontwikkelingen alvast te kijken naar de impact hiervan op zowel inkoop (contractueel) als op de inkoopmodule (uitvoering). Zo worden onder andere de landelijke contractstandaarden Jeugd in nieuwe inkoop meegenomen en we werken mee aan de ontwikkeling van de landelijke standaarden voor Wmo.

Binnen de regiogemeenten hebben de bestuurders opdracht gegeven om uitgangspunten binnen de regiovisie concreet te maken. Mogelijk leidt dit tot bestuurlijke keuzes en richtinggevende uitspraken die wijziging van de inkoopopdracht tot gevolg hebben. Eventuele gevolgen voor het ingekocht aanbod moeten vervolgens inzichtelijk gemaakt worden. Als er sprake is van nieuwe inkoop dienen we rekening te houden met een doorlooptijd van circa 1,5 jaar inclusief implementatie. Hiervoor moet voldoende menskracht worden vrijgemaakt zowel vanuit Inkoop SDCG als vanuit regiogemeenten.

Er zijn een aantal op elkaar ingrijpende ontwikkelingen gaande. Het is van belang dat we binnen deze ontwikkelingen prioriteiten en kaders stellen, zodat we binnen inkoop SDCG een realistische vraag c.q. opdracht van de regiogemeenten hebben die past bij de beschikbare bemensing.

Wie zijn onze partners en hoe betrekken we onze partners bij het bereiken van onze doelstellingen?

Regiogemeenten zijn voor ons een belangrijke partner. Zij geven richting en bepalen beleidsmatige doelstellingen. Inkoop SDCG kan met inkopen als een belangrijk instrument bijdragen aan het realiseren van de beoogde doelstellingen. Inkoop SDCG kan als gesprekspartner tevens een verbinder zijn tussen gemeenten en de aanbieders die daadwerkelijke hulp leveren aan kwetsbare inwoners.
We zien het als uitdaging om binnen de regio de verbinding tussen de maatschappelijke opgaven waar gemeenten voor staan en het belang van de zorgaanbieders bij elkaar te brengen op alle niveaus. Van dagelijkse uitvoering op cliëntniveau tot strategische stip op de horizon op bestuurlijk niveau.

Naast het voorbereiden en begeleiden van het inkoopproces binnen het sociaal domein, sluiten wij voor de regiogemeenten (raam)overeenkomsten af met zorgaanbieders. Indien nodig worden ook tussentijdse inkoopmomenten georganiseerd. Hiervoor is het noodzakelijk om continu in gesprek te blijven met gemeenten en aanbieders. In het proces wordt rekening gehouden met lokale en regionale wensen.

Kwaliteit
Kwaliteit is binnen de regio een belangrijk speerpunt. We sturen gedurende de gehele looptijd van de overeenkomsten pro-actief op kwaliteit en rechtmatigheid. Een belangrijk instrument hiervoor is ons **Meldpunt signalen zorg** waar iedereen laagdrempelig en eenvoudig signalen kan melden.

Bij dit alles hebben we oog voor het perspectief van de inwoner en gaan we onderzoeken op welke wijze we dit passend kunnen meenemen.

Activiteiten

Wat willen we bereiken?

Inkoop zorg wil de regiogemeenten ondersteunen en faciliteren in het effectief inzetten van inkoop als instrument om beleidsdoelstellingen te realiseren. Advisering en vroegtijdig aangehaakt zijn op ontwikkelingen zijn daarbij belangrijk.

De jaarlijkse evaluatie Inkoop vervangen we dit jaar door een meer uitgebreide toets op de houdbaarheid en wenselijkheid van het nu ingekochte aanbod. Reden is dat de huidige overeenkomsten (in beginsel) in de loop van volgend jaar aflopen. De toetsing heeft als doel om te bepalen welke overeenkomsten verlengd/voorgezet kunnen worden en welke inkoop beter opnieuw in de markt gezet kan worden.

Handhaving kwaliteit en rechtmatigheid
De uitrol van het ontwikkelde handhavingskader zal gaan plaatsvinden. Indien gemeenten dat wenselijk vinden kan Inkoop SDCG een coördinerende rol vervullen hierin. Belangrijk is dat de lokale gemeenten het toezicht op orde brengen zodat we handhaving ook maximaal en optimaal kunnen benutten. Het uitvoeren van een coördinerende rol kunnen we in 2023 als onderdeel van het uitrollen van het handhavingskader binnen de bestaande formatie uitvoeren. Voorgesteld wordt om na de uitrol (uiterlijk maart 2024) inzichtelijk te maken wat het structurele effect is van deze extra taak.
De mogelijkheden voor het verder uitbreiden van de data-analyse en het proactief kwaliteitsmanagement zal verder onderzocht en uitgewerkt worden. De gemeenten ontvangen eind 2023 een voorstel waarin de mogelijkheden en de gevolgen in scenario's worden geschetst. Hiermee kunnen de regiogemeenten voor 2024 bepalen of, en zo ja, welke eventuele uitbereiding wenselijk is.

Continuïteit van dienstverlening
Helaas hebben we momenteel te maken met enkele langdurig zieken. Om de dienstverlening van inkoop SDCG uit te blijven voeren en de continuïteit te waarborgen, is het noodzakelijk deze mensen tijdelijk/interim te vervangen. Op verzoek van de bestuurders nemen we de geraamde extra kosten mee in de begrotingswijziging 2023.

Wat gaan we daar voor doen?

Met de meer uitgebreide toets op de houdbaarheid en wenselijkheid van het nu ingekochte aanbod willen we inspelen op de ontwikkelingen van het lokale en regionale beleid en de uitvoering bij zorg-aanbieders. Uitgangspunten voor de toetsing die we vanuit Inkoop SDCG hanteren zijn:

- Behouden en voorzetten van dat wat goed is en goed gaat;
- Aanpassen, versterken en verbeteren van die elementen waar dat nodig is.

Een belangrijke factor die meespeelt is de AmvB reële tarieven en jurisprudentie. Handhaven van het huidige tarief(model) moet beoordeeld worden bezien worden vanuit haalbaarheid & houdbaarheid. De ontwikkelingen zoals arbeidskrapte, sterk fluctuerende energieprijzen en de loonontwikkelingen in de nieuwe zorg CAO's zijn reden om de onderbouwing van het huidig tariefmodel grondig tegen het licht te houden. Hiervoor zullen we voor zover nodig benchmarks en onderzoek laten uitvoeren.

De uitkomsten van de toetsing worden meegenomen in de voorbereiding en uiteindelijke nieuwe inkoop 2025. Het is van belang om de voorbereiding op de nieuwe inkoop tijdig te starten.

Hoewel bestuurders een opdracht hebben geformuleerd voor de regiogemeenten in het concretiseren van uitgangspunten zien we vanuit Inkoop SDCG nog niet dat binnen de diverse regionale gremia hierop stappen worden gezet. Omdat deze uitgangpunten mogelijk effect hebben op de inkoop is het wenselijk dat dit wel enige voortgang heeft. Het is wellicht aan te bevelen hier regionaal een projectleider op te zetten. Indien gewenst kan Inkoop SDCG hierin faciliteren mits gemeenten bereidt zijn hier budget voor beschikbaar te maken.

Afgelopen jaren hebben we diverse nieuwe systemen in gebruik genomen. In 2023 moeten we zorgvuldig afwegen welke systemen we structureel willen behouden, dit moet dan tevens structureel ingekocht worden. Voor systemen die niet voldoende aansluiten bij de verwachtingen moeten we onderzoeken in hoeverre deze verbetermogelijkheden bevatten of dat er andere systemen in de markt zijn die meer passen bij onze behoeften.

Wat gaat het kosten?

Autonome kostenontwikkeling
De module Inkoop zorg heeft te maken met de volgende autonome prijsontwikkelingen 2023
- Loonkosten 7,7%
- Huisvestingskosten 14,5%
- ICT kosten 18%, waaronder een inhaalslag over de afgelopen jaren.
- Softwarekosten 12%

Overige Incidentele wijzigingen
- In 2023 begroten we langdurig ziekteverzuim.
- Op verzoek van de regio houden we rekening met inhuur voor projectleiding en coördinatie van een nieuwe inkoop.
- We houden rekening met een kostprijsonderzoek voor verschillende zorgproducten.

Overige structurele wijzigingen

- Vanaf 2023 begroten we de bekostiging van hardware voor 18 werkplekken.

Baten

- De kosten voor de module Inkoop zorg worden bekostigd door de 11 deelnemende gemeenten op basis van het inwoneraantal en deelname aan de zorgvormen. Deze vindt u terug in de bijlage (pag. 52).

		A	B	C	B-A	C-B
Lasten en baten Inkoop Zorg	Realisatie 2022	Primaire begroting 2023	Gewijzigde begroting 2023	Primaire begroting 2024	Verschil 2023	Verschil 2024-2023
€ x 1.000						
Programma - Personeel	€ 1.146	€ 1.068	€ 1.442	€ 1.273	€ 374	-€ 169
Programma - Uitvoering	€ 227	€ 335	€ 413	€ 373	€ 78	-€ 40
Overheadlasten	€ 330	€ 355	€ 446	€ 458	€ 91	€ 12
Programmalasten	**€ 1.703**	**€ 1.759**	**€ 2.302**	**€ 2.105**	**€ 543**	**-€ 197**
Deelnemende gemeenten	€ 1.668	€ 1.759	€ 2.302	€ 2.105	€ 543	-€ 197
Baten	**€ 1.671**	**€ 1.759**	**€ 2.302**	**€ 2.105**	**€ 543**	**-€ 197**
Saldo	**-€ 33**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Onttrekking aan reserve	€ 33				€ 0	€ 0
Dotatie aan reserve					€ 0	€ 0
Resultaat Programma	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**

Personeelskosten nemen in 2023 € 374.000 toe ten opzichte van de primaire begroting 2023:

- Autonoom: Het effect van indexering is in 2023 circa € 90.000. Voor 2024 houden we rekening met € 55.000.
- Incidenteel: In 2023 wordt incidenteel vervanging van langdurig ziek personeel begroot op essentiële niet onderling te vervangen functies (€ 150.000)
- Incidenteel: Aanvullende inhuur voor een projectleider en/of coördinatie nieuwe inkoop € 100.000
- Structureel: Invulling van de banenafspraak in 2022 heeft niet geleid tot realisatie van de begrootte loonkostensubsidie.
- Structureel: We breiden de formatie in 2023 structureel uit. Dit wordt gedekt uit het projectbudget en is daardoor budgetneutraal.
- Structureel: We houden rekening met beperkte kosten voor verlofsparen.

Uitvoeringskosten nemen ten opzichte van de primaire begroting € 78.000 toe:

- Structureel: De begrootte korting op de kosten van ZorgLokaal vervalt in 2023, waardoor softwarekosten toenemen met € 20.000. We belasten de kosten door aan gemeenten, die zelf geen licentie hoeven aan te schaffen.
- Autonoom: Het effect van indexering op is € 8.000
- Incidenteel: Voor het kostprijsonderzoek begroten we € 50.000

Overheadlasten nemen ten opzichte van de primaire begroting € 91.000 toe:

- Autonoom: De kosten voor ICT nemen toe met € 35.000 wegens indexatie en een inhaalslag van de afgelopen jaren.
- Structureel: Voor bekostiging van hardware begroten we € 13.000
- Autonoom/incidenteel: Kosten voor huisvesting nemen toe met € 20.000, bestaande uit indexatie (€ 13.000) en incidenteel voor aanschaf van belcellen (€ 7.000).
- Structureel: Kosten voor informatiebeveiliging nemen met € 14.000 toe in verband met noodzakelijke invulling van verschillende functies.

Baten van de deelnemende gemeenten stijgen met € 543.000.
Een verdeling vindt u terug in de bijlage (pag. 52).

Programmaplan thema Onderwijs

Omgeving

Wat zijn de verwachte ontwikkelingen?

Toename verzuimmeldingen en voortijdig schoolverlaten en verzwaring van de problematiek
We verwachten dat de stijgende trend in het aantal verzuimmeldingen nog wat verder doorzet, doordat scholen steeds beter melden en ook zien we dat het aantal meldingen van voortijdig schoolverlaten weer toeneemt. Naast deze toename ervaren de consulenten ook een verzwaring en grotere complexiteit van de problematiek bij jeugdigen. Door deze ontwikkelingen wordt in vergelijking met voorgaande jaren meer tijd en inzet gevraagd worden van de consulenten.

Toename migratiestroom
De verwachting is dat de migratiestroom blijft toenemen. Dit is een ontwikkeling die naar verwachting effect heeft op de dienstverlening van het RBL en vraagt om flexibiliteit. Deze doelgroep vraagt o.a. maatwerk, extra voorlichting, inzet van tolken en extra inzet van consulenten.

Verandering van denken over het onderwijs
Er is een maatschappelijke verandering gaande in het denken over het onderwijs. Dit is merkbaar in de politiek, binnen het onderwijs en bij ouders en jeugdigen. Onder andere in de vormgeving van het onderwijs (fysiek/online) en de ruimte die gezocht wordt in maatwerk. Maar ook de verandering in denken van ouders over fysiek onderwijs op school (meer luxeverzuim en vrijstellingsaanvragen voor een school in het buitenland), de nadruk die gelegd wordt op schoolaanwezigheid in plaats van afwezigheid en de wetswijziging m.b.t. vrijstellingen. Deze ontwikkelingen kunnen van invloed zijn op de dienstverlening van het RBL.

Aandacht voor jongeren tussen de 16 en 27 jaar
De overheid heeft steeds meer aandacht voor de overgang van jeugd naar volwassenheid, omdat blijkt dat het juist in deze fase moeilijk blijkt om hulp en ondersteuning zo in te richten dat deze aansluit bij en ook werkt voor jongeren. Vooruitlopend op o.a. de verandering van de leeftijd van de RMC doelgroep van 23 naar 27 jaar, participeert het RBL al in verschillende pilots en werkgroepen. Dit vraagt nu al de nodige aandacht van ons.

Wie zijn onze partners en hoe betrekken we onze partners bij het bereiken van onze doelstellingen?

Gesprekspartner op verschillende niveaus
Er wordt steeds vaker een beroep gedaan op de creativiteit van professionals om leerlingen een passende ondersteuning en ontwikkelingskansen te bieden. Om dit te regelen is de samenwerking tussen gemeenten, onderwijs, de sociale teams en andere partners in het sociaal en justitieel domein belangrijk. Het RBL is hierin vaak de verbindende schakel tussen de verschillende niveaus. Daarom zijn we ook op beleidsniveau gesprekspartner op het snijvlak onderwijs, zorg en participatie. De Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS) is m.b.t. verzuim in de regio de gezamenlijke basis. Met onze samenwerkingspartners willen we (meer) in dialoog om de MAS in de regio verder door te ontwikkelen.

Activiteiten

Wat willen we bereiken?

Met de uitvoering van (wettelijke) taken heeft het RBL de ambitie dat zoveel mogelijk jeugdigen een route volgen naar een startkwalificatie[1]. Deze startkwalificatie geeft hen een betere uitgangspositie op de arbeidsmarkt. Jeugdigen die ongeoorloofd verzuimen of (dreigen) uit te vallen, begeleidt het RBL terug naar school of naar een andere passende route in zorg of arbeid en jongeren in een kwetsbare positie houden we in beeld.

Beleidsindicatoren taakveld Onderwijs[2]

Beleidsindicatoren	Landelijk gemiddelde (2021)	Schooljaar 2020-2021	Schooljaar 2021-2022	Prognose schooljaar 2022-2023	Prognose schooljaar 2023-2024
Absoluut verzuim (per 1.000 leerplichtigen)	**2,7**[3]	1,7	1,3	1,3	1,3
Absoluut verzuim (aantal leerplichtigen)		98	71	71[4]	71[4]
Relatief verzuim (per 1.000 leerplichtigen)	**20**[3]	27,5	32	34	35
Relatief verzuim (aantal leerplichtigen)		1595	1776	1.882[4]	1938[4]
VSV percentage regio Arnhem (12-23 jaar)	**1,88%**[4]	1,98%	bekend maart 2023	2%	2,2%

Toelichting

- De werkwijze om jeugdigen zonder schoolinschrijving snel in beeld te hebben rond de zomervakantie, is de afgelopen 3 jaar doorontwikkeld en zal in de huidige vorm worden voortgezet. De verwachting is dan ook dat de daling van het aantal leerplichtigen met absoluut verzuim niet (veel) verder doorzet.
- We verwachten dat de stijgende trend in het aantal verzuimmeldingen nog wat verder doorzet, doordat scholen steeds beter melden.
- We verwachten dat het VSV-percentage, na een tijdelijke daling vanwege de coronapandemie, verder zal stijgen. We zien namelijk een toename van het aantal uitschrijvingen in de eerste maanden van het nieuwe schooljaar. Daarnaast hebben leerlingen door het onderwijs op afstand minder binding met hun school, wat een bewezen risicofactor is voor voortijdig schoolverlaten, en gaan leerlingen zich ook weer meer heroriënteren op een opleiding. Een andere reden voor jongeren om niet terug naar school te gaan, is de krappe arbeidsmarkt. Dit maakt het makkelijker voor jeugdigen om werk te vinden. Hierbij blijft de vraag hoe duurzaam dit is. De ervaring leert namelijk dat bij een veranderende arbeidsmarkt zij vaak als eerste weer hun baan verliezen en vervolgens weer moeilijker werk vinden vanwege het ontbreken van een startkwalificatie.

1. Een startkwalificatie is een diploma op ten minste mbo-2, havo of vwo-niveau. Op de 18e verjaardag vervalt de kwalificatieplicht.
2. In de regeling 'beleidsindicatoren gemeenten' zijn drie beleidsindicatoren vastgesteld die door gemeenten in de programmaverantwoording opgenomen moeten worden: absoluut verzuim, relatief verzuim en het vsv percentage. De cijfers zijn gebaseerd op de artikel 25 rapportage en de definitieve vsv cijfers van november 2021 van het ministerie OCW.
3. Bron: DUO/Ingrado 2021 van website 'Waarstaatjegemeente.nl'
4. Op basis van 55.379 leerplichtige leerlingen (5-18 jaar) schooljaar 2021-2022 (bron: Duo art25 rapportage)

Wat gaan we daar voor doen?

Het RBL voert de wettelijke en preventieve taken uit op het gebied van leerplicht, kwalificatieplicht en RMC[5] voor de jeugdigen in de leeftijd van 5 tot 23 jaar. Daarnaast participeert het RBL in het regionaal vsv-programma in verschillende teams. We voeren we de taken van verzuim 18+ uit, zijn opdrachtnemer voor het Schakelpunt en we leveren de programmaleider voor de Sluitende Keten en de coördinator van Team Overstap. Voor gemeente Arnhem geeft het RBL loopbaanadvies aan jongeren tot 27 jaar die een uitkering ontvangen en de scholingsplicht opgelegd hebben gekregen.

Project Wel in Ontwikkeling

RBL gaat samen met het samenwerkingsverband PassendWijs en De Verbinding deelnemen aan het project Wel in Ontwikkeling van Gedragswerk. Doel is om alle thuiszitters binnen de regio in beeld te krijgen bij zowel het RBL, het samenwerkingsverband als de gemeenten en dat alle thuiszitters binnen 3 maanden een passend onderwijs- of zorgaanbod hebben.

Regionaal plan van aanpak jeugdwerkeloosheid

Vanuit het RBL voeren wij mede de projecten 'Jongeren zijn en blijven in beeld' en 'Pilot transitiecoach' uit, met als doel het terugdringen van de jeugdwerkeloosheid.

Jongeren in kwetsbare positie

De doelgroep 'jongeren in kwetsbare positie' is een complexe doelgroep waar diverse partijen bij betrokken zijn en een verantwoordelijkheid hebben. Het RBL monitort deze doelgroep. Binnen het RBL is een trainee gestart om deze doelgroep nader in beeld brengen en onderzoeken welke ondersteuning het RBL kan bieden

Duurzaamheid werk

Jeugdigen kunnen op dit moment relatief makkelijk werk vinden, maar de vraag is in hoeverre dit duurzaam is. Het Schakelpunt gaat daarom op gezette tijden de jeugdigen benaderen die op dat moment geen werk hebben, om te kijken of zij ondersteuning nodig hebben bij het zoeken naar een nieuwe baan. Daarnaast wil het Schakelpunt het praktijkleren meer onder de aandacht brengen bij de RMC consulenten en de scholen in de regio. Dit is een mooie kans voor jeugdigen voor wie het niet (meteen) lukt om een volledig diploma te halen om in de praktijk hun vaardigheden verder te ontwikkelen.

Wat gaat het kosten?

Autonome kostenontwikkeling

De module RBL heeft te maken met de volgende autonome prijsontwikkelingen 2023:

- Loonkosten 7,7%
- Huisvestingskosten 14,5%
- ICT kosten 10%.
- Softwarekosten 12%

Overige Incidentele wijzigingen

- We houden rekening met een organisatieonderzoek in verband met de grote span of control. Deze wordt in 2023 gedekt uit de formatie-uitbreiding bij overhead. Deze formatie zal pas na, en op basis van, het onderzoek worden ingevuld.
- In 2023 evalueren we de eerste stappen van de formatie-uitbreiding. Afgaande op de nieuwe formatierichtlijn, huidige ontwikkelingen en trends zal er in 2024 een tweede stap nodig zijn in de formatie-uitbreiding leerplicht. Op basis van de evaluatie in 2023 wordt bepaald wat nodig is. We houden in de begroting 2024 nog geen rekening met een extra formatie-uitbreiding in 2024.

5. RMC staat voor Regionaal Meld- en Coördinatiepunt en is bedoeld om jongeren van 18 - 23 jaar die nog geen startkwalificatie hebben, in beeld te krijgen en te begeleiden richting een opleiding of een leerwerktraject.

Overige structurele wijzigingen

- Eind 2022 is er door branchevereniging Ingrado een nieuwe formatierichtlijn gepubliceerd. De analyse hiervan leidt ertoe dat voorgesteld wordt de formatie[6] voor leerplichttaken, waaronder ook kwalificatieplicht MBO, te laten toenemen. Voor 2023 hanteren we een groeimodel voor het ophogen van de formatie en bijbehorende kosten.

Baten

- De module RBL wordt bekostigd door de 9 deelnemende gemeenten op basis van het aantal leerplichtige jongeren. De verdeling van de kosten staat in de bijlage (pag. 52).

	A	B	C	B-A	C-B
Lasten en baten RBL	Primaire begroting 2023	Gewijzigde begroting 2023	Primaire begroting 2024	Verschil 2023	Verschil 2024-2023
€ x1.000					
Programma - Personeel	€ 2.129	€ 2.706	€ 2.841	€ 577	€ 135
Programma - Uitvoering	€ 93	€ 48	€ 49	-€ 46	€ 1
Overheadlasten	€ 672	€ 883	€ 927	€ 211	€ 44
Programmalasten	**€ 2.894**	**€ 3.636**	**€ 3.816**	**€ 742**	**€ 180**
Deelnemende gemeenten	€ 1.684	€ 2.301	€ 2.551	€ 617	€ 250
Overige baten	€ 43	€ 51	€ 0	€ 8	-€ 51
Regionale bijdrage	€ 1.167	€ 1.284	€ 1.265	€ 117	-€ 19
Baten	**€ 2.894**	**€ 3.636**	**€ 3.816**	**€ 742**	**€ 180**
Saldo	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Onttrekking aan reserve				€ 0	€ 0
Dotatie aan reserve				€ 0	€ 0
Resultaat Programma	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**

Personeelslasten vallen in 2023 ten opzichte van de primaire begroting 2023 € 577.000 hoger uit:

- Structureel: In 2022 is de bezetting verder toegegroeid naar de formatie volgens de vorige normering. Financieel effect € 150.000.
- Autonoom: Het effect van indexatie ten opzichte van de primaire begroting 2023 is € 200.000. In 2024 houden we rekening met € 120.000.
- Structureel: Per 1-1-2023 wordt een formatie-uitbreiding van 2 fte gerealiseerd (€ 170.000). Deze uitbreiding van de formatie wordt deels gedekt uit het inhuurbudget.
- Structureel: Per 1-9-2023 wordt aanvullende formatie-uitbreiding van 2 fte gerealiseerd (€ 60.000).
- Incidenteel: In het schooljaar 2022-2023 begroten we vooruitlopend op werving van vaste medewerkers een inhuur van € 75.000.
- Incidenteel: Begin 2023 is er sprake van tijdelijke uitbreiding van contracturen van bestaande medewerkers om werkdruk ontstaan door ziekte en verloop op te vangen (€ 50.000).
- Incidenteel: Voor het project jeugdwerkloosheid wordt in 2023 inhuur begroot (€ 40.000). Hier staat regionaal budget tegenover.
- Structureel: In 2023 en volgende jaren houden we rekening met een beperkt budget voor verlofsparen.
- Structureel: We begroten jaarlijks de verplichte BOA opleidingen bij het RBL, en niet centraal bij beheer voor € 10.000.
- Structureel: We begroten jaarlijks de bijdrage van gemeenten aan de regiosecretaris Onderwijs voor € 30.000.

6. In deze begroting bedoelen we met de formatie of formatieuitbreiding specifiek de formatie bedoeld voor de leerplichttaken, waaronder ook kwalificatieplicht MBO.

Uitvoeringskosten vallen in 2023 ten opzichte van de primaire begroting 2023 € 46.000 lager uit. Dit is het resultaat van:

- Incidenteel: Kosten voor het project jeugdwerkloosheid worden in 2023 als inhuurkosten begroot (-€ 60.000).
- Autonoom: Kosten voor software vallen als gevolg van indexatie € 4.000 hoger uit
- Structureel: We begroten kosten voor het uitvoeren van de WPG-audit en het actueel houden van de software (€ 10.000).

Overheadlasten vallen in 2023 € 211.000 hoger uit ten opzichte van de primaire begroting:

- Structureel: In verband met de formatie-uitbreiding van het team en de bijbehorende span of control begroten we 0,9 fte formatie overhead. In 2023 bedraagt dit een half jaar (€ 55.000) en vanaf 2024 het gehele jaar (€ 105.000).
- Incidenteel: In 2023 begroten we een organisatieonderzoek ten behoeve van de span of control € 50.000).
- Autonoom: Het effect van indexatie is € 60.000 (€ 20.000 loonkosten en € 40.000 huisvesting en ICT)
- Structureel: De communicatieadviseur is heel 2023 in dienst. Dit wordt deels gedekt uit communicatiekosten (€ 5.000).
- Structureel: Kosten voor informatiebeveiliging nemen met € 14.000 toe in verband met noodzakelijke invulling van verschillende functies.

Baten vallen in 2023 hoger uit dan de primaire begroting, als gevolg van de hogere lasten.

- Structureel: Gemeentelijke bijdragen vallen € 617.000 hoger uit in 2023, en per 2024 € 250.000 hoger. De verdeling van de gemeentelijke baten is weergegeven in de bijlage.
- Incidenteel: Overige baten vallen in 2023 € 8.000 hoger uit dan begroot. Hier ligt een directe relatie met de indexatie van loonkosten. Voor 2024 zijn nog geen overige baten bekend.
- Incidenteel: De regionale bijdrage voor het project jeugdwerkloosheid valt in 2023 lager uit dan begroot in verband met een lagere inzet € -20.000).
- Autonoom: De regionale bijdrage voor RMC-kwalificatieplicht en RMC-VSV vallen hoger uit door indexatie (€ 36.000) en een aanvullende bijdrage voor VSV (€ 100.000). De bijbehorende aanvullende bijdrage van de gemeente Arnhem wordt niet geïndexeerd.
- Autonoom: De regionale bijdrage voor het Regionaal Programma VSV wordt sinds 2021 niet geïndexeerd.

Programmaplan thema Participatie

Per 1 maart 2023 start de nieuwe manager WSP/Participatie. Met de komst van de nieuwe manager wordt de aansturing van het programma Participatie vanuit één managementpositie binnen de MGR geëffectueerd.

Module WSP

Algemeen

Met de bestuurscommissie is de afspraak gemaakt dat het programmaplan voor het daaropvolgende jaar (in dit geval 2024) in het voorjaar beperkt blijft tot de financiële kaders van de begroting. In het najaar, de vergadering van de bestuurscommissie van november, wordt het jaarplan 2024 met de daarin te verwezenlijken activiteiten voorgelegd. Hierdoor sluit het jaarplan beter aan op de actuele arbeidsmarktsituatie.

Omgeving

Wat zijn de verwachte ontwikkelingen?

Bijgesteld 2023

- Met ingang van 1 januari 2023 is voor de samenwerking tussen UWV en MGR (de negen gemeenten in de arbeidsmarktregio vertegenwoordigend) een nieuwe samenwerkingsovereenkomst afgesloten. Daarin zijn nadere afspraken beschreven over hoe UWV en MGR, in overeenstemming met de nieuwe inzichten die hierover zijn ontstaan, met elkaar samenwerken.
- Samen met gemeenten wordt gezocht naar mogelijkheden om de uitstroom uit de bestanden te optimaliseren. In de afspraken met de deelnemende gemeenten is begin 2022 een accentverschuiving in de dienstverlening doorgevoerd waardoor steeds meer gewerkt wordt met de insteek dat werkgevers benaderd worden vanuit de mogelijkheden en competenties van de werkzoekende. Met het formaliseren van de twee teams binnen het WSP is er voor WSP-gemeenten ruimte gekomen om de focus meer te richten op de behoeften van de gemeenten. Om een goed beeld te hebben van die werkzoekende/de klanten uit de bestanden van de gemeenten, is het WSP dichter bij gemeenten georganiseerd.
- Om tot optimalisatie in het werkproces te kunnen komen, worden met gemeenten afspraken gemaakt om samen met andere partners/partijen van gemeenten tot een totaaltraject te komen waardoor het bemiddelingsproces van intake tot en met de match bij een werkgever als een aaneengesloten traject verloopt. Hierdoor ontstaat een proces waarin de expertise van alle partijen optimaal benut kan worden en er geen dubbeling in de dienstverlening ontstaan. Deze manier van werken sluit aan bij de landelijke ontwikkeling van Regionale Werkcentra.
- In 2023 wordt onderzocht of WSP-gemeenten eerder bij de kandidaat betrokken kan worden. Bijvoorbeeld op het moment dat de kandidaat bij de gemeente in het intakeproces terecht komt. Hiermee kan worden bereikt dat er vanaf het moment dat een werkzoekende bij de gemeente een uitkering aanvraagt, al een focus op (het vinden van) werk ontstaat.
- Transparantie van de arbeidsmarkt in brede zin is belangrijk voor het vinden van en matchen en bemiddelen tussen werkzoekenden en werkgevers die op zoek zijn naar arbeidskrachten. In onze arbeidsmarktregio hebben wij daarvoor afspraken vastgelegd tussen WSP, gemeenten en UWV. In het Besluit SUWI is deze transparantie ook benoemd als een belangrijk item om in te investeren. Uiteindelijk doel is zorgdragen voor dusdanige transparantie/arbeidsmarktinformatie dat vraag (van werkgevers) en aanbod (van werkzoekenden) ook zonder tussenkomst van (publieke) partijen mogelijk is. Deze transparantie wordt op dit moment deels georganiseerd vanuit de applicaties Sonar (werkzoekenden) en WBS (werkgevers) van UWV. Beide applicaties worden door UWV uitgefaseerd en zullen vanaf 1 januari 2026 niet meer in gebruik zijn. Voor de regio (gemeenten én WSP) betekent de uitfasering van Sonar en WBS dat gezocht moet worden naar de aansluiting op de gegevensuitwisseling, zoals deze vanuit het programma Verbetering Uitwisseling Matchingsgegevens (VUM) landelijk wordt ontwikkeld. Voor de arbeidsmarktregio is het van belang

om goed aansluiting te krijgen bij deze ontwikkelingen. Effect kan zijn dat gemeenten, evenals WSP-gemeenten, overgaan naar de aanschaf van andere applicaties. Het ligt in de bedoeling om dit proces (aansluiten bij VUM, ontwikkelen van arbeidsmarktinformatie, transparantie tot het niveau van werkgever/werkzoekende) regionaal vorm te geven.

- Op verzoek van de deelnemende gemeenten is het Steunpunt SROI ondergebracht bij het WSP. In 2022 zijn hiervoor de voorbereidingen gestart waarbij met de gemeenten de afspraak is vastgelegd dat het steunpunt voor 2023 vanuit regionale middelen gefinancierd zal worden om in principe vanaf 2024 structureel, als submodule van het WSP, in de reguliere financieringsstromen wordt opgenomen. Voor het laatste dient de regeling van de MGR te worden gewijzigd conform de daarvoor geldende procedures. De gemeente Doesburg sluit niet bij deze activiteiten/submodule aan.

2024-2027

Vanaf 2023 wordt vanuit de regio gewerkt aan het mede ontwikkelen van de landelijke kaders en de regionale implementatie van de nieuw te vormen Regionale Werkcentra. De verwachting is dat eind 2024/begin 2025 de contouren hiervan bekend zijn en onderzocht kan gaan worden welke werkvorm het best passend is voor onze arbeidsmarktregio. Voor het WSP zal deze zich enerzijds toespitsen op het behouden en uitbreiden van werkgeverscontacten; met name bij werkgevers die inclusie hoog in het vaandel dragen. Daarbij zal de nadruk steeds meer komen te liggen op:

- het faciliteren van de ontmoeting tussen werkgevers en werkzoekenden
- het acteren als adviseur van werkgevers bij het vinden van de juiste oplossingen voor HR-problemen in brede zin en
- het ondersteunen van werkgevers bij de inzet van instrumenten, voorzieningen en subsidies.

Anderzijds zal hierbij de samenwerking met de gemeenten en de zichtbaarheid bij gemeenten en onze belangrijkste partners van belang blijven. Deze samenwerking en zichtbaarheid wordt nu in de vorm van subregionale dienstverlening al vormgegeven, maar zal zich verder intensiveren.

In het kader van het landelijk programma ten behoeve van het verbeteren van de uitwisseling van (matchings)gegevens, dient ook in onze regio gewerkt te worden aan de optimalisering van systemen die de verbinding tussen werkzoekenden en vacatures bij werkgevers organiseren. Het streven is dat werkgevers uiteindelijk zelf inzicht krijgen in de gegevens van werkzoekenden, en mogelijk ook vice versa. De verwachting is dat eind 2024/begin 2025 voor de regiogemeenten en WSP-gemeenten duidelijk is hoe deze gegevensverwerking georganiseerd kan worden, welke investeringen daarvoor gedaan moeten worden en hoe het implementatieproces vorm moet krijgen. Dit is dan op tijd voor de uitfasering van de UWV-applicaties (Sonar en WBS) waarvan in de regio gebruik wordt gemaakt. In hetzelfde kader is het streven om verder vorm te geven aan informatiemanagement. De wens is dat hiervoor structureel een regionale informatiemanager ingezet wordt.

Gelijk aan 2022/2023 zal het WSP bijdragen aan regionale ontwikkelingen en projecten/samenwerkingen die in het kader van de regionale strategische agenda worden opgezet. Belangrijke thema's hierbij zijn het verkleinen van de afstand van jongeren naar werk en het vergroten van het netwerk van inclusieve werkgevers.

Steunpunt SROI

Als gemeenten in 2023 instemmen met de aanpassing van de Regeling dan zal vanaf 2024 de uitvoering van de taken voor het Steunpunt SROI (Social Return on Investment) worden overgedragen aan het WSP (structureel). In 2023 is hiermee al een start gemaakt op basis van incidentele regionale financiering.

Wie zijn onze partners en hoe betrekken we onze partners bij het bereiken van onze doelstellingen?

- Uitgangspunt in de relatie met de negen deelnemende gemeenten is dat gemeenten en WSP directe samenwerkingspartners zijn die gezamenlijk met andere partijen/partners van gemeenten verantwoordelijk zijn voor het uitstroomresultaat binnen de gemeente. Voor 2023 wordt hier ook de registratiemethodiek op aangepast.
- Met UWV is de relatie tweeledig: Het team WSP-UWV is onderdeel van de WSP-organisatie. De werkzoekendendienstverlening van UWV is, gelijk aan onze gemeentelijke partners, de partij waar bemiddelbare kandidaten vandaan komen.
- Ook Scalabor is een belangrijke partner van het WSP. Nagenoeg alle kandidaten van de gemeente Arnhem starten het traject naar werk via Scalabor. Bemiddeling van werkfitte kandidaten wordt in afstemming met Scalabor door beide partijen uitgevoerd. Ook voor andere opdrachtgevers verzorgt Scalabor ontwikkeltrajecten. Samen met de bemiddelaars van Scalabor en andere re-integratiepartners wordt voor deze kandidaten gezocht naar de best passende werkplek.
- Op regionaal niveau zijn er nauwe banden met het Netwerkteam van waaruit de uitvoering van projecten in het kader van de regionale strategische agenda worden opgestart. Te denken valt hierbij ook aan de contacten met het Regionaal Mobiliteitsteam en de aanpak van werkloze jongeren en vroegtijdig schoolverlaters waarvoor het WSP onder meer de Matchingstafel organiseert.
- Om de doelgroep jongeren te ondersteunen in het proces naar betaald werk zijn er contacten met het Regionaal Bureau Leerlingzaken (RBL) en daarbinnen het Schakelpunt, De Onderwijsspecialisten en onderwijsinstellingen als ROC, HAN en VSO-Pro scholen.
- Werkgeverscontacten worden onder meer onderhouden via de ondernemersverenigingen die in de negen gemeenten bestaan en via VNO-NCW.
- Met de Stichting Inclusief Midden-Gelderland zijn nauwe banden om het netwerk van inclusieve werkgevers in de arbeidsmarktregio te vergroten.

Activiteiten

Wat willen we bereiken?

- Het WSP heeft aandacht voor de banenafspraak en het uitbouwen van het netwerk van inclusieve werkgevers. Bij deze inclusieve werkgevers worden structureel meer mogelijkheden gerealiseerd voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt c.q. een grotere begeleidingsbehoefte. Daarbij merken wij dat deze begeleidingsbehoefte zich niet meer beperkt tot mensen uit het Doelgroepregister. Steeds meer mensen uit de bestanden van gemeenten hebben een grote tot zeer grote afstand tot werk en daarmee een begeleidingsbehoefte die aansluit bij de aanbodgerichte werkwijze (*functiecreatie*) die voor personen uit het Doelgroepregister van toepassing is. De accountmanagers van het WSP introduceren deze kandidaten bij werkgevers, ook zonder dat daar een directe vacature aan ten grondslag ligt. Vaak worden bij inclusieve werkgevers toch kansen gezien en geboden waardoor kandidaten aan het werk kunnen.
- In de tweede helft van 2022 heeft het inzetten van *Praktijkleren derde leerweg* in onze regio steeds meer aandacht gekregen. Door SBB en ROC is hiervoor een aanvraag ingediend om middelen beschikbaar te krijgen waarmee de kennis over en implementatie van praktijkleren in 2023 opgestart is. Dit met het streven om deze methodiek daarna structureel ingebed te krijgen in de regio. WSP heeft in dit proces een informerende en adviserende rol richting werkgevers en werkt mee aan de introductie van praktijkleren bij de partners in de regio. Idee is dat het aanbod aan potentieel voor werkgevers vele malen groter wordt op het moment dat de werkgever (als erkend leerbedrijf) ook werknemers in dienst neemt die nog niet voldoen aan de gevraagde (vakgerichte) vaardigheden.
- De inschatting is dat werkgevers in 2023 en daarop volgende jaren grote moeite blijven houden om voldoende mensen te vinden om vacatures op te vullen. Voor het WSP ligt hier een taak om werkgevers en werkzoekenden uit de bestanden van gemeenten en UWV met elkaar in contact te brengen. Hiervoor worden regelmatig activiteiten georganiseerd waardoor beide groepen elkaar

kunnen ontmoeten. De banenmarkt is hiervoor een veelbeproefd recept. Voor 2023 willen we met andere concepten (*open hiring, "omgekeerd solliciteren", VR-brillen, enz.*) proberen werkzoekenden nog meer te prikkelen om bij werkgevers aan de slag te gaan. Samen met het team WSP-UWV wordt een activiteitenjaarkalender opgesteld waarin alle events worden opgenomen. De intentie is om dit in samenwerking en overleg met andere partijen uit de regio vorm te geven zodat werkgevers en werkzoekenden vanuit een zo breed mogelijk aanbod met elkaar het gesprek aan kunnen gaan.

- Binnen het WSP is veel expertise over wet- en regelgeving en de voorzieningen die voor werkgevers (en werkzoekenden) ingezet kunnen worden. In de afgelopen jaren zijn de belangrijkste voorzieningen voor werkgevers voor onze regio geharmoniseerd en opgenomen in de instrumentengids **Dennis**. Met behulp van deze applicatie kunnen accountmanagers van WSP, maar ook klantmanagers van gemeenten werkgevers eenvoudig informeren over voorzieningen en hen voorzien van de noodzakelijke, uniforme, documenten en formulieren. Feitelijk ontstaat hierdoor een "instrumentenkoffer" die WSP-medewerkers kunnen gebruiken om werkgevers te faciliteren als zij een kandidaat op een vacature/werkplek willen plaatsen. Idealiter wordt deze "koffer" verder gevuld met andere instrumenten die voor werkgevers (en werkzoekenden) ingezet kunnen worden. Denk daarbij bijvoorbeeld aan praktijkleren en specialistische ondersteuning die andere partijen kunnen bieden. In die situaties is WSP de verbinder tussen de werkgever en de voorziening die ingezet kan worden.

Wat gaan we daar voor doen?

- We zijn met gemeenten in gesprek om, op basis de eerder ingezette accentverschuiving in de dienstverlening naar gemeenten, werkgevers- en werkzoekendendienstverlening dichter bij elkaar te brengen. Hierdoor kunnen meer maatwerkoplossingen voor gemeenten én hun inwoners gerealiseerd worden. Bij gemeenten is een uitvraag gedaan naar hun ambities voor 2023 zodat we op basis daarvan (taakstellende) afspraken met elkaar kunnen maken. Naast het plaatsen van kandidaten (regulier en banenafspraak) van gemeenten op vacatures, valt hierbij te denken aan specifieke aandacht voor bepaalde doelgroepen, het bevorderen van inzichten over het arbeidsmarktperspectief bij klantmanagers en het verstevigen van de relatie/het partnerschap met andere gemeentelijke partijen. Maar ook het in het traject opnemen van kandidaten met een grote afstand tot de arbeidsmarkt (trede 4 participatieladder) en aandacht voor het stimuleren van het plaatsen van inwoners vanuit activerend werk bij werkgevers.
- Hoewel we al met veel werkgevers contacten onderhouden en relaties opbouwen, blijkt (ook uit landelijke gegevens) dat het merendeel van de werkgevers WSP niet kent en dus ook niet weet hoe een WSP hen kan faciliteren bij het vinden van kandidaten voor vacatures. Meer aandacht voor naamsbekendheid en de specifieke kennis en expertise die WSP heeft en kan inzetten voor de werkgever, is daarom van belang. Door middel van gerichte communicatie en speciale acties willen we in 2023 de naamsbekendheid en het "merk" WSP vergroten. We verwachten dat de eerder genoemde activiteitenjaarkalender hieraan ook een bijdrage kan leveren.
- Het WSP levert een actieve bijdrage aan de uitvoering van lokale en regionale projecten enerzijds door als kartrekker van projecten te fungeren (Matchingstafel, verbetering gegevensverwerking, harmonisatie uitvoeringsregels voor werkgevers), anderzijds door deelname aan projecten (RMT-projecten zoals het Werkcentrum Overbetuwe, Praktijkleren derde leerweg, regionale aanpak jeugdwerkloosheid). Een activiteit die in aanmerking komt voor structurele financiering is de HARRIE-training van CNV-Jongeren, die al sinds jaar en dag via het WSP voor onze regio georganiseerd wordt.
- *Huisvesting*: De huurovereenkomst voor WSP-gemeenten is verlengd tot april 2024. In 2023 zal, onder meer op basis van de perspectieven van zowel de samenwerking met UWV als in de regio gezocht gaan worden naar nieuwe huisvesting voor dit WSP-team.
- *Ambities en taakstelling en prestatie-indicatoren:* WSP heeft gemeenten gevraagd om de ambities ten aanzien van de uitstroom van uitkeringsgerechtigden trede 4 en 5 (participatieladder) door te geven. Dat is immers de basis voor het uitvoeren van opdracht van WSP. In het eerste kwartaal van 2023 zullen deze ambities worden vastgesteld.

- De ambities van gemeenten (kwalitatief en kwantitatief), de intentie om prestaties te realiseren in samenwerking met andere partijen/partners en de inzichten in het potentieel van kandidaten van gemeenten en UWV tezamen, kunnen de prestatie-indicatoren voor 2023 beïnvloeden.
  Vooralsnog zijn voor gemeenten prestatie-indicatoren bepaald op de volgende thema's:
  - » Vervullingsquote: Dit is het aantal vervulde vacatures ten opzichte van het totaal aantal ingediende/geregistreerde vacatures. Voor 2023 wordt ervan uitgegaan dat 40% van de door WSP geregistreerde vacatures wordt vervuld.
  - » Werkgeverstevredenheid: In het kader van de SUWI-afspraken is een landelijke monitor ontwikkeld om de werkgeverstevredenheid te meten en hier benchmarkgegevens uit te kunnen halen. Voor 2022 is deze monitor in het najaar uitgezet. Evenals voor 2022 wordt voor 2023 gestreefd naar een werkgeverstevredenheid van 7,5.
  - » Vacaturevervulling: Zoals hiervoor is beschreven, willen we tot een andere benadering van de taakstelling op vacaturevervulling komen. De prestaties op deze KPI zijn daarnaast ook afhankelijk van het aantal werkfitte kandidaten/werkzoekenden dat door ketenpartners wordt aangemerkt en in beeld is gebracht. In het eerste kwartaal 2023 zal dit nader gespecificeerd worden.

Wat gaat het kosten?

Autonome kostenontwikkeling

De module WSP heeft te maken met de volgende autonome prijsontwikkelingen 2023:

- Loonkosten 7,7%
- Huisvestingskosten 14,5%
- ICT kosten 18%, waaronder een inhaalslag over de afgelopen jaren
- Softwarekosten 12%

Overige Incidentele wijzigingen

- In 2023 voert het WSP de volgende regionale opdrachten uit:
  - » Het faciliteren van Harrie-trainingen
  - » De matchingtafel
  - » Het organiseren van evenementen voor banenmarkten
  - » Het RMT project voor statushouders.

  Deze regionale opdrachten worden incidenteel gefinancierd met regionale middelen.
  Voor 2024 begroten we deze regionale opdrachten niet omdat daarover nu nog geen duidelijkheid bestaat. We zullen dit meenemen bij een begrotingswijziging 2024 ervan uitgaande dat er dan ook regionale middelen tegenover staan.
- In 2023 is er in het eerste kwartaal nog sprake van een interim invulling van de managementfunctie. Vanaf 1 maart gaat de nieuwe manager van start.
- Een deel van de werving en selectiekosten van de manager participatie vallen in 2023.

Overige structurele wijzigingen

- Per 2023 wordt de submodule Steunpunt SROI toegevoegd aan de module WSP, waarvoor in 2023 de kosten vanuit regionale middelen wordt gedragen en vanaf 2024 door de deelnemende gemeenten.
- Vanaf 2023 worden management en beleid ingezet voor het gehele programma Participatie. Er vind een verdeling van kostenplaats over WSP en WgSW.
- Vanaf 2024 begroten we de bekostiging van hardware voor 20 werkplekken.

Baten

- De module WSP wordt bekostigd door de 9 deelnemende gemeenten op basis van het aantal inwoners. De verdeling van de kosten staat in de bijlage (pag. 52).

	A	B	C	B-A	C-B
Lasten en baten WSP	Primaire begroting 2023	Gewijzigde begroting 2023	Primaire begroting 2024	Verschil 2023	Verschil 2024-2023
€ x1.000					
Programma - Personeel	€ 1.138	€ 1.442	€ 1.421	€ 304	-€ 20
Programma - Uitvoering	€ 10	€ 79	€ 28	€ 69	-€ 50
Overhead	€ 506	€ 572	€ 591	€ 65	€ 19
Programmalasten	**€ 1.653**	**€ 2.092**	**€ 2.041**	**€ 439**	**-€ 51**
Deelnemende gemeenten	€ 1.645	€ 1.780	€ 2.041	€ 136	€ 260
Overige baten	€ 0	€ 303	€ 0	€ 303	-€ 303
Baten	**€ 1.645**	**€ 2.083**	**€ 2.041**	**€ 439**	**-€ 42**
Saldo	**-€ 9**	**-€ 9**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 9**
Onttrekking aan reserve	€ 9	€ 9		€ 0	-€ 9
Dotatie aan reserve				€ 0	€ 0
Resultaat Programma	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**

Personeelskosten vallen in 2023 ten opzichte van de primaire begroting 2023 € 304.000 hoger uit:
- Autonoom: Het effect van indexatie is € 80.000
- Structureel: Personeelskosten voor de nieuwe submodule Steunpunt SROI bedragen € 156.000
- Incidenteel: Voor regionale projecten wordt voor inhuur € 70.000 begroot.

Uitvoeringskosten vallen in 2023 ten opzichte van de primaire begroting 2023 € 69.000 hoger uit. In 2024 nemen de kosten ten opzichte van 2023 licht af, omdat incidentele projecten aflopen. De effecten zijn:
- Incidenteel: In 2023 is het effect voor Harrie trainingen € 40.000
- Incidenteel: In 2023 is het effect voor evenementen € 28.500
- Structureel: Vanaf 2024 is het effect van Steunpunt SROI € 20.000

Overheadlasten vallen in 2023 € 65.000 hoger uit ten opzichte van de primaire begroting. In 2024 zien we een aanvullende stijging:
- Incidenteel: In 2023 is in het eerste kwartaal sprake van inhuur van een interim manager, en houden we rekening met een deel van de werving en selectiekosten (€ 8.000).
- Autonoom: Kosten voor ICT nemen in 2023 toe met € 30.000 wegens indexatie en een inhaalslag van afgelopen jaren.
- Autonoom: Kosten voor huisvesting nemen als gevolg van indexering in 2023 toe met € 12.000.
- Structureel: Kosten voor informatiebeveiliging nemen vanaf 2023 met € 14.000 toe in verband met duurdere invulling van verschillende functies.
- Structureel: Door combinaties van functies binnen het programma Participatie is er een verdeling van overhead tussen WSP en WgSW.
- Structureel: Vanaf 2024 begroten we € 15.000 voor bekostiging van hardware.

Baten van de deelnemende gemeenten stijgen in 2023 met € 136.000.
Regionale bijdragen zijn in 2023 € 303.000 en bestaan uit:
- » Matchingtafel € 37.500
- » Evenementen € 28.500
- » Harrie trainingen € 40.000
- » RMT € 40.000
- » SROI € 156.000

In 2024 stijgen de gemeentelijke bijdragen met € 260.000. Naast de hierboven genoemde structurele en incidentele lasten in 2024 wordt deze stijging veroorzaakt omdat de gemeenten vanaf dit jaar het Steunpunt SROI financieren.

Module WgSW

Omgeving

Wat zijn de verwachte ontwikkelingen?

Bijgesteld 2023

- Inmiddels is bekend dat er een CAO-akkoord voor CAO gemeenten/CAO SGO is bereikt tussen vakbonden en VNG. Onderdeel van het akkoord is een structurele loonsverhoging van € 240,- per maand. Daarbij komt een verhoging van 2 procent. Gemiddeld lijkt de loonsverhoging voor gemeente-ambtenaren uit te komen op 9% (met terugwerkende kracht tot 2 januari 2023).
- De vakbonden voeren momenteel ook actie om de lopende CAO-afspraken voor SW-personeel te herzien om zo de arbeidsvoorwaarden voor SW-personeel te verbeteren. De inzet van de vakbonden is een loonsverhoging met terugwerkende kracht tot 1-1-2023 van 10% en verhoging van de reiskostenvergoeding van 10 naar 21 cent per km.
- Het minimumloon is inmiddels met 10% verhoogd. Dat heeft een opwaarts effect op de lonen die net boven het minimumloon liggen.
- In de primaire begroting voor de SW 2023 is uitgegaan van een CAO-stijging van 2,4%. De hiervoor genoemde ontwikkelingen nopen het DB van de MGR om de begrote salarislasten (en daarmee de bijdragen van de gemeenten) voor 2023 bij te stellen.
- Normaliter worden in de decembervergadering van het AB de begrotingskaders vastgesteld waarmee verder uitvoering gegeven wordt aan de (meerjaren)begroting. Omdat er in die periode nog te veel onduidelijkheid was over onder meer de cao-onderhandelingen en daarmee samenhangend de stijging van de loonkosten heeft in dit geval het DB in februari de kaders vastgesteld. Op basis van een aantal scenario's is, op advies van de bestuurscommissie, uiteindelijk de keuze gemaakt om:
  - de uitstroom behoedzaam te begroten op 5%
  - de stijging van de loonkosten te begroten op 7% (zijnde 5,5% + 1,5% risico opslag)
  - uit te gaan van een ophoging van de reiskostenvergoeding
  - rekening te houden met een eenmalige uitkering voor SW-medewerkers, vergelijkbaar met de incidentele uitkering voor ambtelijke medewerkers in 2022.
- In dit scenario houden we rekening met de mogelijke inzet van de bestemmingsreserve (1% van de loonkosten). Benodigde inzet van de bestemmingsreserve in 2023 betekent echter wel dat in 2024 de risicobuffer beperkt is, maar ook bestaat de kans dat de bestemmingsreserve reeds in 2023 ontoereikend zal zijn waardoor er een extra bijdrage van gemeenten wordt gevraagd (bovenop de begrote bedragen in de gewijzigde begroting).

Een verhoging van het percentage van 7% leidt direct tot een hogere gemeentelijke bijdragen en dus hogere kosten voor de gemeenten, waarvan de dekking vanuit de rijksbijdrage nog niet is verzekerd.

In 2023 gaat een nieuwe fase van de contractafspraken met Scalabor in. De deelnemende gemeenten verlengen hun 'Aanwijzingsbesluit' voor een periode van drie jaar met daarin afspraken voor de vergoeding van de kosten door de gemeenten aan Scalabor. Doordat deze kosten rechtstreeks door Scalabor met de gemeenten worden verrekend heeft dit geen effect op de begroting van de MGR.

De personeels- en salarisadministratieve taken voor SW-personeel hebben de gemeenten belegd bij de MGR. Deze taken zijn in 2022 opnieuw uitbesteed aan Scalabor. Hiervoor is een nieuwe dienstverleningsovereenkomst gesloten voor een periode van tenminste drie jaar. Daarna kan deze overeenkomst stilzwijgend worden voortgezet als gemeenten besluiten Scalabor weer aan te wijzen als partij voor de arbeidsontwikkeling van SW-personeel.

2024-2027
Vanaf 2023 is Scalabor door de gemeenten in de regio voor een periode van drie jaar opnieuw aangewezen als uitvoerder van de SW-taken voor de SW-medewerkers in onze regio. Daarmee is ook geborgd dat de MGR voor deze periode het formeel werkgeverschap voor de SW-medewerkers uitvoert. Met een opzegtermijn van een jaar dienen gemeenten zich in 2025 dus opnieuw te beraden over de vraag of zij ook na deze periode het formeel en materieel werkgeverschap willen blijven beleggen bij de combinatie MGR/Scalabor. De huidige contracten kennen overigens een optie tot stilzwijgende verlenging ook na 2025.

In lijn met het vernieuwde aanwijzingsbesluit is door de MGR ook een hernieuwde dienstverleningsovereenkomst aangegaan met Scalabor voor de uitvoering van de personeels- en salarisadministratieve taken. Vanaf 2024 dient voor de begroting rekening te worden gehouden met een indexatie van de kosten conform de bepalingen in de nieuwe DVO.

De groep van SW-medewerkers daalt jaarlijks met ruim 100 mensen. De verwachting is dat er begin 2024 nog zo'n 1600 medewerkers in dienst zijn bij de MGR en dat dat aantal eind 2027 zal zijn gedaald tot zo'n 1200 medewerkers.

Wie zijn onze partners en hoe betrekken we onze partners bij het bereiken van onze doelstellingen?

Naast de negen deelnemende gemeenten heeft de module WgSW voornamelijk contact met Scalabor als materieel werkgever voor de SW-populatie en met Cedris als kennispartner.

Activiteiten

Wat willen we bereiken?

Ook voor 2023 wordt invulling gegeven aan de formele werkgeversrol voor SW-medewerkers. Dat betekent dat ontwikkelingen die van invloed zijn op de werkgeversrol vanuit de module worden gesignaleerd en daar waar nodig doorvertaald naar beleid en/of regelgeving ten aanzien van de SW-medewerkers. Verder blijft de focus op de naleving van de afspraken met Scalabor zoals vastgelegd in de dienstverleningsovereenkomst.

Wat gaan we daar voor doen?

Het doel van de module werkgeverschap SW is het formeel werkgeverschap voor ca. 1.700 SW-medewerkers van de negen deelnemende gemeenten borgen en zorgen voor aansluiting op het aanwijzingsbesluit van deze gemeenten. Per 2023 is de hernieuwde aanwijzing van Scalabor voor de uitvoering van de SW voor de negen deelnemende gemeenten voor de komende drie jaar een feit. In aansluiting daarop is ook de dienstverleningsovereenkomst tussen de MGR en Scalabor opnieuw vastgesteld. Scalabor vervult daarmee de taken van het materieel werkgeverschap, bestaande uit:

- Invulling geven aan de werkgeversrol, te weten formele kwesties als in- en uitdiensttreding van personeel, aanstellingen en ontslag.
- De betaling en financiering van de loonkosten en werkgeverslasten. Deze kosten worden door de deelnemende gemeenten betaald. De module WgSW draagt er zorg voor dat dit bedrag vooraf goed wordt begroot en geïnd bij de deelnemende gemeenten en dat de betalingen aan SW-medewerkers goed verloopt.

De module WgSW ziet erop toe dat de afspraken die zijn gemaakt in de DVO met Scalabor goed worden nageleefd en dat de ontwikkelingen en resultaten worden gedeeld in de bestuurscommissie.

Wat gaat het kosten?

Autonome kostenontwikkeling

De module WgSW heeft te maken met de volgende autonome (prijs)ontwikkelingen 2023:

- Loonkosten SW 7%
- Uitstroom 5%

Overige Incidentele wijzigingen

- In afwachting van de CAO ontwikkelingen houden we rekening met een incidentele uitkering voor SW medewerkers, vergelijkbaar met de incidentele uitkering voor gemeenteambtenaren in 2022.

Overige structurele wijzigingen

- Voor de module WgSW wordt vanaf 2023 overgestapt van inhuur naar vaste bezetting van management en beleid. In het eerste kwartaal van 2023 is nog sprake van inhuur.
- Vanaf 2023 houden we rekening met een ophoging van de reiskosten woon-werkverkeer voor de SW medewerkers.

Baten

- De module WgSW wordt bekostigd door de 9 deelnemende gemeenten op basis van het aantal SW medewerkers op 31 oktober van het voorgaand jaar. De verdeling van de kosten staat in de bijlage (pag. 52).

		A	B	C	B-A	C-B
Lasten en baten WgSW	Realisatie 2022	Primaire begroting 2023	Gewijzigde begroting 2023	Primaire begroting 2024	Verschil 2023	Verschil 2024-2023
€ x 1.000						
Programma - Personeel	€ 51.366	€ 49.975	€ 54.434	€ 52.708	€ 4.459	-€ 1.726
Programma - Uitvoering	€ 2.135	€ 2.210	€ 2.158	€ 2.148	-€ 52	-€ 11
Overhead	€ 172	€ 133	€ 163	€ 168	€ 30	€ 5
Programmalasten	**€ 53.673**	**€ 52.319**	**€ 56.755**	**€ 55.024**	**€ 4.436**	**-€ 1.732**
Deelnemende gemeenten	€ 51.693	€ 50.512	€ 54.895	€ 53.233	€ 4.383	-€ 1.662
Overige baten	€ 392	€ 321	€ 326	€ 323	€ 5	-€ 3
Buitengemeenten	€ 1.588	€ 1.456	€ 1.534	€ 1.467	€ 78	-€ 67
Baten	**€ 53.673**	**€ 52.288**	**€ 56.755**	**€ 55.024**	**€ 4.467**	**-€ 1.732**
Saldo	**€ 0**	**-€ 30**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 30**	**€ 0**
Onttrekking aan reserve	€ 0	€ 30	€ 0	€ 0	-€ 30	€ 0
Dotatie aan reserve					€ 0	€ 0
Resultaat Programma	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**

Personeelskosten vallen in 2023 ten opzichte van de primaire begroting2023 € 4,4 miljoen hoger uit. Voor het eerst sinds de start van de module WgSW is de loonkostenindexering (2023: 7%) hoger dan de uitstroom (5%). Daarnaast houden we rekening met een ophoging van de reiskostenvergoeding. De effecten zijn:

- Autonoom: het effect van loonkostenindexatie van 7% is € 2,7 miljoen.
- Structureel/incidenteel: het effect van de stijging van de reiskostenvergoeding is € 520.000.
- Incidenteel: het effect van de incidentele uitkering in 2023 is € 1,3 miljoen.

Personeelskosten SW Euro x 1.000	2022 *Realisatie*	2023 *Primaire Begroting*	*Aannames 2023*	2023 *Gewijzigde Begroting*	2024 *Primaire Begroting*
Salarissen	€ 51.443	€ 49.602	7,00%	€ 52.292	€ 51.763
Transitievergoeding	-€ 45	€ 20		€ 20	€ 20
LIV	-€ 779	-€ 442		-€ 442	-€ 420
Reiskosten	€ 519	€ 641		€ 1.035	€ 983
Eenmalige uitkering	€ 0	€ 0		€ 1.300	
Overige personeelskosten	€ 225	€ 154	7,00%	€ 229	€ 217
Totaal Personeelskosten SW	€ 51.363	€ 49.975		€ 54.434	€ 52.565
Indicatoren					
Dienstverbanden SW (Fte)	1.475	1.504	-5,00%	1.401	1.331

Uitvoeringskosten dalen in 2023 met € 52.000 ten opzichte van de primaire begroting beperkt:

- Structureel: Kosten voor de DVO met Scalabor over uitvoering van het materieel werkgeverschap nemen als gevolg van de uitstroom af (€ 60.000)
- Structureel: Kosten voor begeleiding van begeleid werkers, en bijbehorende loonkostensubsidie stijgt door toename van het aantal begeleid werkers (€ 12.000).

Overheadkosten stijgen licht:

- Incidenteel: In 2023 houden we rekening met een tijdelijk dubbele bezetting in verband met overdracht van interimmanager naar nieuwe manager Participatie voor deze module.
- Structureel: Door combinaties van functies binnen het programma Participatie is er een verdeling van overhead tussen WSP en WgSW. Tevens houden we hierbij rekening met de autonome loonkostenontwikkeling van 7,7%.
- Structureel: Kosten voor informatiebeveiliging nemen met € 14.000 toe in verband met noodzakelijke invulling van verschillende functies.

Baten van deelnemende gemeenten nemen in 2023 toe met € 4,4 miljoen ten opzichte van de primaire begroting. De bijdrage buitengemeenten neemt toe met € 78.000. Deze bijdrage wordt jaarlijks naar aanleiding van de meicirculaire bijgesteld.

Voor een deel van de overige personeelskosten, die niet door CAO effecten ontstaan, ontvangt de MGR een vergoeding van Scalabor.

- Structureel: Per 2025 vervalt het Lage Inkomensvoordeel. 2024 is het laatste jaar waarin deze bate wordt begroot.

Module Contractmanagement Inburgeringstrajecten

Omgeving

Wat zijn de verwachte ontwikkelingen?

Bijgesteld 2023

Op 1 januari 2022 is de gewijzigde Wet Inburgering in werking getreden. Vanaf dat moment zijn gemeenten verplicht om aan statushouders (nieuwe instroom) een inburgeringsvoorziening aan te bieden. Gemeenten onderhouden daarvoor de contacten met de inburgeringsplichtigen, kopen voor hen de betreffende inburgeringstrajecten in bij de gecontracteerde aanbieders en volgen en bewaken op casusniveau de voortgang van de trajecten. Gemeenten hebben een regionale aanbesteding uitgevoerd voor de inkoop van de benodigde inburgeringstrajecten.

Voor het contractmanagement en het monitoren van de resultaten hebben gemeenten de MGR benaderd. De module Contractmanagement Inburgeringstrajecten is belast met contractbeheer en contractmanagement van inburgeringstrajecten die de deelnemende gemeenten hebben ingekocht ten behoeve van de uitvoering van de Wet Inburgering. In 2022 is vanuit de nieuwe module Contractmanagement Inburgeringstrajecten een werkgroep ingesteld met daarin vertegenwoordiging vanuit de gemeenten. Met deze werkgroep worden de afspraken met contractpartijen gevolgd en geoptimaliseerd.

2024-2027

Voor Contractmanagement Inburgering zijn de contracten gesloten en worden de komende jaren verder geen bijzonderheden verwacht anders dan dat de gemeenten gebruik kunnen blijven maken van de huidige gesloten contracten.

Wie zijn onze partners en hoe betrekken we onze partners bij het bereiken van onze doelstellingen?

Er zijn twee contractpartijen voor de uitvoering van de B1-route en de zelfredzaamheidsroute:

- SAGENN
- Combinatie NL-training en New-Bees

Ook voor de uitvoering van de onderwijsroutes zijn twee partijen gecontracteerd:

- ROC RijnIJssel (Onderwijsroute MBO)
- Hogeschool Arnhem Nijmegen (Onderwijsroute HBO)

Activiteiten

Wat willen we bereiken?

Voor de module ligt de nadruk op het implementeren van de inburgeringscontract inclusief de contractvoorwaarden en het opzetten van het contractmanagement. Het hoofddoel van de module Contractmanagement Inburgeringstrajecten is de uitvoering van de inburgeringstrajecten op managementniveau volgen en bijsturen waar resultaten achterblijven. Inzicht en sturing zijn belangrijk voor gemeenten, omdat zij verantwoordelijk zijn voor de resultaten die op inburgering worden behaald.

De komende jaren zal duidelijk worden wat de omvang van het aantal inburgeraars zal worden. Ook zal helder worden wat “good practices” zijn en wat niet. Werkenderwijs zal bekeken worden of de afspraken over de taakverdeling tussen gemeenten en de MGR efficiënt en effectief zijn voor inwoners, aanbieders en gemeenten. Zo nodig kunnen hier nieuwe afspraken over gemaakt worden. Naar verwachting zullen onderwerpen die kwaliteit en rechtmatigheid raken aan de orde komen. Goede afstemming en communicatie met alle partijen is van groot belang. Er moet een goede analyse komen op de afspraken over kwaliteit en rechtmatigheid. Daarbij wordt bekeken of de toets op rechtmatigheid voldoende geborgd is binnen het Blik op Werk keurmerk. Ook over het eventueel beëindigen van een contract moeten nadere afspraken gemaakt worden.

Wat gaan we daar voor doen?

In 2022 is een contractmonitoringcyclus ingericht. Periodiek worden de aanbieders gesproken. Input voor de gesprekken worden onder andere opgehaald uit de uitvraag richting aanbieders en de met de contractpartijen afgesproken prestatie-indicatoren.

- Twee maal per jaar wordt er rapportage opgeleverd waarin ontwikkelingen en informatie worden gedeeld met de gemeenten.
- De afdeling contractbeheer beschikbaar voor het stellen van vragen en telefonisch overleg. Aan de website van de module inkoop Zorg is een tabblad toegevoegd met informatie over de contracten en Contractmanagement Inburgering.
- De SROI- verplichting is ingericht en wordt gemonitord.

Wat gaat het kosten?

Autonome kostenontwikkeling

De module CMI zorg heeft te maken met de volgende autonome prijsontwikkelingen 2023:

- Loonkosten 7,7%
- Huisvestingskosten 14,5%
- ICT kosten 18%, waaronder een inhaalslag over de afgelopen jaren.
- Softwarekosten 12%

Overige Incidentele wijzigingen

- Er zijn geen incidentele wijzigingen.

Overige structurele wijzigingen

- Er zijn geen structurele wijzigingen.

Baten

- CMI wordt bekostigd door de 9 deelnemende gemeenten op basis van het inwoneraantal en deelname aan de zorgvormen. De verdeling van de kosten staat in de bijlage (pag. 52).

		A	B	C	B-A	C-B
Lasten en baten CMI	Realisatie 2022	Primaire begroting 2023	Gewijzigde begroting 2023	Primaire begroting 2024	Verschil 2023	Verschil 2024-2023
€ x1.000						
Programma - Personeel	€ 44	€ 45	€ 47	€ 49	€ 2	€ 2
Programma - Uitvoering	€ 7	€ 7	€ 8	€ 8	€ 1	€ 0
Overheadlasten	€ 19	€ 19	€ 20	€ 21	€ 1	€ 1
Programmalasten	**€ 70**	**€ 71**	**€ 76**	**€ 78**	**€ 5**	**€ 3**
Deelnemende gemeenten	€ 70	€ 71	€ 76	€ 78	€ 5	€ 3
Baten	**€ 70**	**€ 71**	**€ 76**	**€ 78**	**€ 5**	**€ 3**
Saldo	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Onttrekking aan reserve					€ 0	€ 0
Dotatie aan reserve					€ 0	€ 0
Resultaat Programma	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**

De werkzaamheden binnen de module CMI worden uitgevoerd door het team Inkoop zorg. De begroting is een voortzetting van de voorgaande begroting

- Structureel: We maken de formatie-uitbreiding als gevolg van de taken voor de module CMI in 2023 structureel. Dit werd in 2022 nog met inhuur ingevuld. Dit is budgetneutraal.
- Autonoom: De kostenontwikkeling in 2023 ten opzichte van de primaire begroting betreft enkel de hierboven genoemde indexatie.

Programmaplan MGR Beheerorganisatie

Omgeving

Wat zijn de verwachte ontwikkelingen?

2023 kenmerkt zich door de effecten van de inflatie. We zien dat als MGR terug in vraagstukken over tarieven in zorgcontracten en effecten op de arbeidsmarkt. We zien dit ook terug in zorgen voor de financiële situatie van onze SW-medewerkers en een deel van de ambtelijke medewerkers door langdurige onduidelijkheid over de eigen loonontwikkeling. De inflatie met onduidelijkheid over de loonontwikkeling maakte het opstellen van een begrotingswijziging voor 2023 en begroting voor 2024 ook uitdagend. Voor de Cao SGO zijn we uitgegaan van het onderhandelaarsakkoord. Op 6 april is definitief duidelijk of deze afspraken worden omgezet in de nieuwe Cao SGO 2023. Voor de Cao SW is helaas nog onvoldoende duidelijkheid, zodat we met aannames moeten werken.

Daarnaast zien we dat de arbeidsmarkt voor het werven van goede medewerkers steeds uitdagender wordt. Het lukt nog steeds om goede medewerkers aan te trekken voor de MGR en medewerkers een interessante werkplek te bieden met ontwikkelmogelijkheden uitgaande van talent- en opgavegericht werken. Dit zal de komende jaren uitdagend blijven, zeker omdat er sprake is van extra taken en uitbreiding van de benodigde formatie.

Regionale portefeuillehouders hebben de MGR begin 2023 gevraagd om het regionale ambtelijk en bestuurlijke overleg te faciliteren en daarmee het werkgeverschap en de werving en selectie op zich te nemen. Dit wordt verwerkt in de wijziging van de regeling. Er wordt nog geen bedrag voor opgenomen in de begroting. Wanneer regionale portefeuillehouders deze taak vanaf 2024 bij de MGR willen onderbrengen zullen zij de hiervoor reeds bestemde middelen inbrengen in de MGR. Dit zal dan verwerkt worden in een de begrotingswijziging 2024.

In 2023 gaan we de regeling aanpassen op basis van de Wet Gemeenschappelijke Regeling en het verzoek om nieuwe taken bij de MGR onder te brengen.

Hoe en of burgerparticipatie toegepast moet worden en het inrichten van een vierjaarlijkse evaluatie van de regeling zal nader moeten worden uitgewerkt. In 2023 zullen we met de bestuurscommissies en gemeenten spreken over de vormen van burgerparticipatie. In 2025 zullen we de eerste evaluatie uitvoeren van de regeling. Dit is ook een goed moment om de bezetting van de beheerorganisatie tegen het licht te houden.

Wie zijn onze partners en hoe betrekken we onze partners bij het bereiken van onze doelstellingen?

Intensieve samenwerking

Het uitvoeren van onze werkzaamheden op basis van duidelijke opdrachtverlening van de deelnemende gemeenten kan alleen door intensieve samenwerking met een groot aantal partners. Voor MGR beheer gaat het met name om de bestuurlijke omgeving en de gemeentelijke organisaties.

Colleges en gemeenteraden

In 2023 stemmen we vaker af met de raden van de deelnemende gemeenten over de wijziging van de regeling. Dat doen we gezamenlijk met de griffies en andere GR-en. Te starten met een gezamenlijk webinar en bijeenkomst met de raden om input te geven op de wijziging van de regeling. Vervolgens ontmoeten we de raden in mei in onze jaarlijkse raadsinformatiebijeenkomsten om de ontwerp wijziging toe te lichten. Daarna zullen we met de zienswijze van de raden aan de slag gaan om de te wijzigen regeling voor te leggen voor toestemming tot wijzigen.

Andere GR-en en gemeenten
Voor het wijziging van de regeling en afstemming van het proces richting de raden stemmen we in 2023 nadrukkelijk af met gemeenten en griffies. Voor onze bedrijfsvoering gaat het om gemeenten die capaciteit leveren op het vlak van juridische advisering en gemeenten die onze huisvesting mogelijk maken. Daarnaast werken we samen met andere Gemeenschappelijke Regelingen, zoals de RID en de Connectie voor dienstverlening op het vlak van bijvoorbeeld ICT. Daarnaast stemmen we met andere GR-en en individuele gemeenten af in hoeverre we kunnen samenwerken op de inzet van expertise op het vlak van specialistische functies in de bedrijfsvoering. Verder gaan we de komende jaren met andere GR-en en gemeenten kijken in hoeverre we kunnen samenwerken als het gaat om onze arbeidsmarktpositie, loopbaanpaden en traineeschip voor medewerkers.

Activiteiten

Wat willen we bereiken?

Signalerende, adviserende en faciliterende rol MGR
Als regionaal samenwerkingsverband in het sociaal domein heeft de MGR een signalerende, adviserende en faciliterende rol voor gesprekken in de regio over kwaliteit en rechtmatigheid, bekostiging en bemensing van de zorg, waaronder beschermd wonen, opvang Oekraïense vluchtelingen en inburgering, uitdagingen op de arbeidsmarkt, voorkomen jeugdwerkloosheid en aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt. Vanaf 2023 gaan we het steunpunt SROI uitvoeren en taken voorbereiden voor het faciliteren van het regionale overleg.

Bijdrage beheerorganisatie
MGR voert de basistaken uit, die randvoorwaardelijk zijn voor de modules en zorgt voor transparantie. Dit betreft de bestuurlijke besluitvorming en informatievoorziening aan deelnemende gemeenten, colleges en raden enerzijds en aspecten van de bedrijfsvoering zoals financiën, HR en AVG en informatieveiligheid anderzijds.

De uitdagingen op het vlak van bedrijfsvoering hopen we de komende jaren goed te kunnen borgen gezamenlijk met andere gemeenten en GR-en, zodat we kennis en kunde borgen in de regio op deze specialismen en een interessante werkgever zijn en blijven. Uitgangspunt blijft daarbij zoveel als mogelijk het lean en mean inrichten van de organisatie en samenwerken met gemeenten en andere-GR-en.

We willen een inclusief en divers samengesteld personeelsbestand die passend is voor de uitvoering van onze opdrachten. Daarbij zetten we expliciet in op de invulling van de banenafspraak.

Wat gaan we daar voor doen?

De werkzaamheden van de beheerorganisatie bestaan o.a. uit:

- Het voorbereiden van bestuursvergaderingen en uitvoeren van de bestuursbesluiten.
- Actieve informatievoorziening voor alle betrokkenen, waaronder gemeenteraden
- Het HR beleid en werkgeverschap van medewerkers met focus op talent- en opgavegericht werken van medewerkers en gezond en veilig werken. Leren en ontwikkelen van medewerkers is essentieel en wordt actief ondersteund. Inclusie en diversiteit is voor ons belangrijk bij de uitvoering van onze opdrachten en voor ons eigen personeelsbestand, waaronder de invulling van de banenafspraak. We participeren daarbij graag in het diversiteitsnetwerk ‘Diversiteitsreis’.
- Het financieel beheer is op orde en leidt tot inzichtelijke rapportages voor het management en bestuurders. Transparantie van de resultaten en kosten staan hoog in het vaandel.
- Huisvesting en werkplekken voor medewerkers. In dat kader zullen we in 2023 een besluit moeten nemen over de huisvesting van de beheerorganisatie en de module beheer en de WSP organisatie. Op basis daarvan kunnen we ook vervolgafspraken maken over de HR dienstverlening en financiële dienstverlening en structurele afspraken over werkplekken en ICT voorziening.
- Zorgvuldig omgaan met informatie van alle betrokkenen in het kader van privacy en informatiebeheer.

Wat gaat het kosten?

Autonome kostenontwikkeling

De beheerorganisatie heeft te maken met de volgende autonome prijsontwikkelingen 2023:

- Loonkosten 7,7%
- Huisvestingskosten 14,5%
- ICT kosten 18%, waaronder een inhaalslag over de afgelopen jaren.
- Advieskosten 7,7%

Het opleidingsbudget van alle medewerkers (2% van de loonkosten) is ondergebracht bij de beheerorganisatie. Deze gaat met hetzelfde percentage omhoog als de loonkosten (7,7%)
Voor 2024 hanteren we als autonome kostenontwikkeling de septembercirculaire 2022, tenzij andere informatie over CAO ontwikkeling in 2024 eerder beschikbaar is.

Overige Incidentele wijzigingen

- Er zijn geen incidentele wijzigingen.

Overige structurele wijzigingen

- Vanaf 2023 is een communicatieadviseur in dienst voor 16 uur per week. Daarvoor werden deze diensten ingehuurd.
- Vanaf 2023 begroten we de kosten van hardware voor 5 werkplekken.
- Voor 2023 zijn de kosten van de accountant lager dan eerder begroot. Deze lagere kosten zien we ook terug in 2024.
- We gaan invulling geven aan de banenafspraak ten behoeve van de uitvoering van archieftaken en informatiebeheer taken. We begroten de verwachtte werkelijke kosten, te weten de loonkosten minus een loonkostensubsidie.

Baten

- De beheerorganisatie wordt bekostigd door de 11 deelnemende gemeenten op basis van het inwoneraantal. De verdeling van de kosten staat in de bijlage (pag. 52)

Lasten en baten Beheer	Realisatie 2022	A Primaire begroting 2023	B Gewijzigde begroting 2023	C Primaire begroting 2024	B-A Verschil 2023	C-B Verschil 2024-2023
€ x1.000						
Beheer	€ 345	€ 444	€ 502	€ 520	€ 58	€ 18
Onvoorzien	€ 21	€ 33	€ 36	€ 37	€ 3	€ 1
Programmalasten	**€ 367**	**€ 476**	**€ 538**	**€ 557**	**€ 62**	**€ 19**
Deelnemende gemeenten	€ 378	€ 476	€ 538	€ 557	€ 62	€ 19
Overige baten	€ 2				€ 0	€ 0
Baten	**€ 380**	**€ 476**	**€ 538**	**€ 557**	**€ 62**	**€ 19**
Saldo	**€ 13**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Onttrekking aan reserve					€ 0	€ 0
Dotatie aan reserve					€ 0	€ 0
Resultaat Programma	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**

Beheer wordt gezien als overhead. In de kosten beheer zijn de personeelslasten, uitvoeringskosten en overhead opgenomen. We lichten deze posten hieronder toe.

Personeelslasten nemen in 2023 € 67.000 toe ten opzichte van de primaire begroting 2023. In 2024 zijn de kosten 4,2% hoger. Toelichting:

- Autonoom: Het effect van loonindexatie in 2023 is € 20.000 en in 2024 € 14.000
- Structureel: De communicatieadviseur is heel 2023 in dienst (€ 30.000)
- Autonoom: De post opleidingskosten voor de hele MGR bedraagt 2% van de loonkosten, en neemt derhalve in 2023 toe met € 30.000 toe en in 2024 met € 5.000
- Structureel: We houden in 2023 en 2024 rekening met beperkte kosten voor de voorziening verlofsparen.
- Structureel: We gaan invulling geven aan de banenafspraak ten behoeve van de uitvoering van archieftaken en informatiebeheer taken. We begroten de verwachtte werkelijke kosten, te weten de loonkosten minus een loonkostensubsidie.

Uitvoeringskosten nemen in 2023 ten opzichte van de primaire begroting € 30.000 af :

- Incidenteel: Accountantskosten vallen als gevolg van een nieuwe overeenkomst € 13.000 lager uit. Voor 2024 worden ze begroot met een indexering.
- Structureel: communicatiekosten zijn € 17.000 lager dan primaire begroting 2023.

Overhead neemt ten opzichte van de primaire begroting € 24.000 toe:

- Structureel: Kosten voor ICT nemen toe met € 7.000 wegens indexatie
- Structureel: Kosten van hardware bedraagt vanaf 2023 € 3.000
- Structureel: Kosten voor informatiebeveiliging nemen met € 14.000 toe in verband met noodzakelijke invulling van verschillende functies.

Onvoorzien is geïndexeerd.

Baten de bijdragen van deelnemende gemeenten stijgen in 2023 met € 62.000 ten opzichte van de primaire begroting en in 2024 met € 19.000. Voor de verdeling van gemeenten zie de bijlage (pag. 52).

Overzicht kosten van overhead

Conform de uitgangspunten is de MGR 'lean en mean' ingericht. De meeste ondersteunende functies worden afgenomen bij externe dienstverleners.

Het gaat om de volgende ondersteunende taken bij 1Stroom:
- Financiële administratie;
- Salaris- en personeelsadministratie;
- P&O advisering;

Andere ondersteunende taken op het terrein van ICT worden afgenomen door de RID (Inkoop, WSP, WG SW en beheer) of De Connectie (Onderwijszaken).

De MGR kent een Privacy Officer met ondersteunende taken op het brede terrein van privacy, informatiebeleid en archief en informatiebeveiliging voor de MGR en haar modules. In 2023 neemt de MGR niet langer de FG functie af van de gemeente Arnhem. In de eerste helft van 2023 wordt de FG functie tijdelijk vervuld door de Privacy Officer. In 2023 gaan we, in samenwerking met andere gemeenten en/of GR'en, kijken hoe we specialistische functies met beperkte omvang in kunnen vullen. Met deze samenwerking willen we beogen dat we interessante functies met voldoende omvang en kruisbestuiving kunnen vormgeven om zo een interessant te blijven voor experts.

De MGR wil zelf als werkgever invulling blijven geven aan de banenafspraak. Binnen Beheer geven we in 2023 invulling aan de banenafspraak door middel van een administratief ondersteuner informatiebeheer.

Huisvesting en duurzaamheid
De MGR is met haar vier modules gehuisvest op 3 locaties, te weten:
- » Gemeentehuis Westervoort – Modules inkoop, WgSw en beheer – in 2020 energielabel D met verwarming via stadsverwarming, ledverlichting, stroom via Groene Stroomfabriek, mede afkomstig van zonnepanelen dat gemeentehuis en bibliotheek.
- » Stadskantoor Arnhem – module onderwijszaken – in 2020 energielabel A. Daarbij wordt gebruik gemaakt van een warmtepomp die kan koelen en verwarmen. Voor verwarmen in koude periodes is de warmtepomp aangesloten op het warmtenet. Ook daar wordt groene stroom van de Groene stroomfabriek gebruikt.
- » Bedrijfsverzamelgebouw Gelderse Poort – module WSP – Het pand heeft energielabel A, is goed geïsoleerd en heeft goede klimaatbeheersing.

Op de locaties is sprake van gescheiden afvalverwerking voor papier en overige. De mate van scheiden verschilt per locatie. Er wordt door medewerkers gebruik gemaakt van elektrische fietsen voor dienstreizen. Met mobiliteitsregeling wordt fietsen en gebruik OV gestimuleerd, o.a. via gebruik businesscard voor OV, leenauto en leenfietsen. Dat geldt ook voor de IKB regeling met uitruil voor de fiets.

Op het gebied van duurzame inzetbaarheid van medewerkers wordt ingezet op het inzetten van de eigen talenten en vergroten van ontwikkelmogelijkheden, verlagen van werkdruk, opnemen van verlof, inzet preventiemedewerkers, aandacht voor goede werkhouding ter verhoging van het werkplezier en beperken van verzuim. Een goede balans tussen op kantoor werken en thuiswerken draagt tevens bij aan de duurzame inzetbaarheid van medewerkers. In 2023 is de hernieuwde arbobeleidscyclus, na evaluatie van de voorgaande cyclus, voor de komende 3 jaar vastgesteld.

De totale overheadkosten worden in de onderstaande tabel zowel per kostengroep als per module gepresenteerd.

Overzicht Overhead € x 1.000	Classificatie	*Realisatie 2022*	Primaire begroting 2023	Gewijzigde Begroting 2023	Begroting 2024	*Verschil 2023*	*Verschil 2024*
Kosten Groep	Personeelskosten	€ 1.036	€ 1.115	€ 1.368	€ 1.415	*€ 254*	*€ 47*
	Huisvestingskosten	€ 216	€ 223	€ 270	€ 268	*€ 47*	*-€ 1*
	ICT kosten	€ 217	€ 190	€ 256	€ 260	*€ 66*	*€ 4*
	P&O & FA kosten	€ 289	€ 333	€ 341	€ 396	*€ 7*	*€ 55*
	Overige kosten	€ 248	€ 300	€ 387	€ 382	*€ 87*	*-€ 5*
Totaal Overheadlasten		**€ 2.006**	**€ 2.162**	**€ 2.622**	**€ 2.722**	***€ 460***	***€ 100***
Module	Inkoop	**€ 330**	€ 355	€ 446	€ 458	*€ 91*	*€ 12*
	Onderwijs	**€ 610**	€ 672	€ 883	€ 927	*€ 211*	*€ 44*
	WSP	**€ 508**	€ 506	€ 572	€ 591	*€ 65*	*€ 19*
	WgSW	**€ 172**	€ 133	€ 163	€ 168	*€ 30*	*€ 5*
	CMI	**€ 19**	€ 19	€ 20	€ 21	*€ 1*	*€ 1*
	Beheer	**€ 367**	€ 476	€ 538	€ 557	*€ 62*	*€ 19*
Totaal Overhead lasten		**€ 2.006**	**€ 2.162**	**€ 2.622**	**€ 2.722**	***€ 460***	***€ 100***

Toelichting

- Personeelskosten nemen in 2023 toe als gevolg van indexering, het in dienst nemen van een communicatieadviseur en toevoeging van extra formatie aan overhead bij de module RBL.
- Huisvestingskosten nemen toe als gevolg van de hogere indexering dan primair begroot.
- ICT kosten nemen toe ten opzichte van de primaire begroting als gevolg van de hoge indexatie en een inhaalslag van kosten van de afgelopen jaren bij de RID.
- P&O en FA kosten nemen beperkt toe als gevolg van indexatie.
- Overige kosten nemen toe door de invulling van noodzakelijke functies betreffende informatie-beheer en beveiliging.

Het bedrag van onvoorzien

Er is een bedrag opgenomen van € 36.000 voor onvoorziene uitgaven in de overhead (module Beheer).

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

n.v.t. voor de MGR.

Beleidsindicatoren bestuur en organisatie

De beleidsindicatoren voor bestuur en organisatie geven een beeld van de ontwikkeling van de formatie en de verhouding tussen vaste bezetting en externe inhuur. De ontwikkeling van de kengetallen over meer jaren geeft een goed inzicht in verbetering van de structuur van de organisatie. Het aantal SW dienstverbanden is in onderstaande tabel niet opgenomen. Deze zijn apart benoemd bij de module WgSW.

Formatie & Indicatoren Bestuur en organisatie		**2022** **Realisatie**	2023 Primaire Begroting	**2023** **Gewijzigde** **Begroting**	**2024** **Primaire** **Begroting**
1. Formatie (fte) (formatieplan)	Beheer	**3,2**	3,1	4,0	4,0
	Inkoop	**12,8**	12,8	13,1	13,1
	Onderwijs	**30,3**	30,3	34,8	34,8
	WSP	**16,2**	16,2	16,9	16,9
	WgSW	**0,3**	0,3	0,8	0,8
	CMI	**0,6**	0,6	0,6	0,6
Totale formatie		**63,4**	**63,6**	**70,1**	**70,1**
2. Bezette formatie (fte)	Beheer	**3,2**	3,1	4,0	4,0
	Inkoop	**13,9**	13,6	13,1	13,1
	Onderwijs	**30,3**	30,4	34,8	34,8
	WSP	**17,1**	16,7	16,9	16,9
	WgSW	**0,3**	0,3	0,8	0,8
	CMI	**-**	0,6	0,6	0,6
Totaal bezette formatie		**64,8**	**59,5**	**70,2**	**70,1**
3. Indicatoren	Externe inhuur %	**9%**	7%	9%	3%
	Overhead %	***3%***	*4%*	*4%*	*4%*
	Apparaatskosten per inwoner	***€ 14,05***	*€ 14,39*	*€ 18,15*	*€ 18,06*
	Formatie Fte per 1.000 inwoners	***0,13***	*0,14*	*0,15*	*0,15*
	Bezette vaste formatie fte per 1.000 inwoners	***0,14***	*0,13*	*0,15*	*0,15*

In 2023 en 2024 begroten we de externe inhuur respectievelijk op 9% en 3% van de totale loonsom. In 2023 zal de inhuur tijdelijk hoog uitvallen, als gevolg van vervanging van ziekteverzuim en projectmatige inhuur. In 2024 vullen we meer functies zelfstandig in, waardoor we minder inhuur nodig hebben.

De Paragrafen

Voor de MGR zijn enkel de paragrafen Weerstandsvermogen en risicobeheersing, Financiering, Bedrijfsvoering, en Openbaarheid van informatie van toepassing.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover MGR beschikt om niet begrote kosten te dekken en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre de MGR in staat is om financiële en budgettaire tegenvallers op te vangen.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De MGR beschikt niet over algemene reserves die kunnen worden ingezet ter dekking van risico's. In 2019 is er voor de module WgSW een specifieke bestemmingsreserve opgenomen voor het opvangen van negatieve fluctuaties in de personeelslasten van SW dienstverbanden. Voor de overige modules is er een mogelijkheid om een beperkte bestemmingsreserve op te bouwen bij een positief resultaat van maximaal € 50.000.

In totaal zijn er eind 2022 vijf bestemmingsreserves met in totaal € 685.000. De bestemmingsreserves mogen alleen voor de specifieke module worden ingezet. De module beheer beschikt over een begrotingspost voor onvoorziene uitgaven van € 36.000.

Voor de MGR is een 'open einde' systematiek afgesproken. In de regeling is opgenomen dat in de jaarrekening de kosten per module na aftrek van de inkomsten, worden verdeeld over de deelnemende gemeenten volgens de in de regeling vastgestelde kostenverdeelsleutel. Alle resterende risico's vallen daarmee ten laste van de deelnemende gemeenten.

Inventarisatie van de risico's

Als onderdeel van het risicomanagement zijn de volgende belangrijkste risico's geïnventariseerd en beheersmaatregelen vastgesteld:

	Risico	Kans	Reputatie en/of maatschappelijke impact	Financiële impact	Beheersmaatregelen
1	Incident/hack ICT beveiliging/ AVG / ICT systeem niet beschikbaar	Laag	Hoog	200k of 20k per dag	DVO's RID De Liemers & De Connectie; Informatiebeveiliging beleid en beveiligde mobiele telefoons.
2	Kostenstijging 2023 door inflatie, stijging WML en CAO-onderhandelingen	Hoog	Medium	3-5 miljoen	Begrotingswijziging 2023.
3	Loonkosten stijging SW > Begroting (na 2023)	40%		500k (1%)	Bestemmingsreserve. Extra begrotingswijziging.
4	Onrechtmatigheid of fraude	Laag	Hoog	<50k	Intern controle plan; betalingen door 4 mensen goedgekeurd. Notitie Misbruik en Oneigenlijk gebruik.
5	Specifieke uitvoeringsrisico's bij modules leiden er toe dat maatschappelijke doelstellingen niet worden gehaald.	Medium	Medium/Hoog	Indirect	Signalering en advisering door ambtelijk overleg en bestuurscommissies. Planning & control cyclus: actualiseren van uitvoeringsprogramma. Inzet op kwaliteit en motivatie van medewerkers.
6	Wegvallen van deel financiering van gemeenten, door uittreden bij één of meer modules.	Laag		500k (10% structuur)	Goede lange termijnplanning. Bescherming in regeling waarbij reorganisatiekosten bij uittreders worden gelegd.
7	Geen passend personeel met expertise kunnen vinden voor het uitvoeren van de opdrachten	Hoog	Medium	50k	1. Een betrouwbare, zorgvuldige en interessante werkgever zijn waar mensen graag willen werken. 2. Inzetten op een regionale arbeidsmarkt voor overheidsorganen, om zo meer te kunnen bieden aan huidige en potentiële werknemers.
8	Niet voldoen aan wet- en regelgeving voor gemeenten	Laag	Hoog	50K	1. Monitoring door manager bedrijfsvoering en privacyofficer. 2. Voortdurende afweging wat van toepassing is op een kleine GR met beperkte taken. 3. Samen organiseren met andere GR'en of gemeenten. 4. Afweging maken tussen inhuren of in dienst nemen.

Beleid weerstandscapaciteit en de risico's

In de Planning & Control cyclus wordt er aan het Dagelijks Bestuur op kwartaalbasis gerapporteerd m.b.t. de gerealiseerde en geprognotiseerde uitgaven tot jaareinde. De bestuurscommissies van de modules krijgen twee keer per jaar een financiële rapportage. Het algemeen bestuur krijgt 2 keer per jaar een geconsolideerde financiële rapportage met adviezen van de bestuurscommissie en het DB hoe er bij eventuele overschrijdingen gehandeld kan worden.

De bovengenoemde beheersmaatregelen in samenhang met de bestemmingsreserves voor de grootste risico's (loonkosten SW en overschrijdingen modules) leidt tot een beheerste situatie.

Kengetallen

Met de bestemmingsreserves is er een beperkt eigen vermogen. Dit is beperkt ten opzichte van de totale baten. De voorfinanciering door gemeenten leidt tot een negatieve schuldquote. Er zijn geen externe leningen.

Financiële kengetallen *Euro x 1.000*	2022 Realisatie	**2023 Gewijzigde Begroting**	2024 Begroting
netto schuldquote	-0,03	-0,02	-0,02
solvabiliteitsratio (A/B)	0,14	0,18	0,18
structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%

Verhouding kengetallen i.r.t. financiële positie

De solvabiliteitsratio is goed en blijft de komende jaren stabiel. Het eigen vermogen (bestemmingsreserves) en voorzieningen worden langzaam afgebouwd, en enig resultaat wordt altijd geretourneerd aan de deelnemende gemeenten.

De structurele exploitatieruimte blijft daarmee op nul staan doordat er geen sprake is vrij besteedbare middelen vanuit algemene reserves. Structurele lasten en baten zijn meerjarig in evenwicht. Er wordt immers jaarlijks afgerekend zoals hierboven is aangegeven. Er is dus sprake van een stabiele ontwikkeling zonder opbouw van structurele exploitatieruimte bij de MGR.

Er is nadrukkelijk niet gekozen om een algemene reserve aan te houden. De weerstandscapaciteit, gevormd door de module specifieke bestemmingsreserves. Hiermee kan een groot deel van de risico's in eerste instantie worden opgevangen. Het weerstandsvermogen daarmee is op korte termijn redelijk in balans. Daarnaast wordt er sterk ingezet op de beheersmaatregelen inclusief de tijdige rapportage in de P&C-cyclus.

Financiering

De financiering van de activiteiten van de MGR gebeurt door voorfinanciering op kwartaalbasis door de deelnemende gemeenten gebaseerd de begroting. De financiering van de verloning van de SW medewerkers gebeurt maandelijks voor de 15e kalendermaand. De verlegde BTW wordt per halfjaar achteraf verrekend. Op basis van deze begrotingscijfers met gezonde solvabiliteit is er geen externe financiering voor werkkapitaal nodig.

In 2023 zien we wel een hoge inflatie en loonkostenontwikkeling enerzijds, en de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen waardoor de begroting niet voor medio september kan worden vastgesteld anderzijds. Wachten tot de begroting definitief is vastgesteld alvorens de gewijzigde gemeentelijke bijdragen de factureren zou liquiditeitsproblemen tot gevolg hebben. Om te voorkomen dat de

MGR daardoor alsnog externe financiering aan zou moeten trekken is besloten na het vaststellen van de conceptbegroting reeds de gewijzigde gemeentelijke bijdragen te factureren.

Omzetbelasting
De MGR kan de btw op de kosten van de beheersorganisatie en de modules doorschuiven naar de deelnemende gemeenten, zodat deze btw door de deelnemende gemeenten kan worden gecompenseerd. Dit betekent dat de begroting van de MGR voor de beheerstaken en de respectievelijke modules exclusief btw wordt opgesteld. Na afloop van het jaar wordt een opgave van de btw aan iedere deelnemer verstrekt. Gemeenten kunnen de verschuldigde btw bij het btw-compensatiefonds declareren. Alleen de administratieve activiteiten met betrekking tot de verloning van SW dienstverbanden is BTW plichtig. Dit wordt apart doorbelast.

Vennootschapsbelasting
Het kabinet heeft eind 2014 wetgeving vastgesteld, die erop is gericht dat overheidsbedrijven, die economische activiteiten uitoefenen, op dezelfde wijze als private bedrijven aan vennootschapsbelasting zullen worden onderworpen. Deze wetswijziging is per 1 januari 2016 in werking getreden. Aangezien de MGR geen winstoogmerk heeft en in de GR is bepaald dat positieve rekeningresultaten aan de deelnemers worden terugbetaald is MGR geen vennootschapsbelasting verschuldigd.

Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering betreft de sturing en beheersing van de primaire en ondersteunende processen om het voorgenomen beleid en de daarmee samenhangende doelstellingen van de MGR te realiseren.

In 2023 is de financiële administratie en interne controle zodanig ingericht dat het Dagelijks Bestuur vanaf 2023 de rechtmatigheidsverantwoording kan afgeven. In 2021 en 2022 is hiermee proef gedraaid, en is de impact van de rechtmatigheidsverantwoording in afstemming met de accountant inzichtelijk gemaakt. Vooralsnog is de conclusie dat het enige thema met invloed op de rechtmatigheidsverantwoording de Europese aanbestedingen bedraagt.

De planning & control cyclus start met de begroting en uitvoeringsprogramma waarin de afspraken over het te voeren beleid per module worden vastgelegd. Aan de partners wordt per module gerapporteerd. De rapportages worden halfjaarlijks opgesteld. Het jaar wordt afgesloten met de jaarrekening waarin verantwoording, per module, wordt afgelegd over het afgesloten jaar.

De administratieve organisatie is zodanig opgesteld dat de dagelijkse gang van zaken erop ingericht is dat de financiële verordening, de controleverordening en het mandaat van de treasury nageleefd worden. Daarbij moet er opgemerkt worden dat MGR de financiële en personeelsadministratie uitbesteed heeft een externe dienstverlener: 1Stroom. De salarisadministratie voor de verloning van de SW-dienstverbanden en de administratie van SW-gerelateerde betaling is bij Scalabor belegd. Voor de jaren 2023 en verder zijn deze diensten voor verloning van SW in verband met nieuwe periode aanwijzingsbesluit gemeenten gegund aan Scalabor.

Openbaarheid van informatie

De Wet open overheid (WOO) is per 1 mei 2022 in werking getreden als vervanging van de Wet openbaarheid van bestuur (WOB). Binnen de MGR is de manager bedrijfsvoering aangewezen als contactfunctionaris voor externen. Een van de grote wijzigingen ten opzichte van de WOB is de verplichte actieve openbaarmaking van gegevens: er zijn elf categorieën van gegevens die de MGR verplicht moet publiceren. Formeel gezien is deze actieve openbaarmaking uitgesteld tot het informatieplatform PLOOI actief is. De MGR publiceert reeds de meest relevante informatie op de eigen website, en specifieke informatie zoals verordeningen en aangewezen besluiten worden conform de Wet elektronische publicaties al via lokaleregelgeving.overheid.nl gepubliceerd. In 2022 zijn er geen WOB of WOO verzoeken binnengekomen. In 2023 brengen we de informatiehuishouding verder op orde en doen we meer ervaring op met de actieve openbaarmaking.

3. FINANCIELE BEGROTING

- Overzicht baten en lasten
- Toelichting overzicht baten en lasten
- Overzicht geraamde incidentele baten en lasten
- Uiteenzetting van de financiële positie
- Financiële gevolgen bestaand en nieuw beleid
- Geprognotiseerde eindbalans 2023 en 2024
- Ontwikkeling van het EMU saldo
- Overzicht geraamde baten en lasten per taakveld

Het overzicht van baten en lasten en de toelichting

In het overzicht van baten en lasten worden de verschillende onderdelen van het programmaplan (hoofdstuk 2) samengevoegd.

Overzicht baten en lasten

Ten opzichte van de primaire begroting 2023 is de begroting enigszins gewijzigd om zo het inzicht voor de gebruiker van begroting (en daaropvolgend de jaarrekening) te vergroten. Per de gewijzigde begroting 2023 worden de overheadlasten integraal in de programma's van de modules verantwoord, in plaats van in een apart programma overhead. Dat doen we ook zo voor de beheerorganisatie. Op deze manier zijn de lasten van de modules binnen de programma's in evenwicht met de baten.

Een overzicht van de totale lasten van overhead is conform de bepalingen in het BBV opgenomen in het programmaplan.

In onderstaande tabel worden deze verschillen tussen het begroten bij de modules, in plaats van bij de post overhead, goed zichtbaar.

Overzicht baten en lasten		2022 Realisatie	2023 Primaire Begroting	2023 Gewijzigde Begroting	2024 Begroting	*2023 Verschil*	*2024 Verschil*
Programma							
Inkoop	Lasten	€ 1.704	€ 1.404	€ 2.302	€ 2.105	*€ 898*	*-€ 197*
	Baten	€ 1.671	€ 1.759	€ 2.302	€ 2.105	*€ 543*	*-€ 197*
	Saldo	-€ 33	€ 355	€ 0	€ 0	*-€ 355*	*€ 0*
	Onttrekking bestemmingsreserve	€ 33	€ 0	€ 0	€ 0	*€ 0*	*€ 0*
	Resultaat Inkoop	**€ 0**	**€ 355**	**€ 0**	**€ 0**	***-€ 355***	***€ 0***
Onderwijs	Lasten	€ 2.818	€ 2.222	€ 3.636	€ 3.816	*€ 1.414*	*€ 180*
	Baten	€ 2.818	€ 2.894	€ 3.636	€ 3.816	*€ 742*	*€ 180*
	Saldo	€ 0	€ 672	€ 0	€ 0	*-€ 672*	*€ 0*
	Resultaat Onderwijs	**€ 0**	**€ 672**	**€ 0**	**€ 0**	***-€ 672***	***€ 0***
WSP	Lasten	€ 1.734	€ 1.147	€ 2.092	€ 2.041	*€ 945*	*-€ 51*
	Baten	€ 1.753	€ 1.645	€ 2.083	€ 2.041	*€ 439*	*-€ 42*
	Saldo	€ 19	€ 497	-€ 9	€ 0	*-€ 506*	*€ 9*
	Onttrekking bestemmingsreserve		€ 9	€ 9	€ 0	*€ 0*	*-€ 9*
	Dotatie bestemmingsreserve	€ 19					
	Resultaat WSP	**€ 0**	**€ 506**	**€ 0**	**€ 0**	***-€ 506***	***€ 0***
WgSW	Lasten	€ 53.673	€ 52.186	€ 56.755	€ 55.024	*€ 4.569*	*-€ 1.732*
	Baten	€ 53.673	€ 52.288	€ 56.755	€ 55.024	*€ 4.467*	*-€ 1.732*
	Saldo	€ 0	€ 103	€ 0	€ 0	*-€ 103*	*€ 0*
	Onttrekking bestemmingsreserve	€ 0	€ 30	€ 0	€ 0	*-€ 30*	*€ 0*
	Resultaat WgSW	**€ 0**	**€ 133**	**€ 0**	**€ 0**	***-€ 133***	***€ 0***
CMI	Lasten	€ 70	€ 52	€ 76	€ 78	*€ 24*	*€ 3*
	Baten	€ 70	€ 71	€ 76	€ 78	*€ 5*	*€ 3*
	Saldo	€ 0	€ 19	€ 0	€ 0	*-€ 19*	*€ 0*
	Resultaat CMI		**€ 19**	**€ 0**	**€ 0**	***-€ 19***	***€ 0***
Beheer	Lasten	€ 367	€ 0	€ 538	€ 557	*€ 538*	*€ 19*
	Baten	€ 367	€ 0	€ 538	€ 557	*€ 538*	*€ 19*
	Saldo	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	*€ 0*	*€ 0*
	Resultaat Beheer		**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	***€ 0***	***€ 0***
A	**Resultaat Programma's**	**€ 0**	**€ 1.666**	**€ 0**	**€ 0**	***-€ 1.666***	***€ 0***
Overhead	Lasten	€ 0	€ 2.162	€ 0	€ 0	*-€ 2.162*	*€ 0*
	Baten	€ 0	€ 476	€ 0	€ 0	*-€ 476*	*€ 0*
	Saldo	€ 0	-€ 1.686	€ 0	€ 0	*€ 1.686*	*€ 0*
B	**Resultaat Overhead**	**€ 0**	**-€ 1.686**	**€ 0**	**€ 0**	***€ 1.686***	***€ 0***
Eindresultaat	A + B					*€ 0*	*€ 0*
Totaal	Lasten	€ 60.365	€ 59.173	€ 65.399	€ 63.621	*€ 6.226*	*-€ 1.778*
	Baten	€ 60.351	€ 59.134	€ 65.390	€ 63.621	*€ 6.256*	*-€ 1.769*
	Saldo	-€ 14	-€ 39	-€ 9	€ 0	*€ 30*	*€ 9*
	Onttrekking bestemmingsreserve	€ 33	€ 39	€ 9	€ 0	*-€ 30*	*-€ 9*
Eindresultaat		-	-	-	-	-	-

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

De belangrijkste afwijkingen in de ontwikkelingen in de baten en lasten door nieuw beleid wordt hier toegelicht. De uitgangspunten van de ramingen voor bestaand beleid zijn reeds toegelicht vanaf pagina 4. Per programma zijn de cijfers toegelicht in hoofdstuk 2. De impact van incidentele baten en lasten wordt in een aparte tabel aan het einde van deze paragraaf toegelicht.

Toelichting
Voor alle modules geldt dat rekening is gehouden met een ambtelijke loonkostenindex van 7,7%, en een indexpercentage van overige kosten variërend van 7% tot 15%. De toelichting richt zich primair op de module specifieke ontwikkelingen.

1. De module Inkoop begroot € 150.000 voor vervanging van langdurig ziekteverzuim. Daarnaast wordt € 100.000 begroot voor een projectleider/coördinatie van nieuwe inkoop en houden we rekening met € 50.000 voor een kostprijsonderzoek.
2. De module Onderwijs breidt stapsgewijs de formatie uit in 2023 als gevolg van de nieuwe formatierichtlijn voor leerplicht (waaronder kwalificatieplicht MBO) van brancherichtlijn Ingrado. Effect € 450.000 in 2023.
3. De module WSP voert extra activiteiten uit voor het regionale RMT: deze zijn als overige lasten en baten (€ 150.000 vanuit regionale middelen) opgenomen in de begroting 2023. De submodule Steunpunt SROI wordt in 2023 toegevoegd, in 2023 gefinancierd uit regionale middelen en vanaf 2024 met gemeentelijke bijdragen.
4. Bij de module WgSW liggen de kosten hoger dan in de primaire begroting. Dit wordt enerzijds veroorzaakt doordat de loonkostenontwikkeling in 2023 voor het eerst sinds de start van de module hoger ligt dan de uitstroom van SW-medewerkers. Anderzijds houden we in 2023 rekening met een incidentele uitkering.
5. De baten en lasten zijn in evenwicht.

Overzicht van geraamde incidentele baten en lasten

Incidentele baten en lasten		2022 Realisatie	2023 Primaire Begroting	2023 Gewijzigde Begroting	2024 Begroting
Programma					
Inkoop	Lasten	€ 0	€ 0	€ 305	€ 0
	Baten	€ 0	€ 0	€ 305	€ 0
	Saldo	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	Onttrekking bestemmingsreserve	€ 33	€ 0	€ 0	€ 0
	Resultaat Inkoop	**€ 33**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Onderwijs	Lasten	€ 21	€ 60	€ 200	€ 0
	Baten	€ 21	€ 60	€ 200	€ 0
	Saldo	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	Resultaat Onderwijs	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
WSP	Lasten	€ 144	€ 9	€ 170	€ 0
	Baten	€ 148	€ 0	€ 320	€ 0
	Saldo	€ 0	-€ 9	€ 0	€ 0
	Onttrekking bestemmingsreserve	€ 0	€ 9	€ 9	€ 0
	Resultaat WSP	**€ 14**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
WgSW	Lasten	-€ 344	€ 0	€ 1.300	€ 0
	Baten	€ 0	€ 0	€ 1.300	€ 0
	Saldo	€ 344	€ 0	€ 0	€ 0
	Onttrekking bestemmingsreserve	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	Resultaat WgSW	**€ 305**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
CMI	Lasten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	Baten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	Saldo	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	Resultaat CMI	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Beheer	Lasten	€ 23	€ 0	€ 0	€ 0
	Baten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	Saldo	-€ 23	€ 0	€ 0	€ 0
	Resultaat Beheer		**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
	Resultaat Programma's	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Totaal	**Lasten**	**-€ 156**	**€ 69**	**€ 1.975**	**€ 0**
	Baten	**€ 169**	**€ 60**	**€ 2.125**	**€ 0**
	Saldo	**€ 325**	**-€ 9**	**€ 150**	**€ 0**
	Dotatie bestemmingsreserve	**€ 19**			**€ 0**
	Onttrekking bestemmingsreserve	**€ 33**	**€ 9**	**€ 9**	**€ 0**
Eindresultaat		€ 339	-	€ 141	-

Toelichting

6. De module Inkoop begroot € 150.000 voor vervanging van langdurig ziekteverzuim. Daarnaast wordt € 100.000 begroot voor een projectleider/coördinatie van nieuwe inkoop en houden we rekening met € 50.000 voor een kostprijsonderzoek. Tot slot wordt er in 2023 geïnvesteerd in hardware.
7. De module Onderwijs begroot € 50.000 voor een organisatieonderzoek ten behoeve van de span of control. Daarnaast houden we rekening met tijdelijke urenuitbreiding van medewerkers om werkdruk als gevolg van ziekte en verloop op te vangen (€ 40.000), inhuur voor een regionaal project (€ 40.000) en inhuur vooruitlopend op de formatie-uitbreiding. (€ 75.000).
8. De module WSP voert extra activiteiten uit voor het RMT: deze zijn als overige lasten en baten (€ 150.000 vanuit regionale middelen) opgenomen in de begroting 2023. De submodule Steunpunt SROI wordt in 2023 incidenteel gefinancierd uit regionale middelen. In 2024 wordt er geïnvesteerd in hardware.
9. Bij de modules WgSW begroten we een incidentele uitkering voor de SW medewerkers, in afwachting van de CAO ontwikkelingen (€ 1.300.000).
10. Bij de modules WgSW en CMI begroten we geen incidentele baten of lasten.

Uiteenzetting van de financiële positie

De jaarlijkse lasten bestaan grotendeels uit personeelskosten. Deze zijn stabiel, met incidentele lasten voor extra opdrachten. De kosten van de SW dienstverbanden neemt stapsgewijs af. Er zijn beperkte bestemmingsreserves voor het opvangen van risico's zoals toegelicht in de paragraaf financiering. De voorzieningen voor boventalligen wordt afgebouwd totdat de voormalig medewerkers van Presikhaaf Bedrijven de pensioengerechtigde leeftijd bereiken. De waardering van niet opgenomen vakantiedagen en niet uitbetaald vakantiegeld SW dienstverbanden is niet op de balans opgenomen. Deze posten nemen af met de afname van het aantal SW dienstverbanden.

Financiële gevolgen van het bestaande en nieuw beleid

In het volgende overzicht is een raming van de financiële gevolgen van het bestaande en nieuw beleid opgenomen.

Ontwikkeling financiële positie		Omschrijving Euro x 1.000	2022 Realisatie	2023 Primaire Begroting	2023 Gewijzigde begroting	2024 Primaire Begroting
Jaarlijkse lasten	A1	Loonsom (vast)	€ 4.915	€ 5.019	€ 6.171	€ 6.493
	A2	Externe inhuur	€ 459	€ 334	€ 555	€ 216
	A3	SW dienstverbanden	€ 51.363	€ 49.975	€ 54.434	€ 52.708
Eindstand per balansdatum	B	Investeringen ICT	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	C	Externe financiering	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	D1	Bestemmingreserve WgSW	€ 518	€ 470	€ 518	€ 518
	D2	Bestemmingsreserve WSP	€ 50	€ 13	€ 41	€ 41
	D3	Bestemmingreserve Inkoop	€ 17	€ 0	€ 17	€ 17
	D4	Bestemmingsreserve Onderwijs	€ 50	€ 50	€ 50	€ 50
	D5	Bestemmingreserve Beheer	€ 50	€ 15	€ 50	€ 50
	E1	Voorziening boventalligen	€ 444	€ 338	€ 264	€ 204
	E2	Voorziening latente verplichtingen PHB	€ 145	€ 145	€ 145	€ 145
	E3	Voorziening verlofsparen	€ 0	€ 0	€ 40	€ 60
	F1	Niet opgenomen vakantiedagen ambtelijk	€ 164	€ 210	€ 150	€ 150
	F2	Niet opgenomen vakantiedagen SW dienstverbanden	€ 5.300	€ 4.606	€ 5.035	€ 4.376
	F3	Niet uitbetaald vakantiegeld SW dienstverbanden	€ 1.700	€ 1.697	€ 1.615	€ 1.534

Toelichting

A. De jaarlijks terugkerende arbeidskosten kunnen worden verdeeld in de loonsom voor vaste dienstverbanden, externe inhuur en de loonkosten voor SW dienstverbanden.
B. Er is geen behoefte aan externe financiering.
C. Er is geen behoefte aan externe financiering doordat er wordt gewerkt met voorschotfacturen aan gemeente. Ook is er vanaf 2020 een financiële buffer met de opgebouwde bestemmingsreserves en de overgenomen voorziening Presikhaaf Bedrijven.
D. Er zijn onttrekkingen voorzien aan de bestemmingsreserve WgSW, deze voorziening mag maximaal 1% bedragen van de totale loonsom, en neemt daarmee net als het aantal SW dienstverbanden jaarlijks af. In verband met de loonkostenontwikkeling, die in 2023 hoger ligt dan de uitstroom, zullen de totale loonkosten in 2023 en 2024 naar verwachting niet lager liggen dan in 2022. Daarom is geen onttrekking aan de bestemmingsreserve begroot.
E. De beoogde ontwikkeling verplichting op balansdatum voor niet opgenomen vakantiedagen en niet uitbetaald vakantiegeld laat een langzame daling zien door het gecombineerde effect van de uitstroom SW-dienstverbanden en de begrote salarisstijgingen. De uitbetaalde vakantiedagen bij uitdiensttreding worden deels vergoed door Scalabor die verantwoordelijk is voor de tijdig afbouw van dit saldo.

Geprognotiseerde eindbalans 2023 en 2024

Het balanstotaal is in 2022 gedaald tot € 5 miljoen door het incidentele positieve resultaat van € 1 miljoen dat in 2023 wordt gecrediteerd aan gemeenten.

ACTIVA (Euro x1.000)	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	PASSIVA	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024
Vaste activa	**10**	-	-	**Vaste passiva**	**1.274**	**1.125**	**1.085**
Materiële vaste activa				*Eigen vermogen*			
Investeringen met een economisch nut	**10**	-	-	Bestemmingsreserves	685	676	676
Vlottende activa	**5.064**	**3.809**	**3.671**				
Uitzettingen (looptijd<1 jaar)				**Totaal eigen vermogen**	**685**	**676**	**676**
Vorderingen op openbare lichamen	806	500	500	*Voorzieningen*	589	449	409
Uitzettingen in 's Rijksschatkist	3.055	2.649	2.511	*Vaste schulden*	-	-	-
Overige vorderingen	299	100	100	**Vlottende passiva**	**3.799**	**2.684**	**2.586**
Totaal uitzettingen	**4.159**	**3.249**	**3.111**	*Netto-vlottende schulden (looptijd <1 jaar)*			
Liquide middelen (kas- en banksaldi)	-	-	-	**Overige schulden**	**1.645**	**1.120**	**1.100**
				Overige Kasgeldleningen			
				Overige vlottende schulden			
Overlopende activa				*Overlopende passiva*			
Nog te ontvangen bijdragen van overige Nederlandse overheidslichamen	846	500	500	Voorschotten van overige Nederlandse overheidslichamen	66	-	-
Overige overlopende activa	59	60	60	Overige Overlopende passiva	2.088	1.564	1.486
Totaal overlopende activa	**905**	**560**	**560**	**Totaal Overlopende passiva**	**2.154**	**1.564**	**1.486**
Totaal Activa	**5.073**	**3.809**	**3.671**	**Totaal Passiva**	**5.073**	**3.809**	**3.671**

Ontwikkelingen van het EMU saldo

Het EMU-saldo of vorderingensaldo is het financieringssaldo waarin het exploitatie resultaat wordt gecorrigeerd voor baten en lasten die geen financiële uitgaven of inkomsten zijn.

Berekening EMU-saldo	Omschrijving Euro x 1.000	2022 Realisatie	2023 Primaire Begroting	**2023 Gewijzigde begroting**	**2024 Primaire Begroting**
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	-14	-39	**-9**	**0**
2	Mutatie (im)materiële vaste activa	-9	-9	**-9**	**0**
3	Mutatie voorzieningen (dotatie - onttrekkingen)	-486	-375	**-180**	**-60**
4	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)				
5	Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	0			
Berekend EMU-saldo		**-509**	**-423**	**-198**	**-60**

Overzicht geraamde baten en lasten per taakveld

Conform de BBV worden de baten en lasten verdeeld over de taakvelden. Voor de baten is dit grotendeels in lijn met de verdeling per module (Onderwijs, WgSW en WSP). De lasten zijn verdeeld tussen programmataakvelden en overhead taakvelden zoals opgenomen in het programmaplan (hoofdstuk 2). Voor de modules beheer en Inkoop zijn zowel de baten als de lasten onder overhead geclassificeerd.

Overzicht Taakvelden		Taakveld	2022 Realisatie	2023 Primaire begroting	2023 Gewijzigde begroting	2024 Begroting
€ x 1.000						
Lasten	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€ 2.207	€ 2.222	€ 2.754	€ 2.889
	6.4	Begeleide participatie	€ 53.501	€ 52.186	€ 56.592	€ 54.856
	6.5	Arbeidsparticipatie	€ 1.227	€ 1.147	€ 1.520	€ 1.450
	0.4	Overhead	€ 3.409	€ 3.584	€ 4.497	€ 4.389
	0.8	Overige baten en lasten	€ 21	€ 33	€ 36	€ 37
	0.10	Mutaties reserves	€ 19	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal Lasten			€ 60.384	€ 59.172	€ 65.399	€ 63.621
Baten	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€ 2.818	€ 2.894	€ 3.636	€ 3.816
	6.4	Begeleide participatie	€ 53.673	€ 52.288	€ 56.755	€ 55.024
	6.5	Arbeidsparticipatie	€ 1.753	€ 1.645	€ 2.083	€ 2.041
	0.4	Overhead	€ 2.086	€ 2.273	€ 2.879	€ 2.704
	0.8	Overige baten en lasten	€ 21	€ 33	€ 36	€ 37
	0.10	Mutaties reserves	€ 33	€ 39	€ 9	€ 0
Totaal Baten			€ 60.384	€ 59.172	€ 65.399	€ 63.621

Een korte toelichting voor de administratieve verwerking:

"Bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen moeten als directe lasten op de taakvelden worden geboekt. De bijdragen worden aan de lastenkant bij gemeenten en batenkant bij gemeenschappelijke regelingen verwerkt zonder afsplitsing van de overhead naar het taakveld Overhead. Aan de lastenkant bij de gemeenschappelijke regelingen vindt de afsplitsing van de overhead op het taakveld Overhead wel plaats."

"Wanneer de gemeenschappelijke regeling overheadtaken van de gemeente uitvoert, dan wordt de bijdrage voor deze gemeentelijke overheadtaken aan de lastenkant bij gemeenten en batenkant bij gemeenschappelijke regelingen wel op het taakveld Overhead begroot en verantwoord."

4. MEERJAREN-RAMING

- Meerjarenraming 2024 - 2027
- De geprognotiseerde balans
- De uiteenzetting van de financiële positie
- Baten en lasten van het bestaande en nieuwe beleid

Meerjarenraming 2024 - 2027

De meerjarenraming bevat voor de drie jaren volgend op het begrotingsjaar een geprognosticeerde begin- en eindbalans en een raming van de financiële gevolgen, waaronder de baten en de lasten van het bestaande en het nieuwe beleid dat in de programma's is opgenomen.

Geprognotiseerde balans

De geprognotiseerde balans laat een geleidelijke daling zien als gevolg van een daling in de voorziening (boventalligen). De impact van het teruglopen van het SW personeelsbestand komt terug in lagere overlopende activa en overlopende passiva.

Daarnaast zien we dat per 2025 het Lage Inkomens Voordeel komt te vervallen. Dit leidt tot een daling van de nog te ontvangen bijdragen van overige Nederlandse Overheidslichamen.

ACTIVA (Euro x1.000)	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	PASSIVA	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027
Vaste activa	-	-	-	-	**Vaste passiva**	**1.025**	**949**	**741**	**704**
Materiële vaste activa					*Eigen vermogen*				
Investeringen met een economisch nut	-	-	-	-	Bestemmingsreserves	676	637	613	590
Vlottende activa	**3.671**	**3.120**	**2.842**	**2.738**					
Uitzettingen (looptijd<1 jaar)					**Totaal eigen vermogen**	**676**	**637**	**613**	**590**
Vorderingen op openbare lichamen	500	500	500	500	*Voorzieningen*	349	312	128	114
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	2.511	2.360	2.082	1.978	*Vaste schulden*	-	-	-	-
Overige vorderingen	100	100	100	100	**Vlottende passiva**	**2.646**	**2.171**	**2.101**	**2.034**
Totaal uitzettingen	**3.111**	**2.960**	**2.682**	**2.578**	*Netto vlottende schulden (looptijd <1 jaar)*				
Liquide middelen (kas- en banksaldi)	-	-	-	-	**Overige schulden**	**1.160**	**760**	**760**	**760**
					Overige Kasgeldleningen				
					Overige vlottende schulden				
Overlopende activa					*Overlopende passiva*				
Nog te ontvangen bijdragen van overige Nederlandse overheidslichamen	500	100	100	100	Voorschotten van overige Nederlandse overheidslichamen	-	-	-	-
Overige overlopende activa	60	60	60	60	Overige Overlopende passiva	1.486	1.411	1.341	1.274
Totaal overlopende activa	**560**	**160**	**160**	**160**	**Totaal Overlopende passiva**	**1.486**	**1.411**	**1.341**	**1.274**
Totaal Activa	**3.671**	**3.120**	**2.842**	**2.738**	**Totaal Passiva**	**3.671**	**3.120**	**2.842**	**2.738**

De uiteenzetting van de financiële positie

De begrote baten en lasten vanaf 2024 zijn zonder indexatie berekend. De financiële positie wijzigt wel door minder SW dienstverbanden en afname van de voorziening boventalligen en niet uit de balans blijkende verplichtingen zoals niet opgenomen vakantie dagen en niet uitbetaald vakantiegeld van SW medewerkers. Er is geen externe financieringsbehoefte en er zijn geen investeringen gepland.

Ontwikkeling financiële positie		Omschrijving Euro x 1.000	2024 Primaire Begroting	2025 Meerjaren raming	2026 Meerjaren raming	2027 Meerjaren raming
Jaarlijkse lasten	A1	Loonsom (vast)	€ 6.493	€ 6.493	€ 6.493	€ 6.493
	A2	Externe inhuur	€ 216	€ 216	€ 216	€ 216
	A3	SW dienstverbanden	€ 52.708	€ 50.422	€ 47.901	€ 45.506
Eindstand per balansdatum	B	Investeringen ICT	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	C	Externe financiering	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	D1	Bestemmingreserve WgSW	€ 518	€ 479	€ 455	€ 432
	D2	Bestemmingsreserve WSP	€ 41	€ 41	€ 41	€ 41
	D3	Bestemmingreserve Inkoop	€ 17	€ 17	€ 17	€ 17
	D4	Bestemmingsreserve Onderwijs	€ 50	€ 50	€ 50	€ 50
	D5	Bestemmingreserve Beheer	€ 50	€ 50	€ 50	€ 50
	E1	Voorziening boventalligen	€ 204	€ 167	€ 128	€ 114
	E2	Voorziening latente verplichtingen PHB	€ 145	€ 145	€ 0	€ 0
	E3	Voorziening verlofsparen	€ 60	€ 60	€ 60	€ 60
	F1	Niet opgenomen vakantiedagen ambtelijk	€ 150	€ 150	€ 150	€ 150
	F2	Niet opgenomen vakantiedagen SW dienstverbanden	€ 4.376	€ 4.783	€ 4.157	€ 4.544
	F3	Niet uitbetaald vakantiegeld SW dienstverbanden	€ 1.534	€ 1.458	€ 1.385	€ 1.315

Baten en lasten van het bestaande en nieuwe beleid

Overzicht baten en lasten		2024 Begroting	2025 Meerjaren raming	2026 Meerjaren raming	2027 Meerjaren raming
Programma					
Inkoop	Lasten	€ 2.105	€ 2.105	€ 2.105	€ 2.105
	Baten	€ 2.105	€ 2.105	€ 2.105	€ 2.105
	Saldo	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	Resultaat Inkoop	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Onderwijs	Lasten	€ 3.816	€ 3.816	€ 3.816	€ 3.816
	Baten	€ 3.816	€ 3.816	€ 3.816	€ 3.816
	Saldo	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	Resultaat Onderwijs	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
WSP	Lasten	€ 2.041	€ 2.041	€ 2.041	€ 2.041
	Baten	€ 2.041	€ 2.041	€ 2.041	€ 2.041
	Saldo	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	Resultaat WSP	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
WgSW	Lasten	€ 55.024	€ 52.272	€ 49.659	€ 47.176
	Baten	€ 55.024	€ 52.272	€ 49.659	€ 47.176
	Saldo	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	Resultaat WgSW	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
CMI	Lasten	€ 78	€ 78	€ 78	€ 78
	Baten	€ 78	€ 78	€ 78	€ 78
	Resultaat CMI	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Beheer	Lasten	€ 557	€ 557	€ 557	€ 557
	Baten	€ 557	€ 557	€ 557	€ 557
	Saldo	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	Resultaat Beheer	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
A	**Resultaat Programma's**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Overhead	Lasten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	Baten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	Saldo	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
B	**Resultaat Overhead**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Eindresultaat	A + B		**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Totaal	**Lasten**	**€ 63.621**	**€ 60.313**	**€ 57.699**	**€ 55.216**
	Baten	**€ 63.621**	**€ 60.313**	**€ 57.699**	**€ 55.216**
	Saldo	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Eindresultaat		-	-	-	-

Toelichting

De belangrijkste uitgangspunten voor de meerjarenraming zijn:

a. Er is geen indexatie in de meerjarenraming meegenomen zodat de ontwikkeling in lasten enkel de verwachte wijzigingen in de hoeveelheid mensen en middelen weergeeft.
b. De jaarlijkse verlaging van het aantal SW dienstverbanden leidt tot lagere salariskosten en tot lagere uitvoeringskosten voor de Module WgSW. Bij de andere modules zijn er geen wijzigingen in de bezetting opgenomen.
c. Er zijn geen incidentele baten en lasten geraamd voor deze periode.
d. Er wordt in principe jaarlijks afgerekend met de deelnemende gemeenten. Hierdoor is er geen sprake van structurele toevoegingen of onttrekkingen aan de reserves.

De geprognotiseerde meerjaren-ontwikkeling van het EMU-saldo is als volgt:

Berekening EMU-saldo	Omschrijving Euro x 1.000	2024 Primaire Begroting	2025 Meerjaren raming	2026 Meerjaren raming	2027 Meerjaren raming
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	0	-39	-27	-23
2	Mutatie (im)materiële vaste activa	0			
3	Mutatie voorzieningen (dotatie - onttrekkingen)	-60	-182	-39	-14
4	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)				
5	Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa				
Berekend EMU-saldo		-60	-221	-66	-37

5. BIJLAGEN

» **Bijdragen per gemeente:**

- Module Inkoop
- Module RBL
- Module WSP
- Module WgSW
- Module CmI
- Module Beheer
- Totaaloverzicht

Bijdragen per gemeente

Module Inkoop

Gemeentelijke bijdrage *Programma Inkoop* Euro x 1	2023 *Primaire begroting*	2023 *Prognose*	*2023 verschil*	2024 *Begroting*	*2024 verschil*
Deelnemende gemeenten					
Gemeente Arnhem	€ 640.944	€ 788.277	€ *147.334*	€ 713.362	€ *-74.916*
Gemeente Doesburg	€ 43.660	€ 53.696	€ *10.036*	€ 48.037	€ *-5.659*
Gemeente Duiven	€ 98.913	€ 127.820	€ *28.906*	€ 115.012	€ *-12.808*
Gemeente Lingewaard	€ 146.856	€ 217.309	€ *70.453*	€ 197.150	€ *-20.159*
Gemeente Overbetuwe	€ 168.325	€ 245.859	€ *77.534*	€ 222.454	€ *-23.405*
Gemeente Renkum	€ 123.975	€ 152.473	€ *28.498*	€ 136.493	€ *-15.980*
Gemeente Rheden	€ 171.755	€ 221.948	€ *50.194*	€ 200.224	€ *-21.725*
Gemeente Rozendaal	€ 6.811	€ 8.801	€ *1.990*	€ 8.086	€ *-715*
Gemeente Wageningen	€ 124.335	€ 184.257	€ *59.922*	€ 167.880	€ *-16.377*
Gemeente Westervoort	€ 59.247	€ 76.561	€ *17.314*	€ 90.661	€ *14.100*
Gemeente Zevenaar	€ 174.008	€ 224.860	€ *50.852*	€ 205.637	€ *-19.223*
Totaal gemeenten	**€ 1.758.829**	**€ 2.301.862**	**€ *543.033***	**€ 2.104.995**	**€ *-196.867***

Module RBL

Gemeentelijke bijdrage *Programma Onderwijs* *Euro x 1*	*2023* *Primaire begroting*	*2023* *Prognose*	*Verschil 2023*	*2024* *Begroting*	*Verschil 2024*
Deelnemende gemeenten					
Gemeente Arnhem	€ 712.346	€ 998.953	€ *286.607*	€ 1.115.197	€ *116.244*
Gemeente Doesburg	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Gemeente Duiven	€ 82.316	€ 115.435	€ *33.119*	€ 128.867	€ *13.433*
Gemeente Lingewaard	€ 143.838	€ 201.711	€ *57.872*	€ 225.183	€ *23.472*
Gemeente Overbetuwe	€ 165.207	€ 231.677	€ *66.470*	€ 258.636	€ *26.959*
Gemeente Renkum	€ 89.915	€ 126.091	€ *36.176*	€ 140.764	€ *14.673*
Gemeente Rheden	€ 148.508	€ 208.259	€ *59.751*	€ 232.493	€ *24.234*
Gemeente Rozendaal	€ 4.810	€ 6.745	€ *1.935*	€ 7.530	€ *785*
Gemeente Wageningen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Gemeente Westervoort	€ 54.184	€ 75.985	€ *21.801*	€ 84.827	€ *8.842*
Gemeente Zevenaar	€ 133.035	€ 186.560	€ *53.525*	€ 208.269	€ *21.709*
Totaal Leerplicht	**€ 1.534.158**	**€ 2.151.414**	**€ *617.257***	**€ 2.401.765**	**€ *250.350***
VSV Gemeente Arnhem	€ 149.500	€ 149.500	€ -	€ 149.500	€ -
Totaal gemeenten	**€ 1.683.658**	**€ 2.300.914**	**€ *617.257***	**€ 2.551.265**	**€ *250.350***
Regionale bijdrage			€ -		€ -
RMC Kwalificatieplicht	€ 393.617	€ 414.394	€ *20.777*	€ 424.340	€ *9.945*
RMC VSV	€ 342.664	€ 458.407	€ *115.743*	€ 469.409	€ *11.002*
RMC Jeugdwerkloosheid	€ 60.000	€ 40.000	€ *-20.000*	€ -	€ *-40.000*
Programma Schakelpunt	€ 191.000	€ 191.000	€ -	€ 191.000	€ -
Programma Sluitende Keten	€ 20.000	€ 20.000	€ -	€ 20.000	€ -
Programma Verzuim 18+	€ 160.000	€ 160.000	€ -	€ 160.000	€ -
Totaal regionale bijdrage	**€ 1.167.281**	**€ 1.283.802**	**€ *116.521***	**€ 1.264.749**	**€ *-19.053***
Overige baten		-			
Werkplein	*26.400*	*26.400*			
RijnIJssel	*16.727*	*25.091*			
Totaal overige baten	***43.127***	***51.491***	**€ *8.364***	**-**	**€ *-51.491***
Totaal baten	***2.894.066***	***3.636.207***	**€ *742.141***	***3.816.013***	**€ *179.807***

Module WSP

Gemeentelijke bijdrage Programma WSP Euro x 1	2023 Primaire begroting	2023 Prognose	Verschil 2023	2024 Begroting	Verschil 2024
Deelnemende gemeenten					
Gemeente Arnhem	€ 669.664	€ 726.704	€ 57.040	€ 828.162	€ 101.457
Gemeente Doesburg	€ 45.974	€ 49.502	€ 3.527	€ 50.633	€ 1.132
Gemeente Duiven	€ 104.284	€ 112.148	€ 7.864	€ 126.058	€ 13.909
Gemeente Lingewaard	€ 193.414	€ 209.487	€ 16.073	€ 237.314	€ 27.827
Gemeente Overbetuwe	€ 198.831	€ 215.715	€ 16.884	€ 243.899	€ 28.183
Gemeente Renkum		€ -	€ -	€ -	€ -
Gemeente Rheden	€ 181.627	€ 194.736	€ 13.109	€ 219.487	€ 24.750
Gemeente Rozendaal	€ 7.072	€ 7.722	€ 650	€ 8.873	€ 1.151
Gemeente Wageningen		€ -	€ -	€ -	€ -
Gemeente Westervoort	€ 62.136	€ 67.174	€ 5.038	€ 100.781	€ 33.607
Gemeente Zevenaar	€ 181.582	€ 197.291	€ 15.709	€ 225.601	€ 28.310
Totaal gemeenten	**€ 1.644.585**	**€ 1.780.480**	**€ 135.895**	**€ 2.040.808**	**€ 260.328**
Overige baten					
Matchingtafel		37.500			
Evenementen		28.500			
Harry trainingen		40.000			
RMT		40.000			
SROI		156.635			
Totaal overige baten		302.635	302.635		€ -302.635
Totaal baten		2.091.979	2.091.979	2.040.808	€ -51.171

Module WgSW

De verdeling van de gemeentelijke bijdrage is conform de regeling aangepast voor de gewijzigde begroting op basis van het aantal arbeidsjaren per gemeente op 30/10/2022. Voor 2023 wordt gerekend met dezelfde verdeling op basis van een gelijkmatige uitstroom voor alle gemeenten. De bijdrage van medewerkers woonachtig in buitengemeenten verloopt via gemeente Arnhem.

Gemeentelijke bijdrage Programma WgSW Euro x 1	2023 Primaire begroting	2023 Prognose	Verschil 2023	2024 Primaire begroting	Verschil 2024	Arbeidsjaren primaire begroting 2023	Arbeidsjaren wijziging begroting 2023 Primaire begroting
Deelnemende gemeenten							
Gemeente Arnhem	€ 26.561.094	€ 28.489.326	€ 1.928.233	€ 27.627.035	€ -862.291	833,88	761,84
Gemeente Doesburg	€ 1.428.262	€ 1.610.995	€ 182.732	€ 1.562.234	€ -48.760	44,84	43,08
Gemeente Duiven	€ 1.883.115	€ 2.061.609	€ 178.495	€ 1.999.210	€ -62.399	59,12	55,13
Gemeente Lingewaard	€ 4.072.013	€ 4.246.624	€ 174.611	€ 4.118.091	€ -128.533	127,84	113,56
Gemeente Overbetuwe	€ 3.446.432	€ 3.738.420	€ 291.989	€ 3.625.269	€ -113.151	108,20	99,97
Gemeente Renkum	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	-	
Gemeente Rheden	€ 6.028.070	€ 6.786.521	€ 758.451	€ 6.581.112	€ -205.409	189,25	181,48
Gemeente Rozendaal	€ 55.105	€ 64.694	€ 9.589	€ 62.736	€ -1.958	1,73	1,73
Gemeente Wageningen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	-	
Gemeente Westervoort	€ 2.461.555	€ 2.808.396	€ 346.841	€ 2.723.394	€ -85.002	77,28	75,10
Gemeente Zevenaar	€ 4.605.860	€ 5.088.395	€ 482.535	€ 4.934.383	€ -154.011	144,60	136,07
Totaal gemeenten	**€ 50.511.519**	**€ 54.894.980**	**€ 4.383.461**	**€ 53.233.464**	**€ -1.661.516**	**1.586,74**	**1.467,96**
Buitengemeenten	€ 1.455.946	€ 1.533.800	€ 77.854	€ 1.467.036	€ -66.764	50,73	52,20

Module Contractmanagement Inburgeringstrajecten

Gemeentelijke bijdrage Contractmanagement Inburgeringstrajecten Euro x 1	2023 Primaire begroting	2023 Prognose	Verschil 2023	2024 Begroting	Verschil 2024
Deelnemende gemeenten					
Gemeente Arnhem	€ 28.968	€ 30.823	€ 1.854	€ 31.726	€ 903
Gemeente Doesburg	€ 1.973	€ 2.100	€ 126	€ 2.136	€ 37
Gemeente Duiven	€ 4.471	€ 4.757	€ 286	€ 4.829	€ 72
Gemeente Lingewaard	€ 8.351	€ 8.885	€ 535	€ 9.091	€ 206
Gemeente Overbetuwe	€ 8.599	€ 9.149	€ 550	€ 9.343	€ 194
Gemeente Renkum					
Gemeente Rheden	€ 7.763	€ 8.260	€ 497	€ 8.408	€ 149
Gemeente Rozendaal	€ 308	€ 328	€ 20	€ 340	€ 12
Gemeente Wageningen					
Gemeente Westervoort	€ 2.678	€ 2.849	€ 171	€ 3.861	€ 1.012
Gemeente Zevenaar	€ 7.865	€ 8.368	€ 503	€ 8.642	€ 274
Totaal gemeenten	**€ 70.975**	**€ 75.518**	**€ 4.543**	**€ 78.377**	**€ 2.859**

Module Beheer

Gemeentelijke bijdrage Beheer Euro x 1	2023 Primaire begroting	2023 Prognose	Verschil 2023	2024 Begroting	Verschil 2024
Deelnemende gemeenten					
Gemeente Arnhem	€ 164.997	€ 186.428	€ 21.431	€ 191.837	€ 5.408
Gemeente Doesburg	€ 11.239	€ 12.699	€ 1.460	€ 12.918	€ 219
Gemeente Duiven	€ 25.463	€ 28.770	€ 3.307	€ 29.200	€ 430
Gemeente Lingewaard	€ 47.564	€ 53.742	€ 6.178	€ 54.972	€ 1.230
Gemeente Overbetuwe	€ 48.978	€ 55.339	€ 6.362	€ 56.497	€ 1.158
Gemeente Renkum	€ 31.915	€ 36.060	€ 4.145	€ 36.706	€ 646
Gemeente Rheden	€ 44.215	€ 49.958	€ 5.743	€ 50.842	€ 885
Gemeente Rozendaal	€ 1.753	€ 1.981	€ 228	€ 2.055	€ 74
Gemeente Wageningen	€ 40.263	€ 45.493	€ 5.230	€ 46.750	€ 1.257
Gemeente Westervoort	€ 15.252	€ 17.233	€ 1.981	€ 23.345	€ 6.112
Gemeente Zevenaar	€ 44.795	€ 50.613	€ 5.818	€ 52.259	€ 1.646
Totaal gemeenten	**€ 476.434**	**€ 538.316**	**€ 61.883**	**€ 557.381**	**€ 19.065**

Totaaloverzicht

Gemeentelijke bijdrage Totaal Euro x 1	2023 Primaire begroting	2023 Prognose	Verschil 2023	2024 Begroting	Verschil 2024
Deelnemende gemeenten					
Gemeente Arnhem	€ 28.778.014	€ 31.220.512	€ 2.442.499	€ 30.507.318	€ -713.195
Gemeente Doesburg	€ 1.531.109	€ 1.728.991	€ 197.882	€ 1.675.959	€ -53.032
Gemeente Duiven	€ 2.198.561	€ 2.450.539	€ 251.978	€ 2.403.176	€ -47.363
Gemeente Lingewaard	€ 4.612.036	€ 4.937.757	€ 325.721	€ 4.841.800	€ -95.957
Gemeente Overbetuwe	€ 4.036.371	€ 4.496.160	€ 459.789	€ 4.416.098	€ -80.062
Gemeente Renkum	€ 245.804	€ 314.624	€ 68.820	€ 313.963	€ -662
Gemeente Rheden	€ 6.581.937	€ 7.469.681	€ 887.744	€ 7.292.565	€ -177.116
Gemeente Rozendaal	€ 75.859	€ 90.271	€ 14.412	€ 89.620	€ -651
Gemeente Wageningen	€ 164.598	€ 229.749	€ 65.152	€ 214.630	€ -15.119
Gemeente Westervoort	€ 2.655.052	€ 3.048.198	€ 393.147	€ 3.026.869	€ -21.329
Gemeente Zevenaar	€ 5.147.143	€ 5.756.086	€ 608.944	€ 5.634.791	€ -121.295
Totaal gemeenten	**€ 55.996.499**	**€ 61.742.570**	**€ 5.746.072**	**€ 60.416.790**	**€ -1.325.780**

Gemeente
ROZENDAAL

AMENDEMENT

(artikel 31 Reglement van Orde voor de vergaderingen van de raad der Rozendaal)

De raad van de gemeente Rozendaal;

De raad van de gemeente Rozendaal, in vergadering bijeen op 16 mei 2023,
sprekende over de jaarstukken van diverse samenwerkingsverbanden (agendapunt 11),

constaterende dat:
In het concept-besluit is opgenomen geen zienswijze in te dienen bij de bovengenoemde ontvangen concept-jaarrekeningen en concept-begrotingen;

Overwegende dat:
- Het wenselijk is om wel een zienswijze in te dienen ten aanzien van de concept-begroting van de Groene Metropoolregio;

besluit:

Het derde lid van het van het concept-besluit als volgt te wijzigen:
Geen zienswijze in te dienen bij de bovengenoemde ontvangen concept-jaarrekeningen en concept-begrotingen, met uitzondering van de concept-begroting van de Groene Metropoolregio.

En gaat over tot de orde van de dag.

Rozendaal, 16 mei 2023

Ondertekend door:

De Fractievoorzitter van het PAK
de heer W.Ph. Jansen

De Fractievoorzitter van Rosendael ‘74
De heer A. Blokland

De fractievoorzitter van de BGR:
Mevrouw E.J.G. Hupkes

Raadsbesluit

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp
Gecoördineerde behandeling jaarrekeningen en begrotingen gemeenschappelijke regelingen van de ODRA, het Gelders Archief, de MGR SDCG, de BVO DRAN en de GMRAN.

De raad van de gemeente Rozendaal, gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 25 april 2023

Besluit:

1. Kennisnemen van de jaarrekeningen en -verslagen van de ODRA, het Gelders Archief, de MGR SDCG en de GMRAN.
2. Kennisnemen van conceptbegrotingen 2024-2027 van de ODRA, het Gelders Archief, de MGR SDCG, de BVO DRAN en de GMRAN.
3. Geen zienswijze indienen bij de bovengenoemd ontvangen concept-jaarrekeningen en concept-begrotingen, met uitzondering van de concept-begroting van de Groene Metropoolregio.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de gemeenteraad van Rozendaal d.d. 16 mei 2023.

Klaas Schaap,
griffier

Ester Weststeijn,
burgemeester

Raadsvoorstel

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp: Zienswijze aanpassingen van de Regeling MGR

Adviseur	: P. (Peter) Meijwes	**Datum B&W**	: 25 april 2023
Programma	: Sociaal Domein	**Datum Raad**	: 16 mei 2023
Portefeuillehouder	: Tineke van der Pas	**Openbaar**	: Ja

Aan de Raad

Aanleiding

Per 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) gewijzigd met als doel de democratische legitimatie en de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraden te verstevigen. Een aantal wijzigingen zijn direct in werking getreden. Voor een aantal andere wijzigingen geldt een implementatietermijn van 2 jaar. Voor 1 juli 2024 moeten de wijzigingen zijn doorgevoerd in de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Gelderland Midden.

Gevraagde beslissing

1. U wordt geadviseerd om geen gebruik te maken van de mogelijkheid tot het indienen van een zienswijze op het wijzigingsbesluit van de Gemeenschappelijke Regeling Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland (verder MGR).

Wat willen we bereiken?

Het doel van het indienen van een zienswijze is om de inhoud en strekking van het voorgestelde wijzigingsbesluit aan te passen aan uw eventuele wensen. Een aanpassing komt alleen tot stand als er sprake is van fouten die zijn gemaakt en die hersteld dienen te worden of als een ruime meerderheid van alle deelnemende gemeenten diezelfde wijziging ondersteunen, binnen de kaders van de wet. Is dit niet het geval, dan zal de zienswijze conform de wet ter kennisname worden aangenomen en terzijde worden gelegd.

Toelichting op de beslispunten

In de bijgaande memo (MGR memo) worden de punten van wijziging uitgelicht en wordt toegelicht hoe de regeling er op dit moment uit ziet en welke wijzigingen van de regeling worden voorgesteld. Daarbij treft u tevens een ‘was-wordt’ bijlage (MGR bijlage 1), die u overzicht biedt over de voorgestelde wijzigingen. Ook treft u ter informatie de tekst van de regeling aan zoals deze er uit komt te zien na ontvangst van de zienswijzen en nadat in de loop van dit jaar toestemming van de raden is verkregen voor het aangaan van de gewijzigde regeling (MGR bijlage 2).

Op 6 maart jongstleden is er een webinar geweest voor alle raden van Centraal Gelderland, waarin tekst en uitleg is gegeven over de wijzigingen in de wet en gelegenheid tot het stellen van vragen is gegeven. Op 27 maart jongstleden is er in de Raadszaal van de gemeente Arnhem een live bijeenkomst georganiseerd om u vanuit diverse regelingen te informeren en met u in gesprek te gaan. De opbrengst van beide avonden is meegenomen in het voorliggende wijzigingsbesluit.

Kader

De Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Gelderland Midden is getroffen met de volgende 11 gemeenten: Arnhem, Rozendaal, Rheden, Doesburg, Zevenaar, Duiven, Westervoort, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum en Wageningen.

De regeling heeft 6 modules:

(1) Inkoop Sociaal Domein
(2) Onderwijs (Regionaal Bureau Leerplicht)
(3) WgSW (Werkgeverschap Sociale Werkplaats)
(4) WSP (Werkgevers Service Punt)
(5) Beheer (betreft alle modules overhead en contractbeheer).
(6) Facilitering overige taken Sociaal Domein (wordt met de voorliggende wijziging op verzoek van de bestuurders meegenomen).

Rozendaal neemt deel in alle zes modules.

Argumenten

- Het doel van de wetswijziging is om de democratische legitimatie en kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraden te verstevigen. De democratische legitimatie en de kaderstellende rol betreffen enerzijds beleid en anderzijds het budgettair kader.
- Bij het instellen van de MGR is er expliciet voor gekozen om beleid bij de individuele gemeenten te houden. Dat is nu nog steeds het geval.
- Het budgettair kader en de controlerende rol van uw raad zijn belegd in de P&C cyclus. De begroting en het jaarplan worden u jaarlijks voor zienswijze voorgelegd. Hiermee oefent u gelijktijdig controle uit vooraf aan de uitvoering.
- De directie van de MGR organiseert jaarlijks één of meer raadsinformatiebijeenkomsten gericht op het delen van informatie omtrent het reilen en zeilen van de MGR. Ook de begroting en de toelichting hierop komen dan aan de orde. Gemeenteraadsleden van verschillende gemeenten treffen elkaar daar en kunnen tevens van gedachten wisselen.
- Voorts zijn in de bestaande regeling meerdere mogelijkheden opgenomen waarbij uw raad wordt uitgenodigd tot het indienen van een zienswijze, waardoor op dat punt geen aanpassing nodig is.
- Daarnaast is gebruik gemaakt van dit moment om (een nieuwe) module 6 te implementeren. Module 6 heeft tot doel de medewerkers die wij regionaal inzetten onder één noemer samen te brengen. Momenteel zijn zij in dienst van de gemeente Arnhem of 1stroom (Duiven/Westervoort) wat niet bijdraagt aan duidelijkheid en regionaal opdrachtgeverschap. Het betreft (tijdelijke) projectleiders en de regiosecretarissen van de regionale ambtelijke en bestuurlijke overleggen Zorg, Onderwijs en Participatie.
- Op grond van hetgeen dat al in de regeling staat, dat beleid bij de individuele gemeenten is belegd, is het voorliggend concept wijzigingsbesluit tot stand gekomen en met u gecommuniceerd. Daarom adviseren wij u om geen verdere zienswijze in te dienen.

Kanttekeningen

Geen

Draagvlak

De raden van alle 11 deelnemende gemeenten in deze gemeenschappelijke regeling worden geraadpleegd. Van de eventueel ingediende zienswijzen wordt een zienswijze notitie opgesteld waarin wordt aangegeven of, en zo ja wat er wordt voorgesteld en hoe daarmee wordt omgegaan. Kijkend naar de raadsbijeenkomsten (webinar en live bijeenkomst op respectievelijk 6 en 27 maart) vertrouwen wij op een breed draagvlak voor de aanpak en uitwerking.

a) Planning

De MGR koerst op wijziging van de regeling per 1 januari 2024 zodat ook een aantal andere wijzigingen, zoals de submodule steunpunt SROI en facilitering van het regionaal overleg, per 1 januari 2024 zijn geborgd.

Wijziging van de regeling vraagt om twee rondes langs de raden. In de eerste rond wordt u uitgenodigd om eventueel een zienswijze in te dienen. In de tweede ronde wordt u verzocht om uw toestemming te geven voor het besluit tot wijziging van de regeling.

b) Evaluatie

Niet van toepassing

c) Participatie en communicatie

De MGR wordt schriftelijk van uw besluit op de hoogte gesteld.

d) Publicatie verplicht?

Niet van toepassing

Wat mag het kosten?

Niet van toepassing

Het college van burgemeester en wethouders,

Bas Pelgrum, gemeentesecretaris	Ester Weststeijn, burgemeester

Bijlage(n)

1. MGR - memo wijziging Regeling MGR (MGR memo)
2. MGR - bijlage 1 bij wijzigingsbesluit - was wordt lijst MGR SDCG 30 maart 2023 (MGR bijlage 1)
3. MGR - bijlage 2 integrale regeling bij wijzigingsbesluit MGR SDCG 30 maart 2023 (MGR bijlage 2)
4. Concept-raadsbesluit

Raadsbesluit

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp
Zienswijze aanpassingen van de Regeling MGR

De raad van de gemeente Rozendaal, gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. **25 april 2023**

Besluit:

1. Geen gebruik te maken van de mogelijkheid tot het indienen van een zienswijze op het wijzigingsbesluit van de Gemeenschappelijke Regeling Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland (verder MGR).

Aldus besloten in de openbare vergadering van de gemeenteraad van Rozendaal d.d. **16 mei 2023.**

Klaas Schaap,
griffier

Ester Weststeijn,
burgemeester

Memo ter ondersteuning van de college- en raadsvoorstellen

Aan: College en Raden
Van: AB 30 maart 2023
Onderwerp: Wijziging regeling MGR
Datum: 30 maart 2023

Verzoek om zienswijze raden

De raden worden verzocht om binnen 8 weken hun zienswijze te geven op het ontwerp wijzigingsbesluit van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland.

Inleiding

Per 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) gewijzigd met als doel de democratische legitimatie en kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraden te verstevigen. Een aantal wijzigingen zijn direct in werking getreden. Voor een aantal andere wijzigingen geldt een implementatietermijn van 2 jaar. Voor 1 juli 2024 moeten de wijzigingen doorgevoerd zijn in de regeling.
De MGR koerst op wijziging van de regeling per 1-1-2024, zodat ook een aantal andere wijzigingen, zoals de submodule steunpunt SROI en facilitering van het regionaal overleg per 1 januari 2024 geborgd zijn.
Wijziging van de regeling vraagt om twee rondes langs de raden.

Proces met raden

Samen met griffies en anderen GR-en is een proces ingericht om de raden actief te informeren en te betrekken bij de wijzigingen van de regelingen in onze regio. Op 6 maart is er een webinar gehouden en op 27 maart een fysieke raadsinformatiebijeenkomst waar de MGR de ideeën over wijzigingen van de regeling met de aanwezige raadsleden heeft besproken. De uitkomsten daarvan zijn mondeling gedeeld tijdens de AB vergadering van 30 maart en hebben geleid tot twee kleine aanpassingen in de voorgestelde wijziging van de regeling. Hieronder staat een korte terugkoppeling van de inbreng van raadsleden. Bij de betreffende wijzigingen worden de aanpassingen genoemd die zijn doorgevoerd op basis van deze inbreng van de aanwezige raadsleden.

1. *Suggesties evaluatie eerder in de raads/collegeperiode uit te voeren, zodat er in het vierde jaar nog stappen in gezet kunnen worden. Voorstel is om geen moment op te nemen in de regeling en het AB te laten bepalen wanneer de evaluatie wordt uitgevoerd. Dit is zo opgenomen bij dit artikel en in de toelichting.*
2. *Suggestie om participatie protocol ook voor zienswijze langs te laten gaan. Voorstel om de inhoud van de participatie van inwoners (als onderdeel van het participatieprotocol) op te nemen in het programmaplan. Daarmee sluit het goed aan op de plannen waarbij de wijze van participatie een rol speelt. Het programma als geheel, waaronder dit element van participatie wordt aan raden voorgelegd voor zienswijze. Dit is opgenomen in de toelichting van de regeling.*
3. *Aanwezige raadsleden zijn tevreden over de huidige informatievoorziening.*
4. *Verzoek om attendering wanneer AB stukken openbaar staan. Afspraak dat we dit met de griffies gaan afstemmen. We kunnen sowieso data van AB vergaderingen voor komend jaar delen. De vergaderstukken staan een week van te voren openbaar.*
5. *Complimenten voor de website en onze raadsinformatiebijeenkomsten*
6. *Vraag over inzicht in wat er met de zienswijze wordt gedaan. In de regeling is opgenomen conform gewijzigde wet dat reactienota op zienswijze door het DB aan de raden wordt gestuurd, voordat AB*

besluit neemt zodat raadsleden ook zien wat er met hun zienswijze is gebeurd. Tot nu toe stuurden we de reactienota aan raden toe bij de vastgestelde stukken. Vanaf 2023 doen we dat voorafgaand aan de vaststelling van de stukken.

7. *Vanuit de aanwezige raadsleden is er geen behoefte aan een raadsadviescommissie.*
8. *Raadsleden zoeken wel naar hun vroegtijdige rol bij regionaal beleid. Dat is geen vraagstuk voor de MGR. Voor MGR geldt dat je voor bespreking in bestuurscommissie input zou kunnen meegeven aan je eigen wethouder. Dus met name in periode november/februari – wanneer programmaplan en begroting opgesteld wordt.*

Juridische vorm

Een deel van de wijzigingen komt direct voort uit de regeling. Een deel van de wijzigingen vraagt om keuzes van besturen en raden.
Er is gekozen voor de vorm van een wijzigingsbesluit, met daarbij een was-wordt lijst en de integraal gewijzigde regeling. Op deze wijze leg je de betreffende wijzigingen voor ter zienswijze aan de raden en ligt niet de hele regeling ter zienswijze voor.

In de 'toelichting wijzigingen' zoals hieronder opgenomen staat uitgelegd waarom de betreffende wijzigingen zijn doorgevoerd.

Toelichting wijzigingen

Reden voor wijziging regeling en uitwerking daarvan:

1. Wijziging Wet GR – dat zien we terug bij de termijnen van bijv. begroting en wijziging van de regeling.
2. Onderbrengen steunpunt SROI – besluit AB. Zie aanvulling in bijlage 3 van de regeling.
3. Verzoek voorzitters bestuurscommissies voor facilitering van het regionale overleg. Dit is geregeld in bijlage 6 van de regeling en is groen gearceerd. Alle andere wijzigingen zijn geel gearceerd.
4. Wetsvoorstel de Wet verbetering beschikbaarheid zorg voor jeugdigen. Zie bijlage 6 – geel.
    a. Dit wetsvoorstel legt taken neer bij de jeugdregio, die we nu vast borgen in de regeling.
5. Wijziging formatietool – Ingrado voor het RBL. In de financiële afspraken over de gemeentelijke bijdrage voor het RBL wordt naar deze formatietool verwezen. Daarin zien we een wijziging van aantal fte leerplicht per 2.700 leerplichtige leerlingen. Dit was eerder per 3.800 leerlingen. Dit wijzigen we nu in bijlage 2 van de regeling. Dit komt ook gefaseerd terug in de begroting.
6. Voorstel om jaarlijks een programmaplan te maken horen bij de begroting (heette eerst uitvoeringsprogramma en geen meerjarenplan meer). We willen toe naar concretere voorstellen en minder overall plannen. Het voormalige uitvoeringsplan voor een periode van 4 jaar voegt derhalve weinig toe aan de stukken die we voor zienswijze naar de raden sturen. Daarom beperken we ons tot een jaarplan, horend bij de begroting die voor zienswijze wordt voorgelegd. Voor de duidelijkheid veranderen we daarmee ook de benaming van uitvoeringsprogramma (wat meerjaarlijks lijkt) naar programmaplan.
7. In bijlage 5 is voor de samenwerkingsmodule Contractmanagement Inburgeringstrajecten voor de zekerheid de optie voor het inkopen van inburgeringstrajecten opgenomen. Dit is nu nog niet aan de orde en de benodigde formatie hiervoor is niet opgenomen in de begroting.
8. Op dit moment is nog onvoldoende duidelijkheid over wensen in kader van beschermd wonen, zodat deze wijziging niet meegenomen wordt. De voorzitter van de stuurgroep/het RPO is hierover bericht.

Keuzes aanpassingen op basis van Gewijzigde Wet Gemeenschappelijke Regelingen.

Besluiten waar van raden zienswijze wordt gevraagd
Met de nieuwe wet ontstaat er een verplichting om een afweging te maken in de gemeenschappelijke regeling over welke besluiten er zienswijze aan de raden worden gevraagd (dit mag ook geen enkel besluit zijn).

In de regeling van de MGR is expliciet bepaald dat er zienswijzen worden gevraagd over het jaarlijkse programmaplan en de begroting. Verder worden de raden om zienswijze gevraagd bij wijziging van de regeling bij bijv. toetreding of uittreding van deelnemers en bij nieuwe verzoeken aan de MGR voor regionale uitvoering en voorafgaand aan de vaststelling van het liquidatieplan.

Inlichtingen aan de raden van de deelnemers (art. 20 regeling)
Er is een informatieverplichting in het leven geroepen voor het bestuur van een openbaar lichaam, om de raden van de deelnemende gemeenten alle inlichtingen te verschaffen die de raden nodig hebben voor de uitoefening van hun taken.

De MGR SDCG houdt vanaf haar start in 2017 ieder jaar raadsinformatiebijeenkomsten op twee avonden in de maand mei. Daarbij worden lopende ontwikkelingen en de jaarrekening, het programmaplan en de begroting toegelicht. Daarmee zijn de raadsleden goed geïnformeerd, kunnen ze vragen stellen over de stukken waar ze zienswijze over kunnen geven. Bovendien kunnen de raadsleden van verschillende deelnemende gemeenten elkaar hier ontmoeten.
Daarnaast informeren we de raadsleden twee keer per jaar via een digitale nieuwsbericht over ontwikkelingen. We hebben dit expliciet opgenomen in de regeling.

De vergaderstukken van de algemeen bestuur vergaderingen en de agenda en besluitenlijst van het dagelijks bestuur staan gepubliceerd op onze website.
We bekijken met de griffies hoe raadsleden weten wanneer er relevante stukken zijn geplaatst.

Evaluatie van de regeling (art. 21 a)
Een regeling houdt bepalingen in omtrent de evaluatie van de regeling (dat mag ook geen evaluatie zijn).

Er zijn in de regeling tot nu toe geen afspraken opgenomen over het evalueren van de regeling. We vinden het wel belangrijk om dat op regelmatige basis te doen. We hebben daarom opgenomen dat het algemeen bestuur de regeling iedere vier jaar evalueert. We bekijken wat hiervoor een goed moment is in de periode van vier jaar. Het is belangrijk dat bestuurders voldoende ervaring opgedaan met de regeling in de praktijk en er tijd is om eventuele wensen tot verbetering uit te voeren en/of op te nemen in het programmaplan en/of in een wijzigingsvoorstel voor de regeling.
Het bepalen van het moment van evalueren, de onderwerpen en de uitkomsten is een rol voor het AB. Dit kan uiteindelijk leiden tot aanpassingen in werkwijze en/of regeling.

Bij de MGR was eerst gedacht om de evaluatie een jaar voorafgaande aan de gemeenteraadsverkiezingen te houden.
Raadsleden gaven op 27 maart de suggesties dat het wellicht beter is om dit eerder te doen, zodat aanpassingen nog in dezelfde raadsperiode effect kunnen hebben.
Op basis van deze input heeft het bestuur besloten de termijn waarop de evaluatie wordt uitgevoerd niet expliciet te noemen in de regeling.

Participatie ingezetene bij beleid – burgerparticipatie (art. 26)
Een gemeenschappelijke regeling moet bepalingen inhouden over de wijze waarop ingezetenen en belanghebbenden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid op grond van deze regeling worden betrokken.

De MGR is een uitvoeringsorganisatie. In de regeling is nieuw opgenomen dat het algemeen bestuur op advies van de bestuurscommissies een participatieprotocol vaststelt waarin opgenomen is welke vorm van participatie passend is ter voorbereiding, uitvoering of evaluatie van beleid en daarbij zoveel mogelijk aan te sluiten bij de bestaande werkwijze van burgerparticipatie van de MGR en/of van de deelnemende gemeenten.
Wij stellen voor niet in de regeling zelf vast te stellen welke vorm van participatie dit is. Dit kan namelijk per module en ieder jaar anders zijn. Denk hierbij aan het klantenonderzoek van RBL, het medewerkers-onderzoek van WsSW en de wijze waarop we bijvoorbeeld rekening houden met cliëntenonderzoek van zorgaanbieders bij inkoop zorg.

Raadsleden vroegen zich op 27 maart af of dit een onderwerp is dat je voor zienswijze zou willen voorleggen. We constateerden dat het goed is daarnaar te kijken, maar de onderdelen van burgerparticipatie dan op te nemen in het programmaplan. Dan wordt het gekoppeld aan de plannen waarvoor de burgerparticipatie wordt benut. De raden worden gevraagd om een zienswijze op het programmaplan, en daarmee ook op het onderdeel van de burgerparticipatie. We hebben dit aangevuld in de toelichting van de regeling.

Regelen van uittreden uit de regeling (art. 32 en 35)
De regeling dient bepalingen te bevatten omtrent wijziging, opheffing, toetreding, de voorwaarden waaronder kan worden uitgetreden en de gevolgen van uittreding.

De gewijzigde WGR stelt strengere eisen aan de afspraken bij uittreding uit de regeling. Dit betreft uittreedregels en afspraken over wat er met het vermogen gebeurt na uittreding. Deze eisen zijn verwerkt in artikel 32 en 35, en zijn overeenkomstig van toepassing op de kosten van de basistaken. Daarmee creëren we een eenduidige bepaling voor de gevolgen van uittreding.

In de MGR kennen we twee vormen van stoppen met taken – stoppen met een samenwerkingsmodule of submodule (art. 35) en uittreding uit de regeling (art 32). Bij beide opties hebben we duidelijker moeten aangeven hoe dit proces in zijn werk gaat en over welke termijnen moet worden gesproken.

Voor het bepalen van de uittreedsom hanteren we een aantal uitgangspunten. Deze staan ook opgenomen in de toelichting bij artikel 32 en 35.

- Je moet als deelnemende gemeente relatief eenvoudig toe- en uit kunnen treden tot een submodule of samenwerkingsmodule op basis van lokale keuzes zonder 'hop-gedrag'. Je bouwt immers gezamenlijk aan een effectieve regionale uitvoering van taken. Bovendien betreft het deels wettelijke taken.
- Bij toetreding wordt gekeken of er aanloopkosten zijn, waaraan je moet bijdragen. Omdat bijv. overheadkosten niet direct toenemen, leidt toetreding meestal tot iets lagere kosten voor de reeds deelnemende gemeenten.
- Bij uittreding zie je het omgekeerde. Dan worden de bijdragen van de deelnemende gemeenten hoger omdat vaste kosten gelijk blijven en het tijd en geld kost om variabele kosten te verminderen. Denk aan kosten van personeel, huisvesting/werkplek, ict systemen etc. Daarom wordt gezocht naar een passende periode waarop de uittredende gemeente de werkelijke meerkosten betaalt als uittreedsom. Dit mag maximaal 5 jaar zijn. Daarbij moet er genoeg financiële prikkel zijn bij de MGR en de deelnemende gemeenten om de totale kosten zo spoedig mogelijk te verminderen, waardoor de uittreedkosten voor de uittredende gemeente beperkt blijft.
- Een uittreding kan na de vooraf vastgestelde periode betaalde uittreedsom wel leiden tot hogere kosten van de deelnemende gemeenten.
- De wetswijziging vraagt om de vaststelling van deze uittreedkosten concreet te maken.
- Idem voor wat er gebeurt met het vermogen van de GR. De MGR kent geen ander vermogen dan beperkte bestemmingsreserves.

Deze uitgangspunten hebben ertoe geleid dat we voorstellen de periode waarover de uittredende gemeenten meebetalen aan de meerkosten op maximaal 3 jaar te stellen. Dat geldt voor stoppen met een submodule of samenwerkingsmodule en voor een daadwerkelijke uitreding. Daarbij is rekening gehouden met feit dat er een half jaar of jaar van te voren moet worden opgezegd en je toch enige jaren nodig hebt om zo mogelijk te verminderen en andere vaste kosten te beperken. Het kan per module verschillen om welke kosten het gaat en op welke wijze je de kosten kunt beperken.

In de regeling tot nu toe stond: 1 jaar voor totale uittreding en een besluit door het AB met 2/3 meerderheid voor de kosten van stoppen met submodule of samenwerkingsmodule. Een jaar is kort, zeker omdat de beheerorganisatie ook steeds meer taken uitvoert en daarmee kosten maakt. De periode mag maximaal 5 jaar zijn. Dat vinden we te lang, omdat je ook druk om de MGR wil houden om de meerkosten te beperken en uittreden ook financieel haalbaar moet blijven.

Raadsadviescommissie
Op grond van de wet is er de mogelijkheid dat het AB op voorstel van de raden van de deelnemende gemeenten gezamenlijk een gemeenschappelijke adviescommissie instelt bij openbare lichamen. Deze commissie kan het algemeen bestuur van advies voorzien, de besluitvorming van de raden van de deelnemende gemeenten met betrekking tot de regeling voorbereiden of de raden van advies voorzien. Wanneer zo'n commissie is ingesteld kunnen de leden ervan een vergoeding voor het bijwonen van vergaderingen van de commissie ontvangen. Deze mogelijkheid volgt uit de wet zelf en hoeft niet in de GR verankerd te worden. Wanneer de gezamenlijke raden willen, kan hij ingesteld worden door het AB.

De mogelijkheid tot een gemeenschappelijke adviescommissie is in de wet opgenomen en hoeft derhalve niet in de wijziging van de regeling te worden opgenomen. Dit kan dus altijd als de raden hier een belang in zien. De adviezen van de gemeenschappelijke adviescommissie is gericht op het algemeen bestuur.
Het bestuur van de MGR ziet op dit moment geen meerwaarde in zo'n gemeenschappelijke adviescommissie ten behoeve van de besluitvorming in het algemeen bestuur. De MGR is een uitvoeringsorganisatie van beleid dat lokaal of regionaal wordt gemaakt en wordt besloten in de colleges.

De gesprekken over de kaders voor de uitvoering van taken en de begroting hiervan worden gevoerd in de bestuurscommissies. De raden kunnen hun portefeuillehouder hiervoor aandachtspunten meegeven.
Het Algemeen Bestuur van de MGR, bestaande uit de wethouders financiën, bespreekt deze voorstellen van de bestuurscommissies, bespreekt de zienswijze van raden en neemt op grond daarvan besluiten.

De aanwezige raadsleden geven aan dat ze geen behoefte hebben aan een raadsadviescommissie bij de MGR.

Bijlage 6 facilitering overige regionale taken.
Deze extra samenwerkingsmodule is opgenomen op basis van verzoek van voorzitters bestuurscommissies, zoals aan de orde gesteld in het AB van 8 december 2022 en in bijlage 14 (bij AB stukken) benoemd.
Er wordt indien gewenst een samenwerkingsmodule opgericht, waarin deze taken voor bijv. het programma Zorg geborgd kunnen worden. Dit kan dan gaan om het regiosecretariaat en het regionale programma jeugd met beleidsmedewerkers en projecten, waarvoor reeds een regionale begroting is vastgesteld. Belangrijkste rol van de MGR is werkgeverschap van deze medewerkers borgen en aansturing en besluitvorming inkaderen. Daarom wordt gesproken over een adviescommissie die bij de aansturing en inkaderen van besluitvorming een belangrijke rol heeft. De adviescommissie kan bestaan uit de voorzitter RPO, voorzitter RAO en de regiosecretaris. De directeur kan betrokken worden als het gaat om werkgeverszaken. De module komt onder beheer te hangen en daarmee wordt er direct aan het DB geadviseerd.

Planning:

- 30 maart: bespreken input van raden en vaststelling ontwerp wijziging regeling door het AB.
- Eind maart: Versturen ontwerp wijziging naar raden voor zienswijze, gelijk met andere stukken die voor zienswijze worden voorgelegd.
- 22 en 25 mei: raadsinformatiebijeenkomsten, waarbij we ook aandacht zullen besteden aan de voorgestelde wijzigingen van de regeling.
- Medio juni: zienswijzen van raden ontvangen.
- 22 juni: bespreken zienswijze van raden in het AB
- 7 sept: vaststellen conceptwijziging door AB en versturen naar raden voor toestemming wijziging Regeling.
- 7 december: definitief vaststellen wijziging regeling door het AB.
- 1 januari 2024: ingangsdatum gewijzigde regeling 2024.

Bijlagen:
Bijlage 1: wijzigingsvoorstel Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein centraal Gelderland
Bijlage 2: bijlage 1 bij wijzigingsvoorstel: was-wordt lijst
Bijlage 3: bijlage 2 bij wijzigingsvoorstel: integraal gewijzigde regeling

bijlage 1 wijzigingsbesluit

Was – wordt overzicht :

Voor de overzichtelijkheid is hieronder weergegeven wat er in de regeling wijzigt.
De bepaling zoals deze uiteindelijk komt te luiden, is geel gearceerd weergegeven.

Huidig artikel l t/m m	***Nieuw artikel 1 lid 1 t/m m***
l. uitvoeringsprogramma: een nadere uitwerking van het uitvoeringsplan, zijnde een jaarlijks programma waarin de activiteiten van het samenwerkingsverband worden aangegeven, met daarbij een overzicht van de benodigde financiële en personele middelen; m. uitvoeringsplan: visie voor de komende vier jaar ten aanzien van de door het samenwerkingsverband uit te voeren taken;	l. programmaplan, een jaarlijks plan waarin de activiteiten van het samenwerkingsverband worden aangegeven, met daarbij een overzicht van de benodigde financiële en personele middelen; m. vervalt
Huidig artikel 9, lid 2 en 3	***Nieuw artikel 9, lid 2 en 3***
Artikel 9 Taken en bevoegdheden 1. Het algemeen bestuur kan besluiten tot het wijzigen van de submodules en tot het vaststellen van het uitvoeringsplan en uitvoeringsprogramma. 2. Het algemeen bestuur kan de volgende bevoegdheden niet overdragen: a. het vaststellen van het uitvoeringsplan en uitvoeringsprogramma; b. het instellen van bestuurscommissies; c. het wijzigen van submodules.	**Artikel 9 Taken en bevoegdheden** 1. Het algemeen bestuur kan besluiten tot het wijzigen van de submodules en tot het vaststellen van het programmaplan 2. Het algemeen bestuur kan de volgende bevoegdheden niet overdragen: a. het vaststellen van het programmaplan; b. het instellen van bestuurscommissies; c. het wijzigen van submodules.
Huidig artikel 11, lid 4 a	***Nieuw artikel 11, lid 4 a***
4. Het algemeen bestuur kan op grond van de wet besluiten om met gesloten deuren te vergaderen, maar niet over de volgende onderwerpen: a. het uitvoeringsplan en het uitvoeringsprogramma;	4. Het algemeen bestuur kan op grond van de wet besluiten om met gesloten deuren te vergaderen, maar niet over de volgende onderwerpen: a. Het programmaplan;
Huidig artikel 20 en lid 2	***Nieuw artikel 20 en lid 2***
Artikel 20 Het dagelijks bestuur, algemeen bestuur, bestuurscommissies en de voorzitter ten opzichte van raden (inlichtingenplicht) 2. Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur, bestuurscommissies en de voorzitter geven tenminste tweemaal per kalenderjaar informatie aan de raden over de uitgevoerde activiteiten van het samenwerkingsverband.	**Artikel 20 Informatieplicht van het dagelijks bestuur, algemeen bestuur, bestuurscommissies en de voorzitter ten opzichte van raden** 2. Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur, bestuurscommissies en de voorzitter geven tenminste tweemaal per kalenderjaar informatie aan de raden over de uitgevoerde activiteiten van het samenwerkingsverband door middel van fysieke of digitale raadsinformatiebijeenkomsten en/of nieuwsbrieven.

	Hoofdstuk 7a Evaluatie
Huidig artikel	***Nieuw artikel 21a***
	Artikel 21a Evaluatie van de regeling Iedere periode van vier jaar evalueert het algemeen bestuur de regeling op nader door het algemeen bestuur vast te stellen onderwerpen.
Huidig artikel 24	***Nieuw artikel 24***
Artikel 24 Uitvoeringsplan 1. Het algemeen bestuur stelt een uitvoeringsplan vast waarin in grote lijnen wordt aangegeven wat het algemeen bestuur van het samenwerkingsverband voornemens is uit te voeren. Het algemeen bestuur kan een of meer onderdelen van het uitvoeringsplan afzonderlijk vaststellen. 2. Het uitvoeringsplan beslaat een periode van vier jaar. Jaarlijks kan het algemeen bestuur besluiten over bijstelling van het uitvoeringsplan.	**Artikel 24 vervalt**
Huidig artikel 25 en 26	***Nieuw artikel 25***
Artikel 25 Uitvoeringsprogramma Het algemeen bestuur stelt voor ieder jaar een uitvoeringsprogramma vast, waarin de activiteiten van het samenwerkingsverband worden aangegeven. Het uitvoeringsprogramma bevat voorts in ieder geval een overzicht van de voor de verwezenlijking van de activiteiten benodigde financiële en personele middelen. **Artikel 26 Totstandkoming** De totstandkoming van het uitvoeringsplan en het uitvoeringsprogramma geschiedt op een overeenkomstige wijze als in artikel 27, eerste tot en met vijfde lid, van deze regeling, voor de begroting is aangegeven.	**Artikel 25 Programmaplan** 1. Het algemeen bestuur stelt voor ieder jaar een programmaplan vast, waarin de activiteiten van het samenwerkingsverband worden aangegeven. Het programmaplan bevat voorts in ieder geval een overzicht van de voor de verwezenlijking van de activiteiten benodigde financiële en personele middelen. 2. De totstandkoming van het programmaplan geschiedt op een overeenkomstige wijze als in artikel 27, eerste tot en met vijfde lid, van deze regeling, voor de begroting is aangegeven. 3. Het programmaplan komt tot stand met inachtneming van inhoudelijke voorbereiding van de bestuurscommissies en adviescommissies.
	Hoofdstuk 9a
Huidig artikel	***Nieuw artikel 26***
	Artikel 26 Burgerparticipatie Het algemeen bestuur stelt een participatieprotocol vast waarin is geregeld de wijze waarop ingezetenen van de deelnemende gemeenten en belanghebbenden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid op grond van deze regeling betrokken worden Daarbij wordt zoveel mogelijk aangesloten bij

	bestaande vormen van burgerparticipatie van deelnemende gemeenten en/of klantenonderzoek die het openbare lichaam houdt.
Huidig artikel 27, lid 1, 4, 5, 6 en 8	***Nieuw artikel 27, lid 1, 4, 5, 6 ,7, 8 en 9***
1. Indien het algemeen bestuur voor de samenwerkingsmodule een bestuurscommissie heeft ingesteld, dan zendt de bestuurscommissie van de samenwerkingsmodule voor 1 maart een ontwerpbegroting van de samenwerkingsmodule voor het komende kalenderjaar, vergezeld van een toelichting, toe aan het dagelijks bestuur van de MGR. 4. De raden van de deelnemende gemeenten kunnen binnen acht weken bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren waarin deze zienswijze is vervat bij de ontwerpbegroting, zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden. 5. Het algemeen bestuur stelt de begroting vast vóór 15 juli in het jaar, voorafgaande aan dat jaar, waarvoor de begroting dient. 6. Meteen na de vaststelling zendt het algemeen bestuur, zo nodig, de begroting aan de raden van de deelnemende gemeenten, die daarover bij Gedeputeerde Staten hun zienswijze naar voren kunnen brengen. 7. Het dagelijks bestuur zendt de begroting binnen twee weken na de vaststelling, maar in ieder geval vóór 1 augustus aan Gedeputeerde Staten. 8. Het bepaalde in dit artikel is, met uitzondering van de genoemde data, van overeenkomstige toepassing op besluiten tot wijziging van de begroting, behoudens die wijzigingen die niet tot een verhoging van de gemeentelijke bijdragen leiden.	1. Indien het algemeen bestuur voor de samenwerkingsmodule een bestuurscommissie of adviescommissie heeft ingesteld, dan zendt de bestuurscommissie of adviescommissies van de samenwerkingsmodule voor 1 maart een ontwerpbegroting van de samenwerkingsmodule voor het komende kalenderjaar, vergezeld van een toelichting, toe aan het dagelijks bestuur van de MGR. 4. De raden van de deelnemende gemeenten kunnen binnen twaalf weken bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren waarin deze zienswijze is vervat bij de ontwerpbegroting, zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden. 5. Het dagelijks bestuur stuurt haar reactienota op de zienswijzen naar de raden, voordat het algemeen bestuur de begroting vaststelt. 6. Het algemeen bestuur stelt de begroting vast vóór 15 september in het jaar, voorafgaande aan dat jaar, waarvoor de begroting dient. 7. Meteen na de vaststelling zendt het algemeen bestuur, zo nodig, de begroting aan de raden van de deelnemende gemeenten, die daarover bij Gedeputeerde Staten hun zienswijze naar voren kunnen brengen. 8. Het dagelijks bestuur zendt de begroting binnen twee weken na de vaststelling, maar in ieder geval vóór 15 september aan Gedeputeerde Staten. 9. Het bepaalde in dit artikel is, met uitzondering van de genoemde data, van overeenkomstige toepassing op besluiten tot wijziging van de begroting, behoudens die wijzigingen die niet tot een verhoging van de gemeentelijke bijdragen leiden.
Huidig artikel 29, lid 6	***Nieuw artikel 29, lid 6***
6. De kosten worden verdeeld over de	6. De kosten worden verdeeld over de

deelnemende gemeenten volgens de kostenverdeelsleutel, zoals bedoeld in bijlage 1, artikel 8, bijlage 2, artikel 7 en bijlage 3 artikel 7 en bijlage 4 artikel 8 van deze regeling.	deelnemende gemeenten volgens de kostenverdeelsleutel, zoals bedoeld in bijlage 1, artikel 6, bijlage 2, artikel 6 en bijlage 3 artikel 6, bijlage 4 artikel 7 en bijlage 5 artikel 6 en bijlage 6 artikel 5 van deze regeling
Huidig artikel 31, lid 2	***Nieuw artikel 31, lid 2***
	2. Het algemeen bestuur zendt het ontwerp van de wijziging van de regeling door toetreding van een nieuwe deelnemer toe aan de colleges van de deelnemende gemeenten voor het geven van een zienswijze door de raden.
Huidig artikel 32, lid 3, 4	***Nieuw artikel 32, lid 3, 4, 5, 6 en 7***
3. Het voornemen tot uittreding wordt bij aangetekende brief bekend gemaakt aan de voorzitter van het samenwerkingsverband. 4. Een deelnemer kan uit de regeling treden onder betaling van een uittreedsom die gelijk is aan de bijdrage die de deelnemer op grond van de kostenverdeelsleutel als bedoeld in artikel 28, tweede lid, van deze regeling verschuldigd was aan het samenwerkingsverband over het jaar voorafgaand aan het moment dat de deelnemer het besluit tot uittreding kenbaar heeft gemaakt.	3. Het algemeen bestuur zendt het ontwerp van de gewijzigde regeling door uittreding van een deelnemer toe aan de colleges van de deelnemende gemeenten voor het geven van een zienswijze door de raden. 4. Het voornemen tot uittreding wordt bij aangetekende brief bekend gemaakt aan de voorzitter van het samenwerkingsverband. 5. Een deelnemer kan uit de regeling treden onder betaling van een uittreedsom die gelijk is aan maximaal drie maal de bijdrage die een deelnemer op grond van de kostenverdeelsleutel als bedoeld in artikel 28 tweede en derde lid, van deze regeling verschuldigd was aan het samenwerkingsverband. Daarbij wordt uitgegaan van de meest recent vastgestelde begroting op het moment dat de deelnemer het besluit tot uittreding kenbaar heeft gemaakt. De uittreedsom kan contant gemaakt worden en betaald worden bij uittreding. De MGR draagt er zorg voor om de meerkosten gedurende deze periode van maximaal drie jaar zoveel mogelijk te beperken. Indien de werkelijke kosten na deze periode, of zoveel eerder als mogelijk, lager uitvallen dan de maximale uittreedsom, wordt het verschil verrekend met de uittredende deelnemer. 6. Het aandeel van de uittredende deelnemer in de bestemmingsreserve wordt in mindering gebracht op de uittreedsom. Dit aandeel wordt berekend conform de kostenverdeelsleutel als bedoeld in artikel 28, tweede en derde lid van de regeling. 7. Bij uittreding blijft de uittredende deelnemer maximaal vijf jaar na uittreding aansprakelijk voor het intreden van risico's voortvloeiende uit de periode dat de betreffende deelnemer

	deelnam aan de regeling indien en voor zover deze intredende risico's leiden tot een kostenverhoging voor de basistaken en betrekking hebben op de periode dat de betreffende deelnemer nog deelnemer was.
Huidige artikel 35 lid 3 t/m 5	***Nieuw artikel 35 lid 3 t/m 4 en 6***
3. Het algemeen bestuur stelt regels vast ten aanzien van de wijze waarop de gevolgen van de beëindiging aan de samenwerkingsmodule of submodule worden bepaald en in de vaststellingsovereenkomst worden vastgelegd. Dit besluit behoeft tweederde van de uitgebrachte stemmen. 4. In de regels als bedoeld in het derde lid wordt indien noodzakelijk opgenomen dat ten behoeve van de vaststelling van de beëindigingskosten een onafhankelijke registeraccountant wordt ingeschakeld. De opdracht daartoe wordt verstrekt door het algemeen bestuur in overleg met de deelnemer die de deelname aan een samenwerkingsmodule dan wel submodule beëindigt. 5. In de vaststellingsovereenkomst wordt in ieder geval opgenomen dat de deelnemer na beëindiging van een samenwerkingsmodule dan wel submodule, ook in het geval de deelnemer is uitgetreden uit de regeling overeenkomstig artikel 32, maximaal vijf jaar na beëindiging van de deelname aan een samenwerkingsmodule dan wel submodule aansprakelijk blijft bij het intreden van risico's voortvloeiende uit de periode dat de betreffende deelnemer afnemer was van een samenwerkingsmodule dan wel submodule indien en voor zover deze intredende risico's leiden tot een kostenverhoging voor het samenwerkingsverband en betrekking hebben op de periode dat de betreffende deelnemer nog afnemer was van de samenwerkingsmodule dan wel submodule.	3. De vaststellingsovereenkomst voorziet in een vereffening van het vermogen en reeds aangegane verplichtingen van de samenwerkingsmodule door het vaststellen van een beëindigingssom. De beëindigingssom is gelijk aan maximaal drie maal de bijdrage die een deelnemer op grond van de kostenverdeelsleutel als bedoeld in artikel 28 tweede en derde lid, van deze regeling verschuldigd was aan het samenwerkingsverband. Daarbij wordt uitgegaan van de meest recent vastgestelde begroting op het moment dat de deelnemer het besluit tot beëindiging kenbaar heeft gemaakt. De beëindigingssom kan contant gemaakt worden en betaald worden bij beëindiging. De MGR draagt er zorg voor de werkelijke meerkosten gedurende deze periode van maximaal drie jaar zoveel mogelijk te beperken. Indien de werkelijke kosten na deze periode, of zoveel eerder als mogelijk, lager uitvallen dan de maximale beëindigingssom, wordt het verschil verrekend met de deelnemer die deelname aan de samenwerkingsmodule of submodule beëindigd 4. De beëindigingssom wordt verminderd met het aandeel van de betreffende deelnemer van het vermogen op grond van de kostenverdeelsleutel als bedoeld in artikel 28, tweede en derde lid van de regeling. 6. In de bepalingen als bedoeld in het derde, vierde en vijfde lid wordt indien noodzakelijk opgenomen dat ten behoeve van de vaststelling van de beëindigingskosten een onafhankelijke registeraccountant wordt ingeschakeld. De opdracht daartoe wordt verstrekt door het algemeen bestuur in overleg met de deelnemer die de deelname aan een samenwerkingsmodule dan wel submodule beëindigt.
Huidig artikel 36	***Nieuw artikel 36, lid 4***
	4. Het algemeen bestuur zendt het ontwerp van de regeling toe aan de colleges van de deelnemende gemeenten voor het geven van een zienswijze door de raden.

Huidig artikel 37, lid 3 t/m 9	*Nieuw artikel 37, lid 3 t/m 9*
3. Het liquidatieplan wordt door het algemeen bestuur, de raden van de gemeenten gehoord, vastgesteld. 4. Het liquidatieplan voorziet ook in de gevolgen die de beëindiging heeft voor het personeel als bedoeld in hoofdstuk 8 van deze regeling. 5. Bij opheffing van de gemeenschappelijke regeling wordt ten aanzien van de archiefbescheiden een voorziening getroffen conform art. 4 lid 1 van de Archiefwet 1995. 6. Het liquidatieplan geeft regels voor de wijze waarop de deelnemende gemeenten, voor zover het saldo ontoereikend is, zorgdragen voor de nakoming van de verplichtingen van het samenwerkingsverband. Daarbij wordt uitgegaan van de kostenverdeelsleutel als bedoeld in artikel 28, tweede lid, van de regeling. 7. Het dagelijks bestuur is belast met de uitvoering van de liquidatie. 8. De organen van het samenwerkingsverband blijven in functie totdat de liquidatie is voltooid.	3. Het liquidatieplan wordt, nadat de raden hun zienswijze hebben gegeven, door het algemeen bestuur vastgesteld 4. Het liquidatieplan voorziet ook in de gevolgen die de beëindiging heeft voor het personeel als bedoeld in hoofdstuk 8 van deze regeling. 5. Het liquidatieplan voorziet ook in een vereffening van het vermogen van het samenwerkingsverband. Daarbij wordt uitgegaan van de kostenverdeelsleutel als bedoeld in artikel 28, tweede en derde lid, van de regeling. 6. Bij opheffing van de gemeenschappelijke regeling wordt ten aanzien van de archiefbescheiden een voorziening getroffen conform art. 4 lid 1 van de Archiefwet 1995. 7. Het liquidatieplan geeft regels voor de wijze waarop de deelnemende gemeenten, voor zover het saldo ontoereikend is, zorgdragen voor de nakoming van de verplichtingen van het samenwerkingsverband. Daarbij wordt uitgegaan van de kostenverdeelsleutel als bedoeld in artikel 28, tweede lid, van de regeling. 8. Het dagelijks bestuur is belast met de uitvoering van de liquidatie. 9. De organen van het samenwerkingsverband blijven in functie totdat de liquidatie is voltooid.
Huidig artikel 40	***Nieuw artikel 40***
Artikel 40 Intrekking oude regeling Deze regeling dient ter vervanging van de bestaande Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein centraal Gelderland. De Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein centraal Gelderland in werking getreden op 1 januari 2019, wordt ingetrokken.	Artikel vervalt.

Bijlagen

Huidige bijlage 1	*Nieuwe bijlage 1*
Artikel 5 Keuze en taken Submodules Inkoop Zorg 1. Op advies van de bestuurscommissie stelt het algemeen bestuur conform art. 25 en 27 jaarlijks in het uitvoeringsprogramma en begroting vast welke taken voor welke submodules worden uitgevoerd;	**Artikel 5 Keuze en taken Submodules Inkoop Zorg** 1. Op advies van de bestuurscommissie stelt het algemeen bestuur conform art. 25 en 27 van de regeling jaarlijks in het programmaplan en begroting vast welke taken voor welke submodules worden uitgevoerd;
Huidige bijlage 2 artikel 6 lid 1 a ii	***Nieuwe bijlage 2 artikel 6 lid 1 a ii***

ii. De gemeentelijke bijdragen worden, evenredig verdeeld op basis van leerlingenaantallen (1 fte voor 3.800 leerplichtige leerlingen) en gecorrigeerd naar VSV problematiek;	ii. De gemeentelijke bijdragen worden, evenredig verdeeld op basis van leerlingenaantallen (1 fte voor 2.700 leerplichtige leerlingen) en gecorrigeerd naar VSV problematiek;
Huidige bijlage 3 Samenwerkingsmodule Werkgeversservicepunt	***Nieuwe bijlage 3 Samenwerkingsmodule Werkgeversservicepunt***
Artikel 3 Doel en taken samenwerkingsmodule Werkgeversservicepunt	***Artikel 3 Doel en taken samenwerkingsmodule Werkgeversservicepunt***
a. De basisdienstverlening van het WSP bestaat uit:	a. Submodule: De basisdienstverlening van het WSP bestaat uit: b. Submodule: De dienstverlening van het Steunpunt Social Return On Investment (SROI) bestaat uit : 1. het ondersteunen van aan de submodule deelnemende gemeenten bij het vergroten van het draagvlak voor maatschappelijk ondernemen door ondernemers/werkgevers in de arbeidsmarktregio. 2. het begeleiden van bedrijven en instellingen die een overeenkomst hebben met een SROI-verplichting met één of meer deelnemers bij de invulling van de SROI-afspraken.
Artikel 5 Beëindiging deelname aan een samenwerkingsmodule	***Artikel 5 Beëindiging deelname aan een samenwerkingsmodule en submodule***
Beëindiging van deelname aan de samenwerkingsmodule kan plaatsvinden door middel van een schriftelijke kennisgeving aan de voorzitter van samenwerkingsverband met inachtneming van een opzegtermijn van één jaar.	Beëindiging van deelname aan de samenwerkingsmodule dan wel submodule kan plaatsvinden door middel van een schriftelijke kennisgeving aan de voorzitter van samenwerkingsverband met inachtneming van een opzegtermijn van één jaar.
Artikel 6 Financiële bijdragen	***Artikel 6 Financiële bijdragen***
Ten behoeve van de uitvoering van de taken genoemd in artikel 3, worden de kosten die samenhangen met het WSP gezamenlijk gedragen door de aan deze module deelnemende gemeenten. De kosten worden verdeeld op basis van het inwoneraantal per gemeente naar rato van het op 1 januari bepaalde inwonertal van de deelnemende gemeenten op basis van de meest recente CBS-cijfers.	Ten behoeve van de uitvoering van de taken genoemd in artikel 3, worden de kosten die samenhangen met het WSP gezamenlijk gedragen door de aan deze module en/of submodule deelnemende gemeenten. De kosten worden verdeeld op basis van het inwoneraantal per gemeente naar rato van het op 1 januari bepaalde inwonertal van de deelnemende gemeenten op basis van de meest recente CBS-cijfers.
Huidige bijlage 4 Samenwerkingsmodule Werkgeverschap SW artikel 6 lid 2	**Nieuwe bijlage 4 Samenwerkingsmodule Werkgeverschap SW artikel 6 lid 2**
2. Beëindiging van deelname als bedoeld in het	2. Beëindiging van deelname als bedoeld in het

eerste lid, geschiedt onder de voorwaarden zoals geregeld in artikel 35, tweede, derde, vierde en vijfde lid, van de regeling, als ware de deelnemende gemeente zijn deelname aan deze samenwerkingsmodule zelf heeft beëindigd.	eerste lid, geschiedt onder de voorwaarden zoals geregeld in artikel 35, tweede, derde, vierde en vijfde lid, van de regeling, als ware de deelnemende gemeente zijn deelname aan deze samenwerkingsmodule zelf heeft beëindigd. De loonlasten van SW medewerkers van deze uittredende deelnemer maken geen onderdeel uit van de uittreedsom, wanneer de SW medewerkers niet langer in dienst zijn van de MG
HUIDIGE BIJLAGE 5 Samenwerkingsmodule Contractmanagement inburgeringstrajecten	***NIEUWE BIJLAGE 5 Samenwerkingsmodule Contractmanagement inburgeringstrajecten***
Huidig Artikel 3 Doel en taken submodule contractmanagement inburgeringstrajecten	***Nieuw Artikel 3 Doel en taken samenwerkingsmodules contractmanagement inburgeringstrajecten***
Het hoofddoel van het contractmanagement inburgeringstrajecten is de uitvoering van de inburgeringstrajecten volgen en zo nodig bijsturen. De taken bestaan uit: - contractbeheer en contractmanagement; - toegankelijk maken contractinformatie; - informatie ophalen over behalen van resultaten; - contractgesprekken voeren op grond van informatie en signalen; - rapportage;	Het hoofddoel van het contractmanagement inburgeringstrajecten is de uitvoering van de inburgeringstrajecten volgen en zo nodig bijsturen. De taken bestaan uit: - inkoop van inburgeringstrajecten; - contractbeheer en contractmanagement; - toegankelijk maken contractinformatie; - informatie ophalen over behalen van resultaten; - contractgesprekken voeren op grond van informatie en signalen; - rapportage;
	BIJLAGE 6 Samenwerkingsmodule facilitering overige regionale taken sociaal domein
	Artikel 1 Begripsbepaling In deze regeling wordt verstaan onder: a. Facilitering: het organiseren van taken zoals bedoeld in art. 3 van deze bijlage, waaronder het werkgeverschap van de betreffende medewerkers; b. Programma: Zorg, Onderwijs of Participatie c. Regiosecretariaat: de rol van regiosecretaris en secretariële ondersteuning ten behoeve van het regionaal portefeuilleoverleg en ambtelijk overleg. d. Regionale beleidsondersteuning: beleidsondersteuning voor ontwikkeling regionaal beleid op het terrein van het sociaal domein. e. Regionale projecten: op sociaal domein gerichte projecten op basis van vraag en behoefte vanuit de gemeente(n) die (nog) niet zijn ondergebracht bij een van de andere

samenwerkingsmodules;

f. Regionaal Portefeuillehouders Overleg: een regionaal overleg van de betreffende portefeuillehouders over een bepaald programma, hierna RPO.

Artikel 2 Belangen

De samenwerkingsmodule behartigt de belangen van de aan *Samenwerkingsmodule facilitering overige regionale taken sociaal domein deelnemende gemeenten* op het gebied van facilitering van overige regionale taken zoals benoemd in artikel 3.

Artikel 3 Taken samenwerkingsmodule en submodules

1. De taken van deze samenwerkingsmodule kunnen bestaan uit:
   a. Faciliteren van het regiosecretariaat ten behoeve van het RPO, de bestuurscommissie en de ambtelijke voorbereiding van deze overleggen in het sociaal domein
   b. Faciliteren van de regionale beleidsondersteuning binnen het sociaal domein
   c. Faciliteren van de uitvoering van op sociaal domein gerichte regionale projecten
   d. Faciliteren van overige taken op basis van verzoeken RPO's Zorg, Onderwijs of Participatie
1. De taken per programma onder lid1 worden aangemerkt als submodule.
3. Indien de deelnemers binnen het samenwerkingsverband bij ministeriele regeling als jeugdregio wordt ingedeeld als bedoeld in het wetsvoorstel de 'Wet verbetering beschikbaarheid zorg voor jeugdigen' bevat deze submodule de taken zoals in de wet beschreven.

Artikel 4 Keuze en taken

1. Het algemeen bestuur bepaalt de kaders waaronder de taken als bedoeld in artikel 3 worden ingebracht of beëindigd.

Artikel 5 Financiële bijdragen

De kosten van de uitvoering van deze taken voor een programma worden in de verrekening uitsluitend ten laste gebracht van de aan de deelnemende gemeenten van de betreffende submodule naar rato van het jaarlijks op 1 januari bepaalde inwonertal

	van de deelnemende gemeenten op basis van de meest recente CBS cijfers. **Artikel 6 Beëindiging deelname aan een samenwerkingsmodule dan wel submodule** Beëindiging van deelname aan de samenwerkingsmodule dan wel submodule kan plaatsvinden door middel van een schriftelijke kennisgeving aan de voorzitter van samenwerkingsverband met inachtneming van een opzegtermijn van twaalf maanden. Voor projecten, waar geen langlopende verplichtingen gelden kan een kortere opzegtermijn worden afgesproken. **Artikel 7 Verkoop van diensten** a. Als de deelnemers instemmen met het onderbrengen van taken als bedoeld in artikel 3, voert het openbaar lichaam met instemming van de deelnemers op verzoek van gemeenten buiten het samenwerkingsgebied deze taken uit. De taken worden uitgevoerd tegen een overeen te komen prijs. b. Het samenwerkingsverband kan op niet-commerciële basis diensten verkopen aan derden binnen de kaders van de op grond van deze genoemde taken in artikel 3. c. Indien een adviescommissie is ingesteld, dient zij akkoord te gaan met het aangaan van de dienstverlening zoals bedoeld in eerste lid.
Toelichting Regeling MGR	
Algemeen	**Aanvulling Algemeen**
	Op 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen gewijzigd met als doel de democratische legitimatie en rol van de gemeenteraden te versterken. Daarnaast heeft op 30 maart 2023 het algemeen bestuur van de MGR een voorgenomen besluit genomen om de nieuwe submodule Steunpunt SROI toe te voegen aan de samenwerkingsmodule WSP. Deze ontwikkelingen vragen om een aanpassing van de regeling. Het algemeen bestuur heeft daarom besloten aan de deelnemende gemeenten een gewijzigde regeling voor te leggen waarin de toevoeging van de submodule en de wettelijke wijzigingen zijn aangebracht. *Er is een wetsvoorstel Wet verbetering beschikbaarheid zorg voor jeugdigen in voorbereiding. Dit wetsvoorstel vraagt jeugdregio's met andere jeugdregio's in een op overeenstemming gericht overleg te zorgen voor bovenregionale*

	afstemming en de organisatie en financiering van de regionale expertteams. *Daarnaast hebben deelnemende verzocht de mogelijkheid voor het faciliteren van regionaal bestuurlijk overleg op de programma's Zorg, Onderwijs en participatie. Dit betreft met name de werkgeversrol naar de medewerkers die werkzaam zijn voor het regionale overleg, en het faciliteren van de afstemming en besluitvorming over regionaal beleid. De MGR zelf blijft beleidsarm. Het beleid op deze programma's wordt lokaal en/of gezamenlijk regionaal vastgesteld op basis van duidelijke mandaten van colleges.*
Artikel 11 werkwijze en vergaderorde	**Artikel 11 werkwijze en vergaderorde**
Bij de totstandkoming van het aantal stemmen is rekening gehouden met de volgende inwonersaantallen per 1-1-2021: *Arnhem 162.424* *Doesburg 11.064* *Duiven 25.066* *Lingewaard 46.822* *Overbetuwe 48.214* *Renkum 31.417* *Rheden 43.525* *Rozendaal 1.726* *Wageningen 39.635* *Westervoort 15.014* *Zevenaar 44.096* *De uitkomst van de staffel is dat de leden van het algemeen bestuur per 1 januari 2022 het volgende aantal stemmen hebben:*	*Bij de totstandkoming van het aantal stemmen is rekening gehouden met de volgende inwonersaantallen per 1-1-2022:* *Arnhem 163.888* *Doesburg 11.036* *Duiven 24.946* *Lingewaard 46.963* *Overbetuwe 48.266* *Renkum 31.358* *Rheden 43.435* *Rozendaal 1.756* *Wageningen 39.939* *Westervoort 14.944* *Zevenaar 44.645* *De uitkomst van de staffel is dat de leden van het algemeen bestuur per 1 januari 2023 het volgende aantal stemmen hebben:*
Artikel 16 adviescommissies	**Artikel 16 adviescommissies**
Dit artikel is gebaseerd op artikel 24 van de wet. Het algemeen bestuur regelt de bevoegdheden en samenstelling van deze commissies van advies. Er kunnen eventueel raadsleden in een adviescommissie worden benoemd.	*Dit artikel is gebaseerd op artikel 24 en 24a van de wet. Het algemeen bestuur regelt de bevoegdheden en samenstelling van deze commissies van advies. Er kunnen eventueel raadsleden in een adviescommissie worden benoemd.* *Op basis van samenwerkingsmodule 6 zal het ook mogelijk zijn dat het algemeen bestuur een vaste adviescommissie instelt ten behoeve van het dagelijks bestuur.* *Dit is relevant voor de wens van deelnemers om de facilitering van overige regionale taken te kunnen uitvoeren, zoals het faciliteren van het regionale beleidsoverleg en uitvoeren van regionale projecten. (zie bijlage 6). Er kan dan een adviescommissie worden gevormd van bijv. de voorzitter van het RPO, de voorzitter van het ambtelijk overleg en de regiosecretaris om een goede afstemming en*

	aansturing te hebben van de betreffende medewerkers die zich bezig houden met regionaal beleid en/of de uitvoering van regionale projecten. De adviescommissie adviseert het dagelijks bestuur over het programmaplan en begroting voor deze taken.
Artikel 20 Het dagelijks bestuur, algemeen bestuur, bestuurscommissies en de voorzitter ten opzichte van de raden (inlichtingenplicht)	***Artikel 20 Het dagelijks bestuur, algemeen bestuur, bestuurscommissies en de voorzitter ten opzichte van de raden (informatieplicht)*** *In het kader de informatievoorziening blijft de MGR jaarlijks in de periode mei raadsinformatiebijeenkomsten houden waarin de documenten die voorliggen voor zienswijze worden besproken en waarbij ontwikkelingen worden gedeeld die relevant zijn voor de uitvoering. Daarnaast worden er twee keer per jaar nieuwsbrieven verzonden om de raden op de hoogte te brengen van relevante ontwikkelingen.*
	Hoofdstuk 7a Evaluatie ***Artikel 21a Evaluatie van de regeling*** *Op grond van artikel 11a, van de wet is een bepaling toegevoegd over de evaluatie van de MGR. Het algemeen bestuur zal iedere periode van vier jaar een evaluatie uitvoeren van de regeling. Dit kan leiden tot aanpassingen. Deze kunnen opgenomen worden in het programmaplan voor het komende jaar en/of leiden tot een wijziging van de regeling die voorgelegd wordt aan raden voor zienswijze.*
	Artikel 24 vervalt ***Artikel 25 Programmaplan*** *Het algemeen bestuur stelt voor ieder jaar een programmaplan vast, waarin de activiteiten van het samenwerkingsverband worden aangegeven, met daarbij een overzicht van de benodigde financiële en personele middelen.* *Het programmaplan komt op een zelfde wijze tot stand als de begroting, zoals vermeld in artikel 27, eerste tot en met het vijfde lid van deze regeling.* *Bij het programmaplan van de modules speelt de inhoudelijke voorbereiding van de bestuurscommissies en adviescommissies een belangrijke rol.*
	Hoofdstuk 9a Burgerparticipatie

	Artikel 26 burgerparticipatie *De MGR is beleidsarm en kent uitvoeringstaken. In het participatieprotocol bepaalt het algemeen bestuur per module welke vorm van bestaande of nieuwe burgerparticipatie bij de MGR en/of de door de deelnemende gemeenten passend is om te benutten bij het opstellen van het programmaplan. Dit kan jaarlijks wisselen.* *De wijze van burgerparticipatie per module wordt opgenomen in het programmaplan van de betreffende module.*
Artikel 27 begrotingsprocedure	**Art. 27 begrotingsprocedure**
	Het dagelijks bestuur stuurt haar programmaplan en begroting begin april naar de raden voor behandeling. De termijn voor het geven van een zienswijze is verlengd tot 12 weken. *Het dagelijks bestuur zal haar reactie op de zienswijze naar de raden sturen, voordat het algemeen bestuur het programmaplan en de begroting vaststelt. Deze moet voor 15 september naar de provincie verzonden worden. Gezien het zomerreces blijven deze termijnen kort en is het voor alle partijen belangrijk zo mogelijk voor de zomer de zienswijze te ontvangen.*
Art 31 toetreding tot regeling	**Art. 31 toetreding tot regeling**
	Het toetreden van een deelnemer tot de regeling is een wijziging van de regeling, waaraan in de gewijzigde WGR eisen worden gesteld.
Art 32 uittreding uit regeling	**Art 32 uittreding regeling**
	De gewijzigde WGR stelt strengere eisen aan de afspraken bij uittreding uit de regeling. Deze eisen zijn verwerkt in artikel 32 en 35, en zijn van overeenkomstige toepassing op de kosten van de basistaken. Daarmee creëren we een eenduidige bepaling voor de gevolgen van uittreding. *Voor het bepalen van de uittreedsom zijn een aantal uitgangspunten gehanteerd.* • *Je moet als deelnemende gemeente relatief eenvoudig toe- en uit kunnen treden tot een submodule of samenwerkingsmodule op basis lokale keuzes zonder 'hop-gedrag'. Je bouwt immers gezamenlijk aan een*

	effectieve regionale uitvoering van taken. Bovendien betreft het deels wettelijke taken. • *Bij toetreding wordt gekeken of er aanloopkosten zijn, waaraan je moet bijdragen. Omdat bijv. overheadkosten niet direct toenemen, leidt toetreding meestal tot iets lagere kosten voor de reeds deelnemende gemeenten.* • *Bij uittreding zie je het omgekeerde. Dan worden de bijdragen van de deelnemende gemeenten hoger omdat vaste kosten gelijk blijven en het tijd en geld kost om variabele kosten te verminderen. Denk aan kosten van personeel, huisvesting/werkplek, ict systemen etc. Daarom wordt gezocht naar een passende periode waarop de uittredende gemeente de werkelijke meerkosten betaald als uittreedsom. Deze periode is in de regeling vastgesteld op maximaal 3 jaar. Daarbij moet er genoeg financiële prikkel zijn bij de MGR en de deelnemende gemeenten om de totale kosten zo spoedig mogelijk te verminderen, waardoor de uittreedkosten voor de uittredende gemeente beperkt blijft.* • *Een uittreding kan na die maximale periode van drie jaar wel leiden tot hogere kosten van deelnemende gemeenten.* • *De wetswijziging vraagt om de vaststelling van deze uittreedkosten concreet te maken.* • *Idem voor wat er gebeurt met het vermogen van de GR. De MGR kent geen ander vermogen dan beperkte bestemmingsreserves.*
Art 35 beëindiging van deelname aan een samenwerkingsmodule	**Art 35 beëindiging deelname aan een samenwerkingsmodule**
Een overeenkomst is wederkerig dus er moet eerst overeenstemming zijn over de voorwaarden van beëindiging van een module voordat beëindiging plaats kan vinden. Het dagelijks bestuur en het betreffende college zullen het dus eens moeten worden. Daarbij is dit artikel en zijn de regels van het algemeen bestuur (derde en vierde lid) weliswaar van toepassing, maar het gaat om de concrete invulling van de voorwaarden (bijv. wat is toerekenbaar, wat is het definitieve bedrag; wat wordt in natura overgenomen e.d.) en overeenstemming van de gevolgen daarvan. *Ten behoeve van de samenwerkingsmodules worden*	*Als gevolg van de gewijzigde WGR is een bepaling opgenomen over de vereffening van het vermogen behorende bij de samenwerkingsmodule. Daarom is een termijn van maximaal 3 jaar opgenomen van de meest recent vastgestelde begroting en wordt verwezen naar de kostenverdeelsleutel.* *Uittreding bij de module WgSW betekent dat de loonkosten van SW-medewerkers voor de uittredende gemeenten niet langer door de MGR worden doorbelast wanneer de SW-medewerkers niet langer in dienst zijn van de MGR. Overige kosten van deze module worden wel meegenomen in de uittreedsom.*

door het openbaar lichaam de MGR meerjarige contracten aangegaan (bijvoorbeeld een huurcontract of arbeidscontracten). De verplichtingen uit deze contracten lopen soms door tot na beëindiging van deelname van een gemeente aan een samenwerkings- of submodule. Het is daarom onwenselijk dat gemeenten, ondanks de opzegtermijn als bedoeld in artikelen 5 in de BIJLAGE 1 t/m 5 bij het beëindigen van een samenwerkingsmodule (waarin een gemeente nog betaalt voor deelname en aansprakelijk blijft), zonder verdergaande consequenties uit die module kunnen stappen	*Een overeenkomst is wederkerig dus er moet eerst overeenstemming zijn over de voorwaarden van beëindiging van een module voordat beëindiging plaats kan vinden. Het dagelijks bestuur en het betreffende college zullen het dus eens moeten worden. Daarbij is dit artikel en zijn de regels van het algemeen bestuur (derde en vierde lid) weliswaar van toepassing, maar het gaat om de concrete invulling van de voorwaarden (bijv. wat is toerekenbaar, wat is het definitieve bedrag; wat wordt in natura overgenomen e.d.) en overeenstemming van de gevolgen daarvan.* *Ten behoeve van de samenwerkingsmodules worden door het openbaar lichaam de MGR meerjarige contracten aangegaan (bijvoorbeeld een huurcontract of arbeidscontracten). De verplichtingen uit deze contracten lopen soms door tot na beëindiging van deelname van een gemeente aan een samenwerkings- of submodule. Het is daarom onwenselijk dat gemeenten, ondanks de opzegtermijn als bedoeld in artikelen 5 in de BIJLAGE 1 t/m 6 bij het beëindigen van een samenwerkingsmodule (waarin een gemeente nog betaalt voor deelname en aansprakelijk blijft), zonder verdergaande consequenties uit die module kunnen stappen*
Art 36 wijziging van de regeling	**Art. 36 wijziging van de regeling**
	Voorafgaand aan het toestemming verlenen door de raden moet, conform de gewijzigde WGR, het ontwerp van de wijziging voor zienswijze worden aangeboden aan de raden.
Art 37 liquidatie van de regeling	**Art. 37 liquidatie van de regeling**
	Het opheffen van de regeling is een wijziging conform artikel 36, en als zodanig benoemd
Bijlage 1 artikel 3 en 5	**Artikel 3 en 5**
De bestuurscommissie geeft via het uitvoeringsprogramma en begroting van de samenwerkingsmodule een advies aan het algemeen bestuur om een besluit te nemen over welke taken voor welke submodules worden uitgevoerd.	*De bestuurscommissie geeft via het programmaplan en begroting van de samenwerkingsmodule een advies aan het algemeen bestuur om een besluit te nemen over welke taken voor welke submodules worden uitgevoerd.*
Bijlage 3 Samenwerkingsmodule WSP	**Bijlage 3 Samenwerkingsmodule WSP**
	In 2024 is het Steunpunt SROI als submodule toegevoegd aan de samenwerkingsmodule.
	Bijlage 6 samenwerkingsmodule faciliteren overige regionale taken sociaal domein
	Gemeenten willen de facilitering van de regionale beleidsondersteuning en regionale projecten binnen het sociaal domein gezamenlijk onder kunnen

	brengen bij de MGR. Dit zal per programma bepaald worden. Voor deze mogelijkheid is een aparte bijlage opgesteld, waarin deze opties en werkwijze zijn weergegeven. *De MGR is een uitvoeringsorganisatie en beleidsarm en blijft dat ook.* *Regionaal wordt er door de deelnemende gemeenten beleid gemaakt onder verantwoordelijkheid van het Regionaal Portefeuille Overleg. Besluiten hierover nemen de colleges en/of de door de colleges gemandateerde wethouders.* *Op verzoek van het Regionaal Portefeuille Overleg Zorg, Onderwijs en/of Participatie kan aan de MGR verzocht worden faciliterende taken uit te voeren. Deze betreffen het faciliteren van het regionale bestuurlijk overleg, het faciliteren van regionale beleidsondersteuning en uitvoering van regionale projecten.* *Voor het uitvoeren van deze taken worden dienstverleningsovereenkomsten gesloten tussen de MGR en de deelnemende gemeenten aan dat RPO en/of die betreffende beleidsonderdelen en/of regionale projecten.* *Er kan in verband met bovenregionale taken belang zijn om het faciliteren van dit regionale overleg te verbreden naar boven regionale partijen, bijv. met betrekking tot jeugdzorg. Die mogelijkheid wordt hiervoor in deze regeling geboden.* *Deze module biedt ook mogelijkheden om gezamenlijk de wettelijke taken uit te voeren in het kader van het wetsvoorstel de "wet verbetering beschikbaarheid zorg voor jeugdigen'. Daarbij wordt gesproken over het met andere jeugdregio's in een op overeenstemming gericht overleg te zorgen voor bovenregionale afstemming en de organisatie en financiering van de regionale expertteams.*

Bijlage 12 integraal gewijzigde regeling

Gewijzigde regeling Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein centraal Gelderland (MGR)

De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Wageningen, Westervoort en Zevenaar, ieder voor zover zij bevoegd zijn, overwegen het volgende:

- in het sociaal domein is op uitvoerend niveau samenwerking tussen de gemeenten in de regio geboden;
- met een modulair in te vullen gemeenschappelijke regeling wordt meer samenhang en doelmatigheid in de samenwerking tussen de gemeenten in de regio gerealiseerd;
- aan de gemeenschappelijke regeling kunnen samenwerkingsmodules worden toegevoegd;
- gemeenten bepalen zelf of zij aan een samenwerkingsmodule deelnemen;

Gelet op de artikelen 1, eerste en derde lid en 8, eerste lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

Gelet op de verkregen toestemming van de gemeenteraden voor het wijzigen van deze regeling;

Gelet op de wens van deelnemende gemeenten om samenhang aan te brengen in de taken die in het sociaal domein worden uitgevoerd binnen de samenwerkingsmodules, worden de samenwerkingsmodules ondergebracht bij drie Programma's; Zorg (samenwerkingsmodule Inkoop zorg), Onderwijs (samenwerkingsmodule RBL) en Participatie (samenwerkingsmodules WSP, WgSW en Contractmanagement Inburgeringstrajecten). Ieder Programma heeft een bestuurscommissie;

Gelet op de wens van gemeenten die willen deelnemen in de samenwerkingsmodule Contractmanagement Inburgeringstrajecten en deze samenwerkingsmodule daarom onder willen brengen bij het Programma Participatie in de regeling;

Gelet op de wens om enkele updates te doen in de regeling als het gaat om de formulering van de archiefverplichting en formulering van de taken van samenwerkingsmodules;

BESLUITEN:

aan te gaan de volgende

MODULAIRE GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING SOCIAAL DOMEIN CENTRAAL GELDERLAND

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

a. basistaken: coördinerende, adviserende en ondersteunende werkzaamheden die ten behoeve van de besluitvorming door de voorzitter, het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur worden uitgevoerd;

b. college: college van burgemeester en wethouders;
c. deelnemer: een college dat deelneemt aan het samenwerkingsverband;
d. Gedeputeerde Staten: Gedeputeerde Staten van Gelderland;
e. directeur: het directielid zoals genoemd in artikel 3 van het Organisatiebesluit MGR SDCG 2019.
f. programma: een inhoudelijk samenhangend geheel van samenwerkingsmodules;
g. raad: gemeenteraad;
h. regeling: onderhavige gemeenschappelijke regeling;
i. samenwerkingsmodule: één of meerdere samenhangende taken die het samenwerkingsverband voor de deelnemers kan uitvoeren;
j. samenwerkingsverband: het openbaar lichaam als bedoeld in artikel 2 van deze regeling;
k. submodule: nadere onderverdeling van taken binnen een samenwerkingsmodule;
l. programmaplan: een jaarlijks plan waarin de activiteiten van het samenwerkingsverband worden aangegeven, met daarbij een overzicht van de benodigde financiële en personele middelen;
m. wet: de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Artikel 2 Openbaar lichaam

1. Er is een openbaar lichaam, genaamd “Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein centraal Gelderland”.
2. Het openbaar lichaam is gevestigd in Arnhem.

Artikel 3 Bestuursorganen

Het samenwerkingsverband kent de volgende bestuursorganen:
a. het algemeen bestuur;
b. het dagelijks bestuur;
c. de voorzitter.

HOOFDSTUK 2 BELANGEN, TAKEN EN BEVOEGDHEDEN

Artikel 4 Belangen

Het samenwerkingsverband behartigt de belangen van de deelnemers binnen het sociaal domein.

Artikel 5 Modulair karakter van het samenwerkingsverband

1. De regeling biedt een algemeen kader voor samenwerking op het gebied van het sociaal domein binnen de regio en voorziet in samenwerkingsmodules, zoals in de bijlagen bij deze regeling opgenomen.
2. Een deelnemer besluit via het aangaan van een dienstverleningsovereenkomst als bedoeld in het artikel 6 tweede lid van deze regeling of aan een samenwerkingsmodule wordt deelgenomen en aan welke submodule(s) voor zover van toepassing.

Artikel 6 Taken samenwerkingsverband en samenwerkingsmodules

1. Ter behartiging van de in artikel 4 genoemde belangen heeft het samenwerkingsverband de volgende taken:
   a. het uitvoeren van de basistaken;
   b. het uitvoeren van de taken uit de samenwerkingsmodules.
2. Over het uitvoeren van taken sluit de deelnemer per samenwerkingsmodule een afzonderlijke dienstverleningsovereenkomst af met het samenwerkingsverband.
3. Het dagelijks bestuur van het samenwerkingsverband stelt eens per vier jaar een model-dienstverleningsovereenkomst en algemene bepalingen vast.

Artikel 7 Bevoegdheden

1. De deelnemers dragen geen bevoegdheden over aan het openbaar lichaam, met uitzondering van de bevoegdheden zoals opgenomen in bijlage 4 van deze regeling.
2. De deelnemers verlenen ieder afzonderlijk de mandaten, volmachten en machtigingen aan het openbaar lichaam die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de taken.

Artikel 8 Beperking privaatrechtelijke bevoegdheden

Het samenwerkingsverband is behoudens instemming van de deelnemers niet bevoegd tot:
a. het vestigen van opstal-, pand- en hypotheekrechten;
b. het afgeven van garanties of andere waarborgen;
c. het in erfpacht aannemen of uitgeven van roerende of onroerende zaken;
d. het in eigendom aannemen of uitgeven van onroerende zaken;
e. het oprichten van en het deelnemen in een rechtspersoon;
f. commerciële dienstverlening aan private partijen.

HOOFDSTUK 3 HET ALGEMEEN BESTUUR

Artikel 9 Taken en bevoegdheden

1. Aan het algemeen bestuur behoren de taken en bevoegdheden toe die in de wet aan het algemeen bestuur zijn opgedragen, alsmede alle bevoegdheden die voorts in deze regeling aan dit orgaan worden opgedragen en niet aan het dagelijks bestuur of de voorzitter zijn opgedragen.
2. Het algemeen bestuur kan besluiten tot het wijzigen van de submodules en tot het vaststellen van het programmaplan
3. Het algemeen bestuur kan de volgende bevoegdheden niet overdragen:
   a. het vaststellen van het programmaplan;
   b. het instellen van bestuurscommissies;
   c. het wijzigen van submodules.

Artikel 10 Samenstelling en zittingsduur

1. Iedere deelnemer wijst uit zijn midden één lid aan als lid van het algemeen bestuur. Gelijktijdig wordt een plaatsvervangend lid aangewezen.
2. Een lid van het algemeen bestuur heeft zitting in het algemeen bestuur gedurende dezelfde periode als de zittingsduur van het college die het vertegenwoordigt. Indien het lid in de nieuwe zittingsperiode opnieuw deel uitmaakt van het college kan hij terstond opnieuw worden aangewezen als lid van het algemeen bestuur.
3. Het lidmaatschap van het algemeen bestuur eindigt zodra een lid ophoudt burgemeester of wethouder van de vertegenwoordigde gemeente te zijn.
4. Een lid van het algemeen bestuur dat tussentijds ontslag neemt, stelt de voorzitter van het algemeen bestuur hiervan op de hoogte. Het ontslag gaat in zodra in de opvolging is voorzien.

Artikel 11 Werkwijze en vergaderorde

1. Het algemeen bestuur stemt bij meerderheid van stemmen, tenzij anders in deze regeling is bepaald.
2. Het aantal stemmen per lid van het algemeen bestuur per gemeente wordt jaarlijks op 1 januari aan de hand van de volgende staffel berekend. Basis daarvoor is het inwonertal van de gemeente op basis van de meest recente CBS-cijfers.

Tot 20.000	=	1 stem
20.000 - 50.000	=	2 stemmen

50.000 -100.000 = 3 stemmen
100.000 - = 4 stemmen

3. Het algemeen bestuur vergadert tenminste tweemaal per jaar en voorts zo dikwijls als de voorzitter of het dagelijks bestuur dit nodig oordeelt of ten minste twee leden van het algemeen bestuur daarom verzoeken.
4. Het algemeen bestuur kan op grond van de wet besluiten om met gesloten deuren te vergaderen, maar niet over de volgende onderwerpen:
   a. Het programmaplan;
   b. de begroting, de wijzigingen daarvan en de jaarrekening;
   c. het doen van een uitgave, voordat de begroting of de begrotingswijziging waarbij deze uitgave is geraamd, is goedgekeurd;
   d. het liquidatieplan.

HOOFDSTUK 4 HET DAGELIJKS BESTUUR

Artikel 12 Taken en bevoegdheden

Tot de taken en de bevoegdheden van het dagelijks bestuur van de regeling behoren naast de bevoegdheden in artikel 33b van de wet:

a. het beheer van activa en passiva van het samenwerkingsverband;
b. de zorg, voor zover deze niet aan anderen toekomt, voor de controle op het geldelijke beheer en de boekhouding.

Artikel 13 Samenstelling en zittingsduur

1. Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter en twee andere leden, door het algemeen bestuur uit zijn midden aan te wijzen en te ontslaan.
2. Een lid van het dagelijks bestuur blijft aan totdat in de opvolging is voorzien. Het lid kan, indien hij opnieuw is aangewezen tot lid van het algemeen bestuur, terstond opnieuw worden benoemd.
3. Een lid van het dagelijks bestuur kan te allen tijde ontslag nemen. Hij deelt zijn ontslag mee aan het algemeen bestuur en aan het college dat het aangaat. Het ontslag gaat in zodra in de opvolging is voorzien.

Artikel 14 Werkwijze en vergaderorde

1. Het dagelijks bestuur vergadert zo dikwijls als de voorzitter dit nodig oordeelt of tenminste twee leden van het dagelijks bestuur zulks schriftelijk, onder opgave van de te behandelen onderwerpen verzoeken, in welk laatste geval de vergadering binnen twee weken plaatsvindt.
2. De artikelen 54, 56, 58 en 59 van de Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing.
3. Over personen wordt schriftelijk, over zaken mondeling gestemd.
4. Ieder aanwezig lid brengt één stem uit.
5. Het dagelijks bestuur kan een of meer van zijn leden machtigen tot uitoefening van een of meer van zijn bevoegdheden, tenzij de regeling waarop de bevoegdheid steunt zich daartegen verzet.

HOOFDSTUK 5 DE VOORZITTER

Artikel 15 Taken en bevoegdheden

1. De voorzitter is belast met de leiding van de vergaderingen van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur.
2. De voorzitter tekent de stukken die van het algemeen bestuur en van het dagelijks bestuur uitgaan.

3. De voorzitter vertegenwoordigt het samenwerkingsverband in en buiten rechte. Hij kan de vertegenwoordiging opdragen aan een door hem aan te wijzen gemachtigde.
4. De plaatsvervangend voorzitter wordt door het algemeen bestuur uit zijn midden aangewezen.

HOOFDSTUK 6 DE COMMISSIES

Artikel 16 Adviescommissies

1. Het algemeen bestuur kan vaste adviescommissies instellen voor advisering aan het algemeen bestuur.
2. Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter kunnen tijdelijke adviescommissies instellen voor advisering aan hen.
3. Het orgaan bevoegd tot instelling van een adviescommissie, stelt de bevoegdheden, samenstelling van de betreffende commissie bij instellingsbesluit vast.

Artikel 17 Bestuurscommissies

Het algemeen bestuur kan bestuurscommissies instellen met het oog op de behartiging van bepaalde belangen.

HOOFDSTUK 7 INLICHTINGEN, VERANTWOORDING EN ONTSLAG

Artikel 18 Het dagelijks bestuur ten opzichte van het algemeen bestuur (inlichtingenplicht)

Het dagelijks bestuur geeft -in aanvulling op artikel 19a, tweede lid van de wet- het algemeen bestuur de door één of meer leden gevraagde inlichtingen.

Artikel 19 De voorzitter ten opzichte van het algemeen bestuur (inlichtingen- en verantwoordingsplicht en ontslag)

1. De voorzitter is aan het algemeen bestuur verantwoording schuldig over het door hem gevoerde bestuur.
2. De voorzitter geeft het algemeen bestuur alle inlichtingen die het algemeen bestuur voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft.
3. De voorzitter geeft het algemeen bestuur de door een of meer leden gevraagde inlichtingen.
4. De voorzitter kan door het algemeen bestuur worden ontslagen, indien de voorzitter het vertrouwen van het algemeen bestuur niet meer bezit.

Artikel 20 Informatieplicht van het dagelijks bestuur, algemeen bestuur, bestuurscommissies en de voorzitter ten opzichte van raden

1. Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur, bestuurscommissies en de voorzitter geven aan de raden van de deelnemende gemeenten alle inlichtingen die voor een juiste beoordeling van de door hen uitgevoerde activiteiten nodig is. Daarnaast geven zij aan de raden van de deelnemende gemeenten de door één of meer leden van die raden gevraagde inlichtingen.
2. Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur, bestuurscommissies en de voorzitter geven tenminste tweemaal per kalenderjaar informatie aan de raden over de uitgevoerde activiteiten van het samenwerkingsverband door middel van fysieke of digitale raadsinformatiebijeenkomsten en/of nieuwsbrieven.
3. Het dagelijks bestuur, algemeen bestuur, bestuurscommissies en de voorzitter geven de rekenkamer van de deelnemende gemeenten, alle inlichtingen die de rekenkamer nodig acht voor het doen van onderzoek.

Artikel 21 Leden algemeen bestuur ten opzichte van hun college en hun raden (inlichtingen- en verantwoordingsplicht en ontslag)

1. Een lid van het algemeen bestuur is de deelnemer die dit lid heeft aangewezen verantwoording verschuldigd over de door hem in dat bestuur gevoerde beleid. De verantwoording vindt plaats op de wijze zoals bij de deelnemer gebruikelijk dan wel voorgeschreven is.
2. Een lid van het algemeen bestuur verschaft de deelnemer die dit lid heeft aangewezen alle inlichtingen die door de deelnemer worden verlangd. De inlichtingen worden verschaft op de wijze zoals bij de deelnemer gebruikelijk dan wel voorgeschreven is.
3. Een lid van het algemeen bestuur kan door de deelnemer die dit lid heeft aangewezen worden ontslagen, indien het lid het vertrouwen van de deelnemer niet meer bezit.
4. Het lid van het algemeen bestuur voldoet aan de verantwoordings- en inlichtingenplicht ten opzichte van de raad van de deelnemer die dit lid heeft aangewezen op de wijze zoals bij de deelnemer gebruikelijk dan wel voorgeschreven is.

HOOFDSTUK 7a EVALUATIE

Artikel 21a Evaluatie van de regeling

Iedere periode van vier jaar evalueert het algemeen bestuur de regeling op nader door het algemeen bestuur vast te stellen onderwerpen.

HOOFDSTUK 8 HET PERSONEEL

Artikel 22 Personeel

1. Het dagelijks bestuur is belast met het aanstellen van medewerkers als ambtenaar, het tewerkstellen op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht en het schorsen en ontslaan van het personeel.
2. Voor het personeel van het samenwerkingsverband gelden de door het algemeen bestuur vast te stellen arbeidsvoorwaardenregelingen en andere algemene voorschriften en bepalingen.

Artikel 23 Directie

De directie is belast met de leiding van de organisatie en de zorg voor een juiste taakvervulling in de organisatie. Het aantal leden van de directie en de taken en bevoegdheden van deze leden worden bepaald bij het door het dagelijks bestuur vast te stellen (organisatie-)besluit.

HOOFDSTUK 9 HET PROGRAMMAPLAN

Artikel 24: vervallen

Artikel 25 Programmaplan

1. Het algemeen bestuur stelt voor ieder jaar een programmaplan vast, waarin de activiteiten van het samenwerkingsverband worden aangegeven. Het programmaplan bevat voorts in ieder geval een overzicht van de voor de verwezenlijking van de activiteiten benodigde financiële en personele middelen.
2. De totstandkoming van het programmaplan geschiedt op een overeenkomstige wijze als in artikel 27, eerste tot en met vijfde lid, van deze regeling, voor de begroting is aangegeven.
3. Het programmaplan komt tot stand met inachtneming van inhoudelijke voorbereiding van de bestuurscommissies en adviescommissies.

Hoofdstuk 9a Burgerparticipatie

Artikel 26 Burgerparticipatie

Het algemeen bestuur stelt een participatieprotocol vast waarin is geregeld de wijze waarop ingezetenen van de deelnemende gemeenten en belanghebbenden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid op grond van deze regeling betrokken worden .Daarbij wordt zoveel mogelijk aangesloten bij bestaande vormen van burgerparticipatie van deelnemende gemeenten en/of klantenonderzoek die het openbare lichaam houdt.

HOOFDSTUK 10 FINANCIËLE BEPALINGEN

Artikel 27 Begrotingsprocedure

1. Indien het algemeen bestuur voor de samenwerkingsmodule een bestuurscommissie of adviescommissie heeft ingesteld, dan zendt de bestuurscommissie of adviescommissies van de samenwerkingsmodule voor 1 maart een ontwerpbegroting van de samenwerkingsmodule voor het komende kalenderjaar, vergezeld van een toelichting, toe aan het dagelijks bestuur van de MGR.
2. Het dagelijks bestuur zendt vóór 1 april een ontwerpbegroting van het samenwerkingsverband voor het komende kalenderjaar, vergezeld van een toelichting, toe aan de raden van de deelnemende gemeenten. De ontwerpbegroting van het samenwerkingsverband bestaat uit de geconsolideerde ontwerpbegrotingen van de modules aangevuld met de overhead kosten van de MGR.
3. De ontwerpbegroting wordt door de besturen van de deelnemende gemeenten voor eenieder ter inzage gelegd en tegen betaling van de kosten algemeen verkrijgbaar gesteld. Artikel 190, tweede lid en derde lid, van de Gemeentewet is van overeenkomstige toepassing.
4. De raden van de deelnemende gemeenten kunnen binnen twaalf weken bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren waarin deze zienswijze is vervat bij de ontwerpbegroting, zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden.
5. Het dagelijks bestuur stuurt haar reactienota op de zienswijzen naar de raden, voordat het algemeen bestuur de begroting vaststelt.
6. Het algemeen bestuur stelt de begroting vast vóór 15 september in het jaar, voorafgaande aan dat jaar, waarvoor de begroting dient.
7. Meteen na de vaststelling zendt het algemeen bestuur, zo nodig, de begroting aan de raden van de deelnemende gemeenten, die daarover bij Gedeputeerde Staten hun zienswijze naar voren kunnen brengen.
8. Het dagelijks bestuur zendt de begroting binnen twee weken na de vaststelling, maar in ieder geval vóór 15 september aan Gedeputeerde Staten.
9. Het bepaalde in dit artikel is, met uitzondering van de genoemde data, van overeenkomstige toepassing op besluiten tot wijziging van de begroting, behoudens die wijzigingen die niet tot een verhoging van de gemeentelijke bijdragen leiden.

Artikel 28 Bijdragen van de gemeenten

1. In de begroting wordt aangegeven welke bijdrage elke afzonderlijke gemeente verschuldigd is voor het jaar waarop de begroting betrekking heeft.
2. Het algemeen bestuur bepaalt met tweederde meerderheid van stemmen de algemene kostenverdeelsleutel voor de kosten van de basistaken, niet zijnde de kosten voor de samenwerkingsmodules. Als algemene kostenverdeelsleutel geldt een kostenverdeling naar rato van het jaarlijks op 1 januari bepaald inwonertal van de deelnemende gemeenten op basis van de meest recente CBS-cijfers.

3. De kostenverdeelsleutel voor de samenwerkingsmodules worden bepaald in de bijlagen bij de regeling.
4. De deelnemers betalen bij wijze van voorschot jaarlijks op 1 januari, op 1 april, op 1 juli en op 1 oktober telkens een kwart van de in lid 1 bedoelde bijdrage.
5. De deelnemers dragen er zorg voor dat het samenwerkingsverband te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al haar verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen.

Artikel 29 Jaarrekening

1. Het dagelijks bestuur biedt de jaarrekening over het afgelopen jaar en het jaarverslag, daarbij gevoegd de accountantsverklaring, bedoeld in artikel 213, derde lid, van de Gemeentewet en het verslag van bevindingen, bedoeld in artikel 213, vierde lid, van de Gemeentewet, jaarlijks vóór 1 april ter vaststelling aan het algemeen bestuur aan onder gelijktijdige toezending aan de raden van de gemeenten.
2. Het algemeen bestuur stelt de jaarrekening vast vóór 1 juli, volgende op het jaar waarop deze betrekking heeft.
3. De jaarrekening wordt binnen twee weken na vaststelling, maar in ieder geval vóór 15 juli, met alle bijbehorende stukken en het jaarverslag aan Gedeputeerde Staten aangeboden.
4. Vaststelling van de jaarrekening strekt het dagelijks bestuur tot décharge, behoudens later in rechte gebleken valsheid in geschrifte of andere onregelmatigheden.
5. In de jaarrekening wordt het door elk van de deelnemende gemeenten over het desbetreffende jaar werkelijk verschuldigde bedrag opgenomen.
6. De kosten worden verdeeld over de deelnemende gemeenten volgens de kostenverdeelsleutel, zoals bedoeld in bijlage 1 artikel 6, bijlage 2 artikel 6, bijlage 3 artikel 6, bijlage 4 artikel 7, bijlage 5 artikel 6 en bijlage 6, artikel 5 van deze regeling.
7. Mocht enig exploitatiejaar een batig saldo opleveren:
   a. dan kan daaraan bij besluit van het algemeen bestuur, op advies van de bestuurscommissie(s) van de samenwerkingsmodule(s) waaruit het batig saldo voortvloeit of het dagelijks bestuur wat betreft een batig saldo bij de MGR beheerorganisatie, een bestemming worden gegeven.
   b. dan vindt dotatie op een bestemmingsreserve plaats na het opstellen van de jaarrekening.
8. (Uit)betaling van enig verschil tussen het op grond van artikel 28 van deze regeling bepaalde en het werkelijk verschuldigde, vindt plaats meteen na de mededeling van de vaststelling van de jaarrekening.

HOOFDSTUK 11 HET ARCHIEF

Artikel 30 Zorg voor archiefbescheiden

1. Het dagelijks bestuur is belast met de zorg voor de archiefbescheiden van de organen van het samenwerkingsverband, overeenkomstig een door het algemeen bestuur, met inachtneming van artikel 40 van de Archiefwet 1995 vast te stellen regeling (Archiefverordening), die aan Gedeputeerde Staten wordt meegedeeld.
   Het dagelijks bestuur is tevens belast met de zorg voor de archiefbescheiden die worden gevormd krachtens de aan het samenwerkingsverband gedelegeerde taken.
   De zorg voor archiefbescheiden die ontstaan uit hoofde van de door de deelnemende gemeenten gemandateerde taken berust bij deze gemeenten.
2. Voor de bewaring van de op grond van artikel 12, eerste lid en artikel 13 van de Archiefwet 1995 over te brengen archiefbescheiden van de bij deze regeling ingestelde bestuursorganen is aangewezen het Gelders Archief.
3. De directeur is belast met het beheer van de archiefbescheiden waarvoor MGR SDCG zorgdrager is en voor de archiefbescheiden die ontstaan uit hoofde van de door de

deelnemende gemeenten gemandateerde taken, voor zover MGR SDCG de enige archiefvormer is en voor zover deze archiefbescheiden niet zijn overgedragen naar de archiefbewaarplaats.

4. De archivaris van de MGR SDCG is belast met het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden waarvoor MGR SDCG zorgdrager is, voor zover deze archiefbescheiden niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats.
5. Met het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden die ontstaan uit hoofde van de door deelnemende gemeenten gemandateerde taken is belast de archivaris van de desbetreffende gemeente.

HOOFDSTUK 12 TOETREDING, UITTREDING, WIJZIGING EN OPHEFFING

Artikel 31 Toetreding tot de regeling

1. Een college kan tot de regeling toetreden krachtens een daartoe strekkend besluit van het college na verkregen toestemming van diens raad.
2. Het algemeen bestuur zendt het ontwerp van de wijziging van de regeling door toetreding van een nieuwe deelnemer toe aan de colleges van de deelnemende gemeenten voor het geven van een zienswijze door de raden.
3. Toetreding tot de regeling kan slechts plaatsvinden na een daartoe strekkend besluit van de meerderheid van het aantal deelnemers na verkregen toestemming van de raden van deze deelnemers.
4. Het algemeen bestuur kan voorwaarden verbinden aan de toetreding van een nieuwe deelnemer en regelt de gevolgen daarvan.

Artikel 32 Uittreding uit de regeling

1. Een deelnemer kan uit de regeling treden krachtens een daartoe strekkend besluit van de deelnemer na verkregen toestemming van diens raad. Daarbij wordt een opzegtermijn van één jaar in acht genomen, ingaande per 1 januari van het eerstvolgende kalenderjaar.
2. Uittreding is niet eerder mogelijk dan nadat overeenkomstig artikel 35 de deelname aan een samenwerkingsmodule of submodule is beëindigd.
3. Het algemeen bestuur zendt het ontwerp van de wijziging van de regeling door uittreding van een deelnemer toe aan de colleges van de deelnemende gemeenten voor het geven van een zienswijze door de raden.
4. Het voornemen tot uittreding wordt bij aangetekende brief bekend gemaakt aan de voorzitter van het samenwerkingsverband.
5. Een deelnemer kan uit de regeling treden onder betaling van een uittreedsom die gelijk is aan maximaal drie maal de bijdrage die een deelnemer op grond van de kostenverdeelsleutel als bedoeld in artikel 28 tweede en derde lid, van deze regeling verschuldigd was aan het samenwerkingsverband. Daarbij wordt uitgegaan van de meest recent vastgestelde begroting op het moment dat de deelnemer het besluit tot uittreding kenbaar heeft gemaakt. De uittreedsom kan contant gemaakt worden en betaald worden bij uittreding. De MGR draagt er zorg voor om de meerkosten gedurende deze periode van maximaal drie jaar zoveel mogelijk te beperken. Indien de werkelijke kosten na deze periode, of zoveel eerder als mogelijk, lager uitvallen dan de maximale uittreedsom, wordt het verschil verrekend met de uittredende deelnemer.
6. Het aandeel van de uittredende deelnemer in de bestemmingsreserve wordt in mindering gebracht op de uittreedsom. Dit aandeel wordt berekend conform de kostenverdeelsleutel als bedoeld in artikel 28, tweede en derde lid van de regeling.
7. Bij uittreding blijft de uittredende deelnemer maximaal vijf jaar na uittreding aansprakelijk voor het intreden van risico's voortvloeiende uit de periode dat de betreffende deelnemer deelnam aan de regeling indien en voor zover deze intredende risico's leiden tot een kostenverhoging voor de basistaken en betrekking hebben op de periode dat de betreffende deelnemer nog deelnemer was.

Artikel 33 Aansprakelijkheid
Het samenwerkingsverband verzekert zich tegen:
a. Civielrechtelijke aansprakelijkheid (wettelijke aansprakelijkheid) voor schade aan personen en goederen;
b. Wettelijke aansprakelijkheid voor vermogensschade.

Artikel 34 Deelname aan een bestaande samenwerkingsmodule en submodule(s)

1. Een deelnemer kan besluiten aan een reeds bestaande samenwerkingsmodule deel te nemen en voor zover van toepassing aan daaronder vallende submodule(s).
2. Een deelnemer die wil deelnemen aan een samenwerkingsmodule/submodule van de regeling maakt dit voornemen schriftelijk kenbaar aan het dagelijks bestuur.
3. De financiële, juridische, personele en organisatorische consequenties worden door het dagelijks bestuur in kaart gebracht.
4. Alle kosten die met starten van deelname aan de samenwerkingsmodule/submodule gepaard gaan, komen ten laste van de nieuwe deelnemer.
5. De deelnamekosten, zoals bedoeld in het vierde lid, worden alleen ten laste van de nieuwe deelnemer gebracht indien het besluit tot deelname daadwerkelijk is genomen. De deelnamekosten zijn opgebouwd uit eenmalige kosten, bestaande uit de noodzakelijke investeringen die ten behoeve van de start van de deelname worden gemaakt en contant gemaakte tijdelijke kosten, bestaande uit de transitiekosten die gedurende 2 jaar na toetreding noodzakelijk zijn om projectmatig de bedrijfsvoeringsactiviteiten te integreren.
6. Het algemeen bestuur neemt een besluit over de voorwaarden tot deelname aan een samenwerkingsmodule/submodule, waarbij de financiële, juridische, personele en organisatorische consequenties worden betrokken. Dit wordt schriftelijk aan de betreffende gemeente meegedeeld.

Artikel 35 Beëindiging deelname aan een samenwerkingsmodule dan wel submodule

1. Een deelnemer kan deelname aan een samenwerkingsmodule dan wel submodule beëindigen na een daartoe strekkend besluit van de deelnemer.
2. Beëindiging van deelname aan de samenwerkingsmodule dan wel submodule is slechts mogelijk onder de voorwaarde dat tussen het samenwerkingsverband en de deelnemer een vaststellingsovereenkomst wordt gesloten over de gevolgen van de beëindiging.
3. De vaststellingsovereenkomst voorziet in een vereffening van het vermogen en reeds aangegane verplichtingen van de samenwerkingsmodule door het vaststellen van een beëindigingssom. De beëindigingssom is gelijk aan maximaal drie maal de bijdrage die een deelnemer op grond van de kostenverdeelsleutel als bedoeld in artikel 28 tweede en derde lid, van deze regeling verschuldigd was aan het samenwerkingsverband. Daarbij wordt uitgegaan van de meest recent vastgestelde begroting op het moment dat de deelnemer het besluit tot beëindiging kenbaar heeft gemaakt. De beëindigingssom kan contant gemaakt worden en betaald worden bij beëindiging. De MGR draagt er zorg voor de werkelijke meerkosten gedurende deze periode van maximaal drie jaar zoveel mogelijk te beperken. Indien de werkelijke kosten na deze periode, of zoveel eerder als mogelijk, lager uitvallen dan de maximale beëindigingssom, wordt het verschil verrekend met de deelnemer die deelname aan de samenwerkingsmodule of submodule beëindigd
4. De beëindigingssom wordt verminderd met het aandeel van de betreffende deelnemer van het vermogen op grond van de kostenverdeelsleutel als bedoeld in artikel 28, tweede en derde lid van de regeling.
5. Het algemeen bestuur stelt regels vast ten aanzien van de wijze waarop de gevolgen van de beëindiging aan de samenwerkingsmodule of submodule worden bepaald en in de vaststellingsovereenkomst worden vastgelegd. Dit besluit behoeft tweederde van de uitgebrachte stemmen.
6. In de bepalingen als bedoeld in het derde, vierde en vijfde lid wordt indien noodzakelijk opgenomen dat ten behoeve van de vaststelling van de beëindigingskosten een

onafhankelijke registeraccountant wordt ingeschakeld. De opdracht daartoe wordt verstrekt door het algemeen bestuur in overleg met de deelnemer die de deelname aan een samenwerkingsmodule dan wel submodule beëindigt.

7. In de vaststellingsovereenkomst wordt in ieder geval opgenomen dat de deelnemer na beëindiging van een samenwerkingsmodule dan wel submodule, ook in het geval de deelnemer is uitgetreden uit de regeling overeenkomstig artikel 32, maximaal vijf jaar na beëindiging van de deelname aan een samenwerkingsmodule dan wel submodule aansprakelijk blijft bij het intreden van risico's voortvloeiende uit de periode dat de betreffende deelnemer afnemer was van een samenwerkingsmodule dan wel submodule indien en voor zover deze intredende risico's leiden tot een kostenverhoging voor het samenwerkingsverband en betrekking hebben op de periode dat de betreffende deelnemer nog afnemer was van de samenwerkingsmodule dan wel submodule.

Artikel 36 Wijziging van de regeling

1. De regeling kan worden gewijzigd krachtens een daartoe strekkend besluit van twee derde van het aantal deelnemers na verkregen toestemming van de raden van deze deelnemers.
2. Onder wijziging van de regeling wordt in ieder geval verstaan het toevoegen, wijzigen of opheffen van een samenwerkingsmodule in de regeling.
3. Elke deelnemende gemeente en het algemeen bestuur is bevoegd een wijziging in de regeling aan de besturen van de deelnemende gemeenten in overweging te geven via een daartoe strekkend voorstel. Het dagelijks bestuur zendt het voorstel van de deelnemende gemeenten of het algemeen bestuur toe aan de besturen van de deelnemende gemeenten.
4. Het algemeen bestuur zendt het ontwerp van de wijziging van de regeling toe aan de colleges van de deelnemende gemeenten voor het geven van een zienswijze door de raden.

Artikel 37 Opheffing en liquidatie van de regeling

1. De regeling wordt opgeheven na een daartoe strekkend besluit van tweederde van het aantal deelnemers na verkregen toestemming van de raden van deze deelnemers.
2. In geval van opheffing van de regeling besluit het algemeen bestuur tot liquidatie. Het algemeen bestuur geeft een onafhankelijk accountant de opdracht om een liquidatieplan op te stellen. Hierbij kan van de bepalingen van de regeling worden afgeweken.
3. Het liquidatieplan wordt, nadat de raden hun zienswijze hebben gegeven, door het algemeen bestuur vastgesteld.
4. Het liquidatieplan voorziet ook in de gevolgen die de beëindiging heeft voor het personeel als bedoeld in hoofdstuk 8 van deze regeling.
5. Het liquidatieplan voorziet ook in een vereffening van het vermogen van het samenwerkingsverband. Daarbij wordt uitgegaan van de kostenverdeelsleutel als bedoeld in artikel 28, tweede en derde lid, van de regeling.
6. Bij opheffing van de gemeenschappelijke regeling wordt ten aanzien van de archiefbescheiden een voorziening getroffen conform art. 4 lid 1 van de Archiefwet 1995.
7. Het liquidatieplan geeft regels voor de wijze waarop de deelnemende gemeenten, voor zover het saldo ontoereikend is, zorgdragen voor de nakoming van de verplichtingen van het samenwerkingsverband. Daarbij wordt uitgegaan van de kostenverdeelsleutel als bedoeld in artikel 28, tweede lid, van de regeling.
8. Het dagelijks bestuur is belast met de uitvoering van de liquidatie.
9. De organen van het samenwerkingsverband blijven in functie totdat de liquidatie is voltooid.

HOOFDSTUK 13 SLOTBEPALINGEN

Artikel 38 Duur van de regeling

De regeling wordt aangegaan voor onbepaalde tijd.

Artikel 39 Inwerkingtreding

De regeling treedt in werking op 1 januari 2022, nadat deze op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt.

Artikel 40 vervalt

Artikel 41 Citeertitel

De regeling wordt aangehaald als: Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein centraal Gelderland.

Artikel 42 Toezending aan Gedeputeerde Staten

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente waar het samenwerkingsverband is gevestigd draagt zorg voor de in artikel 26, eerste lid van de wet voorgeschreven toezending en de in artikel 26, derde lid, van de wet voorgeschreven bekendmaking van de regeling aan Gedeputeerde Staten.

Bijlagen:

BIJLAGE 1 Samenwerkingsmodule Inkoop Zorg

Artikel 1 Begripsbepaling

In deze samenwerkingsmodule wordt verstaan onder:

a. inkoop: inkoop van individuele voorzieningen in het kader van de Jeugdwet en maatwerkvoorzieningen in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO 2015)
b. contractbeheer: het registreren en actualiseren van contractinformatie zoals productcodes, tarieven e.d.;
c. contractmanagement: het meten (monitoren) van de contractafspraken en het sturen op de kwaliteit en de kosten van de contracten en indien nodig, het voeren van escalatiegesprekken;
d. projecten: op inkoop gerichte projecten op basis van vraag en behoefte vanuit de gemeente(n);
e. samenwerkingsmodule: onderhavige samenwerkingsmodule Inkoop Zorg;
f. submodule: de zorgvormen binnen deze samenwerkingsmodule, gericht op specifieke individuele voorzieningen in het kader van de Jeugdwet en specifieke maatwerkvoorzieningen in het kader van de WMO 2015 en komen tot stand zoals weergegeven in artikel 5 van deze bijlage.

Artikel 2 Belangen

Het samenwerkingsverband behartigt binnen de samenwerkingsmodule Inkoop de belangen van de aan de samenwerkingsmodule deelnemende gemeenten op het gebied van inkoop van dienstverlening dan wel goederen binnen het sociaal domein.

Artikel 3 Samenwerkingsmodule Inkoop Zorg

1. De samenwerkingsmodule Inkoop Zorg bevat de volgende taken:
   a. inkoop van dienstverlening dan wel goederen binnen het sociaal domein die wordt georganiseerd vanuit de MGR;
   b. het contractbeheer samenhangend met de inkoop;
   c. het contractmanagement samenhangend met de inkoop;
   d. uitvoeren van op inkoop gerichte projecten;
2. De deelnemer is gehouden bij deelname aan een submodule ook deel te nemen aan het contractbeheer- en contractmanagement van die submodule.

Artikel 4 Beëindiging deelname aan een samenwerkingsmodule en submodule

Beëindiging van deelname aan de samenwerkingsmodule dan wel submodule kan plaatsvinden door middel van een schriftelijke kennisgeving aan de voorzitter van samenwerkingsverband met inachtneming van een opzegtermijn van zes maanden.

Artikel 5 Keuze en taken Submodules Inkoop Zorg

1. Op advies van de bestuurscommissie stelt het algemeen bestuur conform art. 25 en 27 van de regeling jaarlijks in het programmaplan en begroting vast welke taken voor welke submodules worden uitgevoerd;
2. De deelnemers bepalen middels een DVO aan welke submodules zij deelnemen;
3. Deelname aan submodules wordt afgerekend conform artikel 6 van deze bijlage.

Artikel 6 Financiële bijdragen

De kosten van een submodule worden in de verrekening uitsluitend ten laste gebracht van de aan de submodule deelnemende gemeenten naar rato van het jaarlijks op 1 januari bepaalde inwonertal van de deelnemende gemeenten op basis van de meest recente CBS-cijfers.

Artikel 7 Verkoop van diensten

1. Het samenwerkingsverband kan op niet-commerciële basis diensten verkopen aan derden binnen de kaders van de op grond van deze samenwerkingsmodule gemandateerde bevoegdheden.
2. Indien een bestuurscommissie is ingesteld, dient zij akkoord te gaan met het aangaan van de dienstverlening zoals bedoeld in het eerste lid.

BIJLAGE 2 Samenwerkingsmodule Regionaal Bureau Leerlingzaken (RBL)

Artikel 1 Begripsbepaling

In deze samenwerkingsmodule wordt verstaan onder:

a. Regionaal Bureau Leerlingzaken (RBL): organisatieonderdeel van het samenwerkingsverband MGR.
b. RMC-functie: Regionale Meld- en Coördinatiefunctie zoals bedoeld in de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB), Wet op de expertisecentra (WEC) en Wet op het Voortgezet Onderwijs (WVO).
c. Samenwerkingsmodule: onderhavige samenwerkingsmodule RBL.
d. regionale middelen: bestaan uit de uitkering regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten (RMC). Voor RMC is het zowel de specifieke uitkering regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten als de specifieke uitkering regeling regionale aanpak voortijdig schoolverlaten.
e. VSV: jongeren van 12 tot 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten. Een startkwalificatie is een havo of vwo diploma of minimaal een mbo-2 diploma.

Artikel 2 Belangen

Het samenwerkingsverband behartigt binnen de samenwerkingsmodule Regionaal Bureau Leerlingzaken de belangen van de aan de samenwerkingsmodule deelnemende gemeenten op het gebied van de Leerplichtwet 1969 en de RMC-functie.

Artikel 3 Samenwerkingsmodule Regionaal Bureau Leerlingzaken

1. De samenwerkingsmodule Regionaal Bureau Leerlingzaken bestaat uit twee submodules: Leerplichtwet en RMC
2. De samenwerkingsmodule Regionaal Bureau Leerlingzaken bevat de volgende taken:
   a. De submodule Leerplicht bevat de volgende taak: uitvoering Leerplichtwet 1969
   b. De submodule RMC bevat de volgende taak: uitvoering wettelijke taken RMC

Artikel 4 Bevoegdheden

1. Bij deelname aan de submodule Leerplichtwet worden alle bevoegdheden die volgens de Leerplichtwet 1969 aan de colleges toekomen gemandateerd aan het samenwerkingsverband.
2. Bij deelname aan de submodule RMC worden alle bevoegdheden die volgens de WEB, WEC en WVO inzake de RMC-functie aan het college van de gemeente Arnhem als contactgemeente toekomen gemandateerd aan het samenwerkingsverband.
3. De gemandateerde bevoegdheden kunnen in ondermandaat worden gegeven aan medewerkers die de samenwerkingsmodule uitvoeren, met uitzondering van de bevoegdheid tot het vaststellen van de instructie voor de leerplichtambtenaren.

Artikel 5 Beëindiging deelname aan een samenwerkingsmodule dan wel submodule

Beëindiging van deelname aan de samenwerkingsmodule dan wel submodule kan plaatsvinden door middel van een schriftelijke kennisgeving aan de voorzitter van samenwerkingsverband met inachtneming van een opzegtermijn van 1 jaar.

Artikel 6 Financiële Bijdragen

1. Ten behoeve van de uitvoering van de activiteiten genoemd in artikel 3 is een deelnemende gemeente aan deze samenwerkingsmodule financiële bijdragen verschuldigd op basis van de volgende berekeningswijze per submodule:
   a. Leerplicht:
      i. De totale loonsom voor de verschillende functies wordt vastgesteld, uitgaande van de loonsom op 1 januari 2021;
      ii. De gemeentelijke bijdragen worden, evenredig verdeeld op basis van leerlingenaantallen (1 fte voor 2.700 leerplichtige leerlingen) en gecorrigeerd naar VSV problematiek;
      iii. De gemeentelijke bijdragen worden telkens voor vier jaar vastgesteld, voor het eerst weer in 2025.
      iv. Evenredige verdeling van de kosten van de management-, beleids-, gegevensbeheer en administratieve functies tussen VSV en leerplicht;
   b. RMC: wordt gefinancierd vanuit Rijksmiddelen voor RMC regio Arnhem.

Artikel 7 Verkoop van diensten

1. Het samenwerkingsverband kan op niet-commerciële basis diensten verkopen aan derden binnen de kaders van de op grond van deze samenwerkingsmodule gemandateerde bevoegdheden.
2. Indien een bestuurscommissie is ingesteld, dient zij akkoord te gaan met het aangaan van de dienstverlening zoals bedoeld in het eerste lid.

BIJLAGE 3 Samenwerkingsmodule Werkgeversservicepunt

Artikel 1 Begripsbepaling

In deze samenwerkingsmodule wordt verstaan onder:

Samenwerkingsmodule: onderhavige samenwerkingsmodule Werkgeversservicepunt, hierna WSP.

Artikel 2 Belangen

Het samenwerkingsverband behartigt binnen de samenwerkingsmodule Werkgeversservicepunt de belangen van de aan de samenwerkingsmodule deelnemende gemeenten en het UWV op het gebied van de dienstverlening aan werkgevers in relatie tot het plaatsen van de doelgroepen waarvoor zij een re-integratieverantwoordelijkheid hebben.

Artikel 3 Doel en taken samenwerkingsmodule Werkgeversservicepunt

a. Submodule: De basisdienstverlening van het WSP bestaat uit:

1. Het WSP is strategisch partner voor werkgevers met betrekking tot arbeidsmarkt-, wervings- en HR vraagstukken.
2. Het vervullen van vacatures bij werkgevers voor werkzoekenden met bijzondere aandacht voor de volgende doelgroepen:

- Participatiewet- uitkeringsgerechtigden, waaronder doelgroep Banenafspraak;
- Wajong-uitkeringsgerechtigden;
- WIA-uitkeringsgerechtigden;
- WW-uitkeringsgerechtigden.

3. Het opbouwen, onderhouden en uitdragen van kennis en informatie ten aanzien van de arbeidsmark en sociale wet- en regelgeving, en waar nodig doorverwijzen naar betrokken ketenpartners.
4. Het adviseren over en faciliteren van werkgevers bij het aanvragen van voorzieningen en subsidies.
5. Het adviseren over en faciliteren van het anders organiseren van werk zodat ook mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een duurzame werkplek kunnen krijgen. Hierbij wordt onder meer gebruik gemaakt van een aanbodgerichte benadering, bijvoorbeeld functiecreatie.
6. Het bevorderen van een inclusieve arbeidsmarkt in de arbeidsmarktregio Midden-Gelderland door onder meer te bouwen aan een stevig netwerk van werkgevers en de in de regio actieve ondernemersnetwerken.

b. Submodule: De dienstverlening van het Steunpunt Social Return On Investment (SROI) bestaat uit :

1. het ondersteunen van aan de submodule deelnemende gemeenten bij het vergroten van het draagvlak voor maatschappelijk ondernemen door ondernemers/werkgevers in de arbeidsmarktregio.
2. het begeleiden van bedrijven en instellingen die een overeenkomst hebben met een SROI-verplichting met één of meer deelnemers bij de invulling van de SROI-afspraken.

Artikel 4 Bevoegdheden

1. De bevoegdheden die de Participatiewet en de Wet banenafspraak toebedelen aan de colleges en betrekking hebben op de onder artikel 3 omschreven taken, worden gemandateerd aan het samenwerkingsverband.
2. De gemandateerde bevoegdheden kunnen in ondermandaat worden gegeven aan medewerkers die de samenwerkingsmodule uitvoeren.

Artikel 5 Beëindiging deelname aan een samenwerkingsmodule en submodule

Beëindiging van deelname aan de samenwerkingsmodule dan wel submodule kan plaatsvinden door middel van een schriftelijke kennisgeving aan de voorzitter van samenwerkingsverband met inachtneming van een opzegtermijn van één jaar.

Artikel 6 Financiële bijdragen

Ten behoeve van de uitvoering van de taken genoemd in artikel 3, worden de kosten die samenhangen met het WSP gezamenlijk gedragen door de aan deze module en/of submodule deelnemende gemeenten. De kosten worden verdeeld op basis van het inwoneraantal per gemeente naar rato van het op 1 januari bepaalde inwonertal van de deelnemende gemeenten op basis van de meest recente CBS-cijfers.

Artikel 7 Verkoop van diensten

1. Het samenwerkingsverband kan op niet-commerciële basisdiensten verkopen aan derden binnen de kaders van de op grond van deze samenwerkingsmodule gemandateerde bevoegdheden.
2. De bestuurscommissie dient akkoord te gaan met het aangaan van de dienstverlening zoals bedoeld in het eerste lid.

BIJLAGE 4 Samenwerkingsmodule Werkgeverschap SW

Artikel 1 Begripsbepaling

In deze samenwerkingsmodule wordt verstaan onder:

a. Wsw: Wet sociale werkvoorziening
b. SW: Sociale Werkvoorziening.
c. Samenwerkingsmodule: de onderhavige samenwerkingsmodule Werkgeverschap SW , hierna: WgSW;
d. Buitengemeente: de gemeente die geen deelnemer is aan de samenwerkingsmodule WgSW.

Artikel 2 Belangen

Het samenwerkingsverband behartigt binnen de samenwerkingsmodule de belangen van de aan de samenwerkingsmodule WgSW deelnemende gemeenten op het gebied van het op rechtmatige en doelmatige wijze invulling geven aan de wettelijke taken op het gebied van het werkgeverschap voor de SW-medewerkers en de overige taken zoals benoemd in artikel 4, eerste lid, sub b.

Artikel 3 Deelname aan de samenwerkingsmodule

Deelname aan deze samenwerkingsmodule is slechts mogelijk onder de voorwaarde dat de deelnemende gemeente aan deze samenwerkingsmodule een rechtsgeldig aanwijzingsbesluit heeft genomen als bedoeld in artikel 2, tweede lid, van de Wsw voor de uitvoering van de *activiteiten die gericht zijn op arbeidstoeleiding en -begeleiding van Sw-medewerkers* ***aan een andere organisatie***.

Artikel 4 Samenwerkingsmodule Werkgeverschap SW

1. De samenwerkingsmodule WgSW bevat de volgende taken:
   a. het uitvoeren van de taken behorend bij het werkgeverschap van SW medewerkers, als bedoeld in artikel 2 eerste lid van de Wsw. Hieronder wordt in elk geval verstaan: het zorgdragen voor de uitbetaling en financiering van de loonlasten en hiermee samenhangende kosten van werknemers zoals het bijhouden van de salarisadministratie, besluiten over in- en uitdiensttreding, de aanpassing van het dienstverband, de individuele aanpassing van het salaris (niet zijnde als gevolg van cao-afspraken) en de eventueel daaruit voortvloeiende (gerechtelijke) procedures. Daarnaast betreft het taken op het terrein van personeels- en arbeidsomstandighedenbeleid en -uitvoering die via een DVO zijn opgedragen aan de organisatie die verantwoordelijk is voor de uitvoering van de arbeidstoeleiding en – begeleiding van de SW-medewerkers op basis van het aanwijzingsbesluit van deelnemende gemeenten.
   b. Overige taken en verplichtingen die voortvloeien uit de opheffing van Werkvoorziening Midden-Gelderland (handelend onder de naam Presikhaaf Bedrijven) en het onderbrengen van de verplichtingen van de Stichting Personeel Presikhaaf bij de samenwerkingsmodule WgSW.

2. Indien een bestuurscommissie is ingesteld kan de bestuurscommissie het algemeen bestuur voorstellen de samenwerkingsmodule te wijzigen.

Artikel 5 Bevoegdheden

Ter uitvoering van de in artikel 4, eerste lid, onder a, genoemde taak dragen de deelnemende gemeenten hun bevoegdheden en verplichtingen uit de Wsw over aan het samenwerkingsverband.

Artikel 6 Beëindiging deelname aan de samenwerkingsmodule

1. Deelname aan onderhavige samenwerkingsmodule eindigt zodra het huidige aanwijzingsbesluit niet wordt voortgezet, tenzij er blijvend wordt voldaan aan de voorwaarden van artikel 3 van deze samenwerkingsmodule en over de uitvoerbaarheid van artikel 4 eerste lid.
2. Beëindiging van deelname als bedoeld in het eerste lid, geschiedt onder de voorwaarden zoals geregeld in artikel 35, tweede, derde, vierde en vijfde lid, van de regeling, als ware de deelnemende gemeente zijn deelname aan deze samenwerkingsmodule zelf heeft beëindigd.
   De loonlasten van SW medewerkers van deze uittredende deelnemer maken geen onderdeel uit van de uittreedsom, wanneer de SW medewerkers niet langer in dienst zijn van het samenwerkingsverband.
3. Onverminderd het eerste en tweede lid kan beëindiging van deelname aan deze samenwerkingsmodule als bedoeld in artikel 35, eerste lid, van de regeling plaatsvinden door middel van een schriftelijke kennisgeving aan de voorzitter van samenwerkingsverband met inachtneming van een opzegtermijn van één jaar.

Artikel 7 Financiële bijdragen

1. Ten behoeve van de uitvoering van de taken genoemd in artikel 4, eerste lid, worden de kosten gezamenlijk gedragen door de aan deze module deelnemende gemeenten.
2. De kosten voor jaar t worden jaarlijks verdeeld op basis van het procentuele aandeel in het aantal arbeidsjaren (AJ) per gemeente op basis van de bezettingsaantallen zoals bekend op 31 oktober t-1 voor de deelnemende gemeenten gezamenlijk.
3. De kosten die samenhangen met het Werkgeverschap van de Sw medewerkers uit de buitengemeenten worden conform de in het tweede lid gedefinieerde verdeelsleutel verdeeld over de deelnemende gemeenten waarbij de bijdrage door het Rijk wordt ontvangen via één gemeente.

Artikel 8 Verkoop van diensten

1. Het samenwerkingsverband kan op niet-commerciële basis diensten verkopen aan derden binnen de kaders van de op grond van deze samenwerkingsmodule gemandateerde bevoegdheden.
2. Indien een bestuurscommissie is ingesteld, dient zij akkoord te gaan met het aangaan van de dienstverlening zoals bedoeld in het eerste lid.

BIJLAGE 5: Samenwerkingsmodule Contractmanagement inburgeringstrajecten:

Artikel 1 Begripsbepaling

In deze samenwerkingsmodule wordt verstaan onder:

a. Wet inburgering: De Wet Inburgering die op 1 januari 2022 in werking treedt.
b. Inburgeringstrajecten: De trajecten die de deelnemende gemeenten hebben ingekocht teneinde de nieuwkomer in staat te stellen aan zijn inburgeringsplicht als bedoeld in art 6, eerste lid, Wet Inburgering te voldoen.

Artikel 2 Belangen

De samenwerkingsmodule behartigt de belangen van de aan de deelnemende gemeenten op het gebied van contractmanagement van inburgeringstrajecten op basis van de taken zoals vermeld in artikel 3.

Artikel 3 Doel en taken samenwerkingsmodule contractmanagement inburgeringstrajecten

Het hoofddoel van het contractmanagement inburgeringstrajecten is de uitvoering van de inburgeringstrajecten volgen en zo nodig bijsturen.

De taken bestaan uit:
- inkoop van inburgeringstrajecten;
- contractbeheer en contractmanagement;
- toegankelijk maken contractinformatie;
- informatie ophalen over behalen van resultaten;
- contractgesprekken voeren op grond van informatie en signalen;
- rapportage;

Artikel 4 Bevoegdheden

1. De bevoegdheden die de Wet Inburgering toebedeelt aan de colleges en betrekking hebben op de onder artikel 3 omschreven taken, worden gemandateerd aan het samenwerkingsverband.
2. De gemandateerde bevoegdheden kunnen in ondermandaat worden gegeven aan medewerkers die de samenwerkingsmodule uitvoeren.

Artikel 5 Beëindiging deelname aan een samenwerkingsmodule

Beëindiging van deelname aan de samenwerkingsmodule kan plaatsvinden door middel van een schriftelijke kennisgeving aan de voorzitter van samenwerkingsverband met inachtneming van een opzegtermijn van één jaar.

Artikel 6 Financiële bijdragen

Ten behoeve van de uitvoering van de taken genoemd in artikel 3, worden de kosten die samenhangen met het Contractmanagement Inburgeringstrajecten gezamenlijk gedragen door de aan deze samenwerkingsmodule deelnemende gemeenten. De kosten worden verdeeld op basis van het inwoneraantal per gemeente naar rato van het op 1 januari bepaalde inwonertal van de deelnemende gemeenten op basis van de meest recente CBS-cijfers.

Artikel 7 Verkoop van diensten

1. Het samenwerkingsverband kan op niet-commerciële basis diensten verkopen aan derden binnen de kaders van de op grond van deze samenwerkingsmodule gemandateerde bevoegdheden.
2. De bestuurscommissie dient akkoord te gaan met het aangaan van de dienstverlening zoals bedoeld in het eerste lid.

BIJLAGE 6 Samenwerkingsmodule facilitering overige regionale taken sociaal domein

Artikel 1 Begripsbepaling

In deze regeling wordt verstaan onder:

a. Facilitering: het organiseren van taken zoals bedoeld in art. 3 van deze bijlage, waaronder het werkgeverschap van de betreffende medewerkers;
b. Programma: Zorg, Onderwijs of Participatie
c. Regiosecretariaat: de rol van regiosecretaris en secretariële ondersteuning ten behoeve van het regionaal portefeuilleoverleg en ambtelijk overleg.
d. Regionale beleidsondersteuning: beleidsondersteuning voor ontwikkeling regionaal beleid op het terrein van het sociaal domein.
e. Regionale projecten: op sociaal domein gerichte projecten op basis van vraag en behoefte vanuit de gemeente(n) die (nog) niet zijn ondergebracht bij een van de andere samenwerkingsmodules;
f. Regionaal Portefeuillehouders Overleg: een regionaal overleg van de betreffende portefeuillehouders over een bepaald programma, hierna RPO.

Artikel 2 Belangen

De samenwerkingsmodule behartigt de belangen van de aan *Samenwerkingsmodule facilitering overige regionale taken sociaal domein deelnemende gemeente*n op het gebied van facilitering van overige regionale taken zoals benoemd in artikel 3.

Artikel 3 Taken samenwerkingsmodule en submodules

1. De taken van deze samenwerkingsmodule kunnen bestaan uit:
   a. Faciliteren van het regiosecretariaat ten behoeve van het RPO, de bestuurscommissie en de ambtelijke voorbereiding van deze overleggen in het sociaal domein
   b. Faciliteren van de regionale beleidsondersteuning binnen het sociaal domein
   c. Faciliteren van de uitvoering van op sociaal domein gerichte regionale projecten
   d. Faciliteren van overige taken op basis van verzoeken RPO's Zorg, Onderwijs of Participatie
2. De taken per programma onder lid1 worden aangemerkt als submodule.
3. Indien de deelnemers binnen het samenwerkingsverband bij ministeriele regeling als jeugdregio wordt ingedeeld als bedoeld in het wetsvoorstel de 'Wet verbetering beschikbaarheid zorg voor jeugdigen' bevat deze submodule de taken zoals in de wet beschreven.

Artikel 4 Keuze en taken

1. Het algemeen bestuur bepaalt de kaders waaronder de taken als bedoeld in artikel 3 worden ingebracht of beëindigd.

Artikel 5 Financiële bijdragen

De kosten van de uitvoering van deze taken voor een programma worden in de verrekening uitsluitend ten laste gebracht van de aan de deelnemende gemeenten van de betreffende submodule naar rato van het jaarlijks op 1 januari bepaalde inwonertal van de deelnemende gemeenten op basis van de meest recente CBS cijfers.

Artikel 6 Beëindiging deelname aan een samenwerkingsmodule dan wel submodule

Beëindiging van deelname aan de samenwerkingsmodule dan wel submodule kan plaatsvinden door middel van een schriftelijke kennisgeving aan de voorzitter van samenwerkingsverband met inachtneming van een opzegtermijn van twaalf maanden. Voor projecten, waar geen langlopende verplichtingen gelden kan een kortere opzegtermijn worden afgesproken.

Artikel 7 Verkoop van diensten

a. Als de deelnemers instemmen met het onderbrengen van taken als bedoeld in artikel 3, voert het openbaar lichaam met instemming van de deelnemers op verzoek van gemeenten buiten het samenwerkingsgebied deze taken uit. De taken worden uitgevoerd tegen een overeen te komen prijs.
b. Het samenwerkingsverband kan op niet-commerciële basis diensten verkopen aan derden binnen de kaders van de op grond van deze genoemde taken in artikel 3.
c. Indien een adviescommissie is ingesteld, dient zij akkoord te gaan met het aangaan van de dienstverlening zoals bedoeld in eerste lid.

Toelichting Regeling MGR

Toelichting
Deze toelichting hoort bij de MODULAIRE GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING SOCIAAL DOMEIN CENTRAAL GELDERLAND (MGR).

Algemeen
Bij het opstellen van deze regeling is uitgegaan van de door de colleges vastgestelde Notitie G12 regionale samenwerkingsvorm van 3 november 2015. Daarin staat dat bij het kiezen van de meest passende samenwerkingsvorm wordt uitgegaan van de volgende inrichtingsprincipes:

1. *een samenwerkingsvorm die het flexibel kunnen toe-en uittreden mogelijk maakt en met een zo beperkt mogelijke uittredingssanctie*
2. *een samenwerkingsvorm waarin het publiekrechtelijk toezicht optimaal geborgd is, met oog voor en ruimte aan de positie voor de raden en de colleges*
3. *daarnaast is het streven om de bestuurlijke drukte te beperken waar dat kan zodat tempo en daadkracht aan de dag gelegd kan worden*
4. *een ondersteuningsstructuur die mean en lean is: niet meer personele inzet dan nodig voor een goede regionale procesgang en uitvoering van taken*
5. *een besluitvormingsprocedure die uitgaat van gelijkwaardigheid en consensus waarbij een kwalitatieve meerderheid van stemmen bepalend is als consensus niet mogelijk blijkt.*

In november 2015 hebben de colleges hun voorkeur uitgesproken voor een gemeenschappelijk openbaar lichaam met een modulaire gemeenschappelijke regeling (MGR)

Daarnaast is in januari 2016 een bestuurlijke opdracht gegeven dat in deze regeling niet wordt opgenomen wat al bij wet is geregeld en waarvan niet afgeweken wordt.

In april 2016 besluiten de colleges besluiten deel te nemen aan het Interactief aankoop systeem (IAS) en geven aan voor welke percelen. Dit IAS vormt de basis voor de MGR. Na oprichting van de MGR wordt de samenwerkingsmodule inkoop in feite gevormd door het IAS.

In december 2016 is de bestuurlijke afspraak gemaakt om artikelen over het beëindigen van een samenwerkingsmodule in de regeling op te nemen en het dienstverleningshandvest niet in de regeling te laten terugkomen.

In september 2017 besluit het algemeen bestuur van de MGR aan de deelnemende gemeenten een gewijzigde regeling voor te leggen waarin de samenwerkingsmodules Onderwijszaken en Werkgeverservicepunt aan de regeling worden toegevoegd en voorwaarden voor het deelnemen aan en het beëindigen van een samenwerkings- en submodule zijn verwerkt.

Op 4 juli 2018 heeft het algemeen bestuur van de MGR een voorgenomen besluit genomen om de nieuwe module Werkgeverschap SW onder te brengen bij de MGR. Dit vraagt om een aanpassing van de regeling. Het algemeen bestuur heeft daarom besloten aan de deelnemende gemeenten een gewijzigde regeling voor te leggen waarin de samenwerkingsmodule Werkgeverschap SW aan de regeling wordt toegevoegd en enkele verbeteringen aan te brengen in de formulering van de regeling.

Op 23 september 2021 heeft het algemeen bestuur van de MGR een voorgenomen besluit genomen om de nieuwe samenwerkingsmodule Contractmanagement Inburgeringstrajecten onder te brengen bij de MGR. Dit vraagt om een aanpassing van de regeling. Het algemeen bestuur heeft daarom besloten aan de deelnemende gemeenten een gewijzigde regeling voor te leggen waarin de samenwerkingsmodule Contractmanagement Inburgeringstrajecten aan de

regeling wordt toegevoegd en waarin enkele verbeteringen zijn aangebracht in de formulering van de regeling.Om de integraliteit te bevorderen is besloten om uit te gaan van drie Programma's te weten: Zorg, Onderwijs en Participatie en daar de betreffende samenwerkingsmodules onder te brengen en per Programma met één bestuurscommissie te gaan werken.

Op 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen gewijzigd met als doel de democratische legitimatie en rol van de gemeenteraden te versterken. Daarnaast heeft op 30 maart 2023 het algemeen bestuur van de MGR een voorgenomen besluit genomen om de nieuwe submodule Steunpunt SROI toe te voegen aan de samenwerkingsmodule WSP. Deze ontwikkelingen vragen om een aanpassing van de regeling. Het algemeen bestuur heeft daarom besloten aan de deelnemende gemeenten een gewijzigde regeling voor te leggen waarin de toevoeging van de submodule en de wettelijke wijzigingen zijn aangebracht.

Er is een wetsvoorstel Wet verbetering beschikbaarheid zorg voor jeugdigen in voorbereiding. Dit wetsvoorstel vraagt jeugdregio's met andere jeugdregio's in een op overeenstemming gericht overleg te zorgen voor bovenregionale afstemming en de organisatie en financiering van de regionale expertteams.

Daarnaast hebben deelnemende gemeenten verzocht de mogelijkheid voor het faciliteren van regionaal bestuurlijk overleg op de programma's Zorg, Onderwijs en participatie. Dit betreft met name de werkgeversrol naar de medewerkers die werkzaam zijn voor het regionale overleg, en het faciliteren van de afstemming en besluitvorming over regionaal beleid. De MGR zelf blijft beleidsarm. Het beleid op deze programma's wordt lokaal en/of gezamenlijk regionaal vastgesteld op basis van duidelijke mandaten van colleges.

Artikelsgewijze toelichting MGR

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

Dit artikel bevat enkele algemene begripsbepalingen die gelden voor de gehele gemeenschappelijke regeling.

Artikel 2 Openbaar lichaam

Dit artikel bepaalt dat er een zogenoemd gemeenschappelijk openbaar lichaam wordt ingesteld krachtens artikel 1, eerste lid, gelezen in samenhang met artikel 8, eerste lid, van de wet. Het gemeenschappelijk openbaar lichaam bezit rechtspersoonlijkheid en kan dus zelfstandig privaatrechtelijke rechtshandelingen verrichten. Er is onder meer gekozen voor een gemeenschappelijk openbaar lichaam om de optie open te houden om in de toekomst beleidsmatige taken in te brengen.

Tot slot bepaalt het artikel dat het gemeenschappelijk openbaar lichaam gevestigd is te Arnhem (volgens artikel 10 lid 3 van de wet is het aanwijzen van een plaats van vestiging vereist). Deze vestigingsplaats bepaalt onder andere welke rechtbank bevoegd is kennis te nemen van eventuele procedures en dat de gedeputeerde staten van de provincie Gelderland interbestuurlijk toezichthouder is.

Daarnaast is de vestigingsplaats van belang in verband met artikel 42 van deze regeling. Het gemeentebestuur van de vestigingsplaats zendt de regeling aan gedeputeerde staten van de provincie Gelderland en maakt de regeling bekend in de Staatscourant.

Artikel 3 Bestuursorganen

Het bestuur van het gemeenschappelijk openbaar lichaam bestaat uit een algemeen bestuur, een dagelijks bestuur en een voorzitter (art. 12, eerste lid, van de wet). Daarnaast kunnen bestuurscommissies worden ingesteld. In deze regeling is die mogelijkheid geopend in artikel 17. De directie of een directielid is geen bestuursorgaan.

HOOFDSTUK 2 BELANGEN, TAKEN EN BEVOEGDHEDEN

Artikel 4 Belangen

De regio wil de mogelijkheid hebben om modules onder de MGR te kunnen brengen. Om dit mogelijk te maken wordt het belang van de MGR in zo breed mogelijk perspectief beschreven in artikel 4. De regeling behartigt immers de belangen van de deelnemers binnen het sociaal domein. Het belang bakent de bevoegdheden van (het bestuur van) het gemeenschappelijk openbaar lichaam af. De specifieke belangen van een samenwerkingsmodule worden geconcretiseerd in de artikelen over de samenwerkingsmodule.

Artikel 5 Modulair karakter

De regeling is modulair opgebouwd om deze eenvoudig te kunnen uitbreiden met nieuwe samenwerkingsmodules. Om samenhang te brengen in de samenwerkingsmodules wordt vanaf 2022 gewerkt met 3 Programma's Zorg, Onderwijs en Participatie. Er kunnen meerdere samenwerkingsmodules onder één Programma worden gebracht.

Artikelen 6 Taken samenwerkingsverband en samenwerkingsmodules

Als de deelnemers in een later stadium nieuwe samenwerkingsmodules aan de MGR willen toevoegen, betekent dit een wijziging van de regeling (artikel 36, tweede lid, van de regeling). Als daar eenmaal toe is besloten wordt de regeling gewijzigd in die zin dat een nieuw artikel over die samenwerkingsmodule in een bijlage bij de regeling wordt toegevoegd, waarin de taken van die nieuwe samenwerkingsmodules worden omschreven. De bijlage bij de regeling maakt integraal onderdeel uit van de regeling. Ook een wijzing van de bijlage moet dus worden aangemerkt als een wijziging van de regeling waarop artikel 36 van toepassing is. Deelnemers kunnen vervolgens besluiten om aan deze nieuwe samenwerkingsmodule deel te nemen (zie artikel 34 van de regeling). Er wordt vervolgens op grond van artikel 6, tweede lid, een afzonderlijke dienstverleningsovereenkomst afgesloten met het openbaar lichaam, de MGR. Op de dienstverleningsovereenkomsten zijn algemene bepalingen van toepassing.

Als in de toekomst raadsbevoegdheden worden overgedragen aan de MGR, hebben de raden een verdergaande rol dan het geven van toestemming voor het treffen van de regeling als bedoeld in artikel 1, tweede lid, van de wet. De raden moeten in dat geval ook instemmen met het treffen van de regeling als deelnemer aan de regeling. De regeling moet bij het overdragen van raadsbevoegdheden op verschillende punten worden gewijzigd, bijvoorbeeld de bepalingen over vertegenwoordiging in het algemeen bestuur dan wel de term deelnemers.

Artikel 7 Bevoegdheden

De deelnemers dragen geen bevoegdheden over aan de MGR. Bij afzonderlijk besluit mandateren de deelnemers de bevoegdheden. Een uitzondering hierop zijn de taken uit module Werkgeverschap SW, zoals verwoord in bijlage 4. Voor het overdragen van het werkgeverschap van de wsw medewerkers naar de MGR is delegatie nodig.

Artikel 8 Beperking privaatrechtelijke bevoegdheden

Met deze bepaling worden de bevoegdheden van de bestuursorganen van het openbaar lichaam beperkt. Dit zijn bevoegdheden die het openbaar lichaam vanwege zijn rechtspersoonlijkheid op grond van de wet zelf heeft. Met deze bepaling worden de financiële risico's voor de deelnemers die hiermee samenhangen beperkt, omdat de deelnemers vooraf eerst hiermee dienen in te stemmen. Wanneer het algemeen bestuur hiertoe over wil gaan is hiervoor vooraf toestemming nodig van deelnemende gemeenten.

HOOFDSTUK 3 HET ALGEMEEN BESTUUR

Artikel 9 Taken en bevoegdheden

Het algemeen bestuur staat aan het hoofd van het gemeenschappelijk openbaar lichaam (art. 12, tweede lid, van de wet). Dit betekent onder meer dat het algemeen bestuur eindverantwoordelijk is voor het gemeenschappelijk openbaar lichaam. In het algemeen bestuur zijn alle deelnemers vertegenwoordigd.

Dit artikel beschrijft de taken en bevoegdheden van het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur kan zijn bevoegdheden overdragen aan het dagelijks bestuur met uitzondering van de taken benoemd in artikel 33a, tweede lid, van de wet en artikel 9, derde lid, van de regeling.

Artikel 10 Samenstelling en zittingsduur

Deze regeling omvat een collegeregeling omdat het gaat om collegebevoegdheden die het samenwerkingsverband gaat uitvoeren. Het betreft in beginsel een samenwerkingsverband gericht op uitvoerende taken. Op grond van artikel 13, zesde lid van de wet kiest iedere deelnemer (in dit geval het college) uit zijn midden het lid van het algemeen bestuur (artikel 13, zesde lid, van de wet). In de regeling is gekozen voor één lid van het algemeen bestuur per deelnemer. Het lidmaatschap van het algemeen bestuur eindigt van rechtswege wanneer men ophoudt lid te zijn van het college dat het lid heeft aangewezen (artikel 13, zesde lid van de wet dat artikel 13, tweede lid van overeenkomstige toepassing verklaart).

Om te voldoen aan de gedachte van verlengd lokaal bestuur is het van belang dat deelnemers vertegenwoordigd zijn in het algemene bestuur. Daarom is in de regeling bepaald dat een plaatsvervangend lid van het algemeen bestuur wordt aangewezen om op die wijze vertegenwoordiging van de deelnemer in het algemeen bestuur zoveel mogelijk te borgen. De plaatsvervanging geldt uitsluitend voor de werkzaamheden als lid van het algemeen bestuur. Mocht het lid van het algemeen bestuur ook voorzitter zijn of lid van het dagelijks bestuur, dan geldt de plaatsvervanging niet voor de werkzaamheden als voorzitter of lid van het dagelijks bestuur. De plaatsvervanging van de voorzitter (een zelfstandig bestuursorgaan) is geregeld in artikel 15, vierde lid van de regeling. Voor leden van het dagelijks bestuur kunnen geen plaatsvervangers worden benoemd. Bij vervanging met een tijdelijk of incidenteel karakter kan worden volstaan met een interne vervangingsregeling binnen het dagelijks bestuur, zoals gebruikelijk is bij het college.

Artikel 11 Werkwijze en vergaderorde

Bij de totstandkoming van het aantal stemmen is rekening gehouden met de volgende inwonersaantallen per 1-1-2022:
Arnhem 163.888
Doesburg 11.036

Duiven	*24.946*
Lingewaard	*46.963*
Overbetuwe	*48.266*
Renkum	*31.358*
Rheden	*43.435*
Rozendaal	*1.756*
Wageningen	*39.939*
Westervoort	*14.944*
Zevenaar	*44.645*

De uitkomst van de staffel is dat de leden van het algemeen bestuur per 1 januari 2023 het volgende aantal stemmen hebben:

Deelnemer	***Aantal stemmen***
Arnhem	*4*
Doesburg	*1*
Duiven	*2*
Lingewaard	*2*
Overbetuwe	*2*
Renkum	*2*
Rheden	*2*
Rozendaal	*1*
Wageningen	*2*
Westervoort	*1*
Zevenaar	*2*
Totaal	*21*

In het algemeen bestuur worden besluiten genomen met een meerderheid van stemmen. Een stemming is geldig wanneer meer dan de helft van het aantal leden dat zitting heeft aan de stemming heeft deelgenomen (artikel 29, eerste lid Gemeentewet). Daarbij mag geen rekening worden gehouden met meervoudige stemrechten, het gaat om het aantal leden. Leden die zich onthouden van stemming tellen daarbij niet mee.

In artikel 11, vierde lid van de regeling is bepaald over welke onderwerpen het algemeen bestuur niet in beslotenheid kan vergaderen. Het uitgangspunt van de wet (art. 22 lid 3) is dat de vergaderingen van het algemeen bestuur van een gemeenschappelijk openbaar lichaam openbaar zijn. In artikel 22 van de wet is bepaald dat het algemeen bestuur een uitzondering op dit uitgangspunt kan maken. Vergaderingen kunnen in beslotenheid worden gehouden als de voorzitter van het algemeen bestuur dit nodig oordeelt óf als een vijfde van de aanwezige leden daar om verzoekt. Op een dergelijk verzoek beslist het algemeen bestuur, waarbij een afweging gemaakt moet worden tussen het belang van openbaarheid en het belang van vertrouwelijkheid.

In artikel 22, eerste lid van de wet worden artikelen van de Gemeentewet van overeenkomstige toepassing verklaard op het houden en de orde van de vergaderingen van het algemeen bestuur, voor zover de wet daarvan niet is afgeweken:

- *artikel 16: vaststellen reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden*

- *artikel 17: frequentie van vergaderen*
- *artikel 20: quorum voor opening vergadering*
- *artikel 22: onschendbaarheid en verschoningsrecht*
- *artikel 26: handhaving orde vergadering*
- *artikel 28: niet deelname aan stemming*
- *artikel 29: quorum voor geldige stemming*
- *artikel 30: totstandkoming beslissing*
- *artikel 31: geheime stembriefjes*
- *artikel 32: overige stemmingen*
- *artikel 33a: ondertekening stukken*
- *artikel 33: ambtelijke bijstand*

Een lid van het algemeen bestuur heeft altijd stemrecht. Dit stemrecht kan het lid niet worden ontnomen. Een lid van het algemeen bestuur stemt alleen niet wanneer het besluit een gelegenheid betreft die hem rechtstreeks of middellijk persoonlijk aangaat of waarbij hij als vertegenwoordiger is betrokken, of over de vaststelling of goedkeuring van de rekening van een lichaam waartoe hij rekenplichtig is of tot wiens bestuur hij hoort (artikel 28, eerste lid Gemeentewet). Deze bepaling moet terughoudend worden uitgelegd omdat het onthouden van stemrecht een inbreuk zou zijn op de rechten van de vertegenwoordiger en daarmee op het democratisch proces (vergelijk Abrs d.d. 1 april 2015, ECLI:NL:RVS: 2015:1010). Het ligt niet voor de hand dat het lid zich moet onthouden van stemmen over zaken die de gemeente aangaat.
In de regeling kan derhalve niet worden bepaald, dat slechts die deelnemers die de taken ook daadwerkelijk afnemen (lees deelnemen aan een samenwerkingsmodule dan wel submodule) in het algemeen bestuur mogen stemmen over die taken. Mochten er in de toekomst meer samenwerkingsmodules worden toegevoegd en het aantal deelnemers daaraan sterk verschilt dan kan het een optie zijn om bestuurscommissies voor (bepaalde) samenwerkingsmodules in te stellen, waarin vertegenwoordigers van de aan die samenwerkingsmodules deelnemende gemeenten zitten .
Het algemeen bestuur draagt dan haar bevoegdheden ten aanzien van die samenwerkingsmodule over aan de bestuurscommissie. Om bestuurlijke drukte te voorkomen zou je in de bestuurscommissie de leden van het algemeen bestuur kunnen benoemen die de deelnemers vertegenwoordigen die aan de samenwerkingsmodule meedoen. Vervolgens plan je de vergadering van een bestuurscommissie achter de vergadering van het algemeen bestuur. Dit zou je -voor zover gewenst- ook op submoduleniveau kunnen doen.

Een andere mogelijkheid is een gentlemens agreement dat de leden van het algemeen bestuur van de deelnemers die niet deelnemen aan een samenwerkingsmodule, zich onthouden van stemrecht.
Dat is echter niet geheel in lijn met hetgeen hiervoor uiteen is gezet over het onthouden van stemrecht.

HOOFDSTUK 4 HET DAGELIJKS BESTUUR

Artikel 12 Taken en bevoegdheden

Dit artikel regelt de taken en bevoegdheden van het dagelijks bestuur.

Artikel 13 Samenstelling en zittingsduur

Leden van het dagelijks bestuur blijven aan totdat in hun opvolging is voorzien. Hierdoor wordt geregeld dat er in de tussenliggende periode tussen verkiezingen en het kiezen van een dagelijks bestuur uit het midden van het nieuwe algemeen bestuur geen dagelijks bestuur aanwezig is.

Een lid van het dagelijks bestuur dat ontslag wil nemen legt dat voor aan het algemeen bestuur. Pas wanneer het algemeen bestuur een nieuw lid van het dagelijks bestuur heeft aangewezen, kan het ontslag van het lid van het dagelijks bestuur ingaan.

De wet bevat geen bepalingen over het benoemen van plaatsvervangers voor de leden van het dagelijks bestuur. Bij vervanging met een tijdelijk of incidenteel karakter kan worden volstaan met een interne vervangingsregeling binnen het dagelijks bestuur, zoals gebruikelijk is bij het college.

Artikel 14 Werkwijze en vergaderorde

Op grond van artikel 14 van de wet bestaat het dagelijks bestuur uit de voorzitter en ten minste twee andere leden, door en uit het algemeen bestuur aan te wijzen. Er is in de regio afgesproken dat het dagelijks bestuur uit drie leden bestaat.

De wet bevat geen bepalingen over de besluitvorming en vergaderorde van het dagelijks bestuur, zoals bij het algemeen bestuur. Dat is vrij te regelen in de regeling of in het door het dagelijks bestuur vast te stellen reglement van orde. Het ligt voor de hand daarbij aan te sluiten bij de bepalingen over het college: artikel 52-54, 56, 58, 59 en 59a Gemeentewet. Het is niet mogelijk om geheimhouding (vergelijk artikel 55 Gemeentewet) of immuniteit (vergelijk artikel 57 Gemeentewet) te regelen, omdat daarvoor een expliciete grondslag in een wet in formele zin is vereist omdat daarbij wordt afgeweken van algemene wettelijke normen.

HOOFDSTUK 5 DE VOORZITTER

Artikel 15 Taken en bevoegdheden

Dit artikel regelt de aanwijzing van de (plaatsvervangend) voorzitter. Op grond van artikel 13, negende lid, van de wet moet de voorzitter door en uit het algemeen bestuur aangewezen worden. De voorzitter is een eenhoofdig bestuursorgaan (artikel 12, eerste lid, van de wet) en is voorzitter van zowel het algemeen bestuur als het dagelijks bestuur (artikel 12, derde lid, van de wet). De voorzitter beschikt over één stem in beide bestuursorganen. De aanwijzing van de voorzitter kan niet aan het dagelijks bestuur worden gedelegeerd.

De plaatsvervangend voorzitter vervangt de voorzitter zowel in het algemeen bestuur als in het dagelijks bestuur.

HOOFDSTUK 6 DE COMMISSIES

Artikel 16 Adviescommissies

Dit artikel is gebaseerd op artikel 24 en 24a van de wet. Het algemeen bestuur regelt de bevoegdheden en samenstelling van deze commissies van advies. Er kunnen eventueel raadsleden in een adviescommissie worden benoemd.
Op basis van samenwerkingsmodule 6 zal het ook mogelijk zijn dat het algemeen bestuur een vaste adviescommissie instelt ten behoeve van het dagelijks bestuur.
Dit is relevant voor de wens van deelnemers om de facilitering van overige regionale taken te kunnen uitvoeren, zoals het faciliteren van het regionale beleidsoverleg en uitvoeren van regionale projecten. (zie bijlage 6). Er kan dan een adviescommissie worden gevormd van bijv. de voorzitter van het RPO, de voorzitter van het ambtelijk overleg en de regiosecretaris om een goede afstemming en aansturing te hebben van de betreffende medewerkers die zich bezig

houden met regionaal beleid en/of de uitvoering van regionale projecten. De adviescommissie adviseert het dagelijks bestuur over het programmaplan en begroting voor deze taken.

Artikel 17 Bestuurscommissies

Dit artikel voorziet in de mogelijkheid van het algemeen bestuur om bestuurscommissies in te stellen (op grond van artikel 25, eerste lid, van de wet). Het is aan het algemeen bestuur om bestuurscommissies in te stellen. Het algemeen bestuur regelt de samenstelling van de bestuurscommissie, haar taken en bevoegdheden, de verantwoordingsrelaties jegens het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur. Op grond van artikel 25, tweede lid, van de wet gaat het algemeen bestuur pas over tot de instelling van de in het eerste lid bedoelde commissies nadat de raden van de deelnemende gemeenten van dit voornemen op de hoogte zijn gesteld en in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen ter kennis van het algemeen bestuur te brengen.

De bestuurscommissie is verantwoordelijk voor de inhoudelijke voorbereiding op de begroting en het activiteitenplan- en programma. De bestuurscommissie geeft hierover een advies aan het algemeen bestuur.
De bestuurscommissie heeft een rol voor de samenwerkingsmodules die vallen onder het betreffende programma. Dit wordt in het instellingsbesluit van de betreffende bestuurscommissie vastgesteld.

Er is bewust voor gekozen om geen bepaling in de regeling op te nemen over een eventuele vergoeding aan leden van een advies- of bestuurscommissie, omdat burgemeester, wethouders, raadsleden, ambtenaren en gemeentesecretarissen reeds uit hoofde van hun functie een vergoeding ontvangen.

HOOFDSTUK 7 INLICHTINGEN, VERANTWOORDING EN ONTSLAG

Artikel 18 Het dagelijks bestuur ten opzichte van het algemeen bestuur (inlichtingenplicht)

Dit artikel is slechts beperkt van omvang omdat artikel 19a, eerste lid van de wet reeds bepalingen bevat over de verantwoordings- en inlichtingenplicht, almede het ontslag.

Artikel 19a, eerste lid, van de wet regelt de verantwoording van de (leden van het) dagelijks bestuur aan het algemeen bestuur over het door het dagelijks bestuur gevoerde bestuur. Het tweede lid gaat over het verstrekken van inlichtingen die het algemeen bestuur nodig heeft voor het uitoefenen van zijn taak. Het derde lid gaat over het ontslag van een lid van het dagelijks bestuur door het algemeen bestuur bij een gebrek aan vertrouwen. Een ontslagen lid van het dagelijks bestuur blijft wel lid van het algemeen bestuur. De rechter treedt niet in de beoordeling van de gronden waarop het algemeen
bestuur tot ontslag van het lid van het dagelijks bestuur heeft besloten.

Het informatierecht voor individuele leden van het algemeen bestuur ontbreekt echter in artikel 19a, van de wet. Vandaar dat dit in dit artikel is opgenomen.

Als één of meer leden van het algemeen bestuur inlichtingen vragen aan het dagelijks bestuur dan verstrekt het dagelijks bestuur deze inlichtingen niet alleen aan degenen die inlichtingen vragen, maar ook aan de overige leden van het algemeen bestuur. Hiermee wordt bewerkstelligd dat alle leden van het algemeen bestuur over dezelfde inlichtingen beschikken.

Artikel 19 De voorzitter ten opzichte van het algemene bestuur (inlichtingen- en verantwoordingsplicht en ontslag)

De voorzitter is een apart orgaan. De wet zwijgt over de verantwoordingsplicht van de voorzitter, maar dat wil niet zeggen dat de voorzitter geen verantwoordingsplicht heeft. Het ligt voor de hand dit te regelen in de regeling analoog aan artikel 180 Gemeentewet. Daarmee zijn deelnemende gemeentebesturen vrij om te bepalen of de voorzitter kan worden ontslagen, door wie en op welke gronden. Het ligt voor de hand aan te sluiten bij artikel 13, negende lid, van de wet en het algemeen bestuur die bevoegdheid te verlenen. Volgens de Memorie van Toelichting bij de wet wordt het ontslagrecht van de leden van het dagelijks bestuur ook van toepassing geacht op de voorzitter. Dit past echter niet in de systematiek dat de voorzitter een apart orgaan is. Hij wordt benoemd als voorzitter en is als zodanig lid van het dagelijks bestuur en wordt niet benoemd als lid van het dagelijks bestuur en zou dus ook niet als zodanig ontslagen moeten worden.

Artikel 20 Het dagelijks bestuur, algemeen bestuur, bestuurscommissies en de voorzitter ten opzichte van de raden (informatieplicht)

In het kader de informatievoorziening blijft de MGR jaarlijks in de periode mei raadsinformatiebijeenkomsten houden waarin de documenten die voorliggen voor zienswijze worden besproken en waarbij ontwikkelingen worden gedeeld die relevant zijn voor de uitvoering. Daarnaast worden er twee keer per jaar nieuwsbrieven verzonden om de raden op de hoogte te brengen van relevante ontwikkelingen.

Net als bij artikel 19 worden de inlichtingen niet alleen verstrekt aan degenen die inlichtingen vragen, maar aan de voltallige raad. Hiermee wordt bewerkstelligd dat alle leden van de raad over dezelfde inlichtingen beschikken.

Het verstrekken van inlichtingen door het algemeen bestuur aan de raad is al geregeld in artikel 18, eerste lid van de wet.

Er geldt geen verantwoordingsplicht van leden van het dagelijks bestuur jegens raden of colleges, zodat het artikel hierover niets bepaalt. Dit zou de collegialiteit van het dagelijks bestuur doorbreken. Zie ook artikel van Rob de Greef in de Gemeentestem van 14 november 2013, nr. 7395/13, nr. 110 "Wet gemeenschappelijke regelingen en de dualisering van het gemeente- en provinciebestuur; De wijziging van de Wet gemeenschappelijk regelingen en aanverwante regelgeving onder de loep genomen (deel 1)".

Artikel 21 Leden algemeen bestuur ten opzichte van hun college en hun raden (inlichtingen, en verantwoordingsplicht en ontslag)

Op grond van artikel 19, eerste lid van de wet is bij een collegeregeling artikel 16, eerste lid (verantwoordingsplicht), tweede lid (inlichtingenplicht) en vijfde lid (geheimhouding) van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de raden respectievelijk één of meer leden van die raden. Artikel 16 spreekt over het lid van het algemeen bestuur dat door de raad is aangewezen en daarvoor moet worden gelezen het lid van het algemeen bestuur dat door het college is aangewezen. Dit betekent dat op grond van artikel 16 de regeling nadere bepalingen moet bevatten. Die komen in dit artikel terug.

De opgenomen verantwoordingsplicht van het lid van het algemeen bestuur jegens de raad laat onverlet dat leden van het algemeen bestuur in hun hoedanigheid van collegelid tevens ter verantwoording kunnen worden geroepen op grond van artikel 169 Gemeentewet. Ook het enquêterecht van de raad is van toepassing op het lid van het algemeen bestuur en de raad kan de rekenkamer verzoeken een onderzoek in te stellen naar het bestuur van het samenwerkingsverband. De raad heeft geen ontslagrecht, maar als de wethouder of burgemeester het vertrouwen van de raad verliest kan de raad hem ontslaan of een aanbeveling tot ontslag doen (art. 61b, tweede lid Gemeentewet). Dit ontslag leidt automatisch tot ontslag als lid van het algemeen bestuur.

Hoofdstuk 7a Evaluatie

Artikel 21a Evaluatie van de regeling

Op grond van artikel 11a, van de wet is een bepaling toegevoegd over de evaluatie van de MGR. Het algemeen bestuur zal iedere periode van vier jaar een evaluatie uitvoeren van de regeling. Dit kan leiden tot aanpassingen. Deze kunnen opgenomen worden in het programmaplan voor het komende jaar en/of leiden tot een wijziging van de regeling die voorgelegd wordt aan raden voor zienswijze.

HOOFDSTUK 8 HET PERSONEEL

Artikel 22 Personeel

Dit artikel beschrijft de bevoegdheid van het dagelijks bestuur om personeel in dienst te nemen, te schorsen en te ontslaan. Daarnaast bepaalt het tweede lid van dit artikel dat het algemeen bestuur een arbeidsvoorwaardenregeling vaststelt en de daarbij horende algemene voorschriften en bepalingen. De basis voor deze arbeidsvoorwaardenregeling is vanaf 2020 de CAO-SGO. Uit artikel 33 van de wet vloeit voort dat deze bevoegdheid bij het algemeen bestuur berust; er is niet voor gekozen deze bevoegdheid bij het dagelijks bestuur te beleggen.
Het dagelijks bestuur is conform art. 33b bevoegd arbeidsovereenkomsten te sluiten met ambtenaren of personele inzet op basis van een ander type overeenkomst te regelen. Denk hierbij aan inhuur van personeel.

Artikel 23 Directie

Er is gekozen voor de term directie, zonder een uitbreiding met bepalingen over aantal, taken en bevoegdheden van de directieleden. De directie kan uit één lid (bijv. een secretaris-directeur) of meerdere leden (bijv. secretaris en directeur) bestaan. In het organisatiebesluit kunnen het aantal leden worden opgenomen, en de taken en bevoegdheden van de directieleden. Zo voorkom je bij eventuele uitbreiding van het aantal directieleden en daardoor wijziging van de bevoegdheidsverdeling dan wel bij wijziging van bevoegdheden dat de regeling moet worden aangepast.

HOOFDSTUK 9 HET PROGRAMMAPLAN

Artikel 24 vervalt

Artikel 25 Programmaplan

Het algemeen bestuur stelt voor ieder jaar een programmaplan vast, waarin de activiteiten van het samenwerkingsverband worden aangegeven, met daarbij een overzicht van de benodigde financiële en personele middelen.
Het programmaplan komt op een zelfde wijze tot stand als de begroting, zoals vermeld in artikel 27, eerste tot en met het vijfde lid van deze regeling.
Bij het programmaplan van de modules speelt de inhoudelijke voorbereiding van de bestuurscommissies en adviescommissies een belangrijke rol.

Hoofdstuk 9a Burgerparticipatie

Artikel 26 burgerparticipatie

De MGR is beleidsarm en kent uitvoeringstaken. In het participatieprotocol bepaalt het algemeen bestuur per module welke vorm van bestaande of nieuwe burgerparticipatie bij de MGR en/of de door de deelnemende gemeenten passend is om te benutten bij het opstellen van het programmaplan. Dit kan jaarlijks wisselen.

De wijze van burgerparticipatie per module wordt opgenomen in het programmaplan van de betreffende module.

HOOFDSTUK 10 FINANCIËLE BEPALINGEN

De artikelen van hoofdstuk 10 van de regeling hebben betrekking op de financiële administratie, de termijnen en de totstandkoming van de begroting en jaarrekening op grond van de artikelen 34, 34b en 35 van de wet.

Artikel 27 Begrotingsprocedure

Als het algemeen bestuur voor de samenwerkingsmodule een bestuurscommissie heeft ingesteld, dan zenden de bestuurscommissies van die module een ontwerpbegroting van de samenwerkingsmodules toe aan het dagelijks bestuur van de MGR.
Niet de bestuurscommissies, maar het dagelijks bestuur stelt de ontwerpbegroting vervolgens vast en stuurt deze voor een zienswijze naar de raden van de deelnemende gemeenten.

Het dagelijks bestuur stuurt haar programmaplan en begroting begin april naar de raden voor behandeling. De termijn voor het geven van een zienswijze is verlengd tot 12 weken.

Het dagelijks bestuur zal haar reactie op de zienswijze naar de raden sturen, voordat het algemeen bestuur het programmaplan en de begroting vaststelt. Deze moet voor 15 september naar de provincie verzonden worden. Gezien het zomerreces blijven deze termijnen kort en is het voor alle partijen belangrijk zo mogelijk voor de zomer de zienswijze te ontvangen.

Uit de artikelen 212-213 van de Gemeentewet volgt dat er een financiële verordeningen moet worden opgesteld. Dit is daarom niet apart opgenomen in de regeling.

Artikel 28 Bijdragen van de gemeenten

Het exacte bedrag voor de basistaken en de samenwerkingsmodules wordt jaarlijks in de begroting opgenomen.

Daarnaast omschrijft artikel 28, tweede lid, de kostenverdeelsleutel voor de basistaken (de samenwerkingsmodule-overstijgende kosten) die het openbaar lichaam uitvoert. In de regio is afgesproken dat de verrekening van deze kosten plaatsvindt naar rato van het aantal inwoners. Daarnaast wordt de kostenverdeelsystematiek van elke individuele samenwerkingsmodule en/of submodule vastgelegd in bijlage bij de regeling). Alle kosten worden zoveel mogelijk toegerekend naar module- of submoduleniveau, zodat alleen deelnemende gemeenten betalen voor de geleverde diensten. Hierdoor is er geen sprake van restkosten.

Artikel 29 Jaarrekening

Uit het wettelijk systeem vloeit voort, dat de deelnemers aan een gemeenschappelijke regeling er te allen tijde voor moeten zorgen dat het gemeenschappelijk openbaar lichaam over voldoende middelen beschikt om aan zijn verplichtingen te voldoen.

In lid 7 is opgenomen dat het mogelijk is op (sub)module niveau of op MGR beheer niveau een bestemmingsreserve te vormen voor overlopende/doorlopende kosten.

Om het budgetrecht van het algemeen bestuur en de controle daarop door de raden van de deelnemende gemeenten op het terrein van reserves tot zijn recht te laten komen, zal het instellen van reserves bij afzonderlijk besluit door het algemeen bestuur op advies van de bestuurscommissie betreffende een samenwerkingsmodule of dagelijks bestuur betreffende de MGR beheerorganisatie dienen plaats te vinden.

Het rechtstreeks verantwoorden van de uitgaven op reserves is niet toegestaan. Deze uitgaven behoren als last op het betreffende programma(deel) te worden verantwoord. Hiertegenover staat dan een onttrekking aan de reserve. Uitzondering hierop betreft de resultaat bestemming uit het vorige boekjaar. Conform de uitspraak van de commissie BBV worden deze mutaties wel rechtstreeks op de betreffende reserve verantwoord.

Het instellen van een bestemmingsreserve dient plaats te vinden bij afzonderlijk besluit van het algemeen bestuur, op advies van de bestuurscommissie van de betreffende samenwerkingsmodule of het DB betreffende een bestemmingsreserve voor de MGR beheerorganisatie. In dit besluit zal expliciet het volgende moeten worden aangegeven:

- *de omschrijving van het doel waarvoor de reserve of voorziening moet worden gevormd*
- *de vermelding van het motief voor de instelling*
- *de minimale omvang (bij reserves in verband met risico's) en/of maximale omvang*
- *de omvang en de wijze van stortingen en onttrekkingen (structureel of incidenteel), inclusief de onderbouwing daarvan*
- *de dekking van de storting*
- *de looptijd.*

HOOFDSTUK 11 HET ARCHIEF

Artikel 30 Archivering

Op grond van artikel 40 van de Archiefwet 1995 (Archiefwet) moet de gemeenschappelijke regeling bepalingen bevatten over het archief. Deze moeten zoveel mogelijk overeenkomstig de Archiefwet worden vormgegeven. Om die reden is aansluiting gezocht bij de bepalingen zoals die op grond van de Archiefwet voor de gemeenten gelden.
Het Gelders Archief is aangewezen als bewaarplaats voor blijvend te bewaren informatieobjecten.
Waar de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor archiefzorg berust is afhankelijk van de wijze van bevoegdheidstoekenning. Bij delegatie en attributie is dit het bestuur van het openbaar lichaam. Bij mandaat blijven de deelnemende gemeentebesturen verantwoordelijk. Als niet is bepaald welk college zorgdrager is dan is dat het college van de vestigingsplaats. Er worden afspraken met de deelnemende gemeenten gemaakt voor het beheer van archiefwerkzaamheden voor gemandateerde taken. Deze worden in een addendum bij de DVO vastgelegd.

HOOFDSTUK 12 TOETREDING, UITTREDING, WIJZIGING EN OPHEFFING REGELING

Deze gemeenschappelijke regeling wordt aangegaan voor onbepaalde tijd en moet om die reden op grond van artikel 9, eerste lid, van de wet bepalingen bevatten over toe- en uittreding, wijziging en opheffing van de regeling. Op grond van artikel 9, tweede lid, van de wet bevat de regeling waarbij een openbaar lichaam wordt ingesteld bepaling over de vereffening van het vermogen ingeval het openbaar lichaam wordt ontbonden.
Besluiten over toetreding tot en uittreding uit de regeling, alsook wijziging van en opheffing van de regeling worden niet door het algemeen bestuur genomen, maar door de deelnemers zelf na verkregen toestemming van hun raden. De laatstgenoemde toestemming kan slechts worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang. Uitgangspunt van de wet is dat ten aanzien van toetreding tot, wijziging en opheffing van de regeling (let op niet uittreding uit de regeling) bij unanimiteit wordt besloten (dus alle deelnemers moeten een positief besluit nemen), tenzij de regeling anders bepaald. In deze regeling is van dit uitgangspunt afgeweken.

De bepalingen van de wet over toe- en uittreding zien niet op deelname aan of beëindiging van deelname aan samenwerkingsmodules. Derhalve is gekozen voor een andere terminologie en zijn er aparte bepalingen over opgenomen.

Artikel 31 Toetreding tot regeling
Een gemeente kan tot de regeling toetreden krachtens een daartoe strekkend besluit van het college en na verkregen toestemming van de gemeenteraad. Vervolgens moet een meerderheid van alle deelnemers instemmen met de toetreding. Het algemeen bestuur kan voorwaarden verbinden aan de toetreding van een gemeente tot de regeling. Denk aan een bijdrage aan een eventuele reserve die de andere deelnemers hebben opgebouwd of het moment van toetreding. Daardoor worden eventuele risico's van toetreding voor de overige deelnemers beperkt. Gelet hierop en de gewenste flexibiliteit hoeft slechts een meerderheid van de deelnemers in te stemmen met toetreding van een nieuwe deelnemer.
Het toetreden van een deelnemer tot de regeling is een wijziging van de regeling, waaraan in de gewijzigde WGR eisen worden gesteld.

Artikel 32 Uittreding uit regeling
Een besluit tot uittreding is een eenzijdig besluit van de deelnemer die besluit uit de regeling te treden. Andere deelnemers kunnen een besluit tot uittreding niet blokkeren. Op grond van artikel 9, eerste lid van de wet houdt dit artikel bepalingen in over de gevolgen van uittreding, namelijk de uittreedsom.

De gewijzigde WGR stelt strengere eisen aan de afspraken bij uittreding uit de regeling. Deze eisen zijn verwerkt in artikel 32 en 35, en zijn van overeenkomstige toepassing op de kosten van de basistaken. Daarmee creëren we een eenduidige bepaling voor de gevolgen van uittreding. Voor het bepalen van de uittreedsom zijn een aantal uitgangspunten gehanteerd.

- *Je moet als deelnemende gemeente relatief eenvoudig toe- en uit kunnen treden tot een submodule of samenwerkingsmodule op basis lokale keuzes zonder 'hop-gedrag'. Je bouwt immers gezamenlijk aan een effectieve regionale uitvoering van taken. Bovendien betreft het deels wettelijke taken.*
- *Bij toetreding wordt gekeken of er aanloopkosten zijn, waaraan je moet bijdragen. Omdat bijv. overheadkosten niet direct toenemen, leidt toetreding meestal tot iets lagere kosten voor de reeds deelnemende gemeenten.*
- *Bij uittreding zie je het omgekeerde. Dan worden de bijdragen van de deelnemende gemeenten hoger omdat vaste kosten gelijk blijven en het tijd en geld kost om variabele kosten te verminderen. Denk aan kosten van personeel, huisvesting/werkplek, ict systemen etc. Daarom wordt gezocht naar een passende periode waarop de uittredende gemeente de werkelijke meerkosten betaald als uittreedsom. Deze periode is in de regeling vastgesteld op maximaal 3 jaar. Daarbij moet er genoeg financiële prikkel zijn bij de MGR en de deelnemende gemeenten om de totale kosten zo spoedig mogelijk te verminderen, waardoor de uittreedkosten voor de uittredende gemeente beperkt blijft.*
- *Een uittreding kan na die maximale periode van drie jaar wel leiden tot hogere kosten van deelnemende gemeenten.*
- *De wetswijziging vraagt om de vaststelling van deze uittreedkosten concreet te maken.*
- *Idem voor wat er gebeurt met het vermogen van de GR. De MGR kent geen ander vermogen dan beperkte bestemmingsreserves.*

Uittreding uit de regeling is mogelijk nadat eerst de deelname aan de samenwerkings- of submodules is beëindigd. Bijna alle kosten worden gemaakt in de samenwerkingsmodules of submodules, welke kosten sneller aan verandering onderhevig kunnen zijn. De afrekenmethodiek is als volgt. Bij uittreding zal eerst de deelname aan de samenwerkingsmodules worden beëindigd en de kosten daarvan worden afgerekend op de wijze zoals bepaald in artikel 35. Daarmee zijn de kosten die samenhangen met de samenwerkingsmodule gedekt.

Artikel 33 Aansprakelijkheid

Geen toelichting nodig.

Artikel 34 Deelname aan een bestaande samenwerkingsmodule
In lijn met artikel 34 besluit een deelnemer tot deelname aan een bestaande samenwerkingsmodule en kan het algemeen bestuur de gevolgen van dit besluit regelen of nadere voorwaarden aan deelname verbinden. Uitgangspunt is dat eenmalige kosten bij de start worden gedragen door de nieuwe deelnemer. Structurele kosten worden gedeeld door alle deelnemers aan de module. Voor de nieuwe deelnemer zullen de kosten bekend zijn voordat wordt besloten deel te nemen aan een samenwerkingsmodule, zodat men hierdoor niet verrast kan worden.

Artikel 35 Beëindigen van deelname aan een samenwerkingsmodule
In een vaststellingsovereenkomst tussen de gemeente die de deelname beëindigt en het dagelijks bestuur van de MGR worden afspraken gemaakt over het beëindigen van de deelname aan de samenwerkingsmodule en de verplichtingen die daaruit voortvloeien. Denk aan (de wijze waarop) de kosten van beëindiging van de deelname aan een samenwerkingsmodule wordt bepaald. Omdat per samenwerkingsmodule dan wel submodule een andere berekenmethodiek gewenst kan zijn, is hierover niets concreter bepaald in de regeling.
Als gevolg van de gewijzigde WGR is een bepaling opgenomen over de vereffening van het vermogen behorende bij de samenwerkingsmodule. Daarom is een termijn van maximaal 3 jaar opgenomen van de meest recent vastgestelde begroting en wordt verwezen naar de kostenverdeelsleutel.
Uittreding bij de module WgSW betekent dat de loonkosten van SW-medewerkers voor de uittredende gemeenten niet langer door de MGR worden doorbelast wanneer de SW-medewerkers niet langer in dienst zijn van de MGR. Overige kosten van deze module worden wel meegenomen in de uittreedsom.

Een overeenkomst is wederkerig dus er moet eerst overeenstemming zijn over de voorwaarden van beëindiging van een module voordat beëindiging plaats kan vinden. Het dagelijks bestuur en het betreffende college zullen het dus eens moeten worden. Daarbij is dit artikel en zijn de regels van het algemeen bestuur (derde en vierde lid) weliswaar van toepassing, maar het gaat om de concrete invulling van de voorwaarden (bijv. wat is toerekenbaar, wat is het definitieve bedrag; wat wordt in natura overgenomen e.d.) en overeenstemming van de gevolgen daarvan.

Ten behoeve van de samenwerkingsmodules worden door het openbaar lichaam de MGR meerjarige contracten aangegaan (bijvoorbeeld een huurcontract of arbeidscontracten). De verplichtingen uit deze contracten lopen soms door tot na beëindiging van deelname van een gemeente aan een samenwerkings- of submodule. Het is daarom onwenselijk dat gemeenten, ondanks de opzegtermijn als bedoeld in artikelen 5 in de BIJLAGE 1 t/m 6 bij het beëindigen van een samenwerkingsmodule (waarin een gemeente nog betaalt voor deelname en aansprakelijk blijft), zonder verdergaande consequenties uit die module kunnen stappen. Daarom is er in lid vijf een bepaling opgenomen op grond waarvan gemeenten ook na beëindiging van deelname aansprakelijk zijn voor de rechtshandelingen die zijn aangegaan door het openbaar lichaam de MGR voor de uitvoering van een samenwerkingsmodule. Die aansprakelijkheid ziet alleen op de rechtshandelingen uit de periode dat een deelnemende gemeente nog afnemer was van de samenwerkingsmodule. De aansprakelijkheidstermijn waarop deze bepaling van toepassing is, is vijf jaar en komt in de vaststellingsovereenkomst te staan. Daarbij is aangesloten bij de algemene verjaringstermijn van vorderingen tot schadevergoeding in het Burgerlijk Wetboek van vijf jaar Hiermee is zo veel mogelijk rekening houden met het belang van de deelnemende gemeente die uit een samenwerkingsmodule stapt als met het belang van de deelnemende gemeenten die achterblijven in een samenwerkingsmodule.

Artikel 36 Wijziging van de regeling
De regeling kan worden gewijzigd na een daartoe strekkend besluit van tweederde van het aantal deelnemers na verkregen toestemming van de raden van deze deelnemers. Voorafgaand aan het toestemming verlenen door de raden moet, conform de gewijzigde WGR, het ontwerp van de wijziging voor zienswijze worden aangeboden aan de raden. De toestemming door de raden kan slechts worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang. Besluiten wat betreft de wijziging en opheffing van de 'overkoepelende' regeling kunnen dus alleen worden genomen wanneer er tweederde meerderheid daartoe besloten heeft.
Onder wijziging van een regeling valt ook de toevoeging, wijziging of opheffing van een samenwerkingsmodule. Daarvoor is derhalve toestemming van de raad nodig.

Artikel 37 Liquidatie van de regeling
Opheffing van de regeling betekent dat er geen regeling meer is en dat er dus geen bevoegdheden meer zijn, maar het openbaar lichaam is er dan nog. Daarvoor is ontbinding van het openbaar lichaam nodig. Het openbaar lichaam houdt pas op te bestaan als deze qua personeel leeg is. Derhalve moet na opheffing van de regeling het openbaar lichaam worden ontbonden en het vermogen vereffend. Op grond van artikel 9, tweede lid van de wet bevat de regeling bepalingen over de vereffening van het vermogen ingeval het openbaar lichaam wordt ontbonden.
De regeling kan worden opgeheven na een daartoe strekkend besluit van tweederde van het aantal deelnemers na verkregen toestemming van de raden van deze deelnemers. Het opheffen van de regeling is een wijziging conform artikel 36, en als zodanig benoemd. Er is gekozen voor een tweederde meerderheid en geen gewone meerderheid, omdat in het laatste geval er nog voldoende deelnemers kunnen zijn om de regeling voort te zetten. De andere deelnemers kunnen dan uittreden.
In geval van opheffing van de regeling besluit het algemeen bestuur tot liquidatie en regelt het de financiële en andere gevolgen van de opheffing in een liquidatieplan. Hierbij kan van de bepalingen van de regeling worden afgeweken. Met een onafhankelijke registeraccountant wordt een accountant bedoeld die niet werkzaam is bij en geen opdrachten verricht voor één van de deelnemende gemeenten.
Uit artikel 9, derde lid van de wet volgt dat het openbaar lichaam na zijn ontbinding blijft voortbestaan voor zover dit voor de vereffening van zijn vermogen nodig is. De organen van het openbaar lichaam blijven in functie totdat de liquidatie is voltooid om eventuele beslissingen te kunnen nemen. Tot de taak vereffenen van vermogen kan ook het inroepen van de geschillenregeling behoren.
In lid 5 is opgenomen wat er moet gebeuren met archiefbescheiden bij liquidatie van de gemeenschappelijke regeling.

HOOFDSTUK 13 SLOTBEPALINGEN

Artikel 38 Duur van de regeling
De regeling wordt aangegaan voor onbepaalde tijd.

Artikel 39 Inwerkingtreding
Geen toelichting nodig.

Artikel 40 vervallen

Artikel 41 Citeertitel
Geen toelichting nodig

Artikel 42 Toezending aan Gedeputeerde staten
Dit volgt uit artikel 26 van de wet.

BIJLAGE 1 Samenwerkingsmodule Inkoop Zorg

Artikel 3 en 5 Samenwerkingsmodule Inkoop Zorg en submodules Inkoop Zorg

Met deze bepaling worden de taken die de samenwerkingsmodule Inkoop Zorg bevat omschreven en wordt de samenhang met de submodules verduidelijkt. Vanaf de nieuwe inkoop in 2020 wordt gesproken over zorgvormen. Daarbij gaat het om de volgende zorgvormen:

a. Huishoudelijke ondersteuning
b. Beschermd Wonen
c. Begeleiding
d. Groepsbegeleiding
e. Activerend Werk
f. Behandeling
g. Verblijf
h. Jeugdbescherming

De bevoegdheid tot wijziging van de submodules Inkoop Zorg is bij het algemeen bestuur gelegd, omdat hiervoor anders een wijziging van de regeling op grond van artikel 36 van de regeling nodig zou zijn. De colleges zouden dan tot wijziging moeten besluiten na ontvangen toestemming van de raden. De huidige indeling van submodules is geen vaststaand gegeven en wordt doorontwikkeld, onder meer door ervaring die wordt opgedaan in de praktijk dan wel door verschuiving van taken dan wel door innovatie. De bestuurscommissie geeft via het programmaplan en begroting van de samenwerkingsmodule een advies aan het algemeen bestuur om een besluit te nemen over welke taken voor welke submodules worden uitgevoerd. Hiermee kan snel, eenvoudig en adequaat gereageerd worden op ontwikkelingen.

Artikel 6 Financiële bijdragen
Alle kosten worden toegerekend naar module- of submoduleniveau, zodat alleen deelnemende gemeenten betalen voor de geleverde diensten. Hierdoor is er geen sprake van restkosten.

Artikel 7 Verkoop van diensten
Het samenwerkingsverband kan op niet-commerciële basis diensten verkopen aan derden binnen de kaders van de op grond van deze samenwerkingsmodule gemandateerde bevoegdheden. Met derden wordt in dit geval deelnemers bedoeld die niet aan de betreffende module deelnemen. Het samenwerkingsverband kan ook diensten of projecten voor deelnemende gemeenten uitvoeren die buiten de reguliere DVO-afspraken vallen. Deze worden dan op dezelfde wijze behandeld als dienstverlening aan derden. De bestuurscommissie van de betreffende module dient in alle gevallen akkoord te gaan met het aangaan van de dienstverlening aan derden.

BIJLAGE 2 Samenwerkingsmodule Regionaal Bureau Leerlingzaken (RBL)

De naam van de samenwerkingsmodule Onderwijszaken is gewijzigd in Regionaal Bureau Leerlingzaken (RBL), in lijn met hoe de organisatie naar buiten treedt.

BIJLAGE 3 Samenwerkingsmodule Werkgeversservicepunt
De taken en samenwerking tussen UWV en de MGR, namens de gemeenten is in 2021 herijkt, mede op basis van wijziging in de wet- en regelgeving (SUWI). De taken in de regeling zijn daarop aangepast. De samenwerking tussen UWV en de MGR die is vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst is ook herijkt.

In 2024 is het Steunpunt SROI als submodule toegevoegd aan de samenwerkingsmodule.

BIJLAGE 4 Samenwerkingsmodule Werkgeverschap SW
*De betreffende bijlage heeft tot doel het overhevelen van **het werkgeverschap** naar de MGR inclusief de overige taken van de te liquideren GR Werkbedrijf Midden Gelderland (Presikhaaf Bedrijven (PHB)).*

***BIJLAGE 5 Samenwerkingsmodule Contractmanagement Inburgeringstrajecten**.*

Vanaf 2022 werken gemeenten samen op het vlak van de Wet Inburgering. In 2021 is er een aanbesteding geweest voor de inburgeringstrajecten. De gemeenten willen het contractmanagement gezamenlijk uitvoeren en hebben de MGR verzocht dit onder te brengen bij het programma participatie. Daarvoor is een aparte bijlage opgesteld waarin de taken zijn weergegeven.

BIJLAGE 6: Samenwerkingsmodule faciliteren overige regionale taken sociaal domein

Gemeenten willen de facilitering van de regionale beleidsondersteuning en regionale projecten binnen het sociaal domein gezamenlijk onder kunnen brengen bij de MGR. Dit zal per programma bepaald worden. Voor deze mogelijkheid is een aparte bijlage opgesteld, waarin deze opties en werkwijze zijn weergegeven.

De MGR is een uitvoeringsorganisatie en beleidsarm en blijft dat ook.

Regionaal wordt er door de deelnemende gemeenten beleid gemaakt onder verantwoordelijkheid van het Regionaal Portefeuille Overleg. Besluiten hierover nemen de colleges en/of de door de colleges gemandateerde wethouders.

Op verzoek van het Regionaal Portefeuille Overleg Zorg, Onderwijs en/of Participatie kan aan de MGR verzocht worden faciliterende taken uit te voeren. Deze betreffen het faciliteren van het regionale bestuurlijk overleg, het faciliteren van regionale beleidsondersteuning en uitvoering van regionale projecten.

Voor het uitvoeren van deze taken worden dienstverleningsovereenkomsten gesloten tussen de MGR en de deelnemende gemeenten aan dat RPO en/of die betreffende beleidsonderdelen en/of regionale projecten.

Er kan in verband met bovenregionale taken belang zijn om het faciliteren van dit regionale overleg te verbreden naar boven regionale partijen, bijv. met betrekking tot jeugdzorg. Die mogelijkheid wordt hiervoor in deze regeling geboden.

Deze module biedt ook mogelijkheden om gezamenlijk de wettelijke taken uit te voeren in het kader van het wetsvoorstel de "wet verbetering beschikbaarheid zorg voor jeugdigen'. Daarbij wordt gesproken over het met andere jeugdregio's in een op overeenstemming gericht overleg te zorgen voor bovenregionale afstemming en de organisatie en financiering van de regionale expertteams.

TOT SLOT

Klachtrecht

De MGR heeft een Klachtenregeling. Deze is in te zien via de website. Inwoners en andere betrokkenen wordt daarmee duidelijkheid geboden hoe het bestuursorgaan omgaat met klachten en er wordt verwezen naar de mogelijkheid om, bij ontevredenheid over de afhandeling, de klacht voor te leggen aan de Ombudsman.

Bezwaar & beroep
Inwoners kunnen bezwaar indienen bij de overheid die een beslissing heeft genomen. Tegen de beslissing op het bezwaar kan vervolgens beroep worden ingesteld. De wettelijke basis voor bezwaar en beroep is te vinden in de Algemene wet bestuursrecht en soms in specifieke wetten, zoals de Leerplichtwet.

Geschillenregeling
De geschillenregeling van artikel 28 van de wet is van toepassing. Deze heeft uitsluitend betrekking op geschillen over de toepassing van de regeling en niet over het al dan niet treffen van een regeling of over de inhoud van een te treffen regeling. Hetzelfde geldt voor geschillen over wijziging, opheffing van of uittreding uit een regeling, tenzij het geschil betrekking heeft op de toepassing van in de regeling opgenomen regels ter zake. Meestal gaat het om het al dan niet nemen van besluiten.

Voor zover het geschil betrekking heeft op een besluit of een handeling die daarmee gelijk te stellen is, gaat het om een procedure van administratief beroep. Tegen het in administratief beroep genomen besluit van gedeputeerde staten, staat beroep open bij de bestuursrechter. Gaat het niet om een besluit of handeling die daarmee gelijk te stellen is, dan heeft het besluit van gedeputeerde staten het karakter van een primair besluit waartegen bezwaar openstaat gevolgd door beroep bij de rechtbank.